Ja øgyajpxy ja ømyadya̲’a̲ky midi xukpa̲a̲jtɨmp ja nɨtso’ok’ajtɨn

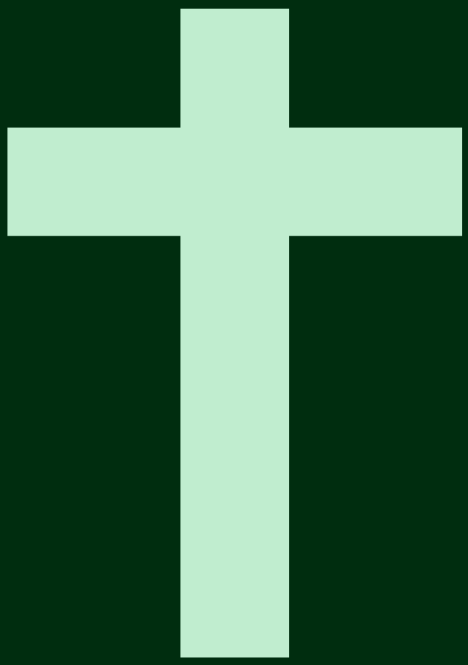

New Testament in Mixe, Tlahuitoltepec (MX:mxp:Mixe, Tlahuitoltepec)

Ja øgyajpxy ja ømyadya̲'a̲ky midi xukpa̲a̲jtɨmp ja nɨtso'ok'ajtɨn
New Testament in Mixe, Tlahuitoltepec (MX:mxp:Mixe, Tlahuitoltepec)

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Tlahuitoltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Tlahuitoltepec [mxp], Mexico

Copyright Information

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Tlahuitoltepec

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
422dcf73-46a5-5403-b423-8406ed76ac1d

Contents

MATEO 1
MARCOS 63
LUCAS 104
JUAN 168
HECHOS 217
ROMANOS 278
1 CORINTIOS 303
2 CORINTIOS 328
GÁLATAS 344
EFESIOS 353
FILIPENSES 362
COLOSENSES 368
1 TESALONICENSES 374
2 TESALONICENSES 380
1 TIMOTEO 383
2 TIMOTEO 390
TITO 395
FILEMÓN 398
HEBREOS 400
SANTIAGO 417
1 PEDRO 423
2 PEDRO 430
1 JUAN 434
2 JUAN 440
3 JUAN 441
JUDAS 442
APOCALIPSIS 444

JA ØGYAJPXY JA ØMYADYA̱'A̱KY MIDI JA MATEO YJA̱A̱Y

Ja Jesucristo tyeety'a̱ptøjk

1 Ja' ɨdø'øn ja yiknajtska̱jpxɨp pøn jaty ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo tyeety'a̱pɨp ku ja
teety'a̱pɨ ja Abraham jøts ja David,
2 ku Abraham t'u'ngɨ ja Isaac, jøts ja Isaac t'u'ngɨ ja Jacob, jøts ja Jacob t'u'ngɨ ja Judá.
Namay ja'adɨ møøt y'uch myɨgu'uktɨ.
3 Ja Judá møøt ja ñɨdø'øxy Tamar ja'ats t'una̱'jk'a̱jttɨp ja Fares jøts ja Zara. Jøts ja Fares
t'u'nk'aty ja Esrom, jøts ja Esrom t'u'nk'aty ja Aram.
4 Jøts ja Aram t'u'nk'aty ja Aminadab, jøts ja Aminadab t'u'nk'aty ja Naasón, jøts ja
Naasón t'u'nk'aty ja Salmón.
5 Jøts ja Salmón møøt ja ñɨdø'øxy Rahab tma̱jnk'a̱ttɨ ja Booz, jøts ja Booz møøt ja
ñɨdø'øxy Rut tma̱jnk'a̱ttɨ ja Obed, jøts ja Obed t'u'nk'aty ja Isaí.
6 Jøts ja Isaí t'u'nk'aty ja rey David, jøts ja rey David møøt ja tø'øxyøjk midi ja Urías
wyɨnaty tø t'atsnɨdø'øxy'aty, ja'ats ɨdø'øn tma̱jnk'a̱jttɨp ja Salomón.
7 Jøts ja Salomón t'u'ngɨ ja Roboam, jøts ja Roboam t'u'nk'aty ja Abías, jøts ja Abías
t'u'nk'aty ja Asa.
8 Jøts ja Asa t'u'ngɨ ja Josafat, jøts ja Josafat t'u'ngɨ ja Joram, jøts ja Joram t'u'nk'aty ja
Uzías.
9 Jøts ja Uzías t'u'ngɨ ja Jotam, jøts ja Jotam t'u'nk'aty ja Acaz, jøts ja Acaz t'u'ngɨ ja
Ezequías.
10 Jøts ja Ezequías t'u'ngɨ ja Manasés, jøts ja Manasés t'u'ngɨ ja Amón, jøts ja Amón
t'u'nk'aty ja Josías.
11 Jøts ja Josías t'una̱'jk'aty ja Jeconías, namay ja'adɨ møøt y'uch myɨgu'uktɨ. Wɨnet ets ja
israelɨt ja̱a̱'y ɨdø'øn yiknajtswa̱'wɨgyøjxtøø jam jadu'ukpɨ etjotp midi yiktejp Babilonia.
12 Tøts ja jade'en wyɨnaty y'ukjaty ku ja Jeconías tpa̱a̱jty ja y'u'nk midi txøøw'a̱jtp
Salatiel, jøts ja Salatiel ja Zorobabel ja y'u'ngɨp.
13 Jøts ja Zorobabel t'u'ngɨ ja Abiud, jøts ja Abiud t'u'ngɨ ja Eliaquim, jøts ja Eliaquim
t'u'ngɨ ja Azor.
14 Jøts ja Azor t'u'ngɨ ja Sadoc, jøts ja Sadoc t'u'ngɨ ja Aquim, jøts ja Aquim t'u'ngɨ ja
Eliud.
15 Jøts ja Eliud t'u'ngɨ ja Eleazar, jøts ja Eleazar t'u'ngɨ ja Matán, jøts ja Matán t'u'ngɨ ja
Jacob.
16 Jøts ja Jacob t'u'ngɨ ja José midi tnɨdø'øxy'a̱jtp ja María midi tya̱a̱gɨp ja
nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús, ja Cristo midi yiknɨtsokp.
17 Makma̱jkts najtska'axɨts ɨdø'øn ja tpa̱a̱jty ku ja cho'onda̱'a̱ky Abraham ñɨkøjxp jøts
ja ttamɨgugøxɨ ja David. David ñɨkøjxpts jadu'uk cho'onda̱'a̱ky jøts ja jaduk jade'en
ña̱jtska'axɨdyøø kunɨm ja israelɨt ja̱a̱'y yikwa̱a̱nøjkxtøø aguwa̱nɨ'ampy jam Babilonia.
Wɨnetnɨmts jadu'uk cho'onda̱a̱jky, ja'ats najtska'axɨdøø jaduk jadɨne'en ja makma̱jkts
najtska'axɨ kunɨm kyaxɨ'jky ja Cristo ja yiknɨtsokpɨ.

Ku ja Jesucristo kyaxɨ'jky

18 Yɨde'en ɨdø'øn y'ejxɨ tyɨyɨ sa̱ jaty yja̱jty kyubejty ku nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo
ojts kyaxɨ'ɨky: Ja María midi tya̱a̱gɨp, ja' ɨdø'øn wyɨnaty najts'awa̱nɨ'ejtnɨp jøts ja
tmøøt'amajtskɨt ja José; nawya̱a̱wa̱jnɨdɨpnɨm ja wyɨnaty ku ja María jam tnɨkøjxp'a̱jtnɨ
ja mutsk, Dios ɨdø'øn ja tuujnɨp jøts ja Espíritu Santo myøk'a̱jtɨn jade'en tyikmajada̱'a̱ky.
19 Øy yikxonts ja José yja̱a̱'y'aty midi ɨdø'øn ñɨya̱a̱'y'ajtpy, ka'ap ja pøn sa̱ tjadyimñøjmɨ
jøts ja María kyayikpøky'ext; myajtstu'utwampy ja' jøts ja ka'ap pøn ttuknɨja̱wɨwya̱'a̱ñ.

20 Ɨxam ɨdø'øn ja wyɨnaty jade'en wyɨnmay ku ja ojts agumą̲ą̲'y'ampy tyuk'ijxyɨ ja Dios y'ą̲nkɨlɨs jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—José, metsxɨ mdeety'amøjɨp ja David, kidits mdsø'øgɨ, møøt amajtskɨ yø María. Yikaxø'økwampy mutsku'nk tu'uk, Dios y'Espíritu Santo jade'en myøk'ą̲jtɨn tyikwɨngaxø'økp.
21 Mixyu'nk ja yikaxø'kp, ja'ats meets ja xyøøw mbɨktą̲ą̲jkɨp JESÚS. Jade'en'ampy ɨdø'øn ja jade'en txøøw'ą̲tt ja'agøjxp ku ja pojkpɨtumbɨ jąą̲'y ja ttuknɨtso'ok'ą̲tt ja pyøky.
22 Tyimyjąjt tyimgyubajts ɨdø'øn ja jade'en są̲ nwɨndsøn'ą̲jtɨm Dios wyɨnaty tø tyikwą̲'ą̲ñ ja kyugajpxy ku ja wyą̲ą̲ñ:
23 Jøtpyɨp tu'uk ja kiixye'dø'øxy midi amą̲ą̲y tsɨnaapy, yikaxø'økpts ja tu'uk myą̲jnku'nk, Emanuel ja xyøøw'ą̲tp,
midi ayuujk pɨdsømp: Dios adøm møøt.
24 Xjats kuts ja José ojts ñɨwijy, jøts ɨdø'øn ja jade'en tpaduuñ są̲ Dios y'ą̲nkɨlɨs ja wyɨnaty tø y'ane'emyɨyɨ, jøts ja ojts tnɨdø'øxpyiky ja María.
25 Jøts ɨdø'øn ja ka'ap jade'en tmøøtsøønɨnɨm są̲m amajtsk'ą̲jtɨn ñaxy kunɨm ja tø'øxy tyikaxɨ'ɨky ja myɨjawyeenu'nk; jøts ja ojts txødijy JESÚS.

2

Ku ja wijyjąą̲'y ojts t'ats'ejxtɨ ja maxu'nk Jesús

1 Jam ja Jesús ojts kye'exy Belén, jam kąjpjotp midi Judeɨt etjotp, ja Herodes ɨdø'øn jam wyɨnaty wɨndsøn'ą̲jtp, ja' wyɨnaty tukɨ'ɨyɨ tnɨtanaapy ja nąą̲jx jøts ja kąjp. Xjats jam Jerusalén yją̲'ą̲ttøø wɨnąą̲gɨn wijyjąą̲'dyɨ midi tsoo'ndɨp xøøbɨdsimy,
2 ja'ats jam ojts tyiknɨdøwɨdɨ, yɨde'en ja wyą̲ndøø:
—¿Mą̲ dø'øn ja tø kye'exy ja' pøn tnɨwɨndsøn'ą̲tp ja yą̲'ɨt israelɨt jąą̲'y? Tøts øøts ja n'ejxpą̲ą̲jtɨ ja myą̲ą̲dsą̲' mą̲ øø tø ndsøøñ, ɨxyą̲ts øøts ja tø nnɨmiñ jøts øøts ja nwɨndsø'øgɨwyą̲'ą̲ñ.
3 Kuts ja wɨndsøn Herodes ja ojts jade'en tnɨmadøy jøts ja tyatøjkɨyɨ ja jotmay, nayɨde'en nɨdukɨ'ɨyɨ ja Jerusalémgɨt jąą̲'dyɨ.
4 Wɨnets ja wɨndsøn Herodes tną̲nkñamyujkɨ nɨdukɨ'ɨyɨ ja israelɨt teety wɨndsøndøjktɨ jøts nayɨde'en pøn jaty tkąjpxwejttɨp ja jąą̲'y, ja'ats ɨdø'øn ja ojts ttɨɨbyiky mą̲ et ɨdø'øn ja Cristo wyɨnaty kyaxø'økwą̲'ą̲ñ.
5 Xjats ja tnɨmaadyøø:
—Jam Judeɨt etjotp mą̲ kąjp jam txøøwɨ Belén; pø yɨde'enɨmxɨ ja Dios kyugajpxy jekyɨp tjaadyañ:
6 Ja kąjp midi yiktejp Belén, midi jam Judá etjotp,
kidi tyimñugo kąjpɨp yø' są̲m o midi kąjp mą̲ jaty jam yikutuktɨ ja wɨndsøndøjktɨ wɨne'enɨn yjam'ą̲ttɨ jam Judá;
jam ja kyaxø'økt tu'uk ja møj wɨndsøn,
midi øts nIsraelɨt kąjp x'ejx'ejtɨp.
7 Wɨnets ja Herodes amaa'tsk twą̲ą̲dsøøy ja wijyjąą̲'dyɨ midi ɨdø'øn jam wyɨnaty tø choondɨ xøøbɨdsimy, jøts ja ojts ttɨɨbyiky juunɨ dø'øn ja wyɨnaty tø t'ejxpą̲ą̲ttɨ ja mą̲ą̲dsa'.
8 Jøts ja ojts tkexy jøts ja ñøjkxtɨt jam Belén, yɨde'en ja tnɨmą̲ą̲y:
—Nøjkxtɨ jam, øyɨm yikxonɨm ɨdø'øn xyiknɨdøwɨdɨt ja mixyu'nk; kuts xpą̲ą̲ttɨt, jatyɨts meets ja xnɨgą̲jpxt jøts meets ja xukmado'ot, jøts øts ja nayɨde'en n'atswɨndsø'øgɨt.
9 Kuts ɨdø'øn ja wɨndsøn Herodes ja jade'en ñɨmą̲ąjyɨdøø, xjats ɨdø'øn ja wijyjąą̲'y choo'ndøø. Jøts ja mą̲ą̲dsą̲' ja wyɨnyø'øyɨdɨ midi ja jam wyɨnaty tø t'ejxtɨ mą̲ dø'øn ja jam choo'ndɨ xøøbɨdsimy, yø'øpy ɨdø'øn ja' kunɨm ja yją̲'jty jam mą̲ dø'øn ja mutsku'nk Jesús wyɨnaty, jamnɨmts ja yø'øy'amøjkɨyɨɨ'ñ.
10 Ku dø'øn ja wijyjąą̲'y ja jade'en t'ejxtɨ ja mą̲ą̲dsą̲', xjats ja yjantyimxyondą̲ktøø;

11 kuts ja tyøjkɨdøø jam tøjkjotp, japts ja tpa̱a̱ttøø t'ejxtøø ja mutsku'nk jøts ku ja tya̱a̱k
María ja jap møøt. Wɨnets ñagyuxendya̱a̱jkɨdøø jøts ja twɨndsø'jkɨdøø ja mutsku'nk. Ojts
ja tyiknɨ'awa̱'a̱tstɨ ja oorɨ, ja poom, jøts ja pa̱'a̱kxuu'kpɨ midi tyejtɨp mirra. Jade'en ja
tyiknɨ'awa̱'a̱tstøø, ja'ats ja ojts ttamay'a̱ttɨ, ja' ja ojts ttawɨndsø'øgɨdɨ.
12 Kuts ɨdø'øn ja wyɨnaty jade'en tø t'ukwɨndsø'øgɨdɨ, xjats ja yiktukmadoodøø
agumaa̱'yjøtpy jøts ku ja ka'ap nayɨde'en y'ukwɨmbejtnɨdɨt midi ja wyɨnaty tø tmendɨ,
ma̱ ja wɨndsøn Herodes ja jam wyɨnaty tø t'ukpa̱a̱ttɨ. Xjats ɨdø'øn ja wyɨmbejtnɨdøø,
abiktyuu' tpøjktøø jøts ja ñøjkxnɨdɨ jam pyuxkøjxp kya̱jpkøjxp.

Ku ja maxu'nk Jesús ojts yikmɨgue'exy jøts yikmɨnijkxy jam Egipto

13 Tøts ɨdø'øn ja wijyja̱a̱'y jam wyɨnaty choondɨ, ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm ja y'a̱nkɨlɨs
ña̱nky'ejxøø jøts ja José ja agumaa̱'yjøtpy ojts t'ixy, yɨde'en a̱nkɨlɨs ja ñɨma̱a̱jyøø:
—Tsojk pɨdø'øk, møøt tsoon yø mutsk møøt yø tya̱a̱k jøts mgaknøjkxtɨt jam Egiptɨt
etjotp, ta̱a̱'nɨdɨ jam. Pønɨ wɨne'en jam mda̱a̱'nɨdɨ øtsnɨm ja kø'øm nnɨga̱jpxp, ja'agøjxp ku
Herodes yø t'ɨxa̱'a̱wa̱'a̱ñ yø mutsk jøts yø tyik'ookwa̱'a̱ñ.
14 Xjats ja José ojts pyɨdɨ'ɨky, jøts ja ojts koots ttsa'angue'eky ja mutsku'nk, jøts ja
tmøødɨyøø ja tya̱a̱k jøts ɨdø'øn ja ojts tmøøtnijkxy jam Egipto.
15 Jam ja chɨnaadyɨ jeky kunɨm ja Herodes y'ø'jky. Jade'en'ampy ɨdø'øn ja jade'en
tyimyja̱jty ti mɨba̱a̱t ja Dios kyajpxy jadi'iñɨ y'ukna̱xt pø patyxɨ wyɨnaty yɨde'en tø
tyikwa̱a̱ñ ja kyugajpxy: “Egiptɨt etjotp øts ja n'U'nk nyiktsø'øñ ku øts ja nwa̱a̱dsøøy.”

Ku ja Herodes tyikutuky jøts ja mutsk mixyuna̱'jk y'oo'køxtɨt

16 Kuts ja Herodes tnɨja̱'wɨyɨɨ'ñ jøts kudam ja wijyja̱a̱'y ja wyɨnaty tø wyɨn'ɨɨñɨyɨ, xjats
ja yjantyimy'a̱mbɨjky; jøts ja ojts tnɨ'ane'emy ku y'oo'køxtɨt ja mixyuna̱'jk. Majtsk
jumøjtpɨba̱a̱t ja ojts tna̱nkyik'øøgyɨyɨ wɨne'enɨn ja mixyuna̱'jk jam wyɨnatyɨ Belén, jøts
nayɨ wɨne'en ja ka̱jp jam tmɨwɨngon'aty. Ja jumøjt ɨdø'øn ja pyayø'øpy sa̱ ja wijyja̱a̱'y ja
wyɨnaty tø tyukmadøyɨ.
17 Ka'pxy ɨdø'øn ja jade'en yja̱jty sa̱ ja kugajpxy Jeremías wyɨnaty ja nøky tø tja̱'a̱y ku ja
wya̱a̱ñ:
18 Yikmadoop ayuujk jam Ramá,
sa̱m yja̱wɨ øy pøn ti tpajɨ'ɨy tpaya̱'a̱xy;
ja tø'øxyøjk Raqueldam ɨdø'øn y'u'nk y'una̱'jk tpajɨɨpy tpaya̱xp jade'en,
jøts ja ka'ap tkupiky jøts ja yikpa'ayo'ot, pø tøxɨ y'u'nk y'una̱'jk ja y'oo'køjxnɨ.
19 Xjats ku y'o'jky ja Herodes, wɨnets nay'agumaa̱'yjøtpy tja̱'wɨyɨɨ'ñ ja José jøts ku t'ijxy
tu'uk ja Dios y'a̱nkɨlɨs jam Egiptɨt etjotp, jøts ja ñɨma̱a̱jyøø:
20 —Pɨdø'øk, jøts xmøødɨt yø mixyu'nk yø Jesús møøt yø tya̱a̱k, wɨmbejtnɨdɨ nøjkxnɨdɨ
jam Israelɨt etjotp, tø ja y'oo'køjxnɨdɨ pøn jaty y'ijty tyik'ookwa̱ndɨp yø mutsku'nk.
21 Wɨnets ja José pyɨdɨ'jky jøts ja tyiktsøø'ñ ja mutsku'nk. Ja Jesús ɨdø'øn
yikwa̱a̱dso'omp møøt ja tya̱a̱k jøts ja ojts ñøjkxtɨ jam Israelɨt etjotp.
22 Kuts ja José tnɨja̱'wɨyɨɨ'ñ jøts kudam ja Arquelao jam wyɨnaty wyɨndsøn'aty Judeɨt
etjotp, ja tyeety Herodes ja kyudanaapy ku dø'øn ja wyɨnaty tø y'øøky, jøts ja José tsø'jkɨp
ja', jade'ents ja jade'en'ampy kyanijkxy; tøts ɨdø'øn ja wyɨnaty yiktukmadoogojmɨ
agumaa̱'y'ampy jøts ja ojts ñøjkxtɨ jam Galileɨt etjotp.
23 Kuts ɨdø'øn ja jam yja̱'a̱ttøø, jøts ja ñøjkxtɨ tsɨnaabyɨ ma̱ ka̱jp txøøwɨ Nazaret.
Ka'pxy ɨdø'øn ja jade'en tyuujnɨ yja̱jty sa̱ Dios kyugajpxy wyɨnaty tø wya̱'a̱ndɨ jøts ku ja
nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús jam kyuga̱jpɨ Nazaret.

3

Ku ja Juan Bautista kya'ama̱a̱y jam aba̱k etjotp

1 Tøts ja tiempɨ wyɨnaty ñaxy jøts ja Juan Bautista midi yiknøbajtp, jam wya̱'kaxɨ'jky
Judeɨt y'aba̱k'etjotp, jøts ja jam kya̱jpxwa'kxy,

2 yɨde'en ja jam wyą'ąñ:
—Jąwɨdɨ mbøky, yiktɨgąjtstɨ mdsɨnąą'yɨndɨ, ja wyɨngøñ ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy ja yjąą'y.
3 Yø Juan ɨdø'øn ja' midi ja kugajpxy Isaías ñɨgąjpx ku ja yɨde'en tjaadyąąñ:
Yikmadoop ayuujk jam abąk etjotp ku wyą'ąñ møk'ampy:
“Awejxɨdɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm y'ɨxpøjkɨn;
yiktøwdɨ yiktuudą'ąktɨ mwɨnmąą'ñ.”
4 Kameeyɨ pøjk ɨdø'øn ja Juan jam wyɨnaty wyet'ajtpy, jøts jɨyujk'ąk tendsum'aty, ja mu' dø'øn ja jam chu'chpy jøts jɨyujk pą'ąk ja tjɨɨ'kxy midi jam muum ujtsjotp, ja'ats ɨdø'øn ja jam ñɨdsɨnaapy.
5 Jøts ɨdø'øn ja jam øy pøn jąą'y ñɨmiñɨyɨ jøts ja tmadowdɨ są wyą'ąñ, mendɨp ja' pøn tsoo'ndɨp jam møj kąjpkøjxp Jerusalén, nayɨde'en wɨne'enɨn jam pøngapøn chøønɨdɨ jam Judeɨt etjotp, midi tmɨwɨngon'ąjtp ja nøø midi txøøwɨp Jordán;
6 kuts ɨdø'øn ja jąą'y ja pyøky tmayątstɨ, jøts ja Juan ja tyiknøbety mą ja Jordángɨt nøø jam.
7 Jøts ku dø'øn Juan ojts t'ixy jøts ku ja fariseotøjk may'ampy yjanchmendɨ nøbajtpɨ møøt ja saduceotøjktɨ, jøts ja tnɨmąąy:
—¡Mee mɨku'! ¿Pøn mee tø mnɨɨ'mxyɨ jøts ku jade'en mgayiktabayø'ødyɨt ja mbøky, jøts ku yø'øyɨ chøkyɨ ku meets yą nøbajtpɨ tø mmiñ?
8 Yikxon ɨdø'øn mjąą'y'ąttɨt, wan ɨdø'øn tyik'ijxy jøts ku ja mdsɨnąą'yɨn tø xyiktɨgątstɨ,
9 jøts kidi mee kø'øm mnawyą'ąñɨdɨ namyɨkajxɨbɨm: “Tixɨ ka'ap ti chøkyɨ kumɨ ja Abraham adøm n'ąpteety'amøj'ąjtyɨndɨp”; jøts ka'ats yjade'enɨ ti Dios kamąjyɨp øy ja pøn ttukmɨgu'uk'ątt ja Abraham pønɨ pøn ja kø'øm y'a'ejxɨp.
10 Jøts tsojk ja nøjkx yiktɨɨdyuñ pøn jaty tkamɨ'øy'ąjtɨp ja Dios.
11 Tɨy janch ɨxyąm ndyimdyukmadowdɨ jøts ku øts yø'øyɨ tø nnɨmiñ jøts meets nøø nduktanøbattɨt. Jade'en'ampy yiknɨjąwɨt jøts ku mdsɨnąą'yɨndɨ tø xyiktɨgątstɨ; jats øts tu'uk ɨx'oojk xpamiñ pøn meets Espíritu Santo mduktatøkɨyɨp jøts ja' tmɨme'ent ja tɨɨdyu'unɨn. Møk'ampy kutujk ja tmɨmiñ, nɨjuunɨ øts ja møøt nganamyɨbąąt'ątɨyɨt.
12 Jade'en ja ttu'unt ja nąxwii'ñɨt jąą'y sąm ariindøøm yikwɨgumyɨn, abiky ja tpɨktąąjkɨt ja y'ąk jøts ja tnɨtø'øty ja jøøn midi nɨjuunɨ kape'tsp, jøts ja ariinbąjk abiky yikpøkjø'økt. Jade'ents ɨdø'øn ja jąą'y yiktu'undɨt są pønjabøn tmɨ'øy'aty tkamɨ'øy'aty ja Dios.

Ku ja Jesús ñøbejty

13 Xjats ɨdø'øn ja Jesús yją'jty jam mą ja Jordánk nøø, jam ja chøøñ Galileɨt etjotp jøts ɨdø'øn ja jam yją'jty mą ja Juan wyɨnaty, ja' ja ñɨnijkxpy jøts ja yiknøbatɨt.
14 Ka'ap ja Juan ja twą'ąñ jøts ja tyiknøbatt, yɨde'en ja Jesús yiknɨmąąy:
—¿Jawyeen me xtsøky jøts me nyiknøbatt? Pø metsxɨ dø'øn ndijy xyiknøbatp.
15 Yɨde'en ja Jesús y'adsøøy:
—Wan ɨdø'øn t'ukjaty; jade'en ne'egɨ ndyimdyøø'jɨnt jøts ku ja'ayɨ nbadu'unɨnt są Dios Teety tyɨy'ąjtɨn wyą'ąñ.
Kyupøjk ɨdø'øn ja Juan ja jade'en.
16 Ja'ayɨ ja Jesús ñøbejty, jøts ja pyɨdsɨɨmy jam nøøjotp. Wɨnets nay jatyɨ adsu'jky y'awąąjch ja tsąjp, jøts ja ojts t'ejxpąątɨ ja Dios y'Espíritu Santo ku ja ñɨgɨdą'ągyɨ sąm tsąpąkɨn jøts ja tyakakpajtɨ.
17 Wɨnets ja Dios Teety y'ayuujk yikmadøøy, yɨde'en ja jap tsąjpjøtpy wyą'ąñ:
—Yą'ąt øts ɨdø'øn n'U'nk'ajtpy, yø' øts ɨdø'øn ndsøky'ajtpy, njantyajotkujk'ajtpyts øts yø'.

4

Ku ja Jesús yikjot'amutsk'ejxwą'ąñ

1 Xjats ja Dios y'Espíritu Santo ojts yiknijkxyɨ ja Jesús jam abạk etjotp, jøts mɨku' ja jam
yjot'ejxɨt.
2 Wɨxijkxyøøw wɨxijxchuu' ɨdø'øn ja jam y'ayuu'ạjty, jøtsnɨm yuu ja pyạạjtɨ.
3 Wɨnets mɨku' ja jam ñɨmeejnɨ jøts ja yikpøktyunwạ'ạñɨ, yɨde'en ja ojts ñɨ'ɨmxyɨ:
—Pønɨ janch ku me mjanchdiosu'ngɨ, yiktsạpkaakyjạt yø tsạạ.
4 Xjats ja Jesús y'adsøøy:
—Yɨde'en Dios kyajpxy wyạ'ạñ: “Kuuyɨ Dios kyajpxy myøjɨ, kidi ja'ajɨp nạxwii'ñɨt jạạ'y
nugo tyajujky'ạttɨp ti jaty yikjøø'kxp.”
5 Wɨnets mɨku' ja ojts yiknijkxyɨ jam Jerusalén midi Dios kyunuu'kxkyạjp'ajtpy, jamts
ja ojts yikøxpetyɨ tsạptøjk kubạjk
6 jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Pønɨ janch Dios U'nk mets, kajtswoon yạ; pø nømpxɨ ja Dios kyajpxy jøts ku:
Ja tnøjmɨt y'ạnkɨlɨs jøts me myik'ejx'ett jøts ku me ka'ap ti mjạttɨt.
Jøts ku mets ja ạnkɨlɨs mdsa'anjø'økɨt,
jøts mdeky tsạạ kyakumɨt kyayo'odsɨt.
7 Xjats ja Jesús t'adsøøy jøts ja tnɨmạạy:
—Janch nayɨnømts Dios kyajpxy: “Kidi mDios xjot'ixy.”
8 Xjats ja mɨku' ja ojts wyạạnøjkxkojmɨyɨ jam møj kojpkøjxp, jøts ja jam tyuk'ejxøø
wɨne'en ja kạjp nạxwiiñ jøts ku janchkumeeñ janchjotkujk;
9 yɨde'en ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Ngøyạjkøjxp øts yø kạjp tukɨ'ɨyɨ jøts mets yø xja'bøkøxt, pønɨ xwɨnguxanaapy øts, pønɨ
xwɨndsø'jkɨp øts.
10 Wɨnets ja Jesús wyạạañ jøts ja tnɨmạạy:
—Mɨku', jɨwạ'ạk, kidi øts yạ xwɨn'ixy, pø yɨde'ents Dios kyajpxy wyạ'ạñ: “Ja Dios Teety
tu'ugyɨ mwɨndsø'øgɨp, ja' mbadu'ump pønɨ sạ ja wyạ'ạñ.”
11 Xjanɨmts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja mɨku' myajtstujtɨyøø, jøts ja ạnkɨlɨs ja ñɨmeejnøø,
ja'ats ja ojts pyudøkɨyɨ.

Ku ja Jesús tpadøjkɨyɨɨ'ñ ja tyunk

12 Kuts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús tnɨmadøøy jøts ku ja Juan jam wyɨnaty puxøjkjotp,
wɨnets ja ojts ñɨjkxy jam Galileɨt etjotp.
13 Jøts nɨka'ap ja tyạạ'nɨyɨɨ'ñ jam Nazaret, ne'egɨ ja ojts ñɨjkxy tsɨnaabyɨ mạ ja kạjp jam
mejy'ạm midi Zabulón etjotp jøts Neftali etjotp, jam ɨdø'øn ja ojts ñɨjkxy Capernaumɨt
kạjpkøjxp.
14 Ka'pxy ɨdø'øn ja jade'en tyuujnɨ yjạjtɨ sạ ja Dios kyugajpxy Isaías wyɨnaty tø wyạ'ạñ
ku ja yɨde'en tjaadyạạñ:
15 Meets Zabulónɨt jạạ'y, meets Neftalíɨt jạạ'y,
mạ tuu' wɨngon ñaxy jam mejy'ạm, midi yiknɨdo'onɨp xøøbɨdsimy ku nnøjkxɨnt jam
Jordán.
Meets Galileɨt tsɨnaabyɨdɨ, pøn ka'israelɨt jạạ'dyɨ.
16 Jade'en meets x'ejxpạạttɨt midi Dios Teety ñajtskajxɨp sạm ja jạjɨn pøn wɨmbeets
kugoots tyimy'ejtnɨdɨp,
nɨsudso mgawɨnmạạ'nbyạạttɨ pønɨ sạdam ɨdø'øn ja Dios mdsøkyɨdɨ,
tøts ja tyikujạjtạạgɨ tyikudøø'kxạạgɨ pøn ja pyøky tmɨ'ookwạnɨdɨp jadi'iñɨ,
jøts tø ja Dios mduu'mø'øyɨdɨ sudso mnɨtso'ok'ạttɨt.
17 Kuts ja Jesús ja'ayɨ jam Capernaum kyạjpkøjxp yjạ'ạty, yɨde'en ja
kyạjpxwạ'kxnɨbøjkɨyɨɨ'ñ:
—Jạwɨdɨ mbøky, yiktɨgạtstɨ mdsɨnạạ'yɨndɨ, ja'agøjxp ku ja wyɨngøñ ja Dios kyutujk midi
ja tyanɨtanaapy ja nạxwii'ñɨt jạạ'y.

Ku ja Jesús twạạdsøøy nɨmaktạxk ja ajkxmạkpɨ

18 Jam ja Jesús wyinaty ñaxy mejpya'ąm midi jam Galilea etjotp, ku ja t'ejxpąąjty nama-
jtsk ja jąą'y midi ttukmiga'ax'ąjttip, tu'uk txøøw'aty Simón, nayi yikxøømøøpy ja Pedro,
jøts jadu'uk Andrés. Ąjkxmąkk idø'øn ja tyunk'ąjttip ixam ja wyinaty tyimñiwejtspatti ja
tya'ąjkxmąjk.
19 Winets ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja ñimąąjyidøø:
—Madą'ąkti, møøt widettik øts jøts ndukniją̨widit sudso jąą'y ja nitso'ok'ąjtin tpąątt.
20 Jøts idø'øn ja nay jatyi tnajtswøjidøø ja tya'ąjkxmąjk jøts ja ojts tmøødidi.
21 Tø wyinaty waani yø'ødyi, jamts ja Jesús ojts t'ejxpątkojmi nayi namajtsk ja jąą'dyi
midi tukjąą'dyi: tu'uk yJacobo'aty jøts jadu'uk Juan txøøwi, ja Zebedeo dø'øn ja y'unąj'k.
Jam ja wyinaty møøt ja tyeety bąrkijotp, ja tya'ąjkxmąjk ja jam wyinaty y'adąjkidip.
Winets Jesús ja ojts yąąjxiyidi,
22 jøts ja nay jatyi tmajtstuttøø ja tyeety jam bąrkijotp, jøts idø'øn ja tmøødidøø ja Jesús.

Ku ja Jesús tyik'ixpijky ja mayjąą'y

23 Øy ja Jesús øy mądsoo tyimwyidity jam Galileit etjotp, ku ja øy mągąjp yją'ąty jøts ja
yik'ixpiky jam tsąptøjkjotp, jøts ja tkąjpxwa'kxy ja Dios y'øgyajpxy midi ja tyanitanaapy
ja yjąą'y, jøts ja øy pønjabøn tyiktsø'øky pøn jam tigati pą'ąm pøjkip.
24 Jøts ja Jesús yiknija̧'wiyii'ñ, ñija̧'wigyøjxtøø ja' pønity tsinaadyip jam Siria etjotp,
ja'ats ojts ja pyamąą'y tyikmendi pøn jaty jam o tigati pą'ąm pøjkidip ąjnidip, jøts
ñayikmemidi ja' pøn ja miku' tø tyatøkiyidi jøts pøn ja mø'ødyi pą'ąm pøjkidip, pøn køxujxtip
pakxujxtip. Xjats idø'øn ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja tyiktsokijxy.
25 Jøts idø'øn ja mayjąą'y jam jade'en yją'ątti choondi pøn tso'ondip jam Galileit
etjotp, jøts ja yikpawidity ja Jesús. Jam ja'adi pøn kugąjp'ąjttip mą jaty ja kąjp midi
kyutujktąąjk tjagyajptip Decápolis jøts Jerusalén, jøts nayide'en pøn tso'ondip Judeit
etjotp, jøts nayide'en jamidi pøn kugąjp'ąjttip jaduktamąjñ'ampy mą ja Jordánit nøø
tyañ.

5

Ku ja Jesús ojts kya'amay jam kojpkøjxp

1 Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja mayjąą'y jam, winets ja ñijkxy kojpkøjxp jøts ja jam
y'ixąąjky, jamts pyabøjkpitøjk ja ñachinąą'y'awidejtøø,
2 jøts ja ojts yide'en tyik'ixpøjktøki:

Ja' pøn nekim t'ejxtip

3 —Tya'øy'ąjtidip ja' Dios kyunuu'kxin pøn ja y'amutsk'ąjtin yją'wip, ja'ats pyąąttip ja
Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjąą'y.
4 'Tya'øy'ąjtidip Dios kyunuu'kxin ja'adi pøn jotmayąxtip pøn jotmay'oo'ktip, ja' idø'øn
Dios ayo'ejxidip.
5 'Tya'øy'ąjtidip ja' Dios kyunuu'kxin pøn myidudą'ąky'ąjttip ja y'awejx'ąjtin, ja'ats
pyąąttip ja øy'ąjtin midi ja Dios tø tni'adsowi.
6 'Nayide'ents ja tta'øy'ąjtmidit ja Dios kyunuu'kxin pøn tjantyimtyojktip ja øy'ąjtin ja
tiy'ąjtin midi Dios yja'ajip, pudøkiyidipts ja' jøts ja jade'en ttu'undit sąm idø'øn ja ttsokti.
7 'Ñayi tya'øy'ąjtidip Dios kyunuu'kxin ja'amidi pøn t'ayo'ejxtip ja myigu'uk,
ayo'ejxidipts Dios ja nayide'endi.
8 'Tya'øy'ąjtidip Dios kyunuu'kxin ja'adi pøn ja yjanchją'win tu'ugyi yik'ejttip,
kuwąnits ja Dios ja tpąąttit.
9 'Tya'øy'ąjtidip Dios kyunuu'kxin ja'adi pøn yikxon tkąjpx'øyidip jøts tsep
tkanąnktyuñidi, ja'abi jąą'y idø'øn Dios u'nk'ątidip unąj'k'ątidip.
10 'Ñayi tya'øy'ąjtidip Dios kyunuu'kxin ja'amidi pøn tku'ayo'ombąąjtidip ja øy
chinąą'yin, jøts yikjemdundi yiktedundi, ja'abits idø'øn pąąt'ąjtidip ja Dios kyutujk midi
ja tyanitanaapy ja yjąą'y.

11 'Ñayɨ tya'øy'ą̈jtɨdɨp Dios kyunuu'kxɨn ja'amɨdɨ pøn yikjemnɨmaadyɨp yiktenɨmaadyɨp uk yikjemdundɨ yiktedundɨ, yiknɨwą̈mbattɨ a'øy'ampy øts køjxp.
12 Kidits xkumayjąwɨdɨ, xonjąjtɨ jotkujk'ą̈ttɨ meets, møj'ampy meets ja nøjkx mwɨngaxø'jkxɨyɨ jap tsąjpjøtpy, pø nayɨde'enxɨ ja yikjemdundøø yiktedundøø pøn jaty tø y'atstsøønɨdɨ y'atstanɨdɨ pøn kugajpxy'ąjtɨdɨp ja Dios.

Ja' pøn jade'en nąxwiiñ tundɨp sąm ja jaj tyuñɨn sąm ja kąą̈n tyuñɨn

13 'Jade'en meets ɨdø'øn sąm kąą̈n tyuñɨn midi wą'ą̈ts midi nąxwii'ñɨt jąą'y yiktundɨp jøts chu'jch kyawɨndɨgø'ødyɨt. Nayɨde'en ɨdø'øn ndejɨnt mdunkpą̈ą̈ttɨt ku mmɨgu'uk xukmado'odɨt ja Dios yja' sudso'ampy y'anmɨją'wɨn kyawɨndɨgø'ødyɨt. Kuts ka'ap jade'en mdu'undɨt tø wyɨnaty mbɨdsømdɨ ejxɨm ja kąą̈nɨn midi kawą'ą̈ts midi katump.
14 'Kuwąnɨ myik'ejxtɨt myiknɨjąwɨdɨt nayɨde'en sąmɨ kąjp yik'ijxyɨn midi jam ejxɨn'ą̈m midi jam kojpkøjxp. Jade'en meets ɨdø'øn ejxpajt mwą'ą̈ndɨp sąm jąj yjąjyɨn tyɨɨ'kxyɨn.
15 Kidi ja'apxɨ yø jąj tnɨdøøbyøkɨ jøts ja yikpɨktą'ą̈kt kajuun patki'py, pø ja'axɨ ja wyą'ą̈nt jøts ja yikpɨktą'ą̈kt jam ejxɨn'ą̈m mą ja tyikująjɨt tyikudøø'kxɨt pøn jaty tsɨnaadyɨp jam tøjkjotp.
16 Nayɨde'ents meets ɨdø'ønmɨ, tuk'ejxtɨ ja jąą'y ja øy'ą̈jtɨn ja xondą̈ą̈jkɨn jøts t'ejxtɨt tnɨjąwɨdɨt jøts kudam meets xuñ ja tɨy'ą̈jtɨn, mjajotwą̈mp tam meets, myɨjąwɨdɨpts kyunuu'kxyjąwɨdɨpts ja' ja Dios Teety midi mee mnɨtanąą̈jyɨp o mą̈dsoo midi jap tsąjpjøtpy.

Ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús tnɨgajpxy są̈ tyu'unt ja Moisés kyutujk

17 'Kidi meets jade'en mwɨnmaañɨdɨ jøts ku øts ja' tø nnɨmiñ jøts øts ja Moisés kyutujk jøts øts ja Dios kyugajpxy y'ɨxpøjkɨn nyikudɨgøjyɨdɨt; kidi ja'apts ø tø nnɨmiñ, ja'axɨ ø nnɨmimpy jøts øts ja jade'en yikxon njąą̈ktyimñɨgajpxy są̈ jaty ja tø wyą'ą̈ndɨ.
18 Janch øts ɨdø'øn nwą'ą̈ñ, pønɨ wɨne'en iiy tyąą'nɨ yø nąą̈jx yø tsą̈jp, nɨwɨne'enɨnts ja kutujk kyagudɨgø'øty kunɨm ja tukɨ'ɨyɨ ka'pxy jade'en tyimyjątt pønɨ ti jaty ɨdø'øn tunɨpnɨm.
19 Paty ja ka'ap yikmøj'ext ku Dios kyutujk ttanɨtanɨt ja yjąą'y pønɨ pøn yiin waan tkayikmøjɨp ja Dios kyutujk, kuts ja myɨgu'uk ja nayɨde'n ttukpabiky sąm ja kø'øm tpaduñ yiin waan, ja'ats ɨdø'øn ja Dios kamøj'ejxɨp nayɨde'en. Pønts ka'pxy tpadump jøts myɨgu'uk ja nayɨde'en ttukpabiky, møj'ejxɨpts Dios ja' ku kyutujk ja ttanɨtanɨt ja yjąą'y.
20 Paty mee ndukmadøy, pønɨ ka' øy yikxon mjąą'y'ą̈ttɨ, pønɨ mdundɨp nayɨde'en sąm yø fariseotøjktɨ sąm yø kąjpxwejpɨtøjktɨ, nɨjuunɨts meets Dios kyutujk jade'en xkapą̈ą̈jtɨyɨdɨt midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy są̈ kya'øyɨ ja akɨ jøts ja jotmą'jtɨn

21 'Tøxɨ xnɨmadowdɨ ku ja n'ą̈pteety'amøj yiknɨmaadyøø: "Kidi myikjąą'y'øøky, pønɨ pøn yikjąą'y'oo'kp yiktɨɨdyu'ump ja'."
22 Yɨde'ents mee nnøjmɨ pønɨ pøn ja myɨgu'uk tmɨ'ą̈mbøjkp, nayɨ yiktɨɨdyu'ump ja'. Uk jam o pøn ja myɨgu'uk tjemnøjmɨ ttenøjmɨ, tɨɨdyunɨdɨpts ja' ja kutujk adsɨnaabyɨdɨ mą ja kutujktą̈ą̈jk jam; uk pøn tnɨmaapy ja myɨgu'uk jøts ku ja myø'øty, pą̈ą̈t'ą̈jtɨp ja' jøts ja y'ayo'ot mą jøøn jap ayodą̈ą̈jkjotpy.
23 'Paty pønɨ mbɨktą'ą̈kwą̈ndɨp ja myøxy jam altą̈jrwemp, kuts jam mją'ą̈ttɨ jøts wɨnet xją'myatstɨ jøts kudam ja mmɨgu'uk jap tu'uk pøn mmɨdsep'ą̈jtɨp,
24 jamyɨts ja altą̈jrwemp xmajtstu'uttɨt midi myoxwą̈ndɨp, jøts ja jawyeen x'atską̈jpx'øyɨdɨt møøt ja mmɨgu'uk. Pønɨ ti dø'øn mnadyamɨ'ą̈mbøjkɨdɨp jøts mnamyɨjotjɨmbetɨdɨt xem yą̈m møøt ja mmɨgu'uk, wɨnetnɨmts jadɨgojk mnøjkxt jam altą̈jrwemp, jøtsnɨm ja xyoxtɨt midi jam tø x'ukyiknøjkxtɨ.
25 'Ku pøn mnɨ'øønɨwyą'ą̈ñɨdɨ jøts ja myiknøjkxwą'ą̈ñɨdɨ jam kudunk wyɨndum, nąmga'anɨm jam myiknijkxyɨdɨ, tiku yikxon xkakąjpx'øyɨdɨ jøts ja møøt mnamyɨjotjɨmbetɨdɨt jadɨgojk, jøts kidi myiknijkxyɨdɨ jam wɨndsøn tɨɨdyumbɨ wyɨndump.

¿Ja ti nø'ømp ja wɨndsøn jam? Pø mgøyą̲kɨdɨpxɨ ja jam jøts mee myikøyą̲kt mą̲ ja tąjk mayojr jamdɨ, ja'ats mee myikpuxøjktøkɨyɨp jøts mee myiktsu'umt.
26 Øts ɨdø'øn wą̲mp, jøts ku jaanɨm mbɨdsø'ømdɨt ku wyɨnaty tø ja multɨ xkubatkøjxtɨ.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy pøn tø'øxy yą̲ą̲'y nabyøjkxɨdɨp

27 'Tø meets ɨnet ja xnɨmadøy ku jekyɨp yɨde'en yjawą̲'ą̲ndɨ: "Kidi mmɨgu'uk ñɨyą̲ą̲'y ñɨdø'øxy xpøjkxɨyɨ."
28 Yɨde'ents øts nwą̲'ą̲ñ, pøn ja'ayɨ t'ejxkɨp ja tø'øxyøjk øy ja nugo y'ą̲m yjotp yjawɨnmay, pøktyumpts ɨdø'øn ja jade'en.
29 'Pønɨ ka'ap yø mween y'øyɨ ku yø mduktunk'atyɨ jøts myikpøktyunwą̲'ą̲ñ, jade'en ne'egɨ mdyimdyø'øt jøts ku mnawyenjuudɨt, jøts jagam xpɨktą̲'ą̲kt ja mween; ne'egɨ øy'ą̲jtp jade'en ku ja'ayɨ wyɨndɨgø'øty midi myikpøktyunwą̲jnɨp, jøts kidi amuum mwɨndɨgøøgyixy, jøts kidi amuum mnijkxy jap ayodą̲ą̲jkjotpy.
30 Uk nayɨde'ents mgø' myikpøktyunwą̲'ą̲ñɨ, ne'egɨts xkajtspoott jøts køtuk mdą̲'ą̲nt; ne'egɨ øy'ą̲jtp jade'en ku ja'ayɨ wyɨndɨgø'øty midi myikpøktyunwą̲jnɨp, jøts kidi amuum mwɨndɨgøøgyixy, jøts kidi amuum mnijkxy jap ayodą̲ą̲jkjotpy.

Ku ja Jesús kyąjpxwijy sudso ja amajtsk'ą̲jtɨn ñaxy

31 'Nayɨ tø jekyɨp yiknɨgajpxy: "Pønɨ pøn ñɨdø'øxy tmajtstu'utwą̲mp, tɨy'ą̲jtɨngøjxpts ja tmɨnawyą̲'kxɨt, kojp tu'uk ja nøky."
32 Yɨde'ents ø nwą̲'ą̲ñ, ku pøn yą̲ą̲'dyøjk ñɨdø'øxy tmɨnawya'kxyɨ a'øy'ampy, ku ka'ap ja wyɨnaty ja wenk yą̲ą̲'dyøjk tmøøt'aty, møj tundɨgø'øyɨn ja tyumpy, jøts ja tø'øxy pyøktyuñ ku ja wenk yą̲ą̲'dyøjk ja møøt y'amajtskɨmyɨ. Nayɨ pøky ja yą̲ą̲'y nayɨde'en taja̲'jtɨp pønɨ myøøt'amajtskɨp ja tø'øxyøjk ja' midi tø wyɨnaty yikmajtstu'uty.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy ku ka'ap Dios køjxp nugo ndą̲ą̲y'ą̲jtɨnt

33 'Nayɨ tøts ɨnet xnɨmadowdɨ ku ja mdeety'ą̲ptøjk jekyɨp yiknɨmaadyɨ: "Pønɨ ti mnɨ'adso'owɨp Dios wyɨngujkp, kidits meets ja xka'ukyik'adujknɨ ja mgajpxy ja m'ayuujk."
34-35 Øtsts wą̲mp jøts pønɨ ti ja mmɨgu'uk mdamɨnɨ'adso'owɨp, ka'ap ja Dios nugo xyiktestigɨ'ą̲tt. Nɨ xkaką̲jpxpą̲ą̲ttɨt ja tsą̲jp jøts ja nąą̲jx, jabɨ Diosxɨ ja nayɨde'en yja'ajtpy; nɨ ja Jerusalén kąjp xkakąjpxpą̲ą̲ttɨt, jabɨ nay ja Dios møj yikutujkpɨxɨ kyą̲jp ja'.
36 Uk kø'ømbą̲ą̲t mgubąjk x'awą̲nɨdɨ ku ja kyayikmɨbiky midi mjaduk-janchjąwɨwyą̲ndɨp o pøn, kidits jade'en nugo mwą̲'ą̲ndɨ, kidi kø'ømɨpxɨ meets mwą̲ą̲y mgubąjk xyik'øyɨ, pø nay Dios ja jade'en kø'øm mmøøjyɨdɨp.
37 Ka'ap nugo ti xkąjpxjɨmbettɨt xkąjpx'adøjtɨt pønɨ ka'adam ja ka'pxy xnɨjąwɨdɨ, jade'ents ɨdø'øn ja mɨku' ja tyunkjøøjp tyikyø'øy ku xkąjpxyondɨ.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy są̲ pøn ja pyøky ñą̲nktyukubetyɨdɨ

38 'Nayɨ tø net xnɨmadowdɨ ku ojts jekyɨp yɨde'en yiknɨgajpxy: "Jøts nayɨde'en pøngapøn ja myɨgu'uk tyik'ayo'ombą̲ą̲tt pønɨ ti ayo'on ja jade'en ttuñ, nayɨde'ents ɨdø'øn ja ty-imyiktu'unt."
39 Yɨde'ents ø nwą̲'ą̲ñ: Jøts kidi mee nayɨde'en xuñ są̲m ja ka'øyją̲ą̲'yɨndɨ; pønɨ mgojxɨp mdse'jkɨp, ja' øy ku xmaa'kxuktɨt.
40 Kuts øy pøn mnɨwą̲mbatwą̲'ą̲ñɨdɨ jøts adsepkøjxp myikpøjkxɨwyą̲'ą̲ndɨ ja mnɨjan, mo'odɨts, jøts pønɨ yjąą̲ktyimbyøkwampy ja yukwop, kidits ayuujk nugo xyikyondɨ, mo'odɨ.
41 Pønɨ myiktaguwą̲'ą̲nɨdɨp jøts tsimy xpadsø'ømdɨt, jøts ja jam xyikją̲'ą̲ttɨt pønɨ mą̲ tø t'a'ejxɨdɨ, mjąą̲ktyimdyuujnɨdɨpts ja may'ą̲jt ja' jøts ja jawaanɨ jagam xyikją̲'jtɨdɨt.
42 Pønɨ myik'amɨdoodɨp øy ti, mo'odɨts, kidi meets ja kamø'øyɨn x'ixy; nayɨde'en pønɨ pøn anuu'kxy øy ti m'amɨdojɨdɨp, kidi mee tø mwą̲'ą̲kjɨmbejtnɨ jøts mmɨgu'uk møj may x'adsowdɨ.

Sudso yikmɨnamyayɨt ja mɨdseptøjk

43 'Nayɨ tø xnɨmadowdɨ ku jekyɨp yɨde'en yiknɨgajpxy: "Ja' møøt mnamyayɨt pøn møøt
mnamyɨgu'ukwą'ą̄ñɨ, jøts ja kawɨn'ijxyɨm xjąwɨt pøn møøt mnamyɨdsep'atyɨ."
44 Yɨde'en ø nwą'ą̄ñ: Jøts xtsoktɨt xmɨyujy'ą̄ttɨt ja mmɨdseptøjktɨ, ødyejtɨ ja'
pøn mga'ødyejɨyɨdɨp, pudøkɨ ja mmɨgu'uk pøn mjamɨ'ajkɨdɨp mjamɨjotmą'jtɨdɨp,
ku'amɨdowɨdɨ meets ja' pøn mjemnɨmą̄ą̄jyɨdɨp mdenɨmą̄ą̄jyɨdɨp, pøn mjemduujnɨdɨp
mdeduujnɨdɨp.
45 Jade'en'ampy meets ja Dios Teety tsą̄jpjotpɨt mja'bøkɨdɨt jøts ja m'u'nk'ą̄tɨdɨt; pø tum
ja'axɨ tyiknɨ'ą̄mp tyiknɨjąjp ja øyjąą̄'y ja ka'øyjąą̄'y, uk ku tyu'uy ja'ats ja nøø tuu tkajxp.
46 Kuts meets ja'ayɨ møøt mnamyayɨ pøn mee mmɨyujy'ą̄jtɨp, ¿tits ja jade'en ñɨwyą'ą̄nt,
ti may'ą̄jt meets ja jade'en myiktagumøyɨp? Pøn ja jade'en tkająjtp, yikugubajtpɨ pą̄ą̄t ja
jade'en ttuñ.
47 Uk xkąjpxpoo'kxtɨts ja'ayɨ pøn jaty mmɨgu'uk'ą̄jtɨp pøn tu'ugyɨ ja mdsɨnąą̄'yɨn møøt
ñabyą̄ą̄dyɨ, ¿ti øy'ą̄jtɨn meets ɨdø'øn jade'en mdumpy? Ti pøn ja jade'en tkająjtp, pø
nayɨde'enxɨ ja y'adø'øtstɨ pøn Dios tkajanchją'wɨdɨp.
48 Yikxonts mjąą̄'y'ą̄ttɨt øy wą'ą̄ts, nayɨde'en sąm ja mgunuu'kxtyeety midi jap
tsą̄jpjøtpy.

6

Ku ja Jesús tnąnky'ɨxpikyɨ ja ødyu'unɨn

1 'Øyɨm x'ejxtɨt, jøts kidi mdsɨnąą̄'yɨn nugo xa'ødyøkɨ ñadyijyɨ ja mmɨgu'uk xuk'ejxtɨ
øy pą̄ą̄t. Pønɨ m'adø'øtswą̄ndɨpts jade'en, nɨwɨne'enɨnts meets Dios Teety may'ą̄jtɨn ja
mgadagumøyɨdɨt ja' midi jap tsą̄jpjøtpy.
2 Paty ku xpudøkɨdɨt øy pøn ayoobɨ jąą̄'y, kidits meets ja nɨdukɨ'ɨyɨ jąą̄'y
xamɨmadyą̄kixy, kidi mee nayɨde'en m'adøtsnɨ sąm ja jąą̄'dyɨ midi jam tsą̄jptøjkjotp,
midi jam nøø'ą̄m tuu'ą̄m wɨn'øø'ndɨp. Jade'en'ampy ɨdø'øn ja jade'en y'adø'øtstɨ jøts ja
kajxą'ą̄ky pyɨdsø'ømdɨt, jade'eñɨts myay'ą̄jtɨn ja tpøktɨ.
3 Jøts ku xmo'ot øy ti ja ayoobɨ jąą̄'y, tunts ɨdø'øn jade'en jøts kidibą̄ąt ja xuknɨjąwɨ pøn
me mjadyimyjamøjmɨgu'uk'ajtpy,
4 ne'egɨ øy ku ka' pøn xuknɨjąwɨt ku jade'en xu'unt. Jøts ja Dios Teety wą'ą̄ts ja t'ixy ti
jaty me mdumpy øy ja pøn xjagadukɨnɨjąwɨ, mbą̄ąjtɨpts mets ja myay'ą̄jtɨn ja'.

Ku ja Jesús tnąnky'ɨxpikyɨ ja Dios'ajot'ą̄jtɨn

5 'Jøts ku mdsą̄pkąjpxtɨt, kidi jade'en xundɨ sąm ja jąą̄'y midi wɨn'øø'ndɨp, ja' midi
tsojktɨp jøts ja tanɨ Dios'ajot'ą̄ttɨt jap tsąptøjkjøtpy, uk mą jąą̄'y y'ejxɨdɨt jøts ja jade'en
yikajxą'ą̄ktɨt. Jade'eñɨts ja kø'øm ñadyukpikyɨdɨ ja myay'ą̄jtɨndɨ.
6 Kuts ja Dios x'ajot'ą̄ttɨt, tøkɨdɨ mdøjkjøtpy, agø'ødɨ ja mdøjk jøts xmɨnuu'kxą'ą̄ktɨt
anadyu'uk'ampy ja mDios Teety, pø ɨxajpxɨ ja nayɨde'en jøts y'ijxpy ja' ti jaty mee
mdumpy, øy meets ja pøn xjagadukɨnɨjąwɨ.
7 'Jøts ku dø'øn jade'en ja Dios x'ajot'ą̄ttɨt, kidi ja xkąjpxjɨmbettɨ xkąjpx'adøjtɨ midi
tø xja'ukąjpxtɨ, kidi jade'en m'adøtsnɨdɨ sąm ja jąą̄'dyɨ pøn Dios tkanɨją'wɨdɨp, pøn
wɨnmaadyɨp ku ja y'øømayɨdɨt kyąjpxmayɨdɨt wɨnets Dios ja myadowɨdɨt.
8 Kidits meets nayɨde'en m'adɨ'ɨch sąm ja y'adø'øtstɨn; pø wą'ą̄tsxɨ Dios Teety ja ne'egɨ
tnɨjąwɨ pønɨ ti meets ɨdø'øn mga'ejtxɨp, pønɨ ti meets ɨdø'øn mdsøjkpy, wą'ą̄ts ja tnɨją'wɨñɨ
yą̄m meets ja xka'amɨdøynɨm.
9 Paty ɨdø'øn yɨde'en ja Dios x'ajot'ą̄ttɨ:
Dios Teety tsą̄jpjotpɨt,
kuuyɨ mets jadu'uk øy wą'ą̄ts.
10 Øyts ku xmɨmiñ ja mgutujk midi mdanɨtanaapy ja mjąą̄'y.

Yikjạtts yạ nạxwiiñ nayɨde'en kø'ømdsojkɨngøjxp pønɨ sạ xamɨdsøky nayɨde'en sạm jap xuñɨn tsạjpjøtpy.
11 Møøkyts øøts ɨxyạm ja ngạạjyɨk n'uujkɨk midi øøts xka'ejtxɨp.
12 Maa'kxɨk øøts ja nga'øy'ạjtɨn ti jaty øø tø nduñ, kumɨ tø øøts nayɨde'en nmaa'kxuky pøn øøts xjemdump xedump.
13 Agɨdyujk øøts axạjtujk øøts, kidi øøts xmajtstu'uty jøts kidi myajadạ'ạky ja mɨku' yja'.
Pø metsxɨ ja' mgutujk midi ja mjạạ'y mdanɨtanaapy, mets amuum møk'ạjtɨn, jøts ja øy'ạjtɨn xondạạjkɨn midi xemɨkøjxp. Jade'en ɨdø'øn ja yjạtt.
14 'Pønɨ mmaa'kxuktɨp ja jạạ'y pøn mjemduujnɨdɨp mdeduujnɨdɨp, nayɨde'ents meets ja Dios Teety mmaa'kxukɨdɨt pøn jap tsạjpjøtpy;
15 kuts pøn xkamaa'kxuktɨt, ka'ats meets ja Dios Teety mbojkpɨmaa'kxɨdɨt.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy ja amạạy'ạjtɨn

16 'Jøts ku m'amạạy'ạttɨt ku ø xkagugayɨdɨt xkagu'uugɨdɨt, kidi meets jotmay'øøgyɨm x'ejxnɨdɨ, kidi meets ja jade'en xyiknɨgaxɨ'ɨky sạm y'adø'øtstɨ ja wɨn'øø'mbɨ jạạ'dyɨ; jade'en'ampy ja jade'en ttundɨ jøts ja ttuk'ejxtɨ øy pøn jạạ'y ku ja jade'en y'amạạy'ạttɨ. Jade'eñɨ ja tpạạttɨ ja may'ạjtɨn jøts ja ka'ap Dios yja' tpạạjtɨdɨ.
17 Kuts mee m'amạạy'ạtt, nawyoogɨ nagyạạxɨ, puj mween m'ạạw,
18 jøts ja jạạ'y kidi tnɨjạwɨdɨ jøts kudam me m'amạạy'aty. Ja Dios Teety ja tu'ugyɨ tnɨjạ'wɨp, pø ɨxajpxɨ mets ja møøt. Øy mets ti xuñ xkajpxy, ñɨjạ'wɨpts ja wạ'ạts; nay ja'ats mets ja may'ạjtɨn mmo'ojɨp.

Ja kunuu'kxy jujky'ạjtɨn midi jap tsạjpjøtpy

19 'Kidi meeñ kidi pɨktạ'ạky yạ nạxwiiñ nugo x'abøjktøkɨdɨ mạ jạ'ạmbɨ jøø'kxpɨ tyikudɨgøy ja pɨktạ'ạky, jøts mạ maa'tspɨ kadye'ebyɨ tyøkɨdɨ jøts ja tukɨ'ɨyɨ tyikpɨdsømguixy ja pɨktạ'ạky.
20 Ne'egɨ øbyɨdsø'ømp jade'en ku xjøp'ijxy'ạttɨt jøts xpạạttɨt ja jujky'ạjtɨn midi jap tsạjpjøtpy, midi ka'ap mwɨndɨgø'xɨyɨdɨp.
21 Pønɨ mạ xnajtsjạwɨdɨ xpạạtwạ'ạndɨ ja jujky'ạjtɨn, nay japts meets ja mwɨnmạạ'ñ y'ity.

Ja øy jạj midi ja jạạ'y tyikjạ'gyukɨp

22 Xjats ja Jesús yjạạkwạạñ:
—Jade'en ɨdø'øn yø mween n'ukpɨktạạjkɨnt sạm ja jạjɨn, yø'øts tyikujạjtạạjkɨp tyikudøø'kxạạjkɨp amuum ja mne'kx mgojpk; kuts ja mween y'øy'aty, nayɨde'ents ja amuum tjagyepy ja ne'kx ja kojpk, ka'ap ja ttuktuñ ja kya'øybɨ;
23 kuts ja mween kya'øyɨ, nayɨde'ents ja tyikjaty ja ne'kx ja kojpk sạm pøn kube'ets kugoots y'ity. Pønɨ jamts ja jạj xmøødɨ jøts kuts ja xjạạktyimyik'ooknɨ ku ja jade'en yjạạktyimyjạjtnɨ sạm kyoots'ityɨn, ¡jạạktyimyjɨnạjxpts ja' yạm ja tø yjakoodsɨmyɨ!

Ku ka' tuk'ojkyɨ majtskjøøjp n'ajot'ạjtɨn jade'en ja Dios jøts jade'en ja meeñ

24 'Ka' pøn tumbɨ namajtsk wyɨndsøn tmɨduñ, ku ja jade'en ttu'unt, tu'ukts ja pyɨdsø'ømt pøn ja wyɨnjạwɨp, jøts ja yjadu'ukpɨ ja tkawɨnjạwɨt, tu'uk ja t'ømyɨdu'unt jøts ja yjadu'ukpɨ ja tka'ømyɨdu'unt. Paty nayɨde'en ka' pyạạt'atyɨ jøts nmɨdu'unɨn ja meeñ ɨxyạdamts Dios njamɨdu'unma'andɨ, tu'ugyɨ Dios n'ajot'ạjtɨn.

Ku ja Dios t'ejx'ity pøn jaty ja y'u'ngɨp y'unạ'jkɨp

25 'Ja'agøjxp øts ɨdø'øn nwạ'ạñ, jøts kidi xjotmay'ạttɨ pønɨ ti dø'øn mga'adyɨp m'uuktɨp, pønɨ ti dø'øn mdajujky'ạttɨp, nɨ ja mwet mnạạmy xkajotmay'ạttɨt ti dø'øn mnadyaxoxɨdɨp. ¿Ti jade'en ja jujky'ạjtɨn yikpạạty sạmɨ kaaky jɨɨ'kxyɨn? Pø ka'axɨ. ¿Jøts ja wet nạạmy mɨbạạt ja t'uk'amɨbạạt nayɨde'en pønɨ sạ dø'øn ja ne'kx ja kojpk yikmøøt'aty?

26 Ejxtɨ yø joon, ejxtɨ yø jɨyujk midi kakwɨdejttɨp jam tsa̱jpwemp, ka'axɨ yø ñe'eptɨ
kyojtɨ, ka'axɨ pyɨkta̱'a̱ky yø tyikpɨdø'øktɨ, ka'axɨ pyɨkta̱'a̱ky yø tpøkjø'øktɨ jøts tpɨkta̱'a̱ktɨt
jap tsa'jxjøtpy; øy yø jade'en yjagatundɨ, yikmøødyɨpts yjɨɨ'kxy yø', ja' yø tmøøpy pøn mee
m'ajot'a̱jttɨp, ja Dios Teety pøn jap tsa̱jpjøtpy. ¡Tits mee mdsow sa̱ ja jɨyujk jade'en ja yja'
yikmo'odɨ!
27 ¿Pøn kø'ømdsøky tyimy'ukna̱nkyojnɨp jagujkp metrɨn, øy ja ma̱ba̱a̱t jade'en tjady-
imyjatsøky?
28 '¿Jøts tiku xjotmay'a̱ttɨ ja wet ja xox? Ejxtɨ yø ujts ejxtɨ yø pɨjy midi yomp a̱a̱yjøøjty
ujtsjøøjty, ka'axɨ yø pyeettɨ kyojtɨ, ka'axɨ yø ti ttundɨ;
29 jøts øts ɨdø'øn ya̱m wa̱mp, jøts ku nɨ ja rey Salomón jade'en ojts kyanadyaxøxyɨ ja
xyox ti jaty ja jam wyɨnaty myøøt'ajtpy, sa̱m yø ujts sa̱m yø pɨjy tmɨdsujkaxɨ'ɨky ja xyox.
30 Pønɨ xyøjxpy tamts Dios jade'en ja ujts midi ja ɨxya̱m yomp ja a̱a̱yjøøjty ja ujtsjøøjty,
øy ja jabom wɨxøjkp yjayiknɨtsaañɨt, ¡tits mee mdsow sa̱ ja ujts sa̱ ja pɨjy jade'en
yja̱a̱kyikxøxy, meets kaja̱'gyukɨbɨdɨ meets ka'ajot'a̱jtpɨdɨ!
31 Paty kidi mmaydɨ mda̱jtɨ, jøts kidi mwa̱'a̱ndɨ: "¿Ti dø'øn nga̱a̱'yɨm njøø'kxɨm? uk ¿ti
dø'øn n'uujkɨm? uk ¿ti dø'øn nwet'a̱jtɨm nna̱a̱my'a̱jtɨm?"
32 Tum yø yjade'embɨ pɨkta̱'a̱ky pyawɨnmaadyɨp ja ja̱a̱'y pøn Dios yja' tkaja̱'gyukɨyɨdɨp;
meetsts mjagyajpɨp ja Dios Teety midi jap tsa̱jpjøtpy, ja' ja tnɨja̱'wɨp pønɨ ti mee
mga'ejtxɨp.
33 Ja'ats meets jawyeen mjotmay'a̱tp sa̱ xpa̱a̱ttɨt ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy
yja̱a̱'y, jøts nayɨde'en ja y'øy'a̱jtɨn chuj'a̱jtɨn midi yja'ajtpy, mba̱a̱tpts meets ja yjade'embɨ
pɨkta̱'a̱ky tukɨ'ɨyɨ.
34 Paty kidi nugo xjotmay'a̱ttɨ pønɨ ti me'emp kɨda̱'a̱kp jabom wɨxøjkp, jabɨ kø'ømxɨ ja
ña̱nky'ejxɨt ña̱nkñɨja̱wɨyɨt ja jabomɨt'a̱jtɨn.

7

Kidi pøn o ti xawɨndsø'ødyɨ

1 'Kidi pøn nugo o ti xapøky'ejxtɨ, jøts Dios nayɨde'en mgapøky'ejxɨdɨt.
2 Nayɨde'en meets Dios ja mdagubatɨyɨt pønɨ sa̱ meets ja mmɨgu'uk xuñ, nay ja'ats ja
yik'awetsp.
3 ¿Sudso dø'øn ja mmɨgu'uk pyøky x'ejxpa̱a̱jtɨyɨ, jøts ja mja' ne'egɨ xka'ixy kudam ja
jawaanɨ møj?
4 Jøts, ¿sudsots mets ɨdø'øn namyɨkajxɨbɨm xka̱jpx'øyɨwya̱'a̱ñ ya̱m mets ja mdsɨna̱a̱'yɨn
øy xkayikyø'øy?
5 ¡Meets wɨn'øø'mbɨ ata̱a̱dyɨ! yik'øyɨdɨ jawyeen ja mga'øchɨna̱a̱'yɨndɨ, wɨnetnɨmts ja
mmɨgu'uk chɨna̱a̱'yɨn xka̱jpx'øyɨyɨdɨt.
6 'Jøts kidi nugo aja̱wɨ øy pøn xmo'odɨ midi ja Dios yja'ajɨp, kidi jade'en xundɨ
sa̱m uk'otigati nugo aja̱wɨ yikmø'øy, ku ja nay ja'ayɨ m'uktanɨbɨdø'jknɨyɨdɨt, jøts tsojk
tatsu'utsa'am m'ukyik'ejxnɨdɨt. Jøts kidi nugo aja̱wɨ xukmadowdɨ Dios kyajpxy pøn
tkaja̱'gyukɨdɨp, ku ja nugo t'uk'a̱mnɨxeknɨdɨ t'uktsaachnɨxeknɨdɨ, taxi'iky nugo tja̱wɨdɨ.

Amɨdowdɨ pøktsowdɨ, ɨxa̱'a̱dɨ kuga̱jpxɨdɨ øy ma̱

7 'Amɨdowdɨ pøktsowdɨ, jøts Dios mmo'ojɨdɨt; ɨxa̱'a̱dɨ pønɨ ti mga'ejtxɨdɨp, mdukpa̱a̱dɨpts
meets Dios ja'; uk ku mguga̱jpxɨdɨt muum, yik'awa̱'a̱tspts øy pøn ja tøjk'a̱a̱w.
8 Ti ja kidyimy'ukyikmøøpy pøn t'amɨdoop pøn tpøktsoop, pyajtpy ja' pøn tigati t'ɨxaapy;
uk ku pøn kya̱jpxwɨdity kyuga̱jpxɨ, øy muum yik'awa̱jtsxɨyɨpts ja tøjk'a̱a̱w ja øy pøn.
9 '¿Ti wan meets ja ndejɨn wɨna̱a̱gɨn pøn y'u'nk y'una̱'jk tmøøpy tsa̱a̱ ku ja t'amɨdøy
tsa̱pkaaky?
10 ¿Uk tmø'øy tsa̱a̱'ñ ku ja t'amɨdøy a̱jkx tsa̱'a̱y?

11 Øyts mee mąbąąt mjagatyimy'øyjąą'y'ątti, mjąjtɨpts ku xmo'odɨt m'u'nk m'uną'jk
midi øy tsuj pɨdsømp, ¡tits Dios tyungɨp pø tsąjpjøtpyxɨ ja', myo'opts ja' ja øy'ąjtɨn ja
tsuj'ąjtɨn pønɨ pøn ja amɨdo'oxɨyɨp!
12 'Jade'en ɨdø'øn xun'ettɨt, meets ɨdø'øn ja mmɨgu'uk mwɨndsø'øgɨp sąm meets ja kø'øm
xjatsøky ja nawyɨndsø'øgɨ; kumɨ yø' ɨdø'øn ja Moisés kyutujk ñɨ'ane'empy, jøts nayɨde'en
wyą'ąñ ja kugajpxtyøjk ja ñøktyɨ.

Ja mutsk tøjk'ąąw

13 'Jap ɨdø'øn mdøkɨdɨt mą ja tøjk'ąąw kadanaxyɨm midi mutsk midi xu'uts. Møj
ñɨdøjk'ąąw ja', møj ñɨduu' ja' midi nøjkxp jap ayodąąjkjøtpy mąnɨm ɨdø'øn tukɨ'ɨyɨ
wyɨndɨgøøgyixy, may ja' pøn jap tøjkɨdɨp;
14 jøts ja tøjk'ąąw, jøts ja tuu' midi nøjkxp jap mą tsɨnąą'yɨn xemɨkøjxp nbąąjtɨndɨt,
mutsk ja' xu'uts ja', nɨwaanɨ ja iidyɨ pøn ɨdø'øn ja tøjkɨdɨp.

Pønɨ są wyɨmbɨdsimy øy ti, ja'ats tyikwɨngaxø'kp pønɨ są ti y'øyɨ kya'øyɨ

15 'Øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt, øyɨm x'ejxtɨt ja jąą'y pøn wɨn'øø'ndɨp, ñadyijyɨwyą'ąndɨ jøts ku
Dios yja' ja tkąjpxɨdɨ. Ñadyijyɨ ja mnɨnijkxyɨdɨ ąmyujy tsaachyujy, ja' y'ąąwɨdɨp yjojtɨdɨp
ja kubety'ąjtɨn, ja' wyɨnmąą'ñ'ąjttɨp ja kya'øybɨ.
16 Ja' meets ja mda'ejxkąp pønɨ ti jaty tyundɨp, pønɨ są jaty y'adø'øtstɨ; ka'axɨ uvɨ tsą'ąm
yikwɨduky jam kujp kipkyøjxp, nɨ iigɨ tsą'ąm kyawɨnaky jam kujp'ąągyipkyøjxp.
17 Paty ɨdø'øn ja kipy midi øy, pønɨ øgyipy ja', nayɨde'ents tyøøm ja øy tyikpɨdsimy;
midi'its ka'øy, nayɨde'ents tyøøm ja tyikwɨngaxɨ'ɨky ka'øy.
18 Ka'ap ja øgyipy tyøøm tyikwɨmbɨdsimy ka'øy, nɨ ja ka'øgyipy ka' tyøøm
tyikwɨngaxø'økmɨ janch øy.
19 Ja kipy midi jaty ja tyøøm ka'øy, jøts kumɨ nayɨde'en ɨdø'øn ja kipy kya'øyɨ, yikpootp
ja' jøts ja ñɨtø'øty jap jønjøtpy.
20 Jade'en meets ɨdø'øn ja jąą'y x'ejxkąpt, ja' ja tnɨgąjpxp pønɨ ti jaty tyundɨp pønɨ są
jaty y'adø'øtstɨ.

Ku ka'ap pøn nugo ająwɨ tyøkɨt mą Dios ja kyutujk ja nąxwii'ñɨt jąą'y ttanɨtanɨ

21 'Pønɨ pøn jaty øts jade'en nugo xkąjpxpątp, jøts nɨka'ap ja Dios Teety yja' tpadu-
ujnɨyɨdɨ, ja'ats ka' tpąątti ja Dios kyutujk.
22 Ku tpąątt ja'abɨ tiempɨ, ku yją'ątt ja xøøw jumøjt, may øts ja jąą'y xnøjmɨdɨt:
"Wɨndsøn'ąjtɨm, wɨndsøn'ąjtɨm, ja'ats øøts tø ngąjpxwa'kxy mets ja mja', mets køjxp øøts
ja jade'en tø nduñ ku øøts ja mɨku' tø ngąjpxpɨdsimy jøts øøts jąą'y ja ndukmajtstu'uty,
jøts ku øøts ja mɨlągrɨ nayɨde'en may'ojk tø nduñ."
23 Kuts ja jąą'y jade'en xnøjmɨt, wɨnets n'adso'ot: "Ka'axɨ mee mą møøt nnay'ijxy'atyɨ,
jɨwą'ąktɨ yą kidi øts yą xwɨn'ejxtɨ, ku meets kawɨne'en tø mgawɨndɨy'aty jøts xundɨ ja
kya'øybɨ."

Majtsk jøøjp ja pøch kyojpk

24 'Pøn ø xmɨmadoop jøts jade'en ttuñ są nwą'ąñ, jade'en ɨdø'øn ja' sąm ja jąą'y midi
wijy midi tyøjk tkojp tsąągøjxp, tum tsąą ja amuum tyukojpk'ajtpy.
25 Kuts ja tuu myiiñ, jøts ja nøgom pyɨdɨ'jky, amuum ja nøø'ąąw nøøjoojt kyombejty,
jøts ja poj jadi'iñɨ tyikpojwɨmbetwąnɨ ja tøjk; jøts ja nɨgɨdi kyɨdąąy, kumɨ tum tsąą ja jap
wyɨnaty amuum kyojpk'ajtpy.
26 Pønts ø xkamɨmadoop ku ka'ap jade'en ttuñ są nwą'ąñ, jade'en ɨdø'øn ja' sąm ja jąą'y
midi tkają'gyukɨp o ti, midi ja tyøjk ojts tkøjy jam pu'jotp.
27 Ku ja tuu ojts myiñ, jøts ja nøø'ąąw nøøjoojt kyøømy, jøts ja poj jadi'iñɨ
tyikpojwɨmbejtnɨ ja tøjk, ojts ja tøjk kyɨday. ¡Adsø'jkɨbɨm ja ojts yjanchkujetɨ!
28 Ku dø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús kyąjpx'abąjtɨyɨɨ'ñ jøts ja jąą'y janchñɨgyumąąp
tją'wɨdøø ja ɨxpøjkɨn;

29 pø jade'enxɨ ja yik'ɨxpikyɨdɨ sa̱m o pøn møk'ampy kutujk tjagyepy, ka'ap ja jade'en yik'ɨxpikyɨdɨ sa̱m ja ka̱jpxwejpɨtøjktɨ.

8

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja ja̱a̱'y pyu'uts

1 Ku Jesús chøø'ñ jam kojpkøjxp jøts kyɨda̱a̱jky, may ja̱a̱'y ja ojts pyadsøøñɨ.
2 Xjats ja̱a̱'y ja ojts tu'uk wɨngon ñɨnijkxyɨ, møj pu'uts pa̱'a̱m ja pøjkɨp, ja'ats ɨdø'øn jam ojts ñagyuxendya̱'a̱gyɨ jam nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús wyɨngujkp, jøts ja tnɨma̱a̱y:
—Teety, mmøøt'ajtpy ja møk'a̱jtɨn jøts xyiktso'okt, yiktsokts øts mdsojk'a̱jtɨngøjxp.
3 Xjats ja ojts ja'ayɨ tkønɨxa̱jy, yɨde'en ja tnɨma̱a̱y:
—Ndsøky'ajtpy øts jøts mdso'okt. Tsoknɨ.
Ja'ayɨ ja jade'en wya̱a̱ñ, jøts ja pu'uts pøjkɨbɨ jatyɨ ña̱jxy ja pya̱'a̱m, jatyɨ tyaagyɨjxy ja pyu'uts.
4 Jøts nwɨndsøn'a̱jtɨm ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Øyɨm x'ext, kidi pøn xukmadøy; øy ja'ayɨ xnɨnøjkxt ja teety ja', ja'ayɨ m'atspa̱a̱tp jøts ja myøxy ja'ayɨ xpɨkta̱'a̱kt midi ja Moisés ojts tnɨ'ane'emy, jøts ja ja̱a̱'y t'ejxtɨt jøts ku tø mdsø'øky.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja romanɨt soldɑ̨dɨ tyumbɨ

5 Xjats ku ja Jesús kya̱jptøjkɨyɨɨ'ñ ma̱ ja ka̱jp jam txøøwɨ Capernaum, jamts ja tu'uk ñɨmejnɨ ja romanɨt ja̱a̱'y midi wyɨnaty tnɨwɨndsøn'a̱jtp nɨdukpiky ja soldɑ̨dɨdɨ, ja'ats ja møk'ampy nɨma̱a̱jyøø,
6 yɨde'en ja wya̱a̱ñ:
—Teety, ɨxajp øts tu'uk ndumbɨ pa̱'a̱m tmɨgo'knɨ ndøjkjøtpy, jadi'iñɨ tø myujknɨ xyujxnɨ, yjanchkupijkpy ɨdø'øn ja jap ja ja̱jyɨ tøøyɨ.
7 Wɨnets ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja tnɨma̱a̱y:
—Øy øts ja n'atsyiktso'okt.
8 Jøts ja ja̱a̱'y yɨde'en y'adsowɨmbijty midi ɨdø'øn twɨndsøn'a̱jtp nɨdukpiky ja soldɑ̨dɨdɨ:
—Teety, ka'ap ø xpa̱a̱t'aty jøts mets mdøkɨt ndøjkjøtpy; ana'am ja'ayɨ jøts cho'okt øts ja ndumbɨ.
9 Nayɨde'en øts ane'emy n'ity, nay jats øts ndumbɨmɨ midi ø n'ana'amp. Ku øts nɨdu'ugɨn nnøjmɨdɨ, nøjkx, nøjkpts ja jatyɨ; uk nnøjmɨts øts jadu'uk jøts mye'ent, mempts ja jatyɨ; uk nduktunwa̱'a̱ñ øts ja ndumbɨ øy ti pøn øts jadi'iñɨ ñyiktumpy ndøjkjøtpy, tyumpts ja' pønɨ sa̱ øts ja n'ane'emy.
10 Xjats ku Jesús ja jade'en tmadøøy, ñɨgyuma̱a̱p ja tja̱'wɨyɨɨ'ñ, jøts ja tnɨma̱a̱y pøn jaty ja jam wyɨnaty payø'øyɨyɨp:
—Janch øts ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ, nɨ Israelɨt ja̱a̱'y øts ya̱ ma̱ jade'en ngapa̱a̱dynɨm sa̱m ya̱'a̱t ja̱a̱'y tmøødɨn ja janchja̱'wɨn møk'ampy.
11 Øts ɨdø'øn wa̱mp jøts ku may nayjade'embɨ ja̱a̱'y øy ma̱dsoo choondɨt, jøts møøt jujky'a̱jtpɨ y'ɨxa̱'a̱ktɨt ja Abraham, ja Isaac jøts ja Jacob; yik'ejxtɨ jap ma̱ Dios kyutujk ttanɨtanɨ ja yja̱a̱'y;
12 jøts pøn japa̱a̱t'a̱jtɨdɨp jøts ja yjap'a̱ttɨt ma̱ Dios kyutujk ttanɨtanɨ ja yja̱a̱'y, yika-jxpɨdsø'ømdɨpts ja jap jøts ñøjkxtɨt ma̱ kube'ets kugoots, jøts ja jap chaba̱a̱wɨdettɨt y'a̱mdøtska̱a̱ttɨt chaachtøtska̱a̱ttɨt.
13 Jøts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús tnɨma̱a̱y ja ja̱a̱'y midi tnɨwɨndsøn'a̱jtp tukpiky ja soldɑ̨dɨdɨ:
—Nøjkxnɨ mdøjkwɨndum, jøts sa̱ tø xjanchja̱wɨ yiktu'umpts ja jade'en.
Jøts ja tumbɨ nay jatyɨ myøkpɨjky.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja Pedro tya̱a̱kmø'jt

14 Wɨnets ja Jesús ojts ñijkxy Pedro tyøjkwɨndum, jøts ja jam ojts tpa̱a̱jtɨ ja tya̱a̱kmø'jt,
jøts kudam ja møk jømba̱'a̱m ja jam tmɨgo'knɨ.
15 Ojts ja tnɨxa̱jɨ kyø'køjxp, jøts jømba̱'a̱m ja ojts jatyɨ ñɨwa̱'a̱chɨyɨ; ojts ja jatyɨ wya̱'kukɨ
jøts ja nay jatyɨ wyɨndsø'jkɨdyøjkɨyɨdøø.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja maabyamąą'y

16 Xjats ku kyoodsɨyɨɨ'ñ, jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús may'ampy ja ja̱a̱'y yiktanɨmiiñ
midi ja mɨku' wyɨnaty tø tyatøkɨyɨdɨ; jøts ja ojts ja'ayɨ tuk'a̱a̱wyɨ tmɨgajpxy, ja'ayɨts ja
tyuktapɨdsøøm ja maamyɨku' jøts ja tyikmøkpøkɨjxy nɨdukɨ'ɨyɨ ja pama̱a̱'y.
17 Jade'en'ampy ɨdø'øn ja jade'en yja̱jty, jøts ɨdø'øn ja jade'en tyimyjaty sa̱ wyɨnaty
tø tnɨgajpxy ja kugajpxy Isaías, ku ja yɨde'en wya̱a̱ñ: “Ja' tukɨ'ɨyɨ tmɨdanaagyøjxp adøm
n'ayo'on, nay ja' tmɨdanaapy adøm ja nbøjkɨn n'a̱a̱'nɨn.”

Ja ja̱ą'y midi wyɨnaty tpawɨdetwąmp ja Jesús

18 Xjats ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ojts t'ixy ku mayja̱a̱'y ja yjanchtamujknɨyɨ, wɨnets
ja ojts wya̱'a̱ñ jøts ttana̱xtɨt ja nøø jøts ñøjkxtɨt jam jaduktama̱jñ.
19 Wɨnets tu'uk ja kajpxwejpɨ myiiñ ma̱ ja Jesús jam wyɨnaty, jøts ja Jesús ojts yiknøjmɨ:
—Wɨndsøn, tsoomp øts, nbanøjkxp mets øy ma̱dsoo pønɨ ma̱ me mnijkxy.
20 Jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús y'adsøøy, yɨde'en ja wya̱a̱ñ:
—Ne'egɨ jaa ja wa̱a̱jx yjut, ne'egɨ jaa ja joon pya'an; øtsts, nɨti ø xka'ejtxɨ øyɨk øts ɨdø'øn
ma̱ n'øønɨ'ɨnt.
21 Xjats ja ja̱a̱'y jadu'uk wya̱mɨ midi ja wyɨnaty pyabøjkpɨ'ajtpy, yɨde'en ja ñɨma̱a̱jyøø:
—Wɨndsøn'a̱jtɨm, tnijkxy øts jawyeen ja ndeety t'atsyikna̱xøkɨ.
22 Wɨnets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wya̱a̱ñ:
—Møødɨk øts, majtstu'ut yø oo'kpɨ, wan ja tyikpɨdø'øktɨ ja myɨ'oo'kpɨ pøn y'anmɨja̱'wɨn
jajujkyɨ tø tyik'oo'knɨdɨ.

Ku ja Jesús tyiknajxy ja møk poj jøts ku ja tyik'amøkɨyɨɨ'ñ ja mejy

23 Jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús tyøjkɨña̱a̱ jam ba̱rkɨjotp møøt ja pyabøjkpɨtøjk.
24 Wɨnets ja poj møk'ampy yjantyimyiiñ jam mejyjotp, jadi'iñɨ ja nøø yjanchtojmjø'knɨ
jøts jap ba̱rkɨjøtpy yjanch'ayø'øyɨnɨ. Ma̱a̱pts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús wyɨnaty.
25 Wɨnets pyabøjkpɨtøjk ja ojts yuxyɨyɨ, yɨde'en ja ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—¡Wɨndsøn'a̱jtɨm, ejx øø nnøøjøø'kxnɨ, yiknɨtsok øøts! ¡Pø nødøjkɨy'adøjtsnampts!
26 Jøts ja t'adsøøy yɨde'en:
—¿Ti mdsø'jkɨdɨp ku mdsø'øgɨdɨ? ¡Janch yii'nɨm meets ja janchja̱'wɨn xmøøt'aty!
Xjats ja tyanaagyukɨyɨɨ'ñ, jøts ja ojts tnøjmɨ ja poj jøts wan tnaxy jøts ja mejy
kya'uk'adøtsnɨt; jøts ɨdø'øn ja jadi'iñɨ myøøñ, nayɨde'en jotkujk'atyɨm tya̱a̱ñ sa̱m ɨdø'øn
ku ja et kyapøjy.
27 Jøts ñɨgyuma̱a̱p ja tyimyja̱'wɨdøø, nømdɨp ja':
—¿Ti pøn ja̱a̱'y yø jade'en, mɨmadoojɨpa̱a̱t poj yø', mɨmadoojɨpa̱a̱t mejy yø'?

Ja Gadarɨt ja̱ą'y pøn wyɨnaty ja mɨku' tø tyatøkɨyɨ

28 Xjats ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús yja̱'jty jaduktama̱jñ mejy'agø'øm, jamts
ña̱xwɨmbɨdsømdøø Gadara y'etjotptɨ, wɨnets ja̱a̱'y namajtsk pyɨdsømdøø jam
ka̱mɨsa̱ntɨjotp ma̱ oo'kpɨ ña̱xøkɨdɨ, jøts ja ojts tnɨmendɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús. Mɨku'
ja wyɨnaty tø tyatøkɨyɨdɨ tum jade'en ja namajtsktɨ, janch tyimgyubetyts ɨdø'øn ja'adɨ,
ka'ap ɨdø'øn ja jam øy pøn tkuna̱xɨ jam tuu'a̱m.
29 Jøts ja yjanchaba̱a̱bɨna̱xwa̱'a̱ktøø:
—¿Ti øø xanɨbøjkɨp, ti tsepxɨk adøm njagyejpyɨm, mets Jesús, mets Dios U'nk? ¿Ja' mets
ya̱ tø xnɨmiñ jøts øøts ɨxya̱myɨ xtyimyik'ayo'omba̱a̱twa̱ngøjy?
30 Nay jamyɨts ɨdø'øn wɨngon wyɨnaty y'ojkwɨdejtmɨdɨ maagyuch;
31 wɨnets ja mɨku' nuu'kxa̱a̱jkɨngøjxp t'amɨdoodøø ja Jesús, yɨde'en ja tnɨmaadyøø:

—Pønɨ xyikpɨdsømwa̱mp øøts, wants øøts yø' kuch ttatøkɨ.
32 Xjats ja Jesús wya̱a̱ñ, yɨde'en ja tnɨma̱a̱y:
—Nøjkxtɨ.
Jøts ɨdø'øn ja mɨku' jade'en pyɨdsømdøø, ojts tmajtstu'uttɨ ja ja̱a̱'y jøts ja maagyuch ja ttøjkɨdyøø; wɨnets ja kuch nɨdukɨ'ɨyɨ yjanchnabyagunajxɨdøø jap ja̱a̱'jøtpy jøts ña̱xkɨda̱ktøø jap nøøjøtpy, japts ja ñøøjøø'kxkøjxtøø.
33 Jøts ja ja̱a̱'y midi wyɨnaty kuch'ejxtɨp, ojts ja kya'aktɨ, janch tsø'jkɨdɨp ja', jøts ku ja jam ka̱jpjotp yja̱'ttøø, jamts ja tukɨ'ɨyɨ tnɨmadya̱køjxtøø sa̱ wyɨnaty ja ja̱a̱'y tø yja̱ttɨ kyubattɨ pøn ja mɨku' wyɨnaty tø y'uktatøkɨyɨdɨ.
34 Wɨnets ja ja̱a̱'y nɨdukɨ'ɨyɨ cho'ondøø pøn jaty jam wyɨnaty ka̱jpjotptɨ, jøts ja ojts ñøjkxtɨ ma̱ ja Jesús jam wyɨnaty; kuuyɨts ja ojts t'ejxtɨ, jøts ja tnɨmaadyøø møk'ampy jøts ja jam tyimbyɨdsø'ømt ja' y'etjotptɨ.

9

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja køxujxpɨ pakxujxpɨ

1 Xjats ja Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ ba̱rkɨjotp, jøts ja ojts ñijkxy jam jaduktama̱jñ, ojts ja ñøønaxy jøts ja yja̱'jty kya̱jpkøjxp.
2 Jamts ja̱a̱'y ja ojts tu'uk yiktanɨnijkxy midi køxujxp pakxujxp, kɨ'ɨy ja jam ojts tyiknøjkxtɨ. Jøts ku dø'øn ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ojts jade'en t'ixy ja ja̱a̱'y jøts kudam ja møk'ampy ja janchja̱'wɨn tjanchmøødɨdɨ, jøts ja pama̱a̱'y ja tnɨma̱a̱y:
—Kidi u'nk nugo mdyimyjotmay'øøky; nbojkpɨmee'kxpy mets.
3 Wɨnets wɨna̱a̱gɨn ja ka̱jpxwejpɨtøjk wyɨnmaadyøø jøts ja wya̱ndøø: “Dios yø jade'en kya'ømyɨgajpxpy, pø nugo ja̱a̱'yxɨ yø'.”
4 Jøts kumɨ wa̱'a̱ts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja tnɨja̱wɨ sa̱ jaty ja wyɨnmaydɨ, jøts ja tnɨma̱a̱y:
—¿Tigøjxp ku jade'en ka'øwyɨnma̱a̱'ñ xjagyaptɨ?
5 ¿Ja ti ne'egɨ jawaanɨ ja̱jtnɨ, kuts yø pa̱'a̱mja̱a̱'y nnøjmɨt: “Nmee'kxpy øts yø mbøky”, uk ku nnøjmɨt: “Wa̱'kukɨ, pøkmuknɨ yø mma̱a̱bajt jøts nøjkxnɨ mdɨga̱m”?
6 Łxya̱mnɨm meets ɨnet x'uk'ext ma̱ba̱a̱t øts ɨdø'øn ja møk'a̱jtɨn nmøøt'aty ya̱ na̱xwiiñ jøts ø nmaa'kxt ja pøky.
Xjats ja tnɨma̱a̱y ja køxujxpɨ pakxujxpɨ:
—Pɨdø'knɨ wa̱'kukɨñɨ, wejtsjø'øk yø mma̱a̱bajt jøts mnøjkxnɨt mdɨga̱m.
7 Wɨnets ja pama̱a̱'y jatyɨ wya̱'kukɨyɨɨ'ñ jøts ja ojts ñijkxy jam tyøjkwɨndum.
8 Kuts ja mayja̱a̱'y ja ojts jade'en t'ejxtɨ, xjats ja yjanchø'jkɨñɨdɨ, wɨnets ja tja̱'myajtstɨ ja Dios jøts ja tmøja̱'wɨdøø tkunuu'kxyja̱'wɨdøø, ja'agøjxp ku ja jade'en t'ejxtɨ jøts kudam ja Dios Teety myøk'a̱jtɨn tmøøt'a̱jttɨ, pø nɨñugo ja̱a̱'yxɨ ja ttejtɨ.

Ku ja Jesús tpawa̱a̱y ja Mateo

9 Xjats ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús jam ojts chøøñ, jøts ja ojts t'ejxpa̱a̱ty tu'uk ja ja̱a̱'y pøn txøøw'a̱jtp Mateo, jam ja wyɨnaty chøønɨ ma̱ ja yikugubajtpɨ y'ɨxa̱'a̱ktɨ, jøts ɨdø'øn ja tnɨma̱a̱y:
—Mada̱'a̱k, møøt wɨdetk øts.
Wɨnets ja Mateo tyanaagyukɨyɨɨ'ñ, jøts ja ojts pyadsøøñɨyɨ.
10 Ku wyɨnaty ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús jam kyay Mateo tyøjkjotp, wɨnets ja mayja̱a̱'y jam mendøø pøn yikugubajtɨp, møøt ja'adɨ pøn ka'øy ja̱a̱'y yiktejtɨp. Ja'ats ɨdø'øn ojts yjam'a̱ttɨ, jøts ja tmøøt'ɨxa̱ktøø jam kaadya̱a̱jk wɨndum møøt ja Jesús jøts ja pyabøjkpɨtøjktɨ.
11 Ja'ayɨ ja fariseotøjk ja ojts jade'en t'ejxtɨ, xjats ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús pyabøjkpɨtøjk yik'amɨdoodøø:
—¿Tigøjxp ku yø mwɨndsøn tmøøtkay yø yikugubajtpɨtøjktɨ møøt yø kawɨndɨyja̱a̱'dyɨ?
12 Ojts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja tmadøy, xjats ja kø'øm tnɨma̱a̱y ja fariseotøjk:

—Pøn møk pøn kasąjąjtɨp, ¿ti ja tyikwą'ąndɨt ja tsøøyɨbɨ? Ja' ja ttsojktɨp pøn pøjkɨdɨp.
13 Kidi ja'ajɨp ø tø nnɨmiñ pøn øy pøn wą'ątstɨ, ja' ø tø nnɨmiñ pøn pøktyundɨp jøts ja chɨnąą'yɨn tyiktɨgątstɨt. Nøjkxtɨ jɨwą'ąktɨ, pamaadyɨ padąjtɨ pønɨ ti dø'øn tyijpy yą'ąt Dios kyajpxy: "Ja' ø ndsøjkpy jøts xmøøt'ąttɨt ja pa'ayo'owɨn ja ayo'ejxɨn, jøts ne'egɨ kidi xyik'ooktɨ yø jɨyujk yø tsakąą midi jaty myojxtɨp."

Ku ja Jesús yiktɨɨbyɨjky tigøjxp ku ja kya'ayuu'ąttɨ

14 Wɨnets ja Juan Bautista tyumbɨ myendøø mą ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jam wyɨnaty, jøts ja ojts tyiktøwdɨ, yɨde'en ja tnɨmaadyøø:
—¿Tigøjxp ku øø n'amąąy'aty møøt ja fariseotøjktɨ, ngakay nga'uuky øøts jøts mets yø mbabøjkpɨtøjk jaayɨ yjanchkaydɨ yjanchjøø'kxtɨ, nɨwɨne'en kya'amąąy'ątti?
15 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús y'adsøøy jøts ja tnɨmąąy:
—¿Mą meets jade'en tø x'uknɨjąwɨ jøts ku tø'øxñɨgaabyɨ tø'øxñɨ'ukpɨ wɨnet y'amąąy'ątti wɨnet kyakaydɨ kya'uuktɨ ku ja jemyąą'y jamnɨ? Abikñɨmts ja tiempɨ tyimyją'tmɨt ku ja jemyąą'y wyɨnaty kya'uk'ejtnɨ ku ja jam wyɨnaty tø cho'onɨ, jaanɨmts ɨdø'øn tɨy pøn kya'ukaañɨt kya'uk'uknɨt; jaanɨm ɨdø'øn ja y'amąąy'ąttɨt.
16 'Ka'axɨ pøn wyetpach tta'agɨyɨ jemwyet midi tyimyjemñɨm, ku ja jade'en yiktu'unt jøts kumɨ mujkpɨ ja jemwyet jøts ja tjąąktyimgyøø'tsnɨ ja wetpach, jąąktyimyɨwenɨp ja kyøøts'ąjtɨn ja'.
17 Jøts nayɨde'en ka' y'øyɨ jøts yikpɨktą'ąkt ja vino jap po'dukjøtpy midi nąmɨɨ'kxñɨm; ku ja jade'en ndu'unɨnt, takøø'tsɨpts ja po' jøts jade'en nugo wyɨndɨgøy, wɨndɨgøøpy ja po' jøts nayɨde'en ja vino. Paty ja vino midi nąmɨɨ'kxñɨm nda'ada'amyɨn ja jembyo'ąk jøts jade'en nɨmidi kyawɨndɨgø'øty.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'øxyøjk pøn ja Jesús ja wyet ojts ttojnɨ

18 Łxam ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jade'en wyɨnaty wyą'ąñ, ku yją'jty tu'uk ja wɨndsøn pøn tnɨgubąjk'ąjtɨp ja israelɨt jąą'y, jøts ja ojts ñagyuxendyą'ągyɨyɨ ja' wyɨngujkp, jøts ja ñɨmąąjyøø:
—Tø øts nnøøxu'nk y'øøky tyimy'ɨxanɨm; kudsɨk mets ɨnet ja'ayɨ mme'ent jøts waanɨ xkønɨxąjt, jujkpyøjkp ɨnet ja jadɨgojk.
19 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyą'kukɨyɨɨ'ñ jøts ja ojts tmøødɨ ja jąą'y møøt ja pyabøjkpɨtøjk.
20 Wɨnets tu'uk ja tø'øxyøjk myiiñ jam nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús yjɨxkø'øm jøts wyet pą' ja ojts yiktøñ. Myakmajtsk jumøjtɨp ɨdø'øn ja wyɨnaty tø pyąąjtnɨyɨ ja tąxnaxyɨ jøts ja jadɨne'en tmɨ'ity;
21 jøts kumɨ yɨde'en ɨdø'øn ja wyɨnmay: "Ja'ayɨk øts ja wyet ɨnet yø ndojnɨt jøts øts ɨnet ndso'okt."
22 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ojts wyą'kjɨmbity, ojts ja tyimy'ixy ja tø'øxyøjk jøts ja tnɨmąąy:
—Kidi u'nk mdsø'øgɨ; ja'agøjxp tø mdsø'øky ku ø tø xjanchjąwɨ.
Jøts ɨdø'øn ja nay jatyɨ myøkpɨjky.
23 Kuts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús yją'jty jam israelɨt wɨndsøn tyøjkwɨndum, jøts ojts t'ixy ku ja xuxpɨ ɨxapnɨdɨ, ja oo'kpɨ ja yikpɨdø'økwąndɨp, jøts ja mayjąą'y xem yąm yjanchyą'ąxtɨ,
24 xjats ja tnɨmąąy:
—Pɨdsømdɨ; ka'ap yø kiixyu'nk y'øøgyɨ, mąąp yø ja'ayɨ.
Jøts ja yjanchyiknɨxijkxy ku dø'øn ja jade'en wyąąñ.
25 Kuts ja tyikpɨdsømgɨjxy ja mayjąą'y, wɨnets ja tyøjkɨyɨɨ'ñ jøts ja ojts kyø'køjxp tmach ja kiixyu'nk, jøts ja nay jatyɨ pyɨdɨ'jky.
26 Jøts ɨdø'øn ja jam jade'en øy mą yiknɨją'wɨyɨɨ'ñ ja kajpxy ja ayuujk midi wyɨnaty tø tyuñɨ.

Ku ja Jesús tyikwɨn'ejxwa'kxy ja wɨnąp jąą'y

27 Kuts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jam chøø'ñ, wɨnets ja wɨnąp jąą'y namajtsk tuu'ąjy pyadso'onɨyɨ, møk ja yjanchnømdɨ:
—¡Rey David me m'ąp'ąjtɨp, ayo'ejxk øøts!
28 Kuts ja Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ jap tøjkjøtpy, wɨnets ja namajtskpɨ wɨnąp jąą'y ñɨmejnɨ, xjats ja tnɨmąąy jøts ja ttɨɨbyɨjky:
—¿Mwąndɨp ɨdø'øn amumjoojt jøts ku øts yø yjade'embɨ xma'aty?
Jøts ja ñømdøø:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, wąmp øøts ɨdø'øn jade'en.
29 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja mɨmøj twɨngudo'onɨyɨɨ'ñ, yɨde'en ja tnɨmąąy:
—Wan ɨdø'øn jade'en tjaty pønɨ mąbąąt mee nayɨde'en ja mjanchją'wɨn xmøøt'aty.
30 Jøts wyeen ja øy tyąndøø, ojts ja wyɨn'ejxpøktɨ. Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja møktą'ąky tnɨmąąy:
—Øyɨm mnay'ejxɨdɨt jøts kidi pøn xuknɨjąwɨdɨ.
31 Jøts ja'ayɨ ja jap ñɨbyɨdsømdøø, ojts ja tnɨmadyąkøxtɨ są nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja wyɨnaty tø yikmøkpikyɨdɨ, ojts ja tnɨmadyą'ąktɨ øy mądsoo wɨne'enɨn ja et jam.

Ku ja Jesús tyikąjpxpiky ja uum jąą'y

32 Kuts ja jam wyɨnaty wyą'kpɨdsømdɨ, wɨnets wɨnąągɨn ja jąą'y ttanɨmendɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tu'uk uum jąą'y, mɨku' ɨdø'øn ja wyɨnaty mɨ'ejtɨyɨp, ja'ats ja ka'ukyikąjpxnɨyɨp.
33 Ja'ayɨts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tyikpɨdsɨɨmy ja mɨku', jøts ja uum jąą'y jatyɨ jadɨgojk y'awijy. Jøts ɨdø'øn ja mayjąą'y ñɨgyumąąp yjąjtøø, yɨde'en ja wyąndøø:
—Ka'anɨm yą Israel pøn jade'en t'ijxñɨm sąm ɨxyąm yik'ijxyɨn.
34 Ja fariseotøjktɨ yɨde'en ja wyąmɨdɨ:
—Jade'en'ampy yø jąą'y tyikpɨdsimy yø mɨku' ku yø nayɨ' wyɨndsøn myøk'ąjtɨn tyiktu-ujnɨyɨ.

Ku ja Jesús t'ayo'ijxy ja mayjąą'y

35 Wɨdejtp ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús øy mądsoo wan tkąmjotpɨ wan tkąjpjotpɨ, jøts ja yik'ɨxpiky mą jaty ja tpąąty ja tsąptøjk kąjp kąjp. Ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadyą'ąky ja kyąjpxwą'kxɨp są ttanɨtanɨt ja yjąą'y, jøts ja tyiknaxy øy ti pą'ąm, øy ti pøjkɨn ąą'nɨn.
36 Ku ja ojts t'ixy ja mayjąą'y, jøts ja ojts t'ayo'ixy ku ja tsaach'ijxyɨmdɨ, janchjot-may'oo'ktɨp ja', nugo ja jadi'iñɨ myondɨ tyuktɨ, jade'en ja yjąwɨ yjąjtnɨdɨ sąm borreek ñɨ'ejxpɨ kya'ejtxɨyɨdɨ.
37 Xjats ja tnɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk:
—Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ, ku ja jąą'y may pøn tnɨjąwɨwyąndɨp ja Dios yja', jats ka'ejtɨp pøn ttukmadowɨdɨp.
38 Paty x'amɨdo'odɨt ja Dios Teety jøts ja tyumbɨ ttanɨgaxt ja'abɨ jąą'y.

10

Ku ja Jesús twɨwijch nɨmakmajtsk pøn wyɨnaty kyudanaabyɨ'ątwampy

1 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tyąxmujky ja pyabøjkpɨtøjk midi nɨmakmajtsktɨ, jøts myøk'ąjtɨn ja ojts tmø'øy, ja'ats ja ttuktabɨdsø'ømdɨt ja mɨku' jøts ja tyikmøkpøktɨt pøn øy tigati pą'ąm pøjkɨdɨp.
2 Yɨde'en ɨdø'øn ja nɨmakmajtskpɨ pabøjkpɨtøjk ja xyøøwdɨ: tu'uk Simón txøøwɨ, nayɨ yiktejp ja Pedro, jøts ja y'uch txøøwɨ Andrés; Jacobo møøt ja' y'uchmɨ midi txøøw'ąjtp Juan, ja Zebedeo y'unąjk;
3 Felipe, Bartolomé, Tomás, jøts Mateo ja yikugubajtpɨ; jøts ja Alfeo myąjnk pøn txøøw'ąjtp Jacobo; jøts Lebeo pøn nayɨ yiktejp Tadeo;

4 jøts jadu'uk Simón cananista; jøts ja Judas Iscariote pøn tnąnkmyąjtsip ja nwindsøn'ąjtim Jesús.

Ku ja Jesús tkexy ja pyabøjkpitøjk kąjpxwą'kxpi

5 Yide'en ja nwindsøn'ąjtim Jesús t'ane'emy ja ñimakmajtskpi pabøjkpitøjk ku ja ojts tkajxtsøø'ñ:

—Kidi jam etjotp mnøjkxti mą chøønidi pøn ka'israelit jąą'dyi, ka'abąąt mnøjkxtit mą jaty ja kąjp jam Samaria;

6 ja'ayi mee mninøjkxp midi yą Israelit nąxjøøjty, ja' idø'øn ejtnidip sąm ja borreek tyigøydi.

7 Nøjkx xkąjpxwą'kxti jøts ku Dios kyutujk wyingøñ midi ja tyanitanaapy yjąą'y.

8 Yiktso'okti pøn pøjkip ja møk pu'uts pą'ąm, jøts pøn tigati jąjtidip, yikjujkpyøkti ja oo'kpidi, jøts kąjpxpidsømdi ja miku' jøts tmajtstu'utt ja jąą'y. Meets idø'øn yø yjade'embi møk'ąjtin tø mniyikmø'øy; nayide'ents xyiktunkpąątti sąm tø myikmo'odi.

9 'Kidi ti meeñ xkondi, ni oori, ni pląti, ni cobre,

10 ni pejnbąąt xkawetstit. Mnimdąjk niti xkako'ondit, tu'ugyi mwet xminøjkxtit midi ixja mwet'ąjttip; tumbixi mnøjkxti, mgaabyąątp meets.

11 'Ku øy mą mją'ąttit wan tkąmjotpi wan tkąjpjotpi, jamts x'ixą'ądit tu'uk ja jąą'y midi nijąwi, midi tsojkp ja Dios yja', ja' tyøjkjotp mją'dą'ąktit kunim mdsoondit jam kąjpjotp, winetnimts jam mbidsø'ømdit.

12 Ku mdøkidit tøjkjøtpy, kąjpxpoo'kxti ja jąą'y.

13 Pøni m'adsojidip ja jąą'y, øy'ąjtp; kuts ja ka' t'adsojimbity, majtstu'uttits ja'.

14 Jøts ku pøn mgagupøkidit, uk ka' pąąt tmadową'ąndi pøni są me mjawą'ąñ, pidsømdits jam ja'abi tøjkjotp uk ja'abi kąjp. Winapti ja pu'ux midi jam mdekyøjxp, jøts jade'eñi xuk'ejxtit jøts ku jade'eñi tø mnañiwą'ąchidi.

15 Øts idø'øn wąmp ku wyinaty yją'ąty ja tiidyu'unin, ne'egi kajaa yø yjade'embi jąą'y ja ayo'on tyimbyąąttit, jøts nigidi jade'en y'ayo'ombąąttit ne'egi ja kawindiy jąą'dyi pøn jam tsinaadyøø jam Sodoma jøts jam Gomorra.

Ku ja yiknigajpxy jøts ku ja pabøjkpitøjk yikmątswą'ąndit

16 '¡Øyim xmado'odit jøts xnijąwidit jøts ku meets jam nguexy mą ka'ap nugo ająwi øy pøn tyøki! Mjadyimñay'ejx'etidip, yikxonim mnañiwijy'ątidit, kidi øy ti xtsepøkti, yujy kø'øm mnabyiktą'ągidit.

17 Øyim x'ejxtit, øyxi dø'øn jąą'y mgøyąkidit mą kudunktøjk jamdi, jøts myikwinwoptit myikjøpwoptit jam tsąptøjkjotp.

18 Myiknøjkxi pąąt meets ja jąą'y jam mą jaty ja møj windsøn yikutukti, ja'agøjxp ku øts nja' xpabøjkidi; jats idø'øn ja ñibidsømit jøts meets ja xukmado'ot pøni są øts idø'øn ja n'ixpøjkin, ja'abąąt meets xukmado'odit pøn ka'israelit jąą'dyi.

19 Kuts myikøyąktit jam kudunk wyindumdi, kidi xkumayjąwidi, kidi meets ja xpamaañi xpadąjni pøni ti dø'øn jam mgąjpxtip, uk pøni są dø'øn jam mwą'ąndit; ja'ayi ja y'ukją'ątt pøni juuni dø'øn mgąjpxtit, nagyø'ømts Dios mmo'ojidit ja ayuujk pøni są dø'øn mwą'ąndit.

20 Kidi meedsipxi ja mmiwinmąą'nbyąątp ku mee mgąjpxt, pø ja Dios Teetyxi y'Espíritu Santo myikąjpxidip.

21 'Jade'en nøjkx jaty kyubety pøni pøn øts nja' wyinaty xkupøjkiyip, jøts ja myigu'uk pąąt ja tyamidsepøkit jøts ja tnąnkyik'oogit, jøts ja u'nkteety jøts ja u'nktąąk nayide'en ttumidit ja y'unąą'jk nay ja'agøjxp ku øts nja' janchpabøjkidi nidu'ugin; jøts ja u'nk unąą'jk nayide'ents ttumidit ja tyeety tyąąk, tyik'ooktit pąąt ja'adi.

22 May jąą'y mee mmi'akiyip mmijotmą'ądiyip ja'agøjxp ku meets nja' xpabøjkiyi; pønts tmidanaapy øy wine'en pąąt, ja yjade'embi jąą'yts idø'øn nitso'ok'ątp.

23 Ku myiktabawɨdetɨt ja kipy ja tsa̱a̱, kaknøjkxtɨts ma̱ ka̱jp jam jadu'uk; øts ɨdø'øn wa̱mp, jøts ku øts wyɨnaty jawyeen tø nmenɨ ya̱mnɨm meets ja ka̱jp xka'ayø'øy'abɨdsømdɨ midi jaty ja israelɨt ja̱a̱'y kya̱jp'a̱jttɨp.
24 'Ka' pøn ɨxpøjkpɨ tja̱a̱ktyimyjɨnaxy ja mya'estrɨ, jøts nɨ ja tumbɨ tkajɨnaxy ja wyɨndsøn.
25 Tyajotkujk'a̱ttɨp ɨdø'øn ja ɨxpøjkpɨ, janch møj ɨdø'øn ja wyɨnaty ku yja̱'a̱ttɨt jade'en sa̱m ja mya'estrɨ, jøts ja tumbɨ sa̱m ja wyɨndsønɨn. Pønɨ mɨku'dam ø nyiktijy ku mee nnɨwɨndsøn'aty, ¿tits meets mdsow, ti meets jade'en mja̱a̱kayiktejp?

Ja' midi yiktsø'øgɨp

26 'Paty ka' pøn xtsø'øgɨdɨt. Ka'axɨ ti kyanɨgaxɨ'ɨky øy pøn ti tjadyimy'ama'atsk'aty, ka'ats ja kyayiknɨja̱wɨ øy pøn ti tjadyimyjayu'uch'ity.
27 Pønɨ ti mee nda'aga̱jpxɨp, tukmadowdɨts meets ja ja̱a̱'y ja'; nɨga̱jpxtɨts ja yikxon pønɨ ma̱ x'a'ejxɨdɨ myikmadowdɨ ømyadsowɨ.
28 Kidi yikja̱a̱'y'oo'kpɨ xtsø'øgɨdɨ, pø ka'axɨ anmɨja̱'wɨn ja tjadyimyik'ookti; ja Dios ja' ɨdø'øn tɨy ne'egɨ mdsø'øgɨdɨp, pø ja'axɨ møk'a̱jtɨn tjagyajp jøts ja ja̱a̱'y tyikwɨndɨgøy møøt ja y'anmɨja̱'wɨn jap ayoda̱a̱jkjøtpy.
29 'O dø'øn ja joon ma̱ba̱a̱t kyɨdyimchoba̱a̱ty, nayɨde'en ɨdø'øn ja Dios Teety ja t'ejx'ity. Nɨ tu'ugɨn ja kyawɨndɨgøy pønɨ ka'ap ja kø'øm tyikutuky.
30 Tu'uk tu'uk meets mwa̱a̱y machøy y'ity.
31 Kidi mdsø'øgɨdɨ, ne'egɨ jawaanɨ jɨnaxy mee mnɨbayø'øyɨ, ¿ti ti meets mdsow, ti sa̱ ja mayjoon choba̱a̱ty?

Pøn tmøjpɨkta̱ktɨp ja Jesucristo jam mayja̱a̱'y agujkp

32 'Pøn jaty ø xpuka̱jpxɨp, pøn wa̱mp mayja̱a̱'yjøøjty jøts ku øts ja xpabiky, nayɨde'ents øts ja møk nnɨtanɨt jam Dios Teety wyɨngujkp pøn jap tsa̱jpjøtpy.
33 Pønts ø xkabuka̱jpxɨp, pøn wa̱mp mayja̱a̱'yjøøjty jøts ku øts ja ka' xpabiky, nayɨde'ents øts ja nɨwɨne'enɨn nga'ejxjɨmbett, nɨwɨne'enɨn nganɨtanɨt jam Dios Teety wyɨngujkp.

Jesús køjxp ja ja̱a̱'y ña̱wya'kxyɨdɨ

34 'Kidi mee mwa̱anɨ jøts ku øts ja̱a̱'y kuwa̱nɨ xtyimyjatytajotkujk'a̱ttɨt, pø may ɨdø'øn ja nøjkx kyanachokɨdɨt øts køjxp.
35 Jade'en ja tpa̱tnɨ jøts ja̱a̱'y ja y'u'nk y'una̱'jk y'ukmɨdsepøjknɨyɨt, ja u'nk ja xa'kxy ja u'nk ja nøøx ña̱mya̱tsɨdɨt;
36 tukmɨgu'uk ja jade'en y'uknamyɨdsepøjknɨyɨdɨt.
37 'Pøn tyeety tya̱a̱k jawaanɨ tyikmøjtøjkɨp sa̱m ø ka'ap xmøjpɨkta̱'a̱gyɨn, ka'ap øts ja mɨba̱a̱t nja'aty; jøts nayɨde'en pøn y'u'nk y'una̱'jk jawaanɨ tyikmøjtøjkɨp jøts nɨgɨdi ka'ap øts, nayɨde'en øts ja ka'ap mɨba̱a̱t nja'biky;
38 jøts pøn ø xkagu'ayo'omba̱a̱dɨwya̱mp ku ja̱a̱'y yik'ookwa̱'a̱nɨt, jøts øts ja nja' jade'en xkatunwa̱jnɨ, ka'ats øts ja mɨba̱a̱t nja'bøkt.
39 Pøn kasa̱jatyɨm nay'ejxɨp, pøn nabya'ayojɨp, ka'ap ja mɨba̱a̱t ja nɨtso'ok'a̱jtɨn tpa̱a̱ty; pønts kanabya'ayojɨp wan tjaty sa̱ yjaty øts køjxp, ja'ats ɨdø'øn tpa̱a̱tp ja nɨtso'ok'a̱jtɨn.

Ja may'a̱jt

40 'Ja ja̱a̱'y pønɨ pøn mgupøjkɨdɨp, øts ɨdø'øn ja wyɨnaty jade'en xkupøjktɨp; jøts pøn øts jade'en xkupøjkp, ja'ats ja nayɨde'en kyupijkpy pøn ø xkajxp.
41 Pønɨ pøn tkajpxkyupøjkp ja Dios kyugajpxy, jøts kumɨ Dios ja kajxɨp, nayɨde'en ja ja̱a̱'y yikmay'a̱tt sa̱m ja Dios kyugajpxy yikmay'atyɨn; jøts pøn tkajpxkyupøjkp ja øyja̱a̱'y ja'agøjxp ku y'øyja̱a̱'y'aty, nayɨde'en ja yikmay'a̱tt sa̱m ja øyja̱a̱'y yikmay'atyɨn.
42 Jøts pøn ø xmøøjyɨp ja n'u'nk n'una̱'jk øy tukva̱sɨn ja tsujxk nøø jøts kumɨ øts ja nja'ajtpy, jøts janch øts ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ ku ja nayɨde'en yikmay'a̱tt.

11

Ja jąąʼdyɨ pøn ja Juan Bautista ojts tkexy

1 Xjats ku nwɨndsønʼąjtɨm Jesús ttaʼanaʼamʼabąjtɨyɨɨʼñ ja nɨmakmajtskpɨ pabøjkpɨtøjk,
wɨnets ja ojts chøøñ, jøts ja ñijkxy yikʼɨxpøjkpɨ kąjpxwąʼkxpɨ mą jaty ja kąjp jam jaʼabɨ
etjotp.
2 Jøts ja Juan Bautista, ku ja jam wyɨnaty puxøjkjotp, jøts ja tnɨjąʼwɨyɨɨʼñ ti jaty wyɨnaty
tyump ja Cristo ja yiknɨtsokpɨ, wɨnets ja tkejxy namajtsk ja pyabøjkpɨ jøts ja tʼatsʼejxtɨt ja
nwɨndsønʼąjtɨm Jesús,
3 jøts ja tʼatsyiktøʼødɨt yɨdeʼen:
—¿Mjanchjacristo mets ɨdøʼøn, ja yiknɨtsokpɨ midi tijy menwąmp, uk njøpʼejxp øøts
ɨdøʼøn jaduʼukpɨ?
4 Xjats ja nwɨndsønʼąjtɨm Jesús yʼadsojɨmbijty:
—Nøjkxtɨ jøts jadeʼen xukmadoʼodɨt ja Juan są jaty ti jaty mʼejxtɨp mnɨjąʼwɨdɨp.
5 Tamɨmadyąʼąktɨ są wɨnąp jąąʼy wyɨnʼejxwąʼkxtɨ, są pakmąʼąt jąąʼy yøʼøyjøʼøktɨ, są yø
puʼuts pøjkɨbɨ choʼoktɨ tukɨʼɨyɨ, są nąt jąąʼy myadoobøktɨ, są ooʼkpɨ yjujkpyøktɨ, jøts są
ayoobɨ jąąʼy ja Dios kyajpxy yiktukmadowdɨ.
6 Nekɨm jaʼadɨ pøn tuʼugyɨ ja janchjąʼwɨn tmøøtʼąjttɨp, kaʼap wɨnguwopɨ jøpkuwopɨ
tmɨjąttɨt ku ø xjanchjąwɨdɨ.
7 Łxanɨm ɨdøʼøn ja wyɨnaty tyimchoondɨ ja Juan Bautista yjąąʼy midi ja pyabøjkpɨʼajtpy,
ku ja nwɨndsønʼąjtɨm Jesús tnɨmadyąktøjkɨyɨɨʼñ ja Juan, yɨdeʼen ja tnɨmąąy ja mayjąąʼy:
—¿Ti ojts xʼejxtɨ jam abąk etjotp ku jam ojts mnøjkxtɨ? ¿Ojts meets jam yjąwɨ xʼixy
tuʼuk ja jąąʼy midi jadeʼen jąjtp sąm kapy pyojɨmbity pyojʼadɨjy? Pø kaʼaxɨ, pø tuʼugyɨxɨ
ja tmɨʼity ja wyɨnmąąʼñ.
8 ¿Tits ɨdøʼøn ojts xʼatsʼejxtɨ? ¿Uk ojts xʼejxtɨ tuʼuk ja jąąʼy midi janchwetɨ janchnąąmyɨ,
midi janch tsuj ja wyet tø tyikpety? Pø wąʼątsxɨ xnɨjąwɨdɨ pøn jadeʼen naxyojxɨdɨp jøts
ku ja jam ñachøkyɨdɨ mą ja wɨndsøndøjk jam chøønɨdɨ.
9 ¿Tits ɨnkwan ɨdøʼøn mjantyimʼatsʼejxtøø? ¿Tuʼuk ja Dios kyugajpxy? Janch jaʼats
ɨdøʼøn pøn jawaanɨ tjąąktyimyøj, nɨgɨdibąąt ja yjaduʼukpɨ jadeʼendɨ.
10 Ja Juan ɨdøʼøn jadeʼen yiknɨgąjpx ku wyąʼąñ Dios kyajpxy yɨdeʼen:
Ngajxjawyenɨp øts, uʼnk, ja ngugajpxy tuʼuk,
jøts ja jąąʼy ja wyɨnmąąʼñ ja tyiktøøjɨt tyiktuudąąjkɨt, jøts mets ja mʼɨxpøjkɨn yikjøpʼext.
11 Tyɨɨbyɨ øts ɨdøʼøn nmadyąʼąky, jøts ku kaʼap jadeʼen pøn myajadąʼąkñɨm Dios kyuga-
jpxy sąm ja Juan Bautista; pønɨ pønts øts njaʼ xpaduujnɨp jøts ku tyøkɨ mą øts ngutujk
ttanɨtanɨt ja jąąʼy, jaʼats neʼegɨ yikmøjpɨktąktɨp jøts nɨkaʼap ja Juan Bautista.
12 ʼJaayɨp ja Dios kyutujk cheptąkʼokwąnɨ ku yø Juan Bautista myiiñ jøts ɨxyąmbąątnɨm
kyakixy kyanaxy. Aguwąnɨ ja tjadyimyjamɨmajadąʼąkwąʼąndɨ pøn nadyaʼająʼwɨyɨdɨp ja
yjotmøkʼąjtɨndɨ.
13 Pøn ja Dios kyutujk yjąwɨ tkaʼuknɨgąjpxɨp, nɨʼijtyɨ ja tnɨgąjpxtɨ pøn Dios kuga-
jpxyʼąjtɨdɨp, jøts nayɨdeʼen ja Moisés kyutujk tyikwąʼąñ jøts jaabąątnɨm ja tø yiknɨʼamøñ
ku ja Juan Bautista yąm tø myiñ;
14 jøts pønɨ mjantyimyjanchjąwɨwyąndɨp, ja Juan ɨdøʼøn jaʼ pøn yiknɨgąjpxp jøts ku
myeʼent jadɨgojk ja Dios kyugajpxy midi txøøwʼąjtp Elías.
15 Pønɨ pøn yikxon tnɨmadoop, wants tjąʼgyukɨ.
16 ʼJadeʼen meets mdamɨʼejxɨ sąm ja mutskunąʼjk muum yʼadøʼøtstɨ jam mąąyjotp,
ku ja myɨʼunąʼjk nɨsudsoʼampy tkagupøjkɨyɨdɨ ja kyuyąjtɨn midi ja yjaʼ ttsøjkpy
yjaguyątwampy, jadeʼen ja yiknɨmaadyɨ:
17 “Tø øø njaxuʼuxy, kaʼats mʼatswąʼąndɨ; tø øøts ja cancion jotmayʼøøgyɨm njaʼøømɨ, nɨ
jadeʼents tø mgayąʼąxtɨ.”
18 Tøxɨ yø Juan myiñ jøts kaʼ yø kyay jøts kaʼ yø yʼuuky, jøts mwąʼąndɨ jøts ku mɨkuʼ yø
myøøtʼajtpy.

19 Xjats ø tø njamemɨ, kaapy ukpts øts, jøts mwą̄mɨdɨ jøts ku øts janchkąxɨm ngay n'uuky, jøts ku øts ja møøt nnamyayɨ pøn yiktejtɨp jantyimbyojkpɨtumbɨjąą̄'dyɨ, jøts nayɨde'en møøt ja yikugubajtpɨtøjktɨ. Pønɨ pønts ja Dios yja' tkupøjkɨp, ja'ats tją̄'gyukɨp są̄m ja Dios yja' tsøkyɨn.

Ja kąjp midi kamadoodɨp

20 Xjats ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ttamɨgąjpxkɨjxy ja kąjp mą̄ jaty ja wyɨnaty tø ttuñ ja mɨlągrɨ'ą̄jtɨn, ku dø'øn ja jąą̄'y jam ka' tyimyiktɨgą̄tstɨnɨm ja chɨnąą̄'yɨn. Yɨde'en ɨdø'øn ja wyą̄ą̄ñ:

21 —¡Mjanch'ayøøy meets, Corazíngɨt jąą̄'dyɨ! ¡Mjanch'ayøøy meets Betsaidɨt jąą̄'dyɨ! Ku jeexyɨp ja mɨlągrɨ'ą̄jtɨn tyuñɨ jam Tiro jøts jam Sidón midi meets yą̄ tø myiktu'unxɨ, ku ja jeexyɨp jam yiktuujnɨdɨ ja mɨlągrɨ'ą̄jtɨn, wɨndi'ixyɨp ja jeexyɨp tyiktɨgąjtsnɨdɨ ja chɨnąą̄'yɨndɨ, ku ja pyøky jeexyɨp tyimchaachją̄wɨdɨ.

22 Øtsts yą̄m wą̄mp jøts ku nøjkx ja tɨɨdyu'unɨn ñaxy, mgu'ayowɨp meets ja jɨnaxy, nɨka'ap ja ne'egɨ jade'en y'ayo'odɨt pøn tsɨnaadyɨp jam Tiro jøts Sidón.

23 Jøts meets Capernaumɨt jąą̄'dyɨ, ¿mą̄ mee xijy mnøjkxtɨ tsą̄jpjøtpy? Pø japxɨ meets ayodą̄ą̄jkjøtpy mnøjkxtɨt. Ku jeexyɨp ja mɨlągrɨ'ą̄jtɨn yiktuñ jam Sodoma midi meets yą̄ tø myiktu'unxɨ, ne'egɨ nay jaa ja kąjp jeexyɨp, ka'ap ja jeexyɨp są̄ yjaty.

24 Øtsts ɨdø'øn tyimwyą̄mp ku wyɨnaty ja tɨɨdyu'unɨn ñaxy, ne'egɨ yikxon mee ne'egɨ mjąą̄ktyimy'ayo'onbą̄ą̄tt, jøts nɨgɨdi jade'en pøn jaty tsɨnaadyøø jam Sodoma.

Yą̄ mendɨ jøts mboo'kxtɨt

25 Xjats ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús yjąą̄kwą̄ą̄ñ:

—Dios Teety tsą̄jpjotpɨt, yikjujky'ą̄jtpɨ yą̄ nąxwiiñ, nmøją̄'wɨp mets ngunuu'kxyją̄'wɨp mets, ja'agøjxp ku tø xamɨdsøky o pøn ja mnɨtsoojkɨn jøts yø wijy jąą̄'y ja tø tkają̄'gyukɨdɨ kø'øm, ne'egɨ tøts ja xuk'ixy xuknɨją̄wɨ pøn ɨdø'øn ka'ejxɨɨyɨmdɨ.

26 Jade'ents Teety tø xuñ są̄ kø'øm xamɨdsøky øy pøn.

27 Xjats ja Jesús tnɨmą̄ą̄y ja mayjąą̄'y:

—Tum ja' øts ndeety xuktump midi ja kø'øm tyunwampy. Ka'ap øts pøn jade'en xnɨją̄wɨ są̄m øts ndeety kø'øm xnɨją̄wɨ; nɨka'ats øts ndeety pøn wą̄'ą̄ts ñɨją̄wɨyɨ są̄m øts ja kø'øm ndyimñɨją̄wɨ, jøts pønɨ pøn øts ja ndukną̄ɨją̄wɨwyampy, ja'ats tnɨją̄wɨdɨp ja Dios Teety.

28 Øts ɨdø'øn xnɨme'endɨp pøn jaty agøjxtɨp jotkøjxtɨp, pøn jaty ø xku'ayo'ombą̄ą̄jtɨdɨp, øts mee nyikpoo'kxp.

29 Kupøjkɨdɨk øts ja n'ɨxpøjkɨn jøts mwɨnmą̄ą̄'nbyą̄ą̄ttɨt jade'en są̄ meets tø ndanɨwɨnmayɨ, yujy øts wɨnmą̄ą̄'ñ njagyepy; pyą̄ą̄tpts meets ja m'anmɨją̄'wɨn ja øy'ą̄jtɨn ja kunuu'kx'ą̄jtɨn.

30 Yø ɨxpøjkɨn midi meets yą̄m nmøøpy, ka'ap yø chepɨ, jąjtnɨ yø', ja'ayɨ xka'ɨxmą̄tstɨt.

12

Ku ja Jesús ttøjtøø ja ariin yą̄m poo'kxɨn xøøw

1 Tuu'yø'øpy ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús wyɨnaty, poo'kxɨn xøøwts ɨdø'øn, jøts ja jam wyɨnaty ñą̄xtɨ mą̄ ką̄m jam. Janch yuu'oo'ktɨpts ja pyabøjkpɨtøjk jøts ja ariin uun ja ttøjpɨnąxwą̄'ktøø, jøts ja pyąjk ja tjøø'kxɨyɨdɨ.

2 Xjats kuts ja fariseotøjk ja jade'en t'ejxtøø, wɨnets ja ttamą̄jtstøø ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús:

—Ejx yø mbabøjkpɨtøjk jade'en y'adø'øtstɨ, jøts ka'ats pyą̄ą̄t'atyɨ jøts yø jade'en y'adø'øtstɨt ku poo'kxɨn xøøw.

3 Xjats ja yɨde'en yiknɨmaadyøø:

—¿Ti ka'anɨm meets ja Dios kyajpxy x'ixy midi tnɨgąjpxp są̄ ja David tuk'ojk tmøøt'adɨɨjch ja myɨgu'uk, ku yuu ja wyɨnaty yik'ookwą̄'ą̄nɨyɨdɨ?

4 Tsa̱ptøjkjøtpyxɨ ja ojts tyøkɨ, japts ja ojts tkay ja kunuu'kxy cha̱pkaaky midi ja Dios
yiktamɨyoxp, midi ja ka'ap pya̱a̱t'atyɨ jøts ja tka'aty, uk jøts ja ttuka'aty ja myɨgu'uk, ja'ayɨ
ja pa̱a̱t'a̱jtɨdɨp pøn teety'a̱jtɨp.
5 ¿Jøts nɨgɨdiba̱a̱tnɨm meets ja kutujk x'ejxnɨ midi ja Moisés yja̱a̱y, midi wa̱mp jøts ku
teetyøjk ka' pyoo'kxtɨ jap tsa̱ptøjkjøtpy ku poo'kxɨn xøøw, jøts nɨka'ats ja pyøkyɨ?
6 Øts wa̱mp jøts ku ja jadu'uk jawaanɨ møj, nɨka'ap tsa̱ptøjk yja' jade'en.
7 Ka' meets yø xnɨmadøy pønɨ sa̱ dø'øn yø tjatijy ya̱'a̱t Dios kyajpxy ku ja Dios Teety
wya̱a̱ñ: “Ja' ø ndsøjkpy jøts xmøøt'a̱ttɨt ja pa'ayo'owɨn ja ayo'ejxɨn, jøts ne'egɨ kidi
xyik'ookti yø jɨyujk yø tsaka̱a̱ midi jaty myojxtɨp.” Kuk y'ijty xja̱'gyukɨdɨt, ka'abɨk
mmɨgu'uk y'ijty xpøky'ejxtɨt øy ja ti pøky tjagatundɨ.
8 Ngudanaapy øts ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y jøts øts wa̱mp ti pa̱a̱t'a̱jtɨp kapa̱a̱t'a̱jtɨp yiktu'unt
ku poo'kxɨn xøøw.

Ja ja̱a̱'y midi ja kyø' jadi'iñɨ tøtsnɨp

9 Xjats ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús jam chøø'ñ jøts ja ojts ñijkxy, tyøjkɨyɨɨ'ñ jam tsa̱ptøjkjotp
10 ma̱ wyɨnaty jam tu'uk ja ja̱a̱'y midi ja kyø' jadi'iñɨ tøtsnɨp tuktama̱jñ; jøts kumɨ
øy ɨdø'øn ja tyimy'ɨxa̱'a̱dɨ ti ja yjadyimy'uktanɨ'øønɨdɨp ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús, jøts ja
tyiktøødøø t'amɨdoodøø ñadyijyɨ:
—¿Kutujk yø' ku pama̱a̱'y ja̱a̱'y nyiktsojkɨn ku poo'kxɨn xøøw, u ka'?
11 Jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja ojts t'adsøy, yɨde'en ja tnɨma̱a̱y:
—¿Wan meets ja mborreek ndejɨn jadi'iñɨ xmajtstu'utt ku ja wyɨnaty tø kyunaxy jap
jutjøtpy ya̱m poo'kxɨn xøøw? Pø kuwa̱nɨxɨ ja xnɨnøjkxtɨt jøts ja x'atsjuuttɨt.
12 ¿Ti sa̱ts ja jɨyujk jade'en yja̱a̱kyikjotmay'aty, jøts ja ja̱a̱'y jadi'iñɨ yikmajtstu'utt? ¡Pø
ka'axɨ, pø ja̱a̱'yxɨ ja'! Pa̱a̱t'a̱jtɨp n'ødyu'unɨn øy pøn ku poo'kxɨn xøøw.
13 Xjats ja yiknɨma̱a̱y midi ja kyø' wyɨnaty tøtsp:
—Xa̱jtøw.
Jøts ku dø'øn ja ojts xya̱jtɨy, tyimyøkpøjk ja kyø' ja', nayɨde'en ja tyimyja̱'wɨyɨɨ'ñ sa̱m ja
yjadu'ukpɨ kø' midi møk.
14 Wɨnets ja fariseotøjk wya̱'kpɨdsømdøø, jøts ja tkajpxy'a̱jtpɨnɨbøjkɨdøø sudso ja tjady-
imy'ukyik'ooktɨt ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús.

Ku ja Dios kyugajpxy Isaías tnɨgajpxy sa̱ ja Jesús jya̱twa̱'a̱ñ kyubatwa̱'a̱ñ

15 Kuts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja tnɨja̱'wɨyɨɨ'ñ, wɨnets ja jam ojts cho'onɨ jøts mayja̱a̱'y
ja ojts pyadsøøñɨ. Yikmøkpøjkijxpy ɨdø'øn ja pama̱a̱'y ja',
16 jøts ja yikxon ttukmadøy jøts ja ka'ap ñɨmadya̱'a̱gɨdɨt pønɨ pøn ɨdø'øn ja'.
17 Jade'en'ampy ɨdø'øn ja jade'en yjaty, jøts ja jade'en ka'pxy tyimyja̱tt sa̱ wya̱a̱ñ Dios
kyugajpxy midi Isaías'a̱jtp, ku ja yɨde'en wya̱a̱ñ:
18 Yø' øts ɨdø'øn tø n'a'ejxɨ, øts yø' ndumbɨ,
yø' ø ndsøjkpy jøts yø' ø ndajotkujk'ajtpy.
Nmo'op øts yø' ja nmøk'a̱jtɨn ja n'Espíritu Santo,
jøts øts yø xnɨga̱jpxɨt ja ndɨy'a̱jtɨn o maga̱jp.
19 Ka'ap yø cheekt, ka'ap yø wyopt, ka'ap yø ya̱'a̱xt yjokt, nɨduk'a̱a̱wɨn yø kyayikmado'ot
ja y'a̱a̱w y'ayuujk ja nøø'a̱jy tuu'a̱jy.
20 Ka'ap yø øy pøn nugo tyimdya'oo'kpety,
ka'ap yø nugo tukmajada̱'a̱k tyimyajada̱'a̱ky øy pøn ma̱ba̱at tyimyjatundɨgøy,
kunɨm yø yikxon tpɨkta̱'a̱kt ja kyutujk ja tyɨy'a̱jtɨn.
21 Jøts yø ødyimbyønga̱jpɨ y'ajot'a̱ttɨt.

Ku ja Jesús yiknɨma̱a̱y jøts ku mɨku' myøk'a̱jtɨn ja tyiktuujnɨ

22 Xjats ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ojts yiktanɨnijkxy tu'uk ja ja̱a̱'y midi wɨna̱p midi uum,
jøts tø mɨku' ja wyɨnaty tyatøkɨyɨ. Ojts ja tyikmøkpɨjky jøts ja ja̱a̱'y wyɨn'ejxwa'kxy jøts ja
y'awijy jadɨgojk.

23 Jøts ɨdø'øn ja jąą'y ja ñɨgyumąąp tyimyją'wɨdøø, yɨde'en ja ojts wyą'ąndɨ:
—¿Ti yą'ąt ndejɨn, ja rey David y'ąpɨp?
24 Xjats ja fariseotøjktɨ ja'ayɨ ja ojts jade'en tnɨmyadowdɨ, xjats ja wyąndøø:
—Jade'en'ampy yą'ąt jąą'y tyikpɨdsimy yø mɨku' kumɨ ja møj mɨku' myøk'ąjtɨn yø yiktuujnɨp, jøts yø ttuktabɨdsimy ja myɨmɨku', yø'øts yø wyɨndsøn'ąjtɨp.
25 Wą'ąts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tnɨjąwɨ są jaty ja wyɨnaty wyɨnmaydɨ, jøts ja tnɨmąąy:
—Nɨmidi'ibɨ kutujk kø'ømyɨ ñamyɨdsep'atyɨ, kuts ja cheptundɨ ja xem yąm jadi'iñɨts ja ñąnkyudɨgøyɨdɨ; u ku kąjp u ku jąą'y tukmɨgu'uk ñamyɨdsepikyɨdɨ jøts ñawya'kxyɨdɨ, ka'ap ja yikjøp'ijxy'aty jøts ja jeky ñąnkchøønɨyɨdɨt.
26 Jøts nayɨde'en yjaty ku ja møj mɨku' tyikpɨdsimy ja myɨmɨku', tøts ɨdø'øn ñamyayɨ ñawyą'kxnɨyɨ; ¿sudso'ampyts ja jade'en y'ett ja myøk'ąjtɨn?
27 Pø jade'enxɨ mee mwą'ąñ jøts ku øts jade'en'ampy ja mɨku' nyikpɨdsimy ku øts ja møj mɨku' myøk'ąjtɨn nyiktuujnɨyɨ; pønɨ janch jade'ents, ¿pønts meets ja mmɨgu'uk ja myøk'ąjtɨn yiktuujnɨp ku ja mɨku' ja nayɨde'en tyikpɨdsømdɨ? Ja'axɨ mee mnɨ'øø'nɨyɨdɨp jøts ku nugo jade'en nugo mjadyimgyąjpxɨgøydɨ.
28 Kuts øts, jade'en'ampy øts ja mɨku' nyikpɨdsimy ku øts ja Dios myøk'ąjtɨn nyiktuujnɨyɨ, jade'ents meets ɨdø'øn yø xją'gyukɨt jøts ku Dios ja kyutujk tø mdanɨją'ądyɨdɨ midi ja tyanɨtanaapy yjąą'y.
29 '¿Pønts øy nugo tyimy'uknɨdøjkɨp ja jąą'y jap tyøjkjøtpy midi janch kamaabyɨm, øy ja pøn tyimyjapøjkxɨwyąjnɨ ja pyɨktą'ąky? Jawyeenxɨ ja yikøwøønt yikpakwøønt, wɨnetnɨmts ja yikpøjkøjxɨt ja pyɨktą'ąky, pø tøxɨ øts nayɨde'en ja mɨku' yja' nmɨmajadą'ąky.
30 'Pøn ø xkabudøjkɨp, ja' øts ɨdø'øn xmɨdsepwąmp; jøts ku øts pøn ti møøt njapøkmukwą'ąñ, jøts ja jɨnaxy tpøkwa'kxy.
31 'Paty meets ɨdø'øn nnøjmɨ, jøts ku øy tyimyjapønɨ yikmaa'kxkøjxp ja' pyøky, pønɨ ti jaty pøn tyumpy kyajpxpy; kuts pøn tka'uk'ømyɨgąjpxt ja Espíritu Santo, nɨwɨndem ja mɨbąąt kyayikpojkpɨmee'kxy.
32 Jøts øy øts pøn xjaga'ømyɨgajxpy, jąąkyikpojkpɨmaa'kxp ja'; jøts ja' pøn tka'ømyɨgąjpxp ja Espíritu Santo, ka'ap ja mɨbąąt yikpojkpɨmee'kxy yą nąxwiiñ, jøts øy tyimyjamądso'jɨ.

Pønɨ są wyɨmbɨdsimy øy ti, ja'ats tyiknɨgaxø'kp pønɨ są ti y'øyɨ kya'øyɨ

33 'Ku kipy y'øyɨ, nayɨde'en ja øy tyøøm tyikwɨngaxɨ'ɨky; jøts midi ka'øy, nayɨde'ents tyøøm ja tyikwɨngaxɨ'ɨky ka'øy. Ja tyøømts ja kipy yikta'ejxkąjp pønɨ są øy ka'øy tyøømɨ.
34 ¡Meets wɨn'øø'mbɨdɨ! ¿Sudso mee m'øgyąjpxt jøts ka'ats m'øyjąą'yɨdɨ? Jøts pønɨ są y'ąwa'kxy yø ąąw, tum jamts yø chøøñ midi jam ujts abøkɨ yikmøøt'ąjtp jam ąmjotp.
35 Pøn øy jąą'y, jade'en'ampy ja tyikpɨdsimy ja øgyajpxy ja øwyɨnmąą'ñ, kumɨ tum'øwyɨnmąą'ñ ja yjagyejpy jam y'ąm yjotp; jøts ɨdø'øn ka'øyjąą'myɨdɨ jade'en'ampy tkayikpɨdsimy ja øwyɨnmąą'ñ, kumɨ tum ja ka'øybɨ ja jam myøøt'ajtpy y'ąm yjotp.
36 Øtsts mee nnɨmaapy jøts ku wyɨnaty ja tɨɨdyu'unɨn ñaxy, ja'abɨ xøøwts tukɨ'ɨyɨ yikøyąjkøxt ja øgyajpxy ja ka'øgyajpxy pønɨ są pønjabøn tø wyą'ąñ.
37 Pønɨ są ja m'ayuujk pønɨ są ja mwɨnmąą'ñ, nayɨde'ents myiktɨɨdyu'undɨt, nay ja' myiktapøky'ejxtɨp, nay ja'ats mgayiktapøky'ejxtɨp.

Ku ja ka'øyjąą'y t'amɨdowdɨ jøts yiktuk'ejxtɨt ja mɨlągrɨ

38 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja fariseotøjk ñɨmąąjyøø møøt ja kąjpxwejpɨtøjktɨ:
—Wɨndsøn, ja' øø n'ejxwampy jøts øøts xuk'ext tu'ugɨn ja mɨlągrɨ'ąjtɨn, pønɨ janch ku mjanchdiosu'ngɨ:
39 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja t'adsøøy:

—Ja' ɨdø'øn ja mɨlą̲grɨ'ą̲jtɨn amɨdoodɨp pøn kawɨndɨyjąą̲'y'ą̲jttɨp; ka'ats ti mɨlą̲grɨ'ą̲jtɨn y'ukyiktuk'ejxnɨdɨt, wan ja'ayɨ są̲ yjąjty kyubejty ja Jonás ja Dios kyugajpxy.
40 Nayɨde'en ja Jonás y'ijty tɨgøøk xøøw tɨgøøk tsuu jam ą̲jkx yjotp jøts pyɨdsɨɨmy jujky, nayɨde'ents øts ɨdø'øn jap nąxpatki'py n'ett tɨgøøk xøøw tɨgøøk tsuu jøts nbɨdsø'ømt jujky.
41 May'ampy pyɨdø'øktɨt ja jąą̲'y pøn jaty tsɨnaadyøø jam Nínive ku yją̲'ą̲tt ja tɨɨdyu'unɨn xøøw, ku yø jąą̲'y yiktɨɨdyu'undɨt pøn jaty ɨxyąm tsɨnaadyɨp jujky'ą̲jttɨp yą̲ nąxwiiñ, yø'øts ɨdø'øn yikpøky'ejxtɨp; kumɨ ne'egɨ yiktɨgą̲jtstøø ja Nínive jąą̲'y chɨnąą̲'yɨndɨ ku ja Jonás ja ojts tyukmadøyɨdɨ ja Dios kyajpxy, jadyimy'ɨxyą̲ts ɨdø'øn ja' midi jawaanɨ møj jøts nɨka'ap jade'en Jonás, jøts ka'ap meets ja xmøjpɨktą̲'ą̲ky.
42 Nayɨ pɨdø'økp nayɨde'en ja wɨndsøndø'øxy ku tɨɨdyu'unɨn xøøw, ku yą̲'ą̲t nąxwii'ñɨt jąą̲'y yiktɨɨdyu'undɨt jøts pyøky ja yiktanɨ'øønɨdɨt; kumɨ jagam et ja ojts chøøñ, jøts ja ojts jadɨne'en tnɨmiñ ja Salomón ku ja tpatmadoowąjnɨ ja kyąjpxwejɨn, ɨxyą̲ts jadu'uk midi jawaanɨ tnɨją̲'wɨp jøts nɨgɨdi jade'en Salomón, jøts ka'ap meets ja xmøjpɨktą̲'ą̲ky.

Ku ja mɨku' jadɨgojk t'awɨmbetɨ ja chɨnaadyą̲ąjk

43 'Ku mɨku' tmajtstu'uty ja jąą̲'y, jøts ñɨjkxy wɨdejtpɨ tø'øts etjotp, tja'ɨxą̲'ą̲ay ja pyoo'kxą̲ąjk; jøts kuts nɨmą̲ tkapą̲ąty, xjats wyɨnmay:
44 “Nay ja ndøjk ø n'awɨmbetɨp mą̲ ø tø ndsøøñ.” Kuts wyɨmbity, jøts ja jąą̲'y jade'en yikpą̲ąty sąm tøjk tawą̲'ą̲ts, pe'ety jąą̲xy ja jap.
45 Xjats ja chøøñ, jøts ja tjąą̲ktyimy'atsway ja nɨwɨxujk ja myɨmɨku' midi jawaanɨ ka'øydɨ, jøts ja nɨdukɨ'ɨyɨ ttatøkɨdɨ ja jąą̲'y, tsɨnaadyą̲ąjk ja tyikwą̲'ą̲ndɨ. Nayɨde'ents ɨdø'øn yø kawɨndɨy jąą̲'y yjąttɨt.

Ja Jesús tyą̲ąk jøts ja y'uch

46 Ɨxam ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús wyɨnaty jade'en tmɨgajpxñɨm ja jąą̲'y, ku ja tyą̲ąk yją̲'jty jøts y'uchtɨ myɨgu'uktɨ. Japyɨ ja ojts tøk'agui'py y'awejxtɨ, ja' ja tyimy-jamɨgą̲jpxwą̲ndɨp.
47 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús yiktukmadøøy, jam ɨdø'øn ja pøngapøn tnɨgą̲jpxkøjy:
—Ɨxap ja mdą̲ąk tøjkwimpy y'awixy møøt ja m'uch, jøts mets mmɨgą̲jpxwą̲jnɨp.
48 Jøts ja tnɨmą̲ąy pøn wyɨnaty jade'en tø tyukmadøyɨ:
—¿Pøn øts ndą̲ą̲gɨp, pøn øts ɨdø'øn n'uchɨp?
49 Wɨnets ja tnɨgu'umɨyɨɨ'ñ ja pyabøjkpɨtøjk jøts wyą̲ąñ:
—Yø' øts ɨdø'øn ndą̲ą̲gɨdɨp, yø' øts ɨdø'øn n'uchɨdɨp.
50 Pøn øts ja ndeety kyutujk tpaduujnɨyɨp midi jap tsą̲jpjøtpy, yø' øts ɨdø'øn nmɨgu'ugɨdɨp, yø' øts ɨdø'øn ndą̲ą̲gɨdɨp.

13

Ku ja Jesús tmadyą̲kpą̲ąty ja jąą̲'y pøn nøjkx neppɨ

1 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús jam tøjkjotp pyɨdsɨɨmy, jøts ja ojts ñɨjkxy jam mejy'ą̲m, jamts ja y'ɨxą̲ąjky.
2 Jøts kumɨ janch may ja jąą̲'y ñamyujkɨdɨ mą̲ ja jam wyɨnaty, wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ jap bą̲rkɨjøtpy, japts ja y'ɨxą̲ąjky, jøts ja mayjąą̲'y jam nɨdukɨ'ɨyɨ tyą̲ndøø nøø adsayjotp.
3 Xjats ja ttuk'ɨxpɨjky ja y'ɨxpøjkɨn, ñɨmyay ɨdø'øn ja ojts tnɨgą̲jpxkøjy. Tum ejxpajtɨn madyą̲'ą̲ky ja tyanɨmadyakpy pønɨ midi ɨdø'øn ja y'ukyiktamɨją̲'gyukɨp, yɨde'en ja wyą̲ąñ:
—Tu'uk ja jąą̲'y chøø'ñ neppɨ;
4 jøts ku ja ojts twɨjy ja tyømt, xjats ja tømt wɨnąą̲gɨn ñą̲xkɨdą̲ąjky jam tuu'ą̲m, ja'ats ja joon ojts tnɨmendɨ jøts ja wą̲'ą̲ts tpeemujkøjxtøø.
5 Wɨnąą̲gɨn ja tømt ñą̲xkɨdą̲ąjky jam tsą̲ąjotp mą̲ ja nąą̲jx kyamajpxyɨ; ja'ats ojts tsojk myujxkojtɨ kumɨ ka'ap ja nąą̲jx kyøjkɨ.

6 Kuts ja xøøw ja'ayɨ pyɨdsɨɨmy, ja'ats ja ojts chąą'yɨyɨ, yąts y'ąąts ja yjąąkidyimy'ejtnɨdɨ,
xjats ja tukɨ'ɨyɨ ojts tyøtskøjxnɨ.
7 Jøts ja tømt wɨnąągɨn ñąxkɨdąkmøø jam maagyujp'agujkp, jøts ku ja maagyujp yøøñ,
ja'ats ja ojts ñɨ'ąą'mbajtnɨyɨ.
8 Jøts ja tømt ojts waanɨ ñąxkɨdąkmɨ mą øñąąjx, ja'ats janch'øyɨyɨɨ'ñ; wɨnąągɨn
magø'pxy pyąjkpejty ja tu'ukpɨ tømt, wɨnąągɨnts tugui'pxy, jøts wɨnąągɨn ee'pxmąjk.
9 Pønɨ pøn ja ją'gyukɨn tmøøt'ąjtp, wan tją'gyukɨdɨ.

Tigøjxp ɨdø'øn ja Jesús ejxpajtɨn madyą'ąkyøjxp ja y'ɨxpøjkɨn tyaky

10 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja pyabøjkpɨtøjk ñɨmejnɨyɨ wɨngon jøts ja tyiktøødøø:
—¿Jadits ku yø jąą'y jade'en xamɨmadyą'ąky ejxpajtɨn madyą'ąky ku xyik'ɨxpiky?
11 Jøts ja t'adsøøy:
—Meets Dios ja'ayɨ mdukɨnją'wɨyɨp ja kyutujk jap tsąjpjøtpy midi pøn tkanɨją'wɨpnɨm;
jøts ka' yø mɨbąąt tnɨjąwɨdɨt.
12 Pønts tjagyajp ja ją'gyukɨn, jąąktyimyikmo'opts ja' jøts yikxon tyimyją'gyukɨt; jøts
pøn kają'gyukɨp, jąąktyimyikpøjkxɨpts ja' pønɨ wɨne'en pąądɨn ja jap tjąąkjamøødɨ ja
wyijy'ąjtɨn.
13 Paty øts yø jade'en ndukmadowdɨ wenk madyą'ąkyøjxp; yjadyimy'ejxtɨpxɨ
jade'ents yjątti sąm tø tkidyimy'ejxtɨ, yjadyimyjamadoodɨp jade'ents yjątti sąm ti
tkidyimñɨmadowdɨ, uk sąm pøn ti tkidyimyadøyɨn.
14 Jade'en ɨdø'øn ɨxyąm tyimyjątɨ sąm wyąąñ ja Isaías ja Dios kyugajpxy, ku ja yɨde'en
wyąąñ:
Mjadyimyjamado'odɨp jøts ka' xnɨmado'odɨt;
mjadyimyja'ejxtɨp jøts jade'en mjąttɨt sąm pøn ti tkidyimy'ijxñɨm.
15 Nɨsudso'ampy yø yjade'embɨ jąą'y kya'ukmadoonɨdɨ ja y'anmɨją'wɨn,
tum ka'øy tnɨmadowdɨ,
jøts wɨmbeets kugoots y'ejtnɨdɨ;
ka'ap ja wyeen ttawɨn'ejxtɨ,
nɨka'ap ja tyątsk ttamadowdɨ,
nɨka'ap ja kyubąjk yją'gyukɨdɨ,
jøts nɨ øts xkanɨmendɨ øyɨk øts ɨdø'øn nyiktso'oktɨt.
16 Xjats ja Jesús tjąąknɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk:
—Meetsts ɨdø'øn janchjotkujk'atyɨm, kumɨ mda'ejxtɨp ja mween jøts kumɨ
mdamadoodɨp ja mdątsk.
17 Jøts janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ, jøts ku may ja jąą'y pøn jaty Dios kugajpxy'ąjtɨdɨp,
pøn jaty øyjąą'y'ąjttɨp, jade'en tyimyjawemp'ejxwąndɨ pøn meets ɨxyąm m'ijxpy,
jøts nɨjuunɨts tø tka'ejxtɨ; yjadyimyjamadoowąndɨ yą'ąt jade'en midi meets ɨxyąm
mmadøøpy, nɨjuunɨts ja tkamadowdɨ.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy sudso dø'øn yikją'gyukɨt ku jąą'y neppɨ ñijkxy

18 'Ukpatmadowdɨm meets, jøts xją'gyukɨdɨt pønɨ sudso'ampy ɨdø'øn yą'ąt madyą'ąky
tijy ku ja jąą'y chøø'ñ neppɨ.
19 Pøn tjamadojɨdɨp ja Dios kyajpxy są ja ttanɨtanɨt ja yjąą'y jøts nɨka'ap tmøjpɨktą'ąktɨ,
ja'ats ɨdø'øn jade'en jąjtɨp sąm ja tømt midi nąxkɨdąąjk jam tuu'ąm; jøts mɨku' ja jatyɨ
ñɨmiñɨyɨ jøts ja pyøjkxɨyɨ ja Dios kyajpxy midi ja tø tja'ukją'gyukɨ.
20 Jøts ja tømt midi nąxkɨdąąjk jam tsąąjotp, jade'en ɨdø'øn ja ñamyayɨ yjaty sąm jadu'uk
ja jąą'y pøn tpatmadojɨdɨp ja Dios kyajpxy jøts ja jotkujk'atyɨm tkupøjkojtɨ,
21 jøts kumɨ jade'ents yjątti sąm ja ujts y'ąąts kya'ejtxɨyɨ, jøts ja nɨgɨdi jeky tmɨ'ettɨ; ku
ja tku'ayo'ombąądɨdɨ ja Dios kyajpxy uk yiktabawoptɨ pąąt, jøts ja jatyɨ tyimy'ayojɨdɨ.
22 Jøts ja tømt midi yikwøj jam maagyujp agujkp, jade'en ɨdø'øn ja n'ukpɨktąąjkɨn sąm
ja jąą'y pøn tpatmadojɨdɨp ja Dios kyajpxy, jøts ja pɨktą'ąky jøts ja jotkujk'ąjtɨn ja' ne'egɨ

yjotmay'ąjttɨp, ja' ja wɨn'øø'nɨdɨp, jøts ja Dios yja' tyɨgøøñɨ jøts ja jąą'y ja yjanchją'wɨn nɨka'ap tyikwɨngaxɨ'ɨky.
23 Ja tømt midi ojts ñąxkɨdą'ąky jam øñąxjotp, jade'en ja nbɨktąąjkɨn sąm ja jąą'y pøn tpatmadojɨdɨp ja Dios kyajpxy jøts yją'gyukɨdɨp, jøts yikwɨngaxø'øktɨp. Jade'en ja wɨnąągɨndɨ sąm ja tu'ukpɨ tømt pyąjkpety magø'pxy, jøts wɨnąągɨn jade'en sąm ja' midi pąjkpajtp tugui'pxy uk ee'pxmąjk.

Ku ja ariin yiktamɨneejpɨ ja ka'øy ujts

24 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tjąąktamɨmadyąąjky jadu'uk ja madyą'ąky, jøts ja mayjąą'y yɨde'en tnɨmąąy:
—Jade'en ɨdø'øn ja Dios kyutujk midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy sąm tu'uk ja jąą'y twɨjyɨn ja ødyømt jam kyąmjotp,
25 jøts ku ja wyɨnaty ɨxjam myąąnɨdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ, wɨnets ja kugąm myɨdsep ojts tyatøjkxɨyɨ ja kyąm, jøts ja ojts t'atswɨjy ja ka'øy ujts jam ariinjotp.
26 Kuts ja ariin yøøñ ku ja y'uunɨyɨɨ'ñ, jøts ja ka'øy ujts jam nayɨde'en pyɨdsɨɨmy.
27 Wɨnets ja tumbɨ t'atsnɨmaadyøø ja wyɨndsøn: "Wɨndsøn, pø janch tum ødyømts mets ojts xijy xwɨjy jam mgąmjotp, ¿mąts yø ka'øy ujts tø chøøñ?"
28 Jøts ja wyɨndsøn ja ñɨmąąjyɨdøø: "Ja ta'ajkɨbɨ ja tajotmą'tpɨ net jade'en tø y'adø'øtstɨ." Xjats ja tumbɨ tyiktøwdɨ jøts ja wyąndøø: "¿Mdsøjkpy jøts øøts ja ka'øy ujts n'atswejxkøxt?"
29 Yɨde'ents ja ojts y'adsøyɨdɨ: "Ka', ku net ja ka'øy ujts yjayikwext, nayɨde'ents ɨnet ja ariin yikwejxnɨt.
30 Ne'egɨ tyimy'øy'ątp jøts jade'en xmajtstu'uttɨt, wan jade'en tyondɨ, jaanɨm ku wyɨnaty tø tyimbyąąty jøts yikwejxnɨt; wɨnets øts ja tumbɨ ngaxt jøts ja jawyeen twejxmujkøxtɨt ja ka'øy ujts, yikxon t'adsu'umdɨt tuk'øøxy jaty jøts ja jade'en yiknɨtsą'ąt, jøts ja ariin yikpøkjø'økt jap abøjk'ɨɨ'ñjøtpy."

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja mortąs tømt

31 Ñayɨ myadyąąjk ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jadu'uk ja madyą'ąky:
—Jade'en ɨdø'øn ja Dios kyutujk midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy sąm ja møj mortąs tømdɨn midi jąą'y wyɨjpy kyąmjøtpy.
32 Jøts kumɨ jąąktyimchuu'kxñɨ ja ñɨdømt yø', ka'ap jadu'uk jade'en ujts midi yjamɨgu'uk'ajtpy; kuts yøñ, yikxon yjantyimyøñ møj tukmøj kipyɨn, janch møj ɨdø'øn yøñ ti są øy ti joon myendɨ kɨxy kɨdą'ąky, jøts ja ñabye'eñɨdɨ jam kipy awąjkøjxp.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja levadurɨ

33 Ñayɨ tyamɨmadyąąjk jadu'uk madyą'ąky:
—Jade'en ɨdø'øn ja Dios kyutujk midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy sąm ja levadurɨ midi tø'øxyøjk tyamɨmøø'kxyɨp ja ariin way ku ja tø tkijpxy tɨgøøk ojk a'ejxɨ, jøts ja jɨch yikxon yaa'kpiky.

Tigøjxp ku Jesús xumɨ jade'en tyik'ɨxpiky ja jąą'y ejxpajtɨn madyą'ąkyøjxp

34 Ejxpajtɨn madyą'ąkyøjxp ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm ja y'ɨxpøjkɨn tnɨgajpxy, jøts tum jade'en ɨdø'øn ja tnɨgajxpy pønɨ ti dø'øn ja ñɨmadyą'ąkwampy.
35 Ja'agøjxp ja jade'en yjąjty jøts ka'pxy wyɨmbɨdsø'ømt są wyąąñ ja Dios kyugajpxy ku ja yɨde'en tjaadyąąñ:
Ejxpajtɨn madyą'ąky ø nyiktu'ump ku ti ngąjpxwą'ąnt;
jøts nnɨgąjpxp øts ja' midi ka' pøn tnɨgajpxñɨm, wɨne'en yąm kujk y'ity kuuyɨp ja Dios tyik'øyɨyɨɨ'ñ ja nąxwii'ñɨt jøts ɨxyąmbąąt.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy sudso dø'øn yikją'gyukɨt ku ja ariin yiktamɨneejpɨ ja ka'øy ujts

36 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ojts tmɨnawya'kxyɨ ja jąą'y jøts ja tyøjkɨyɨɨ'ñ tøjkjøtpy, japts pyabøjkpɨtøjk ja ojts ñɨmiñɨyɨ, jøts ja ñɨmąąjyɨyɨ:

—Tuknɨmadook øøts yikxon ja madyą'ąky ku tø xnɨmadyą'ąky ja ka'øy ujts midi yomp jam kąmjotp.
37 Wɨnets nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ñɨmąąjyɨdɨ:
—Ja tømt wøjpɨ, øts ɨdø'øn ja',
38 jøts ja kąm, nąxwii'ñɨt ja'. Jøts ja ødyømt, ja jąą'dyɨ pøn Dios kyutujk tpaduujnɨdɨp, jøts ja ka'øy ujts, ja jąą'yts ja'adɨ pøn ja mɨku' yja' tpaduujnɨdɨp,
39 jøts ja ta'ajkɨbɨ tajotmą'ątpɨ midi tnepp ja ka'øy ujts, nay ja mɨku' ja kø'øm. Jøts ku tpąąty ja ariin wejxk'ąąts, ja dø'øn ja' ku nąxwii'ñɨt jąą'y yiktɨɨdyu'undɨt, jøts pøn tpøkmuktɨp ja pɨktą'ąky, ja ąnkɨlɨs ja'adɨ.
40 Nayɨde'en ɨdø'øn yjątt ku nąxwii'ñɨt kyøxt sąm ja ka'øy ujts yikpøkmukyɨn, sąm ja yikpɨktą'ągyɨn jap jønjøtpy jøts ja jap ñɨtøy.
41 Ngaxp øts ja n'ąnkɨlɨs jøts ja twąąmujkøxtɨt pøn jaty ja myɨgu'uk tyikpøktyundɨp, jøts pøn nayɨde'en ttunk'ąjtɨp ja pøktyunk, jøts ja ttukmajtstu'uttɨt øts ja ngutujk jøts kidi mɨbąąt ttatøkɨdɨ.
42 Jap ja møj jøndøødyąjkjøtpy tpɨktą'ąktɨt mą ja yikxon tmɨjø'ødɨt tmɨyą'ąxtɨt, tmɨwɨngɨdsetstɨt tmɨ'agɨdsetstɨt ja jøøn.
43 Jøts pønts ja Dios tpadundɨp pønɨ są ja wyą'ąñ, ja'ats ɨdø'øn jap ja møj kunuu'kxɨn tmøøt'ąjtɨp mą ja Dios Teety ja kyutujk ttanɨtanɨ ja yjąą'y. Pønɨ mmøøt'ąjtɨp ja ją'gyukɨn, ¡ją'gyukɨdɨts!

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja meeñ midi jąą'y yikyu'uch y'ijtpy nąxjøtpy

44 'Nayɨde'en ɨdø'øn ja Dios kyutujk sąm meeñ yu'uch'ityɨn yą nąxjøøjty kąmjøøjty. Xjats jąą'y ja tpąąty jøts ja nay jap jadɨgojk tyu'uch; jøts kumɨ yjantyaxondakpy wɨnets ñijkxy jøts t'atsto'okixy tukɨ'ɨyɨ ja pyɨktą'ąky ti jaty jam yjagyejpy, jøts ja nąąjx tjuy mą tø t'ukyu'uch ja meeñ midi tø tpąąty.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja tsąą meeñ

45 'Nayɨde'en ɨdø'øn ja Dios kyutujk midi yjąą'y tyanɨtanaapy sąm tu'uk ajuubyɨ agąjpxpɨ, pøn t'ɨxaapy tum ja øybɨ tsąą meeñ midi ja chow kawɨnmaañɨ,
46 kuts ja tpąąty tu'uk midi janch tsobątp, wɨnets ñijkxy jøts tukɨ'ɨyɨ y'atsnawyɨdoo'kixyɨ ti jaty jam yjagyejpy, jøts ja tjuy ja tsąą meeñ.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja xuumy midi' yikta'ąjkxmąkp

47 'Nayɨde'en ɨdø'øn ja Dios kyutujk sąm tu'uk ja xuumy midi yikta'ąjkxmąkp, kuts ja yiknøøwejtspety jam mejyjotp, jøts ja tyikpɨdsimy køx kɨdą'ąk ja ąjkx.
48 Jøts ku ja xuumy tø y'uch, wɨnets ja ąjkxmąkpɨ ja twejtspɨdsømdɨ jøts ja tyiknøjkxtɨ jam nøø'adsayjotp, jøts jam y'ɨxą'ąktɨ jøts ja jam twɨ'ejxtɨ ja ąjkx; kachjøtpy ja tpɨktą'ąktɨ midi janch tum'øy jøts ja ka'øy ąjkx yik'ɨxwɨjy.
49 Jade'ents ɨdø'øn yjątt ku nąxwii'ñɨt jąą'y kyøxt; nɨbɨdsømɨdɨp ja' ja ąnkɨlɨs jøts ja abiky pyɨktą'ągɨdɨt pønɨ są pønjabøn y'øyɨ kya'øyɨ,
50 jøts ja ka'øybɨ yikpɨktą'ąktɨt jap møj jøndøødyąjkjøtpy mą ja yikxon yjø'ødɨt yą'ąxtɨt, wyɨngɨdsetstɨt y'agɨdsetstɨt.

Są ja Dios kyutujk nyiknɨgaxø'jka'ant

51 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja yiktøøjɨdɨ:
—¿Mnɨmadoodɨp ɨdø'øn tukɨ'ɨyɨ?
Xjats ja wyąndøø:
—Nnɨmadøøpy øø nwɨndsøn'ąjtɨm yø'.
52 Wɨnets ja ñɨmąąjyɨdɨ:
—Ku tu'uk ja kąjpxwejpɨ t'uknɨ'ɨxpøkɨ sudso tnɨjąwɨt ja Dios kyutujk midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy, jade'ents ja pyɨdsimy sąm tu'uk ja wɨndsøn midi tjąjtp tyikwɨngaxø'kp ja yjotkujk'ąjtɨn ku ja tnąnky'ijxyɨ øy ti køx kɨdą'ąk, wan tjemyɨ wan tku'ąąmyɨ.

Ku ja Jesús yjaꞌjty jadɨgojk Nazaretɨt kajpjotp

53 Xjats ku ja nwɨndsøn ꞌajtɨm Jesús jadeꞌen tnɨmadyaꞌabajtɨyɨɨꞌñ, wɨnets ja jam chøøꞌñ
54 jøts ja ojts yjaꞌaty jam kyøꞌøm etjotp maꞌ ja kyugajpɨ. Jamts ja yikꞌɨxpøjktøjkøø tsaptøjkjotp midi jam wyɨnaty, jøts ja jaaꞌy ñɨgyumaap yjanchjajtøø, yɨdeꞌen ja wyaꞌandɨ:
—¿Maꞌ yø jaaꞌy jadeꞌen tø tjaty yøꞌøbɨ ɨxpøjkɨn? ¿Sudso yø jadeꞌen ttuñ mɨlagrɨꞌajtɨn?
55 Pø ja tsajtspɨts yøꞌ yꞌuꞌnk, jøts ja María ttaagɨ. Kidi ja Jacobo yøꞌ yꞌajchtɨ, jøts ja José møøt ja Simón, jøts Judas.
56 Nayaꞌts ja yꞌuch kiixy yø chɨnaamyɨdɨ maꞌ adøm yaꞌ. ¿Ti maꞌts yø jadeꞌen tukɨꞌɨyɨ tø tjaty?
57 Patyts ɨdøꞌøn ja jadeꞌen kaꞌ tmøjpɨktaꞌakti. Xjats ja nwɨndsønꞌajtɨm Jesús ja ñɨmaajyɨdɨ:
—Tum yiktsojkp ja Dios kyugajpxy øy maꞌ, kuts kyøꞌøm kajpkɨjxy ku kyøꞌøm tøjkjøøjty, kaꞌabɨmts ja tɨɨy yiktsøky.
58 Jøts ɨdøꞌøn ja jam kaꞌap jadɨneꞌen ttuuñ ja mɨlagrɨ, kumɨ kaꞌap ja tjanchjawɨdɨ.

14

Ku ja Juan Bautista ja oꞌjkɨn tpaajty

1 Nayɨ wɨnet ets ja nwɨndsønꞌajtɨm Jesús yiknɨmadøøy jam Galilea, ja Herodes ɨdøꞌøn ja tnɨmadoop pøn jam wyɨnaty wɨndsønꞌajtp,
2 jøts ja tnɨmaay pøn jaty ja wyɨnaty møøt tyuñ:
—Ja Juan Bautista net jaꞌ midi yꞌijty yiknøbajtp, jaꞌ ɨnet tø yjujkpyiky jadɨgojk. Paty yø jadeꞌen tmøøtꞌaty ja møkꞌajtɨn jøts yø jadeꞌen ttuꞌunt ja mɨlagrɨꞌajtɨn.
3 Jøts kumɨ ja Herodes ja Juan wyɨnaty tø chumyɨ, jaꞌ ja wyɨnaty tø ñɨꞌaneꞌemyɨ jøts ja pujx kadeen ja yiktagøwøønt yiktabakwøønt jap puxøjkjøtpy, jaꞌagøjxp ku ja ojts ttamɨgajpxy ja Herodías, pøn ja Herodes ja yꞌuch Felipe ñɨdøꞌøxyꞌajtpy.
4 Yɨdeꞌen ɨdøꞌøn ja Juan wyɨnaty tø tnɨmaañɨ ja Herodes:
—Kaꞌ pyaaꞌatyɨ jøts yø jadeꞌen xtyimñɨdøꞌøxyꞌaꞌatt.
5 Jøts ɨdøꞌøn ja Herodes tyimyjayikꞌookwaꞌañ ja Juan, ja mayjaaꞌyts chøꞌjkɨp; kumɨ tyumnɨjaꞌwɨdɨp jaꞌ jøts ku ja Juan tum ja Dios yjaꞌ tkajpxɨ.
6 Kuts ja Herodes ja xyøøw ja yjumøjt txøduuñ, wɨnets ja Herodías ñøøx pyɨdsɨɨmy ajtspɨ maꞌ ja mayjaaꞌy jam wyɨnatyɨ tø yikwawdɨ yikwetstɨ mɨgaabyɨ mɨꞌukpɨ, jaꞌats ja Herodes yjantyaxondaajk,
7 jøts ja tnɨmaay møkꞌampy jøts ku ja tmoꞌot øy ti pønɨ ti ja køꞌøm yꞌamɨdoowampy.
8 Xjats ja kiixy, tø tyaak ja wyɨnaty jawyeen yꞌagajpxɨyɨ ku ja tnɨmaay ja Herodes:
—Møøky øts platɨjotp ja Juan Bautista kyubajk.
9 Jaꞌats ja wɨndsøn Herodes kyujotmaadyøjkɨyɨɨꞌñ; jøts kumɨ tøts ja wyɨnaty køꞌøm møkꞌampy ñɨmy jøts ku ja tmoꞌot øy ti, tøts ja jaaꞌy ja wyɨnaty tmadowdɨ pøn jaty jam wyɨnaty mɨgaadyɨp mɨꞌuktɨp, xjats ɨdøꞌøn ja ojts wyaꞌañ jøts yikmoꞌot.
10 Ojts tyikutuky jøts ja Juan Bautista ja kyubajk yꞌatsyikajtspoot jap puxøjkjøtpy;
11 jatyɨ døꞌøn ja ojts tyikmendɨ jap platɨjøtpy jøts ja kiixy ja yikømøøy, jøts tyaak ja tmøøy.
12 Xjats ja Juan Bautista yjaaꞌy yjaꞌattɨ, jaꞌats ja ñɨneꞌkx ja ojts yiktsooꞌnxɨyɨ jøts ja yꞌatsyiknɨtajt; kuts ja tꞌukyiknaxøjkɨdøø, wɨnets ja ñøjkxtøø jøts ja ojts tꞌatstukmadowdɨ ja nwɨndsønꞌajtɨm Jesús.

Ku ja Jesús tyikaay ja nɨmagoxk milbɨ jaaꞌy

13 Kuts ja tnɨjaꞌwɨyɨɨꞌñ, jøts ja chøøꞌñ nadyuꞌuk jap barkɨjøtpy, jøts ja ñijkxy maꞌ jam nɨpøn kyaꞌity. Jatyɨts ja jaaꞌy ja tnɨjaꞌwɨdøø, wɨnets ja ojts choondɨ maꞌ jaty ja kajp jam, jøts ja tpanøjkxtɨ tekyjøꞌøm.

14 Kuts ja Jesús pyɨdsɨɨmy jam bą̲rkɨjotp, jøts ja ojts t'ixy jøts kudam jąą̲'y jam wyɨnaty
janch namaydɨ, jøts ɨdø'øn ja ojts t'ayo'ixy, may tyikmøkpɨjky ja pamąą̲'y midi ja jam
yiktanɨmeen.
15 Tsuu'jɨñɨpts wyɨnaty, wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk ja ojts ñɨmiñɨyɨ jøts ja ñɨmąą̲jyøø:
—Tøts ja et chuu'jɨñɨ, jøts ka' yą̲ pøn chøønɨ. Kajxnɨ yø jąą̲'y, jøts wan tnøjkxnɨdɨ mą̲ jaty
kąjp jøts jam tju'udyɨt kyaaky tyojkx.
16 Xjats nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja tnɨmąą̲y:
—Ka' yø ñøjkxtɨt; yikaydɨ meets yø'.
17 Jøts ja wyą̲ndøø:
—Ka'ap øøts yą̲ ti nmøødɨ, ja'ayɨ tsą̲pkaaky jap ja magoxkyɨ, jøts ą̲jkx jamajtskyɨ.
18 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja ñɨmąą̲jyɨdɨ:
—Yą̲ yikmendɨ.
19 Jøts ja ojts tnøjmɨ jøts y'ɨxą̲'ą̲ktɨt jam mɨyjotp. Xjats ja tnɨxąjɨyɨɨ'ñ magoxk ja
tsą̲pkaaky jøts majtsk ja ą̲jkx, jøts ja ojts tkunuu'kxy jøts ja ttatujkɨyɨɨ'ñ, jøts ja tkømøøy ja
pyabøjkpɨtøjk, ja'ats ja ojts tyikwą̲'kxtɨ jøts ja tmøødyɨ ja mayjąą̲'y.
20 Nɨdukɨ'ɨyɨ ja kyaydɨ ku'uxyɨ; jøts ja makmajtsk kach ujts wyɨndąą̲ñ ja agą̲'ą̲k abu'xk.
21 Nɨmagoxk mil ja jąą̲'y kyaydɨ tum yąą̲'dyøjk, jøts abiky ja tø'øxyøjktɨ møøt ja mutsk
uną̲'jktɨ, ka'ap ja yikmachowdɨ.

Ku ja Jesús yø'øy jam mejwyɨngøjxp

22 Xjats ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús nay jatyɨ tyiktøjkɨyɨɨ'ñ ja pyabøjkpɨtøjk jap bą̲rkɨjøtpy,
jøts ja ñøjkxtɨt jawyeen jam jaduktamąjñ, yą̲m ja ɨxjam tyañɨm jøts ja tmɨnawyą̲'kxɨt ja
mayjąą̲'y.
23 Kuts ja t'ukmɨnawyą̲'kxøø, xjats ja nadyu'uk pyatøjkɨyɨɨ'ñ tsą̲pkąjpxpɨ jam kojpkøjxp.
Jøts ku kyoodsɨñąą̲, ɨxjam ɨdø'øn ja wyɨnaty nadyu'uk,
24 jøts ja bą̲rkɨ ɨxjamnɨ ja mejkyujk'ą̲m jagamnɨ ja wyɨnaty. Janch jadi'iñɨ ja jam
yikwɨbejpyø'øñɨ ku ja nøø tyojmjɨ'ɨky, jade'en'ampy ja poj myiñ midi ja ñøjkxtɨp.
25 Xjats ku yjøpkyoots'ąjty, wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja jam ñɨmejnɨdøø, jadi'iñɨ ja
yø'øy jam nøøwɨngøjxp.
26 Kuts ja pyabøjkpɨtøjk ja ojts jade'en y'ijxyɨyɨ jøts ku ja yø'øy jam nøøwɨngøjxp, xjats ja
yjantyimchø'jkɨdøø, jøts nay ja tsø'øgɨ ja møk'ampy yikwą̲jnɨdøø:
—¡Ti mɨku' yø jade'en!
27 Jøts ojts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja myɨgajpxyɨdɨ, jøts ja ñɨmąą̲jyɨdøø:
—¡Kidi mdsø'øgɨdɨ, yikmøjkɨdɨ m'ą̲ąw mjoojt; øts ɨdø'øn wą̲mp!
28 Wɨnets ja Pedro wyą̲ąñ, xjats ja tnɨmąą̲y:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, pønɨ janch mets ɨdø'øn, yikyø'øky øts nøøwɨngɨjxy jøts øts xyiknøjkxt
mą̲ mets ɨxjam.
29 Xjats ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja ñɨmąą̲jyøø:
—Men.
Wɨnets ja Pedro pyɨdsɨɨmy jam bą̲rkɨjotp, jøts ja yø'øchøø'ñ nøøwɨngøjxp, jøts ja ñijkxy
mą̲ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús jam wyɨnaty.
30 Kuts tją̲'wɨyɨɨ'ñ ja møk poj, ja'ats chø'jkɨñøø; jøts enkyɨ køjk yjøpt̲ąk'adøtsnɨ, wɨnets
møk chabą̲guejky jøts wyą̲ąñ:
—¡Wɨndsøn'ą̲jtɨm, yikpɨdsømk øts!
31 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús nay jatyɨ tmąjch kyø'køjxp, jøts ja tnɨmąą̲y:
—¿Tyimwyɨnii'nxyɨp mets mjanchją̲'wɨn? ¿Tiku tø mnayjøpjąwɨyɨ?
32 Xjats ku ja tyøjkɨdøø jap bą̲rkɨjøtpy, jøts ja poj jatyɨ y'amø'jty.
33 Wɨnets ja jąą̲'y ja wyɨnguxanąą̲jyɨ pøn jaty jap wyɨnatyɨ jap bą̲rkɨjøtpy, yɨde'en ja
wyą̲'ą̲ndɨ:
—Mets tam ɨdø'øn mjantyimdiosu'nk.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja mayjąąʼy jam Genesaret

34 Xjats ja ttanąjxtøø ja mejy jøts ja nąąjx ja tpąąttøø yjąʼttøø Genesaret.
35 Xjats ku ja jąąʼy tʼejxkąptɨ ja nwɨndsønʼąjtɨm Jesús pøn jaty jam kugąjpʼąjttɨp, jaʼats ja ayuujk tyikyøʼødyøø, jøts tnɨjąʼwɨgyøjxtøø pøn jaty jam tsɨnaadyɨp jaʼabɨ et, jøts ja tyikmendøø nɨdukɨʼɨyɨ pyamąąʼy mą ja nwɨndsønʼąjtɨm Jesús wyɨnaty.
36 Møk ja ttanuuʼkxąʼąktɨ øy ja jaʼayɨ tyukpąądɨdɨt ja wyet pąʼ; jøts pøn ja wet jadeʼen yjøjxtøø, møkpøjkøjxtøø jaʼ.

15

Ja kaʼøy wɨnmąąʼñ ja jąąʼy tyikpøkpyajtp

1 Wɨnets ja fariseotøjk wɨnąągɨn tnɨmendøø ja nwɨndsønʼąjtɨm Jesús, møøt ja kąjpxwejpɨtøjktɨ midi jam wyɨnaty tø choondɨ Jerusalémgɨt kąjpkøjxp, jøts ja ojts yiktøwdɨ:
2 —¿Tigøjxp ku yø mbabøjkpɨtøjk tkabadundɨ ja møjąąʼychɨnąąʼyɨn? Kaʼats ttundɨ ja wɨndsøʼjkɨn ku kyøbujtɨ ku kyawyąʼąndɨ.
3 Jøts ja nwɨndsønʼąjtɨm Jesús ja ojts nayɨdeʼen tyiktøøjɨmbity:
—¿Jøts tigøjxpts ku meets ja Dios Teety kyutujk xkamɨmadojɨyɨ, jøts jaʼ mee myikma-jadakpy ja møjąąʼychɨnąąʼyɨn?
4 Jøts yɨdeʼents Dios wyąąñ: “Wɨndsøʼøgɨ mdeety mdąąk”, jøts “Pønɨ pøn tyeety tyąąk tkaʼømyɨgąjpxp, wan tpaʼøøky.”
5 Jøts kaʼ meets jadeʼen mwąʼąñ, pø mnømpxɨ meets jøts wan jąąʼy tnøjmɨ ja tyeety tyąąk: “Nɨwɨneʼenɨn ngabudøkɨt, tø øts Dios ndamayʼąjtkøjxnɨ ti jaty øts jap nmøøtʼajtpy”;
6 jøts ku jadeʼen pøn wyąʼąñ, kaʼats tyeety tyąąk ja tʼukpudøjkɨñɨ. Jadeʼents meets ja Dios kyutujk xkaʼukmøjpɨktąąjknɨyɨ jøts meets ja mgostumbrɨ xyikmajadąknɨ.
7 ¡Meets wɨnʼøøʼmbɨdɨ! Yikxon yjawąąñ ja Isaías ja Dios kyugajpxy jøts mdi meets msą meets, ku ja nøky ja yɨdeʼen tjąąy:
8 Nugo ąąw nugo ayuujk, yøʼ øts yø jąąʼy xawɨndsøʼjkɨdɨp,
pø mą yø yʼąąw yjoojt yøʼødɨ.
9 Jøts ti yø ñɨwyąʼąnt øy øts yø wɨneʼen xjawɨndsøʼøgɨdɨ,
pø jaʼaxɨ yʼɨxpøjkɨnʼąjtɨp pønɨ są jąąʼy køʼøm tyikutuky.
10 Wɨnets ja tyąxtsøøy ja mayjąąʼy jøts ja tnɨmąąy:
—Ukmadowdɨ meets jøts xjąʼgyukɨdɨt:
11 Kidi yøʼøjɨp jąąʼy yikpøkpyajtɨp midi tøjkɨp yʼąąwjøtpy. Yøʼ jąąʼy yikpøkpyajtɨp midi pɨdsømp yʼąąwjøtpy.
12 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk ja ñɨmejnɨyɨ, jøts ja ñɨmąąjyøø:
—¿Tø xʼixy yø fariseotøjk, ku jadeʼen tø tmadowdɨ są tø xnøjmɨ jøts yikxon tø yjanty-imyʼąmbøktɨ?
13 Jøts ja Jesús yɨdeʼen yʼadsojɨmbijty:
—Øy ja tyimyidi ɨxpøjkɨn, pønɨ kaʼap ja tmɨnabyąądyɨ ja Dios yjaʼ møøt, wɨndɨgøøpy ja yʼity.
14 Ɨxmątstɨ; jadeʼen yjątɨ sąm ja wɨnąp jąąʼy ttuuʼwąwdɨ ja myɨwɨnąp jąąʼdyɨ. Jøts ku ja wɨnąp jąąʼy tjanchʼuktuuʼway ja myɨwɨnąp jąąʼy, kuts jut ja tpąąttɨt namajtskts ja jap kyunąxtɨt.
15 Wɨnets ja Pedro wyąąñ, jøts ja tnɨmąąy ja nwɨndsønʼąjtɨm Jesús:
—Tukmadook øøts ti yø yjadeʼembɨ madyąʼąky tyijpy.
16 Xjats ja nwɨndsɨnʼąjtɨm Jesús wyąąñ:
—¿Nɨ meets pąąt yø xkanɨmadoonɨ?
17 ¿Yøʼ ɨdøʼøn mgająʼgyukɨdɨp, midi tøjkɨp ąąwjøtpy jøts ja ñijkxy jam maatsjotp, jøts pyɨdsimy ku nnawyɨyøʼøyɨn?
18 Midiʼits yø ąąw yikpɨdsimpy, jam ɨdøʼøn ja chøøñ ąmjotp; yøʼøts ɨdøʼøn jąąʼy yikpøkpyajtɨp.

19 Jam ja ą̱mjotp chøøñ ja ka'øwyɨnmą̱ą̱'ñ ku ją̱ą̱'y myɨgu'uk tyik'øøky, ku ją̱ą̱'y ñɨyą̱ą̱'y
uk ñɨdø'øxy tpøjkxɨ, ku ją̱ą̱'y kyawɨndɨy wɨnmą̱ą̱'ñ tyiktuñ, ku ją̱ą̱'y myeech, ku ją̱ą̱'y
tyą̱ą̱yɨ, jøts ku ją̱ą̱'y øy ti tumjɨwɨmbet tmadyą̱knaxy.
20 Yø yjade'embɨ wɨnmą̱ą̱'ñ ɨdø'øn ja ją̱ą̱'y yikpøkpyajtɨdɨp; jøts kidi yø'øjɨp ku ją̱ą̱'y
tkatuñ jade'en ja wɨndsø'jkɨn ku tkapujy ja kyø' ku kyaawyą̱'ą̱ñ.

Ku ja Tiro tø'øxyøjk tjanchją̱'wɨyɨɨ'ñ ja Jesús

21 Xjats ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús jam choo'nąą̱, jøts ja ojts ñɨjkxy mą̱ ja ją̱ą̱'y y'et jamdɨ,
pøn kugą̱jp'ą̱jttɨp Tiro jøts Sidón.
22 Jøts tu'uk ja tø'øxyøjk myiiñ midi tso'omp cananea, midi jam wyɨnaty tsɨnaapy ja'abɨ
etjotp, jøts ja tnɨmiñ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús, yɨde'en ja møk'ampy tnɨmą̱ą̱y:
—¡Wɨndsøn'ą̱jtɨm, metsxɨ rey David m'u'nk'ą̱jtɨp m'ą̱p'ą̱jtɨp, ayo'ejxk øts! Yø nøøx øts
ɨdø'øn ja mɨku' tø tyatøjkɨnɨyɨ, jøts yø' møk yjanchyik'ayojɨp.
23 Jøts ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús ka'ap ja t'adsøy nɨwɨne'enɨn ja'agøjxp ku ja tkamɨgugą̱jpɨ,
wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk myendøø, jøts ja møktą̱'ą̱ky wyą̱ndøø, møktą̱'ą̱ky yiknɨmą̱ą̱y:
—Kajxnɨ, janch na'ambɨm adøm yø xpayø'øyɨm.
24 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús wyą̱ąñ:
—Yø'øyɨ øts Dios Teety xanɨgajxp pøn ja Dios kyutujk kapą̱ą̱jtɨpnɨm yą̱ Israelɨt nąxjøøjty,
ya Israelɨt kąjpjøøjty.
25 Jøts ja tø'øxyøjk myiiñ wɨngon jøts ja ojts wyɨnguxanɨyɨ, yɨde'en ja wyą̱'ą̱ñ:
—¡Wɨndsøn'ą̱jtɨm, pudøjkɨk øts!
26 Jøts yɨde'en nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Ka' y'øyɨ ku u'nk uną̱'jk yikpøjkxɨt ja chą̱pkaaky jøts uk ja yikmo'ot.
27 Jøts ja tø'øxyøjk wyą̱ąñ:
—Nwɨndsøn'ą̱jtɨm, janch jade'en ɨdø'øn ejx ɨxa mwą̱'ą̱ñ; ja ukts yjøø'kxmukøxtɨp ja
kaaky abu'xk midi ja wyɨndsøn yiką̱'ą̱dɨp jap mesɨ patki'py.
28 Jøts ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús ja ñɨmą̱ą̱jyøø:
—¡Janch møj mjanchją̱'wɨn! Wan jade'en tyiktuñ są̱m ɨdø'øn xtsøky'aty.
Jøts ja nay jatyɨ myøkpɨjky ja ñøøx.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja mayjąą̱'y

29 Xjats ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús jam chøø'ñ, jøts ja ñą̱jxy Galileɨt mejpya'ą̱m; wɨnets ja
pyatøjkɨyɨɨ'ñ mą̱ jam ja kojpk tu'uk jøts ja y'ɨxą̱ą̱jky.
30 Janch namay ja ją̱ą̱'y jam yją̱'ttɨ mą̱ ja jam wyɨnaty, jade'en ja tyikmendɨ pøn
tekmyą̱'ą̱t, pøn wɨnąp, pøn uum, pøn kømą̱'ą̱t, jøts pøn tigati pą̱'ą̱m pøjkɨdɨp. Jøts ja jam
tyimwyɨngon tpɨktą̱ktøø mą̱ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm wyɨnaty, xjats ja tyikmøkpøjkɨjxy.
31 Janch ñɨgyumą̱ąp ɨdø'øn ja ją̱ą̱'y ja tyimyją̱'wɨdøø ku ja jade'en t'ejxtɨ y'awijy ja uum
ją̱ą̱'y, jøts ku kyø' ja myøkpøktɨ pøn kømą̱'ą̱ttɨ, jøts ku yø'øyjø'øktɨ pøn tekmyą̱'ą̱ttɨ, jøts ja
wɨnąp ją̱ą̱'y wyɨn'ejxwą̱'kxtɨ. Xjats ja tjanchtukmøją̱'wɨdøø ja Dios Teety pøn ja Israelɨt
ją̱ą̱'y Dios'ą̱jtɨp.

Ku ja Jesús tyikąą̱y ja ñɨmaktąxk milbɨ jąą̱'y

32 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús tyą̱xtsøøy ja pyabøjkpɨtøjk jøts ja tnɨmą̱ą̱y:
—Njanch'ayo'ijxpy øts yø ją̱ą̱'y, tɨgøøk xøøw øts yø kujk xmøøtsɨnaañɨdɨ, jøts tø ja
kyaaky kyøjxnɨdɨ. Ka' øts yø ayuu ngaxwą̱'ą̱ndɨ jam tyøjkwɨndum, kuts yø jadi'iñɨ tuu'ą̱jy
y'ukjotkøjxnɨdɨt.
33 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk ñɨmą̱ąjyɨyɨ:
—¿Mą̱ts yą̱ jadɨne'en nbøjkɨn ja kaaky ja jɨɨ'kxy jøts yø mayją̱ą̱'y jadɨne'en kya'adyɨt, jøts
nɨpønts yą̱?
34 Jøts ja ojts tyɨɨbyikyɨdɨ:
—¿Wɨnąą̱k mdsą̱pkaaky japtɨ?
Jøts ja wyą̱ndøø:

—Wɨxujkyɨ, jøts ja ą̱jkxunąˈjk waanɨ.
35 Xjats ja wyą̱ą̱ñ jøts ku ja jąą̱ˈy yˈɨxą̱ˈą̱ktɨt,
36 jøts ja tnɨxą̱jɨyɨɨˈñ wɨxujk ja tsą̱pkaaky møøt ja ą̱jkx, jøts ttamøjąˈwɨyɨɨˈñ ja Dios Teety. Jøts ja ttatujkɨyɨɨˈñ jøts ja ojts tmøˈøy ja pyabøjkpɨtøjk, jaˈats ja yikwą̱ˈkxtɨ jøts ja tmøødyɨ ja mayjąą̱ˈy.
37 Nɨdukɨˈɨyɨ ja jąą̱ˈy ojts kyaydɨ jøts nɨdukɨˈɨyɨ kyujxɨdɨ. Yjąą̱ktyimbyøkmujktɨnɨm jaˈ ja kaakwyɨndą̱nk ja wɨxujk kach.
38 Nɨmaktą̱xk mil ɨdøˈøn ja jąą̱ˈy ojts kyaydɨ tum yą̱ą̱ˈdyøjk, abiky ja tøˈøxyøjktɨ møøt ja mutskunąˈjktɨ, kaˈap ja yikmachowdɨ.
39 Jøtsnɨm ja nwɨndsønˈą̱jtɨm Jesús tmɨnawyą̱ˈkxɨ ja jąą̱ˈy, jøts ja ojts ttatøjkɨñɨ ja bą̱rkɨ jøts ja ñijkxy jam Magdala etjotp.

16

Ku ja fariseotøjk tˈamɨdoodøø ja Jesús jøts ja ttukˈejxtɨt ja myɨlą̱grɨˈą̱jtɨn

1 Kuts ɨdøˈøn ja jam jadeˈen ñijkxy, xjats ja fariseotøjk ja nɨmejnɨyøø møøt saduceotøjktɨ, jøts ja nugo kyajpxyˈejxwą̱ˈą̱ñɨyɨ. Jaˈ ja ojts tˈamɨdowdɨ jøts ja myɨlą̱grɨˈą̱jtɨn ja ttuˈunt, jøts tyukˈejxɨdɨt ja myøkˈą̱jtɨn jam tsą̱jpwemp, pønɨ janch ku døˈøn ja yˈukdiosuˈngɨ.
2 Jøts ja yɨdeˈen tˈadsøøy:
—Ku ja et chuuˈjɨ, pø mnømpxɨ meets: “Tøˈkxwą̱mp tam yø et, kumɨ tsą̱jpts yø tsą̱jp kyaxɨˈɨky”;
3 jøts ku yjøpyˈaty jøts mnømɨdɨ: “Kaˈ tam yø et yą̱m tyøˈkxwą̱ˈą̱ñ, kumɨ tsą̱jpts yø tsą̱jp kyaxɨˈɨky jøts yoots møøt.” ¡Meets wɨnˈøøˈmbɨdɨ! ¿Są̱ ja tsą̱jp wą̱ˈą̱ts xnɨją̱wɨdɨ ku ja jadeˈen kyaxɨˈɨky, jøts meets øts njaˈ kaˈ xnɨją̱ˈwɨyɨ ku ja mjayiktukˈejxtɨ?
4 Yø tsaachkaˈøyjąą̱ˈy øts ɨdøˈøn jadeˈen xˈamɨdoodɨp jøts yiktukˈejxtɨt ja mɨlą̱grɨ; jaˈayɨts jaduˈuk yˈukyiktukˈejxnɨdɨt nayɨdeˈen są̱ ja Dios ttuuñ ja Jonás.
Xjats ja twɨnwą̱ˈktuujty, jøts ja tyuuˈdøjkɨyɨɨˈñ.

Ja fariseɨt jąą̱ˈy yˈɨxpøjkɨn

5 Kuts ja pyabøjkpɨtøjk ñą̱jxtøø jam nøø agøˈøm jam jaduktamą̱jñ, jøts ja tjąˈdyɨgøydɨ ja chą̱pkaaky, kaˈap ja wyɨnaty tø tkondɨ.
6 Wɨnets ja nwɨndsønˈą̱jtɨm Jesús ja ñɨmą̱ą̱jyɨdɨ:
—Ukmadowdɨm; øyɨm mnayˈejxˈetɨdɨt, ejxɨm yø fariseotøjk, ejxɨm yø saduceotøjk xką̱ą̱jyɨdɨ yø chą̱pkaaky midi wenk levaduɾɨ møøt.
7 Jøts ja pabøjkpɨtøjk agøˈømyɨ ñawyą̱mbɨ ñą̱xwą̱ˈjkɨdøø:
—Jaˈagøjxp yø jadeˈen wyą̱ˈą̱ñ ku ndsą̱pkaaky tø ngakøˈøñɨndɨ.
8 Myadoow ja nwɨndsønˈą̱jtɨm Jesús jaˈ, jøts ja tnɨmą̱ą̱y:
—¿Tigøjxp ku jadeˈen mwą̱ˈą̱ndɨ jøts ku mdsą̱pkaaky kyaˈettɨ? ¡Nɨwɨneˈenɨn meets ja janchją̱ˈwɨn xkidyimyjagyepy!
9 ¿Kaˈap meets ja xją̱ˈgyukɨ, jøts kaˈ meets ja xją̱ˈmyech ja tsą̱pkaaky midi magoxk, midi øts ojts nyikwaˈkxy, jøts øts ja ojts nmoˈodɨ ja ñɨmagoxk milbɨ jąą̱ˈy, jøts kaˈ meets ja xją̱ˈmyech wɨnąą̱k kach ojts xpøkmuktɨ ja abuˈxk?
10 ¿Jøts nɨ jaˈbą̱ą̱t xkająˈmyatstɨ ja wɨxujkpɨ tsą̱pkaaky midi ndagumą̱ą̱y ja maktą̱xk milbɨ jąą̱ˈy, jøts wɨnąą̱k kach ojts xjąą̱kpøkmuktɨ?
11 ¿Sudsoˈampyts kaˈ xją̱ˈgyukɨdɨ jøts ku øts kaˈ ndijy ja tyimchą̱pkaaky midi wenk levaduɾɨ møøt, midi yjaˈą̱jttɨp ja fariseotøjk møøt ja saduceotøjktɨ?
12 Xjaanɨmts ja tjąˈgyukɨdɨ jøts ku ja nwɨndsønˈą̱jtɨm Jesús kidi tyimyjatsą̱pkaagyɨp ja wyɨnaty tø tnɨgajpxy midi wenk levaduɾɨ møøt, pø ja ɨxpøjkɨnxɨ ja wyɨnaty tø tijy jadeˈen midi ñą̱nkyˈɨxpøjkɨdɨp ja fariseotøjktɨ møøt ja saduceotøjktɨ.

Ku ja Pedro wyą̱ą̱ñ jøts ku ja Jesús yjaˈajɨ yiknɨtsokp, ja Cristo

13 Xjats ku ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús yją̱'jty jam etjotp midi ja Cesarea de Filipɨt kąjp y'etɨp, jamts ja tyiktɨɨy ja pyabøjkpɨtøjk, jøts ja tnɨmą̱ą̱y:
—¿Są̱ jąą̱'y wyą̱'ą̱ndɨ, pønɨk øts?
14 Jøts ja wyą̱ndɨ:
—Jade'en wɨnąą̱gɨn wyą̱'ą̱ndɨ jøts ku mets Juan Bautista; jøts jadu'uk wyą̱mɨdɨ jøts ku mets mElías, jøts pømbɨts wą̱mɨdɨp jøts ku mets mJeremías, uk pøngapøn Dios kyugajpxy.
15 Wɨnets ja Jesús tyiktɨɨy:
—Jøts meets, ¿są̱ mee mwą̱'ą̱ñ, pøn øts ɨdø'øn?
16 Xjats ja Simón Pedro t'adsøøy:
—Ja yiknɨtsokpɨ mets, ja Cristo, ja Dios U'nk.
17 Jøts nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús ja t'adsøøy, jøts ja tnɨmą̱ą̱y:
—Mets Simón ɨdø'øn janchjąą̱kxøñɨm, Jonás myą̱jnku'nk, ka' pøn jąą̱'yɨp mets yø jade'en mduk'ejxɨp, ja Dios Teetyxɨ dø'øn yø jade'en mduknɨją̱'wɨyɨp pøn jap tsą̱jpjøtpy.
18 Tɨɨy me mwɨnmay, møk me mwɨnmay, patyts ɨdø'øn myikxømø'øy Pedro midi tyijpy tsąą̱. Tøts mets nɨkøjxp øts yą̱m nyiktso'ondą̱'ą̱kwą̱'ą̱ñ ja nja'; jøts øts ja nyikmøjtą̱'ą̱kt, nɨ o'jkɨn nɨti ja mɨbąą̱t kyamɨmadą̱'ą̱gɨt.
19 Øts me nmøøpy ja kutujk'ą̱jtɨn; pønɨ pøn mets yą̱ ja pyøky maa'kxujkɨp, nayɨde'en ja tsą̱jpjøtpy yikmaa'kxukt. Jøts pønɨ pøn mets yą̱ mgamaa'kxujkpy, nayɨde'en ja tsą̱jpjøtpy kyayikmaa'kxukt.
20 Xjats ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús tnɨmą̱ą̱y møktą̱'ą̱ky ja pyabøjkpɨtøjk, jøts ja ka'ap pøn ttukmado'odɨt ku ja' Cristo, ku ja yiknɨtsø'øky.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy ja y'o'jkɨn

21 Wɨnetyɨpts ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús wą̱'ąts tnɨgą̱jpxøjkɨyɨɨ'ñ, jøts ja ttukmadøy ja pyabøjkpɨtøjk jøts ku ja ñøjkxt jam Jerusalén, jøts ku ja møją̱ą̱'dyøjk ja yikxon yik'ayo'ombą̱ą̱dɨyɨt møøt ja teetywɨndsøndøjktɨ jøts ja kąjpxwejpɨtøjktɨ. Ojts ja ttukmadøy jøts ku ja yik'oogɨt, jujkpyøkpts ja jadɨgojk, jøts ja kyɨdɨgøøk xøøw pyɨdsø'ømt jadɨgojk oo'kpɨ jutjøtpy.
22 Wɨnets ja Pedro ja ojts yiknijkxyɨ abiky, jøts ja møktą̱'ą̱ky ñɨmą̱ąjyɨ:
—¡Wɨndsøn'ą̱jtɨm, katsojknɨm Dios Teety jøts jade'en mjąt! ¡Ka'ap jade'en mdyimyjątt mdyimgyubatt!
23 Xjats ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús tnɨwą̱'kjɨmbijty ja Pedro, jøts ja tnɨmą̱ą̱y:
—¡Mets mɨku' jɨwą̱'ą̱k, majtstutk øts!, nugo mets mjanchyik'aduktɨ. Ka' mets jade'en mwɨnmay sąm Dios Teety wyɨnmayɨn, jade'en me mwɨnmay sąm øy pøn nąxwii'ñɨt jąą̱'y.
24 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús tnɨmą̱ą̱y ja pyabøjkpɨtøjk:
—Pønɨ pøn tsojkɨn tmøøt'ąjtp jøts øts nja' jade'en xpaduujnɨt, ka' mɨbąą̱t kø'øm ñadyunk'ą̱tɨt, ja'ayɨ ku amumjoojt ñadyamɨyoxɨt ja ayo'on jøts ɨdø'øn jade'en tpadu'unt.
25 Pønts kajade'enduñɨm nay'ejxɨp, nɨwɨndem ja tkapą̱ąty ja nɨtso'ok'ą̱jtɨn; jøts pøn ø xku'ayo'ombą̱jtɨp, ja' ɨdø'øn tpą̱ą̱tp ja nɨtso'ok'ą̱jtɨn.
26 ¿Ja ti ja ñɨwyą̱'ą̱nt øy ja jąą̱'y tjaja'bøjkixy ja nąxwiiñ'ą̱jtɨn, jøts ja y'anmɨją̱'wɨn ne'egɨ wyɨndɨgøy? Jabɨ ka'axɨ mɨbąą̱t ja ñɨtso'ok'ą̱jtɨn ja tkuju'uty.
27 Ja Dios Teety øts myøk'ą̱jtɨn nmɨmejnɨp møøt ja ą̱nkɨlɨstøjktɨ, jøts øts nwandu'undɨt są̱ jaty nɨdu'uk nɨdu'uk pyą̱ą̱t'atyɨ yiktu'undɨt.
28 Janch øts ɨdø'øn nwą̱'ą̱ñ, jøts ku yą̱ ja wɨnąą̱gɨndɨ pøn ka'ooktɨp kunɨm ja jawyeen tyimy'uk'ejxtɨt ku ø nmɨme'ent ja Dios Teety kyutujk midi yjąą̱'y ja tyanɨtanaapy.

17

Ku ja Jesús adsu'jky y'atstɨgą̱jch, amuum chamą̱mbøjkɨjxy

1 Xjats ku kyɨdudujk xøøw'ąjty, wɨnets ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús tmøødɨyɨɨ'ñ ja Pedro, jøts ja Juan møøt ja y'ą̱jch Jacobo, jøts ja ojts ñøjkxtɨ mą̱ ja kojpk jam janch køjxp;

2 jamts ja ñąnktyɨgąjtsɨ, wemp ąm ja tyimy'ejxtɨ ku wyeen y'ąąw ja jade'en yjąjty sąm xøøw y'añɨn, jøts ja wyet jade'en pyoobɨyɨɨ'ñ sąm ja jąjɨn.
3 Jøts ja jotmøñ t'ejxpąątti ja Moisés jøts ja Elías, ku nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tmøøtmadyą'ąky.
4 Wɨnets ja Pedro tnɨmąąy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, ¡tyimy'øy'ąjtp ku øø ndyimyąm'aty! Pønɨ mdsøjkpy jøts øøts ujts'ąądyøjk tɨgøøk nyik'øyɨt; tu'uk mets mja', tu'uk Moisés yja' jøts tu'uk Elías yja'.
5 Nay ɨxamnɨm ja Pedro jade'en wyą'ąñ ku ja yoots jam yją'jty janchyikwɨn'oo'kpɨm, jøts ja tukɨ'ɨyɨ tyik'adɨgøøy; jøts jap yootsjøtpy ja Dios Teety y'ayuujk yikmadøøy ku yɨde'en wyą'ąñ:
—N'u'nk øts ɨdø'øn yą'ąt, yø' øts ɨdø'øn njąąktajotkujk'ajtpy. Mɨmadowdɨ pønɨ są wyą'ąñ.
6 Kuts ja jade'en tmadowdɨ, xjats ja wɨndą'ąk ñąxkɨdąktɨ, yikxon ja yjantyimchø'jkɨdøø.
7 Jøts nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ñɨmejnɨdɨ, jøts ja tyojnɨdɨ, yɨde'en ja ñɨmąąjyɨdɨ:
—Pɨdø'øktɨ; kidi mdsø'øgɨdɨ.
8 Xjats ku ja y'ejxjø'øktøø nɨmą ja pøn tka'uk'ejxpątnɨdɨ, nadyu'uk ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jam.
9 Jøts ja kyɨdąknɨdɨ, ku kojpkøjxp choondɨ, jamts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja møktą'ąky y'ana'amɨdøø:
—Kidi yø pøn xamɨmadyą'ąktɨ midi tø x'ejxtɨ, jaanɨm ku øts wyɨnaty tø njujkpyiky jadɨgojk.
10 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk ja tyɨɨbyøjkɨyɨ:
—¿Tigøjxpɨmts yø kąjpxwejpɨtøjk jade'en wyą'ąndɨ jøts ku ja Elías jawyeen mye'ent, jøts ɨx'oojknɨm ja yiknɨtsokpɨ?
11 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ojts yɨde'en t'adsøy:
—Janch me'emp ɨdø'øn ja Elías, jøts ja tukɨ'ɨyɨ tyik'øyɨgyøxt.
12 Øtsts wąmp jøts meets nnøjmɨ jøts ku Elías tø y'atsmengojmɨ, jøts nɨgɨdi tø t'ejxkąptɨ, tø ja twandundɨ sąm y'anmɨją'wɨn tyimñektɨ. Nayɨde'ents øts yø xyik'ayo'ombąąttɨt.
13 Jaanɨmts ja pyabøjkpɨtøjk ja tją'gyukɨdøø, jøts kudam ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ja' tyamɨmadyą'ągyɨdɨ ja Juan Bautista ku ja Elías tijy tø y'atsmengojmɨ.

Ku ja Jesús tyikmøkpɨjky tu'uk ja mixyu'nk pøn wyɨnaty ja mɨku' tø tyatøkɨyɨ

14 Xjats ku ja ojts yją'ątti mą jąą'y jam wyɨnatyɨ, jamts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tu'uk ja jąą'y ñɨmejnɨyɨ jøts ja ojts wyɨnguxanay'øyɨyɨ, yɨde'en ja ñɨmąąjyɨ:
15 —Me teety, ayo'ejxɨk øts n'u'nk, adsu'jky adsu'jky mø'ødyɨ pą'ąm yø pyąądyɨyɨ jøts tsaach'ijxyɨm tyuñɨyɨ; atsnąxkɨdąkp may'ojk jam jønjotp, uk nøøjøtpy pąąt ñødøkɨ.
16 Łxyąts mets yø mbabøjkpɨtøjk yø tø njadanɨmiñ, ka'ats yø myayɨdɨ jøts yø tyikmøkpøktɨt.
17 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús y'adsøøy, jøts tnøjmɨ pøn jam wyɨnatyɨ:
—¡Mee kajanchją'wɨbɨdɨ, yø mbøky nugo myikmajadąktɨp! ¿Mą wɨndemnɨm meets ngajpxy n'ayuujk xpabøjkɨt? ¿Jøts wɨndemnɨm meets yø yjade'embɨ xuktatso'okt ku øts yø ejtp njanchjanɨgąjpx'ity? Meets, yikmen yø pamąą'y.
18 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ojts tkajxpɨdsimy ja mɨku', ojts ja ttukmajtstu'uty ja mixy jøts ɨdø'øn ja jade'en jatyɨ tyimyøkpɨjky.
19 Wɨnetnɨmts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja pyabøjkpɨtøjk myɨgąjpxɨ jɨbiky'ampy, jøts ja ojts yiktɨɨyɨyɨ:
—¿Tigøjxp ku øøts yø mɨku' tø ngayikpɨdsimy?
20 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ñɨmąąjyɨdɨ:
—Ja'agøjxp ku mjanchją'wɨn kyamøkɨdɨ. Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ ku jeexyɨp ja mjanchją'wɨn ñɨyjade'en xmøøt'ątti sąm mortąs pąjkɨn, øyts meets yø kojpk xnøjmɨt:

“Jɨwa̱'a̱k ya̱ jøts mnøjkxt abikytsoo”; jɨwa̱'a̱kpts ja kojpk. Ka' mee ti mgamayɨt ku janchja̱'wɨn møk xjanchmøøt'a̱ttɨt.

21 Yø yjade'embɨ mɨku' ja yø iiy pyɨdsimy ku Dios n'ajot'a̱jtɨnt, ku n'ama̱a̱y'a̱jtɨnt ngagugaa̱'yɨnt ngagu'uujka'ant.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy jadɨgojk ja y'o'jkɨn

22 Nay ɨxjamnɨm ɨdø'øn ja wyɨnaty wyɨdetɨnɨm ma̱ ja et txøøwɨ Galilea, ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja ojts tyukmadøyɨdɨ jøts ku mayja̱a̱'y ja kyøya̱kɨt,

23 jøts ja yik'oogɨt, jujkpyøkpts ja jadɨgojk kyɨdɨgøøk xøøw. Ja'ats ja tyimchaachjot-mayja̱'wɨdøø ku ja jade'en tnɨja̱'wɨdøø.

Ku ja tsa̱tøjk yikugubety

24 Xjats ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús tmøøtja̱'jty ja pyabøjkpɨtøjk jam Capernaumɨt ka̱jpkøjxp, jamts ja ja̱a̱'dyɨ pøn yiktsa̱ptøjkugubajttɨp, ja'ats ɨdø'øn ojts tnɨnøjkxtɨ ja Pedro, jøts ja ojts tyiktøwdɨ:

—¿Ka' meets yø myik'ɨxpøjkpɨ tkugubety yø tsa̱ptøjk?

25 Jøts ja Pedro y'adsøøy:

—Kyugubejtpyxɨ yø'.

Xjats ku ja Pedro tyøjkɨyɨɨ'ñ tøjkjøtpy, japts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja jawyeen ñɨma̱a̱jyɨ:

—¿Sa̱ me Simón mwɨnmay? ¿Pøn yja̱wɨ yø wɨndsøndøjk tyukugubajttɨp, ja kyø'ømɨgu'uk uk ja wenk ja̱a̱'y?

26 Jøts ja Pedro y'adsøøy:

—Ja wenk ja̱a̱'y yø tyukugubajttɨp.

Jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús y'adsowɨmbijty:

—Aaa ka'ats tam adøm ɨdø'øn xpa̱a̱t'a̱jtyɨm nya̱jkɨnt ja tsa̱ptøjk kugubajtɨn, pønɨ abiky ja̱a̱'y tyukugubajttɨp.

27 Jøts nɨpøn ngayik'a̱mbøjkɨn, nøjkx mejy'agø'øm jøts jam xjuutt ja a̱jkx, pønɨ midi ɨnet mɨjawyeen mjuu'tpy, ja' y'a̱a̱wjøtpyts ɨnet meeñ xpa̱a̱tt tu'uk. Pya̱a̱tpts ɨnet ja' jøts ja namajtsk ngugubajtɨn'a̱jtɨn; ja'ats myiknøjkxp jøts x'atsmo'ot ja yikugubajtpɨ.

18

Pøn ɨdø'øn jawaanɨ møj ma̱ Dios ja yja̱a̱'y ja kyutujk ttanɨtanɨ

1 Ñɨñayɨ wɨnets ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús pyabøjkpɨtøjk ñɨmejnɨyɨ, jøts ja ojts yiktɨiyɨyɨ:

—¿Pømbɨ øø nɨdu'ugɨn ja tyimy'ukmøjtøkɨp ku ja mgutujk xyikna̱xkɨda̱'a̱kt?

2 Wɨnets ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús tya̱a̱jxɨyɨɨ'ñ tu'uk mutsk mixyu'nk, jøts ja tyikwa̱'k'øyɨyɨɨ'ñ ja' y'agujk'a̱mdɨ,

3 jøts ja tnɨma̱a̱y ja pyabøjkpɨtøjk:

—Janch øts ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ, pønɨ ka' meets ja mdsɨna̱a̱'yɨn xyiktɨgach, pønɨ ka' meets jade'en mnabyɨkta̱'a̱gyɨ sa̱m ne'egɨ mutskuna̱'jk yja̱'gyukɨndɨ, ka' mee mɨba̱a̱t jade'en myikupøkt jøts mdøkɨdɨt ma̱ Dios ja kyutujk ttanɨtanɨ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y.

4 Patyts ja' myøjtøkɨt jam ma̱ Dios ja kyutujk ttanɨtanɨ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y ja' pøn yik'ayowɨm ja̱a̱'y'a̱jtp, pøn jade'en nabyɨkta̱a̱jkɨp sa̱m ya̱'a̱t mutsku'ngɨn.

5 Jøts øy pøn pønɨ xukpøjkɨdɨp øts ja nja' midi yik'ayowɨm ja̱a̱'y'a̱jttɨp sa̱m ya̱'a̱t mutsku'ngɨn, øts ɨdø'øn ja wyɨnaty kø'øm xkupøjkp.

Ja' midi yikpøkpyajtp

6 'Jøts pønɨ pøn t'ukyikpøktyu'ump øts ja nja' pøn ø xjanchja̱'wɨdɨp, ne'egɨ ja øyɨk y'ijty jøts ja mejyjøtpy yikuwɨbejpɨt, ku møj pa̱a̱ndaa̱k ja y'ukyiktayukxotsɨt.

7 ¡Janch kawɨndøøp yø na̱xwii'ñɨt ku ja y'ity midi ja̱a̱'y tyikpøkpyajtp! Nøjkx na̱xpyɨm yø jade'en, jøts ¡yjanch'ayøøy ja' pøn ja myɨgu'uk yikpøktyundɨp!

8 'Paty nayɨde'en pønɨ myikpøkpyajttɨp mgø' mdeky, ja'ayɨ ku xtyimwyɨboottɨt jøts
jagam xpɨktą'ąktɨt; ne'egɨ øy'ątp ku køtuk paktuk mdøkɨt jap mą Dios jam, jøts kidi ka'pxy
xmɨnijkxy ja mgø' mdeky jap infierno.
9 Jøts pønɨ yø mween myikpøktyuujnɨp, nawyeenjuudɨts jøts abiky xpɨktą'ąkt; ne'egɨts
øy'ątp ku ne'egɨ wendu'uk mdøkɨt jap mą ja Dios, jøts kidi yø mween ka'pxy xmɨdøkɨ ku
myikuwɨbepɨt jap jønjøtpy midi jap infierno.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąjty tu'uk ja borreek midi tɨgøøpy

10 'Kidits øts ja n'u'nk n'unąjk xmɨjotmą'jtɨdɨ. Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ jøts ku y'ąnkɨlɨs
ja jap tsąjpjøtpytɨ Dios Teety wyɨngujkpy.
11 Pø ja'axɨ tø nnɨmiñ jøts øts ja nyiknɨtso'ok'ąttɨt pøn ja pyøky yikwɨndɨgø'øyɨñɨdɨp.
12 '¿Są mee m'ukwą'ąñ? Ku jąą'y jam wyɨnaty tmøøt'aty nɨmagø'pxy ja borreegɨ, jøts
kuts ja tu'uk tyɨgø'øty, ¿ti ka'ap ja t'ats'ɨxą'ąt? Kuwąnɨxɨ ja jam kojpkøjxp tyiktą'ąnt ja
ñɨmakta'pxy myaktąxujkpɨ, jøts ja t'ats'ɨxą'ąt midi tø tyɨgøy.
13 Kuts ja tpąątt, ne'egɨ tyaxondą'ąkpts ja' midi tø y'uktɨgøy jøts nɨka'ap ja jade'en ne'egɨ
yiktaxondą'ąktɨ ja ñɨmakta'pxy myaktąxujkpɨ midi kadɨgøødyɨp.
14 Jade'ents meets ɨdø'øn ja Dios Teety mjąwɨyɨdɨ pøn jap tsąjpjøtpy, ka'ap ja ttsøky jøts
y'u'nk y'unąjk ja jade'en tyɨgø'øty.

Są nmɨgu'uktøjk nmaa'kxuujkɨnt

15 'Pønɨ jam mmɨgu'uk mga'ødyuñɨyɨ, nagyąjpxɨdɨts anadyu'uk jøts xukwɨnjąwɨt ja
pyøky. Pønɨ kyupijkpyts, tøts ja mja' wyɨnaty myajadą'ąky jøts ja pyøky nayɨde'en
tkagu'ayo'ombąądɨt.
16 Kuts mgagupøkɨt ku ka' mmadoową'ąnɨt, wɨnets tu'uk majtsk jąą'y xwąądso'ot jøts
ja t'ejxtɨt tnɨjąwɨdɨt pønɨ są jam pøn wyą'ąñ.
17 Kuts ja kyayikmøjpɨktąkmɨdɨt, wɨnets xukmado'ot ja mayjąą'y pøn tjanchją'wɨdɨp ja
Dios; jøts ku nɨ ja'bąąt kyayikmøjpɨktąkmɨdɨt, wɨnets ja jade'en xpɨktą'ąktɨt sąm ja jąą'y
pøn Dios tkajanchją'wɨdɨp, uk jade'en sąm yikugubajtpɨtøjk yikwą'ąndɨ yiktejtɨ.
18 'Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, pønɨ pøn meets yą ja pyøky maa'kxuujkɨp, nayɨde'en ja
tsąjpjøtpy yikmaa'kxukt. Jøts pønɨ pøn mets yą mgamaa'kxujkpy, nayɨde'en ja tsąjpjøtpy
kyayikmaa'kxukt.
19 'Nayɨ ndukmadoodɨp ɨxyąm, pønɨ pøn tu'uk majtsk nagyąjpxɨdɨp, jøts
t'amɨdoową'ąndɨ tpøktsoową'ąndɨ tigati ja Dios Teety, mo'ojɨdɨpts ja'.
20 Pønɨ mą tu'uk majtsk ñamyukyɨdɨ ja jąą'y øts køjxp, jamts øts ja møøt n'ity.
21 Xjats ja Pedro ojts tnɨnijkxy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús, jøts ja ttɨibyɨjky:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, ¿wɨnąąk ojkɨn øts ja nmɨgu'uk nmaa'kxt ku øts ja xka'ødyu'unt
kawɨnąąk ojk? ¿Øy ku wɨxujk ojkɨn?
22 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús y'adsøøy:
—Ka'axɨ me nnøjmɨ jøts ku ja'ayɨ wɨxujk ojk. Nømpxɨ øts yąm nwą'ąñ jøts kawɨnąąk ojk
pønɨ wɨnąąk ojk meets ja jąą'y mmɨdundɨgøyɨdɨ.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąjty ja tumbɨ pøn tkamaa'kxujkp ja myɨgu'uk

23 'Jade'en ɨdø'øn ja Dios kyutujk sąm tu'uk ja wɨndsønɨn pøn ja tyumbɨtøjk ojts
tyojpayø'øy.
24 Ɨxam ɨdø'øn wyɨnaty tnɨbøkɨnɨm, ku ja ojts yiktanɨway tu'uk ja tyumbɨ midi ja wyɨnaty
kawɨne'en mɨyoj'ąjtɨyɨp.
25 Kumɨ ka'ats ja tyumbɨ myeeñ ti ja tyagubatp ja yoj, wɨnets ja wɨndsøn wyąąñ jøts wan
tyiknɨtookti møøt y'u'nk ñɨdø'øxy, jøts pønɨ ti jaty jam pyɨktą'ąky'ąjttɨp. Jøts pønɨ wɨne'en
ja choobąątti, ja'ats ja yoj kyudøkɨp.
26 Xjats ja tumbɨ tmɨnuu'kxąąjky ja wyɨndsøn, ojts ja twɨnguxanɨ, yɨde'en ja tnɨmąąy:
"Wɨndsøn, mɨdudą'ąky'ąjtk øts, ngubatp øts ja tukɨ'ɨyɨ."

27 Xjats ja wɨndsøn ja ojts y'ayo'ijxyɨ, jøts ja yoj ja tyamaa'kxuujkɨyɨ jøts ja yik'awą'ątspɨdsøøjmɨyɨ.
28 Kuuyɨ ja tumbɨ ja'ayɨ pyɨdsɨɨmy, jøts ja ojts tu'uk tmɨnabyąądyɨyɨ ja myɨgu'uk ja myøøtumbɨ, ja' ja mɨyoj'ąjtɨyɨp tu'uk pesɨ majtsk pesɨ. Yukpąjkijxpy ja ojts tyimyach jøts ja jadi'iñɨ tyukpanɨ, yɨde'en ja møk'ampy tnøjmɨ: "¡Pe'tpy xkubatt ja yoj, yąk putyɨ!"
29 Wɨnets ja myɨgu'uk ñagyuxendyąąjkøø ja' wyɨndum jøts ja ojts myɨnuu'kxą'ągyɨyɨ: "Mɨdudą'ąky'ąjtk øts, ngubatp øts ja tukɨ'ɨyɨ."
30 Jøts ja yjadu'ukpɨ, ka'ap ja tkupɨjky, ojts ja ñijkxy jøts ja ojts tpɨktą'ąky ja myɨgu'uk jap puxøjkjøtpy kunɨm ja tyimgyubatt ja yoj.
31 Kuts ja yjadu'ukpɨ ja jade'en t'ejxtøø, tyimy'ayojɨdɨ ja' jøts ja ojts t'atstukmadowdɨ ja wyɨndsøn są jaty ja wyɨnaty tø t'ejxtɨ.
32 Wɨnets ja wɨndsøn ja tyumbɨ tnąnkwyądsojøø midi ɨdø'øn jade'en adøtsp, jøts ja tnɨmąąy: "¡Mets mɨku', burrɨ! Tø mets ja myoj ndamee'kxy ku me tø xmɨnuu'kxą'ąky.
33 Nayɨde'en me ndijy jeexyɨp ja mmɨgu'uk x'ayo'ijxy są me tø n'ayo'ijxyɨn."
34 Yikxon ja wɨndsøn yjantyimy'ąmbɨjky, jøts ja tkejxy ayoobɨ kunɨm ja myɨgubajtkøxɨt.
35 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús yɨde'en myadyąk'abąjtɨyɨɨ'ñ:
—Nayɨde'en meets ja Dios Teety mdunɨyɨt pønɨ ka' amumjoojt xmaa'kxuktɨ ja mmɨgu'uk.

19

Ku ja Jesús kyąjpxwijy sudso ja amajtsk'ąjtɨn ñaxy

1 Ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jade'en wyɨnaty tø wyą'ąñ, xjats ja chøø'ñ Galilea etjotp, jøts ja ñijkxy jam Jude'ɨt etjotp midi tąmp nøøbukø'øm Jordán.
2 May jąą'y ja pawɨdejtɨyɨp, jøts ja jam may tyiktsøøjky ja pamąą'y.
3 Wɨnets ja fariseotøjk wɨnąągɨn tnɨmendɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jøts ja tkajpxy'ejxwą'ąndɨ, ojts ja tyiktøwdɨ:
—¿Kutuky yø jade'en jøts øy pøn tmajtstu'utt ñɨdø'øxy ku ja yiin waan tyundɨgøy?
4 Jøts ja t'adsøøy:
—¿Ka'anɨm meets ja Dios kyajpxy x'ejxɨ? Pø patyxɨ ja yąą'y ja tø'øxy tyik'øyɨyɨɨ'ñ pøn xyiktso'ondąąjkɨndɨp.
5 Nayɨ nøøm ja': "Ja'agøjxp ja yąą'dyøjk ja tyeety ja tyąąk tmajtstu'utt, jøts ja ñɨdø'øxy ja møøt tu'ugyɨ ja'ayɨ chøønɨt."
6 Tu'ugyɨ ja ñamyayɨ tyimbyąąty øy ja jąą'y yjanamajtskɨdɨ, paty ka'ap pyąąt'atyɨ jøts jąą'y ja tnąnkñawyą'kxɨt midi Dios tø ttanɨbɨktąągɨ tu'uk yąą'y jøts tu'uk tø'øxy.
7 Xjats ja ttɨɨbyøjktɨ:
—¿Jøts tigøjxpts ja Moisés tyąjky ja tɨy'ąjtɨn ja tø'øxyøjk jøts øy ja yikmajtstu'utt?
8 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Meets jade'en ja mgawɨndɨy'ąjtɨn myikmajadakpy ku ja Moisés ojts tyikutuky jøts øy xmɨnawyą'kxɨdɨt ja mnɨdø'øxy; ka'apts yø y'ijty jade'en tso'ondą'ągyɨp.
9 Øts wąmp, pønɨ pøn tmɨnawyą'kxɨp ja ñɨdø'øxy a'øy'ampy, ku ja wenk yąą'dyøjk ja wyɨnaty tjagamøøt'aty, jøts ja tmøøt'amajtskɨgyojmɨ ja wenk tø'øxyøjk, ja' ɨdø'øn pøktyump; nayɨ pøky ja nayɨde'en pøn tmøøt'amajtskɨyɨp ja tø'øxyøjk midi tø yikmajtstu'uty.
10 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk ja ñɨmąąjyɨyøø:
—Pønɨ jade'endam yąą'dyøjk tmøøtsøønɨ ja ñɨdø'øxy, ne'egɨ øy tamts ja' ku nguidyimy'amajtska'ant.
11 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ñɨmąąjyɨdøø:
—Pø janch jade'en, ka'apts nɨdukɨ'ɨyɨ tkupøktɨ. Ka'ap yą'ąt wɨnmąą'ñ pøn nugo ająwɨ tją'gyukɨ, ja'ayɨ dø'øn tkupøjktɨp pøn Dios møøjyɨdɨp.

12 Ja mayjøøjp ja wɨnmą̲ą̲'ñ jøts ją̲ą̲'y kya'amajtskɨdɨ: ku wɨną̲ą̲gɨn ka'pxy kyamendɨ nąxwiiñ, wɨną̲ą̲gɨnts kø'øm ñadyuñɨdɨ ku ñay'isą̲bikyɨdɨ jøts ka' y'amajtskɨdɨt, jøts ja wɨną̲ą̲gɨn pøn tkagu'amajtskɨp ja Dios kyutujk. Pønɨ pøn jade'en ttunwą̲mp, wants jade'en ttuñ.

Ku ja Jesús tkunuu'kxy ja mutskuną̲'jk

13 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús yiktanɨmiiñ mutsk mixyuną̲'jktɨ jøts ja tkønɨxą̲jt jøts ja tku'amɨdowɨt; jøts ja pyabøjkpɨtøjk yɨde'en ja tnɨmą̲ą̲y ja ją̲ą̲'y pøn twą̲ą̲mendɨp ja mutskuną̲'jk jøts kyatøkɨdɨt ja mutskuną̲'jk.

14 Yɨde'ents ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús wyą̲ą̲ñ:

—Majtstu'uttɨ, wan øts yø mutskuną̲'jk xnɨmendɨ, kidi meets yø xkayiknąjxnɨ; yø' dø'øn Dios ja'ą̲jtɨdɨp pøn jade'endɨ są̲m yø mutskuną̲'jkɨndɨ, ja'ats tpą̲ą̲ttɨp ja Dios kyutujk.

15 Jøts ja ojts tkunuu'kxy ja mutskuną̲'jk, jøts ja jam ojts cho'onɨ.

Ja kumeeñ ją̲ą̲'y

16 Tu'uk ɨdø'øn uną̲'jk ją̲ą̲'y, ja'ats ojts t'ats'ixy ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús, jøts ja t'atsnɨmą̲ą̲y:

—Mets øyją̲ą̲'y yik'ɨxpøjkpɨ, ¿ti øy'ą̲jtɨn ø ndu'ump jøts øts ja n'anmɨją̲'wɨn ja jujky'ą̲jtɨn tpą̲ą̲tt xemɨkøjxp?

17 Xjats ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja tnɨmą̲ą̲y:

—¿Tiku ø xnøjmɨ jøts ku ø n'øyɨ? Tu'ugyɨ ja' midi øy, jøts ja Dios ɨdø'øn ja'. Pønɨ mbą̲ą̲twampyts ja jujky'ą̲jtɨn xemɨkøjxp, paduujnɨts ja Dios kyutujk.

18 Jøts ja uną̲'jk ją̲ą̲'y wyą̲ą̲ñ:

—¿Midi'ibɨ?

Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús tnɨmą̲ą̲y:

—Kidi myikją̲ą̲'y'øøky; kidi mmɨgu'uk ñɨdø'øxy xpøjkxɨ; kidi mmeech; kidi pøn xwɨndą̲ą̲y'aty;

19 wɨndsø'øgɨ mdeety mdą̲ą̲k; jøts tsok mmɨgu'uk są̲m kø'øm mnachøkyɨn.

20 Jøts ja uną̲'jk ją̲ą̲'y yɨde'en tnɨmą̲ą̲y ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm:

—Tø øts yø jade'en njatunguixy, jaayɨm øts yø jade'en mbaduñ ku nmutsk'aty. ¿Tits øts ɨdø'øn nją̲ą̲ktu'ump?

21 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja ñɨmą̲ą̲jyøø:

—Pønɨ øy yikxon mją̲ą̲'y'ą̲twą̲'ą̲ñ, nøjkx x'atsto'okjø'økixy ti jaty jam mjagyejpy jøts xmo'ot ja ñɨmeeñ ja ayoobɨ ją̲ą̲'y, wɨnets xpą̲ą̲tt ja øy'ą̲jtɨn ja xondą̲ą̲jkɨn jap tsą̲jpjøtpy; ku jade'en x'uktu'unt, wɨnets mme'ent jøts ø xpawɨdett.

22 Xjats ku ja jade'en tmadøøy, jøts ja yjotmadyøjkɨyɨɨ'ñ, kumɨ jantyimgyumeeñ, kumɨ jantyimgyubɨktą̲'ą̲ky ɨdø'øn ja'.

23 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús tnɨmą̲ą̲y ja pyabøjkpɨtøjk:

—Øts yą̲m tyimwyą̲mp jøts ku møk y'adukyɨ jøts kumeeñ ją̲ą̲'y tpą̲ą̲jttɨt ja Dios kyutujk midi jap tsą̲jpjøtpy.

24 Jøts ją̲ą̲ktyimwyą̲mp øts jøts ku ja kumeeñ ją̲ą̲'y janch apenɨ ñą̲xtɨ mą̲ Dios ja kyutujk ttanɨtanɨ tukɨ'ɨyɨ, pø ne'egɨ tsojk ñą̲xt ja møj jɨyujk jap xu'unjutjøtpy.

25 Kuuyɨ ja pyabøjkpɨtøjk ja jade'en tmadoodøø, janch ñɨgyumą̲ą̲p ja tyimyją̲'wɨdøø, jøts ja xem yą̲m ñayiktøøjɨdøø:

—¿Pønɨmts ɨdø'øn nɨtso'ok'ą̲tp?

26 Xjats ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja ojts y'ijxyɨdɨ, jøts ja ñɨmą̲ą̲jyøø:

—Ka'ap yø øy pøn ją̲ą̲'y kø'øm ñą̲nkñɨtso'ogɨyɨt, ja Dios ja'ayɨ myøøt'ajtpy ja møk'ą̲jtɨn sudso xyiknɨtsoojkɨnt, niti Dios tkatsepją̲wɨ.

27 Xjats ja Pedro tyiktɨɨy:

—Wɨndsøn'ąjtɨm, tø øø tukɨ'ɨyɨ n'ɨxmąjtskixy ti jaty øøts y'ity njagyejpy, jøts øø tø ndsøøñ jøts me myikpawɨdity. ¿Tits øøts ɨdø'øn nbąątp, ti øøts ɨdø'øn nbøkp?

28 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja t'adsøøy:

—Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ, ku yją'ątt ja xøøw ja jumøjt ku tukɨ'ɨyɨ yjemyɨgyøxt jadɨgojk, ku ø n'ɨxą'ąkt ngutujktąąjkjøtpy ku øts ja møk'ąjtɨn nmɨ'ɨxą'ąkt, jøts meets wɨne'enɨn meets ɨxa xpawɨdity, xnayɨmøøt'ɨxą'ąkp meets nayɨde'en nɨmakmajtsk jap kutujktąąjkjøtpy, jøts xɨɨdyu'undɨt ja Israelɨt jąą'y nɨdukɨ'ɨyɨ.

29 Jøts nayɨde'en pøn jaty tø tmajtstutkøxtɨ ja tyøjk, ja myɨgu'uktøjk, chø' y'uch, tyeety tyąąk, y'u'nk ñɨdø'øxy, uk ñąąjx kyąm tmajtstu'uttɨbąąt øts ngutujkøjxp, yikmo'odɨpts ja jɨnaxy jɨnaxy øy ti, jøts pyąąttɨp ja' ja jujky'ąjtɨn midi xemɨkøjxp.

30 Jøts may ja wyɨndɨgø'ødyɨt pøn ɨxyąm namyøjpɨktąąjkɨdɨp kø'øm; jøts pøn ɨxyąm ne'egɨ wɨndɨgøy'ejttɨp, ja'ats ne'egɨ nøjkx møjtøkɨdɨp.

20

Ku ja Jesús tmadyąkpąąjty ja tumbɨtøjk

1 'Jade'enɨn ɨdø'øn ja Dios kyutujk midi yjąą'y tyanɨtanaapy sąm tu'uk jąą'y kyugąm'atyɨn jøts ja chøøñ jøpyɨ jøpyɨ tumbɨ ɨxaabyɨ jøts ja y'uvɨtsą'ąm pyɨdø'økt.

2 Ojts ja tyikwɨn'øyɨdɨ møøt ja tumbɨtøjk, øy ja tmɨju'uty tu'uk puxmeeñ tukxøøw, jøts ja ojts tkexy tumbɨ jam kyąmjotp.

3 Jøts ɨdø'øn ja ojts cho'ongojmɨ, ja xøøw wyɨnaty tuk'ajopu'nk, jøts ja jap mąąyjøtpy ojts tjąąk'ixy ja jąą'y pøn awątsɨdɨp.

4 Yɨde'en ja tnɨmąąy: "Nøjkx mee nayɨde'en mduñ jap kąmjøtpy, jøts nmɨju'udyɨt nayɨde'en sąm pyąąt'atyɨ." Wɨnets ja ojts ñøjkxtɨ.

5 Xjats ja wɨndsøn cho'ongojmɨ ku ja xøøw kyukɨyɨɨ'ñ, nayɨde'en wɨnakxyøøw nay ja tumbɨ dø'øn ja y'ats'ejxkojmɨp.

6 Jøts ku ja xøøw jawaanɨ kyajajxnɨ, xjats ja ojts cho'ongojmɨ tumbɨ ɨxaabyɨ, jøts ja ojts ñijkxy nay jap mąąyjøtpy, jøts ja ojts tjąąkpąąty ja jąą'y pøn wyɨnaty awątsɨdɨp, yɨde'en ja tnɨmąąy: "¿Tiku meets yą nugo mxɨnaxy, ti kidi mee mdunwą'ąñ?"

7 Yɨde'ents ja y'adsoodøø: "Kumɨ ka'ap øø pøn xyiktunkpąątwą'ąñ." Xjats ɨdø'øn ja tnɨmąąy: "Nayɨ nøjkxts mdundɨ øts ngąmjøtpy, jøts nmɨju'udyɨt."

8 Xjats ku y'ux'ąjty, wɨnets ja wɨndsøn tnɨmąąy ja tyumbɨ midi yiktump: "Yąąjxɨ yø tumbɨtøjk jøts xmo'ot myɨjuu'ñ yø' jawyenɨdɨp pøn ɨx'oojk tø tyøkɨdɨ tumbɨ, jøts ja ɨx'oojk xmɨju'uty pøn jawyeen tø tyøkɨdɨ tumbɨ."

9 Wɨnets ja myendøø pøn wyɨnaty ɨx'oojk tø tyøkɨdɨ tumbɨ ku ja xøøw jawaanɨ kyajajxnɨ, jøts ja myɨjuu'ñ ja ojts ka'pxy t'axąjɨdɨ tu'uk puxmeeñ nɨdu'uk nɨdu'uk.

10 Xjats ku yja' ja tyają'jtɨdøø pøn wyɨnaty jawyeen tø tyøkɨdɨ tumbɨ, jade'en ja wyɨnmaydɨ yikmɨju'udyɨp ja tijy jawaanɨ tsowɨ; nayɨde'en myɨjuu'ñ ja ojts t'axąjɨdɨ tu'uk puxmeeñ nɨdu'ukjaty.

11 Ku ja jade'en ojts t'axąjɨdɨ ja myɨjuu'ñ, xjats ja tmɨ'ąmbøjktøø ja wyɨndsøn,

12 yɨde'en ja tnɨmaadyøø: "Pøn ne'egɨ oojk tø yją'ątɨ, ja'ayɨ tø tyundɨ tuk'horɨ; jøts ne'egɨ nayɨde'en tø xmɨjuy sąm øø tø xmɨjuyɨn, jøts tøts øøts yikxon nduñ jøts øøts yikxon tukxɨnaxy tø nnɨ'añ."

13 Jøts ja wɨndsøn y'adsøøy, yɨde'en ja wɨnąągɨn yiknɨmaadyøø: "Ka' me mɨgu'uk yąm są nduñ. ¿Ti kidi tø nnagyajpxyɨn jøts ku nmɨju'uty tu'uk puxmeeñ?

14 Axąjɨ yø mmɨjuu'ñ jøts mnøjkxnɨt. Nayɨde'en øts yø nmɨjuuwyą'ąñ pøn oojk tø tyøkɨdɨ tumbɨ sąm mee tø myikmɨjuyɨn.

15 ¿Pøn øts yø ndejɨn jade'en xkaduktu'ump pønɨ są øts nmeeñ kø'øm nyiktunkpąątwą'ąñ? ¿Uk yø' ɨdø'øn m'amą'ąt'ajtpy ku n'øyjąą'y'aty?"

16 Jøts ja Jesús jadɨgojk yɨde'en wyą'ąñ:

—Jade'ents ɨdø'øn ejx øts ja nwą'ąñ, pøn tą̈ndɨp ɨx'oojk, ja'ats ne'egɨ jawyenɨdɨp, jøts pøn jawyenɨdɨp, ja'ats tą'ą̈ndɨp ɨx'oojk. Kumɨ may ja'adɨ pøn yiktukmadoodɨp jøts mye'endɨt, nɨwaanɨts ja'adɨ pøn yik'a'ejxɨdɨp jøts tyą'ą̈ndɨt. Nayɨde'ents ja Dios Teety ttu'unt ja nąxwii'ñɨt jąą'y.

Ku ja Jesús tnɨgajxpy jadɨgojk ja y'o'jkɨn

17 Xjats ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jam wyɨnaty tuu'ąmnɨ midi Jerusalén nøjkxp, wɨnets ja abiky tjɨwąąy ja pyabøjkpɨtøjk midi nɨmakmajtsktɨ, jøts ja tnɨmąą̈y:

18 —Łxyą tø nbejtyɨndɨ Jerusalén mą øts nyikøyą̈kt, jøts øts ja teetywɨndsøndøjk, jøts øts ja kąjpxwejpɨtøjk nyiktagɨdøkɨt pøn ø xyik'ooktɨp.

19 Ja'ats ø xkøyą̈ktɨp jøts øts ja xagɨdøkɨdɨt pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ, ja'ats ø xnɨxe'ektɨp xjaxe'ektɨp, ja'anɨm ø xwɨnwoptɨp xjɨpwoptɨp jøts øts ja xyikruspattɨt; kidɨgøøk xøøwts øts ja o'jkɨn nmɨmadą'ą̈kt jøts ø njujkpyøkt jadɨgojk.

Ku ja tø'øxyøjk t'amɨdøøy ja may'ą̈jtɨn midi tyą̈ą̈k'ą̈jtp ja Jacobo møøt ja Juan

20 Wɨnets ja Zebedeo y'unąjk jam myendøø møøt ja tyą̈ą̈k mą ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jam wyɨnaty. Ja Juan ɨdø'øn ja' møøt ja Jacobo, ja'ats ɨdø'øn ja tyą̈ą̈k jam ojts twɨnguxanɨ ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús, jøts ja t'amɨdoową'ą̈ñ tu'uk ja may'ą̈jt.

21 Jøts nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja ojts yiktɨɨyɨyɨ:

—¿Ti dø'øn mdsøjkpy?

Jøts ja t'adsøøy, yɨde'en ja tnɨmąą̈y:

—Tun may'ą̈jt, jøts øts n'u'nk xyik'ɨxąjkɨt adsow aduuk ku mgutujk xyiknąxkɨdą'ą̈kt, tu'uk agą'ñ jøts jadu'uk anąjy, jøts jade'en ja kutujk tmɨdą'ą̈ndɨt.

22 Jøts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja y'adsoojɨdøø:

—Ka' mee xnɨjąwɨdɨ pønɨ ti mee m'amɨdoodɨp. ¿Mgupøkp meets ja ayo'on midi ø nbą̈ą̈tp?

Jøts ja wyą̈ndɨ:

—Ngupøkp øøts ja'.

23 Xjats ja tnɨmąą̈y:

—Janch tɨɨgyajpxy. Mgupøkp meets ja' są̈ jaty ø njątt ngubatt; jøts kuts øts ɨdø'øn xmøøtsɨnaawyą'ą̈ndɨ tu'uk agą'ñ jøts jadu'uk anąjy, ka'øtsɨp ja xpą̈ą̈t'ą̈jtɨp jøts meets jade'en nyik'ɨxą'ą̈kt, ja' ja yikmo'odɨp pønɨ pøn ja Dios Teety kø'øm jade'en tø tyanɨbɨktą̈ą̈gɨyɨdɨ.

24 Xjats ku ja jade'en tmadowdɨ ja yjanɨmąjkpɨdɨ, jøts ja tjantyimyɨ'ą̈mbøjktøø ja ñamajtskpɨdɨ midi tukjąą'dyɨ.

25 Jøts nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja ojts yjayą̈jxnɨyɨdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ, jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:

—Jade'en są̈m x'ejxtɨn xnɨjąwɨdɨ, ja jąą'y pøn tnɨtanaadyɨp ja nąąjx ja kąjp, øy ja są̈gasą̈ y'adøtsnɨdɨ pønɨ są̈ ja kø'øm ttsoktɨ; kuts jam pøngapøn møk yjąą̈kyikutujknɨ, tu'ugyɨts yja' ja tyikmøjɨ.

26-27 Jøts ka' meets mja' jade'endɨ, ne'egɨ yɨde'en meets mja'. Pønɨ pøn namyøjpɨktą'ą̈kwą̈jnɨp, ja' ɨdø'øn pą̈ą̈t'ą̈jtɨp jøts ja tukɨ'ɨyɨ ttu'unt pønɨ ti myɨgu'uk ejtxɨdɨp ka'ejtxɨdɨp, ja' ɨdø'øn ja twɨndsø'øgɨp,

28 jade'en są̈m ø nduñɨn, kaja'ajɨpxɨ ø tø nnɨmiñ jøts øts jawyeen nyikwɨndsø'øgɨt, pø ja'axɨ ø tø nnɨmiñ jøts øts ja wɨndsø'jkɨn nyą̈kt, jøts øts kø'øm ngudanɨt ja pojkpɨtumbɨ jąą'y pyøktyɨ, jøts ja may ñɨtso'ok'ą̈ttɨt.

Ku ja Jesús tyikwɨn'ejxwa'kxy ja wɨnąp jąą'y

29 Xjats ku ja jam wyɨnaty cho'onɨdɨ jam Jericó, jøts nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús may ja jąą'y ja ojts pyadsøøñɨyɨ.

30 Jamts wyɨnaty namajtsk wɨnąp jąą'y chøønɨdɨ tuu'ąm, jøts ku ja tmadowdɨ ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jam wyɨnaty ñaxy, jøts ja møktą'ą̈ky tnɨmaadyøø:

—¡Wɨndsøn'ą̈jtɨm, rey David y'u'nk y'ą̈p, ayo'ejxk øøts!

31 Jøts ja mayjąąˈy ja ojts yˈøjyɨdɨ, ojts yiknøjmɨdɨ jøts yˈamoˈondɨt, jøts ja tjąąktyimyikjɨnąjxtøø jawaanɨ møk:
—¡Wɨndsønˈąjtɨm, rey David yˈuˈnk yˈąp, ayoˈejxk øøts!
32 Wɨnets ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús wyąˈkˈøyɨyɨɨˈñ, jøts ja tyąąjxɨyɨɨˈñ ja wɨnąp jąąˈdyɨ jøts ja ttɨɨbyɨjky, yɨdeˈen tnɨmąąy:
—¿Ti døˈøn mdsojktɨp, ti ø nduˈump?
33 Jøts ja ojts yˈadsowdɨ:
—Wɨndsønˈąjtɨm, jawɨnˈejxwąmp øøts.
34 Wɨnets ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús ja jąąˈy ojts tˈayoˈixy jøts ja ojts twɨnguxąjɨ. Jøts ja wɨnąp jąąˈy nay jatyɨ wyɨnˈejxwąˈkxtøø, jøts ja ojts tpadsoondɨ ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús.

21

Ku ja Jesús kyąjptøjkɨyɨɨˈñ Jerusalén

1 Kuts jam Jerusalén wyɨnaty yjąˈątwąnɨdɨ, jøts ja kąjp ojts tpąątɨ midi txøøwˈąjtp Betfagé, midi jam tmɨwɨngonˈąjtp ja kojpk midi yiktejp Olivos, wɨnets ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús tkejxy namajtsk ja pyabøjkpɨ,
2 yɨdeˈen ja tnɨmąąy:
—Nøjkxtɨ ɨxe kąjpjøøjty ɨxe wɨngon. Jamts ɨnet buurɨ tuˈuk xpąątɨt kuwɨɨñ møøt yˈuˈnk. Jaˈats ɨnet mɨgajɨdɨp jøts yą xyikmeˈendɨt.
3 Jøts ku pøn są wyąˈąnt, jadeˈen xnøjmɨdɨt jøts ku ø ndsøky, jøts ku ø tsojk ngøyąjkojmɨt.
4 Jadeˈenˈampy ɨdøˈøn ja jadeˈen yjąjty, jøts tyimyjadeˈen yjątt są wyąąñ ja Dios kyugajpxy ku ja yɨdeˈen tjąąy ja nøky:
5 Nøjmɨdɨ ja Israelɨt kąjp:
“Ejx yø mwɨndsøn mnɨmiñɨyɨ mnɨjąˈądyɨyɨ,
ąmyujy tsaachyujy, takuˈxnɨ byuurɨˈuˈnk.”
6 Xjats ja pyabøjkpɨ ojts choondɨ jøts ja ojts ñøjkxtɨ, ojts ja jadeˈen ttundɨ są nwɨndsønˈąjtɨm Jesús ja wyɨnaty tø yˈaneˈemyɨdɨ.
7 Ojts ja twetstɨ ja buur møøt yˈuˈnk, jøts ja ojts wyet ttajɨbaˈandɨ jøts nwɨndsønˈąjtɨm Jesús ja ojts ttawaaˈtspety.
8 Jøts ja jąąˈdyɨ janch namay jaˈadɨ, jøts ja ojts tyaˈaptɨ ja wyet jam tuuˈąm; pømbɨ twɨdøjtɨ ja ujtsˈąąy jøts ja ojts tpɨktąˈąktɨ jam tuuˈąm.
9 Jøts ja jąąˈy møk wyąmbɨnąxwąˈktøø pøn jawyeen yøˈødyɨp, jøts nayɨdeˈen pøn ɨxˈoojk payøˈødyɨp:
—¡Dios Teety tsąjpjotpɨt! ¡Kunuuˈkx yø rey David yˈąp yˈuˈnk pøn me tø xkexy! ¡Kuuyɨ Dios Teety jaduˈuk yjąąkˈøyɨ!
10 Xjats ku ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús kyąjptøjkɨyɨɨˈñ jam Jerusalén jøts ja kąjp kyajotkukɨdɨ, may ojts ja jąąˈy wyąˈąndɨ:
—¿Pøn yø jadeˈen?
11 Jøts ja jąąˈy wyąndøø:
—Ja Jesús yø' ja Dios kyugajpxy, pøn kyugąjpˈąjtp Nazaret jam Galileˈɨt etjotp.

Ku ja Jesús twojpɨdsømguixy ja tooˈkpɨtøjk jam tsąptøjkjotp

12 Jøtsnɨm ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús tyøjkɨyɨɨˈñ møj tsąptøjkwimpy, jøts ja ojts tkajxpɨdsømguixy pøn jaty jap wyɨnaty tooˈktɨp yąjktɨp, juudyɨp kąjpxtɨp jap tsąptøjkwimpy. Ojts ttejtsąpwąjkixy ja mesɨ midi ja jąąˈy yiktundɨp pøn ja myɨguˈuk myeeñ tkugojnɨdɨp, jøts nayɨdeˈen chɨnaabyajt ja yiktejɨmbejtøø ja pąktooˈkpɨdɨ;
13 jøts ja tnɨmąąy:
—Yɨdeˈen jap nøkyɨjxpy wyąˈąñ, jøts ku ajotˈąjtąąjk ja chąptøjk wyąˈąnt, jøts jadeˈents meets yø tø xpɨktąknɨ sąm maaˈtspɨtøjk chɨnaadyøjkɨtɨ.

14 Jøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús jam tsą̄ptøjkjotp wɨnąą̄gɨn ñɨmejnɨyɨ ja jąą̄'dyɨ pøn wɨnąptɨ pøn pakmą̄'ą̄ttɨ, jøts ja ojts tyikmøkpøjkixy.
15 Kuts ja teetywɨndsøndøjk jøts ja kąjpxwejpɨtøjk ojts t'ejxtɨ ku ja jade'en ttuñ mɨlą̄grɨ, jøts ku ja ojts tmadowdɨ ku ja mutskunąą̄'jk jap tsąptøjkjøtpy møk wyą̄'ą̄ndɨ: "¡Dioskujuyɨp rey David y'ą̄p y'u'nk!", jøts ja yjantyimy'ą̄mbøjktøø
16 jøts ja ojts tnøjmɨdɨ ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús:
—¿Madøøpy yø' ku yø ɨxa jade'en wyą̄'ą̄ndɨ?
Jøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Nmadøøpy øts yø'. ¿Ti ka'anɨm meets ja Dios kyajpxy x'ejxɨ ku yø tø tjanɨgajpxy? Yɨde'enxɨ ja wyą̄'ą̄ñ:
Tø ndanɨbɨktą̄ą̄gɨ jøts øts mutskunąą̄'jk xjanchjąwɨdɨt xjanchkunuu'kxyjąwɨdɨt.
17 Xjats ja Jesús tmajtstuujty, jøts ja ojts chøøñ jam Jerusalén jøts ja ñijkxy Betania, jamts ja ojts myą̄'ą̄y.

Ku ja Jesús ojts t'ayo'onmɨgajpxy ja iigɨ tsą̄'ą̄mguipy midi ja tyøøm ka'ejtp

18 Xjats ku yjøpy'ą̄jty, jøts ja wyɨmbejtkojmɨ ñøjkxkojmɨ jam kąjpjotp, wɨnets yuu ja ojts pyą̄ą̄dyɨyɨ.
19 Xjats ja t'ejxpą̄ą̄jty tu'uk iigɨ kipy jam tuu'ba'ą̄m, jøts ja ojts tnɨnijkxy, ojts ja kipy tjawɨ'ixy jøts ja nɨ tu'uk tyøøm tkapą̄jtøø, nugo janchtum'ą̄ą̄y ja'. Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ojts tnøjmɨ ja iigɨ kipy:
—¡Nɨjuunɨ mga'uktøømɨñɨt!
Jade'en ja ojts wyą̄'ą̄ñ, jøts ja iigɨ kipy jatyɨ tyimdyɨɨjch.
20 Xjats ku ja pyabøjkpɨtøjk ja ojts jade'en t'ejxtɨ, jøts ja jantyimyñɨgyumą̄ąp tjantyimyją̄'wɨdøø, wɨnets ja tyiktøødøø ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús jøts ja tnɨmaadyøø:
—¿Sudso yø iigɨ kipy tsojk tø tyimdyɨ'ɨch?
21 Jøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Janch øts ɨdø'øn nwą̄'ą̄ñ, pønɨ mjanchmøøt'ą̄jttɨp ja janchją̄'wɨn, jøts ku kø'øm ka' xwɨnma'adyɨt majtsk'ą̄ąw majtskjoojt, kidi yø'øyɨpts mee mją̄tp sąm øts yø iigɨ kipy ɨxa tø nduñɨn, yø kojpk pą̄ąt mee xnøjmɨt: "Jɨwą̄'ąk yą̄ jøts mnøjkxt mejyjotp", jantyimyją̄tpts ɨdø'øn ja jade'en.
22 Jøts ku øy ti x'amɨdo'odɨt xpøktso'odɨt ajot'ą̄jtɨngøjxp, pønɨ amumjoojt ja janchją̄'wɨn xmøøt'ą̄ttɨ, myikmo'odɨpts ja' pønɨ ti m'amɨdoodɨp.

Ja Jesús myøk'ą̄jtɨn

23 Jøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ tsą̄ptøjkjøtpy, ɨxap ja wyɨnaty yik'ɨxpiky ku wɨnąą̄gɨn jap myendøø ja teetywɨndsøndøjktɨ jøts ja møją̄ą̄'dyøjktɨ, jøts ja ojts tyɨɨbyikyɨyɨ, yɨde'en ja ñɨmą̄ą̄jyøø:
—¿Pøn yø yjade'embɨ mdanɨgutujk'ą̄jtɨp jøts yø jade'en xu'unt? ¿Pøn yø kutujk jade'en tø mmø'øyɨ?
24 Jøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús t'adsøøy:
—Nayɨde'en meets yą̄m nyiktøøwą̄mɨ; jøts pønɨ m'adsowɨmbejtɨp ɨnet, wɨnets meets ja ndukmado'ot pønɨ pøn øts yø jade'en xanɨgutujk'ą̄jtp ku øts yø jade'en nduñ.
25 ¿Pøn ojts Juan Bautista tyanɨgutukyɨyɨ jøts ja yą̄ yiknøbatt? ¿Dios, uk jąą̄'y?
Jøts ja xem yą̄m kø'ømyɨ tkajpxy'ą̄jtpɨnąxwą̄'ktøø, yɨde'en ja ñawyą̄'ą̄ñɨdɨ:
—Ku net yø njanɨmą̄'ąyɨn jøts ku Dios ja tnɨ'ane'emy, yɨde'ents ɨnet yø x'adso'owɨn: "Jøts ¿tigøjxp ku ja ojts xkajanchjąwɨdɨ?"
26 Jøts ku net njanɨmą̄'ą̄mya'an jøts ku nugo jąą̄'y ja ojts kyexyɨ yiknøbatpɨ, wɨnets yø mayjąą̄'y xnɨbɨdø'jka'andɨt; kumɨ nɨdukɨ'ɨyɨ yø jade'en tnɨją̄'wɨdɨp jøts ku ja Juan tum ja' tkajpxy midi Dios yja'ajɨp.
27 Jøts ja ojts nugo t'uknɨmaañɨdɨ ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús:
—Ka'ap øø nnɨjąwɨ.

Wɨnets ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:

—Nɨ øts meets ɨnet ja ngadukmado'ot pønɨ pøn øts yø jade'en xanɨgutujk'ą̄jtp ku øts yø jade'en nduñ.

Ku ja Jesús tmadyą̄kpą̄ajty namajtsk ja jąą'y tukmɨga'axpɨ

28 Xjats ja tjąą̄knɨmąą̄y:

—¿Są̄ meets ɨdø'øn x'ukją̄'gyukɨ yą̄'ą̄tpɨ ayuujk? Tu'uk ɨdø'øn jąą̄'y, jamts namajtsk myą̄jnk; jøts ja tu'uk tnɨmąą̄y: “Mets u'nk, ɨxyą̄m mnøjkxt tumbɨ jøts ø x'atstujkɨt ja n'uvɨ tsą̄'ą̄m.”

29 Jøts ja myą̄jnk ojts yɨde'en y'adsøyɨyɨ: “¡Ka' nnøjkxwą̄'ą̄ñ!” Wɨnmaadyɨgą̄jts ja jadɨgojk xjats ja ñijkxy tumbɨ.

30 Jøts ja u'nkteety ojts ja tnɨnijkxy ja yjadu'ukpɨ mą̄jnk, jøts ja ojts nayɨde'en tnøjmɨ, jøts ja ojts yɨde'en y'adsojɨyɨ: “Øyɨp teety, øy ø nnøjkxt.” Jøts ja nɨgɨdi y'uknøjkxnɨ.

31 ¿Pømbɨts ja tpaduun jade'en są̄ ja møjąą̄'y tjatsøky?

Jøts ja wyą̄ndøø:

—Ja' midi ja jawyeen y'uknɨmąą̄y.

Xjats ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús wyąą̄ñ:

—Janch øts ɨdø'øn nwą̄'ą̄ñ, jøts ku ja ne'egɨ jawyeen ja Dios kyutujk ttatøjkɨyɨdɨt ja'adɨ pøn pøktyun'ejtkunąjxtɨp, jøts nɨgɨdi meets.

32 Kumɨ ja' meets ja Juan Bautista tø mdanɨmiñɨyɨ jøts ja mduk'ɨxpikyɨdɨ są̄ mdsøønɨdɨt mdanɨdɨt są̄ mjujky'ą̄ttɨt, jøts ka'ats ja tø xmɨbøktɨ; ne'egɨ ja' ja ojts tjanchjawɨdɨ ja jąą̄'dyɨ pøn pøktyun'ejtkunąjxtɨp. Jøts kuts meets øy ja ojts jade'en xja'ejxtɨ, ka' meets ja ojts xjanchjąwɨdɨ, jøts ka' mdsɨnąą̄'yɨn xyiktɨgą̄jtstøø.

Ku ja Jesús tmadyą̄kpą̄ajty ja ka'ødyumbɨ

33 'Ukmadowdɨm jadu'uk yą̄'ą̄t madyą̄'ą̄ky: Tu'uk ja jąą̄'y midi ja kąm kaja'ampy tjagyajp, ja'ats ojts tni'ipy ja uvɨ kipy jam kyą̄mjotp, jøts ja ojts tnaguemy; jøts ja ojts tyik'øyɨ tu'uk ja abøjk'ɨɨ'ñ mą̄ ja uvɨ nøø yik'amøø'kxɨt, jøts tu'uk ja ne'ey janch køjxp mą̄ ja kąm yik'ejx'ett.

'Xjats ja ojts wɨnąągɨn ja tyumbɨ tmø'øy ajuudyujk ja kyą̄m, jøts ja ojts tkømø'øy jøts ja chøø'ñ wɨdejtpɨ.

34 Xjats ku tpą̄ąjty ja uvɨ tujk'ą̄ąts, wɨnets ja ojts tkexy wɨnąągɨn ja tyumbɨ, jøts ja ttanɨguexy ja yjadu'ukpɨ tumbɨdɨ midi ja wyɨnaty tyuk'ajuudyujkpy ja kyą̄m, jøts ja yik'amɨdo'odɨt ja pɨktą̄'ą̄ky midi ja pą̄ą̄t'ą̄jtɨyɨp.

35 Ka'ap ja ñømdøø, ojts ja tmą̄jtstɨ ja tumbɨ midi yikajxtɨp, pømbɨ yikwojp yiktse'jk, pømbɨ o'jk jøts pømbɨ yikwɨngą̄'jts yikjøpką̄'jts.

36 Jøts ja kugąm ojts tjąąkajxkojmɨ ja tyumbɨ jawaanɨ namay, nɨgɨdi jade'en sąm ja yjawyeembɨdɨ; nayɨde'ents ja kąm ejx'ejtpɨ ja ojts tyungojmɨyɨdɨ.

37 'Jøtsnɨm ja ojts tkexy ja kyø'ømu'nk, yɨde'en ɨdø'øn ja y'ukwɨnmay: “Yikwɨndsø'øgɨp øts n'u'nk.”

38 Jøts kuts ja ojts ja'ayɨ yik'ixy, wɨnets ja kąm ejx'ejtpɨ ñawyą̄jnɨdøø: “Yø' yø kąm yø' yø pɨktą̄'ą̄ky tmɨdąnwąngøjxp, yø' yø tmąąbyøkwąmp; wan tyimyikpa'ø'jkyɨndɨ jøts adøm yø nmɨdąąngøjxɨnt.”

39 Xjats ɨdø'øn ja tmą̄jtstøø, jøts ojts tyikpɨdsømdɨ jam kąmjotp, jøts ja ojts tyik'ookɨ.

40 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ttɨɨbyɨjky, jøts ja wyąą̄ñ:

—Ku mye'ent ja kugąm, ¿sąts ja tumbɨtøjk yiktu'undɨt midi kąm'ejx'ejtɨp?

41 Jøts ja teetywɨndsøndøjk jøts ja møjąą̄'dyøjk wyą̄ndøø:

—Nɨwɨne'en ja tkidyimy'ayo'ext yø yjade'embɨ ka'øy jąą̄'dyɨ, yikpa'ookp ja', jøts ja t'ayą̄jknąxt jadɨgojk ja ñąą̄jx, jøts ja abiktyumbɨ ja tmo'ot pøn ja mo'ojɨyɨp ja pyɨktą̄'ą̄ky pønɨ wɨne'enɨn ja pyąą̄t'atyɨ.

42 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ja ñɨmąą̄jyɨdøø:

—¿Niwindinim meets Dios kyajpxy xka'ejxi? Yide'enxi ja wyą'ąñ:
Ja tsąą midi ja pojtspi kya'uk'a'ejxidøø,
ja'ats ne'egi ixyąm tø y'ukyikpiktąkni jam pøch kyubąjkp jøts ja t'amąjtsmujkixy ja pøch.
Ja Dios Teety idø'øn yø jade'en tø ttuñ,
øy yø ñigyumąąp njają'wandi.
43 Jade'ents ja Dios kyajpxy wyą'ąñ, paty mee nnøjmi jøts ku ka' myikmo'odit jøts xatøjkidit ja Dios kyutujk, ja' ja ne'egi yikmo'odip pøn tyikwingaxø'jkidip ja Dios yja' midi ja yja'ajtpy.
44 Jøts ja tsąą ku jam pøn y'uknąxkidą'ąkt, windigø'øpy ja ayoobi; jøts ku ja tsąą pøn y'uktanąxkidąkpatit; yikpu'xkiyip ja'.
45 Kuts ja teetywindsindøjk jøts ja fariseotøjk jade'en tmadoodøø ja madyą'ąky midi ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja tamimadyąąjkidip, ojts ja tją'gyukidi jøts ku ja' yiknimadyą'ąkti.
46 Winets ja tjadyimyjamątswąndøø, ja mayjąą'yts chø'jkidip pøn tniją'widip jøts ku ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja Dios Teety yja' tkąjpxi.

22

Ku ja Jesús tmadyąkpąąjty sąm tu'uk windsøn tyik'amajtski ja myąjnk

1 Xjats ja nwindsøn'ąjtim Jesús ojts jadigojk ttamimadyąktøjkigyojmi jadu'uk madyą'ąky, yide'en ja wyąąñ:
2 —Jade'en ja Dios kyutujk midi yjąą'y ja tyanitanaapy sąm tu'uk windsøn pøn xødump jøts myąjnk ja tyik'amajtski,
3 jøts ja tyumbi ja ttaniguexy pøn jaty ja yikaawyampy yik'uukwampy jøts ja t'atswą'ądit, ka'ats ja jąą'y ja pyadsoo'nidøø.
4 Jøts ja ojts abiktyumbi tjadanigajxkojmi, yide'en ja t'uknimąąy: “Nøjkx ja x'atstukmadowdi pøn jaty ø nwąąwampy, jøts ku ja kaaky jii'kxy yą abąądi y'ejtni. Tø øts ndsakąą nyik'øøky jøts tyimdyumjane'kxpi tyimdyumjayeekpyi, abąądi a'ejxi y'ejtni, wan tmenidi tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpidi.”
5 Kidyimyøjpiktąkti ja' pøn idø'øn jayikwąądsoodip migaabyi mi'ukpi. Pømbi nøjkxni kyąmjotp, jøts pømbi tyunk tniyø'øyini mą jaty pøngapøn myeembyiky,
6 jøts pømbi axąji tyikją'jttøø ja windsøn tyumbi jøts ja tjemdunidi tedunidi, yik'oo'ktibąąt ja'.
7 Winets ja windsøn yikxon yjantyimy'ąmbijky, jøts ja ojts tkexy syoldądităjk jøts ja tyikpa'ooktit ja jąą'y pøn tyimyikjąą'y'oo'knidip, jøts ja tnitsąąjyidit ja kyąjp.
8 Winets ja tnimąąy tyumbităjk: “Tum ja abąądi y'ejtni jøts xøøw yiktu'unt, ka'adamts yø yjade'embi jąą'y pyąąt'atyidi jøts yø nyikmigą'ayin nyikmi'uujkin.
9 Nøjkxtits jam mą jąą'y ñaxy tyøki, jøts ja niduki'iyi xwą'ądit tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi pøni pøn jaty jam mbąttip.”
10 Jøts ja tumbi cho'ondøø ñøjkxtøø jam tuu'ąm, jøts ja ojts twąąmukti pøn jaty ja jam pyąttøø, jam øyjąą'byi ka'øyjąą'byi; jøts ja mayjąą'y jade'en tyik'ujtstøø ja tøjkjoojt.
11 ’Xjats ja windsøn jam tyøjkiyii'ñ jøts ja t'ejxwą'ąñ pøn jaty tø yją'ątti migaabyi mi'ukpi, winets ja jap t'ejxpąąjty tu'uk ja yąą'dyøjk, jøts ku ja ka'ap jade'en xyøxyi sąm idø'øn pyąąt'atyidi ñaxyoxidit ja tø'øxñigaabyidi ja tø'øxñi'ukpidi.
12 Jøts ja tnimąąy: “¿Sudso mets yą tø mdøki, jøts ka'ats jade'en mxøxyi sąm idø'øn pyąąt'atyi ku tø'øxñigaaky ku tø'øxñi'ukk ñaxy?” Jøts ja nisą kidyimwyą'ąñ, amøñi ja y'ity.
13 Winets ja windsøn ja tnimąąy pøn jaty jam wingiidyip wimbøjktip, yide'en ja tnimąąy: “Ixe køwøøndi pakwøøndi jøts xwibojpidsø'ømdit, wan tnijkxy agugootstujpy mą yjø'øt mą yą'ąxt, mą wyingidsetst y'agidsetst.”
14 Kumi may ja yjayikwąądsowdi øy pøn, jøts waanits ja'adi pøn yik'a'ejxidip.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

15 Jøts ja fariseotøjk jam ojts choondɨ, jøts ja ojts tkajpxy'ejxwą̱'ą̱ndɨ, ja'ats ja tyikpøky'ą̱ttɨp jøts ja ttanɨ'øønɨdɨt pønɨ są̱ yjadyimy'ukwą̱'ą̱ñ.
16 Xjats ja jade'en wɨnąą̱gɨn tkajxtøø ja yjąą̱'y møøt ja Herodes yjąą̱'myɨ, jøts ja t'atstuknɨmaawyą̱'ą̱ndɨ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús:
—Wɨndsøn, tø øø nnɨjąwɨ jøts ku tɨy mgajpxy, jøts ku tɨy janch ja Dios yja' xnɨgąjpxɨyɨ, ka' xmøjpɨktą̱'ą̱ky øy jąą̱'y są̱ yjawą̱'ą̱ndɨ kumɨ ka' mets pøn xkupiky xkagupiky.
17 Tukmadookts øøts są̱ me m'ukwą̱'ą̱ñ: ¿Nmo'op øøts kugubajt ja møj wɨndsøn midi jam Roma tsɨnaapy? ¿Nmo'op øøts u ka'?
18 Yją̱'wɨyɨɨ'ñts ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús ja' jøts ku ja kya'ødyunwą̱'ą̱ñɨyɨ, jøts ja tnɨmąą̱y:
—Meets wɨn'øømbɨdɨ, ¿tiku øts jade'en xkajpxy'ejxtɨ?
19 Tuk'ejxtɨk øts ja meeñ midi myiktundɨp ku ja kugubajt xyą̱ktɨ.
Jøts ja ojts t'atskondɨ tu'uk ja pujxmeeñ.
20 Ku ja ojts t'uk'ixy ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús, jøts ja tyiktɨɨy:
—¿Pøn yø' wyeen y'ą̱ąw, jøts pøn yø' xyøøw ɨxa kyøxją̱'ąyɨ?
21 Jøts ja t'adsoodøø:
—Ja nwɨndsøn.
Wɨnets ja ñɨmąą̱jyɨdɨ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús:
—Yø'øts meets yø wɨndsøn mmo'op midi yø yja'ajtpy, jøts Dios yø xmo'odɨt midi Dios yja'ajtpy.
22 Xjats ku ja jade'en tmadoodøø, ñɨgyumąą̱p ɨdø'øn ja tyimyjąjtøø; jøts ja ojts jade'eñɨ tmajtstu'uttɨ jøts ja choo'nɨdɨ.

Ku ja jąą̱'y tyiktøwdɨ pønɨ janch ɨdø'øn ja' ku oo'kpɨ jadɨgojk yjujkpyøktɨt

23 Jøts nay ja'abɨ xøøw ja saduceotøjk ojts t'ats'ejxtɨ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús. Jade'en ɨdø'øn ja' ja wyɨnmąą̱'ñ tjagyaptɨ jøts ku oo'kpɨ ka' y'ukjujkpyøjknɨdɨt; paty ja yɨde'en tnɨmaadyøø ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús:
24 —Wɨndsøn, yɨde'en ja Moisés wyąą̱ñ: kuk pøn tku'ookt ñɨdø'øxy jøts ku ka' tyiktañ nɨ tu'uk y'u'nk, pønɨ jamts y'ą̱jch uk y'uch, ja'ats ja ku'øktyø'øxy tmøøt'amajtskɨp jøts ja tyika'axt, jøts ja myɨgu'uk kyagudɨgø'øty midi tø y'øøky.
25 Jats øøts y'ity nmɨgu'uk tu'uk midi jąą̱'y'ą̱jttɨp nɨwɨxujk yąą̱'y. Jøts ja jagyoop y'amajtskɨyɨɨ'ñ, o'jkts ja'. Jøts kumɨ ka' y'u'nk y'uną̱'jk tyiktąą̱ñ, jøts ja y'uch ojts tmɨdañ ja kyą̱p, ja ku'øktyø'øxy.
26 Jøts nayɨde'en yją̱jty ja myɨmajtskpɨ, jøts ja myɨdɨgøøkpɨ nayɨde'en, tumjade'en ña̱jxkøjxtɨ nɨwɨxujk.
27 Jøts ku ja jade'en y'oo'køjxtøø, jøts ja tø'øxyøjk yjąą̱ktyimy'ø'jky.
28 Jøts kuts ja jadɨgojk pyɨdsø'ømdɨt jujky'ą̱jtpɨ, ¿midi'ibɨts ja tnɨdø'øxy'ą̱tp, pø tøxɨ ja t'atsnɨdø'øxy'ą̱jtkøxtɨ?
29 Jøts ja ojts yɨde'en y'adsøyɨdɨ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús:
—Kajaa mdɨgøydɨ, ja'agøjxp ku ka' xnɨją̱'wɨyɨdɨ ja Dios kyajpxy, nɨ ja myøk'ą̱jtɨn xkanɨją̱'wɨyɨdɨ.
30 Kuts jadɨgojk ja oo'kpɨ yjujkpyøktɨt nɨpøn kya'uk'amajtskɨñɨt, ka' pøn y'u'nk ñøøx tkøyą̱kt jøts ja y'amajtskɨt, jade'ents ja chɨnaañɨdɨt sąm ą̱nkɨlɨstɨ midi jap tsą̱jpjøtpy.
31 Jøts ku ja oo'kpɨ yjujkpyøktɨ, ¿ka'anɨm meets ja nøky x'ixy są̱ Dios kø'øm tø wyą̱'ą̱ñ? Nøømxɨ ja':
32 “Tum øts xDios'ą̱jttɨp ja Abraham, ja Isaac, jøts ja Jacob.” Kidi oo'kpɨpts ja ñɨDios'ajtpy, pø ja'axɨ ja ñɨDios'ajtpy jøts ja tyikjujky'ą̱tt øy pøn.
33 Ku ja jąą̱'y jade'en tmadoodøø, jøts ja ñɨgyumąą̱p tją̱'wɨdøø ku ja jade'en yik'ɨxpikyɨdɨ.

Ja møj kutujk midi ja Dios ñɨ'ane'empy

34 Wɨnets ja fariseotøjk ojts tnɨmadowdɨ jøts ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús wyɨnaty tø
tyik'amøñ ja saduceotøjktɨ, jøts ja ñamyujkɨdøø;
35 jamts tu'uk kąjpxwejpɨ tmøødɨdɨ, ja'ats ja tja'ukajpxy'ejxwą̈ą̈n ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm
Jesús. Jøts ja tyiktɨɨy:
36 —Wɨndsøn, ¿midi'ibɨ kutujk jawaanɨ møj midi ja Dios kyutujk myøøt'ajpty?
37 Jøts nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús t'adsøøy:
—“Wɨndsø'øgɨ ja Dios amumjoojt, jade'en xtsokt mą̈bą̈ą̈t myajadą̈'ą̈ky m'anmɨją̈'wɨn,
mą̈bą̈ą̈t myajadą̈'ą̈ky m'ą̈ą̈w mjoojt.”
38 Yø' ɨdø'øn møj jøts yø' ɨdø'øn jawyenɨp.
39 Jøts ñiñayjade'en ja myɨmajtskpɨ, yɨde'en ja wyą̈'ą̈ñ: “Jade'en mmɨgu'uk xtsokt są̈m
kø'øm mnachøkyɨn.”
40 Yø'øbɨ kutujk majtsk møj midi ja Moisés tø tją̈'ą̈y jap kyutujkjøtpy, jøts midi ñɨgą̈jpxtɨp
ja Dios kyugajpxy ku yik'ɨxpøktɨ.

¿Janch ɨdø'øn ku ja David t'ą̈p'aty ja Cristo?

41 Nay ɨxamnɨm ja fariseotøjk wyɨnaty amukɨ y'etɨnɨm,
42 jøts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ttɨɨbyɨjky:
—¿Są̈ mee mwɨnmay, pøn yø Cristo? ¿Pøn yø' y'u'nk?
Jøts ja tnɨmaadyøø:
—Ja rey David yø' y'ą̈p.
43 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja tnɨmą̈ą̈y:
—¿Jøts sudsomts ja rey David ja Espíritu Santo yikwą̈jnøø jøts ja ojts tijy wɨndsøn? Tiku
ja David yɨde'en wyą̈ą̈ñ:
44 Nømp ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm ja Dios Teety ñɨmą̈ą̈jyøø:
“Putsɨnaaky øts n'agą̈'ñ'ampy,
kunɨm øts yø nmɨmajadą̈køxt pøn
jaty mmɨdsep'ą̈jtɨp.”
45 ¿Sudso ja Cristo ja yiknɨtsokpɨ, sudso ja David ja y'ą̈p'atyɨ, jøts yɨde'ents ja David kø'øm
wyą̈'ą̈ñ jøts ku ja twɨndsønɨ?
46 Jøts nɨpøn nɨsą̈ kidyimwyą̈'ą̈ñ, jøts ja'abɨ xøøw ttamajtstuttøø, jøts ka'ap pøn
y'uktɨɨbyøjknɨyɨ tigati.

23

Ku ja Jesús ttamɨgajpxy są̈ y'adø'øtstɨ ja fariseotøjktɨ møøt ja kąjpxwejpɨtøjktɨ

1 Xjats ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús tnɨmą̈ąy ja mayjąą̈'y jøts ja pyabøjkpɨtøjk:
2 —Yø kąjpxwejpɨtøjktɨ jøts yø fariseotøjktɨ, jade'en yø wyą̈'ą̈ndɨ jøts ku yø tyim-
byą̈ą̈t'atyɨdɨ, yø' ɨdø'øn ja tyimñɨgą̈jpxtɨp wą̈'ą̈ts, yø' ɨdø'øn ja tyimñɨją̈'wɨdɨp ja Moisés
kyutujk.
3 Jade'ents meets yø xpadu'unt, tundɨ dø'øn jade'en tukɨ'ɨyɨ pønɨ są̈ mnɨɨ'mxyɨdɨ;
kidits nayɨde'en m'adø'øtstɨ są̈m yø y'adø'øtstɨ, kumɨ jade'en'ą̈jttɨp yø', wenk yø jaayɨ
y'ukwą̈'ą̈ndɨ jøts wenk y'adøtskojmɨdɨ.
4 Nugo tukmajadą̈'ą̈k myajadą̈'ą̈ktɨ midi janch kamaabyɨm, jøts ja'ats ja jąą̈'y tyuk-
padunwą̈ndɨp; jøts nɨwɨne'enɨn ja kø'øm jade'en tkatunwą̈'ą̈ndɨ.
5 Jade'en'ampy jade'en y'adø'øtstɨ jøts ja kąjp y'ejxɨdɨt, jøts ja mayjąą̈'y y'ejxɨdɨt. Wyet
nɨkɨjxy tkøxją̈'ą̈dɨ wan jaty ja Dios kyutujk, jøts yik'agą̈jpxtɨt ku ja tjantyimbyadundɨ,
jøts nayɨde'en ñachojkmɨyɨdɨ jøts wyet tum yøñ tnajtskudɨɨyɨ tmɨwɨdettɨt, ka'ap jade'en
tyiktundɨ są̈m o pøn jąą̈'y.
6 Ja' chojktɨp jøts tum jam tyimy'ɨxą̈'ą̈ktɨt mą̈ ja wɨndsøn tsɨnaabyajt jam ku xøøw ku ti
tyuñɨ tsą̈ptøjkjøtpy,

7 jøts jade'en ttsokti jøts ja jąą'y nøø'ąjy tuu'ąjy wyindsø'øgiyidit kyąjpxpoo'kxiyidit, jøts ja tyimyiktejtit ku ja kyąjpxwejti.
8 'Jøts meetsts kidim jade'en jąą'y xnimaañidi jøts jade'en myiknøjmidit jøts ku mee mgąjpxwijy, pø tu'ugyixi mee tum jade'en mnay'uch'ątidit mnay'ąjch'ątidit, jøts tu'ugyits ja mgąjpxwejpidi midi mgąjpxwejidip, ja Cristo ja', ja yiknitsokpi.
9 Jøts kidi pøn xejti teety yą nąxwiiñ nąxkijxy, tu'ugyixi meets mdeety ja' pøn jap tsąjpjøtpy.
10 Jøts nika' mnawyindsøndejidit, pø tu'ugyixi ja' pøn mwindsøn'ąjtip, ja Cristo, ja yiknitsokpi.
11 Pøn ja myigu'uk twindsø'jkip, ja' idø'øn møj, ja' idø'øn nmigubąjk'ąjtidip.
12 Pøn ja namyøjpiktą'ąkwąjniyip kø'øm, yik'amutski ja nøjkx yjaty, jøts pønts nabyiktąąjkip yik'ayowim, ja'ats idø'øn nøjkx møjtøjkip.
13 '¡Ti jade'en mnadyatuujnidip meets kąjpxwejpitøjkti meets fariseotøjkti, wine'enin win'øø'ndsøønidi! Meets ja m'agąjpxujkpy jøts mmigu'uk xkaduktatøkiwyą'ąndi ja Dios kyutujk. Jøts ka'ats kø'øm mdøkidi, jøts nika' xyiktøkiwyąmidi pøn ja tsojkin tjajagyajp.
14 '¡Mjanch'ayøøy meets kąjpxwejpitøjkti, meets fariseotøjkti, wine'enin xnidunk'ątti ja win'øø'nk!, ku ja ku'øktyø'øxy ja tyøjk ja pyiktą'ąky xpøjkxidi jøts ñadyijyi xkayiknigaxø'økti, ñadyijyi ja tsąpkajxpy janch yøñ xkąjpxti, yø' meets yikxon myiktagubatp.
15 '¡Ti jade'en mnadyatuujnidip meets kąjpxwejpitøjkti, meets fariseotøjkti, wine'enin ja mmigu'uk xwin'øøndi! Mjantyimyijotigødyip meets, jøts ja jąą'y xukupøktit ja mdsinąą'yindi są mee m'adø'øtsti, jøts kuts ja jąą'y jade'en tø xundi, ne'egi jawaani ka'øy meets ja jąą'y xjąąktyimdyuñ, jade'en ja tpątni są ja øy øy tyimñøjkxt jap infierno, jøts nigidi meets jade'en mdyimyjątt.
16 '¡Mjanch'ayøøy meets tuu' niwąąbidi, jade'ents xundi sąm winąpjąą'yindi!, ku mee mwą'ąñ: "Ku pøn wyąndą'ąky jøts tyiktestigi'aty ja tsąptøjk, jade'ents ja yikpiktą'ąky sąm pøn kyawąndą'ągyin; jøts pønts wąndąkp jøts tyiktestigi'aty ja oori midi ja tsąptøjk yja'ajtpy, ja'ats idø'øn tiy janchwąndąkp."
17 ¡Meets mo'otpidi, jade'en xundi sąm winąp jąą'yindi! ¿Midi'ibi dø'øn jawaani jąąktyimyøj: ja oori, uk ja tsąptøjk midi tyikunuu'kxy jąjtp ja oori ku ja yikąjpxpąąty?
18 Jøts nayide'en mwąmidi: "Ku pøn wyąndą'ąky jøts tyiktestigi'aty ja altąjr, ka'ap ja wyąndą'ągyi; kuts pøn wyąndą'ąky jøts tyiktestigi'aty ja limunsi midi yikyojxp jam altąjrkøjxp, ja'ats idø'øn tiy janch wąndą'ąky."
19 ¡Mee mo'otpidi, mee wimbeets kugoots ejtpidi! ¿Midi'ibi jawaani jąąktyimyøj: ja yojxin, uk ja altąjr midi tyikunuu'kxyjąjtp ti jaty jam yikyojxp?
20 Jøts pønts tyiktestigi'ąjtp ja altąjr ku wyąndą'ąky, kidi ja'ayip ja nugo yiktestigi'ajtpy, nayide'en ja tyestigi'aty ti jaty jam altąjrkøjxp;
21 jøts pøn tyiktestigi'ąjtp ja tsąptøjk, kidi ja'ayip ja nugo yiktestigi'ajtpy ku ja wyąndą'ąky, nayide'en Dios ja tyiktestigi'aty pøn ja chąptøjk'ajtpy.
22 Nayide'en pøn wąndąkp jøts tyiktestigi'aty ja tsąjp, ja Dios idø'øn chinaadyąąjk ja yiktestigi'ąjtip, jøts ja Dios kø'øm midi jap tsinaapy.
23 '¡Mjanch'ayøøy meets kąjpxwejpitøjkti, meets fariseotøjkti, ku ja win'øø'nk xunk'ątti! Køx kidą'ąk meets xjanchkugubatkixy, jøts ka'ap ne'egi xpadu'unxidi midi ja Dios kyutujk jawaani ne'egi yjani'ane'empy ku ja ttsøky ja ødyiidyu'unin, ja pa'ayo'ejxk jøts ja janchją'win. Yą'ątpi meets idø'øn ne'egi jawaani mjapąąt'ąjtip mbadu'ump.
24 ¡Meets winąp tuu'wąąbidi, ku ti x'uukti tum axity ja xyiknąxti jøts ja uux jam kyatøki, jøts nika'ats xjąwidi ja møjpi jiyujk ku ja amuum xjøøndi!
25 '¡Ti jade'en mnadyatuujnidip meets kąjpxwejpitøjkti jøts meets fariseotøjkti ku xunk'ątti ja win'øø'nk! Ja'ayi mee mjanchkamijotkukip sudso ja texy ja tąs nikijxyi

nadyijyɨ waa̱ts y'ett, jøts ka'ap ja xunk'a̱ttɨ pønɨ sa̱dam ja yjøtpy. Nɨ xkaja̱'gyukɨdɨ kudam m'a̱mp mjotp tum ja axøøkpɨ yigaappɨ xjamøøt'a̱ttɨ, ku ja̱a̱'y nugo xwɨn'øøndɨ xwɨmaatstɨ.

26 Meets fariseo wɨna̱ptɨ: jawyeen yø mga'øy'a̱jtɨn xmajtstu'uttɨt, jøts jade'en ja m'anmɨja̱'wɨn ttanɨwa̱'a̱ts'a̱ttɨt ejxɨm n'uk'ejxɨnt ta̱sɨ nyikwa̱a̱jtsɨn, jade'en nɨkɨjxy jade'en jøtpyɨ.

27 '¡Mjanch'ayøøy meets ka̱jpxwejpɨtøjktɨ jøts meets fariseotøjktɨ, meets wɨn'øø'mbɨdɨ!, jade'en mee mgaxɨ'ɨky sa̱m ja oo'kpɨ nɨpotsɨn midi tø yikpoobɨ jøts ja janch tsuj nɨkɨjxy kyaxɨ'ɨky, jøts ku jap jøtpy ujts abøkɨ oo'kpɨ pa̱jk jap, jøts tum ja axøøk ja jap myøøt.

28 Jade'enxɨ meets ɨdø'øn; wemp a̱m ñadyijyɨ xuk'ejxtɨ ja ja̱a̱'y jøts ku mee m'øyja̱a̱'yɨ. Midi'its jap m'a̱a̱wɨdɨp mjoojtɨdɨp, tum ja ta̱a̱y'a̱jtk, tum ja kya'øybɨ jap mwɨnma̱a̱'ñ'a̱jttɨp.

29 '¡Mjanch'ayøøy meets ka̱jpxwejpɨtøjktɨ jøts meets fariseotøjktɨ, meets wɨn'øø'mbɨdɨ! Meetsxɨ ja Dios kyugajpxy ja ñɨpots myik'ø'yɨdɨp ku ja y'ookt ɨ, jøts ja xyo'om yik'øyɨdɨ wyɨngɨ'jy pøn tø y'ats'øyja̱a̱'y'a̱ttɨ,

30 jøts mjanch'uknømdɨ: "Kuk adøm jeexyɨp n'ukja'a̱jtyɨndɨ, ka'ap adøm ja møja̱a̱'dyøjk jeexyɨp tø nbudøjkɨndɨ ku ja tø tyik'ookt ɨ ja Dios kyugajpxtyɨ."

31 Yø'øyɨts meets kø'øm mnadyanɨ'øø'nɨyɨp jøts ku ja xeety'a̱pɨdɨ pøn ja Dios kyugajpxy tø tyik'ookt ɨ.

32 ¡Yik'aba̱a̱dɨdɨts ɨnet midi ja mdeety'a̱ptøjk tø ttunjøpɨdɨ!

33 '¡Meets wɨn'øø'mbɨdɨ! ¡Meets kawɨndɨyja̱a̱'dyɨ! ¿Sudso meets xijy ja ayo'on m'uknɨwa̱a̱jtsnɨyɨdɨt midi jap ayoda̱a̱jkjøtpy mba̱a̱ttɨp?

34 Yø'øgøjpx øts kugajpxy ngaxt møøt ja wijyja̱a̱'dyɨ møøt ja yik'ɨxpøjkpɨdɨ. Jøts myik'ookpts meets ja wɨna̱a̱gɨn jøts ja xyikruspattɨt, jøts pømbɨ yiktseekp yikwopp jap tsa̱ptøjkjotp, jøts pømbɨ yik'ɨxa̱'a̱p yikpawɨdetp ka̱jp ka̱jp.

35 Jade'ents meets ja pøky mdaja̱'a̱dɨt, jøts ja xkubattɨt ku ja øyja̱a̱'y kawɨne'en tø xyik'oo'knɨdɨ, Abel ñɨkøjxp cho'onda̱'a̱ky pøn øy pøn yikxon ja̱a̱'y'a̱jtp, kunɨm ja Zacarías ttamɨgugøxɨ pøn ja Berequías mya̱jnk'ajtpy, pøn mee myik'o'jk jap tsa̱ptøjkjøtpy ma̱ ja alta̱jr y'ity.

36 Janch øts ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ, ku jade'en yiktuñ yø'øbɨ pøky, yø ya̱'a̱tpɨ ja̱a̱'y yø taja̱'a̱dɨdɨp jøts yø yiktagubattɨt pøn jaty ja ɨxya̱m tsɨnaadyɨp.

Ku ja Jesús t'ayo'ijxy ja Jerusalémgɨt ka̱jp

37 '¡Jerusalémgɨt ka̱jp, Jerusalémgɨt ka̱jp, meetsxɨ myik'øø'kpy ja Dios kyugajpxy, jøts xwɨnga̱'a̱tstɨ xjøpka̱'a̱tstɨ pøn ja Dios kyajpxy tyikyø'øyɨdɨp, pøn ja Dios mjadanɨgajxɨdɨp! ¡Tø meets njapeemukwa̱'a̱ñ njakonmukwa̱'a̱ñ kawɨna̱a̱k ojk, sa̱m tsikuna̱'jk ja tya̱a̱k ñɨmu'uxyɨ, ka'ats meets ja jade'en tø xkupiky!

38 Ejxtɨts ɨnet ja tsa̱ptøjk ku ja aba̱k tyanɨ;

39 øts ɨdø'øn wa̱mp jøts ku meets xka'uk'ejxnɨt tsojk, jøts ku meets jaanɨm x'ejxtɨt pønɨ juunɨ ja tiempɨ yja̱'a̱ty ku mnø'ømdɨt: "Ejxɨk Dios ja kyunuu'kxyu'nk ñadyaguguexyɨ midi mmɨme'enxɨyɨp ja kyutujk."

24

Ku ja Jesús tnɨgajpxy jøts ku ja tsa̱ptøjk kyɨda̱'a̱tt

1 Xjats ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús pyɨdsɨɨmy jam tsa̱ptøjkjotp, jøts ɨxam ja wyɨnaty ña̱jxnɨ ku ja pyabøjkpɨtøjk ja jam wɨngon ñɨmejnɨyøø, jøts ja tyukmadoobɨna̱xwa̱'jkøø sa̱ jaty ja tsa̱ptøjk jam t'ijxy ku ja janch tsuj janch øy.

2 Jøts nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja t'adsøøy:

—¿M'ejxtɨp ɨxa jade'en tukɨ'ɨyɨ? Øts wa̱mp jøts ku ya̱ nɨtu'ugɨn ja tsa̱a̱ kyata̱'a̱nt nɨkɨɨbyety, kuja̱'jɨgyøxp yø tukɨ'ɨyɨ.

Ja ejxa̱'a̱n midi yik'ejxp ku wyɨnaty yiktɨɨdyunwa̱nɨdɨ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y

3 Wɨnets ja ojts ñøjkxtɨ jam kojpkøjxp midi yiktejp Olivos; jøts ku ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ɨxam wyɨnaty tø y'ɨxą̄'ą̄ky, wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk ja ojts ñɨnijkxyɨyɨ, jøts ja ojts ñɨmą̄ą̄jyɨdɨ amaa'tsk:

—Ja' øø ndsøjkpy jøts øøts xukmado'ot wɨndem ɨdø'øn ja jade'en yjątt. ¿Ti ejxpajt ti ejxą̄'ą̄n øø n'ejxp jøts ku wyɨnaty mmenwą̄'ą̄ñ, jøts ku wyɨnaty yją̄'ą̄twą̄'ą̄ñ ja tɨɨdyu'unɨn xøøw?

4 Jøts nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ja ñɨmą̄ą̄jyɨdøø:

—Øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt jøts kidi øy pøn nugo mwɨn'ɨɨñɨdɨ.

5 Kumɨ may ja jąą̄'y mye'endɨt jøts ja jade'en ñadyejɨdɨt jøts ku ja y'øtsɨ, yɨde'en ja wyą̄'ą̄ndɨt: "Øts ɨdø'øn Cristo ja yiknɨtsokpɨ"; jøts mayts ja jade'en twɨn'øøndɨt ja jąą̄'y.

6 Jøts mmado'op meets jøts ku jąą̄'y tnɨgą̄jpxtɨt ja tsep, uk tnɨgą̄jpxtɨt są̄ jaty ja tsep yjąą̄ktunɨt, są̄ jaty ja ayo'on yikpą̄ą̄tt; kidits mdsø'øgɨdɨ, jątp ɨdø'øn ja jade'en; ka'anɨmts wyɨnaty tmɨbą̄ą̄t'aty jøts ja nąxwii'ñɨt jąą̄'y yiktɨɨdyu'undɨt.

7 Kumɨ tseptu'undɨp ja jąą̄'y pøn kɨ'abikñą̄ą̄jx kɨ'abikyą̄jptɨ jøts ñañɨbɨdø'øgɨdɨt xem yą̄m, jøts ja wɨndsøndøjk nayɨde'en cheptu'undɨt ja xem ja yą̄m pøn jaty ja kąjp ja nąą̄jx tnɨtanaadyɨp nąxwiiñ; etp yuu xøøw, jøts pą̄'ą̄m køx kɨdą̄'ą̄k jøts ujx ñą̄xt maawyeen.

8 Tso'ondą̄kpnɨm ja ayo'on wyɨnaty jade'en midi yikxon yik'ejxpnɨm.

9 'Wɨnets meets myikøyą̄kt jøts myikjemdu'undɨt myiktedu'undɨt, jøts jąą̄'y yik'oogɨdɨt, jøts nɨpøn mgatsokɨdɨt o mągą̄jp, ja'agøjxp ku mee xjanchjąwɨ.

10 Wɨnet ets ja jąą̄'y may ja yjanchją̄'wɨn t'ɨxmą̄tstɨt, yją̄'dyɨgøøgyøxnɨdɨp ja Dios yja' ja'amɨ jøts ja myɨgu'uktøjk tkøyą̄jknɨdɨt.

11 May ja wɨndąą̄y'ą̄jtpɨ pyɨdsø'ømdɨt, ñadyɨjyɨwyą̄'ą̄ndɨt jøts ku Dios yja' ja tnɨgą̄jpxɨdɨ, jøts may ja myɨgu'uk twɨn'øøndɨt.

12 Kawɨne'en ñą̄xt ja ka'ødyu'unɨn jøts ja ka'øwyɨnmą̄ą̄'ñ, may ja jąą̄'y xem yą̄m kawɨn'ijxyɨm ñayjąwɨyɨdɨt.

13 Jøts pøn tmɨdanaapy jøts pøn tu'ugyɨ wɨnmaapy, ja'ats ɨdø'øn nøjkx nɨtso'ok'ą̄jtp ja y'anmɨją̄'wɨn.

14 Jøts yą̄'ą̄t øy mądsoo yikąjpxwą̄'kxt wɨne'enɨn nąxwii'ñɨt y'ity, yą̄'ą̄t Dios y'øgyajpxy y'ømyadyą̄'ą̄ky, jøts nąą̄jx kąjp ja møj ja mutsk tnɨjąwɨdɨt; jats ɨdø'øn tmɨbą̄ą̄t'ą̄tt jøts nąxwii'ñɨt jąą̄'y yiktɨɨdyu'undɨt.

15 'Ja Daniel, pøn ja Dios kyugajpxy'ajtpy, ja' yɨde'en tnajtsją̄'wɨyɨɨ'ñ jøts tnɨgajpxy ti yikpøkpyajtp, ti mɨdundɨgøøpy; jøts kuts x'ejxtɨt jøts ku ja'bą̄ą̄t jap yik'ejxnɨ yikpą̄tnɨ mą̄ ja tsaachjagunuukxy chąptøjk jap, japts ja mga'ukmaa'kxnɨyɨdɨt. Pønɨ pøn yą̄'ą̄tpɨ nøky kąjpxp, wan tją̄'gyukɨ.

16 Wants ja tka'aktɨ pønɨ pøn tsɨnaadyɨp jam Judea jøts kyaknøjkxtɨt jam kojpkøjxp.

17 Jøts pønɨ jam wyɨnaty pøngapøn tø pyety tyøjkøjxp ja'abɨ xøøw, ka'ats t'uknɨwɨnąjknɨt ok ɨdø'øn ti tjąą̄k'atsjuutt jap tyøjkjøtpy;

18 jøts pønɨ jam wyɨnaty pøngapøn wyɨdity kyą̄mjotp, wan ka' t'ukwɨmbejtnɨ, nɨ wyet nɨ ñą̄ąmy tka'atswetst.

19 ¡Ayo'ijxyɨm ja tø'øxyøjk yjanchjąttɨt pøn jaty mutsk jam wyɨnaty tnɨkøjxp'ą̄jttɨp, pøn jaty myaxu'nk jam wyɨnaty tø tyikaxø'økɨ!

20 Amɨdowdɨ pøktsowdɨ Dios jøts kidi ja et mga'aktɨ ku ja et y'ą̄mxuxy chaachxuxy, jøts kidi wyɨnaty yjaty ku poo'kxɨn xøøw;

21 møk ja ayo'on yik'ext sąm ka' wɨndi yjatyɨn wɨne'en ɨxyą̄m kujk ñaxy ku ñą̄xwii'ñɨt cho'ondą̄ąjky. Jøts ku ja ñą̄xt nɨ kya'ukyik'ejxnɨt jadu'uk nayɨde'en.

22 Jøts ku Dios tyikjakt ja ayo'on jøts jeky y'ett, ka' pøn ñɨtsoojkɨn tpą̄ątt; jøts ka'apts jade'en ttu'unt, ja'agøjxp ku ttsøky ja jąą̄'y jøts tpa'ayøy pøn ja kø'øm tø twɨ'ixy.

23 'Jøts ku wɨnet pøn mnøø'mxɨdɨt: "Ejxtɨ, ɨxyą̄ ja Cristo midi yiknɨtsokp", uk ñø'ømdɨt "Ejxtɨ, ɨxem ja'", kidi xmɨbøktɨ.

24 May ja wɨndą̱ą̱y'ą̱jtpɨ mye'endɨt jøts myikwɨn'øøndɨt, ñadyijyɨ ja ñadyejɨdɨt Cristo midi yiknɨtsokp, uk ñadyijyɨ ja ñabyɨktą̱'ą̱gɨt jade'en są̱m ja jąą̱'y pøn Dios yja' tkąjpxɨdɨp; jøts tnąnky'ejxɨdɨt ja ejxą̱'ą̱n ja ejxpajt, ñadyijyɨ ttu'undɨt ja mɨlą̱grɨ jøts ja jąą̱'y ttawɨn'øøndɨt, ja'bą̱ą̱t ja twɨn'øønwą̱'ą̱ndɨt pøn ja Dios kø'øm tø wyɨ'ijxyɨdɨ.
25 Patkɨ'jyɨ meets yø ɨxyą̱m ndukmadøy,
26 kuxɨp myiknøjmɨdɨt: “Ejxtɨ, ɨxem ja abą̱k etjotp”, kidits jam mnøjkxtɨ; uk mjayiknøjmɨdɨts; “Ejxtɨ, ɨxyąjp tam ja tøjkjøtpy”, kidits meets ja xmɨbiky.
27 Ku ø nme'ent, jade'en ø nme'ent są̱m wyɨdsukyɨn ku ja kyaxɨ'ɨky jam xøbɨdsimy, nayɨde'ents ja nay jatyɨ kyaxø'kmɨ xøjexy jam tsąjpwemp.
28 Nɨdukɨ'ɨyɨ meets ja xnɨją̱wɨt ku nme'ent.

Są̱ mye'ent ja Dios ja myøjkudanaabyɨ ja yiknɨtsokpɨ

29 ’Kuuyɨ ja ayo'on jade'en y'uknąxt, wɨnets ja xøøw y'ookt, wɨnets ja po' ka' y'uk'ą̱nɨt, jøts ja mą̱ą̱dsą̱' kyą̱'ą̱dɨt. Ku ja tsąjp y'adøtspøjkøxnɨt, tukɨ'ɨyɨ tum jade'en yjąttɨt ti jaty jam ejtp tsąjpwemp.
30 Wɨnetnɨmts ja x'ejxtɨt jam tsąjpwemp midi øts jawyeen nąnky'ejxɨp, jøts ja nąxwii'ñɨt jąą̱'y nɨ'ijtyɨ yą̱'ą̱xtɨt, jøts t'ejxtɨt jøts ku ø nmɨme'ent yootsjøtpy ja nmøk'ą̱jtɨn jøts ja kunuu'kxɨn.
31 Wɨnets ja puxujx yikmado'ot møk'ampy jøts ø ndanɨgaxtɨt ja ą̱nkɨlɨstøjk, ja'ats twą̱ą̱mukøjxp pøn jaty ø nja'ajtpy wɨne'en nąxwii'ñɨt jąą̱'y amuum tuk'ojkyɨ tuk-tsąjp'agɨdą̱'ą̱ky.
32 ’Øy x'ukją̱'gyukɨdɨt yø madyą̱'ą̱ky ku yø iigɨ kipy yiknɨmadyą̱'ą̱ky: Ku ja y'awą̱j y'axeeñ u'nknɨm, jøts pyɨdsimy ja y'ą̱ą̱y, jade'ents meets ja xnɨją̱wɨ ku ja y'ą̱ndą̱'ą̱kwą̱nɨ.
33 Nayɨde'ents ɨdø'øn ja nbɨktą̱ąjkɨ ku ja ayo'on jade'en x'ejxtɨt, jade'ents meets ja xnɨją̱wɨt jøts ku wyɨngøñ juunɨ ja tɨɨdyu'unɨn ñą̱xkɨdą̱'ą̱kt, tyimy'ɨxaanɨ dø'øn ja wyɨnaty jøts ja jade'en yjątt.
34 Jade'en øts ɨdø'øn nwą̱'ą̱ñ, jøts ku ja jaayɨ jade'en yjątt nąmga'anɨm y'oo'køxtɨ pøn jaty ja jujky'ą̱jttɨp ɨxyą̱m.
35 Nąjxp y'ity yø nąą̱jx tsąjp, øy yø juunɨ kyudɨgø'øty, jøts øts n'ayuujk nɨjuunɨ yø kyakixy kyanaxy kunɨm jade'en tyimyjątt.
36 ’Ka'ats pøn tnɨją̱wɨ pønɨ ti xøøw pønɨ ti jumøjt ja jade'en yjątt, nɨ ja ą̱nkɨlɨstøjk ja tkanɨją̱wɨdɨ pøn jap tsąjpjøtpytɨ, jøts nɨ øts ja kø'øm nganɨją̱wɨ. Tu'ugyɨ ja Dios Teety ja tnɨją̱wɨ.
37 ’Nayɨde'en są̱m ja Noé yjąjty, nayɨde'ents jadɨgojk yjątt ku ø nme'ent.
38 Ku dø'øn jekyɨp, ku ja ayo'onduu wyɨnaty ka'anɨm myiñ, jøts ja jąą̱'y wyɨnaty yikxon yjanchkaydɨ yjanch'uuktɨ jotkujk, pømbɨ amajtskɨp, pømbɨ y'u'nk ñøøx jam tnɨ'adso'owɨp jøts yąą̱'byøkt, jaabą̱ąt jade'en yjąą̱ktyimy'adø'øtstɨ ku ja Noé tyøjkɨyɨɨ'ñ jap møj bą̱rkɨjøtpy;
39 jøts nɨgɨdiyɨ ja tyimy'ejxtøø ku ja møktuu ku ayo'onduu myiiñ, jøts ja nøøgom ja ojts yiktso'onguixyɨdɨ. Nayɨde'ents ɨdø'øn nøjkx yjaty ku ø nmemɨt, ka'ap pøn xjøp'ejxtɨt.
40 Wɨnąą̱gɨn jąą̱'y jam wyɨnaty namajtsk tyundɨ jam kąmjotp; tu'ukts ja ñɨtso'ok'ą̱tt jøts jadu'uk wyɨndɨgø'øty.
41 Jøts wɨnąą̱gɨn tø'øxyøjk jam wyɨnaty namajtsk yjøtstɨ; tu'ukts ja ñayɨde'en ñɨtso'ok'ą̱tt jøts jadu'uk wyɨndɨgø'øty.
42 ’Nayjøp'ejxɨdɨts meets, kumɨ ka' xnɨją̱wɨdɨ pønɨ juunɨ ø nme'ent.
43 Ukmadowdam yą̱'ą̱t, ku n'ukmadyą̱ąjkɨnt ku pøn kudøjk wyɨnaty t'uknɨją̱wɨ juunɨ yją̱'ą̱tt ja maa'tspɨ ku koots, ¿ti jats ja jujky kyadsunąxt, ti jaa ja tmajtstu'utt ja tyøjk jøts wan ja maa'tspɨ tyik'awą̱tsnɨdɨ?
44 Paty ɨdø'øn nnøjmɨdɨ, jøts jøp'ijxy xyik'ettɨt yą̱m meets ja xkagumay ku øts jotmøñ nme'ent.

Ja ødyumbɨ ejx'ejtpɨ

45 'Pømbɨ tumbɨ dø'øn wijy, ja'ats ɨdø'øn ja tyimyɨdą'ąmp pøn jaty ja wɨndsøn jam yiktsɨnaapy tyøjkjotp, jøts ja abąądɨ tmo'ot kyaaky yjɨɨ'kxy.
46 ¿Kidi ja'ajɨp nekɨm pøn ja wyɨndsøn pąąjtɨp, jøts ku ja ɨxam ka'pxy tpaduñ są ja tø yik'ane'emy ku ja wyɨndsøn yją'ąty?
47 Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ, ja'abɨ tumbɨ dø'øn ja wɨndsøn pyɨktą'ąkp jøts ja ttuk'ejx'ett tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti jaty ja jam yjagyejpy.
48 Kuts ja tumbɨ kya'øy'ątt, ku nɨchøky wyɨnma'aty jøts ku wyɨndsøn ka' chojkją'ąty,
49 jøts ja tjemdumbɨnąxwą'jkɨ ttedumbɨnąxwą'jkɨ ja wyɨndsøn tyumbɨ, uk myu'ugyɨ kyu'uxyɨ møøt ja amu'ukyjąą'dyɨ,
50 jøts kuts ja wyɨndsøn wyɨmbett agumonɨ yąm ja tkajøp'ijxy ja'abɨ xøøw;
51 jøts ja yikxon tyagubatɨt, nayɨde'en yiktu'unt sąm ja jąą'dyɨ pøn ja wɨn'øø'nk ttunk'ąjtɨp. Jøts yą'ąxt yjø'øt tmɨwɨngɨdsetst tmɨ'agɨdsetst ja ayo'on.

25

Ku ja Jesús tmadyąkpąajty nɨmąjk ja kiixye' unąjk

1 'Jøts ja Dios kyutujk jade'en yjątt midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy sąm nɨmąjk ja kiixye' unąjkɨndɨ, midi ja yjąj ojts t'ukondɨ jøts ja tmɨnøjkxtɨ mą ja jąą'y jam y'amajtskɨwyą'ąndɨ, jøts ja jemyąą'y twɨndsø'øgɨwyą'ąndɨ.
2 Nɨmagoxk ka' ti møj tjąwɨdɨ, jøts ja nɨmagoxk janchwijy ja yjąą'y'ątti.
3 Pønts ka' ti møj tjąwɨdɨ ku ja tkondɨ yjąj, nɨka'ap ñøø ja ojts tkojnɨdɨ, ka'ap ja te midi ja tyukta'utstɨp jadɨgojk ku ja kyøxt ja yjąj;
4 pønts wijtyɨ ojts ja abiky tkondɨ ja nøø midi ja yjąj tyuktatøødyɨp, jøts abiky ja' midi ja jąj jap yjąąkmøøt'ajtpy.
5 Jøts kumɨ ka'ap ja jemyąą'y chojkją'tnɨ, xjats ja nɨdukɨ'ɨyɨ mąą'y'øøgyɨ pyąąjtnɨyɨdøø, jøts ja ojts yjadyimy'ukma'oo'køjxnɨdɨ.
6 Xjats tsuu'm et tmadoodøø ja ayuujk kuk yjąwɨ wyą'ąñ møk: "¡Ɨxa myiñ ja jemyąą'y; pɨdsømdɨ jøts xjøpkubąądɨdɨt!"
7 Jøts ja kiixye' unąjk pyɨdø'køjxtøø, jøts ja yjąj ja t'a'ejxɨdøø.
8 Jøts ja ñɨmagoxkpɨ midi ka'ap øy ti tmøjąwɨdɨ, ja'ats ja yjanɨmagoxkpɨ tnɨmaadyøø midi wijtyɨ midi wɨnmaadyɨp: "Møøky øøts yø mjąjnøø waanɨ, oo'knɨp øøts yø njąj."
9 Jøts ja ñɨmagoxkpɨ y'adsoodøø: "Ka' øøts yø nyaky, ku øøts ɨnet yø nyąkt ka' øøts ɨnet nja' tpąątt, jøts nɨ meets ɨnet mja' yø tkapątmɨt. Jam ne'egɨ mnɨnøjkxtɨt mą tyøøgyɨ jøts jam mnadyanɨjuyɨdɨt."
10 Ɨxam ja wyɨnaty tø tyimñøjkxtɨ jøts ja t'atsjuuwyą'ąndɨ ja jąjnøø, ku ja jemyąą'y yją'jty. Jade'ents ja tyøjkɨdɨ pøn a'ejxɨ nayjagyajpɨdɨp, jøts ja ojts tmøøtøkɨdɨ ja jemyąą'y mą ja jap y'amajtskɨwyą'ąñ, jøts ja tøjk'ąąw y'adujknąą.
11 Jøts ja yjanɨmagoxkpɨ kiixye' oojknɨm yja'ukją'tnɨdøø, jøts ja yja'ukwąnɨdɨ: "¡Yik'awą'ąts wɨndsøn yø tøjk!"
12 Jøts ja ojts yɨde'en yik'adsowdɨ: "Ka'axɨ mee nnɨjąwɨ pønɨ mbøn meets."
13 Jøts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja pyabøjkpɨtøjk yɨde'en tnɨmąąy:
—Jøp'ijxy mnąnky'etɨdɨt, kidi nugo mdyimyąąnøjkxtɨ, kumɨ ka' xnɨjąwɨdɨ pønɨ juunɨ øts ja tɨɨdyu'unɨn nmɨme'ent.

Ku ja Jesús tmadyąkpąajty ja tumbɨktøjk pøn ja wyɨndsøn ja myeeñ tyanɨpikyɨ

14 'Nayɨde'en ɨdø'øn Dios kyutujk midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy, sąm tu'uk jąą'y wyɨnaty choonwąnɨ, jøts ja ñøjkxwąnɨ abikñąąjx abikyąjp, wɨnets ja ojts twąądsøy pøn jaty ja jam yiktumpy jøts ja ttanɨpɨjky ja myeeñ.
15 'Tu'uk tmøøy magoxk mil, jøts jadu'uk majtsk mil, jøts jadu'uk tukmil, jade'en ja ojts tmø'øy są pønjabøn ja wijy'ąjtɨn tmøødɨ. Jøts ja chøø'ñ ñijkxy wɨdejtpɨ abiky'et.

16 Ja tumbɨ pøn ja meeñ yikmøøy magoxk mil, ojts ja tta'ajuy tta'agajpxy jøts ja
tyik'u'nkjạjty ja nayɨdɨnø'øn.
17 Nayɨde'en jadu'uk ja meeñ ojts tyiktunkpạtmɨ pøn yikmøøy majtsk mil, jøts jaa ja
nayɨde'en tyik'u'nkjạjty majtsk mil.
18 Pønts ja meeñ yikmøøy tukmil, myɨdso'on ja' jøts ja ayu'uch etjotp tu'uk ja jut
tyik'ø'yɨyɨɨ'ñ, japts ja meeñ ja tnɨtạjy.
19 'Xjats kyɨmjekñɨm ja tumbɨtøjk wyɨndsøn wyɨmbijty, xjats ja tyikwɨngukɨdɨ ja meeñ.
20 Jawyeen yjạ'jty pøn ja meeñ wyɨnaty tø yikmø'øy magoxk mil, jøts ja tjạạkmøøy
jamagoxk mil ja wyɨndsøn midi ja wyɨnaty tø tyik'u'ngɨ, yɨde'en ja tnɨmạạy: "Magoxk
milxɨ, wɨndsøn, ojts xyaky ja meeñ, ɨxyạts jamagoxk mil midi tø nyik'u'ngɨ."
21 Xjats ja wɨndsøn ja ojts y'adsøyɨ: "Øy'ạjtp, øy ɨdø'øn mduñ jøts øy ɨdø'øn mjạạ'y'aty;
nayɨde'en sạm øy tø x'ejx'ity yø meeñ øy yø kyamạbạạdɨ, ndanɨpøkp ɨnet ja myayjạwɨbɨ.
Jøts yạ men, nạx, jøts jawaanɨ may xpøkt ja n'øy'ạjtɨn."
22 Jøts jadu'uk yjạ'tmɨ pøn ja meeñ yikmøøy majtsk mil, jøts ja wyạạñ: "Wɨndsøn, ɨxyạ
ja meeñ majtsk mil midi øts ojts xmø'øy, jøts ɨxyạ ja majtsk mil midi tø nyik'u'ngɨ."
23 Jøts ja wyɨndsøn ja y'adsojɨ: "Øy'ạjtp, øy ɨdø'øn mduñ jøts øy ɨdø'øn mjạạ'y'aty;
nayɨde'ents sạ tø x'ejx'ity yø meeñ øy yø kyamạbạạdɨ, njạạkmo'opts nayɨde'en jawaanɨ
may. Men, tøkɨ ndøjkjøøjty, pạạt ja m'øy'ạjtɨn."
24 Jøts ku yjạ'jty ja tumbɨ pøn ja meeñ wyɨnaty tø yikmø'øy tukmil, yɨde'en ja tnɨmạạy
ja wyɨndsøn: "Wɨndsøn, nnɨjạ'wɨpxɨ øts ku mets ka' ti jadi'iñɨ xnajtsjạwɨ, ja'bạạt me
xpayø'øy øy mets ja xjagaja'ajɨ, myikpɨdø'økwambyạạt mets ja pɨktạ'ạky øy me mja-
gani'ipy.
25 Paty ø ndsø'øgɨ, paty øts ojts n'atsyu'uch ja meeñ jap nạxjøtpy. Ɨxyạts ja', pø mja'ạjtpxɨ
yø'."
26 Jøts ja wyɨndsøn ja ojts yɨde'en y'adsøyɨyɨ: "Tsaachnuuxjạạ'y mets ka'ødyumbɨ, pønɨ
mnɨjạ'wɨp tam ku øts jade'en njạạ'y'aty, ku øts nbøkmuky midi ø ngapɨktakpy, ku øts ja
xijy nyikpɨdø'økt pạạt midi ø ka' nni'ipy,
27 jøts ¿ti kuts øts ja nmeeñ tø xka'anuu'kxyạjkɨ, jøts ja meengyojpk ja jeexyɨp tø nbạạty
møøt ja meeñu'nk ku tø njạ'ạty?"
28 Wɨnets ja wɨndsøn tnɨmạạy ja jạạ'y pøn jaty jam wyɨnaty jam'ạjttɨp: "Pøjkxɨdɨ yø
meeñ midi tukmil, jøts ja xmo'odɨt pøn ja yja' mạjk mil.
29 Pøn ja yja' jam, jạạktyimyikmo'opts ja', jøts ja may'ampy tjagyapt; pønts nɨti
tkamøøt'ạjtp, jøts ku jap yii'nɨm tjạạkjamøødɨ, ja'bạạts ja yjạạktyimyikpøjkxɨt.
30 Yø yjade'embɨ tumbɨ midi nɨti kawạmp, ɨxep wɨbejpɨdsømdɨ agugootstujpy, japts
yạ'ạxt yjø'øt tmɨwɨngɨdsetst tmɨ'agɨdsetst ja ayo'on."

Ku ja nạxwii'ñɨt jạạ'y yiktɨɨdyu'undɨt

31 'Ku ø nme'ent wɨndsøn'ạjtpɨ, nɨ'awɨdity nɨdukɨ'ɨyɨ ja ạnkɨlɨstøjk nmøøtme'ent, jøts ø
n'ɨxạ'ạkt jam kunuu'kxy kyutujktạạjk jøp'ạm.
32 Jøts ja nạxwii'ñɨt jạạ'y nɨdukɨ'ɨyɨ ñamyukɨdɨt øts nwɨngujkp, jøts øts ja nwejtswạ'kxtɨt
jade'en sạm ja jɨyujk'ejxpɨ ja byorreek t'awojpakyɨn møøt ja chiibɨ.
33 Agạ'ñ'ampy øts ja borreek nbɨktạ'ạkt jøts anạjy'ampy ja chiibɨ ndejɨnt.
34 Jøts wɨnets ø nnøjmɨt ja n'agạ'ñ'ambyɨttɨ: "Yạ mendɨ pøn tø tpạạjtɨdɨ ja Dios Teety
kyunuu'kxɨn; kupøjkɨdɨ ja Dios kyutujk midi yjạạ'y ja tyanɨtanaapy, jaayɨp yø myik-
tanɨbɨktạạjknɨyɨdɨ ku Dios ja nạxwii'ñɨt tyik'øyɨyɨɨ'ñ.
35 Tø nyu'øøky nxø'øøky, meetsts ojts xyikay; tø øts adøødsɨ n'ity, jøts meets ojts
xyik'uuky; jøts ku øts ojts njạ'ạty ndsøøñ øy mạgạjp, meets ojts xmø'øy njạ'ạtạạjk.
36 Ku øts nwet ojts xka'ejtxɨ, meets ja ojts xmø'øy; jøts ku øts ojts nbikyɨ, meets ojts
x'atskạjpxjot'amøkɨ; ku øts ojts nyiktsumy, jap meets ojts xkugạjpxɨ."

37 Jøts pønts wyɨnaty tø yikupøktɨ jøts øts ja xnøjmɨdɨt: “Wɨndsøn'ą̈jtɨm, ¿wɨndiixɨk me n'ijxy jøts ku me myu'øøky, jøts øø nyaky kaaky? ¿Uk wɨndits me myik'ijxy mdøødsɨ, jøts øø nyaky ja nøø?
38 ¿Uk wɨndits øø n'ijxy jøts ku me mją̈'ą̈ty mdsøøñ mą̈ jaty kąjp, jøts øø nyaky ja ją̈'tą̈ą̈jk, uk wɨndits øts ja wet nąą̈my nyaky? ¿Juunɨ øøts ja tø n'uk'ixy jøts ku ja mga'ejtxɨyɨ?
39 ¿Uk wɨndits me m'ukyik'ijxy jøts ku me mbikyɨ, uk wɨndi øø n'uk'ijxy ku me myiktsumy, jøts øø n'atsku'ejxɨ jap puxøjkjøtpy?”
40 Jøts yɨde'en ø n'adso'ot: “Janch øts ɨdø'øn nwą̈'ą̈ñ, øy yiinɨ wyaanɨ midi tø xuujnɨdɨ, midi øts tø xmøøjyɨdɨ ja nmɨgu'uk pøn ka'ejtxɨdɨp ja pudøjkɨn, øts ɨdø'øn ja jade'en ñamyayɨ tø xundɨ.”
41 ’Wɨnets øts ja nnøjmɨdɨt ja n'anąjy'ambyɨttɨ: “Jɨwą̈'ą̈ktɨ, kidi øts yą̈ xwɨn'ejxtɨ meets kawɨndɨɨdyumbɨdɨ; nøjkxtɨ jap mą̈ ja jøøn jap nɨjuunɨ kya'øøky, midi ja mɨku' yiktajøp'ejxtɨp møøt ja mɨku'ą̈nkɨlɨstøjktɨ.
42 Tøxɨ ø nyu'øøky, jøts meets ojts ka' xmø'øy ja ngaaky; ojts ø ndøødsɨ, jøts meets ojts ka' xyik'uuky;
43 ojts ø nją̈'ą̈ty ndsøøñ mą̈ jaty kąjp, jøts mee ka' xyikją̈'tą̈ą̈jky. Ku øts nwet ojts kya'ity, jøts meets ja nwet ojts ka' xmø'øy; ka' meets ojts xku'ejxɨ ku øts ojts nbikyɨ, ku øts ojts nyiktsumy.”
44 Jøts øts ja xnøjmɨdɨt: “Wɨndsøn'ą̈jtɨm, ¿wɨndixɨk me n'ijxy jøts ku mets wyɨnaty yuu xøøw myik'ookwą̈'ą̈nɨyɨ, uk tøødsɨ wyɨnaty myik'ookwą̈'ą̈nɨyɨ, uk ku me mją̈'ą̈ty mdsøøñ øy mą̈gą̈jp, uk ku mwet mnąą̈my kya'ityxɨ, uk mbikyɨ m'añɨ, uk myiktsumy myiktɨy, jøts øøts ɨdø'øn nɨti pudøjkɨn nguidyimdyuñ?”
45 Jøts øts ja yɨde'en n'adso'odɨt: “Janch øts ɨdø'øn nwą̈'ą̈ñ, øy yiinɨ wyaanɨ jøts ku ka' tø xuujnɨdɨ nɨti pudøjkɨn pøn ja ayo'on tyanaxpy, nɨ øts køjxp ja tø xkatuujnɨdɨ.”
46 Wɨnets ja jatyɨ ñøjkxtɨt ayoobɨ xemɨkøjxp, jøts pøn wyɨnaty yikupøktɨ jøts ja ñøjkxmɨdɨt tsɨnaabyɨ xemɨkøjxp mą̈ ja tpą̈ą̈jtɨdɨt ja Dios kyunuu'kxɨn jøts ja tsɨnąą̈'yɨn øy yikxon.

26

Ku ja Jesús yikajpxy'aty sudso ja yikmą̈tst

1 Ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jade'en y'ukwą̈n'abą̈jtɨyɨɨ'ñ, jøts ja tnɨmąą̈y ja pyabøjkpɨtøjk:
2 —Mnɨją̈'wɨdɨpxɨ jøts ku ja pą̈skɨ xøøw ja majtsk xøøwnɨ; jade'ents ø nyikøyą̈kt jøts øts jąą̈'y xyikruspattɨt.
3 Jøts ñiñayjatyɨ ñamyujkɨdøø ja teetywɨndsøndøjktɨ, ja kąjpxwejpɨtøjktɨ, jøts ja israelɨt møjąą̈'dyøjktɨ, jam ja tøjkwemp ñamyujkɨdøø mą̈ ja Caifás jam kyutujktą̈ą̈jk midi ja teetywɨndsøndøjk wyɨndsøn'ą̈jttɨp.
4 Jam ja ojts tkajpxy'ą̈ttɨ jøts ja ttanɨbɨktą̈ą̈jkɨdøø sudso ja yiknɨdą̈ą̈yɨt ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jøts ja tyimyą̈tstɨt, jøts ja tyimyik'ooktɨt.
5 Jøts yɨde'en ɨdø'øn ja wyą̈ndøø:
—Ka' y'øyɨt ku xøjøøjty jade'en ndu'unɨndɨt, jøts jąą̈'y kidi xem yą̈m nañɨbɨdɨ'ɨgyɨdɨ.

Ku ja Jesús yiktagutajmjɨ'ɨky ja pą̈'ą̈kxuu'kpɨ

6 Jøts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jam ja wyɨnaty Betania, jam Simón tyøjkwɨndum pøn ja møj pu'uts pą̈'ą̈m pøjkɨp;
7 jøts tø'øxyøjk ja jam ñɨmejnɨ pøn t'ukoon tukmøj abøjk'ɨɨ'ñu'nk ja aceite midi pą̈'ą̈kxuu'kp, ujtskonɨ ja tmɨmiiñ jøts ja'abɨ midi ɨdø'øn janch tsowɨ. Xjats ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jam wyɨnaty tø twɨngu'ɨxą̈ą̈gɨ ja mesɨ, wɨnets ja tø'øxyøjk tpɨktą̈ą̈jky ja aceite midi pą̈'ą̈kxuu'kp jam nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús kyubą̈jkøjxp.
8 Jøts ku ja pyabøjkpɨtøjk jade'en ojts t'ejxtɨ, jøts ja yjantyimy'ą̈mbøjktøø jøts ñømbɨnąxwą̈'ktøø:

—¿Jøts tigøjxp ku yø jade'en nugo wyindigøy?
9 Tøxik yø jeexyip yiktøøky jøts maamyeeñ jeexyip yikpøjkp, jøts ayoobi jąą'y ja jeexyip yiktabudøkidi.
10 Tyimyadoow ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja', jøts ja tnimąąy ja pyabøjkpitøjk:
—¿Tigøjxp ku yø tø'øxyøjk jade'en jotkøjxpim xnøjmidi? Pø yø'øxi dø'øn øy'ąjtp ku øts yø jade'en tø xuñ.
11 Jąąkmibąąt yø ayoobi jąą'dyi, ka'axi yø mą ñøjkxti, ejtpyim yø xmøøt'ejtkunąxtit; øtsts ka', ka' mee xumi yą nwindsinaagyunąxt.
12 Yø' midi'ibi yø tø'øxyøjk tø ttuñ, ku øts nne'kx aceite yø tø xpiktąąjkiyi midi pą'ąkxuu'kp, ja'agøjxp yø jade'en tø ttuñ kuts ja n'o'jkin wyingoni.
13 Janch øts idø'øn nwą'ąñ, ømyądso'ątt pøni mą yikąjpxwa'kxy yą'ąt øgyajpxy yą'ąt ømyadyą'ąky midi tnigąjpxp są nitso'ok'ajtin yikpąąty, jøts yiktukmidøy ja nąxwii'ñit jąą'y, yikąjpxpim yikmadyą'ąkpim yø' midi yø tø'øxyøjk yąm tø ttuñ.

Ku ja Judas ñay'awąjniyi jøts ja tkøyąkt ja Jesús

14 Xjats nidu'ugin ja ñimakmajtskpi pabøjkpitøjkti, pøn txøøw'ąjtp Judas Iscariote, ja' ojts tninijkxy ja teetywindsøndøjkti, jøts ja ojts tminagyajpxyi,
15 yide'en ja tnimąąy:
—¿Wine'en ø xmiju'udyit jøts øts ja nwindsøn'ąjtim Jesús ngøyąkt?
Xjats ja ojts tmijuydi ee'pxmąjk, jade'en ja meeñ ja ojts tmo'odi tum puxplątį.
16 Jøts jaayip ja Judas ja twinmąą'ñ'ąjtni juuni ja tjadyimy'ukøyąkt ja nwindsøn'ąjtim Jesús.

Ku nwindsøn'ąjtim yjąąk'uk'a'ux'ąjtni møøt ja pyabøjkpitøjk

17 Xjats ku ja xøøw midukxøøw tyuujnøø, ku ka' pyąąt'atyi jøts ja tsąpkaaky yika'aty levaduri møøt, ja'abi xøøwts idø'øn ku ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja pyabøjkpitøjk ñimejniyi wingon jøts ja ojts tyiibyikyiyi, yide'en ja wyąndøø:
—¿Mą xtsøky nyiknąjxint ja pąski a'ux jøts øøts ja n'a'ejxit?
18 Jøts ja tnimąąy:
—Nøjkxti jam kąjpjotp mą chøøni ja jąą'y, tø xnijąwidi pøni pøn, ja'ats mnøjmidip: “Yide'en ja windsøn wyą'ąñ: Wingomp øts ja n'o'jkin, jøts mets mdøjkjøtpy øts ja pąski a'ux nyiknąxwą'ąñ møøt øts ja nbabøjkpitøjk.”
19 Jøts ja ojts jade'en tpadundi są ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja wyinaty tø y'ane'emyidi, ojts ja tyik'øyidi ja pąski kaaky jøts ja yik'a'ux'ątt.
20 Xjats ku kyoodsiyii'ñ, winets ja nwindsøn'ąjtim Jesús tmøøt'ixąąjky nimakmajtsk ja pyabøjkpitøjk mą ja mesi jam wyinaty;
21 jøts ixam wyinaty tyimgyaydi ku tnimąąy ja pyabøjkpitøjk:
—Janch øts idø'øn nwą'ąñ jøts ku mee nidu'ugin amaa'tsk'ampy xkøyąkwą'ąñ.
22 Jøts ja yjotmadyøjkidøø, jøts xem yąm wyąndøjkidøø:
—¿Øts me windsøn'ąjtim ndejint xejp?
23 Jøts nwindsøn'ąjtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyidi:
—Pøn ø møøt tø ngay tø njii'kxy, ja'ats øts idø'øn xkøyąkwąmp.
24 Janch jąjtp øts inet ixyąm jade'en sąm ja Dios kyajpxy wyą'ąñ. ¡Yjanch ayøøy ja jąą'yu'nk pøn x'ukøyąjk'oo'kp! Ne'egi tyimdyøøbik jeexyip ku jeexyip kyidyimgye'exy.
25 Winets ja Judas ojts kyajpxy, pøn idø'øn wyinaty køyąkwąjnip, jøts ja wyąąñ:
—Windsøn, ¿ti wan ja ndejin y'øtsi?
Jøts nwindsøn'ąjtim Jesús ja t'adsøøy:
—Paty mets.
26 Ixam wyinaty kyaydi, jøts ja nwindsøn'ąjtim Jesús tnixąjiyii'ñ tu'uk ja tsąpkaaky, jøts ja ttukmøją'wiyii'ñ ttukunuu'kxyją'wiyii'ñ ja Dios Teety, jøts ja ojts t'adujkpaky, winets ja tmøøy ja pyabøjkpitøjk, yide'en ja wyąąñ:

—Kaydɨ yą'ąt; yø' øts ɨdø'øn ñamyayɨ nne'kx'ajtpy.
27 Wɨnets ja tnɨxąjɨgyojmɨ tu'uk ja uujk'ɨɨ'ñ, jøts ja ojts ttukmøjąwɨ ttukunuu'kxyjąwɨ ja Dios Teety, jøts ja ojts tmø'øy ja pyabøjkpɨtøjk, jøts ja t'ukwą'kxtɨt, yɨde'en ja tnɨmąąy:
—Uuktɨ yą'ąt nɨdukɨ'ɨyɨ,
28 øts ɨdø'øn yø' ñamyayɨ nnɨ'jpy midi yąm jadɨgojk tnąnkñamyɨ'øbyøjkɨp ja jąą'y møøt Dios, midi ø nyikwɨdsump nyikwɨdajxpy ja'agøjxp jøts pojkpɨtumbɨ jąą'y yikpojkpɨmaa'kxtɨt, jøts ja Dios Teety ja wyąndą'ąky jade'en tyik'adukt.
29 Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ jøts ku øts yą'ąt uvɨ nøø ka' tsojk n'uk'uknɨt, jaanɨm jadɨgojk n'uujkɨndɨt jotkujk ku Dios Teety ja kyutujk tyiknąxkɨdą'ąkt midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy.

Ku Jesús ja ojts kø'øm tnɨgajpxy jøts ku Pedro ja kyu'øønɨyɨt

30 Xjats ku ja t'øøgøjxtøø ja ɨy midi ja Dios yja'ajpty, wɨnets ja ñøjkxtøø jam kojpkøjxp midi yiktejp Olivos.
31 Jamts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:
—Kuwąnɨ meets ɨnet xmajtstutkøxt yą'ątpɨ koots; pø yɨde'enxɨ jap nøkyɨjxpy wyą'ąñ: “Nyik'ookp øts ja borreegɨ ejxpɨ, wan ja byorreek jadi'iñɨ tyø'øwya'kxy.”
32 Kuts øts ja o'jkɨn n'ukmɨmajadą'ąkt ku øts jadɨgojk njujkpyøkt jøts ø nbɨdsø'ømt jap oo'kpɨ jutjøtpy, wɨnets ø nnøjkxt jawyeen jam Galilea, nąmga'anɨm meets jam wyɨnaty mnijkxy.
33 Xjats ja Pedro ja ojts y'adsøyɨyɨ:
—Øy me nɨdukɨ'ɨyɨ jąą'y mjają'dyɨgøøgyixyɨ, øts nɨwɨndem ø ngają'dyɨgøy.
34 Wɨnets nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja yɨde'en tnɨmąąy:
—Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ, jøts ku yąm koots ɨnet ku ka'ap tsąpnɨ'ąąw y'ayąjxjɨ'ɨkñɨm, tɨgøøk ojk mets wyɨnaty tø xku'ɨɨñ jøts ku me xka'ijxy'aty.
35 Jøts ja Pedro tjąąktyimñɨmąąy ja nwɨndsøn'ąjtɨm:
—Nɨjuunɨ øts jade'en nga'adɨ'ɨch, njadyimyja'øøky me møøt.
Jøts ja yjadu'ukpɨmɨdɨ, nayɨde'en ja wyąmɨdɨ.

Ku ja Jesús t'ajot'ąjty ja Dios Teety jam Getsemaní

36 Jøts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tmøøtją'jty ja pyabøjkpɨtøjk mą ja et jam txøøwɨ Getsemaní, jamts ja tnɨmąąy:
—Yą awejxtɨ, wan øts ja Dios Teety t'ats'ajot'aty.
37 Jøts ja tmøødɨyɨɨ'ñ ja Pedro møøt namajtsk ja Zebedeo y'unąjk, jøts ja jotmay yjanchtatøjkɨnɨyɨ.
38 Xjats ja tnɨmąąy ja pyabøjkpɨ midi ja y'ukwąąw nɨdɨgøøk:
—Janch køjxp øts njoojt jadi'iñɨ, o'jkɨn'ampy ø tø njotmaadyøkɨ. Awejxtɨts yą, kidim mma'oo'knɨdɨ, møøtwijy'ejtɨk øts.
39 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jawaanɨ yjąąknajtsyø'øyɨyɨɨ'ñ, jøts ja ojts jadi'iñɨ ñagyuxendyą'ągɨyɨ, jøts ja ojts t'ajot'aty ja Dios Teety, yɨde'en ja wyąąñ:
—Dios Teety, øyɨk jade'en xjanchkayikjątt, jøts øts kidi jadɨne'en ayo'on ndyimbyąąty; øy ɨdø'øn kidyimyjade'enɨ sąm ø ndyimyjatsøkyɨn, jade'en øts ɨdø'øn ngupøkt pønɨ są me xamɨdsøky.
40 Xjats ja wyɨmbijty nay jam mą ja pyabøjkpɨ jam wyɨnaty nɨdɨgøøk tø t'ukyiktañ, kuts ja tpąąjty tødamɨk ja mya'oo'knɨdɨ; wɨnets ja ojts tnøjmɨ ja Pedro:
—¿Nɨwɨne'enɨn mee tø mguidyimyajadą'ąky jøts meets jeexyɨp xmøøtwijy'ity?
41 Wejtɨ kajtɨ, ajot'ąjttɨ ja Dios Teety, nay'ejx'etɨdɨ jøts kidi mmɨmajadą'ągɨdɨ ja ayo'on midi wɨngomp. Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ ku ja wɨnmąą'ñ yjanchja'ødyunwą'ąñ, ja ne'kxts jaayɨ ja ka'øybɨ tumbɨ amutsk'ejxɨyɨp.
42 Xjats ojts ñøjkxkojmɨ nay jam jadɨgojk, wɨnets ojts yɨde'en t'ajot'aty ja Dios Teety:
—Dios Teety, pønɨ ka'ap jade'en xyikjaty jøts øts ja ayo'on xkadukpąątt, wants ɨdø'øn jade'en tjaty pønɨ są me kø'øm xamɨdsøky.

43 Xjats jam yjaakwimbijty jøts ja pyabøjkpitøjk jadigojk tpatkojmaa, janchmaadip ja jam, wimbeets ja tsuu ja yik'ejtniyidi.
44 Jøts ja nay jam tnikejky, jøts midigøøk ojk ñijkxy Dios Teety ajot'ajtpi, nayide'en wyangojmaa.
45 Winetnimts ojts ñijkxy ma ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty, jøts ja tnimaay:
—Tøts inet, maanidi poo'kxnidi, wan jade'en tjaty. Tø dø'øn tyimbyaaty jøts ku ø nyikøyakt jøts ø nyiktagidøkit ja pojkpitumbi jaa'dyi.
46 Pidø'økti, wan tjaa'myindi; ixa wyingøñ pøn ø xkøyakwamp.

Ku ja Jesús yikmajch

47 Nay ixamnim ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty jade'en wya'añ ku yja'jty ja Judas, pøn ja y'ukpabøjkpi'ajtpy jøts ja møøt tyika'pxy nimakmajtsk ja pyabøjkpitøjk, ja'ats idø'øn jam tmøøtmeen ja mayjaa'y tum tsujx møøt jøts tum kipkyapidi. Ja teetywindsøndøjk, ja israelit møjaa'dyøjk, ja' dø'øn ja kajxidip.
48 Jøts ja Judas, pøn ja nwindsøn'ajtim tkøyajkp, yide'en ja wyinaty ja tiy'ajtin tø tyaky, yide'en ja wyinaty tø wya'añ:
—Pøni pøn øts inet ndsu'kxpy, ja' idø'øn ja wyinaty; jøts ja' idø'øn mmatstip.
49 Xjats ja myiiñ jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús yiknimiñ, yide'en ja tnimaay:
—¡Øts windsøn memp!
Jøts ja ojts ttsu'kxy.
50 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyiyi:
—¿Ti migu'uk mnimimpy? ¿Ti mdsøjkpy?
Winets ja jaa'y ja wingon ñimejniyøø jøts yiknixajiyii'ñ ja nwindsøn'ajtim Jesús, ojts yikmajtsni.
51 Winets tu'uk ja nwindsøn'ajtim Jesús myigu'uk tju'jty tu'uk ja tsujx, jøts ja ojts ttaxikpo'otu'uty tu'uk ja teetywindsøn tyumbi.
52 Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:
—Øødyuñ yø mdsujx nay jap xtyimbyiktaakt ma yø tø xjuuty. Pøni pøn ttatseptump ja tsujx, nay ja'ats ja tya'ookp.
53 ¿Ka' xnijawi jøts ku øts jotmøñ n'amido'ot ja Dios Teety, jøts øts ja xanigaxt ixyamyi naxy nimakmajtsk piky ja ankilistøjk midi tseptundip?
54 Kuts ja jade'en yjatt, ¿ti jats jade'en y'adukt ja Dios kyajpxy? Pø yide'enxi ja wya'añ jøts ku tyimyjade'en yjatt sa dø'øn yam yjatwa'añin.
55 Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús tnimaay ja mayjaa'y:
—¡Ja tsujx, ja kipy, ja tsaa meets yam x'uktanimenip, tø øts yjawi nmaa'tsni! Ejtp meets jam y'ijty jabom jabom nmøøt'ixakunaxy, jøts mee nyik'ixpiky jam tsaptøjkjotp, ¿tikuts øts jamyi xkamajtstøø?
56 Ja'agøjxp ya'at jade'en yjaty jøts ka'pxy pyidsø'ømt sa jaty ja Dios kyugajpxy wyandøø, ku ja tnigajpxidi ja Dios kyajxpy.
Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk ojts kyaakøxti jøts ja nadyu'uk y'ukyikmajtstutnaa.

Ku ja Jesús yikwaanijkxy jam kutujktaajkjotp

57 Jøts ja jaa'dyi pøn ja majtsiyi, jam ja tyiknøjkxti Caifás wyindum, ja teetywindsøndøjk myøjwindsøndi ma wyinaty tø ñamyukyidi ja kajpxwejpitøjkti møøt ja møjaa'dyøjkti.
58 Jøts ja Pedro ja ojts pyanijkxyi, jagam ja pyayø'øyi jøts ja ojts tpaja'aty jap møj windsøn tyøk'agui'py, jøts ja jap tyøjkiyii'ñ jøts ja tmøøt'ixaajky ja ejx'ejtpitøjkti, jøts ja t'ejxwa'añ sa dø'øn ja yjade'embi yjadyimy'ukugøxit.
59 Jøts ja teetywindsøndøjkti, jøts ja møjaa'dyøjkti, jøts niduki'iyi ja kutujk adsinaabyidi, ja' ja yjadyimy'ixaadyip ti ja yjadyimy'uktani'øønidip ja nwindsøn'ajtim Jesús, øy ja yjagajade'eni jøts ja ttaguwaniwya'andi ja o'jkin.

60 Ja'ats kyapa̱ttɨp sudso tyɨɨdyøkɨt, may ja ja̱a̱'y yjamendøø, jøts ja tjady-imñɨ'øø'ndaa̱gɨdɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm. Xjats yja̱'tɨnɨm namajtsk ja nɨ'øø'nda̱a̱jkɨbɨdɨ midi ñadyijyɨ tsaach'a'ejxna̱xtɨp,
61 jøts ja yɨde'en wya̱ndøø:
—Yø ja̱a̱'y yɨde'en wa̱a̱n: “Łxe øts yø Dios cha̱ptøjk nyikɨday, jøts øts yø kyɨdɨgøøk xøøw nyik'øyɨgyojmɨt.”
62 Wɨnets ja teetywɨndsøndøjk myøjwɨndsøn wya̱'kukɨyɨɨ'ñ, jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús yik'amɨdøøy:
—¿Nɨwɨne'enɨn yø xka'adsowɨmbetwa̱'a̱ñ? ¿Ti dø'øn yø' ɨxa jade'en myiktanɨ'øønɨ?
63 Jøts ja Jesús ka'ap ja ojts t'adsøy. Xjats ja wyɨndsøn ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Tuk'ejx Dios, jøts xnɨga̱jpxt tɨy janch. Tukmadook øøts pønɨ mets ɨdø'øn mjanchCristo pøn ja Dios Teety y'u'nk'ajtpy.
64 Jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja tnɨma̱a̱y:
—Øts ja', sa̱m ɨxa tø mwa̱'a̱ñɨn. Jøts nayɨ ndukmadoodɨp ɨxya̱m jøts ku ø x'ejxtɨt ku n'ɨxa̱'a̱kt jam Dios Teety kyutujktaa̱jk jøp'a̱m.
65 Wɨnets ja teetywɨndsøndøjk myøjwɨndsøn ttakø'jtsɨyɨɨ'ñ ja wyet, jøts ja wya̱a̱ñ:
—Tø ya̱'a̱t ja̱a̱'y tmɨgajpxɨgøy ja Dios; ¿ti ejxpɨ ti nɨja̱'wɨbɨ ja̱a̱ktsojkɨyɨp? Tøxɨ xmadojɨdɨ ja y'ayuujk jøts ku kya'øgyajpxy;
66 ¿sa̱ mee m'ukwa̱'a̱ñ?
Xjats ja wyandøø:
—Taja̱'jtɨp pøky yø', wan t'øøky.
67 Wɨnets ja ojts twɨngutsujɨdɨ, jøts twojptøø jøts ttsee'ktøø, pømbɨ ja kojxɨyɨp wemp'a̱m,
68 jøts ja yiknøjmɨ:
—Pø metsxɨ mCristo, ¡uknajtsja̱wɨts pøn tø mgøxyɨ!

Ku ja Pedro tku'ɨɨñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

69 Łxap ɨdø'øn ja Pedro chøønɨ tøjkwimpy, jøts ja tu'uk tø'øxyøjk ñɨmejnɨ midi jam tump, jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—¿Kidi metsɨp y'ijty mmøøtwɨdijtpy yø Jesús midi Galileɨt etjotp tsoo'mp?
70 Ka'ats ja Pedro ja tkupiky ma̱ ja mayja̱a̱'y jam wyɨnaty, yɨde'en ja wya̱a̱ñ:
—Ka' nnɨja̱wɨ pø ti mets jade'en mgajpxpy.
71 Łxap ja Pedro wyɨnaty pyɨdsømwa̱nɨ ma̱ ja tøjk'a̱a̱w, ku ja ojts jadu'uk ja tø'øxyøjk y'ijxyɨ, jøts ja ojts ttukmadøy pøn jam wyɨnatyɨ:
—Yø ja̱a̱'yxɨ tmøøtwɨdejtp yø Jesús pøn Nazaret kuga̱jpɨp.
72 Jøts ja Pedro jadɨgojk tkagupøjkojmɨ, yɨde'en ja tyimwya̱a̱ñ:
—Ka' øts yø ja̱a̱'y n'ijxyɨ.
73 Xjats ku jawaanɨ y'ijty, jøts ja Pedro ja ja̱a̱'y ñɨmejnøø pøn jaty jam wyɨnatyɨ, jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—Janch nayɨde'endam mets, nayɨ Jesús tam me mjanchmɨgu'uk'ajtpy, kø'ømts yø m'a̱a̱w m'ayuujk myiknɨgaxɨ'ɨgyɨ.
74 Jøts ja Pedro janch wenk ja kø'øm ñawya̱'a̱ñɨ ñadyijyɨ, ka'ap ja tyimgyupiky, tyuk'ejx ja Dios ja', tɨy janch ja tyimwya̱'a̱ñ ku ja tka'ijxyɨ:
—Nguidyimy'ijxy'ajtpy øts yø ja̱a̱'y.
Wɨnets ojts nay jatyɨ y'aya̱'a̱xy tu'uk tsa̱pnɨ'a̱a̱w.
75 Xjats ja Pedro ja tja̱'myejchnɨm ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨyɨ: “Ya̱m ja tsa̱pnɨ'a̱a̱w kya'aya̱'a̱xñɨm, tø mets wyɨnaty tɨgøøk ojk mwa̱nɨ jøts ku me xka'ijxy'aty.” Jøts ja Pedro jam pyɨdsɨɨmy, jøts ja nugo y'uk'a̱mya̱a̱xnɨ y'uktsaachya̱a̱xnɨ.

27

Ku ja Jesús yiktagɨdøjkɨyɨɨ'ñ ja Pilato

1 Xjats ku yjøpy'ąjty, jøts ja teetywɨndsøndøjk møøt ja israelɨt møjąą'dyøjktɨ ojts ja tkajpxy'ątti, jøts ja tu'ugyɨ tnɨwɨnmąą'yɨdøø jøts ja tyik'ooktɨt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús.
2 Xjats ja køwɨiñ tyiknøjkxtɨ jøts ja yiktagødøkɨyɨi'ñ ja Poncio Pilato, pøn jam wyɨnaty wɨndsøn'ąjtp.

Ku ja Judas y'ø'jky

3 Jøts ku ja Judas ojts t'ixy, pøn tkøyąjkp ja nwɨndsøn'ąjtɨm, jøts ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tø yiktaguwąą'nɨñɨ ja o'jkɨn, ja'ats ja ojts jadɨgojk tsaachkuwɨnmayɨ jøts ja tyikwɨmbijty ja meeñ ee'pxmąjk tum plątɨ, jade'en ja tkømøøy jadɨgojk ja teetywɨndsøndøjk jøts ja israelɨt møjąą'dyøjktɨ,
4 yɨde'en ja tnɨmąąy:
—Tø njantyimdyundɨgøy, møk ø tø njantyimdyundɨgøy ku øts yø tø ngøyaky jøts yø y'ookt, jøts nɨti tundɨgø'øyɨn yø tkamøøt'aty.
Jøts ja ojts yɨde'en yik'adsøy:
—Jøts, ¿ti øøts ja ndungɨ? ¡Mgø'ømwɨnmąą'ñxɨ mets yø'!
5 Wɨnets ja Judas tnajtswøjɨyɨi'ñ ja meeñ jap tsąptøjkjøtpy, jøts ja chøø'ñ jøts ja ñijkxy nayuktsuujmɨbɨ.
6 Jøts ja teetywɨndsøndøjk tkonjø'ktøø ja meeñ jøts ja wyąndøø:
—Ka'ap yø kyutujkyɨ jøts yø meeñ jap ngugo'ona'andɨt jap lɨmunsɨ abøjk'ɨi'ñjøtpy, kumɨ jąą'y chow yø'.
7 Jøts ja nay jatyɨ tkajpxy'ąjttøø, tyiktunkpąątwą'ąndɨ ja meeñ jøts ja ttaju'udyɨt nąąjx jøts y'øyɨt jadu'uk kąmɨ sąntɨ mą ñąxøkɨdɨt ja jąą'y pøn tso'ondɨp abikyąjp. Campo del Alfarero, ja' ja nąąjx xyøøw.
8 Ja'agøjxpts ɨxyąmbąąt ja nąąjx yiktijy Nɨ'jpkyąm.
9 Jade'ents ja Jeremías ja y'ayuujk tyɨiy ku ja Dios ja wyɨnaty yɨde'en jekyɨp yikwą'ąñɨyɨ: “Jøts ja tnɨxąjɨdøø ja meeñ ee'pxmąjk tum plątɨ (ja' ñɨmeeñ midi ja Israelɨt jąą'y ja wyɨnaty tø pyɨktąąjkxɨyɨ),
10 jøts ja ttajuudyøø ja nąąjx, jade'ents øts ja Dios Teety xnɨmąąy.”

Ku ja Jesús twɨnguwą'jkɨyɨi'ñ ja Pilato

11 Jøts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja jąą'y yiknøjkxɨyɨ jam øyikutujkpɨ wyɨngujkp, jøts ja yɨde'en tyɨibyøjkɨyɨ:
—¿Mets ɨdø'øn israelɨt jąą'y mjanchnɨwɨndsøn'ajtpy?
Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús yɨde'en tnɨmąąy:
—Janch jade'en ɨdø'øn ja', sąm ɨxa tø mwą'ąñɨn.
12 Jøts ku ja teetywɨndsøndøjk kyąjpxjø'ktøø møøt ja møjąą'dyøjktɨ, jantyimy'øø'ndɨp ɨdø'øn ja', jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tkidyimy'adsøy.
13 Wɨnets ja Pilato ja ñɨmąąjyøø:
—¿Ka'ap yø xmadøy są jaty ɨxa myiknɨ'øønɨ?
14 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ka'ap y'adsøy; ja'ats ja yikutujkpɨ ñɨgyumąąp yją'wɨyɨi'ñ jøts ka'ap ja y'uktąąbyątnɨ.

Ku ja Jesús ñɨdujkɨyɨi'ñ jøts ja y'ookt

15 Jade'ents ɨdø'øn ja yikutujkpɨ txumɨkostrumbrɨ'aty ku xøøw tyuñɨ, jøts ja tu'uk tyik'awą'ątspɨdsimy ja tsumyjąą'y, ja mayjąą'y ja kø'øm twɨ'ejxtɨp, pønɨ pøn ja chojktɨp ja'ats ja yik'awą'ątspɨdsømdɨp.
16 Jamts ɨdø'øn tu'uk ja tsumyjąą'y wyɨnaty, Barrabás ja xyøøw. Tyimyjanɨjąwɨ ja' ku ja møj tundɨgøøbyɨ;
17 jøts ku ja jąą'y ñamyujkøjxɨdøø, wɨnets ja Pilato yiktɨiy:
—¿Pømbɨ mdsojktɨp jøts ø nyik'awą'ątspɨdsø'ømt: yø Barrabás, uk yø Jesús, midi yiktejp Cristo?

18 Tøts ja wyinaty tnijąwi ja yikutujkpi jøts ku ja ja'agøjxp tkøyąkti ku ja nawyinąxi tjąwidi.
19 Ixam ja Pilato wyinaty chøøni kyutujktąąjkjotp, ku ja ñidø'øxy ñimąąjyøø: “Ti yø øyjąą'y tø xanibøjkiñi; majtstu'ut, janch wenk ø ngumąąy tsu'uuy yø'øgøjxp.”
20 Jøts ja teetywindsøndøjkti møøt ja møjąą'dyøjkti ojts ja ttukmibøkti ja mayjąą'y jøts ja t'amido'odit jøts wan t'awą'ątspidsimy ja Barrabás, jøts y'ookt ja nwindsøn'ąjtim Jesús.
21 Xjats ja yikutujkpi ja jadigojk ñimąąjyidøø, jøts ja ojts tyiktiiy:
—¿Pømbi mee ndsøjkpy jøts ø nyik'awą'ątspidsø'ømt?
Jøts ja mayjąą'y ñømdøø:
—Wan yø Barrabás t'awą'ątspidsimy.
22 Jøts ja Pilato tjąąktyiktiiy:
—¿Jøts są øts yø ndu'unt yø Jesús midi yiktejp Cristo?
Jøts ja ojts niduki'iyi y'adsowdi:
—¡Yikruspat!
23 Winets ja Pilato ja ñimąąjyidøø:
—¿Ti tundigø'øyin yø tø ttuñ?
Jøts ja jadigojk jawaani møk wyąndøø:
—¡Yikruspat!
24 Xjats ku ja Pilato ojts t'ixy jøts ku nisudso'ampy kya'øyi, ne'egi jinaxy ja jąą'y tseeni mo'tsni y'adøtsnidi, winets ja nøø ja ojts t'atsnąnkyi'iyi, jøts ja kyøbujy jam mayjąą'y wyingujkp, yide'en ja wyąąñ:
—Kidi øtsip wąmp jøts yø y'ookt, ka' øts yø nbøky'ixy. Meets yø mniją'wip pøni są yø xunwą'ąndi.
25 Xjats ja jąą'y niduki'iyi y'adsoodøø:
—¡Niduki'iyi øøts yø xpąąt'aty ja y'o'jkin, nayide'en ja møj ja mutsk, u'nk uną'jk, pøn yø kapąądip!
26 Xjats ja Pilato tyik'awą'ątspidsiimy ja Barrabás; jøts ja ojts tni'ane'emy jøts ja nwindsøn'ąjtim Jesús yikwopt, jøts ja ojts tkøyaky jøts wan tyikruspatti.
27 Jøts nay ja' ja syoldądi tyiknøjkxtøø ja nwindsøn'ąjtim Jesús jam kutujktąąjk agø'øm, jøts ja jam ojts twąąmujkøxti niduki'iyi ja soldądi, jøts ja ojts tnabejkidi ja nwindsøn'ąjtim Jesús.
28 Jøts ja wyet ja ojts tjajnidi, jøts ja tsąjpts wet ja ttanijandøø,
29 jøts koroni ja ojts ttagujandi tum kujp awiity ja', jøts ja kipy ja ttagøkąjpidøø y'agą'ngyøjø'øm. Winets ja twinguxanaadyøø jøts ja ojts tjanchaxe'ekti, yide'en ja tnøjmidi:
—¡Dios kunuu'kxip yą'ąt israelit jąą'y wyindsøn!
30 Jøts ja tnitsujidi, jøts ja jamyi tnixąjidi ja kipy jøts ja ttaguwojpjø'økti.
31 Xjats ku ja jade'en t'uktaguyąjtøø, t'uknixektøø t'uktaxektøø, winets ja ttanijanduttøø ja tsąjpts wet jøts tpiktąąjkidi jadigojk ja kyø'øm wet. Jøts ja tyiknøjkxti jøts ja kyiruspatt.

Ku ja Jesús kyiruspejty

32 Tyimy'ixam wyinaty tø choondi ku ojts tpąątti tu'uk jąą'y pøn kugąjp'ąjtp Cirene, Simón'ąjtp ja'; ja'ats ja ojts ttaguwąnidi jøts ja ttsøøjmit ja nwindsøn'ąjtim Jesús kyirus.
33 Jøts idø'øn ja jade'en yją'ttøø mą ja et txøøwi Gólgota, midi yide'en ayuujk pidsøømp: Oo'kpi Kyubąjk Pąjk.
34 Jamts ja tmøødyi ja vino adaamuky møøt ja ujts tą'ąm nøø; kuts ja tją'gyąjpy xjats ja nika'ap t'uujky.
35 Kuts ja wyinaty tø tyikruspajtnidi, winets ja soldądi tniguyąjtidøø ja nwindsøn'ąjtim Jesús wyet, jøts ja ojts twejtswą'kxti. Jade'ents ja Dios kyugajpxy tyimdyiy ja y'ayuujk ku ja wyąąñ: “Tø øts nwet ja xwejtswą'kxidi, tø ja tniguyątti jøts ja t'ejxti pøn uktają'ątip.”

36 Wɨnets ja jamyɨ y'ɨxa̱ktøø jøts ja t'ejx'etwa̱'a̱ndɨ.
37 Jøts ja jam y'aguba̱jkp ojts tkøxja̱jyɨdɨ ja letrɨ midi wa̱mp jøts ti tyuku'o'jkɨdɨp. Yɨde'en ja wya̱'a̱ñ: “Ya̱'a̱t ɨdø'øn txøøw'a̱jtp Jesús, israelɨt ja̱a̱'y wyɨndsøndɨ.”
38 Namajtsk møj maa'tspɨ ja ojts tmøøtkruspety, tu'uk y'aga̱'ngyøjø'øm jøts tu'uk y'ana̱jkyøjø'øm.
39 Jøts ku jam pøn ñaxy tum wenk ja myɨgajpxyɨ, tum kuba̱jkwɨbejttɨp ja',
40 jøts ja wya̱'a̱ndɨ:
—Metsxɨ xijy tsa̱ptøjk myikɨda̱a̱py jøts jadɨgojk xyik'øyɨ kyɨdɨgøøkxøøwyɨ, wants mga'uk'øøky. Pønɨ mjanchDiosu'nk tam mets, wɨna̱k jam kruskøjxp.
41 Nayɨde'en ja tyaxejkmɨyɨ ja teetywɨndsøndøjktɨ ja ka̱jpxwejpɨtøjktɨ, ja fariseotøjktɨ, jøts ja møja̱a̱'dyøjktɨ, yɨde'en ja agø'ømyɨ ña̱wya̱'a̱ñɨdɨ:
42 —Tø wyenkpɨ tyiktsø'øky, ka'ats tjaty jøts kø'øm ña̱nkcho'ogɨt. Pønɨ janchts ku ja Israelɨt ja̱a̱'y tjanchwɨndsønɨdɨ, wan jam t'ukwɨnaky kruskøjxp, jaanɨmts ɨdø'øn njanchja̱'want.
43 Pø Diosxɨ y'ajoojtɨp; wants ɨnet ɨdø'øn t'ukpɨdøkɨyɨ jøts kyayik'oogɨt, pønɨ janch ku ja yjanchøkyɨ; tøxɨ yø kø'øm wya̱'a̱ñ jøts ku yø Dios U'ngɨ.
44 Ja maa'tspɨba̱a̱t ja nayɨde'en yjanchka'uk'ømyɨga̱jpxmɨyɨ midi ja jam wyɨnaty møøt tø kyɨruspety.

Ku ja Jesús y'ø'jky

45 Wɨnets ja et kyoodsɨyɨɨ'ñ kujkxyøøw, jøts møj wɨnakxyøøwnɨm yja̱jta̱a̱jky jadɨgojk.
46 Jøts nay jatyɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús møk wya̱'a̱ñ:
—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —midi yɨde'en tyijpy: Dios Teety, Dios Teety, ¿tigøjxp ku øts jade'en tø xna̱nktyuñɨ?
47 Ojts ja wɨna̱a̱gɨn tmadowdɨ pøn jaty jam wyɨnatyɨ, jøts ja ñømdøø:
—Ja Elías yø ja̱a̱'y wya̱a̱dsøøpy, ja Dios kyugajpxy.
48 Wɨnets ja jatyɨ nɨdu'uk putyɨ t'atskøøñ tu'uk ja tanøxe'jts, jøts ja ojts ttabadijy ja vino ta̱'a̱m, wɨnets ja kipy jøp'a̱m tkøxkøøñ, jøts ja ojts tta'agonjɨ'ɨky jøts ja txeetst.
49 Yɨde'ents abiky wya̱mɨdøø:
—Majtstu'ut; wan t'uk'ijxyɨm pønɨ janch nɨmejnɨp ɨnet ja Elías jøts ja o'jkɨn kyadukpa̱a̱dɨt.
50 Jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús jadɨgojk ojts møk ja y'ayuujk pyɨdsimy, jøtsnɨm ja y'o'jky.
51 Wɨnets ja møj tsa̱ptøjk awejtstuk nay jatyɨ tyakø'øtsɨyɨɨ'ñ, kuba̱jkp ja kyø'øts'a̱wɨyɨɨ'ñ jøts ja ok'a̱m kyø'øtskɨda̱a̱jky. Jøts ja ujx ña̱jxy jøts ja tsa̱a̱ kyu'kx'a̱wɨgyɨjxy,
52 ojts ja oo'kpɨ nɨpots may y'awa̱'a̱ch; jujkpyøjktɨba̱a̱t ja oo'kpɨdɨ pøn wyɨnaty ja Dios tø tjanchja̱wɨdɨ ku ja yjujky'a̱jttøø.
53 Jøts ja pyɨdsømdɨ jap yjutjøtpy ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús wyɨnaty tø yjujkpyiky jadɨgojk, jøts ja kya̱jptøjkɨdøø jam Jerusalén midi ja Dios kyunuu'kxkya̱jp'ajtpy, ma̱ mayja̱a̱'y ja ojts y'ijxyɨdɨ.
54 Xjats ku dø'øn ja capitán pøn jaty ja jam wyɨnaty møøt t'ejx'ity ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús, ku ja ojts t'ejxtɨ jøts ku ja ujx ñaxy jøts tukɨ'ɨyɨ sa̱ jaty ojts yjaty, jøts ja yjadyim-chø'jkɨdøø, yɨde'en ja wya̱ndøø:
—Janch ja' tam yø ja̱a̱'y tø y'ity, ja Dios U'nk.
55 Jøts ja maadyø'øxyøjk jam wyɨnaty a'ejxujktɨp jagam, tum ja' pøn jam wyɨnaty Galilea tø tpadsoondɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús, jøts pøn jaty ja wyɨnaty tø pyudøkɨyɨ.
56 Ja María Magdalena dø'øn jam, jøts jadu'uk ja María pøn ja Jacobo tya̱a̱gɨp møøt ja José, jøts ja Zebedeo ñɨdø'øxy.

Ku ja Jesús ja ñɨne'kx yikpɨkta̱a̱jky jap oo'kpɨ tsa̱a̱ jutjøtpy

57 Xjats ku ja et yjoo'xnɨ jøts kyoodsɨwyąnɨ, wɨnets myiiñ tu'uk kumeeñ jąą'y pøn
txøøw'ąjtp José, jam ja kyugąjpɨ Arimatea, jøts nayɨ tø dø'øn ja wyɨnaty tpabøjkɨ ja
nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús yja'.
58 Ja'ats ojts t'ats'ixy ja Pilato jøts ja t'amɨdøøy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ñɨne'kx. Jøts ja
Pilato ja ojts tyikutuky jøts wan tyikømø'øy.
59 Wɨnets ja José ja t'axąjøø, jøts ja wą'ąts wet ja tta'abijty,
60 jøts ja t'atspɨktąąjky jam oo'kpɨ jutjotp midi ja wyɨnaty tø tyimyikjemy'øyɨnɨm.
Kø'øm jap y'uktøkɨwyą'ąñ mą ja tsąą jut jam. Xjats ku ja møj tsąą ja tu'uk t'ukta'agɨiñąą
mą ja yiknɨdøkɨ, jøts ja ojts ñøjkxnɨ.
61 Nay ɨxam ɨdø'øn ja wyɨnatymɨdɨ ja María Magdalena møøt jadu'uk ja María, jam ja
wyɨnaty chøønɨdɨ jam oo'kpɨ jut agø'øm.

Ja soldąditøjk pøn jam y'ejx'ejttɨp ja oo'kpɨ jut

62 Xjats ku kyɨmjabom'ąjty ku wyɨnaty tukɨ'ɨyɨ tø yik'a'ejxɨgyøxnɨ, tum abąądɨ y'ejtnɨ
ti jaty tsojkɨp ku poo'kxɨn xøøw, wɨnets ja teetywɨndsøndøjk møøt ja fariseotøjk ojts
t'ats'ejxtɨ ja Pilato,
63 jøts ja t'atsnɨmaadyɨ:
—Wɨndsøn, ja' øøts yąm tø nją'myech ku yɨde'en wyąąñ ja wɨndąąy'ąjtpɨ jąą'y, ku
ja wyɨnaty jąąk ja yjujk'aty, ku ja tijy kyɨdɨgøøk xøøw yjujkpyøkt jadɨgojk, jade'en
pyɨdsø'ømt jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy.
64 Paty jade'en tɨgøøk xøøw xjadyimñąnky'ejx'etɨt ja oo'kpɨ jut, jøts ja pyabøjkpɨtøjk
kidi myendɨ koots jøts ja kidi tmaatstɨ ja oo'kpɨ ñɨne'kx ku ja tnøjmɨdɨt ja jąą'y: “Tø ja
tmɨmajadą'ąky ja o'jkɨn, tø ja yjujkpyiky jadɨgojk.” Kuts jade'en tyąąy'ąttɨt, yø'øts ne'egɨ
janchka'ukmaañɨp, ne'egɨ ka'ap ja jawyeembɨ tąąy.
65 Wɨnets ja Pilato ja ñɨmąąjyɨdøø:
—Łxyądɨ yø mdsoldądɨ ka'pxy nɨwɨne'enɨn yø y'ejx'ettɨ. Nøjkxtɨ meets jøts yikxon
xyik'adujkøxtɨt mąbąąt meets jam kø'øm x'ixy.
66 Wɨnets ja ñøjkxtøø jøts ja ojts yikxon tyik'adujkøxtɨ ja oo'kpɨ jut, ojts ja t'axotstɨ ja
tsąą midi tya'agɨidyɨp jøts ja t'adsaadyøø, ojts ja seeyɨ tpɨktą'ąktɨ jøts ja jam tyiktąndøø ja
soldąditøjk pøn jam ejx'ejttɨp.

28

Ku ja Jesús yjujkpyɨjky jadɨgojk

1 Xjats ku wyɨnaty tø ñaxy ja poo'kxɨn xøøw, jøts wyɨnaty kyująjtą'ąky kyudøø'kxą'ąky
myɨdukxøøw ja yjadu'ukpɨ samąąn, wɨnets ja María Magdalena møøt jadu'uk ja María
tnɨnøjkxtɨ ja oo'kpɨ jut jøts ja t'ats'ejxwą'ąndɨ.
2 Jøts jotmøñ myiiñ ja ujx janch møk, ja nwɨndsøn'ąjtɨmdamɨk ja y'ąnkɨlɨs jam wyɨnaty
kɨdąkp tsąjpwemp, jøts ku ja ojts yją'ąty mą ja oo'kpɨ jut jam, jøts ja tjɨgɨɨy ja tsąą midi ja
tø yikta'agɨ'ɨy, jøts ja tta'ɨxąkpejty.
3 Jade'en ja yjąjy tyɨɨ'kxy sąm wɨdsukɨn, jøts ja wyet jade'en pyoobɨ sąm tsąp'øø'pkyɨn.
4 Xjats ku ja soldądɨ jade'en t'ejxtøø, jøts tsø'øgɨ ja yjanchyikmɨbejpnɨyɨdɨ, jøts jade'en
tyąndøø sąm ja jąą'y øøgyɨndɨ.
5 Wɨnets ja ąnkɨlɨs tnɨmąąy ja tø'øxyøjktɨ:
—Kidi mdsø'øgɨdɨ. Nnɨją'wɨp øts jøts ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús x'ɨxą'ądɨ pøn kruskøjxp
o'jk.
6 Ka'ap ja yą ukpønɨ, tø ja yjujkpyiky, tø ja tmɨmajadą'ąky ja o'jkɨn, tø ja jade'en yjaty
sąm ja ojts kø'øm tnɨgajpxyɨn. Men x'ejxtɨ mą ojts yikpɨktą'ąky.
7 Tsojk nøjkxtɨ, jøts x'atstukmado'odɨt ja pyabøjkpɨtøjk jøts ku ja tø yjujkpyiky jadɨgojk,
jøts ku ja jawyeen ñøjkxt jam Galilea jøtsnɨm mee mnøjkxt; jamts ja x'ejxtɨt. Yø'øyɨ dø'øn
ja ndukmadoowąndɨp.

8 Xjats ja tø'øxyøjk jam putyɨ choˈondøø mą̲ ja ooˈkpɨ jut jam, jadeˈen ja chøˈøgɨdɨ jøts jadeˈen ja yjanchxondą̲ˈą̲ktɨ; jøts ja ojts tsojk tyiknøjkxtɨ ja kajpxy ja ayuujk mą̲ ja nwɨndsønˈą̲jtɨm Jesús pyabøjkpɨtøjk jam.
9 Łxam ja wyɨnaty jadeˈen ñą̲xtɨ ku ja nwɨndsønˈą̲jtɨm Jesús wyą̲ˈkaxɨˈjky jøts ja ojts kyą̲jpxpøøˈkxyɨdɨ. Wɨnets ja wɨngon twɨngunøjkxɨdøø jøts ja twɨnguxanaayˈøyɨdɨ, nagyumą̲jtsɨdɨ jaˈ tyekyøjxp,
10 jøts ja yɨdeˈen ñɨmą̲ą̲jyɨdɨ:
—Kidi mdsøˈøgɨdɨ. Nøjkx øts ja nmɨguˈuktøjk xˈatstukmadojɨdɨ pøn jaty ø nbabøjkpɨˈą̲jtɨp jøts ñøjkxtɨt jam Galilea, jam øts ja xpą̲ą̲ttɨt xˈejxtɨt.

Ku ja soldą̲dɨ tˈatstukmadowdɨ ja teetywɨndsøndøjk są̲ ja jut yˈą̲wą̲jch

11 Łxamnɨm ja tø'øxyøjk wyɨnaty yø'ødyɨ, jøts ja soldą̲dɨ wɨnąą̲gɨn ñøjkxtøø jam kąjpjotp pøn ejxˈejttɨp, jøts ja tˈatstukmadoodøø ja teetywɨndsøndøjk ti jaty wyɨnaty tø tyuñɨ.
12 Wɨnets ja teetywɨndsøndøjk ojts tnɨnøjkxtɨ ja møjąą̲ˈdyøjk jøts ja tkajpxyˈą̲jttɨ kyijpxy kyajpxy; ojts yikxon ja maamyeeñ tmoˈodɨ ja soldą̲dɨtøjk,
13 jøts ja tnɨmaadyøø:
—Jadeˈen mee mwą̲ˈą̲nt jøts ku koots, ɨxap mee wyɨnaty mmą̲ˈą̲y, ku ja Jesús pyabøjkpɨtøjk ojts yjąˈą̲ttɨ jøts ja ojts tˈatsmaatstɨ ja ooˈkpɨ ñɨneˈkx.
14 Jøts øy ja wɨndsøn ja wyɨnaty tjanɨjąwɨ, øøts ja møøt nnagyą̲jpxɨt jøts ja kaˈ są̲ wyą̲ˈą̲nt, jøts mee kaˈ ti pøky mdająˈą̲dɨt.
15 Xjats ja soldą̲dɨtøjk tˈaxą̲jɨdøø ja meeñ, jøts ja ojts jadeˈen tpadundɨ są̲ jaty ja wyɨnaty tø yikˈanaˈamdɨ. Jøts jadeˈen ɨxyą̲mbą̲ą̲t tnɨmadyą̲ˈą̲ktɨ ja israelɨt jąą̲ˈdyɨ.

Ku ja Jesús ttaguwą̲ˈą̲nɨyɨɨˈñ ja tunk ja pyabøjkpɨtøjk

16 Jøts jadeˈen ñøjkxtøø ja ñɨmaktuˈukpɨ jąą̲ˈdyɨ jam Galilea, ja nwɨndsønˈą̲jtɨm pyabøjkpɨtøjk. Jąˈttøø ja jam kojpkøjxp midi ja wyɨnaty tø tyukmadøyɨdɨ.
17 Jøts ku ja tˈejxpą̲ttøø ja nwɨndsønˈą̲jtɨm Jesús, jøts ojts ja ñagyuxendyą̲ˈą̲gyɨdɨ, øy ja jam wɨnąą̲gɨndɨ kø'øm pøn ja tkamɨbøjktɨp.
18 Wɨnets ja nwɨndsønˈą̲jtɨm Jesús wɨngon wyɨngunøjkxɨyɨdɨ jøts ja ñɨmą̲ą̲jyɨdɨ yɨdeˈen:
—Tø øts møkˈą̲jtɨn nyikmøøy jøts øts ja nyiktuˈunt wan tsą̲jpjøtpyɨ jøts wan tnąxwiiñɨ.
19 Nɨnøjkxtɨts ja jąą̲ˈy øy mą̲nąą̲jx øy mą̲gą̲jp jøts ø xukpabøjkpɨˈą̲ttɨt; myiknøbattɨpts jaˈ Dios Teety køjxp, Dios yˈUˈnk køjxp, jøts Dios yˈEspíritu Santo køjxp,
20 jøts yikˈɨxpøktɨ jøts tpaduˈundɨt tukɨˈɨyɨ ti jaty mee tø ndanɨˈaneˈemy. Jøts nɨmadowdɨ jøts ku meets ejtp nmøøtˈity øy juunɨ xøøw, kunɨm ø nmeˈent jadɨgojk. Jadeˈen ɨdø'øn ja yˈejxɨ.

JA ØGYAJPXY JA ØMYADYA̱'A̱KY MIDI JA MARCOS YJA̱A̱Y

Ku Juan Bautista kya'amaa̱ay aba̱k etjotp

1 Yɨde'en yiknɨmadya̱k'okwa̱a̱ñ ja øgyajpxy ja ømyadya̱'a̱ky midi ja nwɨndsøn'a̱jtɨm
Jesucristo yja'ajtpy, ja Dios U'nk.
2 Yɨde'en ja y'ejxɨ tyɨyɨ tø dø'øn ja Dios wyɨnaty kø'øm tnɨmaañɨ ja kyugajpxy Isaías, jøts
ja yɨde'en tjaadya̱'a̱nt ja ayuujk ku ja Dios Teety ja y'u'nk yɨde'en tnɨma̱a̱y:
Ngajxjawyeenɨp øts, u'nk, ngugajpxy tu'uk pøn nøjkxp jawyeen kugajpxy'a̱jtpɨ,
ja'ats ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y tnøjmɨp, jøts wan ja tyiktøwdɨ tyiktuuda̱'a̱ktɨ ja wyɨnma̱a̱'ñ, jøts
mets ja m'ɨxpøjkɨn jade'en yikupøkt.
3 Pø patyxɨ ja kugajpxy ñijkxy jawyeen aba̱k etjotp jøts myɨgu'uk ja tnøjmɨt møk'ampy:
“Awejxɨdɨ Dios y'ɨxpøjkɨn, yiktøwdɨ yiktuuda̱'a̱ktɨ mwɨnma̱a̱'ñ yikxon.”
4 Ja Juandam ɨdø'øn jam jade'en memp aba̱k etjotp jøts ja̱a̱'y ja tyiknøbety, yɨde'en ja
wya̱'a̱ñ jøts ku ja ja̱a̱'y tukɨ'ɨyɨ tja̱'dyɨgøøgyøxtɨ ja kya'øyja̱a̱'y'a̱jtɨn jøts wan tnøbajtkøxtɨ,
kuts ɨdø'øn ja jade'en ttu'undɨt wɨnets ja yikpojkpɨmaa'kxtɨt.
5 Mayja̱a̱'y ɨdø'øn ja jam nɨmejnɨyɨp jøts ja pyatmadøyɨ, mendɨp ja ja̱a̱'y jam pøn
tsɨnaadyɨp Jude'ɨt etjotp, jøts nayɨde'en pøn kuga̱jp'a̱jtmɨdɨp Jerusalén; jade'en Juan ja
mayja̱a̱'y jam ñɨmiñɨyɨ møj nøøjotp midi txøøw'a̱jtp Jordán, jøts ja jam ñøbattɨ ku pyøky ja
tka̱jpxna̱xkøxtɨ.
6 Kameeyɨ pøjk wyet'ajtpy ɨdø'øn ja Juan wyɨnaty, jøts po'a̱k ja tsum'aty; ja' ja tø
ñadyatsumyɨ jøts møj mu' ja jam tnɨdsøønɨ møøt ja jɨyujk pa̱'a̱k, ja' ja jam yjɨɨ'kxpy.
7 Yɨde'en ɨdø'øn kya'amay mayja̱a̱'y agujkp:
—Ja øts ja ja̱a̱'y tu'uk ɨx'oojk xpamiñ pøn møkta̱'a̱ky yikutukp ja'agøjxp ku kutujk
ja tmɨmiñ møk'ampy, ka'ap øts ja nmɨ'aba̱a̱ty jade'en sa̱ yikutuky, nɨjuunɨ øts ja møøt
nganamyɨba̱a̱t'a̱tɨyɨt.
8 Paty meets ɨxya̱m tɨy janch ndyimdyukmadøy, jøts ku øts ja'ayɨ tø nnɨmiñ jøts meets
nøø nduktanøbatt; jøts ku dø'øn ja yja̱'a̱tt pøn øts ɨdø'øn ndijpy ɨx'oojk memp, jawaanɨ øy
ja tyunk ja ttu'unt kumɨ Espíritu Santo ja tyuktatøkɨp ja ja̱a̱'y.

Ku ja Jesús ñøbejty

9 Xjats ja Jesús wɨnet et chøø'ñ Nazaret, jam ka̱jpkøjxp midi wyɨnaty Galile'ɨt ja̱a̱'y
y'etjotp, jøts ja ñijkxy nøbajtpɨ møj nøøjotp midi txøøw'a̱jtp Jordán, ma̱ Juan ja yiknøbajtɨ.
10 Xjats ku ja pyɨdsɨɨmy møj nøøjotp, wɨnets ja ojts t'ixy ja tsa̱jp jøts ku ja y'awa̱'a̱ch, jøts
Espíritu Santo ja jade'en ñɨgɨda̱'a̱gyɨ sa̱m ja tsa̱pa̱k.
11 Xjats yikmadøøy ja Dios Teety y'ayuujk jap tsa̱jpjøtpy, yɨde'en ja wya̱'a̱ñ:
—Øts me n'u'nk'ajtpy; njanchøjkpy mets jøts njanchtajotkujk'ajtpy mets.

Ku ja Jesús mɨku' øjts yjot'ijxyɨ

12 Wɨnets ja Espíritu Santo yiknøjkxøø jam aba̱k etjotp,
13 jøts ja Jesús jam wɨxijkxyøøw chɨna̱a̱y. Xjats ja mɨku' ja yikpojkpɨtunwa̱'a̱ñɨ, jøts ja
nɨjuunɨ tkamɨmadøøy. Jam ɨdø'øn ja chɨna̱a̱y ma̱ ja may awa̱'a̱ñ jɨyujk jam chøønɨdɨ, xjats
ja a̱nkɨlɨs ja pyudøjkøø.

Ku ja Jesús tpadøjkɨyɨɨ'ñ ja tyunk

14 Jøts ku ja Juan wyɨnaty tø yikpɨkta̱knɨ jap puxøjkjøtpy, wɨnets ja Jesús chøø'ñ jøts ja
ñijkxy Galile'ɨt etjotp, ma̱ ja tnɨga'ama̱a̱y ja øgyajpxy ja ømyadya̱'a̱ky, midi ñɨgajpxpy sa̱
Dios ja yja̱a̱'y ttanɨtanɨt ja kyutujk.
15 Yɨde'en ja wya̱a̱ñ:

—Tønim inet ja xøøw ja et yjaˈaty, wingomp ixyam ja Dios kyutujk midi ya tuˈump. Yiktigatsti ja mdsinaaˈyindi, jaˈdyigøøgyøxti tukiˈiyi ja mgaˈøyjaaˈyˈajtindi, jøts janchjawidi ja øgyajpxy ja ømyadyaˈaky.

Ku ja Jesús twaadsøøy nimaktaxk ja ajkxmakpi

16 Jam idøˈøn mejpyaˈam midi txøøwˈajtp Galilea, jam ja Jesús wyinaty ñaxy ku ja tˈejxpaajty namajtsk ja jaaˈy, ja Simón jam wyinaty møøt ja yˈuch Andrés. Ajkxmaktip idøˈøn ja tyunkˈajttip, xyuumy ja jam wyinaty ñøøwejtspajttip midi ja tyaˈajkxmaktip.
17 Xjats Jesús ja tnimaay:
—Madaˈakti, møøt widettik øts jøts nduknijawidit sudso jaaˈy ja nitsoˈokˈajtin tpaaty.
18 Ku ja jadeˈen yiknimaydi, winets ja jatyi tmajtstuttøø ja xyuumy midi ja wyinaty tyaˈajkxmaktip, jøts ja tpadsooˈndøø.
19 Jawaani ja Jesús ojts yøˈøy xjats ja ojts tˈejxpaaty ja Jacobo, pøn ja Zebedeo wyinaty myajnkˈajtpy. Jaˈ jam wyinaty barkijotp tˈadajkyidip ja xyuumy møøt ja yˈuch Juan.
20 Xjats ja tyaajxiyiiˈñ, wyaadsoow jaˈ; winets ja tyeety ja tunk ja ttukmidandøø jam barkijotp møøt ja tyumbi, jøts ja Jesús ja tmøøtnøjkxti.

Tuˈuk ja yaaˈdyøjk pøn ja mikuˈ wyinaty tø tyatøkiyi

21 Xjats ja ojts yjaˈatti Capernaum, jam møj kajpkøjxp; jøts ku pooˈkxin xøøw tpaajty, winet ja Jesús ñijkxy yikˈixpøjkpi jam israelit jaaˈy chaptøjkjotp.
22 Xjats ja jaaˈy ja jam ñigyumaaap tjawidi, ku Jesús ja jadeˈen yikˈixpikyidi sam ja jaaˈy pøn ja møk kutujk tmøøtˈajtp, kaˈap ja jadeˈen yikˈixpikyidi sam ja kajpxwejpitøjk pøn yikˈixpøjktip jap israelit jaaˈy chaptøjkjøtpy.
23 Japts wyinaty tuˈuk ja jaaˈy tsaptøjkjøtpy pøn wyinaty ja mikuˈ tø tyatøkiyi, jaˈ møk yideˈen waan:
24 —¿Mets Jesús, Nazaretit jaaˈy, tiku øø tø xnimiñ, sa øø xunwaˈañ? ¿Jaˈ mets tø xnimiñ jøts øø xyikudigøøgyøxt? Waˈats me nˈejxkapy pøni pøn mets. Kaˈaxi me mbøkmyøødi, Dios jaaˈyxi mets.
25 Xjats ja Jesús møk twingugajpxiyiiˈñ ja mikuˈ, jøts ja tnimaay:
—¡Amøñi, kidi nugo mgajpxy, tsojk majtstuˈut yø jaaˈy!
26 Xjats ja mikuˈ møkˈampy tyikmibejpijky ja jaaˈy, jøts ja møk chabaay, winets ja pyidsiimy.
27 Xjats ja mayjaaˈy janchnigyumaaap tjaˈwidøø, jøts ja xem yam ñadyiibyikyidi køˈøm, yideˈen ja ñawyaˈañidi:
—¿Ti wenk ixpøjkin yaˈat? ¿Ti tunk yø jadeˈen tyumpy? ¡Janch møk kutujk tmøødi, mimadojip paat ja mikuˈ yøˈ ku yø tˈaneˈemy!
28 Xjats ja jaaˈy ja tnimadoogøxti pøni niwineˈen ja jam wyinaty chøønidi Galileˈit etjotp. Nidukiˈiyi ja tnijaˈwigyøjxtøø ku ja Jesús jadeˈen tˈødyuñ ja jaaˈy.

Ku ja Jesús tyikmøkpijky ja Simón Pedro tyaakmøˈjt

29 Xjats ku ja Jesús pyidsiimy jam tsaptøjkjotp, winets ja tmøøtnijkxy ja Jacobo møøt ja Juan jam Simón tyøjkwindum, ma ja wyinaty tmøøtsøøni ja yˈuch Andrés.
30 Jamts pamaaˈy ja wyinaty tmøødidi, tyaakmøˈjt ja Simón wyinaty pøjkip, møwaˈañ jømbaˈam ja yjanchpikyi; jøts ja Jesús ja ttukmadowdi ku ja jadeˈen pyikyi.
31 Xjats ja Jesús twingumeˈeniyiiˈñ ja pamaaˈy, jøts ja ojts twejtsjiˈiky; jaˈayi ja jadeˈen ttuuñ, winets ja pyaˈam jatyi ñiwaajtsøø; kuts ja jadeˈen yjajty, xjats ja tøˈøxyøjk ja yikaajyidi nayjatyi ku ja chøøjky.

Ku ja Jesús tyikmøkpijky ja maabyamaaˈy

32 Waani yˈijty ku ja xøøw yjejxy jøts ku kyoodsiñaa, winet ja Jesús yiktanimiiñ ja mayjaaˈy pøn wyinaty pøjkidip, jøts ja jaaˈy pøn wyinaty tmøøtˈajttip ja mikuˈ;
33 nidukiˈiyi ja kajp jaaˈy myendøø tøkˈagøˈøm ma ja Jesús jam wyinaty.

34 Xjats ja may tyiktsøøjky ja pamąąˈy pøn wyinaty tigati pøjkidip, ojts ja tyiktsokixy jøts ja mikuˈ ja tyikpidsømgijxy midi ja jąąˈy wyinaty myøøtˈąjttip; jøts kaˈap ja mikuˈ ja tyikajpxy, kumi ñijąˈwip jaˈ paty ja jadeˈen ttuñ jøts ja kyadamigąjpxiyit jøts ku ja Dios Uˈngi.

Ku ja Jesús kyaˈamąąy

35 Xjats ku yjøpkyootsˈąjty, jąąkmøñim ja et wyinaty, winets ja Jesús myąąbidiˈjky jøts ja chøøˈñ jam kąjpjotp, Dios Teety ja wyinaty yˈajotˈątwampy, paty ja ñijkxy abąk etjotp.

36 Xjats ja Simón chooˈndøø ixaabyi møøt ja myigu'uk, jøts ja tpąątwąˈąndi ja Jesús,

37 xjats ku ja tpąttøø winets ja tnimaadyøø:

—Mdumˈixąąjyip jąąˈy ixyąm.

38 Winets ja ñimąąjyidøø:

—Wan tjąąˈmyindi abikyąjp midi wingon tąndip, jøts øts jam nayideˈen nnigaˈamaˈaty ja øgyajpxy ja ømyadyąˈąky; kumi jaˈ ø tø nnimiñ jøts øts jadeˈen ndu'unt.

39 Xjats ja Jesús jadeˈen tˈayøˈøy ja kąjp midi jam wyinaty Galileˈit etjotp, jøts ja kyaˈamay jam tsąptøjkjotp, jøts ja nayideˈen tyikpidsimy ja mikuˈ midi ja jąąˈy wyinaty winąągin myøøtˈąjttip.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja jąąˈy pyuˈuts

40 Xjats Jesús ja jąąˈy tuˈuk ñimejnøø pøn wyinaty axøøˈkpim putsp, jøts ja wyinguxanąąjyi, yideˈen ja wyąąñ:

—Møøtˈajtpy mets ja møkˈąjtin jøts ø xyiktsoˈokt, yiktsokts øts mdsojkˈąjtingøjxp.

41 Xjats ja Jesús ja yˈayoˈejxi, jøts ja tnixąjiyiiˈñ, yideˈen ja tnimąąy:

—Ndsøkyˈajtpy øts jøts mdsoˈokt, tsokni.

42 Jaˈayi ja jadeˈen wyąąñ, xjats ja jąąˈy ja pyuˈuts jatyi ñiwąąjtsiyøø jøts ja myøkpijky, møk møjąąw ja ñayjąˈwiyøø.

43 Winets ja Jesús ja pyagajxøø, yikxon ja yˈukyikˈaneˈemy, yideˈen ja tnimąąy:

44 —Madow, kidi jąąˈy xukmadøy, kaˈap pøn są xnøjmit, nøjkx jam teety wyindum jøts ja xukˈext ku tø mdsøˈøky, jøts nay jam idøˈøn mdamiyoxp ja Dios ja jiyujk są Moisés jekyip tyikutuky, jadeˈen ja jąąˈy tnijąwidit jøts ku me tø mjanchøˈøky.

45 Xjats ja jąąˈy ñijkxy, jøts ja tukiˈiyi ttamimadyąkijxy ja mayjąąˈy sudso puˈuts ja wyinaty tø ñiwąˈąchiyi. Paty ja Jesús øy mą kyaˈukąjptøjkini, jagam ja wyidity mą ja et janch abąk; jamts ja øy mągamą pøn ñidsøøñi jøts ja yikninijkxy.

2

Ku ja Jesús tyikpidiˈjky ja køxujxpi pakxujxpi

1 Ku wyinaty kawinąąk xøøw tø ñąjxni, xjats Jesús jadigojk kyąjptøjkiyiiˈñ jam Capernaum; jøts jąąˈy ja tnijąˈwidøø ku ja wyinaty tø yjąˈąty jam tøjkjotp.

2 Xjats ja mayjąąˈy jatyi ñamyujkidøø, yikxon ja tøjk yjanchˈujch, kaˈap ja yˈuknibąąjtini; jøts ja Jesús jam tnigaˈamay ja øgyajpxy ja ømyadyąˈąky.

3 Winets ja jąąˈy yjąˈttøø nimaktąxk pøn tkiyjąˈttøø tuˈuk ja pamąąˈy pøn wyinaty køxujxp pakxujxp.

4 Xjats ja Jesús ja tjpąątwąˈąndi, jøts kumi nimą kyaˈawąˈądsi kumi tø ja mayjąąˈy wyinaty tˈawąˈktąˈtsnidi ja tøjkˈąąw, winets ja tnitąjtuttøø ja tøjk jøts jut ja tyikˈawątstøø. Japts pamąąˈy ja tyikwinąjktøø møøt ja myąąbajt jap Jesús wyindujpy.

5 Xjats ku ja Jesús ojts tˈixy ja jąąˈy pøn tyikmendøø ja pamąąˈy jøts ku ja amuum yjanchjąwiyi, winets ja pamąąˈy ja tnimąąy:

—Nbojkpimeeˈkxpy mets uˈnk.

6 Jamts wyinaty ja kąjpxwejpitøjk chøønidi pøn wyinaty ttukˈixpøjktip ja Moisés kyutujk jam tsąptøjkjotp, jaˈats yideˈen winmaadyøø:

7 “¿Ti yø jąąˈy jadeˈen kyuwąˈąnɨp, są yjaty? ¿Tiku yø jadeˈen wyąˈąñ? ¡Kaˈap ɨdøˈøn jadeˈen yˈøyɨ! ¿Pøn ja pøky yą tˈukmaaˈkxp, kidi Diosɨp tuˈugyɨ tmaaˈkxp ja pøky?”

8 Xjats ja Jesús ñɨjąˈwɨp ja wąˈąts ku ja jąąˈy jadeˈen wyɨnaty wyɨnmaydɨ, wɨnets ja tnɨmąąy:

—¿Tiku jadeˈen nɨchøky mwɨnmaydɨ?

9 ¿Ja ti neˈegɨ jawaanɨ jąjtnɨ, kuts yø pąˈąmjąąˈy nnøjmɨt: “Meeˈkxpy øts yø mbøky”, uk ku nnøjmɨt: “Wąˈkukɨ, pøkmuknɨ yø mmąąbajt jøts nøjkxnɨ mdɨgąm”?

10 Ɨxyąmnɨm meets ɨnet xˈukˈext mąbąąt øts ɨdøˈøn ja møkˈąjtɨn nmøøtˈaty yą nąxwiiñ jøts ø nmaaˈkxt ja pøky.

Xjats ja tnɨmąąy ja køxujxpɨ pakxujxpɨ:

11 —Pɨdøknɨ, wąˈkukɨñɨ, wejtsjøˈøk yø mmąąbajt jøts mnøjkxnɨt mdɨgąm.

12 Xjats ja pamąąˈy jatyɨ pyɨdɨˈjky; ojts ja myąąbajt ja twejtsjɨˈɨky, jøts ja jam choˈonɨ mayjąąˈyjotp. Paty ja jąąˈy nɨdukɨˈɨyɨ ñɨgyumąąp tjąˈwɨdøø ku ja pamąąˈy jadeˈen myøkpɨjky, xjats ja Dios ja ttamøjąˈwɨdøø, jøts ja wyąndøø:

—Nɨmą nɨwɨndinɨm jadeˈen ngaˈijxyɨndɨ.

Ku ja Jesús tpawąąy ja Leví

13 Waanɨ yˈijty, wɨnets jadɨgojk chøøˈñ ja Jesús jøts ja ñijkxy jam mejyˈagøˈøm; jamts jąąˈy ja yikxon yjanchnɨmiñɨ, jøts ja jam tyikˈɨxpiky.

14 Xjats ku døˈøn ja ojts ñijkxy, wɨnets ja tˈejxpąąjty ja Leví, ja Alfeo yˈuˈnk, jam ja wyɨnaty chøønɨ mą ja ttukugubety ja jąąˈy ja pyɨktąˈąky, xjats ja Jesús wyąąñ jøts ja Leví yiknɨmąąy:

—Wan tjąąˈmyɨm jøts øts nˈɨxpøjkɨn xpabøjkɨt.

Wɨnets ja Leví jatyɨ tyanaagyukɨyɨɨˈñ, jøts ja Jesús ja tpanijkxy.

15 Xjats ja Jesús yikwąąy mɨgaabyɨ Leví tyøjkwɨndum, wɨnets ja yikugubajtpɨ yjąˈtmɨdøø, møøt jaduˈukpɨ jąąˈy pøn kyabadundɨp ja myɨguˈuk chɨnąąˈyɨn, jøts ja tuˈugyɨ twɨnguwaˈjtsɨdøø ja kaabyajt møøt ja Jesús jøts ja pyabøjkpɨtøjk; janch namay ja jąąˈy jam wyɨnatyɨ pøn ja Jesús pawɨdejtɨyɨp.

16 Xjats ku ja kąjpxwejpɨtøjk jøts ja fariseotøjk jadeˈen tˈejxtøø jøts ku ja Jesús jam wyɨnaty tmøøtkay tum ja kaˈøyjąąˈdyɨ, wɨnets ja tnɨmaadyøø ja pyabøjkpɨdɨ:

—¿Jadits ku yø mwɨndsøn tmøøtkay yø yikugubajtpɨdɨ jøts yø kaˈøyjąąˈdyɨ?

17 Xjats ku Jesús ja jadeˈen tmadøøy, wɨnets ja wyąąñ:

—Kaˈap øts nyiktanɨguexy jøts nbudøkɨt pønɨ pøn janch wąˈąts ñayjąˈwɨnɨyɨp, jaˈagøjxp ku ja pyøky kapøkyjąwɨdɨ. Jaˈayɨ ja nbudøkɨp pønɨ pøn ñadyapøkyjąˈwɨyɨdɨp ja pyøky. Nayɨdeˈen øts ɨdøˈøn njaty sąm ja tsøyɨbɨ kyanijkxy mą ja pamąąˈy kyaˈity. Jamyɨ ja jaˈayɨ ñijkxy mą ja pąˈąmjąąˈy jam.

Ku ja Jesús yiktɨɨbyɨjky tigøjxp ku ja kyaˈayuuˈątti

18 Tukˈojk ɨdøˈøn yjąjty, ɨxam ɨdøˈøn Juan Bautista pyabøjkpɨtøjk wyɨnaty yˈamąąyˈątti møøt ja fariseotøjk, ayuuˈąjttɨp ja jam wyɨnaty, Dios ɨdøˈøn ja jadeˈen wyɨndsøˈjkɨdɨp, wɨnets ja jąąˈy wɨnąągɨn tnɨmendøø ja Jesús mą ja wyɨnaty jøts ja ttɨɨbyøktɨ, yɨdeˈen ja tnɨmaadyøø:

—¿Jadits ku Juan pyabøjkpɨtøjk yˈamąąyˈątti jøts ja fariseotøjk nayɨdeˈendɨ, kaˈaxɨ ja kyaydɨ, jøts sudso mets yø mbabøjkpɨtøjk nayɨdeˈen kyaˈamąąyˈątti, sudso meets yjąwɨ ąmgujk jotkujk mgaydɨ? Kaˈap meets yjąwɨ ti xkumay.

19 Jadeˈen ja wyąndøø, xjats ja Jesús yɨdeˈen yˈadsøøy:

—¿Wɨnąąk ojkɨmts meets jadeˈen tø xˈuktanɨˈixy, wɨnąąk ojk meets jadeˈen tø xˈuknɨjąwɨ ku tøˈøxñɨgaabyɨ tøˈøxñɨˈukpɨ tø yˈukˈayuuˈątti ku ja jemyąąˈy jam tø yjąˈtnɨ? Kaˈaxɨ jadeˈen pøn yˈayuuˈaty, kaˈap jadeˈen pøn tø tˈamąąyˈaty.

20 Jaanɨm ɨdøˈøn tɨy yjanchˈamąąyˈątti pønɨ ku ja wyɨnaty tø yiktawɨnwąądutnɨdɨ ja jemyąąˈy, jąm ja jadeˈen kyaydɨ ąmgujk jotkujk jøts ja jemyąąˈy ja myɨdsep ja oˈjkɨn

jatyɨ tyuk'anøjkxɨyɨ. ¿Pønts jade'en kidi yjotmay'øøky? ¿Sudso dø'øn jotkujk ngaa'yɨnt n'uujkɨnt? Pø nayɨde'enxɨ øts ɨdø'øn yø nbabøjkpɨtøjk yam xjawɨdɨ ku njaakyam'aty.

21 'Ka'axɨ pøn wyetpach tta'agɨyɨ jemwyet midi tyimyjemñɨm; ku ja jade'en yiktu'unt, jøts kumɨ mujkpɨ ja jemwyet, jøts ja tjaaktyimgyøø'tsnɨ ja wetpach, jaaktyimyɨwenɨp ja kyøøts'ajtɨn ja'.

22 Jøts nayɨde'en ka' y'øyɨ jøts yikpɨktaakt ja vino jap po'dukjøtpy midi namɨɨ'kxñɨm; ku ja jade'en ndu'unɨnt, takøø'tsɨpts ja po' jøts jade'en nugo wyɨndɨgøy, wɨndɨgøøpy ja po' jøts nayɨde'en ja vino. Paty ja vino midi namɨɨ'kxñɨm nda'ada'amyɨn ja jembyo'ak, jøts jade'en nɨmidi kyawɨndɨgø'øty.

Ku ja Jesús pyabøjkpɨtøjk poo'kxɨn xøøw et y'ariindøjtøø

23 Tuk'ojk ɨdø'øn yjajty ku poo'kxɨn xøøw wyɨnaty tø tpaaty, wɨnet et ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk tmøøtnajxy jam kamjotp ma ariingam jam wyɨnaty; jam ɨdø'øn ja wyɨnaty ñaxtɨ ku ja pyabøjkpɨtøjk ttøjpɨnaxwa'ktøø ja ariindøøm.

24 Xjats ku ja fariseotøjk ja ojts jade'en y'ijxyɨdɨ jøts ku ja jade'en y'adø'øtstɨ, wɨnet ja Jesús jatyɨ yiknɨmaay:

—¡Ejx yø mbabøjkpɨtøjk! ¿Tiku yø jade'en y'adø'øtstɨ, tiku ariin yø ttøjtɨ, kumɨ ka'ap jade'en kyutukyɨ jøts yø jade'en y'adø'øtstɨt ku poo'kxɨn xøøw?

25 Wɨnets ja Jesús y'adsøøy, jøts ja wyaañ:

—Nugo meets mjanchkajpxy. Tø meets ja nøky xja'ixy midi wamp jøts ku ja David yɨde'en y'adɨɨjch møøt ja myɨgu'uk ku yuu ja pyaajtɨdøø, ku ja wyɨnaty nɨti kya'ijtxyɨdɨ.

26 Wɨnets ja ñøjkxtøø jap tsaptøjkjøtpy ma ja Abiatar jap wyɨnaty tyeetywɨndsøn'aty, japts ja t'amɨdøøy ja tsapkaaky midi ja Dios yja'ajtpy jap wyɨnaty. Ja'ats ja ojts tkaydɨ midi ka'ap kyutukyɨ jøts nugo jaa'y ja tka'adyɨt. ¿Jøts tiku dø'øn ja jade'en y'adɨɨjch pønɨ ka'adam ja jade'en kyutukyɨ? ¿Tiku myɨgu'uk ja nayɨde'en ttukaay ja tsapkaaky, pønɨ jade'endam ja kyutukyɨ jøts ja ja'ayɨ tka'adyɨt pøn teety'ajttɨp?

27 Nayɨ waan ja Jesús yɨde'en:

—Ja'agøjxp ja poo'kxɨn xøøw yikpɨktaajky jøts ja jaa'y yikpudøkɨt, kidi ja'ajɨp poo'kxɨn xøøw yiktanɨbɨktaajkɨyɨɨ'ñ jøts jaa'y nɨti kyɨdyimdyu'undɨt.

28 Ngudanaapy øts ja naxwii'ñɨt jaa'y, jøts øts wamp ti paat'ajtɨp kapaat'ajtɨp yiktu'unt ku poo'kxɨn xøøw.

3

Ja jaa'y pøn wyɨnaty ja kyø' jadi'iñɨ tøøtsnɨp

1 Xjats ja Jesús jadɨgojk tyøjkɨyɨɨ'ñ jam tsaptøjkjotp ma yaa'dyøjk ja tu'uk tpaajty, midi wyɨnaty tuktamajñ køxujxp.

2 Jøts ja Jesús jam a'ejxuky y'ity, ja' ja jaa'y y'ejxwandɨp pønɨ y'ukyiktsøkpy ɨdø'øn ja jaa'y ku poo'kxɨn xøøw, wɨnets ja jatyɨ tnɨ'øønɨdɨt.

3 Xjats ja Jesús tnɨmaay ja yaa'dyøjk pøn ja kyø' wyɨnaty xujxp:

—Pɨdø'øk jøts ɨxe nøjkx mdanɨ kuk'ajy.

4 Xjats ja Jesús ttɨɨbyɨjky ja jaa'y pøn ja jam wyɨnaty a'ejxujkɨyɨdɨp, yɨde'en ja tnɨmaay:

—¿Midi'ibɨ ɨxyam kutuky, ku jaa'y n'ødyu'unɨnt, uk ku jaa'y nga'ødyu'unɨnt? ¿nyiknɨtsoojkɨmp ja jaa'y, uk nyik'oo'kɨmp ku poo'kxɨn xøøw, midi'ibɨ øy?

Xjats ja jaa'y amøñɨ y'ettɨ, nɨpøn sa kyawa'añ.

5 Wɨnets ja Jesús ja twɨn'ejxjɨ'jky ambøjkɨn'ampy, jøts ñɨyjotmay'oo'knɨ dø'øn ja Jesús y'ejxjɨ'jky, ja'agøjxp ku ja jaa'y nɨwɨne'en tkaja'gyukɨdɨ. Jøts ja tnɨmaay ja jaa'y midi wyɨnaty køxujxp:

—Xajtøw.

Xjats ja xyajtɨɨy, jøts ja kyø' ja møk tyaañ, ojts ja chø'øky.

6 Wɨnets yø'øpyɨdsømdøø ja fariseotøjktɨ, jøts tmɨnagyą̄jpxɨdɨ ja Herodes myɨgu'uk, ja' ja kyajpxy'ą̄jttøø sudso t'ukyik'ooktɨt ja Jesús.

Ja mayjąą'y pøn jam wyɨnatyɨ mejy'agø'øm

7 Xjats ja Jesús chøø'ñ, jøts ja pyabøjkpɨtøjk ja ojts tmøøtnijkxy jam mejy'agø'øm, wɨnets mayjąą'y ja pyanøjkxɨdøø pøn jam wyɨnaty Galilea kugą̄jp'ą̄jttɨp.

8 Xjats ku mayjąą'y ja ojts tnɨmadowdɨ jøts ku ja Jesús jade'en tjanch'ødyuñ ja jąą'y, wɨnets jam øy pøn jąą'y myendøø, pømbɨ tsoo'ndɨp jam Jude'ɨt etjotp, pømbɨ Jerusalémgɨt kąjpjotp, pømbɨ Idume'ɨt etjotp, pømbɨ tsoo'ndɨp wɨngon mą ja møj nøø midi txøøw'ą̄jtp Jordán, pømbɨ tsoo'ndɨp jam Tiro etjotp, jøts pømbɨ tsoo'ndɨp jam Sidón etjotp, jade'en ja mayjąą'y ja jam ñɨmejnɨyøø.

9 Ja'agøjxp ja Jesús ojts t'ane'emy ja pyabøjkpɨtøjk jøts ja jam tyik'awejxtɨt tu'uk ja bą̄rkɨ, jøts mayjąą'y ja kya'adejmukɨyɨt.

10 Kumɨ tø ja wyɨnaty kawɨnąąk tyiktsø'øky ja jąą'y, tum jam ja pamąą'y wyɨnaty tø ñąxkɨdą̄'ąktɨ ja' ñɨkøjxp jøts ja cho'oktɨ.

11 Jøts ku ja Jesús maamyɨku' y'ejxpąądyɨyɨ midi ja mayjąą'y jam myøøt'ą̄jttɨp y'ąm yjotp, jatyɨ ja wyɨnguxanɨyɨ jøts ja ñɨɨ'mxyɨ:

—Dios U'nk mets.

12 Xjats ja møk tnøjmɨ jøts ja ka'ap ttukmado'odɨt ja mayjąą'y jøts ku ja Dios U'ngɨ.

Ku ja Jesús twɨwijch ja jąą'y nɨmakmajtsk pøn ja wyɨnaty kyudanaabyɨ'ą̄twampy

13 Xjats ja Jesús pyatøjkɨyɨɨ'ñ kojpkøjxp, mą ja jąą'y ja twąądsøøy pønɨ pøn ɨdø'øn ja kø'øm chøjkpy, wɨnets ja jam ñɨmejnɨyøø ja jąą'y pøn ja wyɨnaty tø twąądsøy.

14 Jøts ja nɨmakmajtsk twɨwijch pøn ja ejtp myøøtwɨdetwampy, jøts pøn tnɨga'ama'adyɨp ja øgyajpxy ja ømyadyą̄'ąky;

15 xjats ja tkutujkmøøy jøts ja tyiktso'oktɨt ja pamąą'y, jøts ja mɨku' ja tyikpɨdsø'ømdɨt midi ja jąą'y wɨnąągɨn myøøt'ą̄jttɨp. Jade'en tyą̄jky ja kutujk.

16 Nɨmakmajtsk ɨdø'øn ja jąą'y jam wyɨnatyɨ: jam ja Simón wyɨnaty pøn nayɨde'en yiktejp Pedro;

17 jøts nay jam ja Jacobo wyɨnatyɨ møøt ja y'uch Juan, ja Zebedeo y'unąą'jk midi xøbajtøø Boanerges, ja' ɨdø'øn tyijpy midi møk møk ja jąą'y myɨgą̄jpxtɨp ejxɨm ja anaaw pyɨjy, ka'ap ɨdø'øn chø'øgɨdɨ;

18 Nay jam ja jąą'y wyɨnatyɨ midi txøøw'ą̄jttɨp Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo ja Alfeo y'u'nk, Tadeo, jøts ja Simón midi tsoo'mp canaangɨt jąą'y y'etjotp,

19 jøts nay jam ja Judas Iscariote wyɨnatymɨ midi tkøyą̄jk ja Jesús.

Ku ja Jesús yiknɨmąąy jøts ku mɨku' myøk'ą̄jtɨn ja tyiktuujnɨ

Xjats ku ja Jesús wyɨmbijty kojpkøjxp, wɨnets pyabøjkpɨtøjk ja tmøøtøjkɨyɨɨ'ñ tøjkjøtpy,

20 jøts ja jąą'y yikxon ñamyujkɨdɨ jadɨgojk, nɨgɨdibą̄ąt ja Jesús y'ukaañɨdɨ møøt ja pyabøjkpɨtøjk.

21 Xjats ku ja Jesús myɨgu'uk ñɨmadojɨyøø jøts ku ja jam wyɨnaty, wɨnets ja ñɨmejnɨ jøts ja yiktsoonwą̄'ąñɨ kumɨ jade'en ja wyɨnaty wyɨnmaydɨ jøts ku myø'øty ja Jesús.

22 Nayɨ tø ja kąjpxwejpɨtøjk wyɨnaty myeemɨdɨ jam pøn tsoo'ndɨp Jerusalén, xjats ja wyą̄'ą̄ndɨ:

—Mɨku' wɨndsøn yø jąą'y myøøt'ajtpy, ja Beelzebú, ja' yø tyamøj paty yø myayɨ jøts yø tyikpɨdsimy myɨmɨku' midi yø jąą'y jadu'uk myøøt'ą̄jttɨp.

23 Xjats ja Jesús twąądsøøy ja jąą'y, jøts ja ttukwɨnjąwɨwyą̄'ąñ tu'uk ja madyą̄'ąky, paty ja wyą̄'ąñ:

—¿Sudso ndejɨnt mɨku' kø'øm ñąnkpyɨdsømɨyɨt aguwąnɨkøjxp?

24 Jøts nayɨde'en ku tu'uk kąjp ñawya'kxyɨ, jøts ja tsep ttundɨ agø'ømyɨ, ka'ap ja kąjp jeky y'ity, jatyɨ ja jąą'y jadi'iñɨ ñąnkyixyɨdɨ;

25 nayɨde'en yjaty ku jąą'y ñachiigyɨdɨ nɨ'u'nk nɨ'unąą'jk, ka'ap ja jeky chøønɨdɨ.

26 Jøts ku mɨku' kø'øm ñañɨbɨdø'øgɨyɨt, tø dø'øn ja wyɨnaty kyawɨndɨy, ñą̲nkyudɨgøjyɨp ɨdø'øn ja wyɨnaty kø'øm.
27 'Nɨpøn mɨdsep jap jadi'iñɨ kyatøkɨ jap jotmøk jąą̲'y tyøkjøtpy, kunɨm ja tkøwøøndɨt tpakwøøndɨt; wɨnetnɨmts ja tpøkøjxɨdɨt ja pyɨktą̲'ą̲ky. ¿Ti sudso øts yø jąą̲'y jeexyɨp ja mɨku' ndukmajtstu'uty kuk øts ja mɨku' wɨndsøn jawyeen tø ngamɨmadą̲'ą̲ky?
28 'Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, jøts ku ja jąą̲'y ja pyøky tukɨ'ɨyɨ yikmee'kxy, tukɨ'ɨyɨ yikmaa'kxkixy ja ka'øñɨgajpxy ja ka'øñɨmadyą̲'ą̲ky;
29 ja' nɨjuunɨ kyayikpojkpɨmaa'kxp pønɨ pøn tka'øñɨgą̲jpxp tka'øñɨmadyą̲kp ja Espíritu Santo, ejtp ja pyøky ja tmɨ'ity.
30 Ja'agøjxp ja Jesús jade'en wyą̲ą̲ñ ku ja wyɨnaty jade'en tø yiktijy jøts ku mɨku' ja tmøødɨ, jøts Espíritu Santo tkamøøt'aty.

Ja Jesús tyą̲ą̲k jøts ja y'uch

31 Waanɨ y'ijty, xjats ja Jesús y'uch yją̲'ttøø møøt ja tyą̲ą̲k, jøts ja jap tøk'agi'py wyą̲'k'øyɨdɨ, japts ja tną̲nkwyą̲ą̲dsojɨdøø ja Jesús.
32 Wɨnets Jesús ja jąą̲'y ñɨmą̲ą̲jyøø pøn ja jap wyɨnaty wɨngon wɨndsɨnąą̲jyɨp, yɨde'en ja wyą̲ndøø:
—Łxap ja mdą̲ą̲k y'awijxy tøk'agi'py møøt ja m'uch, mets myik'ɨxaapy.
33 Xjats ja tnɨmą̲ą̲y:
—¿Pøn øts ɨdø'øn xuktą̲ą̲k'ą̲jttɨp, jøts pøn øts ɨdø'øn xuk'uch'ą̲jttɨp?
34 Wɨnets ja twɨn'ejxjɨ'jky ja mayjąą̲'y, jøts ja tnɨmą̲ą̲y:
—Yø' øts ɨdø'øn ndą̲ą̲k'ajtpy, jøts yø' øts ɨdø'øn n'uch'ajtpy pøn øts yą̲ wɨngon xwɨndsɨnaadyɨp.
35 Ja' øts ɨdø'øn n'uchɨp, jøts ja' øts ɨdø'øn ndą̲ą̲gɨp pønɨ pøn tpadundɨp są̲ ja Dios chojkɨn.

4

Ku ja Jesús tmadyą̲kpą̲ą̲ty ja jąą̲'y midi nøjkx neppɨ

1 Xjats ja Jesús jadɨgojk yik'ɨxpøjktøjkɨyɨɨ'ñ jam mejpya'ą̲m mą̲ ja jąą̲'y ja ojts ñɨmiñɨyɨ may'ampy, jøts ja jam ñañɨmukpajtɨdøø. Ku dø'øn ja jade'en janch namaydɨ, wɨnets ja Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ jam bą̲rkɨjotp midi wyɨnaty nøøjotp, jamts ja y'ɨxą̲ą̲jky jøts ja mayjąą̲'y jam nøø adsayjotp tyą̲ndøø.
2 Jamts ja tyik'ɨxpɨjky jade'en, may ja ejxpajtɨn madyą̲'ą̲ky ja jam tnɨgajpxy, yɨde'en ɨdø'øn ja tnɨmą̲ą̲y ja mayjąą̲'y ku ja jam yik'ɨxpɨjky:
3 —Øyɨm ɨdø'øn xmado'odɨt: Tu'uk ɨdø'øn jąą̲'y chøø'ñ ariin wøjpɨ.
4 Jøts ku dø'øn ja ojts twøjwɨdity ja tyømt, wɨnet ja tømt waanɨ ñą̲xkɨdą̲ą̲jky jam tuu'ba'ą̲m, ja'ats ja joon jam ñɨmeen jøts ja wą̲'ą̲ts tpeemujkijxy.
5 Nayɨde'en ja tømt jam waanɨ ñą̲xkɨdą̲kmøø tsą̲ą̲jotp mą̲ ja nąą̲jx øy kya'ity; xjats ja ariindømt jam janch tsojk myujxy, kumɨ ka'ap ja nąą̲jx wyɨnaty myajpxyɨ.
6 Jøts ku ja xøø'ą̲n myiiñ, wɨnets ja tyɨɨjch, ja'agøjxp ɨdø'øn ja jade'en yją̲jty ku y'ą̲ąts ają̲wɨ kya'ity.
7 Nayɨ nąxkɨdą̲ą̲jk ja tømt jam kujp agujkp; jamts ja yjanchnɨ'ą̲ą̲'mbejty ku ja kujp yikxon yondøø jøts ja jade'en kyatøømɨyɨɨ'ñ.
8 Nayɨ nąxkɨdą̲ą̲jk ja tømt jam øñą̲xjotp. Ojts ja yikxon yøñ, yikxon ja jam yjanchtøømɨyɨɨ'ñ midi'ibɨ ee'pxmą̲jk ja pyą̲jkwɨmbejt tu'ukpɨ tømt, midi'ibɨ tugi'pxy pą̲jkɨyɨɨ'ñ, jøts midi'ibɨ magø'pxy, jade'en ja ariindømt pyą̲jkpejty.
9 Xjats ku ja Jesús jade'en myadyą̲kɨjxy, wɨnets ja tnɨmą̲ą̲y ja mayjąą̲'y:
—¡Pønɨ pøn ją̲'gyukɨwyampy, wan tją̲'gyukɨ!

Tigøjxp ɨdø'øn ja Jesús ejxpajtɨn madyą̲'ą̲kyøjxp ja y'ɨxpøjkɨn tyaky

10 Xjats ku ja mayjaa'y choo'ndi, jøts ja Jesús jam tyaañ, winets ja tyiktøødi ja namakmajtsk pyabøjkpitøjk, jøts nay ja pyabøjkpitøjk pøn ja jam wyinaty myøøt'ajtpy, ja' ja ñijawiwyandip ti dø'øn ja madya'aky jade'en tyijpy, sudso ja yikja'gyuki.
11 Xjats Jesús ja ñimaajyidøø:
—Meets nugo myiktukmadoop ja' midi ka'ap y'ijty yiknijawi pøni sa ja Dios kyutujk y'ejxi tyiyi midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y; jøts pøn øts ngutujk xkababøjkidip ka'ap ja jade'en tiy yiktukmadowdi, ejxpajtin madya'akyøjxp ja yiktukmadowdi;
12 jøts ja jade'en kyawinmaa'nbyaattit ku ja ti tjaniwinmayidi, ka'ap ja tmadoogukidit pøni sa jaty ja yjayiknøjmidi, paty idø'øn ja jade'en yjatti ku øts ja kø'øm xkajanchjawidi, kø'øm idø'øn ñadyuñidi paty ja pyøky kyayikmaa'kxtit.

Ku ja Jesús tnigajpxy sudso dø'øn yikja'gyukit ku jaa'y neppi ñijkxy

13 Winetnimts ja wyaañ:
—¿Ka'ap xja'gyukidi yø ejxpajtin madya'aky, sudsomts meets ja xjanchja'gyukigyøxt jadu'uk ja ejxpajtin madya'aky?
14 Pøn ja ariindømt twøjp, jade'en idø'øn ja n'ukpiktaajkint ejxim ja jaa'y midi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky tkajpxwa'kxp.
15 Jøts winaagin jaa'y jade'endi ejxim ja tømt midi naxkidaajk jam tuu'ba'am: y'amidoodujktip ja' ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, jøts ku ja jade'en tmadowdi, winets ja miku' ja jatyi ñimiñidi jøts ja pyøjkxyidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi ja wyinaty tø y'ukjotøkiyidi.
16 Nayide'en ja jaa'y winaagin n'ukpiktaajkma'ant ejxim ja tømt midi naxkidaajk jam tsaajotp: pyatmadoodip ja' ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ñixyondaknii, jøts kumi ka'ap ja tmimøk'etti,
17 jade'en ja yjatti ejxim ja ariin y'aats ajawi kya'ityin; ka'ap ja jeky tmi'etti ja'agøjxp ku ja tku'ayo'ombaadidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, winets ja tmajtstu'utti, ka'ap ja tu'ugyi tpadundi.
18 Nayide'en jaa'y winaagin yjatti ejxim ja tømt midi jam yikwøj kujp agujkp: yjapat-madoodip ja' ja øgyajpxy ja ømyadya'aky,
19 jøts ja' ja ne'egi tyajotigøødyip ja pyikta'aktyi ja jujky'ajtindi midi ya naxwiiñ, ja' møjtøjkidip jøts ja tyikudigøy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, jøts ja jaa'y tkayikwingaxø'øktit ja Dios kyajpxy.
20 Ja jaa'y nayide'en winaagindi pøn tpatmadoodip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky jøts ja yjotøkiyidi, winets ja tyikwingaxø'økti jade'en ejxim ja tømt midi yikwøjp jam øñaxjotp. Winaagin ja jaa'y jade'endi ejxim ja tømt midi tyøøm tyikwimbejtp may, midi'ibi ee'pxmajk pajkiyii'ñ, midi'ibi tugi'pxy jøts midi'ibi magø'pxy.

Niti jadi'iñi kyatañ, kuwañim ja tyimyiknijawi

21 Nayide'en pyabøjkpitøjk ja tnimaay:
—¿Ti ja' ndejint jaj wya'añ jøts ja yiknijupt jap kajuun patki'py, uk jøts ja yikpikta'akt jap maabajt patki'py? Ka'ap ja jade'en pøn tyiktuñ, køjxp ja yikpikta'aky, jamts ja yjajy.
22 Ti yjawi ka'ukyikpatp ku ti yjayu'uch'ity, ti tunk uk ti winmaa'ñ yjawi ka'ukyiknija'wip ku ti yik'amaa'tsk'aty.
23 Jamxi mdatskti, tamadowdi yikxon.
24 Nayide'en pyabøjkpitøjk ja tnimaay:
—Øyim xpatmado'odit yø ixpøjkin midi myiktukmadoodip. Nayide'en meets ja wijy'ajtin myikmo'ot pøni sa meets ja jaa'y xukniweji ja Dios y'ixpøjkin; jøts mjaaktyimñijawip meets ja jawaani pø xmadoopxi meets yam kø'øm.
25 Jaaktyimyikmøøpy ja wijy'ajtin ja' pøn ja'gyukip; jøts pøn kaja'gyukip, jaaktyimyikpøkøjxip tuki'iyi ja' ja wyijy'ajtin.

Ku yiknimadyaajky ja tømt midi mujxp jøts midi yomp

26 Nayɨde'en pyabøjkpɨtøjk ja tnɨmąąy:
—Jade'en ɨdø'øn ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy ja yjąą'y, jade'en ɨdø'øn ja n'ukpɨktąąjkɨnt są ja jąą'y yjatyɨn ku tyømt ja twøjy nąxjotp;
27 myą'ąy ja koots pyɨdɨ'ɨky ja jøpy, nąjxpts ɨdø'øn ja xøøw tsuu jade'en, mujxp ja tømt jap, yomp ɨdø'øn ja jap, jøts ja jąą'y ka'ap tnɨjąwɨ tigøjxp ɨdø'øn ja jade'en yjaty.
28 Jøts kumɨ ja nąąjx ɨdø'øn ja jade'en ñamyayɨ kø'øm nąnktyøømbɨdsøjmɨyɨp; ku jawyeen pyɨdsimy ja ariindeky, jøtsnɨm ja kyojkɨ, jøtsnɨm ja tyøømbajtnɨ;
29 kuts ja myɨjay, wɨnets ja jąą'y choondɨ jøts ja twejxwą'ąndɨ, kumɨ tø ja ariin wejxk'ąąts tpąąty.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja mortąs tømt

30 Nayɨde'en ja Jesús tnɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk:
—¿Ti ja Dios kyutujk møøt ndamɨ'ejxɨ'ɨnt midi ja tyanɨtanaapy ja yjąą'y, ti ɨxpøjkɨn ti madyą'ąky ja ndamɨmado'owɨnt?
31 Jade'en ɨdø'øn ja n'ukpɨktąąjkɨnt ejxɨm ja mortąs tømt midi yikwøjp jam nąxjotp. Ka'ap jadu'uk ujtspąjk te yą nąxwiiñ midi janch mutsk są ja møj mortąs tøømdɨn;
32 jøts ku ja yikwɨjy, janch yikxon ja yøñ, wyɨnąjxkɨjxpy ja tukɨ'ɨyɨ ja ujts midi yikjagyajp jap kemyjøtpy, yikxon ja janch møj y'awąjɨ y'axeeñɨ, japts ja joon patki'py y'aptso'oktɨ.

Tigøjxp ku Jesús xumɨ jade'en tyik'ɨxpiky ja jąą'y ejxpajtɨn madyą'ąkyøjxp

33 May ja Jesús ja jąą'y jade'en ejxpajtɨn madyą'ąkyøjxp tyik'ɨxpɨjky ku ja tnąnky'ɨxpøjkøø ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky, jade'eñɨ pąąt ja y'ijty tmadyą'ąky mąbąąt ja kø'øm tnajtsjąwɨ ja jąą'y tnɨmadowdɨ.
34 Jøts ejtp ɨdø'øn ja Jesús jade'en tyik'ɨxpɨjky ja jąą'y ejxpajtɨn madyą'ąkyøjxp, jøts tyukmadøøpy pyabøjkpɨtøjk ja wą'ąts pønɨ ti dø'øn ja jade'en tyijpy.

Ku ja Jesús tyiknąjxy ja møk poj, jøts ku ja tyik'amøkɨyɨɨ'ñ ja mejy

35 Xjats ku kyoodsɨyɨɨ'ñ ja et nay ja'abɨ xøøw, wɨnets ja tnɨmąąy pyabøjkpɨtøjk:
—¡Wan tjąą'myɨndɨ jaduktamąjñ'ampy jam nøøba'ąm!
36 Xjats ja jade'en tmɨnawyą'kxɨdøø ja mayjąą'y, jøts ja jap bąrkɨjøtpy tyiktsoo'ndøø ja Jesús mąyɨm ja jap wyɨnaty, ojts abikbyąrkɨ ja pyadsøøñɨdɨ, ja' ja ojts tmøøtnøjkxtɨ.
37 Xjats ja poj jam janch møk myiiñ, jøts ja nøø møk'ampy y'adøtspɨnąxwą'jky, yikxon ja yjanchtojmjɨ'jky jøts ja kom nøø tyøjkɨyɨɨ'ñ jam bąrkɨjotp, ujtsnɨp ja wyɨnaty.
38 Jamts ja Jesús wyɨnaty myą'ąy bąrkɨ ɨx'ąm, tø ja jam wyɨnaty ñagyukøyɨyɨ; wɨnets pyabøjkpɨtøjk ja ojts yuxyɨ, jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—¡Wɨndsøn! ¿Kidi mdsø'øgɨ ku nnøjøø'kxɨn uk ku n'oo'kɨn?
39 Xjats ja Jesús pyɨdɨ'jky jøts ja møk twɨngugąjpxɨyɨɨ'ñ ja poj; jøts yɨde'en ja mejy tnɨmąąy:
—¡Mɨmadook øts et, kidi m'adɨ'ɨch!
Wɨnets ja mejy jatyɨ y'amøkɨyɨɨ'ñ jøts ja tu'ugyɨ tyąąñ.
40 Xjats ja tnɨmąąy pyabøjkpɨtøjk:
—¿Jadits ku mdsø'øgɨdɨ, tigøjxp ku ø xkajanchjąwɨdɨ?
41 Wɨnets ja yjanchø'jkɨdøø, yɨde'en ja kø'øm ñawyąjnɨdøø:
—¡Pønɨmts ɨdø'øn yą'ąt ndejɨnt, sudso poj sudso mejy yø myɨmadøyɨ!

5

Ja Gadarɨt jąą'y pøn wyɨnaty ja mɨku' tø tyatøkɨyɨ

1 Xjats ja ttayø'øñąjxtøø ja nøø, jøts ja yją'ttøø jam nøøba'ąm mą dø'øn ja nąąjx wyɨnaty txøøw'aty Gadara.
2 Xjats ku ja Jesús yø'øpyɨdsɨɨmy jam bąrkɨjotp, wɨnets jąą'y ja tu'uk ñɨmejnøø midi jam wyɨnaty tsoo'mp jam kąmɨ sąntɨjotp mą ja oo'kpɨ ñąxøkɨdɨ, mɨku' ja wyɨnaty myøøt'ajtpy.

3 Jam ɨdø'øn ja wyɨnaty tyimchɨnaadyą̄knɨ mą̄ ja oo'kpɨ ñą̄xøkɨdɨ, jøts ka'ap ɨdø'øn ja pøn
pujx kadeen y'uktagɨxojtsɨnɨyɨ y'uktabakxojtsɨnɨyɨ.
4 Kumɨ tø ja wyɨnaty kawɨnąą̄k ojk jade'en yjayiktuñ, xjats ja jatyɨ ttapotɨ, jadi'iñɨ ja
pu'xk tanukɨ, ejtp ɨdø'øn ja jade'en txumɨtuñ jøts ja jade'en nɨpøn kyamayɨ.
5 Ejtp ɨdø'øn ja xyumɨwɨdity xɨnaxy tsunaxy, jam ja kojpkøjxp jam ja kąmɨ sąntɨjotp
muum chabąąwɨdity, jøts tsąą̄ ja jam kø'øm yjanchnadyuktatsaachɨyɨ.
6 Xjats ku ja jagamyɨ t'ejxpąą̄jty ja Jesús, wɨnets ja ojts putyɨ tnɨnijkxy jøts ja
twɨnguxanąą̄y,
7 yɨde'en ja møk'ampy tnɨmąą̄y:
—¿Jesús, Dios U'nk, ti ø xanɨmemp, są̄ ø xunwą̄'ą̄ñ? Njanchmɨnuu'kxakpy tun may'ą̄jt
Dios køjxpɨt, kidi ø xyik'ayo'ombą̄aty.
8 Ja' ɨdø'øn ja jade'en kyuwą̄'ą̄nɨyɨɨ'ñ kumɨ yɨde'en Jesús ja wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨ:
—¡Mɨku', majtstu'ut yø jąą̄'y!
9 Xjats ja Jesús wyą̄ngojmøø:
—¿Ti me mxøøw?
Wɨnets ja mɨku' y'adsøøy jam jąą̄'y y'ą̄m yjotp, jøts ja wyąą̄ñ:
—Legión øø nxøøw, ja'agøjxp ku øø nnamayɨ.
10 Yikxon ɨdø'øn ja tjanchmɨnuu'kxą̄'jky ja Jesús, jøts ɨdø'øn kyayikajxpɨdsø'ømt jam
nąxjotp mą̄ ja wyɨnaty chøønɨ.
11 Jøts kumɨ jamdam magyuch wyɨnaty tyimyjøø'kxwɨdejtmɨdɨ jam kojpk wɨngon,
12 xjats ja mɨku' ñuu'kxąktøø, jøts ja wyą̄ndøø:
—Tanɨgajxk øøts yø kuch; wan øøts jam ttøkɨ.
13 Xjats ja Jesús tyą̄jky ja tɨy'ą̄jtɨn, yikjąjt ɨdø'øn ja jade'en, wɨnets ja mɨku' tmajtstuttøø
ja jąą̄'y, jøts kuch ja tnɨmąjtskojmɨdɨ, ja' ja tyatøjkɨdøø. Namajtsk milɨn ɨdø'øn ja
kuch jam wyɨnaty tyanɨdɨ, ja'ats kø'øm ñą̄nktyejmɨdøø jap jąą̄' jutjøtpy jøts ja nøøjøtpy
tyimñą̄xkɨdąktøø, japts ja ñøøjøø'kxkøxtøø.
14 Xjats ja jąą̄'y ojts kyakøxtɨ pøn jam wyɨnaty kuch'ejxtɨp, jøts ja
t'atsnɨmadyą̄'ą̄kwą̄'ą̄ndɨ jam møj kąjpjotp, jøts nayɨde'en jam kąmjotp. Wɨnets ja jąą̄'y
myendøø, jøts ja t'ejxwą̄'ą̄ndɨ tnɨjąwɨwyą̄'ą̄ndɨ ti dø'øn wyɨnaty tø tyuñɨ.
15 Ja Jesús ɨdø'øn ja ñɨmendøø, wɨnets ja ojts t'ejxtɨ ja jąą̄'y pøn wyɨnaty t'ukmøøt'ą̄jtp
ja mɨku' jøts ku ja jam chɨnaañɨ wet xøøw, tø ja yikxon wyejnɨ kyajnɨ; wɨnets ja jąą̄'y
yjanchø'jkɨdøø.
16 Pøn ja jąą̄'y wyɨnaty tø twɨn'ejxtɨ, ja'ats ja tnɨmadyąktøø są̄ jaty ja wyɨnaty tø yjaty
tø kyubety ja jąą̄'y pøn tmøøt'ą̄jtp ja mɨku', jøts maagyuch ja nayɨde'en tnɨmadyąktøø ku
ja wyɨnaty tø y'oo'køjxnɨdɨ.
17 Wɨnets ja tmɨnuu'kxąkaktøø ja Jesús jøts wan ja jam tyimbyɨdsimy etjotp midi ja
ñą̄x'ą̄jttɨp.
18 Xjats ku ja Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ jam bą̄rkɨjotp, wɨnets ja jąą̄'y ja ñɨmąą̄jyøø midi ja mɨku'
wyɨnaty jekyɨp t'ukmøøt'ą̄jtp jøts ku ja pyadsoonwą̄'ą̄ñɨyɨ.
19 Xjats Jesús ka'ap tkupɨjky, yɨde'en ja tnɨmąą̄y:
—Nøjkx mdøjkwɨndum, nɨnøjkx mmɨgu'uk jøts xukmado'ot ku Dios tø mjanchpudøkɨyɨ,
tamɨmadyą̄'ą̄k sudso Dios tø m'ayo'ijxyɨ.
20 Xjats ja jąą̄'y ojts ñijkxy, jøts ja tnɨmadyąkwɨdejtøjkɨyɨɨ'ñ kąjp kąjp jam Decápolis
etjotp są̄ Jesús ja wyɨnaty tø yjanchpudøkɨyɨ; wɨnets jąą̄'y ja ñɨgyumąą̄p tjanchją̄'wɨdøø.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'øxyøjk pøn ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús wyet ojts ttojnɨ

21 Xjats ku ja Jesús wyɨmbijty jap bą̄rkɨjøtpy, ku ja ojts ñijkxy jam nøøba'ą̄m, wɨnets
mayjąą̄'y ja jam ñɨmejnøø, jøts ja Jesús jamyɨ tyąą̄ñ.
22 Tø dø'øn ja jam wyɨnaty tyañ ku jąą̄'y jam tu'uk yją̄'jty midi yik'ɨxpøjkp jam
tsąptøjkjotp. Jairo, ja' ja xyøøw'ajtpy. Xjats ku ja t'ejxpąą̄jty ja Jesús, wɨnets ja
ñagyuxendyą̄ąjkøø jam Jesús wyɨndum

23 jøts ja tjanchmɨnuu'kxa̱a̱jky, yɨde'en ja tnɨma̱a̱y:
—Jotkøjxnɨp øts n'u'nk xjap; men mgø' xanɨxa̱jy, jøts myøkpøkt jøts yjujky'a̱tt.
24 Xjats ja Jesús ojts tpanijkxy ja ja̱a̱'y; namay ja ñøjkxtɨ, may ja̱a̱'y ja janchpadsoo'nøø, yikxon ja yjanchyik'atejmujky.
25 Jamts ja tø'øxyøjk wyɨnaty tu'uk jam mayja̱a̱'yjotp midi wyɨnaty pøjkɨp, myakmajtsk jumøjtɨp ta̱xnaxyɨ ja wyɨnaty tø pya̱a̱jtnɨyɨ, jade'en jumøjt ja wyɨnaty kujk tmɨ'ity ja pa̱'a̱m.
26 Yikxon ja wyɨnaty tø tku'ayowɨ ja pya̱'a̱m ku tsøyɨbɨ ja may tjayiktuñ, tø myeeñu'nk ja wyɨnaty tyik'oo'køjxnɨ pønɨ wɨne'en ja jam wyɨnaty tmøødɨ, jøts nɨwɨne'en ja wyɨnaty tø tkadamøkpiky, ne'egɨ ja pa̱'a̱m yjɨna̱x'adøtsnɨ.
27 Xjats ku ja ojts tmadøy jøts ku yiknɨmadya̱'a̱ky ja Jesús, wɨnets ja tpamiiñ jap mayja̱a̱'yjotp, jøts ja ttojnɨ ja wyet.
28 Kumɨ yɨde'en ɨdø'øn ja ñawya̱'a̱ñɨyɨ: “Ja'ayɨ øts wyet ɨnet yø ndojnɨt, tso'okp øts ɨnet jatyɨ.”
29 Xjats ku dø'øn ja jade'en ttuuñ, wɨnets ja ta̱xnaxyɨ jatyɨ y'amøkɨyɨɨ'ñ; tyimyja̱'wɨyɨɨ'ñ ja kø'øm jøts ku ja wyɨnaty tø chø'øky ku pya̱'a̱m ja wyɨnaty tø ñaxy.
30 Xjats ja Jesús tja̱'wɨyɨɨ'ñ, jøts kudam ja wyɨnaty tø tyiktsø'øky tu'uk ja ja̱a̱'y ku ja myøk'a̱jtɨn ja wyɨnaty tø tyik'awa̱'a̱ñ; xjats ja t'ejxwɨmbijty ja mayja̱a̱'y, jøts ja ojts tyiktɨy yɨde'en:
—¿Pøn øts nwet tø xojnɨ?
31 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk y'adsojɨ:
—Jabɨ kawɨne'ents ja ja̱a̱'y mjanch'atejmukyɨ, jøts mjanch'ukwa̱'a̱ñ: “¿Pøn ø xomp?”
32 Ejxwɨdejtp ɨdø'øn ja Jesús, ja' ja tyimy'ejxwampy pøn ɨdø'øn ja wyɨnaty tø yjaty-imy'uktøñɨ.
33 Wɨnets ja tø'øxyøjk tsø'øgɨ yjanchyikmɨbejpnɨyɨ, ñɨja̱'wɨpts ja' jøts ku ja wyɨnaty ja tya̱xnaxyɨ tø ñaxy, xjats ja ojts twɨnguxanaay'øyɨ ja Jesús, tyamɨmadya̱køjx ja tukɨ'ɨyɨ pønɨ sa̱ jaty ja y'ejxɨ tyɨyɨ.
34 Wɨnets ja Jesús tnɨma̱a̱y ja tø'øxyøjk:
—Ja'agøjxp u'nk tø mdsø'øky ku ø tø xjanchja̱wɨ. Nøjkxnɨ, Dios mgunuu'kxɨp, jøts kidi pa̱'a̱m m'ukpa̱a̱jtnɨyɨ.
35 Ɨxamnɨm ja Jesús jade'en wyɨnaty wya̱'a̱ñ, ku ja̱a̱'y jam yja̱'ttøø midi wyɨnaty tso'ondɨp jam møja̱a̱'y tyøjkwɨndum, ja møja̱a̱'y midi wyɨnaty tump jam tsa̱ptøjkjotp, xjats ja yiknɨma̱a̱y:
—Tø ja mnøøx y'oo'knɨ. ¿Tiku yø wɨndsøn nugo xyikjotkøjx'adɨ'ɨch?
36 Myadøøpy ɨdø'øn Jesús ja' ku ja møja̱a̱'y jade'en yiknøjmɨ, xjats ja tnɨma̱a̱y:
—Kidi mdsø'øgɨ; ja'ayɨ amumjoojt xjanchja̱wɨt.
37 Jøts ja ojts ñøjkxtɨ, ka'ap ja Jesús tkupɨjky ja mayja̱a̱'y jøts ja myøøtwɨdetɨyɨt, Pedro ja nugo myøøt'a̱jt, møøt ja Jacobo, jøts ja Juan midi ja Jacobo y'uch'ajtpy.
38 Xjats ku ja jam yja̱'ttøø ma̱ ja ja̱a̱'y jam wyɨnaty chøønɨ pøn tump tsa̱ptøjkjotp, wɨnets ja ojts t'ixy jøts ku ja ja̱a̱'y nugo xem ya̱m y'adøtsnɨdɨ, pømbɨ jap waanɨ ya̱xp, jøts pømbɨ jap janch møk ya̱xp.
39 Xjats ja Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ jap tøjkjøtpy, jøts ja tnɨma̱a̱y ja ja̱a̱'y:
—¿Tiku jadɨne'en mna'amdɨ, jadits ku mya̱'a̱xtɨ? Ka'ap yø kiixyu'nk y'øøky, ma̱a̱p yø'.
40 Wɨnets ja ja̱a̱'y ja ojts tnɨxe'ektɨ. Xjats ja Jesús t'ɨxkajxpɨdsømgɨjxy ja ja̱a̱'y, nugo u'nkteety u'nkta̱a̱k ja ojts tmøødɨ jøts ja pabøjkpɨtøjk midi ja jam wyɨnaty myøøt'ajtpy, xjats ja tyøjkɨyɨɨ'ñ ma̱ ja kiixyu'nk jap wyɨnaty,
41 jøts ja ojts tnɨxa̱jɨ kyø'køjxp, yɨde'en ja tnɨma̱a̱y:
—Talita, cumi —yɨde'en ɨdø'øn ja tijy: Mets u'nk ɨdø'øn nnɨmaapy, pɨdø'øk.
42 Xjats ja kiixyu'nk jatyɨ tyanaagyukɨyɨɨ'ñ jøts ja yø'øbyɨjky jadɨgojk, makmajtsk ja yjumøjt ja wyɨnaty. Wɨnets ja ja̱a̱'y yjanchø'jkɨtyɨgøødyøø ku ja jade'en t'ejxtøø.

43 Jøts ja Jesús møk'ampy t'ane'emy ja jaa'y, jøts ka'ap pøn ttuknijawidit ku ja kiixy jade'en wyinaty tø yjujkpyiky, yide'en ja møjaa'y yiknimaadyøø jøts wan kyaaky tmo'odi ja kiixyu'nk.

6

Ku ja Jesús yja'jty jadigojk Nazaretit kajpjotp

1 Xjats ja Jesús jam chøø'ñ jøts ja ñøjkxnimøø jadigojk y'etjotp, ja pyabøjkpitøjk ja myøøtnøjkx.
2 Xjats ku tpaajty ja poo'kxin xøøw, winets ja yik'ixpøjktøjkiyii'ñ jam tsaptøjkjotp. Jøts ja mayjaa'y pøn ja wyinaty patmadojiyip, ñigyumaap ja tyimyja'widøø ku ja jade'en yik'ixpiky, xjats ja wyandøø:
—¿Ma yø jade'en tø y'ixpiky? ¿Ti wijy'ajtin yø jade'en tø yikmø'øy, jøts sudso yø jade'en ja tunk tjaty midi naxwii'ñit jaa'y ni tu'ugin kyajajtip?
3 ¿Ti kidi ya'at ja tsajtspi, ja Mariyixi yø y'u'nk, ja Jacobo y'ajch, møøt ja José, møøt ja Judas, jøts ja Simón? Pø yø'øxi ja y'ajch'ajttip, jøts nayø' ja kiixyuna'jk y'ay'ajttip pøn ya tsinaadyip, ¿kidi?
Jade'en ja wyandøø, xjats ja jade'en tkamibøjkidøø ja Jesús y'ixpøjkin.
4 Winets Jesús ja ñimaajyidøø:
—Nidukii'iyi jaa'y twindsø'øgidi ja Dios kyugajpxy, ja'ayi ja nugo kawindsø'jkiyip pøn ja myigugajp'ajtpy, pøn ja møøt tyukjaa'y'aty, jøts pøn ja myøøtsinaapy jam tyøjkjotp.
5 Xjats ja jam jade'en niti tkatuuñ, nugo ja waani tyiktsøøjky ja pamaa'y ku ja ojts tkønixajy.
6 Jøts nugo ja jadi'iñi tkumaa'yiyii'ñ tkudajiyii'ñ ku jaa'y ja kyajanchja'wiyøø. Xjats ja jade'en kajp kajp wyidijty ma jaty ja kajp jam wyinaty wingon tyañ, jamts ja yik'ixpijky.

Ku ja Jesús tkexy ja pyabøjkpitøjk kajpxwa'kxpi

7 Ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø yik'ixpiky, winets ja tyaajxiyii'ñ ja myakmajtskpi jaa'y, jøts ja tpaguejxy namajtsk jaty, ojts ja tkutujkmøøgyixy sudso ja kuwani tyikpidsø'ømdit ja miku'.
8 Yikxon ja ojts t'ane'emy jøts ja niti tkako'ondit ñiduu'yø'øyik, nugo tyajk ja ja'ayi kyaptip. Ka'ap ja ti tminøjkxtit, ni pejni, ni tsapkaagyi, ni meeñi, niti tkako'ondit.
9 Nugo kyø'øku'nk ja ja'ayi ttuktawa'agidit, jøts nijan tu'ugyi twetstit, ka'ap majtsk, jade'en ja yik'ana'amdøø.
10 Xjats ja yjaaktyimyiknimaadyøø:
—Ku muum tøjkjøøjty mdøkidit, tu'ugyi mja'ta'aktit, jam idø'øn mja'attit mdsoondit kunim mdsoondit jam kajpkøjxp, winetnimts mbidsø'ømdit jam.
11 Jøts pøni magajp mgayikupøkt, pøni ma pøn niwine'enin mgapatmadoowa'añidi, jøts ku jam mdsoondit, winets pu'ux xwinaptit mdekyøjxp, jøts jade'eñi xuk'ejxtit jøts ku jade'eñi tø mnañiwa'achidi. Janch øts idø'øn nwa'añ, janch meets idø'øn nnøjmi, ku Dios mye'ent tu'ukpi xøøw jøts tiidyunwa'ant ja jaa'y, winets ja kajp nøjkx jinaxy yiktiidyuñ pøni ma mgayikupøkti, jøts ne'egi ka'ap ja Sodomit kajp møøt ja Gomorrit kajp jade'en nøjkx yiktiidyundi sa ja nøjkx yiktiidyundi.
12 Xjats ja pyabøjkpitøjk ojts choondøø, jøts ja ojts yide'en kya'amaawyidetti jøts wan ja jaa'y chinaa'yin tyiktigatsti, wan tja'dyigøøgyøxti tuki'iyi ja kya'øyjaa'y'ajtindi pøni sa ja wyinaty tø chøønidi.
13 Jøts may ja nayide'en tyikpidsømdøø ja miku' midi jaa'y jam wyinaty myøøt'ajttip, jøts ja nayide'en tyiktsoktøø may ja pamaa'y ku aceite ja ojts ttajaaxti.

Ku ja Juan Bautista ja o'jkin tpajty

14 Xjats ja windsøn Herodes ja tnimadøøy ku ja Jesús øy pøn jaa'y ñija'winiyi jøts ku ja tyikutuky, winets ja Herodes wyaañ:

—Ja Juan midi ja jąąˈy ojts tyiknøbety, jaˈ ɨnet tø pyɨdsimy jadɨgojk jap ooˈkpɨ jutjøtpy.
15 Xjats jaduˈukpɨ jąąˈy ñømɨdɨ:
—Elías jaˈ.
Jøts pømbɨ wąmɨp:
—Dios jaˈ kyugajpxy, nayɨdeˈen sąm jekyɨp myemɨdɨ ja Dios kyugajpxy.
16 Wɨnets ja Herodes wyąąñ ku ja jadeˈen tmadøøy:
—Ja Juan ɨnet jaˈ pøn øts ojts nnąnkyajtspøødyɨ ja kyubąjk, jaˈ ɨnet yø tø pyɨdsimy jadɨgojk jap ooˈkpɨ jutjøtpy.
Jadeˈen ja Herodes wyąąñ.
17 Kumɨ jaˈ ja wyɨnaty tø ttsumy, jaˈ ja wyɨnaty tø tkøwɨiñ tpakwɨiñ jap puxøjkjøtpy jaˈagøjxp jøts ja Herodías yjotkujkˈątt, ja tøˈøxyøjk pøn ja Felipe jawyeen yˈatsnɨdøˈøxyˈąjt, pøn ja Herodes wyɨnaty tø tˈatskąpˈaty. Jaˈats ja Herodes nugo myøøtsɨnaapy.
18 Paty ja Juan ja wyɨnaty yɨdeˈen tø ñɨɨˈmxyɨ:
—Kaˈap kyutukyɨ jøts mˈuch ja ñɨdøˈøxy nugo xmøøtˈątɨt.
19 Xjats ja Herodías wyɨnaty jadeˈen tø tjanchmɨˈąmbiky ja Juan jøts ja tyimyikˈookwąˈąñ, xjats ja kaˈap tmɨwɨnmąąˈnbyąąty sudso ja tˈukyikˈookt;
20 kumɨ ñɨjąˈwɨp ja Herodes wyɨnaty jøts ku ja Juan wyɨnaty øy tsuj yjąąˈyˈaty ku pøky tkamøødɨ, paty ja ttsøˈøgɨ jøts paty ja ñɨdøˈøxy ja są tkaduktuñ. Pyatmadoojɨp yikxon ja kyajpxy ku ja Juan janch tsuj myadyąˈąky, øy ja mąbąąt tjaganɨmadøy.
21 Xjats ja tiempɨ tpąąjty ku ja Herodías jotkumonɨ wyąąñ sudso ja tyikˈookt ja Juan. Wɨnet et ja Herodes twąądsøøy ja tyumbɨtøjk mɨgaabyɨ mɨˈukpɨ, jaˈagøjxp ku syąndɨ xøøw ja wyɨnaty tyiknaxy. Ja may soldądɨ wɨndsøn ja wyąądsoow møøt ja rikɨ jąąˈy, jøts nayɨdeˈen ja møjąąˈdyøjktɨ pøn ja kutujk jam wyɨnaty tˈadsɨnaadyɨp Galilea.
22 Wɨnets ja Herodías ñøøx tyøjkɨyɨɨˈñ jap mą ja jąąˈy jap wyɨnaty kyaydɨ yˈuuktɨ jøts ja jap yˈejch, xjats ja Herodes ja ojts tjanchujˈixy ja yˈajtsk, nayɨdeˈen ja jąąˈmyɨdɨ pøn ja jap wyɨnaty myøøtkaapy. Wɨnets ja tnɨmąąy ja kiixy midi jap wyɨnaty tø yˈech:
—Amɨdook øts pønɨ ti mdsøjkpy, nyąkp øts ɨnet øy midi.
23 Ojts Dios ja ttukˈixy jøts ku ja tmoˈot pønɨ ti ja kiixy køˈøm yˈamɨdøøpy, pɨktąˈąky pąąt kutujk pąąt ja kukwaˈkxy tyąkwąˈąñ.
24 Xjats ku ja kiixy jadeˈen tmadøøy wɨnets ja pyɨdsɨimy, jøts tyąąk ja tˈatsnɨmąąy:
—¿Ti nˈamɨdoˈop?
Xjats ja ojts ñɨɨˈmxyɨ:
—Ja Juan kyubąjk mˈamɨdoojɨyɨp pøn ja jąąˈy tyiknøbajt.
25 Wɨnets ja kiixy jatyɨ tyøjkɨyɨɨˈñ nay jap mą ja wɨndsøn jap wyɨnaty, jøts ja tnɨmąąy:
—Łxyąmyɨ ndsøky ja Juan kyubąjk pøn jąąˈy tyiknøbajt, jaˈ øts kyubąjk xmøøjyɨp texyjøtpy.
26 Wɨnets ja wɨndsøn yjanchjotmayˈooˈkpɨjky ku ja kiixy jadeˈen wyąąñ; jøts kumɨ tø ja wyɨnaty Dios ttukˈejxnɨ jøts ku ja tyąkt tukɨˈɨyɨ pønɨ ti ja kiixy yˈamɨdøøpy, tø mɨgaabyɨ mɨˈukpɨ ja wyɨnaty jadeˈen tmadowdɨ, xjats ja jadeˈen są tkanɨmąąy, kyupøjk jaˈ midi ɨdøˈøn ja kiixy wyɨnaty yˈamɨdøøpy.
27 Jatyɨ syoldądɨ tuˈuk tkejxy pøn wyɨnaty yˈejxˈejtɨp, jøts ja tˈatsyikwɨnąjkɨt ja Juan kyubąjk, jøts tyikmeˈent møktąˈąkyˈampy.
28 Xjats ja soldądɨ chøøˈñ, jøts ja ojts ñijkxy jap puxøjkjøtpy, japts Juan kyubąjk ja ojts tkajtspoˈjtɨyɨ, jøts ja tyikmiiñ texyjotp. Jadeˈen ja kiixy ja yikømøøy, jøts ja jadeˈen tmøøy ja tyąąk.
29 Xjats ku ja Juan pyabøjkpɨtøjk ñɨjąˈwɨyøø, wɨnets ja yikpøkjøˈknøø, ojts pyabøjkpɨtøjk ja yikpɨdøˈøgɨyɨ, jaˈ ja ojts yiknąxøkɨyɨdɨ.

Ku ja Jesús tyikąąy ja nɨmagoxk milbɨ jąąˈy

30 Xjats ja Jesús ja kyudanaabyɨ tmɨnabyąąjtøø, jøts ja ojts tyamɨmadyąkixyɨ ti jaty ja wyɨnaty tø ttundɨ, jøts ti ja wyɨnaty tø ttukˈɨxpøktɨ ja jąąˈy.

31 Xjats Jesús ja tnɨmąąy:
—Mendɨ, wan tjąą'myɨndɨ poo'kxpɨ mą et abąk.
Ja'agøjxp ɨdø'øn ja jam jade'en ñøjkxwą'ąndɨ ku ja mayjąą'y ja myɨyø'øwyɨmbityɨdɨ myɨyø'øy'adɨjyɨdɨ, nɨwɨne'enɨn ja yikxon kyakaydɨ kya'uuktɨ.
32 Wɨnets ja bąrkɨ ja ttatøjkɨdøø, jøts ja ñøjkxtøø abąk etjotp.
33 Mayjąą'y ja y'ejxɨdøø ku ja jade'en choo'ndøø. Yik'ejxkąjp ja Jesús; xjats ja choo'ndøø pujtpɨm, kawɨnąąk kąjp ja jąą'y jam ñøjkxtøø jøts ja ojts t'anąjxuktɨ ja Jesús, jawyeen ja mayjąą'y jam ne'egɨ yją'ttøø mą ja wyɨnaty y'ukją'ątwą'ąndɨ.
34 Xjats ku ja jam yją'ttøø, ku ja Jesús pyɨdsɨɨmy jap bąrkɨjøtpy, wɨnets ja t'ejxpąąjty ja mayjąą'y, jøts ja ojts t'ayo'ixy ku ja jam yik'ayowɨm tyanɨdɨ mabyorreegɨn midi ñɨ'ejxpɨ ka'ejtp; jøts ja tyik'ɨxpøjktøjkɨyɨɨ'ñ, jeky ja tyik'ɨxpɨjky.
35 Xjats ku ja et chuu'ñøø, wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk ja wɨngon ñɨmejnøø, jøts ja ñɨmąąjyøø:
—Tøts ja et chuu'ñɨ, pø ka'apts yą pøn chøønɨ.
36 Kajxnɨ yø jąą'y, wan tnøjkxnɨdɨ kąmjøøjty, wan tnøjkxnɨdɨ mą kąjp wɨngon, jamts tju'udyɨt ja jɨɨ'kxy, kumɨ janch yu'oo'knɨdɨp yø'.
37 Wɨnets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyąąñ:
—Ka'ap ɨdø'øn mwą'ąnt, mo'odɨ chąpkaaky, yikaydɨ.
Xjats ja pyabøjkpɨtøjk wyąndøø:
—¿Nøjkxp øøts jøts øøts tsapkaaky n'atsju'uty majtsk magø'pxy denario, jøts øøts yø jąą'y nyika'aty?
38 Wɨnets ja Jesús wyąąñ:
—¿Ja wɨnąąk jap mdsąpkaaktyɨ? Nøjkx x'ats'ejxtɨ.
Xjats ku ja t'ejxtøø, wɨnets ja tnɨmaadyøø:
—Magoxk ja tsapkaaky jap jøts majtsk ja ąjkx.
39 Xjats ja Jesús tyikutujky jøts wan ja jąą'y wanjaty t'ɨxą'ąktɨ jam tsuxk mɨyjotp;
40 wɨnets ja jąą'y y'ɨxąktøø tukpiky jaty, pømbɨ nɨwɨxijkxmyąjk ɨxąktøø, jøts pømbɨ nɨmagø'pxy.
41 Xjats ja Jesús magoxk tnɨxąjɨyɨɨ'ñ ja tsąpkaaky jøts majtsk ja ąjkx, wɨnets ja ojts tpat'ixy yø tsąjp, jøts ja ojts tkunuu'kxy ja tsąpkaaky xjats ja ojts ttukwa'kxy, jøts ja pyabøjkpɨtøjk ja tmø'øy jøts ja ttaguma'adyɨt ja jąą'y jøts ja tyikwą'kxɨdɨt. Tukɨ'ɨyɨ ja jąą'y ąjkx yiktagumaagyøjxtøø, ojts ja yikmøøgyøxtɨ,
42 xjats ja kyaadyøø ku'uxyɨ;
43 wɨnets ja tsąpkaaky wɨndąnk makmajtsk kach yikpøkmujky møøt ja ąjkx wɨndąnk.
44 Janch namay ja jąą'y jam wyɨnaty yjøø'kxtɨ, ja yąą'dyøjk ja yikmachodøø nɨmagoxk mil.

Ku ja Jesús yø'øy jam mejwyɨngøjxp

45 Xjats ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk tkugajxɨgyɨjxy jap bąrkɨjøtpy, jøts ja ojts tyiknijkxy jawyeen jam Betsaida, kyajxjawyeenɨ jaa jøts ja nøø ja ttanąxtɨt. Xjats ja yjąąktąąñ jøts ja jąą'y ja tmɨnawyą'kxɨt.
46 Xjats ku ja jade'en tmɨnawyą'kxøø ja mayjąą'y, wɨnets ja ñijkxy Dios'ajot'ąjtpɨ kojpkøjxp.
47 Jøts ja bąrkɨ jam ja wyɨnaty kujk ñaxy mejkyujk'ąm ku ja et kyoodsɨyɨɨ'ñ, jøts ja Jesús jam wyɨnaty nadyu'uk tø tyañ jam nąxkøjxp.
48 Xjats ja ojts t'ixy ja pyabøjkpɨtøjk jøts ku ja ka'ap y'ukmąą'nɨyɨdɨ sudso tkąąptɨt ja nøø, ja'agøjxp ku ja poj wyɨnaty yø'øy wɨmbet'ampy. Xjats ku yjøpkyoots'ąjty wɨnets ja Jesús ojts tnɨnijkxy wɨngon ja pyabøjkpɨtøjk, jadi'iñɨ ja nøøwɨngøjxp yø'øy, jøts ty-imy'ukwɨnąxwampy ja pyabøjkpɨtøjk ja wyɨnaty.
49 Ku ja ojts y'ejxpąądyɨ jøts ku ja yø'øy jam nøøwɨngøjxp, wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk yjanchabąągaktøø, mɨku' ja wyɨnaty tø tyimwyɨnmaydɨ;

50 kumɨ tø ja wyɨnaty nɨdukɨˈɨyɨ tˈejxtɨ, janch tsøˈjkɨdɨp jaˈ. Xjats Jesús ja ojts myɨgajpxyɨdɨ, yɨdeˈen ja ojts yiknøjmɨdɨ:
—¡Jotmøkpøktɨ; øts ɨdøˈøn, kidi mdsøˈøgɨdɨ!
51 Xjats ja kyøxpejty jam bạrkɨjotp mạ ja jam wyɨnatyɨ, jøts ja poj jatyɨ ñạjxy; ñɨgyumạạp ja tyimyjạˈwɨdøø,
52 kumɨ kaˈanɨm ja wyɨnaty tnɨjạwɨdɨ yikxon pønɨ pøn ja Jesús, øy ja tsạpkaaky jaˈ tjayikmayɨ, janch kujuun ɨdøˈøn jaˈadɨ, kaˈap ɨdøˈøn ja tjạˈgyukɨdɨ.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja mayjạạˈy jam Genesaret

53 Xjats ja ttanạjxtøø ja mejy, jøts ja ojts yjạˈạttɨ jam Genesaretɨt jạạˈy yˈetjotp, jamts byạrkɨ ja ojts tmɨxojtspattɨ nøøbaˈạm.
54 Jaˈayɨ ja pyɨdsømdøø jap bạrkɨjøtpy, wɨnets ja Jesús jatyɨ yikˈejxkạjpy.
55 Jøts ja jạạˈy jatyɨ ttukmadowˈabɨdsømdøø ja myɨguˈuk mạ jaty ja kạjp jam wyɨnaty jøts ku ja Jesús tø yjạˈạty, xjats ja jạạˈy tkɨyjạˈtpɨnɨbøjkɨdøø mạạbajtkøjxp ja pamạạˈy mạ ja jam wyɨnaty tnɨjạwɨdɨ ja Jesús.
56 Jøts ku ja Jesús yjạˈjty ømyadsowɨ, ku ja tnɨyøˈøyɨ ja kạjp møj mutsk, uk ku ja yjạˈạty kạmjotp, ejtp ɨdøˈøn ja jạạˈy tuuˈạm tpɨktạˈạktɨ ja pamạạˈy, jamts ja tmɨnuuˈkxạˈạktɨ ja Jesús jøts wyetpạạˈ ja wɨneˈenɨn tyukpạạdɨdɨt; jøts pønɨ pøn ja wet pạạjtɨyɨp, jatyɨ ja choˈoktɨ.

7

Ja kaˈøwyɨnmạạˈñ ja jạạˈy tyikpøkpyajtp

1 Wɨnets ja Jesús yiknɨmiiñ mạ ja jam wyɨnaty, ja fariseotøjk ja ojts ñɨmiñɨ møøt ja kạjpxwejpɨtøjk, pøn jam wyɨnaty wɨnạạgɨn tø choondɨ Jerusalén.
2 Jaˈats tˈejxtøø kudam ja Jesús pyabøjkpɨtøjk kyøbujtɨ ku kyaydɨ, jøts kaˈap ɨdøˈøn ejxɨm ja møjạạˈy chɨnạạˈyɨn, jaˈagøjxp ja ojts wenk tnɨgạjpxtɨ tnɨmadyạˈạktɨ.
3 (Kumɨ yɨdeˈen ja fariseotøjk kostumbrɨ tmøøtˈạttɨ jøts nayɨdeˈen ja myɨguˈuk israelɨt jạạˈy, jaˈ ɨdøˈøn ja pyadundɨp pønɨ sạ jaty ja møjạạˈdyøjk wyɨnaty tø yˈatsøønɨdɨ, kaˈ pøn kyay kunɨm ja kyagøbujtɨ may ojk, wɨnetnɨmts ja wạˈạts ñayjạwɨyɨdɨ.
4 Nayɨdeˈen pønɨ pøn mạạyjøtpy tsooˈmp, jøts pønɨ ku ja kaˈap kyøbujñɨm kawɨnạạk ojk, kaˈap ja nayɨdeˈen kyaˈaty. May ɨdøˈøn ja kostumbrɨ jadeˈen midi ja pyadundɨp, ejtp ɨdøˈøn yikpujy uujkˈɨɨˈñ, tsạjptsˈøøy, møøt texy tạs midi tum pujx, jøts mạạbajt, jadeˈen ja wạˈạts tyikˈettɨ.)
5 Paty fariseotøjk møøt ja kạjpxwejpɨtøjk tnɨmaadyøø ja Jesús:
—¿Tigøjxp ku yø mbabøjkpɨtøjk jadeˈen ja kyøˈ tkapujtɨ ku yø kyaydɨ sạ ja møjạạˈy chɨnạạˈyɨn wyạˈạñ?
6 Xjats ja Jesús yˈadsøøy jøts ja wyạạñ:
—Meets wɨnˈøøˈmbɨ, yikxon ja Isaías midi Dios kyugajpxyˈajtpy ojts tjạˈạy ja Dios kyajpxy ku ja wyạạñ:
Nugo yø jạạˈy jadeˈen yˈạạw ttakajpxy ku øts yø xwɨndsøˈøgɨ,
jøts nɨwɨneˈenɨn øts nˈayuujk yø xkajạˈgyukɨyɨ.
7 Nɨti yø kyawạˈạñ jadeˈen, øy øts yø mạbạạt xjawɨndsøˈøgɨ,
jaˈagøjxp ku tyikyøˈødyɨ ja jạạˈy ɨxpøjkɨn jøts wyạˈạndɨ kuts ja njaˈajɨ.
8 Nayɨdeˈen ja Jesús wyạmɨ:
—Jøts meets ɨdøˈøn jadeˈen, kumɨ jadeˈen meets Dios kyutujk xˈɨxwejtsɨ, jøts xpadundɨ midi jạạˈy kyostumbrɨˈajtpy: ja texpyujk, ja tạspujk, jøts pønɨ ti jaty meets jadeˈen mdumpy.
9 Jadeˈen ja tnɨmạạy:
—Janch wijy mee mnayjạwɨnɨyɨ jøts ku mgostumbrɨ jadeˈen xpadundɨ, mˈɨxwijchp meets ja Dios kyutujk.

10 Øy ja Moisés yɨde'en yjawa̱a̱ñ: “Wɨndsø'øgɨ mdeety mda̱a̱k”, jøts “Pønɨ pøn tyeety tya̱a̱k tka'ømyɨga̱jpxp, wan ja jatyɨ t'øøky.”
11 Jøts ku meets, mdanɨgutujk'ajtpy meets ja ja̱a̱'y, ka'ap ɨdø'øn tyimy'aguwa̱nɨkøjxpɨ jøts ja tyeety tya̱a̱k ja tyimwyɨndsø'øgɨt, wan ja tnøjmɨdɨ ja tyeety ja tya̱a̱k: “Ka'ap ɨnet ɨxya̱m nbudøkɨt, ka' ti nmo'owa̱'a̱ñ, ja'agøjxp ku øts nbɨkta̱'a̱ky tmøøt'aty Corbán.” (Corbán, ja' tyijpy ayuujk, tø ndamɨyøxy ja Dios tukɨ'ɨyɨ nbɨkta̱'a̱ky);
12 jøts ku ja jade'en wya̱'a̱ñ, nɨjuunɨts meets ja xka'uktukpudøjkyɨnɨ ja tyeety ja tya̱a̱k.
13 Jade'en'ampy meets ja xka'ukyikmøjtøjkɨñɨ ja Dios kyajpxy, ja'agøjxp ku ja mgostumbrɨ xuk'ɨxpøktɨ xem ya̱m ja u'nk ja una̱'jk, jøts nayɨde'en ja mdsɨna̱a̱'yɨn xyikyø'ødyɨ.
14 Xjats ja tya̱jxmujkøjx ja ja̱a̱'y jadɨgojk, jøts ja tnɨma̱a̱y:
—Patmadoodɨk øts nɨ'ijtyɨ, jøts xnɨmado'odɨt tu'uk ja ayuujk:
15 Nɨti jɨɨ'kxy ja̱a̱'y kyayikpøkpyetyɨ ku ja̱a̱'y ti tjɨɨ'kxy. Ja' ja̱a̱'y yikpøkpyajtɨp midi tsoo'mp jam anmɨja̱'wɨnjotp.
16 Madowdɨ yikxon, pø jamxɨ mda̱tsktɨ, yø'øts mdamado'odɨp.
17 Xjats ku ja Jesús tmɨnawya̱'kxøø ja ja̱a̱'y, wɨnets ja tyøjkɨyɨɨ'ñ tøjkjøtpy, japts pyabøjkpɨtøjk ja ojts yiktɨɨyɨ ti ja'abɨ madya̱'a̱ky jade'en tyijpy.
18 Xjats ja tnɨma̱a̱y:
—¿Nɨ meets pa̱a̱t yø xkanɨmadoonɨ? ¿Ka'ap xnɨja̱wɨdɨ ku ja̱a̱'y nɨti jɨɨ'kxy kyayikpøkpyetyɨ ku ja̱a̱'y ti tjɨɨ'kxy?
19 Ka'ap jɨɨ'kxy tyøkɨ anmɨja̱'wɨnjotp, maatsjotp ja jɨɨ'kxy tyøkɨ ma̱ ja tɨnch, jøts pyɨdsimy ku ja̱a̱'y ñɨjkxy nawyɨyø'øyɨbɨ.
Jade'en ɨdø'øn ja ojts tnɨgajpxy jøts ku jɨɨ'kxy tum wa̱'a̱ts midi yikjøø'kxp, ka' yikpøkpyety.
20 Yɨde'en ja wya̱a̱ñ:
—Ja' ja̱a̱'y yikpøkpyajtɨp midi pɨdsømp y'anmɨja̱'wɨnjotp.
21 Kumɨ jam pyɨdsimy ja ka'øwyɨnma̱a̱'ñ ku ja̱a̱'y kya'øwyɨnmay, jam pyɨdsimy ku ja̱a̱'y ñɨya̱a̱'y ñɨdø'øxy ñabyøjkxɨyɨdɨ, ku nadyu'uk ja̱a̱'y ñamyøøt'atyɨdɨ, ku ja̱a̱'y yikja̱a̱'y'øøky,
22 ku ja̱a̱'y myeech, ku ja̱a̱'y wenk ja̱a̱'y pyɨkta̱'a̱ky tsojkɨyɨ, ku ja̱a̱'y ti tka'ødyuñ, ku ja̱a̱'y tya̱a̱y'aty, ku ja̱a̱'y najts'a̱a̱w najtsjoojt yja̱a̱'y'aty, ku ja̱a̱'y myɨgu'uk ti ttamɨ'ama̱'a̱t'aty, ku ja̱a̱'y pyagajpxy, ku ja̱a̱'y ñamyɨkexyɨ, ku ja̱a̱'y nɨti tkawɨnmay.
23 Tum anmɨja̱'wɨnjotp yø ka'ødyunk jade'en chøøñ midi ja̱a̱'y tyikpøkpyajtp.

Ku ja Tirot tø'øxyøjk tjanchja̱'wɨyɨɨ'ñ ja Jesús

24 Xjats ja Jesús jam chøø'ñ jøts ja ñijkxy Tiro jøts Sidón, jade'en ja et jam txøøw'aty ma̱ dø'øn ja ñijkxy. Xjats ku tøjk ja jam tpa̱a̱jty jamts ja tyøjkɨyɨɨ'ñ, ka'ap ja pøn t'uktuknɨja̱wɨwya̱'a̱ñ ku ja jam. Ma̱ ka'ap ja jade'en yja̱jty ojts ja jatyɨ yiknɨja̱wɨ.
25 Jatyɨ tø'øxyøjk ja tu'uk ñɨja̱'wɨyøø pøn ñøøxu'nk jam wyɨnaty mɨku' tmøøt'a̱jtp; ja'ats jam meen jøts ja wyɨnguxana̱a̱jyɨ.
26 Ojts ja tø'øxyøjk wya̱'a̱ñ jøts ja Jesús tyikpɨdsø'ømt ja mɨku' midi ja kiixyu'nk jam wyɨnaty myøøt'ajtpy, sirofenicyɨt ja̱a̱'y ɨdø'øn ja tø'øxyøjk pøn jam jade'en meen, jøts griego ayuujk ja kyajpxpy.
27 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wya̱a̱ñ:
—Jawyeen øts ja israelɨt ja̱a̱'y nbudøkɨt, jøts meets ɨx'oojknɨm.
28 Wɨnets ja tø'øxyøjk y'adsøøy jøts ja wya̱a̱ñ:
—Janch jade'en teety, ka'ap kyajade'enɨ. Jade'en øts ɨxya̱m nnayja̱wɨyɨ ejxɨm ja uku'ngɨn, jøts ja israelɨt ja̱a̱'y ndejɨnt ejxɨm ja̱a̱'y una̱'jkɨn kyaydɨ, jøts ja kyaaky abu'xk tyika̱'a̱dɨ jøts ja uku'nk ja jatyɨ tkaamyuky. Paty teety nnøjmɨ jøts mdu'ump may'a̱jt jøts ø xpudøkɨt.
29 Xjats ja Jesús tnɨma̱a̱y ja tø'øxyøjk:
—Janch ɨdø'øn mwa̱'a̱ñ; nøjkxtɨ. Tø ja m'u'nk ja mɨku' myajtstuujtnɨyɨ.

30 Xjats ja tø'øxyøjk ojts ñijkxy tyøjkjotp, kuts ja jam yją'ąty jøts ja ñøøxu'nk ja tpąąjty mąąbajtkøjxp. Ka'ap miku' ja wyinaty t'ukmøøt'ąjtni, tø ja wyinaty myajtstuujtniyi.

Ku Jesús ja nąt jąą'y tyątsk tyik'awajtsiyi

31 Xjats ja Jesús jam choo'ngojmøø Tiro, jøts ja ñijkxy Sidón, tyimñąjxts ja jam jøts magyąjp ja ttanąjxy jam Decápolis etjotp, jøts ja yją'jty mą ja mejy txøøw'aty Galilea.
32 Jamts jąą'y jadu'uk yiktanimiiñ pøn wyinaty nąt, pøn wyinaty atoojts, ka'ap ja y'øgyajpxy, winets ja yiknimąąy jøts ja kyø' ja ttanixąjt jøts ja tyiktso'okt.
33 Xjats Jesús ja ojts abiky tsoo tyiknijkxy, ojts ja nadyu'uk tjiway mą ja mayjąą'y jam wyinatyi, jøts kyøtsą'jx ja ojts tkudeji jap nąt jąą'y tyątskjøtpy, ojts kyø' ja ttsujwyeey jøts jąą'y tyoojts ja ojts ttapąąjti.
34 Winets ja Jesús chąjp'ixy, jøts ojts myøkxejy, xjats wyąąñ:
—¡Efata! —midi ayuujk tyijpy: ¡Awą'ąts!
35 Winets ja nąt jąą'y jatyi ja tyątsk y'awąąjch, jøts ja tyoojts nayide'en y'øyiyii'ñ, xjats ja jade'en kyąjpxpijky øy, ojts ja yikxon y'awijy.
36 Winets ja Jesús yikxon ojts t'uk'ane'emy jawyeen ja mayjąą'y jøts ja pøn ka'ap ttukmado'odit; ku ja jade'en tnimąąy, ne'egi jinaxy ja ojts tnimadyą'ąkti.
37 Xjats ja jade'en ñigyumąąp tjąwidi, yide'en ja wyąndøø:
—Tyum'ødyumpy øy ti; yikmadøøpy nąt jąą'y, jøts yik'awijpy uum jąą'y.

8

Ku ja Jesús tyikąąy ja ñimaktąxk milbi jąą'y

1 Winet ets mayjąą'y jam wyinaty tø ñamyukyidi, jøts ja kyąąjyik ja kya'etti. Xjats ja Jesús tyąąjxiyii'ñ ja pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimąąy:
2 —Njanch'ayo'ijxpy øts yø jąą'y, kumi tyigøøkxøøwyip øts yø yą xnimenidi, jade'en øts yø yą kujk nmøøtsinaañidi jøts ja kyaaky tø kyøjxnidi.
3 Ku øts inet yø ayuu axøøw njakaxt jam tyøjkjotp, jadi'iñi net yø muum yjotkøjxnidit tuu'ąjy, kumi ja winąągin pøn tø choondi jagam et.
4 Xjats pyabøjkpitøjk ja ojts y'adsøy, jøts ja ñimąąjyøø:
—¿Sudso yø jąą'y yą yjanchka'adyit, pø ka'ats yą pøn chøøni?
5 Winets ja Jesús tyiktiiy ja pyabøjkpitøjk, yide'en ja tnimąąy:
—¿Winąąk tsąpkaaky jap xmøødidi?
Winets ja wyąndøø:
—Wixujk.
6 Xjats Jesús tnimąąy ja jąą'y jøts wan t'ixąkøxti jam nąxkøjxp, winets ja tnixąjiyii'ñ ja tsąpkaaky, jøts ja ttamøją'wiyii'ñ ja Dios. Xjats ja ojts ttukwa'kxy ja tsąpkaaky jøts ja tmøøy ja pyabøjkpitøjk, winets ja ttagumaadyøjkidøø ja jąą'y.
7 Jamts winąągin ja mutsk ąjkxu'nk ja wyinaty tmøøt'ąjtmidi, ja'ats ja Jesús ojts tkunuu'kxy, jøts pyabøjkpitøjk ja ttaguwą'ąniyii'ñ jøts wan ja jąą'y ja ttagumaagyøxti.
8 Xjats ja jąą'y ni'ijtyi kyaagyøjxtøø, ojts yikpøkmuky wixujk kach.
9 Jøts ja jąą'y pøn wyinaty tø kyaydi, nimaktąxk milin ja jam wyinaty ñamay'ątti. Xjats ja Jesús ja ojts tminawyą'kxniyi,
10 jøts ja tyøjkinąą jap bąrkijøtpy møøt ja pyabøjkpitøjk, jøts ja ñøjkxtøø jam Dalmanutit jąą'y y'etjotp.

Ku ja fariseotøjk t'amidoodøø ja Jesús, jøts ja ttuk'ejxtit ja myilągri'ąjtin

11 Winets ja fariseotøjk jam myendøø, jøts ja tminagyąjpxøjkidøø ja Jesús. Ja' ja ojts t'amidowdi, jøts ja Jesús ja dios'ąjtin tyikwingaxø'økt yą nąxwiiñ, nugo dø'øn jade'en tjot'ejxti.
12 Xjats Jesús ja tkumøkxajiyii'ñ, jøts ja wyąąñ:

—¿Tigøjxp ku jąą'y yą'ątpɨ xøøw yą'ątpɨ jumøjt t'amɨdowdɨ jøts yiktuk'ejxtɨt ja dios'ąjtɨn? Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, jøts ku jade'embɨ jąą'y nɨ tuk'ojkɨn kyayiktuk'ejxtɨt ja dios'ąjtɨn.

13 Xjats ja tmajtstuujty, jøts ja tyøjkɨyɨɨ'ñ jap byąrkɨjøtpy, jøts ja ñijkxy jaduktamąjñ'ampy jam nøøba'ąm.

Ja fariseɨt jąą'y y'ɨxpøjkɨn

14 Nɨka'ap kyaaky ja wyɨnaty tø tkondɨ, tø ja wyɨnaty tją'dyɨgøydɨ, tu'ugyɨ tsąpkaakyu'nk ja wyɨnaty jap tkonɨdɨ jap bąrkɨjøtpy.

15 Xjats ja Jesús tnɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk:

—Ejxɨm Herodes, ejxɨm fariseotøjk lyevadurɨ xkupøjkɨdɨ, øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt.

16 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk jatyɨ myadyąktøjkɨdøø, yɨde'en ja ñawyąjnɨdøø:

—Ja'agøjxp yø jade'en wyą'ąñ ku adøm tsąpkaaky tø ngayikmi'iñɨndɨ.

17 Wą'ąts Jesús ja tnɨjąwɨ ti ja wyɨnaty kyajpxy'ąjttɨp. Ka'ap ja tsąpkaaky ja tijy midi ñɨmadoodɨp ja pyabøjkpɨtøjk, ja Herodes ja fariseotøjk ndejɨnt ja y'ɨxpøjkɨn ja y'ayuujk tyijpy. Paty ja Jesús yɨde'en tyiktɨɨy:

—¿Tiku mwą'ąndɨ ku mdsąpkaaky xijy kya'ettɨ? ¿Ka'anɨm xnɨmadowdɨ, jøts nɨka'ap xnɨjąwɨdɨnɨm, janch juun mgubąjk xmøødɨdɨ?

18 ¿Ka'anɨm mgø'øm ween xawɨn'ejxtɨ, jøts nɨ mdątsk xkadamadoodɨnɨm, nɨwɨne'enɨn xkają'myatstɨ?

19 Ku øts ojts tsąpkaaky magoxk nyikwa'kxy, jøts ojts nmø'øy ja magoxk milbɨ jąą'y, ¿wɨnąąk kach ja kaaky wɨndąnk ojts xpøkmuktɨ?

Xjats ja wyąndøø:

—Makmajtsk kach.

20 —¿Jøts mją'myajtstɨp nayɨde'en ku øts ojts ja tsąpkaaky wɨxujk nyikwa'kxy, jøts øts ja myaktąxk milbɨ jąą'y ojts nmø'øy? ¿Jøts wɨnąąk kach ja kaaky wɨndąnk xpøkmuktøø?

Xjats ja wyąndøø:

—Wɨxujk.

21 Wɨnets Jesús ja pyabøjkpɨtøjk tnɨmąąy:

—Ka'anɨmdam meets ɨdø'øn xją'gyukɨ. Ja tsąpkaaky yø meets ja'ayɨ mdajotmay'øø'kpy.

Ku ja Jesús tyikwɨn'ejxwa'kxy tu'uk ja wɨnąp jąą'y jam Betsaida

22 Jawaanɨ y'ijty, xjats ja yją'ttɨ jam Betsaida mą ja kąjp wyɨnaty jade'en txøøwɨ; jamts ja Jesús yiktanɨmiiñ tu'uk ja wɨnąp jąą'y, jøts ja ojts yikmɨnuu'kxą'ąky, jøts ja tnɨxąjɨt jøts ja tyiktso'okt.

23 Xjats ja jade'en tnɨxąjɨyɨɨ'ñ kyø'køjxp, jøts ja tyikpɨdsɨɨmy kąjpjotp. Wɨnets tsujy ja ojts ttawenjąąxy jøts ja tnɨxąjɨyɨɨ'ñ, xjats ja tyiktɨɨy jøts pønɨ kujk wyɨnaty wɨne'enɨn t'ixy øy ti.

24 Wɨnets ja wɨnąp jąą'y wyɨn'ejxwa'kxy, jøts wyąąñ:

—N'ijxpy øts yø jąą'y ku yø'ødyɨ, ja ku jade'en kyaxø'øktɨ są kipyɨn.

25 Wɨnets ja Jesús jadɨgojk twɨnguxąjɨyɨɨ'ñ ja wɨnąp jąą'y, jøts ja yikxon tyik'ejxmøkɨyɨɨ'ñ, ojts ja wɨnąp jąą'y ja wyeen y'awą'ąch, tum wą'ąts ja t'ejxnɨ øy tyii'jɨ.

26 Xjats Jesús ja tkajxnɨ jam tyøjkwɨndum, yɨde'en ja tnɨmąąy:

—Kidi mgąjptøkɨ, jøts nɨpøn jam są xkanøjmɨt.

Ku ja Pedro wyąąñ jøts ku ja Jesús yja'ajɨ yiknɨtsokp, ja Cristo

27 Tø dø'øn ja jade'en wyɨnaty y'ukjaty, xjats ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk tmøøtsøø'ñ jøts ja ñøjkxtɨ jam Cesarea Filipo. Jade'en ja et xyøøw mą dø'øn ja ñøjkxtɨ. Xjats ja Jesús tuu'ąjy ja pyabøjkpɨtøjk tø tnɨmąąy, jøts ja tyiktɨɨy:

—¿Pønɨk øts, są jąą'y wyą'ąndɨ?

28 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk y'adsoodøø, jøts ja wyąndøø:

—Wɨnąągɨn jąą'y wyą'ąndɨ jøts ku mets Juan Bautista, pømbɨ nømɨdɨp jøts ku mets Elías midi jekyɨbɨm yiknɨją'wɨp, jøts ku mets Dios kyugajpx'ąjtpɨ midi jekyɨbɨm yiknɨgąjpxp yiknɨmadyąkp.

29 Xjats ja kø'øm ja Jesús yiktøøjɨdøø yɨde'en:

—Jøts meets, ¿Są meets m'ukwą'ąñ, pøn øts ɨdø'øn?

Wɨnets ja Pedro y'adsøøy jøts ja wyąąñ:

—Ja yiknɨtsokpɨ mets, ja Cristo.

30 Xjats Jesús ja ñɨmąąjyɨdøø jøts ka'ap pøn ttukmado'odɨt jøts ku ja kyɨristɨ.

Ku ja Jesús kø'øm tnɨgajpxy jøts ku ja y'ookt

31 Xjats ja Jesús tyik'ɨxpøjktøjkɨyii'ñ ja pyabøjkpɨtøjk, ja' ja tyukmadoow są ja y'ayo'ombąątt ja Dios, ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja myøjkudanaabyɨ, kø'øm ɨdø'øn ja jade'en ñadyijyɨ. Yɨde'en ja Jesús ttukmadøøy jøts ku ja møjąą'dyøjk, ku ja israelɨt jąą'y tyeetywɨndsøn, jøts ku ja kąjpxwejpɨtøjk ja y'ɨxwetsɨyɨt. Jade'en ja tnɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk jøts ku ja ja' yik'oogɨt, tyukmadoow ja' ku ja jade'en y'ookt jøts ku ja kyɨdɨgøøk xøøw pyɨdsø'ømt jap oo'kpɨ jutjøtpy ku ja yjujkpyøkt.

32 Wą'ąts ja ttukmadoogɨjxy ja pyabøjkpɨtøjk. Xjats ja Pedro ka'ap t'øyją'wɨyii'ñ ku ja wyɨnaty tø wyą'ąñ kuk ja y'ookt. Ja'agøjxp ja Pedro møk twɨngugąjpxɨyii'ñ ja Jesús.

33 Xjats ja Jesús wyą'kjɨmbijty, jøts ja pyabøjkpɨtøjk ja ojts twɨn'ixy, xjats ku Pedro mɨku'jɨn wyɨnaty tø kyajpxy, wɨnets Jesús ja twɨngugąjpxɨyii'ñ nayɨde'en, jawaanɨ møk'ampy ja tnɨmąąy:

—¡Mets mɨku', jɨwą'ąk, majtstutk øts! Ka' mets jade'en mwɨnmay sąm ja Dios Teety wyɨnmayɨn, jade'en me mwɨnmay sąm øy pøn nąxwii'ñɨt jąą'y.

34 Wɨnets ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk tyąąjxɨyii'ñ, tukɨ'ɨyɨ ja tyąjxmukɨjxy ja mayjąą'y jøts ja tnɨmąąy:

—Pønɨ pøn tsojkɨn tmøøt'ąjtp jøts øts ja nja' jade'en xpaduujnɨt, ka' mɨbąąt kø'øm ñadyunk'ątɨt, ja'ayɨ ku amumjoojt ñadyamɨyoxɨt ja ayo'on jøts ɨdø'øn jade'en tpadu'unt.

35 Pønts kajade'enduñɨm nay'ejxɨp, nɨwɨndem tkapąąty ja nɨtso'ok'ąjtɨn; jøts pøn ø xku'ayo'ombąąjtɨp, ja' ɨdø'øn tpąątp ja nɨtso'ok'ąjtɨn.

36 ¿Ja ti ja ñɨwyą'ąnt øy ja jąą'y tjaja'bøjkixy ja nąxwiiñ'ąjtɨn jøts ja y'anmɨją'wɨn ne'egɨ wyɨndɨgøy?

37 Jabɨ ka'axɨ mɨbąąt ja ñɨtso'ok'ąjtɨn ja tkuju'uty.

38 Jøts pønɨ pøn ø xatsø'ødyump, pønɨ pøn øts n'øgyajpxy n'øy'ayuujk xatsø'ødyuujnɨp yą jąą'y wyɨnduujy midi jekyɨp t'ukpadundɨp ja Dios, yą pojkpɨ jąą'y wyɨnduujy, nayɨde'ents øts ja tsø'ødyumbɨ nøjkx ndatsø'ødyuñ ku øts ja Dios Teety kyutujk nmɨmejnɨt, ku øts ja ąnkɨlɨs nmøøtme'ent pøn tsɨnaadyɨp jap tsąjpjøtpy. Øts ɨdø'øn ja nąxwii'ñɨt jąą'y nmøjkudanaabyɨ'ajtpy.

9

1 Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, ja jąą'y yą wɨnąągɨn tyanɨdɨ pøn ka'ooktɨp kunɨm ja t'ejxtɨt tnɨjąwɨdɨt ja Dios kyutujk ku ja tpɨktą'ąkt møk'ampy.

Ku ja Jesús adsu'jky tukɨ'ɨyɨ y'atstɨgajch, amuum chamąmbøjkɨjxy

2 Tyudujkxøøwɨp ja Jesús wyɨnaty jade'en tø wyą'ąñ, xjats ja pyabøjkpɨtøjk ja nɨdɨgøøk t'ukwąąy, ja Pedro ja y'ukwąąw møøt ja Jacobo jøts møøt ja Juan, jade'en ja ojts tmøøtnijkxy jam kojpkøjxp mą ja Jesús adsu'jky tyɨgąjch, jamts ja pyabøjkpɨtøjk wyɨnaty t'ukmøøtanɨ.

3 Yikxon wyet ja chamąmbɨjky janch poop ejxɨm tsąp'øø'pkyɨn, nɨpøn jąą'y wyet yą jade'en tkayikwą'ąch są dø'øn wyet ja pyoobɨyii'ñ.

4 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk t'ejxpąttøø ja Elías møøt ja Moisés, jøts ku ja tmøøtmadyą'ąktɨ ja Jesús.

5 Xjats ja Pedro tnɨmąąy ja Jesús:

—Wɨndsøn, ¡tyimy'øy'ą̈jtp ku øø nyą̈m'aty! Nyik'øyɨp øøts ujts'ą̈ą̈dyøjk, tu'uk mets mja', tu'uk Moisés yja', jøts Elías yja' tu'uk.

6 Tø ja pyabøjkpɨtøjk wyɨnaty yjanchø'øgɨdyøjkɨnɨdɨ, ka'ap ja y'ukwɨnmą̈ą̈'nbyą̈tnɨdɨ są̈ ja tnøjmɨdɨt ja Jesús paty ja Pedro jade'en nugo y'ukwą̈nąą̈.

7 Wɨnets yoots myiiñ mą̈ ja jam wyɨnatyɨ, ja'ats ja ojts yik'adɨgøyɨdɨ, jøts jap yikmadøøy ja Dios y'ayuujk midi wą̈ąn:

—Yą̈'ą̈t n'U'nk øts ɨdø'øn njanchøjkpy, mɨmadojɨdɨ pønɨ są̈ wyą̈'ą̈ñ.

8 Xjats ku ja jatyɨ y'ejxjø'ktøø, wɨnets ja nɨpøn tka'ejxpą̈ttøø mą̈ ja Jesús jam wyɨnaty, ja'ayɨ jam wyɨnaty nadyu'uk tanaapy.

9 Xjats ku ja choo'nɨdøø jam kojpkøjxp ku ja kyɨdą̈knɨdɨ, wɨnets Jesús ja tya'ana'amɨdøø, jøts ja ka'ap pøn ttamɨmadyą̈'ą̈ktɨt midi ja wyɨnaty tø t'ejxtɨ, jaanɨm ja tmadyą̈'ą̈kyø'ødyɨt kunɨm ja kø'øm oo'kpɨ jutjøtpy pyɨdsø'ømt jadɨgojk, jaa pøn myøjkudanaabyɨ'ajtpy ja nąxwii'ñɨt jąą̈'y.

10 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk jade'en kø'ømyɨ t'amaa'tsk'ą̈jttøø, kø'ømyɨ ja jade'en tka-jpxy'ą̈ttɨ ti dø'øn ja jade'en tyijpy ku ja pyɨdsø'ømt jap oo'kpɨ jutjøtpy jadɨgojk.

11 Xjats ja tyiktøødøø ja Jesús, yɨde'en ja tnɨmaadyøø:

—¿Tigøjxp ku ja kąjpxwejpɨtøjk yɨde'en wyą̈'ą̈ndɨ jøts ku Elías jawyeen mye'ent, jøts ɨx'oojknɨm ja yiknɨtsokpɨ?

12 Wɨnets ja Jesús y'adsøøy jøts ja tnɨmąą̈y:

—Janch me'emp ja Elías jawyeen, ja'ats nøjkx nayɨde'en tyikjąjtp ja øgyostumbrɨ midi Dios ojts tpɨktą̈'ą̈ky. ¿Jøts są̈ ja Dios kyajpxy wyą̈'ą̈ñ, są̈ øts ja nyiknɨgajpxy pøn møj kudanaabyɨ'ą̈jtp, sąk njątt? Yɨde'en ja Dios kyajpxy wyą̈'ą̈ñ jøts kuk ø n'ayo'ombą̈ą̈tt, ka'abɨk øts ja jąą̈'y xtsokt, x'ɨxwetspɨk øts ja jąą̈'y.

13 Jøts ndukmadøøpy meets ɨxyą̈m ku ja Juan Bautista tø y'atsmiñ, jøts tø kyugąjpx'aty nayɨde'en ejxɨm Elíasɨn, jøts jąą̈'y ja ojts yjemduñɨ tyeduñɨ pønɨ są̈ y'anmɨją̈'wɨn ja tyimñektɨ, jąjt ɨdø'øn ja jade'en są̈ Dios kyajpxy wyɨnaty wyą̈'ą̈ñ.

Ku ja Jesús tyikmøkpɨjky tu'uk ja mixyu'nk pøn wyɨnaty ja mɨku' tø tyatøkɨyɨ

14 Jawaanɨ y'ijty xjats ja Jesús tmøøtją̈'aty ja nɨdɨgøøk ja myɨgu'uk mą̈ ja pyabøjkpɨtøjk jam wyɨnaty tø yjąą̈aktą̈ndɨ, jøts ja t'ejxpą̈ttøø ja mayjąą̈'y ku ja pyabøjkpɨtøjk jam wyɨnaty tø yiknabejkɨnɨdɨ; jøts kąjpxwejpɨtøjk ja jam tmøøtnay'øjyɨdɨ.

15 Xjats ku ja Jesús yik'ejxpą̈ąjty, wɨnets ja jąą̈'y nɨdukɨ'ɨyɨ ñɨgyumą̈ąp yjąjtøø, jatyɨ ja tnɨbujtjø'ktøø ja Jesús, jøts ja ojts tkąjpxpoo'kxtɨ.

16 Xjats Jesús ja yiktøøjɨdøø, yɨde'en ja ñɨmą̈ąjyɨdøø:

—¿Są̈ts yø nbabøjkpɨtøjk xnøjmɨdɨ, ti yø møøt mnadyamɨgąjpxɨdɨp?

17 Wɨnets ja mayjąą̈'y nɨdu'ugɨn y'adsøøy jøts ja wyą̈ąñ:

—Wɨndsøn, ɨxyą̈ me tø ndanɨmiñ tu'uk nmąjnku'nk pøn ja mɨku' tmøøt'ą̈jtp, jøts ja' yø kayikąjpxɨp.

18 Jatyɨ mɨku' yø myachɨ ku yø mą̈ ñijkxy, ja'ats yø yiknąxkɨdąjkɨp, jamts yø yjanch'a'øøpy jøts yjanchtøtskąą̈ty, jade'en'ampy yø tø yjanchwɨndɨgøøñɨ, ka'ap myøjąą̈w yø ukteenɨ. Tø øts yø mbabøjkpɨtøjk njanøjmɨdɨ jøts tyikpɨdsø'ømdɨt yø mɨku' midi øts yø n'u'nk myøøt'ajtpy, jøts ka'ap yø tø myayɨdɨ.

19 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyą̈ąñ:

—Mee kajanchją̈'wɨbɨdɨ, yø mbøky nugo myikmajadą̈ktɨp. ¿Mą̈ wɨndemnɨm meets ja ngajpxy ja n'ayuujk xpabøjkɨt, jøts wɨndemnɨm meets yø jade'embɨ xuktatso'okt ku øts yø ejtp njanchjanɨgą̈jpx'ity?

20 Wɨnets ja tyikmendøø, xjats ku Jesús ja mɨku' y'ejxpą̈ąjtɨ, wɨnets ja mixy yikxɨdejtyø'jy møk'ampy, ja mɨku' ja ojts jade'en tyuñɨ, xjats ja kyɨdą̈ąy, kawɨnąąk ojk ja kyɨbejp'awɨdijty jøts ja yjanch'a'øøpy.

21 Wɨnets ja Jesús tyiktɨɨy ja u'nkteety, yɨde'en ja tnɨmąą̈y:

—¿Wɨndii yø jade'en pyą̈ą̈dyɨ, wɨndii yø jade'en yją̈jt'okwą̈'ą̈ñ?

Xjats ja u'nkteety wyąąñ:
—Jaayɨp yø pyąąjtnɨyɨ ku yø myutsk'ąjty,
22 may ojk ja mɨku' yø jønjøtpy tø yiktøkɨyɨ, may ojk yø tø yiktøkɨyɨ møj nøøjøtpy, jøts yø jade'en yik'ookwą'ąñɨ. Ukwanɨk są xu'unt, ayo'ejxk øøts, pudøjkɨk øøts.
23 Xjats ja Jesús wyąąñ:
—Pønɨ mjanchją'wɨp ja Dios, tum'øy jąą'y pyɨdsø'ømxɨyɨ øy tyii'jɨ pønɨ ku tjanchjąwɨ ja Dios.
24 Wɨnets ja mixy tyeety møk'ampy wyąąñ:
—¡Njanchją'wɨp øts ja Dios; jøts pudøjkɨk øts jøts njąąkjanchjąwɨt!
25 Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja mayjąą'y jøts ku ja ñamyuk'adɨ'ɨchɨdɨ, wɨnets ja møk'ampy twɨngugąjpxɨyɨɨ'ñ ja mɨku', yɨde'en ja tnɨmąąy:
—Mɨku', mets ja jąą'y myik'uu'mpy jøts mets ja jąą'y myiknajtpy, øts nyikutujkpy jøts mbɨdsø'ømt; majtstu'ut yø mixy, jøts kidi m'uktøjkɨnɨ jadɨgojk.
26 Xjats ja mɨku' møk'ampy chabąąguejky, jøts ja mixy ojts møk'ampy yikxɨdejtyø'øy, wɨnets mɨku' ja ojts myajtstu'udyɨ, jade'en ja yiktąąjnɨ ejxɨm ja jąą'y y'øøky, may ja jąą'y wyąnɨdɨ jøts ku ja tø y'oo'knɨ.
27 Xjats Jesús ja ojts twejtsjɨ'ɨky; jøts ja mixy tyanaagyukɨyɨɨ'ñ.
28 Wɨnets ja Jesús tyøjkɨnɨ tøjkjøtpy, jøts ja pyabøjkpɨtøjk ja yiktøøjɨyøø yɨde'en:
—¿Tigøjxp ku øøts yø mɨku' tø ngayikpɨdsimy?
29 Xjats ja Jesús wyąąñ:
—Yø mɨku' jade'en'ąjttɨp, wɨnet yø pyɨdsømdɨ ku ja Dios n'ajot'ąjtɨn jøts ku yø ngu'amąąy'ąjtɨn.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy jadɨgojk jøts ku ja y'ookt

30 Xjats ku ja ojts choondɨ jam, wɨnets ja ñąjxtøø Galilea. Jøts ka'ap Jesús ja pøn ttuknɨjąwɨwyą'ąñ ku ja jam wyɨnatyɨ,
31 kumɨ yɨde'en ja pyabøjkpɨtøjk ja wyɨnaty yik'ɨxpiky, yɨde'en ja tnøjmɨ:
—Øts ɨdø'øn nmøjkudanaabyɨ'ajtpy ja nąxwii'ñɨt jąą'y, jøts meets ɨdø'øn ndukɨnjąwɨ są njątt są ngubatt yą nąxwiiñ. Jade'en øts ja jąą'y xkøyąkt, ku øts ja mayjąą'y xmątst jøts ø jatyɨ xyik'ookt; jøts ku jade'en n'uk'ookt, wɨnets øts kyɨdɨgøøk xøøw nbɨdsø'ømt jap oo'kpɨ jutjøtpy.
32 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk ja ka'ap tnɨmadowdɨ ku ja jade'en yiknøjmɨdɨ, jøts tsø'jkɨdɨp ja' øyɨk ɨdø'øn ja tyiktø'ødɨt ti jade'en tyijpy.

Pøn ɨdø'øn jawaanɨ møj mą Dios ja yjąą'y ja kyutujk ttanɨtanɨ

33 Xjats ja Jesús jam tmøøtsøø'ñ ja pyabøjkpɨtøjk jøts ja yją'ttɨ Capernaum, jade'en ja møj kąjp xyøøw mą dø'øn ja ojts yją'ttɨ; jøts ku ja tyøjkɨdøø tu'ugyɨ tøjkjøtpy, japts ja Jesús pyabøjkpɨtøjk tyiktɨɨy, yɨde'en ja tnɨmąąy:
—¿Ti meets ukwan ja mgajpxy'ajtpy tuu'ąjy?
34 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk amøñɨ y'amɨdoodukti, ka'ap ja są wyą'ąndɨ, kumɨ ja' ja jam wyɨnaty tø tnadyamɨgajpxyɨdɨ pøn pyabøjkpɨtøjk ɨdø'øn ja tyimyjawaanɨ møj pɨdsømp.
35 Wɨnets ja Jesús y'ɨxąąjky jøts ja tyąąjxɨyɨɨ'ñ ja ñɨmakmajtskpɨ jąą'y pøn ɨxpøjktɨp, jøts ja tnɨmąąy:
—Pønɨ pøn namyøjpɨktą'ąkwąjnɨp, wan ja myɨgu'uk tpudøkɨ, øy ti tunk ttu'unt ejxɨm ja jąą'y pøn ja ñɨtanaabyɨ ka'ejtp.
36 Wɨnets ja tnɨxąjɨyɨɨ'ñ tu'uk ja mutsku'nk jøts ja tpɨktąąjky jam agujk'ąm, jamts ja ojts ttsa'anjɨ'ɨky, jøts ja wyąąñ:
37 —Pønɨ pøn tkupøjkp øy midi unąjku'nk øts køjxp, øts ja wyɨnaty jade'en xkupøjkp, kumɨ tum øts ja unąjk nja'ajtpy; jøts pønɨ pøn øts ɨdø'øn jade'en wyɨnaty xkupøjkp, kidi øtsɨp ja wyɨnaty nadyu'uk xtyimgyupøkp, nayɨ kyupøkp ja nøjkx pøn ø xkajx.

Ku ja Jesús wyąąñ: Adøm ja' nbudøjkɨbɨ pønɨ ka'ap adøm ja xmɨdsep'ąjtyɨndɨ

38 Wɨnets ja Juan tnɨmą̱ą̱y ja Jesús:
—Wɨndsøn, tø øøts ja jąą̱'y tu'uk n'ixy pøn tyiktump mets mmøk'ą̱jtɨn, jøts mɨku' ja ttukmajtstu'uty ja jąą̱'y, jøts kumɨ ka'ap ja yik'ijxyɨ xjats øøts ja tø ndukmajtstu'uty jøts ja ka'ap jade'en y'uk'adøtsnɨt.
39 Wɨnets ja Jesús wyą̱ą̱ñ:
—Janch øy midi yø jąą̱'y tyumpy, kidi xukmajtstu'uttɨ; pønɨ yø' ja jąą̱'y tyiktsojkp øts køjxp, sudso øts yø jadɨgojk xmɨgą̱jpxɨgøøgyojmɨt.
40 Pøn adøm xkamɨdsep'ą̱jtɨmp, xmɨgu'ukwą̱'ą̱nɨmp adøm ja'.
41 Jøts ku pøngapøn ja tsuxk nøø mmo'ojɨdɨt tuktsemu'ngɨn, ku ja ttaguyą̱kɨt øts køjxp, jøts kumɨ øts meets njąą̱ktyimyjąą̱'y'ą̱jtnɨp, wɨmbejtxɨyɨp tɨgą̱jtsxɨyɨp ja nøjkx jawaanɨ øy, kumɨ øts ɨdø'øn meets xkristɨ'ą̱jtp.

Ja' midi yikpøkpyajtp

42 'Øy pøngapøn pønɨ pøn øts n'unąjk nɨdu'ugɨn xyikpojkpɨtuujnɨyɨp, pønɨ pøn øts n'unąjk nɨdu'ugɨn xyiktundɨgøjyɨyɨp pøn jaty ø xjanchjąwɨdɨp, ne'egɨ ja øyɨk y'ijty jøts pąą̱ndąą̱k yiktayukwøønt ja jąą̱'y pønɨ pøn jade'en adøtsp jøts ja mejyjotp yikuwɨbepɨt.
43 Pønɨ myikpøktyuujnɨp yø mgø', ne'egɨ øy ku xkajtspoott jøts mjąą̱kayikpojkpɨtunɨt; ne'egɨ øy jade'en ku mgø' tuktamąjñ xmɨdøkɨt jap tsą̱jpjøtpy, jøts kidi xmɨdøkɨ ka'pxy jap mɨku' ku'py mą̱ jøønyow nɨjuunɨ kyapi'ich,
44 mą̱ tɨnø'øk nɨjuunɨ kya'øøky.
45 Pønɨ myikpojkpɨtuujnɨp yø mdeky, ne'egɨ øy ku xkajtspoott jøts mjąą̱kayikpojkpɨtunɨt; ne'egɨ jade'en paktuk mdøkɨt jap tsą̱jpjøtpy, jøts kidi myikpɨktą̱'ą̱ky ka'pxy møøt mdeky jap mɨku' ku'py,
46 mą̱ tɨnø'øk nɨjuunɨ kya'øøky jøts mą̱ jøøn nɨjuunɨ kyapi'ich.
47 Jøts pønɨ ku yø mween myikpojkpɨtunɨyɨ, ne'egɨ øy jøts mnawyenjuudɨyɨt; ne'egɨ øy jade'en ku wɨndu'uk mdøkɨt mą̱ Dios kyutujk tnɨtanɨ ja jąą̱'dyɨ, jøts kidi myikpɨktą̱'ą̱ky mɨku' ku'py møøt mween ka'pxy,
48 mą̱ nɨjuunɨ kya'øøky, mą̱ jøøn ejtp tyøøy.
49 'Nɨdukɨ'ɨyɨ ja Dios yjąą̱'y nøjkx ayo'ombą̱ąty yą̱ nąxwiiñ, jøts ku dø'øn jade'en tpą̱ąty t'ixy wɨnets ja nøjkx jawaanɨ øy pyɨdsømnɨ. Jade'en ɨdø'øn ndejɨnt n'ukpɨktą̱ą̱jkɨnt ejxɨm ja jɨyujk yøxy ku ja kąą̱n ja møøt yiktamɨyoxɨ, jawaanɨ øy ja nøjkx pyɨdsømnɨ.
50 Kąą̱n amuum tyik'øyɨgyøjxp o ti, nayɨde'en meets ɨdø'øn ndejɨnt m'ødyu'unt ku mmɨgu'uk xukmado'ot ja Dios yja' sudso y'anmɨjąwɨn kyawɨndɨgø'ødyɨt. Kuts ka'ap jade'en mdu'undɨt, tø wyɨnaty mbɨdsømdɨ ejxɨm ja kąą̱nɨn midi kawą̱'ą̱ts midi katump. Møøt mnamyayɨdɨ o pøngapøn.

10

Ku ja Jesús kyajpxwijy jøts kidi amajtsk jąą̱'y ñawya'kxyɨdɨ

1 Xjats ja Jesús jam chøø'ñ Capernaum, jøts ja ñijkxy Judea, jøts ku ja jam ñą̱jxy wɨnets ja møj nøø ja ttanąjxy midi txøøw'ą̱jtp Jordán. Jøts ja tnɨyø'øyɨ ja kąjp midi jam wyɨnaty tą̱mp jaduktamąjñ'ampy, jamts ja jąą̱'y may'ampy ñamyukojmɨyɨdøø mą̱ ja wyɨnaty, jøts ja ojts tyik'ɨxpiky jade'eñɨm są̱yɨm ja wyɨnaty jekyɨp tø ttuñ.
2 Xjats ja fariseotøjk wɨnąą̱gɨn tnɨmendøø ja Jesús jøts ja nugo tkajpxy'ejxwą̱'ą̱ndɨ, yɨde'en ja tnɨmadyɨ pønɨ øy ɨdø'øn jade'en ku ñɨyąą̱'y ja tmajtstu'utwą̱'ą̱ñ ja ñɨdø'øxy, jade'en ja ojts tyiktøwdɨ.
3 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyą̱ą̱ñ:
—¿Są̱ Moisés yikutujky?
4 Wɨnets ja y'adsoodøø jøts ja wyą̱ndøø:
—Ojts Moisés tyikutuky jøts ja nøky tu'uk kyojt ku ja yąą̱'dyøjk tmajtstu'utt ja ñɨdø'øxy.
5 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyą̱ą̱ñ:

—Ja'agøjxp ja Moisés jade'en tyikutujky ku mee niwine'enin mgamadøy, ku mee niwine'enin mgajạ'gyuki.
6 Kumi Dios tyiktso'ondạkijxy tuki'iyi ku yạạ'dyøjk ku tø'øxyøjk tyiknajtskojiyii'ñ jøts ja jạạ'y y'amajtskidit.
7 Paty yạạ'dyøjk kuwạni tmajtstu'utt ja tyeety ja tyạạk, jøts ñidø'øxy tu'ugyi tmøøtsøønit nadyu'uk,
8 ku jạạ'y y'amajtsk'ạtti ka'ap ja y'uknamajtskinidi, tu'ugyi ja ñamyayi ñabyạạjtniyidi.
9 Paty ka'ap y'øyi ku jạạ'y tyiknawyạ'kxit midi ja Dios tø tyik'amajtski.
10 Xjats ku ja tyøjkidøø tøjkjøtpy, winets ja pyabøjkpitøjk tyiktøødøø jadigojk midi ja Jesús wyinaty tø tmadyạ'ạky.
11 Ñigạjpx idø'øn ja Jesús ja', yide'en ja wyạạñ:
—Pøni pøn ja ñidø'øxy tmajtstutp jøts jadu'uk tmøøt'amajtskigyojmi, ja jawyeen nidø'øxy idø'øn ja wyinaty kya'ødyumpy jøts ja pyøktyuñ;
12 jøts ku ja tø'øxyøjk tmajtstu'uty ja ñiyạạ'y, jøts ja tmøøt'amajtskimi ja wenk yạạ'dyøjk, pøktyump idø'øn ja nayide'en.

Ku ja Jesús tkunuu'kxy ja mutskunạ'jk

13 Xjats ja jạạ'y y'unạ'jku'nk tyikmendøø, ja' ja tyuknimendøø jøts ja Jesús ja tkønixạjt, jøts ja møjạạ'y jade'en yjạ'ạttøø jam møøt ja mutskunạ'jk; winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts møk'ampy wyingugạjpxiyidi.
14 Xjats ku ja Jesús ja jade'en ojts t'ixy ja pyabøjkpitøjk, winets ja yjanch'ạmbijky jøts ja wyạạñ:
—Majtstu'ut yø unạ'jk, wan øts yø xnimendi, kidi xnøjmidi kuts yø xkanime'endit, kumi tum jade'embi jạạ'y nøjkx nitanạạjyip ja Dios kyutujk.
15 Janch øts idø'øn nwạ'ạñ, pøni pøn tkagupøjkp ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjạạ'y, niwindem xøøw ja jạạ'y ja nøjkx tkadatøki jadigojk pøni ku ja wyinaty jade'en tø tkagupiky ejxim mutsku'nk yikupikyin.
16 Winets ja ttsa'anji'jky ja mutskunạ'jk jøts ja ojts tkunuu'kxy, ojts ja kyø' ja ttanixạjkixy.

Ja kumeeñ jạạ'y

17 Xjats ku ja yjạạkwidijty, winets ja jạạ'y ja tu'uk putyi ñimejnøø jøts ja wyinguxanạạjyi, yide'en ja ñimạạjyøø:
—Mets øyjạạ'y yik'ixpøjkpi, ¿ti ø ndu'ump jøts øts n'anmijạ'win tpạạtt ja nitso'ok'ạjtin xemikøjxp?
18 Xjats ja Jesús wyạạñ:
—¿Ti jade'en myikwạjnip ku øts jade'en xnøjmi jøts ku øts janchtyimy'øyjạạ'y? Ka'ap pøn y'øyjạạ'yi, tu'ugyi Dios y'øyi.
19 Mnijạ'wipxi dø'øn ja Dios kyutujk midi nømp: “Kidi mmigu'uk ñiyạạ'y ñidø'øxy xpøjkxi; kidi myikjạạ'y'øøky; kidi mmeech; kidi mmigu'uk xwindạạy'aty; windsø'øgi mdeety mdạạk.”
20 Xjats ja jạạ'y y'adsøøy jøts ja wyạạñ:
—Windsøn, jaayip øts yø tuki'iyi nbadundøjkini ku nmutsk'aty.
21 Winets ja Jesús twin'ejxji'jky ja jạạ'y ạmyujy tsaachyujy, jøts ja tnimạạy:
—Jap jadu'uk midi mjạạkabadumpy: nøjkx, tuki'iyi x'atsto'okixy ti jaty jam mmøøt'ajtpy, jøts ja ayoobi jạạ'y xabudøkit, winets ja Dios mjotkujk'ạjtin mmo'ojiyit jap tsạjpjøtpy; nøjkx x'atstuñ midi ndijpy, winets ø xpadsoont.
22 Xjats ku ja jạạ'y jade'en tmadøøy, winets ja nugo tkumạạ'yiyii'ñ tkudạjiyii'ñ, janch ñiyjotmay'oo'kpim ojts ñøjkxni, kumi janch kumeeñ jạạ'y idø'øn ja wyinaty.
23 Xjats ja Jesús twin'ejxjø'kijxy ja jạạ'y pøn ja jam wyinaty nidanạạjyip, winets pyabøjkpitøjk ja tnimạạy:

—¡Øy yjanchepɨ sudso ja kumeeñ jąą'y tkupøjkɨt ja Dios kyutujk midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy!
24 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk jadi'iñɨ myondɨ tyuktɨ ku ja Jesús jade'en wyą'ąñ; wɨnets ja Jesús wyąąñ jadɨgojk:
—U'nk uną'jktɨ, ¡janch tyimchep sudso ja kumeeñ jąą'y ttatøkɨdɨt ja Dios kyutujk, kumɨ myeeñ ja amuum yikmøjtøjkɨdɨp!
25 Ne'egɨ tsojk ñąxt tu'uk ja møj jɨyujk jap xuu'ñ jutjøtpy, jøts nɨgɨdi tu'uk ja kumeeñ jąą'y tyøkɨt jade'en mą Dios kyutujk ttanɨtanɨ ja yjąą'y.
26 Xjats ku ja jade'en tjąąktyimyadoodøø ku ja Jesús wyą'ąñ, wɨnet ja tyimñɨgyumąąp yjąjttøø, jøts ja xem yąm ñawyąjnɨdøø:
—¿Jøts pønɨmts ɨdø'øn nɨtso'ok'ątp?
27 Xjats ja Jesús y'ejxjɨ'jky, jøts ja wyąąñ:
—Ka'ap yø øy pøn jąą'y kø'øm ñąnkñɨtso'ogɨyɨt, ja Dios ja'ayɨ myøøt'ajtpy ja møk'ąjtɨn sudso xyiknɨtsoojkɨnt; ti Dios tkatsepjąwɨ.
28 Wɨnets ja Pedro kyąjpxøjkɨyɨɨ'ñ jøts ja wyąąñ:
—Tø øø tukɨ'ɨyɨ nmajtstutkixy ja nbɨktą'ąky, jøts ɨxyąm øøts ɨdø'øn jade'en nwɨdity mets møøt.
29 Xjats ja Jesús y'adsøøy:
—Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, pønɨ pøn tmajtstuttɨp tyøjk, pøn tmajtstuttɨp y'ąjch y'uch, jøts chø', ja tyeety ja tyąąk, uk ja y'u'nk ñɨdø'øxy tmajtstu'uty møøt ja nąąjx ja kąm, pønɨ pøn jade'en tmajtstutp ja pyɨktą'ąky øts køjxp, ja øgyajpxkyøjxp ja ømyadyą'ąkyøjxp,
30 pyąątp ja nøjkx ja tøjk may'ampy, may'ampy ja nøjkx tpąąty y'uch y'ąjch, ja tyeety ja tyąąk, ja ñąąjx ja kyąm, øy ja tjaku'ayo'ombąądɨ øts køjxp; pønɨ myɨdanaapy ɨdø'øn ku są yiktu'unt, wɨnets y'anmɨją'wɨn ñøjkxt mą Dios.
31 Jøts may ja jąą'y Dios nøjkx yik'amutskɨyɨdɨ, pøn nugo namyøjpɨktąk'ejtɨp; ja' ne'egɨ ja Dios kajxą'ąky yikpɨdsø'ømp, pøn yik'ayo'om'ejtp.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy jadɨgojk jøts ku ja y'ookt

32 Jam ɨdø'øn ja wyɨnaty pyattɨ mą jam ja tuu' pyety midi nøjkxp Jerusalén, ja Jesús wyɨnaty jawyeen yø'øpy jøts ja pyabøjkpɨtøjk ɨx'oojk yø'ødyɨ. Xjats ja pyabøjkpɨtøjk ja ñɨgyumąąp tjąwɨdɨ ku ja Jesús jade'en ñijkxy, jøts janch tsø'jkɨdɨp ja'. Wɨnets Jesús ja yjɨwą'wɨdøø nɨmakmajtsk, jøts ja ojts tyukmadoowɨnɨbøjkɨdɨ jadɨgojk są jaty ja wyɨnaty yjątwą'ąñ kyubatwąLgxąñ.
33 Yɨde'en ja ñɨmąąjyɨdøø:
—M'ejxtɨp ku ɨxyąm nbejtyɨndɨ jøts nnijkxyɨndɨ jam Jerusalén mą øts jąą'y xkøyąkt, pøn møj kudanaabyɨ'ajtpy ja nąxwii'ñɨt jąą'y, jøts øts ja israelɨt jąą'y tyeetywɨndsøn jam xmątst jøts ja kąjpxwejpɨtøjktɨ, ja'ats tyikutuktɨp jøts ø n'ookt, jam øts ja xkøyąktɨt mą ja wenk jąą'y yikutuktɨ møk'ampy.
34 Yikxon ø nyiktaxe'ekt, yikwop yikoxp øts, xnɨdsujɨp øts ja jąą'y, jøts øts ja jąą'y xyik'ookt; jøts ku øts wyɨnaty jade'en tø n'øøky, kyɨdɨgøøk xøøw øts jadɨgojk nbɨdsø'ømt jap oo'kpɨ jutjøtpy.

Ku ja Jacobo møøt ja Juan t'amɨdoodøø ja may'ąjtɨn

35 Xjats ja Jacobo, møøt ja Juan pøn ja Zebedeo myąjnk'ąjttɨp, ja' ojts tnɨmendɨ ja Jesús jøts ja tnɨmaadyɨ:
—Wɨndsøn, ja' øø ndsøjkpy jøts øø xuujnɨt ja may'ąjt, ja' øø n'amɨdoowampy.
36 Wɨnets ja Jesús tyiktɨɨy yɨde'en:
—¿Ti dø'øn mdsojktɨp, ti ø ndu'ump?
37 Xjats ja wyąndøø:
—Xmøøtsøønɨ øøts ku myikutukt, adsow aduuk øøts xyiktsøønɨt mgutujktąąjkjøtpy, jøts øøts ja jąą'y xwɨndsø'øgɨt.
38 Wɨnets ja Jesús wyąąñ:

—Ka'ap meets yø xnɨjąwɨ pø ti mee m'amɨdøøpy. Ngupøkp øts ja ayo'on jøts pønɨ są øts ja jąą'y x'uktu'unt. ¿Jøts meets, mgupøktɨp meets nayɨde'en ja ayo'on jøts pønɨ są meets ja jąą'y m'uktunɨt?

39 Xjats ja y'adsoodøø jøts ja wyąndøø:

—Ngupøkp øøts, tiku øøts ndejɨnt ngagupøkt.

Wɨnets Jesús ja tnɨmąąy:

—Janch jade'en, mjanchkupøkp meets nayɨde'en ja ayo'on midi ø ngupøkp, jøts mjanchkupøktɨp meets nayɨde'en pønɨ są øøts ja jąą'y x'uktu'undɨt;

40 tyimyø' ku meets xmøøtsɨnaawyą'ąñ adsow aduuk, kidi øtsɨp meets ja nmo'op, ja Dios Teety ja tyąkp jøts ja' ja myo'op pønɨ pøn ja jade'en tø ttamɨdsøky.

41 Xjats ku ja yjadu'ukpɨ pyabøjkpɨtøjk tmadoodøø jade'en, wɨnets ja yjanch'ąmbøjktøø, jøts ja Jacobo yikmɨ'ąmbøjktøø møøt ja Juan.

42 Wɨnets ja Jesús pyabøjkpɨtøjk tyąjxmujky, jøts ja tnɨmąąy:

—Yɨde'en'ampy ja jąą'y wyɨndsøn'aty pøn Dios kyajpxy tkabadundɨp, ja'ayɨ nugo ja jąą'y tyiktuñ, jøts ja tu'ugyɨ tja'abøjkøxnɨ.

43 Jøts ka' mee nøjkx jade'en mjątti. Wenk meets mja'amɨ, pønɨ pøn namyøjpɨktą'ąkwąjnɨp, ja' ɨdø'øn jade'en møjtøkɨp pønɨ pøn ja myɨgu'uk twɨndsø'jkɨp;

44 jøts pønɨ pøn tsuj wɨndsøn'ątwąmp, ja' ɨdø'øn wɨndsøndøkɨp pønɨ pøn tukɨ'ɨyɨ ja jąą'y jade'en tpudøjkɨp.

45 Ja'agøjxp ø nmiñ jøts ja jąą'y nbudøkɨt øy ti tunk ndu'unt, kidi ja'ajɨp øts tø nnɨmiñ jøts øts jąą'y øy ti tunk xuujnɨt, ja' ø tø nnɨmiñ jøts øts pøkyjąą'y ngubajtɨt ja pyøky ku n'ookt wɨnets ja mayjąą'y yikpojkpɨmaa'kxt. Øts ɨdø'øn ja' myøjkudanaabyɨ'ajtpy ja nąxwii'ñɨt jąą'y.

Ku ja Jesús tyikwɨn'ejxwa'kxy ja wɨnąp jąą'y pøn txøøw'ąjtp Bartimeo

46 Xjats ja yją'ttøø Jericó. Jøts ku ja Jesús pyabøjkpɨtøjk jam wyɨnaty tmøøtpɨdsimy kąjpjotp møøt ja mayjąą'y, wɨnets wɨnąp jąą'y ja tu'uk tpąttøø pøn txøøw'ąjtp Bartimeo, ja Timeo y'u'nk, jam ja wyɨnaty chøønɨ tuu'ąm jøts ja tigati tyikmuky.

47 Xjats ku ja tnɨmadøøy jøts ku ja Nazaretɨt jąą'y jam wyɨnaty ñaxy midi txøøw'ąjtp Jesús, wɨnets ja wɨnąp jąą'y møk'ampy kyąjpxkejky jøts ja wyąąñ:

—¡Wɨndsøn'ąjtɨm, rey David y'ąp y'u'nk, ayo'ejxk øts!

48 Xjats ja mayjąą'y ja møk'ampy wyɨngugąjpxɨyøø jøts ja y'amo'ont, ka'ap ja wɨnąp jąą'y y'amøñ, ne'egɨ ja tjąąkyikjɨnąjx'adɨ'ɨch, yɨde'en ja wyąąñ:

—¡Mets myɨmajtsk'ąp'ąjtɨp ja møj wɨndsøn David, ayo'ejxk øts!

49 Xjats ja Jesús wyą'k'øyɨyɨɨ'ñ, jøts ja pyabøjkpɨtøjk ja tnøjmɨ:

—Nøjkx x'atswąwdɨ.

Wɨnets ja wɨnąp jąą'y y'atsyikwąąy, yɨde'en ja t'atsnɨmaadyøø:

—Tsojk, pɨdø'øk, ɨxąm ɨdø'øn myikwąądsøy.

50 Xjats ja jatyɨ tnajtswøjɨyɨɨ'ñ ja yukwop, wo'onjø'kp ɨnet ja adsu'jky, jøts ja tnɨnijkxy ja Jesús.

51 Wɨnets Jesús ja yiktøøjøø:

—¿Ti mdsøjkpy, są me ndu'unt?

Xjats ja wɨnąp jąą'y y'adsøøy jøts ja wyąąñ:

—Wɨndsøn, ja wɨn'ejxwąmp øts.

52 Wɨnets ja Jesús ja tnɨmąąy:

—Nøjkxnɨ; tø me mdsoknɨ kumɨ tø me xjanchjąwɨ.

Xjats ja wɨnąp jąą'y jatyɨ wyɨn'ejxwa'kxy, jøts ja tpanijkxy ja Jesús jam tuu'ąm.

11

Ku ja Jesús kyąjptøjkɨyɨɨ'ñ Jerusalén

1 Xjats ku ja jam wyɨnaty yjɑ̱'ɑ̱twɑ̱nɨdɨ Jerusalén, wɨnets ja tyɑ̱ndøø jam Betfagé midi ja kɑ̱jp Betania wyɨnaty møøt ñamyɨwɨngon'atyɨ, ja kɑ̱jp midi jam wyɨnaty tɑ̱ndɨp kojpk ɨx'ɑ̱m midi txøøw'ɑ̱jtp Olivos, jamts ja Jesús pyabøjkpɨtøjk namajtsk tkajxtsøø'ñ,
2 jøts ja tnɨmɑ̱ɑ̱y:
—Nøjkxtɨ ɨxem mɑ̱ yø kɑ̱jpu'nk wɨngon, jøts ku net jam mjɑ̱'ɑ̱ttɨt, jamts ɨnet buuru'nk tu'uk kuwɨiñ xpɑ̱ɑ̱ttɨt midi tsotsnɨm, midi ka'anɨm pøn ttatsøønɨ. Nøjkx x'atsmɨgajɨdɨ jøts xwejtsme'endɨt.
3 Jøts ku pøn myiktøwɨdɨt tiku jade'en m'adø'øtstɨ, jade'en xnøjmɨdɨt jøts ku t'anuu'kxwɑ̱'ɑ̱ñ nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm, jøts ku ja jatyɨ tyikwɨmbejtkojmɨt.
4 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk ñøjkxtɨ, jøts ja buuru'nk ja ojts tjanchpɑ̱ɑ̱ttɨ kuwɨiñ jam tøk'agø'øm, jam ja tpɑ̱ɑ̱ttɨ tuu'ɑ̱m jøts ja tmɨgajɨdøø.
5 Wɨnets ja jɑ̱ɑ̱'y wɨnɑ̱ɑ̱gɨn tyiktøødøø pøn jam wyɨnatyɨ, yɨde'en ja ojts ñɨɨ'myxyɨdɨ:
—¿Ti mdundɨp? ¿Tigøjxp ku yø buur xmɨgajɨdɨ?
6 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk y'adsoodøø jade'en sɑ̱ Jesús ja wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨdɨ; wɨnets ja ojts yikmajtstu'uttɨ jøts ja jam choo'ndɨ.
7 Xjats ja jade'en tyiktso'ondøø ja buur, jøts Jesús ja ojts ttanɨnøjkxtɨ; wɨnets ja wyet ja ttajɨba'andøø ja buur, jøts Jesús ja ttawaa'tspejty ja jɨyujk.
8 May jɑ̱ɑ̱'y ja wyet ojts tya'aptɨ jam tuu'ɑ̱m, jøts may ujts'ɑ̱ɑ̱y ja ojts ttu'kxtɨ jøts ja jam nayɨde'en tpɨktɑ̱ktøø, jøts ja Jesús jade'en tpɑ̱tsowɑ̱'ɑ̱ndɨ ejxɨm møj wɨndsønɨn.
9 Xjats ja nɨdukɨ'ɨyɨ møk'ampy kyɑ̱jpxkaktøø, jøts ja nɨduknɑ̱x wyɑ̱ndøø:
—¡Dios Teety tsɑ̱jpjotpɨt, kunuu'kx yø wɨndsøn pøn me tø xkexy!
10 ¡Kunuu'kx yø wɨndsøn midi mgutujk mɨmejnɨyɨp, wan ja tyeety'ɑ̱p David tyikmøjtɑ̱ɑ̱jkɨ ja kyutujk jadɨgojk! ¡Kuuyɨ ja Dios Teety jadu'uk yjɑ̱ɑ̱k'øyɨ!
11 Xjats ja Jesús jade'en tyøjkɨyɨɨ'ñ Jerusalén, jade'en ja yjɑ̱'jty jam tsɑ̱ptøjkjotp. Jøts ja ojts t'ejxkixy tukɨ'ɨyɨ ti jaty jam wyɨnaty ejtp; jøts ku ja ojts jade'en t'uk'ejxkixy, wɨnets ja ñøjkxnɨ jam Betania møøt nɨmakmajtsk pyabøjkpɨtøjk, ja'agøjxp ja ojts ñøjkxnɨdɨ ku ja et wyɨnaty tø chuu'ñɨ.

Ku ja Jesús t'ayo'onmɨgajpxy ja iigɨ tsɑ̱'ɑ̱mguipy midi ja tyøøm ka'ejtp

12 Xjats ku ja Jesús kyɨmjabom choo'ndøø Betania, wɨnet yuu ja pyɑ̱ɑ̱jtøø.
13 Jøts ja jagam t'ejxpɑ̱ɑ̱jty tu'uk ja iigɨ kipy midi jam wyɨnaty janch'ɑ̱ɑ̱myøøt; xjats ja ojts tnɨnijkxy jøts ja t'ats'ejxwɑ̱'ɑ̱ñ pønɨ jam ɨdø'øn ja tyøøm. Jøts ku ja ojts t'ixy, nɨ tu'ugɨn ja tyøøm ja tkapɑ̱ɑ̱jtɨ, nugo ja wyɨnaty janch ɑ̱ɑ̱y ja ñaxy, kumɨ ka'anɨm ja tiempɨ wyɨnaty tpɑ̱ɑ̱ty ku ja iigɨ tyøømɨ.
14 Wɨnets ja Jesús tmɨgajxpy ja iigɨ kipy, yɨde'en ja tnɨmɑ̱ɑ̱y:
—¡Nɨjuunɨ mga'uktøømɨñɨt!
Ku ja Jesús jade'en wyɑ̱ɑ̱ñ, myadowdɨ ja pyabøjkpɨtøjk ja'adɨ.

Ku ja Jesús twojpɨdsømguixy ja too'kpɨtøjk jam tsɑ̱ptøjkjotp

15 Jawaanɨ y'ijty, xjats ja yjɑ̱'ttøø jam Jerusalén. Jøts ku ja Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ tsɑ̱ptøjkjotp, wɨnet ja t'ɨxwojpɨdsømgɨjxy ja jɑ̱ɑ̱'y pøn jap wyɨnaty too'ktɨp yɑ̱jktɨp, midi jam wyɨnaty juudyɨp kɑ̱jpxtɨp, tukɨ'ɨyɨ ja t'ɨxkajxpɨdsømgɨjxy. Nayɨ yikpɨdsøøm ja jɑ̱ɑ̱'y ja' pøn jam wyɨnaty meeñ tkugondɨp, tukɨ'ɨyɨ myesɨ ja yiktejtsɑ̱pwɑ̱jkøjxtøø, jøts nayɨde'en ja pɑ̱k too'kpɨ chɨnaabyajt yiktejɨmbejtkøjxtøø;
16 jøts ja Jesús ja jɑ̱ɑ̱'y tka'uktuk'anɑ̱jxnɨ ja tsɑ̱ptøjk ku ja jam tigati tjatsømnɑ̱xwɑ̱'ɑ̱ndɨ.
17 Yɨde'en ja Jesús tnɨmɑ̱ɑ̱y ja jɑ̱ɑ̱'y ku ja yik'ɨxpɨjky:
—Yɨde'en jap nøkyɨjxpy wyɑ̱'ɑ̱ñ: “Ja' øts ndøjk wyɑ̱'ɑ̱nt jøts nɑ̱xwii'ñɨt jɑ̱ɑ̱'y jap t'ajot'ɑ̱ttɨt ja Dios Teety”; jøts ka'ap meets ja jade'en ti xyiktuñ, maa'tstɑ̱ɑ̱jk meets ja' tø xyikwɑ̱nɨ.
18 Xjats ku ja jade'en tmadoodøø ja israelɨt jɑ̱ɑ̱'y tyeetywɨndsøn møøt ja kɑ̱jpxwejpɨtøjk, wɨnets ja t'ɨxaadyøjkɨdøø ja tɑ̱ɑ̱y jøts ja ttuku'oogɨwyɑ̱'ɑ̱ndɨ, chø'jkɨdɨp ɨdø'øn jaa ku

ja yjaa'y yikpøjkøxniyidit, paty ja jade'en tnidaayiwya'andi kumi tyumnija'winiyip ja mayjaa'y ja wyinaty ku ja janchnigyumaap yik'ixpiky.
19 Xjats ku ja et chuu'ñaa kyoodsiñaa, winets ja Jesús tmøøtsoo'naa ja pyabøjkpitøjk jam møj kajpjotp, jøts ja jam ñøjkxti ma ja chøønidi.

Ku ja iigi tsa'amguipy tyiijch

20 Xjats ku kyimjabom'ajty, winets ja jam jøpyi ñajxtøø ma ja iigi kipy jam wyinaty tyani, jøts ja ojts t'ejxti ku ja wyinaty tø tyøjtsjø'kni y'aatsjøtpy.
21 Winets ja Pedro ja tja'myejch, jøts ja tnimaay ja Jesús:
—Windsøn, ejx ja iigi kipy tø tyøøtsni midi ojts x'ayo'onmigajxpy.
22 Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:
—Janchjawidi Dios møk'ampy.
23 Janch meets idø'øn nnøjmi, pøni pøn tnimaapy ya'at kojpk: "Nøjkx mejyjotp, jamts mdøkit", pøni ku amumjoojt jade'en mwinmay ku ka'ap mmay mdajy, jøts ku kø'øm xjanchjawi ja m'ayuujk pøni sa wyinaty tø mwa'añ, jatp idø'øn ja jade'en pøni ku wyinaty jade'en ja janchja'win xmøøt'aty.
24 Paty mee nnøjmi pøni ti jaty m'amidoodip ja Dios, pøni ti mgu'amidoowidip jøts ku xjøp'ejxtit jade'en, jatpts ja jade'en.
25 Jøts ku mdios'ajot'attit, pøni jam ja mmidsepti, maa'kxukti, jøts Dios Teety nayide'en mbojkpimaa'kxidit pøn jap tsajpjøtpy.
26 Pøni ku ka'ap xmaa'kxukti ja mmigu'uk, nayide'en meets ja Dios Teety mgapojkpimaa'kxit pøn jap tsajpjøtpy.

Ja Jesús myøk'ajtin

27 Xjats ja jade'en jadigojk ñøjkxtøø jam Jerusalén. Jøts ku ja Jesús jap wyinaty wyidity jap tsaptøjkjøtpy, winets ja jap ojts ñimiñi ja teetywindsøn, ja kajpxwejpitøjk, jøts ja møjaa'dyøjkti pøn ja kutujk jam wyinaty t'adsinaadyip,
28 ja'ats ja ojts yiktiyi, yide'en ja wyandøø:
—¿Pøn jade'en tø mdanigutujk'atyi ku jade'en m'adi'ich ya tsaptøjkjøøjty? ¿Pøn mets jade'en mgutujkmø'øyi?
29 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:
—Nayide'en mee nyiktøøwami; pøni x'adsoowimbejtip øts inet, winets inet ndukmado'odit pøn øts yø jade'en tø xanigutujk'aty ku øts jade'en n'adi'ich.
30 Ku ja Juan Bautista ojts yiknøbety, ¿pøn ja ojts tyanigutujk'atyi ku ja jade'en y'adiijch? ¿Sa mee m'ukwa'añ, Dios ja ojts tyanigutujk'atyi jøts ja jade'en y'adø'øtst? Adsoojimbejtik øts.
31 Winets ja kø'ømyi ñagyajpxkaajkidøø, yide'en ja ñawya'añidi:
—¿Sa njanch'uknimaa'yint? Ku net yø njanimaa'yint: "Dios ja ojts kyutujkmø'øyi", yide'en adøm inet yø x'adso'owint: "¿Jøts tigøjxp ku ka'ap xjanchjawidi pøni jade'endam ja'?"
32 Jøts ja jaa'y inet xmi'ambøjkma'ant ku net njawa'anma'ant jøts ku jaa'y ja ojts kyutujkmø'øyi.
Jade'en ja kø'øm ñawyajnidøø, jøts kumi ñija'widip ja jaa'y wyinaty may ku ja Juan ja Dios kyugajpxy'atyi, paty ja jade'en chø'jkidøø.
33 Jøts ja yide'en tnimaadyi ja Jesús:
—Ka'ap øøts ja nnijawi.
Xjats ja Jesús tnimaay ja jaa'y:
—Nayide'en meets ja ka'ap ndukmado'ot pøn øts jade'en xanigutujk'ajtp ku øts jade'en n'adi'ich.

12

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja ka'ødyumbi

1 Wɨnets ja Jesús tmɨgą̲jpxøjkɨyɨɨ'ñ ja jąą̲'y ejxpajtɨn madyą̲'ą̲kyøjxp, yɨde'en ja wyąą̲ñ:
—Jaa dø'øn jąą̲'y wyɨnaty tu'uk pøn ja uvɨ tsą̲'ą̲m ojts tteeñ kyą̲mjotp; jøts ja yikxon tnagueemy tnabɨjky, jøts ku ja jade'en t'uktuuñ wɨnets ja tyik'øyɨyɨɨ'ñ tu'uk ja uvɨ kumdą̲ąjk mą̲ ja uvɨ tsą̲'ą̲m nøø ojts ɨdø'øn ja jade'en tyik'øyɨ, xjats ja tpøjch tu'uk tøjk janch køjxp jam kyą̲mjotp. Ką̲m ejx'etą̲ąjk ɨdø'øn ja yik'øyɨyɨɨ'ñ, ojts ɨdø'øn ja jade'en tyik'øyɨgyixy.
'Wɨnets ja tamuky tkøyą̲jknąą̲ ja kyą̲m, tumbɨ ja ojts ttukmɨdañ, jøts ja ñøjkxnɨ abiky et.
2 Xjats ku ja tiempɨ tpą̲ąjty juunɨ chą̲'ą̲my ja uvɨ tsą̲'ą̲m, wɨnets ja wɨndsøn tkejxy tu'uk ja tyumbɨ jam mą̲ ja jąą̲'y ja tsą̲'ą̲mgą̲m jam wyɨnaty tø tmɨdą̲ndɨ jøts ja jam t'atstuk'amɨdoową̲'ą̲ñ ja tsą̲'ą̲m kɨkujkp midi jam wyɨnaty ejtp kyą̲mjotp.
3 Xjats ku ja tumbɨ jam yją̲'jty, wɨnets ja jatyɨ yikmą̲jch jøts ja ką̲m ejx'etpɨ ja ojts chiigyɨyɨ, ka'ap ja ti yikmøøy, jadi'iñɨ ja jam wyɨmbijty.
4 Wɨnets ja kugą̲m tkejxy jadu'uk tyumbɨ nay jam; ojts ja ñijkxy jøts ja jam nayɨde'en yiktuuñ, yikxon ja jam ojts tyiką̲'ą̲ch, ojts ja chaachɨ kyubą̲jkɨjxpy, janchiktsepmɨgą̲jpx ja jam.
5 Xjats ku ja nay jadi'iñɨ wyɨmbijty, wɨnets ja kugą̲m tjąą̲kejxy jadu'uk tyumbɨ pøn ja ką̲m ejx'etpɨ ojts tyik'ookt ɨ. Janch namay ja tumbɨ tmøøt'aty jøts ja xyumɨkexy tu'uk jaty ja tsą̲'ą̲m tsømbɨ; ja'ats jam ojts ja ką̲m ejx'etpɨ kya'ødyuñɨdɨ, pømbɨ yikwojp yikojx, jøts pømbɨ wɨnąą̲gɨn oo'ktøø.
6 'Jamts ja kugą̲m myą̲jnku'nk wyɨnaty tø tmøøtañ, tu'ugyɨ ja t'u'nk'aty, ja'ats ja jam kø'øm myøøtą̲ą̲n, ja'ayɨ ja yjanchøjkpy; xjats ja ojts ɨx'oojk tkexñɨm, yɨde'en ja wyąą̲ñ: "Yikwɨndsø'øgɨp yø kumɨ øts n'u'nk yø'."
7 Jøts ja tumbɨtøjk pøn jam wyɨnaty t'ejx'ejttɨp ja tsą̲'ą̲mgą̲m, ka'ap ja jade'en wyą̲ndøø jøts ja twɨndsø'øgɨdɨt, t'ɨxwɨbejpɨdsøjmɨdøø ne'egɨ jɨnaxy ja ñawyą̲'ą̲ñɨdøø: "Yą̲'ą̲t ɨnet ja' pøn kugą̲m'ą̲tp; wan tyikpa'ø'jkyɨmp jøts adøm yø tsą̲'ą̲mgą̲m nja'bøjkna'ant."
8 Xjats ja jade'en tmą̲jtstøø, jøts ja tyik'oo'ktøø, ojts ja ñɨne'kx ja t'ɨxwɨbejpɨdsøjmɨdøø jam tsą̲'ą̲mgą̲mjotp.
9 'Jøts, ¿ti tyu'ump ja kugą̲m kø'øm ku ja y'u'nk jade'en y'ø'jky? Kuwą̲nɨ ja kø'øm tnɨme'ent, wɨnets ja tyikudɨgøøgyøxt ja ką̲m ejx'etpɨ, jøts ja abikyjąą̲'y ja t'ɨxą̲'ą̲tt, ja'ats ja myo'op ja chą̲'ą̲mgą̲m.
10 '¿Ka'anɨm ja nøky xką̲jpxɨdɨ mą̲ yɨde'en wyą̲'ą̲ñ?
Ja tsąą̲ midi ja pojtspɨ kya'uk'a'ejxɨdøø,
Ja'ats ne'egɨ ɨxyą̲m tø y'ukyikpɨktą̲knɨ pøch kyubą̲jk jøts ja ttamą̲jtsmujkixy ja pøch.
11 Ja Dios Teety ɨdø'øn jade'en tø ttuñ, øy yø nɨgyumąą̲p njaja'wandɨ.
Jade'en ja Dios kyajpxy wyą̲'ą̲ñ.
12 Wɨnet et ja israelɨt tyeetywɨndsøn tmą̲jtswą̲ndøø ja Jesús, ja'agøjxp ku ja wyɨnaty tø myɨgajpxyɨdɨ jade'en. Jøts kumɨ chø'jkɨdɨp ja mayjąą̲'y ja wyɨnaty, paty ja ojts jadi'iñɨ tmajtstu'uttɨ, jøts ja jade'en choo'nɨdøø.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

13 Waanɨ y'ijty, xjats ja Jesús wɨnąą̲gɨn yiktanɨguejxy ja fariseotøjk møøt ja Herodes myɨgu'uk, jøts ja nugo yjot'ejxwą̲'ą̲ñɨ, ja' ja nugo chojktɨp jøts ja kyą̲jpxɨgø'øty, ja'ats ja yiktanɨ'øønɨp.
14 Ojts ɨdø'øn ja Jesús jam yiknɨmiñ, jøts ja yiknɨmąą̲y:
—Wɨndsøn, nnɨją̲'wɨp øøts jøts ku mets tɨy janch mgajpxy, ku me ka'ap xmøjpɨktą̲'ą̲ky pønɨ są̲ jaty ja jąą̲'y wyą̲'ą̲ndɨ, jøts kumɨ ka'ap mets pøn x'ejxkapy xka'ejxkapy, mdum'ejxkąjpkijxpy mets ja jąą̲'y, jøts tu'ugyɨ mets tɨy janch xuk'ɨxpiky ja jąą̲'y sudso nnøjkxɨn mą̲ Dios, paty øø nyiktøøwą̲'ą̲ñ: ¿Øy ku øøts ja wɨndsøn César nmɨyą̲kt nmɨgubatt, uk ka'ap? ¿Nmo'op øøts ja meeñ, uk ka'ap?
15 Xjats kumɨ ñɨją̲'wɨp ja Jesús wyɨnaty jøts ku nugo yjot'ejxwą̲'ą̲ñɨdɨ, wɨnets ja tnɨmąą̲y:
—¿Tiku ø xjot'ejxtɨ? Yą̲ktɨ tu'uk meeñ, wan ø t'uk'ijxy.

16 Xjats ja ojts tmo'odɨ, xjats ku Jesús ja twɨn'ixy wɨnets ja ojts tyiktɨy, jøts ja wyą̱ą̱ñ:
—¿Pøn yą̱'ą̱t ja wyeen y'ą̱ą̱w, jøts pøn yą̱'ą̱t ja xyøøw ɨxyą̱ kyøjxją̱'ą̱yɨ?
Xjats ja y'adsoodøø jøts ja wyą̱ndøø:
—César yø' yja'.
17 Wɨnets Jesús ja tnɨmą̱ą̱y:
—Mo'odɨ ja César ja yja' pønɨ midi ja yja'ajtpy, jøts ja Dios xmo'odɨt pønɨ midi ja yja'ajtpy.
Jøts ku ja Jesús jade'en wyą̱ą̱ñ, wɨnets jąą̱'y ja ñɨgyumą̱ą̱p tją̱'wɨdøø ku ja jade'en y'adsøøy.

Ku ja jąą̱'y tyiktøwdɨ pønɨ janch ɨdø'øn ja' ku oo'kpɨ jadɨgojk jyujkpyøktɨt

18 Xjats ja Jesús ja saduceotøjk ojts ñɨmiñɨyɨ. Ja' ñɨmejnɨyɨ pøn nømdɨp jøts ku oo'kpɨ nɨjuunɨ kya'ukpɨdsømnɨdɨt jap oo'kpɨ jutjøtpy; ja'ats ja ojts yiktɨyɨ jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
19 —Wɨndsøn, yɨde'en ja Moisés ojts tjaadyañ tu'uk ja kutujk pønɨ pønɨk tku'oo'kp ja ñɨdø'øxy, jøts ku ja y'u'nk ja nɨ tu'uk tkayiktañ, wɨnets ja ku'øktyø'øxy tmøøt'amajtskɨt ja ñɨyą̱ą̱'y oo'kpɨ myɨgu'uk midi nadyu'uk jøts ja jade'en yika'axɨyɨt.
20 Jøts ja dø'øn ja jąą̱'y wyɨnaty nɨwɨxujktɨ, jade'en ja tyukjąą̱'y'ą̱ttɨ. Xjats ja myøjpɨ jawyeen y'amajtskɨyɨɨ'ñ, jøts ja jatyɨ tku'ø'jky ja ñɨdø'øxy, ka'anɨm ja y'u'nk ja wyɨnaty tpą̱ą̱tɨnɨm.
21 Ku dø'øn ja jade'en y'ø'jky, wɨnets ja mutskpɨ midi ja oo'kpɨ wyɨnaty myɨjɨdsimy'ajtpy, ja' ojts tmøøt'amajtskɨ ja ku'øktyø'øxy, jøts ja nayɨde'en y'oo'knɨmøø, nɨ tu'ugɨn ja y'u'nk ja tkayiktą̱ą̱ñ; nayɨde'en ja myɨdɨgøøkpɨ yą̱ą̱'y yją̱jty.
22 Nɨdukɨ'ɨyɨ ja tø'øxy ja tyiknąjxkɨjxy ja yą̱ą̱'dyøjk nɨwɨxujk yą̱ą̱'y, jøts nɨpøn ja y'u'nk ja ojts kyadukpą̱ą̱dyɨ, nɨpøn ja y'u'nk tkayiktą̱ą̱ñ. Xjats ja tø'øxyøjk nayɨde'en y'oo'knɨmøø.
23 Jøts ku ja jadɨgojk pyɨdsø'ømdɨt jap oo'kpɨ jutjøtpy, ¿pømbɨ ja tø'øxy nøjkx jadɨgojk tnɨdø'øxy'aty, kumɨ tø ja nɨdukɨ'ɨyɨ t'atsnɨdø'øxy'ą̱jtkøxtɨ?
24 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyą̱ą̱ñ:
—Ka' mee m'øwyɨnmay, ja'agøjxp ku xkanɨją̱wɨdɨ ja Dios kyajpxy, ku xkanɨją̱wɨdɨ ja Dios myøk'ą̱jtɨn.
25 Ku dø'øn ja oo'kpɨ nøjkx pyɨdsømdɨ jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy, nɨpøn nøjkx kya'uk'amajtskɨñɨ, nɨpøn nøjkx kya'uktø'øxmyɨyø'øñɨ, nɨpøn y'u'nk tka'ukyik'amajtskɨñɨt. Jade'en ja tsɨnąą̱'yɨn ja nøjkx tyiknąxtɨ ejxɨm ą̱nkɨlɨs pøn tsɨnaadyɨp jap tsą̱jpjøtpy.
26 ¿Ka'ap meets xnɨją̱wɨ, jøts ku ja Dios kyajpxy wyą̱'ą̱ñ ku ja oo'kpɨ pyɨdsø'ømt jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy? ¿Ka'anɨm ja nøky x'ɨxpøktɨ midi ja Moisés ojts tją̱'ą̱y, mą̱ ja tnɨgajpxy sudso Dios ja ojts myɨgajpxyɨ jam ujts ą̱ą̱yjotp? Ku ja ojts ñɨɨ'mxyɨ: “Tum øts xdios'ą̱jttɨp ja Abraham, ja Isaac jøts ja Jacob.”
27 Kidi oo'kpɨpts ja ñɨdios'ajtpy, pø ja'axɨ ja ñɨdios'ajtpy jøts ja tyikjujky'ą̱tt øy pøn. Jøts mga'øwyɨnmaapy meets ɨdø'øn ku xkajanchją̱wɨdɨ.

Ja møj kutujk midi ja Dios ñɨ'ane'empy

28 Xjats wɨnet yją̱'jty tu'uk ja kąjpxwejpɨtøjk ja myɨgu'uk midi wyɨnaty tø tmadøy ku ja Jesús jam jade'en tmɨnagyajpxyɨ ja saduceotøjktɨ, jøts kumɨ ja wyɨnaty tnɨją̱wɨ ku ja Jesús wyɨnaty øy tø y'adsøy, wɨnets ja tyiktɨɨy, yɨde'en ja tnɨmą̱ą̱y:
—¿Midɨ'ibɨ ja Dios ja kyutujk jawaanɨ møj jøts nmɨmado'owɨnt?
29 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyą̱ą̱ñ:
—Ja' Dios jawaanɨ møj kyutujk'ajtpy midi wąmp yɨde'en: “Israelɨt jąą̱'y, ukmadowdɨ meets, tu'ugyɨ ja Dios pøn adøm ndios'ą̱jtɨndɨp.
30 Jøts tsoktɨ ja jawaanɨ ejxɨm nɨti jade'en xkatsoktɨ, amumjoojt ja xwɨndsø'øgɨdɨt, ja' tu'ugyɨ mjotmay'ą̱ttɨp, ja' tu'ugyɨ møk m'ajot'ą̱ttɨp.” Yą̱'ą̱t ɨdø'øn øgyutujk'ą̱jtp.
31 Jøts jap jadu'uk midi ñɨñayjade'en møj, yɨde'en ja wyą̱'ą̱ñ: “Tsok mmɨgu'uktøjk, wɨndsø'øgɨ mmɨgu'uktøjk, jade'en xtsokt jøts jade'en xwɨndsø'øgɨt są̱ kø'øm mnachøkyɨ, jøts są̱ kø'øm mnawyɨndsø'øgɨyɨ.” Ka'ap jadu'uk kutujk te midi jawaanɨ møj są̱ yą̱'ą̱dɨndɨ.

32 Xjats ja kąjpxwejpɨtøjk wyąąñ:
—Wɨndsøn, ka' me mgąjpxɨgøy. Tɨy janch me mwą'ąñ jøts ku Dios ja tu'ugyɨ, ku ka'ap jadu'uk pøn.
33 Janch me mwą'ąñ jøts ku Dios amumjoojt ndsojkɨnt, jøts ku ja amumjoojt nwɨndsø'jkɨnt, jøts ku ja tu'ugyɨ møk n'ajot'ąjtɨnt, tyimdyɨɨgyajpxy jade'en ku nmɨgu'uk ndsojkɨnt jade'en są kø'øm nnachøjkyɨ'ɨmp. Ne'egɨ tyimy'øy yø jade'en ne'egɨ Dios chøjkpy, jøts ka'ap jadɨne'en yiktsøky ku jɨyujk ku ja ti ndawɨndsø'jkɨ'ɨnt, ku ja ti ndamɨyojxɨn jam altąjrkøjxp.
34 Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja jąą'y ku ja Dios kyajpxy twɨnmadoojɨ, ku ja yikxon øy tsuj y'adsoojɨyøø, wɨnets ja tnɨmąąy:
—Tyimyjawaanɨ kya'ity jøts mets ja Dios kyutujk xkupøjkɨt midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy.
Jøts jade'en ka'ap pøn y'uknay'a'ejxɨnɨyɨ jøts tyiktøø'adø'øtst øy tyii'jɨ.

¿Janch ɨdø'øn ku ja David t'ąp'aty ja Cristo?

35 Jam ja Jesús wyɨnaty yik'ɨxpiky tsąptøjkjotp, jamts ja yɨde'en wyąąñ:
—¿Są dø'øn ja kąjpxwejpɨtøjk wyą'ąndɨ? ¿Pønɨk ɨdø'øn tijy pøn ja Dios Teety yą pyɨktąąjk nąxwiiñ jøts wyɨndsøn'ątt? ¿Nugo ja møj wɨndsøn David y'ąp ja tijy, kidi?
36 Janch jade'en wyą'ąndɨ, ka'ap ɨdø'øn ja kya'pxyɨ kumɨ kø'øm ja David wyąąñ ku Espíritu Santo ja ojts y'agąjpxɨyɨ, wɨnets ja Dios kyajpxy ja ojts tjąąjyɨ mą wyąąñ yɨde'en:
Yɨde'en ja Dios Teety tnɨmąąy ja nwɨndsøn'ąjtɨm:
“Łxą'ąk jøts ø xpudsøønɨt n'agą'ñ'ampy,
jøts øts yø mmɨdsep nmɨmajadąkøxt.”
37 ¿Pønɨ yø' wyɨndsøn'ąjtɨm, sudso yø ndejɨnt nugo t'ąp'ątt?
Jade'en ja Jesús wyąąñ. Janch namay ja jąą'y jam wyɨnaty, jøts janch jotkujk ja jam wyɨnaty pyatmadøyɨ.

Ku ja Jesús ttamɨgajpxy są y'adø'øtstɨ ja jąą'y midi yik'ɨxpøjktɨp jam tsąptøjkjotp

38 Yɨde'en ja Jesús wyąąñ ku ja jam wyɨnaty yik'ɨxpiky:
—Øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt, ejxɨm meets kąjpxwejpɨtøjkɨn, mnay'ejxnɨyɨdɨ pøn ja wyet yøñjąwɨ tpajɨdøjttɨp ku yø'ødyɨ, pøn muum tuu'ąjy nagyąjpxpoo'kxɨ ttsojktɨp wɨndsø'øgɨ wɨnjąwɨ,
39 pøn ja øybɨ tsɨnaabyajt ttsojktɨp jap tsąptøjkjøtpy, pøn ja tsɨnaabyajt twɨ'ejxtɨp ku kyaawyą'ąndɨ,
40 jøts ja' ja ku'øktyø'øxyøjk pyøjkɨdɨp ja myeeñ, jøts ja jatyɨ tku'øø'ndɨ, ñadyijyɨ ja øy Dios'ajot'ątti. Janch møk ja nøjkx tku'ayowɨdɨ ku jade'en y'adø'øtstɨ.

Ku ja ku'øktyø'øxy tpɨktąajky ja lyɨmunsɨ

41 Tuk'ojk ja Jesús y'ɨxąąjky jap møj tsąptøjkjøtpy, jap ja wyɨnaty chøønɨ jap kajuun wɨndujpy mą ja jąą'y ja myeeñ tpɨktą'ąktɨ midi ja yojxtɨp, jap ja t'a'ejxuky ja jąą'y są jaty jap pøn myeeñ wyɨnaty tpɨktą'ąktɨ, namay ɨdø'øn ja'adɨ.
42 Wɨnets yją'jty tu'uk ja ku'øktyø'øxy pøn wyɨnaty janch ayoop, pøn wyɨnaty nɨti ka'ejtxɨp. Ja'ats pyujxmeeñu'nk majtsk tkugo'onɨyɨɨ'ñ jap meeñ abøjk'ɨɨ'ñjøtpy, tukɨ'ɨyɨ dø'øn ja tpɨktąąjky midi ja wyɨnaty myøøt'ajtpy.
43 Wɨnets ja Jesús tyąąjxɨyɨɨ'ñ ja pyabøjkpɨtøjk, jøts ja tnɨmąąy:
—Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ ku yø ku'øktyø'øxy janch ne'egɨ jąwɨ ndejɨnt ja myeeñ tø tyøxy. Nɨpøn jąą'y ja myeeñ jade'en tø tkayøxy pøn jaty ja myeeñ tø tja'agonɨdɨ jap kajuunjøtpy;
44 kumɨ ja myeeñ wɨndąnk yø jap nugo tø tpɨktą'ąktɨ; jøts yø tø'øxyøjk øy ɨdø'øn yø ayøy, ne'egɨ tø yø tpɨktąkixy ja ñɨdsɨnąąjyɨk midi yø jam myøøt'ajtpy.

13

Ku ja Jesús tnɨgajpxy jøts ku ja tsąptøjk yjett

1 Xjats ku ja Jesús pyidsiimy jam møj tsaptøjkjotp, winet ja pyabøjkpitøjk ja tu'uk
ñimaajyøø:
—¡Windsøn, ejxik mets, ti tsaa yø jade'en jøts ti tøjk yø jade'en!
2 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:
—¿M'ijxpy yø møj tøjk? Ni tu'ugin yø tsaa ya nøjkx kyatañ nikiibyety. Me'endip ja jaa'y
jøts ja nøjkx tjaagøxtø tukí'iyi yø tøjk.

Ja ejxa'an midi yik'exp ku wyinaty yiktiidyunwanidi ja naxwii'ñit jaa'y

3 Xjats ja jade'en ñøjkxtøø jam kojpkøjxp midi txøøw'ajtp Olivos, ja kojpk midi jam
wyinaty tsaptøjk awemp tamp. Jamts ja Jesús y'ixaajky, jøts pyabøjkpitøjk ja jam amaa'tsk
yiktøøjiyøø, yide'en ja Pedro wyandøø møøt ja Jacobo, møøt ja Juan, jøts møøt ja Andrés:
4 —Ja' øø ndsøjkpy jøts øøts xukmado'ot windem idø'øn yø tsaptøjk jade'en yjatt. ¿Ti
tiy'ajtin øøts jawyeen n'exp jøts ku dø'øn ja jade'en wyinaty yjatwa'añ?
5 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:
—Øyim mnay'ejx'etidit, ejxim mee pøn mwin'øø'niyi.
6 Kumi may jaa'y nøjkx myendi jøts øts ja x'adunaxtit, jøts ja ñøø'mdit: “Cristo øts”,
mayjaa'y ja jade'en wyindaay'attip.
7 'Jøts ku meets ja tsep øy ma xnimado'ot ku ja tsep wyingoni, kidi mdsø'øgidi kumi jatp
idø'øn ja jade'en, ka'ap ja ña xt jøts ka'ap ja' tiidyu'unin xøøwi.
8 Kumi ja møj ja mutsk ja kajp nøjkx cheptundi xem yam, windsøndøjk ñañibidø'øgidit
pøn jaty yikutujktip ya naxwiiñ; maawyeen ja ujx nøjkx ñaxy, me'emp ja yuu, may'ampy
ja jaa'y nøjkx ja myigu'uk tmidsepøkti a'øy'ampy pøn ja nugo tyikma'attip. Jøts ku dø'øn
ja jade'en yjatt tso'ondakpnim idø'øn ja ayo'on wyinaty jade'en.
9 'Jøts øyim mnay'ejx'etidit; kumi myikøyakp meets ma kudunktøjk yikutukti, jøts
mee nøjkx myiktsiiky myikwøpy jap tsaptøjkjøtpy. Mwinguwa'agip mee nøjkx ja møj
windsøndøjk; øts meets jap xkunøjkxip jøts ja windsøndøjk myikmadya'agidit, xjats meets
idø'øn ja nja' xnigubojkit.
10 Namga'anim ja tiidyu'unin xøøw tpaaty ku ja øgyajpxy ku ja ømyadya'aky øy magajp
yikajpxwa'kxt.
11 Jøts ku jade'en ja kudunk øy madsoo myiktawinguwawidit, kidi xkumayidi
xkudajidi sudso x'adsojimbettit. Jade'en idø'øn mwa'andit pøni sa Espíritu Santo winet
myik'ayukpaadyidi; kidi meedsip kø'øm mgajpxp, ja Espíritu Santo meets m'agajpxiyip.
12 May ja jaa'y ttukmiga'axwa'kxy ñagyøyakidit jøts y'ooktit, may ja u'nkteety ja
y'una'jk nøjkx tmidsepøkti jøts ja tkøyaktit, nayide'en ja una'jk nøjkx tmidsepøkti ja tyeety
ja tyaak kunim o'jkin ja ttukpaattit kø'øm.
13 Jøts mdumidsep'attip meets ja jaa'y ja'agøjxp ku meets øts xjanchjawi; jøts pøni pøn
ja ayo'on jade'en tmidanaapy kunim y'ookt, ja' idø'øn nøjkx nitso'ok'ajtp.
14 'Jade'en ja Dios kyugajpxy Daniel tjaay tu'uk ja nøky ma ja ojts tnigajpxy midi ja jaa'y
tyikma'atp, jøts ku meets ja jade'en x'ext ku ja ma tø yikpikta'aky ma ja kyapaat'atyi
—pøni pøn ya'at nøkyajpxpy, wan tja'gyuki—, jøts pøni pøn jam Judea tsinaadyip wan
tkaknøjkxti jam kojpkjotp.
15 Jøts pøni jam wyinaty tø pyety tyøjkøjxp ja'abi xøøw, jøts ku ja wyinakt ka'ap ja
yjaaktyimy'atstøkit jap tøjkjøtpy jøts ja tjaakyikpidsø'ømt øy ti, ne'egi tø'øp ja' ku ja jadi'iñi
yjaaka'akt;
16 jøts pøni pøn jam wyinaty kyamjotp, ka'ap ja y'ukwimbejtnit jam tyøjk windum jøts
ja wyet ja tjaak'atswetst.
17 ¡Ti yjanch'ayøøy ja tø'øxyøjk pøn wyinaty jøtpyti, pøn jam wyinaty myutsku'nk
tmøøt'ajttip ja'abi xøøw!
18 Ajot'att amidowdi ja Dios jøts kidi yja'aty ja tiempi winet et ku ja et wyinaty xyuxy,
jøts kidi ja'abi xøøw mga'akti;

19 kumɨ ja dø'øn nøjkx ja møk ayo'on tyuñɨyɨ midi ka'anɨm yik'ixy nɨjuunɨ wɨne'en ñaxy
kujk ja tiempɨ jaayɨp ku Dios tyiktso'ondąąjky yø nąxwii'ñɨt, nɨka'ap nøjkx jadu'uk ja
ayo'on jade'en yik'ixy są ja'ajɨn midi ɨdø'øn me'emp.
20 Jøts ku Dios Teety ja jeexyɨp tø tka'agąjpxuky kon ja ayo'on, ti pøn xijy jade'en
nɨtso'ok'ątp; jøts ja'agøjxp Dios Teety ja tø tyikøñ ku ja ttsøky ja yjąą'y pøn ja tø twɨwich.
21 'Pønɨ pøn mdukmadojɨdɨp, pønɨ pøn mnɨmąąjyɨdɨp: "Ejxtɨ, ɨxyą dø'øn ja Cristo", uk
ku myiknøjmɨdɨt "Ejxtɨ, ɨxem ja Cristo tyanɨ", kidi xmɨbøktɨ.
22 Ja' ɨdø'øn nøjkx jade'en wąndɨp pøn ñadyijyɨ jade'en są Cristo są ja Dios kyuga-
jpxy, pøn ja mɨku' myøk'ąjtɨn nøjkx tyiktuujnɨdɨp jøts ja nayɨde'en ttu'unt są Diosɨn,
yjawɨn'øø'mbąątwą'ąmp ja nøjkx pøn ø tø nwɨwich.
23 Jøts nay'ejx'etɨdɨ meets, nayjøp'ejxɨdɨ jøts kidi mwɨndąąy'atyɨdɨ ja mɨku'; patkɨ'jyɨ
meets yø yąm ndukmadøy.

Są mye'ent ja nąxwii'ñɨt jąą'y myøjkudanaabyɨ

24 'Ku dø'øn ja tiempɨ ñąxt mą et ja ayo'on tyunɨyɨt, wɨnet ja xøøw y'ookt, wɨnet ja po'
y'ookt, jøts ja ka'ap y'uk'ąnɨdɨt,
25 ką'ągøjxp yø mąądsą' jam tsąjpwemp, jøts nąxp ja ujx jam tsąjpwemp.
26 Xjats t'ejxtɨt ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja myøjkudanaabyɨ ku ja kyutujk tmɨme'ent
møk'ąjtɨngøjxp yoots agujkp.
27 Wɨnets øts ja n'ąnkɨlɨs ngajxwą'kxt, ja'ats øts ja njąą'y xwąąmujkɨp pøn øts tø
nwɨwetstɨ øy mądsoo, yikwąąmuktɨp ja' øy ja wyɨnaty mą tyimyjatsøønɨdɨ.
28 'Uk patmadojɨdɨk øts ja n'ɨxpøjkɨn: Ku ja iigɨ kipy y'awąj y'u'nk'aty jøts ku ja kujk
xyɨmumbøjknɨ, jade'en yiknɨjąwɨ ja et jøts ku y'ąndą'ąkwąnɨ.
29 Nayɨde'en ɨdø'øn ja n'ukpɨktąąjkɨnt są ja ayo'on nøjkx ñaxy; jøts ku ja jade'en x'ejxtɨt,
jade'ents meets ja xnɨjąwɨdɨt jøts ku øts wyɨnaty nmenwąnɨ.
30 Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, jątp ɨdø'øn ja jade'en nąmga'anɨm jąą'y wyɨnaty y'ooktɨ.
31 Nąjxp yø nąąjx yø tsąjp y'ity, jøts nɨwɨndem øts n'ayuujk kyanaxy.
32 'Ka'ap ja et ja xøøw yiknɨjąwɨ pønɨ juunɨ dø'øn ja jade'en yjątt, nɨpøn ja tkanɨjąwɨ, nɨ
ąnkɨlɨs ja tkanɨjąwɨ, jøts nɨ Dios U'nk ja tkanɨjąwɨ. Ja Dios Teety ja tu'ugyɨ tnɨją'wɨp.
33 'Jøts nayjøp'ejxɨdɨ meets ejtp, ejtp ja Dios x'ajot'ąttɨt kumɨ ka'ap meets ja xnɨjąwɨ pønɨ
juunɨ øts wyɨnaty nwɨmbejtkojmɨt.
34 Jade'en ɨdø'øn ja ndejɨnt n'ukpɨktąąjkɨnt ejxɨm ja jąą'y midi nøjkxp jagam wɨdejtpɨ,
jøts ku ja chøøñ y'uk'ane'empy ja tumbɨ ja', tu'uk jaty tyumbɨ ja t'uktunkmø'øy jøts
y'ukpɨktakpy tøjk adɨnaabyɨ ja tu'uk, pøn t'ejx'etp ja tøjk.
35 Jøts ejtp ɨdø'øn mjøp'ejxtɨt, kumɨ ka'ap meets ja xnɨjąwɨ pønɨ juunɨ yją'ątt ja
mwɨndsøn midi kudøjk'ąjtp, jotmøñ ja yją'ąty ux, uk jotmøñ ja yją'ąty tsuu'm, jotmøñ
ja yją'ąty ku tsąpnɨ'ąąw y'ayąjxnɨdɨ, uk jotmøñ ja yją'ąty jøpkyoots;
36 ka' ti nnɨją'wɨn pønɨ juunɨ ja yją'ątt, kuts meets ja jotmøñ mmąągubąądɨyɨt yąm
meets jap wyɨnaty mmąą'y.
37 Midi mee ndukmadøøpy, nɨdukɨ'ɨyɨ øts ɨdø'øn ja jąą'y jade'en nnøjmɨ jøts tjøp'ejx'ettɨt.

14

Ku ja Jesús yikajpxy'aty jøts ja yikmątst

1 Ja majtsk xøøw wyɨnaty kya'ity jøts ja pąskɨ xøøw tpąątt ku ja jąą'y tkaydɨ ja
tsąpkaaky jadɨ'iñɨ midi ja levadurɨ tkamøøt'ąjtp. Wɨnet et ɨdø'øn ja teetywɨndsøn møøt
ja kąjpxwejpɨtøjk t'ɨxą'ądɨ ja tąąy ja wɨnmąą'ñ sudso ja tjadyimy'ukmątstɨt ja Jesús
awɨn'øønɨ'ampy, jøts ja tyik'ooktɨt.
2 Xjats ja yɨde'en kø'øm ñawyąjnɨdøø:
—Ka'ap ja jade'en y'øy'ątt ku ja nmąjtsɨnt xøjøøjty, tsojk ja jąą'y jade'en xem yąm
pyɨdø'øktɨt jøts adøm ja sągasą xu'unɨndɨt.

Ku ja Jesús yiktagutajmjɨ'ɨky ja pą'ąkxuu'kpɨ

3 Jam ja Jesús wyɨnaty mą ja kąjp txøøw'aty Betania, jam ja wyɨnaty tyøk'ayø'øy Simón wyɨndum, ja jąą'y pøn wyɨnaty axøø'kpɨm putsp; jam ja Jesús wyɨnaty twɨndsøønɨ ja mesɨ ku tø'øxyøjk tu'uk tmɨją'jty ja poop tsąądu'jts midi wyɨnaty tmøøt'ąjtp ja aceite midi janch pą'ąkxuu'kp, jøts midi janch tsowɨ to'jkɨp. Ja'ats ja tø'øxyøjk ojts tkupu'udu'uty, jøts ja Jesús kyubąjk ja ojts ttanɨtajmɨyɨ.

4 Wɨnets ja jąą'y y'ąmbøjktøø pøn jam wyɨnaty wɨnąągɨndɨ, yɨde'en ja ojts ñawyą'ąñɨdɨ:

—¿Tigøjxp ku yø pą'ąkxuu'kpɨ jade'en nugo tø wyɨndɨgøy?

5 Tø yø jeexyɨp ne'egɨ yiktøøky tɨgøøk magø'pxy denarios, jøts ayoobɨ jąą'y ja jeexyɨp ja meeñ yiktabudøkɨ.

Jøts ja tjanchmyɨ'ąmbøjktøø ja tø'øxyøjk.

6 Wɨnets Jesús ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:

—Majtstu'uttɨ; ¿ti yø mdamɨgąjpxtɨp? Øts yø jade'en tø x'ødyuñ.

7 Kumɨ ejtp meets ayoobɨ jąą'y xpąątt x'ext, jøts ødyundɨ meets ja' pønɨ juunɨ meets ja kø'øm xmay'ątwą'ąñ; jøts kidi xjøp'ejxtɨ jøts øts meets ejtp xpąątt x'ext.

8 Tø øts ɨdø'øn yø tø'øxyøjk jade'en xuñ pønɨ są øts ɨdø'øn yø xamɨdsøkyɨn; tø øts ja pą'ąkxuu'kpɨ yø xanɨtemy kumɨ x'ookjøp'ejxnɨp øts ɨdø'øn ja', paty ɨdø'øn xyik'øø'yɨñɨ xyikpąąjtɨñɨ kumɨ wɨngonɨp øts ja n'o'jkɨn.

9 Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, ku øy mądsoo yikąjpxwą'kxt ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky yą nąxwiiñ, nayɨde'en yø øy mądsoo yiknɨmadyą'ąkt ku øts yø tø'øxyøjk jade'en tø xmay'aty, yikją'myatsp yø øy juunɨ ku yiknɨmadyą'ąkt.

Ku ja Judas ñay'awąjnɨyɨ jøts ja tkøyąkt ja Jesús

10 Wɨnets ja Judas Iscariote chøø'ñ pøn ja Jesús pyabøjkpɨtøjk wyɨnaty møøt ñɨmakmajtsk'aty, jøts ja ojts tnɨnijkxy ja teetywɨndsøn, ja'ats ja møøt tkajpxy'ąjty jøts ku ja tkøyąkt ja Jesús.

11 Xjats ku ja jade'en tmadoodøø, wɨnets ja jyanchxondąktøø, jøts ja Judas ja meeñ jatyɨ yiktamɨ'awą'ąnɨyɨɨ'ñ. Ja'agøjxpts ja Judas t'ɨxąąy ja tąąy ja wɨnmąą'ñ juunɨ et ja t'ukøyąkt ja wyɨndsøn.

Ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm yją̨k'a'ux'ąjtnɨ møøt ja pyabøjkpɨtøjk

12 Xjats ku ja xøøw tpąąjty midi ja israelɨt jąą'y yjanch'amąąy'ąjttɨp, ku chąpkaaky ja jadi'iñɨ tkaydɨ midi levadurɨ tkamøøt'ąjtp, ja'abɨ xøøw ɨdø'øn wyɨnaty tø tpąąty jøts ku ja xøøw mɨdukxøøw tyuñɨ, ja' ja tyejtɨp pąskɨ, ja'abɨ xøøw ɨdø'øn ja tyuknɨ'o'jkɨdɨp ja borreegɨ maxu'unk, paty ja pabøjkpɨtøjk wɨnet et tyiktøødøø ja Jesús jøts ja tnɨmaadyøø:

—¿Mą øøts ja pąskɨ a'ux nyik'awext jøts nɨ'amukɨ n'a'ux'ąjtɨdɨt?

13 Xjats ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk namajtsk tkajxtsøø'ñ, yɨde'en ja t'uknɨmąąy:

—Nøjkxtɨ jam møj kąjpjotp, jamts ɨnet jąą'y tu'uk x'ejxpąąttɨt pøn jam wyɨnaty tsiy tyanɨgo'onɨp, ja'ats mbanøjkxtɨp,

14 jøts pønɨ mą ja yją'ąty, japts ja kudøjk xnøjmɨdɨt: “Yɨde'en ja wɨndsøn wyą'ąñ: ¿Mąk ɨdø'øn ja tøjkjoojt, mąk ɨdø'øn ja pyabøjkpɨtøjk ja tmøøtka'aty tmøøt'uukt, mąk ɨdø'øn pąskɨ a'ux ja tka'adyɨt?”

15 Wɨnets meets ɨnet ja myiktuk'ext tu'uk ja tøjkjoojt jap nɨpat tøjkijxpy midi jap a'ejxɨ abąądɨ ejtnɨp; japts meets ja jɨɨ'kxy xyik'øyɨdɨt midi njøø'kxɨndɨp.

16 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk namajtsk ñøjkxtøø jøts ja ojts yją'ątɨ jam møj kąjpjotp, jamts ja jade'en tjanchpąąttøø są Jesús ja wyɨnaty tø tyukmadøyɨdɨ, jøts ja jam tyik'øyɨdøø ja pąskɨ a'ux, wɨnets ja wyɨmbejtøø mą choo'ndøø.

17 Xjats ku ja et kyoodsɨyɨɨ'ñ, wɨnets ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk nɨmakmajtsk jam tmøøtją'jty.

18 Jøts ku ja twɨnguwa'atsɨdøø ja kyaabyajt, kuts ja jam wyɨnaty kyaañɨdɨ, wɨnets ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk tnɨmąąy:

—Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ jøts ku ja ɨxyą̄m nɨdu'ugɨn nmøøtkay pøn øts ɨnet amaa'tsk'ampy xkøyą̄kp.
19 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk yjanchjotmay'oo'kpøjktøø, jøts ja nɨdu'uk jaty tyiktøødøø:
—¿Wan ja ndejɨnt y'øtsɨ?
Nayɨde'en jadu'uk wyą̄møø:
—¿Øts ndejɨnt jade'en adø'øtsp?
20 Wɨnets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyą̄ą̄ñ:
—Tu'ugyɨ ja' pøn øts ɨdø'øn jade'en xu'ump, jøts ka'ap ja yjagamɨ, ɨxyą̄ adøm ɨdø'øn ja nmøøt'a'ux'ą̄jtɨndɨ, nɨdu'ugɨn meets jade'en xunwą̄'ą̄ñ.
21 Jade'ents ɨdø'øn yjątt ja nąxwii'ñɨt jąą̄'y myøjkudanaabyɨ sąm ja Dios kyajpxy wyą̄'ą̄ñɨn; jøts ¡ti ja jąą̄'y yjanch'ayøøy pøn øts jade'en xkøyą̄kp amaa'tsk! Tø ja jeexyɨp ne'egɨ tyɨy ku jeexyɨp kyidyimgye'exy.
22 Ku dø'øn ja jade'en ɨxam wyɨnaty kyaydɨ, wɨnets ja Jesús tnɨxą̄jɨyɨɨ'ñ tu'uk ja tsą̄pkaaky, jøts ja ttamøją̄'wɨyɨɨ'ñ ja Dios Teety, xjats ku ja t'adujkpą̄jky, wɨnets ja tmøøy ja pyabøjkpɨtøjk, yɨde'en ja wyą̄ą̄ñ:
—Kaydɨ, yą̄'ą̄t øts ɨdø'øn ñamyayɨ nne'kx'ajtpy.
23 Xjats ja nayɨde'en t'adam'ujch tu'uk ja uujk'ɨɨ'ñ, jøts ku ttamøją̄'wɨyɨɨ'ñ ja Dios Teety, wɨnets ja ttuk'uk'abɨdsɨɨmy ja pyabøjkpɨtøjk midi ja wyɨnaty tø t'adamɨ jap uujk'ɨɨ'ñjøtpy, nɨdukɨ'ɨyɨ ja t'uktamujktøø.
24 Yɨde'en Jesús ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:
—Yø øts ɨdø'øn ñamyayɨ nnɨ'jpy'ajtpy midi wɨdsu'ump wɨdą̄xp øts nnɨkøjxp øts ngubą̄jkp ku nyikpɨktą̄'ą̄kt jam kruskøjxp. Ja'ats may jąą̄'y y'ajot'ą̄ttɨp jøts ja ñɨtso'ok'ą̄ttɨt. Jade'en'ampy ɨdø'øn ja Dios Teety tyik'adukwą̄'ą̄ñ ja wyą̄ndą̄'ą̄ky sąm ɨdø'øn ja ttamɨ'awą̄'ą̄nɨyɨɨ'ñ ja nɨtso'ok'ą̄jtɨn.
25 Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, jøts ku ka'ap n'uk'uknɨt yø vino, jaanɨm øts yø nøjkx n'uuky jadɨgojk ku Dios kyutujk yją̄'ą̄tt, ku kyutujk ja ttanɨtanɨt ja yjąą̄'y.

Ku ja Jesús kø'øm tnɨgajpxy jøts ku Pedro ja kyu'øønɨyɨt

26 Xjats ku ja t'øøgøjxtøø ja Dios kyajpxy, wɨnets ja ñøjkxtøø jam kojpkøjxp midi txøøw'ą̄jtp Olivos.
27 Jøts ja Jesús pyabøjkpɨtøjk tnɨmą̄ą̄y:
—Nɨdukɨ'ɨyɨ meets ɨnet xatsø'ødyu'unt ɨxyą̄mgoots; kumɨ yɨde'en Dios kyajpxy wyą̄'ą̄ñ: “Yikøyą̄kp ja borreegɨ ejxpɨ jøts ja y'ookt, jøts ja borreegɨ jadi'iñɨ kyaakwą̄'kxnɨdɨt.”
28 Jøts ku ø nbɨdsø'ømt jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy, wɨnets ø nnøjkxjawyenɨt jam Galilea, jamts mee xpą̄ą̄tt.
29 Xjats ja Pedro tnɨmą̄ą̄y ja Jesús:
—Øy mets mbabøjkpɨtøjk nɨdukɨ'ɨyɨ mjadatsø'ødyuñɨyɨ, nɨjuunɨ me ngadatsø'ødyuñ.
30 Wɨnets Jesús ja ñɨmą̄ą̄jyøø:
—Janch mets ɨdø'øn nnøjmɨ jøts ku yą̄mgoots ɨnet mnø'ømt ku me ka'ap x'ijxy'aty, ka'anɨm tsą̄pnɨ'ą̄ą̄w wyɨnaty myajtsk'ayą̄'ą̄xy ku mets ɨnet tɨgøøk ojk mwą̄'ą̄nt jade'en jøts ku me ka'ap xnɨjąwɨ.
31 Xjats ja Pedro møk'ampy tyimwyɨndanɨ ja Jesús, yɨde'en ja tnɨmą̄ą̄y:
—Nja'øøky me møøt, nɨjuunɨ øts jade'en ngawą̄'ą̄nt.
Tum jade'en ja yjadu'ukpɨ pabøjkpɨtøjk wyą̄ndøø sąm ja Pedro wyą̄ą̄ñ.

Ku ja Jesús t'ajot'ą̄jty ja Dios Teety jam Getsemaní

32 Xjats ja yją̄'ttøø mą̄ ja et txøøw'aty Getsemaní, jamts ja Jesús pyabøjkpɨtøjk tnɨmą̄ą̄y:
—Yą̄ tsøønɨdɨ, wan ø t'ats'ajot'aty ja Dios Teety.
33 Wɨnets ja t'ukwą̄ą̄y ja Pedro, ja Jacobo, jøts ja Juan, jøts ja ojts tmøøtnijkxy, xjats ja Jesús yjantyimchø'jkɨyɨɨ'ñ, ka'ap ja y'ukwɨnmą̄ą̄'nbyą̄tnɨ, ja'agøjxp ku ja y'ayo'on wyɨngøñ.

34 Jøts pyabøjkpɨtøjk ja tnɨmąąy:
—Janch tyimyjotmay'oo'kp øts, øy øts yø yjąwɨ jadi'iñɨ ngu'oogɨt. Awejxtɨ yą ejxɨm mma'oo'knɨdɨ, wijy m'ettɨt.
35 Xjats ja Jesús jawaanɨ yjąąknajtsyø'øyɨyɨɨ'ñ, japts ja ojts ñagyuxendyą'ągɨyɨ, jøts Dios Teety ja ojts t'amɨdøy jøts ja jade'en kidi tyimy'ayo'ombąąty są dø'øn ja wyɨnaty yjątwą'ąñ ja'abɨ xøøw.
36 Yɨde'en ja wyąąñ ku dø'øn ja ojts dios'ajot'aty:
—Mets Teety, øyɨk jade'en xjanchkayikjątt, jøts øts kidi jadɨne'en ayo'on ndyimbyąąty; øy ɨdø'øn kyɨdyimyjade'enɨ sąm ø ndyimyjatsøkyɨn, jade'en øts ɨdø'øn ngupøkt pønɨ są me xamɨdsøky.
37 Ku ja jade'en wyąąñ, xjats pyabøjkpɨtøjk ja tnɨmiiñ, mąądɨp ja jap wyɨnaty ku ja ojts tpąąty; wɨnets ja tnɨmąąy ja Pedro:
—Simón, ¿tø me ma'oo'knɨ? ¿Nɨwɨne'en me waanɨ tø mgawijy'ity?
38 Wejtɨ kajtɨ jøts ja Dios x'ajot'ąttɨt, nay'ejx'etɨdɨ jøts kidi mmɨmajadą'ągɨdɨ ja ayo'on midi wɨngomp. Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ ku ja wɨnmąą'ñ janchja'ødyunwą'ąñ, ja ne'kxts jaayɨ ja ka'øybɨ tumbɨ amutsk'ejxɨyɨp.
39 Xjats ja ñøjkxkojmøø Dios Teety ajot'ąjtpɨ, nayɨde'en ja ojts wyąngojmɨ są ja wyɨnaty jawyeen tø wyą'ąñ.
40 Wɨnets ja myengojmøø mą pyabøjkpɨtøjk ja jam, mąągojmɨdɨp ja wyɨnaty ku ja tpąąjty, kumɨ janchmąą'y'oo'ktɨp ja'.
41 Jøts ku ja tɨgøøk ojk ojts t'ixy ja pyabøjkpɨtøjk, jaanɨmts ja tnɨmąąy:
—Tøts ɨnet, mąąnɨdɨ poo'kxnɨdɨ. Wan jade'en tjaty, tø dø'øn tyimbyąąty jøts yikøyąkt ja nąxwii'ñɨt jąą'y myøjkudanaabyɨ.
42 Pɨdø'øktɨ, nɨwejtɨ, wan tjąą'myɨndɨ; ɨxa ja ɨxyąm wyɨngoñ pøn øts ɨnet xkøyąkp.

Ku ja Jesús yikmąjch

43 Nay jamnɨm ja Jesús wyɨnaty jade'en wyą'ąñ ku ja Judas yją'jty, pøn ja pyabøjkpɨtøjk wyɨnaty møøt ñɨmakmajtsk'ąttɨ, ja'ats ja mayjąą'y jam tmøøtją'jt tsujx møøt jøts kipkyąpɨdɨ. Ja teetywɨndsøn ɨdø'øn ja wyɨnaty tø kyexyɨdɨ, møøt ja kąjpxwejpɨtøjk, jøts møøt ja møjąą'dyøjktɨ.
44 Yɨde'en ɨdø'øn ja Judas wyɨnaty tø wyą'ąñ jøts ja tu'uk tpɨktą'ąkt ja ejxą'ąnɨn midi ja y'ejxtɨp ku ja tkøyąkt ja Jesús, yɨde'en ja wyɨnaty tø wyą'ąñ:
—Pønɨ pøn øts ɨnet ndsu'kxpy, ja' ɨdø'øn ja wyɨnaty; ja'ats ɨdø'øn mmątstɨp, jøts ja xyiknøjkxtɨt tą'tspiky'ampy.
45 Xjats ku dø'øn ja jam jade'en yją'jty, wɨnets ja twɨnguwą'jkɨyɨɨ'ñ ja Jesús, yɨde'en ja tnɨmąąy:
—Øts, wɨndsøn, memp.
Jøts ja ojts jade'en ttsu'kxy.
46 Xjats ja Jesús yiknɨxąjɨyɨɨ'ñ, jøts ja jade'en yikmąjch.
47 Jøts ja jąą'y pøn ja Jesús jam wyɨnaty myøøt'ajtpy, ja' tsujx tu'uk tnɨxąjɨyɨɨ'ñ jøts ja ttaxɨkja'tstuujty ja teetywɨndsøn tyumbɨ, ojts ja tyątsk ja tyikwɨnąjkɨ.
48 Wɨnets ja Jesús tnɨmąąy ja jąą'y pøn ja wyɨnaty tø myachɨ.
—¿Tɨ mee x'ejxnɨ ku xanɨmenɨdɨ ja kipy jøts ja tsujx? ¿Tɨ mee x'ejxnɨ, maa'tspɨ, ku meets jade'en xmątswą'ąñ?
49 Jabom jabom meets jam y'ijty nyik'ɨxpiky tsąptøjkjotp, ¿ti kuts meets jam xkamąjch? Paty ɨdø'øn yą'ąt ɨxyąm jade'en yjaty kumɨ Dios kyajpxy jade'en wąmp, ¿sudso'ampy ɨdø'øn ja kyatø'øt?
50 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk tmajtstuttøø nadyu'uk ja wyɨndsøn Jesús, jøts ja ojts jadi'iñɨ y'agakpąjknɨdɨ.

Ja unąjk jąą'y pøn jadi'iñɨ kaktɨgøøy

51 Jamts ja Jesús wyɨnaty pyayø'øyɨ tu'uk ja unąjk jąąy pøn ja poop wet wyɨnaty tyukwop'ąjtp, ja'ats ja yikmach;
52 wɨnets ja wyet ja tmajtstuujty, jøts ja jadi'iñɨ nɨwą'ąts kyejky.

Ku ja Jesús yikwąąnijkxy jam kutujktąąjkjotp

53 Xjats ja Jesús yiknajtswą'ąwɨyɨɨ'ñ jam møj wɨndsøn wyɨndum pøn ja teety wyɨndsøn'ąjtɨp, jam ɨdø'øn ja wɨndsøndøjk ñamyujkøjxɨdøø møøt ja møjąą'dyøjktɨ.
54 Jagam ɨdø'øn ja Pedro tpayø'øy ja wyɨndsøn ku ja yiknajtswą'ąwɨyɨɨ'ñ jam wɨndsøn kyutujktąąjk agø'øm, jade'en ja tpają'jty, jamts ja Pedro tmøøt'ɨxąąjky ja tąjk, ja' ja jam myøøtjo'kxpijkpy mą ja jøøn jam wyɨnaty tø myøjɨ.
55 Jøts ja teetywɨndsøndøjk møøt tukɨ'ɨyɨ ja kutujk adsɨnaabyɨdɨ t'ɨxaadyøø tu'uk ja pøky, jade'en ja t'ɨxaadyøø ja pøky jøts ja tuku'oogɨwyą'ąndɨ ja Jesús; xjats ja nɨti tkapąttøø.
56 Kumɨ øy ja tigati ttanɨwambattɨ jøts ja jade'en xem yąm kyanabyąądyɨdɨ ja y'ayuujk.
57 Wɨnąągɨn pyɨdø'øktɨ møk'ampy jøts ja nugo tnɨ'øønɨdɨ øy ja yjagajade'enɨ, yɨde'en wɨnąągɨn wyąndøø:
58 —Tø øøts yø nmadøy ku yø yɨde'en wyą'ąñ: “Nyikɨdą'ąp øts yø tsąptøjk midi yø jąą'y tø tyik'øyɨdɨ, jøts øts kyɨdɨgøøk xøøw jadu'uk nyikwą'kukɨt midi ja jąą'y kyayik'øyɨp.”
59 Jøts nɨ jade'embąąt ja kø'øm kyanagyupikyɨdɨ ku ja øy są yjawą'ąndɨ.
60 Wɨnets ja teetywɨndsøn tyanaagyukɨyɨɨ'ñ jam mayjąą'yjotp, jøts ja tyiktɨɨy ja Jesús, yɨde'en ja tnɨmąąy:
—¿Ka' ɨdø'øn m'adsøy? ¿Ti dø'øn jade'en myiktanɨ'øø'nɨp?
61 Xjats ja Jesús amøñɨ tyik'ity, jeky ja nɨwɨne'enɨn kyidyimy'adsøøy. Wɨnets ja teetywɨndsøn ja ojts jadɨgojk tyɨɨbyikyɨyɨ, yɨde'en ja ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—¿Mets ɨdø'øn ja' pøn Dios Teety pyɨktąąjky jøts mets mwɨndsøn'ątt? ¿Mets ɨdø'øn ja Dios Teety m'U'nk'ąjtɨp?
62 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyąąñ:
—Øts ɨdø'øn ja'. Øts ɨdø'øn ja nąxwii'ñɨt jąą'y nmøjkudanaabyɨ'ajtpy, jøts x'ejxtɨp meets ku n'ɨxą'ąkt agą'ñ'ampy mą Dios Teety, jøts ku nayɨde'en ø nme'ent yoots agujkpy jap tsąjpjøtpy.
63 Wɨnets ja teetywɨndsøn ja wyet kø'øm ttakø'jtsɨyɨɨ'ñ ku ja y'oj'abąjtɨyɨɨ'ñ, ja' ɨdø'øn tyijpy ku tø ja jaabąąt y'oj'amø'øty, xjats ja wyąąñ:
—¿Ti ejxpɨ ti nɨją'wɨbɨ jąąktsojkɨyɨp?
64 Tøxɨ xmadowdɨ są tø wyą'ąñ ku ja Dios Teety yø tø twɨngąjpxnaxy; ¿są dø'øn xjąwɨdɨ ku jade'en wyą'ąñ?
Wɨnets ja nɨdukɨ'ɨyɨ ttanɨkąjpxtøø ja o'jkɨn.
65 Jøts wɨnąągɨn jatyɨ tnɨdsujɨdøø, jatyɨ twɨnmąjtstøø jøts ja ttsee'ktøø, yɨde'en ja wyąn'adø'øtstɨ ku ja jade'en ttundɨ:
—¡Najtsjąwɨ pøn tø mgøxyɨ!
Jøts ja tąjk ja twɨngoxtɨ tjøpkoxtɨ awą'ąn'ampy.

Ku ja Pedro tku'ɨɨñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

66 Jap ja Pedro wyɨnaty tøk'agi'py ku yją'jty tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja teetywɨndsøn tyumbɨ'ajtpy;
67 ja'ats ja ojts y'ijxyɨyɨ ku ja jap wyɨnaty jøn'ajpy yjo'kxpiky, tøyɨm ja wyɨnaty wyɨn'ejxnɨyɨ xjats ja yɨde'en ñɨmąąjyøø:
—Nayɨde'en mets y'ijty xpawɨdity ja Jesús ja Nazaretɨt jąą'y, ¿kidi?
68 Xjats ja Pedro ja ka'ap tnɨgajpxy, yɨde'en ja wyą'ąñ:
—Ka'ap øts ja n'ijxy'aty pø pøn ja', jøts nguidyimñɨją'wɨp øts pø ti me mgajpxpy.
Xjats ja jade'en yø'øpyɨdsɨɨmy jam tąjyjøp'ąm. Wɨnets ja tsąpnɨ'ąąw y'ayąjxjɨ'jky.
69 Jøts ja tø'øxyøjk ojts twɨn'ixy jadɨgojk ja Pedro, xjats ja ttukmadoobɨnąxwą'jky ja jąą'y pøn jam wyɨnatyɨ, yɨde'en ja wyą'ąñ:

—Ya'at jaa'y tmøøtwidejtp yø Jesús.
70 Winets ja Pedro ja ka'ap tkupijky jadigojk. Waani y'ijty, xjats Pedro ja jaa'y ñimaajyøø jadigojk pøn jam wyinatyi:
—Mets inet mdyimyøøtwidijtpy yø Jesús; kumi Galile'it jaa'y mets, jøts jade'en me mgajpxy sa yø kyajpxti.
71 Winets ja Pedro kø'øm kyanay'ømyigajpxiyøø møk'ampy ja jaa'y yide'en:
—Tyimy'ijxpy ja Dios jøts ku nguidyimñijawi pøni pøn jaa'y meets jade'en mdijpy.
72 Xjats ja tsapni'aaw myajtsk'ayajxy. Winets ja Pedro tja'myejch ja Jesús y'ayuujk sa ja wyinaty tø ñii'mxyi: "Ka'anim wyinaty ja tsapni'aaw myajtsk'aya'axy ku mets inet wyinaty tigøøk ojk tø mwani ku me xka'ijxy'aty." Jøts ja tkuyajxiyii'ñ ku ja jade'en tja'myejch jøts ku ja wyinaty jade'en nichøky tø wya'añ.

15

Ku ja Jesús twinguwa'jkiyii'ñ ja Pilato

1 Xjats ku xyiijndyaaky, winets ja teetywindsøn ñamyujkidøø møøt ja møjaa'dyøjkti, møøt ja kajpxwejpitøjkti, tuki'iyi winе'en ja t'adsøønidi ja kutujk jam tsaptøjkjotp. Jøts ja ojts tyiknøjkxti ja Jesús køwiiñ jam Pilato wyindum, jamts ja tkøyaakti.
2 Xjats ja Pilato tnimaay ja Jesús:
—¿Janch mets idø'øn windsøn'ajtp ya israelit jaa'y y'etjøøjty?
Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:
—Øts ja'.
3 Xjats ja teetywindsøn janch may ja øø'nin tpiktaktøø, yikxon ja Jesús yikni'øø'niyii'ñ.
4 Winets ja Pilato tyiktiiy jadigojk, yide'en ja tnimaay ja Jesús:
—¿Ka'ap idø'øn m'adsøy? ¡Ejx! Yikxon mjanchyikni'øøni. ¡Ejx! Ja pøky kawinakjøøjp myiktani'øøni.
5 Jøts kyidyimy'adsoop ja Jesús ku Pilato ja jade'en ñii'mxyi; jøts ñigyumaap idø'øn ja Pilato ja kø'øm tjawi ku ja jade'en kyidyimy'adsøy.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ñidujkiyii'ñ jøts ja y'ookt

6 Yide'en idø'øn ja Pilato wyinaty ja kostumbri tmøøt'aty ku ja paski xøøw tpaaty, winets ja tyik'awa'atspidsimy nidu'ugin ja tsumyjaa'y, pøni pøn ja mayjaa'y yik'awa'atspidsømwandip.
7 Jamts wyinaty tu'uk ja pøkyjaa'y tsumy pøn txøøw'ajtp Barrabás, ja' ja jap møøt chum'ity pøn ja wyinaty møøt tø yikjaa'y'øøky ku tsep ja wyinaty tø ttundi møøt ja kudunktøjk.
8 Xjats ja mayjaa'y jam jade'en myendøø, jøts ja t'amidoobinaxwa'aktøø ja Pilato jøts tsumyjaa'y ja tyik'awa'atspidsø'ømt nidu'ugin sa kyostumbri ja wyinaty tmøøt'aty.
9 Winets ja Pilato y'adsøøy jøts ja tnimaay:
—¿Sa mee m'ukwa'añ, wan yø israelit windsøn tyikmajtstu'uty?
10 Jade'en ja wyaañ kumi tø dø'øn ja wyinaty tja'gyuki jøts ku ja teetywindsøn wyinaty nugo tø tkøyakti ja Jesús tanejkingøjxp.
11 Xjats ja teetywindsøn tkajpxwejkøjxtøø ja mayjaa'y. Ojts ja t'agajpxidi, jøts ja wya'andit jøts wan ja Barrabás t'awa'atspidsimy jøts ka'ap ja Jesús.
12 Xjats ja Pilato tyiktiiy ja mayjaa'y, yide'en ja tnimaay:
—¿Jøtsimts yø israelit windsøn, sa yø yiktu'unt?
13 Winets ja y'adsoodøø jøts ja wyandøø møkta'aky:
—¡Yikruspat!
14 Xjats ja Pilato tnimaay ja mayjaa'y:
—¿Ti tundigøø'yin yø tø ttuñ, ti yø kyubatp?
Winets ja tjaaktyimyikjinajxtøø, møk'ampy ja yjaaktyimwyandøø:

—¡Yikruspat!
15 Jøts kumɨ yikjotkukɨwyampy ja Pilato wyɨnaty ja mayjaa'y, xjats ja tyik'awa'atspɨdsɨɨmy ja Barrabás; jøts ku ja t'uknankwyojpøø ja Jesús, wɨnet ja ojts tkøyaky jøts ja kyɨruspatt.
16 Xjats ja soldadɨtøjk tyiknøjkxtøø ja Jesús jap kutujktaajk'agui'py ma ja ttejtɨ Pretorio, ma ja masyoldadɨ jap wyɨnaty chøønɨdɨ, japts ja myɨsoldadɨ ja twaamukøxtɨ.
17 Wɨnets ja tsuu'nk wet ja ttuktatøjkɨdøø ja Jesús midi ja wɨndsøndøjk nugo myɨwɨndsøn'ajttɨp, jøts ja kujp awiity ttukoronɨ'attɨ.
18 Jøts ku ja jade'en t'uktundøø, wɨnets ja wyambɨnaxwa'ktøø møk'ampy, yɨde'en ja tkajpxpoo'kxtøø:
—¡May xøøwɨm may jumøjtɨm mdsøønɨt mdanɨt mets israelɨt jaa'y wyɨndsøn!
19 Jøts ja kipy ja ttaxɨkwojpjø'ktøø, ojts ja tnɨdsujɨdɨ jøts ja ñadyijyɨ twɨnguxanɨdɨ, ñadyijyɨ ja twɨndsø'øgɨdɨ.
20 Xjats ku dø'øn ja jade'en t'uktaxektøø, wɨnets ja tsuu'nk wet ja ojts tjajnɨdɨ jøts ja ttuktatøjkɨdøø ja wyet midi ja wyɨnaty wyet'ajtpy. Xjats ja jatyɨ twaabɨdsømdøø jøts ja kyɨruspatt.

Ku ja nwɨndsøn'ajtɨm Jesús kyɨruspejty

21 Xjats ku ja Cirenɨt jaa'y jam wyɨnaty ñaxy pøn txøøw'ajtp Simón, kyamjotp ja wyɨnaty chøøñ; ja'ats ojts yiktaguwanɨ jøts Jesús kyɨrus ja tpadsøjmɨt, ja' ɨdø'øn jade'en jajtp pøn ja Alejandro møøt ja Rufo tyeety'ajttɨp.
22 Xjats ja mayjaa'y tyiknøjkxtøø ja Jesús jam Gólgota, ma ja et jade'en txøøw'aty midi jade'en tyijpy ayuujk Oo'kpɨ Kyubajk Pajk.
23 Jamts ja tmøødyøø ja vino midi wyɨnaty tø yik'adamuky møøt ja tsøøy midi yiktejp mirra, ja' ja ojts tmo'odɨ ja Jesús, jøts ja ka'ap tkupɨjky, ka'ap ja t'uujky.
24 Wɨnets ja tyikruspajttøø; jøts ja soldadɨtøjk tyikwa'kxtøø ja Jesús wyet, ojts ja tnɨguyattɨ, jøts pønɨ pøn majadakp ja'ats ja wet twejtstøø.
25 Jaa dø'øn ja xøøwu'nk wyɨnaty waanɨ pyety ku dø'øn ja jade'en tyikruspajttøø.
26 Jøts letrɨ ja jam tkøxjaadyɨ; yɨde'en ja tyikwa'andɨ: “Israelɨt jaa'y ya'at ja wyɨndsøn.” Ja' dø'øn ja ojts ttagubattɨ kidi tii'jɨp.
27 Namajtsk ja maa'tspɨ ja tyikruspajttøø nay jam møøt ja Jesús, tu'uk aga'ñ'ampy jøts tu'uk anajy'ampy.
28 Janch jajt ɨdø'øn ja jade'en sa jap nøkyɨjxpy wya'añ, ku yɨde'en wya'añ: “Møøt ja yiktamɨmacho'owɨyɨɨ'ñ ja møj ka'øy jaa'y.”
29 Xjats ku dø'øn ja jaa'y jam ña̱xtɨ kruswemp, ka'ap ja tjanch'ømyɨgajpxtɨ, wyɨbejptɨp ja kyubajk ja jam, jøts ja tnøjmɨdɨ:
—¡Jøj! Metsxɨ xijy tsaptøjk myikɨdaapy, jøts mets ja xijy jatyɨ kyɨdɨgøøk xøøw xyiktanaagyukɨgyojmɨ,
30 nankñɨtso'ok'atɨts me kø'øm jøts mwɨnakt jam kruskøjxp.
31 Jade'en ja jaa'y wya'andɨ, nayɨde'en ja teetywɨndsøn wyamɨdɨ møøt ja kajpxwejpɨtøjktɨ, yɨde'en ja kø'ømyɨ ñawya'añɨdɨ:
—May abiky jaa'y tø tyiknɨtso'ok'aty, jøts ka'ap kø'øm tjaty sudso ñankñɨtso'ok'atɨyɨt.
32 Pønɨ ku net njanch'ejxɨnt yø Israelɨt jaa'y wyɨndsøn wyɨnakt jam kruswemp, wɨnet ɨnet njanchja'wɨn jøts ku yø yjanchja'ajɨ ja Cristo.
Ja jaa'ybaat ja kya'ømyɨgajpxøø pøn ja jam wyɨnaty møøt tø yjakruspety.

Ku ja nwɨndsøn'ajtɨm Jesús y'ø'jky

33 Xjats ku kyujkxøøw'ajty, wɨnets kyoodsɨyɨɨ'ñ ja naxwii'ñɨt, jaanɨm ojts yjajta'aky møj wɨnakxyøøw.
34 Jøts ja Jesús møk'ampy wyaañ:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —midi tyijpy: Dios Teety, Dios Teety, ¿jadits ku ø tø xnąnktyuñɨ?

35 Wɨnąągɨn ja jąą'y jade'en tmadoodøø pøn jam wyɨnatyɨ jøts ja wyąndøø:

—Madowdɨ, ja Elías yø wyąądsøøpy.

36 Xjats tu'uk myiiñ janch pujtpɨm pøn tnɨxąjɨyɨɨ'ñ ja tanøxe'jts midi jade'en t'ejxp ejxɨm ja xą'ąkjoptsɨn, ja'ats ja ojts tyikxøøky jap vino tą'ąmjøtpy jøts ja tpɨktąąjky jam kipy jøp'ąm, wɨnets ja jade'en tta'adejɨyɨɨ'ñ ja Jesús jøts ja ttukwɨmuukwą'ąñ, yɨde'en ja wyą'ąñ:

—Majtstu'uttɨ; wan t'uk'ijxyɨm pønɨ janch'ukyikwɨnąjkɨp ɨnet ɨdø'øn ja Elías jam kruskøjxp ku ɨnet ja mye'ent.

37 Wɨnets ja Jesús møk'ampy yąąjxy, jøtsnɨm ja y'ø'jky.

38 Jøts nay jatyɨ ja wet kujkwa'kxy y'akø'øtspąjky midi ja tsąptøjk jam wyɨnaty y'awejtstuk'ajtpy, kubąjk'ampy ja kyø'øtstøjkɨyɨɨ'ñ jøts ja kyø'øtskɨdąąjky ok'ąm'ampy.

39 Jøts ku ja soldądɨ wɨndsøn jade'en ojts t'ixy pøn ja Jesús jam wyɨnaty twɨndanaapy, wɨnets ja wyąąñ ku ja Jesús wyɨnaty jade'en møk'ampy tø yą'ąxy, jøts ku ja wyɨnaty tø y'øøky, yɨde'en ja wyąąñ:

—Janch tɨy tam ɨdø'øn Dios tam yą'ąt y'ity y'U'nk.

40 Jam ja tø'øxyøjk wyɨnaty tyanaamyɨdɨ pøn jam jagam a'ejxujktɨp; ja Salomé, jøts ja María Magdalena jam wyɨnaty møøt jadu'uk ja María midi ja Jacobo tyąąk'ąjttɨp møøt ja José.

41 Ja tø'øxyøjk ɨdø'øn wyɨnaty tø tpawɨdettɨ ja Jesús, jøts ja' ja wyɨnaty tø t'ejx'ettɨ ku ja Jesús jam Galilea wyɨdijty. Jøts jam ja tø'øxyøjk wyɨnaty y'a'ejxujkmɨdɨ pøn ja Jesús jam wyɨnaty tø pyanijkxyɨ Jerusalén, møøt ja jam wyɨnaty tø yją'ąttɨ.

Ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ñe'kx yikpɨktąąjky jap oo'kpɨ tsąą jutjøtpy

42 Xjats ku chuu'wɨyɨɨ'ñ ku ja poo'kxɨn xøøw wyɨnaty kyɨmjabom tpąątwąnɨ,

43 wɨnet ja José myiiñ, ja Arimate'ɨt jąą'y pøn wyɨnaty ja kutujk t'adsɨnaadyɨp. Ja'ats ɨdø'øn tjøp'ejxp jøts ja ttatøkɨwyą'ąñ ja Dios kyutujk midi ja yjąą'y ja tyanɨtanaapy, jøts ja ojts amumjoojt myiñ mą dø'øn ja Pilato jam wyɨnaty, jøts ja t'amɨdoojɨ ja Jesús ñe'kx ku ja wyɨnaty tø y'øøky.

44 Xjats ja Pilato ñɨgyumąąp yjąjty ku dø'øn ja wyɨnaty tø y'oo'knɨ, wɨnets ja tyąąjxɨyɨɨ'ñ ja soldądɨ wɨndsøn jøts ja tyiktɨɨy pønɨ janch ku dø'øn ja wyɨnaty tø y'øøky.

45 Xjats ku ja soldądɨ wɨndsøn ja ojts tnɨgajpxy jøts ku ja janch jade'en, wɨnets ja Pilato tkøyąjky ja oo'kpɨ jøts José ja yikmøøy.

46 Xjats ja tjuuy tu'uk ja poop wet midi øy midi majpxy, jøts ku ja tyikwɨnąjky ja oo'kpɨ, ja'ats ja tya'amojts, jøts ja tpɨktąąjky jutjøtpy midi ja wyɨnaty tø tyikjuty jam tsąąjotp. Jøts ku dø'øn ja jade'en tpɨktąąjky, wɨnets ja møj tsąą ja tta'agɨɨy.

47 Ojts ɨdø'øn ja María Magadalena møøt jadu'uk ja María, pøn ja José tyąąk'ajtpy, t'ejxtøø mą ja Jesús wyɨnaty tø yikpɨktą'ąky.

16

Ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús yjujkpyɨjky jadɨgojk

1 Xjats ku ja poo'kxɨn xøøw ñąjxy, wɨnet ja María Magdalena t'atsjuudyøø ja pą'ąkxuu'kpɨ møøt Jacobo tyąąk, møøt ja Salomé, jade'en ja ojts t'atsjuudyɨ jøts Jesús ja t'atspɨktą'ąkwąjnɨdɨ ku ja wyɨnaty tø y'oo'knɨ.

2 Xjats ja ojts ttanɨnøjkxtɨ jøpyɨ ku ja samąąn wyɨnaty tø y'abety, xøbɨdsimyu'nk ja yją'ttøø jam møj tsąą agujkp mą ja Jesús jam wyɨnaty tø yikpɨktą'ąky.

3 Yɨde'en ja kø'øm ñawyąjnɨdøø:

—¿Pøn ɨnet ja tsąą tjanch'agɨɨdyu'ut jøts ndøjkɨ'ɨnt?

4 Xjats ku ja yjạ'ttøø, wɨnets ja t'ejxtøø ku ja møj tsạạ ka'ap ja jap wyɨnaty ukteenɨ jap jut'agui'py, tø ja wyɨnaty yikɨɨyø'øñɨ.
5 Jøts ku ja tyøjkɨdøø jap mutsk tøjkjøtpy, wɨnets ja t'ejxpạttøø tu'uk ja ạnkɨlɨs midi ja wyɨnaty pya'ajpy tsɨnaapy, jøts midi wyɨnaty nayɨde'en ja poop wet myøøt'ajtpy. Xjats ku ja t'ejxpạttøø wạạjtyøjk ja tijy, jøts ja ojts jantyimchø'jkɨdɨ.
6 Jøts ja ạnkɨlɨs ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:
—Kidi mdsø'øgɨdɨ; nnɨjạ'wɨp øts ku meets ja Jesús ja ñe'kx x'ɨxạạjɨyɨdɨ. Tø ja jadɨgojk yjujkpyiky, øy xtyimy'ejxtɨt mạ ja yikpɨktạạjky.
7 Nøjkx ja pyabøjkpɨtøjk xukmadojɨdɨ møøt ja Pedro, jøts ñøjkxtɨt jam Galilea; jamts meets ja x'ejxtɨt jadɨgojk, jamts meets ja xmɨnabyạạdɨyɨt jade'en sạ ja kø'øm mnɨmạạjyɨdøø.
8 Xjats ja choo'ndøø jam møj tsạạ agujkp mạ Jesús ja wyɨnaty tø yikpɨktạ'ạky, jøts ja ñøjkxtøø. Jadi'iñɨ tsø'øgɨ ja yjantyyikmɨbejpnɨyɨdɨ jøts nɨpøn ja sạ tkanøjmɨdɨ, kumɨ jantyimchø'jkɨdɨp ja wyɨnaty.

Ku ja Jesús ñạnky'ejxøø jadɨgojk mạ ja María Magdalena jam wyɨnaty

9 Ku ja Jesús domingɨ jøpy wyɨnaty tø pyɨdsimy jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy, ja María Magdalena ja ojts jawyeen y'ijxyɨyɨ, pøn ja wyɨnaty tø tyikpɨdsøjmɨ nɨwɨxujk ja mɨku'.
10 Ja'ats ojts ñijkxy jøts ja ojts t'atstukmadøy pøn jaty ja Jesús wyɨnaty tø tmøøtwɨdettɨ, pøn jam wyɨnaty jɨɨdyɨp yạxtɨp, maadyɨp tạjtɨp.
11 Jøts ku ja jade'en tnɨmadoodøø ku ja Jesús yjujky'aty, ku ja tø'øxyøjk ja wyɨnaty tø t'ixy, ka'ap ja tjanchjạ'wɨdøø.

Ku ja Jesús ñạnky'ejxøø jadɨgojk mạ wyɨnaty ja namajtsk pyabøjkpɨtøjk

12 Xjats ku dø'øn ja jade'en y'uknạjxy, wɨnets ja Jesús ñạnky'ejxkojmɨyøø abiky tsoo ku wyɨnaty ja pyabøjkpɨtøjk namajtsk yø'ødyɨ jam tuu'ạm. Ka'ap ɨdø'øn ja pyabøjkpɨtøjk y'ejxkapyɨdɨ kumɨ wenk ɨdø'øn ja kyaxɨ'jky.
13 Jawaanɨ y'ijty, jøts ku ja t'ejxkạjptøø wɨnets ja jatyɨ jam wyɨmbejttøø kyạmjotp, jøts ja ñøjkxtøø Jerusalén mạ ja myɨgu'uk ja t'atstukmadoowạ'ạndɨ. Kuts ja jam yjạ'ttøø, wɨnets ja myɨgu'uk ttukmadoodøø jøts ja nɨka' yjanchjạ'wɨyɨ.

Ku ja Jesús ttaguwạ'ạnɨyɨɨ'ñ ja tunk ja pyabøjkpɨtøjk

14 Waanɨ et xøøw ñạjxy, xjats ja Jesús ñạnky'ejxkojmɨyøø ku pyabøjkpɨtøjk ja jam wyɨnaty nɨmaktu'uk twɨndsøønɨdɨ ja kaabyajt; jamts ja møk'ampy twɨngugạjpxɨyɨɨ'ñ ja'agøjxp ku ja nɨti janchjạ'wɨn tkamøøt'ạttɨ ku ja jadɨne'en kyujuunɨdɨ, kumɨ ka'ap ja wyɨnaty tø tjanchjạwɨdɨ ku ja yiktukmadoodøø jøts ku ja Jesús wyɨnaty tø yik'ixy, ku ja wyɨnaty tø jadɨgojk yjujkpyiky.
15 Yɨde'en ja yiknɨmaadyøø:
—Nɨyø'øyɨgyøxtɨ nạxwii'ñɨt, jøts ja øgyajpxy jøts ja ømyadyạ'ạky xkạjpxwạ'kxtɨt mạ jaty ja jạạ'y yjujky'ạttɨ.
16 Pønɨ pøn øts xjanchjạ'wɨp jøts pønɨ pøn nøbajtp, ja' nøjkx nɨtso'ok'ạjtp ja y'anmɨjạ'wɨn; jøts pønɨ pøn øts xkajanchjạ'wɨp, ja' yiktagubatp ja pyøky.
17 Ja jạạ'y pøn øts xjanchjạ'wɨdɨp, yɨde'en ɨdø'øn ttu'undɨt øts køjxp: Yikpɨdsø'ømdɨp ja' ja mɨku'; kyạjpxtɨp ja wenk ayuujk ja';
18 pønɨ ayo'ombạttɨp ja', pønɨ tsu'utsɨdɨp ja' ja tsạạ'ñ adsu'jky, jøts pønɨ y'uuktɨp ja venenɨ ja', ka'ap ɨdø'øn ja sạ yjạttɨt; jøts nayɨde'en ku pamạạ'y ja ja'ayɨ tkønɨxạjtɨt, jatyɨ ja tyiktso'oktɨt.

Ku ja Jesús chạjpejty

19 Xjats ku ja pyabøjkpɨtøjk ja jade'en t'uknɨmạạy, wɨnets ja chạjpejty, ojts Dios Teety ja tsạjpjøtpy yikpatøkɨyɨ, jøts ja tpuwa'jtsɨyɨɨ'ñ agạ'ngyø'ampy.

20 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk choo'ndøø, jøts ja ojts tkạjpxwạ'kxtɨ ja øgyajpxy ja ømyadyạ'ạky øy mạdsoo. Ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo ja kø'øm pudøjkɨyɨdɨp, jøts nay ja Jesús ja tmøøy ja myøk'ạjtɨn jøts ja ttu'undɨt jade'en midi nɨpøn jạạ'y yạ nạxwiiñ kyajajtpy, paty ja mayjạạ'y ja tjanchjạ'wɨdɨ dø'øn ja pyabøjkpɨtøjk ja kyajpxy. Jade'en ɨdø'øn ja y'ejxɨ.

JA ØGYAJPXY JA ØMYADYA̱'A̱KY MIDI JA LUCAS YJA̱A̱Y

Ja Teófilo ya̱'a̱t yiktanɨja̱'a̱yɨ

1-4 Mɨgu'uk Teófilo, may ja ja̱a̱'y tø tjajaadya̱nwa̱'a̱ndɨ tyimyjade'en ja madya̱'a̱ky sa̱m øøts ja nmɨgu'uk tø t'ejxtɨ pøn ja Jesús kyudanaadyɨp. Nayɨde'en sa̱m øøts ja tø nyiktuk'ejxyɨn, sa̱m øøts ja tø n'ɨxpikyɨn, jade'ents ja tjaja̱'wa̱'a̱ndɨ pøn jaty t'ejxtøø tnɨja̱'wɨdøø sa̱ jaty cho'onda̱a̱jky. Ja'ats tø pyudøkɨyɨdɨ jøts ja øgyajpxy ømyadya̱'a̱ky ja tka̱jpxwa̱'kxtɨt. Nay tøts øts ja nbemuky ngonmuky ti jaty tuujnøø ku ya̱'a̱t øgyajpxy ømyadya̱'a̱ky cho'onda̱a̱jky. Łxya̱mts mets ja jade'en ndyimdyanɨjayɨ, jøts wa̱'a̱ts xnɨja̱wɨt ja tɨy'a̱jtɨn, sa̱ jaty tø myiknøjmɨ ku ja tø myiktukmadøy yø'øbɨ ɨxpøjkɨn.

Ku ja a̱nkɨlɨs tnɨgajpxy jøts ku ja Juan Bautista kyaxø'økwa̱'a̱ñ

5 Łxya̱m ɨdø'øn cho'onda̱'a̱ky ja madya̱'a̱ky. Ku dø'øn ja Herodes wyɨnaty rey'aty jam Judea, jamts ja teety wyɨnaty tu'uk chøønɨ pøn txøøw'a̱jtp Zacarías, ja' y'ijty møøt tyuñ tukpiky ja teetyøjktɨ pøn yiktejp Abías. Elisabet ja ñɨdø'øxy xyøøw, teety Aarón ja tyeety'a̱p'a̱jtmɨp.

6 Janch øy ja̱a̱'y ɨdø'øn ja amajtsktɨ, pyaduujnɨdɨp ɨdø'øn Dios kyutujk ja' pønɨ ti ja yikta'ana'amdɨp. Jade'ents ja ka'ap pøn sa̱ ñɨɨ'mxyɨdɨ, jade'en ja ka'ap pøn pyøky'ijxyɨdɨ.

7 Ka'ats ja y'u'nk ja teedɨ, nɨ ja Elisabet ka'ap ja y'u'nkpa̱a̱ty, tyimyaja̱a̱'ñɨdɨ ja namajtsk wyɨnaty.

8 Xjats tuk'ojk ja Zacarías yja̱a̱'y tyaja̱'jtɨdøø jøts ja ttuujnɨdɨt ja wɨndsø'jkɨn ja Dios.

9 Jade'en ɨdø'øn ja tkostumbrɨ'a̱ttɨ ku ja teetyøjk ja jade'en tyaja̱'a̱dyɨdɨ, wɨnets ja tnɨwøjtɨ pøn jap uktøkɨp jap ma̱ ja Dios yikwɨndsø'øgɨ, ma̱ poom tyøy. Xjats Zacarías ja ojts tyimdyaja̱'a̱dyɨ, ja' ja poom ojts tyiktøy.

10 Łxam ja poom wyɨnaty jade'en tyøy, jøts nɨdukɨ'ɨyɨ ja mayja̱a̱'y ɨxap yjan-cha̱pka̱jpxmɨdɨ jap tsa̱ptøjkwimpy.

11 Wɨnets ja Zacarías t'ejxpa̱a̱jty tu'uk ja Dios y'a̱nkɨlɨs jøts ku ja jap aga̱'ñ'ampy tyanɨ ma̱ ja poom yikpɨkta̱'a̱ky.

12 Ku Zacarías ja ojts jade'en t'ejxpa̱a̱ty, nɨ sudso'ampy ja kya'ukwɨnma̱a̱'nbya̱tnɨ, tsø'øgɨ ja janchyik'o'jknɨyɨp.

13 Xjats ja a̱nkɨlɨs ja ñɨma̱a̱jyøø:

—Zacarías, kidi mdsø'øgɨ, tø Dios mga̱jpxa̱a̱jkɨn mmado'oxɨyɨ jøts pya̱a̱tp mnɨdø'øxy Elisabet tu'uk ja mutsku'nk. Mba̱a̱ttɨp m'u'nk tu'uk, Juan ja mdukxøøw'a̱ttɨp.

14 Mdaxonda̱'a̱kp ja' mdajotkujk'a̱tp ja', jøts may ja ja̱a̱'y ja nayɨde'en ttajotkujk'a̱ttɨt ku ja kyaxø'økt.

15 Ja'ats møk nøjkx ja kunuu'kxɨn tmøøt'aty jam Dios wyɨngujkp. Nɨwɨne'enɨn ja nøø ja tkatunk'a̱tt, ka'ap ja y'amu'ukyja̱a̱'y'a̱tt. Jaayɨp ja Espíritu Santo tyuktatøjknɨyɨ ja wyɨnma̱a̱'ñ ya̱m ja ka'anɨm myiñ na̱xwiiñ.

16 Ja'ats ja Israelɨt ja̱a̱'y tyukja̱'myatsp tyukja̱'bya̱a̱tp ja Dios Teety jadɨgojk.

17 Jawyeen ja Juan mye'ent, jaanɨmts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm mye'ent. Nayɨde'en wɨnma̱a̱'ñ nayɨde'en kutujk ja tmɨme'ent sa̱m ja Dios kyugajpxyɨn, ja Elias'a̱jtpɨ. Jade'ents ja u'nkteety u'nkta̱a̱k ja tyikjotɨmbett, jøts ka' ti tsep nɨti akɨ møøt chøønɨdɨt y'u'nktɨ y'una̱'jktɨ, jøts ñayikmado'op ja' pøn kidyimyadoodɨp. Jade'ents ja tyiktøøjɨt tyiktu-uda̱a̱jkɨt ja ja̱a̱'y wyɨnma̱a̱'ñ jøts ja tjøp'ejxtɨt ja nwɨndsøn'a̱jtɨm.

18 Jade'en ja Zacarías yiknɨma̱a̱y, xjats ja a̱nkɨlɨs ja t'amɨdøøy:

—¿Sudso'ampy øts ya̱'a̱t ndajotkujk'a̱tt jøts ku yø tɨy janch, pø tum møja̱a̱'ñɨts øøts amajtsk?

19 Xjats a̱nkɨlɨs ja y'adsojøø:

—Gabriel'ą̈jtp øts, jøts Dios ø nmɨdumpy; ja' øts ɨdø'øn tø xkexy jøts mets yą̈'ą̈t ą̈ą̈w ayuujk ndukmado'ot.
20 Jabɨ ka'apxɨ jatyɨ tø xmɨbiky są̈ me tø nnøjmɨ, tą̈nts ɨnet uum, jaanɨm me mgą̈jpxt ku ja m'u'nk kya'axt. Ją̈tp kubatp ɨdø'øn yą̈'ą̈t jade'en są̈ ø tø nwą̈'ą̈ñ.
21 Łxap ɨdø'øn mayjąą'y t'awejxtɨ ja Zacarías, maadyɨp tą̈jtɨp ja jap ku ja jadɨne'en tyą̈'ñɨnɨ jeky jap tsą̈ptøjkjøtpy.
22 Xjats ku ja pyɨdsɨɨmy, ka'ap y'ą̈ą̈w y'ayuujk ja t'ukyą̈jknɨ, jøts ja tyimyjatyɨ tją̈'gyukɨdøø kudamɨk ja wyɨnaty tø y'ejxjøøxy y'ejxmą̈'ą̈ty jap tsą̈ptøjkjøtpy. Nugo ja ja'ayɨ tnɨdonɨ, tøyɨ ja wyɨnaty y'uu'mnɨ.
23 Kuts xyøøw ja ojts tyika'pxy wɨnąą̈k xøøw ja wyɨnaty tø yiktaguwą̈nɨ t'adsøønɨt ja tsą̈ptøjk, wɨnets ja ñøjkxnɨ tyɨgą̈m.
24 Jøts ja ñɨdø'øxy Elisabet ja nay jatyɨ yjøtpy'ą̈jtnɨ ku ja et ja xøøw jade'en y'uknąjxy, magoxk po' ja y'ijty jap tyøkjøtpy jadɨne'en ja kya'ukpɨdsømnɨ. Yɨde'en ja wyɨnmay jøts ja wyą̈'ą̈ñ:
25 "Ja'agøjxp Dios tø ttuñ ja may'ą̈jt jøts øts ja jąą'y xka'ukmɨ'ajknɨyɨt."

Ku ja ą̈nkɨlɨs tnɨgajpxy jøts ku ja Jesús kyaxø'økwą̈'ą̈ñ

26 Xjats ja Dios kɨdudujk po' tkejxy ja y'ą̈nkɨlɨs Gabriel jam Galileɨt nąxjotp mą ja kąjp txøøw'ą̈ty Nazaret,
27 jøts ja t'ats'ext ja tø'øxyøjk pøn txøøw'ą̈jtp María, øy yikxon ja yjąą'y'aty. Nɨwą̈'ą̈ñ ja wyɨnaty y'ejtnɨ jøts ja tmøøt'amajtskɨt tu'uk ja yąą'dyøjk midi txøøw'ą̈jtp José, ja rey David y'ą̈ptą̈tsk.
28 Xjats ɨdø'øn ą̈nkɨlɨs ja jam tnɨdøjkɨyɨɨ'ñ mą ja jam wyɨnaty chøønɨ jøts ja tnɨmąą̈y:
—¡Dios køjxp ngą̈jpxpøø'kxy, tø ja mmay'atyɨyɨ! Łxa mets ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm møøt m'ejtnɨ; tø ja Dios njantyimgyunuu'kxyɨ ku nadyu'uk tø myik'a'ejxɨ wɨne'enɨn mdø'øxyøjk'ą̈ttɨ nąxwiiñ.
29 Kuts ja twɨn'ejxpejty ja ą̈nkɨlɨs jøts ku ja jade'en myɨgajpxyɨ, ñɨgyumąą̈p ja ty-imyją̈'wyɨyɨɨ'ñ, jade'en ja kø'øm ñawyɨnmą̈ą̈'nxyɨyɨ ti ja jade'en ttakąjpxpoo'kxɨyɨp.
30 Jøts ja ą̈nkɨlɨs ñɨmąą̈jyøø:
—María, kidi mdsø'øgɨ, tø Dios m'øy'ijxyɨyɨ, mjanchtajotkujk'ą̈jtɨp ja'.
31 Mjøtpyɨp mets, mbą̈ą̈tp tu'uk mmąjnku'nk, JESÚS ja mdukxøøw'ą̈tp.
32 Møk wɨnmą̈ą̈'ñ møk kutujk ja myøøt'ą̈tp; Dios U'nk ja yiktejt, yikutujkpɨ Dios Teety ja pyɨktą̈'ą̈gɨyɨt są̈m ja y'ą̈pteety'amøj David,
33 jøts ja wyɨndsøn'ą̈tt jam Israelɨt y'etjotp xemɨkøjxp; nɨwɨndem ja kyutujk ja kyakøxt kyanąxt.
34 Xjats ja María tyiktɨɨy ja ą̈nkɨlɨs:
—¿Ti sudso dø'øn ja ndejɨn jade'en yją̈tt? Pø ka'anɨmts øts nnɨyą̈ą̈'y nbą̈ą̈ty.
35 Wɨnets ja ą̈nkɨlɨs y'adsøøy jøts ja wyą̈ą̈ñ:
—Ja Espíritu Santo mnɨmenɨyɨp, jøts ja Dios Teety tsą̈jpjøtpyɨt ja' myøk'ą̈jtɨn jade'en mdunɨyɨp. Jøts paty ja nɨwɨne'enɨn tkayikpøktyu'unt, wą̈'ą̈ts ja y'ett midi ɨdø'øn myika'axp. Tø ja jade'en ttanɨbɨktą̈ą̈gɨ jøts ja Dios U'nk yiktejt.
36 Ñayɨ pyą̈ą̈tp ja mmɨgu'uk Elisabet myą̈jnku'nk tu'uk, øy ɨdø'øn ja yjamøjąą'yɨñɨ. Łxyą̈m ja tudujk po' kujk ttsøm'ity ja y'u'nk yą̈m ja ka' tyimy'ukyikjøp'ijxy jøts y'u'nk ja tpą̈ą̈tt.
37 Ka' Dios ti kyamayɨyɨ.
38 Xjats ja María wyą̈ą̈ñ:
—Ane'emy øts ja Dios xyik'ity; wan øts ja jade'en xuñ są̈m ja tø wyą̈'ą̈ñɨn.
Wɨnets ja ą̈nkɨlɨs jatyɨ choo'nąą̈.

Ku ja María ñijkxy jøts t'ats'ijxy ja Elisabet jam tyøjkwɨndum

39 Jøts ja María nayɨ wɨnet et anøø adsu'jky ojts ñɨjkxy jam kojpkjotp mą̲ ja kąjp wyɨnaty
tu'uk jam Judeɨt ñą̲xjotp,
40 jøts ja ojts tyøkɨ Zacarías tyøjkjotp, jamts ja ojts tkąjpxpøø'kxy ja Elisabet.
41 Kuts Elisabet ja jade'en tmadøøy ku María ja jade'en kyąjpxpøø'kxyɨ, jatyɨ ja
tyimyją̲'wɨyɨɨ'ñ yjotp ku ja mutsk y'adɨɨjch, wɨnets ja Espíritu Santo ja amuum tyatøjkɨyøø.
42 Jøts ja yɨde'en møk yjantyimwyą̲ą̲ñ:
—Tø Dios mjantyimgyunuu'kxyɨ ku tø myik'a'ejxɨ wɨne'enɨn ndø'øxyøjk'ą̲jtɨndɨ
nąxwiiñ, jøts yø m'u'nk nayɨde'en tø yikunuu'kxy.
43 ¡Tyimdyi øts tyimbyøn øts ku øts nwɨndsøn'ą̲jtɨm tyą̲ą̲gu'nk xkugą̲jpxɨ!
44 Ja'ayɨ ja mgą̲jpxpoo'kxɨn tø ndyimyadøy, jatyɨ øts n'u'nk ja xondą̲'ą̲gyɨ tø yjanty-
imyik'adɨ'ɨchɨyɨ.
45 Nekɨm xøñɨm mets ku ja tø xjanchją̲wɨ xkunuu'kxyją̲wɨ, jątp kubatp ɨdø'øn yø
jade'en są̲ yø Dios tø tyikutuky.
46 Xjats ja María wyą̲ą̲ñ:
Øy tsuj ngunuu'kxyją̲wɨ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm,
47 myɨnijkxpy øts n'ą̲ą̲w njoojt ja nDios Teety Yiknɨtsokpɨ.
48 Tønɨm ja Dios tnɨją̲wɨ jøts tø t'ejxjɨmbity ja y'u'nk ja myą̲ą̲y,
yą̲mnɨm øts ɨnet ejtp ejtnɨ xonɨ nyiktejt wɨne'enɨn ja nąxwii'ñɨt jąą̲'y yja'ą̲ttɨ yą̲ nąxwiiñ.
49 Janch møj ja Dios myøk'ą̲jtɨn ku øts ja jade'en tø xuñ;
pø wyandijpyts ɨdø'øn yjanchwą̲'ą̲dsɨ yjanchkapøkmyøødɨ.
50 Ejtp ja tpa'ayo'ot pøn jaty ja wɨndsø'jkɨyɨp.
51 Tø tyikwɨngaxɨ'ɨky ja myøk'ą̲jtɨn ku ja tø tmɨmajadą̲ą̲jkɨ ja namyɨkaxɨ jąą̲'dyɨ
wyɨnmą̲ą̲'ñ.
52 Tø tyik'amutskɨ pøn jaty kamaabyɨm yikutujktɨp,
jøts ja tø tyikjot'amøkpiky ja ayoobɨdɨ pøn jaty ą̲ą̲y pɨstą̲'ą̲k yik'ejxtɨp.
53 Pøn jaty ayoodɨp wɨnmaadyɨp, tøts ja tmø'øy ja jotkujk'ą̲jtɨn,
jøts ja kumeeñ jąą̲'y jadi'iñɨ wą̲'ą̲ts wɨwøpy tø yikpagajxnɨdɨ.
54 Tø ja tpudøkɨ ja Israelɨt kąjp ejxɨm ja y'u'nk t'ejxkapyɨn;
ka'ap ja tją̲'dyɨgøy paty ja tø t'ayo'ixy,
55 są̲m ja ojts yiktukmadowdɨn ja n'oktą̲ą̲ktɨ ja n'ą̲pteetyɨ, møøt ja Abraham, ku ja y'u'nk
y'uną̲'jk jade'en kyakøxt kyanąxt.
56 Xjats ja María jam tmøøtą̲a'nɨyɨɨ'ñ tɨgøøk po' ja Elisabet; ku jade'en ñą̲jxy, jaanɨmts ja
ñøjkxną̲ą̲ tyøjkwɨndum.

Ku ja Juan Bautista kyaxɨ'ɨky

57 Xjats ja xøøw ja po' tpą̲ą̲jty juunɨ et ja Elisabet kya'axt. Jade'ents ɨdø'øn yikaxɨ'ɨky
tu'uk ja myą̲jnk'u'nk.
58 Jatyɨ ja myɨgu'uktøjktɨ myɨgujøøndɨ myɨgudøjktɨ ñɨmejnɨdɨ. Janch yikajxą̲kp ja' ku ja
tnɨją̲'wɨdøø jøts ku ja Dios wyɨnaty ja kunuu'kxɨn møj tø myø'øyɨyɨ.
59 Jøts ja kɨduktujk xøøw tyiknøjkxtøø ja maxu'nk jøts ja ejxą̲'ą̲n yikmo'ot ñe'kxkøjxp,
jamts ja tpɨktą̲'ą̲kwą̲jnɨdɨ ja xyøøw są̲m ja tyeety xyøøw'atyɨn Zacarías.
60 Jøts ja tyą̲ą̲k, ka'ap ja tkupiky, yɨde'en ja wyą̲ą̲ñ:
—Ka', ka'ap yø jade'en txøøw'ą̲tt. Juan yø xyøøw'ą̲tp.
61 Xjats ja yiknɨmą̲ą̲y:
—¿Tiku yø jade'en yiktejt? Pø ka'ats ja mmɨgu'uktøjk jade'en pøn txøøw'aty.
62 Wɨnets ja tyiktøødøø ja u'nkteety ti tyukxøøw'ą̲tp ja y'u'nk, nugo ja ttanɨdonɨdɨ.
63 Jøts ja ojts t'amɨdøy tu'uk pedą̲sɨ ja puu'yu'nk mą̲ ja tkøxjąjyɨt ja xyøøw, xjats
tpɨktą̲ąjky: “Juan yø xyøøw.” Jøts ja jąą̲'y ñɨgyumą̲ąp yjanchją̲jttøø ku ja t'ejxtøø jade'en.
64 Jøts ja Zacarías nay jatyɨ ojts y'awijy jadɨgojk, jatyɨ Dios ja tkąjpxpøø'kxy, møk ja
ttukmøją̲wɨ.

65 Ja'agøjxp ja ñɨgyumąąp tją'wɨdøø ja tøk'ayø'øbyɨdɨ, jatyɨ ja ojts tkąjpxyø'øgyojtɨ są wyɨnaty tø yjaty kyubety, jøts ja yiknɨją'wɨyɨɨ'ñ wɨne'enɨn ja Judeɨt jąą'y jam chøønɨdɨ y'etjotp.
66 Pøn jaty ja jade'en tnɨmadoodɨp, nugo ja tkumayɨdɨ tkudąjɨdɨ jøts ja xem yąm ñayiktɨyɨdɨ ñay'amɨdøyɨdɨ:
—¿Ti yø tyu'ump, ti yø pyąątp yø mutsku'nk ku yø yaakt?
Jabɨ janchmøøjyɨpts ja Dios kyunuu'kxɨn yø'.

Ku ja Zacarías ja Dios yikąjpxøø

67 Xjats ja Zacarías ja Dios tyukąjpxøø ja ayuujk ku ja wyɨnaty tø tyatøkɨyɨ ja Espíritu Santo, jøts ja wyąąñ:
68 Janch møj ja Dios ja kyunuu'kxɨn tmø'øy ja Israelɨt kąjp,
ku tø tnɨmiñ tnɨją'ąty ja y'u'nk y'uną'jk wɨne'enɨn adøm ja xja'ąjtɨndɨ, tøts nɨtsoojkɨn ja xukpąąjtyɨm.
69 Tø ja tu'uk tkexy ja yikutujkpɨ pøn xuknɨtso'ok'ąjtɨndɨp ja nbøky,
nay ja David y'ąp y'ok pøn y'ijty ja Dios tmɨdump.
70 Jade'en są ja Dios Teety jawyeenɨp ojts ttuknɨgajpxy ja kyugajpxy,
71 jøts ku ja xanɨguwąndujtɨn ja nmɨdsep ja nmɨ'ajkɨbɨ jøts nɨdukɨ'ɨyɨ pøn x'øy'ejxɨm xka'øy'ejxɨm,
72 jøts ku ja ndeety'ąp yik'ayo'ejxtɨt ku ja ka'ap tją'dyɨgøy ja y'ayuujk.
73 Ku ja wyɨnaty tø twąndą'ąky, jade'en ja ndeety'amøj Abraham yiktamɨwąndąągɨ
74 jøts ku ja xukmɨmadąąjkɨn ja nmɨdsep,
jøts ja jotkujk nmɨdu'unɨn, nɨsudso ngatsø'jka'ant,
75 øy tsuj tɨy janch ndsɨnąą'yɨndɨt, jade'en ja nwɨndsø'jka'andɨt ejtp.
76 Jøts mets u'nk, mets ja Dios tsąjpjøtpyɨt mgugajpxy'ątɨyɨp,
kumɨ mets ja jąą'y wyɨnmąą'ñ ja myiktøøjɨp myiktuudąąjkɨp jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm yikjøp'ext,
77 jade'ents ja jąą'y tnɨjąwɨdɨt jøts ku ja mye'ent yiknɨtsokpɨ jøts ku ja pyojkpɨmaa'kxt.
78 Jadɨne'en ja Dios xtsøjkyɨm xpa'ayø'øyɨndɨ jøts ja xanɨkejxyɨm ja y'u'nk ja yiknɨtsokpɨ,
79 ja'ats xyikwejɨm xyikajɨm, kująj kudøø'kx xyiktsɨnąą'yɨndɨt. Ja' xukmajtstujtɨmp ja nga'ødyu'unɨn ja ngugoots'ąjtɨn,
jøts ja xuk'ejxɨnt xuknɨją'wa'ant ja tsɨnąą'yɨn midi øy midi tsuj, jotkujk'atyɨm Dios wyɨngujkp.
80 Jade'ents ja mutsku'nk ye'jky, møk møjąąw, wijy quejy, jøts øy tsuj ja wɨnmąą'ñ tjagyepy. Jøts ja y'atsɨnąąy jawyeen jam abąk etjotp mą nɨti kya'ity, wɨnetnɨmts ja ñąnky'ejxɨ mą ja Israelɨt jąą'y jamdɨ.

2

Ku ja Jesús kyaxɨ'ɨky

1 Xjats ja møj wɨndsøn Augusto wɨnet et ojts tnɨ'ane'emy møk'ampy jøts ja nąxwii'ñɨt jąą'y nɨdukɨ'ɨyɨ yikjaamyuktɨt.
2 Ja Cirenio jam wyɨnaty Siria kudunk'ąjtp ku dø'øn ja jade'en mɨduk'ojk tjaamyuk'okwąndøø ja jąą'xyøøw jøts ja jumøjt.
3 Xjats ja jąą'y jade'en ñøjkxtɨ kyø'ømgąjpkøjxptɨ, jøts ja xyøøw jøts ja yjumøjt tkøyąktɨt jam.
4 Jade'en'ampyts ja José jam Galilea chøø'ñ mą ja kąjp txøøwɨ Nazaret, jøts ja ñøjkxtøø Belén jam Judeɨt y'etjotp mą ja David wyɨnaty tø kyaxɨ'ɨky, kumɨ ja' ja José tyeety'ąp'ajtpy.
5 Patyts ja jam tmøøtnijkxy ja María jøts ja tkøyąktɨt ja xyøøw ja yjumøjt, tøts wyɨnaty ja kajpxy ttunɨdɨ jøts y'amajtskɨdɨt. Jøtpynɨm ja wyɨnaty.
6 Wɨnets ja y'u'nk ja nay jam pyąąjtøø, jam ja ojts pyo'ga'pxy.

7 Jøts ja tpa̱a̱jty ja yjagyoobu'nk, ojts t'abity jøts ja ojts tkø'øky jam jɨyujkjøø'kx'ɨɨ'ñjotp.
Ka'ap ja ja̱'ta̱a̱jk jam wyɨnaty tø ñɨba̱a̱dɨ, patyts ja jamyɨ tya̱ndøø.

Ku ja borreek'ejxpɨ ja a̱nkɨlɨs pya̱a̱dyɨdɨ

8 Jamts wyɨnaty jɨyujk'ejxpɨdɨ tsɨgɨ'ejxpɨdɨ wɨngon ma̱ ja ka̱jp txøøwɨ Belén, ja'ats
t'ejx'ejttɨp tsunaxy'ampy ja byorreegɨdɨ.
9 Xjats ja jam jotmøñ t'ejxpa̱ttøø ja Dios y'a̱nkɨlɨs. Jade'eñɨ ja jam tyimyikja̱jta̱a̱jky ma̱
ja wyɨnatyɨ, jøts ja yjantyimchø'jkɨdøø.
10 Nɨma̱a̱jyɨdɨbɨk ja a̱nkɨlɨs ɨnet ja'adɨ:
—Kidi mdsø'øgɨdɨ, øgyajpxy øy'ayuujk ø nmɨmimpy. Ja' mee ndukmadoowampy, nɨ'ijtyɨ
ja ja̱a̱'y ja tjantyajotkujk'a̱ttɨt:
11 tø ɨxya̱m kye'exy ja CRISTO, ja nwɨndsøn'a̱jtɨm, ja yiknɨtsokpɨ ma̱ ja David jam
kyuga̱jp'a̱jty, ja' kya̱jpkøjxp.
12 Ja' ɨdø'øn ja wyɨnaty ku ɨnet xpa̱a̱ttɨt tu'uk ja maxu'nk mots'abɨdity kyø'øgyɨ jam
jɨyujkjøø'kx'ɨɨ'ñjotp.
13 Ja̱a̱ktyimgyaxø'ktɨp ɨnet ja may a̱nkɨlɨs jam ma̱ ja tyu'ukpɨ wyɨnaty, jøts ja Dios ja møk
ttukmøja̱wɨdɨ ttukunuu'kxyja̱wɨdɨ, yɨde'en ja wya̱'a̱ndɨ:
14 ¡Kunuu'kxy mets Dios Teety tsa̱jpjotpɨt
ku øy'a̱jtɨn tsuj'a̱jtɨn tyaky ya̱ na̱xwiiñ na̱xkɨjxy, jøts ja ja̱a̱'y yikmo'odɨ pøn
tmɨjotkujk'a̱twa̱ndɨp ja Dios!
15 Xjats ku ja a̱nkɨlɨs wyɨmbejtnɨdøø ku ja ñøjkxnɨdøø jap tsa̱jpjøtpy, wɨnets ja
jɨyujk'ejxpɨdɨ nɨxem nɨya̱m ña̱wya̱mbɨna̱xwa̱'jkɨdøø:
—Wants ɨdø'øn tja̱'myɨndɨ Belén, jamts ja t'ats'ijxyɨndɨ midi Dios tø xuknɨja̱'wɨndɨ.
16 Xjats ɨdø'øn putyɨ ñøjkxtøø, jøts ja María jam ojts tjanchpa̱a̱ttɨ møøt ja José, janch
jamdamɨk ja mutsku'nk tø yikø'øky jɨyujkjøø'kx'ɨɨ'ñjotp.
17 Kuts ja jade'en t'ejxtøø, wɨnets ja tnɨmadya̱ktøjkɨdøø sa̱ ja a̱nkɨlɨs ja wyɨnaty tø
tyamɨmadya̱'a̱gyɨdɨ ja maxu'nk,
18 jøts ja ñɨgyuma̱a̱p yjanchja̱jttøø pøn jaty jam wyɨnatyɨ.
19 Jøts ja María ja̱'myech ja tyik'ity sa̱ ja wyɨnaty tø yiknøjmɨ, ja' ja wyɨnma̱a̱'ñ'a̱jtnɨp.
20 Xjats ja jɨyujk'ejxpɨ wyɨmbejtnɨdøø. Møk ja Dios ja ttukmøja̱wɨdɨ ttukunuu'kxyja̱wɨdɨ
ja'agøjxp ku ja wyɨnaty jade'en tø t'ejxtɨ tnɨja̱wɨdɨ jøts ku ja jade'en tø yjantyimjyaty.

Ku ja maxu'nk Jesús y'atsyiktuk'ijxy ja Dios Teety tsa̱ptøjkjotp

21 Kɨduktujk xøøw ja mutsk ojts yikpɨktа̱a̱jkɨ ja ejxa̱'a̱n ñe'kxkøjxp jøts ja yikxøømøøy
JESÚS. Nay ja' ttukxøøw'a̱jty midi ja María ja a̱nkɨlɨs wyɨnaty tø tyukmadøyɨ ku ja wyɨnaty
ka'anɨm tjøtpy'aty.
22 Xjats ku ja tiempɨ tpa̱a̱jty wɨne'en ja wyɨnaty tø t'a'ejxɨdɨ wya̱'a̱tstɨ sa̱m ja Moisés
kyutujk wya̱'a̱ñɨn, wɨnetnɨmts ja maxu'nk ja jam Jerusalén ttanɨnøjkxtøø ja Dios.
23 Jade'en'ampy ɨdø'øn ja jade'en ttundøø kumɨ yɨde'en ja Dios kyutujk yja̱'a̱yɨ: “Tum
Dios ja mixyuna̱'jk yiktamɨyoxtɨp pøn jagyoobɨ'a̱jtp.”
24 Xjats ɨdø'øn ja jade'en t'atswɨndsø'jkɨdøø sa̱m ja Dios Teety tø tyikutukyɨn: namajtsk
na̱xpa̱k, pønɨ ka'ats ja te wɨnets ja tsa̱pa̱k nayɨde'en namajtsk yiktawɨndsø'øgɨt.
25 Jamts wyɨnaty ja ja̱a̱'y tu'uk chøønɨ Jerusalén pøn txøøw'a̱jtp Simeón. Janch øy ja̱a̱'y
ɨdø'øn ja'. Yjanchja̱'myejchp ɨdø'øn Dios ja'. Ja'ats ɨdø'øn tjøp'ejx'ejtp ja Israelɨt kа̱jp
juunɨm ɨdø'øn ja yjadyimy'uknɨtso'ok'a̱tt. Jam ja Espíritu Santo ja wyɨnaty tmøødɨ,
26 jøts tø ja wyɨnaty twa̱ndа̱'a̱ky jøts kunɨm ja jawyeen t'uk'ext ja Cristo pøn ja Dios
Teety kyaxp, wɨnetnɨmts ja y'ookt.
27 Xjats ja wɨnet ñɨjkxy tsa̱ptøjkjotp, ja Espíritu Santo ja yiknøjkxɨp; kuts ja maxu'nk Jesús
jam wyɨnaty ja tyeety tya̱a̱k tø yiknijkxyɨ jøts ja jade'en tpadundɨ ja kutujk,
28 jøts Simeón ja jam tnɨxa̱jɨyɨɨ'ñ kyø'køjxp jøts ja tsaa'ñ'ijty, jøts Dios ja ojts ttukmøja̱wɨ
ttukunuu'kxyja̱wɨ, yɨde'en ja wya̱a̱ñ:

29 Dios Teety, tøts ɨnet, wan øts ɨnet jotkujk t'oo'knɨ.
Tø xpaduñ ja m'ayuujk sa̱ ø xnɨma̱a̱y.
30 Tønɨm ø nwemp'ixy ja yiknɨtsokpɨ
31 midi tø xanɨbɨkta̱a̱gɨ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y.
32 Yø' ɨdø'øn tu'ump ja may'a̱jtɨn jøts ja ja̱a̱'y mja̱'myatstɨt mja̱'bya̱a̱dɨt pøn ka' y'Israelɨtja̱a̱'yɨdɨ.
Yø'øgøjxp ɨdø'øn yik'ejxka̱ptɨt ja Israelɨt kajp midi tø xwɨ'ixy.
33 Xjats ja José janchñɨgyuma̱a̱p yja̱jtøø møøt ja ñɨdø'øxy ku Simeón ja mutsk jade'en tnɨgajpxy.
34 Wɨnets Simeón ja kyunuu'kxmyɨga̱jpxɨdøø. Yikajxa̱ktɨp ja' jøts ja María yiknɨma̱a̱y, ja Jesús tya̱a̱k:
—Ejx madow, ja' yø mixyu'nk tø yiktanɨbɨkta̱a̱gɨ jøts Dios Teety y'øy'a̱jtɨn ttukpa̱a̱jtɨt may ja Israelɨt ja̱a̱'y. Nay mayts ja tkapa̱a̱ttɨt ku ja̱a̱'y yø may kyagupøkɨt.
35 Jade'ents ɨdø'øn ja yiknɨja̱wɨt sa̱ pønjabøn wyɨnmay y'a̱m yjotp. Mdyim-chaachkuwɨnmayɨp mets ja øy, tyimchaachja̱wɨp mets m'anmɨja̱'wɨn ja'.
36 Jamts wyɨnaty tu'uk Dios kyugajpxymɨ, Ana ja tø'øxyøjk xyøøw, ja Fanuel ñøøx, ja Aser ja y'a̱a̱dsɨdɨp kyugojɨdɨp. Møja̱a̱'tyɨgøynɨts ɨdø'øn ja'. Tyimy'una̱'jkyɨ ja y'amajtskɨyɨɨ'ñ jøts ja ja'ayɨ wɨxujk jumøjtyɨ tmøøtsɨna̱a̱y ja ñɨya̱a̱'y.
37 Makta'pxy myakta̱xk jumøjts ja wyɨnaty, jøts ejtpts ɨdø'øn ja jap tsa̱ptøjkjøtpy tmɨduñ ja Dios xɨnaxy tsunaxy, y'ama̱a̱y'ajtpy ɨdø'øn ja', ka'ap ja tkugayɨ tku'uugɨ, ejtp Dios ja t'ajot'aty.
38 Ja Ana dø'øn jap ojts myiñ wɨnet, jøts ku Dios ja ojts ja t'uktukmøja̱wɨ t'uktukunuu'kxyja̱wɨ, wɨnets ja tnɨgajpxøjkɨyɨɨ'ñ ja mixy Jesús. Ja' ja tyukmadøøpy pøn jaty wyɨnaty tjøp'ejxtɨp jøts ku ja Jerusalénga̱t ja̱a̱'y ñɨtso'ok'a̱ttɨt.

Ku ja wyɨmbettøø yja̱'ttøø jadɨgojk Nazaret

39 Xjats ja wyɨmbejtnɨdøø ñøjkxnɨdɨ jam kya̱jpkøjxp Nazaret, jam Galileɨt y'etjotp, ku ja jade'en wyɨnaty tø tpadungøjxɨdɨ ja Dios kyutujk.
40 Jøts ɨdø'øn ja mixyu'nk jam jade'en yeeky, møj møja̱a̱w, wijy kejy. Dios ja amuum jantyimkyunuu'kxɨyɨp.

Ku ja mixy Jesús yikpa̱a̱ty jam tsa̱ptøjkjotp

41 Xumɨ nøjkxtɨpts ɨdø'øn ja tyeety tya̱a̱k jam Jerusalén wɨnjumøjt ku ja pa̱skɨ xøøw jam tpa̱a̱ty.
42 Jøts ku ja Jesús yjumøjt wyɨnaty makmajtsknɨ, wɨnets ja ojts ñøjkxtɨ nɨdukɨ'ɨyɨ Jerusalén, jøts ja xøøw ja t'anøjkxɨdɨ kumɨ jade'en ja kostumbrɨ.
43 Xjats ku ja wyɨmbejtnɨdøø xøøguixy, wɨnets ja mixy Jesús jamyɨ tya̱a̱na̱a̱ Jerusalén, ka'ap ja José ja tkumaydɨ.
44 Jade'en ja wyɨnmaydɨ, jam ja tijy pyamiñɨdɨ mayja̱a̱'y agujkp, jøts ja jade'en yø'øxyɨna̱jxtøø; jøts ja tja'ɨxaadyøø tjayiktøødøø tjayik'amɨdoodøø ja myɨgu'uktøjktɨ pøn jaty ja møøt ñay'ijxy'atyɨdɨ,
45 nɨma̱ ja tkapa̱ttøø. Xjats ja tnɨwɨmbejttøø jadɨgojk Jerusalén jøts ja jam t'ɨxaadyøjkɨdøø.
46 Kɨdɨgøøk xøønɨm ja tpa̱ttøø, jamdamɨk ja wyɨnaty tsa̱ptøjkjotp chøønɨ jam may kya̱jpxwejpɨ y'agujkp, jamɨk ja pyatmadøy jøts ja jam t'amɨdøy tyiktɨy tyiktu'ugɨ.
47 Jøts ku ja ja̱a̱'y ja jade'en tmadoodøø, ñɨgyuma̱a̱p ja tyimyja̱'wɨdøø ku ja a̱mwijy tsaachwijy, jøts ku ja tɨy janch y'adsøy.
48 Xjats ku ja tyeety tya̱a̱k ojts y'ijxyɨ, ñɨgyuma̱a̱p ja tyimyja̱a̱'wɨdøø jøts ja tya̱a̱k ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—¿Tɨ, u'nk, jade'en myik'adøøjstɨp? ¿Tɨ øøts jade'en xjantyatump? Møk øø tø xjanty-imyikjotmadyøkɨ wɨne'enɨn øøts ɨxa njawɨdity, mjayik'ɨxa̱'a̱y.

49 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyąąñ:
—¿Tiku ø x'ɨxą'ądɨ? ¿Ti kidi xnɨjąwɨdɨ ku øts nDeety yja' nduujnɨyɨt?
50 Nɨwɨne'enɨn ja tkają'gyukɨdøø ku ja jade'en ñɨmąąjyɨdøø.
51 Xjanɨmts ja tmøødɨdøø Nazaret, etpts ɨdø'øn ja myɨmadøyɨdɨ jøts ja tyąąk nugo tją'myats'ijty są yjąjty.
52 Yaak'adøtspts ja Jesús, wej'adøtsp kaj'adøtsp ja'. Jade'ents Dios ja tyajotkujk'atyɨ ku ja jade'en y'ijxyɨ, jøts myɨgu'uk nayɨde'en yjotkujk'ąttɨ.

3

Ku ja Juan Bautista kyajpxwa'kxy abąk etjotp

1 Makmojkx jumøjt wyɨnaty kujk yikutuky ja møj wɨndsøn Tiberio ku ja Poncio Pilato wyɨnaty wyɨndsøn'aty jam Judea, jøts ja Herodes jam Galilea, jøts ja myɨga'ax Felipe jam Iturea jam Traconite, jøts ja Lisanias jam Abilinia wyɨndsøn'aty.
2 Ja Anás møøt ja Caifás ja' ɨdø'øn wyɨnaty møjteetywɨndsøn'ąjttɨp ku ja Juan, ja Zacarías myąjnk, ja Dios tyukmadojɨ ja y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk jam abąk etjotp.
3 Xjats ja ojts t'ayø'øy'abɨdsimy ja et jam møj nøøba'ąm midi txøøw'ąjtp Jordán, jøts ja jąą'y ttukmadøy jøts ku ja ñøbattɨt, jøts ja tyiktø'ødɨt tyiktuudą'ąktɨt ja wyɨnmąą'ñ, wan tyiktɨgątstɨ ja chɨnąą'yɨndɨ wɨnets ja yikpojkpɨmaa'kxtɨt.
4 Xjats ja jade'en yjanchtuujnøø yjanchjąjtøø są ja Dios kyugajpxy Isaías wyɨnaty tø tjaadyañ ja ayuujk ku ja wyą'ąñ:
Paty ja kugajpxy ñøjkxt jawyeen jam abąk etjotp jøts ja myɨgu'uk ja tnøjmɨt møk'ampy:
"Awejxɨdɨ ja Dios y'ɨxpøjkɨn, yiktøwdɨ yiktuudą'ąktɨ ja mwɨnmąą'ñ yikxon.
5 Pønts ja kya'ukupøkp wan ja tyimyjapønɨ, nɨ'ijtyɨ ja tum jade'en tkupøkt.
Yik'øyɨp yiktuudą'ąkp ja' wɨnmąą'ñ ku wyɨnaty pønjabøn tø wyɨnmaamyą'ąty.
6 Jade'ents ja nąxwii'ñɨt jąą'y nɨ'ijtyɨ t'ejxtɨt są dø'øn ja Dios tyaky ja nɨtso'ok'ąjtɨn."
7 Xjats ku ja Juan ja mayjąą'y jam ñɨmejnɨyøø jøts ja tyiknøbatt, jøts ja tnɨmąąy:
—¡Mee mɨku'! ¿Pøn mee tø mnɨɨ'mxyɨ jøts ku jade'en mgayiktabayø'ødyɨt ja mbøky, jøts ku yø'øyɨ chøkyɨ ku meets yą nøbajtpɨ tø mmiñ?
8 Yikxon ɨdø'øn mjąą'y'ąttɨt, wan ɨdø'øn tyik'ijxy jøts ku ja mdsɨnąą'yɨn tø xyiktɨgątstɨ. Kidi mee kø'ømyɨ mnawyą'ąñɨyɨ: "Tixɨ ka'ap ti chøkyɨ, kumɨ ja Abraham adøm n'ąpteety'amøj'ąjtyɨndɨp"; jøts ka'ats yjade'enɨ, ti Dios kamąąjyɨp, øy ja pøn ttukmɨgu'uk'ątt ja Abraham pønɨ pøn ja kø'øm y'a'ejxɨp.
9 Jøts tsojk ja nøjkx yiktɨɨdyuñ pøn jaty tkamɨ'øy'ąjtɨp ja Dios.
10 Xjats ja mayjąą'y ja yiktøøjøø y'amɨdoojøø:
—¿Ti øø ndu'ump? ¿Sudso'ampy øø nwɨnmąą'nbyąątt?
11 Jøts ja Juan y'adsojɨmbijty:
—Pønɨ pøn ja pyɨktą'ąky, pønɨ pøn ja yjujky'ąjtɨn may'ampy tjagyajptɨp, wants ja tmo'odɨ kujkwa'kxy pøn nɨti kidyimy'ejtxɨdɨp; pønts ja kyąąjyɨk yjøø'kxɨk jam, wan ja nayɨde'en møøt tjøø'kxwą'kxtɨt pøn ja kyąąjyɨk y'uujkɨk kidyimy'ejtxɨdɨp.
12 Wɨnets ja yikugubajtpɨdɨ myemɨdɨ jam nøbajtpɨ, jøts ja Juan yik'amɨdøøy:
—Wɨndsøn, jøts øøts, ¿ti øø ndu'ump?
13 Jøts ja Juan ja y'adsoojɨdøø:
—Kidi kugujuu'ñ ne'egɨ ne'egɨ x'amɨdowdɨ, ja'ayɨ dø'øn mbadu'undɨp są kyutukyɨ.
14 Jøts ja tseptumbɨdɨ wɨnąągɨn tyiktøømɨdøø:
—¿Jøtsɨmts øøts, ti øø ndumɨp?
Xjats ja t'adsøøy:
—Kidi pøn o ti xpøjkxɨdɨ aguwąnɨkøjxp, kidi pøn o ti xanɨtąąyɨbyattɨ; tajotkuk'ąttɨ ja mmɨjuu'ndyɨ.
15 Ɨxjam ɨdø'øn ja mayjąą'y wyɨnaty y'awejxtɨ, ja' ja tyajotkukɨwyąndɨp, yɨde'en ɨdø'øn ja wyɨnmaydɨ jøts ku ja Juan ja' ɨdø'øn Cristo.

16 Jøts ja Juan ojts tnɨgajpxy, ttukmadøøy ja mayjąąˈy:
—Tɨy janch ɨxyąm ndyimdyukmadowdɨ jøts ku øts yøˈøyɨ tø nnɨmiñ jøts meets ja nøø nduktanøbattɨt; jats ø tuˈuk ɨxˈoojk xpamiñ pøn meets ja Espíritu Santo mduktatøkɨyɨp, jøts jaˈ tmɨmeˈent ja tɨɨdyuˈunɨn. Møkˈampy kutujk ja tmɨmiñ, nɨjaˈbąąt ø xkapąątˈaty jøts øts ja nugo nwɨnąxt.
17 Jadeˈen ja ttuˈunt ja nąxwiiˈñɨt jąąˈy sąm ariin yikwɨgumyɨn. Abiky ja tpɨktąąjkɨt ja yˈąk jøts ja tnɨtøˈøty ja jøøn midi nɨjuunɨ kapeˈtsp, jøts ja ariinbąjk abiky yikpøkjøˈøkt, jadeˈents ɨdøˈøn ja jąąˈy yiktuˈundɨt sąm pønjabøn tmɨˈøyˈaty tkamɨˈøyˈaty ja Dios.
18 Jadeˈen ɨdøˈøn ja Juan ja tˈanaˈamɨnˈaty, jadeˈents ja ttukmadøy ja mayjąąˈy ja øgyajpxy ja øyˈayuujk.
19 Ñayɨ wyɨngugąjpxɨyɨɨˈñ ja møk ja wɨndsøn Herodes ku ja tnɨdøˈøxyˈaty ja Herodías, ja myɨgaˈaxy Felipe ja ñɨdøˈøxy, jøts ñayɨ tyamɨgąjpx jaˈ są jaty ja jam wyɨnaty tyundɨgøy;
20 xjats ja Herodes kaˈap ja tmøjpɨktąˈąky, jąąktyimdyundɨgøøy jaˈ, ojts Juan ja tyikpuxøktøkɨ.

Ku ja Jesús ñøbety

21 Ku ja Juan wyɨnaty kaˈanɨm yiktsumy, ku ja jam tyiknøbejty ja mayjąąˈy, wɨnets ja Jesús jam ñøbajtmøø; ɨxjam ja wyɨnaty Dios'ajot'aty ku ja tsąjp yˈawąąjch
22 jøts ja Espíritu Santo ja jadeˈen ñɨgɨdąˈągyɨ ejxɨm tsąpąk, wąˈąts ja yikˈijxy, wɨnets ja Dios Teety yˈayuujk yikmadøøy, yɨdeˈen ja jap tsąjpjøtpy wyąˈąñ:
—Øts me nˈUˈnkˈajtpy; ndsøkyˈajtpy mets jøts njantyajotkujkˈajtpy mets.

Ja jąąˈdyɨ pøn jaty ja Jesús tyeetyˈąpɨp

23 Eeˈpxmąjkɨn ja Jesús wyɨnaty ja yjumøjt ku ja tyunk ja tjøpwąˈjkɨyɨɨˈñ. Nømdɨp ɨdøˈøn jøts ku ja teedyɨ ja José. Jøts ja José tteetyˈaty ja Elí,
24 jøts jaˈ ja Matat, jøts ja Matat ja Leví. Jadeˈen ñabyayøˈøyɨ Leví ja Melqui, Melqui ja Jana, Jana ja José,
25 José ja Matatías, Matatías ja Amós, Amós ja Nahum, Nahum ja Esli, Esli ja Nagai,
26 Nagai ja Maat, Maat ja Matatías, Matatías ja Semei, Semei ja José, José ja Judá,
27 Judá ja Joana, Joana ja Resa, Resa ja Zorobabel, Zorobabel ja Salatiel, Salatiel ja Neri,
28 Neri ja Melqui, Melqui ja Adi, Adi ja Cosam, Cosam ja Elmodam, Elmodam ja Er,
29 Er ja Josué, Josué ja Eliezer, Eliezer ja Jorim, Jorim ja Matat,
30 Matat ja Leví, Leví ja Simeón, Simeón ja Judá, Judá ja José, José ja Jonán, Jonán ja Eliaquim,
31 Eliaquim ja Melea, Melea ja Mainán, Mainán ja Matata, Matata ja Natán,
32 Natán ja David, David ja Isaí, Isaí ja Obed, Obed ja Booz, Booz ja Salmón, Salmón ja Naasón,
33 Naasón ja Aminadab, Aminadab ja Aram, Aram ja Esrom, Esrom ja Fares, Fares ja Judá,
34 Judá ja Jacob, Jacob ja Isaac, Isaac ja Abraham, Abraham ja Taré, Taré ja Nacor,
35 Nacor ja Serug, Serug ja Ragau, Ragau ja Peleg, Peleg ja Heber, Heber ja Sala,
36 Sala ja Cainán, Cainán ja Arfaxad, Arfaxad ja Sem, Sem ja Noé, Noé ja Lamec,
37 Lamec ja Matusalén, Matusalén ja Enoc, Enoc ja Jared, Jared ja Mahalaleel, Mahalaleel ja Cainán,
38 Cainán ja Enós, Enós ja Set, jøts Set tteedyɨ ja Adán, jøts ja Adán ja Dios Teety.

4

Ku ja Jesús ja mɨkuˈ tyaguwąnɨyɨ jøts ja yikpøktyunwąˈąñɨ

1 Xjats ja Jesús wyɨmbijty jam Jordángɨt nøø agøˈøm. Tø ja Espíritu Santo ja tyatøjkɨnɨyɨ jøts ja jam yiknøjkxøø tøˈøts etjotp mą nɨti kyaˈity.

2 Jamts ja ojts chøønɨ wɨxijkxyøøw jøts ja mɨku' ja jam yjot'ejxwą'ąñɨ. Nɨti ja tkajɨɨ'kxy jadɨne'en jøtsnɨm ja pyąąjtøø ja yuu.
3 Wɨnets ja mɨku' ja ñɨmąąjyøø:
—Pønɨ janch ku me mjanchDios U'ngɨ yik'øyɨ yø tsąą tsąpkaaky.
4 Jøts ja Jesús t'adsojɨmbijty:
—Yɨde'en jap nøkyijxpy wyą'ąñ: “Kuuyɨ Dios kyajpxy møj, kidi ja'ayɨp ja nąxwii'ñɨt jąą'y nugo tyajujky'ąjttɨp ti jaty yikjøø'kxp.”
5 Xjats ja mɨku' ja ojts wyąąnijkxyɨ jam møj kojpkøjxp, jøts ja jam tyuk'ejxøø wɨne'enɨn ja kąjp nąxwiiñ.
6 Yɨde'en ja mɨku' ñɨmąąjyøø:
—Nmøøgyøxp mets yą'ąt tukɨ'ɨyɨ wɨne'en øts yø kąjp nnɨtanɨ ja møj ja mutsk. Jade'en øts yø tø nyikmø'øy, øyts øts yø pøn ndyimyo'ot pønɨ pøn øts yø nmo'owampy.
7 Pønɨ xwɨnguxanaapy øts jøts ø xwɨndsø'øgɨt, wɨnets mets yø tukɨ'ɨyɨ xja'ąjtkøxt.
8 Xjats ja Jesús t'adsøøy:
—Mɨku' jɨwą'ąk. Kidi øts yą xwɨn'ixy, pø yɨde'ents ja Dios kyajpxy wyą'ąñ: “Ja Dios Teety tu'ugyɨ mwɨndsø'øgɨp, ja' tu'ugyɨ mduujnɨp ja yja' pønɨ są ja wyą'ąñ.”
9 Xjats ja mɨku' ja wyąąnøjkxkojmɨyøø jam Jerusalémngɨt kąjpkøjxp jøts ja tsąptøjkøjxp yikpajtɨyøø, jøts ja ñɨmąąjyøø:
—Pønɨ janch Dios U'nk mets, katswoon yą;
10 pø nømpxɨ Dios kyajpxy jøts ku ja tnøjmɨt ja y'ąnkɨlɨs jøts me myik'ejx'ett, jøts ku me ka'ap ti mjątɨt.
11 Mets ja mdsa'anjø'øgɨt jøts mdeky ja tsąą kyakumɨt kyayo'odsɨt.
12 Xjats ja Jesús t'adsøøy:
—Janch nayɨde'ents ja Dios kyajpxy wyą'ąñ: “Kidi mDios xjot'ixy.”
13 Jade'ents ja mɨku' nɨsudso'ampy kya'ukwɨnmąą'nbyątnąą są ja tjąąkjot'ejxkojt ja Jesús, jøtsnɨm ja jade'en ñɨmyajtstuujtøø.

Ku ja Jesús tjøptøkɨ ja tyunk Galileɨt etjotp

14 Jøts ja Jesús ñøjkxnąą Galilea, møk'ampy ja Espíritu Santo ja wyɨnaty tø tyatøkɨyɨ, jade'en ja tmøøt'aty, tum ja' ɨdø'øn ja jąą'y wyɨnaty y'ąąwɨdɨp y'ayuujkɨdɨp o mądsoo.
15 Yąts ja yik'ɨxpiky mą jaty ja tsąptøjk jam, jade'ents ja o pøn kyajxą'ągɨyɨ.

Ku ja Jesús yją'jty jadɨgojk Nazaretɨt kąjpjotp

16 Jøts ja ojts ñijkxy Nazaret, jam kojpkøjxp mą ja wyɨnaty tø myutsk'aty. Poo'kxɨn xøøw wyɨnaty ku ja tyøjkɨyɨɨ'ñ jam tsąptøjkjotp, jade'en ɨdø'øn ja tkostumbrɨ'aty, xjats ja tmɨwą'kukɨyɨɨ'ñ ja Dios kyajpxy jøts ja tkajpxy.
17 Ja nøky ja wyɨnaty tø yikømø'øy midi ja Dios kyugajpxy Isaías yjąąy; jøts ku ja ojts t'agɨɨbyaky, ja' ja jap pyąąjt mą jap wyɨnaty yɨde'en kyøxją'ąyɨ:
18 Dios Teety øts ja y'Espíritu Santo xpudøjkɨp,
ja' ø xmøøpy, ja' ø xpɨktąkp jøts øts ja ayoobɨ jąą'y ndukmado'odɨt ja øgyajpxy ja øy'ayuujk;
ja' ø tø xkexy jøts øts ja ngąjpxjot'amøkɨdɨt pøn ąmjotmay'oo'ktɨp tsaachjotmay'oo'ktɨp,
jøts øts ja nyik'awą'ątspɨdsø'ømdɨt pøn jade'en ejtnɨdɨp sąm tsumy jąą'yɨndɨ,
jøts øts ja nyikwɨn'ejxwą'kxtɨt pøn wɨmbeets kugoots ejttɨp;
jøts øts ja nyik'awą'ątspɨdsø'ømdɨt pøn øy sągasą yiktundɨp;
19 jøts øts ja Dios Teety ja yiknɨtso'ok'ąjtɨn nnɨgąjpxɨyɨt.
20 Wɨnets ja Jesús t'agɨɨmyujky ja nøky, jøts ja ojts tkømø'øy ja tumbɨ, jøts ja y'ɨxąąjky, jøts ja mayjąą'y ka'ap ja y'uknɨ'ejxujtnɨyɨ.
21 Xjats ja kyąjpxøjkɨyɨɨ'ñ jøts ja wyąąñ:
—Łxyąmts ɨdø'øn yø jade'en tø yjaty tø kyubety mee mwɨngujky są ja Dios kyajpxy wyą'ąñɨn.

22 Jøts ja nɨ'ijtyɨ t'ødyejtøø ja Jesús, ñɨgyumą̲ą̲pts ɨdø'øn ja tją̲wɨdɨ ku myadyą̲'ą̲ky ja ą̲mdsuj tsaachuj pønɨ są̲ jaty ja ñɨɨ'mxyɨdɨ, jøts ja xem yą̲m ñayiktɨyɨdɨ:

—¿Kidi ja Joséjɨp ɨdø'øn yą̲'ą̲t ja y'u'nk?

23 Jøts ja Jesús wyą̲ą̲ñ:

—Tɨɨgyajpxy yɨde'en meets ɨnet mdyimwyą̲'ą̲ñ: "Tsøøyɨbɨ, nachøøyɨ kø'øm"; mnayɨnømdɨpts ɨnet: "Jade'en są̲ øø tø nnɨmadøy m'adɨ'ɨch jam Capernaum, tu'unts ɨnet yą̲ nayɨde'en mgø'ømną̲xkɨjxy mgø'ømkąjpxkɨjxy."

24 Jøts ja yją̲ą̲kwą̲ą̲ñ:

—Tɨy janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ jøts ku nɨ tu'ugɨn Dios kyugajpxy kyayikupiky kyø'ømną̲xkɨjxy kyø'ømgą̲jpkɨjxy.

25 Tyimñømp øts, kawɨnąą̲k ja ku'øktyø'øxy ja wyɨnaty yą̲ Israelɨt etjøøjty ku ja Dios kyugajpxy Elías y'atsɨnąą̲y, ku et kyatuuy tɨgøøk jumøjt jagujkp wɨnets ja yuu yjanch'ijty o mą̲gą̲jp;

26 nɨ tu'ukts ja kyayiktanɨgajxtøø ja Elías yą̲ Israel, ne'egɨ ja' Dios ja tyanɨgajx pøn jam wyɨnaty tsɨnaapy Sarepta, jam Sidón kąjp wɨngon.

27 Nay jats jąą̲'y wyɨnatymɨdɨ yą̲ Israel pøn putstɨp ku ja Dios kyugajpxy Eliseo yjaa'ąjty, jøts ja nɨ tu'ugɨn kyataadyøø ja pyu'uts. Pøn txøøw'ąjtp Naamán, ja' ojts ne'egɨ ja yja' tyay pøn jam Siria kunąą̲jx'ąjtp kugąjp'ąjtp.

28 Xjats ku ja jade'en tmadoodøø jøts ja yjantyimy'ą̲mbøjktøø pøn jaty jam wyɨnatyɨ tsą̲ptøjkjotp.

29 Ojts ja tnɨbɨdø'øktɨ ja Jesús, jøts ja tkajxpɨdsømdɨ jam kąjpjotp, jøts ja tyiknøjkxtøø jam kojpkubą̲jkp mą̲ jam tu'uk ja kats'ą̲ą̲w, jamts ja tkutejnąxwą̲'ą̲ndɨ.

30 Jøts ja Jesús jadi'iñɨ jam mayjąą̲'y agujkp ñą̲jxy jøts ja jade'eñɨ chøø'ñ.

Tu'uk ja yą̲ą̲'dyøjk pøn ja mɨku' tø tyatøkɨyɨ

31 Jøts ja ojts ñijkxy Capernaumɨt kąjpkøjxp midi jam Galileɨt etjotp tą̲mp, jamts ja tyik'ɨxpiky ja jąą̲'y ku poo'kxɨn xøøw.

32 Ñɨgyumą̲ą̲p ja tją̲wɨdɨ ku ja jade'en yik'ɨxpikyɨdɨ, kumɨ tum ja' ja kyajpxpy midi kutujk møøt.

33 Jamts tsą̲ptøjkjotp wyɨnaty tu'uk ja jąą̲'y pøn ja mɨku' wyɨnaty tø tyatøkɨyɨ, ja'ats ja møk yikwą̲jnøø:

34 —Majtstutk øøts; ¿ti øø xanɨbøjkɨp, mets Jesús Nazaretɨt jąą̲'y? ¿Ja' me tø xnɨmenɨ jøts øø xyikudɨgø'øty? Wą̲'ą̲ts me n'ejxkapy mbøn mets, pø Diosxɨ me m'u'nk'ąjtɨp.

35 Xjats Jesús ja mɨku' t'adsøøy, yɨde'en ja tnɨmą̲ą̲y:

—¡Amøñɨ et, kidi mgajpxy, jøts majtstu'ut yø jąą̲'y!

Wɨnets ja mɨku' tyiknąxkɨdą̲ąjky ja jąą̲'y jøts ja ttawą̲ąjch ja jąą̲'y, nɨka'ap ja są̲ ttuuñ.

36 Nɨ'ijtyɨ ja jąą̲'y yjantyimchø'jkɨdøø jøts ja xem yą̲m ñawyą̲jnɨdøø:

—¿Ti kajpxy ti ayuujk yø jade'en kyajpxpy? ¡Møjtą̲'ą̲ky yø t'ane'emy yø mɨku' jøts yø jatyɨ chø'øgɨ!

37 Ja Jesús ɨdø'øn yik'ą̲ą̲wɨp yik'ayuuujkɨp øy mą̲dsoo.

Ku ja Jesús tyikmøkpiky ja Simón Pedro tyą̲ą̲kmø'jt

38 Xjats ja pyɨdsɨɨmy jam tsą̲ptøjkjotp jøts ja ojts ñijkxy jam Simón tyɨgą̲m, jamts ja tyøjkɨyɨɨ'ñ. Pøjkɨp tamɨk ja Simón jam wyɨnaty ja tyą̲ąkmø'jt, jantyimyjøn'oo'kp ja wyɨnaty. Wɨnets ja Jesús yiknɨmą̲ąy jøts ja ttu'unt ja may'ą̲jt jøts ja t'ext.

39 Jøts ja ojts t'ixy, ojts ja ñą̲xkøy mą̲ ja pamą̲ą̲'y jam wyɨnaty, jøts ja møk twɨngugą̲jpxɨyɨɨ'ñ ja jøømbą̲'ą̲m, jøts ja jatyɨ wyɨnąą̲jky, jøts ja jąą̲'y nay jatyɨ tyanaagyukɨyɨɨ'ñ, jøts ja kø'øm t'ejxpɨnąxwą̲'ą̲ky ja kaaky ja jɨɨ'kxy.

Ku ja Jesús tyikmøkpiky ja maabyą̲mą̲ą̲'y

40 Kuts ja xøøw yjaxnąą, wɨnets ja Jesús ojts yiktanɨnijkxy ja maabyąmąąˈy pønɨty jam sągasą jąjtp; jøts ja ojts tuˈuk tuˈuk tkønɨxąjy, jøts ja jadeˈen tyiktsokɨjxy.
41 Nay jamts ja wɨnąągɨnmɨdɨ pøn ja mɨkuˈ ttawąjtsɨdøø nayɨdeˈen, jøts ja yjanchnømdɨ møk:
—Dios Uˈnkxɨ mets.
Jøts Jesús ja møk twɨnugąjpxɨyɨɨˈñ, kaˈap ja tyikjaty jøts ja kyąjpxtɨt, pø ñɨjąąˈwɨdɨpxɨ jaˈ jøts ku jaˈ Cristo.

Ku ja Jesús kyajpxwaˈkxy jam Galilea

42 Xjats ku xyɨɨjndyąąjky, jøts ja Jesús chøøˈñ kąjpjotp jøts ja ñijkxy jam mą pøn kyaˈity. Jøts ja mayjąąˈy ja yjanchˈɨxąˈąyɨ jøtsnɨm ja yikpąąjty mą ja jam wyɨnaty. Yiktąˈąnɨwyąndɨp ɨdøˈøn jaˈ, kaˈap ja tmajtstuˈutwąˈąndɨ jøts ja choont,
43 yɨdeˈents Jesús ja ñɨmąąjyɨdøø:
—Nayɨ nnɨgąjpxwampy øts ja Dios yˈøgyajpxy yˈømyadyąˈąky o mągąjp, pø jaˈagøjxpxɨ ø tø nyikexy.
44 Jøts ja Jesús jam jadeˈen kyąjpxwaˈkxy mą jaty ja tsąptøjk jam Galilea.

5

Ku ja ąjxk mayˈampy yikmąˈąky Jesús myɨlągrɨˈąjtɨngøjxp

1 Tukˈojk ɨdøˈøn ja Jesús jam yikpąąjty mejy agøˈøm mą txøøwɨ Genesaret; jamts ja mayjąąˈy ja ñɨmejnɨyøø jøts ja tˈamɨdodukwąˈąndɨ ja Dios yˈøgyajpxy yˈømyadyąˈąky. Janch yikˈatejmujknɨpts ɨdøˈøn ja Jesús jam wyɨnaty
2 ku ja tˈejxpąąjty majtsk ja bąrkɨ tawąˈąts jam nøø adsay agøˈøm, tø ja ąjkxmąkpɨ jam wyɨnaty pyɨdsømgøxtɨ, jam tyaˈąjkxmąąjk ja wyɨnaty tpujtɨ.
3 Wɨnets ja Jesús tuˈuk ja bąrkɨ ttatøjkɨyɨɨˈñ midi ja Simón yjaˈajtpy jøts ja tnɨmąąy wan tnɨyikjɨwąˈąky waanɨ jøts jam wɨngon kidyimdyąˈąnt møøt ja tsayjoojt. Jøts ja jam jadeˈen yˈɨxąąjky, jøts ja jam tyikˈɨxpøjktøjkɨyɨɨˈñ ja mayjąąˈy.
4 Xjats ku ja kyąjpxˈabąjtɨyɨɨˈñ jøts ja tnɨmąąy ja Simón:
—Yiknøjkx yø bąrkɨ jam mą yø nøø køjnkjąwɨ, jamts xnɨwejtspąttɨt yø mdaˈąjkxmąąjk.
5 Jøts ja Simón tˈadsøøy:
—Wɨndsøn, tuktsunaxy øø tø njanchjatuñ, nɨ tuˈukts øøts nˈąjkx tø ngapąąty; nøøwejtspatp øts ɨnet yø ndaˈąjkxmąąjk jadɨgojk, pø tøxɨ me mwąˈąñ møkˈampy.
6 Jøts ku ja jadeˈen ttundøø, may ja ąjkx ja ojts tmątstɨ, janch køøtswąmbɨm ja tyaˈąjkxmąąjk jaˈadɨ.
7 Wɨnets ja tmɨyamdøø ja myɨguˈuktɨ pøn jam wyɨnatyɨ jaduˈukpɨ bąrkɨjotp jøts ja pyudøkɨyɨdɨt. Nøjkxtɨ døˈøn ja jam, ojts ja bąrkɨ ja majtsk tyikˈujtskøxtɨ øy ja yjąwɨ yjanchkøjnktøjkɨnɨdɨt.
8 Xjats ku ja Simón Pedro ja ojts jadeˈen tˈixy, wɨnets ja twɨnguxanąąy ja Jesús jøts ja tnɨmąąy:
—Wɨndsønˈąjtɨm, majtstutk øts, kaˈap øts yø xpąątˈaty jadeˈen, pojkpɨtumbɨ jąąˈy øts.
9 Janch tsøˈjkɨñɨp ɨdøˈøn ja Simón wyɨnaty jøts nayɨdeˈen ja myɨguˈuktɨ, jaˈagøjxp ku ja ąjkx ja wyɨnaty jadɨneˈen tø tmąˈąktɨ.
10 Nayɨ tsøˈjkɨpts ɨdøˈøn ja Jacobo møøt ja Juan, ja Zebedeo yˈunąˈjktɨ pøn ja Simón møøt ñamyɨguˈukˈatyɨyɨ. Jøts ja Jesús tnɨmąąy ja Simón:
—Kidi mdsøˈøgɨ, ɨxyąmyɨ ndukɨnjąwɨdɨt sudso jąąˈy ja nɨtsoˈokˈąjtɨn tpąątt.
11 Jøts ja byąrkɨ ja jam nøøbaˈąm tyikjąˈąttøø, jøts ja jamyɨ tnɨkakøjxtøø tukɨˈɨyɨ, jøts ja tmøødɨdøø ja Jesús.

Ku ja Jesús tyiktsøˈøky ja jąąˈy pøn jadiˈiñɨ putsnɨp

12 Kuts ja Jesús jam wyɨnaty tu'ukpɨ kąjpjotp, wɨnets yją'jty tu'uk ja jąą'y, møj pu'uts pą'ąm ja pøjkɨp, jøts ku ja Jesús yik'ejxpąąjty jøts ja twɨnguxanąąy. Jamyɨ ja ñamyujtstąąjkøø jøts ja tmɨnuu'kxąąjky, yɨde'en ja tnɨmąąy:

—Teety, mmøøt'ajtpy mets ja møk'ąjtɨn jøts ø xyiktso'okt, yiktsokts øts mdsojk'ąjtɨngøjxp.

13 Jøts ja Jesús ja ojts tkønɨxąjy, yɨde'en ja tnɨmąąy:

—Ndsøky'ajtpy øts jøts mdso'okt, tsoknɨ.

Ja'ayɨ ja jade'en wyąąñ, jatyɨ ja pu'uts wyɨnąjky.

14 Xjats ja Jesús møk'ampy tnɨmąąy ja jąą'y jøts kidi ja pøn ttukmadøy. Yɨde'en ja tnɨmąąy:

—Jamyɨ dø'øn mnøjkxt jam teety wyɨndum, jamts xpɨktą'ąkt ja myojxɨn midi ja Moisés ñɨ'ana'am, ja'agøjxp ku tø wyą'ąch ja mbu'uts. Jade'ents ja jąą'y ja t'ejxtɨt tnɨjąwɨdɨt jøts ku tø mdsø'øky.

15 Yikmøjpɨktąk'adøtsp ɨdø'øn ja Jesús, may ja jąą'y ja ñɨmen'adɨ'ichɨyɨ, namay ja ñamyukyɨdɨ jøts ja pyatmadøyɨ, jøts ja tnąnkyiktso'okwą'ąñɨdɨ ja pyą'ąm.

16 Ja Jesús jam ja ñijkxy mą abąk et mą nɨti kya'ity, jamts ja Dios Teety t'ajot'ąjty.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja køxujxpɨ pakxujxpɨ

17 Tuk'ojk ɨdø'øn, jam ja Jesús wyɨnaty yik'ɨxpiky, jamts ɨdø'øn ja fariseotøjk møøt ja kąjpxwejpɨtøjk wyɨnaty chøønɨdɨ wɨne'enɨn ja wyɨnaty tø choondɨ o mągąjp, pømbɨ mendɨp Galileɨt etjotp, Judeɨt etjotp, jøts Jerusalémngɨt etjotp; ku ja Jesús tnąnkyjay'ijxyɨ ja Dios Teety myøk'ąjtɨn ku ja pamąą'y ja tyiktsø'øky.

18 Wɨnets ja jąą'y tkɨɨyją'jttøø tu'uk ja pamąą'y pøn køxujxp pakxujxp, jøts ja jap tøjkjøtpy tyiktøkɨwyą'ąndɨ jøts ja ttawɨngugɨɨyɨdɨt ja Jesús.

19 Nɨmąts kya'awą'ądsɨ mą ja tyøkɨdɨt kumɨ janch mayjąą'y jam wyɨnaty. Xjats ja tøjkijxpy pyajttøø, jøts ja ojts tnɨkɨɨdyu'uttɨ ja tøjk, japts ja tyikwɨnąjktøø ja pamąą'y jøts ja ttawɨngugɨɨ'yɨdøø ja Jesús jap mayjąą'y agujkpy.

20 Kuts ja Jesús ja ojts jade'en t'ixy kudam ja amumdu'uk ja yjanchją'wɨn tjagyaptɨ, jøts ja pamąą'y ja tnɨmąąy:

—U'nk, nbøkmyee'kxpy mets.

21 Wɨnets ja wyɨnmaadyøjkɨdøø ja kąjpxwejpɨtøjktɨ møøt ja fariseotøjktɨ, yɨde'en ja wyɨnmaydɨ: “¿Pøn yø jąą'y jade'en, tigøjxp ku Dios yø jade'en twɨngąjpxnaxy? ¿Pøn ja pøky yą t'ukmaa'kxp, kidi tu'ugyɨp Dios pyojkpɨmee'kxy?”

22 Wą'ąts ja Jesús ja tnɨjąwɨ są ja wyɨnaty wyɨnmaydɨ, jøts ja tnɨmąąy:

—¿Tigøjxp ku jade'en mwɨnmaydɨ?

23 ¿Ja ti ne'egɨ jawaanɨ jąjtnɨ, kuts yø pą'ąmjąą'y nnøjmɨt, “Mee'kxpy øts yø mbøky”, uk ku nnøjmɨt: “Wą'kukɨ, køkmuknɨ yø mmąąbajt jøts nøjkxnɨ mdɨgąm”?

24 Łxyąmnɨm meets ɨnet x'uk'ext mąbąąt øts ɨdø'øn ja møk'ąjtɨn nmøøt'aty yą nąxwiiñ jøts ø nmaa'kxt ja pøky.

Xjats ja tnɨmąąy ja køxujxpɨ pakxujxpɨ:

—Pɨdøknɨ, wą'kukɨñɨ, wejtsjø'øk yø mmąąbajt jøts mnøjkxnɨt mdɨgąm.

25 Jatyɨ ja køxujxpɨ pakxujxpɨ pyɨdɨ'jky, jøts ja tyanaagyukɨyɨɨ'ñ jam mayjąą'y agujkp. Wyejtsmujk ja myąąbajt ja' mą ja jam wyɨnaty kyo'knɨ, jøts ja ñøjkxnąą tyøjkwɨndum, møk ja Dios ja ttamøjąwɨ.

26 Jøts ja ñɨgyumąąp tją'wɨdøø nɨ'ijtyɨ, ojts Dios ja ttukmøjąwɨdɨ ttukunuu'kxyjąwɨdɨ, yɨde'en ja wyą'ąndɨ ja ñɨchø'øgɨ adøtsnɨ:

—Łxyąmnɨm ɨnet ja tø n'ijxyɨndɨ midi nɨwɨndi kayik'ejxpnɨm.

Ku ja Jesús tpawąąy ja Leví

27 Ku ja jade'en y'ukjąjty, xjats ja Jesús jam pyɨdsɨɨmy, ojts chøøñ jøts ja t'ejxpąąjty tu'uk ja yikugubajtpɨ, jam ja wyɨnaty chøønɨ mą ja ttukugubety ja jąą'y øy tyii'jɨ, jøts ja tnɨmąąy:

—Møødɨk øts, møøt wɨdejtk øts.

28 Wɨnets ja jatyɨ tyanaagyukɨyɨɨ'ñ, jøts ja tukɨ'ɨyɨ tum jam tnɨkakɨjxy, jøts Jesús ja tmøødɨyɨɨ'ñ.

29 Jøts ja Leví xøøw ttuuñ jam tyøjkwɨndum jøts ja twɨndsø'jkɨyɨɨ'ñ ja Jesús, mayts ja yikugubajtpɨ jam wyɨnatyɨ møøt jadu'ukpɨ jąą'dyɨ. Jade'en ja jam møøt twɨndsøønɨdɨ ja kaabyajt.

30 Xjats ja fariseotøjktɨ møøt ja kąjpxwejpɨtøjktɨ tpagąjpxnɨbøjkɨdøø ja Jesús pyabøjkpɨ, jøts ja tnɨmaadyøø:

—¿Tiku meets yø xmøøtkay yø yikugubajtpɨtøjktɨ møøt yø ka'øyjąą'dyɨ?

31 Wɨnets ja Jesús y'adsøøy jøts ja tnɨmąąy:

—Pøn tkają'wɨdɨp ja pyą'ąm, ti tsøøyɨbɨ ja t'ukyikwą'ąndɨt. Ja' ja tyik'amąądyąktɨp pøn pamąą'dyɨ, pøn pyą'ąm tją'wɨy'ejttɨp.

32 Kidi ja'ajɨpts ø tø nnɨmiñ pøn nɨwɨne'en kanabyøkyją'wɨyɨdɨp. Ja' ø tø nnɨmiñ pøn tją'wɨdɨp ja pyøky jøts ku ja pyøkmyøødɨdɨ, jøts tyiktɨgątstɨt ja chɨnąą'yɨndɨ.

Ku ja Jesús yiktɨɨbyɨjky tigøjxp ku ja kya'ayuu'ątti

33 Xjats ja tɨɨbyøjktøø ja Jesús jøts ja tnɨmaadyøø:

—¿Tiku yø mbabøjkpɨtøjk janch nekɨm kyaydɨ tyojkxtɨ, jøts yø Juan yja' yjanch'amąąy'ątti møøt yø fariseotøjktɨ? Nɨ kyakaydɨ kyajøø'kxtɨ, janch tsąpkąjpx'ejttɨp yø'.

34 Wɨnets ja Jesús t'adsøøy:

—¿Mą meets jade'en tø x'uknɨjąwɨ jøts ku tø'øxy ñɨgaabyɨ tø'øxy ñɨ'ukpɨ wɨnet y'amąąy'ątti wɨnet kyakaydɨ kya'uuktɨ ku ja jemyąą'y jamnɨ?

35 Abikñɨmts ja tiempɨ tyimyją'tmɨt ku ja jemyąą'y wyɨnaty kya'uk'ejtnɨ ku ja jam wyɨnaty tø cho'onɨ; jaanɨmts ɨdø'øn tɨy pøn kya'ukaañɨt kya'uk'uknɨt, jaanɨm ɨdø'øn ja y'amąąy'ąttɨt.

36 Jøts ja nay ja'agøjxp yą'ąt ttanɨmadyąktøjkɨyɨɨ'ñ:

—Ka'axɨ pøn wyetpach tta'agɨyɨ jemwyet midi tyimyjemñɨm, ku ja jade'en yiktu'unt jøts kumɨ mujkpɨ ja jemwyet jøts ja tjąąktyimgyøø'tsnɨ ja wetpach, jąąktyimyɨwenɨp ja kyøøts'ąjtɨn ja'.

37 Jøts ka'ap pøn vino tta'adamɨ po'duk midi nąmɨɨ'kxñɨm, ku ja jade'en ndu'unɨnt jatyɨ ja tyikmɨgøødsɨ ja po'duk, wɨndɨgøøpyts tukɨ'ɨyɨ, wɨndɨgøøpy ja vino, wɨndɨgøømyɨpts ja po'ąk.

38 Paty ja vino midi ñąmɨɨ'kxñɨm nda'ada'amyɨn ja jembyo'ąk jøts jade'en nɨmidi kyawɨndɨgø'øty.

39 Nayɨde'ents ka' pøn t'uukwą'ąñ ja vino midi nąmɨɨ'kxñɨm. Pøn tø t'uukyujnɨ ja vino midi jekyɨp mɨɨ'kxñɨ, xumɨ ja' ja chøjkpy, kumɨ nømp ja tukajpxyɨ: “Yø jekyɨp mɨɨ'kxyɨp tyimy'øy, ka'ap yø midi tmɨ'abąąty.”

6

Ku ja Jesús ttøjtøø ja ariin yąm poo'kxɨn xøøw

1 Poo'kxɨn xøøw ɨdø'øn, wɨnets ja Jesús jam wyɨnaty ñaxy jam kąmjotp møøt ja pyabøjkpɨtøjk, ja'ats jam wyɨnaty ttøjtɨp ja ariin tøøm; jøts ja twɨxątstɨ ja ariinbąjk jøts ja tjøø'kxtɨ.

2 Jøts ja fariseotøjk wɨnąągɨn yiktøøjɨdøø, yɨde'en ja yiknɨmaadyøø:

—¿Tiku jade'en m'adø'øtstɨ midi ka'ap pyąąt'atyɨ yiktu'unt poo'kxɨn xøøw?

3 Xjats ja Jesús y'adsøøy:

—¿Ka'anɨm meets ja Dios kyajpxy x'ijxy midi tnɨgąjpxp są ja David tuk'ojk tmøøt'adɨɨjch ja myɨgu'uk ku ja wyɨnaty yjantyimyuu'ookti?

4 Pø tsa̱ptøjkjøtpyɨmxɨ ja tyøjkɨyɨɨ'ñ, japts ja tnɨxa̱jɨyɨɨ'ñ ja kunuu'kxy tsa̱pkaaky, jøts ja tkaadyøø møøt ja myɨgu'uk pøn jaty ja jam wyɨnaty myøøt. Ya̱m ja ka'ap yjapa̱a̱t'atyɨdɨ jøts ja tka'adyɨt ja'abɨ tsa̱pkaaky, ja teetyøjktɨ ja pa̱a̱t'a̱jtɨdɨp kya'adyɨp.
5 Nayɨde'ents ja wya̱a̱ñ:
—Ngudanaapy øts ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y, jøts øts wa̱mp ti pa̱a̱t'a̱jtɨp kapa̱a̱t'a̱jtɨp yiktu'unt ku poo'kxɨn xøøw.

Ja ja̱a̱'y pøn ja kyø' jadi'iñɨ tøtsnɨp

6 Jadu'ukpɨ poo'kxɨn xøøwts ɨdø'øn ja'agøjmyɨ ku ja Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ jam tsa̱ptøjkjotp, jamts ja yik'ɨxpøjktøjkɨyɨɨ'ñ. Japts wyɨnaty tu'uk ja̱a̱'y midi y'aga̱'ngyø' xujxp;
7 jøts ja ka̱jpxwejpɨtøjk jam tpa'ejxtɨ tpagowdɨ ja Jesús, ja' ja y'ejxwa̱ndɨp pønɨ y'ukyiktsøkpy ɨdø'øn ja pama̱a̱'y ja' ku poo'kxɨn xøøw, jade'ents ja tnɨ'øønɨwya̱'a̱ndɨ.
8 Ti wa̱'a̱ts ja tnɨja̱wɨ sa̱ jaty ja wyɨnaty wyɨnmaydɨ jøts ja ja̱a̱'y ja tnɨma̱a̱y midi wyɨnaty kyø' xujxp:
—Tanɨ, jøts ɨxem nøjkx mdanɨ kujk'a̱m.
Jatyɨ ja ja̱a̱'y tyanaagyukɨyɨɨ'ñ jøts ja jam ñijkxy tanaabyɨ.
9 Wɨnets ja Jesús tnɨma̱a̱y ja mayja̱a̱'y:
—Nyiktø'ødɨp nyik'amɨdo'odɨp ɨnet ya̱m: ¿Midi'ibɨ ndu'unɨmp ku poo'kxɨn xøøw, midi'ibɨ kutuky ku n'ødyu'unɨnt u ku nga'ødyu'unɨnt? ¿ku nyiktsoojkɨnt u ku nyik'o'jkɨnt?
10 Jøts ja twɨn'ejxkɨjxy pøn jaty ja jam wyɨnaty ttamujkɨyɨp, jøts ja tnɨma̱a̱y ja pama̱a̱'y:
—Xa̱jtøw.
Tsoojk ja' jøts ja xya̱jtɨɨy.
11 Jøts ja yjadu'ukpɨ ja̱a̱'y yjanch'a̱mbøjktøø, jøts ja xem ya̱m ñawya̱jnɨdøø, agø'ømyɨ sudso'ampy ja tjadyimy'ukyikpøkya̱'a̱dɨt ja Jesús.

Ku ja Jesús twɨwijch nɨmakmajtsk pøn wyɨnaty kyudanaabyɨ'a̱twampy

12 Wɨnet ets ja Jesús ñijkxy Dios'ajot'a̱jtpɨ jam kojpkøjxp, jam ja Dios Teety ja tmɨgajpxy tuktsunaxy.
13 Jøts ku xyɨɨjndya̱a̱jky, jøts ja twa̱a̱dsogɨjxy pøn jaty ja pabøjkɨp, jøts ja twɨwijch nɨmakmajtsk pøn ja tyejtɨp kudanaabyɨtøjktɨ.
14 Ja'ats ɨdø'øn ja'adɨ ja Simón midi ja xyødejtɨga̱jts jøts ja tpɨkta̱a̱jky Pedro; møøt y'uch Andrés ja', møøt ja Jacobo, møøt ja Juan, møøt ja Felipe, jøts møøt ja Bartolomé.
15 Jam ja Mateo, Tomás, Jacobo pøn ja Alfeo mya̱jnk'ajtpy; jøts ja Simón ja cananista;
16 jam ja Judas ja Jacobo y'uch; jøts ja Judas Iscariote, pøn wyɨnaty tkøya̱kwa̱mp ja Jesús.

Ku ja Jesús tyik'ɨxpɨjky ja mayja̱a̱'y

17 Xjats ja Jesús tmøøtkɨda̱a̱jky ja kyudanaabyɨtøjk, jøts ja tmøøtja̱'jty jap jøyjøtpy nɨdukɨ'ɨyɨ møøt ja pyabøjkpɨtøjk; nay jam wyɨnaty øy pøndɨ pøn jaty tso'ondɨp jam Judea, jam Jerusalén, jøts jam mejy agø'øm jam Tiro jam Sidón. Ja' ja jam wyɨnaty tø tnɨmendɨ jøts ja tpatmado'odɨt ja Jesús, jøts ja pyama̱a̱'y ja tna̱nkyiktso'okwa̱'a̱ñɨdɨ.
18 Wɨna̱a̱gɨn jam pøn ja mɨku' tø tyatøkɨyɨdɨ, tsokøxtɨts ja'.
19 Jøts ja ja̱a̱'y nɨ'ijtyɨ tnɨxa̱jɨwya̱'a̱ndɨ ja Jesús. Pya̱a̱twa̱ndɨp ja' ku ja ttuktatsø'øky ja myøk'a̱jtɨn ja pama̱a̱'y.

Ja xonda̱a̱jkɨn jøts ja ayo'owɨn

20 Wɨnets ja Jesús y'ejxjɨ'jky ma̱ ja pyabøjkpɨtøjk jam wyɨnatyɨ jøts ja tnɨma̱a̱y:
—Tya'øy'a̱jtɨdɨp ja' Dios kyunuu'kxɨn pøn ja y'amutsk'a̱jtɨn yja̱'wɨp, ja'ats pya̱a̱ttɨp ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy ja yja̱a̱'y.
21 'Nay Dios ja tkunuu'kxp pøn yu'oo'ktɨp xø'oo'ktɨp, ja' ja tyikna̱jxkøjxp.
'Jøts pøn ya̱xtɨp jɨɨdyɨp, kunuu'kxy Dios ja nayɨde'en yik'ityɨdɨ, ja'ats ja ttukpa̱a̱dɨdɨp ja xonda̱a̱jkɨn.

22 'Mgunuu'kxip meets Dios øy meets ja jąą'y mjamidsep'atyidi øts køjxp, øy ja
mjabawøpyidi, øy ja mjaga'ømyigajpxyidi, øy mjagayiktsokti, øy mxøøw mguyą'ąxy
kamadøyim yjayikjąwidi ja'agøjxp ku ø xpabøkti.
23 Kidits mjotmay'ookti, kidi x'ayoojidi, japnim ja tsąjpjøtpy mwingaxø'økxiyidit; pøn
jade'en mduujnidip, yø jade'embi jąą'y tyeety'ąp tka'ødyundøø nayide'en ja Dios kyuga-
jpxtyi.
24 'Jøts mjanch'ayøøy mee kumeeñ jąą'y, yąąyi meets iiy jotkujk mdsinaagyojti.
25 'Mjanch'ayøøy meets pøn tum jaa o ti tmøøt'ąjttip, mjanch'ayuu'ąjttip
mjanch'axøøw'ąjttip meets nøjkx.
'M'ayøøy meets pøn yąm agujk jotkujk yiknąjxtip, mdayą'ąxtipts meets ja mwinmąą'ñ
jadigojk.
26 'M'ayøøy meets ku mee myik'ødyijy myik'øñøjmi, pø nayide'ents ojts yiktejti
yik'ødyejti pøn ojts nugo ñadyijyi ja Dios kyugajpxy.

Paąt'ąjtip jøts ja mmidsep yikmijotjimbett

27 'Ni'ijtyi madowdi wine'enin mja'ątti: Tsokti miyujy'ątti ja mmidseptøjki, pudøkidi ja'
pøn mjagatsojkidip,
28 amidowdi ja Dios jøts tkunuu'kxt ja mmidsep pøn o sągasą mnimąąjyidip,
ku'amidowi pøni pøn mmi'ąmbøjkidip pøni pøn sągasą mdunwąjnidip.
29 Pøni mgojxip mdse'ekip, ja' øy ku xmaa'kxuktit; jøts ku pøn mbøjkxidit ja yukwop,
jąąktyimyo'odipts ja mnijan.
30 Kidi kanajtsjąwim xjąwidi ku tigati myik'amidowdi; jøts kidi jatyi o pøn xamątsti ku
pøn o ti tø tnixąji.
31 Kidi meets ja jawyeen jade'en xjøp'ixy pøni są mee xjatsøky, meets idø'øn mbąąt'ąjtip
jawyeen mnajtstunip są dø'øn ja yjąwi tsoktin jøts meets ja jade'en xu'unt.
32 'Øy meets ja'ayi møøt mjanamyaawyą'ąñiyidi pøn mee møøt mnachøkyiyi, ¿ti
øy'ąjtints meets jade'en mdumpy? ¿Ti ja' ja ka'øy jąą'y kyająjtip? Pø tyundipxi ja
nayide'en.
33 ¿Ti øy'ąjtin meets jade'en mdumpy øy meets ja'ayi xjamay'aty pøn mee nayide'en
mdu'unxiyip? Pø tyundipxi ja ka'øy jąą'y ja nayide'en.
34 Uk ja'ats meets o tigati mduk'anuu'kxpy pøn mee m'a'ejxip tyikwimbetp jawaani
mayjąwi, ¿ti øy'ąjtints meets jade'en mdumpy? ¿Ti ja ka'øy jąą'y ja jade'en
tka'anuu'kxyąjktip o tigati ja yja' jøts ja myiga'øy jąą'y ja nayide'en ttukubatti jawaani
may?
35 Ka'ats meets idø'øn xmidsepøkt ja mmidsep, tsokti xmiyujy'ąttit, mduujnip meets ja
may'ąjt ja'. Øy meets ja tigati xuk'anuu'kxt jadi'iñi, kidits meets ja xjøp'ijxy'aty jøts ja
mmigubajtxidit jawaani møj jawaani may. Møjts meets ja myikwimbejtxiyidit, ja Dios
Teety tsąjpjøtpyit jade'en meets ja m'u'nktejiyit; ti są ja Dios Teety tmi'øy'aty nayide'en
ja ka'øy jąą'dyi ja namyikaxi jąą'dyi.
36 Mją'myatstip meets jøts mba'ayo'odip o pøn nayide'en sąm ja Dios Teedyin ja
tpa'ayøyin.

Kidi pøn o ti xawindsø'ødyi

37 'Kidi pøn nugo o ti xapøky'ejxti, jøts Dios ja nayide'en mgapøky'ejxidit. Maa'kxukti,
jøts ja Dios nayide'en mmaa'kxukidit.
38 Mo'odi o ti pøn, winets o ti nayide'en mmo'ojidit ja Dios. Nayide'en meets ja mmo'ojit
mgamo'ojit pøni są meets ti xyaky xkayaky møj may o ti. Nayide'en meets ja Dios mdunit
pøni są meets mmigu'uk xuñ. Nay ja'ats ja yik'awetsp.
39 Xjats ja Jesús ttanimadyąktøjkiyii'ñ jadu'uk ja madyą'ąky, yide'en ja wyąąñ:
—¿Mą ja winąp jąą'y tø t'uktuu'niway ja myiwinąp jąą'y? Pø namajtskxi dø'øn ja
tyimgyunąxtit ku et'ąąw ja mą tpąąttit.

40 Uk kuts pøn, pøn tnɨ'ɨxpøjkɨmyɨdɨp o ti tunk, ka'axɨ mɨbą̲ą̲t twɨną̲xtɨt ja yik'ɨxpøjkpɨdɨ; pø wan ɨdø'øn jaanɨm wyɨnaty.

41 'Jøts meetsmɨ, ¿sudso dø'øn ja mmɨgu'uk pyøky x'ejxpą̲jtɨyɨ jøts ja mja' ne'egɨ xka'ixy kudam ja jawaanɨ møj?

42 Jøts, ¿sudsots mets ɨdø'øn namyɨkajxɨbɨm xką̲jpx'øyɨwyą̲'ą̲ñ yą̲m mets ja mdsɨną̲ą̲'yɨn øy xkayikyø'øy? ¡Meets wɨn'øø'mbɨ ątą̲ądyɨ! Yik'øyɨdɨ jawyeen ja mga'øchɨną̲ą̲'yɨndɨ, wɨnetnɨmts ja mmɨgu'uk chɨną̲ą̲'yɨn xką̲jpx'øyɨyɨdɨt.

Pønɨ są̲ wyɨmbɨdsimy øy ti, ja'ats tyikwɨngaxø'kp pønɨ są̲ ti y'øyɨ kya'øyɨ

43 'Mą̲ meets øchą̲'ą̲mguipy tø x'uk'ixy jøts ku ja tyiktøømɨ ja ka'øchą̲'ą̲m; uk ja ka'øchą̲'ą̲mguipy tyiktøømɨ ja øchą̲'ą̲m, nɨmą̲.

44 Ja tyøøm ja kipy yikta'ejxkąjp pønɨ są̲ ja tyøømɨ øy ka'øy: ka'axɨ ja iigɨ tsą̲'ą̲m yikwɨduky kujp kipkyøjxp, nɨ jam ja uvɨ tsą̲'ą̲m kyawɨnaky jam kujp ą̲ątskøjxp.

45 Jade'ents ɨdø'øn ja øyjąą̲'y pøn øyjąą̲'y, ka'ap ja t'ą̲ąwɨ tjoojtɨ ja ka'øybɨ wɨnmą̲ą̲'ñ, ka'ap ja yjemwą̲'ą̲ñ tyewą̲'ą̲ñ kumɨ øyjąą̲'y ja'; pønts ka'øyjąą̲'y'ą̲jtp ja ka'øybɨts ja y'ą̲ąwɨp yjoojtɨp, yjemwą̲'ą̲ndɨ tyewą̲'ą̲ndɨ kumɨ jam ɨdø'øn ja tyimyøødɨdɨ ja kya'øy'ą̲jtɨndɨ y'ą̲m yjotp. Tum jam ja pyɨdsømguixy jøts ja tkąjpxną̲xtɨ jade'en.

Majtsk jøøjp ja pøch kyojpk

46 'Nɨti øy'ą̲jtɨn meets jade'en xkatuñ ku mee xjanøjmɨ, "Nwɨndsøn'ą̲jtɨm, nwɨndsøn'ą̲jtɨm", jøts ka'ats xpadundɨ pønɨ są̲ njawą̲'ą̲ñ.

47 Yą̲ net ndukmado'odɨt pønɨn ja kyaxø'økti ja jąą̲'y pøn ø xnɨmemp jøts øts n'ayuujk ja xpatmadoojɨdɨ, jøts ja jade'en tpadundɨ są̲ nwą̲'ą̲ñ:

48 jade'enɨn ɨdø'øn ja nbɨktą̲ąjkɨn sąm ja jąą̲'y tyøjkøjyɨn, jawyeen ja køjnk øy øy tnɨdą̲jɨyɨɨ'ñ ja tyøjk, jøts ja tsą̲ą̲ ja amuum ttukpøchkojpk'ą̲jty. Xjats ku ja møj nøøgom jam wyɨną̲jky, aguwą̲nɨ ja tyimyikjø'jtjø'økwą̲'ą̲ñ ja tøjk, jøts ja nɨwɨne'enɨn nɨsą̲ tkatuuñ, kumɨ tsą̲ą̲ ja wyɨnaty tyeky'ajtpy.

49 Pønts ø xjapatmadoojɨdɨp ja n'ayuujk jøts ka'ap jade'en tpadundɨ są̲ nwą̲'ą̲ñ, ja'ats ɨdø'øn jade'endɨ sąm ja jąą̲'y midi tyøjk tkoj xixñą̲xkɨjxy. Nɨti ja tkadukpøchkojpk'ą̲jty, jøts ku ja møj nøøgom jam wyɨną̲ą̲jky jatyɨ ja tmɨmajadą̲ą̲jky, ojts ja tyikɨday jøts ja tyimyikudɨgøøy.

7

Ku ja Jesús tyiktsø'øky ja romanɨt soldą̲dɨ ja tyumbɨ

1 Xjats ku ja Jesús jade'en tnɨmaagyɨjxy ja jąą̲'y, wɨnets ja ñɨjkxy Capernaum.

2 Jamts wyɨnaty chøønɨ ja soldą̲dɨ wɨndsøn, romanɨt jąą̲'y ja'. Jamts tyumbɨ ja tu'uk midi ja janchkamajtstu'udyɨm yją̲'wɨp, møwą̲'ą̲ñ ja yjanchpikyɨ, ookwą̲nɨp ja wyɨnaty.

3 Ku ja soldą̲dɨ wɨndsøn tnɨmadøøy ja Jesús, wɨnets ja ttanɨguejxy wɨną̲ą̲gɨn ja israelɨt møjąą̲'dyøjktɨ, jøts ja t'atstuk'amɨdoową̲'ą̲ñ ja may'ą̲jt, wan tmiñ ja Jesús jøts cho'okt ja tyumbɨ.

4 Xjats ɨdø'øn ja tnɨnøjkxtøø ja Jesús jøts ja ojts t'amɨdowdɨ ja may'ą̲jt møk'ampy, yɨde'en ja tnɨmaadyøø:

—Pą̲ą̲t'ą̲jtɨp xpudøkɨt yø soldą̲dɨ wɨndsøn;

5 kumɨ chøjkpy yø' adøm ngą̲jp, nayø'øts tø tnɨ'ane'emy jøts ja tsąptøjk tø kyøjy.

6 Wɨnets Jesús ja tmøødɨyɨɨ'ñ. Jøts ku ja jam wyɨnaty yją̲'ą̲twą̲nɨdɨ mą̲ ja tøjk jam, jøts ja soldą̲dɨ wɨndsøn ttukjøpkubą̲jtɨyɨɨ'ñ pøn jaty ja mɨnamyą̲ą̲jyɨp, jøts ja ttuknɨmą̲ąy ja Jesús:

—Mets teety, kidi xka'øyjąwɨ, ka'ap ø xpą̲ą̲t'aty jøts mets yą̲ mdøkɨt ndøjkjøøjty;

7 paty ø kø'øm tø nganay'a'ejxɨyɨ jøts mets jeexyɨp kø'øm tø n'atsɨxą̲'ą̲y. Ana'am ja'ayɨ, jøts øts ja ndumbɨ cho'okt.

8 Ane'emy ø nayɨde'en nwɨndsøn xyik'ity, nay ja øts ndumbɨtøjkmɨdɨ pøn ø n'ana'amɨdɨp. Ku pøn nnøjmɨ: “Nøjkx”, nøjkxpts ja'. Uk nnøjmɨts øts yø ndumbɨ o ti, jatyɨts yø jade'en tpaduñ.

9 Ja'ayɨ Jesús ja jade'en tmadøøy ñɨgyumą̲ą̲p ja tją̲'wɨyɨɨ'ñ ku ja jąą̲'y jade'en, jøts ja tnɨwą̲'ą̲kjɨmbijty pøn jaty ja jam wyɨnaty payø'øyɨp, jøts ja tnɨmą̲ą̲y:

—Tyimyjanch, nɨ Israelɨt jąą̲'y øts yą̲ mą̲ jade'en ngapą̲ą̲dynɨm są̲m yą̲'ą̲t jąą̲'y tmøødɨn ja janchją̲'wɨn møk'ampy.

10 Jøts ku ja wą̲ą̲bɨ yją̲'ttøø møøt ja jøpkuyø'øyɨbɨdɨ jam tøjkjotp mą̲ ja pamą̲ą̲'y jam wyɨnaty, tødamɨk ja wyɨnaty myøkpøjknɨ ja pamą̲ą̲'y.

Ku ja Jesús tyikjujkpyiky ja ku'øktyø'øxy myajnku'nk jam Naín

11 Ukją̲jts ja jade'en, xjats ja Jesús ñijkxy jam mą̲ kąjp txøøwɨ Naín, mayjąą̲'yts ɨdø'øn ja jam wyɨnaty pawɨdejtɨp, may ja pyabøjkpɨtøjk ja jam tmøødɨ.

12 Kuts ja yją̲'jty jam kąjpwɨngon, jøts ja ojts t'ejxpą̲ąty tu'uk ja oo'kpɨ yikpagɨ'ɨy jøts ja y'atsnąxøkɨt, tu'umchɨ dø'øn ja tø'øxyøjk ja t'u'nk'aty, jøts ku'øktyø'øxy ja'. Mayts ja yik'oo'kpɨ pɨdø'kpɨ jamdɨ.

13 Jøts ku ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm ojts t'ixy ja ku'oogɨ, yik'ayo'ijxyɨm, jøts ja tnɨmą̲ą̲y:

—Amon, kidi myą̲'ą̲xy.

14 Wɨnets ja Jesús twɨngunøjkxɨyɨɨ'ñ ja oo'kpɨ, jøts ja kajuun ja tnɨxą̲jɨyɨɨ'ñ, jøts ja oo'kpɨ kɨɨbyɨ ja tkɨɨdyą̲ktøø, jøts ja Jesús tnɨmą̲ą̲y ja oo'kpɨ:

—Mets u'nk ɨdø'øn nnɨmaapy: ¡Pɨdø'øk!

15 Xjats ja kyu'xkukɨyɨɨ'ñ pøn ɨdø'øn wyɨnaty tø y'øøky jøts ja kyą̲jpxpɨnɨbøjkɨyɨɨ'ñ, xjats ja u'nktą̲ą̲k ja yiktagɨdøjkɨyɨɨ'ñ ja y'u'nk, ja Jesús ja kømøøjyɨyɨp.

16 Jøts ku ja jade'en nɨdukɨ'ɨyɨ t'ejxtøø, jøts ja yjanchø'jkɨdøø, jøts ja ttukmɨją̲'wɨdøø ttukunuu'kxyją̲'wɨdøø ja Dios, nømdɨp ja':

—Yą̲ Dios ja myøjkugajpxy tø kyaxɨ'ɨky adøm njąą̲'yjøøjty.

Nayɨde'en ja wyą̲'ą̲ndɨ:

—Dios tø tnɨmiñ ja kyą̲jp jøts tpudøkɨt.

17 Yiknɨją̲'wɨgyøjx ja jam wɨne'enɨn ja jąą̲'y jam chøønɨdɨ jam Judeɨt etjotp, ku wyɨnaty ja Jesús tø tyikjujkpyiky ja oo'kpɨ.

Ku ja Juan Bautista tkexy ja kyugajpxy

18 Xjats ja Juan Bautista ja tnɨją̲'wɨyɨɨ'ñ, nayɨde'en ja pyabøjkpɨ ja wyɨnaty tø tyamɨmadyą̲'ą̲gɨyɨ, wɨnets ja tyą̲ą̲jxɨyɨɨ'ñ namajtsk ja pyabøjkpɨ,

19 jøts ja ojts ttanɨguexy ja Jesús, jøts ja t'atsyiktø'ødɨt pønɨ ja' ɨdø'øn janch Cristo pøn wyɨnaty menwą̲mp yiknɨtsokpɨ. Uk kidi ka'ats, wɨnets ja abikpyɨ ja tjøp'ejxtɨt.

20 Jøts ja wɨngon twɨngunøjkxɨdøø ja Jesús pøn ja Juan wyɨnaty tø tyanɨguexyɨdɨ, jøts ja tnɨmaadyøø:

—Ja Juan Bautista øø tø xkexy jɨdsɨk øø nyiktø'øt pønɨ janch ja Cristɨk mets ɨdø'øn midi yiknɨgą̲jpxp menwą̲mp yiknɨtsokpɨ. Pønɨ ka'ats, wɨnets øøts jadu'ukpɨ njøp'ext.

21 Ku ja wyɨnaty tø yją̲'ą̲ttɨ, wɨnets ja Jesús nay jatyɨ tyiktsøøjky may ja jąą̲'y pømbɨ pą̲'ą̲m pøjkɨdɨp, pømbɨ o ti ją̲'ą̲mbɨ tmøøt'ą̲jttɨp, pømbɨ ja mɨku' tmøøt'ą̲jttɨp, ñayikwɨn'ejxwą̲'kxmɨp ja' ja may wɨnąp jąą̲'y.

22 Jøtsnɨm ja y'adsojɨmbijty jøts ja wyą̲ą̲ñ:

—Nøjkxtɨ jøts xukmado'odɨt ja Juan ti jaty yą̲ tø x'ejxtɨ xmadowdɨ. Tamɨmadyą̲'ą̲ktɨ jade'en są̲ yø wɨnąp jąą̲'y wyɨn'ejxwą̲'kxtɨ, są̲ yø pakpamą̲ą̲'y yø'ødyɨ, są̲ yø putspɨ cho'oktɨ, są̲ jaty yø nąt jąą̲'y myadowdɨ, są̲ oo'kpɨ yjujkpyøktɨ, jøts są̲ ayoobɨ jąą̲'y yiktukmadowdɨ ja øgyajpxy ja ømyadyą̲'ą̲ky midi yiknɨtsokp.

23 Ejtnɨ xonɨ ja'adɨ pøn ø xmɨbøjktɨp, ka'ap twɨnmayɨmbettɨt twɨnmay'adøjtɨt są̲ts ø xjanchją̲wɨdɨ.

24 Xjats ku ja wyɨmbejtnɨdøø midi ja Juan wyɨnaty tø tkexy, jaats ja Jesús
ttamɨmadyąktøjkɨyɨɨ'ñ ja mayjąą'y, ja Juan yiknɨmadyąkp, yɨde'en ja wyąąñ:
—¿Ti meets ojts x'ats'ixy jam abąk etjotp? ¿Tu'uk ja jąą'y midi jade'en ejxɨm kapy midi
poj yik'ø'yɨmbejtɨp yik'ø'y'adøjɨp? Ka'axɨ ja yjade'enɨ, pø tu'ukyɨxɨ tmɨ'ity ja wyɨnmąą'ñ.
25 ¿Tits ɨdø'øn ojts x'ats'ejxtɨ? ¿Tu'uk ja jąą'y pøn janch øybɨ wet tø ñadyaxoxɨyɨ? Pø
wą'ątsxɨ mee xnɨjąwɨdɨ pøn tsuj wet nadyaxojxɨdɨp, pøn nekɨm taxondɨp pyɨktą'ąky,
jamts ja ñachojk'ityɨdɨ jam wɨndsøn tyøjkjotptɨ.
26 ¿Tits ɨdø'øn mjanch'ats'ejxtøø? ¿Tu'uk Dios kyugajpxy? Janch ja', ja' midi jawaanɨ
møj, nɨka'ap yjade'enɨ sąm yjadu'ukpɨdɨ.
27 Yø Juan ɨdø'øn yiktejp ku Dios kyajpxy yɨde'en wyąąñ:
Łxyą ngajxjawyenɨ tu'uk ja nngugajpxy,
pøn tyiktøøjɨp tyiktuudąąjkɨp ja jąą'y wyɨnmąą'ndyɨ jøts myikupøkt ku ɨxpøjkɨn
xmɨnøjkxt.
28 Ndukmadoodɨp ɨxyąm jøts ku nɨ mądsoo ka'ap pøn jade'en pyɨdsimñɨm ja Dios
kyugajpxy sąm yø Juan Bautista; pønɨ pønts øts nja' xpaduujnɨp jøts ku tyøkɨ mą øts
ngutujk ndanɨtanɨt ja njąą'y, ja'ats ne'egɨ møj yikpɨktąkp jøts nɨka'ap ja Juan Bautista.
29 Jøts ku ja jąą'y nɨ'ijtyɨ jade'en tmadoodøø pøn jaty wyɨnaty tø yiknøbetyɨdɨ ja Juan,
nayɨde'en ja yikugubajtpɨdɨ, jøts ja tjanchmɨbøjktøø ja Dios jøts kudam ja ka'ap jade'en
mɨbąąt wyɨnmaamyą'ąty;
30 ka'ats ja tmøjpɨktąktøø ja fariseotøjktɨ jøts ja kąjpxwejpɨtøjktɨ są Dios ja wyɨnaty tø
tyamɨdsøkyɨdɨ, jøts ja ka'ap tkupøjktøø jøts Juan ja yiknøbatɨdɨt.
31 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm wyąąñ:
—¿Pønxɨk øts jade'en meets n'uktamɨ'ejxɨp?
32 Jade'en meets ndamɨ'ejxɨ sąm mutsk unąą'jkɨndɨ muum y'adø'øtstɨ jap mąąyjøtpy
ku myɨ'unąą'jk tkagupøjkɨyɨdɨ ja kyuyąjtɨn midi yjatsøjkpy yjaguyątwampy, jade'ents ja
ñawyą'ąñɨdɨ: "Tø øø yikxon njaxu'uxy jøts nɨ mga'atstɨ; tø øø jotmay'øøgyɨm nja'øømɨ,
nɨjade'ents mgajotmay'oo'kmɨdɨ."
33 Kuts ja Juan Bautista tø myiñ jøts ja kyakay kya'uuky ku ja ka'ap vino t'uuky, jøts
meets mnimy jøts ku mɨku' ja myøøt'ajtpy.
34 Jøts ku ø tø njamemɨ jøts ku ø ngaamyɨ n'ukmɨ, jøts mnømɨdɨ jøts ku øts janch kąxɨm
ngay n'uuky, jøts ku øts ja møøt namyɨgu'uk'atyɨyɨ ja yikugubajtpɨdɨ møøt ja ka'øyjąą'dyɨ.
35 Pønɨ pønts ja Dios yja' tkupøjkɨp, ja'ats tją'gyukɨp sąm ja Dios yja' ttsøkyɨn.

Ku ja Jesús jam fariseo tyøjkjotp wyɨnaty pøn txøøw'ąjtp Simón

36 Xjats ja fariseɨt nɨdu'uk tnɨmąąy ja Jesús jøts ja tmøødɨt kaabyɨ tyøjkwɨndum.
Jøts ɨdø'øn ja ojts tmøødɨ, ojts ñijkxy, tyøjkɨyɨɨ'ñ jam fariseɨt tyøjkjotp, ja kaabyajt
twɨnguwa'jtsɨyɨɨ'ñ.
37 Wɨnets ja tø'øxyøjk tu'uk pøn ka'øyjąą'y'ąjtp midi jam tsɨnaapy jam kąjpjotp, ku ja
tnɨją'wɨyɨɨ'ñ jøts ku ja Jesús wyɨnaty tø ñijkxy kaabyɨ jam fariseɨt tyøjkjotp, jamts ja ojts
tmɨją'ąty ja pą'ąkxuu'kpɨ, tsągueegɨ tu'jtsjøtpy.
38 Ñɨyąxpɨm ja twɨngugu'xɨyɨɨ'ñ ja Jesús tyeky, jøts ja wyeenøø ja ttuktaxø'jky. Jøts ja
nay jatyɨ ja wyąąy ttawɨbø'øty jøts ja ojts ttsu'kxy, ojts ja ttabakją'ąxy ja pą'ąkxuu'kpɨ.
39 Jøts ku ja fariseo ja ojts jade'en t'ixy pøn ja Jesús wyɨnaty tø wyayɨ mɨgaabyɨ,
yɨde'en ja wyɨnmąą'ñ ja jap tyikyø'øy: "Pønɨ janch Dios kyugajpxy yø jąą'y jeexyɨp,
tø yø jeexyɨp tją'wyɨnɨ pøn yø ɨxa tojnɨp mąjtsɨp, pønɨ pøn tø'øxyøjk yø', pø ejtpts yø
yjantyimpyøktyun'ity yø tø'øxyøjk."
40 Wɨnets ja Jesús tnɨmąąy ja fariseo:
—Simón, nmɨgąjpxwampy.
Jøts ja fariseo y'adsøøy:
—Yɨnet Wɨndsøn.
41 Xjats ja Jesús wyąąñ:

—Namajtsk ɨdø'øn ja jąą'dyɨ pøn tmɨyoj'ąjttɨp tu'uk ja meeñ'anuu'kxyąjkpɨ. Tu'uk tmɨyoj'aty magoxk magø'pxy denario jøts jadu'uk wɨxijkxmyąjk;
42 jøts kumɨ ka' ɨdø'øn ja tkubattɨ nɨpøn tkagubety ja yoj, jøts ja meeñ'anuu'xyąjkpɨ ka'ap ja są tijy øy ja tkagubattɨt, ojts ja ttamee'kxy ja myɨyoj. Nɨgąjpxts ɨnet, ¿pømbɨ ja jawaanɨ tsojkɨp, pømbɨ ja jawaanɨ takajxąjkɨp?
43 Jøts ja Simón y'adsøøy:
—Ja' yjąwɨ pøn ja yoj kajaa tmøøt'ąjtp.
Jøts ja Jesús wyąąñ:
—Janch tɨy ɨdø'øn mwą'ąñ.
44 Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja tø'øxyøjk jøts ja tnɨmąąy ja Simón:
—M'ijxpxyɨ yø tø'øxyøjk, ku tø ndøkɨ yą mdøjkjøøjty ka' mets ja nøø tø xmø'øy ja ndekpyujɨk; tøts øts yø tø'øxyøjk ne'egɨ xapakpujy ja wyeenøø jøts ja wyąąy yø tø ttuktatɨ'ɨch.
45 Ka'ats mets ndeky tø xtsu'kxɨ, jøts ku yø tø'øxyøjk, jaayɨp ku tø ndøkɨ ɨxa øts ndeky yø jade'en xtsu'kxɨ.
46 Ka' mets ngubąjk aceite tø xpɨktąąjkxɨyɨ, tøts øts yø tø'øxyøjk ja pą'ąkxuu'kpɨ ndeky xpɨktąąjkxɨyɨ.
47 Paty mets ɨdø'øn nnøjmɨ, pønɨ pøn ja tsojkɨn waanɨ tmøøt'ąjtp nayɨde'ents ja waanɨ yikpojkpɨmaa'kxt; jøts yø tø'øxyøjk møj ja tsojkɨn yø tmøøt'aty paty pyąąt'atyɨ jøts ja pøky yikmaa'kxkøxt.
48 Jøts ja tnɨmąąy ja tø'øxyøjk:
—Nmee'kxpy øts, u'nk, yø mbøky.
49 Wɨnets ja mɨgaabyɨdɨ pøn jaty ja jam wyɨnaty møøtsɨnąąjyɨp yjanch-nawyąmbɨnąxwą'jkɨdøø:
—¿Pøn jąą'y yą'ąt ndejɨnt, sudso pøky pąąt yø tmee'kxy?
50 Jøts ja Jesús yɨde'en ja tnɨmąąy ja tø'øxyøjk:
—Ja'agøjxp mets ja mbøky tø nmaa'kxɨ ku me tø xjanchjąwɨ, nøjkxnɨts jotkujk.

8

Ja tø'øxyøjk pøn jaty ja Jesús pyudøjkɨdɨp

1 Tøts ja wyɨnaty y'uknaxy jade'en, jøts ja Jesús t'ayø'øgyɨjxy ja kąjp ja møj ja mutsk møøt ja pyabøjkpɨtøjk namakmajtsk, jøts ja tkąjpxwa'kxy ja øgyajpxy ja øy'ayuujk midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy.
2 Nay jam ɨdø'øn ja yjamyøøt'ąjtmɨyɨdɨ ja tø'øxyøjkmɨdɨ pøn ja wyɨnaty tø tyiktsø'øky, jøts pøn ja wyɨnaty tø tkąjpxpɨdsøjmɨ ja mɨku' jøts ja ttukmajtstu'uty. Ja María dø'øn jam wyɨnaty pøn yiktejp Magdalena, pøn ja mɨku' wyɨnaty nɨwɨxujk tø myajtstu'udyɨyɨ;
3 nay jam ja Juana wyɨnatymɨ, ja Chuza ñɨdø'øxy, ja' ñɨdø'øxy pøn ja Herodes tumbɨ'ąjtɨp, pøn tukɨ'ɨyɨ t'ejxp tnɨją'wɨp ti jam ejtp ka'ejtp mą ja Herodes jam wyɨndsøn'aty; jam ja Susana wyɨnatymɨ jøts may abikpyɨ jąą'dyɨ pøn jaty ja tigati tabudøjkɨyɨdɨp.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja jąą'y pøn nøjkx neppɨ

4 May jąą'y ja Jesús jam ojts ñɨmiñɨyɨ pøn jaty tsoo'ndɨp o mą abikyąjp jøts ja Jesús yik'ejxwą'ąñ; jøts ku ja jąą'y may'ampy myujkpejty, jøts ja ttamɨmadyąktøjkɨyɨɨ'ñ tu'uk ja ejxpąjtɨn madyą'ąky. Jøts ja wyąąñ:
5 —Tu'uk ɨdø'øn ja jąą'y chøø'ñ tømtwøjpɨ. Jøts ku ja twɨjy, øy ja tømt o mą ñąxkɨdąąjky. Midi'ibɨ ñajtswøjɨyɨɨ'ñ jam tuu'ąm, ja'ats yiktaa'nbu'uxkɨgyøjx jøts ja joon ja wą'ąts tpeemujkɨjxy.
6 Midi'ibɨts ñajtswøjɨyɨɨ'ñ jam tsąą agujkp, ojts ja jam yjamuxy jøts ja jatyɨ tyøtsjø'knąą ja'agøjxp ku ja nąąjx jam kyanekɨ.

7 Midi'ibɨts ñajtswøjɨyɨɨ'ñ mą ja magyujp jam wyɨnaty myuxwą'ąñ, ja'ats ja ojts ñɨ'ąą'mbajtɨnɨyɨ. Ku ja myujxmɨ wɨnet jøts ja nɨwɨne'en kyayikyonmøjkɨyøø.
8 Midi'ibɨts ñajtswøjɨyɨɨ'ñ jam pu'uty ñąxkøjxp, jøts ku ja yøøñ jøts ja ojts yikxon yjantyimdyøømɨ, magø'pxy magø'pxy ja pyąjkpejty ja tu'ukpɨ tømt.
Ku ja Jesús jade'en myadyąk'abąjtɨyɨɨ'ñ, jøts ja møktą'ąky wyąąñ:
—Pønɨ pøn ją'gyukɨwyąmp, wan tją'gyukɨ.

Tigøjxp ɨdø'øn ja Jesús ejxpajtɨn madyą'ąkyøjxp ja y'ɨxpøjkɨn tyaky

9 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk ja yiktøøjɨyøø ti dø'øn jade'en tyijpy, sudso yikją'gyukɨt ja'abɨ madyą'ąky.
10 Xjats ja t'adsøøy jøts ja tnɨmąąy:
—Meets yø Dios mduknɨją'wɨyɨp ja y'ayu'uch wɨnmąą'ñ są ja' kyutujk midi ja tyanɨtanaapy ja yjąą'y, jade'ents meets ja mdyimyiktukmadøy; ka'ats ja abiky jąą'y nayɨde'en madyą'ąkyøjxp tnɨjąwɨdɨt, ejxpajtɨn madyą'ąkyøjxp øts yø ja'ayɨ ndamɨmadyą'ąktɨt jøts kø'øm tnɨmado'odɨt tkanɨmado'odɨt nayɨde'en pønɨ są ø xpabøktɨ xkapabøktɨ.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy sudso dø'øn yikją'gyukɨt ku jąą'y neppɨ ñijkxy

11 'Yɨde'en ɨdø'øn yø madyą'ąky tijy: Jade'en ja tømt yikpɨktą'ąky sąm ja Dios kyajpxy y'ayuujkɨn;
12 jøts midi yiknajtswøjɨyɨɨ'ñ jam tuu'ąm jade'en ja yikpɨktą'ąky sąm ja jąą'y pøn ja tpatmadoodɨp ja Dios kyajpxy, jøts ku ja t'ukją'gyukɨdɨ xjats ja mɨku' ja jatyɨ pyøjkxɨyɨdɨ jøts ja ka'ap tmɨbøktɨt, jøts ja nɨsudso'ampy kyanɨtso'ok'ąttɨt.
13 Jøts ja tømt jade'en yikpɨktą'ąky midi yiknajtswøjɨyɨɨ'ñ jam tsąą agujkp sąm ja jąą'yɨndɨ pøn tmadoodɨp ja øgyajpxy ja øy'ayuujk, jøts ja ejtnɨ xonɨ t'ukpabøjkojtɨ y'ukjanchją'wɨdɨp ja'; kuts ja yiin waan są tkujątɨdɨ jøts ja jatyɨ tmajtstu'uttɨ, jatyɨ ja ñayjɨbikpyɨktą'ągyɨdɨ ja'agøjxp ku ja jade'endɨ sąm ja ujts kya'ąą'tsmɨwenɨnɨm.
14 Jøts ja tømt midi ñajtswøjɨyɨɨ'ñ jam kujp agujkp, jade'en ja yikpɨktą'ąky sąm ja jąą'dyɨ pøn tjamadoodɨp ja øgyajpxy ja øy'ayuujk, yjajanchją'wɨdɨp jøts nɨka'ap t'ukpadunɨdɨ, ja' ja ne'egɨ yikmajadąktɨp ja pyɨktą'ąky, ja myeeñ, ja yjɨngąąp, ja yjotkujk'ąjtɨndɨ. Jade'ents ja tka'ukyikmøjtøjkɨnɨdɨ ja øgyajpxy ja øy'ayuujk jøts ja nɨti tkayikwɨngaxø'øktɨ Dios wyɨndum.
15 Jøts ja tømt midi ñajtswøjɨyɨɨ'ñ jam pu'uty ñąxkøjxp, jade'en ja'amɨ sąm ja jąą'dyɨ pøn amumjoojt nadyamɨyojxɨdɨp ja Dios, jøts ja jade'en tpatmadojɨdɨ ja y'øgyajpxy y'øy'ayuujk. Møk ja yjanchją'wɨn ja tpɨktą'ąktɨ, ka'ap ja juunɨ ttamajtstu'uttɨ, ja'ats ɨdø'øn tyikwɨngaxø'ktɨp ja øgyajpxy ja øy'ayuujk.

Nɨti jadi'iñɨ kyatañ, kuwąñɨm ja tyimyiknɨjąwɨ

16 'Kidi ja'ajɨp ja jąj yiktaguno'kp jøts ja yikumutst uk jøts ja yikpɨktą'ąkt jap mąąbajt patki'py; ja' ja wyą'ąñ jøts ja yikpɨktą'ąkt jam køjxp mą yjąjt tyøø'kxt, jøts ku jam pøn tyøkɨt ka'ap ja jam kube'ets kugoots yją'ąttɨt.
17 Ti ka'ukyikpątp ku ti yjayu'uch'ity. Øy kajpxy ayuujk yjagayiknɨgąjpxwą'ąñ, kuwanɨts ja yiknɨjąwɨ pønɨ są ja y'ejxɨ tyɨyɨ.
18 'Jade'ents ɨdø'øn øy xmado'odɨt; pøn tpabøjktɨp jøts tmadogukɨwyą'ąndɨ øy øy, jąąkyikpudøkɨpts ja yikxondɨ jøts ja tją'gyukɨdɨt. Pønts ka', jąąktyimyikpøjkxɨdɨp ja' ja wyijy'ąjtɨndɨ midi ja jąąkjanadyają'wɨyɨdɨp jøts ja nɨsudso'ampy tkidyimyją'gyukɨdɨt.

Ja Jesús tyąąk jøts y'uch

19 Wɨnets ja Jesús y'uch yją'ttøø møøt ja tyąąk mą ja jam wyɨnaty, nɨka'ap ɨdø'øn ja tpąątɨ wɨngon kumɨ janch mayjąą'y jam wyɨnatyɨ.
20 Xjats ja Jesús yiktukmadøøy jøts ja yiknɨmąąy:
—Ja mdąąk møøt ja m'uchtɨ ja' mmɨgąjpxwąjnɨp, ɨxap ja tøjkwimptyɨ.

21 Jøts ja t'adsøøy:
—Ja' øts ɨdø'øn ndąągɨp, ja' øts ɨdø'øn n'uchɨdɨp nmɨgu'ugɨdɨp, pøn tmadoodɨp ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk jøts ja jade'en tpadundɨ pønɨ są nwą'ąñ.

Ku ja Jesús tyiknajxy ja møk poj jøts ku ja tyik'amøkɨyɨɨ'ñ ja mejy

22 Wɨnets ja nay ja'abɨ xøøw tyøjkɨyɨɨ'ñ bąrkɨjøtpy møøt ja pyabøjkpɨtøjk, jøts ja tnɨmąąy:
—Wan tjąą'myɨndɨ jam jaduktamąjñ.
Jøts ja ñøjkxtøø,
23 jam ja wyɨnaty mejkyujk'ąmdɨ ku ja Jesus mya'oo'knąą. Jøts ja møk poj ja jam jotmøñ pyąąjtɨdøø, yikxon ja nøø jam bąrkɨjotp yjanchtøjkyɨnɨ øy ja tyiknɨtɨgøøñɨt.
24 Jøts ja tyujxtøø ja Jesús jøts ja tnɨmaadyøø:
—¡Wɨndsøn! ¡Wɨndsøn! ¡Nøøjøø'kxwąą'nɨndɨp!
Wɨnets ja Jesús pyɨdɨ'jky jøts ja møk'ampy twɨngugąjpxɨyɨɨ'ñ ja møk poj ku ja nøø ja tyiktojmjɨ'ɨky adsø'jkɨbɨm; jøts ja poj jatyɨ yjanch'amø'jty, jadi'iñɨ ja myøøñ.
25 Jøts ja tnɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk:
—¿Mą dø'øn ja mjanchją'wɨndɨ xyiktunwą'ąndɨ?
Tø ja yjanchnɨchø'jkɨdyɨgøøñɨdɨ, ñɨgyumąąp ja tyimyją'wɨdøø jøts ja xem yąm ñawyąjnɨdøø:
—¿Ti pønɨmts yą'ąt jade'en, pø mɨmadojɨpts ja poj yø', pø mɨmadojɨpts ja nøø yø' ku yø t'ane'emy?

Ja Gadarɨt jąą'y pøn wyɨnaty ja mɨku' tø tyatøkɨyɨ

26 Jøtsnɨm ja yją'ttøø jam Gadarɨt etjotp midi ɨdø'øn ja jaduktamąjñ tąmp Galileɨt et wɨngon.
27 Jøts ku ja Jesús jam wyɨnąąjky, yø'øpyɨdsɨɨmy, jøts ja ñɨmejnøø tu'uk ja kugąjp pøn ja mɨku' wyɨnaty jekyɨp tø tyatøjknɨyɨ. Nɨwą'ąts ɨxwą'ąts ja wyɨdejtnɨ, ka'ap ja tyøjkjotp y'uktsɨnaañɨ, jam ja chɨnaadyąknɨ mą ja oo'kpɨ ñąxøkɨdɨ.
28 Jøts ku ja t'ejxpąąjty ja Jesús jøts ja jatyɨ twɨnguxanąąy, yɨde'en ja tjantyimñøjmɨ møktą'ąky:
—Jesús, Dios U'nk tsąjpjøtpyɨt, ¿ti ø xanɨbøjkɨp? Tun may'ąjt kidi xjantyimy'ayo'onduñ.
29 Ja' ɨdø'øn ja jade'en tyikwąmp ku ja Jesús ja mɨku' møk'ampy t'ane'emy jøts ja jam pyɨdsø'ømt ja jąą'y y'ąm yjotp. Ejtp ɨdø'øn ja mɨku' ja xyumɨmɨ'adɨ'ɨchɨyɨ ku ja yjayiktagɨwɨɨñ yjayiktapakwɨɨñ pujx kadeen; jatyɨ ja ttapojtɨguixy yąm ja jąą'y ja jade'en tø yja'uktajotkujk'ąjtmɨyɨ jøts ja nɨmą kyanøjkxt, jøts ɨdø'øn ja mɨku' ja yikakwɨdityɨ o mą jam abąk etjotp.
30 Jøts ja Jesús yɨde'en tyiktɨɨy:
—¿Ti mxøøw?
Jøts ja y'adsøøy:
—Legión ø nxøøw.
Ja'agøjxp ja jade'en ñaxyøømø'øyɨ kumɨ janch may mɨku' ja wyɨnaty tø tyatøkɨyɨ.
31 Ja'axɨ dø'øn jade'en kø'øm wąndɨp jøts ja tnɨmaadyøø ja Jesús jøts ja ka'ap kyaxɨdɨt jap mą mɨku' y'ayo'ombąątɨ.
32 Jamts wyɨnaty ja kuch yjøø'kxwɨdejtmɨdɨ jam kojpkøjxp ku ja mɨku' ñuu'kxąktøø jøts ja ttatøkɨdɨt ja kuch; yikjąjt ɨdø'øn ja Jesús ja jade'en.
33 Xjats ja mɨku' tmajtstuttøø ja jąą'y jøts ja kuch ja ttatøjkɨdøø, wɨnets ja jɨyujk nɨdukɨ'ɨyɨ yjanchepkuwo'ongøjxtøø jøts ja nøøjøtpy ñaxkɨdąkøjxtøø, japts ja ojts ñøøjøø'kxkøxtɨ.
34 Jøts ja jąą'y pøn wyɨnaty kuch'ejxtɨp ku ja jade'en t'ejxtøø yjątt ɨ kyubattɨ ja kyuch, jøts ja yjantyimchø'jkɨdøø, jøts ja kyaknøjkxtøø jam mą jaty pøngapøn chøønɨ kąmjotp jøts nayɨde'en jam kąjpjotp, jamts ja tukɨ'ɨyɨ ttamɨmadyąkøjxtøø.

35 Jøts ja jąą'y ja tnɨdso'ongøjxtøø jøts ja t'ejxwą'ąndɨ pønɨ janch ɨdø'øn jade'en. Jøts ku ja yją'ttøø jam mą ja Jesús jam wyɨnaty, xjats ja t'ejxpąttøø ja jąą'y pøn ja maamyɨku' wyɨnaty tø myajtstu'udyɨyɨ jøts ku ja jam chøønɨ wijy kejy, xøxy piky ja jam mą ja Jesús wyɨnaty tyanɨ, jøts ja yjantyimchø'jkɨdøø.

36 Jøts ja jąą'dyɨ pøn wyɨnaty kø'øm tø tyimy'ejxtɨ, ja'ats ja tmadyąktøø sudso'ampy ja ja jąą'y wyɨnaty ja maamyɨku' tø myajtstu'udyɨyɨ.

37 Ja'agøjxpts ja jąą'y nɨ'ijtyɨ ñuu'kxąktøø pøn jaty jam wyɨnaty tsɨnaadyɨp Gadara jøts ja Jesús jam pyɨdsø'ømt etjotp, pø jantyimchø'jkɨdɨpxɨ dø'øn ja'adɨ. Jade'ents ja Jesús ttatøjkɨyɨɨ'ñ ja byąrkɨ jøts ja chø'jñ.

38 Jøts ja jąą'y pøn wyɨnaty tø myajtstu'udyɨ ja maamyɨku', ja'ats møk'ampy nuu'kxąkmąą jøts ja yikmøødɨt jøts Jesús ja tmøøtnøjkxt, jøts ja ojts t'ane'emy jøts ku ja ne'egɨ tyą'ąnt, yɨde'en ja tnɨmąąy:

39 —Nøjkx mdøjkwɨndum, jamts xnɨgąjpxt xnɨmadyą'ąkt są Dios tø m'ødyuñɨyɨ.

Nøjkx ɨdø'øn ja jąą'y jøts ja ttamɨmadyąktøjkɨyɨɨ'ñ amuum ja mayjąą'y są Jesús ja wyɨnaty tø yikmøkpikyɨyɨ yik'øy'atyɨyɨ.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'øxyøjk pøn ja Jesús wyet ojts ttojnɨ

40 Jøts ku ja Jesús wyɨmbejtnąą ñøjkxnɨmąą jam jaduktamąjñ, pøkpąąt may jąą'y ja jam yjanchją'wɨyøø, pø tum awejxɨpxɨ ja jąą'y ja wyɨnaty.

41 Xjats tu'uk yąą'dyøjk yją'jty pøn txøøw'ąjtp Jairo, ja' ɨdø'øn jam wyɨnaty tnɨwɨndsøn'ąjtp ja tsąptøjk. Jøts ja ñagyuxendyąąjkøø jam Jesús tyekyjø'øm jøts ja tnɨmąąy, ojts ja ñuu'kxą'ąky jøts ja myøøtnøjkxɨyɨt jam tyøjkwɨndum.

42 Jam ja tyu'ukpɨ nøøxu'nk, makmajtskɨn ja' yjumøjt ja wyɨnaty, ja'ats jam wyɨnaty oo'kp ka'oo'kp. Jøts ku ja Jesús ojts ñijkxy, janch may jąą'y ja pyadso'onøø, janch yikxon ja yik'atejmuky.

43 Jamts tu'uk tø'øxyøjk pamąą'y, myakmajtsk jumøjtyɨp ja tąjxnaxyɨ ja pyąąjtnɨyɨ. Tø ja tnɨdya'ayodøjkɨnɨ ku tsøøyɨbɨ ja jadɨne'en tjamɨjuy jøts ja nɨpøn yjanchkayiktsø'øgyɨyɨ.

44 Xjats ja ojts wɨngon tjɨguyø'øyɨ ja Jesús, jøts ja wyet pą' ja ojts tjøjxɨ, jøts ja tyąjxnaxyɨ ja nay jatyɨ y'adujky.

45 Jøts ja Jesús yɨde'en tyiktɨɨy:

—¿Pøn ø tø xøñ?

Kuts nɨpøn tkanɨgajpxy, jøts ja Pedro møøt ja myɨgu'uk wyąndøø:

—Wɨndsøn, pø mjanchyik'atejmujkpts, nugots mjanchyiktejmiñ mjanchyiktejxɨpy, jøts mnimy: "¿Pøn ø tø xøñ?"

46 Jøts ja Jesús wyąąñ:

—Tø ø nyiktøñ, tø njąwɨ jøts ku øts nmøk'ąjtɨn tø nduktamøkpiky tu'ugɨn ja jąą'y.

47 Xjats ja tø'øxyøjk, pø ja'axɨ tam ɨdø'øn yiktejp, jøts ja ojts ñɨmyɨbejpnɨ ñɨchɨyuuñɨ ñagyuxendyą'ągyɨ jam Jesús tyekyjø'øm, jøts ja ojts ttukmadøy jam mayjąą'y agujkp tigøjxp ku ja wyɨnaty tø ttøñ jøts ku ja nay jatyɨ myøkpɨjky.

48 Wɨnets ja Jesús ja ñɨmąąjyøø:

—Ja'agøjxp u'nk tø mmøkpiky ku ø tø xjanchjąwɨ. Nøjkxnɨ ąmgujk jotkujk.

49 Ɨxam ja Jesús wyɨnaty jade'en wyą'ąñɨm, ku yją'jty tu'uk ja jąą'y pøn tsoo'mp jam tsąptøjk wɨndsøn tyøjkwɨndum, ja Jairo. Jøts ja Jairo yiknɨmąąy:

—Tøts ja mnøøx y'anuu'kxɨñɨ, kidi yø wɨndsøn nugo x'adsejp'adɨ'ɨch.

50 Jøts ku Jesús ja jade'en tmadøøy, jøts ja tnɨmąąy:

—Kidi mdsø'øgɨ, møk m'ąąw mjoojt xpɨktą'ąkt, tu'ugyɨ ø xjanchjąwɨt, jujkpyøkp ja m'u'nk ɨnet.

51 Jøts ku ja jam tøjkwɨndum yją'ttøø, ka'ap ja jap tøjkjøtpy pøn tyiktøjkɨyɨɨ'ñ, ja Pedro ja ja'ayɨ myøøtøjkɨyɨɨ'ñ møøt ja Jacobo møøt ja Juan jøts ja u'nkteety u'nktąąk jade'eñɨ.

52 Janchyąxtɨp ja wyɨnatyɨ, ja y'u'nk ja tyimchaachpa'ayoodɨp. Jøts ja Jesús ja ñɨmąąjyɨdøø:

—Kidi myą'ąxtɨ; ka'ap yø kiixy y'øøky, mąąpts yø ja'ayɨ.
53 Jøts ja yjanchyiknɨxijky, pø ñɨją'wɨdɨpxɨ ja' jøts ku ja wyɨnaty tø y'oo'knɨ.
54 Xjats ja Jesús ja tmąjch kyøjøp'ąm, jøts ja møk'ampy tnɨmąąy:
—Pɨdø'øk, u'nk.
55 Jøts ja yjujkpyɨjky, nay jatyɨ ja pyɨdɨ'jky; jøts ja Jesús ja ojts tnɨ'ane'emy jøts ku ja tyika'adyɨt.
56 Ñɨgyumąąp ja møjąą'y ja tyimyją'wɨdøø jøts ja Jesús ja tnɨmąąy jøts ka' pøn ttukmado'odɨt ku dø'øn ja wyɨnaty jade'en tø tyuñɨ yjatyɨ.

9

Ku ja ñɨmakmajtskpɨ pabøjkpɨtøjk yiktanɨpøktɨ ja tunk jøts ja yikajxtsoondɨ

1 Xjats ja Jesús tnąnkñamyujkøø nɨmakmajtsk ja pyabøjkpɨtøjk jøts ja myøk'ąjtɨn ja tmøøy, ojts ja tkutujkmø'øy jøts ja tyikpɨdsøjmɨdɨt ja jąą'y ja mɨku', jøts ja tyikmøkpøktɨt ja pamąą'y.
2 Ojts ja tkexy jøts ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk ja tkąjpxwą'kxɨdɨt midi ja tyanɨtanaapy ja yjąą'y jøts ja tyiktso'oktɨt ja pamąą'y.
3 Jøts ja tnɨmąąy:
—Ka' mnɨyø'øyɨk xko'ondɨt, nɨti xkako'ondɨt, nɨ tąjk, nɨ pejn, nɨ tsąpkaaky, nɨ meeñ. Tu'ugyɨ mwet xmɨnøjkxtɨt midi ɨxja mwet'ąjttɨp.
4 Jøts ku mdøjk'amɨdo'odɨt o mą pønɨ mą mją'ątti, tu'ugyɨts jam mją'tą'ąktɨt kunɨm jam mdsoondɨtnɨm.
5 Jøts ku mą pøn mgagupøkɨdɨt, tanąxtɨts ja kąjp, ja'ayɨ ja pu'ux x'ukwɨnaptɨt jøts jade'eñɨ xuk'ejxtɨt jøts ku jade'eñɨ tø mnañɨwą'ąchɨdɨ.
6 Jøts ɨdø'øn ja yø'øwyą'kxtøø, ñøjkxtøø o mągąjp, jøts ja jam tkąjpxwą'kxtɨ ja øgyajpxy ja øy'ayuujk jøts ja pamąą'y ja tyiktso'oktɨ o mądsoo.

Ku ja Juan Bautista ja o'jkɨn tpąąjty

7 Xjats ja wɨndsøn Herodes ku ja tnɨją'wɨyɨɨ'ñ są jaty ja Jesús wyɨnaty y'adɨ'ɨch, jøts ja ka'ap ti tąbyąjtɨn tpąąjty pømbɨ ja nɨmąąjyɨp jøts ku ja Juan wyɨnaty tø yjujkpyiky, ja' wyɨnaty tø pyɨdsimy jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy.
8 Pømbɨts wąndɨp jøts ku ja yja'ajɨ ja Dios kyugajpxy Elías, jøts ku ja' wyɨnaty tø kyaxɨ'ɨky; pømbɨts nømɨdɨp jøts ku ja yja'ajɨ ja Dios kyugajpxy pøn wyɨnaty wɨndi'ixyɨp tø y'atsmendɨ, ja' nɨdu'ugɨn tø pyɨdsimy jadɨgojk.
9 Jøts ja Herodes wyąąñ:
—Pø øtsɨmpts ja Juan kyubąjk kø'øm nąnkyikwɨnąjkøø. ¿Pønts ɨdø'øn ndejɨn yø' ɨxa njamado'ity yiknɨmadyą'ąky janch ñɨgyumąąp?
Jøts ɨdø'øn Herodes ja tjadyimwyɨn'ejxwąąñ.

Ku ja Jesús yikąąy ja nɨmagoxk milbɨ jąą'y

10 Xjats ku ja Jesús kyudanaabyɨ wyɨmbejttøø, ojts ja tyamɨmadyąkixyɨ ti jaty ja wyɨnaty tø ttundɨ. Wɨnets ja ojts twąądsøøñ jøts ja tmøøtnijkxy mą nɨpøn kya'ity jam Betsaida kąjp wɨngon.
11 Kuts ja jąą'y ja tnɨją'wɨdøø, jøts ja ojts tpanøjkxtɨ; kyupøjkts ja Jesús ja' jøts ja ojts ttamɨmadyą'ąky są ja y'ejxɨ tyɨyɨ ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy ja yjąą'y, jøts ja tyiktsøøjky may ja pamąą'y.
12 Jøts ku ja et chuu'ñąą, xjats ja ñɨmakmajtskpɨ kudanaabyɨ ja ñɨmejnøø jøts ja ñɨmąąjyøø:
—Kajxnɨ yø mayjąą'y, jøts nøjkx pyoo'kxnɨdɨ jøts nøjkx t'ɨxaañɨdɨ ja kyąąjyɨk yjøø'kxɨk o mągąjp midi yą wɨngon tąmp, nɨtits yą kya'ity mą adøm yąądɨ.
13 Jøts ja Jesús ja ñɨmąąjyɨdøø:
—Yikaydɨ meets.

Jøts ja tnɨmaadyøø:
—Ja'ayɨts tsa̱pkaaky jap jamagoxkyɨ jøts a̱jkx majtskyɨ, pø wɨnet ɨnet ɨdø'øn pønɨ nda'ajuu'yɨgyøjxp øøts ɨnet yø ja̱a̱'y ja kaaky ja jɨɨ'kxy.
14 Nɨmagoxk milɨn ja ja̱a̱'y jam wyɨnatyɨ. Xjats ja Jesús tnɨma̱a̱y ja pyabøjkpɨtøjk:
—Yik'ɨxa̱'a̱ktɨ tukpik jaty nɨwɨxijkxmya̱jk jaty.
15 Jøts ɨdø'øn ja jade'en tpadundøø, ojts ja ja̱a̱'y y'ɨxa̱køxtɨ.
16 Wɨnets ja Jesús tnɨxa̱jɨyɨɨ'ñ magoxk ja tsa̱pkaaky jøts majtsk ja a̱jkx. Ojts cha̱jp'ixy jøts ja ttamøja̱'wɨyɨɨ'ñ ja Dios Teety. Jøts ku ja t'adujkpa̱jky, jøts ja ojts ttagødøkɨ ja pyabøjkpɨtøjk jøts ja mayja̱a̱'y ja ttaguma'adyɨt.
17 Ojts ɨdø'øn ja nɨdukɨ'ɨyɨ kyay'abɨdsømdɨ, nɨdukɨ'ɨyɨ ja kyujxɨdøø; jøts ja kaaky wyɨnda̱nk ja makmajtsk kach ujts ujts yikpøkmujky.

Ku ja Pedro wya̱a̱ñ jøts ku ja Jesús yja'ajɨ pøn yiknɨtsokp

18 Tuk'ojk ɨdø'øn ku ja Jesús jam wyɨnaty ja Dios Teety t'ajot'aty nadyu'uk, jamts ɨdø'øn pyabøjkpɨtøjk ja pyawɨdityɨyɨ jøts ja tyiktɨɨy:
—¿Sa̱ ja̱a̱'y wya̱'a̱ndɨ kya̱jpxtɨ, pønɨk øts ɨdø'øn?
19 Xjats ja y'adsoodøø:
—Pømbɨ wa̱ndɨp jøts ku mets Juan Bautista; pømbɨts wa̱mɨdɨp jøts ku mets m'Elías, nømɨdɨpts jadu'uk jøts ku me mja'ajɨ ja Dios kyugajpxy pøn mendøø jekyɨp jøts ja' nɨdu'ugɨn tø wyɨmbity jadɨgojk.
20 Jøts ja tja̱a̱kyiktɨɨy:
—Jøts meets, ¿sa̱ mee mwa̱'a̱ñ, pøn øts yja̱wɨ?
Jøts ja Pedro wya̱a̱ñ:
—Cristoxɨ mets, ja yiknɨtsokpɨ, ja Dios U'nk.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy ja y'o'jkɨn

21 Wɨnets Jesús ja ojts møkta̱'a̱ky t'ane'emy jøts ja ka'ap tmadya̱kyø'ødyɨt.
22 Yɨde'en ja yiknɨmaadyøø:
—Møk øts ja ayo'on nba̱a̱tt, ka' øts ja møja̱a̱'dyøjk xkupøktɨt, ka' øts ja teetywɨndsøndøjk xkupøktɨt, nɨ ja ka̱jpxwejpɨtøjk ø xkagupøktɨt. Xyik'ooktɨp øts ja', ja kɨdɨgøøk xøøwts ø nbɨdsø'ømt jadɨgojk oo'kpɨ jutjøtpy.
23 Jøts ku ja jade'en wya̱a̱ñ, wɨnets ja tnɨma̱a̱y nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jam wyɨnatyɨ:
—Pønɨ pøn ø xpabøkwa̱mp, jawyeen ja kø'øm kyanabya'ayowɨt, jabom jabom øts ja xku'ayowɨt, ja'ats øts ɨdø'øn xpabøjkp.
24 Pønts kø'øm nabya'ayojɨp, pøn kasa̱duñɨm nay'ejxɨp, wɨndɨgøøpyts y'anmɨja̱'wɨn ja y'ity; pønts ø xku'o'jkɨp xkudɨgø'øyɨp, ja'ats ja yja' nøjkx nɨtso'ok'a̱jtp.
25 ¿Ja ti ja ñɨwya̱'a̱nt øy ja ja̱a̱'y tjaja'bøjkixy ja na̱xwiiñ'a̱jtɨn jøts ja y'anmɨja̱'wɨn ne'egɨ wyɨndɨgøy?
26 Jøts pønɨ pøn ø xatsø'ødyump, pønɨ pøn øts n'øgyajpxy n'øy'ayuujk xatsø'ødyuujnɨp, nayɨde'ents øts ja tsø'ødyumbɨ nøjkx ndatsø'ødyuñ, ku ø nme'ent yikutujkpɨ, ku øts ja ndeety kyunuu'kxy'a̱jtɨn nmɨmejnɨt møøt ja a̱nkɨlɨstøjk yja'adɨ. Øts ɨdø'øn ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y nmøjkudanaabyɨ'ajtpy.
27 Tɨy janch mee nnøjmɨ jøts ku jaa ja ja̱a̱'y ya̱ wɨna̱a̱gɨn tyanɨdɨ, pøn ka'ooktɨp kunɨm ja tyimy'uk'ejxtɨt sa̱ Dios kyutujk tmɨme'ent midi ja tyanɨtanɨp yja̱a̱'y.

Ku ja Jesús adsu'jky y'atstɨga̱jch amuum chama̱mbøjkɨjxy

28 Tø dø'øn ja wyɨnaty tyuktujkxøøwɨp jade'en y'ukjaty, jøts ja Jesús pyatøjkɨyɨɨ'ñ jam kojpkøjxp Dios'ajot'a̱jtpɨ, myødɨyɨɨ'ñ ja Pedro ja', møøt ja Jacobo jøts ja Juan.
29 Kuts ja Jesús jam wyɨnaty Dios'ajot'aty, xjats ja wyeen y'a̱a̱w ja tyɨga̱jch, jøts ja wyet ja ña̱a̱my ja pyoobɨyɨɨ'ñ tøø'kxpɨm tsama̱mbɨm.
30 Wɨnets jam kyaxøktøø namajtsk ja ja̱a̱'y, ja'ats ja jam møøt myadya̱'a̱ky, ja Moisés ɨdø'øn ja' møøt ja Elías,

31 nabejk'ampy aju'uk ja ñi'awidityidi jøts ja tkajpxy'ątti ja o'jkin midi ja Jesús wyinaty
pyąątwampy jam Jerusalén.
32 Øy ja Pedro møøt ja myigu'uk yjamąą'y'ookti, wijy'ejttip idø'øn ja'. Jøts ja ojts t'ejxidi
ja Jesús y'aju'uk møøt ja ñamajtskpi yja' nayide'endi pøn ja jam wyinaty møøt tyani.
33 Jøts ku ja jąą'y jam wyinaty jagamnidi, jøts ja Pedro tnimąąy ja Jesús:
—Windsøn, ¡tyimy'øy'ąjtp ku øø nyąm'aty! Nyik'øyip øø tigøøk ja ujts'ąądyøjk; tu'uk
mets mja', tu'uk Moisés yja', jøts tu'uk Elías yja'.
Ka'ap idø'øn ja Pedro y'ąąw tjąwi pø ti dø'øn ja kyajpxpy.
34 Łxam ja jade'en wyą'ąñ ku yoots jam ñąxkidąąjky, jøts ja yjanchø'jkidøø ku ja jap
yoots agujkpy ñay'ejxpąjtidøø.
35 Winets ja tmadoodøø ku jap yoots agujkpy kyajpxy ku jap ñimy:
—Øts idø'øn yą'ąt n'u'nk njanchøjkpy; mimadojidip pøni są wyą'ąñ.
36 Ku ja wyinaty jade'en tø tmadowdiwyą'ąñ, xjats ja t'ejxpąttøø ja Jesús jøts ku ja jam
nadyu'uk. Amøñi ja y'ejttøø, ka'ap ja pøn ttukmadowdi ku ja wyinaty jade'en tø t'ejxti.

Ku ja Jesús tyikmøkpijky tu'uk ja mixyu'nk pøn wyinaty ja miku tø tyatøkiyi

37 Jøts ku kyimjabom'ąjty, ku ja ojts kyidąknidi jam kojpkøjxp, jøts mayjąą'y ja Jesús
yjøpkubąjtiyøø.
38 Jøts ja jam nidu'ugin møk'ampy ñimąąjyøø:
—Windsøn, tun may'ąjt, win'ejxik øts n'u'nk, yø'øyi ø tu'ugyi n'u'nk'ajtpy;
39 miku' idø'øn yø xumitatøjkiyip, jøts yø yjanchxumiyiktsabaayi, yikmo'jtniyip yø',
jøts janchyik'a'oo'pniyip tnąnkwyinwøpyi tnąnkjyøpwøpyi. Nijade'ents kyamajtstu'udyi,
ąm'ijxyim tsaach'ijxyim yjaty.
40 Tø øts yø mbabøjkpi njanøjmidi jøts jeexyip yø miku' tyikpidsømdi, nika'ats yø tø
myayidi.
41 Xjats ja Jesús wyąąñ:
—¡Mee kajanchją'wibidi, yø mbøky nugo myikmajadąktip! ¿Mą windemnim meets
ngajpxy n'ayuujk xpabøjkit? ¿Windemnim meets yø yjade'embi xuktatso'okt ku øts yø
ejtp njanchjanigąjpx'ity? Mets, yikmen yø m'u'nk.
42 Xjats ku ja mixy wingon myiiñ, jøts ja miku' ja ojts yiknąxkidą'ągyiyi jøts ja
tyukpątkojmiyi ja mø'ødyi; winets ja Jesús ja miku' twingugąjpxiyii'ñ jøts ja tyikømøøy
møk møjąąw.
43 Ñigyumąąp ja jąą'y ja ni'ijtyi tją'widøø ku ja Dios ja myøk'ąjtin jade'en
tyikwingaxi'iky.

Ku ja Jesús tnigajpxy jadigojk jøts ku ja y'ookt

Łxam idø'øn ja jade'en wyinatyi ku ja Jesús tnimąąy ja pyabøjkpitøjk:
44 —Madowdi yą'ąt, jøts kidi xją'dyigøydi nijuuni; øts, yikøyąkp øts jøts øts ja mayjąą'y
nyiktagødøkit.
45 Jøts ja pyabøjkpitøjk ka'ap ja tją'gyukidi ku ja jade'en wyąąñ, jøts nika'ap idø'øn ja
ttuknimadøy; tsø'jkimidipts ja' jøts ja tyiktø'ødit ti dø'øn ja jade'en tyijpy.

Pøn idø'øn jawaani møj mą Dios ja yjąą'y ja kyutujk ttanitani

46 Xjats ja tkajpxy'ąjtpinibøjkidøø pømbi jadyimy'ukmøjtøkip,
47 wą'ąts ja Jesús ja tnijąwi są ja wyinaty wyinmaydi. Winets ja ojts ttsa'anji'iky tu'uk
ja mutsku'nk jøts ja ñadyawingudsaa'niyøø,
48 jøts ja wyąąñ:
—Pøni pøn øts yą'ąt mutsku'nk xkupøjkxip, øts idø'øn ja wyinaty xkupøjkp; pøni
pønts øts jade'en xkupøjkp, ja'ats idø'øn ja wyinaty kyupijkpy pøn ø xkajxp. Pønts
kanamyøjpiktąąjkip wine'enin meets ixaadi, ja'ats idø'øn nøjkx møjtøjkip.

Ku ja Jesús wyąąñ: Adøm ja' nbudøjkibi pøni ka'ap adøm ja xmidsep'ąjtyindi

49 Xjats ja Juan tnɨmą̲ą̲y ja Jesús:
—Wɨndsøn, tø øø n'ixy tu'uk ja jąą̲'y tyikpɨdsimy ja mɨku' mets mmøk'ą̲jtɨngøjxp; tøts øøts ja ndukmajtstu'uty kumɨ ka'ap adøm ja xmøøtwɨdijtyɨm.
50 Jøts ja Jesús ja ñɨmą̲ą̲jyøø:
—Kidi xuktamajtstu'uttɨ; adøm ja' nbudøjkɨbɨ pøn ka'ap adøm ja xmɨdsep'ą̲jtyɨndɨ.

Ka'ap ja Jesús tyikjąjty są̲ wyą̲'ą̲ndɨ ja Jacobo møøt ja Juan

51 Jøts ku ja et ja xøøw tpą̲ą̲jty ku ja Jesús wyɨnaty ñøjkxwą̲nɨ tsą̲jpjøtpy, xjats ja jotmøk'ampy chøø'ñ jøts ja ñijkxy jam Jerusalén.
52 Ojts ja tkajxjawyenɨ kyugajpxy, jøts ja ñøjkxtøø jam Samariɨt etjotp jøts ja jam t'ɨxą̲ą̲jyɨdɨt ja yją̲'tą̲ą̲jk;
53 ka'ats ja Samariɨt jąą̲'y ja tkupøjktøø ja'agøjxp ku ja tnɨją̲'wɨdøø jøts ku ja ñijkxy jam Jerusalén.
54 Kuts ja Juan ja jade'en t'ejxtøø møøt ja Jacobo midi ja pyabøjkpɨ'ajtpy, jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, ¿tuñ øø nayɨde'en są̲m ja kugajpxy Elias y'adɨɨjch, n'amɨdo'op øøts ja jøøn tsą̲jpjøtpy, wan yø jąą̲'y tkudɨgøøgyøxtɨ?
55 Jøts Jesús ja nugo twɨn'ijxy jøts ja møk'ampy twɨngugą̲jpxɨyɨɨ'ñ, yɨde'en ja tnɨmą̲ą̲y:
—Ka' meets yją̲wɨ xją̲'gyukɨdɨ pøn meets myøk'ą̲jtɨn mmøøt'ą̲jtxɨyɨp.
56 Nmøjkudanaabyɨ'ajtpy øts ja nąxwii'ñɨt jąą̲'y, kaja'ajɨp ø tø nnɨmiñ jøts øts ja jąą̲'y nyik'ookt nyiktɨgø'øty, ja' ø tø nnɨmiñ jøts øts ja jąą̲'y nyiknɨtso'ok'ą̲tt.
Xjats ja choo'ndøø jøts ja ñøjkxtøø abikyą̲jp.

Ja jąą̲'y pøn tpawɨdetwą̲ndɨp ja Jesús

57 Jøts ku ja wyɨnaty jam tyuu'yø'ødyɨ, jøts ja Jesús ja jąą̲'y tu'uk ñɨmą̲ą̲jyøø:
—Wɨndsøn, tsoomp øts, nbanøjkxp mets o mą̲dsoo pønɨ mą̲ me mnijkxy.
58 Jøts ja Jesús y'adsøøy:
—Ne'egɨ jaa ja wą̲ą̲jx ja yjut, ne'egɨ jaa ja joon ja pya'an; jøts øts nɨti ø xka'ejtxɨ øyɨk øts ɨdø'øn mą̲ n'ønø'ønt.
59 Xjats ja Jesús jadu'ukpɨ jąą̲'y tnɨmą̲ą̲y:
—Møødɨk øts.
Jøts ja wyą̲ą̲ñ:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, wan øts ndeety jawyeen t'atsyiknąxøkɨ.
60 Jøts ja Jesús y'adsøøy:
—Majtstu'ut, wan ja tyikpɨdø'øktɨ ja myɨ'oo'kpɨ pøn y'anmɨją̲'wɨn jajujkyɨ tø tyik'oo'knɨdɨ; jøts mets, nøjkx mets ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk xką̲jpxwą̲'kxɨ.
61 Jøts ja jade'en ñɨmą̲ą̲jyøø:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, nmøødɨwyampy mets, nijkxy øts nmɨgu'uk t'atstukmadøy, nijkxy øts t'atsnagyą̲jpxpɨdsimyɨ jawyeen jap ndøjkjøtpy.
62 Jøts ja Jesús ja tnɨmą̲ą̲y:
—Ku jąą̲'y yu'uy, ja' ja y'ijxpy ja tyunk; pønts ejxjɨmbejt'adøtsp, tits ja nyikwą̲'ą̲nɨnt. Jade'ents ɨdø'øn ja Dios wyɨngujkp mą̲ ja ttanɨtanɨ kyutujk ja yjąą̲'y; pøn ja tu'ugyɨ amumjoojt kamɨduujnɨyɨp, tits ja jam ñɨwyą̲'ą̲nt.

10

Ku ja Jesús tkajxwa'kxy ja ñɨdugui'pxmyą̲jkpɨ jąą̲'y

1 Jøts ku ja jade'en y'ukją̲jt, jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm twɨwijch ja nɨdugui'pxmyą̲jk ja yjąą̲'y, jøts ja tpaguejxy namajtsk jaty. Jade'en ja ojts tyiknijkxy o mą̲gą̲jp mą̲ dø'øn ja kø'øm wyɨnaty ñøjkxwą̲'ą̲ñ,
2 jøts ja tnɨmą̲ą̲y:

—Janch may pɨktą'ą̄ky pyɨdø'økwą'ą̄ñ, ka'ats ja tumbɨ myayɨdɨ. Paty mee x'amɨdo'ot ja kubɨktą'ą̄ky jøts tjąą̄kaxt ja tyumbɨ jøts pyɨdø'økt ja pyɨktą'ą̄ky.

3 Nøjkxtɨts meets; jade'enxɨ mee mnøjkxt są̄m borreek ñijkxy mą̄ may mɨy'uk jamdɨ.

4 Nɨ mbejn xkawetstɨt, nɨ mmeeñ'abøjk'ɨɨ'ñ, nɨ mgø'øk, nɨti xkako'ondɨt; jøts kidi pøn xmɨ'øømayɨdɨ xmɨgą̄jpxmayɨdɨ ku pøn xką̄jpxpoo'kxtɨt tuu'ą̄jy.

5 Jøts ku mą̄ mją'tąą̄jk x'amɨdową'ą̄ndɨt yɨde'en jawyeen mgą̄jpxpoo'kxtɨt: “Mą̄ meets, Dios mjagyepyɨdɨ.”

6 Pønɨ jamts pøn jotøjkɨyɨp ja Dios, ja'ats ɨdø'øn Dios janchjagyapɨp; pønɨ ka'ats pøn m'adsojɨmbejtxɨyɨdɨ ja mgą̄jpxpoo'kxɨndɨ, anąxtɨts ja tøjk.

7 Jøts jam mdą'ą̄ndɨt ja' tyøjkjotptɨ pøn Dios jotøjkɨyɨdɨp, mga'adyɨp mjøø'kxtɨp ɨdø'øn pønɨ ti ja mmøøjyɨdɨp, mbąą̄t'ą̄jttɨp ku jade'en myikmo'odɨt. Kidits tøjkp tøjkp nugo mwɨdettɨ.

8 Ku o mągą̄jp mją'ą̄ttɨt, pønɨ mą̄ myikupøktɨ mga'adyɨpts mjøø'kxtɨpts ja' pønɨ ti myikmøødyɨp;

9 myikmøkpøktɨp ja pamąą'y jam, jøts ja jąą'y xnøjmɨdɨt: “Jaanɨ Dios kyutujk yą̄ midi ja tyanɨtanaapy yjąą'y, ja adøm ja nmøøt'ą̄jtna'andɨ.”

10 Kuts mą̄ ja ką̄jp xpąą̄ttɨt mą̄ mgayikupøktɨt, yø'øpyɨdsømdɨts jam jøts tuu'ą̄m mnø'ømdɨt:

11 “Pu'uxpąą̄t øø ndekyɨjxy tø tyą'tspøjknɨ midi yą̄ ką̄jpjøøjty, ɨxyą̄mts øøts nyikwą'ą̄ch meets køjxp, ejxtɨ są̄ x'ejxtɨ, nañɨwąą̄jtsɨp øøts jade'en. Ja ti wɨnets xkanɨjąwɨdɨt, jaa Dios kyutujk wyɨngøñ midi ja tyanɨtanaapy ja yjąą'y.”

12 Ɨxyą̄mts mee ndukmadøy jøts ku nøjkx ja tɨɨdyu'unɨn ñaxy, ne'egɨ kajaa yø yjade'embɨ jąą'y ja ayo'on tyimbyąą̄ttɨt, jøts nɨgɨdi jade'en y'ayo'ombąą̄ttɨt ne'egɨ ja kawɨndɨy jąą'dyɨ pøn jam Sodoma kugą̄jp'ą̄jttøø.

Ja ayo'on midi tyanąxtɨp ja ka'øgyą̄jp

13 ’¡Corazingɨt jąą'dyɨ, Betsaidɨt jąą'dyɨ, mjanch'ayøøy meets, ti jade'en mnadyatu-ujnɨdɨp! Ku jeexyɨp jam ką̄jpjotp jam Sidón jam Tiro ne'egɨ yiktuñ ja mɨlą̄grɨ'ą̄jtɨn midi meets yą̄ tø myiktu'unxɨ, wɨndi'ixyɨp ja jeexyɨp ja chɨnąą'yɨn tyiktɨgą̄jtsnɨdɨ, ku ja pyøky jeexyɨp tyimchaachjąwɨdɨ.

14 Kuts nøjkx ja tɨɨdyu'unɨn ñaxy, mgu'ayowɨpts meets ja jɨnaxy, nɨka'ap ja ne'egɨ jadɨne'en y'ayo'odɨt ja jąą'dyɨ pøn tsɨnaadyɨp jam Tiro jøts jam Sidón,

15 jøts meets Capernaumɨt jąą'dyɨ, ¿mą̄ mee xijy tø mdyimyją'ą̄ty, tsą̄jpjøtpy? Pø japxɨ meets ayodąą̄jkjøtpy mnøjkxtɨt.

16 Jøts ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk ja tnɨmąą̄ay:

—Pønɨ pøn mbatmadojɨdɨp, øts ɨdø'øn ja wyɨnaty xpatmadoodɨp; pønts mgagupøjkɨdɨp, øts ɨdø'øn ja wyɨnaty xkagupøjktɨp; pønts øts jade'en xkagupøjkp, ja'ats ɨdø'øn ja wyɨnaty kyagupøjktɨp pøn ø xkajxp.

Ku wyɨmbejttøø ja ñɨdugui'pxmyą̄jkpɨ jąą'y

17 Xjats ja ñɨdugui'pxmyą̄jkpɨ jąą'y ejtnɨ xonɨ yjanchwɨmbejtnɨdøø, jøts ja wyą̄ndøø:

—Wɨndsøn'ą̄jtɨm, tøbąą̄t øøts ja mɨku' xmɨmadøy ku øøts ja tø ngą̄jpxpɨdsimy mets mmøk'ą̄jtɨngøjxp.

18 Jøts ja Jesús ja tnɨmąą̄ay:

—Janch jade'en, ojtsts øts ja mɨku' n'ixy ku ja kya'ukmajadąknɨ ja myøk'ą̄jtɨn ja'agøjxp ku ja pyɨdsɨɨmy jap tsą̄jpjøtpy.

19 Øtsts meets ja nmøk'ą̄jtɨn tø nmø'øy jøts ka' są̄ mją̄ttɨt. Øy meets ja tsąą̄'ñ øy meets ja ką̄jpy xjadawą'kpety, øy meets ja mɨku' ja myøk'ą̄jtɨn są̄ mjadatunwą'ą̄ñɨdɨ, mɨmajadąą̄jkɨp meets yja' ja' jøts meets ja ka' są̄ mdunɨt.

20 Kidits yø'øyɨ tu'ugyɨ xajotkujk'ą̄ttɨ ku yø mɨku' mmɨmadøyɨdɨ, ja' mdajotkujk'ą̄ttɨp ku ja Dios m'ejxkapyɨdɨ xemɨkøjxp jap tsą̄jpjøtpy.

Ku ja Jesús xyondą'ąky

21 Wɨnets ja Jesús tjantyaxondąąjky ja Espíritu Santo, jøts ja wyąąñ:
—Dios Teety tsąjpjotpɨt, yikjujky'ąjtpɨ yą nąxwiiñ, nmøją'wɨp ngunuu'kxyją'wɨp ja'agøjxp ku tø xamɨdsøky o pøn ja mnɨtsoojkɨn, jøts yø wijyjąą'y ja tø tkają'gyukɨdɨ kø'øm, ne'egɨ tøts ja xuk'ixy xuknɨjąwɨ pøn ɨdø'øn ka'ejxɨɨyɨmdɨ. Jade'ents Teety tø xuñ są kø'øm xamɨdsøky o pøn.
22 'Tum ja' øts nDeety xuktump midi ja kø'øm tyunwampy. Ka'ap øts pøn wą'ąts xnɨjąwɨ sąm øts nDeety kø'øm xnɨjąwɨn, nɨka'ats øts nDeety pøn wą'ąts ñɨjąwɨyɨ sąm øts ja kø'øm nnɨjąwɨn. Jøts pønɨ pøn øts ja nduknɨjąwɨwyampy, ja'ats tnɨjąwɨdɨp ja Dios Teety.
23 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk ja twɨn'ejxjɨ'jky jøts ja yɨde'en ja'ayɨ yiknɨmaadyøø:
—Janch nekɨm meets ku meets ja kø'øm xtyimy'ijxy xtyimñɨjawɨ midi meets ɨxa kø'øm mdyimy'ijxpy mdyimbyatpy;
24 may Dios kyugajpxy, may wɨndsøndøjk yø kø'øm tja'ejxwąndøø tjanɨjąwɨwyą'ąndɨ midi meets ɨxyąm kø'øm m'ijxpy mnɨją'wɨp, nɨka'ats ja t'ejxtøø; ojts ja tjamadową'ąndɨ midi meets ɨxyąm kø'øm mmadøøpy, nɨka'ats ja tmadoodøø.

Ku ja samarɨit jąą'y yjotwą'ąñ

25 Xjats tu'uk wyą'kukɨyɨɨ'ñ ja kąjpxwejpɨdɨ jøts ja nugo kajpxy'ejxwą'ąñ ja Jesús, yɨde'en ja tyiktɨɨy:
—Wɨndsøn, ¿sudso ø ndu'unt jøts øts n'anmɨją'wɨn ñɨtso'ok'ątt xemɨkøjxp?
26 Jøts ja Jesús ja y'adsojɨmbejtøø:
—¿Kidimts jap tø x'ixy nøkyjøtpy midi ja Moisés kyutujk myøøt'ajtpy, są ja xją'gyukɨ?
27 Jøts ja kąjpxwejpɨ y'adsøøy jøts ja wyąąñ:
—"Amumjoojt x'ajot'ątt ja Dios, mą'ɨn m'anmɨją'wɨn mą'ɨn mwɨnmąą'ñ myajadą'ąky jade'en ja xwɨndsø'øgɨt; jøts nayɨde'en ja mmɨgu'uk xpa'ayo'ot sąm kø'øm mnabya'ayøyɨn."
28 Wɨnets ja Jesús ja ñɨmąąjyøø:
—Tɨy janch ɨdø'øn mjanchwą'ąñ. Pønɨ mbadumpy yø jade'en, nɨtso'ok'ątpts ja m'anmɨją'wɨn.
29 Jøts ja kąjpxwejpɨ ka'ap ja ttajotkukɨ ku ja jade'en yik'adsøy, jøts ja tnɨmąąy ja Jesús:
—¿Pøndsɨk øts ɨdø'øn ndsaachmɨgu'uk'ąjtpy?
30 Jøts ja Jesús y'adsøøy jøts ja tnɨmąąy:
—Tu'uk ɨdø'øn ja jąą'y, jam ja wyɨnaty kyɨdą'ąky mą ja Jerusalémgɨt tuu' jøts ja ñɨjkxy Jericó, xjats maa'tspɨ ja pyąjttøø jøts ja wą'ąts yikwɨmaa'tskɨjxy, wyet ñąąmy yikpøjkɨjxy; øy øy yikwɨnwøjpy yikjøpwøjpy jøtsnɨm ja yiknɨkejky, jawaanɨ ja tkayik'oo'knɨdɨ.
31 Xjats jam jotmøñ wyɨnąąjky nay jam tu'uk ja israelɨt teety; øy ja tja'ijxy, wyɨnɨnąąjk ja'.
32 Jøts jadu'uk kyɨdąkmøø ja Leví yjąą'y jøts ja nayɨde'en twɨnɨnąąjkmąą, øy ja tja'ijxy.
33 Wɨnets jadu'uk ja tuu'yø'øbyɨ kyɨdąąjky Samarɨit jąą'y, jøts ku ja ojts jade'en t'ixy xjats ja wyɨnmąą'ñ ja tyimchaachmiiñ ku ja jade'en yik'ayowɨm.
34 Jøts ja wɨngon twɨngunøjkxɨyɨɨ'ñ ja tsaachɨbɨ, xjats chaachɨ ja tsøøyɨyɨ, ojts ja tpɨktąąjkɨ ja aceite møøt ja vino jøts ja t'adsujmɨ ja chaachɨ. Wɨnets ja ojts tyikpety kyø'øm jɨyujkøjxp jøts ja ojts tyikją'ąty ją'tąajkjotp, jamts ja tpą'ąm'ejx tsunąjxy.
35 Jøts ku kyɨmjabom'ąjty ku ja samarɨit jąą'y wyɨnaty choonwąnɨ, jøts ja tju'jty majtsk ja myeeñu'nk jøts ja tkømøøy ja kudøjk, yɨde'en ja tnɨmąąy: "Ejx'et yø jąą'y, mo' pønɨ ti ka'ejtxɨp, jøts pønɨ ka' yø meeñ tpąąty ɨxa nmø'øy, yiktunts mgø'ømeeñu'nk, ja øts ja ngubatt ku nwɨmbett jadɨgojk."
36 Xjats ja Jesús tyiktɨɨy:
—¿Pønts me m'a'ejxɨp mɨgu'uk'ąjtɨp ja jąą'y pøn ja maa'tspɨ yiktsaachɨdyøø?
37 Jøts ja kąjpxwejpɨ wyąąñ:
—Ja' ja mɨgu'uk'ąjtɨp pøn ja ojts y'ayo'ijxyɨ.

Jøts ja Jesús ja ñimąąjyøø:
—Nøjkxts jøts nayide'en xu'unt, jøts nayide'en mjąą'y'ątt sąm ja jąą'yin pøn ja myigu'uk ojts t'ayo'ixy.

Ku ja Jesús yją'ąty jam Marta jøts María tyøjkwindum

38 Xjats ja Jesús jade'en wyidity jøts ja yją'jty mą kąjp wyinaty tu'uk, jamts ja tø'øxyøjk ja tu'uk wyądsoojøø jøts ja ojts wyayi tyøjkjøtpy, Marta dø'øn ja xyøøw.
39 Jamts myiga'ax ja tu'uk, María'ąjtp ja', ja'ats twingu'ixąjkiyii'ñ ja Jesús jøts ja tpatmadøy pøni są ja wyą'ąñ.
40 Jøts ja Marta, ja' ja jam kyami'awątsip ja tyøjktunk, jøts ja tnimiiñ ja Jesús jøts ja tnimąąy:
—Windsøn'ąjtim, ¿kidi są mwą'ąñ ku øts yø nmigu'uk nadyu'uk xuktunwąnguixy yø tunk? Nøjmi waani jøts ø xpudøkit.
41 Jøts ja Jesús y'adsøøy:
—Marta, Marta, yø' me nugo mdajotkijxpy mdajotmay'øø'kpy yø mdunk.
42 Ka' mets yø ne'egi x'øyjąwi yø øybi winmąą'ñ midi xemikøjxp tąmp, ja'ats yø María tø tją'gyuki midi pąąt'ąjtip. Ti pønts yø xijy ukpøjkxinıyip jadigojk.

11

Ku ja Jesús tnąnky'ixpikyi ja Dios'ajot'ąjtin

1 Xjats idø'øn ja Jesús jam ja wyinaty ja Dios Teety t'ajot'aty, jøts ku ja y'abąjtiyii'ñ, winets ja pyabøjkpitøjk ja nidu'ugin ñimąąjyøø:
—Windsøn'ąjtim, tukjąjtk øøts ja Dios'ajot'ąjtk, ti są ja Juan ttukjąjty ja Dios'ajot'ąjtk ja pyabøjkpitøjk.
2 Jøts ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyąąñ:
—Ku mdsąpkąjpxtit, yide'en mwą'ąndit:
Dios Teety tsąjpjotpit,
kuuyi mets jadu'uk øy wą'ąts.
Øyts ku xmimiñ ja mgutujk midi mdanitanaapy ja mjąą'y.
Yikjątts yą nąxwiiñ nayide'en kø'ømdsojkingøjxp pøni są xamidsøky nayide'en sąm jap xuñin tsąjpjøtpy.
3 Møøkyts øøts ixyąm ja ngąąjyik n'uujkik midi øøts xka'ejtxip.
4 Maa'kxik øøts nbøky, kumi tø øøts nayide'en nmaa'kxuky pøn øøts xjemdump xedump. Agidyujk øøts axąjtujk øøts, kidi øøts xmajtstu'uty, jøts kidi myajadą'ąky ja miku' yja'.
5 Jøts ja yjąąkwąąñ:
—Jade'enin n'ukpiktąąjkin jøts ku o pøn ja myigu'uk jam tu'uk, jøts ja tnidsøøñ møjtsuu'm jøts ja t'atsnøjmi: "Migu'uku'nk, tun may'ąjt t'uk'anuu'kxk øts tigøøk ja mdsąpkaaky, ngubatp øts.
6 Nmigu'uk øts idø'øn tø yją'ąty ndøjkjøtpy, ja'ats øts idø'øn njadukaawyampy, ka'ap øts nja' tyimñiti."
7 Jøts ja yjadu'ukpi yide'en n'ukpiktąąjkmant y'adsøy japyi tyøjkjøtpy: "Kidi øts jadine'en nugo xjanchne'emy; aduky yø tøjk jøts ixyąp øts n'unąjk nmøøtmą'ąy mąąbajtkijxpy; ka'ap øts yąp nbidø'økwą'ąñ, jade'ents øts inet ka' ti nyąkt."
8 Yide'ents øts ja ndyimy'a'ejxi pø myigu'ukxi ja', øy ja yjagabidø'økwą'ąñ jøts ja t'atsmo'ot midi ja myigu'uk ja amidojiyip, kuwąnits ja tjanchjatu'unt jade'en, y'atsmøøgyøxp idø'øn ja' pøni ti jaty ja chøjkpy jøts ja jade'en ka'ap y'ukna'amniyit, pø naña'amixi ja kyatsøjkpy.
9 Paty mee yikxon ndukmadøy: Jøts x'amido'odit xpøktso'odit ja Dios, mmo'ojipts meets ja'; mdukpąądip meets ja' pøni ti meets mga'ejtxidip; myik'awąąjtsxiyidip meets tøjk'ąąw ja' ku øy mą mgugąjpxidit.

10 Paty ku pøn o ti t'amɨdøy, yikmøøpyts ja'; ku pøn o ti t'ɨxą'ąy, pyatpyts ja'; ku pøn
tøjk'agąj twɨngøxy, yik'awąąjtsxɨyɨpts ja o pøn.
11 'ʼ¿Ku mee wyɨnaty m'uk'u'nkteety'aty jøts ku m'u'nk m'amɨdowɨdɨt ja tsąpkaaky, wan
meets m'ąąw mjoojt ndejɨn myajadą'ąkt jøts meets tsąą ja xkøjyɨt? ¿uk xmo'odɨt ja tsąą'ñ
yąm meets ja ąjkx ja mja'amɨdøyɨyɨ?
12 ¿uk xmo'odɨt ja kąjpy yąm meets ja tutu'uty ja tø mja'amɨdøyɨyɨ?
13 Øyts mee mąbąąt mjagatyimy'øyjąą'y'ątti, mjąjttɨpts ku xmo'odɨt ja m'u'nk m'unąjk
midi øy tsuj pɨdsømp, ¡tits ja Dios tyungɨp, pø tsąjpjøtpyxɨ ja', myo'opts ja' ja Espíritu Santo
pønɨ pøn ja amɨdo'oxɨyɨp!

Ku ja Jesús yiknɨmąąy jøts ku ja mɨku' myøk'ąjtɨn ja tyiktuujnɨ

14 Xjats ɨdø'øn jade'en ngøjmyɨ, jam ja Jesús wyɨnaty tyikpɨdsimy ja mɨku' midi jam
wyɨnaty tyik'ejtnɨp uum tu'uk ja jąą'y; jøts ku ja mɨku' pyɨdsɨɨmy jøts ja jąą'y jatyɨ
kyąjpxpɨjky. Jøts ja mayjąą'y janch ñɨgyumąąp ja tyimyją'wɨdøø ku ja jade'en,
15 jøts ja wɨnąągɨn ñømdøø:
—Ja møj mɨku' yø jąą'y ja myøk'ąjtɨn yiktuujnɨp, ja' yø tyuktapɨdsimpy yø myɨmɨku'
midi yø jąą'y myøøt'ąjtp, yø' wyɨndsøn myøk'ąjtɨndɨ yiktuujnɨp.
16 Pømbɨts nugo ttatundɨp jøts ja tjot'ejxwą'ąndɨ, ja mɨlągrɨ'ąjtɨn ja y'amɨdoodɨp jøts ja
tyimdyuk'ejxɨdɨt midi kɨdąkp tsąjpjøtpy.
17 Wą'ąts ja tnɨjąwɨ są jaty ja wyɨnaty wyɨnmaydɨ, jøts ja tnɨmąąy:
—O pøn wɨndsøn, ku kyutujk ja cheptą'ąky jøts yjąą'y ja ñawya'kxyɨ kawɨnąkpiky
jøts ja xem yąm cheptundɨ agø'ømyɨdɨ, nąnkyøjxɨdɨpts ja jade'eñɨ jøts nɨ ja kutujk nɨti
kya'ukwąnɨ, uk kuts tu'uk mɨgu'uk agø'ømyɨ cheptundɨ jøts ja ñawyą'kxnɨyɨdɨ, agø'ømyɨts
ja xem yąm ñąnkyudɨgøyɨdɨ.
18 Nayɨde'ents mɨku'mɨ pønɨ nawyąnwą'kxɨp ja kø'ømyɨ jøts ja agø'ømyɨ
ñąnky'ayo'ombąądyɨ, ¿wɨndemts ja jeky y'ejtnɨt ja myøk'ąjtɨn, kidi ja jatyɨ kyudɨgøøñɨt?
Yø' øts ɨdø'øn jade'en xyikwąmp ku meets mwą'ąñ jøts ku øts ja mɨku' myøk'ąjtɨn
nyiktuujnɨyɨ ku øts yø jąą'y ja mɨku' ngąjpxpɨdsøjmɨyɨ;
19 pønɨ ja'ats øts ja myøk'ąjtɨn njanchyiktuujnɨp, ¿pønts meets mmɨgu'uk yja' yiktu-
ujnɨdɨp ku ja tkąjpxpɨdsømdɨ ja mɨku'? Pø yø'øxɨ mee kø'øm mnɨ'øø'nɨyɨp jøts ku mee nugo
mgąjpxɨgøy.
20 Diosts øts ja myøk'ąjtɨn nduktapɨdsøjmɨp yø mɨku'dɨ, yɨde'en ɨdø'øn xją'gyukɨdɨt jøts
ku ja Dios tø tyikmenɨ ja kyutujk midi ja tyanɨtanaapy yjąą'y.
21 'ʼKu tu'uk jotmøkjąą'y t'ejx'ity tyøjk, janch yikxon ja tą'tspiky tø tsøøjmjø'kixy ja
ta'o'jk, pønts ja mayɨp jade'en, jade'ents pyɨktą'ąky ja jap tøjkjøtpy jotkujk tyik'ity, ka'ap
ja ti tkumay.
22 Jøts kuts jam jadu'uk jawaanɨ jotmøk yją'ąty jøts ja myɨmajadą'ągɨyɨ, tukɨ'ɨyɨ tya'o'jk
ja pyøjkxɨyɨ midi ja y'uktamøj, jøts pyɨktą'ąky ja yikja'abøkøjxnɨ ti jaty ja jam yjagyejpy.
23 'ʼPøn ø xkabudøjkɨp, ja' øts ɨdø'øn xmɨdsepwąmp; jøts ku øts pøn ti møøt
njapøkmukwą'ąñ jøts ja jɨnaxy tpøkwa'kxy.

Ku ja mɨku' jadɨgojk t'awɨmbetɨ ja chɨnaadyąąjk

24 'ʼKu ja mɨku' tmajtstu'uty ja jąą'y, jøts ja nugo wyɨdity o mą tø'øts etjøøjty, tja'ɨxą'ąy
ja pyoo'kxąąjk; jøts ku ja nɨmą tkapąąty, jøts ja wyɨnmay: "Tiku øts ndøjk jadɨgojk
nga'awɨmbetɨ mą tø ndsøøñ."
25 Jøts ku ja wyɨmbity, jade'ents ja jąą'y ja tpąąty sąm tu'uk ja tøjk tawą'ąts, pe'ety jąąxy
ja jap.
26 Wɨnets ja chøøñ jadɨgojk jøts ja janɨwɨxujk tjąąktyimy'atsway ja myɨmɨku' jawaanɨ
ka'øydɨ sąm ja kyamajadą'ągyɨn, jøts ja jadɨne'en ttatøkɨdɨ ja jąą'y, tsɨnaadyąąjk ja
tyikwą'ąndɨ, jøts ja jąą'y jade'en jɨnaxy myøwą'ąñ, nɨgɨdi ja y'ijty jade'en øyɨm ɨdø'øn
wyɨnaty ja mɨku' ja jam tjamøøt'aty tu'umchɨ.

Pøn ja xemɨkøjxpɨt xondąąjkɨn myøøt'ajtpy

27 Ɬxam ɨdø'øn ja Jesús wyɨnaty jade'en wyą'ąñ ku tu'uk tø'øxyøjk jam jąą'y agujkp møk'ampy wyąąñ:

—¡Janch kawɨnmaañɨ tmøøt'aty ja xondąąjkɨn pøn tø myike'exyɨ jøts pøn ja che'tsk tø mduktayeegyɨ!

28 Xjats yɨde'en ja Jesús y'adsøøy:

—¡Janch nekɨm ja'adɨ pøn tpatmadoodɨp ja Dios kyajpxy jøts ja jade'en tpadundɨ!

Ku ja ka'øyjąą'y ttamɨdowdɨ jøts yiktuk'ejxtɨt ja mɨlągrɨ

29 Namyuk'adøjtsɨdɨp ja jąą'y jam wyɨnaty mą ja Jesús, jøts ja tnɨmaabyɨnąxwą'jky:

—Nɨwɨne'en ja yąmbɨ jąą'y kya'øyɨdɨ, ñadyijyɨ tnɨjąwɨwyą'ąndɨ pønɨ janch ku nDios U'ngɨ, paty t'amɨdowdɨ jøts yiktuk'ejxtɨt ja mɨlagrɨ'ąjtɨn; nɨwɨne'ents kya'ukyiktuk'ejxnɨdɨt, wan ja'ayɨ midi ja kugajpxy Jonás ojts tyuk'ijxyɨdɨ.

30 Nayɨde'ents są ja Jonás ojts t'ejxpajt'aty ja Nínive jąą'dyɨ, nayɨde'ents øts yą'ątpɨ jąą'y x'ejxpajt'ątt.

31 Ku wyɨnaty kyutuky ja et ja xøøw, ku yą'ątpɨ jąą'y nøjkx yiktɨɨdyundɨ, jøts ja wɨndsøndø'øxy yø ñɨdanaagyukɨyɨdɨt jøts ja ñɨ'øønɨyɨdɨt pøn tnɨdso'on jagam et ja Salomón, jøts ja t'ejxøø tnɨją'wɨyøø ja wyijy'ąjtɨn; ɨxyąts jadu'uk tø kyaxɨ'ɨky jawaanɨ wijy midi tjɨnąjxp ja Salomón, nayɨde'ents meets ja xkagupiky.

32 Nay jats ja Nínive jąą'y wyą'kukɨdɨt ku ja tɨɨdyu'unɨn ñąxt ku yiktɨɨdyu'undɨt yą'ątpɨ jąą'dyɨ, jøts yiknɨ'øønɨdɨt; ja'agøjxp ku ja Nínive jąą'y ne'egɨ tyiktɨgąjtstøø ja chɨnąą'yɨndɨ ku ja Jonás ja ojts tyukmadøyɨdɨ ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk; ɨxyąts jadu'uk tø kyaxɨ'ɨky pøn tyimñɨją'wɨp wą'ąts, nɨgɨdi ja Jonás y'ijty jade'en tnɨjąwɨ, nayɨde'ents meets ja yąm xkagupiky.

Ja øy jąj midi jąą'y tyikją'gyukɨp

33 'Ka'axɨ pøn jąj ttuknɨdøøbyøkɨ jøts ja yikyu'utst o mą, uk jøts ja yikujupt kajuun patki'py, ja'agøjxp ja tyøøbyiky jøts ja yikpɨktą'ąkt mą yjąjt, kuts jam pøn tyøkɨt tyuk'ejxpąątpts ja o ti.

34 Jade'en ɨdø'øn yø mween n'ukpɨktąąjkɨnt sąm jąjɨn, yø'øts tyikująjtąąjkɨp tyikudøø'kxąąjkɨp amuum ja mne'kx ja mgojpk; kuts ja mween y'øy'aty nayɨde'ents ja amuum tjagyejpy ja ne'kx ja kojpk, ka'ap ja ttuktuñ kya'øybɨ.

35 Øyɨmts x'ejxtɨt jøts kidi xyik'ookti ja jąj midi wą'ąts jąjp, jøts kidim jade'en mjątti sąm jąj kya'ityɨn, sąm ja jąjɨn midi kawą'ątsjąjp jøts yik'ayowɨn kube'ets kugoots.

36 Pønɨ mwɨnmąą'nbyąttɨpts øy yikxon, ja jąjts ɨdø'øn ndejɨnt mgayik'oo'ktɨp jøts ka' jade'en m'ettɨ sąm o pøn kugootstujpy chøønɨn nɨti wɨnmąą'ñ, o nugo chaachjawɨn'ejx'ookti. Kuts meets, wą'ąts meets ja mduk'ejxpąądyɨdɨ pønɨ ti dø'øn m'ejxwąndɨp, ka' ti jadu'uk chøkyɨ, jade'en ja myikująjtąągɨyɨdɨ myikudøø'kxąągɨyɨdɨ sąm jąj wą'ąts mduk'ejxpąądyɨdɨ o ti.

Ku ja Jesús ttamɨgajpxy są y'adø'øtstɨ ja fariseotøjktɨ møøt ja kąjpxwejpɨtøjktɨ

37 Kuts ja Jesús jade'en kyąjpx'abąjtɨyɨɨ'ñ, xjats fariseo ja tu'uk wyąąjøø tyɨgąm kaabyɨ. Kuts ja jam tyøjkɨyɨɨ'ñ jøts ja y'ɨxąąjky, kaabyajt twɨnguwa'atsɨyɨɨ'ñ.

38 Jøts ja fariseo janch ñɨgyumąąp tyimyją'wɨyɨɨ'ñ ku ja t'ijxy ja Jesús kyagøbujy yąm ja kyaawyą'ąndɨ, jade'en ɨdø'øn ja tsɨnąą'yɨn'ątti ka'ap ja nugo kyøbujtɨ, yɨde'en ja tyikąjpxtɨ jøts ja' ja tyanɨwą'ąts'ąjttɨp ku ja kyøbujtɨ, jøts ja kyapøkpyattɨ.

39 Yɨde'ents nwɨndsøn'ąjtɨm ja tnɨmąąy ku ja jade'en t'ijxy wyɨnmay:

—Jade'en mee fariseotøjk mjąą'y'aty, ja'ayɨ mee mjanchkamɨjotkukɨp sudso ja texy ja tąs nɨkɨjxyɨ nadyijyɨ wą'ąts y'ett, jøts ka'ap ja xunk'ątti pønɨ sądam ja yjøtpy. Nɨ xkają'gyukɨdɨ kudam m'ąmp mjotp tum ja axøøkpɨ yigaappɨ xjamøøt'ątti ku jąą'y nugo xwɨn'øøndɨ xwɨmaatstɨ.

40 ¡Nugo mee mdyimyø'øty! ¿Ka' xnɨjąwɨdɨ ku tu'ugyɨ ja kojpɨ tø tyik'øyɨ ja m'anmɨją'wɨndɨ jøts ja pɨktą'ąky?
41 Jade'eñɨ Dios mgupøkɨyɨdɨt ku amumjoojt mdsojkɨngøjxp xunk'ąttɨt ja pudøjkɨn. Jade'en ja m'anmɨją'wɨn ja wą'ąts'ąjtɨn tpąątttɨt.
42 '¡Mjanch'ayøøy me fariseotøjktɨ! Køx kɨdą'ąk meets xjanchkugubatkixy jøts ka'ap ne'egɨ xpadu'unxɨdɨ midi ja Dios kyutujk jawaanɨ ne'egɨ yjanɨ'ane'empy, ku ja ttsøky ja øy tɨɨdyu'unɨn, ja pa'ayo'ejxk, jøts ja janchją'wɨn. Yą'ątpɨ meets ɨdø'øn ne'egɨ jawaanɨ mjapąąt'ąjtɨp mbadu'ump.
43 '¡Mjanch'ayøøy mee fariseotøjktɨ!, ku mee tum jam mnachøkyɨdɨ mdsɨnaawyą'ąndɨ tsąptøjk'okp wɨndsønɨn. Jøts ku tuu'ąjy, øy pąąt meets ja nagyąjpxpoo'kxɨ xtsoktɨ, myikwɨndsø'øgɨp myikwɨnjąwɨp meets, ejxɨm meets jadi'iñɨ myikwɨnąjxnɨ.
44 '¡Meets tsaach'atąąyjąą'dyɨ, jøts m'ayøøy mee kąjpxwejpɨtøjkmɨdɨ! Jade'en mee mnąnkyaxjɨ'ɨgyɨ sąm ja oo'kpɨ kajuunɨn øy nɨkøjx kyaxjɨ'ɨky jøts ka' nadyijyɨ tyikaxjɨ'ɨky pønɨ sądam ja yjøtpy.
45 Xjats ja kąjpxwejpɨtøjk nɨdu'uk y'adsøøy jøts ja wyąąñ:
—Wɨndsøn, ku jade'en mwą'ąñ xuk'ayojɨp øøts yø nayɨde'en.
46 Jøts ja Jesús yɨde'en y'adsøøy:
—¡Mjanch'ayøøy mee kąjpxwejpɨtøjk nayɨde'endɨ!, ku ja kutujk xyik'øyɨdɨ kamaabyɨm, ka' meets ja kø'øm x'uktunɨ, ja pujx ja kąjp meets ja mdukmɨdanaapy, kamadøyɨm meets ja x'ukją'wɨñɨ.
47 '¡Mjanch'ayøøy meets!, ku yąm xjanch'ukyik'øyɨdɨ xyikpąądɨdɨ ja oo'kpɨ nɨpots pøn ja m'ąpteety yik'ooktøø, ja Dios kyugajpxy.
48 Jade'en yø yikją'gyukɨñɨ sąm o ti pøn kajpxy'aty tyik'ity, kajpxy meets ja yjąwɨ xyik'ejtnɨ møøt ja mdeety'ąptɨ ku ja tyik'oo'ktøø ja Dios kyugajpxy, jøts meets ɨxyąm xyik'øyɨmɨ xyikpąjtɨmyɨ mą ja ñąxøjkɨdøø. Mdsaachpa'ayøøpy meets ja xijy jade'en.
49 'Paty tam ɨdø'øn ja Dios kyajpxy wyą'ąñ yɨde'en: "Ndanɨgaxp meets nguga-jpxy møøt ngudanaabyɨdɨ, myik'ookpts meets ja wɨnąągɨn; jøts pønts jąąkjatą'ąndɨp, myik'ayo'ombąąttɨpts meets ja'."
50 Meets Dios ja mdagubatɨdɨp wɨne'enɨn ɨxa mnąxwii'ñɨtjąą'y'ąttɨ ku ja m'ąpteetyɨ tø tyik'ooktɨ ja Dios kyugajpxy. Tukɨ'ɨyɨ ja tpayø'øgyøxt, jaayɨp ja tpayø'øbyɨnąxwą'ąkt kuuyɨp ja nąxwii'ñɨt cho'ondąąjky,
51 kuuyɨp ja Abel t'oo'k'ąwɨyɨɨ'ñ jabąąt ku ja Zacarías y'o'jky, ku jąą'y ja yik'o'jkøø jap tsąptøjkjøtpy mą ja altąjr jap. Paty me ndukmadøy jøts ku Dios ja ttabayø'øty ja yąmɨt nąxwii'ñɨt jąą'y.
52 '¡Mjanch'ayøøy mee kąjpxwejpɨtøjktɨ!, ku x'amą'ąt'ąjtɨdɨ ja Dios kyutujk; kø'ømyɨ meets ja mnadyamɨdsøkyɨ, nɨ xkabadumɨdɨts ja', jøts nɨ xkadukną'wɨmɨdɨts ja abikpyɨdɨ pøn ja tjanɨjąwɨwyąndɨp.
53 Ku ja Jesús jade'en wyąąñ, jøts ja kąjpxwejpɨtøjk møøt ja fariseotøjk yjan-tyim'ąmbøjktøø. Jantyimyikmɨ'ąmbøjk ja Jesús jøts ja tanejkɨn'ampy tjantyimyiktøwdɨ ñadyijyɨ tigati.
54 Øyɨk ɨdø'øn ja ti t'ukmado'odɨt, y'amaa'tsk'ejxwąndɨpxɨ ja' jøts ja jatyɨ ttanɨ'øønɨdɨt pønɨ ti ja kya'uk'ømyadoodɨp.

12

Ku ja Jesús tnɨgąjpxɨ ja fariseotøjk kya'øwyɨnmąą'ñ jøts yikjøpjąwɨt

1 Yikxon ja jąą'y yjantyimñañɨmujkpajtɨdøø mil'ampy, nugo yjanch'adøtsnɨdɨ, xem yąm yjanchnadyateeñɨdɨ. Jøts ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk tnɨmaabyɨnąxwą'jky:
—Øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt ejxɨm yø fariseotøjk kya'øwyɨnmąą'ñ mdawɨn'ɨɨñɨdɨ ti są yø iiy wyąnɨdɨ, jabɨ wą'ątsts yø iiy ñadyijyɨdɨ.

2 Wants uk jade'en, ka'axɨ mą ti yu'uch'ity, kuwąnɨxɨ ja øy juunɨ yjadyimyikpąąty; uk
kuts o ti yjayik'amaa'tsk'aty, kuwąnɨts ja yiknɨjąwɨ.
3 Jade'en'ampy ja wą'ąts nøjkx yiknɨjąwɨ ti jaty mee mdumpy amaa'tsk, ti jaty mee
mgayiknɨgaxjɨ'kpy, adsu'jkyts ja y'uknɨgaxjø'knɨt sąm o ti xɨnaxy wą'ąts kyaxjɨ'ɨky. O
me ti amaa'tsk xjakajpxy, øy meets ja pøn xjagadukmadøy, wą'ąts ja nøjkx yikąjpxnaxy
ejxɨm ti tøjkøjxp yikąjpxwa'kxyɨn jøts yiknɨjąwɨt.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy jøts ku ja tu'ugyɨ pøn yiktsø'øgɨp

4 'Mee mɨgu'uktøjktɨ pøn jaty ø xpabøjkp, meets ɨdø'øn nnɨmaapy jøts kidi xtsø'øgɨdɨ ja
yikjąą'y'oo'kpɨdɨ, pø ka'axɨ anmɨją'wɨn ja tjadyimyik'ooktɨ øy ja wyɨnaty tø tjayik'øøky ja
ñɨne'kx.
5 Ja'ats mee ndukmadoowampy jøts ku ja' xtsø'øgɨdɨt ja Dios pøn tyikutujkp jøts
mnøjkxtɨt ayodąąjkjøtpy yąm meets ja o'jkɨn tø xja'ixy. Ja'ats ɨdø'øn mdsø'øgɨdɨp.
6 'Ka' meets Dios m'ejxɨgøyɨ, ¿ti są ja nɨmagoxkpɨ joon chobąąty jøts ja yiktagujuy
majtsk ja puxmeeñ?
7 Machøybąąt meets mwąąy ja myik'ejtnɨyɨ. Paty ka' mdsø'øgɨdɨt, ti są ja mutsk
jonunąą'jk ja tkają'dyɨgøy; mąts meets ja ndejɨnt mją'dyɨgøø'ñɨyɨt.

Pøn jaty t'øñɨgajpxp t'øñɨmadyąkp ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo jam mayjąą'y agujkp

8 'Yikxon mee x'ukmado'ot, pøn ø xpukąjpxɨp, pøn wąmp mayjąą'yjøøjty jøts ku øts
ja xpabiky, nayɨde'ents øts ja møk nnɨtanɨt jam Dios wyɨngujkp mą myay'ąnkɨlɨs ja jam
møøt;
9 pønts ø xkabukąjpxɨp, pøn wąmp mayjąą'yjøøjty jøts ku øts ja ka' xpabiky,
nayɨde'ents øts ja nɨwɨne'enɨn nga'ejxkąpt, nɨwɨne'enɨn nganɨtanɨt jam Dios wyɨngujkp
mą may'ąnkɨlɨs ja jam møøt.
10 'Jąąkyikmaa'kxtɨp ja ne'egɨ pøn ø tø xkaguidyimy'ødyejtɨ, ja'ats nɨmą nɨwɨndem ja
kyayikmaa'kxtɨt pønɨ pøn tka'ømyɨgąjpxtɨp ja Espíritu Santo.
11 'Kuts pøn myiknøjkxɨdɨt jam tsąptøjkjotp uk myikwąąnøjkxtɨt mą kutujktąąjk mą
kudunk mą tɨɨdyumbɨ, kidits meets ja xajotmay'oo'knɨ, kidi meets ja xkumayjąwɨ są
dø'øn jap mwą'ąndɨt, są dø'øn jap m'adso'odɨt,
12 pø ja Espíritu Santoxɨ meets ja mda'awą'ąnɨyɨp pønɨ są dø'øn jap mwą'ąndɨt, ja' meets
jap myikąjpxɨyɨp ku tpąątt ja et ja xøøw juunɨ mgąjpxtɨt.

Są ja kumeeñ'ąjtɨn xyikwɨnmąą'nmyą'jtɨnt

13 Xjats jam tu'uk wyąąñ jam mayjąą'y agujkp jøts ja tnɨmąąy ja Jesús:
—Wɨndsøn, nɨmąąjyɨk øts yø nmɨgu'uk jøts wan ø xmø'øy ja nmąąy.
14 Jøts ja Jesús wyąąñ:
—Yikxon me waanɨ m'ukjąą'y'ątt. Ka'axɨ ø pøn tø xpɨktą'ąky jøts meets ja mbɨktą'ąky
nyikwą'kxɨyɨt, uk jøts øts jade'en ndu'unt sąmɨ kudungɨn.
15 Nayɨde'en ja wyąąñ:
—Øyɨm x'ejxtɨt, nay'ejx'etɨdɨm jøts kidi o ti kayakyɨm x'ejxtɨ, kaja'ajɨp jąą'y ja
y'anmɨją'wɨn tyajujky'ajtpy xemɨkøjxp ku pyɨktą'ąky ja may'ampy tmøøt'aty.
16 Jøts ja yɨde'en tmadyąkpąąjty tu'uk ja ejxpajtɨn madyą'ąky midi ja kø'øm ñajtsją'wɨp
jøts ja yiktamɨją'gyukɨt midi ja ñɨmadyą'ąkwampy, jøts ja wyąąñ:
—Jaa dø'øn wyɨnaty tu'uk kumeeñ jąą'y jøts jantyimy'ejtp ɨdø'øn pyɨktą'ąky ja jam
kyąmjotp.
17 Wɨnets ja tnɨwɨnmąą'yɨyɨɨ'ñ jøts ja wyąąñ: "¿Ti sudso ndąbyąątt, sudso øts yø
nbɨktą'ąky ndu'unt? Ka'ats øts n'abøjk'ɨɨ'ñ mą øts yø nbøkjø'økt."
18 Jøts ja yjąąkwąąñ: "Tø nnɨwɨnmayɨ sudso øts yø ndu'unt. Yø ndsa'jx tam ø nyikɨdą'ąp
jøts ø nyik'øyɨt jawaanɨ møjpɨ, japts øts ja nbɨktą'ąky nbøkjø'køxt ti jaty øts ja nmøøt'ajtpy.

19 Wɨnets ø kø'øm nnañø'ømxɨyɨt: Ja tidsɨk wɨnmą̲ą̲'ñu'nk xijy mjadyimyjadsøjkpy jabɨ ɨxyą̲ts may pɨktą̲'ą̲ky midi kawɨnąą̲k jumøjt m'ajot'ą̲tp; poo'kx pøk mets, kay uuk mets jotkujk xonɨ."
20 Yą̲m ja wyɨnaty jade'en wyą̲'ą̲ñ jøts Dios ja ñɨmąą̲jyøø: "Jąą̲'gyumo'tpɨ, ɨxyą̲m koots ɨnet m'ooknɨt; jøts midi jap tø xpøkjɨ'ɨky, ¿pøn yø tja'ą̲tp?"
21 Jade'en ɨdø'øn jąą̲'y yjaty pøn ja pyɨktą̲'ą̲ky nugo tnɨpøkpajtp jøts ja yą̲ jotkujk ttuktanaxy ja et ja xøøw, ayoopts ja y'anmɨją̲'wɨn ja yjaty jam Dios wyɨngujkp ja'agøjxp ku pyɨktą̲'ą̲ky ja yą̲ kø'ømyɨ tø t'ajot'aty.

Ku ja Dios t'ejx'ity pøn jaty ja y'u'ngɨp y'unąjkɨp

22 Xjats ja Jesús oojknɨm tnɨmąą̲y ja pyabøjkpɨtøjk:
—Yikxon ndukmadowdɨ: Kidi nugo xpamaydɨ xpadą̲ajtɨ ja mgąą̲jyɨk m'uujkɨktɨ, ti mnɨdsøønɨdɨp, nɨ ja mwet nɨ ja mnąą̲my mee xkaguma'aty ti mwet'ą̲ttɨp.
23 ¿Ti jade'en ja jujky'ą̲jtɨn yikpąą̲ty są̲m ja kaaky jɨɨ'kxyɨn? Pø ka'axɨ. ¿Jøts ja wet ja nąą̲my mɨbąą̲t ja t'uk'amɨbąą̲t nayɨde'en pønɨ są̲ dø'øn ja ne'kx ja kojpk yikmøøt'aty?
24 Ejxtɨ yø jøøky, ka'axɨ yø ñe'eptɨ kyojtɨ, ka'axɨ pyɨktą̲'ą̲ky yɨ tyikpɨdø'øktɨ, ka'axɨ pyɨktą̲'ą̲ky yø tpøkjø'øktɨ jøts tpɨktą̲'ą̲ktɨt jap tsa'jxjøtpy; øy yø jade'en yjagatundɨ, ja Diosts yø yikjujky'ą̲jtɨdɨp. ¡Tits mee mdsow są̲ ja jɨyujk jade'en ja yja' yikmo'odɨ!
25 ¿Pøn kø'ømdsøky tyimy'uknąnkyojnɨp jagujkp metrɨn øy ja mą̲bąą̲t jade'en tjadyimy-jatsøky?
26 Pønɨ ka'ats tam ja jade'en yjaty, ¿tigøjxpts ja yikmɨjotmay'ookt?
27 'Uk'ejxtɨm są̲ o ti pɨjy yøñ, ¿ti pee'tɨp kojtɨp yø'? Jøts tɨy janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ jøts ku ja wɨndsøn Salomón nɨjade'en kyanaxyojxøø są̲m yø pɨjyɨn, øy ja mą̲bąą̲t tjabɨktąkɨjxy ja xyox.
28 Są̲ts ɨdø'øn ja Dios jade'en txøxy ja pɨjy midi jaty ɨxyą̲m o mą̲dsoo yondɨp øy ja jabom yjayiknɨtsaañɨt; kuts meets, ¿tiku meets ɨdø'øn ja mgaxoxɨt? ¿Sudso meets ja xpamay xpadą̲jy ti jaty mga'ejtxɨyɨdɨp?
29 Paty wɨngujk jotkujk mwɨdettɨt, kidi meets ja xkumayją̲'wiñɨ mą̲ xpøktɨt ti mga'adyɨp m'uuktɨp.
30 Jade'en nąxwii'ñɨt jąą̲'y ɨxyą̲mdɨ pøn ja Dios yja' tkają̲'gyukɨdɨp, ja' pyawɨdejtɨp tpamaydɨ tpadą̲jtɨ ja pɨktą̲'ą̲ky ti jaty chojktɨp; kuts meets, wą̲'ą̲ts meets Dios Teety mnɨjąwɨyɨdɨ ti jaty mga'ejtxɨdɨp.
31 Ne'egɨ kupøjkɨdɨts ja Dios chɨnąą̲'yɨn ja kyutujk midi ja tyanɨtanaapy yjąą̲'y, jade'ents meets ja mmo'ojɨdɨt ti jaty mga'ejtxɨdɨp.

Ja kunuu'kxy jujky'ą̲jtɨn midi jap tsą̲jpjøtpy

32 'Kidits mdsø'øgɨdɨ, jade'en me n'ejx'ity są̲m pøn ja byorreegu'nk t'ixy; o meets ɨdø'øn mganamayɨ, mdanɨtanɨyɨpts meets Dios Teety ja kyutujk, jade'en meets ja mdamɨdsøkyɨ.
33 Tookɨtɨ pønɨ ti jaty jam mmøøt'ą̲jttɨp jøts ja Dios jade'en'ampy xamɨyoxtɨt ku xmo'odɨt pøn jam ti ka'ejtxɨdɨp pøn ayoodɨp; jade'en y'øpyɨdsø'ømt ku xpą̲ąttɨt ja jujky'ą̲jtɨn midi jap tsą̲jpjøtpy, midi ka'ap mwɨndɨgø'xyɨdɨp.
34 Pønɨ mą̲ xnajtsjąwɨdɨ xpą̲ątwą̲'ą̲ndɨ ja jujky'ą̲jtɨn, nay japts meets ja mwɨnmąą̲'ñ y'ity.

Ku ja Jesús wyą̲'ą̲ñ ku jøp'ejx'ity n'ejtɨndɨt

35 'A'ejxɨ abą̲ą̲dɨ mnąnky'etɨdɨt.
36 Jade'en są̲m tumbɨ tjøp'ixy ja wyɨndsøn ku ja ñijkxy tø'øxñɨ'ukpɨ, jøts kuts ja wyɨmbett jøts ja jatyɨ tyik'awą̲ąjtsɨt ja tøjk'ą̲ąw ja'ayɨ ja yją̲'ą̲tt, ja'ayɨ ja kyugą̲jpxɨt.
37 Nekɨm ja tumbɨdɨ pøn kajxą̲'ą̲ky pɨdsømdɨp ku ja wyɨndsøn ja pyą̲ą̲dyɨdɨ wijy kejy, ku ja kyamą̲'ą̲dɨ kya'ettɨ yą̲m ja yją̲'ą̲ty; jøts tɨy janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, wan ja tka'uknagyumayɨ kø'øm jøts ja tyik'ɨxą̲'ą̲kt ja tyumbɨtøjk jøts ja ttukwɨnguwaadsɨt ja kaabyajt, wan ja tka'uktawɨndsø'øgɨ ja kaaky ja tojkx.

38 Øy ja juuni yjaja'aty, yjaja'aty ja tsuu'm yjaja'aty ja jøpkyoots, kuts ja kyayikmaa'gyubaadidi ja'abi tumbits idø'øn nekim t'ejxtip.
39 Ku o pøn pyikta'aky t'ejx'ity tyøjkjøtpy, ejtp ja tjøpja'wigyunaxy ja maa'tspi, ka'ap ja ñagyumaadigøyi pøni juuni dø'øn ja y'ukja'att.
40 Nayide'ents meets idø'øn mjøp'ext ejtp; ku øts jade'en jotmøñ nme'ent yam ø ngayikumay, pøn ja naxwii'ñit jaa'y ja myøjkudanaabyi'ajtpy.

Ja tumbi pøn øy ejx'ejtp

41 Winets ja Pedro wyaañ jøts ja tyiktiiy:
—Windsøn'ajtim, ¿øøts yø dø'øn yø jade'en xamimadyakp, uk niduki'iyi dø'øn xnøjmi?
42 Jøts ja nwindsøn'ajtim wyaañ:
—Ja tumbi pøn yiktump ku ja myadøy ku ja yja'gyuki, ja'ats ja wyindsøn tanipøjkip pøn jaty ja jap tyøjkjøtpy jøts ja tyika'aty sa pyaat'atyin.
43 Nekimts ja'adi pøn jade'en tpadundip ti jaty ja wyindsøn ja tø tyanipikyidi. Øy ja juuni yja'aty, ixapts ja jade'en ttayø'øbyety, ixap ja jade'en tyundi.
44 Ndyimñajtsja'wip øts jøts ku ja wyindsøn ja pyikta'agit jøts ja tyuk'ejx'etit tuki'iyi pøni ti jaty ja jam yjagyejpy.
45 Pønts tkajøp'ejxp ja wyindsøn, pøn jade'en winmaapy, jekñim ja tijy yja'att, ku ja yiktaminikaagi ja myøøtumbi jøts ja jatyi øy sagasa ttuñ ja myøøtumbi, ja yaa'y ja tø'øxy, ja'ayi ja chøøñ ja wyindsøn nekim ja winet kyay y'uuky, jøts ja myuktigøøñi,
46 kuts ja wyindsøn wyimbity øy juuni yam ja ka' tjøp'ixy yam ja niwine'enin tkagumay; ixjadam ja yja'aty jøts ja tyagubetyi ja'agøjxp ku kya'øy'aty, ¿ma dø'øn ja yiktumbi jade'en?
47 'Pønts wa'ats tjanija'wip sa dø'øn ja wyindsøn tjatsøky jøts ja nika' tjøp'ixy jøts ja nika' tmimadøy pøni sa ja yjawa'añ, yikxonts ja nøjkx yiktagubety, yikxon ja yjantyimyikwojpmatst.
48 Pønts tkidyimñija'wip pøni sa tam idø'øn ja wyindsøn ja tjatsøky, jøts ja ka'ap tjøp'ixy jøts ja ka'ap tmimadøy, ñiwyaanits ja ne'egi yiktagubatt, ka'ap ja ne'egi jadine'en yikwopt. Ti sa o ti jade'en pøn o ti may yikmøøpy, nayide'ents ja yik'amido'oxit may'ampy; pønts o ti yiktami'ajot'ajtip, jinaxyts ja yikxon yiktabayø'øty.

Jesús køjxp jaa'y ñawya'kxyidi

49 'Ja tiidyu'unin øts ya tø nmimiñ naxwiiñ; ¡janch tyimjyawamp øts idø'øn jøts ja jeexyip yam nyiktunkpatni!
50 Nnija'wip øts ku ndanaxt ja møj ayo'on, ¡ndajotmay'oo'kunaxp øts ja jaanim kunim øts ja wyinaty tø ndanaxy!
51 Sa mee m'ukwinmay, ¿øy'ajtin xondaajkin ti øts yjawi tø ndanimiñ naxwii'ñit jaa'y? Nømp øts jøts ku ka', nankñawya'kxip øts jaa'dyi.
52 Yamnim inet tø cho'ondaaky, nøjkxp naxpts idø'øn jade'en tukmigu'uk xyiktsepta'aktit øy ja tu'ugyi yjatsøønidi, nideety nidaakti, ni'u'nk ni'una'jkti. Pøn nimagoxkti, nawya'kxidipts ja', jøts ja ñayjibøkidit jagam ixkø'øm namajtsk jaty nidigøøk jaty.
53 Øts køjxp ja kawin'ijxyim ñayjawiyidit ja u'nkteety ja u'nktaakti møøt ja y'u'nk y'una'jkti, ja yaa'y ja tø'øxy, tum jade'en y'adø'øtstit ja tsu' ja xa'kxy, ja u'nk ja mø'jt.

Ja ejxa'an sudso yiknijawit jøts ku wyinaty tø tmibaat'aty jøts kyøxt ja naxwii'ñit

54 Ñayi ñimaamyøø ja Jesús ja mayjaa'y:
—Ku x'ejxti ja yaak pyidi'iky ma xøøw yjexy winets mnømdi, tu'up tam inet, janchjajpts idø'øn ja jade'en.
55 O kuts ja poj wimbet'ampy yø'øy ku kyaxuxpyøjy, jats mnømdi, janch'anwamp tam, janch tøødipts idø'øn ja m'ayuujk, janchjajtpxi dø'øn ja jade'en.

56 ¡Mee wɨn'øø'mbɨdɨ! Pønɨ mnɨją'wɨdɨp tam są kyaxɨ'ɨky ja et ja tsąjp ku ti tyunwą'ąñɨ, ¿tikuts nayɨde'en xkanɨjąwɨdɨ pønɨ ti dø'øn tunwąjnɨp yą'ątpɨ xøøw yą'ątpɨ jumøjt ku ja møk'ąjtɨn wyɨngaxɨ'ɨky jøts ja øy sągasą mjayiktuk'ejxtɨ?

Kąjpx'øyɨdɨ jøts mnamyɨjotjɨmbetɨdɨt møøt ja mmɨdsep

57 '¿Tiku yikxon xkawɨnmagyukɨdɨ pønɨ są dø'øn chøkyɨ, pønɨ są dø'øn pyąąt'atyɨ?

58 Ku pøn mnɨ'øønɨwyą'ąñɨdɨ jøts ja myiknøjkxwą'ąñɨdɨ jam kudunk wyɨndum, nąmga'anɨm jam myiknijkxyɨdɨ tiku yikxon xkakąjpx'øyɨdɨ jøts ja møøt mnamyɨjotjɨmbetɨt jadɨgojk, jøts kidi myiknijkxyɨdɨ jam tɨɨdyumbɨ wyɨndum; ¿ja ti nø'ømp ja wɨndsøn jam? Pø mgøyąkɨdɨpxɨ ja jam jøts mee myikøyąkt mą ja tąjk mą ja mayojr jamdɨ, ja'ats mee myikpuxøktøkɨyɨp jøts mee myiktsu'umt.

59 Øts ɨdø'øn wąmp jøts ku jaanɨm mbɨdsø'ømdɨt ku wyɨnaty tø ja multa xkubatkøxtɨ.

13

Yajkpy øy'ąjtɨn ja' ku ja tsɨnąą'yɨn tyɨgach

1 Nayɨ wɨnet et ɨdø'øn ja Jesús jam ñɨmejnøø wɨngąągɨn ja jąą'dyɨ jøts ja ojts tyamɨmadyą'ągyɨ ku ja Pilato wyɨnaty tø tyik'øøky ja Galileɨt jąą'y, jøts ku ja jąą'ñɨ'jpy ja ttukmɨyø'øyɨyɨɨ'ñ ja jɨyujknɨ'jpy midi ja wyɨnaty kø'øm tø t'ukyik'ookɨtɨ midi ja wyɨnaty kø'øm tø tyoxtɨ.

2 Jøts ja Jesús wyąąñ:

—Jade'en mee mwɨnmay jøts ja' ja Galileɨt jąą'y kyująjtɨdɨp jade'en ku ja yjantyim-byøktyundɨ sąm jam jade'en ka' pøn jam y'etjotptɨ kyąjpjotptɨ.

3 Øts wąmp jøts ku ka'; ti pøn ɨdø'øn ka'ookp, nayɨde'en mee m'ookt pønɨ ka' mdsɨnąą'yɨn xyiktɨgątstɨ.

4 Jade'en meets yjąwɨ mwɨnmaañɨ, ja jąą'y pøn oo'ktøø nɨmąktuktujk ku ja pøch ja pyajtɨdøø midi wyɨnaty janch køjxp tanaapy midi yiktejp Siloé, jade'ents meets yjąwɨ mwɨnmay jøts ja' ja kyubajtɨp ku ja jawaanɨ pøky tyają'ądyɨdɨ sąm ka' pøn pøn jaty jam Jerusalén tsɨnaadyɨp.

5 Nømpts øts ku ka'; nayɨde'en mee m'oo'køxt sąm ja'ajɨndɨ pønɨ ka' mdsɨnąą'yɨndɨ xyiktɨgątstɨ.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja iigɨ kipy midi' katøømɨp

6 Xjats ja Jesús ttamadyąkpąąjty tu'uk ja ejxpajtɨn madyą'ąky jøts ja wyąąñ:

—Tu'uk ɨdø'øn jąą'y, jamts ja y'iigɨ tsą'ąm kąm ja', ja'ats ja y'ats'ijxpy pønɨ tø dø'øn ja wyɨnaty tyøømɨ, jøts ja nɨ tu'ugɨn tkapąąjtøø ja tyøøm.

7 Jamts ɨdø'øn tyumbɨ tu'uk pøn ja kąm t'ejx'ejtp jøts ja tnɨmąąy: "Ukmadowɨm, tɨgøøk jumøjt øts ɨxyąm kujk njamɨyø'øy jøts øts ja iigɨ tsą'ąm njatukwą'ąñ, nɨjuunɨts ø nɨ tu'uk ngapąątynɨm. Yikɨdąągøjxnɨts yø ñɨguipy; nugots ja nąąjx yø yjąwɨ tyikwɨndujknɨ."

8 Jøts ja kąm ejx'ejtpɨ y'adsøøy jøts ja wyąąñ: "Wanɨmts, wɨndsøn, tjąąk'uk'ity jadukjumøjt; n'ukuyu'up øts, n'uktąjyuu'ngɨp øts yø nąąjx jøts øts ja pu'uty nbɨktąąjkɨt.

9 Kidi wan jade'en tyøømɨ; pønɨ ka'ats, wɨnets yikpo'jtjø'økt."

Ku ja Jesús tyikmøkpiky tu'uk ja tø'øxyøjk poo'kxɨn xøøw et

10 Jøts ɨdø'øn ngøjmyɨ, poo'kxɨn xøøw wyɨnaty, jøts ja Jesús yik'ɨxpiky jam tsąptøjkjotp.

11 Jamts ɨdø'øn tu'uk tø'øxyøjk myąktuktujk jumøjtɨp pą'ąm ja wyɨnaty tø pyąąjtnɨyɨ. Jøts ja jadɨne'en kyatsø'øky, tø ja yjɨgujxkɨdyɨgøøñɨ, mɨku' ɨdø'øn ja wyɨnaty jade'en tø tyuñɨ jøts ja nɨwɨne'enɨn kya'ukoogukɨnɨ.

12 Ku Jesús ja y'ejxɨ, wɨnets ja yąąjxɨyɨ, xjats ja ñɨmąąjyøø:

—Tø mbą'ąm mnɨwąąjtsnɨyɨ, møk møjąąwnɨ mets.

13 Jøts ja ojts tkønɨxąjy, jøts ja tø'øxyøjk nay jatyɨ kyoogukɨyɨɨ'ñ jøts ja tɨy tyąąñ jadɨgojk, wɨnets ja ttukmɨją'wɨyɨɨ'ñ ttukunuu'kxyją'wɨyɨɨ'ñ ja Dios.

14 Jøts ja møjąąʼy midi tnɨgubąjkʼąjtp ja tsąptøjk tjantyamɨʼąmbɨjky ja Jesús, tigøjxp ku ja yiktsøʼøky pooʼkxɨn xøøw, jøts myɨguʼuk ja tnɨmąąy:

—Paty tuʼunɨn xøøw jaa tudujk xøøw tø yikpɨktąʼąky jøts jaa nduʼunɨndɨt; mendɨts øy juunɨ nugo ku kyapooʼkxɨnxøøwɨ, jadeʼen mmeʼendɨt pøn jaty ja nąnkchoʼogɨ ttsojktɨp.

15 Jøts nwɨndsønʼąjtɨm yɨdeʼen tʼadsøøy:

—Mee wɨnʼøøʼmbɨdɨ, ¿mʼukyikʼijtpy meets mjɨyujk mdsakąą mɨwøʼømbety, jøts adøødsɨ xyikʼettɨ ku pyooʼkxɨnxøøwɨ? ¿Ti kidi meets ja xyikwɨnaky jøts meets nøø ja xanɨwøpy?

16 Tits yąʼąt tø'øxyøjk kyubatp ku yø kyatsoʼokt ku pooʼkxɨn xøøw, pø Abrahamts yø tyeetyʼąpɨp jøts ja mɨkuʼ yø myąktuktujk jumøjtɨp yikpąʼąmbajtnɨyɨ, ¿sudsoʼampyts yø kyamøkpøkt øy yjapooʼkxɨnxøøwɨ?

17 Ku ja Jesús jadeʼen wyąąñ, jøts ja myɨdsep chøʼdyunbąttøø; jøts ja mayjąąʼy tyax-ondąktɨp jaʼ ku ja tʼejxtɨ jadeʼen ja Jesús myøkʼąjtɨn tyikwɨngaxɨʼɨky.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja mortąs tømt

18 Yɨdeʼents ja wyąąñ:

—¿Tixɨk ja yʼukyiktamɨʼejxɨp ja Dios Teety kyutujk midi ja tyanɨtanaapy yjąąʼy? ¿Tixɨk jadeʼen?

19 Jadeʼen ɨdøʼøn nʼukpɨktąąjkɨn jaʼ są møj mortąs tømt midi ja jąąʼy wyøjpy kyąmjøtpy, kuts ja myuxy jøts ja jadeʼen yøñ sąm o ti møj kipy yøñ paxax paxax, jamts ja joon kyøxkeʼeky jøts tyikʼøyɨbąąt pyaʼan ja jam mą jaty yʼawąj yʼaxeeñ ja jam.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąty ja levadurɨ

20 Nayɨnøøm ja Jesús:

—Tixɨk øts jaduʼuk nʼuktamɨʼejxɨp ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy yjąąʼy.

21 Jadeʼen ɨdøʼøn ndejɨnt są ja levadurɨ midi yiktamɨmøøʼkxɨp ja ariin way jøts ja amuum tyakaagɨyɨt, jøts ja jɨch yaakt.

Ja mutsk tøjkʼąąw

22 Xjats ja Jesús ñąjxy jøts ja jam ojts ñijkxy Jerusalén, yikʼɨxpøjkp yikʼɨxpøjkp ɨdøʼøn jaʼ, pønɨ mą jaty kąjp ja tpąąty ja møj ja mutsk.

23 Wɨnets ja jąąʼy ja tuʼuk yiktøøjøø:

—Wɨndsønʼąjtɨm, ¿janch nɨwaanɨ døʼøn ja jąąʼy ñɨtsoʼokʼątt?

Jøts ja Jesús ja tʼadsøøy:

24 —Janch jadeʼen jaa ku jap kaʼ pøn nugo ająwɨ ñąxtɨ, øyɨmts xʼejxtɨt mą mdøkɨdɨt, jadeʼen ja nʼukpɨktąąjkɨn sąm jąąʼy ttanaxy mutsk tøjkʼąąw; øy jap pøn yjaʼuktøkɨwyąnɨdɨ, kaʼats ja yʼuknąjxnɨdɨt.

25 Kuts ø ndanaagyukɨt, jadeʼen ø ndanaagyukɨt sąm kudøjk tyanaagyukɨn jøts tyøjkʼąąw ja tʼatsyikʼaduky. Pønɨ tøts meets jap wyɨnaty mdąndɨ tøjkwimpy, mjagugąjpxɨdɨ mjatøjkwɨngoxtɨ meets jap, uk mjanømdɨ meets jap: “Wɨndsønʼąjtɨm, yiktøjkɨk øøts.” Jadeʼents mee nnøjmɨt są ja kudøjk wyąʼąñɨn: “Kaʼ mee nnɨjąwɨ pø mbøn meets, pø mą mee mdsøøñ.”

26 Jats mee mwɨnąmbɨnąxwąʼąkt: “Tiku me ndejɨnt øøts xkaʼijxyɨ, jabɨ tøts adøm ngaamyujkɨn nʼuukmujkɨn, jabɨ mets ojts o mądsoo myikʼɨxpiky.”

27 Yɨdeʼents mee nʼadsoʼot: “Tø nwąʼąñ jøts ku mee kaʼ nnɨjąwɨ pønɨ mbøn meets. Jɨwąʼąktɨ yą, kidi øts yą xwɨnʼejxtɨ, ¿pønxɨk ø xʼabajxtɨp, kidi meedsɨp?”

28 Japts mjøʼødɨt myąʼąxtɨt, mʼąmdøtskąąttɨt mdaachtøtskąąttɨt ku xʼejxtɨt ja Abraham, ja Isaac, ja Jacob jøts ku ja jap neʼegɨ møøt nɨdukɨʼɨyɨ ja Dios kyugajpxy yʼettɨ, mą Dios kyutujktąąjk mą yjąąʼy ja ttanɨtanɨ kyutujk. Kaʼats meets jap jadeʼen mdøkɨt.

29 Yøʼømyujkøxtɨp nąxwiiʼñɨt jąąʼdyɨ, o mądsoo choondɨt, jøts ja tpąąjtɨdɨt ja Dios myøjkunuuʼkxɨn midi nɨpøn kyapatpynɨm, midi ja tyaʼawijxpy ja yjąąʼy.

30 Pøn yą̲m yik'ejxtɨp ka'ejxɨɨyɨmdɨ, pyadundɨpts ja ne'egɨ są̲ nwą̲'ą̲ñ, ja'ats ɨdø'øn ne'egɨ nøjkx yikmøjpɨktą̲ktɨp, pønts ñadyijyɨ ɨxyą̲m møj nɨją̲'wɨbɨmdɨ jøts ja ka' tpadundɨ są̲ nwą̲'ą̲ñ, ja'ats ɨdø'øn yik'ayowɨm ją̲ttɨp.

Ku ja Jesús t'ayo'ijxy ja Jerusalénɡɨt kąjp

31 Jøts ja fariseotøjk nay ja'abɨ xøøw yjąjtøø mą̲ dø'øn ja jam wyɨnaty jøts ja ñɨmą̲ąjyøø:
—Jade'en ne'egɨ tyimy'øy'ą̲tt ku mnøjkxnɨt, myik'ookwą̲jnɨpts ja Herodes.
32 Jøts ja t'adsøøy:
—Nøjkx x'atsnøjmɨdɨ ja tsaach wyą̲x'atøøy jøts ku yą̲myɨ jabomyɨ wɨxøjkpyɨ njąąkąjpxpɨdsimy ja mɨku', njąąkyiktsø'øky ja jąą'y jøtsnɨm ø n'abąądɨt.
33 Nøjkxpɨmts øts jam Jerusalén, tuu'døjkɨp ø tsojk, ti mą̲ Dios kyugajpxy abikyą̲jp y'uk'øøky.
34 '¡Mets Jerusalénɡɨt kąjp, meets Jerusalénɡɨt jąą'y, pø meetsxɨ myik'øø'kpy Dios kyugajpxy, meetsxɨ mnąnkyą̲'jtsɨp pøn Dios kyajpxy y'ayuujk tyikyø'øyɨp ku Dios ja yą̲ mjadanɨguexyɨdɨ! ¡Tø njapeemukwą̲'ą̲ñ njakonmukwą̲'ą̲ñ ja m'u'nk ja m'uną̲'jk są̲m tsikuną̲'jk tyą̲ąk ñɨmu'uxyɨ tu'ugyɨ, ka'ats jade'en tø xkupiky!
35 Ejxtɨts ɨnet ja mdsą̲ptøjk abą̲k tyą̲ndɨ; øts ɨdø'øn wą̲mp jøts ku meets xka'uk'ejxnɨt tsojk jøts ku meets jaanɨm x'ext pønɨ juunɨ ja xøøw ja jumøjt wyɨnaty yją̲'ą̲ty ku mnø'ømdɨt: "Ejxɨk Dios kyunuu'kx u'nk ñadyaguguexyɨ midi mmɨmejnɨp ja kyutujk."

14

Ku ja Jesús tyikmøkpɨky ja jąą'y pøn wyɨnaty kexp

1 Xjats ɨdø'øn yɨde'en yjąjty ku poo'kxɨn xøøw tpą̲ąjty, ojts ja Jesús kaabyɨ ñijkxy jam wɨndsøn tyøjkwɨndum pøn ja fariseotøjk wyɨndsøn'ą̲jtɨp. Jamts ɨdø'øn ja'adɨ ja ti mą̲ ja y'ettɨ, jam ja tpa'ejxtɨ tpagowdɨ.
2 Jamts wyɨnaty tu'uk jąą'myɨ pøn ke'expą̲'ą̲m pøjkɨp.
3 Jøts ja Jesús tnɨmą̲ąy ja kąjpxwejpɨtøjktɨ møøt ja fariseotøjktɨ, yɨde'en ja tyiktɨɨy:
—¿Kutuky jøts ja pamą̲ą'y cho'okt poo'kxɨn xøøw u ka'?
4 Jøts ka'ap ja y'adsowdɨ, amøñɨ ja y'ettɨ. Wɨnets ja tnɨxąjɨyɨɨ'ñ ja pamą̲ą'y jøts ja tyiktsøøjky, yɨde'en ja tnɨmą̲ąy jøts ku ja ñøjkxnɨt.
5 Wɨnets ja tnɨmą̲ąy ja fariseotøjktɨ:
—¿Pøn yjɨyujk chaką̲ą jatyɨ tka'ukyikpɨdsømp ku ja ją̲'jøtpy kyunaxy øy yjapoo'kxɨnxøøwɨ?
6 Nɨka' ɨdø'øn y'adsojɨmbettɨ, nɨsą̲ ja kyawą̲'ą̲ndɨ.

Ja tø'øxñɨgaabyɨ tø'øxñɨ'ukpɨdɨ

7 Jamts ɨdø'øn ja Jesús t'ijxy ja mɨgaabyɨdɨ jøts ku ja twɨ'ejxtɨ ja chɨnaabyajtɨ ku ja twɨnguwaadsɨdɨ ja kaabyajt jam, jam ja y'ɨxą̲'ą̲ktɨ mą̲ dø'øn ja myøjtøkɨdɨt jøts ja ojts t'ane'emy:
8 —Ku pøn mwą̲wɨdɨt tø'øxñɨgaabyɨ tø'øxñɨ'ukpɨ, kidi jam jatyɨ m'ɨxą̲'ą̲ktɨ mą̲ ja tsɨnaabyajt jam ja wɨndsøn tø yiktanɨbɨktą̲ą̲gɨ, jaa ku ja wyɨnaty yją̲'ą̲ty yą̲m meets jam tø m'ɨxą̲jknɨ;
9 jøts ja kujøøn kudøjk mnøø'mxɨyɨdɨt pøn wyɨnaty tø mwayɨdɨ: "Tanɨ me waanɨ, wan yą̲'ą̲t jam tsøønɨ." Xjats kuwą̲nɨ mjanchjajɨwą̲'ą̲ktɨt tsø'ødyumbɨm jøts jam m'ɨxą̲'ą̲ktɨt mą̲ o pøn y'ɨxą̲'ą̲ktɨ.
10 Ku pøn jade'en mwą̲wɨdɨt, ne'egɨ øyts ku m'ɨxą̲'ą̲ktɨt mą̲ o pøn y'ɨxą̲'ą̲ktɨ; kø'ømnɨmts ja kujøøn kudøjk ja mdukmadowɨdɨt ku ja jam wɨngon mye'ent, jøts ja mnøø'mxɨdɨt: "Yą̲, mɨgu'uk, nąx mdsøønɨdɨ mą̲ jam yik'ayowɨm tø mdyimy'ɨxą̲knɨdɨ." Jade'ents meets ja xajotkujk'ą̲ttɨt ne'egɨ ku jade'en kø'øm myiktukmado'odɨt, yą̲m ja jam chøønɨdɨ pøn jaty ja kaabyajt tø twɨnguwaadsɨdɨ.

11 Pøn køˈøm namyøjpɨktạạjkɨp, yikˈamutskpɨktạkpts ja nøjkx, pønts kanamyøjpɨktạạjkɨdɨp pøn kaˈejxɨɨyɨmdɨ, jaˈats neˈegɨ møjtøkɨdɨp, jaˈ yikmøjpɨktạˈạktɨp.

12 Ñayɨ ñɨmạạy ja jạạˈy jaˈ pøn ja wyɨnaty kaabyɨ tø wyayɨ:

—Ku pøn xyikaawyạˈạnt, kidi jaˈayɨ nugo xway pøn jaty møøt mnamyayɨyɨ, nɨ ja mmɨguˈuktøjk xkawạˈạt, nɨ ja kumeeñ jạạˈy xkawạˈạt pøn jaty jam mmɨgujøønˈajtpy mmɨgudøjkˈajtpy. Kaˈap jaˈayɨ xwạˈạt pøn jatyɨ myɨwɨmbejtxɨyɨp pønɨ ti jaty mets myajkpy.

13 Ja neˈegɨ mwạˈạp ja ayoobɨ jạạˈy, ku ti xøøw xuˈunt, wạw jaˈ pøn katiˈejtxɨdɨp, pøn kyøˈ tyeky mạˈạttɨ, uk yˈejxɨdɨ sạgasạ, pømbɨ tyeky kaˈejtp, pømbɨ jam wɨnạp.

14 Neˈegɨ nekɨmts jadeˈen mnayjạwɨyɨt, pø kaˈaxɨ ja mdunwɨmbejtxɨyɨ nayɨdeˈen pønɨ ti mets ja tø xmøˈøy, jaanɨmts ja xwɨnˈext sạ ja mwɨngaxøjkxɨyɨt ku jadɨgojk jujkyˈạjtpɨ pyɨdsøˈømdɨt pøn jaty tø tpadundɨ pønɨ sạ jaty pyạạtˈatyɨ.

Ku ja Jesús tmadyạkpạạjty ja møj aˈux

15 Xjats nɨduˈugɨn ja fariseotøjk wyạạñ pøn jam wyɨnaty tø twɨnguwaadsɨdɨ ja kaabyajt, jøts ja tnɨmạạy ja Jesús:

—Nekɨm xøñɨm jaˈadɨ pøn kaˈadyɨp jadeˈen ku Dios ja kyutujk ttanɨtanɨt ja yjạạˈy.

16 Jaˈats ja Jesús tnɨmạạy:

—Tuˈuk ɨdøˈøn jạạˈy tˈaˈejxɨyɨɨˈñ ja aˈux møjˈampy, tøts ja wyɨnaty ttukmadøy ja mayjạạˈy pøn jaty ɨdøˈøn ja wyạạwampy.

17 Kuts ja aˈuxˈạạts tpạạjty, xjats ja tkejxy tyumbɨ jøts ja tˈatstukmadoowạˈạñ pøn jaty ɨdøˈøn ja wyạạwampy jøts ja tˈatsnøjmɨt: “Jạmtstɨk, jamɨk tukɨˈɨyɨ aˈejxɨ abạạdɨ yˈejtnɨ.”

18 Jøts ja tum jadeˈen ñañɨkạjpxuˈudyɨdɨ jøts ku ja kaˈ ñøjkxtɨt, yɨdeˈen ja yjawyeembɨ wyạạñ: “Nạạjx ø tø njuy, jaˈats ø nˈatsˈejxwampy, mee mjanchˈukmaaˈkxp.”

19 Jøts jaduˈuk yɨdeˈen wyạạmạạ: “Ndsakạạ ø magoxk yuundɨ tø njuy, jaˈats ø nˈejxmạtswampy pønɨ yuup ɨdøˈøn uk kaˈ; mjanchˈukmaaˈkxp ɨnet ɨdøˈøn, kaˈ øts ɨnet ndsoont.”

20 Jøts jaduˈuk wyạmøø: “Tyimyjemyˈamajtskɨpnɨm øts, patyts øts ɨnet kaˈ nmajadạˈạkt jøts øts ɨnet kaˈ nnøjkxt.”

21 Kuts ja tumbɨ wyɨmbijty jøts ja ttukmadøøy ja wyɨndsøn sạ jaty ja wyɨnaty tø yiknøjmɨ. Jøts ja wɨndsøn yjantyimyˈạmbɨjky jøts ja tnɨmạạy ja tyumbɨ: “Tsojk nøjkx nøøˈạjy tuuˈạjy wɨneˈen yø kạjpjoojt, jøts xwạạmeˈent ja ayoobɨ jạạˈdyɨ møøt jaˈadɨ pøn sạgasạ ejxɨdɨp, pøn kyøˈ tyeky mạˈạttɨ, pøn wɨnạptɨ.”

22 Jøts ja tumbɨ yjatsoˈongojmɨ jøts ku wyɨmbijty jøts tnɨmạạy ja wyɨndsøn: “Tø øts wɨndsøn ɨdøˈøn jadeˈen nduñ sạ tø mwạˈạñɨn, jạạkwɨndạmpts ja tsɨnaadyạạjk ja pooˈkxạạjk.”

23 Wɨnets ja wɨndsøn ja tyumbɨ tnɨmạạy: “Nøjkx tuuˈ xkuyøˈøy mạ jaty paduuˈ mạ jaty ti, jøts pøn jaty mbatpy møkˈampyts ja xwạạmeˈent jøts yạ xkuwạwɨt, ujts øts yø ndøjkjoojt nˈejxwạˈạñ.

24 Tyimñømp øts ɨxyạm, kawɨndem xøøw øts ja xjạˈgyạjpɨdɨ ja nˈaˈux pøn jaty øts ja jawyeen tø njadanɨway.”

Tukɨˈɨyɨ nnadyamɨyoxant ku Cristo nbaduˈunɨnt

25 May jạạˈy ja Jesús o mạdsoo padsoˈonɨp jøts ja pyawɨdityɨyɨ; jøts ja tukˈojk tnɨwạˈkˈawɨdijty jøts ja tnɨmạạy:

26 —Pøn jaty øts yạ xpawɨdejtɨp, pønɨ jaa pøngapøn, pøn tpaˈayoodɨp tyeety tyạạk, yˈuˈnk ñɨdøˈøxy, chøˈ yˈuch, myɨguˈuktøjk, uk køˈøm pạạt ñabyaˈayøyɨ, kaˈats øts ja mɨbạạt nbabøjkpɨˈạtt.

27 Kajaˈajɨp ø nbabøjkpɨˈajtpy pøn ja ayoˈon tkamɨdanaadyɨp pøn ø xkabaduujnɨdɨp ja njaˈ, xjapawɨdetwạndɨpts øts, kaˈats øts yjadeˈembɨ jạạˈy nbabøjkpɨˈaty.

28 Ti ka' meets ja jawyeen xanɨpa̱a̱ty, ku pøn pøch køjxp t'ukyikpɨdø'økwa̱'a̱ñ pønɨ ti jaty ɨdø'øn tsojkɨp jøts ja y'aba̱a̱dɨt pønɨ wɨne'enɨn ja chøkyɨ ja ga̱stɨ, jawyeents ja yiktanɨpa̱tkixy.
29 Kuts nugo ja pøchkojpk pyɨdø'økixy jøts ja nɨka' y'aba̱a̱dɨ, janch nɨgajpxy nɨmadya̱'a̱kts ja yjaty ku ja jade'en pøn t'ixy,
30 jøts ja wya̱'a̱ndɨ: “Tø yø ja̱a̱'y y'ukpojtsøøñ jøts yø nɨka' tø t'ukyik'abajtɨñɨ.”
31 Uk kuts o pøn wɨndsøn tsep t'uktunwa̱'a̱ñ møøt jadu'uk ja myɨwɨndsøn midi ja syolda̱dɨ ja tyikmemp nɨ'ee'px mil, ¿ti kidits ja jawyeen ttanɨbɨkta̱a̱gɨt pønɨ sudso dø'øn ja ttukwa̱'ktso'ot pønɨ ja'ayɨ tam ja syolda̱dɨ tmøøt'aty nɨma̱jk mil?
32 Pønɨ ka'ats ña̱y'a'ejxɨyɨ, jøts ku jagamnɨm ja myɨdsep myiñ, kyaxpts ja tu'uk ja kyugajpxy jøts ja t'amɨdo'ot jøts ka' cheptu'undɨt.
33 Nayɨde'ents meets pønɨ ka'ap jawyeen xpawɨnmaadyɨ pønɨ ti jaty ɨdø'øn m'ɨxma̱tstɨp øts køjxp, ka'ap meets jade'en mɨba̱a̱t nbabøjkpɨ'a̱tt.

Sa̱ ka̱a̱n amuum tyik'øyɨgyɨjxy

34 ’Ka̱a̱n amuum tyik'øyɨgyøjxp o ti, nayɨde'en meets ɨdø'øn ndejɨnt m'ødyu'unt ku mmɨgu'uk xukmado'ot ja Dios yja' sudso y'anmɨja̱'wɨn kyawɨndɨgø'ødyɨt. Kuts ka'ap jade'en mdu'undɨt, tø wyɨnaty mbɨdsømdɨ ejxɨm ja ka̱a̱nɨn midi kawa̱'a̱ts midi katump.
35 Nɨma̱ ja jade'en kyatu'unt ok na̱a̱jx ok ti tyiktu'unt, ja ti nøø'mɨmp ok ɨdø'øn ja nda'abu'jta'ant, pø nugoxɨ ja jadi'iñɨ ñɨyik'ɨxkø'øy. Ja̱'gyukɨdɨ pønɨ mja̱'gyukɨwya̱ndɨp.

15

Ku ja Jesús tmadya̱kpa̱a̱jty tu'uk ja borreegɨ midi' tɨgøøpy

1 Nɨmejnɨp ɨdø'øn ja Jesús jam ja yikugubajtpɨtøjktɨ, ja ja̱a̱'dyɨ pøn amuum tyimyiktejtɨp pøktyumbɨ ja̱a̱'dyɨ, jøts ja jam myendɨ amɨdodujkpɨ,
2 patyts ja fariseotøjktɨ møøt ja kajpxwejpɨtøjktɨ tjanchpaga̱jpxtɨ ja Jesús, jøts ja wya̱'a̱ndɨ:
—Tum ka'øy ja̱a̱'y yø kyupijkpy jøts yø jotkujk tmøøtkay tmøøt'uuky.
3 Ja'agøjxpts ja Jesús ttamadya̱kpa̱a̱jty tu'uk ja ejxpajtɨn madya̱'a̱ky midi yɨde'en wa̱mp:
4 —Ku meets wyɨnaty x'ukyiktɨgøy tu'ugɨn ja mborreek midi nɨmagø'pxy, ¿ti kidi meets ja ñɨmakta'pxy myaktɨxujkpɨ borreek jam xyikta̱'a̱nt jam pejyjotp, jøts ja tyu'ukpɨ x'ats'ɨxa̱'a̱dɨt kunɨm meets ja xpa̱a̱tt?
5 ¿Jøts kidi meets ja xaxonda̱'a̱kt ku meets ja xpa̱a̱tt? ¿Ti kidi meets ja xkøxka̱pt mgue-jnkyøjxp? ¿Pøn kidi jade'en xyonda̱'a̱ky ku ja nba̱a̱jtɨn jadɨgojk midi tø y'uk'atstɨgøy?
6 Kuts jam mdøjkjotp mja̱'a̱ttɨ, ti kidi meets ja mmɨgu'uktøjk, ti kidi meets ja mgudøjk ja xukmadøy, jøts ti kidi meets ja xnøjmɨ: “Xonda̱'a̱ktɨ meets, tøts øts ja nborreek nba̱a̱ty midi tø y'atstɨgøy.”
7 Janch øts ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ jøts ku nayɨde'en yiktaxonda̱'a̱ky jap tsa̱jpjøtpy ja po-jkpɨtumbɨ ja̱a̱'y ku ja tyiktɨgach ja chɨna̱a̱'yɨn, jøts ja' ne'egɨ yiktaxonda̱kp midi tu'uk jøts nɨgɨdi ja myakta'pxy myaktɨxujkpɨ ja̱a̱'dyɨ pøn chɨna̱a̱'yɨn tø tyiktɨga̱tsnɨdɨ, ñadyijyɨ øy ña̱yja̱wɨyɨdɨ.

Ku ja Jesús tmadya̱kpa̱a̱jty ja meeñ midi tɨgøøpy

8 ’¿Uk pøn tø'øxyøjkts myeeñ tka'uk'ɨxaapy ku ja tyiktɨgøy tu'ugɨn ya̱m ja ma̱jk t'ukmøøt'aty? Kuwa̱nɨts ja tyiktøøbyiky ja yja̱j jøts ja pyøknaxy yja̱'a̱xnaxy jap tyøjkjøtpy, yikxonts ja tyimy'ɨxaadyøkɨ jøts kunɨm ja tyimbya̱a̱tt.
9 Kuts ja tpa̱a̱ty, jøts myɨgujøøn myɨgudøjk jøts myɨgu'uktøjk ja ttukmadøy, yɨde'en ja tnøjmɨ: “Tø øts ja nmeeñ nba̱a̱ty midi tø y'atstɨgøy.”
10 Janch øts ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ jøts ku Dios møøt y'a̱nkɨlɨs ttaxonda̱'a̱ktɨt ja pojkpɨtumbɨ ja̱a̱'y pøn tyiktɨga̱jtsp ja chɨna̱a̱'yɨn.

Ku ja Jesús tmadyąkpąąjty ja jąąʼy yʼuʼnk pøn tyikʼoʼjkøjxp ja tyeety myeeñ

11 Nayɨdeʼen ja Jesús wyąąñ:

—Tuʼuk ɨdøʼøn jąąʼy, namajtsk myąjnkuʼnk,

12 jøts ja mutskpɨ ja ñɨmąąjyøø: “Teety, møøñɨk øts ja pɨktąʼąky midi øts ɨdøʼøn nmąąyʼątp.” Wɨnets ja uʼnkteety ja ojts tyikwaʼkxy ja pyɨktąʼąky jøts ja ttagumąąy ja yʼunąʼjk.

13 Ñɨñąmnɨm ɨdøʼøn ja wyɨnaty jadeʼen yjaty ku ja myutskmąjnk tpøkmujknɨ tʼejxmujknɨ ja pyɨktąʼąky tukɨʼɨyɨ jøts ja ojts ttooʼknɨ, jøts ja ojts abikyąjp abikñąąjx tmɨnijkxy jam jagam, jamts ja ojts tyikʼoʼjkixy ja myeeñ kyawɨndɨyʼąjtɨngøjxp.

14 Kuts ja wyɨnaty tukɨʼɨyɨ tø tyikøjxnɨ, jøts ja yuu jam wɨnet et yjantyimdyøjkɨyɨɨʼñ mą døʼøn ja nąąjx ja kąjp jam, jøts ja yʼayodøjkɨñąą.

15 Wɨnets ja tʼɨxąąy tunk mą ja kugąjp jąąʼy jam, jøts ja ojts kyexyɨ kyąmjøtpy kuchʼejxpɨ.

16 Janch tsojk jøøʼkxkixyɨm ja tʼejxɨ ja kuch yjɨɨʼkxy, kumɨ nɨti ja kyayikmøʼøy.

17 Jøts jotmay ja tyatøjkɨyøø, yɨdeʼen ja ojts ñawyɨnmąąʼnxɨyɨ: “¡Janch kuʼuxyɨ ndeety tyumbɨ net jam kyaydɨ yjøøʼkxtɨ, yikwɨndąndɨp pąąt ja o ti, jøts øts yą yuu njanchʼooʼknɨ!

18 Tiku øts ndeety ngaʼawɨmbetɨ mą ja jam chøønɨ, jøts øts ja jam nnøjmɨt: Tø teety Dios nmɨdundɨgøy; jøts mets, tø me nayɨdeʼen nmɨdundɨgøy;

19 kaʼuʼnkʼatyɨm ø tø njantyimyjaty; yiktunkts ø nayɨdeʼen sąm o pøn tumbɨ xyiktuñɨn.”

20 Jøts ɨdøʼøn ja yjanchtuuʼdøjkɨyɨɨʼñ jøts ja wyɨmbijty jam tyeety wyɨndum.

’Jøts kuts tyeety ja jagamyɨ yʼejxpąjttøø, xjats ja ojts yʼąmʼijxyɨ chaachʼijxyɨ. Jøts ja ñɨbujtjøʼjkøø jøts ja ojts pyątsøyɨ, jɨgøxy jɨbɨʼkxy ja yjąʼjty.

21 Wɨnets ja tnɨmąąy ja tyeety: “Teety, tø øts Dios nmɨdundɨgøy møkʼampy, jøts nayɨdeʼen me tø nmɨdundɨgøy; kaʼuʼnkʼatyɨm ø nnayjąwɨyɨ.”

22 Jøts ja uʼnkteety tnɨmąąy ja tyumbɨtøjk: “Tsojk nøjkx xjuuttɨ ja øybɨ wet jøts xuktatøkɨdɨt, pɨktąąjkɨdɨ kyøjeets, tuktawąʼągɨdɨ kyøʼøk.

23 Nøjkx xʼatswetstɨ ja tsakąą midi yaaʼkpɨdsømpnɨm jøts xyikʼooktɨt. ¡Wan txøduuʼñɨndɨ, wan tkąąʼyɨnt tʼuujkyɨndɨ!

24 Tø øts yø nʼuʼnk ndijy tyimyʼooʼknɨ, ɨxyąts jujky xwɨndanąąʼyɨndɨ; tø jeky yʼatstɨgøyʼity, ɨxyąts jadɨgojk tø nbąąjtyɨndɨ.” Jøts ja xyødundøjkɨdøø.

25 ’Jøts ja myøjmąjnk jam wyɨnaty wyɨdity kąmjotp; kuts ja wyɨmbijty, yjąʼjty wɨngon mą ja tøjk jam, jøts ja tmadøøy ja ɨy ja ech.

26 Wɨnets ja tuʼuk tyąąjxɨyɨɨʼñ ja tumbɨ jøts ja ttɨɨbyɨjky ti døʼøn jam jadeʼen tuujnɨp.

27 Jøts ja tyukmadoojøø, yɨdeʼen ja ñɨmąąjyøø: “Tøts ja mʼuch yjąʼąty; tøts mdeety ja tsakąą tnąnkyikʼøøgyɨyɨ midi yʼity yaaʼkpety, jaʼagøjxp ku møk møjąąw tø yjąʼąty ja mʼuch.”

28 Jøts ja myøjpɨ yjantyimyʼąmbɨjky, jøts kaʼap ja twąʼąñ jøts ja jap tyøkɨt, tyeetynɨm ja ojts køʼøm ñɨbɨdsimyɨ jøts ja møk ñɨmąąjyøø jøts tyøkɨt tøjkjøtpy.

29 Xjats tyeety ja tnɨmąąy: “Mnɨjąʼwɨpxɨ teety wɨnąąk jumøjt me tø nmɨduñ, jøts juunɨ me ngaʼukmɨmadøy, nɨjadeʼents me tuʼugɨn xkamøʼøy øyɨk chivɨʼuʼnk øyɨk ti, jøts øts nmɨguʼuk jeexyɨp nmøøtxøduñ.

30 Aa kudamts yø mʼuʼnk tø yjąʼąty, mduknɨʼoʼjkɨp tam meets yøʼ mdsakąą wɨnet midi yikxon tø yaaʼkpety, ku mmeeñ yø tø myikʼoʼjkxɨyɨ kawɨneʼen møøt kawɨndɨy tøʼøxyøjk.”

31 Wɨnets ja uʼnkteety wyąąñ: “Ti są uʼnk mjaty, pø yąąyɨmpts me nmøødɨ, ti jaty øts ɨxa nmøøtʼajtpy tum mets yøʼ mjaʼ.

32 Kuwąnɨts pyąątʼatyɨ, ¿ti ja ti nguidyimdyuʼuñɨn? ¿ti jadam yø nguidyimdyaxondąąjkyɨm? Patyts ɨxyąm nxødu'uñɨndɨ ku yø mʼuch tø yjąʼąty, pø nøøʼmɨmpts adøm jøts ku yø tø yʼooʼknɨ, ɨxyąts jujky xwɨnʼijxyɨm, jeky tø yʼatstɨgøyʼity, tøts ɨnet nbąąjtyɨm jadɨgojk.”

16

Ku ja Jesús tmadyąkpąajty ja ka'ødyumbɨ'ejx'ejtpɨ

1 Ñayɨñɨmąąy ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk:

—Ja dø'øn wyɨnaty tu'uk kumeeñ jąą'y midi yiktump, jøts jats ɨdø'øn ja' tyumbɨ tu'uk wyɨnaty midi t'ejx'ejtp ja myøøtumbɨ, jøts ja wɨndsøn yiknɨmąąy jøts ku pyɨktą'ąky ja nugo yikwɨndɨgø'øxyɨyɨ ja tyumbɨ.

2 Wɨnets ja wɨndsøn tnajtswą'wɨyɨɨ'ñ ja tyumbɨ jøts ja tnɨmąąy: "¿Janch ɨdø'øn ku dø'øn jade'en myiknɨmadyą'ąky ti øts jade'en nnɨmadøøpy? Køyąjkøjxnɨ mdunk, ka' me n'ukyiktumbɨ'ejx'ejtnɨt."

3 Jøts ja tumbɨ'ejx'ejtpɨ yjanchmaañɨ yjanchtąjnɨ, yɨde'en ja kø'øm ñawyą'ąñɨ: "¿Tits ø ndu'ump, ejx øts yɨde'en nwɨndsøn xka'ukyiktunwąnɨ? Ka'ats ø n'ukmajadąknɨ øyɨk øts ɨdø'øn nyu'ut ndu'unt, tsø'ødyumɨpts øts ku øts ɨnet njayiklɨmunsɨmujkmɨt."

4 Xjats ja tyąbyąąjty jøts ja wyąąñ: "Tø ø nnɨjąwɨ sudso ø ndąbyąątt, sudso øts pøngapøn xkupøkt tyøjkjøtpy ku øts yø ndunk wyɨnaty tø yikpøjknɨ."

5 Wɨnets ja tu'uk jaty tnajtswą'wɨyɨɨ'ñ pøn jaty ja wyɨndsøn wyɨnaty mɨyoj'ąjtɨp. Jøts ja yjawyeembɨ ja tyiktɨɨy: "¿Wɨne'en øts nwɨndsøn xmɨyoj'ąjtɨ?"

6 Jøts ja y'adsøøy jøts ja wyąąñ: "Magø'pxy tąmbɨ øts aceite ja ndamɨyoj'aty." Wɨnets ja tumbɨ'ejx'ejtpɨ wyąąñ: "Łxyą ja ñɨnøky; pe'tpy ɨxą'ąk jøts xjaadyɨgątst, wɨxijkxmyąjk tąmbɨ ja'ayɨ xpɨktą'ąkt."

7 Jøts yjadu'ukpɨ ja tnɨmąąy: "Jøts mets, ¿wɨne'en mets ja xmɨyoj'aty?" Jøts ja ñɨmąąjyøø: "Magø'pxy kyunchɨ ariin." Xjats ja tnɨmąąy: "Łxyą ja ñɨnøky midi ojts xją'ąy; wants tkajtswijchɨm jøts makta'pxy kyunchɨ nbɨktąąjkɨn."

8 Jøts ɨdø'øn ja wɨndsøn tjanchnɨją'wɨyɨɨ'ñ jøts kudam ja tyumbɨ'ejx'ejtpɨ yikxon o ti tnɨwɨnmayɨ ku dø'øn o ti ttuñ. Jade'eñɨmts yiknɨjąwɨdɨ pøn jaty Dios yja' tkababøjkɨdɨp, yikxon ja ne'egɨ tyimyikuyątɨ ja tyąąy yąm nɨgɨdi jade'en wyɨnmąą'nbyąątt pøn Dios ja'ąjtɨdɨp.

9 'Kąjpxwejɨn øts ɨdø'øn nyajkpy jøts kidi mbɨktą'ąky nugo x'ąmnɨpøjkpattɨ xtsaañɨpøjkpattɨ; pønɨ jam mbɨktą'ąktyɨ, yikxon xyiktunkpąąttɨt, øy yø' ka' kya'øyɨ. Ku yąąyɨ, xabudøkɨdɨt o pøn, nugo ku xnɨjąwɨdɨ tigøjxp ɨdø'øn ja jade'en xundɨ. Øy ja yjakixy, wą'ątsts meets ja xnɨjąwɨ jøts ku meets m'anmɨją'wɨn yikupøkt jap tsąjpjøtpy.

10 'Pøn øyjąą'y'ąjtp, øyjąą'y'ąjtpɨmpts ja øy mą, wan o ti tmayɨ tkamayɨ nayɨde'ents ja øy yikxon tyiktunkpąąty; pønts kidyim'øyjąą'y'ąjtpɨm, jade'eñɨmts ja øy mą, nayɨde'en ja ka'ap tyik'ødyunkpąąty ja pyɨktą'ąky øy ja wɨne'en myayɨ kyamayɨ.

11 Pønɨ ka'ats yikxon xyiktunkpąątt ja mmeeñ ja mbɨktą'ąktyɨ są pyąąt'atyɨ, ¿ti sudsots meets Dios yja' mjąąkmo'ojɨyɨt midi ja yąkwampy?

12 Pønɨ ka' meets mmɨgu'uk yja' xwɨngudsø'jkɨyɨ, ¿pønts meets ja mja' jade'en xijy tsø'øgɨyɨp, pøn meets ja xijy mmo'owąjnɨp o meets ja xjakø'ømja'ajɨ?

13 'Ka' pøn tumbɨ namajtsk wyɨndsøn tmɨduñ; ku ja jade'en ttu'unt, tu'ukts ja pyɨdsø'ømt pøn ja wyɨnjąwɨp jøts ja yjadu'ukpɨ tkawɨnjąwɨt, tu'uk t'ømyɨdu'unt jøts jadu'uk tka'ømyɨdu'unt. Jade'ents ka' y'øyɨ ku Dios yikmɨduñ, ɨxyąptamts meeñ nayɨde'en myøjtøjkyɨmɨ. Paty ka' y'øyɨ adsow aduuk, tu'ugyɨ Dios n'ajot'ąjtɨn.

14 Tyimyjade'ents ɨdø'øn ja fariseotøjk yjąą'y'ątt ɨ, ja meeñ ja yjanchmøjmɨgu'uk'ąjttɨp, ɨxamts ɨdø'øn ja wyɨnaty jade'en pyatmadowdɨ jøts ja jam tjanchpagąjpxtɨ ja Jesús.

15 Wɨnets ja Jesús wyąąñ jøts ja tnɨmąąy:

—Meets ɨdø'øn jade'en mjąą'y'ąjttɨp, ñadyɨjyɨ mjanch'uknawyą'ątspɨktą'ągyɨdɨ, ka' meets yjąwɨ mbøktyuñ, jade'en ja mayjąą'y xwɨn'øøndɨ, wą'ątsts ja Dios mnɨjąwɨyɨdɨ są jaty mwą'ąndɨ mgąjpxtɨ m'ąm mjotp; yø' ɨdø'øn Dios kyatsøjkpy, ka' Dios jade'en tkupiky jøts ku jąą'y jade'en kø'øm ñamyøjpɨktą'ągyɨdɨ.

Ja Moisés kyutujk jøts ja' midi Dios tyanɨtanaapy yjąą'y

16 'Ku ja Juan Bautista yą myiiñ, jaayɨp ja kugajpxtyøjk ja y'ąąw y'ayuujk y'adujktøø. Nay jaabąąt ja Moisés kyutujk kya'pxy są Dios ja wyɨnaty tø myø'øyɨ. Jøts nay jatyɨ cho'ondą'ąky ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk, yiknɨgajpxy yiknɨmadyą'ąky ja kyutujk midi ja tyanɨtanaapy yjąą'y, xjats jade'en kuwąnɨ o pøn tjanchjadatøkɨwyą'ąñ ja'abɨ kutujk.

17 'Kuwąnɨ dø'øn jade'en yjątt kyubatt są Dios kyutujk wyą'ąñ, nɨjuunɨ ja jade'eñɨ kyakixy kyanaxy pø ne'egɨ køjxp nąjxp nąąjx tsąjp jøts nɨwɨne'enɨn kyagudɨgøy ja kyutujk.

Ku ja Jesús kyajpxwijy są amajtsk'ąjtɨn ñaxy

18 'Ku pøn tmajtstu'uty ñɨdø'øxy uk ja tø'øxy tmajtstu'uty ñɨyąą'y, ja'ats ɨdø'øn møj pøky; uk kuts pøn yąą'dyøjk tmøøt'amajtskɨ ja tø'øxy midi tø yikmajtstu'uty, møj pøkyts ja nayɨde'en.

Ja kumeeñ jąą'y jøts ja Lázaro

19 'Tu'uk ɨdø'øn ja jąą'y janch kumeeñ, janch xøxy piky ɨdø'øn ja', tum ja y'øybɨ ja yikpejtpy jøts ɨdø'øn ja xyumɨxøduñ jabom jabom, pɨjy xuugyɨn tpɨktą'ąky ja xyox.

20 Jamts ɨdø'øn jąą'y jadu'ukmɨ pøn txøøw'ąjtp Lázaro, janch ayoop janch pøktsoop ja' jøts janch amuum pu'uts ja', ka'ap ja myøjkɨ jøts ɨdø'øn ja jam xyumɨ'ɨxą'ąky jam kumeeñ jąą'y tyøk'agø'øm, jam ja kyu'uxnay'ity.

21 Tsojk kaagyixyɨm ja tja'ijxy ja kaaky abu'xk midi jam kumeeñ jąą'y kyaabyajt patkø'øm najtską'jɨp; jøts ɨdø'øn uk ja jam yjanchnɨmiñɨyɨ jøts ja twɨweedyɨ ja pyu'uts.

22 Jøtsnɨm ɨdø'øn ja ayoobɨ y'ø'jky, wɨnets ja ojts yiknijkxyɨ tsąjpjøtpy ja ąnkɨlɨstøjk mą ja Abraham jap. Jøts ja kumeeñ jąą'y nayɨde'en y'oo'knɨmąą, ojts ja ñąxøkɨ.

23 Kuts ɨdø'øn ja jap ayodąąjkjøtpy tja'ejxnɨ jøts kudam ja Abraham jam jagam møøt ja Lázaro.

24 Wɨnets ja møk'ampy wyąąñ: "Teety Abraham, ayo'ejxk øts, kax yø Lázaro, wan tmiñ, wan yø kyø' tyikxøøky jøts øts yø ndoojts xuktaxujxɨt; janch møk øts yąp jønjøtpy n'ayøy."

25 Jøts ja Abraham ja ñɨmąąjyøø: "Ja' u'nk mją'myatsp, tøxɨ me xaxøñ ku me tø m'atsøønɨ m'atstanɨ, ka' mets jade'en mjaty są yø Lázaro tø y'ats'ayøyɨn, wants yø taxonɨ jøts me m'uk'ayoomɨt.

26 Jøts ti tits nnɨdyu'unɨm, abikyxɨ meets jamɨ, abikyts øøts yąmɨ; mą pøn y'uknąxt øy yąm pøn yjamenwą'ąñ nɨdu'ugɨn, uk øyts jam pøn yjanøjkxwąmɨ, nɨsudso'ampyts pøn kyamajadą'ąky."

27 Wɨnets ja kumeeñ jąą'y wyąąñ: "Tixɨ teety Abraham, pønɨ jade'en tunts may'ąjt jøts yø Lázaro xkaxt jam ndeety tyøjkwɨndum,

28 jąąk jam øts nmɨgu'uk ja nɨmagoxk, jøts t'atstukmado'ot jøts kidi yą nayɨde'en myendɨ ayoobɨ yą ayodąąjkjøøjty."

29 Jøts ja Abraham wyąąñ, yɨde'en ja tnɨmąąy: "Jøts timts ja wyą'ąnt midi ja Moisés yjąą'y midi ja Dios kyugajpxtyøjk tø tnɨgąjpxtɨ. ¡Ti wan ja jam tnɨjąwɨdɨ pønɨ myøjpɨktąktɨp!"

30 Jøts ja kumeeñ jąą'y y'adsøøy: "Janch ja jade'en teety Abraham ja', yjayiktɨgątstɨbɨk chɨnąą'yɨn ja y'ijtyɨ ku ja pøn jam jujky ñɨnøjkxɨdɨt pøn tø y'oo'knɨdɨ."

31 Jøts ja Abraham ñɨɨmy: "Tixɨ pønɨ ka' ja tkupøjktɨ midi ja Moisés yjąąy jøts są jaty ja Dios kyugajpxy wyąndøø, ¿ti ja'ats ja yjąąkjanchjąwɨdɨp øy oo'kpɨ ja jujky yjanɨnijkxyɨdɨ?"

17

Ja' midi yikpøkpyajtp

1 Yɨde'en ja Jesús tnɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk:

—Juuni øy ti kya'ukyikpøktyuñ, kø'øm tsøkyts ja'. Pønts myigu'uk tyikwinmąą'nmyą'ątp jøts ja tyikpøktyuñ, ¡pø tinim sąnim ja yjanchjątt y'anmiją'win!
2 Ne'egi tyimyjapąąt'ąjtip jøts ja mejyjotp yikniwibejpatt ku møj pąąndąąk ja y'ukyiktayukxotsit, jøts øts n'u'nk n'uną'jk ja kidi mibąąt xyikpøktyuujni.
3 Øyimts mnay'ejx'etidit jøts kidi nayide'en m'adø'øtsti sąm o pøn y'adi'ichin.
'Pøni m'ejxtip ku ja mmigu'uk mmidundigøyidi, tukmadowdits jøts kidi jade'en y'adø'øtsti, uk pøni nagyumąąjyidipts, maa'kxuktits ja'.
4 Øy ja wixujk ojkin tjayiknipati, øy ja jade'en mjamidundigøyidi, pøni nadyagumąąjyidipts ja nayide'en wixujk ojk pøni mnimąąjyidip ja': "Ka' øts jade'en n'uktunit", maa'kxpts meets ja'.

Ja møj janchją'win

5 Xjats ja nwindsøn'ąjtim ja kyudanaabyitøjk ñimąąjyøø:
—Møøky øøts janchją'win møj.
6 Winets ja tnimąąy:
—Kuk meets jeexyip wine'enin xmøøt'aty ja janchją'win sąm tu'uk mortąs pąjkin, tøts meets yą'ąt kipy jeexyip xnimaañidi: "Pidø'øk yą jøts mejyjotp mnøjkxt, jamts myo'ont", nay jatyits meets ja jeexyip tø mmimadøyi.

Ja tumbi tyunkjøøjp

7 'Ku pøn ja tumbi t'ukyiktuñ kyąmjotp, tyikyu'uy tyiktuñ uk tyiktsakąą'ixy ja jam, kuts ja wyimbity jam wyindsøn tyøjkjotp, ku ja jam yją'ąty, ¿ti jatyi ja jam tyimyiknøjmi: "Yą tyimñąx jøts mga'aty"?
8 Pø ka'axi ja jade'en yiknøjmi, pø yiknimaapyxi ja jam: "Yik'øyik øts n'a'ux jøts ø xwindsø'øgit, wan øts jawyeen tkay t'uuky jøtsnim me mga'aty m'uukt."
9 Kuts ja tumbi ja jade'en tø tja'uktumi pøni są dø'øn ja tø yik'ane'emy, ¿ja ti winets ja yiktakajxą'ąky? Pø ka'axi.
10 Nayide'ents meets idø'øn Dios xmidu'unt, ku ti xun'abąądidit pøni ti ja mduktu-ujnidip jøts meets ja xnøjmit: "Ti tumbi øøts idø'øn, ja'ayi øøts iiy tø nduñ, midi pąąt'ąjtip øø ndu'ump."

Ku ja Jesús tyiktsøøjky nimąjk ja jąą'y pøn jadi'iñi putsnidip

11 Kuts idø'øn ja Jesús tyuu'døjkigyojmi jøts ja ñijkxy jam Jerusalén, nąjx idø'øn ja Samariit etjotp jøts nayide'en jam Galilea.
12 Jøts kuts ja yją'jty jam mą tpąąjty tu'uk ja kąjp, jamts ja pyąjtøø nimąjk ja jąą'dyi pøn pu'uts pą'ąm wyinaty pøjkidip, jøts ja jagamyi wyą'k'øyidøø,
13 jamts ja møk'ampy ñimąąjyøø:
—¡Windsøn Jesús, ayo'ejxk øøts, ejx øøts yide'en njaty!
14 Kuts ja t'ejxpąąjty jøts ja tnimąąy:
—Nøjkx x'ats'ejxti ja teetyøjkti.
Xjats ja jatyi ñøjkxtøø, jamnim ja wyinaty ñąxti ku ja tsø'øky ñayją'winiyidi.
15 Winets nayjatyi tu'uk t'ejxpąąjty ja pyu'uts jøts kudam ja tø tyaagyøjxni, jøts ja jatyi wyimbijty, møk ja Dios ja ttukmøją'wiyii'ñ ttukunuu'kxyją'wiyii'ñ, ñiyąxni niyjojkni ja wyimbijty.
16 Jøts ja twinguxanay'øyiyii'ñ ja Jesús jøts ja jamyi ñamyujtstąąjkøø, ttukmøją'wiyii'ñ ttukunuu'kxyją'wiyii'ñ ku ja wyinaty jade'en tø yiktsø'øgyi. Samariit jąą'y idø'øn jade'en tump.
17 Xjats ja Jesús wyąąñ:
—¿Ti kidimts meets nimąjk tø mdsokixy? ¿Mą net ja yjanidąxujkpidi?
18 Jabyøø'kxyik øts yą ne'egi xnimemp nadyu'uk, yø'øjik øts yą ne'egi x'atskajxąjkp.
19 Jøts ja tnimąąy ja jąą'y:
—Wą'kuki jøts mnøjkxnit; ja'agøjxp tø tyay yø mbu'uts ku ø tø xjanchjąwi.

Są ja Dios ja kyutujk tyikme'ent midi ja tyanɨtanaapy ja yjąą'y

20 Xjats ɨdɨ'ɨngøjmyɨ, ja fariseotøjk tyiktøødøø ja Jesús juunɨn ɨdø'øn ja yją'ątt ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy ja yjąą'y, jøts ja t'adsøøy:

—Ka'ap ja ti ejxɨn pønɨ są Dios ja kyutujk tyikją'ąty.

21 Kidi xjøp'ijxy'ątti jøts pøn wyą'ąnt: "Łxyą ja'", uk ñø'ømdɨt "Łxem ja'"; ka'ats, pø jaanɨxɨ meets ja yą xjamøøt'ąjtnɨ.

22 Jøts ja tnɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk:

—Ją'ątp ja xøøw ja jumøjt ku mee tsojk ejxpąądyɨm xja'ejxwą'ąnt ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja myøjkudanaabyɨ, ka'ats meets ja jatyɨ x'ext.

23 Mjadyimyjayiknøjmɨdɨ meets: "Łxyą ja'", uk møknøjmɨdɨ meets "Łxem ja'". Kidits xmɨbøktɨ.

24 Ku ø nme'ent, wą'ąts x'ejxtɨt xnɨjąwɨdɨt jade'en sąm ja et wyɨdsukyɨn xem yąm tyikjąjtą'ąky, jats ɨdø'øn wyɨnaty tmɨbąąt'aty.

25 Jawyeents ø n'uk'ayo'ot øy øy, ka' øts ja jąą'y xkupøktɨt pøn jaty ja ɨxyąm jujky'ąjttɨp.

26 Nayɨde'en ø njątt sąm ja Noé yjąjtyɨn ku ja yą y'atsɨnąąy, nayɨde'en øy pøngapøn y'adø'øtst.

27 Kya'adyɨt y'uuktɨt sąm ja y'adøtstøø, y'amajtskɨdɨ ja jotkujk, ja y'u'nk ja ñøøx ja tyik'amajtskɨdɨ tyimyjąąkja'abɨ xøøw ku ja Noé tyøjkɨyɨɨ'ñ jam bąrkɨjotp, kuts ja møk tuu myiiñ xjats ja ojts ñɨ'ijtyɨ y'oo'køxtɨ.

28 Nayɨde'ents yjąjty ku y'atsja'ąjty ja Lot: jotkujk kyaydɨ y'uuktɨ, yjuydɨ kyąjpxtɨ, yąktɨ tyookti, ñe'eptɨ kyojtɨ, ña'adɨ pyotstɨ, ja tyøjk tyik'øyɨdɨ jotkujk;

29 kuts ja Lot jam Sodoma kąjpjotp ja'ayɨ pyɨdsɨɨmy, jøts ja jøønduu jatyɨ myiiñ jøkmyøøt, jøts ja nɨdukɨ'ɨyɨ tyiknąx'o'jkɨjxy ja jąą'y.

30 Nayɨde'ents ɨdø'øn wɨnet et yjątt ku ø x'ejxpąątti jotmøñ.

31 'Pønɨ jam wyɨnaty øy pøn jam tøjkøjxp tø pyety, ka'ats ja t'uk'atsnɨdøjkɨnɨt pønɨ ti jaty ja jap tyøjkjøtpy myøøt'ajtpy jøts ja tpøkpɨdsømwą'ąnt; pønɨ pønts jam wyɨnaty wɨdejtp kąmjotp, ne'egɨ tø'øpts ku ja ne'egɨ kya'ukwɨmbejtnɨt tyøjkwɨndum.

32 Ją'myajtsɨdɨ ja Lot ñɨdø'øxy są ja yjąjty.

33 Pøn kagu'øøgyɨm pyɨktą'ąky t'ejxp, wɨndɨgø'øpyts y'anmɨją'wɨn ja' Dios wyɨngujkp; pønts tkayikmøjtøjkɨp øy ti, pøn ø ne'egɨ tu'ugyɨ xnadyamɨyojxɨp, ja'ats ɨdø'øn y'anmɨją'wɨn nøjkx nɨtso'ok'ąjtp.

34 'Øts ɨdø'øn wąmp jøts ku jam wyɨnaty o pøn namajtsk ttamąąmuktɨ tu'ugyɨ ja mąąbajt, tu'ukts ja ja'ayɨ yikpøkjø'økt jøts ja yjadu'ukpɨ wyɨndɨgø'øty.

35 Pønɨ jam tø'øxyøjk wyɨnaty namajtsk yjøjtsmuktɨ, tu'ukts ja nayɨde'en yikpøkjø'økt ja y'anmɨją'wɨn jøts ja yjadu'ukpɨ nayɨde'en wyɨndɨgø'øty.

36 Nayɨde'en ja yąą'dyøjkmɨdɨ, pønɨ jam ja namajtsk wyɨnatyɨ jam kąmjotp, tu'ukts ja yikpøkjø'økt jøts ja yjadu'ukpɨ ka'.

37 Kuts ɨdø'øn ja jade'en tmadoodøø jøts ja ojts tyiktøwdɨ:

—¿Mą wɨndsøn'ąjtɨm ɨdø'øn ja jade'en yjątt?

Jøts ja y'adsøøy:

—Kidi mwą'ąndɨ ku ja kyayiknɨjąwɨt, jabɨ nɨdukɨ'ɨyɨ meets ja xnɨjąwɨt ku ø nme'ent.

18

Ku ja Jesús tmadyąkpąąjty ja ku'øktyø'øxy jøts ja kudunk tɨɨdyumbɨ

1 Xjats Jesús ja ttamadyąkpąąjty tu'uk ja ejxpajtɨn madyą'ąky. Ja' ɨdø'øn ja tyuk-madogukɨwyampy jøts ja Dios'ajot'ąjt'ettɨt jøts nɨjuunɨ kya'amutsk'ąttɨt.

2 Jøts ɨdø'øn ja tnɨmąąy:

—Jam ɨdø'øn kudunk tɨɨdyumbɨ wyɨnaty tu'uk jam kąjpjotp, nɨwɨne'enɨnts ɨdø'øn Dios ja tkidyimwyɨndsø'øgɨ, nɨpøn ja tkamøj'ijxy øy yjapønɨ.

3 Nayjamts ɨdø'øn ku'øktyø'øxy tu'uk chɨnaamyɨ, ja'ats ja kudunk tɨɨdyumbɨ jam tmɨyø'øy'ejtp, ejtp ja yja'øø'ngunaxy, jøts ɨdø'øn ja tja'amɨdøy ja tɨɨdyu'unɨn, ja myɨdsep tjanɨ'øønɨ jøts ja yikpayø'øty.
4 Jeky ɨdø'øn kudunk tɨɨdyumbɨ ja tkamøjpɨktą'ąky jøts ja ka'ap tpayø'øy, xjanɨmts ja wyɨnmąąy: "Øy øts ɨdø'øn Dios ngawɨndsø'øgɨ, øy øts ɨdø'øn nɨpøn ngatunk'aty,
5 kuwąnɨts øts ɨdø'øn jade'en ndu'unt, pø ejtpts øts yø xjanchmɨyø'øy'ity, janch møk ø xyikjotkixy, tikuts øts yø nganɨtanɨ jøts jade'en kya'ukmenɨt jøts øts yø xka'ukyikjotmą'tnɨt."
6 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm yɨde'en yjąąkwąąñ:
—Ja ka'øy kudunk tɨɨdyumbɨ dø'øn jade'en wąmp.
7 Kuts ɨdø'øn Dios, ¿ti jaa ja tkidyimñɨtanɨt ja yja' pøn ja xɨnaxy tsunaxy ją'myajts'ejttɨp? ¿Ti kidi ja jatyɨ tpudøjkɨñɨt?
8 Øts ɨdø'øn wąmp jøts ku ja jatyɨ tnɨtanɨt ku ja jatyɨ tnɨkąjpxu'utt. Kuts ø nme'ent, ¿wɨndem øts nąxwii'ñɨt jąą'y n'ukpąąty tum jade'en tu'ugyɨ ja yjanchją'wɨn?

Ku ja Jesús tmadyąkpąąjty ja fariseotøjk jøts ja yikugubajtpɨ

9 Jøts ja Jesús ttanɨmadyąktøjkɨyɨɨ'ñ jadu'uk ja madyą'ąky, jøts ja ttukmadøy pøn namyɨkaxɨ jąą'y'ąjttɨp, kø'ømyɨ ñay'ødyɨjyɨdɨ ñay'øbyɨktą'ągyɨdɨ jøts ja myɨgu'uk ja kawɨn'ijxyɨm tjąwɨdɨ. Ja'ats ɨdø'øn ja ñɨmąąy:
10 —Namajtsk ɨdø'øn ja jąą'y ñøjkxtøø Dios ajot'ąjtpɨ jam tsąptøjkjotp: tu'uk fariseo, jøts ja yjadu'ukpɨ yikugubajtpɨ jąą'y.
11 Tanaapy ja fariseo jøts ja yɨde'en tmɨgajpxy: "Dios Teety, ndukmøją'wɨp ndukunuu'kxyją'wɨp mets ku ø ka' nayɨde'en nduñ sąm o pøn myaatstɨ kyawɨndɨyjąą'y'ątt ɨ, sąm øy pøn axøøk pyøktyundɨ; nɨ ngajade'enɨ pąąt øts sąm yø yikugubajtpɨ ɨxa tyanɨ.
12 Majtsk ojk me n'amąąy'aty tuksamąąn, ngagugayɨ ngagu'uugɨ mets, jøts ndamɨyøjxpy mets nbɨktą'ąky wan jaty ti jaty ø nbatpy n'ijxpy."
13 Jøts ɨdø'øn ja yikugubajtpɨ jagam ja ne'egɨ wyą'k'øyɨyɨɨ'ñ, ka'ap ja jadɨne'en y'ąąw yjoojt myajadą'ąky jøts ja wɨne'enɨn y'ejxjø'økt jøts ja wɨne'enɨn chąjp'ext, jøts ja ne'egɨ ñagyachkoxɨ, yɨde'en ja wyą'ąñ: "¡Dios Teety, ayo'ejxk øts, janch pojkpɨtumbɨjąą'y øts!"
14 Xjats ja Jesús yɨde'en wyąąñ: "Øts nømp jøts ku ja yikugubajtpɨ ojts ne'egɨ yikmee'kxy, jøts ja ojts wyɨmbejtnɨ ñøjkxnɨ tyøjkwɨndum, tø ja yiktamee'kxy ja pyøky. Jøts ja fariseo nɨgɨdi yikmee'kxy pøn namyɨkaxɨ jąą'y'ąjtɨp, pøn kø'ømyɨ nay'ødyejɨdɨp nawyą'ątspɨktąąjkɨdɨp, ka'ats ja mɨbąąt tmɨnąxtɨ ja wyɨnmąą'ñ jam Dios wyɨndum. Pønts tpøkjyą'wɨdɨp ja pyøky, pøn yik'ayowɨm tmɨnuu'kxąktɨp ja Dios, ja'ats ɨdø'øn ne'egɨ møjtøjkɨdɨp jam Dios wyɨngujkp."

Ku ja Jesús ojts tkunuu'kxy ja mutsk unąjk

15 Nayɨ yiktanɨmemp ɨdø'øn ja Jesús ja mutsk unąjk jøts ja tkønɨxąjt; jøts kuts ja pabøjkpɨtøjk jade'en t'ejxtøø, wɨnets ja ojts møk twɨngugąjpxɨdɨ pøn jaty ja mutsk unąjk tyikmendɨp.
16 Wɨnets ja Jesús ja mutsk unąjk tyąąjxmiiñ, jøts ja pyabøjkpɨtøjk ojts tnøjmɨ:
—Wan yø mutsk unąjk tmendɨ, kidi meets yø xkadukɨmiñ; ja yjade'embɨ jąą'y ɨdø'øn Dios kyutujk nɨtanąąjyɨdɨp.
17 Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, pøn tkagupøjkɨp ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy yjąą'y sąm ja mutsk unąjk ja tkupikyɨn, nɨwɨndemts ja tkapąąty tka'ixy ja Dios ñɨtso'ok'ąjtɨn pønɨ ka'ap ja tkupøktɨ.

Ja kumeeñ jąą'y

18 Jøts ɨdø'øn ja Jesús tu'uk ja kumeeñ jąą'y ñɨmąąjyøø:
—Mets øyjąą'y yik'ɨxpøjkpɨ, ¿ti ø ndu'ump jøts øts ja n'anmɨją'wɨn tpąątt ja nɨtso'ok'ąjtɨn xemɨkøjxp?

19 Jøts ja Jesús wyąąñ yɨde'en:
—¿Ti jade'en myikwąjnɨp jøts ku øts øy? Ka'ap mą pøn tu'ugɨn y'øyɨ sąm Dios.
20 Mnɨją'wɨpts ja Dios kyutujk są ja wyą'ąñ: “Kidi mmɨgu'uk ñɨyąą'y ñɨdø'øxy xpøjkxɨ; kidi myikjąą'y'øøky; kidi mmeech; kidi mmɨgu'uk xwɨn'ɨiñ; wɨndsø'øgɨ mdeety mdąąk.”
21 Jøts ja jąą'y wyąąñ:
—Jaayɨm øts yø jade'en nbaduñ ku nmutsk'aty.
22 Kuts ja Jesús ja jade'en tmadøøy, xjats ja tnɨmąąy:
—Jap jadu'uk midi mgabadumpñɨm: too'køx ti jaty jam mmøøt'ajtpy jøts ayoobɨ jąą'y ja xabudøkɨt, jøts ja jap tsąjpjøtpy nøjkx mwɨngaxø'jkxɨ ja jujky'ąjtɨn; wɨnets mdsoont jøts øts xmøødɨt.
23 Kuts ja jade'en tmadøøy jøts ja jatyɨ yjanchjotmadyøjkɨyɨɨ'ñ kumɨ janch kumeeñ ɨdø'øn ja', ka'ap ja tmajtstu'utwą'ąñ ja pyɨktą'ąky.
24 Kuts ja Jesús t'ijxy jøts ku ja jąą'y jade'en yjotmay'øøky, jøts ja wyąąñ:
—¡Wɨndemnɨm ja kumeeñ jąą'y jade'en tpąąjtnɨyɨdɨ ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy yjąą'y!
25 Ne'egɨ tsojk ñąxt tu'uk møj jɨyujk jap xuu'ñ jutjøtpy, jøts nɨgɨdi tu'uk kumeeñ jąą'y tyøkɨt jade'en mą Dios kyutujk tnɨtanɨ tukɨ'ɨyɨ.
26 Pøn jaty ja jade'en tmadoodɨp, ja'ats wą̈ndøø:
—¿Pømbɨts ɨdø'øn nɨtso'ok'ątp?
27 Wɨnet Jesús ja ñɨmąąjyɨdøø:
—Ka'ap yø øy pøn jąą'y kø'øm ñąnkñɨtso'ogɨyɨt, ja Dios ja'ayɨ myøøt'ajtpy ja møk'ąjtɨn sudso xyiknɨtsoojkɨnt, nɨti Dios tkatsepjąwɨ.
28 Jøts ja Pedro wyąąñ:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, tøts øøts nbɨktą'ąky tukɨ'ɨyɨ nmajtstutkixy ti jaty øøts y'ijty nmøøt'ajtpy, ɨxyąts øøts jade'en nwɨdity møøt mets.
29 Jøts ja t'adsøøy:
—Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ, pøn yjøøn tyøjk tkaba'ayoop, pøn tyeety tyąąk, y'uch myɨgu'uk, y'u'nk ñɨdø'øxy tkajotmay'ąjtp, ja'agøjxp ku ja ne'egɨ tyikmøjɨyɨ ja Dios kyutujk midi yjąą'y ja tyanɨtanaapy;
30 pønɨ wɨne'enɨn ja yą nąxwiiñ yjąąktsøønɨ, pyąąjtɨpts Dios kyunuu'kxɨn ja' jøts nɨtso'ok'ątp y'anmɨją'wɨn ja xemɨkøjxp ku ja Dios jadu'ukpɨ tsɨnąą'yɨn ja myo'ojɨyɨt.

Ku ja Jesús jadɨgojk tnɨgajpxy jøts ku ja y'ookt

31 Xjats ja Jesús abiky tyąąjxɨyɨɨ'ñ ja nɨmakmajtskpɨ pabøjkpɨtøjk, jøts ja tnɨmąąy:
—Yąmnɨmts ɨnet jam Jerusalén nnøjkxɨndɨt, mą jade'en yjątt są jaty ja kugajpxtyøjk tjaadyąndøø jøts ja tnɨgąjpxtɨ ti ø ndu'ump, ti nbąątp.
32 Yikmątsp øts jøts ø nyikøyąkt nyiktagødøkɨt pøn ø ngamɨgugąjp, nyiknɨxe'ekt nyiktaxe'ekt øts, nyikwɨdsujt nyikjøptsujt, kawɨne'en nyikjemnøjmɨt nyiktenøjmɨt.
33 Ku øts jawyeen n'ukyikwɨnwopt n'ukyikjøpwopt, jøtsnɨm øts ja xyik'ooktɨt; pɨdsø'ømpts øts jap oo'kpɨ jutjøtpy kɨdɨgøøk xøøw.
34 Jøts ja ka'ap tją'gyukɨdɨ nɨsudso'ampy, pø ti ja jade'en yiktamɨmadyąktɨp, nɨsudso'ampy ja tkają'gyukɨdɨ.

Ku ja Jesús tyikwɨn'ejxwa'kxy ja wɨnąp jąą'y

35 Kuts ja Jesús jam wyɨnaty Jericó yją'ątwą̈nɨ, jøts jam tuu'pa'ąm tu'uk chøønɨ ja wɨnąp jąą'y, jam ja yiklɨmunsɨmuky.
36 Kuts ja tmadøøy jøts ku ja mayjąą'y jam yjanchnąxtɨ, jøts ja ojts tyiktɨy ti dø'øn tuujnɨp jąjtɨp.
37 Jøts ja yiktukmadøøy jøts ku ja Jesús jam wyɨnaty ñaxy pøn jam Nazaret tsoo'mp.
38 Wɨnets ja møk'ampy wyąąñ:
—¡Jesús, mets m'ąąts'ajtpy mgugoj'ajtpy ja David, ayo'ejxk øts!

39 Pønts jam wyɨnaty jawyeen yø'ødyɨp, ja'ats ja møk'ampy nɨmą̲ą̲jyøø jøts y'amo'ont, jøts yją̲ą̲ktyimyikjɨnajxpy ja', ka'ap ja y'amøñ, jɨnaxy ja wyą̲n'adɨ'ɨch:
—¡Jesús, ayo'ejxk øts!
40 Wɨnets ja Jesús wyą̲'k'øyɨyɨɨ'ñ jøts ja wyą̲ą̲ñ jøts y'atsyikwą̲'ą̲t ja wɨnąp jąą̲'y. Kuts ja wyɨngume'enɨyøø wɨngon, xjats ja tyiktɨɨy jøts ja tnɨmą̲ą̲y:
41 —¿Ti dø'øn mdsøjkpy, ti øts ɨdø'øn xuktunwą̲mp?
Jøts ja wɨnąp jąą̲'y y'adsøøy:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, wɨn'ejxwą̲mp øts.
42 Jøts ja Jesús ja ñɨmą̲ą̲jyøø:
—¡Wɨn'ejxts ɨnet! Ja'agøjxp yø mween tø y'øyɨ ku ø tø xjanchją̲wɨ.
43 Jøts ɨdø'øn ja wɨnąp jąą̲'y jade'en wyɨn'ejxpɨjky, jøts ja tpadsø'jñ ja Jesús, møk ja ttukmøją̲wɨ ttukunuu'kxyją̲wɨ ja Dios. Jøts ja nayɨde'en wyą̲mɨdɨ pøn jaty jam ja jade'en t'ejxtøø.

19

Ja Jesús jøts ja Zaqueo

1 Xjats ja Jesús yją̲'jty jam Jericó, kyą̲jptøjkɨyɨɨ'ñ,
2 jamts kumeeñ jąą̲'y wyɨnaty tu'uk, Zaqueo ja xyøøw midi ja yikugubajtpɨtøjk wyɨndsøn'ą̲jtɨp.
3 Ja'ats ɨdø'øn tyimyjawɨn'ejxwą̲mp ja Jesús jøts ja t'ejxkąpt. Janch mayjąą̲'yts jam wyɨnatyɨ nɨsudso'ampy ja tka'ext, jaa ku ja kon yją̲ą̲ktyimtyanaañɨmɨ.
4 Xjats ja ojts jawyeen putyɨ t'anøjkxɨ mą̲ dø'øn ja Jesús jam wyɨnaty ñą̲xwą̲'ą̲ñ, jøts ja jam kipkyøjxp kyøjxpejty.
5 Kuts ja Jesús jam ñą̲jxy, ɨxam ja Zaqueo kipkyøjxp, jøts ja Jesús pyat'ejxøø, yɨde'en ja ñɨmą̲ą̲jyøø:
—Zaqueo, putyɨ wɨnąk, jap øts ɨxyą̲m mets mdøjkjøtpy nją̲'dą̲'ą̲kwą̲'ą̲ñ.
6 Jøts ja Zaqueo jatyɨ wyɨnąą̲jky, janch ejtnɨ xonɨ dø'øn ja tyikją̲'jty ja Jesús jam tyøjkjotp.
7 Pøn jatyts ja jade'en t'ejxtøø, jøts ja pyagą̲jpxpɨnąxwą̲'ktøø, ja' ja kyą̲jpxtɨp jøts kuk ja Jesús jam wyɨnaty tø ñijkxy mą̲ ja ka'øyjąą̲'y tyøjk jam.
8 Jøts ja Zaqueo wyą̲'kukɨyɨɨ'ñ jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm yiknɨmą̲ą̲y:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, ndamay'ą̲tp øts ayoobɨ jąą̲'y kujkwa'kxy ti jaty øts ɨxja nmøøt'ajtpy; pønɨ tøts øts o pøngapøn o tigati nbøjkxɨ awɨn'øønɨ'ampy, nyik'u'nkɨpts øts ja' jøts øts ja jawaanɨ may nyikwɨmbejtxɨt, maktą̲xk ojk tukjadɨne'en jaty y'u'nk'ą̲tt pønɨ są̲ ja kyojpk.
9 Xjats ja Jesús wyą̲ą̲ñ jøts ja tnɨmą̲ą̲y:
—Łxyą̲m ja nɨtso'ok'ą̲jtɨn tø yją̲'ą̲ty yą̲ tøjkjøøjty, kumɨ nay Abraham meets m'ą̲ą̲dsɨp mgugojɨp.
10 Pø ja'abɨxɨ ø tø nnɨmendɨ jøts øts ja ndukpą̲ą̲ttɨt nduk'ejxtɨt ja nɨtso'ok'ą̲jtɨn pøn ja y'anmɨją̲'wɨn y'ijty tɨgøy'ejtnɨdɨp.

Ku ja Jesús tmadyą̲kpą̲ą̲jty ja meeñ kyojpk

11 Łxam ja mayjąą̲'y ja pyatmadøyɨyɨ ku ja jade'en wyą̲'ą̲ñ, jøts ja ttanɨmadyą̲ktøjkɨyɨɨ'ñ tu'uk ja ejxpajtɨn madyą̲'ą̲ky, ku ja jam wyɨnaty kujk wyɨngonɨ jam Jerusalén. Nømpxɨ dø'øn ja jąą̲'y wyɨnmaydɨ, ja'ayɨ ja jam y'ukją̲'ą̲tt jøts ja jatyɨ wyɨndsøndøkɨt, jøts Dios kyutujk ja tyiktuujnɨt midi ja tyanɨtanaapy yjąą̲'y.
12 Jøts ɨdø'øn ja tnɨmą̲ą̲y:
—Jaa dø'øn jąą̲'y y'ijty tu'uk, jotkujk jąą̲'y. Ja'ats ojts abikyą̲jp t'anøjkxɨ jøts ja jam y'atswɨndsøndøkɨt. Ku ja wyɨmbett, møjwɨndsøn ja wyɨnatynɨ.
13 Jøts ɨdø'øn tyumbɨ ja nɨmą̲jk twą̲ą̲dsøøy ku ja wyɨnaty choonwą̲'ą̲ñ, jøts ja nɨdu'uk jaty ttagødøjkɨyɨɨ'ñ tu'uk møj mukmyeeñ, jøts ja tnɨmą̲ą̲y: “Mda'aju'udyɨp mda'agą̲jpxtɨp ɨdø'øn yø mmeeñ, wan tmayɨ kunɨm ø nwɨmbett.”

14 Mɨ'ajkɨyɨpts ɨdø'øn ja ją̱ą̱'y ja' pøn jaty jam tsɨnaadyɨp, jøts ku ja chø'jñ jøts kexy
yø'øbyɨ ja yiktabaguejxy jøts ja jam yɨde'en y'atswą̱'ą̱ndɨt: "Ka' øts yą̱'ą̱t jąą̱'y ndsøky jøts
øøts yø nwɨndsøn'ą̱tt."
15 Jøts yikpɨktą̱ą̱jkɨm ɨdø'øn ja' jøts ja wyɨndsøn'ą̱tt, wɨnets ja wyɨmbijty jam mą̱ ñą̱ajx
kyą̱jp. Ku ja jam yją̱'jty jøts ja twą̱ą̱dsøøy ja tyumbɨ pøn jaty ja wyɨnaty tø tkømø'øy ja
meeñ, ja' ja ñɨjąwɨwyampy wɨne'en jaty ja wyɨnaty tø tyik'u'ngɨdɨ.
16 Jøts ja yjawyeembɨ myiiñ jøts ja tyukmadoojøø: "Wɨndsøn, mą̱jk ojk øts ja jaduk-
jadɨne'en jaty tø nyik'u'nk'aty ja mmeeñ."
17 Xjats ja wyɨndsøn y'adsøøy: "Øy'ą̱jtp, øyxɨ dø'øn jade'en mduñ, mjotwą̱mpxɨ
dø'øn jade'en; ti są̱ metsxɨ yjadɨni'iñɨbɨ meeñ jade'en tø xyikmayɨ, ja'agøjxpts mets
ndukwɨndsøn'ą̱twą̱'ą̱ñ mą̱jk ja kąjp."
18 Jøts jadu'uk myiiñ, ja'ats waan: "Wɨndsøn, magoxk ojk øts jadukjadɨne'en jaty tø
nyik'u'nk'aty ja mmeeñ."
19 Jøts ja nayɨde'en yik'adsoomøø: "Wɨndsøn'ą̱tp mets ja magoxkpɨ kąjp."
20 Wɨnets jam jadu'uk myiiñ jøts ja wyą̱ą̱ñ: "Wɨndsøn, ɨxyą̱ą̱nɨ ja mmeeñ. Konjɨ'ɨky øts
yø nbą̱ą̱yjøtpy tø nyik'ity;
21 kumɨ nnɨją̱'wɨp øts jøts ku mets ka' ti jadi'iñɨ xnajtsjąwɨ, ja'agøjxpts øts ndsø'øgɨ,
ja'abą̱ą̱t me xpayø'øy øy mets ja xjagaja'ajɨ, myikpɨdø'økwambyą̱ą̱t mets ja pɨktą̱'ą̱ky øy
me mjagani'ipy."
22 Wɨnets wɨndsøn ja ñɨmą̱ą̱jyøø: "Mets ka'ømyɨdumbɨ, kø'øm yø m'ą̱ą̱w
mnadyanɨ'øønɨyɨ, yø' me kø'øm mdɨɨdyuujnɨp. Pønɨ mnɨją̱'wɨp tam ku øts jade'en
njąą̱'y'aty ku øts ja nbøkmuky midi ø ngabɨktakpy, ku øts ja xijy nyikpɨdɨ'ɨkpyą̱ą̱t midi
njaganipy,
23 jøts, ¿ti kuts øts ja nmeeñ tø xka'anuu'kxyaky, jøts øts ja meengyojpk jeexyɨp tø
nbą̱ą̱ty møøt ja meeñu'nk?"
24 Jøts ja tnɨmą̱ą̱y pøn jaty jam wyɨnatyɨ: "Pøjkxɨdɨ yø meeñ, jøts ja xmo'odɨt pøn øts ja
nmeengyojpk mą̱jk ojk tø xyik'u'nk'ą̱jtɨyɨ."
25 Jøts ja wyą̱ndøø: "Pø jamɨmts wɨndsøn ja' myeeñ, pø mą̱jkts meeñ muky ja jam
tmøødɨ."
26 Jøts ja wɨndsøn y'adsøøy: "Øtsts ɨdø'øn wą̱mp, jøts ku ja yjąą̱ktyimyikpudøkɨt pøn
tyikmøjtą̱kp ku ja o ti yiin waan yikmø'øy; pønts kø'øm o ti tkidyimyikmøjtą̱kp ku ja o
ti yiin waan yjayikmø'øy, jąą̱ktyimyikpøjkøjxɨpts ja ne'egɨ tukɨ'ɨyɨ.
27 Jøts ja' pøn ø xmɨ'ajkɨdɨp pøn ø xkatsojktɨp jøts ø nwɨndsøn'ą̱tt, nøjkxts ja x'atswą̱wdɨ
jøts yą̱ xyikme'endɨt jøts yą̱ xtyimyikpa'ooktɨt øts nwɨngujky."

Ku ja Jesús kyajptøjkɨyɨɨ'ñ jam Jerusalén

28 Kuts ja Jesús jade'en myadyą̱k'abą̱jtɨyɨɨ'ñ, jøts ja ñą̱jxy, jamxɨ ja Jerusalén ñijkxy.
29 Jawaanɨ ja jam wyɨnaty kyidyimyją̱'ą̱ttɨ jam Betfagé jøts jam Betania, jade'en ja
kąjpxøøw jam, ku ja tkejxy namajtsk pyabøjkpɨ ku ja jam wyɨnaty wɨngondɨ mą̱ ja
kojpku'nk jam txøøwɨ Olivos,
30 jamts ja tnɨmą̱ą̱y:
—Nøjkxtɨ ɨxem kąjpjotp, ɨxe wɨngon. Kuts ɨnet jam mją̱'ą̱ttɨt, jam ɨnet buur tu'uk kuwɨɨñ
xpą̱ą̱ttɨt midi ka'anɨm pøn ttatsøønɨ. Ja'ats m'atsmɨgajɨdɨp jøts xyikme'endɨt.
31 Pønɨ pønts myiktøøjɨdɨp tigøjxp ku xmɨgajɨdɨ, nøjmɨdɨts jøts ku ø ndsøky.
32 Jøts ɨdø'øn ja pyabøjkpɨ namajtsk ñøjkxtøø tpą̱ttøø jade'en są̱ Jesús ja wyɨnaty tø
ñɨɨ'mxyɨdɨ.
33 Jam ja wyɨnaty tyimyɨgajɨdɨ ja kujɨyujk ku ja jɨyujk ja ñɨmą̱ą̱jyɨdøø jøts ja yiktøøjɨdøø:
—¿Tigøjxp ku yø jɨyujk xmɨgajɨdɨ?
34 Jøts ja t'adsoodøø:
—Kumɨ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm yø ttsojkp.

35 Jøts ja twejtsnøjkxtøø mą ja Jesús jam wyinaty y'awijxy, jamts wyet ja ttajiba'andøø
jøts Jesús ja ttawa'atspejty.
36 Kuts idø'øn ja Jesús wyingon'adøtsni, xjats wet ja nøø' tuu' yiktabatya'abi.
37 Ku ja wyinaty wyingoni ja kąjp, ku ja jam kyidą'ąky Olivos kojpkwemp, winets
pyabøjkpitøjk ja ejtni xoni yjanchpayą'ąxyi yjanchpajøkyi, jøts ja møk'ampy ttukmøjąwidi
ttukunuu'kxyjąwidi ja Dios ku milągri'ąjtin ja wyinaty jade'en tø tyuk'ijxyidi.
38 Yide'en ja wyą'ąndi:
—¡Øy'ąjtp ku Dios xuknimi'iñim kyunuu'kxy wyindsøn! ¡Jotkujk'atyim idø'øn jap
tsąjpjøtpy! ¡Kuuyi Dios jadu'uk yjąąk'øyi!
39 Winets ja fariseotøjk winąągin tnimaadyøø ja Jesús pøn jam wyinaty jąą'y agujkpti:
—Windsøn, tiku waani są xkanøjmi yø mbabøjkpitøjk.
40 Jøts ja y'adsojøø ja Jesús:
—Øts idø'øn wąmp jøts ku øts inet yø njayik'amo'ondit, wenkpits inet kąjpxkojmidip
møk'ampy, nijuuni yø kya'amondi øy yø pøn yjayik'amonwą'ąñidi.
41 Kuts ja t'ejxpąąjty ja Jerusalémgit kąjp ku ja jam wyinaty jawaani kyają'ątni, jøts Jesús
ja tkudsaachwinmą'ąyiyii'ñ jøts ja yąąjxy,
42 yide'en ja wyąąñ:
—¡Kuk jeexyip iiy wine'enin xją'gyuki jøts ku ja mxøøw ja mjumøjt tø mjatają'ądyi, jøts
jeexyip ni'ijtyi ja mjąą'y tpąątti ja Dios kyunuu'kxyin! Tøts ja tiempi ñaxy, ¡ti jaa ja xijy,
jatyi myiktami'awą'ąnigyojmit!
43 Ją'ątp ja xøøw ja jumøjt ku tiempi kya'øyit, ku mmidsep mdamukit, amuum
myikna'awidejtkøxt, nimą awą'ąts mgatą'ąnt, ja xem ja yąm myiknidøkit,
44 nąxjøtpy myikjąągidą'ąkt jøts ja mjąą'y may'ampy kyudigø'ødyit. Niwine'en niti
kyatą'ąnt; ja'agøjxp ku tø xkagupiky ja Dios ku ja kø'øm tø mjanimiñi.

Ku ja Jesús twojpidsømguixy ja too'kpitøjk jam tsąptøjk agø'øm

45 Xjats ja Jesús chąptøjktøjkiyii'ñ jøts ya tuki'iyi tyikpidsømbinąxwą'jky pøn jaty jam
wyinaty yąjktip too'ktip, juudyip kąjpxtip,
46 yide'en ja tnimąąy:
—Yide'ents Dios kyajpxy jap kyøjxją'ąyi: “Ja' øts ndsąptøjk wyą'ąñ jøts øts njąą'y jap
Dios'ajot'ąttit”; mą meets yø yą jade'en xyiktuni są maa'tspi chinaadyąąjkindi.
47 Jabom jabom idø'øn ja Jesús jam tsąptøjkjotp yik'ixpijky; yąm idø'øn ja
teetywindsøndøjkti, møøt ja kąjpxwejpitøjkti møøt ja møjąą'dyøjkti midi tnigubąjk'ąjttip
ja kąjp, tniwinmayidi sudso ja yjadyimy'uk'ooktnim.
48 Jøts ja nisudso tkamidąbyąątti ti są ja ttu'undit, pø amuumts ja jąą'y ja jam
pyatmadøyiyi, ti pøn ja jam kabatmadojiyip.

20

Ja Jesús kyutujk

1 Xjats idø'øn yide'en tuk'ojk yjąjty ku ja Jesús jam wyinaty tsąptøjkjotp tyik'ixpiky ja
mayjąą'y, ja øgyajpxy ja øy'ayuujk ja jam wyinaty kyąjpxwa'kxpy sudso nnitso'ok'ąjtin,
ku ja teetywindsøndøjk jam yją'jttøø, møøt ja kąjpxwejpitøjkti, møøt ja møjąą'dyøjkti pøn
tnigugąjp'ąjttip ja kąjp,
2 ja'ats idø'øn jam yide'en wąndøø:
—Yø' mnigąjpxp pøn jade'en tø mdagutujk'atyi jøts jade'en m'adø'øtst. ¿Pøn yø kutujk
jade'en tø mmø'øyi?
3 Winets Jesús ja t'adsojimbijty jøts ja tnimąąy:
—Nayide'en mee nyiktøøwąmi, jøts m'adso'odip idø'øn:
4 ¿pøn ja Juan ojts tya'ane'emyi jøts ja yiknøbatt? ¿Dios ja ojts jade'en tyanigutujk'ąjtxyi,
uk ja nąxwii'ñit jąą'y?

5 Wɨnets ja agø'ømyɨ tkajpxy'ą̈jttøø, yɨde'en ja ñawyą̈'ą̈ñɨdɨ:
—¿Są̈ nnɨmą̈'ą̈yɨn? Ku net yø njanɨmą̈'ą̈yɨn jøts ku Dios ja tyanɨgutujk'ą̈jtøø, yɨde'ents ɨnet yø x'adso'owɨn: “Jøts ¿tigøjxp ku ja xkajanchją̈'wɨdøø pønɨ jade'en tam?”
6 Jøts kuts ɨnet yø njanɨmą̈'ą̈mya'andɨt jøts ku ja yą̈ą̈yɨ jade'en yiktanɨgutujk'aty, tsojk ɨnet yø jąą̈'y xjanchką̈'tspa'o'jkɨndɨt, kumɨ wą̈'ą̈ts yø tnɨjąwɨdɨ jøts ku ja Juan ja Dios kyexyɨ.
7 Xjats ja t'adsoodøø jøts ku ja ka' tnɨjąwɨdɨ pønɨ pøn ja Juan jade'en wyɨnaty tø tyanɨgutujk'atyɨ jøts ja jade'en yiknøbatt.
8 Jøts Jesús ja ñɨmą̈ą̈jyɨdøø:
—Pønɨ jade'en tam, nɨ øtsts meets ja ngadukmado'ot pønɨ pøn øts jade'en tø xanɨgutujk'aty ku øts jade'en n'adɨ'ɨch.

Ku Jesús tmadyą̈kpą̈ajty ja ka'ødyumbɨdɨ

9 Wɨnets ja Jesús tnɨmaabyɨnąxwą̈'jky ja mayjąą̈'y, yɨde'en ja ejxpajtɨn madyą̈'ą̈ky ja tu'uk tnɨmadyą̈ktøjkɨyɨɨ'ñ:
—Ja dø'øn jąą̈'y y'ijty tu'uk pøn jam kyą̈mjotp tnejp ja uvɨ tsą̈'ą̈m, jøts ja ttukmɨdą̈ą̈ñ ja tyumbɨ wɨnąą̈gɨn ku jeky'ampy wɨdejtpɨ ñijkxy.
10 Kuts tpą̈ą̈jty ja uvɨ tsą̈'ą̈m tujk'ą̈ąts, jats ja tkejxy tu'uk tyumbɨ jøts ja t'atstuk'amɨdową̈'ą̈ñ pøn ja ką̈m jam wyɨnaty tø tmɨdą̈ndɨ jøts ja tyą̈ktɨt ja nɨdsą̈'ą̈m ni'ipy, midi ja pą̈ą̈t'ą̈jtɨp jøts ja yikmo'ot. “¿Mą̈ą̈?” “Ka'ap.” Ja tumbɨ ñømdøø. Yikxon ja jam ojts yjantyimyikwøpy, jøts ja yikajxjɨmbijty wą̈'ą̈ts jadi'iñɨ.
11 Xjats ja kugą̈m tkejxy jadu'uk tyumbɨ; nayɨde'en ja ojts yikjemnøjmɨ yiktenøjmɨ, yikxon ja jam yjanchyikipwyøjpy jøts ja nayɨ wą̈'ą̈ts jadi'iñɨ yikajxjɨmbijty, nɨti ja kyayik-møøy.
12 Jøts ɨdø'øn ja ka' tmɨmøñ, ojts tyumbɨ ja jadu'uk tkajkxkojmɨ jøts ja jam nayɨde'en ttundøø, tyikwɨndsaachɨdɨ tyikjøptsaachɨdøø jøts ja tyikaktøø.
13 ’Jøts yɨde'en ja kugą̈m wyą̈ą̈ñ: “¿Sudsom tsøky ndu'unt? Nmą̈jnku'ngɨn n'ukaxp, ja ku yø t'ejxpą̈ą̈ttɨt, ¿ja kidi yø ttsø'øgɨdɨt?”
14 Ja'ayɨ ja tumbɨtøjk ja ojts y'ejxpą̈ą̈dyɨyɨ jøts ja xem yą̈m ñawyą̈jnɨdøø: “Yą̈'ą̈t yø ką̈m tmɨdą̈nwą̈amp; wan tyikpa'o'jkyɨm jøts adøm yø ką̈m nmɨdą̈'ą̈nɨndɨt.”
15 Wɨnets ja tjɨdøjtpɨdsømdøø jam ką̈mjotp jøts ja ojts tyik'ookɨ.
—¿Są̈ats ɨdø'øn kugą̈m ja yjąwɨ tyunɨdɨt?
16 Me'emp ja kø'øm jøts ja tyikugøxɨt ja yjade'embɨ tumbɨdɨ pøn jadyimyjade'en'ą̈jttɨp, jøts ja ne'egɨ tmo'ot ja kyą̈m ja abiky tumbɨdɨ.
Ku ja nɨdą̈ą̈y'ą̈jtɨbɨ ja jade'en tmadoodøø, jøts ja wyą̈ndøø:
—¡Pø katsojknɨm ja Dios!
17 Tɨy Jesús ja wyɨn'ijxyɨdɨ, jøts ja yiknɨmaadyøø:
—¿Tits ɨdø'øn yø Dios kyajpxy ñɨgajpxpy ku yø jap yɨde'en yją̈'ą̈yɨ? ¿Nugo yø jap jade'en wyą̈'ą̈ñ?
Ja tsą̈ą̈ midi ja pojtspɨ kya'ejxɨdøø,
ja'ats yą̈m ne'egɨ tø y'uknøjkxnɨ jam pøch kyubą̈ajkp jøts ja' t'amą̈jtsmujkøjxp yø pøch.
18 Ku ja y'ukyiktanąxkɨdą̈kpatt ku jam o pøn y'uknąxkɨdą̈'ą̈kt, pø mą̈ ja nay'ejxpą̈ą̈dɨt; u kuts o pøn tyanąxkɨdą̈kpattɨt ja tsą̈ą̈, pu'uxɨnts ja yiktawayɨt.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

19 Xjats ja teetywɨndsøndøjk møøt ja ką̈jpxwejpɨtøjk ja tjadyimy'ukmą̈tswą̈ndøø ja Jesús, wą̈'ą̈ts ja tyimyjaja'gyukɨdɨ jøts ku ja ja'agøjxp ja madyą̈'ą̈ky yikmadyą̈kpą̈ajty; yjadyimy'ukmą̈tswą̈ndɨp ja' ja Jesús, ja jąą̈'yts ja chø'jkɨdɨp paty ja jade'en tkatundøø.
20 Wɨnets ja tpɨktą̈ktøø myɨgu'uk pøn tpa'ejxtɨp tpago'odɨp jøts ja ñadyijɨ nugo jade'en ñą̈nky'ijxyɨdɨ są̈m øy jąą̈'y, ja'ats ja chojktɨp jøts ja tkajpxy'ejxtɨt kuuyɨ ja y'uką̈jpxɨgø'øty, ja'ats ja jatyɨ tyanɨ'øønɨdɨp jøts ja jam tkøyą̈ktɨt mą̈ wyɨndsøn ja jamdɨ.

21 Paty ja yide'en tyiktøødøø:
—Windsøn, nniją'wip øøts jøts ku myik'ixpiky øy tsuj, tiy janch tukį'iyį xnigajpxy jøts ka' me pøn xkupiky xkagupiky ti są me mwą'ąñ, ne'egį yikxon mets ja ne'egį xnąnkñį'ixpøkiyį tiy janch ja Dios tyiy'ąjtin sudso ja yiknijąwit.
22 Tukmadookts øøts: ¿Nmo'op øøts kugubajt ja møj windsøn midi jam abiky'ampy nichøky tø myiñ yikutujkpį, uk ka'?
23 Yją'wiyii'ñ Jesús ja jatyį jøts ku ja kya'ødyunwą'ąñį, jøts ja tnimąąy:
—¿Tiku øts jade'en xkajpxy'ejxtį, tigøjxp ku øts jade'en xniwąmbatwą'ąndį?
24 Uktuk'ejxtik øts tu'uk meeñ. ¿Pøn ja wyeen y'ąąw yø jam myøøt'ąjtip, jøts pøn ja xyøøw jam køxją'ąy?
Jøts ja wyąndøø:
—Ja møj windsønimts yø' yja'.
25 Xjats ja tnimąąy:
—Ja'ats meets ja mmo'op midi ja yja'ajtpy, jøts ja Dios ja' xmo'odit midi ja pąąt'ąjtmiyip.
26 Jøts ja nisudso'ampy tkakajpxy'ejxtį øyik idø'øn ja ttaniwąmbattit są jaty ja jam wyinaty wya'ąñ jam mayjąą'yjotp; jinaxy ja ñigyumąąp yjąjtøø ku ja jade'en yik'adsoodøø, jøts ja ne'egį y'ąąw amøñį t'ukyik'ejtnidį.

Ku ja jąą'y tyiktøwdį pønį janch idø'øn ja' ku oo'kpį jadigojk yjujkpyøktit

27 Jøts idø'øn ja saduceotøjk jam winąągin yją'tmidøø jøts Jesús ja t'ejxwą'ąndį. Ka'ap idø'øn ja saduceotøjk ja tkupøktį jøts ku oo'kpį y'anmiją'win jadigojk pyidsimy jujky'ąjtpį xemikøjxp møøt ñine'kx; paty ja tnimaadyøø ja Jesús:
28 —Windsøn, yide'en ja Moisés tjaadyąąñ, pønik ñidø'øxy ku'øøky tyiktąmp yąm ja ka'anim y'u'nk tpąątį, pønį jamts ja' y'uch y'ąjch, ja'adsik tmøøt'amajtskip ja ku'øktyø'øxy jøts ja ttukpąątt y'u'nk, jøts ja jade'en tkayikudigø'øty ja myigu'uk.
29 Jats idø'øn jąą'y y'ijtyį, niwixujk ja tyukyąą'dyøjk'ątti jøts ja yjagyoobį jawyeen y'amajtskiyii'ñ jøts ja tku'ø'jky ja ñidø'øxy, nitu'uk y'u'nk ja ojts tkapąątti.
30 Xjats ja mutskpį ja tmøøt'amajtskiyii'ñ ja ku'øktyø'øxy jøts ja nayide'en tku'ø'jky, ka'ap ja tyik'u'nkpąąjty.
31 Jøts ja midigøøkpį ja twąąy ja ku'øktyø'øxy jøts ja nayide'en tku'ø'jky. Tum jade'en yjąjtkøjxtį niwixujk, ni tu'ugin pøn y'u'nk tkayiktąąñ.
32 Jøts ja tø'øxyøjk nayide'en y'o'jknimąą.
33 Kuts idø'øn ja nøjkx jadigojk yjujkpyøktį, ¿pømbits idø'øn ja nøjkx tnidø'øxy'aty jadigojk, pø niwixujkxį ja tø t'atsnidø'øxy'ątti?
34 Xjats ja Jesús ja ñimąąjyidøø:
—Yąąyį dø'øn yø jade'en yjaty, yąąyį nąxwiiñ jade'en y'amajtskidį ja yąą'y ja tø'øxy.
35 Pøn pąąt'ąjtidip jøts ja ñøjkxtit jam mą Dios ja tø t'a'ejxį, ku ja yjujkpyøktit jadigojk ka'ap jam pøn t'ukjotmay'ąjtnit ja amajtsk'ąjtin, ni tka'ukyik'amajtskyinidit y'u'nk y'unąjk jam pøn,
36 ka'ap pøn y'uk'oo'knit y'uktigøøñit. Tum jade'en ja jam chinaañidit sąm ąnkilistøjktį. Tum Dios ja amuum u'nk'ąjtidip unąjk'ąjtidip, ja'agøjxp ku dø'øn ja jemchinąą'yin tø tpąątti ku ja jadigojk tø yjujkpyøktį jap oo'kpį agujkpy ja nwindsøn'ąjtimgøjxp.
37 Kø'øm pąątxį Moisés ja xukniją'windį jøts ku oo'kpį yjujkpyøktį jadigojk ku ja jam ojts t'ixy ja ximum ñitøøwyidity. Pø yide'enxį ja jam tmadøøy jøts ku ja Abraham, jøts ku ja Isaac, jøts ku ja Jacob ja tdios'ąttį ja Dios Teety.
38 Kidi oo'kpipts ja ñidios'ajtpy, pø ja'axį ja ñidios'ajtpy jøts ja tyikjujky'ątt øy pøn.
39 Winets ja kąjpxwejpitøjk winąągin ñømdøø:
—Janch tiigyajpxy, windsøn.
40 Jøts ja ka' y'uknay'a'ejxiniyidį jøts ja tyiktøø'adø'øtstit, ne'egį ja y'amondøø.

¿Janch ɨdø'øn ku ja David t'ą̄p'aty ja Cristo?

41 Xjats Jesús ja tnɨmą̄ą̄y:
—¿Jøts sudso jade'en mwą̄'ą̄ndɨ jøts ku David ja Cristo t'ą̄p'aty?
42 Pø yɨde'ents ja David tyikwą̄'ą̄ñ ja nøky ku ja tjąą̄y ja Salmos:
Yɨde'en ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm ja Dios Teety ñɨmąą̄jyøø:
“Putsɨnaaky øts n'agą̄'ñ'ampy,
43 kunɨm øts yø nmɨmajadą̄køxt pøn jaty mmɨdsep'ą̄jtɨp.”
44 ¿Sudso'ampyts ja David t'ą̄p'aty ja Cristo, pø wyɨndsøn'ajtpyts ja kø'ømbą̄ą̄t?

Ku ja Jesús tnɨgą̄jpxɨ ja kąjpxwejpɨtøjk ja kya'øwyɨnmą̄ą̄'ndyɨ

45 May jąą̄'y ɨdø'øn ɨxam amɨdodujktɨp ku ja Jesús tnɨmą̄ą̄y ja pyabøjkpɨtøjk:
46 —Øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt, ejxɨm yø kąjpxwejpɨtøjk mdawɨn'ɨiñɨdɨ kya'øwyɨnmą̄ą̄'ñ, jade'en yø ñachøkyɨdɨ jøts wyet yø tyeky'ok'ą̄m pą̄ą̄t tpajɨdøttɨt, jøts ja' yø chojktɨp ja nawyɨndsø'øgɨ jøts yø yikąjpxpoo'kxtɨt jam mayjąą̄'y agujkp, jøts ku yø tsąptøjkjøtpy tyøkɨdɨ tum ja tsɨnaabyajt yø tyatsɨnaawyą̄ndɨp midi jam tsąptøjk'okp, jøts ku kyaamyɨdɨ tum jam yø ñą̄xtɨ tsɨnaabyɨ mą̄ dø'øn yø myøjtøkɨdɨt.
47 Nayø'øxɨ ku'øktyø'øxy ja pyɨktą̄'ą̄ky tpøjkxɨdɨp jøts ñadyijyɨ ñadyagubøjkyɨdɨ ja Dios'ajot'ą̄jtɨn. Ja ti pøn ja', ja ti pøn ñadyijyɨ jeky'ampy tsą̄pkąjpxtɨp, nayø'øxɨ ja'adɨ pøn ka' ti tyiknɨgaxø'øktɨ, ñadyijyɨ øy jąą̄'y'ą̄ttɨ. Yø yjade'embɨ jąą̄'yts ɨdø'øn Dios møj yik'ayo'op.

21

Ku ja ku'øktyø'øxy tpɨktą̄ąjky lyɨmunsɨ

1 Xjats ɨdø'øn ja Jesús ojts t'ixy jap tsąptøjkjøtpy ku ja kumeeñ jąą̄'y jam wyɨnaty tkugonɨdɨ ja lyɨmunsɨ jam meeñ'abøjk'ɨɨ'ñjotp.
2 Jøts ku'øktyø'øxy majtsk ja pyujxmeeñu'nk jam tkugo'onɨmøø;
3 wɨnets ja Jesús ja pyabøjkpɨtøjk tnɨmą̄ą̄y jøts ja wyą̄ą̄ñ:
—Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨ, jøts ku yø ku'øktyø'øxy ayoobɨ ne'egɨ myɨnajxpy lyɨmunsɨ yø jam Dios wyɨngujkp øy ɨdø'øn yø kyamą̄bą̄ądɨ są̄m o pøn yja' tpɨktą̄'ą̄ktɨ.
4 Ja' yø iiy yojxtɨp midi yø wɨndą̄'ą̄nxɨyɨdɨp yą̄m yø ku'øktyø'øxy ayoobɨ ne'egɨ tpɨktą̄'ą̄ky ja yiktuujnɨk ja ñɨdsɨnąą̄jyɨk.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy jøts ku ja tsąptøjk yjett

5 Jøts ɨdø'øn nɨwɨnąą̄gɨn jam wyɨnaty tnɨmadyą̄'ą̄ktɨ ja tsąptøjk, ku ja janch tsuj kyaxɨ'ɨky, ku tsą̄ą̄ ja jade'en janch tsuj tmøøt'aty, jøts ja nayɨde'en chujkaxɨ'ɨky midi jam wyɨnaty pøngapøn tø tyoxtɨ. Xjats ja Jesús wyą̄ą̄ñ:
6 —Ją̄'ą̄tp ja tiempɨ ku yą̄'ą̄t kyują̄'wɨgyøxt ɨxa jade'en x'ejxtɨ, ku yø tsą̄ą̄ nɨ tu'ugɨn kyatą̄'ą̄nt nɨkɨɨbyety.

Ku ejxą̄'ą̄n jawyeen yikpɨktą̄'ą̄kt ku wyɨnaty ja tɨɨdyu'unɨn xøøw wyɨngøñ

7 Wɨnets ja tyiktøødøø jøts ja tnɨmaadyøø:
—¿Juunɨ wɨndsøn ɨdø'øn ja jade'en yjątt? ¿Ti dø'øn ja yiktanɨjąwɨp jøts ku dø'øn ja wyɨnaty jade'en yjątwą̄'ą̄ñ?
8 Jøts ja Jesús wyą̄ą̄ñ:
—Øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt, jøts kidi mee tø mnɨyjąjtnɨ ñɨwyɨndąą̄y'ą̄jtk. Kumɨ may ja mye'endɨt pøn øts nxøøw nugo nadyanɨkąjpxɨdɨp ku ja ñø'ømdɨt: “Cristo øts”; “Tø kya'pxy ja tiempɨ.” Kidits mets ja xpanijkxy jatyɨ.
9 Jøts ku xnɨmado'ą̄ttɨt ja tsep, uk tyiktɨgą̄tstɨ ja kyutujk adsepkøjxp, kidits me mdsø'øgɨ; pø jawyeenxɨ dø'øn yą̄'ą̄t jade'en ñąjxkøxt, ka'anɨmts ɨdø'øn wyɨnaty kya'pxy jøts kyugøxɨt ja nąxwii'ñɨt.
10 Wɨnets ja tjąąknɨmąą̄y:

—Ja møj ja mutsk kąjp nøjkx ñañɨbɨdɨˈɨgyɨdɨ, jøts ja wɨndsøndøjk cheptuˈundɨt ja xem ja yąm pøn jaty ja nąąjx ja kąjp tnɨtanaadyɨp yą nąxwiiñ.
11 Møkˈampy ujx ñąxt, yuu pąˈąm ñąxkɨdąˈąkt øy mądsoo, adsøˈjkyɨbɨm ja tukɨˈɨyɨ myiktukˈejxtɨt ku ja Dios ejxąˈąn møk tpɨktąˈąkt jam tsąjpwemp.
12 ’Jawyeents mee myikmąjtsmukøxwąˈąnt, myikˈɨxąˈądɨt o mądsoo. Kuts myikpąątɨt jøts myikwąnøjkxtɨt jam tsąptøjkjotp mą myiktɨɨdyuˈundɨt, myiktɨˈɨdyɨt myiktsuˈumdɨt puxøjkjøtpy, ja møj wɨndsøndøjk myiktawɨnguwąwɨdɨt pøn jaty yikutujktɨp, jaˈats ɨdøˈøn ja mdukpøkyˈątɨdɨp ku øts njaˈ xpabøjkɨdɨ.
13 Jats meets ɨdøˈøn ja njaˈ xnɨgubojkɨt.
14 Kidits meets ja xwandijy pønɨ są mee mnagyubokɨt ku mee mnagyuˈadsowɨyɨt.
15 Øts meets ja wijyˈąjtɨn nmoˈop, øts meets nyikˈayukpąątp są mee mwąˈąnt jøts ja mmɨdsep nɨsudsoˈampy kyaˈadsojɨmbettɨt, jadiˈiñɨ ja tmɨˈamoˈondɨt.
16 Mdeety pąąt mdąąk pąąt mee ngaˈødyunɨyɨt. Tits ja chow ja mmɨguˈuktøjktɨ jøts jaˈadɨ pøn mmɨnamyąąjyɨdɨp, myikˈoogɨdɨp wɨnąągɨn meets jaˈ.
17 Tum mɨdsep meets o pøn mˈejxɨt jaˈagøjxp ku mee xjanchjąwɨ.
18 Kaˈats meets jadiˈiñɨ myikˈejxɨgøˈøty, nɨ tuˈugɨn meets mwąąy kyawɨndɨgøˈøty.
19 Pønɨ mmɨdanaadyɨp tuˈugyɨ amumjoojt, mbąątpts meets ja nɨtsoˈokˈąjtɨn jøts meets mˈanmɨjąˈwɨn yjujkyˈątt xemɨkøjxp.
20 ’Ku xˈejxtɨt yø Jerusalémgɨt kąjp jøts ku amuum tseptumbɨtøjk tø ñɨˈawɨdejtnɨyɨ, jadeˈents meets ja xnɨjąwɨt jøts ku yø kąjp wyɨnaty tsojk kyudɨgøøwyąˈąñ.
21 Pønɨ pønts jam Judeɨt nąxjotp wyɨnaty, wants ja tkaknøjkxtɨ jam kojpkøjxp; pøn jaty jam Jerusalémgɨt kąjpjotp, wan ja jam tkakpɨdsømdɨ, jøts pøn jaty jam o muum awąˈąts etjotp wɨdejttɨp, kidi ja wɨnet et wyɨmbettɨ jøts ja ñøjkxtɨt jam kąjpjotp.
22 Jaˈabɨ xøøw ɨdøˈøn ja ayoˈon myeˈent, jaa døˈøn ja jadeˈen yjątt kyubatt są jaty Dios kyajpxy wyąˈąñ.
23 ¡Ayoˈijxyɨm ja tøˈøxyøjk yjąttɨt pøn jaty ja myutsk jam wyɨnaty tnɨkøjxpˈąjttɨp, pøn jaty ja myaxuˈnk jam wyɨnaty tø kyaxøˈøktɨ! Pø jɨˈɨyɨm yąˈąxyɨmxɨ døˈøn yą nąxwiiñ yjątt, møk ja jąąˈy ayoˈon tpąąttɨt tˈejxtɨt.
24 Pømbɨ ooktɨp jam tseptundąąjkjotp, pømbɨts yikmątstɨp jøts ja yiktsuˈumdɨt o mągajp, øy yø Jerusalémgɨt kąjp øy są yiktuˈunt, øy ja jąˈąt jąąˈy yø są tyunɨyɨt, kunɨm ja yˈayoˈon yø ttanąjxkøxt wɨnetnɨmts yø yikmajtstuˈutt.

Są myeˈent ja nąxwiiˈñɨt jąąˈy myøjkudanaabyɨ

25 ’Wenk yø xøøw yø poˈ yjątt, yø mąądsąˈ nayɨdeˈen; jøts nąąjx kąjp jadiˈiñɨ tyąˈąndɨt, nɨti tąbyąjtɨn tkapąątɨt, øy ja tsøˈøgɨ yikˈojknɨyɨdɨt ku tmadoˈodɨt ja mejy tyojmjøˈøkt øy mądsoo.
26 Yikˈoo kjɨmbetɨdɨp jąąˈy tsøˈøgɨ ku ja tnɨmadoˈodɨt jøts ku jadeˈen nąxwiiñ yjątwąˈąñ; jøts ku jaˈabąąt jadeˈen yjątt ti jaty jam tsąjpwemp ejtp.
27 Jaanɨmts ø xˈejxtɨt, ja nąxwiiˈñɨt jąąˈdyɨ myøjkudanaabyɨ, ku nmɨmeˈent yootsjøtpy ja nmøkˈąjtɨn, jąjpɨm tsamąmbɨm ja nˈajuˈuk nyikaxøˈøkt.
28 Ku døˈøn ja jadeˈen yjąjtˈukwąˈąnt, møk mnabyɨktąˈągɨdɨt jøts xjøpˈejxtɨt jøts ku tsojk myeˈent pøn myiknɨtsoˈokˈątɨdɨp.
29 Ñayɨ tyamɨmadyąkpąjtɨyɨɨˈñ jaˈ jaduˈuk ejxpajtɨn madyąˈąky jøts ja wyąąñ:
—Ku xˈejxtɨ ja iigɨ kipy uk øy ti kipy kyąˈądɨgach ja yˈąąy.
30 Ku kujk xyɨmumnɨ, jats ja wąˈąts xnɨjąwɨdɨ jøts ku poot wyɨngøñ ku ja nøø ja tuu myenwąnɨ.
31 Nayɨdeˈents ɨdøˈøn jaˈ ku xˈejxtɨt jadeˈen ja ayoˈon, jadeˈents ja xnɨjąwɨdɨt jøts ku wyɨngøñ ja Dios kyutujk midi ja tyanɨtanaapy yjąąˈy.
32 ’Janch øts ɨdøˈøn nwąˈąñ jøts ku døˈøn ja jaa yjątt nąmgaˈanɨm yˈooˈkixy pøn jaty ja ɨxyąm jujkyˈąjttɨp.

33 Nąjxp y'ity ja nąąjx ja tsąjp, øy yø juuni kyudigø'øty, jøts øts n'ayuujk nijuuni yø kyakixy kyanaxy.
34 'Øyim mjąą'y'ątti, kidi m'ąąw mjoojt xamiyoxti midi yiktundigøøpy, kidi ja nøø ja mu'uk xunk'ątti, kidi meets ja ne'egi xajotigøydi ti jaty ja ejtp nąxwiiñ jøts jade'en adsu'jky mgayikubąądidit
35 sąm naky myukyin, jade'en ja yiknime'endit pøn jaty jujky'ąjttip øy mądsoo yą nąxwiiñ.
36 Jøp'ejxtits meets, ajot'ąt'etti ja Dios jøts mniwą'ądsidit ja ayo'on midi tunip jątip, jøts ø xwinguwą'ągidit ąmgujk jotkujk, ja nąxwii'ñit jąą'y myøjkudanaabyi.
37 Xinaxy idø'øn ja Jesús jam yik'ixpiky tsąptøjkjotp, jøts ja koots ñijkxy jam kojpkøjxp midi yiktejp Olivos.
38 Jøts ja mayjąą'y jam tsąptøjkjotp ejtp xyuminøjkxti jøpyi jøts ja jam pyatmadøyiyi.

22

Ku ja Jesús yikajpxy'aty jøts ja yikmątst

1 Ja pąski xøøw idø'øn wyinaty pyatpy ku ja tsąpkaaky yikay jadi'iñi midi kalevaduri møøt.
2 Jøts ja teetywindsøndøjkti jøts ja kąjpxwejpitøjkti tjanch'ixą'ądi ja tąąy sudsonim ja t'ukyik'ooktit ja Jesús, ja mayjąą'yts ja chø'jkidip.
3 Xjats ja Judas Iscariote ja miku' tyatøjkiyøø, ja' idø'øn ja pabøjkpitøjk møøt kyą'pxti nimakmajtsk.
4 Jøts ja ojts tninijkxy ja teetywindsøndøjkti møøt ja tąjk mayut, jøts ja ojts tminagyajpxyi, ojts ja tkajpxy'ątti sudso ja tkøyąkt ja Jesús jøts ja tmątstit.
5 Jøts ja jade'en yjotkujk'ątti, ojts ttami'awąnidi meeñ ja Judas, jøts ja ttamiju'udyit ku ja tkøyąkt ja Jesús;
6 kyupøjk ja jade'en jøts ja t'ixaadyøjkiyii'ñ ja tąąy, jøts ja winet tkøyąkt ku ja mayjąą'y jam kya'ettit.

Ku ja nwindsøn'ąjtim yjąąk'uk'a'ux'ąjtni ja pyabøjkpitøjk

7 Xjats ja xøøw tpąąjty ku ja tsąpkaaky kyayikay levaduri møøt, xjats idø'øn ja borreegi maxu'nk wyinaty y'ookwą'ąñ, jøts ja' idø'øn yikyøxy'ąjtp ku ja pąski xøøw ñaxy.
8 Winets ja Jesús tkejxy ja Pedro møøt ja Juan, yide'en ja tnimąąy:
—Nøjkxti jøts ja pąski a'ux xyik'awejxtit.
9 Jøts ja tyiktøødøø yide'en:
—¿Mąmts øøts ja xuk'a'ejxiwyą'ąñ?
10 Jøts ja Jesús ja y'adsoojidøø:
—Ku net jam mgąjptøkidit, jam inet tu'uk xpąąttit jąą'y pøn jam wyinaty nøø twejtsp tsiiyjøtpy. Ja'ats mbanøjkxtip jam tyøjkjotp, pøni mą yją'ąty jamts mją'ąttit,
11 jøts ja kudøjk xnøjmidit: "Yide'en ja windsøn wyą'ąñ: ¿Mąk idø'øn ja tøjkjoojt mą ja tmøøt'a'ux'ątt ja pyabøjkpitøjk, mąk idø'øn ja tka'adyit ja pąski a'ux?"
12 Winets meets inet ja tøjkjoojt myiktuk'ejxtit jap nipatøjkijxpy a'ejxi abąądi; japts xyik'awejxtit ja a'ux.
13 Xjats idø'øn ja ojts ñøjkxti jøts ja jam jade'en tjanchpąttøø są Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyidi, jøts ja jam t'a'ejxidøø ja pąski a'ux.
14 Kuts ja a'ux'ąjtk tpąąjty, xjats ja Jesús møøt ja kyudanaabyitøjk twinguwa'adsiyii'ñ ja kaabyajt.
15 Jøts ja tnimąąy:
—¡Ixyąmnim meets inet ja pąski a'ux jade'en nmøøtkaamyuky sąm ø ndyimchøkyin nąmga'anim ø n'øøky!
16 Janch øts idø'øn nwą'ąñ jøts ku meets ixyąmyi jade'eñi njąąkmøøtkay jaanim jadigojk ku mye'ent ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjąą'y.

17 Wɨnets ja tnɨxą̱jɨyɨɨ'ñ tu'uk uujk'ɨɨ'ñ, jøts ja jawyeen ttukmøją̱'wɨyɨɨ'ñ ttukunuu'kxyją̱'wɨyɨɨ'ñ ja Dios Teety, jøtsnɨm ja wyą̱ą̱ñ:

—Axą̱jɨdɨ yą̱'ą̱t jøts x'ukwą̱'kxtɨt;

18 øts kø'øm wą̱mp jøts ku ø ka'ap tsojk n'uk'uknɨt yø uvɨ tsą̱'ą̱m nøø'u'nk, jaanɨm jadɨgojk ku Dios ja kyutujk tyikme'ent midi ja tyanɨtanaapy yjąą'y.

19 Jøts ja tnɨxą̱jɨyɨɨ'ñ tsą̱pkaaky, ojts nayɨde'en ttukmøją̱wɨ ttukunuu'kxyją̱wɨ ja Dios Teety, jøts ja t'adujkpą̱jkxɨ ja kyudanaabyɨtøjk jøts ja tmø'øy, yɨde'en ja tnɨmą̱ą̱y:

—Kaydɨ yą̱'ą̱t, yø' øts ɨdø'øn ñamyayɨ nne'kx'ajtpy midi meets mnɨtsoojkɨngøjxp ɨnet mnɨyoxp. Mdu'undɨp yą̱'ą̱t jade'en øts nją̱'myajtsɨngøjxp.

20 Nayɨde'en ja uujk'ɨɨ'ñ ja ttuuñ ku ja y'a'ux'ą̱jtkøjxtøø, jøts ja wyą̱ą̱ñ:

—Yą̱'ą̱t tsą̱pnøø'uujkɨn ɨdø'øn ɨxyą̱m tą̱mp ejxpajtɨn ku ja Dios Teety ja wyą̱ndą̱'ą̱ky tyik'aduky są̱mdam ja ttamɨ'awą̱'ą̱nɨyɨɨ'ñ ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja nɨtso'ok'ą̱jtɨn. Łxyamts ɨdø'øn ja cho'ondą̱'ą̱ky ku øts ja nnɨ'jpy ɨnet wyɨdsu'unt wyɨdą̱xt.

21 'Pønts ø xkøyą̱kp, pøn ø xka'ødyunwą̱mp, ɨxyą̱ øts ja møøt ngay, kidi mą̱jɨp ja'.

22 Ja' ø nbadumpy midi ø tø nyiktanɨpiky; ¡ja' ayo'ijxyɨm jąjtp pøn ø xkøyą̱kwą̱mp!

23 Jøts ja ñayiktøønąxwą̱'jkɨdøø agø'ømyɨ, pøn ɨdø'øn jade'en ka'øy'adø'øtswą̱mp.

Ku ja Jesús kyudanaabyɨtøjk tkajpxy'ą̱ttɨ pøn ɨdø'øn jawaanɨ møj pɨdsø'ømp

24 Xjats ja xem yą̱m tkajpxy'ą̱jtpɨnɨbøjkɨdøø pømbɨ dø'øn jadyimy'ukmøjtøkɨp.

25 Jøts Jesús ja ñɨmą̱ąjyɨdøø:

—Jade'en møj wɨndsøn t'ana'amdɨ ja nąą̱jx ja kąjp pønɨ są̱ ja ttsoktɨ; jøts pøn jaty tnɨgubą̱jk'ą̱jttɨp o ti, ja'ats yiktejtɨp jøts ku ja t'ødyundɨ øy pøn.

26 Ka'ats meets ɨdø'øn jade'en mjąą̱'y'ą̱ttɨt; pønɨ pøn møjtøjkɨp, pønɨ pøn ana'amp, kidi ja jawyeen namyɨdunɨ ttsøky; ja' ɨdø'øn pą̱ą̱t'ą̱jtɨp ja myɨgu'uk tpudøkɨp.

27 ¿Pømbɨ dø'øn møjtøjkɨp? ¿Ja' pøn yikwɨndsø'jkɨp, uk ja' pøn wɨndsø'jkɨp mą̱ ja kaadyą̱ąjk jam? ¿Kidi ja'ajɨp møjtøjkɨp pøn jam tø twɨnguwaadsɨ ja kaabyajt jøts ja yikwɨndsø'øgɨ? Łxyą̱ts meets jade'en nmøøtwɨdity są̱m ja' pøn ja myɨgu'uk wyɨndsø'jkɨp.

28 'Tøts meets xmøøt'ayo'ombą̱ąty, tø nayɨde'en xmɨdanɨdɨ wɨne'enɨn øts ɨxyą̱m xmøøtwɨdettɨ.

29 Paty meets mbą̱ąt'atyɨ nmo'ot ja Dios Teety kyutujk midi ja tyanɨtanaapy yjąą'y, nayɨde'en są̱m øts ja tø xmø'øyɨn,

30 jøts mga'adyɨt m'uuktɨt øts ngaabyajtkøjxp ku øts ja njąą'y ja kutujk ndanɨtanɨt, jøts m'ɨxą̱'ą̱ktɨt mą̱ ø nyikutukt jøts xɨɨdyu'undɨt ja Israelɨt jąą'y nɨdukɨ'ɨyɨ.

Ku ja Jesús kø'øm tnɨgajpxy jøts ku ja Pedro ja kyu'øønɨyɨt

31 Nayɨde'en ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm wyą̱ą̱ñ:

—Simón, Simón, tyimdyø jøts mɨku' yja' myøjtøkɨt. Tø ja t'amɨdøy ja Dios Teety ja tɨy'ą̱jtɨn jøts meets ja øy øy myik'ayo'ombą̱ądɨt, yikxon meets ja mduktanɨ'ejxwą̱'ą̱ñɨ;

32 tøts me nnɨ'amɨdowɨ jøts kidi yikmɨmajadą̱'ą̱ky ja mjanchją̱'wɨn ku jade'en m'ukjątt m'ukubatt. Kuts ja m'ajot'ą̱jtɨn jadɨgojk tu'ugyɨ xyik'ett, kąjpxjot'amøjkɨts ja mmɨgu'uk pøn jaty ø nja'ajtpy.

33 Jøts ja Simón wyą̱ą̱ñ:

—Wɨndsøn'ą̱jtɨm, ku me m'ukyiktsu'umt, nayɨde'ents øts nyiktsu'umt, ¿ti ti ø nnɨdą̱'ą̱mp? Mjadyimyja'øøky mets, nmøøt'ookpts mets.

34 Wɨnets Jesús ja ñɨmą̱ąjyøø:

—Øts Pedro dø'øn wą̱mp jøts ku tsą̱pnɨ'ą̱ąw wyɨnaty ka'anɨm y'ayą̱jxjɨ'ɨkñɨm, ku mets wyɨnaty tɨgøøk ojk tø xku'øø'nɨ jøts ku me xka'ijxy'aty.

Ku Jesús tnɨmą̱ąy kyudanaabyɨtøjk jøts ku ja tyagødą̱'ą̱kwą̱'ą̱ñɨdɨ ja ayo'on

35 Xjats Jesús ja yiktøøjɨdøø:

—Ku meets ojts nguexy jadi'iñɨ, ku ja pejn ngadukwejtstøø, ku ja meeñ abøjk'ɨɨ'ñ ngadukondøø, ku ja mgø'øk pa̱a̱t xkakondøø, ¿sa̱ts meets ojts mdyimyjaty? ¿Ti ojts mguidyim'ijtxyɨdɨ o dø'øn ja jade'en xkakondøø?

Jøts ja yjanchwa̱ndøø:

—Janch ka'ap øøts ojts ti xka'ejtxɨ.

36 Wɨnets ja ñɨma̱a̱jyɨdøø:

—Yamnɨmts ɨnet ja pejn xwetstɨt pønɨ pøn yja' jam, nayɨde'en ja meeñ abøjk'ɨɨ'ñ; pønɨ pøn ja chujx ka'ejtxɨp, wan ja ñɨjan ttøøky jøts ja ttaju'uty.

37 Øts wa̱mp, wan ɨdø'øn jade'en tjaty, jabɨ kuwa̱nyɨmxɨ jade'en yja̱tt sa̱ Dios kyajpxy wya̱'a̱ñ: “Møøt ka'øy ja̱a̱'y ja yik'amachomujky.” Jade'ents øts ɨdø'øn nyiktu'unt sa̱ øts jap tø nyiknɨgajpxy. Ka'pxy ɨdø'øn ja jade'en yja̱tt kyubatt.

38 Jøts ja wya̱ndøø:

—Wɨndsøn'a̱jtɨm, pø ɨxya̱ts majtsk tsujx.

Jøts ja y'adsøøy:

—Amøñɨdɨ.

Ku ja Jesús t'ajot'aty ja Dios Teety jam Getsemaní

39 Xjats ja Jesús chø'jñ, jøts ja ñijkxy jam kojpkøjxp midi yiktejp Olivos ma̱ dø'øn ja jam xyumɨyø'øy'ity; jøts pyabøjkpɨtøjk ja pyadso'onøø.

40 Kuts ja jam yja̱'jty, jøts ja ñɨma̱a̱jyɨdøø:

—Ajot'a̱ttɨ Dios Teety, jøts kidi myikmajada̱'a̱ktɨ.

41 Jøts ja ojts yjɨyø'øy nadyu'uk, ñajtsyø'øyɨyɨɨ'ñ nɨjagam. Jamts ja ñagyuxendya̱a̱jkøø, jøts ja jam Dios Teety t'ajot'a̱jty

42 yɨde'en:

—Dios Teety, pønɨ mdsøjkpy, jøts ø ka' jadɨne'en n'ayo'omba̱a̱tt; kidi øtsɨpts nja' kø'øm nyiktumpy, ja' ø nbadumpy pønɨ sa̱ me xamɨdsøky.

43 Wɨnets a̱nkɨlɨs ja tu'uk ñɨmejnøø midi tsa̱jpjøtpy tso'omp, jøts ja myøja̱a̱wmøøjyøø.

44 Tyimchaachja̱'wɨpts ja møk ku dø'øn ja jade'n yja̱twa̱'a̱ñ, jøts ja ojts tja̱a̱ktyimyøktuñ tja̱a̱ktyimy'ajot'a̱jty ja Dios Teety amumjoojt. Janch yikxon ja yja'anuu'kxɨñɨ, jade'en y'anuu'kxɨ ja wyɨxe'kxy sa̱m nɨ'jpy kom kom wyɨxe'kxyɨn.

45 Kuts ja Dios'ajot'a̱jt'abajtɨyɨɨ'ñ, jøts ja ojts tnɨmiñ ja pyabøjkpɨtøjk ma̱ ja jam wyɨnatyɨ. Ma̱a̱dɨp ja jam ku ja tpa̱a̱jty, ja jotmay ja jadi'iñɨ yikjotkøjxɨdɨp.

46 Wɨnets ja tnɨma̱a̱y:

—¿Tigøjxp ku mma̱'a̱dɨ? Pɨdø'øktɨ, jøts ja Dios Teety x'ajot'a̱ttɨt jøts kidi mɨba̱a̱t mɨku' yja' mmɨmajada̱'a̱gyɨdɨ.

Ku ja Jesús yikmajch

47 Nay ɨxam ja Jesús wyɨnaty jade'en kyajpxy ku yja̱'jty may ja̱a̱'y. Ja Judás ja twɨnyø'øpy pøn ja pabøjkpɨtøjk wyɨnaty nɨmakmajtsk møøt tø y'uka̱'pxtɨ, jøts ja twɨngume'enɨyɨɨ'ñ ja Jesús jøts ja ojts ttsu'kxy.

48 Wɨnets nwɨndsøn'a̱jtɨm ja tnɨma̱a̱y:

—Judás, ¿jade'eñɨ øts ɨdø'øn xkøyaky ku ø xtsu'kxy?

49 Jøts pøn ja Jesús jam wyɨnaty møøtwɨdejtɨp, ku ja jade'en t'ejxtøø, wɨnets ja yiktøøjøø:

—Wɨndsøn'a̱jtɨm, ¿nadyagubojkɨm yø tsujx?

50 Jøts ja nɨdu'uk tyiktsaachɨyɨɨ'ñ ja teetywɨndsøn tyumbɨ, ojts y'aga̱'ndya̱tsk ja tkajt-spo'jtɨyɨ.

51 Ka'ap Jesús ñɨɨmy, yɨde'en ja wya̱a̱ñ:

—Majtstu'uttɨ; wan jade'eñɨgøjy.

Jøts ja tkønɨxa̱jøø ja soldɑ̱dɨ tya̱tsk jøts ja tyiktsøøjky.

52 Xjats ja tnɨma̱a̱y ja teetywɨndsøndøjktɨ, ja ka̱jpxwejpɨtøjktɨ, ja møja̱a̱'dyøjktɨ wɨne'enɨn ja jam wɨnaty tø myendø jøts ja yiktsoonwa̱'a̱ñɨ:

—Ja tsujx, ja kipy meets yąm xanɨmemp. ¿Tɨ øts yjąwɨ tø nduni? ¿Tø øts yjąwɨ nmaa'tsnɨ?
53 Ku meets jam y'ijty nxumɨmɨnabyąądyɨ jabom jabom jam tsąptøjkjotp, nɨwɨne'enɨnts meets y'ijty są xkatuñ xkanøjmɨ; yąmts meets wɨnet tø mnąxwą'ąky ku ja et tø chuu'jɨ kyoodsɨ jøts mɨku' yja' jade'en myajadą'ąky.

Ku ja Pedro tku'ɨɨñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

54 Wɨnets ja tmąjtstøø ja Jesús, jøts ja tyiknøjkxtøø jam teetywɨndsøn tyøjkwɨndum; jøts Pedro ja ojts tpanijkxy ɨx'oojk, jagam ja tpayø'øy.
55 Jøts jøøn ja jam tąjkyujk'ąm tyikmøjɨdøø, jamts ja tnɨdsɨnay'awɨdejttøø jøts ja Pedro nay jam y'ɨxąkmøø.
56 Wɨnets tø'øxyøjk ja tu'uk y'ejxøø pøn jam wyɨnaty tump, jøts ku jøøn ja jam twɨndsøønɨ, wɨnets ja tɨyɨm wyɨn'ejxøø jøts ja wyąąñ:
—Yø'øts ja Jesús y'ijty tmøøtwɨdejtp.
57 Ka'ats Pedro ja tkupiky, yɨde'en ja wyąąñ:
—Ka' ø mɨgu'uk ja n'ijxy'aty.
58 Jøts jawaandøkɨ y'ijty, xjats jadu'uk y'ejxpąjtøø, jøts ja wyąąñ:
—Mets yø y'ijty møøtwɨdijtpy, ¿kidi?
Ka'ats ja Pedro ñɨɨmy, yɨde'en ja wyąąñ:
—Mixy, ka'ap ja y'øtsɨ, ka' øts ja nmøøtwɨdity.
59 Tø wyɨnaty tukoorɨ ñaxy ku ja jadu'uk møktą'ąky wyąąñ:
—Janch yø' tam yø y'ijty myøøtwɨdijtpy, pø nayɨ Galileɨt jąą'yts yø'.
60 Xjats ja Pedro wyąąñ:
—Mɨgu'uk, nguidyimñɨją'wɨp øts pø ti mets jade'en mmadya'kpy.
Jøts nay jatyɨ nay ɨxamnɨ ja jade'en kyakąjpx'abąądɨ ku ja tsąpnɨ'ąąw tu'uk y'ayąjxy.
61 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm t'ejxjɨmbijty ja Pedro, wɨnets ja Pedro tją'myejch ku nwɨndsøn'ąjtɨm ja wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨ: “Ku tsąpnɨ'ąąw ɨnet y'ayą'ąxt, tø mets wyɨnaty tɨgøøk ojk xku'øø'nɨ jøts ku me ka' x'ijxy'aty, jøts ku me ka' xnɨjąwɨ.”
62 Xjats ja Pedro yø'øpyɨdsɨɨmy janchnɨyąxnɨ.

Ku ja Jesús yiktaxi'iky yiktaguyaty

63 Jøts ja jąą'dyɨ pøn ja Jesús wyɨnaty tkøjø'øm'ąjttɨp, ojts ja ttaxe'ektɨ ttayą'ąxtɨ, jøts kawɨne'en twɨnwoptɨ tjøpwoptɨ.
64 Ojts ja twɨndsumdɨ jøts ja twɨngoxtɨ tjøpkoxtɨ, yɨde'en ja tnøjmɨdɨ:
—¡Uknajtsjąwɨ pøn yjąwɨ tø mgøxyɨ!
65 Kawɨne'enɨn ja tjemnɨmaadyøø ttenɨmaadyøø.

Ku ja Jesús yikwąąnijkxy jam kutujktąajkjotp

66 Xjats ku xyɨɨjndyąjky jøts ja jamɨt møjąą'dyøjk ñamyujkɨdøø møøt ja teetywɨndsøndøjktɨ, møøt ja kąjpxwejpɨtøjktɨ, jøts ja tyiknøjkxtøø ja Jesús mą ja myøjkutujktąąjk ja jamdɨ. Jøts ja jam tyiktøødøø yɨde'en:
67 —Tukmadook øøts, ¿janch mets ɨdø'øn myiktejp Cristo midi yiknɨtsokp?
Jøts ja y'adsoojɨdøø:
—Ku net njanøjmɨdɨt jøts ku ja y'øtsɨ, ka'ats meets ɨnet xmɨbøkt.
68 Kuts meets ɨnet nyiktø'øtt, ka'ats meets ɨnet x'adsojɨmbett, nɨjade'en meets ɨnet xkamajtstu'utt.
69 Nay ɨxyąmyɨts øts ɨnet ja Dios Teety nbu'ɨxąągɨt kyutujktąąjk jøp'ąm, pøn ja myøk'ąjtɨn kamaabyɨm.
70 Wɨnets ja nɨdukɨ'ɨyɨ wyąndøø, nɨdukɨ'ɨyɨ ojts yiktɨyɨ:
—¿Janch mets ɨdø'øn Dios U'nk?
Jøts Jesús y'adsøøy, yɨde'en ja tnɨmąąy:
—Øts ɨdø'øn ja', nagyø'øm meets ɨxa jade'en tø mwą'ąñ.

71 Jøts ja wyą̲ndøø:
—¿Ti ejxpɨ ti nɨją̲'wɨbɨ ją̲ą̲ktsojkɨyɨp? Tøxɨ adøm yø yą̲m kø'øm ndyimyadø'øyɨn są̲ yø kø'øm wyą̲'ą̲ñ.

23

Ku ja Jesús twɨnguwą̲'jkɨyɨɨ'ñ ja Pilato

1 Wɨnets ja tyanagyukɨgyøjxtøø, jøts tyiknøjkxtøø ja Jesús jam Pilato wyɨngujkp.
2 Jøts ja jam tnɨ'øø'nɨnąxwą̲'ą̲ktø yɨde'en:
—Tø øøts yø ją̲ą̲'y ngubą̲ą̲dɨ, yø' tkąjpxmą̲'tp adøm ja nmɨgu'uk. Yɨde'en yø wyą̲'ą̲ñ jøts øøts ja yjadu'ukpɨ wɨndsøn ngamɨgubatt midi yą̲'ą̲t nąą̲jx kąjp tnɨtanaapy. Nayɨde'en øøts yø xnɨmaamyɨ jøts ku yø' Cristo, tyimy ja møj wɨndsøn midi yiknɨtsokp.
3 Xjats Pilato ja tyiktɨɨy:
—¿Janch mets ɨdø'øn israelɨt ją̲ą̲'y mnɨwɨndsøn'ajtpy?
Wɨnets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyą̲ą̲ñ:
—Janch øts ja', ka' me nugo mwą̲'ą̲ñ.
4 Jøts ja Pilato tnɨmą̲ą̲y ja teetywɨndsøndøjktɨ møøt ja mayją̲ą̲'y:
—Nɨti pøky yø ją̲ą̲'y, nɨti tundɨgø'øyɨn yø tkatuñ.
5 Tiii møktą̲'ą̲ky ja tyimñømdɨ:
—Yø', Judeɨt ją̲ą̲'y nugo tkąjpxmą̲'tp ku kyø'øm wyɨnmą̲'ą̲ñ yø ttuk'ɨxpiky. Jam yø ojts Galilea jade'en y'adøtspɨnąxwą̲'ą̲ky, jøts yø ɨxyąbą̲ą̲t jade'en tpamiñ, ɨxyąbą̲ą̲t jade'en tkamajtstu'uty.

Ku ja Jesús twɨnguwą̲'jkɨyɨɨ'ñ ja Herodes

6 Kuts Pilato ja jade'en tmadøøy, xjats ja tyiktɨɨy pønɨ janch Galileɨt ją̲ą̲'y ɨdø'øn ja'.
7 Kuts ja ñømdøø jøts ku jade'en, wɨnets ja ojts ttanɨnijkxy ja Herodes pøn wyɨnaty møjkudunk'ą̲jtp jam Galilea, tyimbyøn ja wyɨnatymɨ jam Jerusalén ja'abɨ xøøw.
8 Kuts ja Herodes twɨngu'ejxɨyɨɨ'ñ ja Jesús, jøts ja yjantyimxyondą̲ą̲jky; jekyɨp ɨdø'øn ja wyɨnaty tyimyjawɨn'ejxwą̲'ą̲ñ jøts ja jadɨne'en ka' twɨn'ijxñɨm, tø ja wyɨnaty yiktamɨmadyą̲'ą̲ky jøts ja jade'en tnɨją̲wɨ, yjøp'ijxpyts ja t'ejxɨt øy juunɨ ja myɨlą̲grɨ'ą̲jtɨn.
9 Kawɨne'en ja ttɨɨbyɨjky, jøts ja Jesús kyidyimy'adsoop ja'.
10 Ɨxam ɨdø'øn ja teetywɨndsøndøjk wyɨnatyɨ møøt ja kąjpxwejpɨtøjktɨ, ja'ats jam møk'ampy jantyimy'øø'ndɨp.
11 Xjats ja Herodes møøt ja tyumbɨtøjk ta'ajkɨn'ampy tjemdundɨ ttedundɨ ja Jesús, jøts ja tnɨxe'ektɨ ttaxe'ektɨ, ojts wet ja ttuktatøkɨdɨ są̲m møj wɨndsøn wyetɨn, jøts ja Herodes ja ttanɨguejxy ja Pilato jadɨgojk.
12 Wɨnets ja ñamyɨgu'ukpøjkɨdøø jadɨgojk ja Pilato møøt ja Herodes, namyɨdsep'ą̲jtɨdɨp ɨdø'øn ja wyɨnaty.

Ku ja Jesús ñɨdujkɨyɨɨ'ñ jøts ja y'ookt

13 Jøts ja Pilato twą̲ą̲mujky ja teetywɨndsøndøjktɨ, ja kudunktøjktɨ, møøt ja mayją̲ą̲'y,
14 jøts ja tnɨmą̲ą̲y:
—Meets yø ją̲ą̲'y yą̲ tø xanɨmiñ jøts mnømdɨ jøts ku yø' tkąjpxmą̲'ą̲ty ja ją̲ą̲'y; tøts xmadowdɨ ku tø njatɨɨbyiky, jøts nɨti tundɨgø'øyɨn øts yø ngadapøky'ijxy, øy meets yø jade'en xjanɨ'øønɨ.
15 Nayɨde'en Herodes yø nɨti tundɨgø'øyɨn tkapą̲ą̲jtxɨ, ɨxyąts ja tø tkajxjɨmbejtnɨmɨ jadɨgojk. Ɨxats ɨdø'øn x'ejxtɨ jøts ku ka' pyą̲ą̲t'atyɨ jøts yø y'ookt.
16 Nyik'ayo'opts øts ɨnet yø' jøtsnɨm øts ɨnet yø nyik'awą̲'ą̲tspɨdsø'ømt.
17 Xumɨjade'ents ɨdø'øn ja ttundɨ ku ja xøøw tpą̲ą̲ty, kuwą̲nɨ dø'øn ja Pilato tu'uk ja pøkyją̲ą̲'y tjadyimyik'awą̲'ą̲tspɨdsimy.
18 Jøts ja nɨ'ijtyɨ møk'ampy wyą̲mbɨnąxwą̲'ą̲ktøø:
—¡Yikjɨwą̲'ą̲k yø', jøts yø Barrabás ne'egɨ xyik'awą̲'ą̲tspɨdsø'ømt!

19 Tsep'ejxp ɨdø'øn ja Barrabás jam wyɨnaty jam kąjpjotp jøts ja tø yikjąą'y'øøky, ja'ats
ja kyubuxøjktøjkɨyɨɨ'ñ, ja' ja wyɨnaty tø yiktagudsumɨ.
20 Yik'awą'ątspɨdsømwampy Pilato ja Jesús, jøts ja ojts tmɨgajpxy jadɨgojk ja mayjąą'y;
21 ¿mąą?, jawaanɨ møk'ampy ja wyąndøø:
—¡Yikruspat! ¡Yikruspat!
22 Xjats ja Pilato mɨdɨgøøk ojk wyąąñ:
—¿Timts yø tyimgyubatp? ¿Ti tundɨgø'øyɨn adøm yø tø xtyimdyu'unxɨm? Ka øts yø
nbøky'ixy ti yø tyimgyu'oogɨp. Ja'ayɨ øts yø nyik'ayo'ot jøts øts yø nyik'awą'ątspɨdsø'ømt.
23 Jøts ti dø'øn ja tjantyimdyejtɨ, møk ja tyimdyanɨdɨ jøts ja tnøjmɨdɨ wan tyikruspety;
yjanchka'uk'amonɨdɨ ja', jøts ɨdø'øn ja teetywɨndsøndøjk ja jade'en tnąnktyuujnɨdøø sąm
ɨdø'øn ja wyɨnaty tyimyjotkɨdą'ąktɨ.
24 Wɨnets ja Pilato ja tkupɨjky są ja wyɨnaty tø wyą'ąndɨ,
25 jøts ja jade'en tyik'awą'ątspɨdsɨɨmy ja jąą'y pøn ja wyɨnaty tø t'a'ejxɨdɨ. Jøts ja
pyɨdsø'ømt ja' pøn jam wyɨnaty tsumy'ejtp puxøjkjotp, pøn jam wyɨnaty jade'en tø tku-
bety ja tyundɨgø'øyɨn ku ja wyɨnaty tø tnąnkchep'ijxyɨ ja kąjpjąą'y jøts ku ja yikjąą'y'øøky.
Xjats ɨdø'øn ja Jesús yikøyąjky jøts ja yiktagødøjkɨyɨɨ'ñ ja mayjąą'y, wan ja ttundɨ pønɨ są
ja ttundɨ chojkɨngøjxp.

Ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús kyɨruspejty

26 Kuts ja wyɨnaty jam tyiknøjkxtɨ mą ja tyikruspattɨt, wɨnets ja tu'uk tmąjtstøø ja jąą'y
pøn kugąjp'ąjtp Cirene, Simón'ąjtp ja'. Kyąmjotp ja wyɨnaty chøøñ jøts ja ttaguwą'ąnɨdøø
jøts Jesús kyɨrus ja tpagøjyɨt jøts ja ɨx'oojk ttabayø'øty.
27 Janch may jąą'y ɨdø'øn ja jam wyɨnaty payø'øyɨyɨp, may ja tø'øxyøjk yjanchyą'ąxtɨ ku
ja jotmay ja tyatøkɨyɨdɨ, ku ja jade'en tyimyiktuñ.
28 Jøts Jesús ja ojts y'ijxyɨdɨ jøts ja ñɨmąąjyɨdøø:
—Meets Jerusalémngɨt tø'øxyøjktɨ, kidi ø xkuyąąxɨdɨ, kø'ømyɨ mee mnabyayą'ąxɨt jøts ja'
m'ejxtɨp ja m'u'nk m'unąjk, ja' mbayą'ąxtɨp.
29 Jąątp ja et ja xøøw ku pøn wyą'ąnt: “Nekɨm yø t'ejxtɨ pøn ka'u'nkpąttɨp, pøn nɨjuunɨ
kayikwɨdse'etstɨp, pøn nɨjuunɨ y'u'nk tkatsɨmy'ejttɨp.”
30 Jøts ja jąą'y wyąmbɨnąxwą'ąktɨt: “Ok øts yø tun yø kojpk ne'egɨ xnɨjąąnɨt.”
31 Jade'en sąm øts ɨxyąm n'ayo'ombąąty nɨti pøkyøjxp, ¡sąts ja tyimy'ayo'onbąąttɨt ja
Jerusalémngɨt jąą'y!
32 Namajtsk pøkyjąą'y ja pyąą'yø'øyɨ ja Jesús jøts ja t'atsmøøt'ookt.
33 Kuts ja jam yją'jttøø mą ja et jam txøøw'aty Calavera, jamts ja tyikruspajttøø ja Jesús
møøt ja yjanamajtskpɨ pøkyjąą'y, tu'uk jaty ja adsow aduuk kyɨruspajttøø.
34 Kuts ja ɨxam wyɨnaty jade'en yikruspattɨ, xjats ja Jesús wyąąñ:
—Dios Teety, maa'kxuk, ka' yø tnɨjąwɨdɨ pønɨ ti yø tyundɨp.
Jøts ja soldądɨtøjk ja wet tnɨguyąjttøø midi ja Jesús y'ijty wyet'ajtpy, jøts ja jamyɨ
agø'ømyɨ twejtswą'kxtøø.
35 Ɨxam ɨdø'øn ja mayjąą'y y'a'ejxuktɨ jøts kudunktøjk pąąt ja ñɨxi'igyɨ tyaxi'igyɨ, yɨde'en
ja wyą'ąndɨ:
—Tøxɨ wyenkpɨ tyiktsø'øky, wants ɨnet yø kø'øm tnąnkchø'øgyɨ, pønɨ janch ja Cristo tam
ɨdø'øn yø' pøn ja Dios tø y'a'ejxɨyɨ yiknɨtsokpɨ.
36 Nayɨde'en soldądɨtøjk ja ñɨxejkmɨyøø tyaxejkmɨyøø, jam ja wɨngon wyɨngunøjkxɨyɨ
jøts ja ttuk'uukwą'ąndɨ ja vino tą'ąm,
37 yɨde'en tnøjmɨdɨ:
—Pønɨ mets tam ɨdø'øn mjanchwɨndsøn'ąjtp yą israelɨt jąą'y ñąxjøøjty kyąjpjøøjty,
nąnkñɨtso'ogɨts mets jøts mga'ookt.
38 Jøts letrɨ ja jam y'agubąjkp yikøxjąąy kawɨnąąk jøøjp ja ayuujk, jade'en griego,
jade'en latin, jøts hebreo, yɨde'en ja wyą'ąñ: “Yą'ąt ɨdø'øn tnɨwɨndsøn'ąjtp israelɨt jąą'y.”

39 Jøts ja pøkyjaa'dyi pøn jam wyinaty kudiydi, ja'ats ja nidu'uk migajpxigøøyøø, yide'en ja ñimaajyøø:
—Pøni mCristo tam mets, ¿ti kuts mganankwyinakyi jøts øøts nayide'en xyikwinakt?
40 Jøts ja yjadu'ukpi ojts twi'øjy ja myigu'uk, yide'en ja tnimaay:
—¿Ka' mets ja Dios x'uktsø'jkiñi? Jabi nayide'ents jam yjawi mja'ayo'ombaatmi.
41 Jøts xpaat'ajtim adøm jade'en jøts adøm jade'en ngu'ayo'owant ja nga'øy'ajtin ti jaty adøm tø ndu'uñin, mats ya'at niti yø tkatuñ ti dø'øn yø jade'en kyubejtpy.
42 Jøts ja yjaakwaañ:
—Jesús, xja'myatspim øts ku mja'att jam mgutujktaajk jøp'am.
43 Jøts Jesús ja y'adsoojøø:
—Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku øts inet nayamyi xmøøtnøjkxt jap tsajpjøtpy.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús y'ø'jky

44 Ja dø'øn ja xøøw wyinaty kyuki ku jotmøñ kyoodsiyii'ñ, jøts ja et kugoots tyaañ, jaanim xiijñi jadigojk tigøøk yaxp.
45 Kuts ja xøøw wyingoodsiyii'ñ, jats ja tsaptøjk awejtstuk kujkwa'kxy, winet tyakø'jtsiyii'ñ.
46 Jøts ja Jesús møk'ampy wyaañ:
—Dios Teety, pøjkjø'øgik øts n'anmija'win.
Ja'ayi ja jade'en yjaakwaañ jøts ja y'ø'jky.
47 Xjats kuts ja romit soldadi mayut ja tuki'iyi jade'en ojts t'ixy sa jaty idø'øn yjajty kyubejty, jøts ja tmøja'wiyii'ñ tkunuu'kxyja'wiyii'ñ ja Dios, yide'en ja wyaañ:
—Janch øy jaa'y tam idø'øn yø', ka'ap yø pyøkyjaa'dyi.
48 Pøn jaty jam wyinatyi, pøn jaty ja jade'en t'ejxtøø tnija'widøø, niyaxni ja jam cho'onidøø.
49 Jøts pøn jaty ja Jesús ijxy'ajtip, jøts ja tø'øxyøjkti pøn ja jam Galilea wyinaty tø pyadsøøñiyi, ja'ats idø'øn jam jagam ojts t'a'ejxukti ti jaty tuujnøø jajtøø, wa'ats ja t'ejxkøjxtøø.

Ku ja Jesús ñine'kxy yikpiktaajky jap oo'kpi tsaa jutjøtpy

50 Jamts wyinaty tu'uk ja jaa'y midi janch øy jaa'y'ajtp, ka'ap ja pøn tmidundigøy, José ja xyøøw'ajtpy, jam ja Arimatea kyugajpi, nayjam idø'øn ja kajp tyañ Judeit etjotp. Nay jamts idø'øn ja tyuñ jam kutujktaajkjotp ma ja israelit jaa'y kyutujk'adsøønidi.
51 Y'awijxpyts idø'øn ja José ja' ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y, jade'ents ja ka' tkupiky sa ja møøtkutujk'adsinaabyi wyinaty tø y'adø'øtsti.
52 Ja'ats ojts tninijkxy ja Pilato jøts ja t'ats'ijxy jøts ja t'amidoojøø ja Jesús ñine'kx.
53 Kuts ja tyikruswinajky, winets ja tpoopwet'amøjch jøts ja tpiktaajky ma oo'kpi jut ja wyinaty yikxon tø tyik'øyi, tøjku'ngin ja wyinaty tø tpejkxjuty ja tsaa, nipøn oo'kpits jap kyayikpiktą'ąkñim, tyimñay'amaay ja y'ity.
54 Ja'abi xøøwts ja øy ti tjaaktyimdyungøxti jøts t'amaay'atti kyimjabom ja poo'kxin xøøw.
55 Jøts ja tø'øxyøjk ñøjkxtøø pøn wyinaty tø tpadsoondi ja Jesús jam Galilea, jøts ja t'ats'ejxtøø ja oo'kpi jut, ojts ja t'ejxti ku ja oo'kpi jap yikpiktaajky.
56 Kuts ja wyimbejtnidøø, ñøjkxnidi jam tyøjkjotp jøts ja ojts t'a'ejxidi ja pa'ąkxuu'kpi møøt ja aceite, jødsyim ja t'amaay'atti ja poo'kxin xøøw sam wya'añ ja Dios kyutujk.

24

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús yjujkpyijky jadigojk

1 Kuts ja yjadu'ukpi samaan tyøjkiyii'ñ, ku myidukxøøw'ajty, winets ja tø'øxyøjk wyimbejttøø jøts ja ñøjkxtøø jøpyi jøpyi ma ja oo'kpi jut jam, jøts ja ojts tyiknøjkxti ja pa'ąkxuu'kpi midi ja wyinaty tø tyik'øyidi; ojts ja yjadu'ukpi tø'øxyøjk ja tmøødidi.

2 Kuts ja jam yjaˈjttøø, jøts ja ooˈkpɨ jut ja tpattøø jøts kudam yˈagøˈ ja kyaˈuknayjamɨnɨ;
3 tøjkɨdøø døˈøn ja jam jøts ja kaˈap tˈukpaajtnɨyɨdøø ja nwɨndsønˈajtɨm ñɨneˈkx.
4 Jøts ja yjanchøˈjkɨdøø, nɨsudsoˈampy ja kyaˈukwɨnmaaˈnbyatnɨdɨ pø ti døˈøn tyuˈundɨp jøts ku ja tjaaktyimyˈejxpattøø namajtsk ja jaaˈy jap wɨngon wyɨndanɨyɨdɨ, janch jajp tsamamp ja wyet tmɨgaxøˈøktɨ.
5 Kumɨ janch tsøˈjkɨdɨp ja wyɨnaty jøts ja nugo ñaxkoodøø, yɨdeˈen ja ñɨmaajyɨdøø:
—¿Jadits ya xˈɨxaˈadɨ ooˈkpɨ agujky midi tø yjujkpyøknɨ?
6 Kaˈap ja ya pøn, tø ja yjujkpyiky. Jaˈmyatstɨ sa ja mnɨmaajyɨdøø jam Galilea ku ja jaak nay jam wyɨnaty,
7 ku ja wyaañ jøts ku kaˈøy jaaˈy ja yiktagɨdøkɨt, ku ja kyɨruspatt, jøts ku ja kɨdɨgøøk xøøw yjujkpyøkt.
8 Jøts ɨdøˈøn ja tjanchjaˈmyajtstøø ja Jesús yˈayuujk sa ja wyɨnaty tø wyaˈañ,
9 jøts ja jam choˈondøø ma ja ooˈkpɨ jut jam jøts ja wyɨmbejtnɨdøø, kaˈpxy ttamɨmadyakøjxtøø ja yjanɨmaktuˈukpɨ kudanaabyɨdɨ jøts pøn jaty jam wyɨnatyɨ.
10 Ja María Magdalena, jøts ja Juana, jøts ja yjaduˈukpɨ María midi ja Jacobo tyaak'ajtpy, jøts jaduˈuk ja tøˈøxyøjktɨ, jaˈ døˈøn jadeˈen ojts yjattɨ jøts ja ttamɨmadyakøjxtøø ja kudanaabyɨtøjktɨ.
11 Jøts ja kudanaabyɨtøjktɨ kaˈap ja tmɨbøktɨ ku ja tøˈøxyøjk ja jadeˈen tyamɨmadyaˈagyɨdɨ pø sa ja tijy yjattɨ.
12 Xjats ja Pedro chøøˈñ jøts ja ojts pyujtnijkxy ma ja ooˈkpɨ jut jam. Kuts ja kyuˈejxɨyɨɨˈñ jøts ja tˈejxpaajty ja poop wet jøts ku ja jagam wyøjnaañɨ. Kuts ja wyɨmbijty tyøjkjotp jøts ja janch ñɨgyumaap tjaˈwɨyɨɨˈñ ku døˈøn ja wyɨnaty jadeˈen tø yjaty.

Ku ja nwɨndsønˈajtɨm Jesús ña̱nkyˈijxyɨ jam Emaús tuuˈam

13 Wɨnets ja pabøjkpɨtøjk namajtsk nay jaˈabɨ xøøw ñøjkxtɨ jam ma kajp txøøwˈaty Emaús, tukˈajopyøˈøyuˈngɨn ɨdøˈøn ja tyøˈødyɨ ku choondɨ jam Jerusalén jøts ja jam ñøjkxtɨ.
14 Jaˈ ja jam wyɨnaty ñɨgajpxtɨp ñɨmadyaktɨp sa døˈøn jadeˈen wyɨnaty tø yjaty;
15 ɨxam ɨdøˈøn ja kyajpxtɨ myadyaˈaktɨ wyɨnaty, jaˈ ja jam kyajpxyˈajttɨp ku Jesús ja ñɨmejnɨdøø wɨngon jøts ja myøøtyøˈøyɨdøø.
16 Yjaˈejxtɨp ja waˈats, jadiˈiñɨts ja yikmøñɨdɨ yiktukyɨdɨ pø pøn ja jadeˈen.
17 Xjats Jesús ja yiktøjɨdøø:
—¿Ti døˈøn ja jaa mgajpxyˈajttɨp ku ɨxa jadeˈen mduuˈyøˈødyɨ? ¿Ti mdajotmayˈooˈktɨp, sa mjattɨ?
18 Xjats ja nɨduˈugɨn yˈadsoodøø, ja Cleofas ɨdøˈøn waan:
—Tyumnɨjaˈwɨdɨp ja jaaˈy ɨxyam ti tø tyuñɨ yjatyɨ jam Jerusalén. ¿Kidi mets mjamˈajty, pø mets ɨnet ɨdøˈøn ja nadyuˈuk mganɨjaˈwɨp?
19 Jøts ja ñɨmaajyɨdøø:
—¿Timts jam ti yjatyɨ?
Jøts ja tnɨmaadyøø:
—Ja Jesús øøts ɨdøˈøn ndijpy, ja Nazaretɨt jaaˈy, midi Dios Teety yikmøjkugajpxyˈajtɨp ku ja tkajpxwaˈkxy ja yˈɨxpøjkɨn u ku ja ti ttuñ. ¿Ti ja kyaˈukjajtpy? Myɨnajxpts ja jam Dios wyɨngujkp, jøts nayɨdeˈen ma naxwiiˈñɨt jaaˈdyɨ.
20 Ja teetywɨndsøndøjk ja tø tkøyaktɨ møøt ja nwɨndsøndøjktɨ jøts ja yiktaguwanɨt ja oˈjkɨn jøts kyɨruspatt.
21 Jaˈ øøts ja jaa ndyimyˈukjøpˈijxpy jøts ja jekyɨp tnɨgubøky yø Israelɨt naajx yø Israelɨt kajp. Łxyamts ja tyɨgøøkxøøwɨp jadeˈen yjajtnɨ.
22 Øy øøts ja tøˈøxyøjk wɨnaagɨn tø xjanøjmɨ adsøˈjkɨbɨm, ku ja tø yˈatsˈotstɨ ɨxyam jøpy ma ja ooˈkpɨ jut jam,

23 ka'abɨk ja tø tpa̱a̱ttɨ ja Jesús ñɨne'kx, jøts øøts ja tø xnɨnijkxy, tukɨ'ɨyɨ tø xamɨmadya̱kixy jøts ku ja tø t'ejxtɨ namajtsk ja a̱nkɨlɨs jødsɨk ja tø ñɨɨ'mxyɨdɨ jøts ku ja Jesús yjujky'aty.
24 Wɨnets øøts ja nmɨgu'uk wɨna̱a̱gɨn jatyɨ tø yjanøjkxtɨ ma̱ ja oo'kpɨ jut jam, jødsɨk ja jam jade'en tø tjanchpa̱a̱ttɨ sa̱ ja tø'øxyøjk tø tnɨga̱jpxtɨ, ka'adsɨk ja ma̱ tø t'ejxtɨ ja Jesús.
25 Xjanɨmts Jesús ja ñɨma̱a̱jyɨdøø:
—¡Nɨwɨne'enɨn mjanchkaja̱'gyukɨdɨ, meets tsaachkujuunja̱a̱'dyɨ, jeky meets ja xøøw ja jumøjt ja xukmɨnaxy jøtsnɨm meets ja xjanchja̱wɨt sa̱ jaty ja Dios kyugajpxy wya̱ndøø!
26 Jabɨ kuwa̱ñɨmxɨ tyimbya̱a̱t'atyɨ ja Cristo jøts ja jawyeen y'ayo'omba̱a̱tt jøtsnɨm ja tpa̱a̱tt ja wɨndsø'jkɨn wɨnja̱'wɨn o ma̱dsoo.
27 Xjats ja Jesús tyukmadoobɨna̱xwa̱'jkɨdøø sa̱ ja Dios kyajpxy wya̱'a̱ñ ma̱ jaty ja jap yiknɨgajpxy tøøyɨp, ja' ja ñɨga̱jpxøjkɨyɨɨ'ñ sa̱ wya̱'a̱ñ midi ja Moisés ja Dios tukja̱jyøø jøts ja tnɨga̱jpxkɨjxy sa̱ jaty ja yjadu'ukpɨ kugajpxy wyɨnaty ja Dios tø tyukjaadyañɨdɨ.
28 Kuts ja jam kya̱jptøjkɨdøø ma̱ dø'øn ja jam wyɨnaty yja̱'a̱twa̱'a̱ndɨ jøts ja Jesús yja̱a̱ktyimñøjkxwa̱'a̱ñ, tyimña̱xwa̱mp ja jam.
29 Jøts kuwa̱nɨ tyikta̱ndøø, yɨde'en ja tnɨmaadyøø:
—Møøt ta̱nk øøts ya̱, pø tøts chuu'jɨnɨ, koodsɨwya̱nɨpts.
Xjats ja Jesús ja jam jade'eñɨ myøøta̱a̱jnɨdøø.
30 Kuts ja tmøøt'ɨxa̱ktøø, tø wyɨnaty twɨnguwaadsɨdɨ ja kaabyajt, ɨxam ja chɨnaañɨdɨ ku ja tnɨxa̱jɨyɨɨ'ñ ja tsa̱pkaaky, jøts ja ojts tkunuu'kxy, jøts ja t'adujkpa̱jky, jøts ja tyagɨko'onɨyɨdøø.
31 Wɨnets wyeen ja nay jatyɨ wya̱tstøø, jøts ja t'ejxka̱jptøø jøts kudam ja' Cristo; jøts ja nay jatyɨ ña̱nky'ejxɨgø'øñɨyɨ.
32 Jøts ja ñawya̱a̱jnɨdøø:
—Kidi janchjotkujk adøm yø tø xyikja̱jtyɨm ku tuu'a̱jy tø xamɨmadya̱a̱jkyɨm ja Dios kyajpxy.
33 Xjats ja nɨwɨne'enɨn kyata̱'a̱nɨdøø kya'amøjkɨdøø, jatyɨ ja jadɨgojk tyuu'døjkɨdøø jøts ja wyɨmbejttøø jam Jerusalén, jamts ja tpa̱ttøø ja ñɨmaktu'ukpɨ kudanaabyɨdɨ, tø ja jam wyɨnaty ñamyukyɨdɨ møøt ja myɨgu'uktøjktɨ.
34 Jøts ja ñɨma̱a̱jyɨdøø:
—Janch tøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm yjujkpyiky, yø Simón tø tyimy'ixy.
35 Jøts yja' ja tnɨmadya̱kmɨdøø sa̱ ja wyɨnaty tø yja̱ttɨ kyubattɨ jam tuu'a̱m, jøts sudso ja wyɨnaty tø t'ejxka̱ptɨ ja Jesús ku ja t'adujkpa̱jky ja tsa̱pkaaky.

Ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ña̱nky'ijxyɨ ma̱ ja pyabøjkpɨtøjk jam

36 Ɨxamnɨ dø'øn ja wyɨnaty jade'en ñawya̱'a̱ñɨdɨ ku ja Jesús jam ña̱nky'ejxøø jadɨgojk ja' y'agujk'a̱mdɨ ma̱ ja jam wyɨnatyɨ, jøts ja ojts kya̱jpxpoo'kxɨdɨ, yɨde'en ja ñɨma̱a̱jyɨdøø:
—Dios mjagyepyɨdɨ.
37 Jadi'iñɨ ja myondɨ tyuktɨ, tsø'øgɨ ja jadi'iñɨ yikmajada̱ktɨp, jade'en ja wyɨnmaydɨ pø nugo ja tijy y'ejxjooxtɨ.
38 Yɨde'en ja Jesús ja ñɨma̱a̱jyɨdøø:
—¿Tigøjxp ku mdsø'øgɨdɨ, ti mdsø'jkɨdɨp? ¿Tiku xkajanchjawɨdɨ?
39 Ejxɨdɨk øts ngø' ndeky. Pø øtsts ɨdø'øn kø'øm. Tondɨk øts, ejxtɨk øts; pø ka'ats ejxma̱'jtɨn ñɨne'kx møødɨ, nɨ pya̱jk nɨti ja jade'en kya'ejtxɨ, sa̱m meets ɨxya̱m x'ijxy tukɨ'ɨyɨ nmøøt'aty.
40 Kuts ja jade'en tyukmadojɨdøø jøts kyø' tyeky ja tna̱nky'ejxøø.
41 Kumɨ nɨka'anɨmts ja wyɨnaty yikxon ttajotkukɨdɨ jøts ja tjanchja̱wɨdɨt, jade'en ja xyonda̱'a̱ktɨ, jade'en ñɨgyuma̱a̱p tja̱'wɨ'adø'øtstɨ, xjats Jesús ja ñɨma̱a̱jyɨdøø:
—¿Ka'ap ja ti jɨɨ'kxy xmøødɨdɨ?
42 Jøts ja tmøødyøø tukpɨda̱sɨ ja a̱jkxtsa̱'a̱yu'nk møøt ja jømbya̱'a̱ku'nk,

43 jøts ja t'axa̱jɨyɨɨ'ñ jøts ja ojts jamyɨ tjɨɨ'kxy ja' wyɨndumdɨ.
44 Wɨnets ja ñɨma̱a̱jyɨdøø:
—Jade'en øts ɨdø'øn tø njaty sa̱ meets ojts ndukmadøyɨn ku meets ja y'ijty nja̱a̱kmøøtwɨdity, jøts ku øts jade'en wyɨnaty nja̱twa̱'a̱ñ sa̱ øts jap nyiknɨgajpxy ma̱ ja kutujk Moisés Dios tyukja̱jyøø, jøts nayɨde'en jap nøkyjøtpy midi ja yjadu'ukpɨ kugajpxy yjaadya̱ndøø, jøts nayɨde'en sa̱ ja nøky tnɨgajpxy jap Salmosjøtpy.
45 Xjats ja Dios kyajpxy ja tyukja̱'gyukɨyɨdøø,
46 yɨde'en ja ñɨma̱a̱jyɨdøø:
—Jade'en jap yja̱'a̱yɨ jøts ku ja Cristo y'ookt, kyɨdɨgøøk xøøwts ja yjujkpyøkt ku o'jkɨn ja tja'uk'ext;
47 jøts ja yiknɨga̱jpxwa̱'kxt o ma̱na̱a̱jx o ma̱ga̱jp, ku ja ya̱ Jerusalén cho'onda̱'a̱kt jawyeen, jøts ku ja'agøjxp yiknøjmɨdɨt o pøn, wan ja chɨna̱a̱'yɨn tyiktɨga̱tstɨ jøts yikpo-jkpɨmaa'kxtɨt.
48 Meets, wa̱'a̱ts mdyimy'ijxpy mdyimñɨja̱'wɨp sa̱ jaty tukɨ'ɨyɨ tyuñɨ yjatyɨ.
49 Madowdɨts, ndanɨgaxp meets ja' midi øts ja Dios Teety tø xamɨwa̱nda̱a̱gɨ; ya̱a̱yɨts meets m'awext ya̱ Jerusalémngɨt ka̱jpjøøjty kunɨm ja mba̱a̱dɨdɨt ja møk'a̱jtɨn midi jap tsa̱jpjøtpy kɨda̱kp.

Ku nwɨndsøn'ajtɨm Jesús chajpejty

50 Xjats ɨdø'øn Jesús ja jam ka̱jpjotp wya̱a̱bɨdsøøjmɨdøø, jøts ja yiknøjkxɨdøø jam Betania, ojts kyø' ja tyanɨxa̱jyɨdɨ jøts ja kyunuu'kxɨdøø.
51 Kuts ja jade'en kyunuu'kxɨdøø, jøts ja myajtstujtɨdøø, jøts ja cha̱jpejty.
52 Jøts ku ja wyɨnaty tø t'ukwɨndsø'øgɨdɨ t'ukwɨnja̱wɨdɨ, xjats ja ojts wyɨmbejtnɨdɨ ñøjkxnɨdɨ jotkujk'atyɨm jam Jerusalén,
53 xumɨjam'a̱jttɨp ɨdø'øn ja' jam tsa̱ptøjkjotp jøts ja jam tmøja̱wɨdɨ tkunuu'kxyja̱wɨdɨ ja Dios. Jade'en ja y'ejxɨ tyɨyɨ.

JA ØGYAJPXY JA ØMYADYĄ'ĄKY MIDI JA JUAN YJĄĄY

Ja' pøn xuk'ejxɨmp xuknɨją'wɨmp ja Dios Teety

1 Jaayɨm ja wyɨnatynɨ pøn xuknɨją'wɨmp ja Dios ku tukɨ'ɨyɨ cho'ondąkɨjxñɨm; Dios ja møøt tyimy'ity jøts nayɨ Dios ja kø'øm.
2 Tso'ondą'ągyɨp ja møøt y'ity.
3 Jøts ja' ja Dios Teety tukyik'ø'yɨyɨ ja tsąjp jøts ja nąąjx jøts tukɨ'ɨyɨ; pø ka'axɨ ja nąxwii'ñɨt jeexyɨp cho'ondąąjky ku jeexyɨp kya'ity ja'.
4 Ja' tyiktso'ondąąjk ja tsɨnąą'yɨn jøts ja jujky'ąjtɨn, jøts nayɨde'en xuknɨją'wɨndɨ ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ, midi tyik'øyɨp midi tyikwɨnąą'nbyątp ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
5 Møk ja tyikmajadą'ąky ja myøk'ąjtɨn ku xyikudøø'kxąąjka'am mą pøn wɨmbeets kugoots, jøts ka'ap ja mɨku' yja' myajadą'ąky.
6 Jats ɨdø'øn jąą'y tu'ukmɨ pøn Dios ojts kyexyɨ, Juan ja xyøøw,
7 midi testigɨ'ąjtpɨ meen jøts ja tnɨgąjpxt jøts ja tnɨmadyą'ąkt pøn xyikująjtąąjkɨmp xyikudøø'kxąąjkɨmp, jøts ja øy pøn ttɨyjąwɨt tjanchjąwɨt pønɨ są jaty ja wyą'ąñ.
8 Kidi ja Juanɨpxɨ ja' pøn xyikująjtąąjkɨmp xyikudøø'kxąąjkɨmp; nugo testigɨ'ąjtpɨ ja ja'ayɨ yikexy jøts ja' tnɨgąjpxt.
9 Tyimy ja' ɨdø'øn wyɨnaty memp ją'tp yą nąxwiiñ pøn tyik'øyɨp tyikpąądɨp, pøn tyikwɨnmąą'nbyątp ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
10 Łxa ja wyɨnaty tø yją'tnɨ yą nąxwiiñ jøts ja ojts nɨpøn kyagupikyɨyɨ pøn jaty jaadɨ, øy ja wyɨnaty kø'øm tø yjadukyik'øyɨyɨ ja nąxwii'ñɨt.
11 Kyø'øm ja' ja yjanɨmimpy jøts kyø'ømɨgu'uktøjk pąąt ja ka'ap kyupøjkɨyøø.
12 Jats wɨnąągɨn pøn ja kupøjkɨyøø jøts pøn ja janchją'wɨyøø; ja'ats ja tɨy'ąjtɨn ja ojts tmø'øy jøts Dios Teety ja y'u'nk'ątɨdɨt.
13 Tɨy'ąjtɨngøjxp ja jade'en Dios y'u'nk'atyɨdɨ, ka'ap ja jade'en są jąą'y y'u'nk y'unąjk tpąątɨ.
14 Jøts ja' pøn xuknɨją'wa'am ja Dios, ojts ja jąą'yɨn y'atsøønɨ y'atstanɨ, jøts ja ojts ñɨyjeky xmøøt'ijtyɨndɨ xmøøtsɨnąą'yɨndɨ. Tø adøm myøk'ąjtɨn ja nja'ijxyɨndɨ midi ja kyø'ømøk'ąjtɨn'ajtpy ja Dios U'nk. Tu'ugyɨ Dios Teety ja yjanchjąąkjagyepyɨ, janch pa'ayoop, jøts tum ja tɨy'ąjtɨn janch'ąjtɨn yajkpy.
15 Ja'ats ja Juan ojts tnɨgajpxy jøts ja yɨde'en wyąąñ:
—Yø'øxɨ øts ɨdø'øn ndijpy ku ø nwą'ąñ: “Ja' pøn oojknɨm me'emp, ja' ɨdø'øn møj jøts ka'ap øts. Jøts kumɨ jaayɨm yø' wyɨnatynɨ, kidinɨm øts.”
16 Kajaa adøm Dios kyunuu'kxɨn xmøøy'ijtyɨndɨ nɨ'ijtyɨ. Juunɨ ja tkayaky.
17 Tøts ja Moisés kyutujk xuknɨją'wa'am są ja Dios kyutujk; ɨxyąts ja nwɨndsɨn'ąjtɨm Jesucristo pøn xuknɨją'wa'am ja Dios pya'ayo'owɨn jøts ja tyɨy'ąjtɨn yjanch'ąjtɨn.
18 Nɨjuunɨ pøn tka'ijxñɨm ja Dios; yø'øts midi jam møøt y'ity, yø Dios U'nk, yø' xuknɨją'wa'am są ja Dios Teety.

Ku ja Juan Bautista tnɨgajpxy ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo myeenwą'ąñ

19 Wɨnets ja israelɨt jąą'dyɨ midi jam kugąjp'ąjttɨp jam Jerusalén, ojts tkaxtɨ ja teetyøjk møøt ja levijɨt jąą'dyɨ midi t'ejx'ejttɨp ja tsąptøjk, jøts ja t'atstɨɨbyøktɨt ja Juan pøn ɨdø'øn ja';
20 jøts ja ojts wą'ąts tnɨgajpxy, yɨde'en ja wyąąñ:
—Ka øtsɨp ja' midi yiktejp Cristo.
21 Xjats ja tjąąktyimdyɨɨbyøjktøø:
—¿Pønts mets ɨdø'ønɨ? ¿Mets ɨdø'øn Dios kyugajpxy midi yiktejp Elías?
Jøts ja Juan wyąąñ:

—Ka'ap ja y'øtsɨ.
Jøts ja tjaa̱ktyimdyɨɨbyøjk'adø'øtstɨ:
—Jøts, ¿metsɨmts ɨdø'øn ja' midi dø'øn menwa̱mp midi ja Dios kyugajpxy'ajtpy?
Jøts ja y'adsøøy:
—Ka'.
22 Wɨnets ja yiknɨma̱a̱y:
—¿Pønɨmts mets? Kuwa̱nɨxɨ øøts ja nnɨja̱wɨt jøts øøts ja ndukmado'ot pøn øø tø xkexy. ¿Sa̱ me m'ukwa̱'a̱ñ ku mga'uknañɨgajpxyɨ?
23 Jøts ja Juan ja t'adsøøy:
—Øts ja' midi yikmadoop y'ayuujk jam aba̱k etjotp, ma̱ nɨti kya'ity: “Yiktøwdɨ yiktuda̱'a̱ktɨ ja mwɨnma̱a̱'ñ jøts xkupøktɨt ja nwɨndsøn'a̱jtɨm” —nayɨde'en sa̱m ja Isaías wya̱a̱ñ, ja Dios kyugajpxy.
24 Ja fariseotøjk ja wyɨnaty tø kyexyɨdɨ midi ɨdø'øn ja Juan jam jade'en møøt ñagyajpxyɨ.
25 Xjats ɨdø'øn ja Juan yiktɨɨbyɨjky jøts ja yiknɨma̱a̱y:
—Pønɨ ka'adam me mCristo, nɨ mga'Elías, jøts nɨ Dios me mgagugajpxy'atyɨ, ¿tits ku myiknøbety?
26 Jøts ja Juan tnɨma̱a̱y:
—Nøø øts iiy nduktanøbejtpy; jats ya̱ tu'uk midi ka' x'ejxka̱ptɨnɨm;
27 oojknɨm ja mye'ent, ja' tu'uk møj, nugo øts jawyeen nyiktuu'awa̱'a̱ch. Nɨjuunɨ øts ja møøt nganamyɨba̱a̱t'a̱tɨyɨt.
28 Jam ɨdø'øn ja jade'en yja̱jty ma̱ ja et jam txøøwɨ Betábara, midi ta̱mp xøbɨdsimy jam nøø agø'øm midi txøøw'a̱jtp Jordán, ma̱ ja Juan jam ojts yiknøbety.

Ja Jesucristo yiktamɨyoxp ja Dios Teety adømgøjxp

29 Xjats ku kyɨmjabom'a̱jty wɨnets ja Juan ojts t'ixy ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ku ja jam wyɨnaty ñɨmiñɨyɨ, jøts ja Juan wya̱a̱ñ:
—Ejxtɨ, yø' ɨdø'øn jade'en ja̱twa̱mp kubatwa̱mp sa̱m ja borreek u'nk yikyøxyɨn adøm nbojkpɨ køjxp, jøts yø' na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y tyikpøkwya̱'tsp.
30 Yø' øts ɨdø'øn ndijpy ku ø nwa̱'a̱ñ: “Ja tu'uk ja̱a̱'y myiñ, ja' ɨdø'øn møj jøts kidi øts, jøts jaayɨm ja'anɨ.”
31 Nɨka'ap øts yø y'ity nnɨja̱wɨ pønɨ pøn yø'. Tøts ø nmiñ jøts øts Israelɨt ja̱a̱'y nøø nduktanøbatt jøts ndukɨja̱wɨdɨt pøn ja'.
32 Nayɨde'en ja Juan wya̱a̱ñ:
—Tø øts ja Espíritu Santo n'ixy jøts ku kyɨda̱'a̱ky jam tsa̱jpwemp sa̱m tsapa̱kɨn, jøts ja tø kyøxke'eky yø' kyuba̱jkp.
33 Nɨ nganɨja̱wɨ øts yø' pønɨ pøn yø'; jøts øts ɨdø'øn ja Dios Teety ojts xnøjmɨ midi øts nøø xukyiktump ku nyiknøbety, yɨde'en øts ja xnɨma̱a̱y: “Ku x'ext ja Espíritu Santo kyɨda̱'a̱kt jøts y'ɨxa̱'a̱kt jam tu'uk ja̱a̱'y kyuba̱jkp, ja'ats ɨdø'øn ja wyɨnaty midi ja Espíritu Santo xmø'øyɨmp ku ja yiknøbatt.”
34 Tøts ø n'ixy, jøts øts testigɨ jøts ku yø' Dios U'ngɨ.

Ja ja̱a̱'y pøn ojts jawyeen tpabøktɨ ja Jesús yja'

35 Xjats ku kyɨmjabom'a̱jty, ɨxam ja Juan wyɨnaty køjmyɨ møøt namajtsk pyabøjkpɨ.
36 Jøts ku ja Juan ojts t'ixy jøts ku jam wyɨnaty ñaxy ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús, wɨnets ja wya̱a̱ñ:
—Ejxtɨ, yø' ɨdø'øn jade'en ja̱twa̱mp kubatwa̱mp sa̱ borreek u'nk yikyøxyɨn adøm nbojkpɨ køjxp.
37 Ku ja' tmadoodøø midi ja Juan pyabøjkpɨ'ajtpy, midi jam wyɨnaty namajtsktɨ ku ja Juan jade'en wya̱a̱ñ, xjats ja ojts tpanøjkxtɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús.
38 Wɨnets ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús y'ejxjɨmbijty, jøts ojts t'ixy jøts ku jam yikpayø'øy, jøts ja ojts tnøjmɨ:

—¿Ti m'ɨxaadyɨp?
Jøts ja ojts t'adsowdɨ:
—Wɨndsøn, ¿mą̲ me ndsøønɨ?
39 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús y'adsojɨmbijty:
—Men x'ejxtɨ.
Xjats ja ojts ñøjkxtɨ jøts ja ojts t'ejxtɨ mą̲ chøønɨ, jøts ja jam ojts tmøøtkudsuu'ɨdɨ. Ja dø'øn ja xøøw wyɨnaty jawaanɨ kyagɨdą̲knɨ.
40 Ja Andrés ɨdø'øn ja', ja Simón Pedro y'uch, midi ɨdø'øn ja jade'en tmadoodɨp namajtsk ku ja Juan jade'en wyą̲'ą̲ñ. Jøts nay ja' ɨdø'øn jade'en tpanøjkxtɨp ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús.
41 Jøts ja Andrés tyimñayjatyɨ ja ojts t'ats'ɨxą̲'ą̲y ja y'ą̲jch Simón, jøts ja ojts t'atsnøjmɨ:
—Tø øøts ja Mesías nbą̲ą̲ty midi Dios kyejxpy, midi Cristo yiktejp.
42 Xjats ja Andrés ojts twą̲ą̲nijkxy ja Simón mą̲ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús jam wyɨnaty, jøts ku ja ojts y'ijxyɨ jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Mets Simón, ja wa'axɨ me m'u'nk'ą̲jtɨp ja Jonás. Cefas ɨnet ɨxyą̲m mxøøw'ą̲tp.
Jade'en ja ñɨɨ'mxyɨ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm. Cefas jade'en tyijpy Pedro są̲m ja t'ayuujk'ą̲ttɨ.

Ku ja Jesús twą̲ą̲dsøøy ja Felipe jøts ja Natanael

43 Jøts ku kyɨmjabom'ą̲jty, jam ja nwɨndsøn'ą̲jtjɨm Jesús wyɨnaty ñøjkxwą̲'ą̲ñ Galilea etjotp, ku ja tmɨnabyą̲ą̲jtɨ ja Felipe jøts ja tnɨmą̲ą̲y:
—Møødɨk øts.
44 Jam Betsaida ja Felipe kyugą̲jp'aty nay jam mą̲ ja Andrés kyugą̲jpɨ møøt ja Pedro.
45 Wɨnets ja Felipe ojts ñijkxy jøts ja ojts t'ats'ɨxą̲'ą̲y ja Natanael, jøts ja ojts t'atsnøjmɨ:
—Tø øøts ja jąą̲'y n'ixy midi ja Moisés ñɨgajpxpy jap nøkyjøtpy ku ja kutujk ja ojts tją̲'ą̲y, jøts nayɨde'en midi ñɨgą̲jpxtɨp ja Dios kyugajpxtyøjktɨ, ku ja ojts tjaadyą̲ndɨ. Ja Jesús ja' midi ja José y'u'nk'ajtpy, midi jam kugą̲jp'ą̲jtp Nazaret.
46 Xjats ja Natanael wyą̲ą̲ñ:
—¿Wan ndejɨn y'øybɨ jam y'ukpɨdsømnɨ Nazaret?
Jøts ja Felipe y'adsøøy:
—Men xtyimy'ixy.
47 Kuts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ojts t'ixy jøts ku ja Natanael jam ñɨmiñɨyɨ, wɨnets ja wyą̲ą̲ñ:
—Łxyą̲ net myiñ tu'uk nmɨgu'uk israelɨt jąą̲'y midi øyjąą̲'y'ą̲jtp, midi ka' tyą̲ą̲yɨ.
48 Wɨnets ja Natanael ja ojts yiktɨyɨyɨ:
—¿Sudso'ampy me x'ijxy'aty?
Jøts nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Tøyɨmxɨ me wyɨnaty n'ejxnɨ ku mets yø Felipe ka'anɨm wyɨnaty m'atswayɨnɨm, ku mets ɨxajp iigɨ patki'py.
49 Wɨnets ja Natanael wyą̲ą̲ñ:
—Wɨndsøn, mets ɨdø'øn Dios U'nk, jøts mets ɨdø'øn mnɨwɨndsøn'ajtpy israelɨt jąą̲'y.
50 Jøts nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja ojts yɨde'en y'adsøyɨ:
—¿Jatyɨ me xtyimyjanchją̲wɨ ja'agøjxp ku me tø nnøjmɨ jøts ku me tø n'ixy jap iigɨ patki'py? M'ejxpnɨm mets ja myøjpɨ y'øybɨ midi ø ndu'ump midi ka'ap yjade'enɨ są̲m ya'ą̲dɨn ku me tø n'ixy.
51 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús yjąą̲ktyimwyą̲ą̲ñ:
—Meets yą̲m ndyimñɨmaapy, jøts ku x'ejxtɨt ja tsą̲jp y'awą̲'ą̲ts, jøts ku Dios y'ą̲nkɨlɨs pyattɨt wyɨnąktɨt jøts øts ja xnɨgɨdą̲'ą̲ktɨt, ja' kuxɨ øts ja nąxwii'ñɨt jąą̲'y ngudanɨ Dios Teety wyɨngujkp.

2

Naxyøduujnɨdɨp ja jąą̲'y jam Galileɨt etjotp

1 Kyimdigøøk xøøw wyinaty tø y'ity ku jąą'y y'amajtskidi mą ja kąjp txøøwi Caná, jam Galileit etjotp. Ixam idø'øn ja nwindsøn'ąjtim Jesús wyinaty tyąąk.
2 Jøts nayide'en ja nwindsøn'ąjtim Jesús wyinaty tø yikwąąmidi migaabyi mi'ukpi møøt ja pyabøjkpitøjk jøts ja nay jam ñøjkxtit.
3 Xjats ja vino tyimgyijxy, winets ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja tyąąk ñimąąjyøø:
—Tø tyimgyugøxidi, ka'ap vino ukteeni.
4 Jøts ja nwindsøn'ąjtim Jesús y'adsøøy:
—¿Ti øtsimts tąąk yø xpątp? ¿Tiku øts yø xukmadøy? Pø ka'animxi øts nja' xpąąty midi ø ndu'ump.
5 Jøts ja tyąąk wyąąñ, yide'en ja tnimąąy ja jąą'y pøn jaty jam wyinaty windsø'jkidip:
—Mdu'undip idø'øn jade'en tuki'iyi pøni są wyą'ąñ.
6 Jamts wyinaty tudujk ja tsąądu'jts midi ja israelit jąą'y yiktundip ku Dios ja twindsø'øgidi jøts ja pyøkwyą'ątstit. Makta'pxy uk magø'pxy enteerin ja y'uch tu'uk tu'uk, jade'en nøø ja yikta'adami.
7 Xjats ja nwindsøn'ąjtim Jesús tnimąąy ja jąą'y pøn jaty jam wyinaty windsø'jkidip:
—Yik'utskøxti yø tu'jts. Adamidi nøø.
Jøts ja ojts yikxon tyimyik'utsti,
8 winets nwindsøn'ąjtim Jesús tnimąąy ja jąą'dyi:
—Aja'aptu'uttits inet waani, jøts xaninøjkxtit midi yø xøøw tø tniwąąmuki.
Jøts ja ojts jade'en ttundi.
9 Ojts ja tją'gyapy midi ja xøøw tniwąąmujkip jøts ja tsujxk nøø tø ja vino yjąjtni, nika'ap ja tnijąwi pø mą ja chøøñ; ja'ayi ja nugo tniją'widip pøn windsø'jkidip, pø ja'axi ja nøø wyinaty tø tjaapti. Xjats ja twąądsøøy ja jemyąą'y
10 jøts ja tnimąąy:
—Tum jawyeen øy pøn t'uuky yø vino y'øybi, jøts ku ja mi'ukpi ja kom tø t'uknidi winets ja yu'nkpi yikyakñim. Jøts mets, tø mets ja møk vino ne'egi xjąąkyik'awixy, jøts mets yø yąmnim ne'egi xyaky oojknim.
11 Yø'øbi milągri'ąjtin idø'øn ja nwindsøn'ąjtim Jesús tyimyijawyeen nąnky'ejxøø jam Caná, jam Galileit etjotp, midi yiknigaxø'jk ja myøk'ąjtin, winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts yjąąkjanchjąwiyi.
12 Xjats ku ja jade'en y'ukjąjty, winets ja ojts ñijkxy mą ja kąjp jam txøøwi Capernaum, møøt ja tyąąk, møøt ja myigu'uktøjk, jøts møøt ja pyabøjkpitøjk. Jøts ja jam tyąą'nidøø ñigyawinąąk xøøw.

Ku ja Jesús tpawojpkijxy ja too'kpitøjkti jam tsąptøjk agø'øm

13 Ja pąski xøøwts wyinaty tyimbyątnip midi ja israelit jąą'y tyundip, winets ja nwindsøn'ąjtim Jesús ojts ñijkxy jam Jerusalén.
14 Jøts ja jam tsąptøjk'agi'py tkubąjtiyii'ñ ja jąą'dyi pøn too'ktip ja tsakąą, pøn too'ktip ja borreek, pøn too'ktip ja pąk, jøts nayide'en pøn ja myigu'uk myeeñ tyikwą'kxidip, ja' jam wyinaty tsinaadyip mąyim ja jam tunk'ątti.
15 Ku ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja ojts jade'en t'ixy, xjats ja tyik'øyiyii'ñ tu'uk pawojp, jøts ja jam tpawojpkijxy niduki'iyi ja jąą'y jam tsąptøjk agø'øm, møøt ja byorreek møøt ja chakąą. Jøts ja meeñ yikwą'kxpidi ojts ja myeeñ ja yik'ixko'odi, jøts ja myesi ja ojts yiktejimbetti.
16 Jøts ja tnimąąy ja jąą'y midi pąktoo'ktip:
—¡Yikjiwą'ąkti yø yą! ¡Kidi nDeety tyøjk mąądyøjk xyikwą'ąndi!
17 Winets ja pyabøjkpitøjk nay jatyi tją'myajtsidøø ja nøky mą ja David yide'en wyąąñ: “Møk øts nba'ayøy ja mdøjk.”
18 Xjats ja israelit jąą'y ttiibyøjktøø ja nwindsøn'ąjtim, jøts ja tnimaadyøø:
—¿Ti tiy'ąjtin øøts xuk'ejxp jøts ku xjagyepy ja kutujk ku jade'en m'adi'ich?
19 Jøts nwindsøn'ąjtim Jesús ja ojts t'adsøy:

—Yikɨdą̱wdɨ yø tsą̱tøjk, kɨdɨgøøk xøøw øts yø jadɨgojk nyikwą̱'kukɨt.
20 Wɨnets ja israelɨt jąą̱'y wyą̱ndøø, jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—Wɨxijkxyudujk jumøjt yø tø yiktunk'aty yø tsą̱tøjk jøts yø tø y'øyɨ; ¿jøts me mwą̱'ą̱ñ jøts ku mets yø kɨdɨgøøk xøøw xyikwą̱'k'øyɨt jadɨgojk?
21 Ku ja Jesús ja tsą̱tøjk tkajpxy, pø kyø'ømne'kx ja jade'en tyijpy.
22 Pø patyxɨ ku ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús ojts yjujkpyɨjky jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy, yø'øts ja pyabøjkpɨtøjk yją̱'myatstøø ku ja wyɨnaty jade'en tø wyą̱'ą̱ñ. Xjats ja tjantyimy-janchją̱'wɨdøø ja Dios kyajpxy, jøts nayɨde'en tmɨbøjkɨdøø ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm y'ayuujk są̱ jaty ja wyɨnaty jade'en tø wyą̱'ą̱ñ.

Wą̱'ą̱ts ja Jesús tnɨjąwɨ są̱ jaty jadu'uk jadu'uk wyɨnmay

23 Kuts ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús jam wyɨnaty tyiknaxy ja pą̱skɨ xøøw jam Jerusalén, jøts may ja jąą̱'y ja jam yjanchją̱'wɨyøø tyɨyją̱'wɨyøø ku ja t'ejxtɨ ja myɨlą̱grɨ'ą̱jtɨn midi ja tyumpy.
24 Jøts ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús ka'ap ja nugo tyimñagyɨyakyɨ, kumɨ wą̱'ą̱ts ja t'ejxkapy ja nɨdukɨ'ɨyɨ są̱ pønjabøn.
25 Ka'ap ja chøkyɨyɨ jøts ja pøn tyukmadowɨt są̱ jaty jąą̱'y jadu'uk jadu'uk yjąą̱'y'aty. Wą̱'ą̱ts ja kø'øm tyimñɨjąwɨ są̱ pøngapøn y'ą̱m yjotp wyɨnmay.

3

Ja Jesús jøts ja Nicodemo

1 Jamts ɨdø'øn tu'uk fariseit jąą̱'y pøn txøøw'ą̱jtp Nicodemo, jøts ja' ɨdø'øn ja israelɨt jąą̱'y wyɨndsøn'ą̱jtɨp.
2 Ja'ats ojts koots y'atstøk'ayø'øy mą̱ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús jam wyɨnaty, jøts ja ojts t'atsnøjmɨ:
—Wɨndsøn, nnɨją̱'wɨp øøts jøts ku Dios tø mguexyɨ jøts øøts xyik'ɨxpøkt. Ka'ap me jeexyɨp jade'en xyiktuñ ja Dios myøk'ą̱jtɨn mɨlą̱grɨ'ą̱jtɨngøjxp są̱m ɨxyą̱m xyiktuñɨn, ku jeexyɨp møøt mga'ity ja Dios.
3 Xjats ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús ja tnɨmąą̱y:
—Janch øts ɨdø'øn nwą̱'ą̱ñ, jøts ku ka' pøn tpąą̱tt ja Dios kyutujk midi yjąą̱'y ja tyanɨtanaapy pønɨ ka'ap pøn nayɨde'en kyaxɨ'ɨky jadɨgojk są̱m tø kye'exyɨn.
4 Wɨnets ja Nicodemo tyiktɨɨy jøts ja tnɨmąą̱y ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús:
—¿Sudsots ja møj jąą̱'y nayɨde'en jadɨgojk kyaxø'økt są̱m ja tø kye'exyɨn? ¿Pø sudso'ampy jadɨgojk tyøkɨt tyą̱ą̱k yjotp jøts kya'axkojmɨt?
5 Jøts ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús ja yɨde'en t'adsøøy:
—Janch øts ɨdø'øn nwą̱'ą̱ñ, pønɨ ka'ap pøn jade'en kye'exy ejxɨm ja jąą̱'y kye'exyɨn, jøts nɨka'ats ja Dios myøk'ą̱jtɨn myø'øyɨ, ka'ats pøn mɨbą̱ą̱t tyøkɨt mą̱ Dios ja kyutujk ttanɨtanɨ ja yjąą̱'y.
6 Ku ndeety ndą̱ą̱k xyikaxø'jkyɨm, nugo yø' xmø'øyɨm ja jąą̱'y'ą̱jtɨn; jøts ku ja Dios x'u'nk'ą̱jtyɨm, ja'ats ja myøk'ą̱jtɨn ja y'Espíritu Santo xmø'øyɨm.
7 Kidi nɨgyumą̱ąp xjąwɨ jøts ku jade'en nnøjmɨ: “Nɨdukɨ'ɨyɨ jąą̱'y pyą̱ąt'atyɨdɨ ja chɨnąą̱'yɨn tyiktɨgą̱tstɨt, ka'axɨgą̱jtstɨpts ja ñamyayɨ jade'en.”
8 Pojp øy mą̱dsoo pyøjy; wą̱'ą̱ts nmadøø'yɨm są̱ wyɨną̱'ą̱ñ ja poj, ka'ats nnɨją̱'wa'an pønɨ mą̱ chøøñ jøts pønɨ mą̱ ñijkxy. Nayɨde'ents ɨdø'øn ñamyayɨ ja'adɨ pøn ja Dios myøk'ą̱jtɨn yikaxø'jkɨyɨdɨp.
9 Wɨnets ja Nicodemo tjąą̱ktɨɨbyɨjky:
—¿Sudso yø ndejɨn jade'en?
10 Xjats ja y'adsojɨ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús:
—¿Pø møj maestrɨmts mets yą̱ israelɨt kąjpkɨjxy, jøts mets yø yjade'embɨ xkanɨmadøy?
11 Janch øts ɨdø'øn nwą̱'ą̱ñ, jøts ku øøts ja' nnɨgajpxy midi øø nnɨją̱'wɨp, jøts nay ja' øøts nɨdestigɨ'ajtpy midi øø tø n'ixy; jøts meets ja xkajanchjąwɨ są̱ øø njawą̱'ą̱ñ.

12 Nɨka' xjanchjạ̈wɨdɨ ku øts ja'abạ̈ạ̈t ndyimyjanɨgajpxy ti jaty yạ̈ nạ̈xwiiñ, ¿ti ja'ats mee
mjạ̈ạ̈kjanchjạ̈wɨp ja tsạ̈jpjøtpyɨt yja' ku meets njadukmado'ot?
13 'Ka'axɨ jap pøn y'ats'øch jap tsạ̈jpjøtpy, øts ɨdø'øn jap tsoo'mp kumɨ øts jap'ạ̈jtp jap
tsạ̈jpjøtpy; jøts øts ja nạ̈xwii'ñɨt jạ̈ạ̈'y ngudanaapy.
14 Jøts nayɨde'en ø nyiktu'unt sạ̈m ja Moisés ojts ttuñɨn ja tsạ̈ạ̈'ñ jam abạ̈k etjotp ku ja
ojts køjxp tɨyjɨ'ɨky,
15 jøts ja kyawɨndɨgø'ødyɨt pønɨ pøn ø xjanchjạ̈'wɨdɨp, xemɨkøjxp ja tpạ̈ạ̈ttɨt ja kunuu'kxy
jujky'ạ̈jtɨn ja kunuu'kxy chɨnạ̈ạ̈'yɨn.

Pya'ayøøpy ja Dios ja nạ̈xwii'ñɨt jạ̈ạ̈'y

16 'Janch møk ja Dios tsojkɨn tjagyepy, jøts tpɨktạ̈'ạ̈ky ja pya'ayo'owɨn yạ̈ nạ̈xwiiñ ku
ja y'U'nk tkexy midi tu'umchɨ, jøts ja kyawɨndɨgø'ødyɨt pønɨ pøn ja tjanchjạ̈'wɨdɨp, jøts ja
xemɨkøjxp ja kunuu'kxy chɨnạ̈ạ̈'yɨn ja kunuu'kxy jujky'ạ̈jtɨn tpạ̈ạ̈ttɨt.
17 Kidi ja'ajɨp ja Dios y'U'nk tyanɨguejxpy yạ̈ nạ̈xwiiñ jøts ayo'on ja ttukpạ̈ạ̈tt ja
nạ̈xwii'ñɨt jạ̈ạ̈'y, jade'en'ampy ja tkexy jøts ja tyiknɨtso'ok'ạ̈tt ja nạ̈xwii'ñɨt jạ̈ạ̈'y.
18 'Pønɨ pøn tjanchjạ̈'wɨp ja Dios U'nk, ka'ap ayo'on ja yiktaguwạ̈nɨ; pønts tka-
janchjạ̈'wɨp, ja' y'ayo'on kutujkp xemɨkøjxp ja'agøjxp ku tkajanchjạ̈'wɨyɨdɨ ja Dios y'U'nk
midi tu'ugyɨ.
19 Pønɨ pøn tyimyjade'en'ạ̈jttɨp, tø y'ayo'on ja kyutujknɨdɨ, ku ja myiiñ yạ̈ nạ̈xwiiñ
midi ja jạ̈ạ̈'y øy tsuj tyikwɨnmạ̈ạ̈'nbyạ̈tp, ka'ap ja yikupɨjky. Ne'egɨ ja kube'ets'ạ̈jtɨn
kugoots'ạ̈jtɨn ja ne'egɨ chojktɨp, ja'agøjxp ku ja tyumjaka'øybɨ ttunwạ̈'ạ̈ndɨ.
20 Nɨdukɨ'ɨyɨ pøn ja tyumjaka'øybɨ ttundɨp, kawɨn'ijxyɨm ja tjạ̈wɨdɨ ja
yik'øwyɨnmạ̈ạ̈'nbyạ̈tpɨ. Nɨwɨne'enɨn ja tkamɨjotwạ̈'ạ̈ndɨ ja'agøjxp jøts kyanɨgaxø'øktɨt
ja kya'ødyu'unɨndɨ.
21 Pønts ttsɨnaadyɨp ja tyɨibyɨ yjanchpɨ, ja'ats tmɨjotwạ̈ndɨp midi øy tsuj
tyikwɨnmạ̈ạ̈'nbyạ̈tp ja jạ̈ạ̈'y, jøts ja tyiknɨgaxø'øktɨt ja Dios yja' ti jaty ja tyundɨp.

Ku ja Juan Bautista jadɨgojk tkajpxpạ̈ạ̈ty ja Jesús yja'

22 Kuts ɨdø'øn ja jade'en y'ukjạ̈jty, xjats ja nwɨndsøn'ạ̈jtɨm Jesús ojts tmøødɨ ja
pyabøjkpɨtøjk jam Judeɨt nạ̈xjotp. Ñɨyjeky ja jam tyạ̈ạ̈'nɨdøø jøts ja jam møøt yiknøbajttøø.
23 Jøts ja Juan nay ɨxam ja wyɨnaty yiknøbatmɨ ɨxam Enón midi ja Salimɨt kạ̈jp
myɨwɨngon'ajtpy, ja'agøjxp ja jam yiknøbety ku ja nøø jam janch kom; jamts ja jạ̈ạ̈'y
myendɨ jøts ja jam y'atsnøbattɨ.
24 Jawyeenɨp ɨdø'øn ja jade'en yjaty, ka'anɨm ja Juan wyɨnaty yikpɨktạ̈'ạ̈ky puxøjkjøtpy.
25 Jøts nay wɨnet ja Juan pyabøjkpɨ wɨnạ̈ạ̈gɨn tnadyamɨgajpxyɨdɨ møøt ja myɨgu'uk
israelɨt jạ̈ạ̈'dyɨ, ja' ja tnadyamɨgạ̈jpxɨyɨdɨp sạ̈ ja pøky wyạ̈'ạ̈ch.
26 Nay wɨnets ja Juan y'atsyiknɨmạ̈ạ̈y:
—Wɨndsøn, ɨxam ja ɨxyạ̈m yiknøbety pøn mets jam wyɨnaty møøt xøbɨdsimy mạ̈ ja
Jordángɨt nøø, ja' pøn mets ojts xnɨgajpxy jøts nɨdukɨ'ɨyɨ jạ̈ạ̈'y ja yjanchpabikyɨyɨ.
27 Xjats ja Juan ja tnɨmạ̈ạ̈y:
—Ka' pøn ti tnɨyjaty pønɨ ka'ap Dios myø'øyɨ.
28 Meetsxɨ ojts wạ̈'ạ̈ts kø'øm xtyimyadøy ku ø nwạ̈'ạ̈ñ jøts ku øts ka' nCristo, jøts ku ø
nja'ajɨ pøn jawyeen yikajxp nugo.
29 Janch tsuj øts, janch xondạ̈kp øts, jade'en ejxɨm ja tø'øxmyɨyø'øbyɨ tyik'amajtskɨ
myɨgu'uk; jade'en øts nnayjạ̈wɨyɨ kuts nmadøy ja Jesús y'ayuujk.
30 Yø' møjtøkɨpnɨm jøts øts kuwạ̈nɨ n'amutskɨt, kuwạ̈nɨ n'ɨxnøjkxt.

Ja' pøn tsoo'mp jap tsạ̈jpjøtpy

31 Ja' pøn tsoo'mp jap tsạ̈jpjøtpy, tum ja' tukɨ'ɨyɨ tnɨtanaapy. Jøts pøn yạ̈ nạ̈xwiiñ'ạ̈jtp,
ja nạ̈xwii'ñɨts ja ja'ạ̈jtɨp, jøts tum ja'ayɨ ja ñɨgajpxpy ti jaty ja ejtp. Pønts tsoo'mp jap
tsạ̈jpjøtpy, ja' tukɨ'ɨyɨ tnɨtanaagyøjxp,

32 jøts tum ja' ja ñɨgajpxpy midi ja tø t'ixy, midi ja tø tmadøy; jøts ka'ap ja pøn tjanchjąwɨ midi ja ñɨgajpxpy.
33 Kuts øy pøn tjanchjąwɨ, ja'ats wą'ąts tyiknɨga'axp jøts ku Dios tkajpxy ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ;
34 Dios kyajpxy Dios y'ayuujk ja kyąjpxɨp pøn ja Dios kajxɨp, kumɨ amuum y'Espíritu Santo ja myø'øyɨ.
35 Chøjkpy ja Dios Teety ja y'U'nk, jøts tukɨ'ɨyɨ tø ttagɨdøjkɨgyixy ti jaty ejtp ka'ejtp.
36 Pønɨ pøn ja Dios U'nk tjanchją'wɨp, xemɨkøjxp ja nøjkx tpąąty ja kunuu'kxy jujky'ąjtɨn ja kunuu'kxy tsɨnąą'yɨn; pønts tkajanchją'wɨp, kawɨndem xøøw ja nøjkx tpąąty ja yjade'embɨ jujky'ąjtɨn, ja Dios myøk'ayo'on ja nøjkx kyupøjkɨp.

4

Ja Jesús jøts ja Samariɨt tø'øxy

1 Xjats ja fariseotøjk tnɨją'wɨdøø jøts ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús may pyabøjkpɨtøjknɨ, jøts may jawaanɨ ja jąą'y tyiknøbety jøts nɨgɨdi ja Juan jade'en;
2 øy ɨdø'øn nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja kø'øm tkidyimyiknøbety, ja pyabøjkpɨtøjkts ja tyiknøbajttɨp.
3 Xjats ku ja tnɨmadøøy jøts ku ja fariseotøjk tø ñɨjąwɨyɨ, wɨnets ja chøø'ñ jam Judeɨt nąxjotp, jøts ja ojts ñijkxy jam jadɨgojk Galileɨt etjotp.
4 Ja Samariɨt et ja tyanąxp ku dø'øn ja jam ñijkxy.
5 Xjats ja yją'jty mą ja kąjp jam tu'uk Samariɨt etjotp midi txøøw'ąjtp Sicar, jam wɨngon mą ja Jacob ja y'u'nk José wyɨnaty tø tmø'øy ja ñąąjx.
6 Jamts ɨdø'øn tu'uk ja nømu'ut midi yiktejp Jacob nømu'ut. Jøts kumɨ jotkøjxp ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyɨnaty ku ja yø'øy, xjats ja y'ɨxąąjky jam nømu'ut agø'øm. Ja dø'øn wyɨnaty ja xøøw kujky.
7-8 Wɨnets yją'jty tu'uk ja tø'øxyøjk jam nømu'ut agø'øm pøn ku'etɨp kugąjpɨp jam Samaria, jøts ja nøø ja tjuutwą'ąñ, xjats nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Møøky øts nøø.
Jøts ja pyabøjkpɨtøjk, jam ja wyɨnaty tø ñøjkxtɨ jam kąjpjotp, jøts ja t'atsju'udyɨt ja kaaky ja jɨɨ'kxy.
9 Xjats ɨdø'øn ja samariɨt tø'øxy tnɨmąąy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús:
—¿Sudso mets nøø x'amɨdøy jøts m'israelɨtjąą'yɨts mets jøts øts samariɨt jąą'y?
(Kumɨ ka'ap ja israelɨt jąą'y tmɨnamyayɨdɨ ja samariɨt jąą'y.)
10 Wɨnets ja yɨde'en y'adsojøø ja nwɨndsøn'ąjtɨm:
—Kuk xjanchñijąwɨt midi ja Dios yajkpy, uk xnɨjąwɨt pøn nøø ɨxa m'amɨdojɨyɨp, ¿ja ti jajɨk me xka'amɨdøy jøts me nmo'ot ja øybɨ nøø ja wą'ątspɨ?
11 Jøts ja tø'øxyøjk ja ñɨmąąjyøø:
—Nɨ mdanøja'ap pąąt mets kya'ity, jøts køjnk yø nømu'ut. ¿Mąts ɨdø'øn xpøkwą'ąñ ja nøø midi mdijpy øy wą'ąts?
12 Ja ndeety'ąp Jacob øøts yø nømu'ut xukmɨdąąn mą jaa ja y'ijty kø'øm y'uuky, jøts y'u'nk y'unąjk, jøts yjɨyujk chakąą nayɨde'en. ¿Ti mjąąktyimbyønts me ndejɨn?
13 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Pøn jaty yą'ąt nøø t'uktɨp, tøødsɨdɨp ja jadɨgojk;
14 pønts t'ukp ja øybɨ ja wą'ąts nøø midi ø nyajkpy, ka'ap tøødsɨ nɨjuunɨ y'ukpąąjtnɨyɨt. Kumɨ jade'en ja nøø pyɨdsø'ømt jam y'anmɨją'wɨngøjxp midi øts ja nmøøpy, sąm kom nøø pyɨdsimyɨn. Ja'ats ja xemɨkøjxp tukpąądɨyɨp ja jujky'ąjtɨn jøts ja øy'ąjtɨn.
15 Wɨnets ja tø'øxyøjk ja ñɨmąąjyøø:
—Yø'øbɨ nøø øts teety xmo'op, jøts ø nga'uktøøjtsiñɨt nɨjuunɨ, jøts ø nga'ukmenɨt nøgombɨ yą nømu'utjøøjty.
16 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tnɨmąąy:

—Nøjkx mnɨyąąˈy xˈatsway jøts yą mmeˈent.
17 Xjats ja tøˈøxyøjk yˈadsoojøø:
—Kaˈ øts nnɨyąąˈy.
Jøts ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús tnɨmąąy:
—Janch tɨɨgyajpxy ɨdøˈøn mwąˈąñ jøts ku kaˈap mnɨyąąˈy pøn;
18 kumɨ nɨmagoxk tø xyiknaxy ja yąąˈdyøjk, jøts pøn ɨxyąm møøt, kaˈats ja xnɨyąąˈyɨ. Jøts ku jadeˈen tø mwąˈąñ, janch tɨɨgyajpxy ɨdøˈøn yøˈ.
19 Kuts ja tøˈøxyøjk jadeˈen tmadøøy, jøts ja wyąąñ:
—Mets teety, waˈ mets ɨdøˈøn yjąwɨ Dios mets ɨdøˈøn kyugajpxy.
20 Wɨneˈenɨn øø nsamarɨɨtjąąˈyˈaty, yą øøts ja nˈąptøjk twɨndsøˈøgɨdɨ ja Dios ɨxyą kojpkɨjxy, meetsts wɨneˈenɨn mee mˈisraelɨtjąąˈyˈaty, jadeˈen mee mwąˈąñ jøts øøts ja jam nwɨndsøˈøgɨt Jerusalén.
21 Jøts tˈadsøøy ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús, jøts ja tøˈøxyøjk yiknøjmɨ:
—Øy xkamɨbøkt, wɨngomp ɨdøˈøn jøts meets xwɨndsøˈøgɨdɨt øy mądsoo ja Dios. Kaˈ pyąątˈatyɨ jøts kuwąnɨ mdyimyeˈendɨt yą kojpkɨjxy uk mnøjkxtɨt jam Jerusalén.
22 Meets samarɨɨt jąąˈy, kaˈ mee xnɨjąwɨ pønɨ ti mee mwɨndsøˈjkɨp; øøts, nnɨjąˈwɨpts øøts midi øø nwɨndsøˈjkɨp; jabɨ israelɨt jąąˈyts ñɨkøjxp myiñ ja nɨtsoˈokˈąjtɨn.
23 Ɨxyamts ja xøøw ja jumøjt tø yjąˈąty, jøts ku nayɨ Dios myøkˈąjtɨngøjxp nay jaˈ tyɨyˈąjtɨngøjxp yikwɨndsøˈøgɨt ja Dios Teety, pønɨ pøn tjantyimwyɨndsøˈjkɨdɨp ja Dios. Jadeˈen ja ttsøky jøts ja jadeˈen ttuˈundɨt pønɨ pøn ja wɨndsøˈjkɨyɨp.
24 Tuˈugyɨ tum jadeˈen Dios jøts myøkˈąjtɨn; jøts pøn ja wɨndsøˈjkɨyɨp, nay ja møkˈąjtɨnts ja yiktuˈundɨp møøt ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ.
25 Xjats ja tøˈøxyøjk wyąąñ, jøts yiknɨmąąy ja nwɨndsønˈąjtɨm:
—Nnɨjąˈwɨp øts jøts ku myeˈent ja Mesías —midi tyijpy Cristo, midi memp yiknɨtsokpɨ—; jøts ku ja myeˈent, jaˈats tukɨˈɨyɨ xukmadoogøjxɨm.
26 Jøts nwɨndsønˈąjtɨm Jesús ja tnɨmąąy:
—Øts jaˈ, øtsxɨ døˈøn, ejx ɨdøˈøn ɨxyą nmɨgajpxy.
27 Wɨnets ja nwɨndsønˈąjtɨm pyabøjkpɨtøjk yjąˈttøø, jøts ja ñɨgyumąąp tjąˈwɨdɨ ku tøˈøxyøjk ja møøt myadyąˈąky. Kaˈats pøn ñayˈaˈejxɨyɨ jøts ja tyiktøˈøt ti chøjkpy uk ti ja tøˈøxyøjk møøt ñadyamɨgajpxyɨ.
28 Xjats ja tøˈøxyøjk jamyɨ tnɨkejky ja chiiy, jøts ja ojts ñijkxy jam kąjpjotp. Jamts ja jąąˈy ja ojts tˈatsnøjmɨ:
29 —Mendɨ jøts jąąˈy tuˈuk xˈatsˈejxtɨt pøn ø tø xukmadøy tukɨˈɨyɨ są jaty ø tø nˈadɨˈich. ¿Kidi ja Cristɨp ɨdøˈøn ja ndejɨn, midi ja Dios tkajxp?
30 Wɨnets ja jąąˈy choo'ndøø jam kąjpjotp, jøts ja ojts tnɨnøjkxtɨ ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús mą ja jam wyɨnaty.
31 Jøts ɨdøˈøn pyabøjkpɨtøjk ja ɨxam ñɨɨˈmxyɨyɨ møkˈampy:
—Wɨndsøn, øy iiy wɨneˈenɨn mgaˈaty.
32 Yɨdeˈents ja ojts ñɨɨˈmxyɨdɨ:
—Ja øts ngaaky njɨɨˈkxy midi øts ɨnet ngaˈapy njøøˈkxp, kaˈ meets ja xnɨjąwɨ.
33 Xjats ja pabøjkpɨtøjk agøˈømyɨ ñayiktøøbɨnąxwąˈjkɨdøø, jøts ja ñawyąąjnɨdøø:
—¿Wan ndejɨn pøngapøn ja kyaaky tø tyanɨmiñɨ?
34 Yɨdeˈents ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús ja tnɨmąąy:
—Jaˈ øts ɨdøˈøn ngaakyˈajtpy njɨɨˈkxyˈajtpy ku øts ja nbaduujnɨt ja yˈanaˈamɨn pøn tø xkexy jøts øts tyunk ja nyikˈabąjtɨyɨt.
35 Pø yɨdeˈenxɨ mee mwąˈąñ: “Ja maktąxk poˈ kyaˈity jøts pɨktąˈąky pyɨdøˈøkt”; øtsts wąmp jøts mee nnøjmɨ: Ejxtɨ yø kąm midi niˈipy, tø pɨktąˈąky myøjąągøjxnɨ jøts pyɨdøˈøknɨt.

36 Yikmɨjuupy ja' pøn ttunk'ą̈jtp ja pɨktą̈'ą̈ky jøts ja tyikpɨdɨ'ɨky; jøts ja pɨktą̈'ą̈ky midi yikpɨdɨ'kpy, ja' ja wyą̈'ą̈ñ jøts ja xemɨkøjxp tyu'unt. Jøts ja jade'en nɨ'amukɨ ttajotkujk'ą̈ttɨt pøn neptɨp jøts pøn tyikpɨdø'ktɨp ja pɨktą̈'ą̈ky.
37 Pø janch tamxɨ dø'øn ja' ku ayuujk wyą̈'ą̈ñ: “Wenkpɨ ja pɨktą̈'ą̈ky tnepp, jøts wenkpɨ ja tyikpɨdø'økp.”
38 Jamts meets ɨdø'øn nguexy jøts ja pɨktą̈'ą̈ky xyikpɨdø'øktɨt mą̈ ka'ap tø mne'eptɨ; jabɨ wenkpɨ tø yjatundɨ yjapøktɨ jøts meets tyunk ja xaxojnɨyɨ.
39 Mayts ɨdø'øn ja jamɨt jąą̈'y tjanchją̈'wɨdøø ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús pøn ɨdø'øn jam kugą̈jp'ą̈jttɨp ja'abɨ kąjp midi jam Samaria, ku ja tø'øxyøjk ja wyɨnaty tø tyimñɨɨ'mxyɨdɨ tɨy janch, ku ja wyɨnaty yɨde'en tø wyą̈'ą̈ñ: “Tø øts ja tukɨ'ɨyɨ xukmadooguixy są̈ jaty ø tø n'adɨ'ɨch, są̈ jaty njąą̈'y'aty.”
40 Xjats ku dø'øn ja samariɨt jąą̈'y jam myendøø, jøts ja møk tnɨmaadyøø ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jøts ja jam myøøtą̈ą̈'nɨyɨdɨt. Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jam tyąą̈'nɨyɨɨ'ñ majtsk xøøw.
41 Jøts ja jąą̈'y may tjąą̈ktyimyjanchją̈'wɨdøø ku ja tyimyadowdɨ są̈ jaty ja kø'øm ñɨɨ'mxyɨdɨ.
42 Jøts ja tnɨmaadyøø ja tø'øxyøjk:
—Ndyimyjanchją̈'wɨpnɨm øøts ɨnet. Kidi ja'ajɨp øøts nugo njanchją̈'wɨp są̈ jaty mee tø mwą̈'ą̈ñ ku øø tø xukmadøy. Pø tøxɨ øøts yø yą̈m kø'øm njąą̈ktyimyadøy są̈ yø wyą̈'ą̈ñ. Tøts øøts nnɨjąwɨ jøts ku yø janch Cristo, pøn nąxwii'ñɨt jąą̈'y tyiknɨtsokp.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky tu'uk ja wɨndsøn y'u'nk

43 Xjats ku kyɨmajtskxøøw'ą̈jty, jøts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús chøø'ñ jam Samariɨt etjotp, jøts ja ojts yjąą̈ktyimñijkxy jam Galileɨt etjotp.
44 Jøts ɨdø'øn ja jade'en yjąjty sąm ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús wyɨnaty kø'øm tø wyą̈'ą̈ñɨn, jøts ku ja Dios kyugajpxy ne'egɨ ka'ap yikupiky jam kyø'ømgą̈jpkøjxp.
45 Kuts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm yją̈'jty jam Galileɨt etjotp, jøts ja jamɨt jąą̈'y, chojktɨp ja' ku ja jam yją̈'jty, kumɨ tø ja wyɨnaty y'atsxøbą̈ą̈tnɨdɨ Jerusalén ku ja pą̈skɨ xøøw jam wyɨnaty tø ñaxy. Tøts ja wyɨnaty tukɨ'ɨyɨ t'ejxkøxtɨ ti jaty jam wyɨnaty tø ttuñ ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ku ja xøøw jam ñą̈jxy.
46 Xjats ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ojts ñijkxy jadɨgojk jam Caná midi nay jam Galileɨt etjotp, mą̈ ja wyɨnaty ja tsujxk nøø tø t'ukyikvinojaty. Jøts jamts ɨdø'øn tu'uk møj wɨndsøn tyumbɨmɨ midi nayɨde'en wɨndsøn, ja'ats ɨdø'øn y'u'nk jam wyɨnaty pøjkɨp Capernaum.
47 Xjats ku ja tnɨmadøøy jøts ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jam wyɨnaty tø yją̈'ą̈ty Galilea, jøts ku ja chøøñ Judeɨt etjotp, wɨnets ja ojts t'ats'ixy jøts ja møk t'atsnøjmɨ jøts ja tmøødɨt jam tyøkwɨndum, jøts y'u'nk ja yiktso'ogɨyɨt pøn wyɨnaty tyimy'ookɨ'ɨmnɨ.
48 Jøts nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús tnɨmą̈ąy ja jąą̈'y:
—Ka' meets janchją̈'wɨn xjagyepy. Yø'øyɨ meets ja'ayɨ m'ijxpy yø mɨlągrɨ'ą̈jtɨn.
49 Yɨde'ents ja ñɨmą̈ąjyøø ja jąą̈'y pøn ja wɨndsøn tyumbɨ'ajtpy:
—Men teety tsojk, nąmga'anɨm øts n'u'nk y'øøky.
50 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm tnɨmą̈ąy ja jąą̈'y:
—Wɨmbejtnɨ, nøjkxnɨ jam mdøjkwɨndum. Jujky'ą̈jtp ɨnet ja m'u'nk.
Xjats ja tjanchją̈'wɨyɨɨ'ñ ku nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja jade'en ñɨmą̈ąjyøø, jøts ɨdø'øn yjanchnijkxy.
51 Jøts ku ja wyɨnaty yją̈'ą̈twą̈nɨ jam tyøjkwɨndum, wɨnets ja tyumbɨtøjk ja ojts pyą̈tsøyɨyɨ, jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—Jujky'ą̈jtp m'u'nk.
52 Jøts ja tyiktɨɨy ti horɨ dø'øn ja y'u'nk wyɨnaty kujk tø myøkpøjk'okwą̈'ą̈ñ, jøts ja tnɨmaadyøø:
—Uxø'øyɨp ja'anɨ, ja dø'øn ja xøøw wyɨnaty waanɨ yjøptą̈'ą̈ky ku ja jøøn wyɨnąjkɨjxy.

53 Xjats ja u'nkteety ojts tjạ'myech jøts ku nay ja'abɨ horɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨ: “Jujky'ạjtp ja m'u'nk”; jøts nɨdukɨ'ɨyɨ wɨne'enɨn y'u'nk ñɨdø'øxy y'u'nk y'unạ'jk ja jam møøt, jadɨne'en ja ojts tjanchjạwɨdɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús.
54 Jøts ɨdø'øn jade'en mɨmajtsk ja mɨlạgrɨ'ạjtɨn kujk ttuñ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jam Galilea. Tø ja wyɨnaty chøøñ Judea.

5

Ku ja Jesús tyiktsøøjky tu'uk køxujxpɨ pakxujxpɨ

1 Xjats ku dø'øn jade'en y'ukjạjty, jamts ɨdø'øn israelɨt jạạ'y wyɨnaty ttumɨdɨ xøøw, wɨnets ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús wyɨmbijty, jøts ja ñɨjkxy jadɨgojk jam Jerusalén.
2 Jam tøjk'ạạw tu'uk ja'abɨ kạjp midi yiktejp Borreek Tyøjk'ạạw, jøts nay jam wɨngon tu'uk ja pilɨ midi hebreɨt ayuujk yiktejp Betesda, magoxk ja tøjk'ạạw ja tmøødɨ.
3 Jamts ja maabyamạạ'y kyo'knɨdɨ; pøn wɨnạptɨ, pøn pakmạ'ạttɨ, pøn køxujxtɨp pakxujxtɨp. Jøts ja jam t'awejxtɨ ja nøø kunɨm ja y'adø'øtst.
4 Atskɨdạkpts ɨdø'øn ja ạnkɨlɨs jam tu'uk pilɨ agø'øm, jøts ja t'atsyik'adɨ'ɨch ja nøø. Kuts pøn pamạạ'y jawyeen ñɨdøkɨ, nạjxpts ɨdø'øn pyạ'ạm ja', øy ja ti pạ'ạm yjadyimyjapikyɨ.
5 Jøts pamạạ'y jam wyɨnaty tu'uk pøn wyɨnaty ee'pxmạjktuktujk jumøjtɨp ja pạ'ạm pyạạdyɨ.
6 Xjats ku nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja ojts t'ejxpạạty jøts ku ja jam kyo'knɨ, jøts ja t'ejxkạjpy jøts ku pạ'ạm ja wyɨnaty jadɨne'en jeky tmɨ'ejtnɨ, jøts ja ojts tnøjmɨ:
—¿Mdsøjkpy tsoojkɨn?
7 Jøts ja pamạạ'y ja ojts yɨde'en y'adsøyɨ:
—Me teety, tyimñɨpøn øts pøn ø xnøyiktøkɨp jap nøøjøtpy ku yø nøø yja'ats'adɨ'ɨch. Yạm ø njatøkɨwyạmɨ jøts jatyɨ wenkpɨ ñødøkɨ.
8 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús tnɨmạạy:
—Pɨdø'øk, wejtsjø'øk yø mmạạbajt jøts mnøjkxnɨt.
9 Jøts nay jatyɨ chøøjky ja jạạ'y, ojts tyikpɨdɨ'ɨky midi ja jam tyamạạpy jøts ja ojts yø'øcho'onɨ. Jøts kumɨ poo'kxɨn xøøwts wyɨnaty,
10 wɨnets ja israelɨt jạạ'y tnɨmaadyøø ja jạạ'y pøn wyɨnaty tø myøkpiky:
—Poo'kxɨn xøøwxɨ yạm; jøts ka'ap pyạạt'atyɨ xtsømwɨdett yø mmạạbajt.
11 Xjats ja t'adsøøy:
—Ja' ø tø xnøjmɨ pøn ø tø xyiktsø'øky: “Yikpɨdø'øk yø mmạạbajt jøts mnøjkxnɨt.”
12 Jøts ja yiknɨmạạy:
—¿Pøn ɨdø'øn tø mnɨɨ'mxyɨ: “Yikpɨdø'øk yø mmạạbajt jøts mnøjkxnɨt”?
13 Jøts ja jạạ'y pøn ɨdø'øn wyɨnaty tø chø'øky, ka'ap ja tnɨjạwɨ pønɨ pøn ɨdø'øn ja wyɨnaty tø yiktsø'øgyɨ. Jøts janch may jạạ'yts jam, jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús tøyɨm ja jam wyɨnaty cho'onɨ.
14 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jadɨgojk tpạạjty ja jạạ'y jap tsạptøjkjøtpy midi ja wyɨnaty tø tyiktsø'øky, jøts ja tnɨmạạy:
—Øyɨm yikxon xmado'ot, ejx ɨdø'øn ɨxa tø mdsø'øky, kidi m'ukpøktyunɨ jøts kidi ti mjatyɨ ku jawaanɨ ka'øy mdyimy'ukjạjtnɨt.
15 Wɨnets ja ñɨjkxy pøn tø chø'øky, jøts ja ojts ttukmadøy ja israelɨt jạạ'y, jøts kudam ɨdø'øn ja yja'ajɨ ja Jesús, pøn ja wyɨnaty tø yiktsø'øgyɨ.
16 Ja'agøjxp ɨdø'øn ja israelɨt jạạ'y y'ijty tpawɨdettɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús, jøts ja ttuku'oogɨwyạ'ạndɨ ku dø'øn ja jade'en y'adɨ'ɨch poo'kxɨn xøøw.
17 Yɨde'ents nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja ñɨmạạjyɨdøø:
—Yạm pạạt øts ɨdø'øn ndeety tyuñ, paty øts ɨdø'øn nayɨde'en nduñ.
18 Yø'øts ɨdø'øn ja israelɨt jạạ'y mạsɨ tyuku'oogɨwyạndɨp ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús. Kidi nugo ja kutujkɨpxɨ ja kyamøj'ijxpy ku ja poo'kxɨn xøøw, pø nayɨde'enxɨ ja ñabyɨktạ'ạgyɨ sạm ja Dios, ku ja wyạ'ạñ jøts ku Dios ja tyimdyeedyɨ.

Jade'en ja Dios Teety ja kyutujk tmø'øy ja Dios U'nk

19 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja ñɨmą̈ą̈jyɨdøø:

—Janch øts ɨdø'øn nwą̈'ą̈ñ jøts ku Dios U'nk ka' ti ttu'unt kyø'øm kutujkøjxp. Ja tyeety ja pyaduujnɨp yja' pønɨ są̈ ja kø'øm tnajtstunɨ. Tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti tyumpy ja Dios Teety, nay ja'ats tyumpy ja Dios U'nk.

20 Pø yjantyimchøjkpyxɨ ja Dios Teety ja y'U'nk, jøts ja tukɨ'ɨyɨ ttuk'ixy pønɨ ti jaty ja kø'øm tyumpy. Jøts yją̈ą̈ktyimdyuk'ejx'adø'øtspnɨm ja' ja myøjpɨ ja y'øybɨ, midi meets ñɨgyumą̈ąp mją̈wɨdɨp.

21 Kumɨ nayɨde'en są̈m ja Dios Teety tyikjujkpyiky ja oo'kpɨ jadɨgojk, nayɨde'ents ja Dios U'nk tyaky ja jujky'ą̈jtɨn pønɨ pøn ja tyamɨdsøjkpy.

22 Jøts ka'ap Dios Teety tpayø'øy pøn, ja Dios U'nk ja tø ttaguwą̈nɨ jøts ja' ja tø tmø'øy ja møk'ą̈jtɨn jøts ja pyayø'øty,

23 ja'agøjxp nayɨde'en ja wɨndsø'jkɨn yikmo'ot są̈m ja Dios Teedyɨn. Pøn tkamøjpɨktą̈kp ja Dios U'nk, nay ja Dios Teety ja kyamøjpɨktakpy pøn tkajxp ja Dios U'nk.

24 'Tyɨɨbyɨ yjanchpɨ øts ɨdø'øn nwą̈'ą̈ñ: Pønɨ pøn øts ngajpxy n'ayuujk xyikmøjɨyɨp są̈ jaty ø nwą̈'ą̈ñ, jøts ku ja tjanchją̈wɨ pøn ø xkajxp, pyą̈ą̈tp ja xemɨkøjxp ja kunuu'kxy'ą̈jtɨn; jøts ka'ap ja yiktaguwą̈nɨt jøts ja y'ayo'ot, tø ja ttanaxy ja o'jkɨn jøts ja tpą̈ą̈ty ja kunuu'kxy jujky'ą̈jtɨn ja kunuu'kxy tsɨną̈ą̈'yɨn.

25 Janch øts ɨdø'øn nwą̈'ą̈ñ, jøts ku ɨxyą̈m y'horɨpą̈ąty ku ja jąą̈'y tmadojɨdɨt ja Dios U'nk kyajpxy pøn jaty tkajanchją̈'wɨdɨpnɨm; jøts kuts tmɨmado'odɨt, pyą̈ą̈ttɨps ja kunuu'kxy jujky'ą̈jtɨn ja'adɨ.

26 Ja ku Dios Teety tjagyepy ja møk'ą̈jtɨn jøts ja kø'øm tyaky ja'abɨ jujky'ą̈jtɨn, jøts nayɨ tøts møk'ą̈jtɨn ja tmø'øy ja y'U'nk jøts ja tyą̈kt nay ja'abɨ jujky'ą̈jtɨn.

27 Jøts tø ja tkutujkmø'øy jøts tɨɨdyu'unɨn jøts payø'øyɨn ja ttu'unt, ja'agøjxp ku ja nąxwii'ñɨt jąą̈'dyɨ tkudanɨ.

28 Kidits yą̈'ą̈t ñɨgyumą̈ąp xją̈wɨdɨ, pø ją̈'ą̈tpxɨ dø'øn ja xøøw ja jumøjt ku ja jąą̈'y tmadojɨdɨt Dios U'nk y'ayuujk pøn wɨndɨgøy ejtnɨdɨp,

29 jøts ja pyɨdsø'ømdɨt jap oo'kpɨ jutjøtpy. Pøn øy tø y'atsnąxwiiñ'aty, pɨdsø'ømdɨpts ja' jøts ja tpą̈ą̈ttɨt ja kunuu'kxy jujky'ą̈jtɨn; pønts tø kyanąxwiiñ'aty øy, jujkpyøktɨpts ja nayɨde'en jøts ayo'on ja yiktaguwą̈nɨdɨt.

Y'ejxɨ tyɨyɨ są̈ Jesús kyutujk tjagyepy

30 'Nɨti nguidyimdyuñ ngø'ømwɨnmą̈ą̈'ngyøjxp. Jade'en ø nduñ pønɨ są̈ nyik'ane'emy, jøts nɨmą̈ kyadɨgøy øts ja ndɨɨdyu'unɨn, øts ja nbayø'øyɨn. Jøts nɨti nguidyimdyuñ ngø'ømdsojkɨngøjxp, ja' øts ɨdø'øn ndumpy pønɨ są̈ ttsøky ja Dios Teety midi ø xkajxp.

31 Kuts ø kø'øm nnañɨtestigɨ'ą̈tɨt jøts ø kø'øm nnąnkmyøjɨwyą̈'ą̈nɨyɨt pønɨ są̈ ø njawą̈'ą̈ñ, ka'ap yø ti tɨy'ą̈jtɨn tjagyepy.

32 Jaaxɨ ja' pøn ø xnɨtestigɨ'ą̈jtp, jøts øts ja xpudøkɨ; jøts pønɨ są̈ ja wyą̈'ą̈ñ, nnɨją̈'wɨpts øts ja' jøts ku tɨy janch ja wyą̈'ą̈ñ.

33 Meetsxɨ ojts xɨɨbyiky ja Juan, jøts tɨy janch ja' są̈ ja wyą̈ą̈ñ ku ja y'adsøøy.

34 Kidits ja'ajɨp ø nmøk'ajtpy øy pøn jąą̈'y ja tɨy'ą̈jtɨn tjayaky; jade'en'ampy øts ɨdø'øn jade'en nwą̈'ą̈ñ jøts mnɨtso'ok'ą̈jtɨn xpą̈ą̈ttɨt.

35 Jade'en ɨdø'øn ja Juan y'ijty są̈m jąj yją̈jyɨn, jøts meets yją̈j ja waanɨ tø x'uktaxondą̈kojɨyɨ.

36 Njagyejpyts øts tɨy'ą̈jtɨn jawanɨ ka'pxy są̈m øts ja Juan ojts xkanɨgajpxyɨn. Tukɨ'ɨyɨ ti jaty ø ndumpy, nay ja' ɨdø'øn yø' midi øts Dios Teety tø xa'ane'emy jøts øts ja ndu'unt, yø'øts tyanɨgaxø'kp jøts ku tyɨyɨ yjanchɨ ku øts Dios Teety tø xkexy.

37 Ñayɨ yajkpy ja Dios Teety tɨy'ą̈jtɨn nayɨde'en jøts ku øts ja xkexy, øy meets ja nɨjuunɨ xka'ijxñɨm, øy meets ja nɨjuunɨ xkamadøynɨm.

38 Jade'ents ja y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk ka' xją'gyukɨdɨnɨm, ja'agøjxp ku ja ka' xjanchjąwɨdɨ pøn ja Dios Teety tø tkexy.
39 Janch nɨ'ejxɨ nɨbąądɨ meets Dios kyajpxy x'ɨxpøjkɨyɨ, kumɨ jap meets ja xty-imyjapąątwą'ąñ ja kunuu'kxy jujky'ąjtɨn midi xemɨkøjxp; jøts øts Dios kyajpxy jap xnɨmadyą'ąky,
40 jøts meets ka' xpabøkwą'ąñ ku njadukpąątwą'ąndɨ yø'øbɨ jujky'ąjtɨn.
41 'Ka' øts nąxwii'ñɨt jąą'y y'agujkwɨndsø'jkɨn ngupøjkɨyɨ.
42 Jøts njąąktyimñɨją'wɨnɨp meets jøts ku meets Dios ka' xtsøky.
43 Ja Dios Teety ø ngudanaapy ku ø nmiñ, jøts meets xkagupiky; kuts mye'ent jadu'uk kyø'ømdsojkɨngøjxp, mgupøkpts meets ja ne'egɨ.
44 ¿Mą meets ja janchją'wɨn xmøøt'ąjtnɨt, kumɨ mnagyupøjkxɨp meets ja wɨndsø'jkɨn xem yąm, jøts ka'ap ja tu'ukpɨ Dios yja' y'ɨxąjyɨdɨ jøts ja xyiktu'undɨt?
45 Jøts kidi mwą'ąndɨ jøts ku mee nnɨ'øønɨt jam Dios Teety wyɨngujkp; ja Moisés ja' mee kø'øm mnɨ'øø'nɨyɨp, pøn mee møk mjøp'ijxpy.
46 Kuk meets ja jeexyɨp xjanchjąwɨ są wyą'ąñ ja Moisés, nayɨ tøts meets jeexyɨp nayɨde'en xjanchjąwɨ, pø ja'axɨ ja Moisés ojts tją'ąy jøts øts ja xnɨgajpxy.
47 Pønɨ ka'ats ja xjanchjąwɨdɨ midi ja yjąąy, ¿mąts meets ja xjanchją'wɨnɨt midi mee ndukmadøøpy?

6

Ku ja Jesús tyikąąy ja nɨmagoxk milbɨ jąą'y

1 Xjats ku dø'øn ja wyɨnaty jade'en tø yjaty, wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ojts ñijkxy jam Galileɨt mejy pya'ąm, jam jaduktamąjñ. Nay yø'øbɨ mejy ɨdø'øn yiktejp Tiberias.
2 Jøts may jąą'y ja jam ojts myøødɨyɨ, kumɨ tø ja wyɨnaty yik'ixy ja myɨlągrɨ'ąjtɨn ku ja tyiktsø'øky ja pą'ąmjąą'y.
3 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús pyatøjkɨyɨɨ'ñ mą kojpk jam, jøts ja jam tmøøt'ɨxąąjky ja pyabøjkpɨtøjk.
4 Pyąątwąnɨpts wyɨnaty ja pąskɨ xøøw midi ja israelɨt jąą'y xyø'ąjttɨp. (Ja' xøøw yją'myajtstɨp sąm ojts y'awą'ątspɨdsømdɨ jam Egipto y'etjotp.)
5 Jøts ku nwɨndsɨn'ąjtɨm Jesús ojts t'ixy jøts ku may jąą'y ja pyamiñɨyɨ, wɨnets ja tnɨmąąy ja pyabøjkpɨ Felipe:
—¿Mąmts ɨnet jadɨne'en njuu'yɨndɨt ja kaaky ja jɨɨ'kxy jøts yø jąą'y nɨdukɨ'ɨyɨ kya'adyɨt?
6 Jade'en'ampy ja jade'en wyą'ąñ jøts ja t'uk'ijxy są ja Felipe yjatyimy'ukwą'ąnt; jøts kumɨ Jesús, ñɨją'wɨpts ja kø'øm pønɨ są dø'øn ja ttu'unt.
7 Xjats ja Felipe ja y'adsoojøø:
—Ku tsąpkaaky majtsk magø'pxy denario juyɨn, nɨwɨne'en ja kyidyimñɨbąądɨt øyɨk pøn wɨne'enɨn yiin waan tyają'ądɨyɨt.
8 Wɨnets ja pyabøjkpɨ jadu'uk wyąąñ pøn Andrés'ąjtp, ja Simón Pedro y'uch:
9 —Łxyądam tu'uk mutsk mixyu'nk, magoxk cebądɨ tsąpkaaky tmøødɨ jøts ąjkxu'nk majtsk. ¿Ti wɨndem yø mayjąą'y yø ndapąąjtnam?
10 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyąąñ:
—Nøjmɨdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ yø jąą'y jøts wan t'ɨxą'ąktɨ.
Janch mɨyjoojt ɨdø'øn jam ja et, jøts ja yąą'dyøjk nɨmagoxk milɨn y'ɨxąktøø. Nɨka'ap ja tø'øxyøjk yikmachøy møøt ja y'u'nk y'unąjk.
11 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tnɨxąjɨyɨɨ'ñ ja tsąpkaaky, jøts ku ja ojts jawyeen ttukmøjąwɨ ttukunuu'kxyjąwɨ ja Dios Teety, jøts ja ojts tmø'øñɨm ja pyabøjkpɨtøjk. Ja'ats ja ojts tyikwą'kxtɨ, jøts ja ojts tmo'odɨ nɨdukɨ'ɨyɨ ja jąą'y pøn jam wyɨnaty tø y'ɨxą'ąktɨ. Nayɨde'en ja ojts tyikwą'kxtɨ ja ąjkx, jøts ja ojts tmøøgyøxtɨ wɨne'enɨn ja kø'øm ttsoktɨ.
12 Jøts ku y'abąjtɨdøø kyujxɨdøø, jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tnɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk:
—Pøkmuktɨ tukɨ'ɨyɨ yø abu'xk midi jaty tø wyɨndañ, jøts kidi nugo ti wyɨndɨgøy.

13 Wɨnets ja tpøkmuktøø, jøts ja makmajtsk kach ujts t'abøjkɨdyøø ja kaaky
abu'xkunạ'jk, midi wyɨnaty tø wyɨndañ ja magoxkpɨt cebạdɨ tsạpkaaky.
14 Xjats ja jạạ'y wyạndøø ku ja t'ejxtøø jøts ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jade'en wyɨnaty
tø ttuñ ja mɨlạgrɨ'ạjtɨn:
—Janch yø' tam ɨdø'øn Dios kyugajpxy'ajtpy pøn yiktejp me'emp yạ nạxwiiñ.
15 Jøts kumɨ yjạ'wɨyɨɨ'ñts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús, jøts ku ja jạạ'y ja wyɨnaty aguwạnɨ
yiknøjkxwạ'ạñɨ, jøts ja yiktøkɨwyạ'ạñɨ møj wɨndsøn, wɨnets ja ojts nadyu'uk yjɨwạ'ạky jøts
ja ojts ñɨjkxy jam kojpkøjxp.

Ku ja Jesús ojts yø'øy jam mejwyɨngøjxp

16 Xjats ku ja et wyɨnaty tø kyoodsɨñɨ, wɨnets ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús pyabøjkpɨtøjk
kyɨdạktøø jam mejy agø'øm.
17 Jamts ja ojts tyøkɨdɨ bạrkɨjotp, jøts ja ojts ttanạxwạ'ạndɨ ja mejy, jam ɨdø'øn ja nyøjkxtɨ
Capernaum. Jøts janch xaachkootsnɨ dø'øn, jøts ka'anɨmts wyɨnaty ja nwɨndsøn'ạjtɨm
Jesús wyɨmbejtnɨ.
18 Wɨnets janch møk pyojpɨnạxwạ'knøø, janch jadi'iñɨ ja nøø pyɨdø'knɨ.
19 Jøts ku dø'øn ja jam wyɨnaty ñạxtɨ, magoxk uk tudujk mil xạjkɨn tø yø'øñɨdɨ, wɨnets
ja t'ejxpạttøø ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jøts ku jam wɨngon ja bạrkɨ tnɨmiñ. Yø'øpy ja nøø
wɨngøjxp, jøts ja yjantyimchø'jkɨdøø.
20 Yɨde'ents ja ñɨmạạjyɨdøø:
—¡Øts ɨdø'øn, kidi mdsø'øgɨdɨ!
21 Xjats ja yjotkukɨdøø, jøts ja ejtnɨ xonɨ tyiktøjkɨdøø jap bạrkɨjøtpy, jøts ja pojɨn ojts
yjạ'ạttɨ mạ dø'øn ja wyɨnaty ñøjkxtɨ.

Ku ja Jesús ja mayjạạ'y ojts y'ɨxạ'ạyɨ

22 Jøts ku kyɨmjabom'ạjty, jøts ja jạạ'y pøn jam wyɨnaty tø tyạndɨ jam mejy'ạm, jøts ja
ojts tnɨjạwɨdɨ jøts kudam ja nwɨndsøn'ạjtɨm pyabøjkpɨtøjk wyɨnaty tø cho'onɨdɨ, jøts ku ja
bạrkɨ ja wyɨnaty tø ttanøjkxtɨ midi jam wyɨnaty tu'ugyɨ, jøts ku nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja
nɨka'ap tmøødɨdyøø.
23 Jøtsnɨm ojts yjạ'ạttɨ wenkpɨ bạrkɨ midi jam tso'ondɨp mạ ja kạjp jam txøøwɨ Tiberias,
jam wɨngon mạ ja jạạ'y jam wyɨnaty ja tsạpkaaky tø yikmo'odɨ, ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm
wyɨnaty jawyeen tø ttukmøjạwɨ tø ttukunuu'kxyjạwɨ ja Dios Teety.
24 Xjats ku ja jạạ'y t'ejxtøø jøts ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jam ka'ap pøn, jøts nɨ ja
pyabøjkpɨtøjk jam kya'ettɨ, wɨnets ja ttatøjkɨdøø ja bạrkɨ midi jam wyɨnaty tø yjạ'ạttɨ, jøts
ja ojts ñøjkxtɨ jøts ja t'ats'ɨxạ'ạwạ'ạndɨ jam Capernaum.

Ja Jesús amuum xyikjujky'ajtɨmp

25 Jøts ku ja ojts yjạ'ạttɨ jam mejy agø'øm, jøts ja ojts tpạạttɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús, jøts
ttɨɨbyøjktøø:
—Wɨndsøn, ¿wɨndii mjạ'ạty yạ?
26 Jøts nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja ñɨmạạjyɨdøø:
—Janch øts ɨdø'øn nwạ'ạñ, jøts ku meets ja'agøjxp x'ɨxạ'ạy ku mee ku'uxyɨ ojts mgay,
jøts nɨgɨdi meets xjạ'gyukɨdɨ tigøjxp øts ojts ja mɨlạgrɨ'ạjtɨn nduñ.
27 Køjxp nạjxp kaaky jɨɨ'kxy y'ity, jøts kidi ja'abɨ xnɨdundɨ. Ja' ne'egɨ mnɨdu'undɨp midi
xemɨkøjxp jajkp midi mmo'ojɨdɨp ja kunuu'kxy jujky'ạjtɨn. Yø'øbɨ kaaky yø'øbɨ jɨɨ'kxy øts
ɨdø'øn nyajkpy, pø øtsxɨ ja nạxwii'ñɨt jạạ'dyɨ ngudanaapy.
28 Wɨnets ja jạạ'y tyiktøødøø jøts ja tnɨmaadyøø ja nwɨndsøn'ạjtɨm:
—¿Tits øøts ɨdø'øn ndu'ump jøts ja yiktu'unt pønɨ midi dø'øn ja Dios chøjkpy jøts øøts ja
ndu'unt?
29 Jøts nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja y'adsoojɨdøø:
—Midi mdu'undɨp, ja' Dios chøjkpy jøts ja xjanchjạwɨdɨt pøn ja tø tkexy.
30 Jøts ja tjạạktyimdyɨɨbyøjktøø, yɨde'en tnɨmaadyøø ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús:

—¿Ti ejxa̱'a̱nts mbɨkta̱'a̱kp midi øø n'ejxp jøts myikjanchja̱wɨt? ¿Ti dø'øn mdu'ump? ¿Ti dø'øn myik'øyɨp?

31 Ojtsxɨ adøm ja n'a̱ptøjk tjøø'kxtɨ ja jɨɨ'kxy jam aba̱k etjotp sa̱m ja Dios kyajpxy wya̱'a̱ñɨn ku ja ñimy: “Ojts Dios ja tsa̱pkaaky ja tyukayɨdɨ midi tso'omp tsa̱jpjøtpy.”

32 Wɨnets ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja ojts yɨde'en y'adsøyɨdɨ:

—Janch øts ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ ku mee nnøjmɨ: Jøts kidi ja Moisésɨp ja', kidi ja'ajɨp ja ojts myø'øyɨdɨ ja tsa̱pkaaky midi tso'omp jap tsa̱jpjøtpy, pø ja Dios Teetyxɨ ja' pøn tya̱jkp tyimyja'abɨ tsa̱pkaaky midi tso'omp tsa̱jpjøtpy.

33 Ja tsa̱pkaaky midi Dios yajkpy, ja' ɨdø'øn tø kyɨda̱'a̱ky jap tsa̱jpjøtpy. Ja'ats yajkpy ja kunuu'kxy jujky'a̱jtɨn pøn jaty ya̱ na̱xwiiñ'a̱jttɨp, pøn ya̱ yjanchja̱'wɨdɨp.

34 Wɨnets ja tnɨmaadyøø ja nwɨndsøn'a̱jtɨm:

—Teety, møøy'ejtɨk øøts yø'øbɨ tsa̱pkaaky.

35 Jøts nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:

—Øts ɨdø'øn ja' sa̱m ja tsa̱pkaaky midi tmøøpy ja ja̱a̱'y ja kunuu'kxy jujky'a̱jtɨn. Pønɨ pøn ø xnɨmemp, pøn ø xpabøkp, nɨjuunɨ yuuj xøøw ja tka'ext; pønɨ pøn ø xjanchja̱'wɨp, nɨjuunɨ tøødsɨ ja tkagupøkt.

36 Jade'ents sa̱m tø nnøjmɨdɨ, ka' mee xjanchja̱wɨ øy mee tø xja'ixy.

37 Nɨdukɨ'ɨyɨ øts ja xnɨmendɨ pøn øts ja Dios Teety xagødøjkɨp; jøts ja'adɨ pøn øts ɨdø'øn jade'en xnɨmendɨp, ka' øts ja mɨba̱a̱t ngajxpɨdsimy.

38 Kaja'ajɨp øts jap tsa̱jpjøtpy tø nnɨdsøøñ jøts øts ja ngø'ømwɨnma̱a̱'ñ nyiktu'unt, pø ja' Dios Teetyxɨ øts ja yja' nduujnɨp pøn ø xkajxp.

39 Jøts ja' ɨdø'øn ja chøjkpy jøts ø nɨ tu'ugɨn nga'ejxɨgø'øty pøn jaty øts ja tø xagødøkɨ, jøts øts ja nyikjujkpyøktɨt ku wyɨnaty ja na̱xwii'ñɨt kyøjxnɨt.

40 Jøts nay ja' ja chøjkpy jøts nɨdukɨ'ɨyɨ tpa̱a̱ttɨt ja jujky'a̱jtɨn midi xemɨkøjxp pønɨ pøn t'ejxtɨp tnɨja̱'wɨdɨp, pønts tpabøktɨp ja Dios U'nk, jøts øts ja ñɨyikjujkpyøktɨp ku na̱xwii'ñɨt kyøxt.

41 Wɨnets ja israelɨt ja̱a̱'y tyabaga̱jpxpɨna̱xwa̱'a̱ktɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ku dø'øn ja wya̱a̱ñ: “Øts ɨdø'øn ja', ja tsa̱pkaaky midi kɨda̱kp jap tsa̱jpjøtpy.”

42 Jøts wya̱ndøø:

—¿Kidi ja Jesúsɨp yø' pøn José mya̱jnk'ajtpy? Pø nnɨja̱'wɨmts adøm tyeety tya̱a̱k yø'. ¿Sudso yø jade'en wya̱'a̱ñ jøts ku yø tsa̱jpjøtpy kyɨda̱'a̱ky?

43 Xjats ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja tnɨma̱a̱y:

—Majtstu'uttɨ yø paga̱jpxk.

44 Ka'ap øts pøn nugo aja̱wɨ xtyimñɨmiñ pønɨ ka'ap øts Dios Teety ja kø'øm xagødøkɨ pøn ø xkajxp; jøts øts ja ja̱a̱'y nyikjujkpyøkt ku wyɨnaty ja na̱xwii'ñɨt kyixy.

45 Yɨde'en ja Dios kyugajpxy ñøky wya̱'a̱ndɨ: “Dios ja nɨdukɨ'ɨyɨ yik'ɨxpøkɨdɨp.” Jade'ents øts ja xnɨmendɨ pøn jaty ja Dios Teety y'ɨxpøjkɨn tmadojɨdɨp, pøn jaty ja tnɨja̱'wɨdɨp.

46 ’Ka'axɨ pøn t'ixy ja Dios Teety; pø ja'ayɨxɨ ja nadyu'ugyɨ t'ejxp pøn nay jam tso'omp ma̱ Dios.

47 Jøts tyɨɨbyɨ øts ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ jøts mee nnøjmɨ, pønɨ pøn ø xjanchja̱'wɨp, ja'ats ɨdø'øn tpa̱tp ja tsɨna̱a̱'yɨn midi xemɨkøjxp.

48 Øts ɨdø'øn ja' sa̱m ja tsa̱pkaaky. Øts nyajkpy ja kunuu'kxy tsɨna̱a̱'yɨn ja kunuu'kxy jujky'a̱jtɨn.

49 Ojtsxɨ ja m'a̱ptøjk tkaydɨ ja tsa̱pkaaky jam aba̱k etjotp, jøts ja jade'enba̱a̱t y'o'jkøjxtøø nɨdukɨ'ɨyɨ;

50 ja tsa̱pkaakyts midi ø ndijpy ja tsa̱jpjøtpy kɨda̱kp, jøts ku ja pøn tka'adyɨt, ka'ats ja y'anmɨja̱'wɨn wyɨndɨgø'ødyɨt.

51 Øts ɨdø'øn ja kø'øm yø'øbɨ tsa̱pkaaky midi tø kyɨda̱'a̱ky jap tsa̱jpjøtpy; jøts ku pøn tka'aty yø'øbɨ tsa̱pkaaky, xemɨkøjxp ja yjujky'a̱tt. Ja'abɨ tsa̱pkaaky øts ɨdø'øn ñamyayɨ

nyą̲kp, ku øts ja nne'kx ku øts ja nni'jpy ndagømøøyit ja na̲xwii'ñit ja̲a̲'y jøts tpa̲a̲ttit ja nitso'ok'a̲jtin.

52 Winets ja israelit ja̲a̲'y agø'ømyi tkajpxy'a̲jtpinibøjkidyøø, jøts ja ñawya̲'a̲ñidi:

—¿Sudso ñe'kx sudso ñi'jpy yø xmøøwya̲'a̲ñin jøts ja nga̲'a̲yin njøø'kxin tsa̲pkaagyin?

53 Winets ja nwindsøn'a̲jtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Øts idø'øn wą̲mp, pøni ka' øts nne'kx xjøø'kxidi nni'jpy x'uukti, ka'ats ja nitsoojkin xpa̲a̲ttit.

54 Pøni pøn nne'kx xjøø'kxip nni'jpy x'uukip, ja'ats ja kunuu'kx jujky'a̲jtin tpa̲a̲ttip; øts nyikjujkpyøktip ja' ku na̲xwii'ñit kyøxt.

55 Kumi jade'en'ampy ja møk'a̲jtin xjagyaptit øts nne'kxkøjxp nni'jpkyøjxp.

56 Pøni pøn øts nne'kx xjøø'kxip nni'jpy x'uukip, xemikøjxp øts nmøøtt n'ett.

57 Ja Dios Teety pøn ø xkajxp, ja' tmøøt'a̲jtp ja jujky'a̲jtin, ja'agøjxp øts njujky'aty; jøts nayide'en pøn øts nne'kx nni'jpy xjøø'kxip, nay øts køjxpxi y'etti.

58 Ja'abi tsa̲pkaaky øts idø'øn nnigajpxpy midi kida̲kp jap tsa̲jpjøtpy. Ka'ap yø ñayide'eni sa̲m ja tsa̲pkaaky midi meets ja m'a̲ptøjk ojts tkaydi, jødsyim ja ojts niduki'iyi yjadyimy'ookti; pønts tkaapy yø'øbi tsa̲pkaaky midi ø ndijpy, pya̲a̲tpts ja jujky'a̲jtin ja' xemikøjxp.

59 Jam idø'øn ja nwindsøn'a̲jtim Jesús yø yjade'embi ixpøjkin tya̲jky ma̲ ja ja̲a̲'y ñamyukyidi tsa̲ptøjkjotp, jam Capernaumit ka̲jpkøjxp.

Ya̲'a̲t ayuujk xukniją̲'wimp ja øchinaą̲'yin midi xemikøjxp

60 Kuts ja pyabøjkpitøjk jade'en tmadowdi ja ixpøjkin pøn jam wyinaty tpawidejttip ja nwindsøn'a̲jtim Jesús, jøts ja wya̲ndøø:

—Ku yø jade'en wya̲'a̲ñ, janch tsep yø' jøts yø yikupøkt; ¿pøn yø jade'en tijy ukmøjpiktą̲'a̲kip?

61 Xjats ja nwindsøn'a̲jtim Jesús tją̲'wiyii'ñ, jøts ku ja jade'en tjanch'ayoji ku ja wyinaty jade'en tø wya̲'a̲ñ, winets ja tyiktiiy:

—¿Yø' m'ayoojidip?

62 ¿Sa̲ mdejtit winets jøts ku ø nbatøjkinit nay jap ma̲ øts jap ijty ndsøøni?

63 Ja anmija̲'win ja' idø'øn jujky'a̲jtp; ¿ti yø ne'kx?, ka'ap yø ti wya̲'a̲ñ. Jøts ti jaty ø tø ngajpxy, yø' idø'øn ja Dios tyiy'a̲jtin'ajtpy, jøts yø' idø'øn yikjujky'a̲jtp xemikøjxp.

64 Jøts ja meets ixa winą̲a̲gin pøn yø tkajanchja̲'wip.

Tø dø'øn ja nwindsøn'a̲jtim Jesús ja wyinaty tnija̲'wiñi pøn jaty ja'adi pøn tkajanchja̲'widip, jøts ja' pøn ja køya̲kiyip.

65 Jøts ja yide'en yja̲a̲kwa̲a̲ñ:

—Ja'agøjxp meets jade'en nnøjmi jøts ku ø ka'ap pøn nugo aja̲wi xnimiñ, pøni ka'ap Dios Teety ja kø'øm xagidøki.

66 Winets may ja̲a̲'y myajtstuujtiniyi ja nwindsøn'a̲jtim Jesús, ka'ap ja t'ukmøøtwidejtnidi.

67 Xjats ja nwindsøn'a̲jtim Jesús ojts tyiktiy jøts ojts tnøjmi ja ñimakmajtskpi ja̲a̲'y pøn ja pyabøjkpi'ajtpy:

—¿Mnøjkxwa̲mip meets nayide'en?

68 Jøts ja Simón Pedro ja ojts yide'en y'adsøyi:

—¿Pønimts øø teety nja̲a̲ktyimñinøjkxp? Tum ja'ats me mgajpxpy midi xemikøjxp yikjujky'a̲jtp.

69 Tøts øøts yø njanchja̲'wiñi jøts nnija̲'wip øøts jøts ku me Cristo, ja Dios U'nk, midi jujky midi kunuu'kxy.

70 Winets ja nwindsøn'a̲jtim Jesús t'adsøøy:

—¿Ti kidi mee tø nwi'ixy nimakmajtsk? Ixats mee nidu'ugin miku'aty.

71 Ku dø'øn ja jade'en wyąąñ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús, ja Judas Iscariote dø'øn ja jade'en tyijpy pøn ja Simón myąjnkɨp, pø ja Judasxɨ ja wyɨnaty køyąkwąjnɨp, øy ɨdø'øn ja nɨmakmajtsk møøt yjaka'pxy ja pyabøjkpɨtøjk.

7

Ka'ap ja Jesús ja myɨgu'uk yjanchjąwɨyɨ

1 Xjats ku dø'øn ja jade'en wyɨnaty tø y'ukjaty, jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jam ja wyɨnaty wyɨdity Galileɨt etjotp. Judeɨt etjotp ɨdø'øn kyawɨdetwą'ąñ ku ja ja'ɨt jąą'y jam wyɨnaty yik'ookwą'ąñɨyɨ.

2 Jøts kumɨ ja xøøwts wyɨnaty tyimbyatpy midi ja israelɨt jąą'y tyundɨp ku ja tyik'øyɨdɨ ja wąxnaky, nayɨde'en sąm ojts y'ettɨ y'ąpteety jam abąk etjotp,

3 wɨnets ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja myɨgu'uktøjk ñɨmąąjyɨyøø:

—Ka'ap yą mdą'ąnt; jam mnøjkxt Judea, jøts ja mbabøjkpɨtøjk nayɨde'en jam m'ejxmɨyɨt są jaty mduñ.

4 Ku pøn ttsøky jøts yiknɨjąwɨt, ka'ap ja ti amaa'tsk ttuñ. Ejx mets yø jade'en xuñ. Tunts mets yø jade'en øy mądsoo, jøts mets yø øy pøn xuk'ext.

5 Nɨwɨne'enɨnxɨ dø'øn ja myɨgu'uktɨ ja kyajanchjąwɨyɨ.

6 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tnɨmąąy:

—Ka'anɨm øts ndiempɨ tpąąty jøts ø nnøjkxt; jøts meets, øy meets øy juunɨ mnøjkxt.

7 Ka' meets yą pøn mmɨ'ekɨyɨ; øts, yikmɨ'ajkɨp øts ja'agøjxp ku øts ja tukɨ'ɨyɨ nnɨgajpxy są jaty kya'øyjąą'y'ątɨ.

8 Nøjkxts mee m'atsxøbąąty; ka'ap ø nnøjkxt, kumɨ ka'anɨm øts njujky'ąjtɨn pyąąt'atyɨnɨm.

9 Kuts ja jade'en wyąąñ, jøts ja jamyɨ Galilea tyąąñ.

Ku ja Jesús ojts ñijkxy xø'ąjtpɨ

10 Xjats ku ja myɨgu'uk wyɨnaty tø choondɨ, jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús nayɨde'en ñijkxy mą wyɨnaty jam ja xøøw, øy ɨdø'øn ja ka'ap yjadyimñąnky'ijxyɨ jam mayjąą'yjotp. Yu'uch ɨdø'øn ja wyɨdity.

11 Jøts ɨdø'øn ja israelɨt jąą'y ja yjadyimy'ɨxą'ąyɨ ku ja xøøw tyuñɨ, yɨde'en ɨdø'øn ja wyą'ąndɨ:

—¿Mą net ja jąą'y midi Jesús nadyejɨp?

12 Jøts jam mayjąą'yjotp jam ja may pøn ja nɨmadyąjkɨyɨp. Pømbɨ jam nømp: “Øy jąą'yxɨ ja!”; jøts jadu'uk wyąmɨdɨ: “Ka'ap ja y'øyjąą'yɨ, nugo jąą'y ja twɨn'ɨiñ.”

13 Jøts ka'ap pøn nugo ająwɨ møk tnɨmadyą'ąktɨ ja'agøjxp ku ja israelɨt jąą'y wyɨndsøn jamdɨ, ja' ja chø'jkɨdɨp.

14 Kujkwą'kxnɨp ja xøøw wyɨnaty ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ jam tsąptøjkjotp, jøts ja jam yik'ɨxpøjk'okwąąñ.

15 Jøts ɨdø'øn ja israelɨt jąą'y ja ñɨgyumąąp tyimyjąwɨdɨ, yɨde'en ja wyą'ąndɨ:

—¿Sudso yø jadɨne'en tjaty, jøts ka'ats y'ɨxpikyɨ?

16 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús t'adsøøy:

—Yø ɨxpøjkɨn ka' øts yø nja'ajɨ, ja' yø' yja' pøn ø xkajxp.

17 Pønɨ jam pøngapøn, pøn jade'en ja tsojkɨn tjagyajp jøts tpadunwą'ąñ są Dios ttsøkyɨn, ñɨjąwɨpts ja' pønɨ kidi jamɨp øts n'ɨxpøjkɨn chøøñ mą Dios, uk kidi ngø'øm ja' øts jade'en ngajpxpy.

18 Pøn kyø'øm ja' nugo tkąjpxp, jade'en'ampy ja jade'en ttuñ jøts ja jąą'y ja yikmøjtøkɨyɨt; pønɨ pøn ttsojkp jøts tyikmøjtøkɨt ja Dios Teety yja' midi ja tø tkexy, tɨy janch ja wyą'ąñ, ka'ap ja tyąąyɨ.

19 ’¿Ti kidi ja yjanchɨ jøts ku meets ja Moisés ojts mmø'øyɨ ja kutujk? Jøts ka'ats nɨwɨne'enɨn xpadundɨ ja kutujk. ¿Tigøjxp ku xyik'ookwą'ąndɨ øts?

20 Jøts ja mayjąą'y ja y'adsoojɨyɨ:
—Pø tø mets mɨku' mdatøkɨyɨ; ¿pøn ɨdø'øn myik'ookwąjnɨp?
21 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tnɨmąąy:
—Tyimyja' ɨdø'øn ku tuk'ojkyɨ ojts jade'en n'adɨ'ɨch yąm yjapoo'kxɨnxøøwɨ, ja'ats mee mga'øyją'wɨp.
22 Ojts meets ja Moisés mdanɨgutujk'atyɨ jøts meets mutsk uną'jk ja chuujku'nk xjøptsuktuujtɨt midi yiktejp circuncisión (øy ja tyeety'ąptøjk ja tjayiktso'ondą'ąky, pø nɨgɨdi ja'ajɨpxɨ ja kø'øm tyiktso'ondąkp), ¿tigøjxp meets ja mutsk mixyuną'jk xuujnɨ ja circuncisión wan tjapoo'kxɨnxøøwɨ?
23 Jabɨ mduujnɨpts meets ja mutsk mixyuną'jk ja circuncisión øy ja poo'kxɨnxøøwɨ, ¿ti kuts øts ja xamɨ'ąmbiky ku øts ja jąą'y amuum tø nyiktsø'øky ku poo'kxɨn xøøw?
24 Kidi meets øy sągasą mbayø'øy pønɨ są øy tigati x'ejxtɨ. Ku mbayø'øwyą'ądɨt, yikxon xu'undɨt tɨy'ąjtɨngøjxp.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy pøn ja kajxɨp

25 Xjats wɨnąągɨn pøn wyɨnaty tø choondɨ jam Jerusalén, jøts ñay'amɨdoojɨñąxwą'jkɨdøø:
—¿Kidi ja'ajɨp yø' midi yik'ɨxaapy, midi yik'ookwąndɨp?
26 Łxats yø kyajpxy mayjąą'y agujky, mąts yø pøn są kyanɨmą'ąñɨyɨ. ¿Wan ndejɨn kudunktøjk tjantyimyjanchjąwɨdɨ yø'øbɨ jąą'y jøts ku yø Cristo?
27 Jabɨ wą'ątsxɨ adøm yø nnɨją'wam mą yø chøøñ; kuts ja Cristo mye'ent, ka'ats ja yiknɨjąwɨt pønɨ mą ja choont.
28 Ja'ayɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja jade'en ojts tmadøy, pø ɨxamxɨ ja wyɨnaty tsąptøjkjotp yik'ɨxpiky, xjats ja møk wyąąñ:
—¡Aaa wą'ąts tam meets x'ijxy'aty, jøts mnɨją'wɨp tam meets yø' pønɨ mą ø ndsøøñ! Kidits ngø'ømwɨnmąą'ngyøjxpɨpxɨ ø nmiñ, ja' ø xkajxp jøts øts ja ngudanɨt midi dø'øn tyimyjanch'ąjtp, midi mee mga'ijxy'ajtpy.
29 Wą'ąts øts ja n'ijxy'aty kumɨ jam ø ndsøøñ, ja'ats ø xkajxp.
30 Wɨnets ja ojts tjadyimyja'ukmątswą'ąndɨ jøts ja ttsu'umdɨt; nɨka'apts ja ojts pøn ñɨxąjɨyɨ kumɨ ka'anɨm ja wyɨnaty xyøga'pxy.
31 Jamts ja maydɨ pøn ja janchją'wɨyøø, pøn wąndɨp:
—Ku ja mye'ent ja Cristo, ¿ti mɨlągrɨ'ąjtɨn ja jawaanɨ yjąąktyimdyu'unt, ti ti yø jąą'y yąm kyatumpy?

Ku ja fariseotøjk t'ana'amdɨ ja chąptøjk jøts ja Jesús yikmątst

32 Xjats ja fariseotøjk tmadowdɨ są jaty ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja jąą'y ñɨmadyą'ągyɨyɨ; wɨnets ja t'ana'amdøø ja tsąptąjk pøn tump jap tsąptøjkjøtpy, jøts tyimyikmątst ja nwɨndsøn'ąjtɨm. Ja teetywɨndsøn ɨdø'øn ja jade'en møøt y'adø'øtstɨ.
33 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyąąñ:
—Tyimyjawaanɨ meets yąm njąąkwɨndsøønɨ, jøts øts ja n'awɨmbejtyɨnɨt pøn ø tø xkexy.
34 Xjadyimyja'ɨxą'ąp meets, ka'ats mee mą xpąątt. ¿Ja ti ja meets jap mnøjkxt mąts jap n'ett?
35 Xjats ja israelɨt jąą'y agø'ømyɨ ñayiktøøbɨnąxwą'jkɨdøø:
—¿Mą dø'øn yø ñøjkxwą'ąñ, sudso dø'øn yø wyą'ąñ jøts ku adøm yø nga'ukpąąjtna'ant nɨmą? ¿Wan yø ndejɨn jam tnɨnøjkxwą'ąñ ja israelɨt jąą'y pøn jadi'iñɨ tø yø'øwyą'kxnɨdɨ, møøt tø ñamyɨdøjknɨyɨdɨ ja griegɨt jąą'y? ¿Ja' ndejɨn yik'ɨxpøkwampy?
36 ¿Ti dø'øn yø jade'en tyijpy ku yø jade'en tø xnɨmą'ąyɨn ku wyą'ąñ: "Xjadyimyja'ɨxą'ąp meets, ka'ats mee mą xpąątt, ja ti ja meets jap mnøjkxt mąts jap n'ett"?

Ja kunuu'kxy jujky'ąjtɨn midi ja Jesús yajkpy

37 Ja yjadu'ukpɨ xøøw midi ja xøøw tyamɨgugøjxɨnɨp, ja' ɨdø'øn ja tyimy'ukmøjnąjxnɨp, wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyą'kukɨyɨɨ'ñ, jøts ja møk'ampy wyąąñ:

—Pøni pøn ja kunuu'kxy jujky'ajtin ttsojkp jade'en sam ndøøjtsant, wants ø xnimiñ jøts ø nmo'ot.
38 Pøni pøn ø xjanchja'widip, jade'ents ja yjattit sam wya'añ ja nøky jøts ku ja jam y'anmija'winjotp jade'en myu'ut ja nøø midi yikjujky'ajtp xemikøjxp.
39 Jade'en idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesús tjatijy, pøni pøn ja janchja'wiyip, ja'ats ja Espíritu Santo pyaattip; ka'anim idø'øn ja Espíritu Santo wyinaty myiñ, kumi ka'anim ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tmimadakixy ja ayo'on jøts chajpatt.

Ku ja jaa'y ojts ñawyanwa'kxniyidi ja nwindsøn'ajtim Jesús køjxp

40 Xjats jam mayjaa'y agujkp winaagin wyandøø, ku ja jade'en ojts tmadowdi:
—Tyimyjanchja'adam idø'øn yø jaa'y ja Dios kyugajpxy midi idø'øn yik'awejxp.
41 Jøts jadu'uk wyamidi:
—Ja Cristo yø'.
Jøts wyenkpi wyamidi:
—¿Sudso ndejin ja Cristo jam kyaxø'økt Galilea?
42 Yide'ents jap nøkyijxpy jaabyety wya'añ jøts ku ja rey David ja' y'apjaa'y Cristo'atp, jøts ku ja jam choont Belén, nay jam ma ja David y'ijty kyugajpi.
43 Xjats idø'øn ja jaa'y jade'en ñawyanwa'kxniyidi ja nwindsøn'ajtim Jesús køjxp.
44 Jam winaagin pøn ja tjadyimy'ukmatswandøø, nika'apts jade'en pøn y'adiijch.

Ku ja windsøndøjk ojts tkajanchjawidi ja Jesús y'ayuujk

45 Jøts ja tsaptajktøjk ojts wyimbejtnidi ñøjkxnidi ma ja fariseotøjk jam wyinatyi møøt ja teetywindsøndøjkti, ja'ats ja ojts ñiimxyidi:
—¿Tigøjxp ku tø xkayikmendi?
46 Jøts ja tsaptajktøjk y'adsowdi:
—¡Ka'anim ma pøn jade'en kyajpxy sam yø jaa'y kyajpxyin!
47 Winets ja fariseotøjk ja ñimaajyidøø:
—¿Meebaat nayide'en tø myikwin'øø'nidi?
48 ¿Ti tø adøm winaagin ja nwindsøn t'ukjanchjawidi, uk tø ja yjawi tu'ugin ja fariseit t'ukpabøkti?
49 Yø mayjaa'dyi pøn tkamøja'widip ja kutujkin, yø' kawindiy'ajttip ku ja tpabøkti.
50 Ja Nicodemo pøn ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts koots ñinijkxyi, nay ja fariseit ja', ja'ats ja myigu'uk ojts tnøjmi:
51 —Jade'en sam adøm ja ngutujk tyikutujkyim, ka' pyaat'atyi jøts adøm jaa'y ja ayo'on ndyimdyanigajpxkojin ku ja ka'anim nmadø'øyindi jawyeen pøni ti dø'øn ja tyumpy.
52 Jøts ja ojts yide'en yik'adsøy:
—¿Nayi Galileit jaa'y mets? Ixpøk waani ja Dios kyajpxy jøts xnijawit jøts ku ni tu'uknim ja Dios kyugajpxy jam kyayiknijawinim Galilea.

Ja ka'ødyø'øxy

53 Jøts ojts ñøjkxnidi ma jaty pøn tyøjk.

8

1 Jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús jam ja ojts ñijkxy Olivos kojpkøjxp,
2 xjats ku yjajtaajky kyimjabom, winets ja ojts ñijkxy jam tsaptøjkjotp. Jøts ja jam øy pøn ñimejniyøø, winets ja y'ixaajky jøts ja yik'ixpøjktøjkiyii'ñ.
3 Jøts ja kajpxwejpitøjkti møøt ja fariseotøjkti, ja' ojts twaamendi tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja myigu'uk ñiyaa'y myøøt'ajtip. Jøts idø'øn ja jam ojts yikpiktaaky mayjaa'y agujkp pøn jaty jam wyinatyi,
4 jøts ja tnimaadyi ja nwindsøn'ajtim Jesús:
—Windsøn, jap ya'at tø'øxyøjk tø tyimyikubaadi ku ja myigu'uk ñiyaa'y tmøøt'ajti.

5 Yikutujkpy ja Moisés kyutujk jøts adøm yø'øbɨ tø'øxyøjk ngą'tspa'oo'kɨnt. ¿Są me m'ukwą'ąñ?
6 Jade'en'ampy ɨdø'øn ja ojts jade'en wyą'ąndɨ jøts ja tkajpxy'ejxwą'ąndɨ, jøts ja jade'en tigati ttukpøky'ątwą'ąndɨ. Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyɨndąąjky, jøts ja ojts ja kyøtsą'jx ttajaabyɨnąxwą'jky ja nąąjx.
7 Jøts kumɨ yiktɨɨbyøjk'adøtsp ja', wɨnets ja kyookukɨyɨɨ'ñ jøts ja tnɨmąąy:
—Pønɨ jam pøn kapøkmyøøt, wan ja jawyeen tkonjɨ'ɨky ja tsąą jøts ttaką'ątst yø tø'øxyøjk.
8 Jøts ja nayɨde'eñɨm ñąxkoogojmɨ, ja nąąjx ja yjay'adɨchpy.
9 Jøts ku ja ojts jade'en tmadowdɨ, jøts ja yjanchnabyøkyjąwɨyɨdøø, jøts ja ojts wyą'kpɨdsømnɨdɨ nɨdu'uk jaty. Ja møjąą'dyøjk jawyeen pɨdsømnɨdøø; xjats ku ja wyɨnaty tø pyɨdsømgøxtɨ, jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús nadyu'uk tyąąñ møøt ja tø'øxyøjk.
10 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús kyookukɨyɨɨ'ñ jøts ojts t'ixy ku ka' pøn, ja tø'øxyøjkyɨ jap wyɨnaty, jøts ja tnɨmąąy:
—¿Mą net ja'adɨ pøn mnɨ'øø'nɨyɨdɨp? ¿Ka' pøn są tø mdunɨyɨ?
11 Jøts ja ñɨmąąjyøø:
—Ka' wɨndsøn'ąjtɨm pøn.
Jøts nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tnɨmąąy:
—Nɨ øts mets są ngatu'unt. Nøjkxnɨ, kidi m'ukpojkpɨtunɨ.

Ja Jesús xyikująjɨmp xyikudøø'kxɨmp

12 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ojts jadɨgojk tmɨgajpxy ja mayjąą'y, jøts ja tnɨmąąy:
—Øts tu'uk tu'uk ja nąxwii'ñɨt jąą'y nyikująjtąąjkɨp nyikudøø'kxąąjkɨp; pønɨ pønts ø xjotmay'ąjtp, pønɨ pøn øts ja nja' xpabøjkɨp, ja'ats ɨdø'øn yikmo'op ja wejɨn ja kajɨn jøts ja tyukpąądɨt ja kunuu'kxy jujky'ąjtɨn, nɨjuunɨ ja wɨmbeets kugoots kyająttɨt.
13 Wɨnets ja fariseotøjk ja ñɨmąąjyøø:
—Kø'øm mets jam øy mnąnktyɨɨdyøkɨyɨ, ka'ap yø mą tyuñ.
14 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Jade'en są ø nwą'ąñ, tump yø' øy ø kø'øm nnąnktyɨɨdyøkɨyɨ. Øts ja nnɨją'wɨp mą ø ndsøøñ jøts mą ø nnøjkxt. Meets, ka' xnɨjąwɨdɨ pønɨ mą ø ndsøøñ uk pønɨ mą ø nnøjkxt.
15 Jade'en meets øy ti xpayø'øy sąm ja nąxwiiñ'ąjtɨn ja kyutujkɨn. Ka'ap øts øy pøn ti ndabayø'øy;
16 jøts kuts nbayø'øty øts, tɨy øts ja ndɨɨdyu'unɨn nbɨktą'ąkt, kumɨ ka' ø nadyu'uk ndɨɨdyu'unt, nayɨde'en øts ja møøt ndɨɨdyu'unt ja nDeety pøn ø xkajxp.
17 Jade'en jap kyøxją'ąyɨ jap nøkyjøtpy midi mee mgutujk'ajtpy, ku ja testigɨ'ąjtpɨ namajtsk tum jade'en wyą'ąndɨ, ja'ats ɨdø'øn yja' yikjanchjąwɨdɨp.
18 Jade'ents øts yąm kø'øm nañɨdestigɨ'ąjtɨp, jøts jadu'uk ja nDeety pøn ø xkajxp, ja' ø xnɨdestigɨ'ąjtp.
19 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm yiktɨɨbyɨjky:
—¿Mą dø'øn ja mDeety?
Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús t'adsøøy:
—Meets, ka' mee xnɨjąwɨ, jøts nɨ ja nDeety mee xkanɨją'wɨyɨ; ku øts jeexyɨp xnɨjąwɨdɨ, mnayɨnɨją'wɨdɨpts meets jeexyɨp ja nDeety.
20 Jade'en ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyąąñ ku ja ɨxam wyɨnaty yik'ɨxpiky jam tsąptøjkjotp, mą ja lɨmunsɨ meeñ wyɨnaty ja ñɨgajuun. Nɨka'apts ja ojts pøn myachɨ, kumɨ ka'anɨm ja wyɨnaty xyøga'pxy.

Nømp ja Jesús: "Ka'ap meets jap mɨbąąt mnijkxy pønɨ mą ø nnijkxy"

21 Jøts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tnɨmaagyojmɨ ja mayjąą'y:
—Nøjkxnɨp øts, øy mee xja'ɨxą'ąt mɨ'ookpts meets yø mbøky; jap mą ø nnijkxy, ka'ap meets jap mɨbąąt mnøjkxt.

22 Wɨnets ja israelɨt jąą'y wyąndøø:
—¿Wan yø ndejɨn ñąnkpya'ookwą'ąnɨyɨ, patyts yø wyą'ąñ ku adøm jap nganøjkxɨn mą yø ñijkxy?
23 Jøts nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ñɨmąąjyɨdøø:
—Meets, yą mee mdsøøñ, yą mee mgaxɨ'ɨky; øts, jam ø køjxp ndsøøñ. Yą mee mnąxwiiñ'aty, øts ka'.
24 Paty meets ɨdø'øn nnøjmɨ jøts ku mbøky xmɨ'ooktɨt; ku ka' xjanchjąwɨdɨ pønɨ pøn øts, mmɨ'ooktɨpyɨmts ɨdø'øn ja mbøky jade'en.
25 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús yiktɨɨbyɨjky:
—¿Pøn mets ɨdø'øn?
Jøts nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús t'adsøøy:
—Jaayɨm øts yø nnɨgajpxy ity ku nyik'ɨxpøjktøjkɨyɨɨ'ñ.
26 May øts ja wɨnmąą'ñ njagyepy midi ø ngąjpxwampy, jøts mee nbayø'øwyą'ąñ nayɨde'en. Tɨy'ąjtɨngøjxp ja kyajpxpy pøn ø xkajxp, jøts pønɨ są ø nnøjmɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y, jade'en øts ɨdø'øn ja tø nmadøy jøts ku ja jade'en wyą'ąñ.
27 Ka'apts ja tją'gyukɨdɨ jøts kudam ja ja' yiknɨgajpxy ja Dios Teety.
28 Ja'agøjxp ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:
—Ku meets jam kruskøjxp xpɨktą'ąkt, jaanɨmts meets x'ejxkąpt jøts ku øts ɨdø'øn ja wyɨnaty są tø nwą'ąñ, jøts ku ka' ja ngø'ømwɨnmąą'ñ nyiktuñ; ja'ayɨ øts ɨdø'øn ngajpxpy midi øts ja nDeety tø xuknɨjąwɨ.
29 Pøn øts xkajxp, møøt øts ja n'ity; ka' øts ja nDeety nadyu'uk xmajtstu'uty, pø tum ja'axɨ ø ndumpy midi ja tyajotkujk'ajtpy.
30 Ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jade'en ojts wyą'ąñ, wɨnets may jąą'y ja ojts yjanchjąwɨyɨ.

Ka' nduknąxa'amp, jaa ja Dios yja' jøts ja mɨku' yja'

31 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tnɨmąąy ja israelɨt jąą'y pøn ja wyɨnaty tø yjanchjąwɨyɨ:
—Pønɨ mnadyamɨyojxɨdɨp tu'ugyɨ są ɨxa nnøjmɨdɨ, meetspɨts ɨdø'øn tɨy xjantyim-byabøjkpɨ'ątp;
32 wɨnets ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ xnɨjąwɨdɨt, jøts ja myik'awą'ątspɨdsømɨdɨp.
33 Jøts ja ojts yɨde'en t'adsowdɨ:
—Ja Abrahamxɨ øøts ndeety'amøjɨp, jøts ka'anɨmts øy pøn wɨndi xyiktuñ nugo ająwɨ. ¿Sudsots me mnimy jøts ku øø n'awą'ątspɨdsø'ømt?
34 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tnɨmąąy:
—Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ ku mee nnøjmɨ, nɨdukɨ'ɨyɨ pønɨ pøn pøktyundɨp, ja pøky ja ñamyayɨ yja'bøjknɨp. Pøkpyatki'py ja ñamyayɨ y'ejtnɨdɨ.
35 Tu'uk ja tumbɨ pøn yikøjø'ømɨt'ąjtnɨp, ka'ap ja nayɨde'en ja kutujk tjagyepy sąm ja jąą'y ja y'u'nk y'unąjk tjagyepyɨn.
36 Jade'ents øts ja Dios Teety x'U'nk'aty jøts ku mee nyik'awą'ątspɨdsø'ømt, xemɨkøjxpts ja jade'en.
37 Øy meets ja Abraham xja'ąądsɨ xjakojpkɨ, xyik'ookwąmpts meets nayɨde'en wɨnąągɨn, ja'agøjxp ku meets ø n'ayuujk xkagupøjkɨ pønɨ są njawą'ąñ.
38 Pø ja'ats ø ngajpxpy midi øts nDeety tø xukjaty; jøts ku meets, pø ja'axɨ mee nayɨde'en mbadumpy midi meets mdeety mdanɨ'ana'amɨp.
39 Jøts ja ojts yik'adsøy:
—Ja Abraham øø ndeety'amøjɨp.
Yɨde'ents ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:
—Ku meets jeexyɨp ja Abraham mjanch'u'nk'atyɨyɨ mjanch'unąjk'atyɨyɨ, nayɨde'en meets jeexyɨp mjąą'y'aty sąm ja ojts yjąą'y'atyɨn.
40 Nɨ jade'ents, o meets ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ tø njadukmadøy sąm øts Dios Teety ja tø xjadukɨjąwɨn, ne'egɨ xyik'ookwąmp meets. ¡Nɨ ja Abraham ojts jade'en kya'adɨ'ɨch sąm meedsɨn!

41 Nayɨde'en mee m'adɨ'ɨch sa̱m ja mdeety y'adɨ'ɨchɨn.
Wɨnets ja wya̱ndøø, jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús yiknɨma̱a̱y:
—Ka'ats øøts jadi'iñɨ ngaxɨ'ɨky; ja Dios øø tu'ugyɨ nDios Teety'ajtpy.
42 Wɨnets ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja tnɨma̱a̱y:
—Ku jeexyɨp ja Dios Teety xDios Teetyja̱wɨdɨ, xtsojkp meets jeexyɨp, pø jamxɨ ø ndsøøñ ma̱ ja Dios jam ku øts ɨxya̱m nya̱a̱'aty. Kidi ngø'ømwɨnma̱a̱'ñɨpxɨ ø nmɨmimpy, pø ja Diosxɨ ø xkajxp.
43 ¿Tiku wɨne'enɨn mguidyimyja̱'gyukɨdɨ sa̱ ø njawa̱'a̱ñ? Ka' xtyimyadoowa̱jnɨdɨ ja ngajpxy ja n'ayuujk.
44 Ja mɨku' ja' mee mdeety'ajtpy; ja' mee mgøjø'ømɨt'a̱jtɨp jøts ja' mdunwa̱ndɨp ti jaty ja ña̱nktyunwa̱jnɨp. Tso'onda̱'a̱gyɨp ja mɨku' yikja̱a̱'y'oo'knɨbøjkɨnɨ. Nɨjuunɨ ja tkayiktuñ ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ, jøts nɨjuunɨ tɨy janch kyakajpxy. Ku ja tya̱a̱y'aty, jade'eñɨ ja kyajpxy sa̱yɨm ɨdø'øn ja myɨku'atyɨn, ja'agøjxp ku yjantyimdya̱a̱yɨ, jøts ja' ɨdø'øn tnɨwɨndsøn'a̱jtp ja ta̱a̱y'a̱jtk ja wɨn'øø'nk.
45 Kuts øts ya̱m tɨy janch njawa̱'a̱ñ, ka'ats meets ø xmɨbiky.
46 ¿Pøn jam wɨna̱a̱gɨn ukwa̱'a̱nwa̱mp jøts ku øts pøky nmøødɨ? Kuts tɨy janch nwa̱'a̱ñ, ¿tigøjxp ku ø ka' xjanchja̱wɨdɨ?
47 Pøn Dios ja'a̱jtɨp, myadoowa̱jnɨp ja' ja Dios y'ayuujk; jøts kumɨ ka'ats meets Dios mja'atyɨ, patyts meets ja ka' xpatmadoowa̱jnɨ ja y'ayuujk.

Jaayɨm ja Cristo ku ja Abraham yja'a̱jty

48 Xjats ja israelɨt ja̱a̱'y ja ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—Tyimdyɨyɨmxɨ øøts ɨdø'øn njadyimyjawa̱'a̱ñ ku øø nnimy jøts ku me msamarɨɨtja̱a̱'yɨ, jøts ku ja mɨku' tø mdatøkɨyɨ.
49 Jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja ojts yɨde'en t'adsøy:
—Nɨwɨne'enɨn øts mɨku' xkadatøkɨ. Ja' øts ja'ayɨ ndumpy jøts øts Dios Teety nwɨndsø'øgɨ, ja' mee xkadamøj'ejxp.
50 Ka'øtsɨp ngø'ømja' n'ɨxaapy, øyɨ ja yjajaa'ajɨ pøn øts nja' x'ɨxa̱a̱jyɨp. Ja'ats tpayø'øpy pøn ødyump ka'ødyump.
51 Jøts janch øts ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ, pønɨ pøn tmøjpɨkta̱kp sa̱ ø nwa̱'a̱ñ, nɨjuunɨ ja kya'ooktɨt kyawɨndɨgø'ødyɨt.
52 Wɨnets ja israelɨt ja̱a̱'y ja y'adsoojɨyøø:
—Tønɨmts øøts ɨnet ya̱m ndyimyjanchja̱wɨnɨm jøts ku ja mɨku' tø mjanchtatøkɨyɨ. Sa̱ ja Abraham tø y'øøky møøt nɨdukɨ'ɨyɨ ja Dios kyugajpxtyɨ, jøts me mwa̱'a̱ñ: "Pønɨ pøn tmøjpɨkta̱kp sa̱ ø nwa̱'a̱ñ, nɨjuunɨ ja kya'ooktɨt kyawɨndɨgø'ødyɨt."
53 ¿Ti me ndejɨn mja̱a̱ktyimdyajɨnajxpy jøts ku ka' myajada̱'a̱ky øøts ja ndeety'amøj Abraham? Sa̱ ja y'ø'jky jøts sa̱ nayɨde'en y'oo'ktøø ja Dios kyugajpxy, ¿pønts mets ɨdø'øn mdsaañadyɨjyɨ?
54 Jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Ku ø kø'øm nna̱nkmyøjtøkɨwya̱'a̱nɨt, ka' ma̱ tyuñ øts ja ngø'ømja'. Ja Dios Teetyts ja' ø xyikmøjtøjkɨp midi mdejttɨp jøts ku ja' xDiosɨdɨ.
55 Meets, ka' meets ja xnɨja̱wɨdɨ. Øts, wa̱'a̱ts øts ja nnɨja̱wɨ, jøts ku ø nwa̱'a̱nt jøts ku øts ja ka'ap nnɨja̱wɨ, janchtyimdya̱a̱y øts ɨdø'øn wyɨnaty nayɨde'en sa̱m meedsɨn. Njanchtyimñɨja̱'wɨpts øts ja' jøts nmɨmadøøpy øts ja' pønɨ sa̱ ja wya̱'a̱ñ.
56 Jøts ja Abraham, pøn meets ɨdø'øn m'a̱a̱dsɨdɨp mgugojɨdɨp, xaxonda̱a̱jk øts ja' ku tnɨja̱w'aty kuts nmenwa̱'a̱ñ ya̱ na̱xwiiñ; x'ejx øts ja' jøts janch øy tsuj ja ñayja̱wɨyɨ.
57 Wɨnets ja israelɨt ja̱a̱'y tnɨmaadyøø ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús:
—Nɨ kyaja̱'a̱tynɨm ja mjumøjt wɨxijkxmya̱jk, ¿jøts mjanch'uknimy jøts ku ja Abraham tø x'ixy?
58 Xjats ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús t'adsøøy:
—Tɨy janch ɨdø'øn nwa̱'a̱ñ, jøts ku øts jaayɨm wyɨnatynɨ ku ja Abraham kyaxɨ'jky.

59 Wɨnets ja tnɨxą̄jɨdɨ ja tsą̄ą̄ jøts ja ttaką̄'ą̄tswą̄'ą̄ndɨ ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús; nayu'jtsɨ ja', jøts ja ojts pyɨdsømnɨ jam tsą̄ptøjkjotp, jam ja mayjąą̄'y ja ttanąjxy, jøts ja ojts jade'en cho'onɨ.

9

Ku ja Jesús ojts tyikwɨn'ejxwa'kxy ja wɨnąp jąą̄'y

1 Xjats ku ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús jam wyɨnaty ñaxy, wɨnets ja ojts t'ixy tu'uk ja yą̄ą̄'dyøjk pøn wyɨnaty wɨnąp, jade'en ja tyimgye'exy.

2 Jøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ja pyabøjkpɨtøjk ñɨmą̄ąjyɨyøø:

—Wɨndsøn, ¿sudso yø jąą̄'y jade'en wɨnąp tø kye'exy? ¿Jade'en ɨdø'øn n'ukwą̄'ą̄nɨnt, ja tyeety ɨdø'øn ndejɨn jantyimbyøkmyøøttɨ, uk kyø'ømbøky ɨdø'øn yø jade'en tuujnɨp?

3 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús ja ñɨmą̄ąjyɨdøø:

—Kidi kyø'ømbøkyɨp yø jade'en kyuwanjąjtɨp, jøts nɨgɨdi ka'ap tyeety yø tpøkyɨ; jade'en'ampy ɨdø'øn yø jade'en yjaty, jøts yø' ñɨkøjxp yiktuk'ejxtɨt øy pøn midi ja Dios tyu'ump.

4 Wants øts ja tyunk tjąą̄ktyimdyuujnɨ jąą̄ktsojknɨm; jotmøñ ø n'ukugoodsɨñɨt kuts ja wyɨnaty ja tyunk ngatungøjxɨ pøn ø xkajxp.

5 Pønɨ wɨne'enɨn ø njąą̄ktsøønɨ yą̄ nąxwiiñ, njąą̄ktyimdyu'umbyɨmts øts jade'en sąm ja jąj kyująjy kyudɨɨ'kxy. Jade'en øts ja nąxwii'ñɨt jąą̄'y ñamyayɨ nyikująjtą̄ągɨdɨt nyikudøø'kxą̄ągɨdɨt.

6 Kuts ɨdø'øn ja jade'en wyą̄n'abąjtɨyɨɨ'ñ ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús, jøts ja ojts chujy tyiknąxkɨdą̄'ąky jam nąxkøjxp, jøts ja nąąjx ja yii'nɨm ojts ttamɨmo'otsyø'øyɨ ja chujy. Mo'ontsu'nk tyik'øyɨyɨɨ'ñ, ja'ats ja ojts yiktawɨnjąą̄xy ja wɨnąp jąą̄'y.

7 Jøts ja tnɨmą̄ąy:

—Nøjkx m'atsnawyɨmbujyɨ jam nømu'utjotp midi yiktejp Siloé —jade'en ɨdø'øn ja Siloé y'ayukpɨdsimy: ja' pøn tø yikexy.

Xjats ja wɨnąp jąą̄'y jam ojts ñɨjkxy jøts ja ojts ñawyɨmbujyɨ, jøts ku dø'øn ja ojts wyɨmbijty, wɨn'ejxnɨp ja'.

8 Wɨnets ja jąą̄'dyɨ pøn ja jam myɨgujøønɨp myɨgudøjkɨp, jøts ja'adɨ pøn jaty ja wyɨnaty tø y'ijxyɨyɨ jøts ku ja wyɨnąpɨ, ja'ats ɨdø'øn wą̄ndøø:

—¿Kidi ja'ajɨp yø' pøn ja y'ijty xumɨ'ɨxą̄kp, pøn ja y'ijty xumɨlɨmunsɨ'amɨdoop?

9 Jam wɨnąą̄gɨn wyą̄ndɨ:

—Janch ja' yø'.

Wɨnąą̄gɨn ja wyą̄mɨdɨ:

—Ka'ap ja yø'øjɨ, jantyimñayɨde'en tam tyimy'ixy.

Kø'ømts ja jąą̄'y yɨde'en wyą̄ąñ pøn wyɨnaty tø wyɨn'ejxwa'kxy:

—Pø øtsɨmpts ja'.

10 Wɨnets ja yiktɨɨbyɨjky:

—¿Sudsomts yø mween tø yjaty, pø mwɨn'ejxnɨpts yjąwɨ?

11 Jøts ja t'adsøøy:

—Yø jąą̄'y midi Jesús txøøw'ą̄jtp, yø' mo'onts tø tyik'øyɨ jøts øts ja tø xawɨnjąą̄xy, yɨde'en ø xnɨmą̄ąy: "Nøjkx m'atsnawyɨmbujyɨ jam nøø'agø'øm midi yiktejp Siloé." Xjats ø tø njanchnijkxy jøts kuts ø tø nnawyɨmbujyɨ, jøts øts yø nween tø y'ejxwa'kxy.

12 Jøts ja ojts tjąą̄kyiktøwdɨ:

—¿Mą̄ net ja jąą̄'y?

Jøts ja tnɨmą̄ąy:

—Ka' nnɨjąwɨ.

Ku ja fariseotøjk tyiktøwdɨ ja wɨnąp jąą̄'y sudso wyɨn'ejxwa'kxy

13 Wɨnets ja ojts twą̄ą̄nøjkxtɨ mą̄ ja fariseotøjk jamdɨ.

14 Tyimbyoo'kxɨn xøøwts ɨdø'øn wyɨnaty ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús tyik'ø'yɨyɨɨ'ñ ja
mo'onts midi wyɨnaty tø ttuktatsø'øky ja wɨnąp jąą'y,
15 paty ja fariseotøjk jam ttɨɨbyøjkojmɨdɨ ja jąą'y sudso'ampy ɨdø'øn ja wyeen ja wą̈'ą̈ts
y'ejxnɨ. Jøts ja y'adsojɨmbijty ja':
—Mo'onts øts ja tø xawɨnjąąxy, xjats ø tø nwɨmbujy, paty øts ɨxyą̈m wą̈'ą̈ts n'ejxnɨ.
16 Wɨnets wɨnąągɨn ja fariseotøjk wyą̈ndøø:
—Ja jąą'y pøn jade'en tø y'adɨ'ɨch, ka' ɨnet Dios ja tja'ajɨ, kumɨ ka'ap ja twɨndsø'øgɨ ja
poo'kxɨn xøøw.
Jøts wɨnąągɨn wyąą̈mɨdɨ:
—¿Sudso mɨlą̈grɨ'ą̈jtɨn ja ndejɨn jade'en ttu'unt, pønɨ janch pojkpɨtumbɨ jąą'y tam ja
wyɨnaty?
Jøts agø'ømyɨ jade'en ñawyą̈nwą̈'kxnɨyɨdɨ ku kyanagyupikyɨdɨ,
17 jøts ja jadɨgojk tyiktøøgojmɨdɨ ja jąą'y pøn wyɨnaty wɨnąp uk'ejt:
—¿Jøts mets, są̈ mets ɨdø'øn mwą̈'ą̈ñ, pøn ɨdø'øn yjąwɨ ja jąą'y midi tø
myikwɨn'ejxwa'kxyɨyɨ?
Jøts ja wyąą̈ñ:
—Øts wą̈mp, Dios ja' kyugajpxy.
18 Jøts ja israelɨt jąą'dyɨ ka'ap ɨdø'øn ja tjanchjąwɨwyą̈'ą̈ndɨ ku dø'øn ja jąą'y y'ijty
wyɨnąpɨ, jøts ku ja tø wyɨn'ejxwą̈'kxnɨ. Yiknajtswąą̈'wɨyɨbąą̈t ja tyeety ja tyąą̈k,
19 jøts ja ojts tnøjmɨdɨ:
—¿Meets ɨdø'øn yą̈'ą̈t mmą̈jnk? Janch wɨnąp ɨdø'øn yø tø kyaxɨ'ɨky, pø mnømdɨpxɨ.
¿Sudso'ampyts yø wą̈'ą̈ts wyɨn'ejxnɨ?
20 Wɨnets ja u'nkteety y'adsoodøø:
—Sudsomts øøts yø n'u'nk nganɨjąwɨt, pø wɨnąpxɨ dø'øn yjanchke'exy.
21 Nɨ øø nganɨjąwɨ sudso'ampy yø tø wyɨn'ejxwa'kxy, jøts nɨja' øø nganɨjąwɨ pønɨ pøn
yø tø yiktsojkxɨyɨ yø wyeen. Yiktøwdɨ jade'en kø'øm; pø møjąą'ñɨxɨ yø', wan kø'øm
mdukmadøyɨdɨ.
22 Jade'en'ampy ɨdø'øn ja tyeety tyąą̈k ojts jade'en wyą̈'ą̈ndɨ, tsø'jkɨdɨp ja', pø tøxɨ
ja israelɨt jąą'y wyɨndsøndɨ wyɨnaty tkajpxy'ą̈jtnɨdɨ, ku ja abiky yikpɨktą̈'ą̈ktɨt pønɨ pøn
wą̈mp jøts ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús Cristo'aty, midi ja Dios tkajxp.
23 Paty ja møjąą'y wyą̈ndøø: “Yiktøwdɨ kø'øm, pø møjąą'ñɨxɨ yø', wan kø'øm tnɨgajpxy.”
24 Wɨnets ja israelɨt jąą'y twąą̈dsowdɨ jadɨgojk ja jąą'y pøn ɨdø'øn y'ijty wɨnąp, jøts ja
ojts tnøjmɨdɨ:
—Tukmadook øøts tɨy janch są̈m Dios t'ijxyɨn; jade'en øøts yø nnɨjąwɨ jøts ku yø
pyojkpɨtumbɨjąą'yɨ pøn tø myiktsø'øgyɨ.
25 Jøts ja t'adsøøy:
—Ka'ap øts yø nnɨjąwɨ pønɨ pøn yø', pønɨ pojkpɨtumbɨ jąą'y uk kapojkpɨtumbɨ jąą'y yø'.
Yø'øyɨ øts nnɨją̈'wɨp jøts ku øts y'ijty nwɨnąpɨ, ɨxyą̈m wą̈'ą̈ts ɨxyą̈m nwɨn'ejxnɨ.
26 Jøts ja tyiktøøgojmɨdɨ:
—¿Są̈ ja tø mduñɨ? ¿Są̈ ja tø ttuñ jøts ku ja tø myikwɨn'ejxwa'kxyɨyɨ?
27 Jøts ja yɨde'en t'adsøøy:
—Tø meets ja njadukmadøy jøts meets ja ka' xmøjpɨktą̈'ą̈ky; ¿wɨnąąk ojk nnɨgą̈jpxt?
¿Uk ja' mdsojktɨp jøts ja yja' xpabøkwą̈jnɨdɨ?
28 Wɨnets ja y'ą̈myiknɨmąąy chaachyiknɨmąąy, yɨde'en ja wyą̈'ą̈ndɨ:
—Yø jąą'y me mbabijkpy, øøts ja Moisés øøts yja' nbabøjkɨp.
29 Nnɨją̈'wɨpxɨ øøts ja' ku ja Moisés ojts myɨgajpxyɨ ja Dios; yø jąą'y, nguidyimñɨją̈'wɨp
øøts yø' pønɨ mą̈ yø chøøñ.
30 Jøts ja t'adsøøy, yɨde'en ja tnɨmąąy:
—¡Yø' ɨdø'øn tɨy janch nɨmą̈'ą̈t yikją̈'wɨp, ku meets yø xkanɨjąwɨ pønɨ mą̈ yø chøøñ, jøts
tøts øts yø xyikwɨn'ejxwa'kxy!

31 Wą'ątsxɨ yiknɨjąwɨ jøts ku Dios ka' ja' tmadøy pøn pojkpɨtumbɨjąą'y'ąjttɨp; ja'ayɨ ja myadoojɨp yja' pøn ja wɨndsø'jkɨyɨp, pøn ja padu'unxɨyɨp ja yja'.
32 Ka'axɨ yjąwɨ mą pøn nmadøynɨm ku tu'uk ja wɨnąp jąą'y ja jąą'y tyikwɨn'ejxwa'kxy midi wɨnąp tyimgya'jx.
33 Ku yø jeexyɨp Dios tkaja'ajɨ, nɨti yø jeexyɨp tkatuñ.
34 Xjats ja yiknɨmąąy:
—Jøts mets, ku mets pøkyjøtpy tø mgue'exy, ¿jøts mets ɨdø'øn jade'en xyik'ɨxpøkwą'ąñ?
Jøts ja jap ojts yik'ɨxkajxpɨdsimy.

Pøn tkanɨją'wɨdɨp ja Dios yja'

35 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tnɨmadøøy jøts ku ja wɨnąp jąą'y jap wyɨnaty jade'en tø yikajxpɨdsimy; jøts ja ojts tmɨnabyąądyɨ, wɨnets ja ojts tnøjmɨ:
—¿Mmøją'wɨp mjanchją'wɨp Dios U'nk?
36 Jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, tukmadook øts pøn ja', wan ø tmøjąwɨ tjanchjąwɨ.
37 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Tø mets ja x'ejxnɨ; pø øtsxɨ dø'øn ja', ɨxyą kø'øm møøt mmadyą'ąky.
38 Wɨnets ja jąą'y ñagyuxendyąąjkøø, jøts ja twɨnguxanąąy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús, jøts ja tnɨmąąy:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, nmøją'wɨp njanchją'wɨp mets.
39 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyąąñ:
—Ja' øts yą nąxwiiñ tø nnɨmiñ jøts ja payø'øyɨn tyunɨt tɨy'ąjtɨngøjxp; pønɨ pønts wɨmbeets kugoots, wɨn'ejxwą'kxtɨpts ja' jøts ja t'ejxtɨt tnɨjąwɨdɨt; pønts tja'ejxtɨp tjanɨją'wɨdɨp jøts tkamɨbøktɨ, ja'ats tąndɨp wɨmbeets kugoots ejxɨm wɨnąp jąą'yɨn.
40 Wɨnets wɨnąągɨn ja fariseotøjktɨ pøn jaty jam wyɨnaty, ku ja jade'en tmadowdɨ, wɨnets ja ojts tnøjmɨdɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús:
—¿Uk wan øøts ɨdø'øn nayɨde'en nwɨmbeedsɨ?
41 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús t'adsøøy:
—Ku meets jeexyɨp mwɨmbeedsɨ kugoodsɨ, ka' meets jeexyɨp myiktapøky'ejxtɨ ja mbøky. Kumɨ mnømdɨp jøts ku x'ejxtɨ xnɨjąwɨdɨ, mdają'ątɨdɨpts meets ja mbøky.

10

Jade'en ja Jesús n'ukpɨktąąjkɨnt ejxɨm tu'uk ja øybɨ kurąjt n'ejxɨnt

1 'Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ, pøn jap katøjkɨp mą ja borreek ja kyemy'ąąw, pøn abiky'ampy tøjkɨp, ja maa'tspɨ dø'øn ja'.
2 Jøts ja jɨyujk'ejxpɨ, ja' jap nąjxp mą ja kemy'ąąw jap.
3 Ja yiktøjk'awątspɨ, ja' ja yik'awąjtsxɨyɨp ja tøjk'ąąw jøts ja tyøkɨ, jøts wą'ąts ja byorreek ja yukmadøyɨ. Xyømøøpy ja tu'uk jaty jøts ja tyikpɨdsimy jap kemyjøtpy.
4 Kuts ja tø tyikpɨdsømguixy tukɨ'ɨyɨ ja yjɨyujk jøts ja jawyeen twɨnway, payø'øyɨp ja' kumɨ wą'ąts ja yukmadøyɨ.
5 Ka'apts ja nugo ająwɨ tpanøjkxtɨ ja wyenkpɨ; ne'egɨ yjąąktyimkyajkɨdɨp ja', kumɨ ka'ap ja tyukmadowdɨ ja wenkjąą'y.
6 Ja'agøjxp ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ojts jade'en tmɨmadyą'ąky ja jąą'y, jøts ja ttuk-tamɨmadowɨwyą'ąñ są ja yja' yjąą'y'ątti, ka'apts ja ojts tmadoodøwdɨ pønɨ ti dø'øn ja jade'en yjatijpy ku ja jade'en ñɨɨ'mxyɨdɨ.

Jade'en ja Jesús n'ukpɨktąąjkɨnt ejxɨm tu'uk øybɨ borreek'ejxpɨ

7 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jadɨgojk tnɨmaagyojmɨ ja jąą'y:
—Janch øts ɨdø'øn nwą'ąñ: Jøts ku øts ɨdø'øn jade'en ñamyayɨ nnabyɨktą'ągyɨ sąm tøjk'ąąwɨn, mą ñąxtɨt øts ja nja', sąm ja borreek ja tyøjk'ąąw t'ayø'øyɨdɨ.

8 Jøts ja wɨn'øø'mbɨ pøn tø y'atsmendɨ jøts wyą'ą̈ndɨ ku Dios tø kyexyɨ, jade'en ɨdø'øn
yjamendɨ ejxɨm ja maa'tspɨn; øts njąą'y, ka'ap ja ñagyɨyą̈jkɨdɨ nugo ająwɨ.
9 Øts ɨdø'øn jade'en sąm ja tøjk'ą̈ą̈w; pønɨ pønts jap tøjkɨdɨp, ja'ats ɨdø'øn nɨtso'ok'ą̈ttɨp.
Jøts øts ja ndanɨtanɨt ja nja', ejxɨm ja borreek u'nk yiknɨtanɨ jap kyemyjøtpy.
10 'Ja'ayɨ ja maa'tspɨ ñɨmimpy jøts ja myeech, jøts ja yikjąą'y'øøky jøts ja yikudɨgøy; øts,
ja' ø nnɨmimpy jøts meets øy yikxon xpą̈ą̈ttɨt ja kunuu'kxɨn ja jujky'ą̈jtɨn.
11 Jade'en øts ɨdø'øn sąm ja jąą'y pøn øy borreek'ejxp. Ku dø'øn ja øy t'ixy ja byorreek,
øy są̈ tmɨwanjaty ja kø'øm, nugo ku byorreek ja kya'øøky.
12 Pønɨ pøn mɨjuy tump, ja'ayɨ ku ja t'ixy jøts ku ja myiñ ja awą̈'ą̈ñ mɨy'uk, jøts
ja japyɨ tnɨke'eky ja byorreek jøts kyaknɨ, kumɨ ka'ap ja tyimyja'ajɨ midi ja jɨyujk
ñɨ'ejxpɨ'ajtpy, jøts nɨka'ats ja tkø'ømja'ajɨ. Xjats ja mɨy'uk tmą̈jtsnɨ ja borreek, jøts ja
jadi'iñɨ tyik'ayø'øbyaky.
13 Jade'en'ampy ja'abɨ jąą'y kye'eky kumɨ mɨjuy ja tyuñ, patyts ja ka'ap tkwentɨ ja
borreek.
14-15 'Øts ɨdø'øn øy jɨyujk'ejxpɨ'ą̈jtp. Sąm øts ja Dios Teety xnɨjąwɨn jøts wą̈'ą̈ts øts
ja nnɨjąwɨ; nayɨde'ents øts ɨdø'øn ja njąą'y wą̈'ą̈ts nnɨjąwɨ, jøts øts ja nayɨde'en wą̈'ą̈ts
xnɨją̈'wɨmɨyɨdɨ. Øts yø nguwanjątɨp.
16 Jøts jap øts ja borreek abiky njąą̈kmøødɨ midi kajap'ą̈jtp yą̈ kemyjøøjty;
nyikme'empts øts jaa ja nayɨde'en. Jøts xmɨmado'odɨp øts ja', jøts tu'ugyɨ ja ñɨ'ejxpɨ
yjagyajpnɨyɨt.
17 'Ja'agøjxp øts ja Dios Teety xtsøky kuts ngu'oogɨdɨt yø'ødɨ, jujkpyøkpts øts jadɨgojk.
18 Nɨpøn ø mɨbą̈ą̈t xkayik'øøky, kø'øm øts ja nnajtsjąwɨt jøts ø nnagyøyą̈kɨt
ngø'ømdsojkɨngøjxp. Tɨy'ą̈jtɨngøjxpts øts nnagyøyą̈kɨyɨt, jøts nay tɨy'ą̈jtɨngøjxpts øts
njujkpyøkt jadɨgojk. Tøxɨ øts ja Dios Teety jade'en x'ane'emy.
19 Xjats ku ja israelɨt jąą'y jade'en ojts tmadowdɨ ja kajpxy ja ayuujk, jøts kø'ømyɨ
ñawyą̈nwą̈'kxkojmɨyɨdɨ.
20 May ja jamdɨ pøn wą̈ndɨp:
—¿Tiku yø xtsaamyøjpɨktą̈'ą̈ktɨ, pø mɨku'ts yø tø tyatøkɨyɨ, pø lokɨ jąjtpts yø'?
21 Jøts wyenkpɨ wyą̈mɨdɨ:
—Ka'ap jeexyɨp pøn jade'en kyajpxy, ku jeexyɨp pøn ja mɨku' tø tyatøkɨyɨ. ¿Ti mą̈ ja
mɨku' tø t'ukyikwɨn'ejxwa'kxy ja wɨnąp jąą'y?

Ku ja israelɨt jąą'y ojts twɨndsowdɨ ja Jesús

22 Yu'ą̈ąts nep'ą̈ąts ɨdø'øn wyɨnaty pyatpy, jamts ɨdø'øn Jerusalén ja xøøw wyɨnaty
tyuñɨ, ku ja yikją̈'myech yikxøduñ ja tsą̈ptøjk.
23 Jøts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jap wyɨnaty wyɨdity tsą̈ptøjkjøtpy, mą̈ ja tøjk'ą̈ąw
jap midi yiktejp Salomón ja Tyøjkwɨmbo'kx.
24 Jøts ja israelɨt jąą'y ja ojts ñawyą̈'k'awɨdityɨyɨ, jøts ja yiknɨmą̈ąy:
—¿Ejtp øøts ɨdø'øn jade'en xyik'etwą̈'ą̈ñ maapy tą̈jp? Pønɨ mets tam ɨdø'øn janch Cristo
midi Dios tkajxp, ɨxyą̈mɨyɨts øøts xtyimdyukmado'ot.
25 Jøts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Tø mee njadukmadøy, jøts meets ja ka' xmɨbiky. Tukɨ'ɨyɨ ti jaty ø ndumpy, ti jaty ø
xanɨgutujk'ą̈jtp ja Dios Teety, yø'øts ja wą̈'ą̈ts tyimyjayiknɨgaxø'kp;
26 meets, ka' meets xjanchjąwɨ, kumɨ ka' mee mnayja'ajɨ midi ø nja'ajtpy, sąm ą̈ąmyɨ
tø nnøjmɨdɨ.
27 Jade'en øts ja nja' xyukmadøy sąm ja borreek ja ñɨ'ejxpɨ tyukmadøyɨn, jøts wą̈'ą̈ts øts
ja nnɨjąwɨdɨ. Xpaduujnɨdɨpts øts nja' ja'adɨ.
28 Øts ja nmøødyɨp ja kunuu'kxy jujky'ą̈jtɨn midi xemɨkøjxp, jøts nɨjuunɨ nøjkx
kyawɨndɨgøydɨ, jøts nɨpøn øts ja xkapøjkxɨt ku øts ja ngøjø'ømɨt'ą̈ttɨ.
29 Ja Dios Teety øts ja xagødøjkɨp, ja' tu'uk møj, ka' pøn jade'en, pønts ja mɨbą̈ą̈t uk
kønąxɨp jøts ja yikpøjkxɨt.

30 Øts møøt Dios Teety tu'ugyɨ øøts.
31 Wɨnets ja israelɨt jąą'y jadɨgojk tkonjø'øktøø ja tsąą, jøts ja ttaką'ątswą'ąndɨ.
32 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tnɨmąąy:
—Tø mee kawɨnąąk ojk ja mwɨngujky nduujnɨ ja ødyu'unɨn Dios Teety myøk'ąjtɨngøjxp. ¿Ja'ats meets yąm xagubatwąmp ku meets yąm xką'ątswą'ąñ?
33 Wɨnets ja israelɨt jąą'y y'adsoodøø, jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm yiknɨmąąy:
—Kidi ja'ajɨp mets yąm myiktagugą'ądsɨwyąmp, ku mets ja ødyu'unɨn tø xjadyimyjabɨktą'ąky, pø ja'axɨ yąm myiktagubatwąmp ku ja Dios kajaa xtyimyɨgąjpxɨgøy. Pø nugo jąą'yxɨ mets, jøts jade'en mnabyɨktą'ągyɨ sąm Dios.
34 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tnɨmąąy:
—Jade'en meets ja mgutujk jap yją'ąyɨ jøts ku Dios yɨde'en wyąąñ: “mDios meets.”
35 Janch yiknɨją'wɨp jøts ku Dios kyajpxy jap yɨde'en wyą'ąñ, ka'ap ja pøn tkagupiky; ja' ja Dios ojts diostijy ja jąą'y pøn ja ojts tyiknaxy ja kyajpxy ja myadyą'ąky.
36 Jøts kuts øts Dios tø xwɨwich abiky, jøts øts ja yą tø xkexy nąxwiiñ, ¿sudsots meets jade'en mwą'ąñ jøts ku øts ja tø nmɨgąjpxɨgøy, ku tø nwą'ąñ jøts ku ø nDios U'ngɨ?
37 Pønɨ ka' øts ja' nduñ midi ja Dios Teety tyumpy, kidits mee xjanchjąwɨ.
38 Kuts øts ja nduñ, øy mee xjagajanchjąwɨ janchją'wɨdɨk øts ja ndunk, jøts jade'en xnɨjąwɨdɨt jøts ku øts ja Dios Teety xmøøt'ity, jøts øts ja nayɨde'en nmøøt'ejtmɨ.
39 Wɨnets ja jadɨgojk tjadyimyjatsumwąndøø, kajkts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús.
40 Jøts ja ojts wyɨmbejtnɨmɨ ñøjkxnɨmɨ jam xøøbɨdsimy'ampy, mą ja møj nøø midi yiktejp Jordán, jøts ja jam tyąąñ mą ja Juan y'ijty yiknøbety.
41 Janch namay ja jąą'y ja ojts t'ats'ejxtɨ jam, jøts ja wyą'ąndɨ:
—Tyimdyɨy tyimyjanch tam ɨdø'øn, øy ɨdø'øn ja Juan Bautista ojts tkatuñ ja mɨlągrɨ'ąjtɨn, ka'pxts ja y'ayuujk pyɨdsimy są tnɨmadyąąjky yą'ątpɨ jąą'y.
42 Jøts ja'abɨ etjotp janch namay ja jąą'y ojts tmɨbøktɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús.

11

Ku ja Lázaro y'ø'jky

1 Ja dø'øn tu'uk ja jąą'y, yąą'dyøjk, midi pøjkɨp. Lázaro ja xyøøw, jam ja Betania kyugąjpɨ, nay jam mą ja María jøts ja y'uch Marta jam kyugąjpɨdɨ.
2 Yø María dø'øn ja' pøn yø Lázaro chø'øjɨp, ja pamąą'y, ja'ats ɨdø'øn ojts ja aceite pą'ąkxuu'kpɨ tpɨktąąjkxɨyɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tyeky, jøts ja wyąąy ja ojts ttuktatɨ'ɨch jadɨgojk.
3 Ja'ats ɨdø'øn møøt ja y'uch tkajpxy ñɨgajxɨdøø ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, janch pøjkɨp ja mmɨgu'uk.
4 Xjats ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja jade'en tmadøøy, wɨnets ja wyąąñ:
—Ka'ap yø pą'ąm myajadą'ąkt jøts ja tyimyik'ookt; jade'en'ampy ɨdø'øn ja jade'en yjaty jøts ja Dios myøk'ąjtɨn wyɨngaxø'økt, jøts yø'øbɨ pą'ąmgøjxp yiktuk'ejxtɨt ja jąą'y jøts ku ja Dios U'nk nayɨde'en tmøøt'aty ja møk'ąjtɨn.
5 Øy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tjanchjaba'ayøy ja jąą'dyɨ, ja Marta, ja María, jøts ja Lázaro,
6 ku ja yiktukmadøøy jøts ku ja Lázaro pøjknɨyɨ, jøts ja jam majtsk xøøw yjąąktyimdyą'ąnɨyɨɨ'ñ mą dø'øn ja jam wyɨnaty.
7 Wɨnetnɨmts ja tnɨmąąy ja pyabøjkpɨtøjk:
—Wan jam tjąą'myɨndɨ jadɨgojk jam Judeɨt nąxjotp.
8 Jøts ja pyabøjkpɨtøjk ja ñɨmąąjyɨyøø:
—Wɨndsøn, pø jamts ja israelɨt jąą'y jawaanɨ mgaką'ąts'o'jkøø; ¿jøts nay jam mnøjkxwą'ąñ jadɨgojk?
9 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyąąñ:
—Ka' pøn są xu'unt ku ka' kya'pxñɨm. Nɨti tsø'øgɨ ngamøøt'aty sąm nwɨdejtɨn xɨnaxy, awą'ąts ja nøø' ja tuu' ja' ku tyuk'ejxpąąty ja yą'ɨt nąxwii'ñɨt jąj;

10 kuts ja koots'ąjtɨn yjąą'ąty, janchjøptsø'øgɨ jøpjąwɨ nwɨdejtɨnt, pø ja jąjxɨ xka'ejtxa'am.
11 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyąąñ:
—Mąąnɨp ja nmɨgu'uk Lázaro; n'atsyuxpts øts ɨnet ja'.
12 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk ja ñɨmąąjyɨyøø:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, pønɨ tø tam ɨdø'øn ja mya'oo'knɨ, pø møkpøkwąnɨp ɨdø'øn ja'.
13 Jade'en'ampyts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tijy, jøts ku ja Lázaro wyɨnaty tø y'oo'knɨ, jøts ja pyabøjkpɨtøjk jade'en ja wyą'ąndɨ, jade'en ja tijy wyą'ąñ jøts ku ja nugo myą'ąy.
14 Xjats ja ojts wą'ąts tyukmadøyɨdɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús:
—Tø ja Lázaro y'oo'knɨ.
15 Ne'egɨ xondąkp øts jade'en jøts ku ø tø ngajam'aty, tyimy'øy'ąjtp ne'egɨ jade'en jøts mee xjanchjąwɨt. Wants tjąą'myɨndɨ jøts n'ats'ejxɨnt.
16 Wɨnets ja Tomás, pøn yiktejp xeeñ'u'nk, ja'ats tnɨmąąy ja myɨbabøjkpɨtøjk:
—Wan adøm nayɨde'en tjąą'myɨndɨ, jøts yø nmøøt'oo'kɨnt.

Ja Jesús tyuk'awɨmbejtɨp ja jąą'y ja jujky'ąjtɨn jøts ja' jujky'ąjtɨn'ąjtp kø'øm

17 Jøts ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jam yją'jty, jøts ja tpąąjty ja Lázaro, jøts ku ja wyɨnaty myaktąxk xøøwɨp tø ñąjxøjkɨñɨ.
18 Wɨngon ja Betaniɨt kąjp tyañ mą ja Jerusalén jam, majtsk kilometro jagujkpɨn ja yjagamɨ.
19 Jøts namay ja israelɨt jąą'y jam wyɨnaty tø y'atstøjk'ayø'ødyɨ mą ja Marta jam møøt ja María, jøts ja tkąjpxjot'amøjkɨdɨ ja'agøjxp ku ja myɨgu'uk ja wyɨnaty tø y'ookɨnɨ.
20 Xjats ku ja Marta tnɨmadøøy jøts ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jam wyɨnaty yją'ątwą'ąñ, wɨnets ja chø'jñ jøts ja tjøpkubąjtɨyɨɨ'ñ; jøts ja María jap ja tyøjkjøtpy tyąąñ.
21 Jøts ja Marta tnɨmąąy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, kuk jeexyɨp tø myą'aty, ka'abɨk øts jeexyɨp ja nmɨgu'uk tø y'øøky.
22 Jade'ents ø nnɨjąwɨ jøts ku mets ja Dios Teety mmo'ojɨt pønɨ ti mets ja m'amɨdøøpy.
23 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Jujky'ątp ja mmɨgu'uk jadɨgojk.
24 Xjats ja Marta wyąąñ, jøts ja tnɨmąąy:
—Janch jade'en, nnɨją'wɨp øts jøts ku ja jadɨgojk t'awɨmbetɨt ja jujky'ąjtɨn, ku ja pyɨdsø'ømt jadɨgojk mą oo'kpɨ, jaanɨmts ja'abɨ xøøwnɨm ku Dios tyiką'pxt.
25 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tnɨmąąy:
—Øts ɨdø'øn ja' pøn ttuk'awɨmbejtɨp ja jąą'y ja jujky'ąjtɨn, jøts øts jujky'ąjtɨn'ąjtp kø'øm. Pønɨ pøn ø xjanchją'wɨp, øy ja yja'øøky, jujky'ąjt kunąxpts ja ejtp.
26 Jøts pønɨ pøn ja jąąkjujky'ąjttɨp jøts pønɨ xjanchją'wɨdɨp øts, ka'ats ja y'anmɨją'wɨn nøjkx wyɨndɨgøy. ¿Mjanchją'wɨdɨp?
27 Jøts ja tnɨmąąy:
—Wɨndsøn'ąjtɨm, njanchją'wɨp øts. Ndyimyjanchją'wɨp øts ku me mCristo, ja Dios U'nk, midi'iyɨp ɨdø'øn y'ity yą nąxwiiñ menwąmp.

Ku ja Jesús ojts twɨnyą'ąxy ja Lázaro ku tø y'øøky

28 Xjats ku ja Marta jade'en y'ukwąąñ, wɨnets ja ojts t'atsyąjxɨ ja chø' María, jøts ja ojts amaa'tsk tnøjmɨ:
—Ɬxa ja wɨndsøn yą, jøts ɨxap mwąądsøyɨ.
29 Ja'ayɨ ja jade'en tmadøøy, jøts ja María jatyɨ pyɨdɨ'jky jøts ja ojts t'ats'ixy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús.
30 Ka'anɨm ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyɨnaty kyąjptøkɨ; nay ɨxjamnɨm ja wyɨnaty mą ja Marta ja møøt tø ñabyąądyɨ.
31 Jøts ku ja t'ejxtøø ku ja María pyɨdɨ'jky ku ja wyɨnaty putyɨ tø pyɨdsimy, jøts ja israelɨt jąą'dyɨ midi jam wyɨnaty tøjkjotp tkąjpxjot'amøkɨdɨp ja ku'oogɨ, xjats ja tpadso'ondøø, jade'en ja wyɨnmaydɨ jam ja tijy yąxpɨ ñijkxy mą ja oo'kpɨ jam wyɨnaty tø ñąxøkɨ.

32 Winets ja María, ku ja yjaꞌjty maꞌ ja nwindsønꞌajtim Jesús jam wyinaty, jøts ja ojts
ñagyuxendyaꞌagyi nwindsønꞌajtim tyekyjøꞌm, jøts ja tnimaay:
—Windsønꞌajtim, kuk jeexyip tø myaꞌaty kaꞌ øts jeexyip ja nmiguꞌuk tø yꞌøøky.
33 Xjats ku ja nwindsønꞌajtim Jesús ojts tꞌixy jøts ku yaꞌaxy ja María jøts ja israelit
jaaꞌy nayideꞌendi midi ja María jam wyinaty tø pyadsøøñiyi, winets ja nwindsønꞌajtim
ja jotmay ojts pyaadyiyi jøts ja ojts tyimchaachjawi.
34 Winets ja tyiktiiy:
—¿Maꞌ tø xyiknaxøkidi?
Jøts ja yiknimaay:
—Windsønꞌajtim, men xꞌatsꞌixy.
35 Xjats ja nwindsønꞌajtim Jesús yjanchyajxy.
36 Jøts ja israelit jaaꞌy winet wyandøø:
—Ejxti yjantyimchøjkpy tam yø tø yꞌity.
37 Jøts ja jadeꞌen winaagin wyandøø:
—Pø yøꞌøxi ja winap jaaꞌy tø tyikwinꞌejxwaꞌkxy, ¿sudso yø niwineꞌenin saꞌ tø tkatuñ ja
Lázaro jøts ja jeexyip tø kyaꞌøøky?

Ku ja Lázaro yjujkpyiky jadigojk

38 Jøts ja nwindsønꞌajtim Jesús ojts ja jotmay jadigojk tyatøkiyi, jøts ja ñijkxy
maꞌ ja ooꞌkpi jam wyinaty tø ñaxøki. Tøjkꞌaawin ja tsaa jam, jøts nayi tsaa ja tø
yjaaktyimyiktaꞌagiꞌiy.
39 Jøts ja nwindsønꞌajtim Jesús wyaañ:
—Jigøꞌødi yø tsaa.
Winets ja Marta, midi ja ooꞌkpi yꞌuchip, jaꞌats ja ojts ñiiꞌmxyi:
—Windsønꞌajtim, pø janchxuuꞌknip inet yøꞌ, pø myaktaxk xøøwipts yø yꞌooꞌkni.
40 Jøts ja nwindsønꞌajtim Jesús ñimaajyøø:
—¿Ti kidi ø tø nnigajpxy jøts pøni ku xjanchjawi, winets xꞌejxit ja Dios myøkꞌajtin?
41 Winets ja tjigiidyi ja tsaa. Jøts ja nwindsønꞌajtim Jesús jam tsajpwemp ojts pyatꞌixy,
jøts ja wyaañ:
—Dios Teety, dioskujuyip ku øts ja nꞌayuujk tø xmadojiyi.
42 Nnijaꞌwip øts jøts ku mets ejtp ja njaꞌ xmadojiyi, jøts jaꞌ øts jadeꞌen xyikwamp jøts yø
jaaꞌy ja øyꞌajtin tpaattit pøn jaty ixaadi, jøts tjanchjawidit jøts ku mets xkexy.
43 Xjats ku ja jadeꞌen wyanꞌabajtiyiiꞌñ, jøts ja møk wyaañ:
—¡Lázaro, pidsøm jap!
44 Jøts ja ooꞌkpi pyidsiimy køpity pakpity, jøts ja wyeen yꞌaaw twinwetsꞌaty ja wet.
Winets ja nwindsønꞌajtim tnimaay ja jaaꞌdyi:
—Køkajti pakajti jøts xmajtstuꞌuttit, wan tnijkxy.

Ku ja jaaꞌy tkajpxyꞌajttøø jøts yikmatst ja Jesús

45 Jaꞌagøjxpts ja israelit jaaꞌy namay tjanchjaꞌwidøø ja nwindsønꞌajtim Jesús midi ja
María jam wyinaty myøøt, jøts jaꞌ ojts tꞌejxti ku ja nwindsønꞌajtim Jesús jadeꞌen ttuuñ.
46 Winaagin tninøjkxtøø jøts ja ojts tꞌatsꞌejxti ja fariseotøjk, jøts ja ojts ttamimadyaꞌakti
sa ja nwindsønꞌajtim Jesús wyinaty tø yꞌadiꞌich.
47 Winets ja fariseotøjk jøts ja teetywindsøndøjk møøt ñamyujkidi ja kutujk adsinaabyidi,
jøts ja ojts ñømdi:
—¿Sudso ndaabyajtindit? Janch kawineꞌen yø jaaꞌy milagriꞌajtin tjantyuni jøts ja
ejxaꞌan tpiktaꞌaky.
48 Ku yø jadeꞌeñi nꞌixmajtsindit, janch nidukiꞌiyi jaaꞌy yø yjanchjaꞌwiniyit, jøts ja romit
kudunktøjk myenidit, jøts ja tyikudigøøñidit adøm yø ndsaptøjk jøts adøm yø ngajp.
49 Nay jaꞌabi jaaꞌy txøøwꞌajtp Caifás, pøn wyinaty teetywindsønꞌajtp jaꞌabi jumøjt, jaꞌats
ja ojts ñiiꞌmyxidi:

—Mguidyimñɨjạ'wɨp mee ti,
50 nɨ xkanɨjạwɨdɨ kudam adøm njayik'ødyunwạ'ạñɨndɨ ku tu'ugyɨ ja jạạ'y tku'oogɨt ja ñạạjx ja kyạjp, jøts kidi tukɨ'ɨyɨ kyudɨgøøgyøxt wɨne'en ja nạạjx ja kạjp.
51 Kidi kyø'ømwɨnmạạ'ñɨpts ja Caifás yiktumpy ku ja jade'en wyạ'ạñ: jade'en'ampy ɨdø'øn ja', kumɨ ja' wyɨnaty teetywɨndsøn'ạjtp ja'abɨ jumøjt, xjats ja Dios ja ojts yikwạ'ạñɨ jøts ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús y'ookt tkudanɨt ja israelɨt kạjp ja israelɨt nạạjx;
52 jøts kidi tyimy ja kạjp tyimy ja nạạjx, ja'ayɨp nayɨde'en jøts ja nɨdukɨ'ɨyɨ ja Dios y'u'nk y'unạ'jk tyikyø'ømyukwạngøjxɨ pøn wyɨnaty tø yø'øwyạ'kxnɨdɨ.
53 Wɨnet ets ja israelɨt kudunktøjk tnɨwɨnmạạ'yɨdøø jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús tyimy'ookt.
54 Ja'agøjxp ja nwɨndsøn'ạjtɨm y'ijty ka' nugo ajạwɨ y'ukwɨdejtnɨ jam may israelɨt jạạ'yjotp, ojts ja jam cho'onɨ Judeɨt etjotp, jøts ja ojts ñijkxy mạ jam wɨngon ja abạk et midi nugo tsayjoojt. Jam ja ñijkxy mạ ja kạjp txøøwɨ Efraín, jamts ja ojts tmøøtsøønɨ ja pyabøjkpɨtøjk.
55 Tyimdyøts jøts tpạtnɨt ja pạskɨ xøøw midi ja israelɨt jạạ'y tyundɨp, jøts ɨdø'øn ja mayjạạ'y yjantyimñøjkxtɨ Jerusalén, jøts ja jam ttunwạ'ạndɨ tpadunwạ'ạndɨ ja kostrumbrɨ, jøts pyøky ja wyạ'ạtstɨt ku ka'anɨm ja pạskɨ xøøw tpạạty.
56 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jam yjanchyik'ɨxạ'ạy ku ja jap tsạptøjkjøtptyɨ, jøts ja xem yạm ñawyạ'ạñɨdɨ:
—¿Sạ mee m'ukwạ'ạñ? ¿Me'emp ja yjạwɨ xøbạtpɨ uk ka'?
57 Jøts ja fariseotøjk, jøts ja teetywɨndsøndøjk, tø ja wyɨnaty tnɨ'ana'amdɨ jøts ku pøn t'ext tnɨjạwɨt ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jøts ja jatyɨ tnɨgạjpxt, wɨnets ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús yikmạtst jøts ja yiktsu'umt.

12

Ku ja Jesús ojts yiktagujạạxy ja pạ'ạkxuu'kpɨ

1 Xjats ku wyɨnaty ja pạskɨ xøøw tkapạạtynɨm jadudujk xøøw, wɨnets ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ojts ñijkxy jam Betania mạ kyugạjpɨ ja Lázaro, pøn ja wyɨnaty tø tyikjujkpyiky jadɨgojk.
2 Jamts ja a'ux y'øyɨyɨɨ'ñ jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja yiktawɨndsø'øgɨ; ja Marta ja jam ojts wyɨngɨ'ɨyɨ, jøts ja Lázaro ja tmøøtkay møøt pøn jaty jamdɨ.
3 Wɨnets ja María tyikmiiñ kujkwa'kxy lyitrɨn ja aceite midi pạ'ạkxuu'kp, jøts janch tsowɨ ja', ja'ats ja ojts ttajạ'jxɨyɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús tyeky, jøts ja ñayjawyạạyɨ ttuktatɨɨjch. Amuum ja tøjkjoojt pyạ'ạkxuu'kpøjkɨjxy.
4 Jøts ja Judas Iscariote, midi ja Simón myạjnkɨp, midi ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús pyabøjkpɨ'ajtpy, jøts midi ja wyɨnaty køyạkwạjnɨp, ja'ats jade'en wạạn:
5 —¿Tiku yø pạ'ạkxuu'kpɨ ne'egɨ tø kyayiktøøky? Tɨgøøk magø'pxy denariɨn jeexyɨp tsow'aty, jøts ayoobɨ jạạ'y ja jeexyɨp yiktabudøkɨ.
6 Kaja'agøjxpɨp ja Judas jade'en wyạ'ạñ ku ja tpa'ayøy ja ayoobɨ jạạ'y, pø ja meeñxɨ ja ne'egɨ pya'ayøøpy. Ja wɨnmạạ'ñ ja yikyø'øpy ku ja myeech, jøts kumɨ jam ja wyɨnaty tkøjø'ømaty ja meeñ'abøjk'ɨɨ'ñ midi'ibɨ ja myɨbabøjkpɨtøjk myøøt'ạjttɨp, jøts ja amaa'tsk tyukpiky tyukøñ ja meeñ midi yik'ejttɨp.
7 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús tnɨmạạy:
—Majtstu'ut, ja' yø ɨxa tø tpɨktạ'ạky midi tump ku ø nnạxøjkɨñɨt.
8 Ja'ạtpyɨm ayoobɨ jạạ'y, øy juunɨ jaty xmay'ạttɨt xpudøkɨdɨt; jøts øts, ka' meets ja xumɨwɨn'ejxkunạxt.

Ku ja Lázaro yikajpxy'aty ku tyik'ookwạ'ạndɨ

9 Jøts ja israelɨt jąąˈy may tnɨmadowdɨ ku ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús jam wyɨnaty Betania, jøts ja ojts tnɨnøjkxtɨ, kidi ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús nadyuˈuk yikˈejxwąmp, nayɨdeˈen ja tˈejxwąˈąndɨ ja Lázaro pøn ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús wyɨnaty tø tyikjujkpyiky.
10 Wɨnets ja teetywɨndsøndøjk tkajpxyˈąjttɨ jøts ja nayɨdeˈen tyimyikˈooktɨt ja Lázaro,
11 kumɨ jaˈ ñamyayɨ ja pøky tjagyajp ku ja israelɨt jąąˈy ñawyąˈkxyɨdɨ, jøts ja may pyuwąjtsnɨyɨdɨ jøts ja tjanchjąˈwiñɨdɨ ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús.

Ku ja Jesús kyąjptøjkɨyɨɨˈñ jam Jerusalén

12 Xjats ɨdøˈøn ja jąąˈdyɨ may ja jam wyɨnaty tø yjąˈątti Jerusalén, jøts ja xyøbąątwąˈąndɨ ku ja pąskɨ xøøw; jøts ku kyɨmjabomˈąjty, jats ja ojts tnɨjąwɨdɨ jøts ku ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús jam wyɨnaty yjąˈątwąˈąñ jaˈabɨ kąjpkøjxp.
13 Wɨnets ja tɨɨxy ja ojts tpoottɨ, jøts ja ojts ttapątsowdɨ ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús, yɨdeˈen ja wyąndøø:
—¡Møj Dios kyunuuˈkxɨn! ¡Øy wąˈąts yøˈ midi ɨxyąm Dios Teety kyejxpy, midi israelɨt jąąˈy wyɨndsønɨp!
14 Jøts ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús tpąąjty tuˈuk ja buur jøts ja ojts ttawaˈatspety, tyimbyatpy ɨdøˈøn jadeˈen sąm jap jaabyety nøkyɨjxpy:
15 Meets Sión kąjpjotpɨt, kidi mjotmayˈookti;
ejx, pø ɨxats myiñ ja mwɨndsøn,
yikxon buuruˈnk ttakuˈxnɨ.
16 Kaˈap ja pyabøjkpɨtøjk ja jatyɨ tjąˈgyukɨdøø yøˈøbɨ wɨnmąąˈñ, østɨ jaanɨm ku ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús wyɨnaty tø chąjpajtnɨ. Jaanɨmts yø tjąˈmyajtstøø jøts kudam yø tnɨgajpxy ja nwɨndsønˈąjtɨm ku ja jap jadeˈen yjąˈąyɨ, jøts tyimyjadeˈents ja wyɨnaty tø yjaty kyubety.
17 Jøts ja jąąˈdyɨ midi ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús jam wyɨnaty møøt, ku ja tyąxpɨdsɨɨmy ja Lázaro jap ooˈkpɨ jutjøtpy, ku ja wyɨnaty tø tyikjujkpyiky jadɨgojk, jaˈats ɨdøˈøn jam tnɨmadyąktɨp są jaty ti jaty ja wyɨnaty tø tˈejxtɨ.
18 Patyts ɨdøˈøn ja jąąˈy ojts tpątsowdɨ ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús, kumɨ tø ja wyɨnaty tnɨjąwɨdɨ ja mɨlągrɨˈąjtɨn midi ja nwɨndsønˈąjtɨm wyɨnaty tø ttuñ.
19 Xjats ja fariseotøjk agøˈømyɨ ñawyąjnɨdøø:
—Tøxɨ ɨxa xjaˈejxtɨ są yø yjąwɨ ñɨtyuˈunɨnt. Ejxtɨ, ejx nɨdukɨˈɨyɨ jąąˈy pyanijkxyɨyɨ.

Ku ja griegɨt jąąˈy tˈejxwąˈąndɨ ja Jesús

20 Jøts ja jąąˈdyɨ midi jam wyɨnaty tø ñøjkxtɨ xøbątpɨ Jerusalén, jam ja wɨnąągɨndɨ pøn griegɨt jąąˈdyɨ.
21 Jaˈats jam tnɨmendɨ ja Felipe pøn kugąjpɨp Betsaida jam Galileɨt etjotp, jøts ja ojts tnøjmɨdɨ møktąˈąky:
—Ja Jesús øø teety nˈejxwampy.
22 Xjats ja Felipe ojts tnɨnijkxy ja Andrés jøts ja ttukmadøøy; wɨnets ja namajtsk tnɨnøjkxtɨ ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús, jøts ja ojts ttukmadowdɨ.
23 Jøts ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús ja ojts ñɨɨˈmxyɨdɨ:
—Tø tpąąty ku nxøgaˈpxy mą øts yikxon nyikwɨnjąwɨt nyikwɨndsøˈøgɨt, pø Dios Teety ø xkajx jøts ja nąxwiiˈñɨt jąąˈdyɨ ngudanaapy.
24 Tɨy janch ø nwąˈąñ ku mee nnøjmɨ, jøts ku tuˈuk ja ariinbąjk kyakąˈąy nąxjøtpy jadiˈiñɨ ja ñaxy; pønɨ midiˈits kąˈąp nąxjøtpy, neˈegɨ may ja wyɨmbijty ku ja wyɨndɨgøy.
25 Nayɨdeˈen ɨdøˈøn meetsmɨ. Pøn kasąjatyɨm nayˈejxɨp, pøn nabyaˈayojɨp, kaˈap ja mɨbąąt ja nɨtsoˈokˈąjtɨn tpąąty; pønts kanabyaˈayojɨp, wan tjaty są yjaty øts køjxp, jaˈats ɨdøˈøn tpąątp ja nɨtsoˈokˈąjtɨn.
26 Pønɨ pøn øts xpabøjkpɨˈątwąmp, wan yą tmiñ jøts ø xmøøtwɨdettɨt xmøøtsøønɨdɨt. Yikajxąˈąkpts ɨdøˈøn jaˈ jam Dios wyɨngujkp.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy ja yˈoˈjkɨn

27 'Janch tø øts ɨxyąm ndyimyjotmaadyøkɨ; ¿jøts ti są ø nwą'ąnt? ¿Ja ti ja ø nwą'ąnt: "Dios Teety, ka' øts jade'en xyikjątt xyikubatt są øts ɨxyąm njątwą'ąñ ngubatwą'ąñ"? Pø ka'axɨ øts ja' tø nnɨmiñ jøts øts jade'en ngajątt.
28 Metsts Dios Teety tu'ugyɨ ja mja' majadą'ąkp.
Wɨnets yikmadøøy ja ayuujk jøts ku jap yjąwɨ tsąjpjøtpy wyą'ąñ:
—Tø øts ja jade'en nduñ, jøts ndunwampy øts ja jade'en jadɨgojk.
29 Jøts ja jąą'y midi jam wyɨnaty amɨdoodujktɨp, yɨde'en ja wyą'ąndɨ jøts ku ja y'anaawɨ midi jade'en wyɨnaty tø wyɨną'ąñ, jøts pømbɨ wąmɨdɨp:
—Ja ąnkɨlɨs yø tø myɨgajpxyɨ.
30 Wɨnets ja ñɨmąąjyɨdɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús:
—Ka' øts køjxpɨp yø ayuujk jade'en tø yikmadøy, meets køjxp yø jade'en wyą'ąñ.
31 Ɨxyąts ɨdø'øn tø tyimyją'ąty ja xøøw ja jumøjt ku yą'ątpɨ nąxwii'ñɨt jąą'y yiktɨɨdyu'undɨt, jøts ku nayɨde'en yikpawopt ja mɨku' midi yą nąxwiiñ tnɨgubąjk'ąjtp ja kya'øybɨ.
32 Jøts ku øts jam nøjkx nyikpɨktą'ąky jam kruskøjxp, ñɨjąwɨdɨp ja øy pøn jøts øts xjanchjąwɨdɨt.
33 Ja'ats ɨdø'øn ja jade'en yjatijpy sudso ja wyɨnaty y'ookwą'ąñ.
34 Xjats ja mayjąą'y ja yɨde'en y'adsoojøø:
—Tø øø nnɨmadøy ku pøngapøn tkajpxy øøts ja ngutujk, jøts ku ja Cristo yjujky'ątt xemɨkøjxp. ¿Sudsots me mwą'ąñ jøts ku mets myikpɨktą'ąkt jam kruskøjxp? ¿Pøn ɨdø'øn ja' midi tsoo'mp tsąjpjøtpy, midi ja nąxwii'ñɨt jąą'y tkudanaapy?
35 Wɨnets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tnɨmąąy:
—Mjąąkująjɨdɨp mjąąkudøø'kxɨdɨp meets ja jąj, tyimdyøts jøts ja kya'uk'ejtnɨt. Jąąkyiktundɨts ejx yjąąkja'atynɨm, jøts kidi kube'ets kugoots mjątti; ja jąą'y pøn jade'en jąjttɨp, ka'ap ja tnɨjąwɨdɨ pø są ja yjąttɨt kyubattɨt.
36 Janchją'wɨdɨk øts nja', pø øtsxɨ dø'øn ñamyayɨ jade'en sąm ja jąj, jøts jąąktyimñayąmnɨmts øts x'ejxtɨ xnɨjąwɨdɨ jøts mee njąąkja'bøkt.
Ja'ayɨ ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ojts jade'en y'ukwąnɨ, jøts ja cho'onąą jøts ja jadi'iñɨ yø'ødyɨgøøñɨ.

Yą'ąt tnɨgajpxp tigøjxp ja israelɨt jąą'y ojts tkajanchjąwɨdɨ ja Jesús

37 Øy ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyɨnaty kawɨne'en tø tjatuñ ja mɨlągrɨ'ąjtɨn jam mayjąą'y wyɨngujkp, jøts nɨ jade'en ja kyayikjanchjąwɨ.
38 Ja ti jats ja jade'en kyajątt są wyɨnaty tø wyą'ąñ ja Dios kyugajpxy Isaías, ku ja yɨde'en tjaadyąąñ:
Dios Teety, ¿pøn adøm ja ngajpxy ja n'ayuujk tø x'ukupøjkya'am?
Øy ja Dios Teety ja myøk'ąjtɨn tø tnąnky'ijxyɨ, ka'ap ja pøn tmøjpɨktą'ąky.
39 Jøts ɨdø'øn ja jade'en ka'ap tjanchjąwɨdɨ, nayɨde'ents ja Isaías wyɨnaty tjaadyąąmɨ:
40 Dios ja jade'en tuujnɨdɨp, jøts ja jade'en wɨmbeets kugoots yik'ityɨdɨ, jøts ja ka' tkupøktɨ, jøts ja wyeen ja tkada'ejxtɨt øy ja wą'ąts tyimyja'ejxtɨ,
jøts ja nɨka' ja ją'gyukɨn tjagyaptɨt,
jøts ja nɨka' ñabyøkjąwɨyɨdɨt øy øts ja wɨne'en njayikpøkwyą'ątswą'ąndɨ.
41 Jade'en'ampy ja Isaías jade'en wyąąñ, kumɨ tø ja wyɨnaty jekyɨp Dios Teety tyuk'ijxyɨ jøts ku jade'en ja Jesús ja y'øy'ąjtɨn xuk'ejxɨnt, jøts ja ojts jade'en patkɨ'jyɨ tnɨgajpxy.
42 Jøts øy ɨdø'øn ja yjajade'enɨ, may ja israelɨt jąą'y tjanchją'wɨdøø ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús, østɨ wɨndsøndøjk pąąt wɨnąągɨn tjanchją'wɨdøø; ja'ayɨ ku ja pøn ka' ttukmadowdɨ, ja'agøjxp ku ja ttsø'øgɨdɨ ja fariseotøjk jøts ja ka'ap tyukmajtstu'udɨt ja tyunk.
43 Ja jąą'y yja' ja ne'egɨ yikmøjtøjkɨdɨp, jøts ka'ap Dios yja'.

Ja Jesús y'ayuujk payø'øyɨyɨp ja jąą'y pyøky

44 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús møk wyąąñ:

—Ja' pøn ø xjanchjạ'wɨp, kidi øtsɨp ja tu'ugyɨ xjanchjạ'wɨp, nayɨde'en ja ñamyayɨ tjanchjạwɨ ja Dios Teety midi ø xkajxp.
45 Jøts pøn øts ɨxa x'ejxp xnɨjạ'wɨp, nayɨde'ents ja t'ixy tnɨjạwɨ pøn ø xkajxp.
46 Jøts ku øts ñamyayɨ jade'en sạm ja jạj, ja' ø tø nnɨmiñ yạ nạxwiiñ pønɨ pøn ø xjanchjạ'wɨdɨp, jøts kidi øts ja wɨmbeets kugoots nyiktạndɨ.
47 Pønɨ pøn ø xmadojɨp ja n'ayuujk jøts ka' tmøjpɨktạ'ạky, kidi øtsɨp ja ndabayø'øpy ja pyøky; kaja'ajɨp ø tø nnɨmiñ jøts øts ja nạxwii'ñɨt jạạ'y ndabayø'øyɨt ja pyøky, pø ja'axɨ ø nnɨmimpy jøts øts ja nyiknɨtso'ok'ạttɨt.
48 Pønɨ pønts øts nja' xkatsojkɨp jøts ka' tmøjpɨktạ'ạky sạ ø nwạ'ạñ, jats ja' pøn ja ttabayø'øyɨp ja pyøky, nayø'øyɨ ja nøjkx kø'øm nɨ'øønɨyɨp sạ jaty ø tø nwạ'ạñ, ku kyøxt ja nạxwii'ñɨt.
49 Kidi ja'ajɨp ø ngajpxpy sạ ø kø'øm nwɨnmay; ja' midi ø xkajxp, ja Dios Teety, ja' øts yø xanɨgutujk'ạjtp jøts øts jade'en ngạjpxt, jøts øts jade'en nyik'ɨxpøkt.
50 Jøts wạ'ạts ø nnɨjạwɨ, jøts ku ja' wyạ'ạñ ja Dios Teety y'ana'amɨn sudso yikpạạtt ja jujky'ạjtɨn xemɨkøjxp. Jade'ents ɨdø'øn, pønɨ sạ jaty ø tø nwạ'ạñ, jade'en øts ɨdø'øn ja tø ngạjpxnaxy sạm øts ja Dios Teety ja tø xanɨgutujk'aty.

13

Ku ja Jesús pakpujy ja pyabøjkpɨtøjk

1 Tyimdyø jøts ja pạskɨ xøøw tpạtnɨt, jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús wạ'ạts ja tnɨjạ'wɨñɨ jøts ku tø kya'pxy ja horɨ jøts ku ja tmajtstu'utt ja nạxwiiñ'ạjtɨn, jøts ja Dios Teety ja tnɨnøjkxnɨt. Ejtp ja tpa'ayøøy ja pyabøjkpɨtøjk, xjats ja jade'en tpɨktạ'ạky møk ja ejxạ'ạn, jøts ja tnạnky'ijxyɨ mạbạạt ja pa'ayo'owɨn ja tjagyepy.
2-4 Jøts ja Simón myạjnk, ja Judas Iscariote, tø ja mɨku' ja wyɨnaty tyatøkɨyɨ, jøts ja tyukwɨnmạạ'ñ'atyɨ sudso ja tka'ødyu'unt ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús. Wạ'ạts ja tnɨjạwɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jøts ku ja nay jam ñijkxy mạ ja Dios Teety ja tø yiktsøøñɨ, jøts ku ja amuum tø kyutujkmø'øyɨ. Xjats ku dø'øn ja jam wyɨnaty y'a'ux'ạttɨ, wɨnets ja tyanaagyukɨyɨɨ'ñ jam kyaadyạạjk jøp'ạm, jøts ja twejtstạạjky ja wyet, jøts poop wet ja ojts ñadyatenwøø'nɨyɨ.
5 Xjats ja nøø t'ada'amɨyɨɨ'ñ jam købuj'ɨɨ'ñjotp, jøts ja pyabøjkpɨtøjk ja ttapakpujpɨnạxwạ'jky, jøts ja nay jatyɨ ttuktatɨ'ɨch ja poop wet midi ja jam wyɨnaty tyenwøøn'ajtpy.
6 Jøts ku ja wyɨnaty tpakpujwạ'ạñ ja Simón Pedro, wɨnets ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Wɨndsøn'ạjtɨm, ¿mets ne'egɨ ndeky xpujɨp?
7 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Ka' mets yø ɨxyạm xjạ'gyukɨ, mjạ'gyukɨpnɨmts mets yø nøjkx.
8 Jøts yɨde'en ja ñɨɨ'mxyɨ ja Pedro:
—Ka' me mɨbạạt ndeky xpujɨt.
Wɨnets ja nwɨndøn'ạjtɨm Jesús ja tnɨmạạy:
—Pønɨ ka' øts yø mdeky nbujy, ka'ats me n'ukmɨgu'ukwạnɨt.
9 Wɨnets ja Simón Pedro wyạạñ, jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús yiknøjmɨ:
—Wɨnets ø wɨndsøn'ạjtɨm amuum xpujɨyɨt ja ngø' ngubạjkɨ; jøts ka' nugo ja ndeky.
10 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja tnɨmạạy:
—Øy ku ja'ayɨ tyeky tpujt pøn tse'abạjtɨpnɨm, kumɨ wạ'ạts ja amuum. Nayɨde'ents meets m'anmɨjạ'wɨn wyạ'ạdsɨ øy kidyimñɨdukɨ'ɨyɨ.
11 Jade'en'ampy ja wyạạñ ku ja ñimy: “Øy ka' nɨdukɨ'ɨyɨ mdyimwyạ'ạdsɨdɨ”, ja'agøjxp ku ja wạ'ạts tnɨjạwɨ pøn ja wyɨnaty køyạkwạjnɨp.
12 Xjats ku ja jade'en y'abạjtɨyɨɨ'ñ tpujkøjxɨyɨ ja pyabøjkpɨtøjk tyeky, wɨnets ja ñadyanɨjajnɨ ja wyet jadɨgojk, jøts nay jam y'ɨxạạjky mạ ja mesɨ jøts ja tnɨmạạy ja pyabøjkpɨtøjk:

—¿Mnɨjạ'wɨdɨp tigøjxp jade'en tø ndundɨ?
13 Meets, xmaestrɨ'ạjtp meets, xwɨndsøn'ạjtɨn'ạjtp meets, janch tɨɨgyajpxy kumɨ janch jade'en.
14 Pønɨ øts tamts maestrɨ, jøts pønɨ øts tamts wɨndsøn'ạjtɨm, tøts ja mdeky nbujɨdɨ, nayɨde'ents meets ɨdø'øn xuumɨt xem yạm.
15 Tø nduk'ejxtɨ jawyeen, jøts nayɨde'en xu'undɨt sạm ø tø ndunjøpɨ.
16 Jøts janch øts ɨdø'øn nwạ'ạñ, jøts ku ka' pøn tumbɨ tjɨnaxy ja wyɨndsøn; uk ja jạạ'y pøn kexy yø'øpy, ka'ap ja tjɨnaxy pøn ja kajxɨp.
17 Jøts pønɨ mjạ'gyukɨdɨp yø'øbɨ wɨnmạạ'ñ jøts jade'en xu'undɨt, jotkujkts x'ejxtɨt.
18 'Jøts kidi nɨdukɨ'ɨyɨp meets jade'en ndijy; nnɨjạ'wɨp øts ja' pøn jaty ø tø nwɨ'ixy. Kuwạnɨts jade'en yjạtt sạm jap jaabyety nøkyijxpy: "Jats ja tu'uk tø x'ukmɨdsepøjknɨ pøn ø møøt ngay n'uuky."
19 Patkɨ'ɨyɨ øts yạ'ạt yạm nnɨgajpxy jøts ku jade'en nøjkx yjaty, jøts xɨyjạwɨdɨt xjanchjạwɨdɨt jøts pønɨ pøn øts.
20 Janch øts ɨdø'øn nwạ'ạñ, jøts ku øts ja xkupiky pønɨ pøn ø xkupøjkɨp ja ngudanaabyɨ; jøts pønɨ pønts øts jade'en xkupøjkp, ñayɨ kyupijkpyts ja nayɨde'en pøn ø xkajxp.

Ku ja Jesús tnɨgajpxy sạ ja Judas kyøyạkɨyɨt

21 Xjats ku ja wyɨnaty jade'en tø wyạ'ạñ, jøts ja tyimchaachjotmaadyøjkɨyɨɨ'ñ, jøts ja ojts yikxon wạ'ạts tnɨgajpxy:
—Tɨy janch mee nnøjmɨ, jøts ku meets ja nɨdu'ugɨn pøn ø xka'ødyunwạmp.
22 Wɨnets ja pabøjkpɨtøjk xem yạm ñawyɨn'ejxjø'jkɨdøø, jadi'iñɨ tkamɨdạạbyạạttɨ pønɨ pøn ɨdø'øn yiktejp.
23 Wɨnets ja tu'uk, midi ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús janchmɨnamyạạjyɨp, jam ja wyɨnaty pyukø'øm tmøøt'a'ux'aty.
24 Ja'ats ja Simón Pedro amaa'tsk ñɨmạạy jøts tyiktø'øt pøn ɨdø'øn yiktejp.
25 Wɨnets ja wɨngon tpuwa'adsɨyɨɨ'ñ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús, jøts ja tnɨmạạy:
—Wɨndsøn'ạjtɨm, ¿pøn ɨdø'øn mdijpy?
26 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja ojts yɨde'en y'adsøyɨ:
—Wan øts tsạpkaaky tukpɨdạsɨ t'uknɨmujɨ, jøts pønɨ pøn øts ɨnet ja nmøøpy, ja'ats ɨdø'øn ja wyɨnaty.
Xjats ja ojts jade'en tnɨmujɨ ja tsạpkaaky, jøts ja ojts tmø'øy ja Judas Iscariote midi ja Simón myạjnkɨp.
27 Jøts ku ja Judas ja'ayɨ t'axạjɨyɨɨ'ñ ja tsạpkaaky, jøts ja mɨku' ja ojts tyatøkɨyɨ. Wɨnets ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja tnɨmạạy:
—Jatyɨ dø'øn xungojt midi mdunwampy.
28 Jøts nɨpøn ja tkamadooguki tigøjxp ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jade'en tnɨmạạy ja Judas.
29 Ja Judasts ɨdø'øn wyɨnaty tkøjø'ømɨt'ạjtp ja meeñ abøjk'ɨɨ'ñ, jøts wɨnạạgɨn jade'en wyɨnmaydɨ pø ja'ajɨk ɨdø'øn tijy ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús tyijpy, jøts ja Judas t'atsju'uty ti jaty tsojkɨp ti jaty tunwạmp ku ja xøøw, uk tmo'ot tigati ja ayoobɨ jạạ'y.
30 Xjats ku ja Judas wyɨnaty tø tkaagyixy ja chạpkaaky, jøts ja ojts chøøñ. Koodsnɨ wyɨnaty.

Ja jemy ana'amɨn

31 Xjats ku ja Judas wyɨnaty jade'en tø chøøñ, wɨnets ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús wyạạñ:
—Yạmnɨmts ɨnet tɨy yik'ext yiknɨjạwɨt ja nmøk'ạjtɨn, jøts nay ja Dios Teetyts myøk'ạjtɨn nạnky'ejxɨp.
32 Jøts kumɨ nạnky'ejxɨp øts ja Dios Teety myøk'ạjtɨn, nayɨde'ents ja tnạnky'ejxmɨyɨt øts ja nmøk'ạjtɨn, jøts tsojk ja jade'en ttu'unt.

33 Ka' meets u'nk jeky n'ukmøøtsɨnaañɨt. Nayɨde'en meets yą̲m ndukmadoową̲'ą̲ñ są̲m adøm ja nmɨgu'uk israelɨt jąą̲'y nnɨmaadyøø, jøts ku ja jap ka'ap ñøjkxtɨt mą̲ ø nnijkxy øy øts wɨne'en xja'ɨxą̲'ą̲y.
34 Ɨxyą̲mts nmo'odɨ ja jemy ana'amɨn: jøts ku xem yą̲m mnamyɨ'øy'ą̲tɨdɨt mnamyɨyujy'ą̲tɨdɨt. Nayɨde'en są̲m mee njanchøkyɨn, nayɨde'ents ɨdø'øn mnachokɨdɨt xem yą̲m.
35 Pønɨ mdundɨp jade'en, tyumnɨjąwɨdɨpts jade'en øy pøn jøts ku mee ø xpabøjkpɨ'aty.

Ku ja Jesús ojts tnɨgajpxy jøts ku Pedro kyanɨgą̲jpxɨyɨt

36 Xjats ja Simón Pedro tyiktɨɨy ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, ¿mą̲ dø'øn mnøjkxwą̲'ą̲ñ?
Jøts nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja y'adsoojøø:
—Jap mą̲ ø nnijkxy, ka'ap ø mɨbą̲ą̲t ɨxyą̲m jap xpanøjkxt; xpanøjkxp øts, ja' ku jaanɨm.
37 Wɨnets ja Pedro wyą̲ą̲ñ, jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús yiknøjmɨ:
—¿Tigøjxpɨmts wɨndsøn'ą̲jtɨm ku øts ka' ɨxyą̲m ndsoont? Ɨxyą̲ts øts, øy me ngu'oogɨt.
38 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús t'adsøøy:
—¿Janch ɨdø'øn mwą̲'ą̲ñ jøts ku ø xku'oogɨwyą̲'ą̲ñ? Øts wąmp, ka'anɨm wyɨnaty tsą̲pnɨ'ą̲ą̲w y'ayą̲'ą̲xy ku mets wyɨnaty tɨgøøk ojk tø xkagupiky ku me x'ijxy'aty.

14

Jesús køjxp ja Dios Teety yikpą̲ą̲tt yik'ext

1 'Kidi mmaydɨ mdą̲jtɨ, ajot'ą̲ttɨ Dios Teety, jøts ajot'ą̲jttɨk øts nayɨde'en.
2 Mą̲ chøønɨ ja Dios Teety may tsɨnaadyą̲ą̲jk ja jap tmøødɨ; ku jeexyɨp ka' yjade'enɨ, tø meets ja jeexyɨp ndukmadoonɨ. Jøts wants ø tnijkxy jøts øts ja n'a'ejxɨt mą̲ mdsøønɨdɨt.
3 Jøts kuts øts wyɨnaty tø nnijkxy, jøts kuts øts ja wyɨnaty tø n'a'ejxɨ ja tsɨnaadyą̲ą̲jk, wɨnets ø nme'ent jadɨgojk jøts mee nmøødɨñɨt, jøts nay jap mjujky'ą̲ttɨt mą̲ øts ɨdø'øn jap ndsɨnaawyą̲'ą̲ñ.
4 Mnɨją̲'wɨdɨpxɨ pønɨ mą̲ ø nnijkxy, jøts mnɨją̲'wɨdɨpts ja tuu'.
5 Wɨnets ja Tomas tnɨmą̲ą̲y ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm:
—Ka'ap øø wɨndsøn'ą̲jtɨm ja nnɨjąwɨ pønɨ mą̲ me mnøjkxwą̲'ą̲ñ; ¿sudso'ampy øøts ja tuu' nnɨjąwɨt?
6 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Tum øts amuum ja tuu', ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ øts nayɨde'en, jøts ja kunuu'kxy jujky'ą̲jtɨn nyajkpy. Øts køjxp ja Dios Teety yikpą̲ą̲tt yik'ext.
7 Kuk øts jeexyɨp xnɨjąwɨdɨ pønɨ pøn øts, nayɨ mnɨją̲'wɨpts meets jeexyɨp nayɨde'en ja Dios Teety; jøts tøts ɨdø'øn ja ɨxa xjanɨją̲'wɨñɨdɨ, mja'ejxtɨpts ɨdø'øn ja'.
8 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm ñɨmą̲ą̲jyøø ja Felipe:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, ja'ayɨ ku øø xtyimdyuk'ext ja Dios Teety, wan øø t'ijxy.
9 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja yɨde'en t'adsøøy:
—Wɨndi'ixyɨp mee Felipe nmɨnabyą̲ą̲jtnɨyɨdɨ, ¿jøts nɨ jade'embą̲ą̲t me xka'ijxy'ą̲jtnɨ? Pønɨ pøn ø x'ejxp, ñayɨ y'ijxpy ja nayɨde'en ja Dios Teety; jøts, ¿sudso'ampyts me x'amɨdøy jøts mee nduk'ext ja Dios Teety?
10 ¿Ka' xmɨbiky ku øts Dios Teety møøt n'ity, jøts ku øts ja nayɨde'en xmøøt'ejtmɨ? Tukɨ'ɨyɨ są̲ jaty nnøjmɨdɨ, kidi ngø'ømwɨnmą̲ą̲'ñjøtpyɨp øts yø njuuty. Ja Dios Teety midi ø xmøøt'ejtp, ja' kø'øm tyunk tump.
11 Jøts janchją̲'wɨk øts jøts ku øts Dios Teety møøt n'ity, jøts ku øts ja nayɨde'en xmøøt'ejtmɨ; uk pønɨ ka'ats, øyts øts ja'ayɨ xajanchjąwɨt, pø m'ijxpyxɨ ti jaty ø ndumpy.
12 Jøts tɨy janch mee nnøjmɨ, pønɨ pøn ø xjanchją̲'wɨp, ñayɨ yjątp ñayɨ tyu'ump ja nayɨde'en ti jaty ø njajtpy, ti jaty ø ndumpy, jøts ja tyikne'egɨdɨt tyikaja'adɨt ja'agøjxpts kuts ja Dios Teety nmøøt n'ett.

13 Jøts tukɨˈɨyɨ pønɨ ti jaty mee mˈamɨdøøpy ku ø xkạjpxpạạttɨt, øtsts ja køˈøm jadeˈen nduˈump, jøts øts jadeˈen nyikwɨngaxøˈjkɨt ja Dios Teety myøkˈạjtɨn yˈøyˈạjtɨn.
14 Nduˈump øts jadeˈen pønɨ ti jaty mee mˈamɨdøøpy jøts ku øts xakạjpxtɨt.

Ku ja Jesús wyạˈạñ jøts ku ja Espíritu Santo tkaxt

15 ’Pønɨ xtsojkp tam meets, paduujnɨdɨk meets ja nˈanaˈamɨn.
16-17 Jøts nnøjmɨp øts ja Dios Teety jøts ja mdanɨgaxɨdɨt tuˈuk pøn mbudøkɨyɨdɨp, pøn myikjotˈamøkpøkɨyɨdɨp, pøn ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ myøøtˈajtpy. Jøts jaˈats meets møøt mˈett kunạxt. May jạạˈy ja kyagupøkɨt jaˈagøjxp ku kaˈ tˈejxtɨ tnɨjạwɨdɨ. Jøts meets, tø meets ja xnɨjạwɨ, pø ɨxaxɨ ja xmøødɨdɨ, jøts jaˈats mee møøt mˈett.
18 Kaˈ mee nadyuˈuk nyiktañ, nnɨwɨmbett meets jadɨgojk.
19 Wɨngonɨp ja xøøw ku ø kaˈ mạ nˈukyikˈejxnɨt; jøts meets, xˈejxp meets; kumɨ jujky øts, mjujkyˈạtpts meets.
20 Jaanɨmts xjạˈgyukɨdɨt jøts ku øts ja Dios Teety møøt nˈity, jøts meets xmøøtˈejtmɨ, jøts mee nayɨdeˈen nmøøtˈejtmɨ.
21 Pøn tø tnɨjạwɨ jøts pønɨ xpaduujnɨyɨp øts ja nˈanaˈamɨn, jadeˈen ja tyiknɨgueˈexy jøts ku øts ja xjanchøky. Jøts jaˈats ja Dios Teety chokp pønɨ pøn ø xtsojkp, jøts ndsokp øts ja nayɨdeˈen, jøts jaˈats ø xˈejxp, jaˈats ø xnɨjạwɨp ku nnạnkyˈejxɨt øts njaˈ.
22 Wɨnets ja yjaduˈukpɨ Judas ja ñɨmạạjyøø (nɨgɨdi Iscariotɨbɨ wạmp midi ja Jesús køyạkp):
—Wɨndsønˈạjtɨm, ¿tigøjxp ku øøts ja jaˈayɨ nˈext ku mnạnkyˈejxɨt, jøts nɨkaˈap nɨdukɨˈɨyɨ ja nạxwiiˈñɨt jạạˈy?
23 Jøts nwɨndsønˈạjtɨm Jesús yˈadsøøy:
—Pøn ø xtsojkp, pyadumpy jaˈ sạ ø nwạˈạñ, jøts jaˈats ɨdøˈøn tsokɨp ja Dios Teety; jøts jaˈats ø nnɨmeˈemp møøt ja Dios Teety, jøts øøts ja xemɨkøjxp nmøøtˈett.
24 Jøts pøn ø xkatsojkp, kaˈap ja tmøjpɨktạˈạky sạ ø nwạˈạñ. Yø kajpxy yø ayuujk ɨxa xmadowdɨ, kaˈøtsɨp yøˈ njaˈ; jaˈ yøˈ yjaˈ midi ø xkajxp, ja Dios Teety.
25 ’Ndukmadoogøjxtɨp yạm tukɨˈɨyɨ, njạạktyimyøøtsɨnaadyɨpnɨm yạm;
26 ja Espíritu Santots midi ja Dios Teety mdanɨgaxɨyɨdɨp jøts øts ja xkudanɨt, jaˈ ɨdøˈøn mbudøkɨyɨdɨp, jaˈ ɨdøˈøn mgạjpxjotˈamøjkɨyɨdɨp jøts ja mdukjạjtkøxɨdɨt tukɨˈɨyɨ, jøts nay jaˈ mdukjạˈmyajtskøxɨyɨdɨp tukɨˈɨyɨ sạ jaty mee tø nnøjmɨ.
27 ’Jotkujk nnawyạˈkxaˈandɨt. Nyajkpy øts ja øyˈạjtɨn tsujˈạjtɨn. Kaˈap øts jadeˈen nyaky sạm øy pønɨn nugo wyạˈạñ. Kidits mmaydɨ mdạjtɨ, kaˈ mee mdsøˈøgɨt.
28 Tøxɨ xmadowdɨ ku ø nnimy jøts ku ø nnijkxy, jøts ku ø nmeˈent jadɨgojk jøts mee nmøøtsøønɨt. Kuk meets jeexyɨp xjanchøky, mjanchxondạkp meets jeexyɨp ku tø xnɨjạwɨdɨ jøts ku nnɨnijkxy ja Dios Teety; kumɨ jaˈ ɨdøˈøn jawaanɨ møj jøts nɨgɨdi øts.
29 Patkɨˈjyɨ yạˈạt jadeˈen ndukmadowdɨ jøts ku wyɨnaty jadeˈen yjaty jøts xjanchjạwɨdɨt.
30 ’Kaˈ mee møøt jeky nˈukmøøtnagyạjpxnɨyɨt; jaˈagøjxp ku ja wyɨngøñ ja Satanás pøn yikutujkp yạ nạxwiiñ. Øy øts nmøkˈạjtɨn ja xjagamɨmajadạạjkɨyɨ,
31 jạtpts jadeˈen jøts jadeˈen tnɨjạwɨt ja nạxwiiˈñɨt jạạˈy jøts ku ø ndsøky ja Dios Teety, jøts ku øts ja nbaduñ sạ øts ja tø xˈaneˈemy. Tanɨdɨts jøts wan yạ ttsøøˈñɨndɨ.

15

Ja uvɨ tsạˈạm kipy

1 ’Jadeˈen øts ɨdøˈøn ñamyayɨ sạm uvɨ tsạˈạm ñɨguipy, jøts ja Dios Teety jadeˈen sạm ja jạạˈy midi ja uvɨ kipy tˈejxˈejtp.
2 Jøts ja tyikwɨnạjkɨ ja yˈawạj ja yˈaxeeñ midi katøømɨp; jøts midi tøømyɨp, yikxon ja tyikwạˈạch twɨbøøty twɨbiky mạ ja jam tˈijxy sạ yjạtwạˈạñ, jøts ja jawaanɨ may yjạạktyimdyøømɨt.

3 Nayɨde'ents meets ɨdø'ønmɨ; tø mee mwą̲tsnɨ, ja ɨxpøjkɨn mee tø myikwą̲'ą̲chɨ midi mee tø nmø'øy.
4 Kidi mee xmajtstutnɨ, kumɨ ka'ap mee nmajtstu'uty. Ka'axɨ kipy awą̲j tyøømɨ jadi'iñɨ ku ja kya'ity ja ñɨguipy; nayɨde'ents meets ɨdø'ønmɨ, ¿ti mee nadyu'uk mnɨtyu'ump ku mee wyɨnaty ja nja' tø x'ɨxmą̲jtsnɨyɨ?
5 'Øts ɨdø'øn jade'en są̲m ja ujts ñɨguipyɨn, jøts meets jade'en są̲m ja' y'awą̲j y'axeeñɨn. Pønɨ pønts ø xkamajtstutp, jøts ku øts ja nayɨde'en ka' nmajtstu'uty, ja'ats ɨdø'øn ja yja' møj wɨngaxø'økp; jøts ka' mee ti nadyu'uk mayɨ ku ø nga'ett.
6 Pønɨ pønts ja nja' xkamɨnamyą̲ą̲jyɨyɨp, ja'ats jade'en yik'ɨxjɨbep są̲m ja kipy awą̲j midi ka'øy, jøts kuts ja tyø'øtst jøts ja jønjøtpy yikpɨktą̲'ą̲kt, japts ja tyø'øty.
7 'Pønɨ ka' mee xmajtstu'uty, pønɨ ka' meets ja n'ɨxpøjkɨn xją̲'dyɨgøjyɨdɨ, amɨdowdɨts pønɨ ti mdsojktɨp jøts meets ja myikmo'ot.
8 Ku yikxon xpadundɨ ja Dios Teety yja' są̲ ttsøkyɨn, jade'en'ampyts ja y'øy'ą̲jtɨn myøk'ą̲jtɨn yikpa'ixy, jøts nayɨde'en ɨdø'øn yiknɨjąwɨt ku meets ɨdø'øn xjanchpabøjkpɨ'aty.
9 Jade'en mee ndsøky są̲m øts Dios Teety xtsøkyɨn; tun'ejtɨk meets yø nja' ku meets ja tsojkɨn ndamɨ'ity.
10 Pønɨ xpaduujnɨdɨp øts ja n'ana'amɨn, jade'en'ampyts mee møøt m'ettɨt øts ja ndsojkɨn, nayɨde'en ñamyayɨ są̲ øts ja nDeety y'ana'amɨn nbaduujnɨyɨ, jade'ents øts ɨdø'øn ja chojkɨn nmøøt n'ity.
11 'Jade'en'ampy meets jade'en nnøjmɨ, jøts mjotkujk'ą̲ttɨt nayɨde'en są̲m øts, jøts ejtnɨ xonɨ x'ejxtɨt.
12 Yą̲'ą̲t øts ɨdø'øn n'ana'amɨn'ajtpy: øy yikxon xem yą̲m mnamyayɨdɨt mnachokɨdɨt, nayɨde'en są̲m øts ja tsojkɨn nbɨktą̲'ą̲ky są̲ mee ndsøky.
13 Jade'en ɨdø'øn ja tsojkɨn møj yikjagyepy pøn amuum nayojxɨp, jøts ja myɨgu'uktøjk tkudanɨ jøts jujky'ą̲jtɨn ja tpą̲ą̲ttɨt.
14 Meets ɨdø'øn nmɨgu'uk'ajtpy pønɨ mdundɨp jade'en są̲ ɨxa n'ana'amdɨ.
15 Ka' mee ndijy jøts ku mee mdumbɨ, kumɨ ka'ap ja tumbɨ tnɨjąwɨ pønɨ ti jaty tyumpy ja wyɨndsøn. Nmɨgu'uktijpyts meets yą̲m, ja'agøjxp ku tukɨ'ɨyɨ tø ndukɨnɨją̲'wɨgyøxtɨ są̲ jaty øts ja Dios Teety tø xnøjmɨ.
16 Kameedsɨpxɨ tø xpɨktą̲'ą̲ky; pø øtsxɨ mee kø'øm tø nwɨ'ixy, jøts mee tø ndanɨpiky jøts nøjkx ja mdunk yikxon xyikwɨngaxø'øktɨ, jøts wan tmøjɨ wan tkaja'ajɨ. Jade'ents ja Dios Teety mmo'ojɨdɨt pønɨ ti jaty m'amɨdoodɨp ku ø xkąjpxpą̲ą̲ttɨt amumjoojt.
17 Yø' ɨdø'øn nda'ana'amdɨp, jøts xem yą̲m mnabya'ayowɨdɨt jøts ja tsojkɨn xjagyaptɨt.

Ku ja ka'øyjąą̲'dyɨ tkatsoktɨ ja Jesús møøt ja pyabøjkpɨtøjk

18 'Pønɨ mmɨ'ajkɨyɨdɨp ja' pøn yą̲ nąxwiiñ, mnɨją̲'wɨdɨpxɨ jøts ku øts ja jawyeen nayɨde'en tø xuñ.
19 Ku meets jeexyɨp nayɨde'en m'adɨ'ɨch są̲m pøn yą̲ nąxwiiñ wyɨnmaydɨ, nayɨde'ents meets ja jeexyɨp mdsøkyɨyɨ są̲m ja ttsøkyɨn pøn nayɨde'endɨ są̲m ja'ajɨndɨ. Øts meets yą̲ tø nwɨ'ixy yą̲ nąxwiiñ mą̲ nayɨde'en chøønɨdɨ pøn jade'en wɨnmaadyɨp, jøts ja'agøjxp myikmɨ'ekyɨdɨ kumɨ ka'ap ja'abɨ wɨnmą̲ą̲'ñ x'ukyikyø'øñɨdɨ są̲m o pøn nąxwiiñ.
20 Ją̲'myatstɨts są̲ tø nnøjmɨdɨ, jøts ku ka'ap ja tumbɨ ñamyøjɨyɨt są̲m ja wyɨndsønɨn. Tøbą̲ąts ø nyikpawɨdity ku ngayikupiky, nayɨde'ents meets ɨdø'øn myiktumɨt; jøts pønɨ xpaduujnɨdɨpts øts ja n'ɨxpøjkɨn, nayɨde'ents meets ja m'ɨxpøjkɨn yikpadumɨt.
21 Øts køjxp ɨdø'øn jade'en myiktu'undɨt ja'agøjxp ku ka' tnɨjąwɨdɨ pøn ø xkajxp.
22 'Ka'ap ja jeexyɨp ti pøktyɨ, kuk øts jeexyɨp ngamiñ, kuk øts ja jeexyɨp ngadukɨnɨjąwɨdɨ. Ɨxyą̲m ti ñɨkyą̲jpxtɨp jøts ja pyøky kyayiktagubatɨt;
23 ja' pøn ø xmɨ'ajkɨp, ñayɨ myɨ'ajkɨp ja nayɨde'en øts ja nDeety.
24 Ka'ap yø jeexyɨp ti pøktyɨ kuk øts yø jeexyɨp ka' ti nduk'ejxtɨ midi ø tø nduñ yø' wyɨngujktyɨ, są̲m ka'ap pøn jade'en tø tyuk'ijxyɨdɨ; tø yø t'ejxnɨdɨ, ja ti ja'ats yø myɨją̲'wɨdɨp, pø xmɨ'ajkɨdɨpxɨ øts yø', jøts ñayɨ myɨ'ajkɨdɨp yø nayɨde'en ja Dios Teety.

25 Ja'agøjxpts yą'ąt jade'en yjaty kumɨ ka'pxy jade'en yjątt są yą'ąt kajpxy ayuujk wyą'ąñ, midi jap køxją'ąy yø' kyutujkjøtptyɨ: “Nadøkɨ øts yø xmɨ'ekyɨdɨ.”
26 'Paty øts ja Dios Teety xukaxt ja Espíritu Santo jøts øts ja nja' xkąjpxɨyɨt, pøn pudøjkɨp kąjpxjot'amøjkɨp, pøn nayɨde'en tmøøt'ąjtp ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ.
27 Jøts mee nayɨde'en ja nja' xkąjpxmɨyɨt, pø tøxɨ meets ja x'ixy są jaty y'ejxɨ tyɨyɨ, są jaty tø ngąjpxwą'kxtso'ondąąjkyɨm østɨ ɨxyąmbąąt.

16

1 'Jade'en'ampy jade'en nnøjmɨdɨ jøts kidi nugo wɨnmayjɨmbettɨ wɨnmay'adøjtɨ.
2 Myikwojpɨdsø'ømp myikajxpɨdsø'ømp meets jap tsąptøjkjøtpy, østɨ yją'ąt pąąt ja xøøw ku ja jąą'y wyą'ąndɨt jøts ku Dios yja' ja tpaduujnɨdɨ ku meets ja myik'oogɨyɨt.
3 Ja'agøjxp ja jade'en y'adø'øtstɨt ku ja nɨjuunɨ tkanɨjąwɨdɨnɨm pønɨ pøn ja Dios Teety, jøts pønɨ pøn øts.
4 Jøts ja'agøjxp yą'ąt jade'en ndukmadowdɨ ku wyɨnaty jade'en yjątwą'ąñ, jøts xją'myatstɨt jøts ku yø tø ndukmadoonɨdɨ.

Ti dø'øn ja Espíritu Santo tyumpy yą nąxwiiñ

'Ka' meets yø jade'en patkɨ'jyɨ ndukmadøøy, kumɨ ja'ąjt øts kø'øm.
5 Łxyąmts ø nnøjkxwąnɨ tsɨnaabyɨ mą ja jap midi ø xkajxp; jøts øts ja nmøøtsɨnaamyɨt jøts nɨpøn tamts mee nɨdu'ugɨn tkayiktɨy pønɨ mą øts ɨdø'øn nnijkxy.
6 Jotmay mee ne'egɨ jɨnaxy tø mjąąktyimdyatøkɨyɨ, ja'agøjxp ku yø jade'en tø ndukmadowdɨ.
7 Janch ɨdø'øn nnøjmɨdɨ jøts ku ne'egɨ jade'en m'øy'ąjtxɨdɨt jøts ku nnøjkxt. Ku ø nganøjxt, nɨjuunɨts ja kyamiñ midi mbudøkɨyɨdɨp midi mgąjpxjot'amøjkɨyɨdɨp. Ku nnøjxt, kø'ømts øts ja ngaxt.
8 Jøts ku dø'øn ja nøjkx myiñ, ja' ja tyu'ump jøts ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja ttukjąwɨt ja pyøky jøts ku yjanchpojkpɨtumbɨjąą'yɨdɨ, jøts ku ja tu'ugyɨ ja wɨnmąą'ñ sudso tyø'ødɨt sudso tyudą'ąktɨt, jøts ku Dios ja pyayø'øyɨdɨt.
9 Ja'agøjxp pyojkpɨtumbɨjąą'y'ątti ku ø ka' xjanchjąwɨdɨ;
10 ñɨją'wɨdɨpts nøjkx są y'ejxɨ tyɨyɨ midi'ibɨ øy midi'ibɨ pąąt'ąjtɨdɨp, kumɨ jam ø nnijkxy mą Dios Teety, jøts ka' mee x'uk'ejxnɨt,
11 jaanɨmts tją'gyukɨdɨt ja Dios pyayø'øyɨn jøts ku tyɨy'ąjtɨngøjxp yikutuky, pø tøxɨ wyɨnaty ja tɨy'ąjtɨn tyaky, jøts ja mɨku' yikastigɨmo'ot midi møj y'ity yą nąxwiiñ.
12 'Jap øts may ja madyą'ąky njajagyepy midi ndukmadoowąndɨp, ka' ɨnet xją'gyukɨdɨt ɨxyąmyɨ.
13 Kunɨm mye'ent ja Espíritu Santo, ja'ats ja tukɨ'ɨyɨ mduk'ɨxpøjkøxɨdɨp sudso tyɨyɨ yjanchɨ; ka'axɨ kyø'øm ja' ja tyiktu'unt pønɨ są jaty ja wyą'ąñ, ja' ja kyąjpxp pønɨ są jaty pønɨ ti jaty ja myadøøpy, jøts ja mdukmadowɨdɨt ti jaty tunwąjnɨpnɨm.
14 Jade'en'ampyts øts ja wɨnją'wɨn wɨndsø'jkɨn nbąątt, kuts ja ngajpxy ja n'ayuujk xpadu'undɨt są mduknɨjąwɨyɨdɨ ja Espíritu Santo. Øts ja ngajpxmyo'op.
15 Nayɨde'ents ja Dios Teety kyajpxy ja y'ayuujk sąm øts nja'ajɨn, paty øts jade'en nwą'ąñ jøts ku nayɨde'ents nmo'ot ja ngajxpy ja n'ayuujk, nayɨde'ents yø mduknɨjąwɨyɨdɨt.

Xondąajkɨn ja nøjkx wyɨmbɨdsimy ku njotmay'o'jkɨndɨt

16 'Ka' y'ukjajknɨt ku mee ka' x'uk'ejxnɨt, ku wyɨnaty waanɨ tø ñaxy ja tiempɨ jaanɨmts ø x'ejxtɨt jadɨgojk, pø jamxɨ ø nnijkxy mą jam Dios Teety.
17 Wɨnets ja pyabøjkpɨtøjk wɨnąągɨn nɨxem nɨyąm ñawyąjnɨdøø:
—¿Ti yø jade'en tyijpy ku yø xnɨmąą'yɨn jøts ku ka' y'ukjajknɨt, ku yø ka' n'uk'ejxna'ant, jøts ku waanɨ ñąxt wɨnetnɨmts ja n'ejxɨndɨt jadɨgojk ja'agøjxp ku ñijkxy jam mą ja Dios Teety?

18 ¿Ti dø'øn yø jade'en tyijpy jøts ku “ka' y'ukjajknɨt”? Nɨ kyayikjạ'gyukɨ nɨwɨne'en pønɨ ti dø'øn yø jade'en tyijpy.
19 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ojts ja t'ixy jøts ku ja pyabøjkpɨtøjk yjạwɨ tyɨɨbyøkwạ'ạñɨyɨ, jøts ja tnɨmạạy:
—Tøxɨ nnøjmɨdɨ jøts ku ka' y'ukjajknɨt ku mee ka' x'uk'ejxnɨt, kuts wyɨnaty waanɨ tø ñaxy ja tiempɨ jaanɨmts ø x'ejxtɨt jadɨgojk. ¿Kidi yø'øjɨp meets ɨxja mnayiktøøjɨyɨdɨp?
20 Jøts tɨy janch øts ɨdø'øn nwạ'ạñ ku mee nnøjmɨ, jøts ku nøjkx ja yạjxɨn x'ejxtɨ, ku nøjkx ja jotmay'o'jkɨn xpạạttɨ yạm ja nạxwii'ñɨt jạạ'y xyondạ'ạktɨ. Jøts ka'ats yjade'enɨ, øy mee mạbạạt mjantyimyjajotmay'øøky, xondạạjkɨn ja nøjkx wyɨmbɨdsimy ku jade'en mjotmay'ookɨtɨ.
21 Jade'en ɨdø'øn ñamyayɨ yjaty sạm ja tø'øxyøjk ku ja kya'axwạ'ạñ, janch wɨnmay jotmay yjaty ku tø tpạạty ja tiempɨ ku ja y'u'nk pyøjkjø'øknɨ; ku tø tmɨnawyạ'kxnɨyɨ ja maxu'nk nɨka'ap ja t'ukjạ'myajtsnɨ jøts ku y'u'nk ja tø pyiky, ja'agøjxp ku ja xyondạ'ạky ku ja tø tyikaxɨ'ɨky tu'uk maxu'nk yạ nạxwiiñ.
22 Nayɨde'ents meets ɨdø'øn mjạjtnɨmɨ, mjanchjotmay'oo'ktɨp ɨxyạm; wɨmbetp øts jøts mee nmɨnabyạạdɨt jadɨgojk, wɨnetnɨmts ja xondạạjkɨn xpạạttɨt yikxon, jøts nɨpøn ja mgapøjkxɨyɨdɨt.
23 'Jøts ja'abɨ xøøw ka' ø ti x'ukyiktøønɨdɨt. Janch meets ɨdø'øn nnøjmɨdɨ, jøts ku ja Dios Teety tukɨ'ɨyɨ mmo'ojɨdɨt pønɨ ti jaty ja m'amɨdoodɨp øts køjxp.
24 Østɨ ɨxyạmbạạt ka'anɨm ti x'amɨdowdɨ øts køjxp; amɨdowdɨ pøktsowdɨ, mbạạttɨp ja' jøts jade'en mxonjạttɨt.

Tøts ja Jesucristo tmɨmajadạ'ạky midi ja nạxwii'ñɨt jạạ'y yikwɨndɨgøøpy

25 'Madyạ'ạkyøjxp yạ'ạt yạm nugo tø ndukmadowdɨ jøts xamɨmadoodøwɨdɨt; jạ'ạtp ja xøøw ku ka'ap jade'en nøjkx n'ukmɨgạjpxnɨdɨ abiky madyạ'ạkyøjxp, wạ'ạts meets ja ndyimdyukmadoonɨt nøjkx pønɨ sạ ja Dios Teety y'ejxɨ tyɨyɨ.
26 Jøts ja'abɨ xøøwts øts køjxp ja Dios Teety x'amɨdo'odɨt xpøktso'odɨt ja øy'ạjtɨn; jøts nɨka'ap øts yạm ndyimwyạ'ạñ jøts ku øts n'amɨdo'ot ja Dios Teety jøts mee nnɨ'amɨdowɨt. Ka'ap chøkyɨ jøts kø'øm n'amɨdo'ot,
27 pø mdsojkɨp meets ja Dios Teety. Jade'engøjxpts ja mdsøkyɨdɨ kumɨ xtsojkp meets nayɨde'en, jøts tøts xjanchjạwɨdɨ jøts ku øts Dios Teety xkexy.
28 Jam ø tø ndsøøñ mạ Dios Teety jøts øts yạ tø nmiñ yạ nạxwiiñ, ɨxyạmts øts ɨnet nmajtstu'utwạngojmɨ ja nạxwii'ñɨt, jøts ø n'awɨmbetɨwyạ'ạñ jadɨgojk ja Dios Teety.
29 Xjats ja pyabøjkpɨtøjk wyạndøø:
—Łxyạmnɨm ɨnet tɨy janchwạ'ạts xnɨgajpxñɨm, ka' x'ukyiktunɨ ja abiky myadyạ'ạky midi kayiktamɨmadodøø'wɨp.
30 Łxyạmnɨmts øøts ɨnet njanch'ixy njanchnɨjạwɨ jøts ku tukɨ'ɨyɨ xnɨjạ'wɨgyixy, jøts ku ka' chøkyɨ jøts ku øy pøn kuwạnɨ mdyimdyɨɨbyøkɨyɨt. Ja'agøjxp øø njanchjạwɨ jøts ku jam mdsøøñ mạ Dios Teety.
31 Jøts nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús yɨde'en t'adsøøy:
—¿Jøts xjanchjạ'wɨñɨdɨp øts ɨxyạm?
32 Ja wyɨngøñ jøts tø yjạ'ạty ja xøøw ja jumøjt, jøts tyimñay'ɨxyạmyɨ, ku meets ɨnet m'agakpạktɨt pø mạ pønjabøn ñøjkxt, jøts øts ɨnet nadyu'uk xnɨka'aktɨt. Ka'ap ø nadyu'ugɨ, jats ja Dios Teety xmøøt'ity.
33 Ndukmadoogøjxtɨp yạ'ạt yạm tukɨ'ɨyɨ, jøts ja øy'ạjtɨn jotkujk'ạjtɨn xpạạttɨt ku ø x'ajot'ạttɨt. M'ayo'ombạạttɨp yạ nạxwiiñ; jotmøkts mnabyɨktạ'ạgɨdɨt, tøts øts ɨnet nmɨmajadạ'ạky midi yạ nạxwiiñ yikwɨndɨgøøpy.

17

Ku ja Jesús tnɨ'amɨdowɨ tnɨbøktsowɨ ja pyabøjkpɨtøjk, jøts ja ttukmadøy ja Dios Teety

1 Xjats ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jade'en wyą̈n'abą̈jtɨyɨɨ'ñ, jøts ja ojts jam tsą̈jpwemp
pyat'ixy, wɨnets ja wyą̈ą̈ñ:
—Dios Teety, tø ja horɨ kya'pxy. Yikmøjtøjkɨkts øts, kunuu'kxyją̈'wɨkts øts, jøts me
nayɨde'en nyikmøjtøkɨt, jøts me nayɨde'en myikunuu'kxyjąwɨt.
2 Metsxɨ tø xmø'øy ja kutujk jøts øts nąxwii'ñɨt jąą'y ja nɨ'ijtyɨ nda'ana'amdɨt, jøts ja
tpą̈ą̈ttɨt ja jujky'ą̈jtɨn xemɨkøjxp pøn jaty me tø xkømø'øy.
3 Jøts jade'en'ampy yikpą̈ą̈ty ja jujky'ą̈jtɨn xemɨkøjxp ku tu'ugyɨ mets Dios Teety
myikjanchjąwɨ, są̈m nayɨde'en ja Jesucristo, pøn mets yą̈ tø xkexy nąxwiiñ.
4 'Tø øts ja ndunguixy jade'en midi me tø xa'ane'emy, jade'engøjxpts myikmøjąwɨ
myikunuu'kxyjąwɨ yą̈ nąxwiiñ.
5 Møøkyts øts jam mwɨngujky nay ja'abɨ møk'ą̈jtɨn midi øts y'ijty nmøøt'ajtpy møøt mets
ku ka'anɨm wyɨnaty nąxwii'ñɨt y'øyɨnɨm.
6 'Jøts ja jąą'dyɨ midi me kø'øm tø xwɨwich yą̈ nąxwiiñ midi me tø xagødøkɨ, tøts øts ja
ndukɨnją̈'wɨgyøxtɨ pønɨ pøn mets. Jøts mets ja y'ijty mjąą'y'ajtpy, jøts mets ja tø xagødøkɨ.
Tøts ja tpadundɨ mets ja m'øgyajpxy mets ja m'øy'ayuujk.
7 Ñɨją̈'wɨnɨdɨp ja ɨxyą̈m wą̈'ą̈ts ti jaty me tø xmø'øy jøts ku mets ja xja'ajɨ.
8 Tøts øts ja ndukmadowdɨ ja øgyajpxy ja ømyadyą̈'ą̈ky midi me tø xukmadøy, jøts tøts
ja tkupøktɨ, tøts ja tnɨjąwɨdɨ jøts ku ja yjanchɨ jøts ku øts jam ndsøøñ mą̈ mets jam. Tø ja
tjanchjąwɨdɨ jøts ku me tø xkexy.
9 'Yø'øts ø nnɨ'amɨdoo'wɨdɨp pøn jaty me tø xmø'øy ja'agøjxp ku ja xja'ajɨ; jøts nɨgɨdi
ja'abɨ nnɨ'amɨdoo'wɨp pøn øts tø xkabadundɨ.
10 Midi jaty ø nja'ajtpy, nayɨ mets mja' ja', jøts nay ja'ats ø nja'ą̈jtmɨp; jøts nayɨ øts
nmøk'ą̈jtɨn nay øts ngunuu'kxɨn ja xyiktuujnɨdɨp.
11 'Øts, ka'ap øts n'ukyą̈ą̈'ą̈jtnɨt yą̈ nąxwiiñ; yø'øts ja tą̈ndɨp, jøts me nnɨnøjkxnɨt
møøtsɨnaabyɨ. Kunuu'kxy Dios Teety, agø'øduk axą̈jtuk mmøk'ą̈jtɨngøjxp pøn jaty ø tø
xagødøkɨ jøts nɨ'amukɨ nɨ'agą̈'pxɨ y'ettɨt, kyanamyajtstu'udɨdɨt nayɨde'en są̈m adømɨn.
12 Ku øts yø yą̈ y'ity nmøøt'ettɨ yą̈ nąxwiiñ, n'ejx'ejttɨp øts yø', ja møk'ą̈jtɨn ø nyiktumpy
midi me tø xmø'øy, ja'ats øts yø nda'agø'ødujktɨp nda'axą̈jtujktɨp. Nɨ tu'ugɨn yø tø
kyawɨndɨgøydɨ, ja'ayɨm ɨdø'øn jade'en tø yjaty midi'iyɨm y'ijty wɨndɨgøy'ejtnɨp, jøts
jade'en ka'pxy tpą̈ą̈ty są̈ ja mgajpxy są̈ ja m'ayuujk xyiktą̈ą̈ñ.
13 'Ɨxyą̈mts me nnɨnøjkxnɨt mą̈ mets jam; jøts ku njąą̈knayąą̈'aty yą̈ nąxwiiñ, ja'agøjxp
øts jade'en nwą̈'ą̈ñ jøts ja mja' yjotkujk'ą̈ttɨt są̈m ø njotkujk'atyɨn.
14 Tø øts ja ndukmadoogøxtɨ ja m'øgyajpxy ja m'øy'ayuujk, ja'ats mmɨ'ajkɨyɨdɨp pøn ja
ka'øwyɨnmą̈ą̈'ñ tjagyajp. Ja' yiktamɨ'ajkɨdɨp ku ja yjade'embɨ wɨnmą̈ą̈'ñ tka'ukyiktunɨdɨ,
nayɨde'ents øts ka' nyiktuñ ja yja'adɨ.
15 Kaja'ajɨpts ø n'amɨdøøpy jøts xwą̈ą̈bɨdsø'ømt yą̈ nąxwiiñ, ja' n'amɨdøøpy jøts
xkuwą̈'ą̈nt xkubokt, jøts mɨku' yja' kidi myajadą̈'ą̈ky.
16 Nayɨde'en ja'adɨ są̈m øts, ka' nyiktuñ ja kya'øwyɨnmą̈ą̈'ñ.
17 Pøkjø'økts ejxjø'økts mdɨy'ą̈jtɨngøjxp mjanch'ą̈jtɨngøjxp; pø tɨy janchxɨ ja mgajpxy ja
m'ayuujk.
18 Nayɨde'ents są̈m me tø xanɨguexy ja nąxwii'ñɨt jąą'y, nayɨde'ents øts ja yą̈m
ndanɨpøktɨ ndanɨ'ejxtɨ pøn yą̈ nąxwiiñ ja ka'owyɨnmą̈ą̈'ñ tjagyajptɨpnɨm.
19 Amumjoojt øts njąą̈ktyimñadyamɨyoxɨyɨt yø'øgøjxptɨ, nayɨde'ents ja ñadyamɨyoxɨyɨdɨt
ku ja mgajpxy ja m'ayuujk ttu'undɨt midi tɨy midi janch.
20 'Kidi ja'ayɨp ø nugo ndyimñɨ'amɨdo'owɨdɨp, nayɨde'en ja'amɨdɨp pøn ø
xjanchjąwɨwyą̈ndɨpnɨm ku ja myɨgu'uk ja tmadoojɨdɨt ja øgyajpxy ja ømyadyą̈'ą̈ky.
21 Jøts ja' øts yą̈m n'amɨdøøpy jøts tu'ugyɨ ja wyɨnmą̈ą̈'ñ tyik'ettɨt; jøts tu'ugyɨ y'ettɨt
møøt adøm, nayɨde'en Dios Teety są̈m mets xmøøt'ity jøts są̈m me nmøøt'ity. Jøts wan
tu'ugyɨ ja wyɨnmą̈ą̈'ñ tpɨktą̈'ą̈ktɨ jøts jade'en ttukjanchjąwɨdɨt ku me tø xkexy, pøn ja
ka'øwyɨnmą̈ą̈'ñ tjagyajptɨp.

22 Tø øts ja nmo'odɨ nay ja'abɨ møk'ą̈jtɨn midi me tø xmø'øy, jøts tu'ugyɨ wyɨnma'adyɨt nayɨde'en są̈m adøm nja'. Tu'ugyɨ nayɨde'en mets mja', jøts nayɨde'ents øts nja'amɨ.
23 Øts ja møøt nnamyayɨdɨt, jøts mets xmøøtnamyą̈ą̈'ymɨyɨt jøts ja tu'ugyɨ y'ettɨt, jøts jade'en ja nąxwii'ñɨt jąą̈'y t'ejxtɨt tnɨjąwɨdɨt jøts ku me tø xkexy, jøts ku mets ja xjanchøky są̈m me xtsøkyɨn.
24 'Dios Teety, metsxɨ ja tø xagødøkɨ, jøts ja'ats ø ndsøjkpy jøts ja yjap'ą̈ttɨt mą̈ øts jap ndsɨnaawyą̈'ą̈ñ, jøts t'ejxtɨt ja møk'ą̈jtɨn ja øy'ą̈jtɨn midi me tø xmø'øy; jaayɨm me xtsøky ku ka'anɨm wyɨnaty nąxwii'ñɨt y'øyɨnɨm.
25 Mets Dios Teety tɨy'ą̈jtɨn janch'ą̈jtɨn mmøøt, jøts ka'ats ja nąxwii'ñɨt jąą̈'y mnɨjąwɨyɨ; jøts øts, nnɨją̈'wɨp mets; jøts yø pabøjkpɨtøjk, ñɨją̈'wɨnɨdɨp yø' jøts ku me tø xjanchkexy.
26 Tø øts ja ndukmadowdɨ mbøn mets jøts njąą̈ktukmadoową̈ndɨpnɨm øts. Jade'ents są̈ mets xpa'ayøyɨn, nayɨde'ents ttaba'ayoomɨdɨt ja myɨgu'uktøjk. Nmøøt'etpyɨm øts yø' y'agujkptɨ jade'en.

18

Ku ja Jesús ojts yikmach

1 Xjats ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús jade'en wyɨnaty tø wyą̈'ą̈ñ, wɨnets ja tmøøtsøø'ñ ja pyabøjkpɨtøjk, jøts ja ñøjkxwą̈'ą̈ndɨ jam jaduktamą̈jñ ku ja ttanąxtɨt ja nøø midi yiktejp Cedrón. Jam tu'uk ja kąm mą̈ y'ity øy ti tsą̈'ą̈m, jamts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús tmøøtkuyø'øyɨyɨɨ'ñ ja pyabøjkpɨtøjk.
2 Jøts ja Judas, pøn ja wyɨnaty ɨxam ka'ødyunwą̈jnɨp, wą̈'ą̈ts ja t'ijxy'aty ja'abɨ et, pø jamxɨ ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús wyɨnaty kawɨnąą̈k ojk tø ñamyukyɨdɨ møøt ja pyabøjkpɨtøjk.
3 Jade'en'ampyts ja Judas jam ojts tmøøtją̈'ą̈ty tukpiky ja soldą̈dɨtøjk møøt ja jąą̈'dyɨ midi t'ejx'ejttɨp ja tsą̈ptøjk, ja teetywɨndsøndøjk ja fariseotøjk ja kajxɨdɨp, tumda'o'jk møøt ja jam yją̈'ttøø kunø'øky.
4 Ñɨją̈'wɨñɨp ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja wyɨnaty są̈ jaty ja yjątwą̈'ą̈ñ kyubatwą̈'ą̈ñ, wɨnets ja twɨnguwą̈'jkɨyɨɨ'ñ, jøts ja tyiktɨɨy:
—¿Pøn dø'øn m'ɨxaadyɨp?
5 Jøts ja ojts yɨde'en y'adsowdɨ:
—Ja Jesús øø n'ɨxaapy, ja Nazaretɨt jąą̈'y.
Jøts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Øtsɨmts ja'.
Jøts ja Judas midi ka'øy'adøtsp, ɨxam ja tmøødɨ ja mayjąą̈'y.
6 Jøts ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús wyą̈ą̈ñ: "Øtsɨmts ja'", wɨnets ja jadi'iñɨ y'ɨxnøjkxtøø jøts ja kyą̈'tsjɨmbejttøø.
7 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja jadɨgojk tyɨɨbyøjkɨdøø, jøts ja ñɨmą̈ą̈jyɨdøø:
—¿Pøn dø'øn m'ɨxaadyɨp?
Jøts ja wyą̈ndøø:
—Ja Jesús, ja Nazaretɨt jąą̈'y.
8 Jøts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús ja tnɨmą̈ąy:
—Tøxɨ nnɨgajpxy jøts ku ja y'øtsɨ. Pønɨ øts tam x'ɨxaadyɨp, majtstu'uttɨts øts yø nbabøjkpɨtøjk.
9 Jade'en'ampy ja jade'en yjaty, jøts ja jade'en ka'pxy tyimyjaty ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús wyɨnaty yɨde'en kø'øm tø wyą̈'ą̈ñ: "Pøn jaty øts ja Dios Teety tø xagødøkɨ, nɨ tu'ugɨn ja tø kyawɨndɨgøydɨ."
10 Jøts ja Simón Pedro jam wyɨnaty tø tnɨxą̈jɨ tu'uk ja tsujx, ja'ats ja ojts tjuuty, jøts ja ttaxɨkpo'otuujty ja jąą̈'y midi txøøw'ą̈jtp Malco, ojts y'agą̈'ndyą̈tsk ja tyimgyajtspo'jtɨyɨ, ja teetywɨndsøndøjk ɨdø'øn ja tyumbɨ jade'en jąjtp.
11 Yɨde'en ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús tnɨmą̈ąy ja Pedro:

—Pɨktą'ąk yø mdsujx nay jap mą tø xjuuty. ¿Są me mwɨnmay, uk ja øts ɨdø'øn xijy ngagupøkt ja ayo'on midi øts ja Dios Teety tø xanɨbɨktąągɨ?

Ku Jesús yiknajtswąą'wɨyɨɨ'ñ jam mą teetywɨndsøn

12 Xjats ja soldądɨtøjk, møøt ja' pøn tnɨgubąjk'ąjtp jøts møøt ja tsąptąjk, ojts tmątstɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús, jøts ja ojts tkøwøøndɨ tkøxojtstɨ.
13 Jøts ja tyiknøjkxtøø mą ja Anás jam tyøjk midi ja Caifás tyeety myø'jtɨp, midi jam wyɨnaty ja'abɨ jumøjt teetywɨndsøn'ąjtp.
14 Nayɨ Caifás ɨdø'øn wyɨnaty yɨde'en tø tnøjmɨ ja israelɨt jąą'y, jøts ku ne'egɨ jade'en tyimy'øy'ątt jøts tu'ugyɨ ja jąą'y tku'oogɨt ja kąjp.

Ku ja Pedro tku'ɨɨñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

15 Jøts ja Simón Pedro møøt jadu'uk ja myɨbabøjkpɨ tpanøjkxtɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús. Jøts yik'ijxy'ąjtp ja' ja yjadu'ukpɨ, ijxy'ąjtɨp ja teetywɨndsøn ja', ja'ats jap ty-imyøøtøjkɨmyąą ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jap wɨndsøn tyøjk'agui'py;
16 jøts ja Pedro jap tyąąñ mą yiknɨdøkɨ ja tøjk. Ja'ats ja yjadu'ukpɨ jap ñɨbɨdsøøm midi ijxy'ąjtp ja teetywɨndsøn, jøts ja ojts tmɨnagyajpxyɨ ja tø'øxyøjk midi jap tøjk'adɨnaapy, jøts ja tyiktøjkɨyɨɨ'ñ ja Pedro.
17 Wɨnets ja tø'øxyøjk midi tøjk'adɨnaapy, y'amɨdoojøø ja Pedro:
—¿Kidi metsɨp yø jąą'y mbabøjkpɨ'ajtpy?
Jøts ja Pedro t'adsøøy yɨde'en:
—Ka', ka'axɨ ja y'øtsɨ.
18 Jøts kumɨ xujxpts wyɨnaty, jøts ja tumbɨtøjk jøts ja tsąptøjktąjk jap ja wyɨnaty tø tyikmøjɨdɨ ja jøøn, ja'ats ja jap wyɨndanaadyɨp jøts ja jap xyąmdɨ. Jøts ja Pedro ɨxam ɨdø'øn ja tmøøtxąmɨ.

Ku ja teetywɨndsøn tyiktøøbɨnąxwą'ąky ja Jesús

19 Xjats ja teetywɨndsøn tyiktøøbɨnąxwąąjky ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús pøn jaty ɨdø'øn pyabøjkpɨtøjk'ajtpy, jøts ti dø'øn ja ñąnky'ɨxpøjkɨp.
20 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Tø ø ngajpxy mayjąą'y'agujky øy mądsoo; ejtp ø nyik'ɨxpiky mą jaty tsąptøjk, jøts nayɨde'en mą ja møj tsąptøjkmɨ mą israelɨt jąą'y ñamyukyɨdɨ, jøts ka'ap øts øy ti n'amaa'tsk'aty ku ø ti nnɨgajpxy.
21 ¿Tigøjxp ku øts ja xyiktɨy? Ja' mets ja myiktø'øp pøn jaty ø tø xmadoojɨ, jøts wan ja tnɨgąjpxtɨ pønɨ są jaty øts ɨdø'øn ja tø nnøjmɨdɨ. Ja' ja tnɨją'wɨdɨp pønɨ są jaty øts ja tø nnøjmɨdɨ.
22 Xjats ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jade'en wyąąñ, jøts nɨdu'ugɨn ja tsąptąjk ja ojts wyɨngugoxɨyɨ, jøts ja ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—¿Jade'en yø m'ąąw xa'adsøy jøts jade'en xnøjmɨt yø teetywɨndsøn?
23 Jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja yɨde'en t'adsøøy:
—Pønɨ tødam ø ngąjpxɨgøy, nɨgąjpxts midi'ibɨ dø'øn mga'ømyadøøpy; jøts pønɨ øydam jade'en są ø tø nwą'ąñ, ¿tits ku øts xkøxy?
24 Wɨnets ja Anás ja ojts kyexyɨ wɨɨñ ke'kxy, jøts ja jam ñøjkxt mą ja Caifás, midi teetywɨndsøn'ąjtp.

Ku Pedro jadɨgojk wyą'ąñ ku ja ka'ap t'ejxɨ ja Jesús

25 Ɨxajp ɨdø'øn ja Pedro tyanɨ, yjoo'kxpiky jap jøn'ajpy, ku ja yiknɨmąąy:
—¿Kidi metsɨp yø jąą'y mbabøjkpɨ'ajtpy?
Jøts ja Pedro ja ka' tkupiky, yɨde'en ja wyąngojmɨ:
—Ka', ka'axɨ ja y'øtsɨ.
26 Wɨnets ja yiktøøjɨ tu'uk ja teetywɨndsøn tyumbɨ midi ja jąą'y myɨgu'uk'ajtpy, midi ja Pedro wyɨnaty tø txɨktsajtstu'uty jøts ja tyątsk tyimyikwɨnąjkɨyøø, ja'ats wąąn:

—¿Kidi metsip jap tø n'ixy jøts ku mets ja jap y'ity xmøødi jap tsą'ąmgąmjøtpy?
27 Jøts ja Pedro ja jadigojk ka' tkupøjkojmi, winets nay jatyi y'ayąąjxy tu'uk tsąpni'ąąw.

Ku Jesús twinguwą'jkiyii'ñ ja Pilato

28 Jøts ja nwindsøn'ąjtim Jesús ojts yikwąądsøøñ jam Caifás tyøjkjotp, jøts ja yikwąąnijkxy mą ja møj windsøn kyutujktąąjk jam. Xiijñiwyąnip, jøts ja israelit jąą'y nika'ap tyøjkidøø jap kutujktąąjkjøtpy, jøts ja ka'ap tyiktigøøwyą'ąndi ja kyostumbri, pøky idø'øn ja' ku ja jade'en y'adø'øtstit, ka'ap ja t'ukaañidit ja pąski xøgaaky ja pąski xø'uuky ku ja a'ux ja tyiknąxtit.
29 Ja'agøjxp ja møj windsøn Pilato jam ojts pyidsimy jøts ja myigąjpxwą'ąñidi, yide'en ja ojts ñii'mxyidi:
—¿Ti yø jąą'y mdani'øø'nidip?
30 Jøts ja y'adsoodøø:
—Ku yø jeexyip kyapøkyjąą'yi ka' mets yø jeexyip yą tø myiktagødøki.
31 Winets ja Pilato ja ñimąąjyidøø:
—Møødidi, jøts xiidyu'undit jade'en pøni są ja mgutujk wyą'ąndi.
Jøts ja israelit jąą'y y'adsoodøø:
—Øøts, ka'ap øøts xpąąt'aty jøts øøts øy pøn nyik'ookt.
32 Jade'en ja ojts ka'pxy yjaty są ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja wyinaty tø tnigajpxy jøts ku ja jade'en y'ookt.
33 Xjats ja Pilato jap jadigojk tyøjkiyii'ñ jap kyutujktąąjkjøtpy, jøts ja ojts tyąjxi ja nwindsøn'ąjtim Jesús, jøts ja t'amidøøy:
—¿Mets idø'øn israelit jąą'y mjanchwindsøn'ąjtip?
34 Jøts nwindsøn'ąjtim Jesús ja tnimąąy:
—¿Kø'øm mets jade'en mwinmay jøts mets jade'en xyiktiy, uk pøn jade'en tø mdamimadyą'ągyi jøts ku ø nja'aji?
35 Jøts ja Pilato ja y'adsoojøø:
—¿Ti israelit jąą'yimts øts? Kø'ømxi yø mmigugąjp jøts yø teetywindsøndøjk yą myikmiñiyi jøts mets yą nyiktagødøki. ¿Ti dø'øn tø xuñ?
36 Jøts nwindsøn'ąjtim Jesús ja yide'en t'adsøøy:
—Windsøn'ąjtp øts, ka' øts nja' yjade'eni sąm pøn yja' yą nąxwiiñ. Ku jeexyip jade'en, tø øts nbabøjkpitøjk jeexyip xnitseptunidi, jøts øts jeexyip ngayiktagødøki ja israelit jąą'y. Kayąą'ip øts ngutujk.
37 Winets ja Pilato ja ojts ñii'mxyiyi:
—¿Jøts mjanchwindsøn mets idø'øn?
Jøts nwindsøn'ąjtim Jesús ja t'adsøøy:
—Ja' øts są ixa mwą'ąñ, windsøn øts. Tø ø ngaxi'iky ku øts yą nąxwiiñ tø nmiñ jøts ø nnigąjpxt ti tiy'ąjtin'ąjtp, ti janch'ąjtin'ąjtp. Pøn jaty ja xmimadoodip, xmadojidipts øts nja' ja' są jaty ø nwą'ąñ.
38 Jøts ja Pilato ja ojts ñii'mxyi:
—¿Jøts ti dø'øn tiy'ąjtin'ąjtp janch'ąjtin'ąjtp?

Ku Jesús ñidujkiyii'ñ jøts ja y'ookt

Jøts ku ja Pilato jade'en t'ukyiktiiy, jøts ja ojts pyidsimy jøts ja tminagyąjpxwą'ąñi ja israelit jąą'dyi, jøts ja tnimąąy:
—Ka' øts yø jąą'y nbøky'ixy.
39 Jade'ents mee xkostumbri'aty jøts øts nidu'ugin nyik'awą'ątspidsø'ømt ja pøkyjąą'y, ku meets ja x'amidøy ku pąski xøøw: ¿jøts mdsojktip jøts wan øts yø mwindsøn tnajtsmątsi jadi'iñi?
40 Winets ja niduki'iyi møk wyąndøø:
—¡Ka' yø' xyik'awą'ątspidsø'ømt! ¡Yø Barrabás myik'awą'ątspidsø'ømp!

Jøts møj maa'tspɨ dø'øn ja Barrabás.

19

1 Xjats ja Pilato ojts tnạnkmyachɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús, jøts ja ojts tnạnkwyøpyɨ.
2 Jøts ja soldạdɨ ja ojts ttagujandɨ tu'uk ja wɨndsøn kujan, jøts tum kujp awiity, jøts tsuu'nk wet ja ojts ttaxoxtɨ.
3 Jøts ja ojts wɨngon twɨngunøjkxɨdɨ, jøts ja ojts tnøjmɨdɨ:
—¡Møj mets, pøn ja israelɨt jạạ'y wyɨndsøn ukmayɨp!
Jøts ja ojts twɨngoxtɨ tjøpkoxtɨ wyemp y'ạm.
4 Wɨnets ja Pilato ojts jadɨgojk pyɨdsimy, jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:
—Ejxtɨ nɨjạwɨdɨ, nyikpɨdsimpy øts yø yạ jøts xnɨjạwɨdɨt jøts ku øts yø nɨti ngadapøky'ixy.
5 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús pyɨdsɨɨmy, ɨxam tkujan'aty ja kujp awiity jøts ja tsuu'nk wet ja twet'aty. Jøts ja Pilato ja ojts ñɨmạạgyojmɨyɨdɨ:
—¡Ɨxyạ dø'øn ja jạạ'y!
6 Xjats ku ja teetywɨndsøndøjk ja t'ejxtøø jøts ja tsạptạjk, wɨnets ja tjanchtayạjxɨdøø møk'ampy:
—¡Yikruspat! ¡Yikruspat!
Jøts ja Pilato ja tnɨmạạy:
—Wạwdɨ jøts mee xyikruspat, kumɨ ka'ap øts yø ti pøky ndapøky'ixy.
7 Yɨde'en ja israelɨt jạạ'y ja y'adsoojɨyøø:
—Jap øøts tu'uk ja kutujk nmøødɨ, jøts jade'en ja tyikutuky jøts wan t'øøky, ja'agøjxp ku yø tø ñabyɨktạ'ạgyɨ Dios U'ngɨn.
8 Xjats ku ja Pilato ja ojts jade'en tmadøy, jøts ja jade'en yjạạktyimyik'adsø'jkɨyɨɨ'ñ.
9 Jøts ja jap kyutujktạạjkjøtpy tyøjkɨyɨɨ'ñ jadɨgojk, jøts ja ttɨɨbyɨjky ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús:
—¿Mets, mạ mdsøøñ?
Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús nɨwɨne'enɨn ja tkidyimy'adsøøy.
10 Wɨnets ja Pilato ja ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—¿Jøts ø ka'ap x'adsøy? ¿Ti ka' xnɨjạwɨ jøts ku øts kutujk njagyepy, jøts me nyikruspatt uk jøts me nyik'awạ'ạtspɨdsø'ømt?
11 Jøts nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja t'adsøøy:
—Ti kutujk mets jeexyɨp mdsaachjagyejpy ku Dios Teety ja jeexyɨp jade'en tkayikjaty; paty ja' møj pøky tyimdyajạ'ạdyɨ pøn øts yạ tø xkøyaky jøts me tø nyiktagødøkɨ, waanɨ mets mja' mdajạ'ạdyɨ.
12 Wɨnets ja Pilato nay jatyɨ tja'ɨxạạy ja tạạy, jøts ja t'ɨxmạtst jadi'iñɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús; xjats ja israelɨt jạạ'y ja møktạ'ạky ñɨmạạjyɨyɨ:
—¡Pønɨ myik'awạ'ạtspɨdsimpy ɨnet, ka' xmɨgu'ugɨ wyɨnaty ja møj wɨndsøn César jam Roma! ¡Pøn jade'en namyøjpɨktạạjkɨp, myɨdsep'atpyts ja César!
13 Xjats ku ja Pilato jade'en tmadøøy, wɨnets ja ojts tnạnkyikpɨdsimyɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jøts ja y'ɨxạạjky jam kyutujktạạjkjøp'ạm midi yiktejp Gabata ku hebreɨt ayuujk, jade'en ja tijy mạ tsạba'kxy.
14 Jaa dø'øn ja xøøw wyɨnaty kujky ku wyɨnaty tyimbyạtnɨ ja pạskɨ. Wɨnets ja Pilato tnɨmạạy ja yjạạ'y midi jamdɨ:
—¡Ɨxyạạdɨ ja mwɨndsøn!
15 Yɨde'en ja møk wyạndøø:
—¡Wan tpa'øøky! ¡Wan tpa'øøky! ¡Yikruspat!
Jøts ja Pilato ja tnɨmạạy:
—¿Øts ndejɨn ja mwɨndsøn nyikruspatp?
Ja teetywɨndsøndøjk ja yɨde'en y'adsoojɨyøø:

—Ka'ap øts pøn jadu'uk nwɨndsøn midi øø nwɨndsøn'ajtpy, ja'ayɨ tu'ugyɨ ja møj wɨndsøn César.
16 Ku ja Pilato jade'eñɨ yiknɨmąąy, jøts ja ojts tkøyaky ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jøts ja tyikruspattɨt, wɨnets ja tyiktso'ondøø.

Ku ja Jesús kyɨruspejty

17 Xjats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tyiktso'ondøø, jøts ja ttukąptɨ ja kyɨrus, jøts ja jam ñijkxy mą ja et yiktijy Oo'kpɨ Kyubąjk Pąjk, midi yiktejp hebreɨt ayuujk Gólgota.
18 Jamts ja ojts tyikruspattɨ møøt namajtsk pøkyjąą'y, tu'uk jaty ja yikpɨktąktøø adsow aduuk, jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús agujk'ajpy.
19 Jøts ja Pilato jam ojts tnąnkpyɨktą'ągyɨ ja letrɨ kruskøjxp midi nømp: "Jesús, Nazaretɨt jąą'y, israelɨt jąą'y wyɨndsøn."
20 Jøts may jąą'y ojts t'ejxtɨ ja letrɨ, pø kąjpwɨngonxɨ ja jam mą ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ojts kyɨruspety, jøts ja letrɨ jade'en ja kyøxją'ąyɨ hebreɨt ayuujk, jøts griegɨt ayuujk, jøts latín.
21 Paty ja israelɨt teetywɨndsøndøjk tnɨmaydɨ ja Pilato:
—Kidi jade'en xją'ąy "Israelɨt jąą'y wyɨndsøn"; ne'egɨ jade'en xpɨktą'ąkt "Kø'øm ñadyijyɨyɨ jøts ku israelɨt jąą'y twɨndsønɨ."
22 Yɨde'en ja Pilato ja ojts y'adsøyɨdɨ:
—¡Midi tø nją'ąy, jade'en yø tyą'ąnt!
23 Xjats ku ja soldądɨtøjk wyɨnaty tø tyikruspattɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús, wɨnets ja ojts twejtsjø'jkɨdɨ ja wyet, jøts ja ojts ñadyanɨpąądyɨdɨ jøts ja ñawyą'kxɨt maktąxkpiky, kɨtu'uk ja soldądɨ ja tpøktɨt. Jøts nayɨde'en tnɨxąjɨdyøø ja nɨjan, jøts kumɨ ka'ats ja y'axuumyukyɨ, ja'ayɨ ja amuum tyimdyukojkubetyɨ,
24 xjats ja soldądɨ nɨxem nɨyąm ñawyąjnɨdøø:
—Ka' yø ndakø'øtsa'ant; ne'egɨ yø nnɨguyąjtɨnt, jøts n'ejxɨnt pøn jadyimy'uktają'ądɨp yø wet.
Jøts jade'en ojts ka'pxy yjaty sąm jap jaabyety nøkyijxpy: "Tø øts nwet ja xwejtswą'kxɨdɨ, tø ja tnɨguyąttɨ." Jade'ents ɨdø'øn ja soldądɨtøjk y'adøtstøø.
25 Jøts mą ja nwɨndsøn'ąjtɨm kyɨrus jam, ɨxam ja tyąąk ja', jøts nayɨ ɨxamts ja'amɨ midi ja tyąąk y'uchɨp, jøts ja Cleofas ñɨdø'øxy midi María'ąjtp, jøts nay jam ja María Magdalenɨmɨ.
26 Xjats ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ojts t'ixy ja tyąąk, jøts ku ja pyabøjkpɨ nay jam tyanaamyɨ midi ja jantyimyɨnamyąąjyɨp, wɨnets ja tnɨmąąy ja tyąąk:
—Tąąk, ɨxa ja m'u'nk.
27 Jøts ja pyabøjkpɨ ja tnɨmaamyɨ:
—Łxa ja mdąąk.
Jøts nay jatyɨ ja'abɨ pabøjkpɨ ttąąkpɨjky midi ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús tyąągɨp, jøts ja jade'en yikjagyepy sąm kyø'ømdąągɨn.

Ku ja Jesús y'ø'jky

28 Xjats ku ja jade'en wyɨnaty tø y'ukjaty, jøts kumɨ ñɨją'wɨpts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja wą'ąts jøts ku wyɨnaty jade'en tukɨ'ɨyɨ tø kya'pxy, jøts ɨdø'øn ja jade'en tyimyjątt sąm jap jaabyety nøkyijxpy, wɨnets ja wyąąñ:
—Jantyimdyøjtsɨp øts.
29 Jamts wyɨnaty tukmøjnajts'øøy ja vino midi jeky tø pyu'uch; ja'ats ojts yiktabadsiich ja tanɨmuu'kpɨ, jøts ja yikpɨktąąjky jam hisopo kipy awąj jøp'ąm, jøts ja yikta'ayøjkxyɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús.
30 Xjats ja twɨxi'jch ja tanɨmuu'kpɨ jøts ja vino ka'øybɨ jade'en t'uuky, wɨnets ja wyąąñ:
—Tø tukɨ'ɨyɨ yikpaduñ ka'pxy.
Jøts ja kyubąjk ja jadi'iñɨ kyuwojtsnąjxy, jøts ja jade'en y'ø'jky.

Ku ja Jesús yikuumy kyachpukɨ'jy

31 Jøts tyimbyąątwąnɨpts ku ja pąskɨ xøøw kyująjy, jøts ja' ja israelɨt jąą'y kyatsojktɨp
jøts ja oo'kpɨ jam y'awejxtɨt kruskøjxp ku poo'kxɨn xøøw, jøts yąts ɨdø'øn ja'abɨ xøøw
jąąktyimyøjxøøwnɨ. Ja'agøjxpts ja tnɨmaydɨ ja Pilato, jøts wan ja tnąnkpyakwojptøjkixyɨ
pøn jaty jam wyɨnaty tø kyɨruspattɨ, jøts wan ja tnąnkyikwɨnąjkixyɨ jam ja oo'kpɨ ñɨne'kx.
32 Wɨnets ja soldądɨ ñøjkxtøø, jøts ja ojts tjanchpakwojptøjkøxtɨ midi ja nwɨndsøn'ąjtɨm
Jesús jam wyɨnaty møøt tø kyɨruspety. Ojts ja yjawyeembɨ tyimyikpakwojptøjkøjy, jøts ja
yjadu'ukpɨ nayɨde'en midi jam jaduktamąjñ.
33 Xjats ku ja twɨngunøjkxɨdøø ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús, jøts ja t'ejxpąttøø jøts kudam ja
tø y'oo'knɨ, patyts ja ka' nayɨde'en t'uktunɨdøø.
34 ¿Ja ti wɨnets ja ñąjxy? Ojts ja soldądɨ ja nɨdu'ugɨn tyakumyɨ ja takuu'm jøts ja
tyimy'awąjch ja kyachpukɨ'jy, jøts nay jatyɨ ja nɨ'jpy pyɨdsɨɨmy møøt nøø.
35 Ja'ats midi ɨxyąm njaadyampy, tø øts ɨdø'øn jade'en n'ixy nnɨjąwɨ midi'ibɨ tɨy janch,
jøts mee nayɨde'en xɨyjąwɨt xjanchjąwɨt.
36 Jade'enxɨ dø'øn ja yjąjty jøts jade'en ka'pxy tyimyjaty sąm jap jaabyety nøkyijxpy: “Nɨ
tu'ugɨn pyąjk ja kyatøjt kyamoott.”
37 Jøts jap abiky wyąmɨ: “Y'ejxtɨp ja kø'øm ku tyiktsaachɨdɨt.”

Ku ja Jesús ñɨne'kx yikpɨktąajky jap møj tsąąjutjøtpy

38 Xjats ku dø'øn ja jade'en wyɨnaty tø yjaty, jøts ja José midi kugąjp'ąjtp jam Arimatea,
pyabijkpy ja' nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús øy ɨdø'øn ja ka'ap øy pøn tjadyimdyuknɨjąwɨ, ja'agøjxp
ku ja ttsø'øgɨ ja myɨ'israelɨt jąą'y. Ja'ats ɨdø'øn t'amɨdoow ja Pilato ja may'ąjt, jøts ja
myo'ojɨyɨt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ñɨne'kx. Xjats ja Pilato yikjąjt ja jade'en, wɨnets ja José
ojts ñijkxy jøts ja ojts tyiktso'onɨyɨ.
39 Jøts ja Nicodemomɨ midi wyɨnaty jekyɨp tø tmøøtmadyą'ąky ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús
koots, ja'ats jam tmɨją'jt ee'px mąjk kilɨn jaabyą'ąk midi pą'ąkxuu'kp, majtsk jøøjp ja', ja
mirra tø t'abøjkmuky møøt ja áloes.
40 Jøts ɨdø'øn ja José jade'en møøt ja Nicodemo tnɨxąjɨyɨdøø ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús
ñɨne'kx, jøts ja tta'abejtøø ja wet midi ja wyɨnaty tø tpɨktąąjkɨdɨ ja'abɨ pą'ąkxuu'kpɨ midi
jade'en abøjkmuky. Jade'en ja ttundøø sąm ɨdø'øn ja israelɨt jąą'y kyostumbrɨdɨ ku ja
y'oo'kpɨ ja tyiknąxøkɨdɨ.
41 Jøts mą ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús wyɨnaty tø kyɨruspety, jam wɨngon tu'uk ja kąm mą
y'ity øy ti tsą'ąm. Jamts tu'uk oo'kpɨ jut ja'abɨ kąmjotp midi tyimyjemy'øyɨpnɨm, ka'anɨm
jap pøn tyimyikpɨktą'ąky.
42 Japts ja tpɨktąktøø ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ñɨne'kx, pø wɨngonxɨ ja jam tyañ ja oo'kpɨ
jut, jøts tyimdyøts jøts ja israelɨt jąą'y pyoo'kxɨn xøøw tyimcho'ondąknɨt.

20

Ku ja Jesús yjujkpyɨjky jadɨgojk jap møj tsąą jutjøtpy

1 Xjats ku mɨdukxøøw cho'ondą'ąkñɨm ja yjadu'ukpɨ samąąn, wɨnets ja María Mag-
dalena ojts jøpyɨ ñijkxy jam mą ja oo'kpɨ jut jam wyɨnaty, ka'anɨm yikxon yjąjtą'ąky; jøts
ja ojts t'ixy jøts ku ja oo'kpɨ jut jam tka'uk'agø'ąjtnɨ ja tsąą midi ja wyɨnaty tø yikta'agɨ'ɨy.
2 Wɨnets ja ojts putyɨ ñijkxy mą ja Simón Pedro jam wyɨnaty møøt øts midi yø nøky
tjaapy, midi ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jantyimyɨnamyąąjyɨp, jøts øøts xnɨmąąy:
—Tøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm jap yikjɨdøjtpɨdsømnɨ jap jutjøtpy, jøts ka'ap øø nnɨjąwɨ pø mą
net tø yikpɨktą'ąky.
3 Xjats øts møøt ja Pedro nnijkxy mą ja oo'kpɨ jut jam.
4 Jøts øøts namajtsk janch putyɨ nnijkxy; jøts øts jawaanɨ møk njantyimbyujt jøts ja
Pedro nnɨkejky, jawyeen øts jam nją'jty mą ja oo'kpɨ jut.
5 Jøts øts jap ngu'ejxɨyɨɨ'ñ, ja wetyɨ jap n'ejxpąąjt midi ja nwɨndsøn'ąjtɨm wyɨnaty tø
yikta'abity jøts ku ja jap wyøjnɨ, jøts nɨka'ap ndøjkɨyɨɨ'ñ.

6 Jøtsnɨm ja Simón Pedro ɨx'oojknɨm yjạ'jty, jøts ja tyøjkɨyɨɨ'ñ jap oo'kpɨ jutjøtpy. Jøts ja nayɨde'en jap ojts t'ixy jøts ku ja abet jap wyøjnɨ;
7 jøts ja tjạạktyimy'ejxpạạjty ja wet midi ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús wyɨnaty tø yik-tagupity, jøts nɨgɨdi ja jam møøt ja wet midi ja amuum yikta'abejt, axạạch ja jam abiky tø yikpɨktạ'ạky.
8 Wɨnets øts ndøjkyɨmyạạ mạ dø'øn ja oo'kpɨ jut jam, jøts n'ijxy jøts kudam ja wyɨnaty jade'en tø yjaty, xjats ja njanchjạ'wɨyɨɨ'ñ.
9 Jøts ka'anɨmts ɨdø'øn øøts wyɨnaty njạ'gyukɨ midi jap nøkyijxpy jaabyety wyạ'ạñ, jøts ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús yjujkpyøkt jadɨgojk jap oo'kpɨ y'agujkp.
10 Jøts øøts jade'en namajtsk nwɨmbejtnạạ jøts nnøjkxnạạ jam ndøjkwɨndump.

Ku ja Jesús ñạnky'ejxøø jadɨgojk mạ ja María Magdalena jam wyɨnaty

11 Jøts ja María jamyɨ jut'agø'øm tyạạñ, ñɨyạxnɨ ja jam kyu'ejxɨyɨɨ'ñ mạ ja jut,
12 wɨnets ja ojts t'ixy namajtsk ja ạnkɨlɨs, tum amuum poop ja xyøxyɨdɨ, jøts ja jam chøønɨdɨ mạ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús wyɨnaty tø y'ukyikpɨktạ'ạky ja ñɨne'kx; tu'uk jam chøønɨ agubạjkp, jøts jadu'uk teky'ok'ạm.
13 Jøts ja ạnkɨlɨs ja ñɨmạạjyøø, ja tø'øxyøjk yiknɨmaapy:
—¿Ti mjạjtɨp, tiku myạ'ạxy?
Jøts ja tnɨmạạy:
—Ja'agøjxp ø nyạ'ạxy ku øts ja nwɨndsøn'ạjtɨm yạ tø yikwejtspɨdsømnɨ, jøts øts ja ka' nnɨjạwɨ pø mạ ja tø yikpɨktạ'ạky.
14 Ja'ayɨ ja jade'en wyạạñ, jøts ku ja y'ejxjɨmbijty wɨnets ja t'ejxpạạjty jøts kudam ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús jam tyanɨ; jøts ka'ap ja tyimwyạ'ạñ jøts ku ja yja'ajɨ.
15 Wɨnets ja ojts kø'øm ñɨɨ'mxyɨ, jøts ja tø'øxyøjk yiktɨɨbyiky:
—¿Tiku myạ'ạxy? ¿Pøn m'ɨxaapy?
Jøts ja tø'øxyøjk jade'en ja wyɨnmay, ja tsạ'ạm kạm ejx'ejtpɨk ɨdø'øn ja tijy, jøts ja tnɨmạạy:
—Teety, pønɨ mets ja tø xyikpɨdsimy, tukmadookts øts mạ tø xpɨktạ'ạky jøts øts ja n'atsyiktsoont.
16 Wɨnets ja ñɨmạạjyøø ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús:
—¡María!
Xjats ja y'ejxjɨmbijty jøts ja tnɨmạạy hebreɨt ayuujk:
—¡Raboni! —midi tyijpy yik'ɨxpøjkpɨ.
17 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja ñɨmạạjyøø:
—Kidi ø xøñ, majtstutk øts, pø ka'anɨmxɨ ø nnijkxy jam mạ ja nDeety jam. Nøjkxts x'atstukmadøy pøn jaty øts nja' xpabøjkɨdɨp, jøts ku øts jap nnijkxy mạ øts ja nDeety jap, midi mee mDios Teety'ajtpy.
18 Wɨnets ja María Magdalena ojts ñijkxy, jøts ja ojts t'atstukmadojɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús pyabøjkpɨtøjk jøts ku ja wyɨnaty tø t'ixy ja nwɨndsøn'ạjtɨm, jøts ku ja wyɨnaty jade'en tø ñɨɨ'mxyɨyɨ.

Ku ja Jesús ñạnky'ejxøø jadɨgojk mạ ja pyabøjkpɨtøjk jam wyɨnaty

19 Jøts nay ja'abɨ xøøw ku mɨdukxøøw cho'ondạ'ạkñɨm ja yjadu'ukpɨ samạạn, nay ja'abɨ ux ku ja pabøjkpɨtøjk jam wyɨnaty tø ñamyukyɨdɨ jøts ja wyɨnaty tø ñañɨ'agɨɨbyetyɨdɨ, ja israelɨt jạạ'y ja chø'jkɨdɨp. Wɨnets ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús tyøjkɨyɨɨ'ñ jøts ja jam y'agujk'ạm wyạ'k'øyɨyɨɨ'ñ, jøts ja ojts yɨde'en kyạjpxpøø'kxyɨdɨ:
—Øy'ạttɨ jotkujk'ạttɨ.
20 Xjats ku ja jade'en y'ukwạạñ, jøts ja ojts tyuk'ijxyɨdɨ ja kyø' jøts nayɨde'en ja kyachpukɨ'jyɨt tsaachɨ. Jøts ja pabøjkpɨtøjk yjantyimxyondạktøø ku ja t'ejxtøø ja nwɨndsøn'ạjtɨm.
21 Jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús ja jadɨgojk ñɨmạạjyɨdøø:

—Øy'ą̱tti jotkujk'ą̱tti. Nayide'en są̱m øts ja Dios Teety tø xkexyin, jøts nayide'en meets yą̱m nguexy.
22 Xjats ja tnibixujiyii'ñ ja pyabøjkpitøjk jøts ja tnimą̱ą̱y:
—Wan ja Dios y'Espíritu Santo mdatøkiyidi.
23 Jøts pøni mgą̱jpxwą̱'kxtip jøts ku ja yikpojkpimee'kxy pøn nabyøkyją̱'wiyidip, jøts øts nja' ja xpabøjkiyidit; uk pøni ka'ats, mdukmado'opts meets ja nayide'en jøts ku ja pyøky ja ka'ap mibą̱ą̱t yikmee'kxy, pøni ka'ap ja ñabyøkyją̱wiyidi niwine'en.

Ku Tomás ojts t'ixy ja Jesús ku tø yjujkpyiky

24 Jøts tu'uk ja nwindsøn'ą̱jtim pyabøjkpi midi Tomás'ą̱jtp, midi yiktejp xeeñu'nk, ja' wyinaty ka'ejtp mą̱ ja jamdi ku ja nwindsøn'ą̱jtim Jesús wyinaty tø ñą̱nky'ijxyi.
25 Xjats ja oojknim ttukmadowdi ja nwindsøn'ą̱jtim Jesús pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaadyi:
—Tø øøts ja nwindsøn'ą̱jtim n'ixy.
Ja Tomás yide'en ja ojts ñii'mxyidi:
—Ka' øts ja njanchją̱wit pøni ka' øts kyø' ja n'ejxi jøts ku ja klą̱bis ja tø yiktsaachiyi; ku øts ngøtsą̱'jx jap kø'øm ka' ndyimgyudejit mą̱ ja klą̱bis ja tø yiktsaachiyi, pøni ka' øts jap nguxą̱ji mą̱ ja kyachpukii'jy tø chaachi, ka'ats øts ja njanchją̱wit.
26 Xjats ku kyiduktujkxøøw'ą̱jty, winets ja pabøjkpitøjk ñamyujkidøø jadigojk jam tøjkjotp, jøts ja Tomás ixjam ja wyinaty tmøødidi. Winets jadyimja'aduky ja tøjk wyinaty yikxon ku ja nwindsøn'ą̱jtim Jesús tyøjkiyii'ñ, jøts ja jam agujk'ą̱m tyanay'øyiyii'ñ. Jamts ja ojts kyą̱jpxpøø'kxyidi, yide'en ja ñii'mxyidi:
—Øy'ą̱tti jotkujk'ą̱tti.
27 Jøts ja Tomás nay jatyi yiknimą̱ą̱y:
—Kudeji yø mgøtsą̱'jx yą̱p, jøts øts yø ngø' x'ejxit; jøts yą̱k yø mgø' jøts yą̱p mguxą̱jit øts ngachpukii'jy. Jøts kidi nugo xkuwinmayi, janchją̱wi dø'øn.
28 Xjats ja Tomás y'adsøøy jøts ja wyą̱ą̱ñ:
—¡Mets nwindsøn'ajtpy ndios'ajtpy!
29 Jøts nwindsøn'ą̱jtim Jesús ñimą̱ą̱jyøø:
—Tomás, ja'agøjxp yą̱m xjanchją̱winim ku ø tø xtyimwyemp'ijxñim. Jotkujk'atyim ja'adi pøn tmibøjktip pøn tjanchją̱'widip jadi'iñi, øy øts ja xjaga'ejxti.

Yą̱'ą̱t nigąjpxp ja tiy'ąjtin midi yø nøky myøøt'ajtpy

30 Jøts may ja nwindsøn'ą̱jtim Jesús ojts tpiktą̱'ą̱ky ja ejxpajt, ku ja ojts ttuñ ja milągri jam pyabøjkpitøjk wyingujkp midi ka' kyøxją̱'ą̱yi yą̱'ą̱t nøkyjøtpy.
31 Ja'agøjxp yą̱'ą̱t jap jade'en tø yikujayi, jøts xiyją̱widit xjanchją̱widit jøts ku ja' yiknitsø'øky, jøts ku ja' Cristo ja nwindsøn'ą̱jtim Jesús, ja Dios U'nk. Jøts ku ja xjanchją̱widit, mbą̱ą̱tpts meets ja jujky'ą̱jtin xemikøjxp są̱m pyą̱ą̱t'atyidi pøn tjanchją̱'wiyidip.

21

Ku Jesús ñą̱nky'ejxiyi niwixujk pyabøjkpi windump

1 Xjats ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø y'ukjaty, winets ja nwindsøn'ą̱jtim Jesús ñą̱nky'ejxi jadigojk jam mą̱ ja pyabøjkpitøjk, jam mejy'ą̱m midi yiktejp Tiberias. Yide'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi:
2 Ja Simón Pedro jam wyinatyi møøt ja Tomás midi yiktejp xeeñu'nk, jøts ja Natanael midi jam kugąjp'ąjtp Caná midi Galileit etjotp, jøts ja Zebedeo y'uną̱'jk, jøts møøt abiky janamajtsk nay ja nwindsøn'ą̱jtim Jesús pyabøjkpi.
3 Ja'ats ja Simón Pedro ñimą̱ą̱y:
—Nijkxy øts t'ats'ą̱jkxmą̱'ą̱ky.
Jøts ja wyą̱ndøø:

—Pø tsoomp øø nayɨde'en.

Xjats ɨdø'øn ja ñøjkxtøø, jøts ja ojts ttatøkɨdɨ tu'uk ja bą̲rkɨ, nɨ tu'ugɨn ja ą̲jkx ja tkamą̲ktøø ja'abɨ koots.

4 Jøts ku wyɨnaty xyɨɨjñɨwyą̲nɨ, wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús jam mejy'ą̲m wyą̲'kaxɨ'jky, ja pyabøjkpɨtøjk ka'ap ja twɨnmaydɨ jøts ku ja yja'ajɨ.

5 Jøts ja ñɨmą̲ą̲jyɨdøø:

—Mixy, ¿tø dø'øn ja ą̲jkx iiy xmą̲tstɨ uk tyimgya'anɨm?

Jøts ja yɨde'en t'adsoodøø:

—Nɨ tu'uk.

6 Xjats ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja ojts ñɨɨ'mxyɨdɨ:

—Nɨwøjpattɨ yø mda'ą̲jkxmą̲jk ɨxa bą̲rkɨ pukɨ'jy agą̲'ñ'ampy, jøts ja ą̲jkx ɨnet jap xpą̲ą̲ttɨt.

Jøts ja ojts jade'en ttundɨ, jaanɨmts ɨdø'øn ja tɨy ka'ap ja tya'ą̲jkxmą̲jk y'ukmą̲ą̲'ynɨyɨdɨ jøts ja jap nøøjøtpy tjuuttɨt, ja'agøjxp ku ja ą̲jkx jap janch'ujts'abøkɨ.

7 Wɨnets øts midi ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús yjanchmɨnamyą̲ą̲jyɨp tnɨmą̲ą̲y ja Pedro:

—¡Ja nwɨndsøn'ą̲jtɨmts yø'!

Ja'ayɨ ja Simón Pedro ja jade'en tnɨmyadøøy jøts ku ja yja'ajɨ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm, wɨnets ja ñɨkɨjxyɨt nɨjan ja ttatøjkɨyɨɨ'ñ (pø tøxɨ ja wyɨnaty tjeñ) jøts ja ñɨdøjkɨyɨɨ'ñ.

8 Jøts øøts jam mejy'ą̲m ja bą̲rkɨ nyikją̲'jty, jøts ja nda'ą̲jkxmą̲jk ja nbajɨdity janch ujts abøkɨ ja ą̲jkx, pø jadukmagø'pxy xą̲jkxɨ dø'øn ja jam wyɨnaty yją̲ą̲ka'ity jøts øøts nbą̲ą̲tnɨt ja nąą̲jx.

9 Xjats ku øøts jam nwɨnąjky, jøts øøts nbą̲ą̲jty ja jøndsabą̲jk yikxon tø kya'kxy, jøts ja ą̲jkx tu'uk tø yikjɨngonɨ, jøts tsą̲pkaaky abiky.

10 Wɨnets øøts xnɨmą̲ą̲y ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús:

—Yikmendɨ tu'uk majtsk ą̲jkx midi ɨxjanɨm tø xjuuttɨ.

11 Jøts ja Simón Pedro pyejty jam bą̲rkɨjotp jøts ja tjɨdøjtpɨdsɨɨmy ja ta'ą̲jkxmą̲jk, janch ujts abøkɨ tum ja møjaty ą̲jkx, tukmagø'pxy ja wɨxijkxmyą̲ktɨgøøk; jøts nɨka'ap ja xuumy yjapøøjty øy ɨdø'øn ja tyimyjajadɨne'enɨ.

12 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús wyą̲ą̲ñ:

—Men m'ajop'ą̲ttɨ.

Jøts ja pabøjkpɨtøjk nɨ tu'ugɨn ja są̲ kyawą̲'ą̲ndɨ pønɨ pøn ɨdø'øn ja', pø tøxɨ ja wyɨnaty tnɨją̲wɨdɨ jøts ku ja yja'ajɨ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm.

13 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja wɨngon ñɨmejnɨdøø, jøts ja tnɨxą̲jɨyɨɨ'ñ ja tsą̲pkaaky, jøts ja ojts myø'øyɨdɨ møøt ja ą̲jkx.

14 Yą̲'ą̲t ɨdø'øn møøt myɨdɨgøøk ojk yjaty ku ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ñą̲nky'ijxyɨ mą̲ ja pyabøjkpɨtøjk jam, ku ja wyɨnaty tø yjujkpyiky jadɨgojk.

Ku Jesús møøt ñagyąjpxyɨ ja Simón Pedro

15 Xjats ku ja y'ajop'ą̲jt'abą̲jtɨdøø, wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús tnɨmą̲ą̲y ja Simón Pedro midi ja Jonás myą̲jnkɨp:

—Simón, ¿xtsojkp øts jawaanɨ sąm øts yą̲'ą̲t xtsoktɨn?

Jøts ja Pedro ja t'adsøøy:

—Ndsøjkpy me nwɨndsøn'ą̲jtɨm, wą̲'ą̲ts mets ja xnɨjąwɨ jøts ku me ndsøky.

Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja ñɨmą̲ą̲jyøø:

—Wɨnets ø xnøø'møøjyɨt xuu'møøjyɨt ja nbabøjkpɨtøjk.

16 Jøts ja mɨmajtsk ojk kujk yiktɨɨbyiky ja Jonás myą̲jnk, yɨde'en ja yiknɨmą̲ą̲y:

—Simón, ¿xtsojkp øts?

Jøts ja Pedro ja t'adsøøy:

—Ndsøjkpy nwɨndsøn'ą̲jtɨm, wą̲'ą̲ts mets ja xnɨjąwɨ.

Jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús:

—Wɨnets ø xnøø'møøjyɨt xuu'møøjyɨt ja nja'.

17 Jøts ja mɨdɨgøøk ojk yiknɨmą̲ą̲y ja Jonás myą̲jnk:
—Simón, ¿xtsojkp øts?
Wɨnetnɨmts ja Pedro yjotmay'oo'kpɨjky, ku ja mɨdɨgøøk ojk yɨde'en yiktøøjɨ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm pønɨ chøjkpy ja', jøts ja tnɨmą̲ą̲y:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, mets tukɨ'ɨyɨ mnɨją̲'wɨp. Mnɨją̲'wɨpxɨ wą̲'ą̲ts jøts ku ndsøky.
Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús wyą̲ą̲ñ, jøts ja ñɨmą̲ą̲jyøø:
—Mets ndanɨpijkpy amuum, jøts xnøø'møøjyɨt xuu'møøjyɨt ja nbabøjkpɨtøjk.
18 Janch ɨdø'øn nnøjmɨ, jøts ku y'ijty mjąą̲k'unąą̲'jk'atynɨm, yikxon y'ijty mjąą̲knaxyøxyɨ jøts mnijkxy pønɨ mą̲ kø'øm xtsøky; kuts ja møjąą̲'y'ą̲jtɨn xpą̲tnɨt, jøts mxą̲jtøønɨt, wyenkpɨts mets ja mwet mmo'ojɨyɨp jøts ja myiknøjkxɨt mą̲ me ka'ap mjanøjkxwą̲'ą̲ñ.
19 Ku ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús jade'en wyą̲ą̲ñ, ja' ɨdø'øn ja yjatijpy są̲ ja Pedro ja o'jkɨn tpą̲ą̲tt ku yikøyą̲kt, jøts ja Dios jade'en yikmøją̲wɨt yikunuu'kxyją̲wɨt. Jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—¡Paduujnɨk øts yø nja', kidi øts xmajtstu'uty!

Ja Jesús pyabøjkpɨ midi janchmɨnamyą̲ą̲jyɨp

20 Xjats ku ja Pedro y'ejxjɨmbijty, jøts ja ojts t'ixy jøts ku øts nbamiñ midi ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús janchmɨnamyą̲ą̲jyɨp. Øts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús jam wyɨnaty nbutsɨnaapy ku øøts wyɨnaty xøjøøjty n'a'ux'aty, jøts øts wyɨnaty nwɨndsøn'ą̲jtɨm n'amɨdøøy: “Wɨndsøn'ą̲jtɨm, ¿pøn ɨdø'øn mga'ødyunwą̲jnɨp?”
21 Jøts ku dø'øn ja Pedro ja ojts y'ijxyɨ, wɨnets ja Pedro tnɨmą̲ą̲y ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús:
—Wɨndsøn'ą̲jtɨm, jøts yø', ¿są̲ts yø yją̲tt?
22 Jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús ja ojts yɨde'en y'adsøyɨ:
—¿Ti mets yø xunk'aty, njadyimyjayikjujky'aty øts yø' nay jaa ku ø nme'ent jadɨgojk? Tujnɨk øts yø nja' tu'ugyɨ.
23 Xjats ja ayuujk yø'øgyøjy, jøts ja jade'en tnɨmadow'ą̲ttɨ pøn jaty ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús yja' pabøjkɨp, jøts ku ja'abɨ pabøjkpɨ ka' y'ookt. Kajade'enɨpts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús wyɨnaty tø tnøjmɨ ja Pedro jøts ku ja'abɨ pabøjkpɨ ka' y'ookt, pø yɨde'enxɨ ja wyą̲ą̲ñ jøts ku ka' ttunk'ą̲ttɨt pønɨ są̲ ja yją̲tt.
24 Øts ɨdø'øn Juan, midi'its ɨdø'øn yą̲'ą̲t ayuujk njaadyampy, pø tɨy janchxɨ dø'øn yø'. N'ejx nnɨją̲'wɨyɨɨ'ñ øøts ku jade'en yją̲jty.
25 Jaanɨm yø may ti jaty ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús tyuun, ku ja jeexyɨp jade'en tø tyimyikją̲'ą̲y piy køñ, mayts nøky jeexyɨp chøkyɨ jøts yikjaagyøxt są̲m yją̲jty kyubejty. Jade'en ɨdø'øn ja yją̲jty.

SĄ CHŁNAADYŁ JA JESÚS KYUDANAABYŁ

Ku ja Dios Teety ttamiwąndąągi ja nąxwii'ñit jąą'y ja Espíritu Santo

1 Migu'uk Teófilo, ja nøky midi øts ojts nją'ąy mijawyeen, ja' øts jap ngują'ąyigyøjx ti jaty Jesús tyuun ku ja tpadøjkiyii'ñ ja tyunk, są jaty ja tyik'ixpijky
2 kunim ja chąjpajtni. Ku ja wyinaty ka'anim ñijkxy jap tsąjpjøtpy, winets ja jawyeen twiwejtskijxy twigongijxy ja jąą'y pøn idø'øn ja wyinaty nadyagugaxwąjniyip, ojts ja tkąjpxwijy są jaty idø'øn ja y'adø'øtstit ku ja tyu'undit, Espíritu Santo ja ją'gyujkin ja møøjyidi.
3 Xjats ku ja Jesús wyinaty tø yja'oo'kni, ojts ja tpąąty ja kyudanaabyi jadigojk jade'eñim sąyim idø'øn ja yjąą'y'atyin, wixijkxyøøw ja jam ñąnky'ejxiyøø, jøts ja jade'en wą'ąts ttuk'ixy ja tiy'ąjtin ja kyudanaabyi ku ja ejtp yjujky'aty; jade'en idø'øn ja jam ttuk-madoogijxy ja kyudanaabyi są jaty ja y'ejxi tyiyi, ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjąą'y.
4 Ku dø'øn ja jade'en tjąąkmøøtsinąąy ja kyudanaabyi jøts ja t'ane'jmy jøts ja ka'ap ñøjkxtit mą ja kąjp txøøwi Jerusalén. Yide'en ja tnimąąy:
—M'awejxtip idø'øn ja' midi øts nDeety tø mdamiwąndą'ągyidi, midi kawinąąk ojk meets tø ndamimadyą'ąky.
5 Janch idø'øn ja' ku ja Juan ttuktanøbejty ja nøø, jøts tsojk meets nøjkx nduktatøkidi ja Espíritu Santo.

Ku ja Jesús chąjpejty

6 Xjats ku ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty tø tminabyąądyidi ja wyindsøn, winets ja tyiktøødøø jøts ja tnimaadyøø:
—Windsøn, ¿yąmnim inet ja Israelit kąjp xmo'ot jøts ja kø'øm jadigojk ñay'ana'amiyidit, jøts ja kø'øm ñąnkyutujkxiyidit pøni ti ja kø'øm tyunwąndip?
7 Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyąąñ:
—Ka' meets ja mbąąt'atyi jøts meets ja xnijąwit pøni juuni ja Dios Teety jade'en y'adø'øtst, pøni ti xøøw pøni ti po' ja jade'en ttunwą'ąnt. Ja' ja tu'ugyi tniją'wip, jøts ja' tu'ugyi tmøøt'ąjtp ja møk'ąjtin jøts ja jade'en ttu'unt.
8 Ku meets ja Espíritu Santo wyinaty tø mnimiñi, winets meets ja nøjkx jatyi mmø'øyi ja møk'ąjtin jøts øts xniga'ama'adyit jawyeen jam Jerusalén, nayide'enmi tuki'iyi wine'enin jam chøønidi Judeit etjotp, sąm nayide'en jam Samariit etjotp, winetnimts øts xniga'ama'adyit ømyądsowi mąbąąt nąxwii'ñit y'øjx y'oojk.
9 Tø ja Jesús wyinaty jade'en wyą'ąñ, wą'ąts idø'øn ja pyabøjkpitøjk ja wyinaty ixjam y'ijxyi ku ja chąjpejty; jøts ja jadi'iñi yoots yik'adigø'øñiyøø, jøts ja pyabøjkpitøjk ja jade'en nimą kya'uk'ejxpąjtniyøø.
10 Ixjam idø'øn ja wyinaty øy pyat'ejxti ku ja Jesús jade'en chąjpejty, winets yąą'dyøjk namajtsk adsu'jky kyaxø'ktøø mą ja jam wyinatyi, ąnkilis ja'adi, jøts tumboop wet ja wyet'ąjttip,
11 xjats ja yide'en ñimąąjyidøø:
—Meets Galile'it jąą'dyi, ¿tiku yø tsąjp jade'en xpat'ejxti? Tøxi x'ejxti ku ja Jesús tø pyatøki jap tsąjpjøtpy, ¿kidi? Nayide'en ja nøjkx jadigojk myiñ są ja tø pyatøki tsąjpjøtpy.

Ku ja Matías yikpiktąajky jøts ja tkudanit ja Judas oo'kpi

12 Xjats ja jam kojpkøjxp choo'ndøø midi txøøw'ąjtp Olivos, jøts ja ojts ñøjkxti Jerusalén, jade'enin ja ojts tniyø'øyidi waani są ja yø'ødyi ku ja poo'kxin xøøw tpąąty.
13 Xjats ku dø'øn ja jam yją'ttøø kąjpjotp, winets ja kyøxpajttøø jap nipatøkijxpy mą ja Pedro jam wyinaty tø yją'tą'ąkti møøt ja Jacobo, møøt ja Juan, møøt ja Andrés, møøt ja

Felipe, møøt ja Tomás, møøt ja Bartolomé, møøt ja Mateo, jøts møøt ja yjadu'ukpɨ Jacobo pøn ja Alfeo y'u'nk'ajtpy, jøts møøt ja Simón zelote, jøts nayɨde'en møøt ja Jacobo y'uch Judas.

14 Nɨdukɨ'ɨyɨ dø'øn ja jam jade'en xyɨmɨnamyukyɨdɨ jøts ja Dios'ajot'ą̄jtmuktɨ jøts ja wyɨnmąą̄'ñ ja tu'ugyɨ tyik'ettɨ møøt ja Jesús myɨgu'uktɨ, møøt ja María midi ja tyąą̄k'ajtpy, jøts møøt nayɨde'en wɨnąą̄gɨn ja tø'øxyøjktɨ, jade'en ɨdø'øn ja jam wyɨnaty xyɨmɨdios'ajot'ą̄jtmuktɨ.

15 Xjats ɨdø'øn ja Pedro wɨnet'et tyanaagyukɨyɨɨ'ñ jam jąą̄'y agujkp pøn tjanchją̄'wɨdɨp ja Jesús, jam ɨdø'øn ja jąą̄'y wyɨnatyɨ nɨmagø'pxy ja ee'pxɨndɨ, jøts ja Pedro jade'en kyą̄jpxwa'kxy:

16 —Meets mɨgu'uktøjktɨ, tø dø'øn ja jade'en yjanchjaty są̄ ja Dios kyajpxy wyą̄'ą̄ñ, ku ja Espíritu Santo jap jade'en kø'øm wyąą̄ñ, midi ja David kyą̄jpxnąjx ku ja ojts tnɨmadyą̄'ą̄ky ja Judas, ja' pøn tuu'wąą̄w ja jąą̄'y jøts yikmą̄tst ja Jesús.

17 Øøts ɨdø'øn nmɨgu'uk ja' ja Judas pøn ɨdø'øn jade'en adøøjts, nayɨ yą̄'ą̄tpɨ tunk ja y'ijty tyumpy midi øø ndumpy.

18 Xjats ja ñøjkxnąą̄ jøts ja ojts tjuy nąąjx, ja meeñ ja tyagujuuy midi ja ojts yiktamɨjuy ku ja Jesús ja jade'en tkøyą̄jky; jøts ja nay jam kyɨdąą̄y, wɨnets ja kø'øm ñañajtskuwojpɨyøø, jøts yjoojt ja kyɨ'jch jøts ja tyɨɨnch pyɨdsømgɨjxy.

19 Xjats ja jąą̄'y ja jade'en tnɨją̄'wɨdøø pøn jam wyɨnaty tsɨnaadyɨp Jerusalén, wɨnets ja tyikxøbajttøø ja nąąjx Acéldama, midi tyijpy Nɨ'jpkyą̄m, jade'en ja ttejttɨ ku kyø'øm ayuujk ja tką̄jpxtɨ.

20 Jøts ja David yɨde'en jap ja nøky tyikwą̄'ą̄ñ mą̄ ja Salmos jap yikują̄'ą̄yɨ:

Wan ja tyøjk abą̄k ttañ,
wan jap pøn tkidyimchøønɨ.
Wan tmajtstu'uty tyunk jøts jadu'uk ja jąą̄'y tyøkɨt tumbɨ.

21 'Paty øøts yą̄'ą̄t jąą̄'y nɨdu'ugɨn nyiktunwą̄'ą̄ñ pøn øøts jeky tø xpawɨdity, wɨne'en øøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm yą̄ tø x'atsmøøtsøønɨ,

22 jaayɨp øøts yø jade'en xmøøtwɨdity ku nwɨndsøn'ą̄jtɨm ja Juan ojts yiknøbetyɨ, kunɨm ja tø pyatøkɨ jap tsą̄jpjøtpy. Paty øøts yą̄'ą̄t jąą̄'y nɨdu'ugɨn ndsøky, jøts øøts yø møøt ngą̄jpwą̄'kxt ku ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm tø pyɨdsimy jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy.

23 Ku ja Pedro jade'en wyąą̄ñ, xjats ja twɨ'ejxtøø namajtsk ja jąą̄'y pøn ja nɨdu'ugɨn pyɨktą̄'ą̄kwą̄ndɨp: ja José ojts yikwɨwich pøn tɨgøøk ja xyøøw, Barsabás ja yiktijy jøts nayɨ yiktejp Justo, ja Matías ja ojts møøt yikwɨwich.

24 Xjats ja jąą̄'y yɨde'en t'ajot'ą̄ttøø ja Dios U'nk:

—Nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo, mets mnɨją̄'wɨp są̄ jaty pøn jadu'uk jadu'uk wyɨnmay, yø jąą̄'y ɨxa øøts tø nwɨwich namajtsk, tuknɨją̄'wɨk øøts pønɨ pøn me mdsøjkpy,

25 wan ja tunk ttuñ midi ja Judas tø tmajtstu'uty, ja'agøjxp ku tø pyøktyuñ jøts ja tø ñijkxy jap mą̄ ja pyą̄ą̄t'atyɨ.

26 Wɨnets ojts nɨdu'uk yikpɨktą̄'ą̄ky ja ñamajtskpɨ jąą̄'y, ja Matías ojts tyają̄'ą̄dyɨyɨ ja tunk, wɨnets ja ojts yiktabuwetsɨ ja ñɨmaktu'ukpɨ jąą̄'dyɨ pøn ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo tkudanaadyɨp.

2

Ku ja Espíritu Santo myiiñ

1 Ku ja Pentecostés xøøw tpą̄ą̄jty, tyimwyɨnet'et ɨdø'øn ja Jesús kyudanaabyɨ wyɨnaty nɨdukɨ'ɨyɨ tø ñamyukyɨdɨ jap tøjkjøtpy

2 ku adsu'jky tmadoodøø jøts ku y'amu'uy jade'en są̄m ku møk pyøjyɨn, japts tsą̄jpjøtpy chøøñ, jøts ja tøjk jam amuum ñojktą̄ąjky mą̄ ja jam wyɨnaty tø ñamyukyɨdɨ.

3 Wɨnets ja jade'en t'ejxpą̄ttɨ ejxɨm ja jøøn yowɨn, tu'uk tu'uk ɨdø'øn ja jade'en tmøøt'ą̄ttɨ kyubą̄jkp. Ja tu'ukpɨ jøøn ɨdø'øn wyɨnaty tø ñawya'kxyɨ.

4 Xjats ja niduki'iyi tyatøjkiyidøø ja Espíritu Santo, jøts wenk ayuujk ja jatyi tkajpxtøø
sa jaty ja pøngapøn yik'awijyi ja Espíritu Santo.
5 Jamts idø'øn wyinet'et ja jaa'y wyinatyøø jam Jerusalén pøn nayi israelit jaa'dyi, ja ku
abikyajp chinaañidi, ka'ap ja jam wyinaty y'ukugajp'ajtnidi.
6 Ku ja jade'en tmadoodøø y'amu'uy kyidja'aky, winets ja t'anøjkxidøø ma ja tmadoo-
døø y'amu'uy, kuts jam yja'ttøø, ka'ap ja jam y'ukwinmaa'nbyatnidi, ja'agøjxp ku ja
tmadoodøø ja y'ayuujk yikajpxti, pøni sa jaty ja nidu'uk nidu'uk t'ayuujk'atti. (Jade'en
ja kyajpxwa'kxtøø ja jaa'y pøn tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.)
7 Xjats ja jadi'iñi myondi y'ookti, jøts ja xem yam nawyajnidøø:
—¿Ti kidi ja Galile'itjaa'yip ya'atti ixa jade'en kyajpxti?
8 ¿Sudso yø jade'en tkajpxti yø ayuujk midi adøm nidu'uk jaty ngajpxyindip, sa jaty
pøngapøn ja y'ayuujk tø t'aniweji?
9 Ixa ja jaa'y ixyamdi pøn kugajp'ajttip jam Partia, jam Media, jam Elam, ma
Mesopotamia, jam Judea, jam Capadocia, jam Ponto, jam Asia,
10 jam Frigia, jam Panfilia, jam Egipto, ma jaty kajp jam Africa, jambaat yø kyugajpidi
jam Cirenit kajp ixkø'øm. Nay jats ja romanosti pøn ya tø kya'axti, pønts ya tø yjagaka'axti
tø ja israelit jaa'y ja chinaa'yin tpadøjkiñidi.
11 Nay jaa ja jaa'y ya tø yja'atti midi tsoo'ndip jam Creta, jam Arabia; niduki'iyi yø
jade'en tø nmadøø'yindi ku yø tnigajpxti tnimadya'akti ja Dios myøk'ajtin, jøts jade'en
xmigajpxyindi sa adøm n'ayuujk nidu'uk nidu'uk.
12 Jade'en ja nawyajnidøø, nigyumaap idø'øn tyimyja'widøø, jadi'iñi ja
kya'ukwinmaa'nbyatnidi xjats ja xem yam ñañimaajyidøø ti dø'øn tuujnip.
13 Jamts ja jaa'y jadu'ukti pøn ttaxektip, yide'en ja ñawyaa'miyidi:
—Mujkidip yø jaa'y, paty yø jade'en y'amu'ugyikajpxti.

Ku ja Pedro ojts kyajpxy jam mayjaa'y agujkp

14 Ku dø'øn ja jaa'y jade'en ñawyajnidøø, winets ja Pedro wya'kukidøø møøt ja
ñimaktu'ukpi myigu'uk, jøts møk'ampy tmigajpxy ja mayjaa'y, jøts tnøjmi:
—Meets Judeit jaa'dyi, jøts nayide'en niduki'iyi pøn jaty ya tsinaadyip Jerusalén,
ukja'gyukidi yikxon midi øts ixyam nnigajpxwampy.
15 Ka'ap øøts nmu'ugyi sa meets nugo mjawinmay, nipøn jøpyi kyamu'ugyi, apeni xøøw
ixa pyetynim.
16 Jajtp idø'øn ixyam jade'en sam ja Dios Teety tnimaay ja kyugajpxy, pøn txøøw'ajt
Joel, ku ja jade'en wyaañ:
17 Ku wyinaty ja naxwii'ñit tyigatswani,
winets øts ja'abi xøøw møk'ampy ja naxwii'ñit jaa'y nduktatøkit ja n'Espíritu Santo
ømyagajpi;
nyikugajpxy'atp øts ja mutskuna'jktøjkti,
jøts ndukwingumaa'ap øts ja wajtyøjkti kiixyi'idi sa wyinaty yjatwa'añ ya naxwiiñ,
jøts nayi xwingumaa'adip øts ja møjaa'dyøjkti.
18 Xjats øts nay ja'abi xøøw møk'ampy nøjkx nduktatøkidi ja n'Espíritu Santo ja'abi dø'øndi,
pøn øts nja' wyinaty amumjoojt xpadunwajnityidip,
ja'ats øts n'ayuujk nøjkx møk'ampy xkajpxwa'kxiyidip, øy ja yjayaa'dyøjki øy ja
yjatø'øxyøjki.
19 Nanky'ejxip øts jam tsajpwemp ja nmilagri'ajtin,
jøts nayide'en ya naxwiiñ nnanky'ejxit ku ja ni'jpy yø'øty, jøts ja jøøn mye'ent, winets
yjojkta'atst.
20 Jøts ja xøøw y'ookt, jøts ja po' ni'jpyin kyaxø'økt,
ku dø'øn jade'en yjatt winets ø nme'ent, pø øtsxi mee xwindsøn'ajtp,
jøts nyikjatt ja xøøw sam nijuuni xka'ejxtinim.
21 Jøts niduki'iyi pøni pøn jaty ø xminuu'kxakp, ja'ats ø nyiknitso'ok'attip.

Jade'en ja Joel ja Dios kyajpxy y'ayuujk tyiknąjxøø.
Xjats ja Pedro yide'en tjąąknimąąy ja myigu'uk:
22 —Jąąk'ukmadowdi meets Israelit jąą'y midi øts njąąknigąjpxwampy: Ja Jesús Nazaretit jąą'y, tø ja Dios Teety ja myøk'ąjtin myø'øyi, jøts janch tsuj janch møj ja milągri ttuñ, jøts may ja ejxą'ąñ jade'en mmø'øyidi Dios Teety myøk'ąjtingøjxp, paty xnijąwidit ku ja Dios Teety møøt y'ity.
23 Xjats ku meets ojts myikømø'øy, ti nduu'nimp, tø yjaty kyubety tuki'iyi pøni są ja Dios Teety kø'øm tpiktąąjky jekyip, jøts nay ja' meets ojts xmach jøts xtsumdøø xiidyøø, jøts ja ka'øybi jąą'y xukyik'ookti jam kruskøjxp.
24 Xjats ja Dios Teety ojts jadigojk tyikjujkpyiky, jøts tyik'awą'ątspidsiimy jap oo'kpi jutjøtpy; ja'agøjxp ku ka' pyąąt'atyi jøts ja o'jkin xemikøjxp tkupøkt.
25 Yide'en ja rey David ojts ja Dios Teety yikugajpxy'atyi są ja Jesús kyajpxy y'ayuujk:
Mets Teety, ejtp me møøt njujky'aty m'agą'ngyø'ampy;
jøts ka'ap øts pøn x'adsø'øgit.
26 Paty øts n'anmiją'win janch jotkujk nnayjąwiyi, jøts øts ja nxondąąjkin jade'en nnigajpxy.
Øy n'ookt, ka' ti jotmay njagyapt;
27 ja'agøjxp ku mets ka'ap ja n'anmiją'win xyiktą'ąnt mą oo'kpi yja' tyąndi,
jøts nika'ap øts nnine'kx xyikwindigøøjyiyit, pø øtsxi me xtsøky'ąjtp.
28 Tø øts xuknijąwi ku njujkpyøkt jadigojk ku wyinaty tø n'øøky,
jøts nayide'en xyikxonjątt ku mets xemikøjxp nmøøt'ett.
Jade'en ja David tyiknąąjx ja Jesús kyajpxy.
Xjats ja Pedro tjąąknimąąy yide'en ja myigu'uk:
29 —Migu'uktøjkti, wą'ąts yiknijąwi ku adøm n'ąpteety'amøj David ojts y'øøky jøts ñąxøkiyii'ñ, nay ja n'ijxyindi mą ja yjut mą ojts ñąxøki.
30 Ja David, ja' Dios kugajpxy'ąjtiyøø jøts ñiją'wip są wyinaty ja Dios møk wyąndą'ąky, ku wyinaty tu'uk y'ąp yikpiktą'ąky yiknitsokpi yą nąxwiiñ, jøts nayide'en yikutukt sąmi David kyutujkin.
31 Jade'en idø'øn ja David jekyip tnijąwi, jøts jade'en tnigajpxy ku ja Cristo yujkpyøkojmit jøts ni ja ñine'kx kyawindigø'øty.
32 Pøn ja David ñigąjpx ñimadyąąjk, ja Jesús idø'øn ja', ja' idø'øn ja Dios Teety tø yikjujkpyikyi, pø tøxi øøts ja wą'ąts n'ixy, pø tøxi øøts ja wą'ąts nnijąwi.
33 Jøts ja Dios Teety ja nayide'en yiktsąjpajtøø jøts pyiktąąjkøø y'agą'ngyø'ampy, jøts jade'en ja møj kutujk myø'øyiyi; jøts ja' tkajxp ja Espíritu Santo yą nąxwiiñ midi ja Dios Teety wyinaty kø'øm tø twąndą'ąky, jøts ja' idø'øn ja myøk'ąjtin yø' midi ixa m'ejxtip mmadoodip.
34 Pø kidi ja Davidipxi kø'øm tsąjpajt, ja'ayi ku David ojts yide'en wyą'ąñ ku ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja Dios Teety yide'en ñimąąjyiyi:
"Łxą'ąk, jøts ø xputsøønit n'agą'ñ'ampy,
35 jøts øts yø mmidsep nmimajadąkøxt."
36 'Meets Israelit jąą'y kuwąni niduki'iyi ka'pxy xnijąwidit, jøts ku ja Jesús pøn meets kø'øm mdukyikruspajt ja abiky jąą'y, ja' yø' pøn ja Dios ixyąm tø kø'øm tpiktą'ąky møj windsøn jøts yiknitsokpi.
37 Ku dø'øn jade'en tmadowdi ja Pedro kyajpxy, winets ja jotmay tyatøjkiyidøø, xjats ja Pedro yiknimąąy møøt ja ñimaktu'ukpi myigu'uk:
—Migu'uktøjkti, ¿sudso'ampy øø ndu'unt?
38 Xjats ja Pedro t'adsojimbijty jøts tnimąąy:
—Yø mbøktyu'unin mmajtstu'uttip, jøts mnøbattit nidu'uk jaty Jesús xyøøgøjxp, jøts jade'en myikpojkpimaa'kxtit; jøts nayide'en ja Dios Teety mduktatøkiyidit ja y'Espíritu Santo.

39 Meets m'øy'ąjtɨn yø', møøt m'u'nk møøt m'unąˈjktɨ, jøts nayɨde'en pøn jaty jagam tsɨnaadyɨp; uk nɨdukɨˈɨyɨts ja'adɨ pønɨ pøn jaty ja Dios Teety kø'øm wyɨwetswampy.
40 Yɨde'en ɨdø'øn ja Pedro ojts tkąjpxwijy ja jąąˈy, jøts tnɨmąąy:
—Majtstu'uttɨ yø'øbɨ jąąˈy pøn ja nwɨndsønˈąjtɨm Dios yja' tkajanchjąˈwɨdɨp.
41 Xjats ku ja Pedro jade'en tnɨmąąy, wɨnets ja jąąˈy ñøjkxtøø nøbajtpɨ pøn jaty tmɨbøjktøø ja Pedro y'ayuujk; ja'abɨ xøøwts ja Jesús yja' ojts ñamayɨ nɨdɨgøøk mil.
42 Nɨduknąx ɨdø'øn ja t'ɨxpøktɨ są ja Jesús kyudanaabyɨ y'awąˈąndɨ, jotkujk ɨdø'øn ja jam tu'ugyɨ chøønɨdɨ, jøts ku ñamyukyɨdɨ dios'ajot'ąjtpɨ, jøts ja tsąpkaaky tkaydɨ Jesús y'oo'kɨngøjxp.

Są chɨnaadyɨ ja myɨjawyeembɨ ja Jesús janchjąˈwɨbɨdɨ

43 Xjats ja jąąˈy ñɨgyumąąp ɨdø'øn ja tjąˈwɨdøø ku ja Jesús kyudanaabyɨ ja mamyɨlągrɨ tnąnkyˈijxyɨdɨ.
44 Tu'ugyɨ ja wyɨnmąąˈñ ja tyik'ettɨ pøn jaty ja Jesús yja' tpabøjkɨyɨp jøts ñadyagumayɨdɨ ja pyɨktąˈąky;
45 jøts ttookɨ pønɨ ti jaty pøn myøøt'ajtpy, xjats jade'en ja nɨmeeñ tyikwąˈkxɨdøø pønɨ są jaduˈuk jaduˈuk yja' kya'ity.
46 Jabom jabom ɨdø'øn ja jap ñamyukyɨdɨ møj tsąptøjkjotp, jøts nayɨde'en awɨngujk tøjkjøtpy, jøts ja chąpkaaky jap tyikwąˈkxtɨ, jøts jade'en ejtnɨ xonɨ kyaydɨ, jøts jade'en nɨpøn kyanamyøjpɨktąˈągyɨyɨ.
47 Jøts ja Dios Teety jade'en tjanchkajxąˈąktɨ jøts ja kąjp jąąˈy jade'en yjanchøkyɨdɨ; jabom jabom ɨdø'øn ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús tyikmayɨ ja yja' pøn jaty yikpojkpɨmaaˈkxtɨp.

3

Ku ja pakmąˈąt jąąˈy choknąą

1 Tukˈojk ɨdø'øn ja Pedro ojts tmøøtnijkxy ja Juan jam tsąptøjkjotp, wyɨnaky xøøw ja ñøjkxtøø wɨne'enɨn ja jąąˈy jam wyɨnaty xyumɨnamyukyɨdøø dios'ajot'ąjtpɨ.
2 Jamts ɨdø'øn wyɨnaty tu'uk ja jąąˈy pøn ja tyeky mąˈąt. Ejtp ɨdø'øn ja jam xyumɨyikwąąnijkxy jam tsąptøjk agø'øm mą ja tsąptøjkˈąąw jam midi txøøwˈąjtp Hermosa. Jamts ja myɨguˈuk yiktąąjnɨyɨ, jøts ja jam yiklɨmunsɨmuky ku jam pøn tyøkɨ tsąptøjkjotp.
3 Xjats ku ja pakmąˈąt jąąˈy ojts t'ejxpąąty ja Pedro møøt ja Juan, ku ja jam wyɨnaty tyøkɨwyąˈąndɨ tsąptøjkjotp, wɨnets ja t'amɨdøøy ja lɨmunsɨ.
4 Xjats ja Pedro møøt ja Juan twɨn'ejxjø'øktøø ja pakmąˈąt jąąˈy, jøts ja Pedro wyąąñ:
—Wɨn'ejxk øøts.
5 Xjats ja jąąˈy yjanchˈejxjɨˈjky, yɨde'en ja wyɨnmąąy, yikmoˈop ɨdø'øn ja tijy øy ti yiin waan.
6 Wɨnets Pedro ja ñɨmąąjyøø:
—Kidi meeñɨp øø nmɨwɨdijtpy, ja'abɨ øø ndumpy midi øø xukmɨwɨdejtp ja nwɨndsønˈąjtɨm Jesús pøn ojts chøønɨ jam Nazaret, pɨdø'knɨ jøts myø'øñɨt.
7 Xjats ja Pedro ja jąąˈy tmąjch y'agąˈngyø'køjxp jøts ja twejtsjɨˈjky, ja'ayɨ ja jade'en ttuuñ wɨnets ja tyeky ja jatyɨ wyąˈkmøkɨyɨɨˈñ, jatyɨ tyekyo'kt ja myøkpɨjky.
8 Xjats ja pakmąˈąt jąąˈy jade'en kanɨmøjąąw yjanchwoˈonjɨˈjky, jøts ja tyanaagyukɨyɨɨˈñ, jatyɨ ja ojts yø'øyjɨˈɨky. Xjats ja tmøøtøjkɨdøø jap tsąptøjkjøtpy, ñɨyukwoˈonɨ ñɨchąjpwoˈonɨ ja jap t'ajot'aty ja Dios.
9 Nɨdukɨˈɨyɨ jąąˈy ja ojts t'ejxtɨ ku ja pakmąˈąt jąąˈy jade'en yø'øy, jøts ku ja jade'en tjanchtukmøjąwɨ tjanchtukunuuˈkxyjąwɨ ja Dios.
10 Xjats ja ñɨgyumąąp tyimyjąˈwɨdøø pø mą ja tyimñayjąˈwɨdøø ku dø'øn jade'en wyɨnaty tø yjaty. Jąˈwɨdɨp tsø'jkɨdɨp ɨdø'øn ja jamdɨ, kumɨ ñijąˈwɨdɨp ja wyɨnaty ku ja yjaˈajɨ pøn jam wyɨnaty xumɨyikmujkp jam tsąptøjk agø'øm, mą ja tsąptøjkˈąąw jam midi txøøwˈąjtp Hermosa.

Ku ja Pedro kyajpxwa'kxy jam møj tsaptøjk agø'øm midi yiktejp Salomón Tyøjkweenk

11 Ja pakmaa'at jaaa'y pøn idø'øn wyinaty tø myøkpiky, ka'ap ja t'ukmajtstutni ja Pedro jøts ja Juan, winets ja jaaa'y pyujtmendøø ma dø'øn ja jam wyinatyi, jadi'iñi ja myondi tyukti paty ja jam myendi tsaptøjk agø'øm midi txøøw'ajtp Salomón Tyøjkweenk.
12 Xjats ku ja Pedro jade'en ojts t'ixy ja jaaa'y, winets ja tnimaay:

—Israelit jaaa'dyi, ¿tiku ñigyumaap xjawidi? ¿Tiku øø xwin'ixy, yide'en meets idø'øn yjawi mwani, øøts idø'øn yø xijy kø'øm møk'ajtin tø nduktatsø'øky yø jaaa'y ku yø tø yø'øbyiky, uk ja' øøts idø'øn yø xijy tø nduktatsø'øky ku øøts ja Dios janchtsuj n'ajot'aty?
13 Ka'ap yjade'eni, ja Dios Teety jade'en tø tmø'øy møk'ajtin ja y'U'nk Jesús, ja Dios Teety pøn adøm n'apteety'amøj Abraham Dios'ajttip, møøt n'apteety'amøj Isaac, jøts nayide'en møøt ja Jacobo. Ja' y'U'nk ja myøk'ajtin jade'en tmøøt'ajtp, ja Jesús pøn ja Dios Teety y'U'nk'ajtpy, ja' pøn meets mgøyajk jam yikutujkpi wyindum. Jøts ku ja Pilato ja wyinaty tjamajtstu'utwa'añ, ka'ats meets ja xnankyikpidsøjmi.
14 Ja' mee ne'egi myik'awa'atspidsøøm pøn wyinaty tø tyundigøy, jøts meets ja ka'ap xnankmyajtstuujttøø pøn wa'ats, pøn katundigøøpy niwine'enin.
15 Jade'ents meets ja xyik'ø'jky ja yikjujky'ajtpi. Jøts tø Dios ja jadigojk yikpidi'igyi jap oo'kpi jutjøtpy, tø øøts idø'øn ja jade'en ndyimybyaaty ndyimy'ixy, øøts idø'øn ñamyayi nøjkxp testigi.
16 Ja' idø'øn yø jaaa'y jade'en tø yikmøkpikyi ku yø tø t'ajot'aty, ku yø tø tmøjpiktaa'aky ja Jesús. M'ijxy'ajttip mnija'widip yø pakmaa'at jaaa'y jøts ku tø yikmøkpikyi, jøts ixa dø'øn jade'en x'ejxti møk møjaaw.

17 'Migu'uktøjkti, waa'ats øts ja nnijawi ku meets ja mwindsøn møøt mnabyudøjkiyidøø, jøts meets ja Jesús xyik'oo'ktøø, nugo ja jade'en xundøø, ni xkanijawi meets ja' pø tigøjxp jade'en m'adøtstøø. Ka'ap meets ja xnijawi pø tidam meets idø'øn mjatumpy.
18 Xjats ja Dios tø tjanchyik'aduky ja wyandaa'aky ku myagyajpxnaxpi ja tyikwaañ: jøts ku ja yiknitsokpi wyinaty jade'en y'ayo'ombaatwaa'añ.
19 Paty mbøktyu'unin xmajtstu'uttit xyiktigatstit ja mdsinaaa'yin, ja'myatsti ja Dios Teety jøts ja tyakt ja øxyøøw ja øyjumøjt,
20 jøts ja tkaxt ja Jesús pøn ja wyinaty jekyip tø ttanibiktaagi jøts adøm ja xyiknitso'ok'ajtindit.
21 Øy idø'øn ja Jesús ixyam ndejint tø yjatañ jap tsajpjøtpy, jaanim ku ja Dios Teety ja kø'øm tyik'øyigyøxt pøni ti dø'øn ja tyunwampy, jade'en sa ja myagyugajpxy ja kø'øm t'agajpxiyii'ñ ku ja jade'en wyandøø pøn jaty tsinaadyøø jekyip.
22 Jade'en adøm n'apteety'amøj ojts yiknimaa'yindi ku Moisés ja ojts ñii'mxyidi: "Mdanigaxidip ja Dios Teety tu'uk ja kugajpxy, meets mgø'øm migu'uk nøjkx kø'øm yikpiktaa'aky jade'en sa ø kø'øm nyikpiktaajky. Mimado'odip idø'øn ja' pøni sa jaty ja wyinaty mnii'mxyidi,
23 pøni pøn ja wyinaty tkamimadoop, ka'ap ja t'ukmøøtsinaañidit ja myigu'uk, kuwani ja jatyi wyindigø'ødyit."

24 'Jade'en idø'øn ja Dios kyugajpxy wyandøø, ja' idø'øn ja ñigajpxtøø sa jaty yjatt kyubatt, ti jaty tunip ya'atpi jumøjt, jaayip ja jade'en wyangaktøø ku ja Samuel jade'en jawyeen wyaañ.
25 Tum meets ja Dios kyugajpxy m'u'nk'ajttip, jøts paty ja Dios ojts tpiktaa'aky tu'uk ja kutujk midi ja aptøjk ojts yikmo'odi, jøts meets kidi xyikwindigøy ja m'anmija'win jam Dios wyindum, yide'en idø'øn ja Abraham Dios ojts ñii'mxyi: "Tuki'iyi ja teety ja taak, ja u'nk ja una'jk nøjkx yikunuu'kxkøxti mets m'ap mets m'una'jkøjxp."
26 Ku ja Dios tyikpidsiimy jadigojk ja y'U'nk Jesús jap oo'kpi jutjøtpy, jawyeen ja ojts mdaniguexyidi jøts ja mgunuu'kxidit, jøts niduki'iyi xmajtstu'uttit ja mga'ødyu'unindi.

4

Ku ja Pedro møøt ja Juan ojts twingunøjkxidi ja kudunktøjkti

1 Nay ixam idø'øn ja Pedro ja jąą'y wyinaty tmigąjpxti møøt ja Juan, ku ja teetyøjk jam myendøø møøt ja tsąptøjk ejx'ejtpi windsøn, jøts møøt ja saduceotøjkti.
2 Tø dø'øn ja wyinaty yikxon yjanch'ąmbøkti, ja'agøjxp ku ja Pedro møøt ja Juan tyik'ixpøkti ja jąą'y, ku ja wyą'ąndi jøts ku oo'kpi pyidsø'ømdit jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, kumi tø ja Jesús wyinaty kø'øm pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy.
3 Xjats idø'øn ja ojts yikmąjtsnidi jøts ja yiktsumnidøø, kyimjabomnim ja yiktiidyundøø kumi tsuu'nip wyinaty ku ja yiktsumdøø.
4 May jąą'y idø'øn wyinaty tø tjanchjąwidi ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky, pøn jaty ja wyinaty tø tpatmadowdi; jawaani kamagoxk mil ja yikmachoopidsiimy ja yąą'dyi pøn tjanchją'widi ja nwindsøn'ąjtim, ku ja wyinaty tø tmadowdi ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky.
5 Xjats ja'abi xøøw winets ja windsøndøjk ñamyujkidøø jam Jerusalén midi t'ana'amdip ja kąjp, nay ojts idø'øn ja mayjąą'y jam myendøø, møøt ja kąjpxwejpitøjkti midi tundip jam tsąptøjkjotp;
6 nay jam idø'øn ja Anás wyinatymi pøn ja teetywindsøn'ąjtip møøt ja Caifás, møøt ja Juan, jøts møøt ja Alejandro, niduki'iyi ja jam wyinatyi niwinø'øn ja pyąąt'atyidi ja teetywindsøn'ąjtk.
7 Xjats ja Pedro yiknajtswą'widøø møøt ja Juan, jøts ja ojts yikpiktą'ąkti jam agujk'ąm, winets ja yiktiibyøjktøø, yide'en ja ojts yiknøjmidi:
—¿Pøn yø jade'en tø mdanigutujk'atyidi jøts jade'en m'adø'øtstit, pøn jade'en tø m'ane'emyidi?
8 Xjats ja Pedro y'adsøøy, kumi tø ja Espíritu Santo ja wyinaty amuum tyatøkiyi, jøts ja tnimąąy:
—Meets windsøndøjkti, meets møjąą'dyøjkti pøn jaty tsinaadyip yą Israel:
9 ku øøts idø'øn jade'en tø xyiktiiy są tø chø'øky yø pamąą'y, są yø tø yik'ødyuñ,
10 n'adsojimbetp øøts ja m'ayuujk, nnigąjpxp øøts yą mayjąą'y agujky, jøts tnijąwidit niduki'iyi pøn jaty tsinaadyip yą Israel, jøts yø jąą'y ixa tyani mee mwinduujy møk møjąąw. Ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo ja' yø tø yiktsø'øgyi pøn kugąjp'ąjtp jam Nazaret, ja' midi meets ojts xyikruspety, jøts ja' Dios Teety tø yikpidsimyi jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy.
11 Jade'en idø'øn ja Jesús ñamyayi tø ñøjkxni ejximi ja tsąą midi meets jagam m'ixjibejp, midi mee mgayiktuun jam pøchkyøjxp, jøts ja' ixyąm ne'egi tø pyidsimy jadigojk jawaani øy, midi tmąch'etkøjxp tuki'iyi ja pøch'ąąw.
12 Nipøn jadu'uk xkayiknitso'ok'ąjtint są adøm Jesús xyiknitso'ok'ąjtyindi, pøn ja Dios tu'ugyi tø ttanibiktąągi yą nąxwiiñ.
13 Xjats ku ja kudunktøjk t'ejxti ja Pedro møøt ja Juan, ku ja jade'en møk'ampy wyingugąjpxiyidi, winets ja t'ejxkąjptøø kudam ja kya'ixpikyidi, ku ja ñugojąą'yidi, jøts ja jade'en nugo myaydi tyąjti, winets ja t'ejxkąjptinim jøts kudam ja yja'adi pøn ja Jesús wyinaty tø tmøøtwidetti.
14 Jøts ja jąą'y midi wyinaty tø chø'øky, jam idø'øn ja wyinaty tmøøtanidi, paty ja kudunktøjk ka' t'ukmidsepwąnidøø.
15 Xjats ja yikajxpidsømdøø mą ja mayjąą'y jam wyinaty tø ñamyukyidi, jøts ja kudunktøjk ja agø'ømyidi tkąjpx'øyidøø.
16 Yide'en ja ñawyąjnidøø:
—¿Są yø jąą'y njanchtuu'nindit? Pø tyumniją'winidipxi yø' pøn jaty yą tsinaadyip Jerusalén jøts ku yø jade'en tø tyiktuujnidi ja Dios myøk'ąjtin, ¿ti jats adøm ja ngagupijkyim ku dø'øn ja jade'en tø yjanchjaty?
17 Wan yø tkąjpx'adsø'jka'andi, jøts ja Jesús ka'ap ja yja' y'ukyikąjpxyø'øñit jam mayjąą'y agujkp.

18 Xjats ja twa̱a̱dsoodøø ja Pedro møøt ja Juan, ja møk'ampy t'ana'amdøø jøts ja kidi
jade'en ja ja̱a̱'y t'ukyik'ɨxpøjknɨdɨ, ka'ap ja jade'en t'uka̱jpxwa̱'kxɨnɨdɨt ja Jesús yja'.
19 Wɨnets ja Pedro y'adsoodøø møøt ja Juan, jøts ja wya̱ndøø:
—Ukwɨnmaagyukɨdɨm kø'øm pønɨ tɨy tam jade'en, pønɨ øy tam ja Dios jade'en tja̱wɨ ku
mee ne'egɨ myikmɨmado'ot, jøts ja kyayikmɨmado'ot.
20 Nɨjuunɨ øøts ja ngamajtstu'utt midi øøts ja̱a̱'y nduk'ɨxpijkpy, kumɨ tø øøts ja jade'en
kø'øm ndyimyadøy, jøts kumɨ tø øøts ja jade'en kø'øm ndyimy'ixy.
21 Wɨnets ja kudunktøjk ja ojts kya̱jpx'adsø'øgɨyɨdɨ jøts nɨgɨdi'iyam ja ojts ty-
imyikma̱tstɨ, yikmajtstuttøø ja jadi'iñɨ. Nɨgɨdi ja yikmɨwɨnma̱a̱'nbyajtɨdøø sudso ja
tyik'ayo'ombaa̱ttɨt, kumɨ tsø'jkɨdɨp ja', nɨdukɨ'ɨyɨ ja ka̱jp ja̱a̱'y wyɨnaty tkajxa̱knɨdɨ ja Dios.
22 Jade'en ɨdø'øn ja pakma̱'a̱t ja̱a̱'y chøøjky, jam ɨdø'øn ja ja̱a̱'y yjumøjt ja wyɨnaty
wɨxijkxy myajtskɨn pøn ja Dios yiktsoojkɨyøø.

Ku ja Jesús yjanchja̱'wɨbɨ t'amɨdoodøø ja møk'a̱jtɨn

23 Xjats ku ja Pedro møøt ja Juan y'awa̱'a̱tspɨdsømdøø, wɨnets ja myɨgu'uk ja tnɨnøjkxtøø
ma̱ ja jap wyɨnatyɨ, jøts ja ojts ttamɨmadya̱'a̱ktɨ sa̱ jaty teetywɨndsøn sa̱ jaty møja̱a̱'dyøjktɨ
ja wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨdɨ.
24 Xjats ku ja myɨgu'uk ja jade'en tmadoodøø, wɨnets ja nɨdukɨ'ɨyɨ ja Dios t'ajot'a̱jttøø:
—Kuuyɨ me Dios Teety jadu'uk møk'a̱jtɨn møk xmøødɨ. Tø xyiknajtskojɨgyixy tukɨ'ɨyɨ
wɨnø'øn ja pɨkta̱'a̱ky y'ity na̱xwiiñ, wan tsa̱jpɨ, wan tna̱a̱jxɨ, wan tnøøjɨ tmejyɨ. Tum mets
yø mja'ajtpy amuum.
25 Nayɨ mets ja David ja Espíritu Santo mdukyik'aga̱jpxɨyɨɨ'ñ ku ja xyikwa̱a̱ñ yɨde'en:
¿Tigøjxp ku ja̱a̱'y ka̱jp ka̱jp nugo jotkøjxpɨm t'ejxtɨ pøn ya̱ jagaguga̱jp'a̱jttɨp, pønts ya̱
kuga̱jp'a̱jttɨp,
jøts yø tmɨdundɨgøøwya̱mɨdɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm?
26 Ja wɨndsøndøjktɨ midi yikutujktɨp ya̱ na̱xwiiñ, ja' tø tmɨdsepøktɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm,
jøts ja ja̱a̱'y midi t'ana'amdɨp ja ka̱jp, tø ja ñamyukyɨdɨ may'ampy,
jøts ja tnɨbɨdø'ktɨ ja Dios Teety, nayɨde'en ja tmɨdsepøktɨ ja yiknɨtsokpɨ midi ja Dios Teety
kyejxpy.
27 'Jøts janch tø dø'øn yjaty, kumɨ jade'en ja Herodes møøt ja Poncio Pilato tø
tmɨnamyukyɨdɨ ja wenk ja̱a̱'y jøts nayɨde'en yø israelɨt ja̱a̱'dyɨ ya̱ møj ka̱jpjøøjty, ja' ɨdø'øn
jade'en tø yikmɨdsepiky ja m'U'nk Jesús pøn janch tsuj janch wa̱'a̱ts, pøn me kø'øm tø
xanɨbɨktɨa̱a̱gɨ yiknɨtsokpɨ.
28 Tø dø'øn ja ja̱a̱'y ja jade'en yjanchtuñɨ sa̱ mets ja wyɨnaty kø'øm tø xanɨbɨktɨa̱a̱gɨ jøts
ku ja jade'en yja̱tt, tøts ɨdø'øn ja jade'en yjaty.
29 Dios Teety, ejx ɨxya̱m sa̱ tka̱jpx'adsø'øgɨdɨ ja ja̱a̱'y, yikjotmøkpøk yø mdumbɨ jøts
kyatsø'øgɨdɨt ku tka̱jpxtɨt ja mgajpxy ja m'ayuujk.
30 Mo' møk'a̱jtɨn, mo' pudøjkɨn jøts tyiktso'oktɨt ja pama̱a̱'y jøts tyikwɨngaxø'øktɨt ja
Jesús myøk'a̱jtɨn.
31 Xjats ku ja cha̱pka̱jpx'aba̱jtɨdøø, wɨnets ja Dios tyikmiiñ ja ujx ma̱ ja jam wyɨnaty
tø ñamyukyɨdɨ; xjats ja jade'en ja Espíritu Santo yikjotmøkpøjkɨdøø, jøts tka̱jpxwa̱'kxɨdøø
amumjoojt ja Dios kyajpxy ma̱ jaty ja wyɨdejttøø.

Ku ja Jesús pyadumbɨtøjk amukɨ ja pyɨkta̱'a̱ky tja'ajttɨ

32 Ja mayja̱a̱'y midi wyɨnaty tø tjanchja̱wɨdɨ ja øgyajpxy ja ømyadya̱'a̱ky, tu'ugyɨ
ja wyɨnmaañɨdɨ, ka' pøn wenk wyɨnmay, nɨtu'ugɨn nɨpøn ja pyɨkta̱'a̱ky tkaja'adijy,
tyumja'a̱jttɨp ɨdø'øn ja nɨdukna̱x, ka'ap ja pøn tja'aty nadyu'uk.
33 Jøts ja kudanaabyɨ jotmøk'ampy ja tnɨga̱jpxtɨ tnɨmadya̱'a̱ktɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm
Jesucristo, sa̱ ja pyɨdsɨɨmy jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy. Dios ɨdø'øn ja yikxon pudøjkɨn
møøjyɨdɨp.

34 Jøts nɨpøn nɨti kya'ijtxyɨ, kumɨ tyoo'ktɨp ja ña̱a̱jx ja', kumɨ tyoo'ktɨp ja tyøjk ja' pønɨ
pøn jaty jam ja pyɨkta̱'a̱ky tmøøt'a̱jtp, jøts ja ñɨmeeñ ja tyikmenɨdɨ,
35 jøts ja ttagødøkɨdɨ ja kudanaabyɨtøjktɨ. Ja'ats ja tyikwa̱'kxtɨp, jøts ja ttagumaydɨ pønɨ
pøn jam tigati ka'ejtxɨyɨp.
36 Jamts ɨdø'øn wyɨnaty tu'uk ja israelɨt ja̱a̱'y pøn ja Leví y'a̱pteety'amøjɨp, José dø'øn
ja xyøøw, jam ja wyɨnaty tø kye'exy ma̱ ja na̱a̱jx jam møj mejyjotp midi txøøw'a̱jtp
Chipre. Ja'abɨ ja̱a̱'y ja kudanaabyɨtøjk yikxødɨga̱tstøø, jøts ttejtøø Bernabé midi tyijpy
ka̱jpxjot'amøjkɨbɨ;
37 ja'ats ɨdø'øn tto'jk ja ña̱a̱jx jøts ja tyikmiiñ ja na̱xtsow, jøts ja ttagødøjkɨyɨɨ'ñ ja
nwɨndsøn'a̱jtɨm kyudanaabyɨ.

5

Ku ja Ananías jøts ja Safira tmɨdundɨgøødyøø ja Espíritu Santo

1 Jamts ɨdø'øn wyɨnaty jadu'uk ja ja̱a̱'y pøn txøøw'a̱jtp Ananías, jøts ja ñɨdø'øxy Safira
txøøwɨ, ja'ats ɨdø'øn tto'ktøø ja ña̱a̱jx tuka̱m.
2 Xjats ja kujkwa'kxy tmɨda̱nɨdøø na̱xtsow, jøts ja ojts kujkwa'kxy ttanɨnijkxy ja
kudanaabyɨtøjktɨ, jade'en ja ttanɨkajpxy jøts ku ja jam ka'pxy, ka'ap ja jade'en ttukmadøy,
wa̱'a̱ts ñɨdø'øxy ja møøt tnɨja̱wɨ ku ja jade'en y'adø'øtstɨ.
3 Xjats ja Pedro tnɨma̱a̱y ja ya̱a̱'y:
—Ananías, ¿tiku mɨku' tø mdatøkɨyɨ jøts jade'en xjawɨn'øønwa̱'a̱ñ ja Espíritu Santo, kidi
kujkwa'kxyɨp tø xyikmiñ?
4 ¿Ti kidi ja ka̱m xkø'ømna̱a̱jxɨ? Jøts ku tø xøøky, ¿ti kidi ja meeñ xkø'ømja'ajɨ jøts xkøya̱kt
pønɨ wɨnø'øn kø'øm xkøya̱kwa̱'a̱ñ? Dios tø xawɨn'ɨɨñ, kidi øødsɨp.
5 Ja'ayɨ Ananías jade'en tmadøøy, wɨnets ja jatyɨ øøky ña̱xkɨda̱a̱jky. Ku ja ja̱a̱'y ja jade'en
nɨdukɨ'ɨyɨ tnɨmadoodøø jøts ja yjanchø'jkɨdøø.
6 Xjats ja una̱'jk ja̱a̱'y myendøø, jøts ja t'abejtøø ja oo'kpɨ jøts ja t'atsyikna̱xøjkɨdøø.
7 Tɨgøøk oorɨnɨn ɨdø'øn ja wyɨnaty jade'en tø yjaty, ku tyøjkɨyɨɨ'ñ ja Ananías ñɨdø'øxy nay
jam, ka'ap ja tnɨja̱wɨ pønɨ tidam ɨdø'øn wyɨnaty tø tyuñɨ.
8 Xjats ja Pedro ja tyɨɨbyøjkøø, jøts ja ojts ñɨɨ'mxyɨ:
—Nɨga̱jpx, ¿jade'en ɨdø'øn ja na̱a̱jx tø xjanchtookɨ wɨnø'øn tø xanɨtejtɨ?
Wɨnets ja y'adsøøy jøts ja wya̱a̱ñ:
—Jade'en øøts ja tø ndøøky.
9 Xjats Pedro ja tnɨma̱a̱y:
—¿Tiku jade'en tø xkajpxy'a̱ttɨ ku ja Dios Teety y'Espíritu Santo jade'en xwɨn'øøndɨ?
Ɬxa ja ja̱a̱'y tøk'agɨ'jy myendɨ midi ja mnɨya̱a̱'y tø y'atsyikna̱xøkɨyɨ, jøts mets ɨnet
m'atsna̱jxøjkɨmyɨp.
10 Wɨnets ja tø'øxy jatyɨ øøky ña̱xkɨda̱a̱jky jam Pedro tyekyjø'øm. Xjats ku ja una̱'jk
ja̱a̱'y tyøjkɨdøø, øøky ja jap tpa̱ttøø ja tø'øxyøjk, wɨnets ja ojts jatyɨ tyikpɨdsømdɨ, jøts ja
ojts t'atsnɨda̱jɨdɨ nay jam ñɨya̱a̱'y pyukø'øm ma̱ ja jam wyɨnaty tø yiknɨda̱jɨ.
11 Wɨnets ja Jesús yja' nɨdukɨ'ɨyɨ yjanchø'jkɨdøø, jøts nayɨde'en pøn jaty ja ojts jade'en
tnɨmadowdɨ.

Ja mamyɨla̱grɨ midi ja Jesús kyudanaabyɨ ña̱nky'ejxɨdøø

12 Møk ɨdø'øn ja Jesús kyudanaabyɨ ja mɨla̱grɨ ttundɨ jam mayja̱a̱'y agujkp; jøts
nɨdukɨ'ɨyɨ dø'øn ja Jesús yja' jam yø'ømyuktɨ møj tsa̱ptøjk agø'øm midi yiktejp Salomón
Tyøjkweenk.
13 Janch chøky'a̱jttɨp ɨdø'øn ja ka̱jp ja̱a̱'y ja', ka'apts ja nɨdukɨ'ɨyɨ ja jotmøkwɨnma̱a̱'ñ
tjagyaptɨ, jøts jap ñøjkxtɨt ma̱ ja Jesús yja' jap ñamyukyɨdɨ.
14 Namay ɨdø'øn ja Jesús y'ayuujk yikmɨbɨjky, jade'en ja ya̱a̱'dyøjk jøts nayɨde'en ja
tø'øxyøjk.

15 Ja'agøjxpts ja pamąą'y jap yikɨɨdyąktøø jap mą tuu' ñaxy, nay jap ja yikpɨktą'ąktɨ myąąbajtkijxpy jøts tø'økyøjxp, jøts ja cho'oktɨt ku ja Pedro jap wyɨnaty ñaxy, øy ja y'aga'ax ja'ayɨ tyapąądɨyɨdɨt.
16 Jøts nayɨde'en ja wenk kąjp midi ja Jerusalén myɨwɨngon'ajtpy, ja'ats tyikmendøø ja pyamąą'y jøts nayɨde'en pøn jaty wyɨnaty tø møk'ampy myachɨyɨ ja mɨku'; xjats jade'en nɨdukɨ'ɨyɨ choktøø.

Ku ja Pedro møøt ja Juan yikjemdundøø yiktedundøø

17 Wɨnets ja teetywɨndsøn møøt ja saduceɨt jąą'y ojts nawyɨnąxɨ tjąwɨdɨ,
18 wɨnets tmątstøø ja Jesús kyudanaabyɨdɨ, jøts jap tsumdøø mą ja kąjp jąą'y pyuxøjk jap.
19 Xjats nwɨndsøn'ąjtɨm ja puxøjk agąj ojts tyik'awą'ąch jøts tyikpɨdsɨɨmy, jøts ojts tnøjmɨ:
20 —Nøjkxtɨ jam møj tsąptøjkjøtpy, tukmadowdɨ jam ja jąą'y ja øy'ayuujk midi ndajujky'ąjtɨndɨp.
21 Xjats ku dø'øn jade'en yiknɨmaydɨ, wɨnets jøpyɨ ñøjkxtøø jam møj tsąptøjkjøtpy, jøts ja jąą'y ja jam tyik'ɨxpøjktøjkɨdøø.
Yąm ɨdø'øn ja teetywɨndsøn jap wyɨnaty udya'aky twąądsoodɨnɨm nɨdukɨ'ɨyɨ ja møjąą'dyøjktɨ midi ja Israelɨt jąą'y yikutujk'adsɨnaadyɨp, jøts ja Jesús kyudanaabyɨ nayɨde'en yikwąądsową'ąndɨ pøn wyɨnaty tø yiktsumdɨ.
22 Xjats tkejxy ja teetywɨndsøn ja tyumbɨ, jøts ku jam yjają'ttøø jam puxøjk agø'øm, nɨtu'uk ja ojts tkapąątɨ pøn ɨdø'øn jayiktanɨgaxtɨp; wɨnets ja jadi'iñɨ wyɨmbejtnɨdøø
23 jøts ttukmadoodøø ja teetywɨndsøn, jøts yɨde'en tnɨmaadyøø:
—Ku øøts jam tø nją'ąty, aduky øøts ja puxøjk jam tø nbąąty, jam ɨdø'øn ja soldądɨ y'ejx'ettɨ puxøjk agø'øm; xjats ku øø tø nyik'awą'ąch, nɨpøn øøts jap nɨtu'uk tø ngapąąty.
24 Xjats ku dø'øn jade'en tmadoodøø ja ayuujk ja møj teetywɨndsøndɨ, jøts møøt ja tsąptøjk adsɨnaabyɨ, wɨnets ñawyą'ąñɨdɨ: “¿Sudso'ampy nmɨdąbyąąjtɨndɨt, sudso'ampy yjøpkøxt yø jade'embɨ wɨnmąą'ñ?”
25 Jøts wɨnet jatyɨ tu'uk yją'jty ja jąą'y, jøts ja wyąąñ:
—¿Kidi xnɨjąwɨdɨ? Pø ja'axɨ yik'ɨxpøjktɨ jam møj tsąptøjkjotp midi meets tø x'uktsumy.
26 Wɨnets ja tsąptøjk adsɨnaabyɨ tmøødɨyɨɨ'ñ ja tąjktɨ, jøts ojts twąąwɨdɨ ja Jesús kyudanaabyɨ, nɨsą dø'øn ja tkatundɨ, tsø'jkɨdɨp ku ja kąjp jąą'y myɨ'ąmbøkɨyɨdɨt jøts ku jotmøñ chąągą'ądsɨyɨdɨt.
27 Ku dø'øn tyikją'ttøø, wɨnets ttawɨngugajxɨdøø mą ja israelɨt jąą'y kyutujk adsɨnaabyɨdɨ, wɨnets ja teetywɨndsøn tnɨmąąy ja Jesús kyudanaabyɨdɨ:
28 —Tø øøts nnɨgajpxy jøts ku øøts ojts nyikutuky, jøts ku meets ja Jesús yja' yą nɨwɨne'enɨn xkanąnky'ɨxpøkɨyɨdɨt. ¿Ti dø'øn ɨxyąm jade'en tø xundɨ? Meets ɨxyąm jɨnaxy tø xuknɨją'wɨguixy ja m'ɨxpøjkɨn yą Jerusalén, jøts øøts xukpøky'ątwą'ąñ nayɨde'en ja Jesús y'o'jkɨn.
29 Wɨnets ja Pedro t'adsojɨmbettøø møøt ja myɨgu'uk:
—Kuwąnɨ øøts ja Dios yja' nbaduujnɨyɨ jøts ka'ap ja jąą'y yja'.
30 Ja Dios Teety pøn adøm n'ąpteety'amøj Dios'ąjttøø, nay ja' kø'øm tø tyikjujkpyiky ja Jesús, pøn meets kruskøjxp mmɨwopajt kyøjø'øm tyekyjø'øm, jøts jade'en xyik'ooktøø.
31 Tø ja Dios ja kø'øm tpɨktą'ąky møj wɨndsøn y'agą'ngyø'ampy jøts yikutukt, jøts nayɨde'en yą tyiknɨtso'ok'ątt ja nąxwii'ñɨt jąą'y, paty Dios jade'en t'ayo'ixy ja Israelɨt jąą'dyɨ, jøts jade'en yikpojkpɨmaa'kxtɨt ku tmajtstu'uttɨt ja pyøktyu'unɨn.
32 Wą'ąts øøts ɨdø'øn ja nnɨjąwɨ ku ja Dios Teety ɨdø'øn jade'en ttuuñ, jøts y'ijxpy nayɨde'en ja Espíritu Santo midi ja Dios Teety tyuktatøjkɨp ja yjąą'y, pøn jaty ja kyajpxy paduujnɨyɨp.
33 Xjats ku dø'øn ja Israelɨt jąą'y jade'en ja kyutujk adsɨnaabyɨ tmadoodøø, jøts ja Jesús kyudanaabyɨ yikmɨ'ąmbøktøø jøts yik'ookwąjnɨdøø.

34 Jamts wyinaty nidu'ukti ja kutujk adsinaabyidi pøn yiktejtip farisеit jąą'y, ja' xyøøw Gamaliel midi tnąnky'ixpøjkiyip ja Moisés kyutujk, jøts janch tsojkiyip idø'øn ja kąjp jąą'y ja'. Ja'ats ttanaagyukiyii'ñ, winets tkajxpidsimgijxy ja Jesús kyudanaabyi, jøts ja jap mimøj t'atsyik'awixy abiky tsoo.

35 Xjats yiknimaadyi ja kutujk adsinaabyidi:

—Meets Israelit jąą'y, kidi yø jąą'y nugo ająwi są xundi.

36 Ją'myatsti ku ojts tu'uk ja jąą'y ñamyøjpiktą'ągyi windsøn pøn txøøw'ąjtp Teudas, jøts ja kyutujk ojts ttawin'iiñ ja jąą'y nimaktąxk magø'pxy. Winets ja soldądi ojts yik'øøgyi ja kya'øwyinmąą'ngyøjxp, xjats ja jadi'iñi wyindigøøgyøjxti pøn jaty wyinaty tø tpabøkti.

37 Xjats jadigojk yjąjtkojmi nayide'en ku ja gobierni tmachomujky ja yjąą'y, winets nay ja'abi tiempi tu'uk ja Galileit jąą'y ojts kø'øm ñamyøjwindsønbiktą'ągiyi jøts namay ja jąą'y nayide'en ttukmibijky; winets ja soldądi nayide'en yik'o'jkiyøø, xjats ja jade'en kyutigøøy ja kyutujk.

38 Paty ø nwą'ąñ jøts xmajtstu'uttit yø'øbi jąą'dyi, ka'ap nugo xatøjkiyidit ja wyinmąą'ñ. Pøni kyø'ømwinmąą'ñ yø'ødi, kudigø'øpyts yø tsojk;

39 pøni Dios yja' yø', nijuunits meets yø xkayikudigø'øty. Øyim mnay'ejx'etiyidit; kidim Dios møøt nugo mdseptundi.

40 Xjats ku dø'øn ja Gamaliel jade'en kyajpxy'abąjtiyii'ñ, jøts ja kutujk adsinaabyitøjk udyą'ąky tmibøjkøjxtøø. Winets twąądsoodøø ja Jesús kyudanaabyitøjk jøts tyik'ayo'ombąąttøø, xjats tnimaadyi jøts ka' nugo tjąąkąjpxwą'kx'adø'øtstit ja Jesús y'ixpøjkin; winets jadi'iñi tmajtstu'ttøø.

41 Xjats ja Jesús kyudanaabyi jap pyidsømdøø mą ja israelit jąą'y kyutujk adsinaabyi japti, jotkujk idø'øn ja ñayjąwiyidi kumi tø ja Dios ja wyinaty tyanibiktąągiyidi, jøts ja jade'en y'ayo'odit Jesús køjxp.

42 Ejtp idø'øn ja jabom jabom tnigąjpxti tkąjpxwą'kxidi ja Jesús yja', jøts ja jąą'y jade'en ttuk'ixpøkti jap møj tsąptøjkjøtpy jøts nayide'en awingujky tøjkjøøjty, nijuuni dø'øn ja tkamajtstu'ttøø.

6

Ku ja niwixujkpi yąą'dyøjk yikpiktąktøø ejx'ejtpi

1 Nay ja'abi et, nay ja'abi jumøjt idø'øn ja jąą'y ñamayi'adøtstøø pøn jaty ja Jesús yja' pyaduujnidip. Jøts ja' midi tkąjpxtip ja griego ayuujk, ja' idø'øn ojts y'øø'mbinąxwą'ąkti jøts tni'øønidi ja myigu'uk pøn tkąjpxtip ja israelit ayuujk, ja'agøjxp idø'øn ja y'øøndi ku ja kyu'øktyø'øxy ja kyayik'ejxti yikxon, ku ja jii'kxy jabom jabom yjawa'kxy.

2 Ja' idø'øn ja ñi'øøndip, winets ja nimakmajtskpi jąą'y pøn tkudanaadyip ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo, ja' ojts niduki'iyi tnąnkñamyukyidi ja Dios yjąą'y, jøts ja tnimaadyøø:

—Ka'ap jade'en y'øyi ku øøts ja jii'kxy nyikwą'kxt, jøts øøts ja Dios y'øgyajxpy y'ømyadyą'ąky nga'atskąjpxwą'kxit, ¿ti juuni øøts ja n'atstuñ?

3 Migu'uktøjkti, paty øøts yikxon ndyimñigajpxy, ixą'ądi niwixujk jąą'y, nay jaayi dø'øn kø'øm mnawyi'ejxidit, ja' idø'øn m'ixą'ądip pøn windsø'øgi'ejttip, pøn ją'gyukidip, jøts pøn ja Espíritu Santo tmøøt'ąjttip, ja'ats yø tunk mdaguwąnidip jøts ja jii'kxy ja jade'en tyikwą'kxtit.

4 Øøts dios'ajot'ąjtwąmp øøts, njąąktyimdyuk'ixpøjkwampy øøts jąą'y ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadyą'ąky.

5 Xjats niduki'iyi ñagyajpxkyupøjkidøø, winets ja Esteban yikpiktąajky yikjii'kxwyą'kxpi, ja jąą'y pøn idø'øn ja Dios møk tjanch'ajot'ąjtp, pøn tmøøt'ąjtp ja Espíritu Santo. Ja'ats idø'øn jade'en yikwiwejtstøø møøt ja Felipe, møøt ja Prócoro, møøt ja Nicanor, møøt ja Timón, møøt ja Parmenas, jøts møøt ja Nicolás pøn tsoo'mp jam Antioquía, ja' midi wyinaty jekyip tø t'ukpabiky ja israelit jąą'y chinąą'yindi.

6 Xjats ja jam wyɨnaty tø tyikmendɨ mą ja nwɨndsøn'ąjtɨm kyudanaabyɨ jamdɨ, jøts ja tkunuu'kxtøø jøts ja jade'en tkønɨxąjtøø.

7 Xjats ja Dios kyajpxy jade'en myøjtąk'adɨɨjch, mayɨ'adøtsp ɨdø'øn jade'en ja Dios yjąą'y jam Jerusalén, kø'ømbąąt ja teetyøjktɨ tjanchją'wiñɨdɨ, kø'ømbąąt ja t'ajot'ąjtnɨdɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.

Ku ja Esteban yiktsumnąą

8 Jamts ɨdø'øn ja jąą'y wyɨnaty tu'uk midi txøøw'ąjtp Esteban, ja' ɨdø'øn ja Dios myøk'ąjtɨn amuum myøøt'ajtpy, Dios ɨdø'øn ja kyunuu'kxɨn nayɨde'en amuum myøøt'ajtpy, jøts ja jade'en ttuuñ ja myɨlągrɨ Dios myøk'ąjtɨngøjxp jam mayjąą'y agujkp.

9 Nay jamts ɨdø'øn ja jąą'y wyɨnatymɨdɨ wɨnąągɨn, pøn xumɨnøjkxtɨp mą tsąptøjk jam yikxødijy Esclavos Libertados. Jam wyɨnaty ja'adɨ midi tsoo'ndɨp Cirenɨt etjopt, jøts Alejandrɨt etjotp, jøts Cilicɨt etjotp, møøt Asɨt etjotp. Ja'ats ɨdø'øn tnɨbɨdø'øktøø ja Esteban, jøts ja jade'en xe yą ñadyamɨgąjpxnɨbøjkɨdøø;

10 jøts nɨgɨdi dø'øn ja tmɨdanaadyøø są ja Esteban ojts wyą'ąñ, kumɨ wijy'ąjtɨn ja yiktumpy, jøts nayɨ Espíritu Santo ja pudøjkɨyɨp.

11 Xjats ja mayjąą'y wɨnąągɨn tmɨjuudyøø ja myɨgu'uk, jøts ɨdø'øn ja wyą'ąndɨt jøts ku ja Esteban wyɨnaty tø tka'ødyijy ja Moisés jøts ja Dios.

12 Xjats ɨdø'øn ja jade'en jotkøjxpɨm tuk'ejxpɨnąxwą'ąktɨ ja myɨgu'uk, nɨdukɨ'ɨyɨ ja møjąą'dyøjktɨ møøt ja kąjpxwejpɨtøjktɨ; jøts ja t'adɨnaadyujktøø ja Esteban, xjats ɨdø'øn ja jade'en tmąjtstøø jøts ja tyiknøjkxtøø jam møj kutujktąąjkjotp.

13 Nay ojts ɨdø'øn ja tpɨktąkmɨdɨ ja testigɨ pøn tnɨdąąy'ąjtp ja Esteban, yɨde'en ja wyąndøø:

—Yą'ąt jąą'y nɨjuunɨ yø tkamajtstu'uty ja kya'øy'ąjtɨn, xumɨ jade'en yø tpagajxpy tpaxi'iky yø tsąptøjk, nayɨde'en yø ttuñ ja Moisés kyutujk.

14 Ti yø jade'en ñadyijyɨ, pø tøts øøts yø jade'en kø'øm ndyimyadøy ku yø jade'en wyą'ąñ, jøts ku Jesús (ja Nazaretɨt jąą'y) tyikudɨgø'øty yø tsąptøjk møøt yø tsɨnąą'yɨn midi ja Moisés yiktąąn.

15 Ɨxam ja jade'en wyą'ąndɨ, wɨnets ja mayjąą'y pøn jaty jam wyɨnaty tsɨnaadyɨp, ja'ats ojts t'ejxtɨ ja Esteban jøts ku wyeen y'ąąw ja jade'en kyaxɨ'ɨky sąm ąnkɨlɨsɨn.

7

Ku ja Esteban kø'øm yjanagyugąjpxøø

1 Wɨnets ja teetywɨndsøn ttɨɨbyɨjky ja Esteban, yɨde'en ja tnɨmąąy:

—¿Janch jade'en mets tø m'adɨ'ɨch?

2 Xjats ja yøñ'ampy t'adsøøy, jøts ja wyąąñ:

—Mee mɨgu'uktøjktɨ wɨnø'øn myikteedyɨdɨ myiktąągɨdɨ, madowdɨ waanɨ. Ku adøm n'ąpteety'amøj Abraham jap chɨnąąy mą et txøøwɨ Mesopotamia, jøts ka'anɨm ja wyɨnaty ñijkxy tsɨnaabyɨ jam mą et txøøw'ąjtmɨ Harán. Xjats ja Dios Teety pøn janch wą'ąts janch møj ojts ñąnky'ijxyɨyɨ,

3 jøts ja Abraham yiknɨmąąy: “Majtstu'ut yø mdsɨnaadyąąjk jøts nayɨde'en ja mmɨgu'uktøjktɨ, jøts mnøjkxt jam mą ja tsɨnaadyąąjk n'atstuk'ext.”

4 Xjats ja Abraham choo'ndøø jam chɨnaadyąąjkjotptɨ mą txøøw'aty Caldea, jøts ñøjkxtøø tsɨnaabyɨ jam Harán. Xjats ja tyeety jam y'oo'knąą, wɨnets ja Dios Teety twąądsøøy ja Abraham mą ɨxyąm ndsɨnąą'yɨndɨ.

5 Jøts ku ja jade'en yją'ąty nɨwɨnø'ønɨn ja ñąąjx ja kyayikmøøy, nugo ja chɨnąąy; jøts nay ja Dios Teety kø'øm tyikutujk jøts yikmo'otnɨm ja ñąąjx mą chøønɨdɨt ja y'u'nk ja y'unąą'jk øy ja Abraham wyɨnaty yja'øøky; ka'anɨm ja y'u'nk te ku ja Dios jade'en wyąndąąjky.

6 Jøts nayɨde'en ja Dios Teety tjaaknɨmaay ja Abraham, jøts ku ja y'u'nk y'unaˈjktɨ, y'aptɨ y'oktɨ ñøjkxtɨt tsɨnaabyɨ abikyajp, jøts jap jaaˈy ja yjanchyiktunɨdɨt ejxɨm jɨyujkɨn. Ku ja jap yjaˈattɨt, wɨnets ja jaaˈy kyayikˈødyunɨdɨt maktaxk magøˈpxy jumøjt.
7 Xjats ja Dios nayɨde'en wyaañ: “Øts ndɨɨdyu'ump ja jaaˈy pøn mgaˈødyunɨdɨp, pøn myiktunɨdɨp jɨyujkɨn, jøts ngajxpɨdsøˈømdɨt kyøˈømnaxjotptɨ, jøts ø xwɨndsøˈøgɨdɨt nay ya.”
8 Jøts nay yø Dios Teety møøt ja Abraham tkajpxy'ajty sa jaty ja ejxpajt ja ejxaˈan ku ja yikmoˈodɨt ja naajx. Jøts tpɨktaajkøø sa mutsk mixyu'nk yiktu'undɨt ku kya'axtɨt. Paty ɨdøˈøn ku ja Abraham y'u'nk kyaxɨˈjky midi txøøwˈajt Isaac, wɨnets jade'en ttundɨ sa tkajpxy'ajttøø jøts ja ejxaˈan tpɨktaajkɨ ñe'kxkøjxp, kyɨduktujk xøøw ja jade'en ttuuñ. Nayɨde'en ja Isaac ttuuñ ja y'u'nk midi txøøwˈajt Jacob, jøts nayɨde'en ttuuñ ja Jacob ja y'u'nk y'unaˈjktɨ nɨmakmajtsk pøn y'apteetyˈajttøø ja Israelɨt jaaˈy.
9 ’Yaˈat Jacob y'u'nk y'unaˈjktɨ midi adøm n'apteetyˈajtɨndøø, myɨˈajkɨdɨp ja y'uch José ja'adɨ, paty ja ojts ttooˈknɨdɨ jøts tyiknøjkxtøø jam Egiptɨt jaaˈy y'etjotp. Jøts ja José, ka'ap ja Dios myajtstu'udyɨ nɨjuunɨ.
10 Nay yø Dios pudøjkɨyɨp ku y'ayoˈombaaty. Jøts nay ja' ja møøjyɨp ja wijyˈajtɨn, ja'agøjxp chojkɨyøø ja Faraón midi møj wɨndsønˈajtp jam Egipto. Nay ja' tpɨktaajk ja José gobernador jøts ja yikutukt jap kutujktaajkjøtpy, jøts nayɨde'en jap Faraón tyøjkjøtpy.
11 ’Wɨnets ja yuu myiiñ jøts janch may ayoˈon pyajtɨdøø jam Egipto etjotp jøts nayɨde'en jam Canaán, paty adøm n'apteetyˈamøjtɨ ka'ap tpaattøø ti yjøøˈkxtɨp.
12 Xjats ku ja Jacob tnɨjaˈwøø jøts ku jap Egipto y'ity ariin, wɨnets jap tkejxy ja y'u'nk y'unaˈjktɨ pømbɨ adøm n'apteetyˈajtyɨndɨp. Jade'en ojts y'otstɨ mɨjawyeen.
13 Ku myɨmajtsk ojk ñøjkxtøø, wɨnets ja José køˈøm ña̱nky'ejxɨyøø, jøts jade'en ja Faraón tnɨjaˈwøø kudam ña̱myɨgu'uk'atyɨdɨ.
14 Xjats ja José twaadsøøy ja tyeety jøts nɨdukɨˈɨyɨ ja myɨgu'uktøjktɨ, nɨdugui'pxy myakmokx nɨdukɨˈɨyɨ y'ejttøø.
15 Jade'en ja Jacob yjaˈjty ku yikwaadsøøy tsɨnaabyɨ jap Egipto. Jap y'ooˈknaa møøt adøm n'apteetyˈamøjtɨ.
16 Xjats ku jam y'ooˈktøø, wɨnets jam tyiknøjkxtøø Siquem y'etjotp ma ja Abraham jam wyɨnaty ja jut tø tjuy, midi ja Hamor y'u'nk tyooktøø.
17 ’Xjats ku ja Israelɨt jaaˈy myayɨñɨdɨ jam Egipto ña̱xjotp, wɨnets ja Dios ja wyandaˈaky y'adukwaɨ midi wyandaajk Abraham køjxp.
18 Wɨnets ja Egiptɨt jaaˈy tpɨktaktøø tu'uk ja møj wɨndsøn, pøn tkanɨjaˈwɨp pøɨ sa ja José wyɨnaty tø y'atswɨndsønˈaty.
19 Ja'ats ɨdøˈøn twɨndaayˈajt adøm nmɨgugajptɨ jøts tjemduuñ tteduuñ adøm n'apteetyˈamøjtɨ, yɨde'en ɨdøˈøn ttuuñ jøts ku aguwaɨkøjxp ttukmajtstu'uty ja teety ja taaktɨ ja myaxu'nktɨ jøts y'ooktɨt.
20 Ja'abɨ xøøw ja'abɨ jumøjt ɨdøˈøn ja maxu'nk kye'jxy midi txøøwˈajt Moisés, jøts janch tsojkɨ ja Dios ja'. Xjats ja Moisés ja tyeety tyaak yikya'jkɨyøø tɨgøøk poˈ.
21 Wɨnets yikmajtstutnaa kuwaɨ, xjats nay yø Faraón ñøøx ojts tpaaty, jøts tyikye'jky ejxɨm ja kyøˈømˈu'ngɨn.
22 Xjats ja Moisés jap wyijy kyejy y'ɨxpijky, jøts midi ja Egiptɨt jaaˈy yjajttɨp, nay jap ja Moisés yikta'awaan. Ku ja jade'en y'ɨxpɨjky, kajpxwaˈkx ja janch øy janch tsuj, jøts yjanchtumpy ɨdøˈøn ja køˈøm jade'en.
23 ’Xjats ku ja Moisés wyɨnaty ja jyumøjt wɨxijkxy, wɨnets ja t'atspaatwaˈañ ja myɨgugajp ja israelɨt jaaˈy.
24 Wɨnets jap ojts t'ejxpaaty ja myɨgu'uk ku ja jap wyɨnaty ja egiptɨt jaaˈy yjemduñɨ tyeduñɨ. Wɨnets ja Moisés ja myɨgu'uk t'ayoˈijxy jøts tnɨgubøjky, paty ja tyikˈøˈjky ja' egiptɨt jaaˈy.

25 Kumɨ jade'en ja yjawɨnmay jøts ku ja myɨgu'uktøjk tnɨjąwɨdɨt, jøts ku ja Dios myo'ową'ąñɨdɨ ja awą'ąts'ąjtɨn, jøts nagyø'øm ja twɨndsøn'ąttɨt; jøts ja myɨgu'uk ka'ap ja tnɨją'wɨdøø.

26 Xjats kyɨmjabom'ąjty, wɨnets ja Moisés tpąąty ja myɨgu'uk namajtsk, nache'jkɨdɨp tam ja wyɨnaty, xjats ja Moisés wyɨnmąąy jøts ñamyɨyujy'ątɨdɨt, jøts tnɨmąąy: "¿Tiku jade'en mnayjemduñɨdɨ mnadyeduñɨdɨ, kidi mdukjąą'yɨp meets?"

27 Xjats ja' midi ja myɨgu'uk wyɨnaty tjemdump ttedump jøts ja Moisés yiknajtstejɨmyąą, jøts ñɨmąąjyøø: "¿Pøn mets tø mbɨktą'ągyɨ yikutujkpɨ jøts øø x'ana'amt?

28 ¿Xyik'ookwąmp øts nayɨde'en sąm ja xyik'ø'jky ja' egiptɨt jąą'y uxøø?"

29 Xjats ku ja Moisés jade'en tmadøøy ja ayuujk, wɨnets jatyɨ kyeejky ku yiknɨmąąy jøts ku uxøø wyɨnaty ja jąą'y tø tyik'øøky, wɨnets ñijkxy jap tsɨnaabyɨ mą et jap txøøwɨ Madián. Japts chɨnąąy sąmɨ ją'ątjąą'y, wɨnets jap ja y'u'nk tpąąjty namajtsk tum mixy.

30 'Tø ja wyɨnaty chɨnaañɨ wɨxijkxy jumøjt, wɨnets ñijkxy wɨdejtpɨ jam tø'øts etjotp, wɨngon et mą kojpk jam midi txøøw'ąjtp Sinaí, xjats jam t'ejxpąąjty tu'uk ja ąnkɨlɨs jam jønjotp midi ujtsxɨmumgøjxp tøøpy.

31 Xjats ja Moisés ñɨgyumąąp tją'wɨyɨɨ'ñ ku ja jøøn t'ejxpąąjty, jøts ku tjąąkwɨngunøjkxøø wɨngon, wɨnets tmadøøy ja Dios Teety y'ayuujk ku ja wyą'ąñ:

32 "Øts mets m'ąpteety'amøj xdios'ąjtp nayɨde'en ja Abraham, ja Isaac, jøts nayɨde'en ja Jacob." Xjats ja Moisés chø'øgɨdyøjkɨñąą, jøts ka' y'uknadya'a'ejxɨnɨyøø jøts twɨn'ext.

33 Wɨnets ja Dios Teety ñɨmąąjyɨyøø: "¿Tiku yø mgø'øk xkajeñ, kumɨ tø øts yø nwɨ'ixy yą'ąt et?

34 Kø'øm øts tø n'ixy ja njąą'y ku jam y'ayo'ombąątti Egipto, tø øts nayɨde'en nmadøy są yjø'ødɨ są yą'ąxtɨ, są yjątti są kyubatti, ja' tø nnɨmiñ jøts nyik'awą'ątspɨdsø'ømdɨt. Madą'ąk, jøts jam mnøjkxt Egipto."

35 'Øy ja Moisés wyɨnaty tø yjayiknøjmɨ jøts ku ja ka' wyɨndsøn'ątt, jøts ku ja ka' tyɨɨdyu'unt, Diosts ja kø'øm kajxɨyɨ jøts ja tyik'awą'ątspɨdsø'ømt, jøts nayɨde'en tnɨwɨndsøn'ątt ja myɨgu'uktøjk, ja'agøjxp ku ja ąnkɨlɨs jam tyukmadojɨ ujts xɨmumgyøjxp jøøn agujkp.

36 Nay yø Moisés ɨdø'øn tyikpɨdsøøm adøm n'ąpteety'amøjtɨ jam Egipto, jøts nayɨde'en yjanchtuun ja mɨlągrɨ jøts ja Dios myøk'ąjtɨn tyiktuujnøø, jade'en ttuuñ jam Egipto, jøts nayɨde'en mą ja Tsąjpts Mejy, jøts jam tø'øts etjotp, wɨnet ku jam jade'en chɨnąąy wɨxijkxy jumøjt.

37 Nay yø Moisés ɨdø'øn tnɨmąąy ja israelɨt jąą'y: "Myiktanɨgaxtɨp ja Dios Teety ja kyugajpxy tu'uk, nayɨde'en ɨdø'øn ja mye'ent sąm øts ja jawyeen tø xkejxyɨn, jøts nay adøm ɨdø'øn ja nmɨgu'uk ja'. Ja'ats ɨdø'øn mbadu'unɨndɨp."

38 Nay yø Moisés ɨdø'øn kyudanąąy ja yjąą'y jam tø'øts etjotp mą ja kojpk txøøwɨ Sinaí, ku ja ąnkɨlɨs myøøjyøø ja øgyajpxy ja øy'ayuujk midi ndajujky'ąjtɨndɨp; jøts adøm ja nayɨde'en nnɨją'wɨnt.

39 'Xjats adøm n'ąpteety'amøjtɨ ka' tpadundøø pønɨ midi ja Moisés yjanąnktyunwąjnɨp, jam ja ne'egɨ jadɨgojk ñøjkxwą'ąndɨ nay jam Egipto, jøts ja Moisés jade'en yikmajtstu'utwą'ąñ.

40 Wɨnets tnɨmaadyøø ja Aaron: "Yikojɨk øøts nwenkdiostɨ jøts øøts ja' xuu'wą'ąt, kumɨ ka'ap øøts nnɨjąwɨ pønɨ są ja Moisés yjaty ku øøts nɨchøky'ampy xyikpɨdsɨɨmy Egipto."

41 Xjats tyik'a'øyɨñąxtɨ ja løjch, jøts tyik'oo'ktɨ namay ja jɨyujk, ja' ɨdø'øn tyamɨyoxtɨp tyawɨndsø'jkɨdɨp ja løjch awąnąx, wɨnets ja' ttaxondąktøø midi kø'øm yik'øyɨdøø.

42 Xjats ja Dios Teety myajtstuujtɨdøø jøts ja wyąąñ, wan yø wenk dios yja' tpadujnɨdɨ, wan tmąądsą'jɨ wan ttii'jɨ. Yɨde'en ɨdø'øn ja Dios Teety kyugajpxy jap ñøkyjøtpy tjaadyąndɨ:

Ku meets jam mduu'yø'øy tø'øts etjotp wɨxijkxy jumøjt,
¿myik'o'jkɨk meets ja jɨyujk may'ampy øts nwɨndsø'jkɨngøjxp?

43 Pø ka'axɨ yjade'enɨ, pø jɨnaxyɨ meets ja wenk dios yja' ɨxyą̲m xpaduujnɨyɨ, ku ja dios
Moloc møøt ja tyøjk xkɨɨwyɨdejtɨyɨdɨ ja tø'øts nąxjotp.
Nayɨde'en jadu'uk ja wenk dios Renfán myą̲ą̲dsą̲' xpaduujnɨdɨ ja yja',
yɨde'en ɨdø'øn ja kø'øm xyik'øyɨdøø jøts xwɨndsø'jkɨdøø.
Ja'agøjxp meets ngajxpɨdsømwą̲ą̲nɨdɨ jøts jam mnøjkxtɨt Babilonia jɨxkø'øm, jamts
nayɨde'en m'ayo'ombą̲ą̲ttɨt.
Ya̲'a̲t ɨdø'øn ja Dios ja kyugajpxy tyukja̲ą̲y, xjats ja Esteban yja̲ą̲kwą̲ą̲ñ:
44 'Nayɨde'en jam tø'øts etjotp ja n'ą̲pteety'amøjtɨ tmøøt'ą̲jttøø ja wetøjk tu'uk ma̲
tpøkjø'øktɨ ja kyutujktɨ, tsą̲ą̲gøjxp ɨdø'øn ja yja̲'a̲yɨ, Dios ɨdø'øn ojts tyuk'ijxyɨ ja Moisés
sudso wetøjk y'øyɨt.
45 Xjats ku ja tiempɨ ña̲jxy jeky jumøjt, wɨnets ja møja̲ą̲'dyøjktɨ tkøya̲jknɨdøø ja wetøjk
møøt ja wyɨndsøn Josué. Wɨnets ja myɨdsep tmɨmajada̲ktøø pøn jaty ja wyɨnaty
tsɨnaadyɨp, kumɨ kø'øm ja Dios ja kyexyɨdɨ jøts ja chɨnaadya̲jk ja yikmo'odɨt. Nay ja wetøjk
wyɨnaty yiktundɨp ku ja David yikutujky.
46 Jøts ja Dios ja ojts y'a'ejxɨyɨ, paty ja tu'uk tkojwą̲'a̲ñ ja tsą̲ptøjk ma̲ ja chøønɨt ja Dios
Teety pøn ja Jacob ojts Dios'ą̲jtmɨ;
47 jøts nɨ ka'abyɨm ja tkøjy ja tsą̲ptøjk; wɨnets ku ja Salomón tyøkɨ wɨndsøn, ja'anɨmts
tkoj ja tsą̲ptøjk.
48 Jøts øyɨm ja Dios jap kyidyimchøønɨ kuwą̲nɨ jap tsą̲ptøjkjøtpy midi ja ja̲ą̲'y yik'øyɨdɨp,
kumɨ yɨde'en ja Dios ja y'ayuujk ttukmɨyø'øy ja kyugajpxy ku ja yɨde'en wya̲'a̲ñ:
49 Tsą̲jpjøtpy ø ndsøønɨ, jøts nayɨde'en nąxwiiñ.
¿Ti ndøjk meets ɨdø'øn myik'øyɨp, jøts ti tsɨnaadya̲ą̲jk meets ɨdø'øn xmo'ową̲mp?
50 ¿Kidi øtsɨp jade'en tukɨ'ɨyɨ tø nyik'øyɨ?
51 Xjats ja Esteban tja̲ą̲knɨma̲ą̲y yɨde'en ja myɨgu'uktɨ:
—Meetsxɨ mgamadoop mgaja̲'gyujkɨdɨp, jøts nɨjuunɨ meets ja Espíritu Santo xk-
agupøjktɨ. Jade'en mee nugo mjanch'ity są̲mɨ n'ą̲pteety'amøjtɨ.
52 Ja'axɨ tjemdundɨp ttedundɨp ja Dios Teety kyugajpxy, jøts tyik'oo'ktøø pømbɨ
yjøpja̲'wɨdɨp ku ja myenwą̲'a̲ñ ja yiknɨtsokpɨ, pøn janch øy janch wą̲'a̲ts. Łxya̲mts ja
yiknɨtsokpɨ yjanchmiiñ, pø meetsxɨ ja mgøya̲jk jøts ja ja̲ą̲'y yik'oogɨyɨt.
53 Pø tøxɨ meets ja a̲nkɨlɨs ja Dios kyutujk mjamø'øyɨ jøts nɨka'ap ja xpadundɨ.

Ku ja Esteban y'ø'jky

54 Xjats ku jade'en yiknɨmaadyøø ja wɨndsøndøjktɨ, wɨnets yikxon tjanchty-
imyɨ'ą̲mbøjktøø ja Esteban.
55 Kumɨ ja Espíritu Santo ja Esteban yjanchmøøt'ajtpy, wɨnets ja cha̲jp'ijxy jøts
t'ejxpa̲ą̲jty ja tsuj'a̲jtɨn ja øy'a̲jtɨn ma̲ ja Dios Teety, jøts nayɨde'en t'ijxy ku ja Jesús jam
tyanɨ Dios Teety aga̲'ngyøjø'øm.
56 Xjats tnɨma̲ą̲y pøn yik'ookwa̲jnɨyɨdɨp:
—¡Uk'ejxtɨ! Awa̲'a̲ts øts yø tsa̲jp ø n'ixy, jøts nayɨde'en n'ejxpa̲ą̲ty ja Cristo tyanɨ Dios
Teety aga̲'ngyø'ampy.
57 Xjats ja ja̲ą̲'dyɨ ka'ap ja tmadowdɨ, y'ama̲tstɨp ja tya̲tsk ja', nɨya̲xnɨ nɨyjoknɨ dø'øn
tnɨbɨdøktøø jøts tma̲tstøø.
58 Jøts tyikpɨdsømdøø aguwą̲nɨkøjxp jap ka̲jpjøtpy; wɨnets ja nɨ'øø'nɨbɨdɨ jawyeen ja
chabixy tjandøø jøts ja ttuk'ejx'ettɨ ja mixy Saulo, xjats ɨdø'øn jatyɨ twɨka̲'tsnɨbøjkɨdøø
ja Esteban.
59 Yika̲'tsp wyɨnaty ja Esteban, jøts ja cha̲pkajpxy jøts ja wya̲ą̲ñ:
—Nwɨndsøn'a̲jtɨm Jesús, mets ndagødøjkɨp ø n'anmɨja̲'wɨn.
60 Xjats ku jade'en wya̲ą̲ñ wɨnets ñagyuxendya̲ą̲jkɨyøø jøts møk wya̲ą̲ñ:
—Kidi xukpøky'aty nmɨgu'uktøjktɨ yø n'o'jkɨn.
Kuts wya̲ą̲nguijxy jade'en, wɨnets y'oo'kna̲ą̲.

8

Ku ja Saulo tjemduuñ tteduuñ ja Jesús yjanchją'wɨbɨdɨ

1 Jøts ja mixy Saulo yjotkujk'ą̄jty ku ja tyik'oo'ktøø ja Esteban. Xjats nay ja'abɨ xøøw, wɨnets ja tsep cho'ondą̄ą̄jky møøt ja' pøn ja Jesús yjanchją̄'wɨdɨp jam Jerusalén. Paty yɨde'en nɨdukɨ'ɨyɨ cho'onjøknɨdøø pøn ja tsep tkawą̄ndɨp, jøts jam ñøjkxtɨ nay Judeɨt kąjp wɨngon, jøts nayɨde'en Samaria y'etjotptɨ. May ɨdø'øn choo'nɨdøø, ja'ayɨ dø'øn tą̄ndøø ja Jesús kyudanaabyɨ pøn nɨmakmajtskją̄ą̄'y'ą̄jttɨp.

2 Xjats wɨnąą̄gɨn jąą̄'y pøn ja Dios kyajpxy tpadundɨp, ja' tyiknąjxøjkɨdøø ja Esteban jøts nayɨde'en tjanchpayą̄'ą̄xtɨ.

3 Xjats ja Saulo txumɨka'ødyuñ ja myɨgu'uk pøn ja Jesús yjanchją̄'wɨdɨp, jøts t'ɨxaañɨbøjkøø tøjk tøjk. Kuts ja tpą̄ą̄jty, jøts ja t'ɨxjɨdøjtpɨdsimy tyøjkjøtpy wan tjayą̄ą̄'yɨ wan tjatø'øxyɨ, jøts ja tyikpuxøjktøkɨ.

Ku ja øgyajpxy ja ømyadyą̄'ą̄ky ojts yikąjpxwa'kxy jam Samarɨit etjotp

4 Xjats nɨdukɨ'ɨyɨ midi tsoo'nɨdøø Jerusalén jøts ja ñøjkxtøø omą̄gą̄jp, ja'ats ja Dios kyajpxy tkąjpxwą̄'kxɨdøø midi anmɨją̄'wɨn tyiknɨtso'ok'ą̄jtp.

5 Xjats ja nɨdu'uktɨ, pøn txøøw'ą̄jt Felipe, ja'ats nøjkx abikyąjp jam Samarɨit y'etjotp, wɨnets ja jam tkąjpxwa'kxy są̄ yjąjty są̄ kyubejty ja Jesús.

6 Wɨnets ja jąą̄'y yjanchñamyujkɨdøø namay, jøts ja tjanchpatmadowdɨ są̄ wyą̄'ą̄ñ są̄ kyajpxy ja Felipe, jøts ku nayɨde'en mɨlągrɨ ttuuñ.

7 Wɨnets tyikpɨdsɨɨmy ja mamyɨku' midi ja jąą̄'y wyɨnaty tø tyatøkɨyɨdɨ, jøts møk ɨdø'øn ja tjanchmɨyą̄ą̄xtɨ ku pyɨdsømdøø ja mɨku'; nay ja' tyiktsoojk may ja køxujxpɨ pakxujxpɨdɨ, jøts nayɨde'en tyiktsøøjky ja pakmą̄'ą̄t jąą̄'dyɨ.

8 Paty ɨdø'øn yjanchjotkujk'ą̄jttøø ja jamɨt jąą̄'y.

9 Jøts nay jamts ɨdø'øn ja yą̄ą̄'dyøjk tu'uk y'ijty pøn txøøw'ą̄jtp Simón, ja'ats jam yik'adujkp jøts nayɨde'en xyɨmay, ja'agøjxp ɨdø'øn ja tjanchmøją̄wɨdɨ ku ja jade'en ñamyøjpɨktą̄'ą̄gyɨ ja Simón.

10 Xjats ja nɨdukɨ'ɨyɨ ja møj ja mutsktɨ tpatmadowdɨ pønɨ są̄ jaty ja Simón wyą̄ą̄ñ. Wɨnets wyą̄ndøø jøts ku tjanchmyøødɨ ja Dios myøk'ą̄jtɨn.

11 Jøts tpaduujnɨdøø ja yja' ku ja xyɨmay jøts ku ja yik'aduky, may jumøjt ɨdø'øn ja wyɨn'øø'nɨdøø.

12 Xjats ku ja Felipe tnɨgą̄jpxkɨjxy ja øgyajpxy ja ømyadyą̄'ą̄ky pønɨ są̄ yjąjty kyubejty ja Jesús, jøts ku ja tnɨgajpxy ja Dios kyutujk midi ja yjąą̄'y ja tyanɨtanaapy, wɨnets ja yikpabøjknąą̄, xjats ja yą̄ą̄'y ja tø'øxy ñøbajttøø.

13 Nayɨde'en ja Simón tpabøjknɨmąą̄, jøts ja ñøbajtmąą̄, jøts ja tjamyøøt'ą̄jty ja Felipe, wɨnets ja ñɨgyumą̄ąp tjanchją̄'wøø ku ja Felipe tjanchpɨktą̄'ą̄ky ja mɨlągrɨ, jøts ja Dios myøk'ą̄jtɨn tyikwɨngaxɨ'ɨky.

14 Xjats ku ja Jesús kyudanaabyɨ pøn jam jąą̄ktą̄ą̄ndøø Jerusalén tnɨją̄'wɨdøø, ku ja Samarɨit jąą̄'y wɨnąą̄gɨn tø wyɨnaty tkupøjktɨ ja Dios kyajpxy y'ayuujk jøts ku ja tpadu'undɨt, wɨnets ja yjąą̄kyikajxtøø ja Pedro møøt ja Juan.

15 Jøts ku jam yją̄'ttøø, wɨnets tku'amɨdowdɨ ja Samarɨit jąą̄'y midi tpadundɨp ja Jesús yja' jøts tyatøkɨyɨdɨt ja Espíritu Santo.

16 Ka'anɨm wyɨnaty ja Espíritu Santo tyatøkɨyɨdɨ ja Samarɨit jąą̄'dyɨ; ja'ayɨ wyɨnaty tø ñøbattøø Jesús xyøøgøjxp.

17 Xjats ku ja tkønɨxą̄jtøø ja jamɨt jąą̄'dyɨ, wɨnets ja tyatøjkɨyɨdøø ja Espíritu Santo.

18 Ku ja Simón tjanch'ijxy ku ja Jesús kyudanaabyɨ ja Espíritu Santo ttuktatøkɨ ja jąą̄'dyɨ, wɨnets ja juy t'amɨdøøy,

19 jøts tnɨmąą̄ay:

—Tiku meets xkadamɨdøøky yø Dios myøk'ą̄jtɨn midi mee mmɨwɨdijtpy, jøts ø nayɨde'en øy pøn ngønɨxą̄jt, jøts nayɨde'en nduktatøkɨt ja Espíritu Santo.

20 Xjats ja Pedro tnɨmąąy:
—Pønɨ jap ja meeñ xmøødɨ, wan ja møøt mgudɨgøy, jade'enxɨ mets yjąwɨ mwɨnmay jøts yø yiktøøky midi ja Dios yajkpy.
21 Ka'ats mets yø mbąąt'atyɨyɨ yą'ąt midi øø nmɨwɨdijtpy, ka' mets mwɨnmąą'ñ y'øyɨ pyąądɨ Dios wyɨngujky.
22 Majtstu'ut yø mga'øwyɨnmąą'ñ, mɨnuu'kxą'ąk ja Dios pønɨ maa'kxujkɨyɨp midi tø xwɨnmay m'ąm mjotp.
23 N'ijxpy øts yjąwɨ ku ka'øwyɨnmąą'ñ xmøødɨ, yø'øts myikjem'adøøjtsɨp myikte'adøøjtsɨp.
24 Xjats ja Simón y'adsøøy:
—Ku'ajot'ąjtɨk meets, jøts øts ja nbøky ngagu'ayo'ombąądɨt.
25 Xjats ku ja Juan møøt ja Pedro tnɨgąjpxkøxtøø ja Dios kyajpxy y'ayuujk, jøts nay ja' tkąjpxwą'kxtɨp jam magyąjpjotp nay ja Samarɨit y'etjotp, yɨde'en ja wyąndøø sudso'ampy yø anmɨją'wɨn ñɨtso'ok'aty, wɨnets wyɨmbejtnɨdøø nay jam Jerusalén.

Ku ja Felipe møøt nabąajtɨyøø ja Etiopɨit jąą'y

26 Xjats ku ja jade'en wyɨmbejtnɨdøø, jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm y'ąnkɨlɨs ojts ja Felipe myɨgajpxyɨyɨ, jøts ñɨmąąjyɨyøø:
—Pɨdø'øk mets jøts mnøjkxt abatkø'ømampy, ja tuu' midi nąxp Jerusalén jøts nayɨde'en Gaza.
Jade'en ɨdø'øn ja ąnkɨlɨs ñɨmąąjyøø ja Felipe. Ja'abɨ tuu' ɨdø'øn nąxp tø'øts etjotp mą ka'apøn chøønɨ.
27 Xjats ja pyɨdɨ'jky jøts ja chøø'ñ; wɨnets tpąąjty jam tuu'ąm tu'uk ja Etiopɨit jąą'y, pøn ja Dios Teety jap t'atswɨndsø'jkɨp Jerusalén. Ja jąą'y isąąbiky ja', jøts møj yikutujkpɨ ja', jøts nayɨde'en t'ejx'ejtmɨyøø ja myeeñ ja tø'øxy pøn jam møj wɨndsøn'ąjtp Etiopía, Candace ja xyøøw ja tø'øxy.
28 Kyąjpkøjxp ɨdø'øn ja wyɨnaty wyɨmbejtnɨ kyarretɨjøtpy, jøts jade'en tuktuu' tkąjpx'adɨ'ɨch ja Isaías ñøky pøn ja Dios kyugajpxy'ąjt.
29 Wɨnets ja Espíritu Santo myɨgąjpxɨyøø ja Felipe, jøts ja ñɨmąąjyøø:
—Wɨngonjąwɨ puwą'ągɨ yø karretɨ.
30 Xjats ku ja wɨngon tpuwą'jkɨ, jøts tmadøy ku ja ñøkyajpxy, jøts ja tyiktɨɨy ja Felipe:
—¿Mnɨmadøøpy ɨdø'øn midi ɨxja mgajpxpy?
31 Xjats ja wyąąñ ja nøkyąjpxpɨ:
—¿Sudso øts yø' nwɨnmado'ot, pø ka'ats ø pøn, pøn øts xukwɨnmado'op?
Wɨnets ja Felipe yikway jøts tyøkɨt jap karretɨjøtpy jøts tmøøtsøønɨt.
32 Midi ja Etiopɨit jąą'y wyɨnaty kyajpxpy, yą'ąt ɨdø'øn ja':
Ku jąą'y yik'o'jkøø kyupiky'ąjt ja', jade'en ja y'ijty kidim ja borreegɨ maxu'nk y'øøky;
ka'ap ja są wyą'ąñ, uum ja' jade'en ejxɨm borreegɨ ku yikeepy.
33 Jade'en ɨdø'øn ja jąą'y yik'ayoojɨyøø, jøts nɨka' kø'øm ñąnky'ayowɨyɨt;
ku ja jade'en yiktuñ, ¿pøn ja kugąjpxɨyɨp?
Tø dø'øn jabąąt kyixy ja chɨnąą'yɨn yą nąxwiiñ.
Yɨde'en ɨdø'øn jap yją'ąyɨ midi ja Etiopɨit jąą'y kyajpxpy.
34 Xjats ja jąą'y yiktøøjøø ja Felipe:
—Tun ja may'ąjt, nɨgąjpx waanɨ, ¿pøn ɨdø'øn yø jade'en ñɨmadyakpy, kø'ømyɨ yø jade'en ñañɨmadyą'ągɨ, uk wenkpɨ dø'øn yø ñɨmadyakpy?
35 Xjats ja Felipe ttuk'ɨxpøjknɨbøjkøø są yjąjty są kyubejty ja Jesús.
36 Xjats ku ja jade'en yø'ødyɨ, wɨnets ja møj nøø tpąąttøø, jøts ja Etiopɨit jąą'y wyąąñ:
—Łxąts ja nøø yjąwɨ, ¿ti kidi ndejɨnt y'øyɨt ku nnøbatt?
37 Xjats ja Felipe t'adsøøy:
—Pønɨ mjanchją'wɨp ja Jesús tu'uk amumjoojt, o me nyiknøbatt.
Wɨnets ja t'adsojɨmbijty:

—Njanchjạ'wɨp øts ku ja Jesucristo yjanch'u'nk'atyɨ ja Dios Teety.
38 Xjats ku ja jade'en wyạạñ jøts ja karretɨ tyikwạ'k'øyɨdøø; wɨnets ñøjkxtøø jam møj nøøjotp, jamts ñøbejty ja Etiopiɨt jạạ'y.
39 Kuts jam pyɨdsømdøø møj nøøjotp, jøts ja Espíritu Santo yiknøjkxøø abiky et ja Felipe, jøts ja Etiopiɨt jạạ'y nɨka'ap ja t'uk'ejxnạạ; jøts ja tyuu' tnøjkxnạạ jotkujk.
40 Jøts ja Felipe jap yjạ'ạty mạ kạjp jap txøøwɨ Azoto. Kạjp kạjp ɨdø'øn ja tkạjpxwạ'kxwɨdity sạ dø'øn ja anmɨjạ'wɨn ñɨtso'ok'ạtt. Xjats ojts jap yjạ'tnɨ mạ kạjp jap txøøwɨ Cesarea.

9

Ku ja Saulo tyiktɨgajch ja chɨnạạ'yɨn

1 Xjats ku ja jade'en, jødsyɨm ja Saulo tkidyimyjạ'dyɨgøy ja o'jkɨn, kuwạnɨ ty-imdyanekwạ'ạñ ja' pøn yjanchjạ'wɨdɨp ja Jesús yja'. Paty ojts tnɨnijkxy ja teetywɨndsøn,
2 jøts t'ats'amɨdo'ot ja nøky ja tɨy'ạjtɨn. Ja'ats ja myɨnøjkxp jøts ja ttuk'ext ja teetyɨ pøn jam ttundɨp tsạptøjkjotp mạ txøøwɨ Damasco, wɨnets ja t'ɨxạ'ạt pønɨ pøn ja Jesús yja' pyaduujnɨdɨp, jøts jam ja tyiknøjkxt kø'tsumy Jerusalén, wan tjayạạ'yɨ wan tjatø'øxyɨ.
3 Kuts jam yjạ'ạtwạạnɨ Damasco, wɨnets ojts jotmøñ ja jạj ñawɨdityɨ midi kɨdạkp tsạjpjøtpy, janch tsamạmp ja jạj.
4 Wɨnets ja Saulo kyɨdạạy, jøts tmadøøy ja ayuujk ku ja yɨde'en wyạ'ạñ:
—Saulo, Saulo, ¿tiku ø xjemduñ xeduñ?
5 Xjats ja Saulo tyiktɨɨy:
—¿Mbønɨmts me teety ɨdø'øn?
Jøts ja y'adsoojøø:
—Øts ɨdø'øn Jesús, nay yø' midi mjemdumpy mdedumpy. Kø'øm me mnay'ayo'onduñɨyɨ jade'en kidi tsakạạ ku ja ti tnepy, jøts ja kø'øm kujp ñadyukyø'ødyɨyɨ.
6 Xjats ja Saulo yjanchmɨbejpøjknạạ ku jade'en yiknøjmɨ, jøts wyạạñ:
—¿Timts me teety xamɨdsokp, ti ø ndu'ump?
Wɨnets ja nwɨndsøn'ạjtɨm ñɨmạạjyøø:
—Pɨdø'øk jøts jam mnøjkxt kạjpjotp, jamts myiktukmado'ot pønɨ ti mdu'ump.
7 Xjats ja Saulo yjamyøøt nayɨde'en yjanchø'jkɨdøø ku ja Saulo y'ayuujk ja jade'en tmadojɨdɨ, jøts ka'ap ja t'ejxtøø pønɨ pøn ja myɨgajpxpy.
8 Wɨnets jatyɨ ja Saulo pyɨdɨ'jky, jøts ku ja yjawɨn'ejxwa'kxy, ka'ap ja ti t'ejxpạạty. Wɨnets ja myɨgu'uk y'ukwejtsnɨyɨdøø, jøts ja yiknøjkxɨ Damasco.
9 Jamts chɨnạạy tɨgøøk xøøw jøts nɨti tka'ijxy, nɨ kyakay nɨ kya'uuky, nɨti tkatuñ.
10 Jamts ɨdø'øn tu'uk chɨnaamyɨ yạạ'dyøjk pøn tjanchjạ'wɨp ja Jesús, Ananías, ɨdø'øn ja xyøøw, wɨnets ja nwɨndsøn'ạjtɨm ojts tnɨnijkxy ja Ananías, jøts ja tnɨmạạy:
—¡Mets Ananías!
Xjats ja Ananías t'adsøøy:
—¿Ti, teety?
11 Xjats nay jatyɨ ñɨmạạjyøø:
—Pɨdø'øk jøts mnøjkxt mạ ja tuu' yiktijy Tɨɨdyuu', jøts ku jam mjạ'ạtt Judas tyøjkwɨndum, jamts xyiknɨdøøwɨt ja Tarsɨt jạạ'y midi txøøw'ạjt Saulo. Dios'ajot'ạjtp ɨnet ja jam,
12 jøts tø ja nayɨde'en tnɨjạwɨ agumạạ'gyøjxp, ku me mnøjkxt jøts ja wyɨn'ejxwạ'kxkojmɨt wạ'ạts ku xkønɨxạjt.
13 Kuts ja jade'en tmadøøy ja Ananías, jøts ja wyạạñ:
—Janch namay, teety, ɨdø'øn ja jạạ'y tø xukmadowdɨ ku yø Saulo tjanchjemduñ tjanchteduñ ja' pøn mets mjanchjạ'wɨyɨp jam Jerusalén.
14 Ɨxyạmts ja tø tmɨjạ'ạty nay yạ ja tɨy'ạjtɨn, midi ja teetywɨndsøn ja ojts t'amɨdøy jøts ja tyiktsoont midi me mbaduujnɨyɨp.

15 Wɨnets ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm wyą̈ą̈ñ:
—Nøjkx x'ats'ixy ja Saulo, tø øts ja nwɨ'ixy, nyiktunwampy øts ja', abikyą̈jp øts ja ngaxwą̈'ą̈ñ. Japts øts x'atsnɨgą̈jpxt x'atsnɨmadyą̈'ą̈kt, jøts ja ttukmado'ot ja jamɨt jąą̈'dyɨ møøt ja' wyɨndsøndøjktɨ jøts nayɨde'en ja yą̈'ą̈t israelɨt jąą̈'dyɨ.
16 Nduk'exp øts ndukmado'op øts sudso jawyeen tyu'unt, jøts kuwą̈nɨ nayɨde'en tmɨ'ayo'ot øts ngajpxy øts n'ayuujk ku ja jąą̈'y yjemdunɨt tyedunɨt.
17 Xjats ja Ananías ojts tnɨnijkxy ja Saulo. Kuts ja yją̈'jty, jøts ja ja'ayɨ ojts tkønɨxą̈jy jøts yɨde'en tnɨmąą̈y:
—Mɨgu'uk Saulo, øts tø xkexy ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús, nay ja' midi ojts x'ixy jam tuu'ą̈m, ja'ats øts tø xkexy jøts me nyikwɨn'ejxwą̈'kxt jadɨgojk, jøts ja Espíritu Santo nayɨde'en mdatøjkɨnɨyɨt.
18 Xjats jotmøñ kyą̈'ąy wyeengøjxp jade'en jąjtp ja t'ixy ejxɨmɨ ą̈jkx jɨmeeñɨn, wɨnets wyɨn'ejxpɨjky jadɨgojk. Xjats ja Saulo pyɨdøknąą̈, jøts ojts ñøbety.
19 Jøts ja jadɨgojk kyaabyɨjky, wɨnetnɨmts ja myøjąą̈w tpɨjky, jøts jap yjąą̈ktsɨnąą̈y ja majtsk xøøw ja tɨgøøk xøøw møøt ja' pøn tjanchją̈'wɨdɨp ja Jesús jam Damasco.

Ku kyą̈jpxwa'kxy ja Saulo jam Damasco

20 Xjats ja Saulo tką̈jpxwą̈'kxnɨbøjkøø jam tsą̈ptøjkjotp, yɨde'en ja wyą̈ą̈ñ ku ja Jesús y'U'nk'atyɨ ja Dios Teety.
21 Xjats ja ñɨgyumą̈ąp tjanchją̈'wɨdøø pøn jaty ja jam patmadojɨyøø, jøts ja xem yą̈m ñagyą̈jpxɨdøø, jøts yɨde'en ñawyą̈'ą̈ñɨdøø:
—¿Kidi nay ja jąą̈'yɨp yø' midi jam Jerusalén y'ijty tkamaa'kxp ja myɨgu'uk ku ja tpabøktɨ ja Jesús? ¿Kidi ja'ajɨp yø tø t'uknɨmiñ jøts tmą̈jtsmukøxt ja Jesús yjanchją̈'wɨbɨdɨ, jøts ttawɨnguwą̈ą̈wɨt ja møj tɨɨdyumbɨdɨ?
22 Xjats ja Saulo jɨnaxy yjąą̈ktyimkyą̈jpxwa'kxy, jøts ja yikxon tyimñɨgajpxy jøts ku ja Jesús yą̈ tø yjanchyikexy yiknɨtsokpɨ, jøts ja israelɨt jąą̈'y jadi'iñɨ myondɨ y'ookɨtɨ pøn jaty jam wyɨnaty tsɨnaadyɨp Damasco, nɨti kajpxy nɨti ayuujk ja'adɨ.

Ku ja Saulo ayu'uch kyeejky

23 Xjats kyimjekñɨm ja israelɨt jąą̈'y tkajpxy'ą̈jtnɨdøø jøts ja tyik'ooktɨt ja Saulo;
24 jatyɨ Saulo ja tnɨją̈'wɨyɨɨ'ñ. Wɨnxøøw wɨndsuu ja myɨdsep y'awejx'ityɨ mą̈ pɨdsømdą̈ąjk jam, jamts ja tyimyik'oogɨyɨt.
25 Wɨnets ja Saulo ja myɨgu'uktøjktɨ pyɨktą̈ąjkɨyøø kachjøtpy jøts ttanɨkɨɨñą̈xtɨ ja pøch midi nawɨdity tuką̈jpą̈ą̈', jøts nɨka'ap jam ja pyɨdsimy mą̈ ja myɨdsep y'awijxyɨ, paty ɨdø'øn ja kya'ø'jky.

Ku ja Saulo jam yjąj'jty Jerusalén

26 Xjats ku ja Saulo jam yją̈'jty Jerusalén, jøts ja tmɨnamyukwą̈'ą̈ñɨ pøn ja Jesús tjanchją̈'wɨdɨp. Janchtsø'jkɨdɨpts ja', kumɨ ka'ap ja tjanchjąwɨdɨ jøts kudam ja Saulo nayɨde'en tjanchjąwɨ ja Jesús.
27 Paty ɨdø'øn ja Bernabé wyą̈jɨyøø, jøts ttukwɨnguwą̈'jkøø ja Jesús kyudanaabyɨdɨ. Jøts nay ja' ttukmadoow sudso wyɨnaty tø t'ixy ja Jesús jam tuu'ą̈m, jøts nayɨde'en są̈ ja myɨgą̈jpxɨyøø, jøts nayɨde'en ja ttukmadøøy są̈ ja ojts jam jotmøk tką̈jpxwa'kxy ja y'ayuujk Jesús køjxp.
28 Xjats ja Saulo jam jade'en tyą̈ąñ Jerusalén, jøts ja møøt wyɨdejtnɨ pøn jaty ja Jesús yja' pyadundɨp.
29 Jøts ja ka' ti tkumayjąwɨ, jotkujk ja tką̈jpxwą̈'kxɨ ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm yja', jøts ja ttamɨmadyą̈'ą̈ky ja israelɨt jąą̈'dyɨ pøn ja griegɨt ayuujk tką̈jpxtɨp; yikxon ja ñadyawɨngugą̈jpxɨyɨdɨ ku ja ja xe ja yą̈ tum jade'en kyanagyupɨjkxyɨyɨdɨ ja wyɨnmą̈ą̈'ñ, ja'ats ja israelɨt jąą̈'y ñɨwɨnmą̈'ąyɨdɨp jøts ja tyik'ooktɨt.
30 Xjats ku ja myɨgu'uk jade'en tnɨją̈'wɨdøø, wɨnets ja yikwą̈ą̈nąą̈ jøts yiknøjkxɨyøø jam Cesareɨt kąjpjotp, jøts yikejxñɨm jøts ja ñøjkxt kyą̈jpkijxpy midi txøøwɨp Tarso.

31 Xjats ja janchją'wɨbɨdɨ pøn jaty tsɨnaadyɨp jam etjotp midi yiktejp Judea, Galilea, jøts Samaria, nekɨm ja jam chɨnaañɨdɨ, jøts ñɨją'wɨ'adøjtsɨdɨp ja Jesús yja' ja'adɨ. Jøts juunɨ ja tka'ukwɨndsø'øgɨdɨ, ejtp ja twɨndsø'øgɨdɨ jøts namayɨ'adøtstɨp ja nayɨde'en, ja Espíritu Santo ja amuum pudøjkɨyɨdɨp.

Ku ja Eneas chøøjky

32 Xjats ku ja Pedro wyɨnaty t'ayø'øy mą jaty ja janchją'wɨbɨ chøønɨdɨ, nayɨde'en ojts t'ixy ja janchją'wɨbɨ pøn jam tsɨnaadyɨp mą ja kąjp txøøwɨ Lida.

33 Jamts tu'uk tpąąjty ja yąą'dyøjk midi txøøw'ąjt Eneas, tyuktujk jumøjtɨp ja pą'ąm ja wyɨnaty tø pyąjtnɨyɨ, kyidyimpyɨdɨ'ɨky jøts køxuxyɨ pakxuxyɨ pą'ąm ɨdø'øn ja myøøt.

34 Xjats ja Pedro ja tnɨmąąy:

—Eneas, Jesús myiktsojkɨp. Pɨdø'øk, wejtsjø'øk yø mmąąbajt.

Xjats ja Eneas pyɨdɨ'ɨky jatyɨ,

35 xjats nɨdukɨ'ɨyɨ ja jąą'dyɨ pøn jaty kugąjp'ąjttɨp jam Lida jøts jam Sarón kuuyɨ ja tnɨją'wɨdøø, wɨnets ja tyikutɨgøødyɨ ja møjąą'chɨnąą'yɨn midi ja wyɨnaty chɨnaadyɨp, jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm yja' tpabøjknɨyɨdøø.

Ku ja Dorcas yjujkpyɨjky jadɨgojk

36 Nay ja'abɨ xøøw nay ja'abɨ jumøjt ɨdø'øn chɨnąąy tu'uk ja tø'øxyøjk jam Jopɨt kąjpjotp, Tabita dø'øn ja xyøøw, yɨde'en yiktijy griegɨt ayuujk, Dorcas. Jøts nayɨ Jesús ɨdø'øn ja yjanchją'wɨmyɨp paty ja tjanchpudøkɨ pøn ayoop pøn wɨnmaapy.

37 Wɨnetsɨk ɨdø'øn ja pą'ąm pyąąjtnɨyąą jøts ja tyimyik'o'jkɨyøø; jøts ku yikpujnąą, jøts ojts yikpɨktą'ąky myɨdukɨnɨpatøjkixpy.

38 Xjats kumɨ wɨngonts ja kąjp midi txøøw'ąjtp Lida, mą jap wyɨnaty ja Pedro t'ayø'øy ja myɨgu'uktøjktɨ, jøts kumɨ tø ja wyɨnaty ja Dorcas myɨgu'uk tnɨjąwɨdɨ ku ja jam wyɨdity, wɨnets ja ñagyajxɨdøø namajtsk jøts ja t'atstukmado'odɨt ja Pedro jøts mye'ent putyɨ.

39 Xjats ja Pedro jatyɨ tmøødɨ ja kugajpxtyɨ. Ku jam yją'ttøø, jøts jap tyimwyąąnøjkxɨyøø mą ja oo'kpɨ jap, wɨnets ja Pedro ja ku'øktyø'øxtyɨ ñawą'kwɨdejtɨyøø, jøts ja tyuk'ijxyɨ ja wet midi wyɨnaty ja Dorcas tø tyik'øyɨ.

40 Wɨnets ja Pedro tkajxpɨdsømguixy ja jąą'dyɨ, jøts ja ñagyuxendyąąjkøø, jøts kuts ja twɨndsąpkąjpxkɨjxy ja oo'kpɨ, xjats ja tnɨmąąy:

—Tabita, pɨdø'øk.

Wɨnets ja oo'kpɨ wyɨn'ejxwa'kxy jøts ja Pedro yikwɨn'ixy, wɨnets chɨnaagyukøø.

41 Jøts ja kyø' ja tmąjtstøø jøts ja jade'en pyɨdɨ'jky; wɨnetnømts ja twąądsøøy ja Pedro ja myɨgu'uktɨ midi ja kyajxpɨdsøøm jøts nayɨde'en ja ku'øktyø'øxtyɨ, xjats ja twɨn'ejxtøø, tødam yjujkpyiky ja oo'kpɨ wyɨnaty.

42 Ñɨją'wɨgyøxtøø nɨdukɨ'ɨyɨ ja Jopɨt kąjp jąą'y, xjats namay tjanchją'wɨdøø ja Jesús.

43 Nay jam ɨdø'øn ja Pedro tyąą'nɨ kawɨnąąk xøøw jam po'ogoo'tspɨ tyøjkwɨndump, ja' ɨdø'øn ja xyøøw Simón.

10

Ku ja Pedro tmɨgajpxy ja soldądɨ wɨndsøn pøn yiktejp Cornelio

1 Jam ɨdø'øn tu'uk y'ijty ja yąą'dyøjk mą kąjp jam txøøwɨ Cesarea, Cornelio dø'øn ja xyøøw, ja'ats ɨdø'øn ja soldądɨdɨ tukpiky tnɨwɨndsøn'ąjtp pøn yikxøømøødyøø Italiąnɨ.

2 Xjats ja Cornelio møøt ja y'u'nk møøt ja ñɨdø'øxy, yjanchją'myatstɨp ɨdø'øn ja Dios Teety ja', jøts nayɨde'en twɨndsø'øgɨdɨ. Ajot'ąjttɨp ɨdø'øn ja Dios jabom jabom, jøts nayɨde'en tjanchtabudøjkɨdøø ja myeeñ ja ayoobɨ jąą'y.

3 Tu'uk ɨdø'øn ja xøøw są yjąjty są kyubejty ja Cornelio, ku ojts wą'ąts t'ixy awɨnmąą'ngyøjxp ja Dios Teety y'ąnkɨlɨs, tɨgøøk yąxpɨn ɨdø'øn wyɨnaty ku ojts ñɨdøkɨyɨ mą ja jap wyɨnaty, wɨnets ja xøøw ja tyamɨgąjpxɨyøø:

—¡Mets Cornelio!

4 Wɨnets ja Cornelio tsø'øgɨjąwɨ twɨn'ixy, jøts t'adsøøy:
—¿Ti, teety?
Xjats ja ąnkɨlɨs ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ:
—Tø ja Dios Teety ja m'ajot'ąjtɨn mgupøjkxɨyɨ, jøts ku tø xpudøkɨ nayɨde'en ja ayoobɨ jąą'dyɨ.
5 Kax mgugajpxy jøts jam ñøjkxtɨt Jope, wan ja Simón t'atswąwdɨ pøn nayɨde'en yiktejp Pedro.
6 Jam ja myɨdsøønɨ po'ogoo'tspɨ wyɨndump pøn yiktejmɨp nayɨ Simón, pøn jam tsɨnaapy mejy wɨngon. Ja'ats mdukmadoowɨyɨp pønɨ ti mdu'ump.
7 Xjats ku ja ąnkɨlɨs ñøjkxnąą, wɨnets ja Cornelio twąądsøøy ja tyumbɨ namajtsk. Wyąądsoow nayɨde'en ja soldądɨ tu'uk pøn ja møøt ñamyayɨ, jøts pøn nayɨde'en twɨndsø'jkɨp ja Dios Teety.
8 Xjats ja ttukmadoogɨjxy ja kyugajpxtyɨ są jaty ja ąnkɨlɨs ja wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨyɨ, wɨnetnɨmts tkejxy.
9 Xjats ku kyimjabom'ąjty, jawaanɨ jam kyają'tnɨdɨ kąjpjotp mą ja yikaxtøø kugajpxy'ąjtpɨ, wɨnets ja Pedro pyejty jam tøjkøjxp dios'ajot'ąjtpɨ, kujk xøøw et ɨdø'øn wyɨnaty.
10 Janch yu'oo'knɨp ɨdø'øn ja wyɨnaty jøts ja kyaawyą'ąñ; japnɨmts ja kaaky wyɨnaty y'øyɨ, ku jotmøñ t'ejxpąąjty jade'en kidi jąą'y kyumąą'y,
11 ku ja tsąjp y'awą'ąch jøts t'ixy ñąxkɨdą'ąky, jade'en ja t'ixy kidim ja møj mąntɨ, jøts tum wendɨ maktąxk ɨskiin.
12 Jøts jam mąntɨkøjxp mayjøøjp ja jɨyujk t'ixy, jam ja tsąą'ñ, jam ja joon, jøts jam nayɨde'en ja maktąxkpɨ tekpyɨ jɨyujk.
13 Wɨnets tmadøøy ja ayuujk midi tsoo'mp tsąjpjøtpy, jøts ja yɨde'en ñɨɨ'mxyɨ:
—Pɨdø'øk Pedro, yik'ook ɨnet yø jɨyujk tu'uk jøts xtsu'utst.
14 Xjats ja Pedro t'adsøøy:
—Ka' teety jade'en; nɨwɨndii øts jade'en ngatsu'uch ja kya'øybɨ kyawą'ątspɨ, midi kapąąt'ąjtɨyɨp yiktsu'utst sąm ja Moisés kyutujk.
15 Xjats jadɨgojk tmadøøy ja kajpxy ja ayuujk, jøts wyą'ąñ:
—Kidi jade'en xka'ødyijy, tum mbąąt'ąjtɨp yø jɨyujk tsu'uch midi Dios Teety tø ttanɨbɨktąągɨ.
16 Tɨgøøk ojk ɨdø'øn ja mąntɨ wyɨmbijty y'adɨjy, jøts pyatøjkɨñąą nay jap tsąjpjøtpy.
17 Ɨxjam ja Pedro jade'en wyɨnaty myay tyąjy, ti dø'øn ja tyijpy jade'en midi wyɨnaty tø t'ixy ku ja Cornelio kyugajpxy yją'ttøø, tø ja wyɨnaty tyiknɨdøøwɨdɨ ja Simón tyøjk.
18 Kuts ja jam yją'ttøø tøk'agi'py, wɨnets møk tkugąjpxɨdøø pønɨ jap ja Simón midi nayɨde'en yiktejp Pedro.
19 Kumɨ ja' wyɨnaty ja Pedro myɨmaapy myɨdąjpñɨm midi wyɨnaty tø t'ixy, wɨnets ja Espíritu Santo ñɨmąąjyøø:
—Nɨdɨgøøk ɨxyąm ja jąą'y m'ɨxą'ąyɨyɨ.
20 Pɨdø'øk, wɨnąk jøts xmøødɨt yø jąą'y, kidi ti xpawɨnmay, nay øts yø' ngugajpxy.
21 Xjats ja Pedro tnɨwɨnąjky mą wyɨnaty ja Cornelio kyugajpxy y'awejxtɨ, jøts ja tnɨmąąy:
—Øts meets ɨdø'øn x'ɨxaapy. ¿Ti dø'øn mnɨmendɨp?
22 Xjats ja kugajpxy t'adsoodøø:
—Ja Cornelio øø xyikugajpxy'ąjtp, janch øy jąą'y ja' jøts nayɨ wyɨndsø'jkɨp ja Dios ja', xjats nayɨde'en janch tsojkɨp ja' ja israelɨt jąą'dyɨ. Nay ja Dios Teety ɨdø'øn y'ąnkɨlɨs ja tnɨmąąjyøø jøts me myikwą'ąt, jøts jam njąą'mɨnt mą ja chøønɨ ja Cornelio, jamts mets x'atstukmado'ot pønɨ ti jaty me mnɨją'wɨp, jøts ti jaty mmadyą'ąkwampy.
23 Xjats ja Pedro tkuwąą'wɨñąą tyøjkjøtpy, jøts jamyɨ myąądøø. Xjats ja kyimjabomnɨm choo'ndøø, wɨnets ja Pedro twąąy ja myɨjanchją'wɨbɨ wɨnąągɨn midi jam Jope tsɨnaadyɨp.

24 Jøtsnɨm kyimjabom yjạ'ttøø jam Cesarea, mạ ja Cornelio y'awijxyɨyɨ nidukɨ'ɨyɨ møøt ja myɨgu'uktøjktɨ, midi wyɨnaty tø twạạdsowdɨ jøts ja tpatmado'odɨt ja Pedro kyajpxy y'ayuujk.
25 Kuts ja jam tyimyjạ'ttøø ja Pedro, xjats ja Cornelio y'adsoojɨyøø jøts ja pyɨdsimy tyøjkjøtpy, xjats ja jatyɨ ñagyuxendyạạjkɨ ja Pedro wyɨngujky, jøts ja jade'en yikwɨndsø'øgɨ ejxɨm ja diosɨn.
26 Wɨnets ja Pedro jatyɨ twejtsjɨ'ɨky, yɨde'en ja wyạạñ:
—¿Tiku ø xwɨnguxaanɨ? Pɨdø'øk, pø nay jạạ'yts øts nayɨde'en sạ mets.
27 Jøts nay madyạktɨpnɨm ɨdø'øn ja wyɨnaty, ku jap tyøjkɨdøø tøjkjøtpy mạ wyɨnaty ja jạạ'y jap yjanch'awejxtɨ namay.
28 Xjats ja Pedro tnɨmạạy yɨde'en:
—Meets mɨgu'uktøjktɨ, mnɨjạ'wɨp meets jøts ku øøts wenk n'israelɨtjạạ'y'aty, ka'ap øøts n'øyjạwɨ jøts øøts nmɨgu'uk tmøøtnabyạạttɨt ja wenk jạạ'dyɨ uk tyøkɨdɨt ja' tyøjkjotptɨ, ka'ap øøts ja n'ødyijy, ka'ap øøts ja nwạ'ạtstijy. Tøts øts Dios xuknɨjạwɨ, jøts ku ka'ap jade'en y'øyɨ jøts øts jade'en nwɨnma'aty.
29 Ja'agøjxp ø nmiñ jatyɨ ku mee xwạạdsøøy. Jøts nnɨjạwɨwyampy øts ɨxyạm ti meets ɨdø'øn xamɨgạjpxwạmp ku meets xwạạdsøøy.
30 Xjats ja Cornelio t'adsøøy, yɨde'en ja tnɨmạạy:
—Łxyạm myɨmaktạxk xøøwɨñɨ ku øts yɨde'en njạjty, yạ øts wyɨnaty ndøjkjøøjty n'ayuu'aty, jøts ja Dios wyɨnaty n'ajot'aty wɨnakxyøøw, ku øts jotmøñ n'ejxpạạjty tu'uk ja yạạ'dyøjk, jøts janch tsamạmp ja wyet amuum kyaxɨ'ɨky.
31 Wɨnets øts yɨde'en xnɨmạạy: “Mets Cornelio, tø ja Dios Teety ja mdios'ajot'ạjtɨn mgupɨjkxyɨyɨ, jøts ku tø xpudøkɨ nayɨde'en ja ayoobɨ jạạ'dyɨ.
32 Kax mgugajpxy jøts jam ñøjkxt Jope, wan ja Simón t'atsway pøn nayɨde'en yiktejp Pedro. Jam ja myɨdsøønɨ ja po'ogoo'tspɨ wyɨndump midi jam tsɨnaapy mejy wɨngon. Ja'ats mdukmadowɨyɨp pønɨ ti mdu'ump.” Jade'en øts ɨdø'øn ja ạnkɨlɨs xnɨmạạy.
33 Paty øts ngugajpxy jatyɨ nguejxy jøts me m'atsyikwạ'ạt, pø janch øy ku tø xpaduñ ku tø mmiñ yạ. Wạ'ạts ja Dios Teety x'ijxyɨm xnɨjạ'wa'am ku adøm ɨxyạạdɨ, ku øø nbatmadoowạ'ạñ ja nwɨndsøn'ạjtɨm kyajpxy y'ayuujk midi ja tø mdamɨgaxɨyɨ, jøts mets ja yạ jade'en xnɨgạjpxt.

Ku ja Pedro kyajpxwa'kxy jam Cornelio tyøjkwɨndump

34 Wɨnets ja Pedro kyạjpxnɨbøjkøø, jøts ja yɨde'en wyạạñ:
—Łxyạm njanch'ixy njanchnɨjạwɨ ku ja Dios Teety chøjkpy ja' øpyønjạạ'yɨ, ka'ap ja' tka'øyjạwɨ,
35 kyupijkpy ja' pønɨ pøn wɨndsø'jkɨyɨp, jøts y'øyjạạ'y'ạttɨt nayɨde'en.
36 Dios Teety ɨdø'øn jade'en ojts ttukmadøy ja Israelɨt jạạ'y, ku xmɨ'øy'ạtwạ'ạñɨndɨ jadɨgojk ja Jesucristo køjxp pøn nwɨndsøn'ạjtyɨndɨp nidukɨ'ɨyɨ.
37 Pø mnɨjạ'wɨpxɨ meets nidukɨ'ɨyɨ sạ yjạjty sạ kyubejty jam israelɨt jạạ'y y'etjotptɨ, jam ɨdø'øn cho'ondạạjky mạ et txøøwɨ Galilea, tø wyɨnaty ja Juan Bautista jawyeen kyạjpxwa'kxy, xjats ja jạạ'y ja nayɨde'en namay tyiknøbejty.
38 Ja pø mnɨjạ'wɨpxɨ meets nayɨde'en ku ja Dios Teety ja Jesús ttuktatøjkøø ja Espíritu Santo møøt ja myøk'ạjtɨn, jøts nayɨde'en sạ jaty ja wyɨdity ku ja t'ødyuñ ja jạạ'y, jøts ku ja tyiktsø'øky pønɨ pøn ja mɨku' møøt y'itynɨm. Ja'agøjxp ja jade'en ttuuñ ku ja Dios Teety ja ejtp tmøøt'ity.
39 Øøts ɨdø'øn tø n'ixy, øøts ɨdø'øn tø nnɨjạwɨ, sạ jaty ja Jesús ttuuñ jam Israelɨt kyạmwemp kyạmjotptɨ, jøts nayɨde'en jam Jerusalénɡɨt jạạ'y myøjkạjpjotptɨ. Jøts nay tø øøts ja n'ixy sạ jaty ja yjạjty ku yik'o'jkɨyøø ja jạạ'y, jøts sạ yikmɨtsumbejty jam kruskøjxp.
40 Wɨnets ja Dios Teety ojts kyɨdɨgøøk xøøw tyikpɨdsɨɨmy jap oo'kpɨ jutjøtpy mạ ñajxøjkøø ja Jesús, xjats øøts ja xukyikwɨngaxɨ'jky.

41 Ka'ap ja yiktuk'ejxtøø ja mayjąą'dyɨ, øøts yɨde'en yø xukyikwɨngaxɨ'jky, kumɨ tø øøts ja wyɨnaty jawyeen xwɨ'ixy, jøts øøts ja n'ext, jøts øøts ja nnɨjąwɨt. Xjats ku ja jade'en jadɨgojk yjujkpyɨjky, jøts øøts ja ngąąy jøts øøts ja n'uuky møøt.
42 Xjats øøts ja xanɨ'ane'emy ja kąjpxwą'kxk, jøts øøts ja jąą'y ndukmado'ot ndukɨnɨjąwɨt ku ja Dios Teety ja kø'øm tpɨktąąjky ja Jesús, jøts ja jujkpyɨ ja øøkpyɨ ttɨɨdyu'unt.
43 Nayɨde'en ɨdø'øn wyɨnaty jekyɨp ja Dios Teety kyugajpxy tø tkąjpxtɨ tø tmadyą'ąktɨ ja Jesús, jøts pønɨ pøn tjanchją'wɨp ja Jesús, wɨnets yikmaa'kxuktɨt ja pyøky. Jade'en ja Pedro ja tnɨmąąy ja jąą'y.

Ku ja Espíritu Santo ttatøjkøø pøn ka'israelɨt jąą'yɨdɨ

44 Ñagyąjpx'adøtsp wyɨnaty ja Pedro, ku ja Espíritu Santo tyatøjkɨyɨdøø nidukɨ'ɨyɨ ja jąą'y pøn jaty jam wyɨnaty patmadojɨyɨp ja Pedro.
45 Xjats ja israelɨt jąą'y pøn ja Pedro tpadsoo'nɨyɨdøø ku ojts ja kugajpxy jam wyayɨdɨ, wɨnets ja ñɨgyumąąp tjanchją'wɨdøø ku ja Dios tyuktatøjkɨyɨdøø ja Espíritu Santo øpyønjąą'yɨ, pøn ka'ap israelɨtjąą'yɨdɨ.
46 Ja'agøjxp ɨdø'øn ja ojts yiknɨjąwɨ ku ja adsu'jky ojts tjanchkąjpxtɨ tum ja wenk ayuujk, jøts ku ja nayɨde'en tjanch'øyją'wɨdøø ja Dios.
47 Xjats ja Pedro tnɨmąąy ja myɨgu'uk midi myøøtwɨdijtpy:
—¿Ti pøn mɨbąąt xkadukyiknøbajtɨmp yø jąą'y, pø tøxɨ Espíritu Santo tyatøkɨyɨdɨ jade'en sąm adøm?
48 Xjats ja Pedro tnɨ'ane'jmy jøts ja ñøbattɨt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo myøk'ąjtɨngøjxp. Jøts ja Pedro møktą'ąky yiknɨmąąy, jøts ja jam yjąąktą'ąnɨt ja wɨnąąk xøøwɨn.

11

Ku ja Pedro ttamɨmadyąąjky yą'ątpɨ ayuujk pøn tjanchją'wɨdɨp ja Jesús jam Jerusalén

1 Xjats ja tnɨją'wɨdøø ja Jesús kyudanaabyɨdɨ pøn jam tąndɨ Judeɨt y'etjotp, jøts ku ja wenk jąą'y wyɨnaty tø tkupiky ja Dios kyajpxy y'ayuujk pøn ka'ap y'israelɨtjąą'yɨdɨ.
2 Xjats ku ja Pedro jadɨgojk wyɨmbijty jam Jerusalén, wɨnets ja twɨndsø'ødyøø ja Pedro:
3 —¿Tiku ja tø x'ats'ixy ja wenk jąą'y pøn ka' y'israelɨtjąą'yɨdɨ, tiku møøt tø m'atskay m'atsjɨɨkxy?
4 Xjats ja Pedro tnɨmadyąjktøjkøø są ja yjąjty są ja kyubejty ku ja ojts yikway yikwich, jøts ja wyąąñ:
5 —Jam ø wyɨnaty Jopɨt jąą'y kyąjpjotp, jøts Dios'ajot'ąjtpɨ wyɨnaty, jøts jade'en nją'wøø kidi ja jąą'y kyumą'ąy, jade'en n'ejxpąąjty ejxɨm ja møj mąntɨ, ku n'ijxy kyɨdą'ąky tsąjpwemp tum wendɨ maktąxk ɨskiinɨ, jøts wyɨngøøñ mą øts jap wyɨnaty.
6 Xjats nwɨn'ijxy yikxon ti dø'øn jap mąntɨjøtpy, wɨnets jap n'ejxpąąjty janch mayjøøjp ja jɨyujk, jap wyɨnaty tsąą'ñ, jap wyɨnaty joon, jøts nayɨde'en ja jɨyujk midi maktąxk ja tyeky, jøts nayɨde'en midi janch'awą'ąndɨ.
7 Wɨnets nmadøøy ja ayuujk ku ø xnɨmąąy: "Pɨdø'øk, Pedro; yik'ook ɨnet yø jɨyujk tu'uk jøts xtsu'utst."
8 Jøts ø n'adsøøy: "Ka' teety jade'en. Nɨwɨndii øts jade'en ngatsu'uch ja kya'øybɨ kyawą'ątspɨ, midi kapąąt'ąjtɨyɨp yiktsu'utst sąm ja Moisés kyutujkɨn."
9 Wɨnets øts jadɨgojk xmɨgajpxy jøts øts xnɨmąąy: "Midi ja Dios tø tyikwą'ąch kidi xka'ødyijy."
10 Tɨgøøk ojk ɨdø'øn ja mąntɨ wyɨmbijty y'adɨjy, jøts pyatøjkɨñąą nay jap tsąjpjøtpy.
11 Xjats ku øts jade'en njąjty, wɨnets nay jatyɨ yją'ttøø nidɨgøøk ja yąą'dyøjktøø mą øts ja wyɨnaty, Cesarea dø'øn ja choondɨ jøts jam ñøjkxtɨ mą øts ja xpąąttøø.
12 Wɨnets øts ja Espíritu Santo xnɨmąąy jødsɨk øts ja kugajpxy nmøødɨdɨt, jøts ku nayɨde'en ka'ap ti nbawɨnma'aty. Wɨnets ø xpadso'ondɨ nidudujk ja Jopɨt jąą'dyɨ pøn

tjanchjąʼwɨdɨp ja Jesús. Xjats ku øøts jam njąʼjty Cesarea, wɨnets øø nɨdukɨʼɨyɨ ndøjkøø Cornelio tyøjkjotp pøn ø xnɨgajxøø.

13 Wɨnets øøts ja xukmadøøy sąʼ ja yjąjty sąʼ ja kyubejty jam tyøjkjotp, ku ja ąnkɨlɨs tuʼuk tʼejxpąąjty, jøts ku ja ñɨmąąjyøø: “Kax mgugajpxy jøts jam ñøjkxt Jope, wan ja Simón tʼatsway midi nayɨdeʼen yiktejp Pedro.

14 Jaʼats mdukmadowɨyɨdɨp sudso mʼanmɨjąʼwɨn yʼawąʼątspɨdsøʼømdɨt møøt mmɨguʼuktøjktɨ.” Jadeʼen ojts ñɨɨʼmxyɨ.

15 Xjats ku ojts nmɨgąjpxnɨbøkɨ nɨdukɨʼɨyɨ, wɨnets ja Espíritu Santo tyatøjkɨyɨdøø, nayɨdeʼen sąm adøm xatøjkaʼandøø ku ojts myɨdukʼojk tyimyiñ.

16 Xjats ku øts jadeʼen nʼijxy, wɨnets øts jatyɨ njąʼmyejch ja nwɨndsønʼąjtɨm yʼayuujk sąʼ ja wyąąñ ku ja Juan Bautista mayjąąʼy nøø ttuktanøbejty, jøts ku ja wyąąñ: “Wenk mee mjątt, jadeʼen ku Espíritu Santo mdatøkɨyɨdɨt.”

17 Pøɨ tyuktatøkɨwyampy ja Dios Teety ja yʼEspíritu Santo ja wenk jąąʼdyɨ jadeʼen sąm adøm xuktatøjkaʼandøø, kumɨ adøm njanchjąʼwɨndɨp ja Jesús, ¿tɨ øts ja jadeʼen ngaduktunɨp? Tsaachtyi øts ɨdø'øn, pø kø'ømxɨ ja jadeʼen ttunwąʼąñ.

18 Ku ja jadeʼen tmadoodøø ja Pedro yʼayuujk, wɨnets yʼamongøjxtøø jøts yjotkujkʼąjttøø, jøts ja Dios Teety tmøjpɨktąąjktøø, jøts yɨdeʼen wyąąndøø:

—¡Tø ja Dios Teety ttanɨbɨktąągɨ jøts nayɨdeʼen yikunuuʼkxtɨt øpyønjąąʼyɨ ku ja tmajtstuʼuttɨt ja kyaʼødyunk, wɨnets ja tsɨnąąʼyɨn xemɨkøjxp tpąątɨt!

Ku ja jąąʼy ja Jesús tjanchjąʼwɨʼokwąʼąñ jam Antioquía

19 Ku ja Esteban tʼukyikʼooʼktøø, wɨnets tʼɨxaañɨbøjkɨdøø pøn ja Jesús tjanchjąʼwɨdɨp, xjats ja wɨnąągɨn kyaknøjkxtøø Fenicia, Chipre, jøts nayɨdeʼen Antioquía. Japts ja tkąjpxwąʼkxtøø ja øgyajpxy ja ømyadyąʼąky. Kaʼap ja nugo ająwɨ tnɨdyukmadowdɨ o pøn, agø'ømyɨ ja tnadyamɨmadyąʼągyɨdɨ tukʼisraelɨt jąąʼdyɨ.

20 Xjats wɨnąągɨn jaʼadɨ midi jam tsooʼndɨp Chipre jøts nayɨdeʼen Cirene, ku ja nay jam yjąʼttøø Antioquía wɨnets ja nayɨdeʼen tkąjpxwąʼkxtøø ja øgyajpxy ja ømyadyąʼąky, midi anmɨjąʼwɨn tyiknɨtsoʼokʼąjtp, jaʼayɨ tyukmadoodɨp pøn kaʼisraelɨt jąąʼdyɨ.

21 Janchkunuuʼkxɨdɨ ja Dios jaʼ ku ja kyąjpxwąʼkxtɨ, wɨnets ja japɨt jąąʼy tjanchyiktɨgątstøø chɨnąąʼyɨndɨ, jøts ja nwɨndsønʼąjtɨm yjaʼ tpabøjkɨñɨdøø.

22 Xjats ku ja jadeʼen tnɨjąʼwɨdøø ja Jesús yjanchjąʼwɨbɨdɨ pøn jam tsɨnaadyɨp Jerusalén, wɨnets ja tkaxtɨ nay jaʼ myɨguʼuktɨ pøn txøøwʼąjt Bernabé, jøts jam ja ñɨjkxy Antioquía.

23 Xjats ku jam yjąʼjty, jøts ja tʼijxy jøts ja tnɨjąʼwøø sąʼ ja Dios Teety wyɨnaty tø tkunuuʼkxy ja Antioquiɨt jąąʼy ku ja chɨnąąʼyɨn wyɨnaty tø tyiktɨgątstɨ, wɨnets ja janch yjotkujkʼąjty yjanchxondąąjky. Xjats ja tkąjpxjotʼamøkøø jøts amumjoojt ja nwɨndsønʼąjtɨm yjaʼ tpaduujnɨdɨt, jøts nɨjuunɨ tkamajtstuʼuttɨt.

24 Janch yujy ɨdø'øn ja Bernabé, yjanchmøøtʼajtpy ja Espíritu Santo, jøts nayɨdeʼen ja Dios tʼajotʼąjty. Xjats jadeʼen ja namay jąąʼy tpabøjkɨdøø ja nwɨndsønʼąjtɨm yjaʼ.

25 Xjats ku ja jadeʼen yjąjty kyubejty ja Bernabé, wɨnets ja ñøjkxkojmąąmąą txøøwɨ Tarso jøts ja tʼatsʼɨxąʼąt ja Saulo. Kuts ja jam tpąąjty, wɨnets ja twąąnijkxy mą ja wyɨnaty tø tnɨdsøøñ jam Antioquía.

26 Japts chɨnaadyøø tuʼuk jumøjt kaʼpxy møøt ja janchjąʼwɨbɨdɨ jøts ja tyikʼɨxpøktøø. Nay jam ɨdø'øn Antioquía mą ojts ja Jesús yjanchjąʼwɨbɨ yiktejtɨ mɨjawyeen cristianos.

27 Nay jaʼabɨ xøøw nay jaʼabɨ jumøjt ku ja Dios Teety kyugajpxy ojts ñɨjkxy nay jam Antioquía, pøn jam tsooʼndɨp Jerusalén.

28 Xjats ku yjąʼttøø, jøts tuʼuk txøøwɨ Agabo, jaʼ ɨdø'øn jam ojts tyanaayʼøyɨ mayjąąʼy agujkp, jamts ja kyąjpxwaʼkxy Espíritu Santo myøkʼąjtɨngøjxp, jøts wyąąñ jøts ku ja yuu møkʼampy myeenwąʼąñ yą nąxwiiñ. Janch tɨy yɨdeʼen, janch jąjt ɨdø'øn ja jadeʼen wɨnet ku Claudio wyɨnaty myøjwɨndsønʼaty.

29 Xjats ku ja jade'en ja janchjạ'wɨbɨ tmadoodøø ku ja yuu myenwạ'ạñ, wɨnets ja tkajpxy'ạjttøø jøts pudøjkɨn ttanɨgaxtɨt ja myɨgu'uk pøn jam tsɨnaadyɨp Judea, jade'en pønɨ sạ kø'øm tmo'owạ'ạndɨ nɨdu'uk nɨdu'uk.
30 Jade'en ja tundøø, jøts ja ttamɨgajxɨdøø ja Bernabé møøt ja Saulo, jøts jam tkømo'odɨt ja jamɨt møjạạ'dyøjktɨ.

12

Ku ja Herodes tnạnkyik'o'jkøø ja Jacobo jøts ja Pedro ja'ayɨ yiktsuumy

1 Xjats nay ja'abɨ xøøw nay ja'abɨ jumøjt ja møj wɨndsøn Herodes tjemdunɨbøjkɨ ttedunɨbøjkɨ wɨnạạgɨn ja Jesús yjanchjạ'wɨbɨdɨ.
2 Jøts ja ttukta'ø'jky ja yøñchujx ja Jacobo, ja Juan y'ạjch,
3 jøts ja t'ijxy ku ja israelɨt jạạ'y ja yjạwɨ jade'en ttaxondạ'ạktɨ ku ja jade'en y'adɨ'ɨch. Xjats ja Pedro yjạạktyimyikmạjch pạskɨ xøøjøøjty, wɨnet ku ja tsạpkaaky jadi'iñɨ yikay midi kalevadurɨmøøt.
4 Xjats ku jade'en ja Pedro yikmạjch, wɨnets ja wɨndsøn Herodes ja pyɨktạạjkɨyøø puxøjkjøtpy, japts soldạdɨ ja y'ejx'itɨyɨyɨ maktạxk piky jøts maktạxk soldạdɨ tukpiky jaty. Jade'en ja Herodes yjawɨnmạạy jøts ja tyikpɨdsø'ømt ja Pedro pạskɨ xøøguixy, jøts ja mayjạạ'y ttuk'ejxwạ'ạñ ttuknɨjạwɨwyạ'ạñ.
5 Jap wyɨnaty ja Pedro tsumy, jøts nayɨde'en ejtp ɨdø'øn ja y'ejx'itɨyɨyɨ ja soldạdɨ, wɨnets ja Jesús yjanchjạ'wɨbɨ tnɨ'amɨdowɨdɨ tnɨbøktsowɨdɨ ja Pedro amumjoojt, jøts ja ttukmadoodøø ja Dios.

Ku ja Dios Teety y'ạnkɨlɨs ojts tyik'awạ'ạtspɨdsimy ja Pedro jap puxøjkjøtpy

6 Nay ja'abɨ tsuu ku wyɨnaty tyimbyạạtwạạnɨ ja kạjpx'ạạts ku ja yikpɨdsømɨyɨt jøts ja kạjp jạạ'y y'ejxɨt ñɨjạwɨyɨt, jøts jạạkmạạp jap wyɨnaty ja Pedro. Jap wyɨnaty adsow aduuk ja soldạdɨ ñạmạ'ạyɨyɨ, puxkadeen køxøch wyɨnaty ja Pedro, jøts nayɨde'en ja soldạdɨ t'ejx'ettɨ ja tøjk'ạạw.
7 Wɨnets jatyɨ ñɨmejnɨyøø ja nwɨndsøn'ạjtɨm y'ạnkɨlɨs, jøts jap puxøjkjøtpy yjạjpøjkɨjxy. Xjats ja Pedro yikjɨjxy jøts ku tyiknɨwijy, wɨnets tnɨmạạy yɨde'en:
—Pɨdø'øk putyɨ.
Kuts ja pyɨdɨ'ɨky jøts ja kadeen jade'eñɨ kø'øm kyajnạạ,
8 xjats ja ạnkɨlɨs ñɨmạạjyɨyøø yɨde'en:
—Nachumjønɨyɨ yikxon, jøts tawạ'ạgɨ yø mgø'øk.
Xjats ku ja Pedro jade'en tpaduuñ, jøts ja ạnkɨlɨs yjạạknɨmạạjyøø:
—Tatøkɨ yø mxox jøts øts ɨx'oojk xpayø'øty.
9 Xjats ja Pedro ɨx'oojk tpadsøø'ñ ja ạnkɨlɨs, nɨ tkanɨjạwɨ pø janch kajanch ku ja yik'awạ'ạtspɨdsømwạ'ạñɨyɨ. Jade'en jạjtp ja tjạwɨ ja Pedro kidi jạạ'y kyumạ'ạy.
10 Xjats ku ja jade'en yiktsoo'nɨyøø ja ạnkɨlɨs, jøts jam ñạxtɨ mạ myɨdukpiky ja ejx'ejtpɨdɨ, jøts nayɨde'en twɨnạxtɨ mạ ja myɨmajtsk pikpyɨ ejx'ejtpɨdɨ, jøts jam yjạ'ttøø mạ pux'agạj jam tuu' pa'ạm, wɨnets ja pux'agạj kø'øm y'awạạjch jøts pyɨdsømdøø. Xjats ku jade'en y'awạ'ạtspɨdsømdøø, jøts yjạạgyø'ødyɨ jadu'ukpɨ tuu', japnɨmts ja Pedro ojts yikmajtstu'uty nadyu'uk.
11 Xjats ja tjanchjạ'wøø ku y'awạ'ạtspɨdsɨɨmy, jøts yɨde'en wyạạñ:
—Pø janch jade'endamxɨ dø'øn ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm tø tjanchkexy ja y'ạnkɨlɨs jøts øts ja xyik'awạ'ạtspɨdsø'ømt jap puxøjkjøtpy, jøts ja israelɨt jạạ'y møøt ja wyɨndsøn Herodes jade'en tø xkamɨmajadạ'ạktɨ pønɨ sạ øts ja' xtyimyja'uktunwạ'ạndɨ.
12 Jade'en ja Pedro wyɨnmay, xjats ja ñijkxy jam María tyøkwɨndum midi ja Juan tyạạgɨp, ja Juan midi nayɨ yikxøømøøpy Marcos. Ja' ɨdø'øn ja tyạạk tyøkwɨndum ñijkxy ja Pedro mạ ja mayjạạ'y jam wyɨnaty tø ñamyukyɨdɨ, jøts ɨdø'øn ja jam Dios'ajot'ạttɨ.
13 Kuts ja Pedro twɨngøjxy ja tøk'agi'pyɨt agạj, wɨnets ja kiixy Rode pyɨdsɨɨmy tyøjkjøtpy, jøts ja ojts tpatmadøy pønɨ pøn ja'.

14 Xjats ku ja ojts tyukmadøy kudam ja Pedro kyajpxy, nika'ap ja tøjk tyik'awąąjch, janch jotkujk ja wyimbijty yukwøøñ chąpwøøñ, jøts ja myigu'uk ja t'atstukmado'ot ku ja Pedro jap kyajpxy.
15 Xjats ja myigu'uk ñimąąjyiyøø:
—¡Pø mgumą'ąymadyąkp mets!
Jøts ja kiixy ja tyimyjanimąąy ku ja tyimdyiy tyimyjanchi. Xjats ja ka'ap tyimyibøkti tyimwyąndip ja':
—¡Ka'ap inet yø yja'aji; pø ja y'ąnkilis yø' midi nitanąąjyiyip!
16 Łxap ja Pedro jøp'ijxy tyøkwingøxy. Jøts ku ja tyik'awątstøø ja tøjk'ąąw, jøts pø mą ja tyimyją'jttøø ku ja twingu'ejxidøø jøts kudam ja yjanchja'aji.
17 Ja'ayi ja Pedro ja kyø' tnąnky'ejxøø jøts ja tukween y'ettit amøñi, winets ja tnimadyąjknibøjkøø są ja yjąjty są ja kyubejty ku ja nwindsøn'ąjtim ojts yjuudyi jap puxøjkjøtpy; xjats ja nayide'en t'uknimaañąą jøts ja ttukmado'odit ja Jacobo, nayide'en ja Jesús yjanchją'wibidi, jøts ja tnijąwidit.
Xjats ku jade'en t'uknigąjpxkøjxnąą, winets ja choo'nąą jøts ja ñijkxy abikyąjp.
18 Xjats ku kyimjabom'ąjty ku xyiijñøø, winets ja soldądi ñigyumąąp ñayją'wiyidøø ku ka'ap ja Pedro jap ukpøni.
19 Xjats ja Herodes møk pyagajxiyidøø jøts ja t'ats'ixą'ądit, ka'ats ja mą t'ukpąątnidøø. Xjats ja Herodes wyąądsojiyidøø niduki'iyi jøts ja tyuknigąjpxwą'ąñidi sudso'ampy ja Pedro pyidsiimy, winets ja Herodes ja yik'oo'kiñidøø. Xjats ku ja jade'en y'adiijch, winets jam choo'nąą Judeit y'etjotp, jøts ñøjkxnąą tsinaabyi jam Cesarea.

Ku ja Herodes y'ø'jky

20 Xjats ja møj windsøn Herodes janch mi'ajkip ja jąą'y ja' pøn jam tsinaadyip Tiro jøts nayide'en Sidón. Xjats ja Tirot jąą'y møøt ja Sidóngit jąą'y tkajpxy'ąjtnidøø sudso ttu'undit sudso tyąąbyąąttit. Winets ja kyugajpxy tkajxtøø jøts ojts tpąątti ja Herodes kyudsinaabyi pøn txøøw'ąjt Blasto, ja'ats ojts tnøjmidi jøts tnøjmit ja wyindsøn Herodes, jøts ka'ap cheptu'undit jøts jotkujk chøønidit, ja'agøjxp ja jade'en tnimaadyøø ku ja yjii'kxy jam tjuydi tkąjpxti mą Herodes yikutuky.
21 Xjats ja Herodes twąądsøøy ja namayjąą'y, jøts jap mye'endit mą kya'amaadyąąjk, xjats ku ja jade'en myengøjxtøø ja jąą'y, winets ja ttatøjki ja xyox midi amuum tsąmąmp, winets kyąjpxwą'kxnibøjkøø jam mayjąą'y wyingujkp.
22 Xjats ja mayjąą'y jade'en ñigyumąąp tjanchją'widi ku ja jade'en kyąjpxwa'kxy, jøts ja xem yąm møk yjanchnøømdi:
—Yø' ixja kyąjpxwa'kxy ka'ap yø yjąą'yi, dios yø'.
23 Xjats ku jap wyinaty kyąjpxwa'kxy, winets ojts jatyi ja nwindsøn'ąjtim y'ąnkilis yikpą'ąmbąądyiyi, ja'agøjxp jade'en yjaty ku kø'øm ñamyøjpiktą'ągyiyi, jøts ku ja Dios ne'egi tkamøjpiktą'ąky. Ku ja jade'en pyikyi, tinø'øk idø'øn jam y'ąm yjotp tøjkiñąą, ja'ats jadi'iñi tsu'tskøjxniyøø.
24 Winets ja nwindsøn'ąjtim y'ayuujk myøjtąk'adøtsnąą, yikąjpxwą'kx ja omągąjp.
25 Xjats ku ja jade'en tyungøjxtøø ja Bernabé møøt ja Saulo, ku ja tminąxti tmidøkidi ja pudøjkin, winets ja jap choo'nidøø jøts ñøjkxnidøø Jerusalén møøt ja Juan midi nayide'en yiktejp Marcos.

13

Ku ja Bernabé møøt ja Saulo myiduk'ojk choo'ndøø kąjpxwą'kxpi

1 Jam Antioquía wyinaty namay ja Jesús yjanchją'wibidi, jam ja kyugajpxy'ąjtpi jøts nay jam ja yik'ixpøjkpidi. Yą'ąt idø'øn jade'en yiktejtip Bernabé, jøts ja Simón (midi nayide'en yiktejp Negro), nayide'en ja Lucio ja Cirenit jąą'y, jam ja Manaén (midi yaakti tuknąx møøt ja Herodes midi windsøn'ąjt jam Galilea) jøts jam nayide'en ja Saulo.

2 Tu'ukpɨ xøøw ɨdø'øn yą'ąt jąą'y jade'en ñamyujkɨdøø jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm twɨndsø'jkɨdøø, ayuu'ąjttɨp ɨdø'øn wyɨnaty ku ja Espíritu Santo wyąąñ:
—Jɨgaxtɨ yø Bernabé møøt yø Saulo, jøts ttu'undɨt midi øts yø tø ndanɨwąądsowɨdɨ.
3 Xjats ku jade'en Dios'ajot'ąjt'abąjtɨdøø ayuu, xjats ja myɨgu'uk t'ukønɨxąjkøjxnɨdøø, wɨnets ja yikajxtsoo'nɨdøø.

Ku ja Jesús kyudanaabyɨ kyąjpxwą'kxtøø jam Chipre

4 Xjats ku jade'en ja Saulo møøt ja Bernabé yiktsoo'nɨñɨdøø ja Espíritu Santo, wɨnets ñøjkxtøø mą jam txøøwɨ Seleucia. Jamts ja bąrkɨ ttatøjkɨdøø jøts ñøjkxtøø jam Chipre.
5 Xjats ku jam yją'ttøø mą ja bąrkɨ wyą'k'øyøø mą jam txøøwɨ Salamina, wɨnets ja tkąjpxwą'kxnɨbøjkɨdøø ja Dios kyajpxy jam tsąptøjkjotp. Jøts nay jap ja Juan tmøødɨdɨ, ja'ats ja pudøjkɨyɨdøø.
6 Xjats ja jade'en ja Chiprɨt nąąjx ttayø'øñąxtøø, jøts jam yją'ttøø mejy wɨngon mą txøøwɨ Pafos. Jamts tpąąttøø tu'uk ja israelɨt jąą'y pøn txøøw'ąjt Barjesús, yik'adujkp ja' jøts nayɨde'en xyɨmay. Dios ɨdø'øn kyugajpxy ja ñadyijyɨ jøts ja jąą'y tjanchwɨn'ɨiñ.
7 Jam ɨdø'øn ja tyuñ møj wɨndsøn wyɨndump pøn txøøw'ąjt Sergio Paulo, janch wijy janch kejy ɨdø'øn ja wɨndsøn. Wɨnets ja tnɨgajxøø ja Bernabé møøt ja Saulo, yjanch-madoowampy ɨdø'øn ja' ja Dios kyajpxy y'ayuujk jøts ja tyukmadowɨyɨt.
8 Xjats ja yik'adujkpɨ midi nayɨde'en yiktejp Elimas t'agąjpxøø ja møj wɨndsøn, ku ka'ap tkupøkt pønɨ są wyą'ąndɨ ja Bernabé møøt ja Saulo.
9 Xjats ja Saulo pøn nayɨde'en yiktejp Pablo, yjanchmøøt'ajtpy ja Espíritu Santo ja', paty ja tjanchwɨn'ijxy tɨɨyɨm ja yik'adujkpɨ,
10 jøts ja yɨde'en tnɨmąąy:
—¡Mets wɨndąąyɨbɨ jąą'y, kawɨndɨy jąą'y mets, mɨku' mdeedyɨp, mɨ'ajkɨp mets ja' pøn øy tsɨnaadyɨp! ¿Tiku xyikutɨgøøwyą'ąñ ja nwɨndsøn'ąjtɨm kyajpxy y'ayuujk?
11 Ɨxyąm ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm myik'ayo'ombąądɨyɨt; kunɨm me mdą'ąnt wɨnjoox jøts may xøøw ɨdø'øn jade'en xkawɨn'ext ja xøøw.
Xjats tyimyjatyɨ tyąąñ jade'en kugoots, wɨnets t'ɨxąąy pønɨ pøn tuu'wetsɨyɨp.
12 Xjats ku ja jade'en t'ijxy ja møj wɨndsøn są ja yjąjty są ja kyubejty ja yik'adujkpɨ, wɨnets ja jatyɨ tjanchją'wøø pønɨ są jaty ja tyukmadoojɨyøø ja Saulo møøt ja Bernabé. Janch tyimñɨgumąąp ɨdø'øn ja tją'wɨyɨɨ'ñ ku ja yik'adujkpɨ jade'en yjąjtnąą ja nwɨndsøn'ąjtɨn Jesús myøk'ąjtɨngøjxp.

Są yjąjttøø są kyubajttøø ja Pablo møøt ja Bernabé jam Antioquía midi tąmp Pisidiɨt y'etjotp

13 Xjats ja Pablo møøt ja yjamyøøt jam tyøjkɨdøø Pafos bąrkɨjotp, jøts jam ja ñøjkxtɨ mą txøøwɨ Perge, nay jam Panfilia y'etjotptɨ; jøts ja Juan jamyɨ ja tmɨnawyą'kxɨdøø Pafos jøts ja ñøjkxnąą Jerusalén.
14 Xjats ku jam ja jade'en yją'ttøø Perge, wɨnet jam choo'ngojmɨdøø jøts yją'ttøø Antioquía, nay Pisidia y'etjotptɨ. Xjats poo'kxɨn xøøw wɨnets tyøjkɨdøø jam tsąptøjkjotp, japts y'ɨxąktøø.
15 Xjats ku ja jade'en yikąjpxkɨjxy ja nøky midi ja Dios kyutujk myøøt, jøts nayɨde'en są wyąndøø ja Dios kyugajpxtyɨ, wɨnets ja tsąptøjk wɨndsøn ojts ñɨmąąjyɨdɨ ja Pablo møøt ja yjamyøøt:
—Meets mɨgu'uktøjktɨ, kidi wan meets jap xmɨmiñ xmɨją'ąty ja kąjpxwejɨn, kidi wan meets xukmadowąndɨp yø jąą'y, tukmadowdɨts.
16 Wɨnets ja Pablo tyanaagyukøø jøts ja kyø' ja'ayɨ tnąnky'ijxyɨ, ja' tyijpy jøts ja jąą'y y'amo'ondɨt jøts tpatmado'odɨt, xjats ja yɨde'en wyąąñ:
—Ukpatmadowdɨ meets Israelɨt jąą'y pønɨ pøn jaty ja Dios twɨndsø'jkɨdɨp:
17 Meets Israelɨt jąą'y nɨdukɨ'ɨyɨ pøn adøm ndios'ąjtyɨndɨp, ja' ojts twɨ'ixy adøm n'ąpteety'amøjtɨ jøts ja tpɨktąktɨ adøm ndsɨnaadyąąjktɨ janch møj, wɨnet ja yjąjty ku

wyɨnaty nay jam chøønɨdɨ Egiptɨt jąą'y y'etjotptɨ jade'en ejxɨm ja ją'ąt jąą'y; xjats ja møk'ampy jadɨgojk kø'øm ja Dios tyimyikpɨdsøøjmɨyɨdøø nay jam,

18 jøts ja tyiknąxtɨt jam tø'øts etjotp wɨxijkxy jumøjt, kuwąñɨm ja Dios ja yikjujky'ąjtɨdɨ øy ja tpadundɨ tkabadundɨ ja Dios y'ayuujk.

19 Jøts ja nayɨde'en tyikudɨgøøy wɨxujk ja møj kąjp midi jam wyɨnaty ejttɨp mą txøøwɨ Canaán, jøts ja n'ąpteety'amøj yikmo'odɨt ja ñąąjx.

20 Xjats jade'en maktąxk magø'pxy jagujkp jumøjts ñɨtanąąjyɨdøø kunɨm ja kugajpxy kyaxɨ'ɨky midi txøøw'ąjt Samuel.

21 Xjats ja kø'øm t'amɨdoonɨdøø tu'uk ja wɨndsøn pøn ja nɨtanɨyɨdɨp, wɨnets ja Dios tu'uk myøøjyɨdøø pøn txøøw'ąjt Saúl, ja Cis y'u'nk, nay ja Benjamín y'ąp, ja'ats wɨxijkxy jumøjt ttuuñ.

22 Wɨnets ja Dios jadɨgojk pyøjkɨyøø ja wɨndsøn'ąjtk, jøts ja nagyø'øm tpɨktąąjk ja David, xjats ja Dios wyąąñ: "Tø øts nbąąty ja David, midi ja Isaí y'u'nk'ajtpy, yø' janch yujy janch tudą'ąky, xpaduujnɨp øts yø' nja' pønɨ są ø ndsøky."

23 Xjats ja Dios nayɨde'en tnajtskajxøø ja Jesús midi adøm n'Israelɨt jąą'y tyiknɨtso'ok'ątp, yø' ɨdø'øn ja David myɨgu'uk'ajtpy, kuts ja Jesús myiiñ pø kø'ømxɨ wyɨnaty ja Dios tø wyąndą'ąky.

24 Xjats ja Jesús nąmga'anɨm wyɨnaty tyundøkɨ, wɨnets ja Juan Bautista jawyeen tkąjpxwa'kxy jøts ja Israelɨt jąą'y ttukmadøøy, jøts pyøktyu'unɨn tmajtstu'uttɨt jøts ñøbatkøxtɨt.

25 Xjats ku ja Juan Bautista y'oo'knąą, tø ja wyɨnaty tnøjmɨ ja Israelɨt jąą'y, jøts ku ja ka'ap yja'ajɨ pønɨ są ja wyɨnaty tnɨjąwɨdɨ ku ja yiknɨtsokpɨ myiñ, jøts ja tnɨmąąy: "Ɨx'oojknɨm ja mye'ent pøn øts nɨjuunɨ møøt nganamyɨbąąt'ątɨyɨt."

26 Xjats ja Pablo yjąąkąjpxwa'kxy, yɨde'en ja wyąąñ:

—Meets mɨgu'uktøjktɨ, pønɨ pøn jaty ja Abraham myɨgu'uk'ajtpy, jøts nayɨde'en pønɨ pøn ja Dios twɨndsø'jkɨdɨp, yø kajpxy yø ayuujk yø' adøm ndanɨtso'ok'ąjtɨndɨp midi øts ɨxyąm nnɨgąjpxwampy.

27 Ukmadooda'am, ja' pøn jaty jam tsɨnaadyøø Jerusalén nayɨde'en pøn ja wyɨndsøn'ąjttøø, ka'ap ja tnɨją'wɨdøø ku ja Jesús wyɨnaty tø kyexyɨ ja Dios Teety, jøts kyidyimwyɨnmadoodøø dø'øn ja kajpxy ja ayuujk midi ja Dios kyugajpxy wyɨnaty tø tjaadyañ, ja' ɨdø'øn xyumɨkąjpxtɨp etjp ku ja poo'kxɨn xøøw jam kyø'øm tsąptøjkjotptɨ; wɨnets ɨdø'øn ja kø'øm ttamɨ'ąmbøjktøø ja Jesús, jøts ja jade'en ttuundøø są ja Dios kyugajpxy tyiktąąñ ja ayuujk.

28 Xjats ku ja kø'øm tkamɨwɨnmąą'nbyąąttøø ti ja tyukpøky'ąjttɨp jøts tyik'ooktɨt, wɨnets ja tnɨmaadyøø ja Pilato jøts ja Jesús tnąnkyik'oogɨyɨt.

29 Xjats ku ja jade'en ttundɨ tukɨ'ɨyɨ są ja Dios kyugajpxy tjaadyąąñ jap nøkyjøtpy, wɨnets tyikwɨnąjktøø jam kruskøjxp jøts tyiknąxøjkɨdøø.

30 Ja Dios Teetyts ojts kø'øm tyikjujkpyiky jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy.

31 Xjats ku pyɨdsɨɨmy, wɨnets ojts jeky ñąnky'ijxyɨyɨ jam jąą'y wyɨndump midi myøøtwɨdejt ku choo'ndøø Galilea jøts ñøjkxtøø Jerusalén. Ja' ɨdø'øn ɨxyąmdɨ pøn tkąjpxtɨp tmadyąktɨp ja Jesús jøts ttukmado'odɨt ja jąą'y.

32 'Jøts øøts nayɨde'en ɨxyąm nnɨgajpxy nnɨmadyą'ąky, jøts meets ndukmado'ot ja øy ayuujk są ja Dios Teety tpɨktąąjky ja wyąndąąjkɨn adøm n'ąpteety'amøjkøjxptɨ.

33 Ja'agøjxp ku adøm ja n'ąpteety'amøj'ąjtyɨndɨ, paty ja tø tpaduñ ja Dios Teety ja wyąndą'ąky jøts ku ja tø tyikpɨdsimy jadɨgojk ja Jesús jap oo'kpɨ jutjøtpy, jade'en sąm jap wyą'ąñ myɨmajtsk salmojøtpy ku yɨde'en wyąąñ: "Øts me n'u'nk'ajtpy, jøts tø mets mjujky'ąjtɨn ɨxyąm nmø'øy."

34 Xjats ja Dios jade'en wyɨnaty tø ttanɨbɨktąągɨ jøts ku ja tyikpɨdsø'ømt ja Jesús jap oo'kpɨ jutjøtpy, jøts nayɨde'en ku ka'ap ja ñɨne'kx wyɨndɨgø'øty, jade'en ɨdø'øn jap wyą'ąñ ja Dios kyajpxy jap nøkyjøtpy: "Nayɨde'en meets ngunuu'kxt są øts ja David tø nnøjmɨ."

35 Paty nayɨde'en jadu'ukpɨ salmo wyą'ąñ: “Ka'ats me Dios Teety ja xyikjątt jade'en jøts øts nnɨne'kx wyɨndɨgø'øty, pø xtsøky'ąjtpxɨ mets.”
36 Janch tɨy ɨdø'øn ja' ku ja David ja yjąą'y ojts tpudøkɨ są ja Dios ja wyɨnmąą'ñ myøøjyøø, xjats y'oo'knąą jøts nay jam ñąjxøjkɨyɨɨ'ñ mą ja y'ąpteety'amøj wyɨnaty tø ñąjxøkɨdɨ, jøts ja ñɨne'kx nayɨde'en wyɨndɨgøøy.
37 Pønts ja Dios Teety kø'øm tø tyikjujkpyiky jadɨgojk, ka'ap ja ñąjxnɨne'kx ja jade'en tø wyɨndɨgøy.
38 Meets mɨgu'uktøjktɨ, kuwąnɨ xnɨjąwɨdɨt ku ja Jesús ja' tu'ugyɨ xpojkpɨmaa'kxɨndɨp pøn meets ɨxyąm myiktukmadoop.
39 Ja'ayɨ dø'øn tu'umchɨ nɨdukɨ'ɨyɨ tpojkpɨmaa'kxp pønɨ pøn ja janchją'wɨyɨp ja y'ayuujk, jøts nɨ ja Moisés kyutujk jade'en kyapojkpɨmee'kxy pønɨ pøn ja tpadump.
40 Øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt jøts ka'ap jade'en mjąttɨt są ja Dios kyugajpxy tjaadyąndøø, ku ja yɨde'en wyąndøø:
41 Meets nɨxekpɨ taxekpɨdɨ, pø nɨgyumąąp mee xjąwɨt są n'adø'øtst;
pø ka' xjanchjąwɨdɨt øy ja pøn kugajpxy mjadukmadøøyɨdɨ,
pø jade'en ne'egɨ jøts mdyimgyudɨgø'ødyɨt.
42 Xjats ja Pablo jade'en ttukmadoogɨjxy ja israelɨt jąą'y są ja Dios kyajpxy wyą'ąñ, wɨnets ja myɨgu'uk jap tmøøtpɨdsømnąą jam tsąptøjkjotp. Xjats ku jap pyɨdsømdøø, wɨnets ja Pablo ñɨmąąjyøø pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ, jøts nayɨde'en tnɨgąjpxt nay ja'abɨ ayuujk jadu'ukpɨ poo'kxɨn xøøw.
43 Xjats ɨdø'øn jade'en ñawyą'kxɨdøø jam tsąptøjkjotp, jamts wyɨnaty namay ja israelɨt jąą'y, jøts namay ja abikpyɨ jąą'y midi nayɨde'en tpadundɨp ja israelɨt chɨnąą'yɨn, ja'ats nɨdukɨ'ɨyɨ tpanøjkxtøø ja Pablo ja Bernabé, wɨnets ja ojts yikąjpxwejtɨ jøts yiknɨmaadyøø: “Ejtp ɨdø'øn ja Dios kø'øm xtsøky'ąjtyɨm paty ja Dios amumjoojt ja y'øgyajpxy xpadu-ujnɨyɨdɨt, jøts nɨjuunɨ xkamajtstu'uttɨt.”
44 Xjats ku ja tpąątkojmąą jadu'ukpɨ poo'kxɨn xøøw, ku ja tjanchpatmadową'ąndɨ ja Dios kyajpxy, wɨnets jawaanɨ kyameengɨjxy nɨdukɨ'ɨyɨ ja kąjp.
45 Xjats ku dø'øn ja israelɨt jąą'y jade'en t'ejxtøø, wɨnets ja Pablo yiktamɨ'amą'ąt'ąjttøø ja namay jąą'y jøts yikmɨ'ąmbøktøø, xjats yiknɨmaadyøø ku ja jąą'y nugo twɨndąąy'ąttɨ.
46 Xjats ja Pablo ja Bernabé møk'ampy ojts tmɨgąjpxtɨ, jøts tnɨmaadyøø:
—Meets israelɨt jąą'y, jade'en mjapąąt'atyɨdɨ jøts meets jawyeen myiktukmado'ot ja Dios kyajpxy; ka'ats meets ja xkupøkwą'ąndɨ, jade'en nugo mwą'ąndɨ jøts ka' pyąąt'atyɨ jøts ja Dios y'øy'ąjtɨn xkupøjkɨyɨdɨt, jam øøts ne'egɨ nøjkx ngąjpxwa'kxy mą jaty ja jąą'y kya'israelɨtjąą'yɨdɨ.
47 Kumɨ jade'en øøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm tø x'ane'emy ku yɨde'en wyąąñ:
Tø me nbɨktą'ąky jøts øts n'øgyajpxy n'øy'ayuujk xukmado'ojɨt tukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y,
jøts xnɨjąwɨdɨt sudso'ampy ñɨtso'ok'ąttɨt.
48 Xjats ku dø'øn jade'en tmadoodøø pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ, wɨnets ja yjanchxondąktøø jøts ñawyą'ąñɨdɨ kudam ja Dios kyajpxy janch'øy; jøts nɨdukɨ'ɨyɨ ja' tmɨbøjkøxtøø pøn wyɨnaty ja Dios kø'øm tø tpɨktą'ąky, jøts nɨjuunɨ xøøw ja y'anmɨją'wɨn kyawɨndɨgø'ødyɨt.
49 Jade'en ɨdø'øn jam ojts yikąjpxwa'kxy ja Dios kyajpxy mą jaty ja kąjp jam.
50 Xjats ja israelɨt jąą'dyɨ ojts møøt tkąjpx'øyɨdɨ wɨnąągɨn ja yąą'dyøjk midi ja kąjp tnɨtanaadyɨp, jøts møøt nayɨde'en ja tø'øxyøjktɨ midi ja kąjp jąą'y wɨndsø'jkɨyɨdɨp jøts midi ja israelɨt jąą'y tpaduujnɨdɨp ja yja', ja'ats ja kąjp jąą'y yik'ąmbøjktøø, xjats ja Pablo ja Bernabé ojts yikjemdundɨ yiktedundɨ kunɨm ja tyikpɨdsømdøø ja'abɨ etjotp.
51 Wɨnets ja Pablo møøt ja Bernabé twɨnaptøø ja pu'ux jam tyekyøjxp, jøts jade'en ttuk'ejxtɨt ku jade'embɨ jąą'y ja tka'øyjąwɨdɨ, wɨnets jam ñøjkxnɨdɨ mą ja kąjp txøøwɨ Iconio.
52 Xjats ja Jesús yjanchją'wɨbɨ pøn jap Antioquía tyąndøø, janch ejtnɨ xonɨ ja ñayjąwɨyɨdɨ ku wyɨnaty tø tyatøkɨyɨdɨ ja Espíritu Santo.

14

Sa yjajttøø sa kyubajttøø ja Pablo ja Bernabé jam Iconio

1 Ku ja Pablo ja Bernabé jap yja'ttøø Iconio jøts jam tyøjkidøø tsaptøjkjotp, winets ojts kyajpxwa'kxti møk'ampy jøts may tpabøjktøø, nayide'en ja israelit jaa'y jøts may pøn jaty jam wyinaty midi' ka' y'israelitjaa'yidi.
2 Xjats ja israelit jaa'y pøn tkababøjktip ja Dios kyajpxy, ja'ats t'agajpxidøø pøn ka'israelit jaa'dyi jøts ja tyikwinmaamya'tni ja jaa'y pøn ja Jesús tjanchja'widip.
3 Paty ja ojts tyaa'nidi jeky'ampy ja Pablo møøt ja Bernabé, jøts ku ojts møk tkajpxwa'kxti sa ja Dios Teety ttamidsøjky ja naxwii'ñit jaa'y, winets nay ja' myøk'ajtin møøjyidip jøts milagri'ajtin ttu'undit jøts nayide'en ja ejxpajt tpikta'aktit, paty ja'agøjxp ojts yiknijawi kudam ja yjanchi midi ja kyajpxwa'kxtip, jøts kudam ja Dios Teety xjanchøjkyindi.
4 Jøts ja kajp jaa'y ka'ap ja wyinaty tu'ugyi ja wyinmaa'ndyi, jam wyinaty ja israelit jaa'y yja' jøts ja Jesús yja'ami. Majtsk jøøjp jap wyinaty ja wyinmaa'ndyi.
5 Jøts ja israelit jaa'y kajpxy tundøø møøt pøn ka'ap y'israelitjaa'yidi jøts ñøjkxtøø ma ja kudunktøjk, jamts tkajpx'øyidøø møøt ja kudunk jøts tmi'ambøjktøø tpaga'atswidetwa'andøø ja Pablo møøt ja Bernabé.
6 Kuts ja Pablo ja jade'en tnija'widøø møøt ja Bernabé, xjats ja kyaknøjkxtøø jam Listra jam Derbe, jade'en ja kajp xyøøw midi jam Licaonia etjotp tandip, jøts wine'enin ja abikyajp jam ni'awidity midi jam abiky etjopti,
7 jamts ja tkajpxwa'kxti ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk midi xyiknitso'ok'ajtindip.

Ku ja Pablo jam Listra yika'jch

8 Nay jam ma ja kajp txøøwi Listra, jamts wyinaty chøøni tu'uk ja yaa'dyøjk pakma'at midi wyinaty niwine'enin kyidyimyø'øpy, tyimyjade'en idø'øn ja kye'jxy.
9 Jøts ja pakma'at jaa'y myadøøpy ja' tuki'iyi pøni sa ja Pablo tyikwa'añ, winets ja Pablo twin'ijxy ku yjawi t'ajot'aty ja pakma'at jaa'y ja Dios ku cho'okwa'añ.
10 Winets ojts møk tjanchmigajpxy jøts tnimaay:
—Tatani yø mdeky tiiy.
Jøts ja yaa'dyøjk wya'kukøø tukwo'onji'igyi xjats jade'eñi yø'øbyijky.
11 Jøts ja mayjaa'y t'ejxtøø ku ja Pablo jade'en tyiktsøøjky, winets ja jaa'y yjanchwangaktøø jøts wyandøø:
—¡Tø namajtsk ja Dios xjanchnigidaajkyindi nayide'en ejxim adøm njaa'y'ajtyim!
Tum ja Licaoniit ayuujk kyajpxtip.
12 Xjats wyandaktøø ku Bernabé ja' Dios Júpiter, jøts ja Pablo Dios Mercurio, ja'agøjxp ku ja kya'amay.
13 Xjats ja teety midi jam tump Júpiter chaptøjkjotp kajp'am, ja'ats ojts tyiknijkxy ja tsakaa namajtsk janch xøxy janch pijyi ma ja Pablo møøt ja Bernabé jam wyinatyi; yjanchtawindsø'øgiwyandip ja tsakaa, tyamiyoxwandip ja tsakaa kitu'uk.
14 Ku tnija'widøø ja Jesús kyudanaabyi ja Bernabé ja Pablo jøts yjotmay'oo'kpøknidøø, jøts ja wyet tkøø'tstøø waani ja'agøjxp ku jade'en yikwindsø'øgidi ejxim ja Diosin, winets tyøjkidøø mayjaa'y agujkp jøts møk yide'en wyandøø:
15 —¡Migu'uktøjkti! ¿Tiku jade'en m'adø'øtsti? Pø nay jaa'yts øøts ejxim meedsin, yø' øø nnimimpy jøts mee ndukmado'ot jøts xmajtstu'uttit yø'øbi tunk, ka' yø tyuñ. Pabøjkidi Dios yja' pøn jujky'ajtp, pøn tuki'iyi tyik'øyiyii'ñ ja tsajp jits ja naajx jøts ja mejy, tuki'iyi midi ya naxwiiñ ejtp.
16 Kuwani Dios Teety yujy'aty ku ja naxwii'ñit jaa'y ojts y'øy'adø'øtsti kya'øy'adø'øtsti.
17 Ejtp idø'øn ja Dios Teety ja ejxpajt tjayaky, jøts jade'en yiknijawit pøni pøn idø'øn ja' ku ja janch'øy. Ja'agøjxp idø'øn ja tuu tkejxy, jøts pyidsimy ja moojk ja xøjk midi adøm ndajujky'ajtyim, jøts ejtni xoni nnayja'wandit.

18 Øy ɨdø'øn ja mayjąą'y møk yjayiknɨmaadyɨ, ka' pøn tmadøøy, kuwąnɨ tyimyik'ookwą'ąndɨ ja tsakąą jøts ja Pablo møøt ja Bernabé jade'en yiktawɨndsø'øgɨwyą'ąndɨ ejxɨm ja Diosɨn.
19 Wɨnets ja israelɨt jąą'y wɨnąągɨn jam choo'ndøø Antioquía jøts Iconio, jøts jap yją'ttøø Listra mą ja Pablo møøt ja Bernabé wyɨnaty. Ja'ats ɨdø'øn ja kąjp jąą'y t'agąjpxɨdøø, wɨnets ja kąjp jąą'y y'ąmbøjktøø, jøts ja Pablo yikxon tsąągątstøø. Tyimwyąndɨp ɨdø'øn ja jąą'y jøts ku dø'øn ja wyɨnaty tø ttyimyik'ookti, wɨnets ja t'ukpawejtsnɨdøø, jøts ja kąjp pa'ąm tyiknøjkxtøø.
20 Wɨnets ja jam ñamyujkɨdøø Pablo wyɨndump pøn tjanchją'wɨdɨp ja Jesús, xjats ja Pablo pyɨdɨ'jky jøts wyɨmbijty jadɨgojk nay jam kąjpjotp; wɨnets kyɨmjabom choo'ndøø møøt ja Bernabé, jøts ñøjkxtøø mą kąjp txøøwɨ Derbe.
21 Wɨnets jam ojts tkąjpxwą'kxtɨ sudso'ampy ja Jesús xyiknɨtso'ok'ąjtɨndɨt, mą ojts ñamayɨdɨ pøn ja Jesús yja' tmɨbøjktɨp, jøts ja Pablo ja Bernabé wyɨmbejttøø mą kąjp txøøwɨ Listra, Iconio jøts nayɨde'en Antioquía.
22 Ku ja Pablo møøt ja Bernabé jam yją'jty tu'uk tu'uk ja'abɨ kąjp, wɨnets tkąjpxjot'amøjkɨdøø pøn jaty ja Jesús yjanchją'wɨdɨp, jøts ku Jesús yja' tu'ugyɨ tpaduujnɨdɨt, nayɨde'en yiknɨmaadyøø kuwąnɨ ja ayo'on yikpąąty ku jap ndøkɨwyą'ąnɨnt mą Dios kyutujk, midi ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja tyanɨtanaapy.
23 Jøts ja Pablo møøt ja Bernabé nayɨde'en tpɨktąktøø ja møjąą'dyøjk mą jaty ja tsąptøjk wyɨnaty, jøts ku ja wyɨnaty tø Dios'ajot'ątti tø y'ayuu'ątti, wɨnets ja Dios ja ttagødøjkɨdøø jøts kyunuu'kxɨdɨt, pø tøxɨ ja wyɨnaty tjanchjąwɨdɨ.

Ku ja Pablo møøt ja Bernabé yją'jty jadɨgojk Antioquía jam Siria etjotp

24 Xjats ku ja ñąjxtøø jam Pisidia etjotp, jøts ja yją'jttøø jam Panfilia etjotp.
25 Ojts ja tkąjpxwą'kxtɨ ja Dios kyajpxy jam Perge kąjpkøjxp, jødsnɨm ja ñøjkxtøø jam Atalia.
26 Jamts ja ttatøjkɨdøø bąrkɨ jøts ja ñøjkxtɨ Antioquía, jam kąjpkøjxp mą ja wyɨnaty tø yikugąjpxąągɨdɨ tø yikunuu'kxąągɨdɨ, jøts Dios ja kyunuu'kxɨdɨt ku ja wyɨnaty jade'en ja tyunk tyiktso'ondą'ąktɨ midi ɨxyąm wyɨnaty tø tyik'abąjtɨñɨdɨ.
27 Jøts kuts ja jam Antioquía kąjpkøjxp yją'jttøø, wɨnets ja jam tnąnkñamyujkɨdøø pøn jaty ja Jesús tjanchją'wɨdɨp jøts ja ttamɨmadyąkøjxtøø są jaty Dios ja wyɨnaty tø yikjatyɨdɨ yikubetyɨdɨ ku ja kyunuu'kxyɨdɨ, jøts ja nayɨde'en ttamɨmadyąktøø są Dios wyɨnaty tø yik'awąjtsxɨyɨdɨ nøø' tuu' pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ, jøts ja nayɨde'en ñɨtso'ok'ąttɨt ku ja tjanchjąwɨdɨt ja nwɨndsøn'ąjtɨm.
28 Xjats ja Pablo jøts ja Bernabé jam jeky tyąą'nɨdøø, jeky tmøøtąą'nɨdøø ja jamɨt jąą'dyɨ pøn tjanchją'wɨdɨp ja Jesús.

15

Ku Jerusalén ñamyujkɨdøø ja møjąą'dyøjk

1 Nay ja'abɨ tiempɨ wɨnąągɨn ja jąą'y choo'ndøø jam Judeɨt nąxjotp jøts ñøjkxtøø mą ja kąjp txøøwɨ Antioquía, jam tta'awąnɨbøjkɨdøø ja jąą'y pøn wyɨnaty ja Jesús tjanchją'wɨdɨp, jøts tnɨmaadyɨ ku ja yąą'dyøjk kuwąnɨ yikmo'odɨt ja ejxpajt ñe'kxkøjxp sąmɨ Moisés jekyɨp tyikyø'øy ja y'ana'amɨn, wɨnets ja jade'en yiknɨtso'ok'ątɨdɨt ja Dios.
2 Wɨnets ja Pablo møøt ja Bernabé møk'ampy ojts møøt ñagyajpxyɨdɨ ja jąą'y, jøts ku ka' jade'en y'øyɨ yø'øbɨ wɨnmąą'ñ. Wɨnets ja Pablo ja Bernabé yikpɨktąktøø møøt wɨnąągɨn ja jąą'y jøts jam ñøjkxtɨt Jerusalén, jamts tjąąk'atskąjpx'øyɨdɨt ja'abɨ wɨnmąą'ñ møøt ja'adɨ pøn jaty ja Jesús kyudanaabyɨ'ajtpy, jøts møøt ja møjąą'dyøjktɨ pøn jaty jam møjąą'y'ąjttɨp tsąptøjkjotp.
3 Xjats kyajxtsoo'nɨyɨdøø ja janchją'wɨbɨdɨ jam Antioquía, xjats choo'ndøø jøts jam ñąxtɨ mą ja et txøøwɨ Fenicia jøts Samaria. Jamts tnɨgąjpxtøø tnɨmadyąktøø, jøts ku namay ja jąą'y wyɨnaty tø tmajtstutnɨdɨ ja møjąą'chɨnąą'yɨn pøn jaty ka'israelɨt jąą'dyɨ,

jøts tpabøjktøø tu'ugyi ja Dios yja'. Xjats ja yjanchxondąktøø ja myigu'uktøjk ku ja jade'en tniją'widøø ja'abi ayuujk.

4 Kuts yją'ttøø ja Pablo møøt ja Bernabé jam Jerusalén, winets ojts kyąjpxpøø'kxyidi ja mayjąą'y jøts ja Jesús kyudanaabyi møøt ja møjąą'dyøjkti. Xjats ja tnigąjpxti tnimadyąkti są ojts ja Dios møk tyukpudøkiyidi pøn ka'israelit jąą'dyi.

5 Xjats winąągin ja fariseit jąą'y pøn wyinaty ja Jesús yja' tpaduujnidip, wyą'kukidøø jøts wyąndøø:

—Kuwąni yø tpaduujnidit Moisés kyutujk pøn ka'israelit jąą'dyi øy yø Jesús yja' yjayikpaduñ, jøts kuwąni ejxpajt yikmo'odit ñe'kxkøjxp.

6 Winets jadigojk ñamyujkidøø ja Jesús kyudanaabyi jøts ja møjąą'dyøjkti sudso'ampy yikąjpxwimbett yik'adsojimbett.

7 Tø wyinaty jeky tkąjpx'øyidi, jøts ja Pedro tyanaagyukiyii'ñ jøts tnimąąy:

—Meets migu'uktøjkti, mee mnija'wip jøts ku øts ja Dios jekyip xwiwich, jøts øts ndukmado'ot ja jąą'y pøn ka'israelit jąą'dyi, sudso'ampy ja nwindsøn'ąjtim xpojkpimaa'kxindit jøts ja tmibøktit.

8 Wą'ąts ja Dios t'ixy są jadu'uk jadu'uk nwinmąą'yindi, jøts yide'en'ampy yiknijąwi ku Dios ja tø kyupikyidi ja'abi jąą'y, ku tø tyuktatøkiyidi ja y'Espíritu Santo nayide'en ejxim adøm ojts xmø'øyim ja kunuu'kxin.

9 Ka'ap ja Dios pøn ttsøky tkatsøky, tyumkupijkpy ja' wan tpøni, ka'ap ja t'ixy wan pøn t'israelitjąą'yi uk wan pøn tka'israelitjąą'yi, patyts ja nayide'en tø yikpojkpimaa'kxti pøn ka'israelit jąą'dyi ku ja tø tjanchjąwidi.

10 Migu'uktøjkti, ¿tiku xmimaydi xmidąjti pøni są ja Dios tø tpiktą'ąky, jøts ja' xapąątti pøn ja Jesús tjanchją'widip? ¿Tiku kawinąąk winmąą'ñ xaguwąąnidi? Nika'ats adøm ja ka'pxy n'ukpaduu'na'andi, ni ja n'apteety'amøj adøm ja ka'pxy tø tka'ukpaduunidi.

11 Pø ka'axi jade'en y'øyi, njanchją'wa'amp adøm ja' ku ja Jesús xyiknitso'ok'ąjtyindi kyø'ømdsøky, nayide'en sąm ja' pøn ka' y'israelitjąą'yi.

12 Xjats niduki'iyi y'amongøxtøø, jøts tpatmadoodøø ku ja Pablo jøts ja Bernabé tnimadyą'ąkti są ja Dios møk pyudøjkiyidøø, ku ja myilągritundi jøts ja Dios y'ejxpajt tpaduujnidøø ja' y'etjotpti pøn ka'israelit jąą'dyi.

13 Ku ja Pablo jøts ja Bernabé kyąjpx'abąąjttøø, jøts ja myigu'uk midi Jacobo txøøw'ąjtmip, ja'ats wąąn:

—Meets migu'ukti, ukmadowdi waani:

14 Tø ja Simón Pedro tjanigajpxy sudso'ampy ja Dios tø tmø'øy ja may'ąjt myiduk'ojk pøn ka' y'israelitjąą'yidi, jøts ku ja Dios ja nayide'en t'u'nk'aty t'una'jk'aty ja'abi jąą'dyi.

15 Kuwąni ixyąm jade'en yjaty kumi jade'en ja Dios kyugajpxy ojts tjaadyañ, ku ja Dios yide'en wyąąñ:

16 Wimbejtkojmip øts jadigojk, jøts nbiktą'ąkt nayide'en sąm y'ijty ja David tjagyepy ja kutujk;
jøts øts nja' niduki'iyi xpaduujnidit pøn ka'israelit jąą'dyi,
17 jøts niduki'iyi ja nąxwii'ñit jąą'dyi pøn jaty ø nja'ajtpy.
18 Jade'en idø'øn wyąąñ ja nwindsøn'ąjtim Dios, pøn tyuknija'wiyii'ñ yø'øbi winmąą'ñ jekyip.

19 Xjats ja Jacobo tjąąknøjmi ja jąą'y jøts wyąąñ:

—Ka' nugo xmigąjpxtit pøn ka'ap y'israelitjąą'yidi, pøn ja Jesús yja' tu'ugyi tpadunwąjnidip, pøn tø tmajtstutnidi ja myøjąą'chinąą'yin.

20 Øy'ąjtp ja nøky ngajxindit, jøts ja'ayi ndukmadoo'indit jøts kidi ja ttsu'utsti midi ja tsąmaxąn yiktawindsø'jkip, jøts nayide'en ka'ap ja ñiyąą'y ñidø'øxy ñabyøjkxidit, jøts nayide'en ka'ap ja jiyujk tsu'uch ttsu'utstit midi ka' tyaxy, jøts midi yuktsumy'oo'kp, jøts nayide'en ka'ap ja ni'jpy tjøø'kxtit.

21 Wan yø'øyɨ, pø jaayɨmts ja Moisés kyutujk xyumɨyikąjpxwa'kxy, ti mągąjp ja
kya'ukyiknɨgajpxy mą jaty ja tsąptøjk jam, ejtpts ja yiknɨgąjpx'ity wɨmboo'kxɨn xøøw.
22 Wɨnets ja Jesús kyudanaabyɨ møøt ja møjąą'dyøjktɨ jøts nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty
tjanchją'wɨdɨp ja Jesús, jats ñawyɨwejtsɨdɨ namajtsk ja jąą'y pøn tmøødɨdøø ja Pablo jøts
ja Bernabé jam Antioquía. Ja'abɨ jąą'y midi yikwɨndsø'jkɨy'ejttɨp, tu'uk txøøwɨ Judas
Barsabas jøts jadu'uk txøøwɨ Silas,
23 ja'ats tmɨnøjkxtøø ja nøky jøts yɨde'en ja nøky wyą'ąñ:
"Øøts ɨdø'øn ja' pøn jaty ja Jesús kyudanaabyɨ'ajtpy, møøt ja møjąą'dyøjktɨ jøts nɨdukɨ'ɨyɨ
ja nmøøtjanchją'wɨbɨdɨ, øøts ɨdø'øn ja kąjpxpoo'kxɨn nguejxpy, ngąjpxpøø'kxpy øøts
nɨdukɨ'ɨyɨ ja nmøøtjanchją'wɨbɨdɨ pøn ka' y'israelɨtjąą'yɨdɨ, pøn jam tsɨnaadyɨp Antioquía,
jøts jam Siria, jøts nayɨde'en Cilicia.
24 Tø øøts nnɨjąwɨ ku wɨnąągɨn yą'ɨt jąą'y ojts ñøjkxtɨ mą meets jam, jøts ojts
nugo myikwɨnmaamyą'ądyɨdɨ, ku jade'en mnɨɨ'mxyɨdɨ jøts ku kuwąnɨ ja mixyunąjk
yikmo'odɨt ja ejxą'ąn ñe'kxkøjxp, jøts ku kuwąnɨ ja Moisés kyutujk xpaduujnɨdɨt.
Mɨgu'uktøjk, kidi øødsɨpts ja jade'en ngajpxmyøøpy.
25 Paty øøts yikxon ngąjpx'øyɨ, jøts øø nbɨktą'ąky namajtsk ja kugajpxy midi mee
m'ats'ejxɨyɨp, ja'ats myøødɨdɨp ja Pablo jøts ja Bernabé pøn øøts ndsøky'ajtpy,
26 jøts pøn tø tyimñadyamɨyoxɨyɨ amumjoojt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús.
27 Yą'ąt øø nguejxpy midi txøøw'ąjttɨp Judas jøts Silas, jøts møøt m'ukmadyą'ąktɨt jøts
mdukmadowɨyɨdɨt yą'ąt tukɨ'ɨyɨ.
28 Tø ja Espíritu Santo t'øyjąwɨ, nayɨde'ents øøts, jøts ka'ap meets mayjøøjp ja wɨnmąą'ñ
nmø'øy, øy ku yą'ąt xpadu'undɨt:
29 ka' xtsu'utstɨt midi ja tsąmaxąn tø yiktawɨndsø'øgɨ; jøts nayɨde'en ka'ap ja nɨ'jpy
xjøø'kxtɨt, ka' xtsu'utstɨt nayɨde'en o ti jɨyujk midi yiktsumy'oo'kp, nayɨde'en ka'ap ja
mnɨyąą'y mnɨdø'øxy mnabyøjkxɨdɨt. Pønɨ mbadundɨp yø'øbɨ wɨnmąą'ñ, tsuj mduu'bąąttɨt
meets jade'en. Yø'øbɨ ana'amɨn øø nguejxpy, Dios mgunuu'kxɨdɨp."
30 Xjats choo'ndøø ja kunøky jøts ñøjkxtøø jam Antioquía. Wɨnets ñamyujkɨdøø ja jąą'y
pøn ja nøky yiktanɨgaxtɨp jøts yikømøødyøø.
31 Ku ja tpa'ejxtøø, jøts yjanchxondąktøø ku jade'en ja wɨnmąą'ñ yikmo'odɨ.
32 Kumɨ yjąjttɨp wyɨnaty nayɨde'en ja Judas ja Silas sudso tkąjpxwą'kxɨdɨt ja Dios
kyajpxy. Xjats ttukją'gyukɨdøø, jøts ja janchją'wɨbɨdɨ yjanchxondąktøø ku ja jade'en
kyąjpxjot'amøjkɨyɨdɨ.
33 Ku jap waanɨ y'uktąą'nɨdøø, wɨnets ojts tja'ukmɨnawya'kxyɨdɨ ja myɨgu'uk, ojts ja
y'ukmø'øñɨyɨdɨ ja kąjpxpoo'kxɨn jøts ja Dios kyunuu'kxɨdɨt, jøts nay jam wyɨmbejtɨ mą
jam choo'ndøø.
34 Xjats ja Silas wyɨnmąąy, wɨnets ja jam tyąąñ.
35 Nayɨde'en ja Pablo jøts ja Bernabé jap tyąąndøø Antioquía, namay ja myɨgu'uktø
møøt, yik'ɨxpøjktøø tkąjpxwą'kxtøø ja Dios kyajxpy.

Ku ja Pablo myɨmajtsk ojk chøø'ñ kąjpxwą'kxpɨ

36 Tø wyɨnaty ja tiempɨ waanɨ ñąxkojmɨ ku ja Pablo tnɨmąąy ja Bernabé, jøts wyąąñ:
—Wan tjąą'myɨm jadɨgojk jam magyąjp mą jaty ja Dios kyajpxy tø nmɨwɨdijtyɨm, jamts
nmɨgu'uktøjk n'ats'ejxɨnt są jam yjątɨ kyubattɨ.
37 Xjats ja Bernabé twąąwą'ąñ tu'uk ja jąą'y pøn txøøw'ąjt Juan Marcos;
38 ka'ats ja Pablo ja twɨnjąwɨ jøts ja' tmøødɨt, kumɨ tø ja jam wyɨnaty t'ukyiktañ mą et
txøøwɨ Panfilia, ka'ap ja wyɨnaty tyikyø'øy ja Jesús kyajpxy.
39 Xjats ñagyąjpxɨdɨ jeky ja Pablo møøt ja Bernabé, ka' ja wyɨnmąą'ñ y'uknabyąjtnɨyɨdɨ
jøts jade'eñɨ ñawyą'kxɨnɨyɨdøø; wɨnets ja Bernabé tmøødɨyɨɨ'ñ ja Marcos, jøts tyøjkɨdøø
bąrkɨjøtpy jøts ñøjkxtɨ mą et txøøwɨ Chipre,

40 xjats ja Pablo ojts twąąjɨ'ɨky ja Silas. Jøts ja janchją'wɨbɨdɨ ñɨmąąjyɨyøø: “Nøjkx møøt ja Dios, Dios mgunuu'kxɨdɨp.”
41 Xjats ja choo'ndøø, jøts ñąjxtøø mą et txøøwɨ Siria jøts Cilicia. Jamts tkąjpxjot'amøjkɨdøø mą jaty ja tsąptøjk jam wyɨnaty.

16

Ku ja Timoteo tjamyøøt'ąjty ja Pablo møøt ja Silas

1 Xjats jam yją'ttøø mą kąjp txøøwɨ Derbe jøts Listra. Jamts tpąąttøø tu'uk ja janchją'wɨbɨ, Timoteo ja xyøøw. Ja tyąąk, israelɨt jąą'y ja' jøts yjanchją'wɨp ja Jesús ja'; jøts ja tyeety, griegɨt jąą'y ja'.
2 Ja mixy Timoteo janchtsojkɨp ja janchją'wɨbɨdɨ pøn jap wyɨnaty tsɨnaadyɨp Listra jøts Iconio.
3 Xjats ja Pablo tmøødɨwyą'ąñ ja Timoteo jøts pyudøkɨyɨt, jøts ja Pablo wyɨnmąąy jøts ku kuwąnɨ jawyeen yikmo'ot ja ejxpajt ñe'kxkøjpx, jøts kidi y'ejxmą'ądyɨdɨ ja israelɨt jąą'y ku jam yją'ąttɨt ja' y'etjotptɨ, wą'ąts ja wyɨnaty tnɨjąwɨdɨ ku ja Timoteo tyeety ka' y'israelɨtjąą'yɨ.
4 Xjats choo'ndøø ñąjxtøø mą jaty wyɨnaty ja kąjp jam. Jamts tnɨgąjpxtɨ tnɨmadyą'ąktɨ ja janchją'wɨbɨdɨ, jøts t'uktukmadoodøø ti jaty wyɨnaty tø tkąjpx'øyɨdɨ ja Jesús kyudanaabyɨ møøt ja møjąą'dyøjktɨ jam Jerusalén, jøts sudso'ampy ja jąą'y øy tsuj yjąą'y'ąttɨt pøn ka' y'israelɨtjąą'yɨdɨ.
5 Xjats tu'ugyɨ ja wyɨnmąą'ñ tpɨktąknɨdøø amumjoojt ja janchją'wɨbɨdɨ, mayɨ'adøtstɨp ja jabom jabom.

Ku ja Pablo ojts t'ixy agumąą'yjøtpy tu'uk ja Macedoniɨt jąą'y

6 Xjats ja Pablo møøt ja Silas jøts ja Timoteo choo'ngojmɨdøø, jøts kumɨ ka'ap ja Espíritu Santo ojts tyikutuky jøts jam ñøjkxtɨt kąjpxwą'kxpɨ mą et jam txøøwɨ Asia, wɨnets jam ñąjxtøø mą et txøøwɨ Frigia jøts Galacia,
7 jøts jam yją'ttøø tsąwą'ąn'ąm mą et jadu'uk txøøwɨ Misia, jam wyɨnaty yjatøkɨwyą'ąndɨ mą et jadu'uk txøøwɨ Bitinia, nɨka' ja Espíritu wyąąñ jøts jam tyøkɨdɨt.
8 Wɨnets ttayø'øñąxtɨ yøñ'ampy ja Misia y'et ñąąjx, jøts jam kyɨdąktøø jam mejy'ąm mą tu'uk ja kąjp txøøwɨ Troas.
9 Jamts ja Pablo koots twɨngumąąy tu'uk ja Macedoniɨt jąą'y, wɨndanąąjyɨp tam ja jąą'y jøts yjanchmɨnuu'kxą'ągɨyɨ, jøts ñɨɨ'mxɨyɨ: “Tun ja may'ąjt, nąx jam mą ja Macedonia et, pudøjkɨk øøts.”
10 Xjats ku ja Pablo jade'en kyumąąy, wɨnets øø nnay'a'ejxɨyøø jøts øø ndsøø'ñ. Øts ɨdø'øn Lucas pøn yą'ąt nøky tjaapy, øts ɨdø'øn ja nayɨde'en nmøøtsøø'n, jøts øøts ojts nnijkxy jam Macedoniɨt etjotp. Nją'gyujkɨp øøts wyɨnaty ku øøts ja Dios xwąądsøy, jøts øøts jam nøjkx ngąjpxwa'kxy ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky midi xyiknɨtso'ok'ąjtɨndɨp.

Są yjajttøø są kyubajttøø ja Pablo møøt ja Silas jam Filipos

11 Wɨnets øø ndøjkɨyɨɨ'ñ bąrkɨjøtpy, jøts øø tɨɨy nnijkxy jam mejy agujkp mą ja nąąjx lii'nɨm txøøwɨ Samotracia, jøts kyɨmjabomnɨm øøts ja mejy ndanąjxy jøts øøts jam nją'jty Neápolis.
12 Jam øø ndsøø'ñ tekyjø'øm, jøts øø nnijkxy mą kąjp txøøwɨ jadu'uk Filipos, ja' midi ja romanɨt jąą'y kø'øm pyɨktąktøø. Møj kąjp ɨdø'øn ja', nɨmą ja kąjp jam jade'en wɨngon kyamøjɨ. Jam øøts kawɨnąąk xøøw n'uktąą'nɨyɨɨ'ñ.
13 Jamts øø ngąjpɨdsømnąą poo'kxɨn xøøw et, jøts øøts jam nnijkxy møj nøø wɨndump mą ja jąą'y kuwąnɨ ejtp ñøjkxtɨ Dios'ajot'ąjtpɨ. Jamts øø n'ɨxąąjky, xjats øø ndukmadøøy ja Jesús kyajpxy ja tø'øxyøjktɨ pøn jam wyɨnaty tø ñamyukyɨdɨ.
14 Jamts ja tø'øxyøjk pøn txøøw'ąjtp Lidia, pøn tsoo'mp jam Tiatira kąjpjotp; wetoo'kk ja tyunk'ajtpy, tum ja øybɨ tsuu'nk wet ɨdø'øn ja tyøø'kpy. Ja'ats ɨdø'øn ja Dios

tjanch'ajot'ą̈jtp, jøts nwɨndsøn'ą̈jtɨm ja yikwɨnmą̈ą̈'nbyą̈ą̈jtɨyøø jøts tjanchjąwɨt są̈ jaty ja Pablo wyą̈ą̈ñ.

15 Xjats ojts ñøbety møøt ja myɨgu'uk, wɨnets øø xmɨnuu'kxą̈ą̈jky jøts wyą̈ą̈ñ:

—Tundɨ may'ą̈jt jąą̈'mɨndɨp øts ndøjkjøtpy, jap m'atsją̈'ą̈dą̈'ą̈ktɨt pønɨ mjanchwąmp meets jøts ku øts nwɨndsøn'ą̈jtɨm kyajpxy tø njanchpaduujnɨyɨ.

Xjats øø kuwą̈nɨ xyiktą̈ą̈ñ.

16 Wɨnets yɨde'en yją̈jty ku øø wyɨnaty nnijkxy mą̈ ją̈ą̈'y jam Dios'ajot'ą̈ttɨ, xjats øø nmɨnabyą̈jtɨyɨ tu'uk ja kiixy midi wyɨnaty xɨmaapy, ja mɨku' wyɨnaty myøøt'ijtpy, ane'emy ɨdø'øn ja y'ity. Ku ja jade'en myɨxɨmay janchnɨmeenbyøjkɨyɨp ja wyɨndsøn ja' pøn ja y'ijty ana'amɨyɨp.

17 Ja'abɨ kiixy øø xpawɨdejtøjkɨñą̈ą̈, xjats ojts møk yjanchwą̈'ą̈ñ jam mayją̈ą̈'y agujkp:

—Yą̈'ą̈tpɨ ją̈ą̈'y møk tjanchmɨdundɨp ja Dios midi jap tsą̈jpjøtpy, yø' tką̈jpxwą̈'kxtɨp ja Dios kyajpxy są̈ ja xyiknɨtso'ok'ą̈jtɨndɨt.

18 Ku jade'en pyawɨdejtɨyɨdøø kawɨnąą̈k xøøw, xjats ja Pablo møk y'adsipyɨyɨ jøts t'ejxɨmbijty, jøts tnɨmą̈ą̈y ja mɨku' midi ja kiixy wyɨnaty myøøt'ajtpy:

—Jesús myøk'ą̈jtɨngøjxp mets mɨku' majtstu'ut yø kiixy. ¡Pɨdsøm!

Xjats ja mɨku' tmajtstuujty nay jatyɨ.

19 Ku ja kiixy ja wyɨndsøn tja'ejxnɨdɨ ku tø ja wyɨnmą̈ą̈'ñ tyɨgą̈tsnɨ, ku ka'ap ja kiixy y'ukmeenbyøjknɨ, wɨnets ja Pablo jøts ja Silas yikmą̈tstøø, jøts yiknøjkxɨdøø kudunk wyɨndump jam møj mą̈ą̈yjotp.

20 Ku jam yikją̈'jtɨdøø tɨɨdyumbɨ wyɨndump jøts ja tnɨmaadyøø:

—Yą̈'ą̈t jąą̈'dyɨ, israelɨt ją̈ą̈'y yø'ødɨ, møk øøts xjanch'adsipy yą̈ ką̈jpjøøjty,

21 ku ja kyø'ømdsɨnąą̈'yɨn øøts kuwą̈nɨ xukpadunwą̈'ą̈ñ midi øø ka' njanch-jagupøkwą̈'ą̈ñ, jøts ja'abɨ tsɨnąą̈'yɨn ka'ap øøts ja nnɨją̈wɨ. Abiky øøts, romanɨt ją̈ą̈'y øøts.

22 Xjats ja mayją̈ą̈'y yjanchpɨdø'køjxtøø, jøts ja tɨɨdyumbɨdøjk t'ana'amdɨ ja ją̈ą̈'y jøts wan tyiknɨjandɨ tyik'ɨxjandɨ, jøts wan ja nawyopɨ t'ukupøktɨ namajtsk ja Pablo møøt ja Silas.

23 Xjats ku yikwojp'abą̈ą̈jtɨdøø, wɨnets ja tyiknøjkxtøø puxøjkjotp, jøts ja t'ana'amdɨ ja puxøjk adsɨnaabyɨ jøts tnɨmaadyɨ jøts waanɨ ttyimjaty'ejx'etɨt.

24 Ku ja puxøjk adsɨnaabyɨ jade'en ojts yik'ane'emy, wɨnets tyiktøjkɨyɨɨ'ñ jøts kawɨnąą̈k puxøjk'ą̈ąw ojts tyiknaxy, jødsnɨm ojts yiknɨ'agɨɨbyattɨ jam okp. Ku jade'en jam yikpɨktą̈ktøø, wɨnets ojts ja kipy yiktanąxkø'ødɨ ja tyeky kadenɨ møøt.

25 Xjats ja Dios'ajot'ą̈jttøø jøts t'øødøø ja Dios kyajpxy jap puxøjkjøtpy, møk ja Dios ja tją̈'myajtstøø. Tsuu'mɨwyąmp wyɨnaty ku ja Dios jade'en t'ajot'ą̈jttøø, jøts ku ja myɨbuxøjk ją̈ą̈'y ja nugo pyatmadøyɨdɨ.

26 Xjats ku chuu'mɨyɨɨ'ñ, wɨnets ja ujx møk yjanchmiiñ, wɨnets ja puxøjk møk yjan-tyimy'adɨɨjch. Jøts ja puxøjk'ą̈ąw tukɨ'ɨyɨ y'axetutkøjxnąą̈, jøts ja puxøjk ją̈ą̈'y pyaktsum nayɨde'en wyɨnąkøjxtøø.

27 Xjats ja puxøjk adsɨnaabyɨ ojts ñɨwijy, jøts ja t'ejxpą̈ą̈jty ja pyuxøjk'ą̈ąw jøts kudam ja wyɨnaty tø y'awą̈tskøxnɨ, xjats ja jade'en wyɨnmay tø ja puxøjk ją̈ą̈'y tijy pyɨdsømgøxnɨdɨ, wɨnets ja yønchujx ja tju'jty jøts ja kø'øm ñą̈nky'ookwą̈'ą̈ñɨyɨ.

28 Xjats ja Pablo ojts t'ejxpą̈ą̈ty ja puxøjk ejx'ejtpɨ ku ja wyɨnaty jade'en ñadyunwą̈'ą̈ñɨyɨ, xjats tnɨmą̈ą̈y:

—Kidi jade'en mnadyuñɨyɨ, ka'ap øø ngue'eky, tum ɨxyą̈p øøts nɨdukɨ'ɨyɨ.

29 Xjats ja puxøjk ejx'ejtpɨ t'amɨdøøy ja ją̈j jøts ja ojts pujtp tyøkɨ jap puxøjkjøtpy. Xjats ja yjanchmɨbejpnɨ jøts ja ojts ñagyuxendyą̈'ą̈gyɨ jam Pablo tyekyjø'øm jøts ja Silas.

30 Xjats ja tyikpɨdsɨɨmy jøts tyiktɨɨy, yɨde'en ja tnɨmą̈ą̈y:

—Mɨgu'uktɨ, ¿ti ø ndu'ump, sudso'ampy ø nnɨtso'ok'ą̈tt?

31 Xjats ja Pablo møøt ja Silas ojts t'adsojɨmbettɨ, xjats tnɨmaadyøø:

—Møjąwɨ amumjoojt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo, jøts myiknɨtso'ok'ątɨyɨdɨt nɨdukɨ'ɨyɨ møøt ja m'u'nk møøt ja mnɨdø'øxy.

32 Xjats ja Pablo jøts ja Silas ttukmadoodøø ja Dios kyajpxy ja puxøjk adsɨnaabyɨ møøt nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty ja jam wyɨnaty tyøjkjotp myøøtsɨnaapy.

33 Nay jatyɨts ja puxøjk adsɨnaabyɨ tyikwąjtsøø ja Pablo jøts ja Silas chaachɨ, wɨnets ñøjkxtøø nøbajtpɨ nɨdukɨ'ɨyɨ møøt ja y'u'nk jøts ja ñɨdø'øxy.

34 Wɨnets ja puxøjk adsɨnaabyɨ twąąy kaabyɨ jap tyøjkjøtpy, janch øy janch tsuj wyɨnaty ñayją'wɨñɨdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ møøt ja y'u'nk ja ñɨdø'øxy, kumɨ tø ja wyɨnaty ja Dios tjanchjąwɨdɨ.

35 Xjats kyɨmjabom'ąjty, wɨnets ja tɨɨdyumbɨdɨ ttanɨguejxy ja kyugajpxy ja puxøjk adsɨnaabyɨ, jøts ku ja' tyikutuky jøts tyik'awą'ątspɨdsømnɨt ja Pablo jøts ja Silas.

36 Xjats ja puxøjk ejx'ejtpɨ tnɨmąąy ja Pablo:

—Tø n'atsyik'ane'emy, ja tɨɨdyumbɨtøjk kø'øm ja kyajpxy tkajxtɨp jødsɨk meets jadi'iñɨ nyikpɨdsømnɨt; nøjkxnɨdɨts jotkujk, tø mee m'awą'ątspɨdsømnɨ.

37 Xjats ja Pablo ka' tkupiky, wɨnets tnɨmąąy ja kugajpxy:

—Nayɨ romanɨt jąą'y øøts, tiku øøts jade'en nyiktuñ jøts ku øøts jade'en mayjąą'y agujkp nyikwøpy, nɨka'ap øø nyiktɨɨdyuñ jøts jatyɨ øø nugo nyikpɨktą'ąky puxøjkjøtpy; ¿sudso'ampy øøts ndejɨnt ayu'uch jadi'iñɨ nyikmajtstu'utwąnɨ? ¡Ka' y'øyɨ! Wan ja kø'øm tmendɨ ja tɨɨdyumbɨdɨ jøts øøts xyikpɨdsø'ømt.

38 Jøts ja kugajpxy wyɨmbejtnɨdøø, jøts ttukmadoodøø ja tɨɨdyumbɨ są ja Pablo ja kajxpy t'adsojɨmbijty, wɨnets ja tɨɨdyumbɨ yjanchø'økɨñɨdɨ ku tnɨją'wɨdøø jøts kudam ja Pablo jøts ja Silas nayɨde'en romanɨt jąą'yɨdɨ.

39 Wɨnets ja kudunktøjk tnɨnøjkxtøø t'atsmɨnuukxąktøø ja Pablo møøt ja Silas. Xjats tyikpɨdsømdøø jap puxøjkjøøjty, jøts møk tnɨmaadyøø:

—Tun may'ąjt pɨdsømdɨ yą waanɨ kąjpjøøjty.

40 Xjats ja pyɨdsømdøø puxøjkjøtpy, jøts ñøjkxtɨ mą ja Lidia tyøjk, jamts ja tmɨnabyąjtɨdøø ja myøøtjanchją'wɨbɨdɨ, kuts ja tkąjpxjot'amøjkɨdøø, wɨnets ja choo'nɨdøø.

17

Ku ja Tesalonikɨt jąą'y yjanch'ąmbøjktøø

1 Xjats ku jam choo'ndøø, jøts ñąxtøø mą kąjp txøøwɨ Anfípolis jøts nayɨde'en Apolonia, majtsk ja kąjp ttanąxtøø jøts jam yją'ttøø møj kąjpjotp midi txøøw'ąjtp Tesalónica, jam wyɨnaty ja tsąptøjk.

2 Wɨnets ja Pablo tyøjkɨdøø kąjpxwą'kxpɨ jam tsąptøjkjotp, sąyɨm ja ttuñ øy mądsoo mą jaty ja wyɨdity, tɨgøøk samąnɨ jam tyik'ɨxpɨjky ja jąą'y wɨmboo'kxɨn xøøw.

3 Yɨde'en ja ojts ttuk'ɨxpiky pønɨ są ja Dios Teety kyajpxy ojts yikjaadyañ, jøts kuwąnɨ mye'ent ja yiknɨtsokpɨ, jøts kuwąnɨ y'ayo'ombąątt jøts y'oo'kɨmbąątt, jøts kuwąnɨ yju-jkpyøkt jadɨgojk. Yɨde'en ɨdø'øn ja wyą'ąñ:

—Jade'en ja Jesús yjąjty midi mee ndukmadøøpy, nay ja' ja Dios Teety kyejxpy yiknɨtsokpɨ.

4 Ku ja Pablo ja ɨxpøjkɨn jam jade'en t'ukyiktąndøø, wɨnets ja israelɨt jąą'y wɨnąągɨn tmɨbøjktøø, jøts ja møøt ñabyøjknɨyɨdøø ja Pablo jøts ja Silas, jøts nayɨde'en namay ja griegɨt jąą'y pøn ja Dios Teety twɨndsø'jkɨdɨp. Nayɨde'en namay ja griegɨt tø'øxyøjk tmɨbøjktɨ pøn jam wɨndsø'øgɨ'ejttɨp.

5 Wɨnets ja israelɨt jąą'y nɨdukɨ'ɨyɨ y'ąmbøjktøø pøn jaty ja Pablo kyajpxy y'ayuujk tkagupøjkxɨdɨp, ja'ats twąąmuktøø ja ka'øybɨ jąą'y pøn jap nugo wɨdejttɨp kąjpjøtpy. Xjats nugo wyɨdejtnɨbøjkɨdøø jøts ja jąą'y tu'uk tu'uk tyik'ąmbøjktøø. Wɨnets yją'ttøø tu'uk ja jąą'y tyøjkjøtpy pøn txøøw'ąjtp Jasón, xjats awą'ąn'ampy tyøjkɨdøø tøjkjotpy tąjpɨ kąą'pɨ. Ja Pablo jøts ja Silas ja' ɨdø'øn jade'en yik'ɨxaadyɨp jøts tyikpɨdsømwą'ąndɨ jøts ja tyiknøjkxtɨt mayjąą'y agujkp.

6 Kumɨ ka'ap ja tpa̱a̱ttɨ jap tøjkjøtpy, wɨnets ja tma̱tstøø ja kudøjk møøt ja myøøtjanchja̱'wɨbɨdɨ, xjats tpawetstøø tpakoo'tstøø, kudunk wyɨndump tyiknøjkxtøø, xjats ja Pablo jøts ja Silas yikxɨguya̱xtøø, jøts jade'en wya̱ndøø:

—Ja'abɨ ja̱a̱'y pøn wɨdejttɨp jøts tukɨ'ɨyɨ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y tyikwɨnma̱a̱'nmya̱tkøxtɨ, tønɨm ja ya̱ nayɨde'en yja̱'tmɨdɨ,

7 jøts ya̱'a̱t Jasón ja tø tyikja̱'ada̱'a̱ky tyøjkjøtpy. Yø'øbɨ ja̱a̱'y tukɨ'ɨyɨ y'ɨxwetswa̱ngøjxtɨp ja møj wɨndsøn César kyutujk midi adøm nga̱jp xnɨtana̱a̱jyamp. Jade'enxɨ wya̱'a̱ndɨ ku ja ja møj wɨndsøn jadu'uk pøn txøøw'a̱jtp Jesús.

8 Ku ja tmadoodøø ja ja̱a̱'y møøt ja kudunktøjk, wɨnets nɨdukɨ'ɨyɨ yjanch'a̱mbøjktøø.

9 Xjats ja Jasón kuwa̱nɨ tmøøy ja meeñ ja kudunk jøts ja yikmajtstu'uttɨt; jøts yiknɨmaadyøø ku kuwa̱nɨ tyimbyɨdsø'ømdɨt ja Pablo møøt ja Silas jam ka̱jpjotp jawyeen, jaanɨmts ja myeeñ ja jadɨgojk wyɨmbett. Wɨnets jade'en yikmajtstuttøø møøt ja myɨgu'uk.

Sa̱ yja̱jttøø sa̱ kyubajttøø ja Pablo møøt ja Silas jam Berea

10 Xjats nay jatyɨ koots ja Pablo møøt ja Silas ja myøøtjanchja̱'wɨbɨ kyajxtsoo'nɨdøø jøts jam ñøjkxtɨ ma̱ ka̱jp txøøwɨ Berea. Ku jam yja̱'ttøø wɨnets nay jatyɨ ñøjkxtɨ jam tsa̱ptøjkjotp.

11 Yujyts ja ne'egɨ yja̱a̱'y'a̱ttɨ ja'abɨ israelɨt ja̱a̱'dyɨ, ka'ap ja tyimyjade'enɨdɨ sa̱m ja'adɨ pøn jam tsɨnaadyɨp Tesalónica. Chojktɨp ja øy wɨne'en tmado'odɨt ja Jesús y'øgyajpxy y'ømyadya̱'a̱ky, jøts ja ejtp wɨnjabom txumɨ'ejxtɨ ja nøky ma̱ ja Dios kyajpxy jap yja̱'a̱yɨ, pønɨ tɨy janch ɨdø'øn ja' sa̱ ja Pablo ja ñɨɨ'mxyɨdɨ.

12 Xjats ja namay tja̱a̱'gyukɨdøø jøts tmɨbøjktøø, jøts nayɨde'en namay ja griegɨt ja̱a̱'y tpabøjktøø pøn ana'amdɨp, ja ya̱a̱'y ja tø'øxy.

13 Xjats ku ja israelɨt ja̱a̱'y pøn jam tsɨnaadyɨp Tesalónica tnɨja̱'wɨdøø ku wyɨnaty ja Pablo tka̱jpxwa'kxy nayɨde'en ja Dios kyajpxy jam Berea, wɨnets ñøjkxtɨ ja israelɨt ja̱a̱'y jam Berea, jøts jamts ja̱a̱'y nugo tyikjot'a̱mbøjktøø.

14 Jøts ja Pablo ja janchja̱'wɨbɨdɨ jatyɨ kyajxtsoo'nɨyøø jøts ja ñɨjkxy jam mejy'a̱m, xjats ja myɨgu'uk japyɨ t'ukyiktja̱a̱na̱a̱ midi txøøw'a̱jttɨp Silas jøts Timoteo.

15 Xjats ja Pablo yikjamyøøt'a̱jty jøts tmøødɨdøø jagamba̱a̱t ma̱ ka̱jp txøøwɨ Atenas. Xjats ja Pablo tkajxjɨmbity ja ayuujk jøts ñøjkxtɨt ja Silas møøt ja Timoteo pojyɨ'ɨky, jøts ja jam tmɨnabya̱a̱dɨdɨt ma̱ ja wyɨnaty.

Sa̱ yja̱jty sa̱ kyubejty ja Pablo jam Atenas

16 Ɨxam ɨdø'øn ja Pablo wyɨnaty t'awixy ja Timoteo jøts ja Silas, jøts ja ka'ap yjanchjotkukɨ ku jap ka̱jpjøtpy t'ixy janchmay ja awa̱na̱x ja tsa̱maxa̱n midi'ibɨ ja dios'a̱jttɨp.

17 Kumɨ ka' yjotkukɨ, wɨnets jam ñɨjkxy tsa̱ptøjkjotp, jamts møøt kyajpxy myadya̱a̱jky ja israelɨt ja̱a̱'y, jøts ja' møøt pøn jaty Dios Teety t'ajot'a̱jttɨp, jøts nayɨde'en jabom jabom ja ñɨjkxy ma̱a̱yjøtpy, japts nayɨde'en møøt kyajpxy myadya̱a̱jky pønɨ pøn jaty jap pyajtpy.

18 Jamts wyɨnaty ja ɨxpiky ja̱a̱'dyɨ wɨna̱a̱gɨn midi y'ɨxpøjktɨp ja epicureo y'ɨxpøjkɨn, jøts jam nayɨde'en jadu'uk midi y'ɨxpøjkmɨdɨp ja estoico y'ɨxpøjkɨn, ja'ats ojts tpatmadowdɨ ja Pablo ku ja tka̱jpxwa'kxy pønɨ pøn ɨdø'øn ja Jesús'a̱jtp, jøts ku kuwa̱nɨ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y wyɨmbettɨt jadɨgojk pøn jaty tø y'øøky. Wɨnets ja ɨxpiky ja̱a̱'y wɨna̱a̱gɨn yɨde'en nawya̱jnɨdøø jøts wya̱ndøø:

—¿Ti dø'øn yø chaachnɨgajpxpy yø ya̱a̱'dyøjk, yikmɨbøjkp ɨdø'øn yø tijy ku jadɨnø'øn yjanchkajpxy?

Jøts jadu'uk t'adsojɨmbity:

—Wa' yø yja̱wɨ kya̱jpxyø'øpy ja wenkpɨ dios y'ayuujk.

19 Xjats ja Pablo yikwetsøø'ñ, jøts jam yiknøjkxøø ma̱ ja tjagyaptɨ juntɨ tunda̱a̱jk. Ja' ja et xyøøw Areópago, jamts tyiktøødøø jøts tnɨmaadyøø:

—Ja' øøts nnɨjąwɨwyampy yø wenk ɨxpøjkɨn midi mmɨmimpy.
20 Wenkts yjąwɨ xkajpxy, nnɨjąwɨwyampy øøts ti jade'en tyijpy ku jade'en mwą'ąñ.
21 Paty ja Pablo yik'amɨdøøy jade'en, kumɨ jade'en tukɨ'ɨyɨ ja Atenas jąą'y yjujky'ątti, jøts nayɨde'en pøn jaty jam ją'ątjąą'y'ąjttɨp, ja' nugo ejtp chøky'ąjttɨp jøts ñąnktyuknɨgąjpxɨdɨt są ja kø'øm wyɨnmaydɨ, wɨnets ja jemy ɨxpøjkɨn tpąątti jade'en.
22 Wɨnets ja Pablo wyą'kukɨyɨɨ'ñ jam mayjąą'y agujkp mą jam yjuntɨtundɨ, jøts ja wyąąñ:
—Meets Atenas jąą'y ukmadowdɨ, wą'ąts øts n'ixy ku meets xjanchwɨndsø'øgɨ ja mdiostɨ midi mdios'ąjttɨp.
23 Kuts øts jam wyɨnaty n'et'ixy mą meets mdios xwɨndsø'øgɨ, jamts ø ndayø'øbyejty tu'uk ja altąjr midi jap wyɨnaty ja letrɨ tmøøt'ąjtp midi yɨde'en wąmp: "Ja Dios yą'ąt y'altąjr midi kayiknɨją'wɨp." Øy'ąjtp, ja'abɨ dios midi mee mwɨndsø'jkɨp jøts ka' xnɨjąwɨdɨ pønɨ pøn ja', ja'ats meets ɨdø'øn yąm ndukmadøøpy pønɨ pøn ja'.
24 'Ja'abɨ Dios tø tyik'øyɨ tukɨ'ɨyɨ tuktsąjp'agɨdą'ąky, jøts nay ja' tukɨ'ɨyɨ tnɨwɨndsøn'ąjtkøjxp wa'n ttsąjpɨ wa'n tnąąjxɨ. Jøts ka'ap ja Dios kuwąnɨ tu'ugyɨ chøønɨ tsąptøjkjøtpy midi jąą'y yik'ø'yɨp,
25 jøts ka' Dios ti tyɨgøy'ąjtxɨ midi'ibɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja mo'owąjnɨyɨp, pø ja'axɨ tukɨ'ɨyɨ xmøø'yɨndɨp ja nmøk'ąjtɨn, jøts pønɨ ti jaty ndajujky'ąjtyɨndɨp.
26 'Tu'uk ja Dios Teety tpɨktąąjky adøm n'ąpteety'amøj midi nɨdukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y y'ąpteety'amøj'ąjttɨp. Tø ja ttanɨbɨktąągɨ nayɨde'en juunɨ ja kya'axtɨt, nayɨde'en ja chɨnaadyąąjk tmo'ot mą jaty ja chøønɨdɨt.
27 Ja'agøjxp ja Dios ttuñ jøts ja adøm nwɨnmąą'nmyee'nɨndɨt pønɨ pøn ja'. Øy udyą'ąky nbąąjtɨndɨt, ka' yjagamɨ Dios, wɨngon ja møøt n'ijtyɨndɨ.
28 Pø Diosxɨ xyikjujky'ąjtɨndɨp ku nnąjxɨndɨ ndøjkɨndɨ; pø nayɨde'enxɨ meets mmɨgu'uk wyą'ąñ wɨnąągɨn pøn wijtyɨ, ku yɨde'en wyą'ąndɨ ku ja Dios x'u'nk'ąjtyɨndɨ.
29 Pønɨ janch jade'ents jaa ku ja Dios x'u'nk'ąjtyɨndɨ, ka'apts ja Dios jade'en nnajtsją'wandɨt jøts ku ja y'oorɨ ne'egɨ, uk pyuxplątɨ ne'egɨ, uk chąądsechɨ są jaty ja jąą'y ja kø'øm wyɨnmąą'ñjøtpy tyikpɨdsømdɨ.
30 Dios ka' ja y'ijty ttunk'aty ja jąą'y kya'øwyɨnmąą'ñ pøn tø ñąxtɨ, jøts ɨxyąm tukɨ'ɨyɨ t'ane'emy ja ñąxwii'ñɨt jąą'y øy yjamądsowɨ jøts wan tmajtstu'uttɨ ja kya'ødyunk.
31 Kumɨ tø ja Dios Teety ttanɨbɨktąągɨ ti xøøw ti et ja nøjkx ttɨɨdyuñ ja nąxwii'ñɨt jąą'y; jøts tø ja tpɨktą'ąky ja ejxą'ąn ku ja ojts tyikjujkpyiky jadɨgojk ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús, jøts ja nąxwii'ñɨt jąą'y jade'en ttuknɨjąwɨ jøts ku dø'øn ja yja'ajɨ pøn ɨdø'øn me'emp.
32 Xjats ku ja Pablo jade'en ja ayuujk tyiknąjxy ku jąą'y yjujkpyiky jadɨgojk oo'kpɨ jutjøtpy, wɨnets ja Atenas jąą'y wɨnąągɨn yjanchtaxeknɨbøjkɨdøø, jøts jadu'uk wɨnąągɨn ñømdøø:
—Wan jade'eñɨ, ja wyɨnaty jadu'ukpɨ xøøw xjąąknɨgajpxy.
33 Xjats ja Pablo jade'eñɨ tmajtstuujty.
34 Jamts ja jąą'y wyɨnaty wɨnąągɨn pøn tją'gyukɨdøø ja ayuujk, jøts ojts tpaduujnɨdɨ ja Jesús yja'. Ja'abɨ jąą'y nɨdu'ugɨn txøøw'ąjt Dionisio pøn jam wɨndsøn'ąjtp mą ja juntɨ tundąąjk txøøw'aty Areópago. Jøts jam nayɨde'en tu'uk txøøw'aty ja tø'øxyøjk Dámaris, jøts jam ja nɨwɨnąągɨn ja myɨgu'uk.

18

Są yjajty są kyubejty ja Pablo jam Corinto

1 Xjats ja Pablo chøø'ñ jam Atenas jøts ñijkxy mą kąjp txøøwɨ Corinto.
2 Jamts tu'uk tmɨnabyąjttøø ja israelɨt jąą'y pøn txøøw'ąjtp Aquila midi jam kugąjp'ąjtp mą et txøøwɨ Ponto. Ja'ats wyɨnaty namdso'ondɨpnɨm jam Italia møøt ja ñɨdø'øxy pøn txøøw'ąjtp Priscila, jøts ñąmją'ątɨnɨm Corinto. Claudio dø'øn ja wyɨnaty jade'en tø tyuñɨdɨ pøn ja italɨt jąą'y wyɨndsøn'ąjttɨp, ja'ats tyikutuky jøts yikajxpɨdsømgøjxnɨdøø nɨdukɨ'ɨyɨ

ja israelɨt jąąˈy pøn jaty jam wyɨnaty tsɨnaadyɨp Roma. Xjats ja Pablo ojts tˈatsmɨgajpxy ja Aquila jøts ja Priscila,

3 jøts ja jam tmøøtąąñ tmøøtsɨnąąy, ojts tmøøtuñ kumɨ nay jaˈabɨ tunk ja tyunkˈajtpy ja wetøjkxuuky.

4 Jøts ja Pablo wɨmbooˈkxɨn xøøw ñijkxy tsąptøjkjotp mą ja jam tnɨgajpxy tnɨmadyąˈąky ja Jesús yjaˈ, jøts jadeˈen ttukmɨbiky øy pøn jąąˈy, wan ja tˈisraelɨtjąąˈyɨdɨ tkaˈisraelɨtjąąˈyɨdɨ.

5 Xjats ku ja Silas jøts ja Timoteo ñąmdsoondøø jap Macedonia, jøts ñąmjąˈttɨ Corinto mą Pablo jam wyɨnaty, wɨnets ja Pablo tuˈugyɨ tpadøjkɨyɨɨˈñ ja kąjpxwąˈkxɨn, jøts kaˈpxy ttukmadøy ja israelɨt jąąˈy jøts ku ja Jesús yiknɨtsokpɨˈaty pøn ja yjajøpˈejxˈejttɨp.

6 Ku ja Pablo jadeˈen wyąˈąñ, wɨnets yikmɨˈąmbiky jøts ja ojts yikmɨdsepiky, ojts yiktsepkajpxy. Wɨnets ja Pablo ja wyet twɨxijty, ja ejxąˈąn jadeˈen tmøˈøy jøts ku jadeˈen jaayɨbąąt tmajtstuˈutt, wɨnets wyąąñ:

—Mgøˈømbøky meets wyɨnaty ku mˈanmɨjąˈwɨn wyɨndɨgøˈødyɨt; øts kaˈ mee nˈuktunkˈąjtnɨ. Ejxtɨ są xˈejxtɨ, ɨxyąm øts jam neˈegɨ nnøjkxt kąjpxwąˈkxpɨ mą pøn kyaˈisraelɨtjąąˈyɨdɨ. Tø net jaabąąt nmajtstuˈuttɨ.

7 Wɨnets jam chøøˈñ tsąptøjkjotp, jøts ñijkxy kąjpxwąˈkxpɨ mą tuˈuk ja jąąˈy chøønɨ pøn txøøwˈąjtp Justo, pøn jam tsɨnaapy tsąptøjk paˈąm. Yjanchˈajotˈajtpy ja Dios ja nayɨdeˈen.

8 Jøts ja Pablo jadeˈen kyąjpxwaˈkxy Justo tyøjkjotp, wɨnets ja jąąˈy tuˈuk tmɨbøjktøø ja Dios kyajpxy møøt ja yˈuˈnk ja ñɨdøˈøxy, pøn ja tsąptøjk nɨwɨndsønˈąjtp, jaˈ xyøøw Crispo. Xjats nayɨdeˈen namay ja Corintɨt jąąˈy tmɨbøjktøø ja Dios kyajpxy, wɨnets ñøbajtkøxtɨ.

9 Xjats ja Pablo tuˈukpɨ koots ja nwɨndsønˈąjtɨm ñɨmąąjyøø, jøts ja jadeˈen tjąˈwɨyɨɨˈñ kidi jąąˈy kyumąˈąy ku ja ñɨɨˈmxyɨ:

—Kidi mdsøˈøgɨ; jąąkąjpxwąˈkx, kidi mˈamøñ.

10 Kaˈap pøn są mduñɨ, ɨxyą me møø nˈity. Ja øts ja jąąˈy yą may kąjpjøøjty njagyepy pøn øts nˈayuujk xmɨbøjkwąjnɨyɨp.

11 Wɨnets ja Pablo jam tyąąñ Corinto tukjumøjt jagujkp, jøts ja jąąˈy ttukˈɨxpiky ja Dios kyajpxy.

12 Xjats tuˈukpɨ xøøw yjąjty ku ja Galión wyɨnaty myøjwɨndsønˈaty jam Acaya, wɨnets ja israelɨt jąąˈy tmɨˈąmbøjktɨ ja Pablo, jøts tyiknøjkxtɨ mą ja kutujktąąjk jam,

13 jøts ttukmadoodøø ja møj wɨndsøn yɨdeˈen:

—Yąˈąt jąąˈy ttukmɨbøjkp ja jąąˈy jøts ku ja jadeˈen tˈajotˈąttɨt ja Dios sąm kaˈ ty-imyˈukpąątˈąjtnɨyɨ. Kaˈats adøm ngutujk jadeˈen tˈukupøjknɨ.

14 Xjats ku ja Pablo wyɨnaty tyimgyąjpxwąˈąñ, wɨnets ja Galión tnɨmąąy ja israelɨt jąąˈy:

—Ku jeexyɨp ja kajaa wɨnmąąˈñ, uk ja møk ayoˈon jee tø tyuñɨ, øts ja jeexyɨp nyikwɨngukɨp meets israelɨt jąąˈy;

15 kumɨ kaˈats yjadeˈenɨ, jabɨ nugo ayuujkxɨ yøˈ jøts mgøˈømgutujk meets yøˈ, kaˈap øts yø xˈukpąątˈąjtnɨ, yikwɨngukɨdɨ yø pønɨ są xyikwɨngukɨdɨ. Kaˈap øts yøˈøbɨ ndɨɨdyunwąˈąñ.

16 Xjats ja israelɨt jąąˈy yikajxpɨdsømgøjxtøø jaˈ kutujktąąjkjøtpy.

17 Wɨnets ja griegɨt jąąˈy tmąjtstøø ja Sóstenes, pøn wɨndsønˈąjtp jam tsąptøjkjotp, jøts jamyɨ tnąxmɨwojpɨdøø jam yikutujkpɨ tøjkˈagøˈøm, jøts ja møj wɨndsøn Galión kaˈ tyimdyunkˈaty nɨwɨnøˈønɨn.

Ku ja Pablo jadɨgojk yjąˈjty jam Antioquía, wɨnets ja myɨdɨgøøk ojk chøøˈñ kąjpxwąˈkxpɨ

18 Xjats ja Pablo yjąąktąąˈnɨyɨɨˈñ jeky. Wɨnets ja myɨguˈuk tjąąkˈukąjpxpooˈkxkøjxnąą nɨdukɨˈɨyɨ ku ñøjkxwąˈąndɨ bąrkɨjotp jam Siria, møøt ja myɨguˈuk Aquila jøts ja Priscila. Xjats yjąˈttøø tekyjøˈøm jam mejyˈąm mą txøøwɨ Cencrea, wɨnets ja Pablo køˈøm ñabyɨktąąjkxɨyɨ ja ejxąˈąn, jøts ja wyąąy tkeˈjpy ku wyɨnaty tø tukɨˈɨyɨ tpaduñ midi wyąndąˈąkyˈajtpy. Wɨnets bąrkɨjøtpy tyøkɨnɨdøø.

19 Jøts yjạ'ttøø mạ kạjp jam txøøwɨ Efeso, jamts ja Pablo ja myɨgu'uk t'ukyiktạạñ jøts jam ñɨjkxy tsạptøjkjotp mạ ja ojts tmɨnagyajpxyɨ ja israelɨt jạạ'y pøn jam namyujkɨdɨp.
20 Wɨnets ja Pablo øy yjayikmɨnuu'kxạạjky jøts jap waanɨ tyạạ'nɨt, ka'ats ja tkupɨjky.
21 Xjats ja møøt y'uknagyạjpxpoo'kxɨnɨyøø, xjats tnɨmạạy:
—Ja'agøjxp øts yạm nnijkxy ku øts jam Jerusalén nyiknạxwạ'ạñ ja xøøw midi wɨngomp; kuwạnɨ øts jadɨgojk nme'ent jøts mee n'ats'ext ku Dios wyạ'ạnt.
Xjats jadɨgojk tyøjkɨyɨɨ'ñ bạrkɨjøtpy, jøts chøø'ñ jam Efeso.
22 Xjats ku ja yjạ'jty mạ kạjp txøøwɨ Cesarea, wɨnets jam choo'ngojmạạ tekyjø'øm jøts ja ñɨjkxy Jerusalén, jam ja t'atskạjpxpøø'kxy ja myøøtjanchjạ'wɨbɨ, wɨnets yjøptạạjky mạ kạjp txøøwɨ Antioquía.
23 Jamts ojts kawɨnạạk xøøwɨn tyạạ'nɨ Antioquía, wɨnets chøø'ñ jadɨgojk jøts t'ayø'øgyixy jadɨgojk mạ wyɨnaty tø wyɨdity mạ et txøøwɨ Galacia jøts Frigia, jøts ja myøøtjanchjạ'wɨbɨ tkạjpxjot'amøkɨ.

Ku ja Apolos ojts kyạjpxwa'kxy jam Efeso

24 Wɨnet'ets ojts nay ja'abɨ tiempɨ yjạ'ạty jam Efeso tu'uk ja israelɨt jạạ'y pøn txøøw'ạjtp Apolos, jøts pøn kugạjp'ạjtp Alejandría. Ja'abɨ jạạ'y janch tsuj janch øy ja kyạjpxwa'kxy, janch ñɨjạ'wɨp ɨdø'øn wạ'ạts ja Dios kyajpxy.
25 Tø ja wyɨnaty t'ɨxpiky ja Dios kyajpxy mạ wyạ'ạñ jøts ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm tsojk myeenwạ'ạñ yạ nạxwiiñ. Ja'ayɨ ɨxpøjkɨn ja ñɨgajpxpy sạ Juan Bautista ojts yik'ɨxpiky, jøts tigøjxp ku jạạ'y ja tyiknøbejty.
26 Xjats ja Apolos møk kyạjpxøjkɨyɨɨ'ñ jam tsạptøjkjotp; kuts ja Priscila jøts ja Aquila ja jade'en tmadowdɨ, wɨnets ja abiky tjɨwạạwdøø, jøts ojts ka'pxy ttukmadowdɨ ku ja Jesús tø wyɨnaty y'atsmenɨ, jøts ti jaty ja ojts ttuñ.
27 Xjats ku ja Apolos jam wyɨnaty ñạxwạ'ạñ mạ et txøøwɨ Acaya, wɨnets ja janchjạ'wɨbɨ pøn jam Efeso ja nøky tyik'øyɨdøø, jøts ja janchjạ'wɨbɨ tkajpxñɨgajxɨdøø pøn jam Acaya, jøts øy tsuj jam tyikjạ'ạttɨt ja Apolos. Kuts ja jam yjạ'jty Acaya, wɨnets møk tjạạkpudøjkɨyɨɨ'ñ pøn jaty ja Dios tø wyɨnaty y'ayo'ejxɨngøjxp tyukjanchjạwɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús,
28 jøts ja jam kyạjpxwa'kxy mayjạạ'y agujkp, jøts wạ'ạts ttukmadoogɨjxy midi ka' mɨbạạt pøn tkạjpxyo'ont. Tyukmadoow tukɨ'ɨyɨ ku ja israelɨt jạạ'y kyatɨɨwyɨnmaydɨ, jøts pønɨ sạ ja Dios kyajpxy jap yjaadyañɨ ku ja Jesús yiknɨtsokpɨ'aty, pøn ja israelɨt jạạ'y yjajøp'ejx'ejttɨp.

19

Sạ yjajty sạ kyubejty ja Pablo jam Efeso

1 Ku ja Apolos jap wyɨnaty Corinto jøts ja Pablo jam ñạjxy kojpkjotp, jøts yjạ'jty jam Efeso mạ tpạạjty namay ja myɨgu'uk pøn jaty ja Dios tjạ'myajtstɨp.
2 Wɨnets ja Pablo jam tyiktɨɨy jøts tnɨmạạy:
—¿Tø meets ja Espíritu Santo mdatøkɨyɨ ku ojts xjanchjạwɨdɨ ja Jesús?
Jøts ja t'adsojɨmbettøø:
—Omɨk øøts ɨdø'øn ja nnɨjạwɨt jøts kudam ja Espíritu Santo jaa.
3 Wɨnets ja Pablo jadɨgojk tyiktɨɨy:
—¿Sudso'ampyts ojts mnøbattɨ?
Xjats ja t'adsojɨmbettøø:
—Jade'en øø nnøbejty sạmɨ Juan Bautista ja jạạ'y tyiknøbejty.
4 Xjats ja Pablo wyạạñ:
—Nugo ejxạ'ạn ɨdø'øn ja Juan Bautista myøøy ja jạạ'y ku ja yiknøbety, jade'en'ampy ja jade'en ttuuñ jøts ja jạạ'y jade'en yiknɨjạwɨdɨt jøts ku ja tjanchyiktɨgạtstɨ ja chɨnạạ'yɨn.

Nayide'en ja tnimąąy jøts ja amumjoojt t'ajot'ąttit pøn wyinaty menwąmpnim, ja Jesús idø'øn yiktejp wyinaty menwąmp yiknitsokpi.
5 Xjats ku jade'en tmadoodøø ku ja Pablo jade'en tnigajpxy, winets ojts ñøbatti ja nwindsøn'ąjtim Jesús køjxp;
6 ku ja Pablo jade'en kyønixąjidøø, jøts ja Espíritu Santo ñimejnidi, winets ja abikpyi ayuujk ojts tkąjpxti, jøts tkąjpxwą'kxti ja Dios y'ayuujk pøni są ja Dios wyinmąą'nmyø'øyidi.
7 Nimakmajtsk ja wyinaty yjąą'y'ątti.
8 Tigøøk po' ja Pablo jap yø'øy'ijty jam tsąptøjkjotp mą jam møk'ampy kyąjpxwa'kxy, jøts ttukmibiky jade'en ja jąą'y sudso'ampy ja Dios ja nitanąą'yin tpiktą'ąky.
9 Jamts winąągin pøn tkamibøjktip, ja'ats møk ja wyinmąą'ñ tpiktąktøø jøts jam mayjąą'y agujkp tjanchtaxe'ekti ja Dios kyajpxy. Xjats ja Pablo ja møøt ñamyatstuujtniyøø pøn ja ka'øy ayuujk tjagyaptip, winets ja tmøødiñąą ja myøøtjanchją'wibi jøts tmøødiyii'ñ mą jąą'y tu'uk txøøwi Tiranno pøn ja ixpøjktąąjk wyinaty tjagyepy, jamts ja Pablo jabom jabom ja myigu'uk ttuk'ixpiky ja Dios kyajpxy.
10 Jade'en idø'øn ja jam tyuuñ majtsk jumøjt, ja'agøjxp idø'øn ja jąą'y ojts tniją'wigyøxti jagambąąt ja Jesús kyajpxy, jade'en ja israelit jąą'y jøts nayide'en pøn ka'israelit jąą'dyi, pøn tsinaadyip Asia etjotp.
11 Jøts ja Dios møk tmø'øy ja myøk'ąjtin ja Pablo jøts ja milągri ja ttuuñ,
12 jøts ja Pablo yjanchyiktapąąty ja pąąy jøts ja wet, jøts ja tminøjkxti mą pamąą'y jąą'y jap, winets ja pamąą'y jąą'y ja'ayi ttatsoktøø, jøts ja miku' jade'eñi myajtstuujtidøø.
13 Jam wyinaty niwinąągin ja israelit jąą'y pøn nugo widejttip kąjp kąjp. Ja' ja tyunk'ąjttip ja miximaaky ja mimuu'kk, jøts jade'en ja miku' ttukmajtstu'utti ja jąą'y, nay ja Jesús myøk'ąjtin yiktunwąjnip, jøts tnøjmi ja miku':
—Øts wąmp, majtstu'ut yø jąą'y Jesús myøk'ąjtingøjxp midi kyąjpxyø'øpy ja Pablo.
14 Tu'uk ja israelit jąą'y pøn txøøw'ąjtp Esceva, pøn ja teety tniwindsøn'ąjtp, ja'ats idø'øn ja y'unąjk jade'en adøtstip, niwixujk wyinaty yjąą'y'ątti.
15 Xjats ku ja jade'en ttundi, winets ja miku' y'adsojimbejtiyidøø, jøts yiknimaadyøø:
—Ja' ø n'ejxkapy pøn txøøw'ąjtp Jesús, jøts nayide'en ja' pøn txøøw'ąjtp Pablo; jøts meets ka' mee n'ejxkapy pøn ja mbøn meets.
16 Winets ja jąą'y pøn wyinaty ja miku' tmøøt'ąjtp, jøts møøt ñamyąjtsiyøø ja niwixujkpi jąą'y, jøts ja jade'en myimajadą'ągyidi ja miku', jøts niduki'iyi yikakøjxidøø janchwindsaachi jøptsaachi, niwą'ąts ixwą'ąts idø'øn ja yjanchpidsømnidøø jap tøjkjøtpy.
17 Ku dø'øn ja jade'en yjąjty jam Efeso, winets niduki'iyi tniją'widøø ja kąjp jąą'y pøn jaty israelit jąą'y, jøts nayide'en pøn ka' y'israelitjąą'yidi. Ku tniją'widøø jade'en ja ayuujk, winets niduki'iyi ja jotmay yjanchpąąjtidøø, jøts tu'ugyi ja nwindsøn'ąjtim yja' tmøjpiktąjktøø.
18 Xjats nayide'en namay pøn jaty tmibøjktøø ja Jesús yja' winets ja pyøky tuki'iyi tkąjpxnąxkøjxtøø, są y'ijty kya'øy'adø'øtsti.
19 Jøts nayide'en may pøn jaty y'ijty tyundip ja miku' tunk winets ja kya'øñøky tuki'iyi tnitøøgyøxnidøø jam mayjąą'y y'agujkp. Xjats ku tpayø'ødyøø ja nøky ja chow, wixijkxmyąjk mil idø'øn tpayø'ødyi tum ja pląti meeñ.
20 Jade'en idø'øn ja nwindsøn'ąjtim Jesús ja myøk'ąjtin møj tnąnky'ijxyiyi.
21 Xjats ku dø'øn jade'en yjąjty, winets ja Pablo jade'en wyinmay jøts jam t'ats'ejxwą'ąñ ja myøøtjanchją'wibi jam Macedonia y'etjotp, jøts nayide'en Acaya y'etjotp, winets jam yją'ątwą'ąñ jadigojk Jerusalén. Jøts nayide'en wyą'ąñ, ku jam y'uknąxt Jerusalén jøts nayide'en ñøjkxt Roma.
22 Xjats ku jade'en wyinmąąy ja Pablo, winets ja pyudøjkibi tkejxy namajtsk jam Macedonia. Timoteo ja xyøøw ja pyudøjkibi jøts jadu'uk Erasto, jøts ja Pablo jam jawaani yjąąktąą'niyii'ñ Asia.

Ku ja Efesɨt jąąˈy yjanchˈąmbøjktøø

23 Wɨnetˈet ja Efesɨt jąąˈy tyiktseptąˈąkwąˈąndɨ ja Jesús yjaˈ.
24 Tuˈugyɨ døˈøn jaˈ pøn jadeˈen tyiktsoˈondąąjk ja ayuujk, Demetrio ja xyøøw. Jaˈabɨ tunk ɨdøˈøn ja yjagyepy, tum ja plątɨ døˈøn yiksąndɨˈøyɨp, jøts nayɨdeˈen ja mutsk tsąptøjkunąˈjk tyikˈaˈøyɨñaxy nayɨdeˈen sąmɨ dios Diana chąptøjk tˈixy. Janch nɨmeenbyøjktɨp ɨdøˈøn ja tyunk jaˈ pøn jaty jap møøt tyuñ.
25 Xjats ja Demetrio twąądsøøy nɨdukɨˈɨyɨ pøn jaty nay yøˈøbɨ tunk tmøøtˈąjttɨp, xjats ja tnɨmąąy:

—Mɨguˈuktøjktɨ, mnɨjąˈwɨdɨpxɨ ku yøˈøbɨ tunk nduktanąjxɨndɨ janch øy janch tsuj ku yą njanchmeembyɨjkyɨndɨ;
26 kumɨ mˈijxpy meets, mmadøøpy meets ku ja Pablo jadeˈen tkąjpxyøˈøy jøts wyąˈąñ ku kaˈ yøˈ Diosɨ midi jąąˈy yikˈøˈyɨp są adømɨn; jadeˈen ja Pablo ja jąąˈy namay tø ttukmɨbiky, kidi yąyɨp nugo yjaty, nɨdukɨˈɨyɨ døˈøn ja Asiɨt jąąˈy ja tnɨjąˈwɨnɨdɨ.
27 Kaˈ yjanchˈøyɨ, janch tsøˈøgɨ møøt yøˈ, tsojk adøm ndunk jadeˈen wyɨndɨgøˈøyɨndɨt, jøts nayɨdeˈen yø dios Diana chąptøjk tsojk yø nayɨdeˈen kyaˈukyikmøjpɨktąknɨt pøn yø twɨndsøˈøgɨdɨ pøn jaty yą Asia tsɨnaadyɨp, jøts pøn jaty tsooˈndɨp o mąnąąjx o mągąjp.
28 Ku ja mayjąąˈy jadeˈen tmadoodøø ja Demetrio yˈayuujk, wɨnets ja yjanchˈąmbøjktøø jøts nɨdukɨˈɨyɨ wyąndøø:

—¡Janch møj adøm ndios Diana jøts kaˈ kyudɨgøˈøty!
29 Xjats ja kąjp jąąˈy xem yąm yjanchˈadøtsnɨbøkɨdøø, jøts ja Macedoniɨt jąąˈy namajtsk yikmąjtstøø pøn txøøwˈąjttɨp Gayo jøts Aristarco midi ja Pablo myøøtwɨdijtpy. Xjats yikpawejtstøø yikpakooˈtstøø, xjats yiknøjkxɨdøø jap møj tøjkjøtpy mą ja kąjp ja yjuntɨ tundąąjk jap tjagyaptɨ.
30 Jamts ja Pablo nayɨdeˈen tyøkɨwyąˈąñ jøts ja myɨguˈuk tˈatskugąjpxwąˈąñ pøn wyɨnaty tø yikmątstɨ, xjats ja nay ja myøøtjanchjąˈwɨbɨ pøn møøt wyɨdity kaˈap ja myajtstuujtɨdøø.
31 Wɨnets ja Pablo myɨwɨnˈijxy nayɨdeˈen tkajxtøø ja yˈayuujk pøn jam wɨndsønˈąjttɨp Asia, jøts ku kaˈ jam tpadøkɨt ja myɨguˈuk.
32 Xjats ja jąąˈy jam juntɨ tundąąjkjøtpy nugo yjanchkąjpxjøˈøktɨ, øy są tuˈuk jaduˈuk yjanchwąˈąndɨ kumɨ tø ja jąąˈy wyɨnaty namay yjanchyøˈømyuktɨ, jøts nɨ tkanɨjąwɨdɨ namay pønɨ tigøjxp ɨdøˈøn yøˈømyuktɨ.
33 Xjats tuˈuk ja israelɨt jąąˈy ja myɨguˈuk tyukmadoojøø pønɨ ti ayuujk ɨdøˈøn jap ñɨyøˈømyuktɨp, jaˈ xyøøw Alejandro, jaˈats ja myɨguˈuk ojts kuwąnɨ ñajtswetsɨyɨ jøts jam kyąjpxt mayjąąˈy agøˈøm. Wɨnets ja Alejandro xyąjɨˈjky, jaˈ tyijpy ku chąjpxąjy jøts ja nɨdukɨˈɨyɨ yˈamoˈondɨt, jaˈ kyugąjpxwampy ja myɨguˈuk midi tø yikmątstɨ namajtsk.
34 Ku ja Alejandro yikˈejxkąjpy kudam ja yˈisraelɨtjąąˈyɨ, wɨnets ojts jɨnaxy yjanchjąąkąjpxjøˈøktɨ. Kąjpxtɨ ja majtsk horaˈan, xjats wyąˈąndɨ:

—¡Janch møj adøm ndios Diana jøts kaˈ kyudɨgøˈøty!
35 Xjats ja eskrɨbąąn ojts køˈøm tyikˈamøñ ja mayjąąˈy, jøts tnɨmąąy:

—Meets Efesɨt jąąˈy, ukmadowdɨ. Ñijąˈwɨdɨp nɨdukɨˈɨyɨ ja nąxwiiˈñɨt jąąˈy ku yø Efesɨt jąąˈy tˈejxˈettɨ adøm nmøjdios Diana chąptøjk, jøts nayɨdeˈen yiknɨjąwɨ ku nˈejxˈijtyɨm ja yˈawąnąx midi kɨdąąjk tsąjpjøtpy.
36 Kumɨ janch ɨdøˈøn ja yjąjty, kidits nugo mdsøˈøgɨdɨ, kaˈ pøn ti ttuñ, tukween meets et, tsuj mjąąˈyˈąttɨt
37 kumɨ yąˈąt jąąˈy midi meets yą tø xyikmiñ kaˈ yø ti ttundɨ, jøts nɨkaˈap yø tjemdejtɨ ttedejtɨ adøm ndios Diana.
38 Jøts Demetrio møøt ja tyumbɨ, pønɨ jaa jaˈadɨ pøn møøt ñañɨˈøønɨwyąˈąndɨ, mɨbąąt yikpayøˈødyɨt jam kudunk wyɨndump, jøts tnɨgąjpxtɨt kɨjaˈ ja pyøky sudsoˈampy ñañɨˈøønɨyɨdɨ.

39 Pønɨ wenk wɨnmą̱ą̱'ñ yø' midi meets ɨxyą̱m m'amɨdøøpy, mɨbą̱ą̱t myø'ømyuktɨt jøts yikxon ngą̱jpx'øyɨ'ɨndɨt møøt ja kudunktøjk;
40 tø ja wyɨnaty kya'øyɨ ku jotmøñ jam nyiknɨ'øø'na'andɨt jam møj wɨndsøn wyɨndump, jøts ku ja jotmøñ wyą̱'ą̱nt ku adøm ja møøt ñachep'ijxya'am. Nɨti wɨnmą̱ą̱'ñts adøm sudso'ampy n'adsojɨmbejtɨndɨt, ku jotmøñ t'amɨdo'ot tigøjxp yą̱ jade'en n'adɨɨjchɨndɨ ngajotkujkɨndɨ.
41 Xjats ku ja eskrɨbą̱ą̱n jade'en kyą̱jpx'abą̱jtɨyɨɨ'ñ jøts yø'øwyą̱'kxnɨdøø nɨdukɨ'ɨyɨ ja jąą̱'y.

20

Ku ja Pablo wyɨdijty Macedoniɨt etjotp jøts nayɨde'en Greciɨt etjotp

1 Xjats ku ja mayjąą̱'y jade'en ñɨyjotkukɨdøø, wɨnets ja Pablo ja myɨgu'uk twą̱ą̱dsoogɨjxy jøts ja ojts tjąą̱k'ukąjpxwejnɨ, ojts ttukmadøy midi ja wyɨnmą̱ą̱'ñ'ajtpy; wɨnet møøt y'uknagyą̱jpxpoo'kxɨnɨyɨ jøts jam ñɨjkxy mą̱ et txøøwɨ Macedonia.
2 Wɨnets jam ojts tką̱jpxpoo'kxkixy tjot'amøką̱jpxkixy nɨdukɨ'ɨyɨ ja myɨgu'uk mą̱ jaty jawyeen wyɨnaty tø ñaxy, wɨnets jam choo'ngojmą̱ą̱ jøts jam yją̱'jty mą̱ ja Grecia et.
3 Jamts y'uktą̱ą̱'nɨyɨɨ'ñ tɨgøøk po', xjats ku jam choonwą̱nɨ bą̱rkɨjøtpy jøts ñøjkxwą̱'ą̱ñ Siria, wɨnets nay jamyɨ tnɨją̱'wɨyɨɨ'ñ kudam ja israelɨt jąą̱'y ñɨwɨnmayɨyɨ jøts yikmą̱tst jap bą̱rkɨjøtpy. Wɨnets wyɨnmą̱ą̱y jøts ne'egɨ ñøjkxt tekyjø'øm, paty jadɨgojk nay jam wyɨmbijty Macedoniɨt etjotp.
4 Ja' ja wyɨnaty yjamyøøt'ajtpy nɨwɨxujk ja myɨgu'uk pøn txøøw'ą̱jttɨp Sópater pøn kugą̱jp'ą̱jtp Berea, jøts ja Aristarco, jøts jadu'uk Segundo pøn kugą̱jpɨdɨp Tesalónica, jøts ja Gayo pøn kugą̱jpɨp Derbe, jøts jadu'uk txøøwɨdɨ Timoteo, jøts ja Tíquico, jøts jadu'uk Trófimo pøn jam kugą̱jp'ą̱jttɨp Asia.
5 Ku jam yją̱'ttɨ Filipos, jamts øts wyɨnaty n'awixy, øts Lucas nxøøw midi yą̱'ą̱t nøky tjaapy. Xjats ja nɨwɨxujkpɨ jąą̱'y cho'onjawyeenɨdøø, jøts øøts jam ndą̱ą̱ñ møøt ja Pablo, jøts øøts jamnɨm x'awixy jadɨgojk mą̱ ką̱jp txøøwɨ Troas.
6 Nay jamyɨ øøts ja xøøw njąą̱ktyimy'ukyiknąjxy jam Filipos, ja'abɨ xøøw ku tsą̱pkaaky yikay midi kalevadurɨ møøt. Xjats øøts jam ndsøø'ñ xøguixy jøts øøts ja bą̱rkɨ jam ndatøjkɨñą̱ą̱, jødsnɨm øøts kyɨmagoxk xøøw nją̱'jty jam Troas mą̱ øøts ja nmɨgu'uk nnajtspą̱jtɨyɨɨ'ñ, jamts øøts ojts ndą̱ą̱'nɨ wɨxujk xøøw.

Ku ja Pablo ja myɨgu'uk ojts tmɨgajpxy jam Troas

7 Ku dyomingɨxøøw'ą̱jty jøts ja Jesús yja' yø'ømyuktɨ, jøts ja tsą̱pkaaky tyikwą̱'kxwą̱'ą̱ndɨ są̱ ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm ojts tnajtstunɨ jøts tnąnkyayɨ, xjats ja Pablo jap nayɨde'en kyą̱jpxwą̱'ą̱ñ. Kumɨ kyɨmjabom ja wyɨnaty choonwą̱nɨ paty ɨdø'øn ojts jeky'ampy kyajpxy kunɨm myøjtsuu'mɨyɨɨ'ñ.
8 Jap ojts ñamyukyɨdɨ tɨgøøk nɨpatøjkijxpy mą̱ jap wyɨnaty lą̱mpɨrɨ may yjąjy;
9 jøts tu'uk ja mixy jam wyɨnaty chøønɨ wentą̱nɨ'ą̱m pøn txøøw'ą̱jtp Eutico. Kumɨ jeky ja Pablo kya'amąą̱y, wɨnets ja mixy jamyɨ mya'uu'yjøknąą̱ jøts tu'ugyɨ ojts tyimyą̱ą̱nijkxy, wɨnets jam ojts kyunaxy jam nɨpatøjkøjxp jøts ñą̱xkɨdą̱ą̱jky nąjxkøjxp, jam øøky yikwe-jtsjɨ'jky.
10 Jøts ja Pablo tnɨwɨnąjky jøts jam ñagyøxmuujtsøø oo'kpɨ ñɨkøjxp jøts tkøbatxąjɨyɨɨ'ñ, jøts tnɨmą̱ą̱y ja myɨgu'uk:
—Kidi mdsø'øgɨdɨ; jujky yø'.
11 Wɨnets ja Pablo jadɨgojk pyatøjkɨgyojmɨ jap nɨpatøjkijxpy; japts ja tsą̱pkaaky ttukwa'kxy, jøts kyaadyøø; wɨnets yjąą̱ka'amą̱ą̱y kunɨm xɨɨjñɨyɨɨ'ñ, jøts ñøjkxnąą̱.
12 Xjats ja jąą̱'y tjanchtaxondą̱ktøø ku ja mixy ja øy tsø'øky tyiknøjkxnɨdɨ.

Ku ja Pablo chøø'ñ jam Troas jøts ñijkxy Mileto

13 Wɨnets øø ndsoonjawyeenɨyɨɨ'ñ bą̲rkɨjøtpy, jøts øøts jap n'awejxwą̲'ą̲ñ ja Pablo mą̲ kąjp txøøwɨ Asón, tekyjø'øm ja yø'øwyą̲'ą̲ñ ku ja jam ñøjkxwą̲'ą̲ñ.
14 Ku øøts ja nmɨnabyą̲jtɨyøø jam Asón, wɨnets øøts ja møøt bą̲rkɨjøtpy ndøjkɨyɨɨ'ñ, jøts øø nmøøtnijkxy mejñɨnaxy mą̲ kąjp txøøwɨ Mitilene.
15 Jøts øøts jam ndsøø'ñ jadɨgojk, jøts øøts kyɨmjabom jam nnąjxy ja' y'awemp mą̲ et jam txøøwɨ Quío, wɨnets øøts nją̲'jty jadu'ukpɨ xøøw mą̲ kąjp txøøwɨ Samos. Jøts øøts nnijkxy poo'kxpɨ mą̲ kąjp txøøwɨ Trogilio, jøts nay kyɨmjabomgøjmyɨ øø nją̲tkojmɨ mą̲ kąjp jam txøøwɨ Mileto.
16 Jade'en ɨdø'øn yjąjty kumɨ ka'ap ja Pablo jeky tyiknąxwą̲'ą̲ñ ja xøøw jam Asia etjotp, paty kyanijkxy Efeso; kumɨ ja' ku tsojk yją̲'ą̲twą̲'ą̲ñ Jerusalén jøts jam tyiknąxwą̲'ą̲ñ ja Pentecostés xøøw.

Ku ja Pablo ttukmadøøy ja Efesɨt møjąą̲'dyøjk yą̲'ą̲tpɨ ayuujk

17 Ku øø njam'ą̲jty Mileto, wɨnets ja Pablo twą̲ą̲dsøøy pøn jaty jam møjąą̲'dyøjk'ą̲jttɨp mą̲ tsą̲ptøjk jam Efeso,
18 xjats ku ja yją̲'ttøø jøts tnɨmą̲ą̲y:
—Meets mnɨją̲'wɨp są̲ øts yą̲ Asiɨt etjøøjty n'øyjąą̲'y'ąjty ku øts yą̲ mɨduk'ojk ojts nmiñ, jøts ɨxyą̲mbą̲ą̲t jade'eñɨm njąą̲'y'aty.
19 Mnɨją̲'wɨdɨp są̲ øts ejtp nbaduuñ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús y'ayuujk jøts ka'ap øts nnamyɨkexyɨyɨ, njanchkuyą̲ąjxɨp øts ku ja jąą̲'y tkatsoktɨ ja Jesús yja'. Jøts nayɨ mnɨją̲'wɨp meets są̲ øts yą̲ ojts n'ayo'ombą̲ą̲ty ku øts ja nmɨgu'uk israelɨt jąą̲'y xjemdundɨ xedundɨ.
20 Ka'ats meets ndamajtstu'uty ja øgyajpxy midi meets kø'øm myiktu'ump, ku ø nnɨgajpxy nayɨde'en mayjąą̲'y agujkp jøts adøjkjøøjty nayɨde'en.
21 Nɨdukɨ'ɨyɨ øts ndukmadooguixy jade'en ja israelɨt jąą̲'y jøts nayɨde'en pøn ka'israelɨt jąą̲'dyɨ, jøts ku tmajtstu'uttɨt ja kya'ødyunk amumjoojt møøt ja Dios, jøts tmøjąwɨdɨt tjanchjąwɨdɨt ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesucristo.
22 Łxyą̲m øts kuwą̲nɨ nnijkxy Jerusalén ja'agøjxp ku ja Espíritu Santo møk xwą̲ą̲dsøy, ka'ap nnɨjąwɨ pønɨ są̲ øts jam nøjkx njaty.
23 Jade'eñɨ nnɨjąwɨ pønɨ mągąjp nnijkxy nją̲'ąty, jade'en øts ja Espíritu Santo xuknɨjąwɨ jøts ku kuwą̲nɨ nyiktsu'umt jøts jam møk n'ayo'ombą̲ą̲tt.
24 Ka'ats øts yø nmøjpɨktą̲'ą̲ky; wan ø t'øøky, ka'ap ø nnabya'ayøyɨ ja'agøjxp jøts øts øy jotkujk kuwą̲nɨ nyikyø'øwyą̲'ą̲ñ yø ndunk, kunɨm yjøpkøxt midi øts nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús tø xmø'øy, jøts øts ja jąą̲'y øy tsuj ndukmado'ot ku ja Dios kø'øm tpa'ayøy ja ñą̲xwii'ñɨt jąą̲'y.
25 'Tø øts yą̲ ngąjpxwa'kxy ja Dios myøk'ą̲jtɨn są̲ ttanɨtanɨ ja yjąą̲'y, ɨxyą̲m ɨnet najtsją̲'wɨp øts jøts ku meets ka' n'uknɨwɨmbejtnɨt.
26 Paty meets ɨxyą̲m ndukmadową̲'ą̲ñ jøts ku nɨpøn nganadyapøkyjąwɨyɨt pønɨ jaa wɨnąą̲gɨn tyuu'tɨgøødyɨ.
27 Kumɨ tø øts nnɨgajpxy tukɨ'ɨyɨ pønɨ są̲ ja Dios ja wyɨnmąą̲'ñ tpɨktąą̲jky, ka'ap øts midi n'ayu'uch'aty.
28 Jøts nayɨde'en meets kø'øm mnay'ejx'etɨdɨt, jøts nɨdukɨ'ɨyɨ nayɨde'en ja mɨgu'uktøjk x'ejx'ettɨt, kumɨ tø meets ja Espíritu Santo mbɨktą̲'ą̲gɨyɨ jøts mdą̲ą̲ndɨ ejx'ejtpɨ pønɨ pøn jaty ja Jesús yja' tpaduujnɨdɨp, pøn ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús kø'øm kyu'o'jkɨmbą̲ą̲jtɨp.
29 Nɨją̲'wɨpts øts ku øts yą̲ ndsoont jøts mye'endɨt wenkpɨ jąą̲'y, jøts myikwɨnmą̲ą̲'nmyą̲'ą̲twą̲'ą̲nɨdɨt, jøts tyikutɨgøøwyą̲'ą̲nt ja Jesús yja'. Jade'en ɨdø'øn y'adø'øtswą̲'ą̲ndɨt kakeey mɨy'uk tyikutɨgøy ja borreegɨ'u'nk.
30 Jøts nayɨde'en meets wɨnąą̲gɨn nøjkx xwɨn'øøndɨ ja mmøøtjanchją̲'wɨbɨ, jøts ja xukmɨbøktɨt midi ka' tyɨyɨ yjanchɨ.
31 Paty øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt; ją̲'myatsta'am ku meets tɨgøøk jumøjt xɨnaxy tsunaxy ngadamajtstu'uty ja kąjpxwejɨn ayo'ejxɨngøjxp.

32 'Meets mɨgu'uktøjktɨ, Dios møk mbudøkɨyɨdɨp, jøts nayɨde'en myiktɨɨwyɨnmayɨyɨdɨt y'øy'ayuujkøjxp midi xamɨdsojkɨndɨp sa ja x'ayo'ijxyɨndɨ, jøts nayɨde'en myikmo'odɨt ja øy'ajtɨn ja tsuj'ajtɨn møøt ja'adɨ nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty ja Dios wyɨnaty tø tyikpøkwya'ach.
33 Ka' meets ya ti n'amɨdøøy, nɨ meeñ, nɨ wet, nɨti.
34 Wa'ats xnɨjawɨdɨ ku øts kø'øm ojts nnay'amɨdunɨyɨ, jøts øts kø'øm nbaajty pønɨ ti jaty øts xka'ejtxøø, ndukpaajt øts nayɨde'en ja nmɨgu'uktɨ ja yja' pøn jaty ø møøt nwɨdijty.
35 Ejtp øts ja nnɨgajpxy jøts ku jade'en mnamyɨdunɨdɨt, jøts xpudøkɨdɨt ja mmɨgu'uk pøn ja yja' ka'ejtxɨp, ja'myatstɨ ja nwɨndsøn'ajtɨm Jesús y'ayuujk sa ja wya'añ yɨde'en: "Ne'egɨ møj ja xondaajkɨn ja wyɨmbɨdsø'ømxɨyɨ pøn wɨndsø'jkɨp, jøts ka'ap ja' pøn yikwɨndsø'jkɨp."
36 Xjats ku ja Pablo jade'en kyajpx'abajtɨyɨɨ'ñ, wɨnets møøt ñagyuxendyaajkøø ja myɨgu'uktøjk jøts ja Dios t'ajot'ajttøø.
37 Wɨnets nɨdukɨ'ɨyɨ ja myɨgu'uk wyɨnmaa'ñ yjanchmendøø jøts yjanchyaxtøø, xjats ja Pablo yikyukxajnajx jøts yiktsu'kxy.
38 Janchjotmay'oo'knɨdɨp ɨdø'øn ja wyɨnaty ku ja Pablo jade'en wya'añ jøts ku ka' nɨjuunɨ xøøw y'ukyiknɨwɨmbejtnɨdɨt. Wɨnets tmøøtnøjkxtøø ma wyɨnaty ja barkɨ jam.

21

Ku ja Pablo ñijkxy jam Jerusalén

1 Xjats ku øø nmajtstuujty ja nmɨgu'uk jam, wɨnets øøts barkɨjøtpy ndøjkɨñaa, jøts øø tɨɨy ndyimñijkxy ma ja et txøøwɨ Cos jam mejkyujk'am, jøts øø kyɨmjabom nja'aty ma txøøwɨ Rodas, jamts øøts jadɨgojk ndsøø'ñ jøts øø nja'aty mejy'am ma txøøwɨ Pátara.
2 Jamts øø nbaajty jadu'ukpɨ barkɨ midi wyɨnaty nøjkxp ma et txøøwɨ Fenicia, wɨnets øøts jap ndøjkɨyɨɨ'ñ.
3 Jøts øøts jam nyø'øy mejyjotp, wɨnets øøts n'ixy anajy'ampy tu'uk ja et midi jam mejkyujk'am, ja' xyøøw Chipre, jøts øø nja'jty Siria ñaxjotp. Ja ku ja barkɨ wyɨnaty tyiktanwa'añ ja tsimy ma kajp txøøwɨ Tiro, xjats øøts jam n'uk'awɨdijty.
4 Nay jam øø nmɨnabyaajtɨyøø ja nmøøtjanchja'wɨbɨdɨ, xjats øøts jam nmøøtaañ wɨxujk xøøw; wɨnets ja nmɨgu'uktøjktɨ tnɨmaadyɨ ja Pablo jøts ku ka' ñøjkxt jam Jerusalén, kumɨ tø ja wyɨnaty ja Espíritu Santo tyuknɨjawɨyɨdɨ ku jam sa yjatt.
5 Ku øøts wɨxujk xøøw n'uktsɨnaay wɨnets øø ndsoonwanɨ. Xjats øø nɨdukɨ'ɨyɨ ja nmɨgu'uktøjk møøt ja ñɨdø'øxtyɨ jøts møøt ja y'una'jktɨ øø xpadsøø'ñ, xjats øøts ojts xna-jtskaxɨ jam mejy'am, wɨnets øøts ja møøt n'ukuxanaañaa, jøts øøts møøt ndios'ajot'ajty.
6 Wɨnets øøts jam ja møøt n'uknagyajpxpoo'kxɨnɨyøø, xjats øø ndøjkɨyɨɨ'ñ barkɨjøtpy, jøts ja wyɨmbejtnɨdøø tyøjkwɨndump.
7 Xjats øø ndsøø'ñ jam Tiro, jøts øø nja'jty ma kajp txøøwɨ Tolemaida, jamnɨm øøts nmɨnawya'kxɨyøø ja barkɨ jøts øøts ja nmɨgu'uk n'ukmɨgajpxy, xjats øøts ja møøt n'uktaa'nɨyɨɨ'ñ tukxøøw.
8 Wɨnets øø kyɨmjabom ndso'ongojmaa møøt ja Pablo pøn jaty øø møø nwɨdity, jøts øø nja'jty jam ma kajp txøøwɨ Cesarea. Wɨnets øøts nnijkxy jam tu'uk jaa'y tyøjkjotp pøn txøøw'ajtp Felipe, jøts pøn ja øy'ayuujk tmɨwɨdejtp, jøts nayɨde'en y'ijty tunk'aty tyikwa'kxy ja jɨɨ'kxy, ja'ats øøts jam møøt ndaañ.
9 Ja Felipe jam ja wyɨnaty ja nɨmaktaxk ja ñøøx pøn ka'anɨm y'amatskɨdɨ, ja'ats tkajpxnaxtɨp ja Dios y'øgyajpxy pøn ti jaty ja ttukajpxnaxwajnɨyɨdɨp.
10 Tø øøts jam wyɨnaty ndaa'nɨ jeky ku tu'uk ja Dios kyugajpxy yja'jty pøn txøøw'ajtp Agabo, jøts pøn tsoo'mp jam ma et txøøwɨ Judea.
11 Ja'ats øøts ojts xmɨgajpxy, jøts ojts ja Pablo chum yiknɨxajɨ wɨnets ñadyabaktsujmɨyøø jøts nayɨde'en ñadyakøtsujmɨyøø, jøts jade'en ja ejxa'an ja Pablo yikmøøy, jøts yiknøjmɨ:
—Ja Espíritu Santo dø'øn wamp jøts ku ja israelɨt jaa'y jam jade'en nøjkx mduñɨyɨ Jerusalén, jøts myikøyakt ma ja yikmøjkutujkpɨ pøn ka'israelɨt jaa'dyɨ.

12 Xjats ku øøts jade'en nnɨmadøøy møøt nmɨgu'uk pøn kugạjp'ạjttɨp Cesarea, wɨnets øøts ja Pablo møk njanchjanɨmạạy jøts ka' ñøjkxt jam Jerusalén.
13 Xjats ja Pablo y'adsojɨmbijty:
—¿Tiku myạ'ạxtɨ jøts øts nugo xyikjotmay'ooktɨ? Wan twanjaty, ngupøkp øts wan øts tyikøtsumy tyikpaktsumy. Jøts pønɨ xyik'ookwạndɨp øts jam Jerusalén, ngupøkp øts ja nayɨde'en nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús wyɨnmạạ'ngyøjxp.
14 Xjats kumɨ ka'ap øøts ja Pablo xkajpxkyupiky, wɨnets øøts jade'eñɨ n'amøøñ, xjats øø nwạạñ:
—Wan tjaty pønɨ sạ Dios kø'øm tyamɨdsøkyɨ.
15 Ku dø'øn jade'en y'uknạjxy ja kajpxy, wɨnets øøts ndsimy nyik'øyɨyɨɨ'ñ, jøts øøts jam nnøjkxwạ'ạñ Jerusalén.
16 Wɨnets øøts ja nmɨgu'uk wɨnạạgɨn xjamyøøt'ạjty midi tsɨnaadyɨp Cesarea, jøts tu'uk midi kugạjp'ạjtp Chipre, ja' xyøøw Mnasón midi wyɨnaty jekyɨp ja Dios kyajpxy tø tpabøjknɨyɨ, ja'ats øøts xyikjạ'ạdạ'ạkwạmp jam Jerusalén mạ wyɨnaty ja tyøjk tjagyepy.

Ku ja Pablo ojts tmɨgajpxy ja Jacobo

17 Xjats ku øøts jam njạ'jty Jerusalén, jøts ja nmøøtjanchjạ'wɨbɨdɨ janch ejtnɨ xonɨ øø xyikjạ'jty.
18 Wɨnets øøts kyɨmjabom nmøøtnijkxy ja Pablo jam Jacobo tyøjkwɨndump mạ wyɨnaty ja møjạạ'dyøjktɨ nɨdukɨ'ɨyɨ.
19 Xjats ja Pablo tkạjpxpøø'kxy nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty jam wyɨnaty, jøts jatyɨ ttamɨmadyạknɨbøjkøø tukɨ'ɨyɨ sạ jaty yjạjty ku ja Dios ja myøk'ạjtɨn jade'en tnạnky'ijxyɨyɨ jam mạ jaty ja jamdɨ pøn ka'israelɨt jạạ'dyɨ.
20 Xjats ku dø'øn jade'en tmadoojɨdøø ja Pablo kyajpxy, wɨnets yjanchxonjạjtøø ja myɨgu'uk jøts tmøjpɨktạktøø ja nwɨndsøn'ạjtɨm Dios, xjats tnɨmaadyøø:
—Øy'ạjtp mɨgu'uk, tø xnɨjạwɨ ku ja israelɨt jạạ'y mil'ampy tø tmɨbøktɨ ja Jesús yja', jøts nay ja' nɨdukɨ'ɨyɨ wạndɨp jøts ku kuwạnɨ ja Moisés kyutujk yikpadu'unt.
21 Jøts wạndɨp ja' ku mets ja israelɨt jạạ'y jade'en xukmadøy midi jagamgạjp tsɨnaadyɨp, jøts ku ka' ttunk'ạttɨt midi Moisés kyutujk'ạjt jøts ku ka' ja mutsk mixy'unạ'jk ja ejxạ'ạñ yikmo'ot ñe'kxkøjxp, nɨ ngatu'unɨndɨt ja ngø'ømdsɨnạạ'yɨn.
22 ¿Sudso'ampy yø ndu'unɨndɨt? Janchnamyukɨdɨp ɨnet ja nmɨgu'uktøjktɨ ku tnɨjạwɨdɨt ku yạ tø mjạ'ạty.
23 Øy'ạjtp ne'egɨ jade'en xpadu'unt: Ja yạ nɨmaktạxk nmɨgu'uktɨ pøn ja wyạndạ'ạky jap tjagyaptɨp tsạptøjkjøtpy.
24 Møødɨ jøts ja wạ'ạts'ạjtɨn xpạạttɨt, jøts xkujuujyɨt ja wyạndạ'ạktyɨ jøts nayɨde'en jap xnạnkyaabɨyɨt, jøts yiknɨjạwɨt ku ja wyạndạ'ạky tø tyik'aduktɨ, jøts tnɨjạwɨdɨt pønɨ ka'adam meets ja Moisés kyutujk xjanchpaduujnɨyɨ.
25 Jap øøts ayuujk jadu'uk njạạkjagyepy, kumɨ tø øøts ja nøky jade'en nguexy mạ jaty ja Jesús yja' pøn ka' y'israelɨtjạạ'yɨ, jøts øø ndukmadøy jøts ka'ap nugo tmɨjotmay'ooktɨt ja israelɨt jạạ'y chɨnạạ'yɨn. Ja'ayɨ øø ndukmadøy jøts ku ka'ap ja tsu'uch ttsu'utstɨt midi ja tsạmaxạn yiktawɨndsø'jkɨp. Nayɨde'en ka'ap ja nɨ'jpy tjøø'kxtɨt, jøts nayɨde'en ka'ap ja jɨyujk tsu'uch ttsu'utstɨt midi ka'øy'oo'kp, jøts nayɨde'en kidi ja ñɨyạạ'y ja ñɨdø'øxy ñabyøjkxɨyɨdɨt.

Ku ja Pablo yikmạjch møj tsạptøjkjøtpy

26 Xjats ja Pablo tmøødɨyɨɨ'ñ ja nɨmaktạxkpɨ jạạ'y, jøts kyɨmjabom ojts tyiktso'ondạ'ạktɨ sudso tpạạttɨt ja wạ'ạts'ạjtɨn. Xjats møøt tyøjkɨyɨɨ'ñ jap møj tsạptøjkjøtpy jøts ttukmadoowạ'ạndɨ ja teety juunɨ yjøpkøxt ja'abɨ jotmay. Yø' tyijpy ku dø'øn ja yjøpkøxtɨt wɨnets nɨdu'uk nɨdu'uk tyikme'endɨt ja yojxɨn.
27 Xjats ku wyɨnaty wɨxujk xøøw tyikạ'pxwạnɨdɨ ja yjotmay sudso tpạạttɨt ja wạ'ạts'ạjtɨn, wɨnets ja Pablo ja israelɨt jạạ'y jap y'ejxpạạjtɨyøø jap tsạptøjkjøtpy pøn

tso'ondɨp Asia. Ku ja Pablo jade'en yiknɨją'wɨyɨɨ'ñ, wɨnets ja jąą'y ñąnky'ąmbøjkøxɨdøø ja xem ja yąm, wɨnets tmąjtswą'ąndɨ ja Pablo,

28 jøts tjanchtayą'ąxtɨ tjanchtajoktɨ jøts wyą'ąndɨ:

—¡Meets Israelɨt jąą'y, pudøjkɨk øøts! Wan tmąjchɨndɨ yą'ątpɨ yąą'dyøjk pøn kąjp kąjp wɨdejtp, jøts ja jąą'y jade'en ttuk'ɨxpiky jøts ku ka'ap adøm ndsɨnąą'yɨn y'øyɨndɨ, jøts ja Moisés kyutujk nayɨde'en t'abaajxɨ jøts nayɨde'en adøm ndsąptøjk; jøts jɨnaxy ɨxyąm tyimyjąąk'adɨ'ɨch ku ja griegɨt jąą'y yą tjąąktyimgyuwąą'wɨ, jøts jade'en tyikmą'ąty adøm ngununu'kxchąptøjk.

29 Jade'en ja israelɨt jąą'y wyą'ąndɨ ku ja Pablo jade'en tø yik'a'ejxnaxy jap kąjpjøtpy, ku jap tmøøtwɨdity tu'uk ja griegɨt jąą'y pøn kugąjp'ąjtp Efeso, ja' xyøøw Trófimo. Jøts jawąndɨpyɨm ɨdø'øn ja jade'en tø net ja Pablo tmøøtnijkxy ja griegɨt jąą'y jap tsąptøjkjøtpy.

30 Xjats ja kąjp jąą'y yjanch'ąmbøjknɨbøjkɨdøø, wɨnets ja Pablo yikjɨdøjtpɨdsɨɨmy jap tsąptøjkjøtpy, jøts ja tsąptøjk jatyɨ tyik'adujktøø.

31 Tyimyik'ookwąndɨp ja wyɨnaty, ku ja soldądɨ ñɨwɨndsøn tnɨją'wɨyɨɨ'ñ ku ja kąjp wyɨnaty nugo yjanch'adøtsnɨdɨ.

32 Wɨnets ja myɨwɨndsøn ja ttuknɨją'wɨgyixy jøts ja pujtp yjanchją'ttøø jap mą ja mayjąą'y jap wyɨnatyɨ. Kuts ja yik'ejxpąąttøø møøt ja masyoldądɨ, wɨnets ja Pablo jade'eñɨ yikmajtstuujty jøts ka' y'ukyikwojpnąą.

33 Xjats ja wɨndsøn twɨnguyø'øyɨyɨɨ'ñ ja Pablo, wɨnets ja Pablo yikmąjch, xjats ja wɨndsøn tyikutujky wɨnets ja Pablo adsow aduuk yiktagøtsuumy ja puxkadeen, xjats ja wɨndsøn tyiktɨɨy pøn jąą'y ja', ti tundɨgø'øyɨn ja wyɨnaty tø ttuñ.

34 Xjats ja jąą'y ja xem ja yąm nugo yjanchkąjpxjø'ktøø, nɨ sudso'ampy ja wɨndsøn tjanchkamadooguk ɨ, wɨnets tyikutujky jøts jap tnąnkyiknijkxyɨ mą ja soldądɨ kyutujktąąjk japtɨ.

35 Ku jap wɨngon tyikją'ttɨ mą eskalerɨ jap, wɨnets ja jąą'y tjanchjąąkwojpwą'ąndɨ ja Pablo ąmbøjkɨngøjxp, paty ja soldądɨ ojts køjxp tsąpkø'ødɨ ja Pablo;

36 janch mayjąą'y ɨdø'øn ja wyɨnaty pameejnɨp, jøts tjanchtayą'ąxtɨ tjanchtajoktɨ:

—¡Wan tpa'øøky!

Ku ja Pablo yjanagyugąjpxøø mayjąą'y wyɨngujkpy

37 Ku wyɨnaty ja Pablo jap tyøkɨwyąnɨ soldądɨ kyutujktąąjkjøtpy, wɨnets ja Pablo tjanøjmɨ ja wɨndsøn:

—¿Kidi y'øy'ątt ku nmɨgąjpxt?

Xjats ja wɨndsøn t'adsojɨmbijty yɨde'en:

—Øy'ąjtp pønɨ mjajtpy griegɨt ayuujk.

38 ¿Kidi ja egiptɨtjąą'yɨp mets, pøn ja tsep nąmnɨm jawaanɨ tkayiktso'ondąkp, pøn ja yikjąą'y'oo'kpɨ jam ojts tmøøtsøønɨ nɨmaktąxk mil jam tø'øts'etjotp?

39 Xjats ja Pablo t'adsøøy jøts tnɨmąąy:

—Israelɨt jąą'y øts. Jam ø ngue'jxy Tarso midi jam møj kąjp'ąjtp Ciliciɨt etjotp; tun ja may'ąjt jøts øts yø jąą'y nmɨgąjpxt.

40 Xjats ja wɨndsøn tyikutujky jøts jąą'y tmɨgąjpxt, wɨnets ja Pablo jap eskalerɨkijxpy wyą'k'øyɨyɨɨ'ñ, jøts ja'ayɨ xąjɨ'ɨky jøts ja jąą'y y'amo'ondɨt. Xjats ku ja jąą'y y'amongøxtøø, wɨnets ja hebreɨt ayuujk ja tkąjpxøjkɨyɨɨ'ñ:

22

1 —Meets mɨgu'uktøjktɨ jøts møjąą'dyøjktɨ, ukmadoojɨdɨk øts n'ayuujk midi ngąjpxwampy.

2 Xjats ku ja jąą'y tmadowdɨ jøts ku ja Pablo tkajpxy ja hebreɨt ayuujk, wɨnets nɨdukɨ'ɨyɨ y'amondøø, jøts ja Pablo tnɨmąąy:

3 —Israelɨt jąą'y øts, jam ø ngue'jxy Ciliciɨt etjotp mą kąjp txøøwɨ Tarso, jøts øts yą tø nyeeky Jerusalén, jøts øts ja' xyik'ɨxpɨjky midi txøøw'ąjtp Gamaliel, wą'ąts øts ja

xuknɨjąwɨ adøm ndsɨnąą'yɨn pønɨ są ja møjąą'chɨnąą'yɨn. Ojts øts ɨdø'øn ja Dios yja' ka'pxy nbaduñ amumjoojt jade'en są meets ɨxyąm xuñɨn.

4 Øts y'ijty nmøjmɨdsep'ajtpy pøn jaty ja Jesús yja' tpaduujnɨdɨp, nyik'ooktɨbąąt øts ja y'ijty, jøts nyiknijkxy ja yąą'y ja tø'øxy jap puxøjkjøtpy.

5 Wą'ąts ja teetywɨndsøn tnɨjąwɨdɨ møøt ja møjąą'dyøjk, kumɨ kø'øm øts ja xmo'odɨ ja kutujk jøts øts ja jam nmɨnijkxy Damasco mą wyɨnaty adøm nmɨ'israelɨt jąą'dyɨ. Jøts øts ja jam n'ɨxą'ąy pøn jaty wyɨnaty tpaduujnɨdɨp ja Jesús yja', jøts øts yą nyikmeenwą'ąñ aguwąnɨkøjxp jøts nyik'ayo'ombąątwą'ąñ.

Ku ja Pablo tnɨmadyąąjky ja chɨnąą'yɨn ku ja tyiktɨgąjch

6 'Xjats ku øts ojts nmɨnijkxy ja'abɨ wɨnmąą'ñ, jam wyɨnaty wɨngon nją'ątwąnɨ Damasco kujkxøøw et, wɨnets øts ojts jotmøñ ja jąj xnawɨdity midi janch møk tsąmąmp, jøts n'ijxy ku kyɨdąąjk tsąjpjøtpy.

7 Wɨnets øts jamyɨ nnąxkɨdąąjky, jøts øts nmadøøy ja ayuujk ku øts yɨde'en xnɨmąąy: "Saulo, Saulo, ¿tiku ø xjemdunwą'ąñ xedunwą'ąñ?"

8 Xjats øts nyiktɨɨy jøts nnɨmąąy: "¿Wɨndsøn, pøn mets?" Jøts ø x'adsøøy: "Øts Jesús Nazaretɨt jąą'y, ja' pøn mjemdumpy mdedumpy."

9 Xjats øts njamyøøt yjanchø'jkɨdøø ku ja jąj t'ejxpąątøø, ja' ka'ap ja tmadoodøø ku øts nyikmɨgajpxy.

10 Xjats ku øts ɨdø'øn jade'en nyikmɨgajpxy, wɨnets ø nnɨmąąy: "¿Ti wɨndsøn ndu'ump, sudso'ampy ndąąbyąątt?" Wɨnets nwɨndsøn'ąjtɨm xnɨmąąy: "Pɨdø'øk jøts mnøjkxt jam Damasco, jamts tukɨ'ɨyɨ myiktukmado'ot pønɨ ti jaty mdu'ump."

11 Kumɨ tø øts wyɨnaty ja jąj xyikwɨnjøøxy xyikwɨnapy, wɨnets ja nmɨgu'uk jam x'ukwejtsnɨdøø, jøts øts xyikją'ttøø jam Damasco.

12 'Jam wyɨnaty tu'uk ja jąą'y pøn txøøw'ąjtp Ananías, ja' ɨdø'øn tɨɨy tjanchpadump ka'pxy ja Moisés kyutujk. Xjats nɨdukɨ'ɨyɨ ja israelɨt jąą'y pøn jaty jam tsɨnaadyɨp Damasco, yjanchojktɨp ɨdø'øn ja' ja Ananías.

13 Xjats øts ja Ananías ojts x'ixy, jøts øts xnɨmąąy: "Mɨgu'uk Saulo, tawɨn'ejx yikxon yø mween jadɨgojk." Jøts øts jatyɨ ojts nwɨn'ejxpiky, xjats nmɨgu'uk n'ejxpąąjty.

14 Jøts ø xnɨmąąy ja Ananías: "Ja Dios Teety pøn adøm n'apteety'amøj pyadundɨp jekyɨp, ja' kø'øm tø mdsøkyɨ jøts me mduknɨjąwɨyɨt ja y'øwyɨnmąą'ñ, jøts ñąnky'ijxyɨyɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús pøn tum tsuj ja wɨnmąą'ñ tmøøt'ąjtp, ja'ats kø'øm ja y'ayuujk mdukmadoojɨyɨp.

15 Ja'agøjxp ja Dios jade'en ttuuñ, jøts mets nøjkx xkąjpxwa'kxy ja kyajpxy y'ayuujk, jøts xuknɨjąwɨt tukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y są tø x'ixy jøts są tø xmadøy.

16 Jøts ɨxyąm, ¿tiku nugo mgo'knɨ? Pɨdø'øk jøts mnøbatt, janchjąwɨ amumjoojt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Dios yja' jøts myikpøkwyą'ądsɨyɨt."

Ku ja Pablo tnɨmadyąąjky sudso'ampy ojts yikexy jam mą jąą'y ka' y'israelɨtjąą'yɨdɨ

17-18 'Ku øts ɨdø'øn jade'en njąjty, wɨnets øts jadɨgojk nwɨmbijty yą Jerusalén, jøts øts jap nnijkxy tsąptøjkjøtpy Dios'ajot'ąjtpɨ. Japts øts ja nwɨndsøn'ąjtɨm xmɨgajpxy, jade'en øts ja n'ixy kidim ja jąą'y kyumą'ąy, jøts ø xnɨmąąy: "Putyɨ yą tsoon Jerusalén, ka'ap ɨnet ja tmøjpɨktą'ąktɨt są øts ɨnet n'ayuujk xjakąjpxɨyɨt."

19 Xjats ø nnɨmąąy: "Mets teety, ñɨją'wɨdɨp ja' ku øts jam y'ijty nnijkxy mą jaty ja tsąptøjk, jøts øts jam nmach pøn jaty tpadundɨp mets mja', jøts øts ja ndagubety, yikxon njanchwɨwøpy jøts nyiknijkxy puxøjkjøtpy.

20 Ñɨją'wɨdɨp ja nayɨde'en ku øts jam wyɨnaty ku ja Esteban jam y'ø'jky midi mets m'ayuujk ojts tkąjpxwa'kxy, jam øts wyɨnaty nayɨde'en ndanɨ, jøts øts nwąąñ nayɨde'en jøts tyik'ooktɨt. N'ejx'ejtɨdøø øts ja yik'oo'kpɨ ja wyet."

21 Xjats øts ja nwɨndsøn'ąjtɨm xnɨmąąy: "Putyɨ, jagam me ngajxwą'ąñ kąjpxwą'kxpɨ mą jaty pøn ka' y'israelɨtjąą'yɨdɨ."

Ku ja Pablo ja soldạdɨ wɨndsøn yikpuxøjktøjkɨyøø

22 Xjats ku ja Pablo jade'en yjakajpxy, wɨnets ja mayjạạ'y møk'ampy yjanchkạjpxjø'ktøø, xjats wyạndøø:

—¡Wan tpa'øøky yø'øbɨ jạạ'y! ¡Ka'ap y'ukpạạt'ạjtiñɨ jøts yjạạktsøønɨt!

23 Xjats ja mayjạạ'y tjanchtayạx'adø'øtstɨ jøts ja wyet tjanchạjpwøjtɨ, jøts ja pu'ux nayɨde'en tjanchwɨjø'øktɨ,

24 paty ja wɨndsøn nayɨde'en tyikutujky jøts ja Pablo jap yikpøkjø'økt jap wɨndsøn kyutujktạạjkjøtpy. Xjats ja wɨndsøn tyikutujky jadɨgojk jøts yikwopt, jøts kuwạnɨ ttuknɨgạjpxwạ'ạñ tigøjxp ku ja mayjạạ'y jade'en myɨdsep'atyɨyɨ.

25 Xjats ku ja Pablo tø wyɨnaty yikøtsumnɨ yikpaktsumnɨ jøts yikwopwạ'ạñ, wɨnets ja Pablo tnɨmạạy ja soldạdɨ pøn jap wyɨnaty:

—¿Mbạạt'ạjttɨp meets jøts meets ja romanɨt jạạ'y xwopt midi ka'anɨm yiktɨɨdyuñ?

26 Ku jade'en tmadøøy pøn ja soldạdɨ t'ana'amp, wɨnets ja jatyɨ tnɨnijkxy ja wyɨndsøn, jøts tnɨmạạy:

—Ejxɨm ku jade'en m'adø'øtst, ¿kidi xnɨjạwɨ ku yø' romanɨtjạạ'yɨ?

27 Wɨnets ja wɨndsøn twɨngunøjkxɨyɨɨ'ñ ja Pablo jøts tyiktɨɨy:

—¿Mjanchromanɨt jạạ'y mets?

Xjats ja Pablo t'adsojɨmbijty jøts tnɨmạạy:

—Paty ja' øts.

28 Xjats ja wɨndsøn tnɨmạạy ja Pablo:

—Janch kajaa øts nmeeñ tø nyiktuñ ku øts yạ nromanɨtjạạ'y'ạtwạ'ạñ.

Xjats ja Pablo tnɨmạạy:

—Ka'ap øts yạ ti jade'en tø ngujuy, ja' ku øts yạ tø ndyimgye'exy.

29 Xjats ku dø'øn jade'en yjạjty, wɨnets ja soldạdɨ jadi'iñɨ yjɨyø'øgyøxnɨdøø pøn ja Pablo t'ukwopwạndɨp. Xjats ja wɨndsøn ojts nayɨde'en chø'øgɨ kudam ja' ryomanɨtjạạ'yɨ pøn wyɨnaty tø tkøwøøndɨ tpakwøøndɨ.

Ku ja Pablo yiktanay'øyɨyøø ja israelɨt jạạ'y myøjkutujk adsɨnaabyɨ wyɨngujky

30 Xjats ja wɨndsøn kuwạnɨ tnɨjạwɨwyạ'ạñ tigøjxp ku ja Pablo ja israelɨt jạạ'y ñɨ'øønɨyɨ. Xjats kyɨmjabom tnạnkwyɨnạjkɨyøø ja puxkadeen, jøts tnạnkwyạạmujkɨyøø ja teetywɨndsøn jøts nayɨde'en ja israelɨt jạạ'y kyutujk adsɨnaabyɨdɨ, wɨnets ja Pablo jap yikwạạnijkxy jøts tyikạjpxwạ'ạñ jap wɨndsøn y'agui'ptyɨ.

23

1 Xjats ja Pablo twɨnguwạ'jkɨyɨɨ'ñ pøn jaty jap wyɨnaty møj wɨndsøn'ạjttɨp, jøts tnɨmạạy:

—Mɨgu'uktøjktɨ, wạ'ạts Dios t'ixy ku øts ka'ap ja Dios nmɨdundɨgøy, ejtp øts jotkujk nnayjạwɨyɨ.

2 Wɨnets ja møjteetywɨndsøn tyikutujky midi txøøw'ạjtp Ananías, jøts tnɨmạạy pøn ja Pablo jap wyɨnaty wɨngon møøt tyanɨ, jøts ja Pablo yik'akojxjø'økt.

3 Xjats ja Pablo t'adsøøy ja møjteetywɨndsøn:

—¡Ti wɨndsøn mets ɨdø'øn jade'en, nayɨde'en ja Dios mdunɨyɨt! Pønɨ mgutujk'adsɨnaapy tam mets, ¿sudsots øts jade'en xnạnkyoxwạ'ạñɨyɨ pønɨ jap tam ja kutujk xmøødɨ?

4 Xjats ja y'adsoodøø pøn jaty ja Pablo jap wyɨnaty møøt wɨngon y'ity, jøts ja Pablo yiknɨmạạy:

—¿Jade'endam ɨdø'øn xmɨgạjpxɨgøy ja møjteetywɨndsøn?

5 Xjats ja Pablo y'adsøøy:

—Mɨgu'uktɨ, ka' øts yø nnɨjạwɨ kudam yø myøjteetywɨndsønɨ; janch jade'en ja Dios kyajpxy wyạ'ạñ ku wyạ'ạñ: “Kidi xmɨgạjpxɨgøy pøn jam yikutujktɨp mgạjpkøjxp.”

6 Wɨnets ja Pablo jam t'ejxkąjpy ku majtsk piky ja wɨndsøndøjk jamdɨ. Jam wyɨnaty pøn ja' tpadundɨp ja saduceɨt ɨxpøjkɨn, jøts nay jam ja'amɨdɨ pøn tpadundɨp ja fariseɨt ɨxpøjkɨn, paty ja Pablo møk ojts kyąjpxwa'kxy, jøts wyąąñ:

—Meets mɨgu'uktøjktɨ, fariseɨt jąą'y øts jøts fariseɨt jąą'y øts ndeety. Ja' meets ɨxyąm xatɨɨdyump ku øts n'awijxy'aty jøts ku ja oo'kpɨ jadɨgojk yjujkpyiky jap oo'kpɨ jutjøtpy.

7 Xjats ku ja Pablo jade'en wyąąñ, wɨnets ja' pøn ja fariseɨt ɨxpøjkɨn tjagyaptɨp jøts nayɨde'en pøn ja saduceɨt ɨxpøjkɨn tmøøt'ąjttɨp, ja'ats ojts møk ñadyamɨgajpxyɨdɨ kunɨm majtsk piky ja wyɨnmąą'ñ yjąjttøø.

8 Ja saduceɨt jąą'y wąmp jøts ku ka'ap ja oo'kpɨ yjujkpyiky jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy, jøts ku nayɨde'en ka'ap ja ąnkɨlɨs mą, jøts nɨ anmɨją'wɨn jøts nɨ mɨku' nɨti kya'ity. Jade'en ɨdø'øn ja saduceɨt y'ɨxpøjkɨn; xjats ja fariseɨt y'ɨxpøjkɨn tukɨ'ɨyɨ ja tjanchjąwɨdɨ.

9 Xjats nɨdukɨ'ɨyɨ kyąjpxjø'ktøø; wɨnets wɨnąągɨn ja kąjpxwejpɨ wyą'kukɨyɨɨ'ñ pøn tnɨją'wɨdɨp ja Moisés kyutujk, jøts pøn ttsojktɨp ja fariseɨt y'ɨxpøjkɨn, ja'ats ojts wyą'ąndɨ:

—Yą'ąt jąą'y ka' ti tundɨgø'øyɨn tjagyepy, jotmøñ ku yø tø myɨgajpxyɨ tu'uk ja ąnkɨlɨs uk øy ti, ka' y'øyɨ ku ja Dios yja' nugo ndatøjka'andɨt.

10 Xjats kumɨ janch møk ɨdø'øn ja jeky ñagyąjpxɨdøø, wɨnets ja soldądɨ wɨndsøn tjøpjąwɨ ku ja Pablo jotmøñ ja mayjąą'y y'uknujkwą'kxnɨyɨt. Wɨnets ja soldądɨ ja twąądsøøy, jøts ja Pablo jam yikwejtspɨdsɨɨmy mayjąą'y agujkp, jøts jap jadɨgojk tyiknijkxy soldądɨ kyutujktąąjk agui'py.

11 Xjats ku kyoots'ąjty, wɨnets ja Pablo t'ixy kumą'ąyjøtpy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús, jøts ñɨɨ'mxyɨyɨ:

—Pablo, jotmøk nabyɨktą'ągɨ, nayɨde'en jam nøjkx mgąjpxwa'kxy mą ja møj kutujktąąjk jam Roma, nayɨde'en sąm øts n'ayuujk tø xkąjpxwą'kxɨyɨ yą Jerusalén.

Ku ja Pablo yiktanɨbɨktąajkøø jøts ja y'amaa'tsk'ookt

12 Xjats ku jade'en ja Pablo kyumąąy, wɨnets ja israelɨt jąą'y wɨnąągɨn tkajpxy'ąjttøø ja Pablo jøts tyik'ooktɨt, møk'ampy ɨdø'øn tyimñawyąjnɨdøø, ka'ap ja tkugayɨdɨt tku'uugɨdɨt kunɨm ja Pablo tyimyik'ejxnąxt, kunɨm ja tyimyik'ooktɨt.

13 Wɨxijkxy ñaxy ɨdø'øn ja jąą'dyɨ pøn ɨdø'øn ja Pablo jade'en tkajpxy'ąjttøø.

14 Wɨnets ja ñɨwɨxijkxpyɨ jąą'y jap ñøjkxtøø mą ja teetywɨndsøn jap wyɨn'atyɨ møøt ja møjąą'dyøjktɨ, jøts tnɨmaadyøø:

—Tø øøts ɨdø'øn ndyimñagyajpxyɨ, ka'ap øøts ngugaayɨwyą'ąñ ngu'uugɨwyą'ąñ, kunɨm øøts ja Pablo ndyimy'ejxtnɨm øøky.

15 Meets nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty yą kutujk adsɨnaadyɨp, amɨdowdɨ ja soldądɨ wɨndsøn jøts jabom yą ja Pablo tyikme'ent mee mwɨndujy, jade'en xwɨndąąyɨdɨt ja wɨndsøn jøts ku ka'pxy yikpayø'øwyą'ąñ ja pøky, jamts øøts wyɨnaty tuu'ąm n'awejx'ity, jøts jam yø y'ookt.

16 Xjats ja Pablo pyøøpy tnɨją'wɨyɨɨ'ñ ja ayuujk ku ja yjamy ja jąą'y yik'ookwą'ąñɨ, wɨnets ja yjamy ja ojts ttukmadøy mą ja soldądɨ kyutujktąąjk jap.

17 Xjats ja Pablo twąądsøøy tu'uk ja soldądɨ, jøts tnɨmąąy:

—Møøt nøjkx yą'ąt mixy jap wɨndsøn wyɨndujpy, jap ayuujk yø tu'uk tkąjpxwą'ąñ.

18 Wɨnets ja soldądɨ tmøødɨyɨɨ'ñ ja mixy jøts ttukmadøøy ja wyɨndsøn, jøts tnɨmąąy:

—Tø øts ja Pablo xyąąjxɨ midi jap tsumy, jøts øts tø xnøjmɨ jøts øts yą'ąt mixy nyikme'ent, jap ayuujk tu'uk tkąjpxwą'ąñ.

19 Wɨnets ja mixy kyøjø'øm ja wɨndsøn y'ukwejtsøø, yiknijkxyɨ abiky jøts yiktøøjɨ:

—¿Ti øts ɨdø'øn xamɨgąjpxwąmp?

20 Xjats ja mixy t'adsøøy:

—Jade'en ja israelɨt jąą'y ayuujk tø tpɨktą'ąktɨ jøts tø tkajpxy'ąttɨ, jøts mets myik'amɨdo'ot ja Pablo jøts jabom xyiknøjkxt jap yikutujkpɨdɨ y'agui'py, ja'agøjxp tijy ku ka'pxy tpayø'øwyą'ąndɨ ja pyøky.

21 Tąąyɨdɨp ja', kidi xmɨbiky, jap ja jąą'y yu'uch y'awejxwą'ąndɨ nɨwɨxijkxy ñaxy jap tuu'agui'py. Tø dø'øn ja møk tyimñawyą'ąñɨdɨ jøts ka' tkugaayɨwyą'ąndɨ tku'uugɨwyą'ąndɨ

kunɨm ja Pablo tyimyik'ooktɨt; jam ɨnet ɨdø'øn ja y'awejxtɨ, ja'ayɨ mets ja nugo x'uk'adsojɨmbett.

22 Wɨnets ja mixy ja wɨndsøn y'ana'amɨyøø jøts ku ka'ap pøn ttukmado'ot, xjats jade'eñɨ møøt ñawyą'kxøø.

Ku ja Pablo yiktanɨkejxy ja møj wɨndsøn Félix

23 Xjats ja møj soldądɨ wɨndsøn tyąąjxɨyɨɨ'ñ nɨmajtsk ja syoldądɨ jøts t'ane'emy, jøts ja syoldądɨ nɨmajtsk magø'pxy ñayjøp'ejxɨdɨt pøn tekyjø'øm yø'ødyɨp, jøts ja nɨdugui'pxy myąjk ja kawąągyøjxpɨdɨ, jøts nayɨde'en nɨmajtsk magø'pxy ja takuu'møøtpɨdɨ. Ja'ats jam nøjkxtɨp Cesarea jøts choondɨt koots tąxujk yąxp.

24 Xjats ja wɨndsøn nayɨde'en t'ane'emy jøts ja Pablo kyawąąy nayɨde'en yikmo'ot, jøts nayɨde'en t'ane'emy jøts ja Pablo yik'ejx'ett, jøts møk møjąąw yikøyąkt mą ja møj yikutujkpɨ Félix jam.

25 Xjats ja wɨndsøn ja nøky tyik'øyɨyɨɨ'ñ jøts ja soldądɨ ja yiktamɨgajxɨyɨɨ'ñ, yɨde'en ja nøky wyą'ąñ:

26 “Øts nxøøw Claudio Lisias midi møj soldądɨ wɨndsøn, øts mets ja kąjpxpoo'kxɨn ndanɨguejxpy mets møj yikutujkpɨ Félix. Tu'uk øts ja ayuujk nguexy.

27 Jade'en ja israelɨt jąą'y tø y'adø'øtstɨ, tu'uk yą'ąt jąą'y ttsumdøø midi mets ɨxyąm ndagødøjkɨp. Yø' wyɨnaty yik'ookwąndɨp, xjats ku øts ojts nnɨjąwɨ kudam yø' ry-omanɨtjąą'yɨ, wɨnets ø nnɨnijkxy møøt ja soldądɨ, ja'agøjxp ja jąą'y kyayik'o'jkøø.

28 Xjats kumɨ nnɨjąwɨwyampy øts tiku yiknɨ'øønɨ, jøts nyiknijkxy jam mą ja israelɨt jąą'y myøjkutujk'adsɨnaabyɨdɨ,

29 ja'agøjxp yjąwɨ ojts yiknɨ'øønɨ ku ja ojts tkamɨmadøy ja israelɨt jąą'y kyø'ømgutujktɨ, ka'ats pyąąt'atyɨ jøts ku tyik'ooktɨt, jøts nɨ kyapąąt'atyɨ jøts puxøjkjotp y'ett.

30 Tø nyiktuknɨjąwɨ ku ja israelɨt jąą'y ñɨwɨnmayɨyɨ jøts yik'oogɨyɨt, paty øts ɨxyą nnajtskajxɨ, paty øts nayɨde'en tø ndukmadøy pøn tnɨ'øø'nɨdɨp yø Pablo, wan jam tyikwɨngukɨdɨ jam mets mwɨndump. Yø'øyɨ kajpxy me ndanɨguejxpy. Dioskujuyɨp.”

31 Ku dø'øn jade'en ja soldądɨ ja kutujk yikmøødyøø, wɨnets koots tmøøtso'ondøø ja Pablo jøts jam tmøøtją'ttøø mą kąjp txøøwɨ Antipatris.

32 Wɨnets ja soldądɨ jam kyɨmjabom wyɨmbejtnɨdøø midi tekyjø'øm yø'ødyɨp, jøts ja kawąąchɨnaabyɨdɨ tjąąkmøøtnøjkxtøø ja Pablo

33 jam Cesarea, jøts jam tkøyąktøø ja nøky mą ja møj yikutujkpɨ jam jøts nayɨde'en ja Pablo yikøyąjky.

34 Xjats ja møj yikutujkpɨ tpa'ijxy ja nøky, wɨnets tyiknɨdøøjøø pønɨt jąą'y ja Pablo, xjats t'adsoodøø ku ja Cyiliciɨtjąą'yɨ,

35 xjats ja Pablo yiknɨmąąy:

—Jaanɨm øts nmado'ot ja mgajxpy ja m'ayuujk kunɨm ja mye'endɨt pøn mnɨ'øø'nɨyɨp.

Wɨnets tyikutujky jøts ja Pablo yikpøkjø'økt mą Herodes ja møj kyutujktąąjk jam, jøts jam tnąnky'ejx'ityɨyɨ.

24

Ku ja Pablo yjanagyugąjpxɨyøø møj wɨndsøn Félix wyɨngujkp

1 Xjats kyɨmagoxkxøøw'ąjty, wɨnets ja møj teetywɨndsøn Ananías yją'ttøø jam Cesarea møøt ja møjąą'dyøjk, jøts tu'uk ja kąjpx'øyɨbɨ pøn txøøw'ąjtp Tértulo. Jade'en ja møj yikutujkpɨ jam twɨnguwą'jkɨdøø, jøts ja Pablo tnɨ'øønɨwyą'ąndɨ.

2 Xjats ja Pablo jap nayɨde'en tyikmendøø, wɨnets ja Tértulo ttamɨ'ɨiñ ja møj yikutujkpɨ Félix są Pablo kya'øy'adɨ'ɨch, jøts wyąąñ:

—Mets møj yikutujkpɨ, dioskujuyɨp. Tsuj jotkujk xjagyepy ja mgąjp, ka' mą ti tsep tyuñɨ mets mwijy'ąjtɨngøjxp.

3 Ejtp øøts jotkujk xmø'øy jøts øøts jotkujk nnaxy ndøkɨ ømyą̲dsowɨ, janchkunuu'kxy øø njąwɨ mets møj yikutujkpɨ.
4 Mets m'ukmaa'kxp, jøts ka'ap øts mdiempɨ nugo nyikwɨndɨgø'øty. Jøts njanchmɨnuu'kxakpy jøts ja tsojkɨn xjagyapt, jøts øøts n'ayuujk waanɨ xmadoojɨt.
5 Tø øøts wą̲'ą̲ts nnɨjąwɨ ku yą̲'ą̲tpɨ jąą̲'y tu'uk nugo y'ayo'onduñ, jøts tną̲nkñawya'kxyɨ ja israelɨt jąą̲'y wyɨnmąą̲'ñ mą̲ jaty yø wyɨdity, jøts yø' tnɨgubą̲jk'ą̲jtp pøn tpadundɨp tu'uk ja nazaretɨt jąą̲'y y'ɨxpøjkɨn.
6 Nayɨde'en yą̲'ą̲t jąą̲'y tkuwą̲ą̲wɨ ja griegɨt jąą̲'y jøts øøts ndsą̲ptøjk jade'en nugo xyikmą̲'jtɨyɨ; paty øøts ɨdø'øn yø tø nmach jøts øø njatɨɨdyunwą̲'ą̲ñ są̲ øøts ngutujk wyą̲'ą̲ñ;
7 ja soldą̲dɨ wɨndsøn Lisias øøts jade'en nugo xump jøts ttatøkɨ øøts nwɨnmą̲ą̲'ñ, jøts aguwą̲nɨkøjxp yikpiky yø Pablo,
8 jøts øøts xnøjmɨ pønɨ pøn nañɨ'øø'nɨyɨp wan yą̲ tmendɨ me mwɨndujy, jøts me xpayø'øty jøts xnɨjąwɨt tukɨ'ɨyɨ są̲ øøts ja øø'nɨn nbɨktą̲'ą̲ky.
9 Xjats ku ja Tértulo jade'en kyą̲jpxkɨjxy, xjats ja myɨgu'uk israelɨt jąą̲'dyɨ pøn jaty jap wyɨnaty nayɨde'en tø wyą̲'ą̲ndɨ jøts ku ja janch wyą̲'ą̲ñ ja Tértulo, ka'ap ja tyą̲ą̲yɨ.
10 Wɨnets ja gobernador Félix ja Pablo tyikajpxy, xjats ja Pablo yɨde'en wyą̲ą̲ñ:
—Mets møj yikutujkpɨ, nay ø ndsøjkpy øts jøts nwɨndanɨt ja nbøky mets mwɨndujy, kumɨ nnɨją̲'wɨp øts ku mets yą̲ jeky yjumøjtyɨp tø myikutujktsoo'nɨ.
11 Mets kø'øm m'ukyiktɨɨdyøkɨp øts n'ayuujk pønɨ ka' xjanchjąwɨ, ku øts jam wyɨnaty myakmajtsk xøøwɨpnɨm tø nją̲'ą̲ty jam Jerusalén Dios'ajot'ą̲jtpɨ.
12 Ka'ap øts jam wyɨnaty pøn møøt nnachepkajpxyɨ, nɨsą̲ øts ja jąą̲'y ngayik'adɨ'ɨch jam møj tsą̲ptøjkjotp, nɨ jam mą̲ jaty ja chą̲ptøjk ja'adɨ, nɨ jam møj kąjpjotp.
13 Yą̲'ą̲tpɨ jąą̲'dyɨ nɨti tkanąnky'ejxɨdɨt midi øts yø xanɨ'øø'nɨdɨp.
14 Yø'øyɨ øts wą̲'ą̲ts nnɨgajpxpy jøts ku nbaduñ ja Dios midi øøts ejtp nbadumpy. Ka'ats øts yø nmɨgu'uk israelɨt jąą̲'dyɨ t'øyjąwɨdɨ są̲ nbaduñ.
15 Njanchją̲'wɨp øts ja Dios nayɨde'en sąm yø tjanchjąwɨdɨ ku øø njøp'ixy ku ja Dios ja oo'kpɨ jadɨgojk tyikjujkpyiky, øy ja oo'kpɨ y'øyɨ kya'øyɨ pønɨ są̲ ja y'atsøønɨdɨ.
16 Ja' ndsøjkpy jøts øts ja Dios ejtp nmɨ'øy'ą̲jtnɨt jøts nayɨde'en ja nąxwii'ñɨt jąą̲'dyɨ.
17 'Tø øts mawyeen n'atswɨdity kawɨnąą̲k jumøjt, jøts øts jadɨgojk tø nwɨmbity Jerusalén, jøts øts nmɨgu'uk nmay'ą̲twą̲'ą̲ñ n'ayo'ejxwą̲'ą̲ñ, jøts ja Dios nayɨde'en nwɨndsø'øgɨwyą̲'ą̲ñ.
18 Ja'ats øts jap wyɨnaty ndumpy tsą̲ptøjkjøtpy sudso ø nbą̲ą̲tt nwą̲'ą̲ts'ą̲jtɨn, ku øts ja israelɨt jąą̲'y jap xpą̲ą̲jtøø midi tsoo'ndɨp Asia, ka'ap øts ja mayjąą̲'y wyɨnaty nmøødɨ, ka'ap pøn ti ttuñ.
19 Ja'abɨ dø'øn yą̲ mɨbą̲ą̲t me'endɨp pøn øts jap ojts xpą̲ą̲ttɨ jøts øts yą̲ xnɨ'øønɨdɨt, pønɨ ñɨją̲'wɨdɨp ja' ku øts jap ndundɨgøy tsą̲ptøjkjøtpy.
20 Uk ku ka' mye'endɨt są̲ øts ɨdø'øn nwą̲'ą̲ñ, wan yą̲'ą̲t tnɨgą̲jpxtɨ pøn jaty ɨxyą̲ą̲dɨ, pønɨ ojts øts ja nbøky nyiktapą̲ą̲ty ku øts ojts nyiktɨɨdyuñ jap kutujk adsɨnaabyɨ wyɨndujpy.
21 Uk jotmøñts øts jade'en xukpøky'ą̲ttɨ ku øts ojts møk nmɨgą̲jpxjø'øktɨ, jøts øts yɨde'en nnɨmą̲ą̲y: “Meets ɨxyą̲m xɨɨdyump ja'agøjxp ku øts njøp'ixy jøts ku ja oo'kpɨ jadɨgojk yjujkpyiky jap oo'kpɨ jutjøtpy.” Jade'en øts nnɨmą̲ą̲y.
22 Xjats ku ja møj yikutujkpɨ Félix ja Pablo y'ayuujk tmadoojɨ, wɨnets jaayɨ tkąjpxuky ja payø'øyɨn ja'agøjxp ku nayɨde'en tnɨjąwɨ są̲ ja Jesús yjanchją̲'wɨbɨ yjąą̲'y'ą̲ttɨ, paty jade'en tnɨmą̲ą̲y:
—Wan t'uk'awijxñɨm jade'en kunɨm ja mye'ent ja møj soldą̲dɨ wɨndsøn Lisias, ja'ats øts xjąą̲ktukmado'opnɨm ka'pxy yø'øbɨ wɨnmą̲ą̲'ñ.
23 Wɨnets ja møj yikutujkpɨ t'ane'emy ja soldą̲dɨ jøts ja Pablo chumy'ettnɨm, jøts tnøjmɨ nayɨde'en jøts ja Pablo ja myɨgu'uk kuwą̲nɨ y'atsmɨgą̲jpxɨt, pønɨ pøn jaty mendɨp kidi ja tkayiknąjxnɨdɨ.

24 Xjats ja Pablo jap tyaaañ winaak xøøwin, winets ja møj yikutujkpi tmøøtja'aty jadigojk ja ñidø'øxy Drusila, pøn nayide'en israelit jaa'y, winets ja Pablo yikyaxtsøøy jøts tnigajpxt sudso'ampy ja Jesús yja' yikjanchjawi.
25 Xjats ja Pablo yikxon jade'en tnigajpxy sudso n'øyjaa'y'ajtindit sam ja Dios ttsøkyin, jøts kø'øm nayide'en nnay'ejx'ejti'indit, jøts ku Dios ja naxwii'ñit jaa'y nøjkx ttiidyuñ. Winets ja møj yikutujkpi ojts ja' tkudsø'øgi jøts ja Pablo yiknimaay:
—Nøjkxni ixyam, kunim ø n'awatsit jøts jadigojk nwaadso'ot.
26 Xjats ja møj yikutujkpi may ojk ja Pablo twaadsøøy, jade'en ja yjawinmay jøts ja myeenmyo'ojit ayu'uch, winetnimts ja tmajtstu'utt.
27 Majtsk jumøjt idø'øn jade'en ñajxy, nugo tjaximiwaadsow'ity ja Pablo. Winets ja møj yikutujkpi tyigajtsnaa, jøts jadu'uk tyøjkiyii'ñ pøn txøøw'ajtp Porcio Festo. Jøts kumi ka'ap ja møj yikutujkpi Félix tmidsep'atwa'añ ja israelit jaa'y, ja'agøjxp idø'øn ja Pablo jap tyaaañ tsumy.

25

Ku ja Pablo twingunøjkxøø ja møj yikutujkpi Festo

1 Xjats ja Festo tyøjkiyii'ñ møj yikutujkpi jam Cesarea, jøts kyidigøøk xøøw chøø'ñ jøts jam pyatøjkiyii'ñ Jerusalén.
2 Jamts ja teetywindsøndi møøt ja israelit møjaa'dyøjkti twinguwa'jkidøø ja møj yikutujkpi Festo jøts ja Pablo yikni'øøni.
3 Xjats ja møj yikutujkpi yik'amidøøy ja may'ajt, jøts ja Pablo tnigaxit jøts jam tyikme'ent Jerusalén. Jade'en ja israelit jaa'y wyinaty tø tjaniwinmayidi jøts ja Pablo y'ookt tuu'ajy.
4 Xjats ja møj yikutujkpi Festo t'adsojimbijty jøts ku ja kø'øm tsojk wyimbetwa'añ jadigojk jam Cesarea, kumi ixjam ja Pablo tsumy y'ity.
5 Winets tnøjmi ja israelit jaa'y møøt ja teetywindsøndi:
—Wa'n tjaa'myindi ne'egi niduknax pøn jaty ku'aaw'attip, jamts xni'øønidit pøni tødam ja'abi jaa'y tyundigøy.
6 Xjats ja Festo waani tyaa'niyii'ñ Jerusalén tuktujk xøøwin uk majk xøøwin, winets wyimbijty jadigojk. Xjats kyimjabom ttawa'jtsiyii'ñ ja kyutujktaajk, winets tnankñajtswaa'wiyøø ja Pablo.
7 Xjats ku ja Pablo twinguwa'jkiyii'ñ ja møj yikutujkpi, winets ja israelit jaa'y nayide'en twinguwa'jkidøø pøn jam wyinaty tø choondi Jerusalén. Xjats ja Pablo mayjøøjp møk yjanchyiktani'øøni ja tyundigø'øyin, niti tiy'ajtin tkanankyijxyidi.
8 Xjats ja Pablo kø'øm ñagyugajpxyiyi jøts tnimaay ja møj yikutujkpi:
—Nipøn niti ngadamidundigøy, ni ja israelit jaa'y kyutujk jøts ni ja chaptøjk, jøts ni ja romanit jaa'y myøjyikutujkpi ngamidundigøy.
9 Xjats ja Festo, kumi tyunwajnip ja may'ajt ja israelit jaa'y jøts y'øyjawiyidit, xjats ja Pablo tyiktiiy jøts yiknimaay:
—¿Mnøjkxwamp jam Jerusalén? Jamnim øts nbayø'øty ja mbøky.
10 Winets ja Pablo t'adsojimbijty jøts tnimaay:
—Paat'ajtp øts yaayi nyiktiidyu'unt, kumi ja møj windsøn César ya kø'øm tø tpikta'aky yø kutujktaajk. Wa'atsxi me xnijawi ku øts ka' yø israelit jaa'y ti ndamidundigøy pøn jap wamp jøts øts ja nbøky ngu'oogit,
11 ka'ap ø nwa'añ jøts øts ngagupøkt ja o'jkin; jøts pøni ka'adam yjanchi midi øts yø' xani'øø'nidip, nipøn kyapaat'atyiyi jøts øts xkøyaktit ma israelit jaa'y. Wamp øts jøts ja møj windsøn César øts kø'øm xiidyu'unt.
12 Xjats ku ja Pablo jade'en kyajpxkijxy, winets ja møj yikutujkpi møøt tkajpx'øyiyii'ñ ja pyutanaabyi, winets yiknimaay ja Pablo:
—Tø kø'øm mwa'añ ku ja møj windsøn César mdiidyuniyit. Ja'ats idø'øn mninøjkxp.

Ku ja Pablo twɨngunøjkxøø ja rey Agripa

13 Xjats ku ja Pablo jade'en yiknɨmąąy kuts tu'uk majtskɨn ja xøøw ñąjxy, wɨnets ja rey Agripa ojts ñɨnijkxyɨyɨ møøt ja Berenice, ja'ats t'atskąjpxpoo'kxtɨp ja Festo.
14 Wɨnets jam ojts kawɨnąąk xøøw tyąą'nɨdɨ, xjats ja Festo ttamɨmadyąąjky ja rey są ja Pablo pyøky jap, jøts tnɨmąąy:
—Ja yą tu'uk ja jąą'y midi ja møj yikutujkpɨ pasądɨ puxøjkjøtpy yiktąąñ.
15 Ja'ats møk pyayø'ødyɨp ja teetywɨndsøndɨ møøt ja israelɨt møjąą'dyøjktɨ. Xjats ku øts ojts n'øch Jerusalén, wɨnets øts jam ojts xwɨnguwą'ągɨdɨ, jøts øts møk'ampy xnɨmaadyɨ jøts øts nnąnkyik'oogɨt yø Pablo.
16 Xjats øts nnøjmɨ jøts ku ka'ap jade'en ja romanɨt kyutujk wyą'ąñ, ka'ap pøn ayu'uch nugo ñąnky'oogɨdɨt, kuwąnɨ ja payø'øyɨn tyunɨt jøts kø'øm ñawyɨndanɨyɨdɨt pønɨ ti pønjabøn ñɨ'ɨɨ'mpy.
17 Ku yą yją'ttøø ja israelɨt jąą'y, ka'ap øts tiempɨ nugo nyikwɨndɨgøøy, jatyɨ kyɨmjabom ja ngutujktąąjk ndawa'jtsɨyɨɨ'ñ jøts ja Pablo nnąnkyikmejnɨ.
18 Ku ja myendøø pøn jaty øø'ndɨp, nɨ tu'uk ja tka'uktapąątnɨdɨ ja pyøky midi'ibɨ øts ɨdø'øn n'ukjøp'ijxpy.
19 Ja'ayɨ nugo yiktanɨ'øø'nɨp ja chɨnąą'yɨn, jøts nayɨde'en pøn txøøw'ąjtp Jesús, pøn ojts y'øøky jøts ja Pablo wyą'ąñ ku ja yjujky'aty.
20 Jøts øts ka' nmɨdąąbyąąty sudso'ampy øts kø'øm nyikjøpkøxt yø'øbɨ wɨnmąą'ñ, paty øts yø Pablo n'amɨdøøy pønɨ nøjkxwąmp Jerusalén jøts jam yiktɨɨdyu'unt.
21 Kumɨ yø' kø'øm wąąn jøts jam yiktɨɨdyu'unt mą ja møj wɨndsøn César Augusto, paty øts jap nyiktsumy'ity kunɨm øts jam ngaxt møj wɨndsøn wɨndump.
22 Xjats ja rey tnɨmąąy ja Festo jøts ku ja nayɨde'en tpatmadoową'ąñ ja Pablo kyajpxy. Xjats ja møj yikutujkpɨ t'adsojɨmbijty, jøts tnɨmąąy:
—Jabom ja x'ukmado'ot.
23 Xjats kyɨmjabom'ąjty, wɨnets ja rey Agripa yją'ttøø møøt ja ñɨdø'øxy Berenice, xjats ojts yjanchyikmøjpɨktą'ąktɨ jøts jap tyøjkɨdøø møj tøjkjøtpy møøt ja soldądɨ wɨndsøndɨ, jøts nayɨde'en ja møjąą'dyøjktɨ pøn jaty jam kugąjp'ąjttɨp. Wɨnets ja Festo twąądsøøy ja Pablo,
24 jøts ttukmadøøy nɨdukɨ'ɨyɨ ja wɨndsøndøjktɨ, jøts tnɨmąąy:
—Mets rey Agripa, jøts tukɨ'ɨyɨ pøn jaty yą tø myendɨ, ɨxyą dø'øn ja jąą'y midi ɨxyąm mbatmadoowąjnɨdɨp y'ayuujk. Tø øts ɨdø'øn ja israelɨt jąą'y namay øy xmɨ'øøndɨ yą'ąt køjxp jade'en yą jøts nayɨde'en jam Jerusalén, ejtp ø xnøjmɨdɨ jøts mɨbąąt ku yø tyimy'ookt.
25 Ka'ats yjąwɨ ti møj tundɨgøø'yɨn tjagyepy jøts ja' tku'oogɨt; kø'øm yø t'amɨdøøy jøts jam nøjkx yiktɨɨdyuñ mą ja møj wɨndsøn Augusto jam, paty øts nayɨde'en jam ndyimgyajxwą'ąñ.
26 Meets mɨgu'uktɨ, ka'ap øts nmɨdąąbyąąty ti pøky øts ndapąątp yą'ątpɨ jąą'y, sudso'ampy øts nøky nyik'øyɨt jøts tnɨjąwɨt ja nmøjwɨndsøn, jøts paty øts ɨxyąm nyikmiñ mee mwɨndujy, jøts me rey Agripa x'ukpatmado'ot jøts øts xuknɨjąwɨt midi'ibɨ ayuujk øts ɨdø'øn ngaxp.
27 Janchnɨgyumąąp ø njaty ku øts ja pøkyjąą'y nugo njanch'ukaxt, jøts nɨ ngatuk-mado'ot øts nmøjwɨndsøn pønɨ ti pøky yiktanɨ'øø'nɨp.

26

Ku ja Pablo tnɨgajpxy ja chɨnąą'yɨn jam rey Agripa wyɨndump

1 Wɨnets ja rey Agripa tnɨmąąy ja Pablo:
—Mbąąt'ąjtɨp jøts me kø'øm mgąjpxt.
Xjats ja Pablo ja kyø' tyikpɨdɨ'jky, jøts yɨde'en kyąjpxøjkɨyɨɨ'ñ:
2 —Njanchtaxondakpy øts ku øts xyikąjpxwą'ąñ yą mets mwɨndujy, jøts øts kø'øm nwɨndanɨt tukɨ'ɨyɨ pønɨ są jaty øts ja israelɨt jąą'y xka'ødyejtɨ.

3 Øy'ą̈jtp nayɨde'en kumɨ mets mnɨją̈'wɨp tukɨ'ɨyɨ øøts ndsɨnąą̈'yɨn są̈ øø n'israelɨtjąą̈'y'aty, jøts ti jaty øøts ejtp nnadyamɨgą̈jpxɨyɨp. Paty mets n'amɨdøy jøts waanɨ x'ukmado'ot øts ngajpxy.

Są̈ ja Pablo chɨnąą̈y myɨjawyeen ku ka'anɨm tyiktɨgach ja chɨnąą̈'yɨn

4 'Ñɨją̈'wɨdɨp nmɨgu'uk israelɨt jąą̈'y nɨdukɨ'ɨyɨ są̈ øts njąą̈'y'ą̈jty jam ndɨgą̈m ku nmutsk'ą̈jty, jøts nayɨde'en są̈ øts njąą̈'y'aty jam Jerusalén ɨxyą̈mbą̈ą̈dyɨm.

5 Pønɨ ñɨgą̈jpxwą̈ndɨp wan tnɨgą̈jpxtɨ, kumɨ ñɨją̈'wɨdɨp yø' nayɨde'en ku øts mutskyɨ ja fariseɨt ɨxpøjkɨn nbadøjkɨyɨɨ'ñ midi ka'pxy tpadundɨp ja Moisés kyutujk.

6 Ja'agøjxp øts nyiknɨ'øønɨ ku øts njøp'ixy ku ja Dios Teety ja oo'kpɨ jadɨgojk tyikju-jkpyiky jap oo'kpɨ jutjøtpy, kumɨ jade'en ja Dios Teety kø'øm ja wyą̈ndą̈ą̈jkɨn tmø'øy øøts n'ą̈pteety'amøj jøts jade'en ttu'unt.

7 Jøts nɨdukɨ'ɨyɨ makmajtsk kąjp ja israelɨt jąą̈'y tjøp'ejxtɨt jøts ku ja Dios ja wyą̈ndą̈ą̈jkɨn tyikjøpkøxt, paty ejtp t'ajot'ą̈ttɨt ja Dios jøts tją̈'myatstɨ jøpy ux. Mets rey Agripa, nay yø'øbɨ wɨnmą̈ą̈'ñ øts ɨdø'øn yø nmɨgu'uk israelɨt jąą̈'y xkada'øyją̈'wɨdɨp, jøts øts xanɨ'øønɨdɨ.

8 ¿Ka' mee nayɨde'en xjanchją̈wɨ jøts ku ja Dios ja oo'kpɨ tyikjujkpyiky jadɨgojk?

Są̈ ja Pablo jawyeen tjemduuñ tteduuñ ja Jesús yjanchją̈'wɨbɨdɨ

9 'Øts kø'øm ojts nwɨnmą̈ą̈'mbyą̈ą̈ty jøts øts ja Jesús Nazaretɨt yjanchją̈'wɨbɨdɨ ojts o są̈ nduujnɨyɨ, jøts ø møk nyik'ayo'ombą̈ą̈ttøø.

10 Jade'ents øts ɨdø'øn jam n'adɨɨjch Jerusalén ku øts ja teetywɨndsøn xmo'odɨ ja tɨy'ą̈jtɨn jøts øts ja Jesús yjąą̈'y namay ndsujmɨyɨt; jøts nayɨ wą̈ą̈n øts ɨdø'øn jøts y'ooktɨt.

11 Kawɨnąą̈k ojk øts ɨdø'øn kø'øm ja møk nyik'ayo'ombą̈ą̈ttøø, jøts kuwą̈nɨ nduk-majtstu'uttɨ ja yjanchją̈'wɨn. Jade'en øts ɨdø'øn n'adɨɨjch mą̈ jaty ja chą̈ptøjk, janch awą̈'ą̈n'ampy øts ɨdø'øn nbawɨdijty jagamgą̈jp pą̈ą̈t.

Ku ja Pablo jadɨgojk tnɨmadyą̈ą̈jky są̈ ja chɨnąą̈'yɨn tyiktɨgąjch

12 'Nay yø'øbɨ wɨnmą̈ą̈'ñ øts wyɨnaty nmɨnijkxpy jam Damasco są̈ øts ja teetywɨndsøn wyɨnaty ja kutujk tø xmø'øy.

13 Wɨnets ø kujkxøøw et jam tuu'ą̈m ojts n'ejxpą̈ą̈ty tu'uk ja jąj midi tsą̈jpjøtpy kyɨdą̈ą̈jky, janch møk ɨdø'øn ja yją̈jy nɨka'ap ja xøøw jade'en yją̈jy, jøts øøts ja jąj ojts tukɨ'ɨyɨ xnawɨdity pøn jaty øts jam wyɨnaty nmøøt.

14 Wɨnets øøts nɨdukɨ'ɨyɨ nnąxkɨdą̈ą̈jky, jøts øts nmadøøy tu'uk ja hebreɨt ayuujk ku ø xnɨmą̈ąy: "Saulo, Saulo, ¿tiku ø xjemdunwą̈'ą̈ñ xedunwą̈'ą̈ñ? Kø'øm mnay'ayo'ondunɨyɨ jade'en kidi tsakąą̈ ku ja ti tnepy jøts ja kø'øm kujp ñadyukyø'ødyɨyɨ."

15 Wɨnets nnɨmą̈ąy: "¿Wɨndsøn, pøn mets?" Wɨnets øts jatyɨ nwɨndsøn'ą̈jtɨm xnɨmą̈ąy: "Øts Jesús Nazaretɨt jąą̈'y, nay ja' pøn mjemdumpy mdedumpy.

16 Pɨdø'øk wą̈'kukɨ, ja'agøjxp øts ɨxyą̈m kø'øm nnąnky'ijxyɨ jøts øts xmɨdu'unt, jøts mgugajpxy'ą̈tt pønɨ ti jaty ɨxyą̈m nduk'ijxpy, jøts pønɨ ti jaty me nją̈ąktuk'exp.

17 Øts mets nnøø'mo'op nduu'mo'op jam israelɨt jąą̈'y etjotp, jøts nayɨde'en mą̈ ja jąą̈'y kya'israelɨtjąą̈'yɨdɨ mą̈ mets ɨxyą̈m ngajxwą̈'ą̈ñ.

18 Yɨde'en ɨdø'øn jam nøjkx mduñ, jøts ja jąą̈'y xkąjpxwejt jøts ja ka'øy wɨnmą̈ą̈'ñ tmajtstu'uttɨt, jøts ja tsuj wɨnmą̈ą̈'ñ tpabøktɨt. Kidi ja mɨku' y'ana'amɨn t'ukupøjkɨnɨyɨdɨ, ja Dios yja' tu'ugyɨ pyaduujnɨdɨp; jade'en xukmado'ot jøts ku øts nja' xjanchją̈'wɨdɨt, jade'en'ampy yikpojkpɨmaa'kxtɨt, jøts nayɨde'en yikmo'odɨt ja øy'ą̈jtɨn ja tsuj'ą̈jtɨn møøt ja'adɨ nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty ja Dios tø wyɨnaty tyikpøkwyą̈'ą̈ch."

Ku ja Pablo tpaduuñ ja ayuujk midi tsoo'mp tsą̈jpjøtpy

19 'Mets rey Agripa, nbaduujnɨ øts ɨdø'øn tukɨ'ɨyɨ są̈ jaty øts ja Jesús xnɨmą̈ąy ku øts ja y'ayuujk nmadoojøø midi jap tsoo'mp tsą̈jpjøtpy.

20 Wɨnets øts jam n'uktukmadowdɨ jawyeen pøn jaty jam wyɨnaty Damasco jøts nayɨde'en Jerusalén, jøts jam nayɨde'en tukɨ'ɨyɨ pøn jaty Judea etjotp, wɨnets øts

n'uktukmadowdɨ pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ, jade'en øts jam n'uktukmadøøy jøts ja pyøktyu'unɨn tmajtstu'uttɨt jøts ja Dios yja' tu'ugyɨ tpaduujnɨyɨdɨt, nayɨde'en tsuj yjąą'y'ąttɨt jøts jade'en tnąnky'ejxɨdɨt ku ja chɨnąą'yɨn tø tyiktɨgątstɨ.

21 Ku øts ja jąą'y jade'en ngąjpxwejttɨ ja'agøjxp øts ja israelɨt jąą'y jap xmąjtstøø tsąptøjkjøtpy jøts øts ja' xuku'oogɨwyą'ąndɨ.

22 Møj øts ja Dios ja pudøjkɨn xmø'øy ku øts ɨxyąmbąąt ja kyajpxy y'ayuujk ngąjpxwą'kxɨyɨ, jøts ø ndukmadøy nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty ɨxpiky pøn jaty ka'ɨxpiky. Nɨjuunɨ øts ja jąą'y ja wenkpɨ ayuujk ngadukmadøy, yø'øyɨ ngajpxy nayɨde'en są ja Dios kyugajpxy jøts są ja Moisés ojts wyą'ąndɨ,

23 ku ja yiknɨtsokpɨ kuwąnɨ y'ayo'ombąątt jøts ku ja wyɨnaty tø y'øøky, ja'ats myɨjawyeen tunjøpɨp ku ja yjujkpyøkt jadɨgojk jap oo'kpɨ jutjøtpy, jøts jade'en øøts njąą'y ttuknɨjąwɨt ja wą'ątsˈąjtɨn møøt tukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y.

Ku ja Pablo tjadukmɨbøkwąąñ ja rey Agripa jøts tpadu'unt ja Jesús yja'

24 Xjats ku dø'øn ja Pablo jade'en ñagyugąjpxɨyɨ, wɨnets ja møj yikutujkpɨ Festo møk'ampy yjanchkajpxy, jøts ja Pablo yiknɨmąąy:

—¡Mjanchmo'tp me Pablo! Yø m'ɨxpiky'ąjtɨn me nugo myikmo'jtɨp.

25 Xjats ja Pablo t'adsojɨmbijty jøts tnɨmąąy:

—Mets øy møj yikutujkpɨ, ka'ap øts nmø'øty; tɨy øts ɨdø'øn nwą'ąñ midi øts ngajpxpy.

26 Ɨxyą dø'øn ja rey Agripa pøn yø'øbɨ wɨnmąą'ñ wą'ąts tnɨją'wɨp, paty øts yą jotmøk ngajpxy yø' wyɨndujy; wąmp øts ɨdø'øn ku yø' tnɨjąwɨ tukɨ'ɨyɨ, kumɨ ka'ap ja jam ayu'uch yjąjty midi øts ɨdø'øn nnɨgajpxpy.

27 ¿Mjanchją'wɨp mets rey ɨdø'øn są ja Dios kyugajpxy wyą'ąndɨ? N'ijxpy øts ku yjąwɨ xjanchjąwɨ.

28 Xjats ja rey wyąąñ:

—Kuk øts jeexyɨp jawaanɨ xjąąktukmadøy, tøk øts yø jeexyɨp ngupiky.

29 Xjats ja Pablo y'adsøøy:

—Øyɨ ja waanɨ uk øyts ja yjamayɨ yą'ątpɨ ayuujk, ka'ayɨ mets ja'ayɨ nadyu'uk xjanchjąwɨt, wą'ąmbɨm ja Dios nɨdukɨ'ɨyɨ tjanchjąwɨdɨt pøn jaty øts n'ayuujk yą tø xmadoojɨ.

30 Ku dø'øn ja Pablo jade'en kyąjpxkɨjxy, wɨnets ja rey nɨdukɨ'ɨyɨ wyą'kukɨdøø møøt ja møj yikutujkpɨ, jøts møøt ja ñɨdø'øxy jøts pøn jaty jap wyɨnatyɨ,

31 wɨnets abiky ñøjkxtɨ jøts jap tkąjpx'øyɨdɨ ja Pablo pyøky, jøts yɨde'en ñawyąjnɨdøø:

—Ka'ap yø'øbɨ jąą'y yjąwɨ ti ttuñ jøts yø' tku'oogɨt, jøts nɨ nayɨde'en kyapąąt'atyɨ jøts jap puxøjkjøtpy y'ett.

32 Wɨnets ja rey Agripa tnɨmąąy ja møj yikutujkpɨ Festo:

—Tø yø jeexy yikmajtstu'uty ku yø jeexy kø'øm tka'amɨdøy jøts ku ja møj wɨndsøn César tyɨɨdyunɨyɨt.

27

Ku ja Pablo yikejxy Roma mą ja møj kutujktąąjk

1 Xjats ja møj yikutujkpɨ twɨnmaadyøø, wɨnets ja Pablo yikajxwą'ąndɨ jam Italia møøt ja myɨbuxøjk jąą'y pøn jaty jap wyɨnaty tsumdyɨ, jøts nayɨde'en øts nmøødɨ pøn yą'ąt nøky tjaapy. Wɨnets ja soldądɨ pyøkjø'jkɨdøø midi txøøw'ąjtp Julio jøts midi tnɨgubąjk'ąjtp tukpiky ja soldądɨ, ja' xyøøw ja soldądɨ tukpiky Augusto.

2 Jam wyɨnaty nayɨde'en tu'uk ja Macedoniɨt jąą'y midi kugąjp'ąjtp Tesalónica, ja' xyøøw Aristarco. Wɨnets øø tuknąx ndøjkɨyɨɨ'ñ møøt ja Pablo jap bąrkɨjøtpy, jam ja bąrkɨ wyɨnaty tø chøøñ Adramitio, jøts ñøjkxwą'ąñ mą jaty ja kąjp jam Asiɨt etjotp.

3 Xjats øøts jam ndsøø'ñ Cesarea, jøts øø kyɨmjabom nją'ąty mą kąjp txøøwɨ Sidón, jamts ja soldądɨ Julio t'ayo'ixy ja Pablo, jøts ja myɨgu'uktøjk t'atstukmɨgajpxy jøts ja myɨgu'uktøjk yikpoo'kxɨyɨ.
4 Xjats øøts jadɨgojk ndsøø'ñ Sidón, wɨnets øøts ja poj møk'ampy xjøpkuyø'øyɨyɨɨ'ñ, paty øø kuwąnɨ nnayø'øy agą'ñ'ampy ja et midi txøøw'ąjtp Chipre, mą ja poj tudą'ąky yø'øy.
5 Xjats øøts ja mejy ndanąjxy jam Cilicia y'et'amɨdiy jøts nayɨde'en Panfilia y'et'amɨdiy, wɨnets øøts nją'jty mą kąjp txøøwɨ Mira jam Licia y'etjotp.
6 Jamts ja soldądɨ tu'uk t'ɨxąąy ja bąrkɨ, jøts ojts t'ejxpąąty tu'uk midi tø wyɨnaty chøøñ Alejandría jøts jam ñijkxy Italia, jøts øøts jadɨgojk xyiktøjkɨyɨɨ'ñ xjats øø ndsøø'ñ.
7 Kawɨnąąk xøøw øøts ɨdø'øn jade'en udya'agyɨ n'awɨdijty, jøts øøts awɨsą jam njanchją'jty jam Gnido kąjp y'amɨdiy, kumɨ ka'anɨm wyɨnaty ja møk poj y'amøkɨ wɨnets øøts jade'en'ampy jadɨgojk n'awɨdity Salmón kąjp y'amɨdiy. Xjats øø nnayø'øy mą ja mutsk nąąjx jam mejy kujk'ąm midi txøøw'ąjtp Creta.
8 Xjats øøts jade'en awɨsą njanchjanayø'øy ja nąąjx mejyjotp, xjats øøts awɨsą nją'jty mą kąjp txøøwɨ Buenos Puertos jam Laseɨt kąjp wɨngon.
9 Tø øøts wyɨnaty jeky ndąą'nɨñɨ mejyjotp, janch tsø'øgɨ møøt wyɨnatynɨ, jade'en'ampy ku wyɨnaty ja xuxpyoj myenwąnɨ paty ja Pablo tjanɨmąąy ja yikbąrkɨyø'øbyɨ,
10 jøts wyąąñ:
—Meets mɨgu'uktøjktɨ, ka' yjąwɨ y'øyɨt ku ndso'ongojmɨ'ɨndɨt, nnajtsją'wɨp øts ku yjąwɨ mayjøøjp n'ayo'ombąąjtɨndɨt, wɨndɨgø'øpy yø bąrkɨ møøt ja pyɨktą'ąky, nayɨ kø'ømbąąt yjąwɨ adøm nwɨndɨgø'øyɨndɨt.
11 Ka'ats ja soldądɨ ja Pablo y'ayuujk tmɨbøjkøø, ja' ne'egɨ pyabøjk ja bąrkɨ wyɨndsøn jøts ja yikyø'øbyɨ.
12 Janch møk ɨdø'øn xyuxy jøts yjanchpøjy jam Buenos Puertos, paty namay yjanchwąndøø jøts øy'ąjtp øøts jam ne'egɨ ndsoont, jøts pønɨ majadąkp øøts jøts nją'ątt Fenice midi nay jam tąmp Creta y'etjotp, jamts øø nyiknąxt ja xuxtyuu ja'agøjxp ku ja poj ka'ap jam jadɨne'en tyøkɨ.

Ku ja poj yik'adøtsnɨbøjkɨñąą ja mejy

13 Xjats ku ojts waanɨ y'amøkɨ ja poj, wɨnets pyojkeejky jaduktamąjñ jøts ja jąą'y wyąndøø øy'ąjtp jøts yjąąkyø'ødyɨt. Xjats øø ndsøø'ñ, jøts øø nyø'øy mejpya'ąm et, jøts øø nnąjxy Creta wɨngon.
14 Kuts waanɨ y'ijty, wɨnets ja poj møk'ampy yjanchmiiñ midi yiktejp Nordeste.
15 Ja'ats ja bąrkɨ møk tjøpkuwojpøø jøts nugo wyejtsmą'jtɨyøø, jøts nɨ sudso'ampy ja kya'ukyikmajadąąjknɨyɨ ja poj, xjats øøts ja ndyimy'ukmajtstutnɨ, wan tyiknijkxy pønɨ mą tyiknijkxy.
16 Xjats øøts jam nnąjxy ja' yjøxkø'øm mą ja nąąjx lii'nɨm mejkyuk'ąm midi txøøw'ąjtp Clauda, mą jam ka'ap jadɨne'en møk pyøjy. Jamts ja mutsk bąrkɨ midi yikpajɨdøjtp, ja'ats øøts awɨsą njanchyiktøjkɨyɨɨ'ñ jap møj bąrkɨjøtpy.
17 Kuts øøts jade'en nyikpatkɨjxy ja mutsk bąrkɨ, wɨnets ja møj bąrkɨ ja møj tejpxy yikta'awøø'nmujky. Xjats kumɨ tsø'øgɨdɨp ja jąą'y ku ja bąrkɨ jam tyøkɨt pu'jotp midi txøøw'ąjtp Sirte, wɨnets ja majpxy møj wet twejtstøødøø midi ja poj møøt tmɨnamyąjtsɨp,
18 jøts øøts ja tsimy jamyɨ tukɨ'ɨyɨ nguwøjnąxkɨjxy mejyjotp;
19 jøts kyɨmdɨgøøk xøøw ɨxanɨmts øøts ndyimy'ukuwøjnąxkøjxnɨ tukɨ'ɨyɨ ti jaty ja bąrkɨ jap wyɨnaty myøøt'ajtpy.
20 Kawɨnąąk xøøw øøts jade'en nugo agubajkpy njanchyø'øy, nɨti øø nga'ijxy nɨ xøøwɨ nɨ mąądsą', ja'agøjxp ku møk yjanchtuuyøøch. Ka'ap øø n'ukjøp'ejxnɨ jøts øøts jam jujky nbɨdsø'ømt mejyjotp.
21 Xjats øøts jade'en kawɨnąąk xøøw n'ayuu'ijty, wɨnets ja Pablo ojts wyą'kukɨ jam jąą'y agujkp jøts wyąąñ:

—Migu'uktøjkti, øy'ajtpik jeexy kuk øts n'ayuujk xmadojidøø, winetsik ngatso'oñindøø jam Creta jøts ya'atpi ayo'on jeexy jane'en ngapaajtyindi.
22 Kidi mjotmay'ookti, øy yø barki wyinaty yjawindigøy, nipønts kya'ookt.
23 Mnija'wip meets ku øts ja Dios Teety nmøøt n'ity, jøts ku øts ja y'ayuujk nbaduujniyi, ixyamgoots øts nwindsøn'ajtim tu'uk tø xaniguexy ankilis
24 midi øts tø x'atsnøjmi: "Ni mgatsø'øgit Pablo, kuwani jam Roma xwinguwa'agit ja møj windsøn César, ja'agøjxp ja Dios myiknitso'ok'atidit niduki'iyi, jøts nipøn tu'ugin kya'ookt ya barkijøøjty."
25 Paty migu'uk ixyam nnigajpxy, møkpikta'akti mwinmaa'ñ, njanchja'wip øts ja Dios jøts nnijawi ku kuwani jade'en tyikjatt sa øts ja ankilis tø xnøjmi.
26 Ja' ku kuwani ja møk poj jam nøjkx xnajtsjibejpi'indi ma ja naajx jam mejyjotp.
Jade'en idø'øn ja Pablo tnimaay ja myigu'uk.
27 Majtsk samani øøts idø'øn wyinaty tø nwidity barkijøtpy, winets øøts jam ojts koots nja'aty ma møj mejy txøøwi Adria, møk idø'øn ja poj ja barki jam tjanchyik'adi'ich. Xjats ku chuu'm'ajty, winets ja yikbarkiyø'øbyi tnajtsja'widøø ku ja barki ja naajx yjawi tpaatwani.
28 Winets tkejpxti ja nøø kyøjnk'ajtin, xjats t'ejxti ku ja ee'pxmaktujt metri kyøjnki; xjats jawaani yjaakyø'ødyøø jøts jadigojk tkejpxkojmidi, xjats t'ejxti ku ja ee'pxtaxujk metri kyøjnki.
29 Winets chø'jkidøø ja yikbarkiyø'øbyi ku jotmøñ ja barki jam wyinguwopit møj tsaagøjxp, winets ja yikbarkiyø'øbyi ja møj pux'ajo'jk twendidøø maktaxk, xjats ja tniwøjidøø kunim ja jap nøøbatki'py muum y'ajø'øky, xjats ja barki jade'en wya'k'amøkiyii'ñ. Janch tsø'øgijawi dø'øn ja jam tyiknaxti ku pojin yjanchkaxiijñi.
30 Jøts wyinmaydi ja yikbarkiyø'øbyi jøts kya'akwa'andi jam møj barkijotp, winets jam ñøjkxti barkijøp'am, jade'en ñadyijyi ttunwa'andi jøts ja pux'ajo'jk tjaakpikta'akwa'andi jap mejy'ok'ajpy, ja'agøjxp ojts tyikpidsømwa'andi ja mutsk barki jøts jade'en kya'akwa'andi.
31 Xjats ja Pablo t'ejxpaajty, jøts jade'en ttukmadøøy ja soldadi jøts nayide'en ja myisoldadi, jøts tnimaay:
—Ku yø yikbarkiyø'øbyi ya kyata'andit, ni sudso'ampy adøm ya ngapidsøø'mindit.
32 Winets ja soldadi tmidsujkidøø ja mutsk barki jøts nøøjotp tyiknaxkidaktøø, ja'agøjxp jøts nipøn kyaka'akt.
33 Xjats ku xiijndyaajky, winets ja Pablo tnimaay ja myigu'uk jøts o winø'ønin kya'adyit, jøts tnimaay:
—Tø yjawi myajtsk syamaniñi ku jade'en mgama'adi jøts ni mgakaydi.
34 Øts wamp jøts winø'ønin mga'adyit jøts ja møjaaw xpøktit, pø ixyam inet nipøn inet tu'ugin kyawindigø'øty.
35 Xjats ku ja Pablo jade'en tkajpxwijy ja myigu'uk, winets tnixajiyii'ñ tu'uk tsapkaaky jøts ja Dios ttamøja'wiyii'ñ jam myigu'uk wyingujkp, jøts ja kø'øm kyaay.
36 Xjats ku ja myigu'uk t'ejxtøø, winets ja yjotkujkidøø jøts kyaadyøø nayide'en.
37 Majtsk magø'pxy ja tugui'pxmyaktujt øøts jap wyinaty njaa'y'aty barkijøtpy.
38 Xjats ku kyaagyøxtøø, jøts ja ariimbajk kunchi'am tuki'iyi jamyi t'ukniwibejpatkøxnidøø mejyjotp, jøts jade'en ja barki tyiktøø'tskyidøø.

Ku ja barki mya'jty jam mejy'am

39 Xjats ku dø'øn xiijndyaajky, winets ja yikbarkiyø'øbyi ni tka'ejxkapti ja naxwii'ñit pø ma dø'øn jam wyinaty tø tyaandi, ja'ayi ku t'ejxpaatti ja mejpyaa' ma ja nøø ja poj jam møk kayik'adi'ichiyi, winets wyinmaydi jøts ja barki nugo tyikyø'øpyidsømwa'andi ma ja nøø jam t'ejxti ja pyaa'.
40 Xjats tmidsujkidøø ja pux'ajo'jk midi ja barki tmach'ejtp, jøts ja japyi tyiktaandøø mejy'ok'ajpy. Winets ja jøpmiweenguipy tkajo'ongøxtøø midi ja barki twejtsyø'øpy, jøts

ja majpxwyet nayɨde'en jam tkudɨɨdyøø bą̲rkɨ jøp'ą̲m. Xjats ku ja poj ja tmą̲jch, wɨnets ja bą̲rkɨ jam udya'aky y'ukyø'øpyɨdsømwą̲'ą̲ñ jam mejpya'ą̲m.
41 Xjats jam ojts adsu'jky tyøkɨ mą̲ ja nøø jam ñawyɨnaxyɨyɨ, wɨnets ja bą̲rkɨ yjøøjp jam ojts møk'ampy kyutopɨ pu'jotp, mą̲ ja nøø jam wyɨnaty yø'øy'awɨdity. Jamts nɨwɨnø'ønɨn kya'ukyuu'kxnɨ, xjats ja mejy møk'ampy ojts pyetyɨyɨ jam y'ɨx'ą̲m'ampy, jøts ja bą̲rkɨ'øjx jade'eñɨ ja nøø tyakø'jtsɨgyøjxɨyøø.
42 Xjats ja soldą̲dɨ wyɨnmaydɨ jøts tyik'ookwą̲'ą̲ndɨ ja pøkyjąą̲'y, ja'agøjxp ku jotmøñ kya'aktɨt jam mejyjotp.
43 Ka'ats ja soldą̲dɨ wyɨndsøn ja Pablo tnąnkyik'ookwą̲'ą̲ñ paty ka' tyikjąjty, ja'ayɨ t'ane'emy pønɨ pøn tjąjtp ja nøøyumk wan ja jawyeen tnødøkɨdɨ jøts myejpyɨdsø'ømdɨt.
44 Jøts nayɨde'en t'ane'emy pøn jaty tkająjtp ja nøøyumk, wan ja pu'gyøjxp tyø'ødyɨ, uk øy'ą̲jtp nayɨde'en bą̲rkɨ pɨdą̲sɨkøjxp. Xjats ɨdø'øn jade'en nɨdukɨ'ɨyɨ jujky myejpyɨdsømdøø.

28

Są yjąjty są kyubejty ja Pablo jam mą nąąjx txøøwɨ Malta jam mejyjotp

1 Ku øøts ɨdø'øn jade'en tum jujky jam nbɨdsɨɨmy mejyjotp, xjats øø nnɨją̲'wɨyɨɨ'ñ kudam ja et jam txøøwɨ Malta midi jam mejkyuk'ą̲m.
2 Wɨnets øøts ja Malta jąą̲'y jam janch tsuj xwɨndsø'jkɨyɨɨ'ñ, jøts ja jøøn tyikmøjɨdøø janch møj, ja'agøjxp ku yjanchxuxy ja et jøts ja tuu nayɨde'en. Wɨnets øøts nyikyą̲ąjxɨyɨɨ'ñ nɨdukɨ'ɨyɨ, jøts øø nnay'ajo'kxɨyɨt.
3 Wɨnets ja Pablo nayɨde'en t'atskąjpmuky ja tø'øts ją̲'ą̲xy, ja'ats wyɨnaty yjøn'o'jxɨp wɨnets ja awą̲'ą̲ndsąą̲'ñ jam tu'uk pyɨdsɨɨmy ją̲'ą̲x agujkp ku ja jøøn y'ɨkyɨyɨ. Xjats ja Pablo yiktsu'jch kyøjø'øm.
4 Xjats ku ja kugą̲jp t'ejxpą̲ą̲ttɨ ku ja jɨyujk jam tyɨɨñɨ Pablo kyøjø'øm, wɨnets ñawyą̲jnɨdøø:
—Yikjąą̲'y'oo'kpɨ yą̲'ą̲t yjąwɨ, øy jap mejyjøtpy yjabɨdsimy jujky, ɨxyą̲mts kø'øm ja Dios ja tɨɨdyu'unɨn tø myø'øyɨ jøts y'ookt.
5 Xjats ja Pablo tjønwejtsɨyɨɨ'ñ ja tsą̲ą̲'ñ jøts jade'en myatstuujtɨyøø, nɨsą̲ dø'øn ja Pablo kyø' kyająjty.
6 Tum jade'en ɨdø'øn ja jąą̲'y ja tjøp'ejxtɨ juunɨ ja kyø' kyexpøkt, uk juunɨts yik'oogɨyɨt. Ku dø'øn ja jade'en tjajøp'ejxtøø, xjats t'ejxtɨ ku ja Pablo nɨti kyajatyɨyɨ, wɨnets ja wyɨnmą̲ą̲'ñ jatyɨ tyiktɨgą̲tstøø jøts ñawyą̲jnɨdøø ku ja Pablo Dios ja'.
7 Xjats ku dø'øn jam jade'en yjąjty, jamts wyɨnaty tu'uk wɨngon chøønɨ ja jąą̲'y pøn ja kąjp jąą̲'y tnɨwɨndsøn'ą̲jtp, ja' xyøøw Publio, ja'ats øøts jam xwą̲ą̲w tyøjkjotp, jøts øøts jam tɨgøøk xøøw janch tsuj xyikją̲'ą̲dą̲ąjky.
8 Jamdam wyɨnaty Publio tyeety pyikyɨ jøømbą̲'ą̲m, jøts nayɨde'en ja nɨ'jpyą̲'ąm tmøødɨ, wɨnets ja Pablo ojts tnɨnijkxy jøts t'atsmɨgajpxy. Ja'ats ojts tkudsą̲pkajpxy jøts ja pamą̲ą̲'y jąą̲'y myøkpɨjky ku ja ojts tkønɨxąjy.
9 Wɨnets ja Pablo nɨdukɨ'ɨyɨ ja pamą̲ą̲'y jąą̲'y ñɨmejnɨyøø pøn jaty jap wyɨnaty kugą̲jp'ą̲jttɨp jøts jade'en choktøø.
10 Wɨnets øøts may ja may'ą̲jt jadi'iñɨ nyikmøø'y, xjats ku øøts jap bą̲rkɨjøtpy nd-soonwą̲ą̲nɨ, xjats øøts tukɨ'ɨyɨ xmøøy pønɨ ti jaty øøts xka'ejtxɨp.

Ku ja Pablo yją̲'jty jam Roma

11 Tø øøts jam wyɨnaty tɨgøøk po' ndsɨnaañɨ jam Malta, jøts øøts ja tu'uk ndatøjkɨyɨɨ'ñ ja bą̲rkɨ midi jam nayɨde'en tyiknąjx ja xuxpyoj. Jamts ja'abɨ bą̲rkɨ majtsk ja dios awą̲nąx txox'aty midi tyejtɨp dios Castor jøts ja dios Pólux; ja'abɨ bą̲rkɨ dø'øn ja wyɨndsøn kugą̲jp'ą̲jtp Alejandría.
12 Xjats øøts jade'en ndsøø'ñ, wɨnets øø nją̲'jty mą̲ kąjp Siracusa, mą̲ øøts ndą̲ą̲ñ tɨgøøk xøøw.

13 Jamts øøts ndsøø'ñ jadigojk jøts øø nnijkxy Regio. Jøts øø kyimjabom ndsøø'ñ, winets
ja wimbatpoj myiiñ, ja'ats øø møk xpadej jøts øøts jam nją'jty kyimajtsk xøøw mą kąjp
txøøwi Puteoli.
14 Jamts øø nbąąjty winąągin nmigu'uktøjk pøn ja Jesús yja' tpaduujnidip, ja'ats
wąndøø jøts øøts ja jam nmøøtąą'nit tu'uk samąni, winets øøts jam tekyjø'øm ndsoo'nąą
jøts øøts nnijkxy Roma.
15 Tø øøts ja wyinaty xnijąwi ja nmøøtjanchją'wibidi, ja'ats jam tsoo'ndøø Roma jøts øøts
x'atspątsøy tuu'ąm mą kąjp txøøwi Foro de Apio, jøts nayide'en øøts jam ojts ja winąągin
xpątsøy mą ją'tąąjk txøøwi Tres Tabernas. Xjats ku ja Pablo ja myigu'uk twin'ijxy, winets
ja ttamøją'wiyii'ñ ja Dios jøts jotkujk ja ñayją'wiyøø.
16 Xjats ku øøts jam nją'jty Roma, jøts ja soldądi windsøn tkøyąjky ja pøkyjąą'y jam mą ja
puxøjk adsinaabyi windsøn. Winets ja Pablo yiknimąąy jøts ja tyøjk abiky t'ixą'ąt, ja'ayi
ku nugo tu'uk ja soldądi y'ejx'ityiyi.

Ku ja Pablo kyajpxwa'kxy jam Roma

17 Xjats ku dø'øn jam jade'en ja Pablo chinąąy tigøøk xøøw jam tyøjkjotp, winets
twąądsøøy ja israelit jąą'y ja myøjąą'dyøjkti, xjats ja ñamyujkidøø, jøts ja Pablo tnimąąy:
—Migu'uktøjkti, niti øts ngadamidundigøy ja nmigu'uk israelit jąą'dyi, jøts nika'ap
øts nayide'en nmidundigøy ja møjąą'chinąą'yin, kuwąnits adøm nmigu'uk israelit jąą'y
xmąjch jam Jerusalén, jøts øts ojts xkøyaky puxøjkjotp mą romanit jąą'y kyutujk jam.
18 Ku øts nyiktiidyuuñ, winets øts jadi'iñi xmajtstu'utwąndi ja'agøjxp ku øts nbøky ni
tu'uk xkapąąjtidi midi'ibi øts xuku'oogiwyąndip.
19 Ka'ats ja israelit jąą'y tyikjątwą'ąndi jøts jadi'iñi nyikmajtstu'utt, ja'agøjxp øts
kuwąni n'amidøøy jøts øts yą xiidyu'unt ja romanit møj windsøn. Ka'ap øts ja' yą nnimiñ
jøts øts nmigu'uk israelit jąą'y ja' ndani'øønit.
20 Yø' meets ixyąm ndaniwąądsøøpy, jøts meets ka'pxy ndukmado'ot tigøjxp ku øts
jade'en puxkadeen køwiiñ n'ity; ja'agøjxp ku adøm niduki'iyi israelit jąą'y njøp'ijxyindi
ku ja Dios ja oo'kpi jadigojk tyikjujkpyiky jap oo'kpi jutjøtpy.
21 Xjats ja møjąą'dyøjk t'adsojimbettøø, jøts wyąndøø:
—Ni tu'uk øøts ja israelit jąą'y ñøky yą xkapąąty mets køjxp, jøts ni tu'uk adøm nmigu'uk
israelit jąą'y nisą kyawą'ąñ. Ka'ap pøn mga'ødyijyiyi pøn jam tsoo'mp jøts yą tø yją'ąty.
22 Niją'wip øøts ku yø' o mądsoo yikpagajpxy pøn yø jemy ixpøjkin tjanchją'widip, paty
øøts ndsøky'aty jøts øø xukmado'ot.
23 Winets tkajpxy'ąjttøø ti xøøw jadigojk ñamyukidit, xjats ku tpąąjty ja tiempi winets
ja jąą'y may ñamyujkidøø mą Pablo jap wyinaty tø yją'ądą'ąky. Winets ja Pablo jøpyi
kyąjpxøjkiyii'ñ kunim chuu'iyii'ñ ja xøøw. Jøts jade'en ttukmadøøy są nwindsøn'ąjtim
Dios ja ñąxwii'ñit jąą'y ttanitani ja kyutujk. Ja'ats tyukmadøøpy są ja Moisés kyu-
tujk, jøts nayide'en są ja Dios kyugajpxy ojts ttukjaadyañ, jade'en idø'øn ja udya'aky
tjadukją'gyujkiwyąąñ ku ja Jesús ja yiknitsokpi pøn ja israelit jąą'y yjøp'ejxtip.
24 Xjats winąągin tją'gyukidøø, jøts niwinąągin ka' tmibøjktøø są ja Pablo tjanigajpxy;
25 xjats kumi ka'ap ja niduknąx tmibøjktøø, winets ja choonwąnidøø, jøts ja Pablo
jadigojk tnimaagyojmi:
—Janch tiydam idø'øn ja Espíritu Santo wyąąñ midi ja Dios kyugajpxy Isaías tyuk-
madoow ja n'ąpteety'amøjti, ku ja yide'en wyąąñ:
26 Nøjkx x'atsnøjmi yø'øbi ją̨ą'y:
Wą'ąts meets xjamado'ot, jøts ka' xmøjpiktą'ąktit,
nayide'ents wą'ąts xja'ejxtit, jøts ka' x'ejxkąptit;
27 jabi yø'øbi ją̨ą'y kawine'enxi kyujuunidi,
janch wenk myadowdi,
jøts wimbeets ñabyiktą'ągyidi;
paty ka'ti tmøjpiktą'ąkti,

jøts nɨ tkadamadowdɨ ja tyą̲tsk,
nɨwɨnø'ønɨn ja kyubą̲jk kyają̲'gyukɨdɨ,
jøts nɨ tkadyimyikwɨmbettɨ yø wyɨnmą̲ą̲'ñ ok nbojkpɨmaa'kxt.
28 Nɨją̲wɨ meets ku ja Dios ja yiknɨtso'ok'ą̲jtɨn øøts ɨxyą̲m ngą̲jpxwą̲'kxtsoo'nɨ mą̲ jąą̲'y kya'israelɨtjąą̲'yɨdɨ, ja'ats ne'egɨ tją̲'gyukɨdɨp.
29 Xjats ku ja Pablo jade'en wyą̲ą̲ñ, wɨnets ja israelɨt jąą̲'y choo'nɨdøø, ja'ats møk'ampy ja xem ja yą̲m nugo nadyaką̲jpxɨdøø ja'abɨ ayuujk.
30 Majtsk jumøjt ja Pablo jam ka'pxy tyą̲ą̲'nɨyɨɨ'ñ mą̲ ja tyøjk jam t'ajuudyuky, tya-jotkujk'ajtpy ja Pablo pøn jaty jam atsmɨgą̲jpxɨyɨp.
31 Jotkujk ɨdø'øn ja tką̲jpxwa'kxy ka' ti jotmay, tyuk'ɨxpijkpy ja jąą̲'y są̲ ja Dios Teety ja kyutujk ttanɨtanɨ ja yjąą̲'y, jøts nayɨde'en ttukmadøy są̲ yją̲jty kyubejty ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús, xjats jade'en nɨpøn kya'adsejpɨyøø.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANƗGAJX JA ROMƗT JĄĄ'Y

Ku ja Pablo tnɨjayɨ pøn tjanchją'wɨdɨp ja Jesucristo jam Roma

1 Pablo'ą̈jtp øts, jøts øts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo nmɨdumpy. Øts ja Dios tø xwɨ'ixy jøts øts yɨde'en ngudanaabyɨ'ą̈tt. Yɨde'en ɨdø'øn wą'ą̈ts kajpxy nbɨktą̈ą̈jkɨn, ja' øts ɨdø'øn tø xanɨbɨktą̈ą̈gɨ jøts øts ja ngą̈jpxwą'kxɨt ja kyajpxy ja y'ayuujk midi nɨtso'ok'ą̈jtɨn xukpą̈ą̈jtɨmp.

2 Pø mą̈ wɨndi'ixyɨp Dios Teety yø tnɨgą̈jpxnɨ, jøts ja kyugajpxy ttukyiknaxy yø'øbɨ wɨnmą̈ą̈'ñ yø'øbɨ ɨxpøjkɨn jap mą̈ y'ity ja kyajpxy ja y'ayuujk,

3 jøts tnɨgajpxy ja Dios U'nk pøn nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo'ą̈jtp. Ku ja tnɨgą̈jpxɨ ja yją̈ą̈'y'ą̈jtɨn ja ñą̈xwiiñ'ą̈jtɨn, ja rey David ɨdø'øn ja y'ą̈pteety'ajtpy;

4 kuts ja dios'ą̈jtɨn, jats ja tyiknɨgaxɨ'jky ku xemɨkøjxp jadɨgojk yjujkpyɨjky jøts kyutujky møk'ampy, jøts ku dø'øn ja Dios U'ngɨ.

5 Ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo køjxp øøts ja Dios Teety tø xmø'øy ja kunuu'kxɨn jøts øøts ja ngudanɨt, jøts yą̈ nąxwiiñ yja'ą̈ttɨt pøn tjanchjąwɨdɨp pøn tpaduujnɨdɨp ja Dios yja' o mą̈'et o mą̈gą̈jp.

6 Jøts meets ɨdø'øn nayɨde'en mjąą'y'ą̈jtmɨ, nayɨ tøxɨ ja Dios mwɨ'ijxyɨdɨ jøts meets ja Jesucristo mja'ą̈tɨdɨt.

7 Meets ɨdø'øn nnɨją'ą̈yɨdɨp nɨwɨne'enɨn jam mdsøønɨdɨ mdanɨdɨ Romɨt ką̈jpkøjxp, nɨwɨne'enɨn ja Dios mdaba'ayøyɨdɨ ja chojkɨn, jøts ja mdamɨdsøkyɨdɨ jøts ja amuum mnadyamɨyoxɨdɨt. Mbą̈ttɨpts ja kunuu'kxɨn jøts ja øy'ą̈jtɨn midi ja Dios Teety yajkpy møøt ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo.

Ku ja Pablo Roma y'ats'otswą'ą̈ñ

8 Jawyeen øts ja Dios Teety ndukmøjąwɨ ndukunuu'kxyjąwɨ ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo køjxp, ku mee nɨ'ijtyɨ myiknɨgą̈jpxtɨ myiknɨmadyą̈'ą̈ktɨ øy mą̈dsoo są̈ ja janchją̈'wɨn xjagyaptɨ.

9 Diosts testigɨ'ą̈jtp pøn øts ja y'U'nk ja kyajpxy ja y'ayuujk ngą̈jpxwą'kxɨp amumjoojt, ku meets ejtp nją̈'myech ku øts ja Dios nmɨdsą̈pkajpxy.

10 Ejtp øts ja Dios n'amɨdøy nbøktsøy jøts tyik'amøjątt jøts mee n'ats'ext, ja' kø'øm kyunuu'kxɨngøjxp.

11 Ja ku nbą̈ą̈twą'ą̈ndɨ n'ejxwą'ą̈ndɨ jøts nmo'ową'ą̈ndɨ yiin waan ja pudøjkɨn są̈ Dios ttsøky, jøts yją̈ą̈kmøjɨt yją̈ą̈kmayɨt ja m'ajot'ą̈jtɨndɨ.

12 Jade'en'ampy øts ɨdø'øn ndijy jøts nɨxem nɨyą̈m nnagyą̈jpxjot'amøjka'andɨt nyiknɨgaxø'jkɨndɨt, jade'engøjxp są̈ jadu'uk jadu'uk njagyejpyɨndɨ ja janchją̈'wɨn.

13 Uknɨmadowdɨ mɨgu'uktøjktɨ, kawɨnąą̈k ojk øts jam tø njanchjanøjkxwą̈'ą̈ñ jøts mee n'ats'ext, nɨ ɨxyą̈mbą̈ątnɨm ø nganijkxy. Jade'en'ampy øts jam njanøjkxwą̈'ą̈ñ jøts meets ndukmadową̈'ą̈ñ ja Dios yja', jøts ø n'ext są̈ wyɨngaxɨ'ɨky øts ja ndunkjøøjp, są̈m ø tø n'ixy abikyą̈jp mą̈ jaty ø tø nwɨdity.

14 Xpą̈ą̈t'ą̈jtpxɨ øts nɨdukɨ'ɨyɨ pøn ka'israelɨt jąą̈'dyɨ, wan ja t'ɨxpikyɨdɨ tka'ɨxpikyɨdɨ;

15 jøp'ijxy ø nnąnky'ityɨ jøts mee nayɨde'en ndukmado'ot ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadyą̈'ą̈ky, pøn jaty jam Roma tsɨnaadyɨp.

Są̈ ja møk'ą̈jtɨn tjagyepy ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadyą̈'ą̈ky

16 Ka' øts ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadyą̈'ą̈ky ndatsø'ødyuujnɨyɨ, pø ja'axɨ ja' myøk'ą̈jtɨn ja'axɨ ja yiktumpy, jøts ja ñitso'ok'ą̈ttɨ pøn tjanchją̈'wɨdɨp ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm, ja israelɨt jąą̈'y tyimyjapą̈ą̈jtɨdɨp, nayɨde'ents pøn ka'israelɨtjąą̈'ymɨdɨ.

17 Yø'øbɨ øgyajpxy ømyadyą'ą̈ky tnɨgą̈jpxp jøts ku janchją'wɨngøjxp ja Dios xkupɨjkyɨndɨ, janchją'wɨngøjxp ja'ayɨ sąm ja Dios kyajpxy y'ayuujk tyiktą̈ąñ ku wyą̈ąñ yɨde'en: “Pøn kupøjkɨp ja Dios, ja yjanchją'wɨn ja ttukpą̈ą̈tɨp ja xemɨkøjxpɨt tsɨnąą̈'yɨn.”

Ja nąxwii'ñɨt jąą'y pyøky

18 Jap tsąjpjøtpy ja Dios tyiktsøøñ ja møj ayo'on, jøts ja ttuktagɨdą̈'ą̈ky ja kawɨndɨyjąą̈'dyɨ ja ka'øyjąą̈'dyɨ, pøn kya'øy'ą̈jtɨngøjxp kyanąnkñɨjąwɨwyąjnɨdɨp ja Dios yja'.

19 Yjanɨją'wɨdɨp wą'ą̈ts jøts tigøjxp pyą̈ą̈t'atyɨ ku ja Dios yiknɨjąwɨt, pø tøxɨ ja kø'øm tyuk'ijxyɨdɨ

20 są ja myøk'ą̈jtɨn y'ejxɨ tyɨyɨ øy ja yjagagaxɨ'ɨky. Jade'en'ampyts ja yik'ixy yiknɨjąwɨ ku yik'ixy są ja tø tyik'øyɨ ja nąxwii'ñɨt, jøts ku ja' tu'ugyɨ Dios'aty ku ja myøk'ą̈jtɨn xemɨkøjxp myajadą̈'ą̈ky; paty ja ka'ap pyą̈ą̈t'atyɨdɨ ja'abɨ jąą̈'y jøts ja yiktamaa'kxtɨt jøts ku dø'øn ja Dios ja tkanɨjąwɨdɨ.

21 Øy ja tjanɨjąwɨdɨ ja Dios jade'en, ka'apts ja twɨndsø'øgɨdɨ, ka'ap ja tmøjąwɨdɨ tkunuu'kxyjąwɨdɨ sąm ja Dios pyą̈ą̈t'atyɨn. Ne'egɨ wɨmbet'ampy ja ne'egɨ wyɨnmaydɨ, ja' tyajotkøjxtɨp midi nɨti kawąmp jøts ja wyɨnmą̈ą̈'ñ kya'øyɨdɨ, wɨmbeets kugoots y'ejtnɨdɨ.

22 Øy ja yjawą̈'ą̈ndɨ jøts ku ja wyijyą̈ą̈'yɨdɨ, jade'ents ja yją̈ttɨ pøn nɨti tkająjtɨp;

23 tøts ja t'ɨxwejtsɨdɨ ja Dios kyunuu'kxɨn, midi nɨjuunɨ kawɨndɨgøøpy, jøts ja tyikmøjtøkɨdɨ ja jąą̈'y yja' ja awąnąx midi wɨndɨgøøpy ejtp, joon pą̈ąt y'awąnąx, tsą̈ą̈'ñ pą̈ąt y'awąnąx, uk nayɨde'en øy midi jɨyujk midi maktąxk ja tyeky.

24 Yø'øgøjxpts ɨdø'øn Dios ja tø myajtstu'udyɨdɨ, jøts ja tø tpanøjkxtɨ ja kyø'øm tsojkɨn ja kya'øwyɨnmą̈ą̈'ñ (midi'iyɨm ja y'ijty y'ukjagyajptɨp), jøts jade'en tsø'ødyumbɨm y'adø'øtstɨ nɨxem nɨyą̈m;

25 ja ku ka'ap tjanchją'wɨdɨ ja Dios tyɨy'ą̈jtɨn. Ja' ne'egɨ myɨbøjktɨp ja tum ja tą̈ąy, jøts ja ja' tø twɨndsø'øgɨdɨ ja pɨktą̈'ą̈ky midi ja Dios tø t'ødyuñ, jøts nɨ ja Dios ne'egɨ kø'øm kyayikwɨndsø'øgɨ, pøn pą̈ąt'ą̈jtɨp amuum ja wɨndsø'jkɨn. Jade'en ɨdø'øn ja y'ejxɨ tyɨyɨ.

26 Patyts ɨdø'øn Dios ja tø y'ɨxmachɨdɨ jøts ja jade'en y'ą̈m'adø'øtstɨ chaach'adø'øtstɨ; ja tø'øxyøjk pą̈ąt ja tyiktɨgą̈jtsnɨdɨ ja tyø'øxyøjk'ą̈jtɨn, tum wɨmbet ttundɨ sąm ka'ap pyą̈ą̈t'atyɨ jøts ja jade'en y'adø'øtstɨt.

27 Jøts yą̈ą̈'dyøjk nayɨde'enmɨdɨ; ka' t'uknɨtanaañɨdɨ ja yą̈ą̈'dyøjk'ą̈jtɨn ku ja tø'øxyøjk møøt, kø'ømyɨ ja tukyą̈ą̈'dyøjk ñay'ejxkɨyɨdɨ nɨxem nɨyą̈m. Tukyą̈ą̈'dyøjk ja axøøk y'adø'øtstɨ, ja ayo'onts ɨdø'øn ttagɨdą̈jkɨdɨp jøts jade'en tyuktuñɨdɨ ku tkamøjpɨktą̈'ą̈ktɨ ja Dios.

28 Kumɨ ka'ap ja Dios tnɨjąwɨwyą̈'ą̈ndɨ, patyts ja tø myajtstu'udyɨdɨ jøts ja y'axøøkwɨnmą̈ą̈'ñ tyikmajadą̈'ą̈ktɨ, jøts jade'en y'adø'øtstɨt sąm ka'ap pyą̈ą̈t'atyɨ.

29 Tum ja ka'øybɨ wɨnmą̈ą̈'ñ yjagyajptɨp, ja kawɨndɨy'ą̈jtɨn ja axøøk'ą̈jtɨn, y'amą̈'ą̈t'ą̈jtkøjxtɨp o ti, ja ka'øy'ą̈jtɨn y'ą̈mɨdɨp yjotpɨdɨp, wɨndɨɨ'ñjąą̈'y'ą̈jttɨp, yikjąą̈'y'o'ktɨp, kudsep yjąą̈'y'ą̈jttɨp, wɨn'øø'ndɨp jøts tum wenk øy pøn tnɨmadyą̈ą̈gɨdɨ.

30 Ja pagą̈jpxk ja' tyunk'ą̈jttɨp, ka'ap ja Dios ttsoktɨ, yjemjąą̈'yɨdɨ tyejąą̈'yɨdɨ, namyɨkaxɨ yjąą̈'y'ą̈ttɨ. Tum ja ka'øybɨ wyɨnmą̈ą̈'ñ'ą̈jttɨp, ka'ap tyeety tyą̈ąk tmɨmadowdɨ,

31 ka'ap yją'gyukɨdɨ, ka'ap y'ayuujk tpadundɨ, ka'ap yujy'ą̈jtɨn tjagyaptɨ, ka'ap tją̈ttɨ jøts myaa'kxuktɨt jøts ka'ap pøn t'ayo'ejxtɨ.

32 Yjanɨją'wɨdɨp wą'ą̈ts są Dios tyikutuky; wą'ą̈ts tjanɨjąwɨdɨ pøn jade'en adøtstɨp jøts ku ja kyudɨgø'ødyɨt xemɨkøjxp. Jøts nɨjade'en tkadamajtstu'uttɨ, tyun'adøtstɨp jade'en jɨnaxy. Tyaxondą̈ktɨp ku t'ejxtɨ nayɨde'en y'adøtsmɨdɨ jadu'uk jadu'uk.

2

Tɨy'ą̈jtɨngøjxp ja Dios tyɨɨdyuñ

1 Ja'agøjxp ka' mbąąt'atyi jøts ja myiktamaa'kxt øy są mjawą'ąñ, metsxi mbayø'øpy
jadu'uk øy pøn, mdyimyjapøni mets. Ku jade'en m'adi'ich kø'øm mnadyanipikyi ja
ayo'on, mbayø'øpy jadu'uk jøts m'adøtspts jade'en kø'øm.
2 Nniją'windipts adøm jøts ku Dios tiy'ąjtingøjxp tyiidyuñ ku ja ttukniduki ja ayo'on pøn
jade'en adøtstip.
3 Jade'en mets yjąwi mwąni mdukniwą'ądsip mets ja Dios xijy ja ayo'on, metsxi
mdanipijkpy ja mmigu'uk ja ayo'on pøn jade'en adøtstip, mja'adøtstip meets jade'en
kø'øm.
4 Uk ka' idø'øn xtsojki ja Dios y'øy'ąjtin ja Dios tyudą'ąky'ąjtin, ni xkamøjpiktą'ąky jøts
ku ja'abi øy'ąjtin tyuñ jøts xmijotjimbett ja Dios jøts tyigątst ja mdsinąą'yin.
5 Møk ja mwinmąą'ñ xjagyepy jøts ka'anim xmijotjimbity ja Dios jøts xyiktigątst ja
mdsinąą'yin. Kø'ømyi ja m'ayo'on xyikmiweni xyikajaji, midi nøjkx yikpątp yik'ejxp ku
ja Dios ja tyiidyu'unin tiy'ąjtingøjxp tyikme'ent,
6 ku ja ttagubatt tu'uk tu'uk są jaty pønjabøn tø y'adi'ich.
7 Pøn tpąątwąndip ja kunuu'kxin ja øy'ąjtin xondąąjkin midi xemikøjxp, jade'en'ampy
ku ejtp øy yikxon yjąą'y'ątti, ja'ats idø'øn Dios mo'ojidip ja jujky'ąjtin midi xemikøjxp;
8 pønts nay'amą'ąt'ąjtiyip jøts ka' tpadundi ja tyiibyi yjanchpi, tum ja ka'øybi tyundip,
ja'ats ąmbøjkin'ampy Dios tiidyunidip.
9 Møk y'ayo'odit niduki'iyi, y'ąmjąttit chaachjąttit pøn ka'øy'adøtstip, ja israelit jąą'dyi
jøts nayide'en pøn ka'israelit jąą'dyi.
10 Pønts øyjąą'y'ąjttip wan t'israelitjąą'yidi uk tka'israelitjąą'yidi, ja'ats ja Dios mo'ojidip
ja kunuu'kxin ja øy'ąjtin jøts ja windsø'jk'ąjtin.
11 Kumi ka' Dios pøn t'øy'ixy tka'øy'ixy wan ja tpøni;
12 pøni pøn tkaniją'widip ja kutujk midi ja Moisés ja Dios Teety møøjyi piri pøktyundip,
nayide'en ja nøjkx wyindigøydi, ni ja kutujk kyatsokit; pønts tjaniją'widip ja Moisés
kyutujk jøts pyøktyun'adø'øtsti, nay ja'abi kutujk ja jaayi nøjkx yiktatiidyundip.
13 Ka'ap ja Dios tkupiky pøn nugo tmadoodip ja kutujk jøts ka' tpadundi.
14 Ku abiky jąą'dyi, pøn ja Moisés kyutujk tkaniją'widip, tyundipts ja øybi midi ja Moisés
kyutujk y'ane'emy øy ja ja'abi kutujk tjagajagyapti, kyø'ømgutujk ñamyayi yiktundip,
15 jabi yikwingaxø'ktipxi ja' są jaty ja yjąą'y'ątti jøts ku ja kutujk tjagyapti. Ja
kyø'ømwinmąą'ñ ni'øøniyidip są y'øy'adø'øtsti kya'øy'adø'øtsti.
16 Ja'abi xøøw yiknijąwit ku ja Dios Teety tpiktą'ąkt ja Jesucristo jøts ttiidyu'unt
niduki'iyi ja jąą'y ti jaty pønjapøn tø ttuñ ayu'uch, sąm ø tø nnigąjpxi ja yiknitsokpi
ayuujk.

Są ja israelit jąą'y ja Moisés kyutujk ñadyamøjiyidi

17 Mets wąmp jøts ku me israelitjąą'yi, jøts ku xpaduujni ja Moisés kyutujk jøts
mnadyamikajxip ja mDios.
18 Wą'ąts xnijąwi są Dios ttsøky, jøts wą'ąts mduknijąwiyi ja kutujk midi'ibi øy midi'ibi
tsuj.
19 Mnay'ają'wiyip jøts ku xjaty xnøø'mo'ot xuu'mo'ot ja jąą'y pøn wimbeets kugoots
ejttip.
20 Mnay'ają'wiyip jøts ku xjaty są xyik'ixpøkt pøn tkaniją'widip pøn tkają'gyukidip, pø
japxi kutujkjøtpy xkajts'ixy ja wejin kajin, ja tyiibyi yjanchpi.
21 Myik'ixpijkpy ja mmigu'uk, ¿ti kuts kø'øm xkatunjøpi są ja m'ixpøjkin xyikyø'øy? Ku
mgąjpxwa'kxy, jade'en mwą'ąñ ku ka'ap y'øyi ja maa'tsk, maa'tspts mets kø'øm, ¿tigøjxp
ku kø'øm mmeech?
22 Mets mwąmp jøts ku ka'ap pyąąt'atyi jąą'y ñiyąą'y ñidø'øxy ñabyøjkxiyidit, jøts
¿ti'ąjtp ku jawyeen jade'en kø'øm m'adi'ich? Ni mets kø'ømbąąt xkatsøky ja awąnąx,
mwimaa'tsidipts ja chąptøjk ti jaty ja yjagyejpy.

23 Mnadyamɨkajxɨp mets ja kutujk, mmɨdundɨgøøpyts ja Dios ku ka'ap jade'en xuñ sa̱ ja kutujk wya̱'a̱ñ.
24 Paty ɨdø'øn ja Dios kyajpxy wya̱'a̱ñ: “Pøn ka'israelɨt ja̱a̱'dyɨ, ja' tka'ødyejtɨp ja Dios ku meets tum jɨwɨmbet xunguixy.”
25 Pø wan wɨne'enɨn xjanchyiktuñ ja Dios y'ejxpajt mne'kxkøjxp ku xpaduñ ja Moisés ja kyutujk, kuts ja ka'ap xpaduñ, jade'en ja tpa̱a̱ty ejxɨm ja ejxpajt jeexyɨp xkamøøt'aty.
26 Pønts ja ejxpajt kyamøøt jøts pyadumpy sa̱ ja kutujk wya̱'a̱ñ, jade'en ja tpa̱a̱ty jøts ku ja ejxpajt ja jeexyɨp tmøødɨ, øy ja wɨndii ja ejxpajt yjagayiktu'unxɨnɨm.
27 Pønts ja ejxpajt ka'ejtxɨp jøts pyadumpy ja kutujk øy ja kø'øm tka'ɨxpiky, md-abayø'øyɨp mets ja' ku xkabaduñ ja kutujk, øy mets ja jap xja'ixy jøts ku ja jap kyøxja̱'a̱yɨ jøts øy mets ja ejxpajt xjamøøt'aty.
28 Ka'apts ja jade'en tijy jøts ku ja y'israelɨtja̱a̱'yɨ pøn jade'en nugo nɨkɨjxy na̱nky'ejxɨp, jøts nɨ ja' ka' yik'ejxpajtijy midi nɨkɨjxy ja'ayɨ yiktump.
29 Ja' ɨdø'øn israelɨt ja̱a̱'y pøn amuum tpadump, jøts ja' ejxpajtɨn'a̱jtp midi yikwɨnmaapy a̱m jotp, jam anmɨja̱'wɨngøjxp, midi ka'ap ma̱ kyøxja̱'a̱yɨ, midi ka'ap ma̱ kyaxɨ'ɨky. Pøn jade'en tpadump, kupiky ja y'ity jam Dios wyɨngujkp, kidi ja̱a̱'y wyɨngujkyɨp.

3

1 ¿Tiku yikajpxy ja israelɨt ja̱a̱'y? ¿Ti wya̱'a̱ñ ja ne'kxkøjxpɨt ejxpajt?
2 Janch møk yjapa̱a̱t'atyɨdɨ ja'agøjxp ku ja' ja Dios kyajpxy y'ayuujk tyamɨ'ajot'a̱jtɨdɨ jøts ja tpadu'undɨt.
3 ¿Tits ɨdø'øn ja'adɨ? Øy ja tkabadundɨ jade'en, ¿wɨnets ja Dios tmajtstu'utt ja y'øy'a̱jtɨn?
4 ¡Nɨwɨndem! Jɨnaxy ja Dios tyiktuñ ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ, øy ja ja̱a̱'y nidukɨ'ɨyɨ yjata̱a̱yɨdɨ; jabɨ yɨde'enxɨ ja Dios Teety kyugajpxy tnɨmadya̱a̱jky ja Dios Teety:
Ja mgø'øm'ayuujk me Dios Teety myika'pxytɨɨdyumbɨpɨdsøøjmɨp,
ku wyɨnaty nugo mwɨnma̱a̱'ñ'ijxyɨdɨ ja'adɨ pøn mgamøjpɨktа̱ajkɨyɨp.
5 Sa̱m wɨna̱a̱gɨn wya̱'a̱ndɨ yɨde'en: ku adømbøkyøjxp tijy ja Dios ja y'øy'a̱jtɨn tyiknɨgaxɨ'ɨky, ¿sa̱ts adøm ɨdø'øn ja'abɨ ayuujk nja̱'gyukandɨt? ¿Ka' ɨdø'øn ja Dios y'øyɨ ku ja nyikjotma̱jtyɨndɨ, jøts ja ayo'on xjanɨguejxyɨndɨ?
6 ¡Nɨjuunɨ ka' yjade'enɨ! Ku Dios jeexyɨp kya'øyɨ, ¿sudsots ja jeexyɨp ttɨɨdyuñ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y?
7 Jøts kuts øts nbøky jeexyɨp yjanchtuñ jøts ja Dios tyɨy'a̱jtɨn tyikwɨngaxø'økt, ¿sudsots ø nyikpøky'ixy jøts ku øts nbojkpɨtumbɨja̱a̱'yɨ?
8 ¿Wɨnets ja tum øy wyɨmbejtxɨt ku pøn ttuñ tum ja ka'øybɨ? Jade'en ja ja̱a̱'y wɨna̱a̱gɨn kya'øwyɨnmaydɨ jøts wya̱'a̱ndɨ, jøts ku ja'abɨ øøts jade'en ndukɨ'ɨxpøkɨ. Yø'øbɨ ja̱a̱'y pa̱a̱t'a̱jtɨdɨp ja ayo'on.

Nɨdukɨ'ɨyɨ ja pøky xaja̱'jtyɨndɨ

9 ¿Tits adøm ɨdø'øn? ¿Ku adøm n'israelɨtja̱a̱'yɨndɨ, paty adøm jawaanɨ nja̱a̱ktyimy'øyɨndɨ, jøts nɨka' pøn jade'endɨ? ¡Ka'ap yjade'enɨ! Pø tøxɨ nnɨgajpxy jøts ku tum ja pøky yik'adsøønɨ, wan t'israelɨtja̱a̱'yɨdɨ uk wan tka'israelɨtja̱a̱'yɨdɨ.
10 Ja'agøjxpxɨ jap nøkyɨjxpy yɨde'en wya̱'a̱ñ:
Ka' pøn y'øyɨ, nɨtu'ugɨn kya'ity pøn øy;
11 nɨpøn kyaja̱'gyukɨ,
nɨpøn tkanɨja̱wɨwya̱'a̱ñ ja Dios.
12 Tum ja wenk tuu' tø tpøjknɨdɨ, wɨndɨgøy nɨ'ijtyɨ yja̱ttɨ.
Ka' pøn tjotmay'aty ja øwyɨnma̱a̱'ñ, ok ɨdø'øn tu'ugɨn ja'abɨ twɨnma̱a̱'ñ'a̱tt.
13 Tum ja axøøk kajpxy pɨdsømp y'a̱a̱wjøtpy yukjøtpy;
ja wɨn'øø'nk ja'ayɨ ma̱jyɨp.
Wɨnga̱jpxna̱jxpɨm kyajpxy;

14 tum ja kaˈøybɨ kyą̄jpxpɨdsømdɨp, kixy kyubety wyą̄ˈą̄ndɨ.
15 Jøts jaˈayɨ mą̄jyɨdɨp ku tnɨbuttɨ tnɨgaˈaktɨ ja yikjąą̄ˈyˈoo'k;
16 jaˈ tyunkˈą̄jttɨp ku yikudɨgø'ødyɨt ku yˈayoˈondu'undɨt,
17 jøts kaˈ tnɨjąwɨdɨ ja øyˈą̄jtɨn ja tudą̄ˈą̄kyˈą̄jtɨn.
18 Nɨwɨneˈenɨn tkawɨnmaydɨ jøts twɨndsø'øgɨdɨt ja Dios.

19 Jøts yiknɨjąˈwɨp są̄ jaty ja Moisés kyutujk wyą̄ˈą̄ñ, jaˈats ja yiktaˈanaˈamdɨp ja israelɨt jąą̄ˈdyɨ pøn ja tø yiktanɨbɨktą̄ągɨdɨ, jaˈagøjxpts neˈegɨ amøñɨ tyimyˈettɨt, jøts jadeˈen nɨdukɨˈɨyɨ ja nąxwiiˈñɨt jąą̄ˈy tpą̄ątɨt ja Dios tyɨ̈dyuˈunɨn;
20 nɨpøn ja Dios tkaˈøyˈext øy ja tø tjabaduñ midi ja kutujk ñɨˈaneˈempy, jøts jaˈayɨ ja ñɨgajpxpy ku adøm nbojkpɨtumbɨjąą̄ˈyɨndɨ.

Janchjąˈwɨngøjxp ja nɨtsoˈokˈą̄jtɨn yikpą̄ąty

21 Jats jaduˈuk ja wɨnmąą̄ˈñ są̄ Dios xkupøjkɨn. Yjadyimyjanɨgajpxpy ja Moisés ja kyutujk ja køˈøm, jøts nayɨ tø ja Dios kyugajpxy ja nayɨdeˈen tnɨgą̄jpxtɨ.
22 Jaˈ ɨdø'øn ja Dios Teety kyupijkpy pøn tjanchjąˈwɨdɨp, pøn tˈajotˈą̄jttɨp ja nwɨndsønˈą̄jtɨm Jesucristo; kyupijkpy ja øy pøn, kaˈap ja pøn jaduˈuk jaduˈuk twenkˈixy,
23 nɨdukɨˈɨyɨxɨ jąą̄ˈy pyøktyundɨ, jøts kaˈap pøn tmɨnaxy ja pyøky jam Dios wyɨngujkp. Jagam jɨxkø'øm ndsɨnąą̄ˈyɨndɨ, nɨ sudsoˈampy ja ñɨtsoˈokˈą̄jtɨn ja ngapą̄ąjtaˈam.
24 Ejxɨm ja Dios Teety yˈøyɨ ku ja jąą̄ˈy tyiknɨtsoˈokˈaty nwɨndsønˈą̄jtɨm Jesucristo køjxp, jøts jadeˈen tmayˈaty ku tkupiky.
25 Ja Cristo ja Dios Teety pyɨktą̄ąjk jøts ja tkudanąą̄jyɨt ja nąxwiiˈñɨt jąą̄ˈy pyøky ku ja tkuˈoogɨt. Wɨnets wyɨngaxɨˈɨkñɨm adøm ja nɨtsoˈokˈą̄jtɨn ku ja njanchjąˈwɨn, jøts ja Dios Teety jadeˈen xuknɨjąˈwɨn ja yˈøyˈą̄jtɨn ja tyudą̄ˈą̄kyˈą̄jtɨn, jøts ku ja tkadagubety ja pøky midi tø yiktuñ jawyeen ku ja nwɨndsønˈą̄jtɨm tkaguˈoogɨnɨm ja pøky.
26 Jaˈagøjxp jadeˈen yjaty jøts nnɨjąˈwɨn jøts ku Dios Teety yˈøyˈą̄jtɨn tyɨyˈą̄jtɨn tyikˈawą̄ˈą̄ñ, jøts ejtp jadeˈen øy juunɨ tkupiky pøn tjanchjąˈwɨdɨp ja nwɨndsønˈą̄jtɨm Jesús.
27 ¿Mą̄ts ja namyɨkaxɨ tyuñ? Pø kaˈaxɨ ja tyuñ ku ja janchjąˈwɨn njagyajpɨn, ku njanchjąˈwyɨn ja nwɨndsønˈą̄jtɨm. Jaˈ ja tyiktundɨp pøn ttaˈødyøkɨwyą̄ndɨp ja tunk mą̄ Dios, ku ja kutujk nadyijyɨ tpadundɨ pøn ja janchjąˈwɨn tkajagyajptɨp.
28 Jadeˈents yikˈixy yiknɨjąwɨ jøts ku janchjąˈwɨngøjxp ja jąą̄ˈy yikupiky jam Dios wyɨngujkp. Kaˈap ja yikpayø'øy pønɨ są̄ ja tø tpaduñ tkabaduñ ja kutujk są̄ ja yˈaneˈemy.
29 ¿Ti ja israelɨt jąą̄ˈy nugo ja Dios Teety yˈejxˈijtpy, jøts ja kaˈap tˈejxˈity pøn kaˈisraelɨt jąą̄ˈdyɨ? Kaˈap yjadeˈenɨ, pø tum jaˈaxɨ amuum tjaˈą̄jtp.
30 Tuˈugyɨ Dios, kaˈap ja Dios kyawɨnąą̄gɨ; jøts pønɨ pøn tmøøtˈą̄jtp ja janchjąˈwɨn, jaˈats ja Dios kyupijkpy, wan tmøøtˈaty uk tkamøøtˈaty ja ejxpajt ñeˈkxkøjxp sąm ja israelɨt jąą̄ˈdyɨ.
31 ¿Jaˈagøjxp adøm ja kutujk ngaˈukpaduˈunɨndɨt ku ja janchjąˈwɨn nmøøtˈą̄jtyɨndɨ? Kaˈap yjadeˈenɨ, jabɨ jadeˈenɨ neˈegɨ kaˈpxy ja kutujk yikpaduñ ku ja Cristo njanchjąˈwɨnt.

4

Są̄ ttunjøpɨ ja Abraham

1 ¿Ti adøm nˈą̄pteetyˈamøj Abraham tyuun jøts Dios ja ojts kyupikyɨ?
2 Ku jeexyɨp ja Abraham jaˈagøjxp ja Dios kyupikyɨ ku ja wyɨnaty tø ttuñ tigati, nadyamøjɨyɨpts ja jeexyɨp.
3 Yɨdeˈents jap nøkyɨjxpy wyą̄ˈą̄ñ: “Ojts ja Abraham tjanchjąwɨ ja Dios, jaˈats ja Dios yˈøyjąˈwɨyɨɨˈñ jøts ja ojts tkupiky.”
4 Ku pøn øy ti tunk ttuñ jøts ku ja yikmɨjuy, ja tyunkts ja yiknɨmɨjuˈuyɨp, kaˈap ja niñamyayˈą̄tɨ tpą̄ąty, jaˈ ja kyudøjkɨp ku ja tø tyuñ.

5 Pønts ja tunk tkada'ødyøjkɨp mą̄ Dios, øy ja ti tjagatuñ, jøts ku ja ja'ayɨ tjanchjąwɨ ja Dios ku ja pojkpɨtumbɨ jąą'y ja tpojkpɨmee'kxy, ja'ayɨ ja Dios tyajotkujk'ajtpy ku ja tjagyepy ja janchją'wɨn, jøts ja tmay'aty jade'en ku ja tkupiky.
6 Nayɨde'en ja David ojts wyą'ąñ ku ja ojts tnɨgajpxy są̄ ja jąą'y xyondą'ąky pøn ja Dios kyupijkpy, jøts ja ka' tmøjpɨktą'ąky pønɨ są̄ ja jąą'y tø y'adɨ'ɨch.
7 Yɨde'en ja wyą'ąñ:
Nekɨm ja jąą'dyɨ pøn ja Dios ttamaa'kxɨdɨp ja tyundɨgø'øyɨn, jøts ja ka'ap myøjpɨktą̄ąjkxɨyɨdɨ ja pyøky.
8 Nekɨm ja' pøn ja nwɨndsøn'ąjtɨm pyojkpɨmee'kxpy.
9 ¿Ja'ayɨ dø'øn nugo jade'en nekɨm t'ejxtɨp pøn ttundɨp ja ejxpajt ñe'kxkøjxp, uk nayɨde'en ɨdø'øn ja'amɨdɨ pøn tkatundɨp ja ejxpajt? Nnɨją'wɨndɨpts jøts ku ja Abraham ja'agøjxp ja Dios ojts kyupikyɨ ku ja ja'ayɨ tjanchją'wɨ.
10 ¿Juunɨts ɨdø'øn ja jade'en yikupɨjky? ¿Tø wyɨnaty ja Abraham jawyeen ja ejxpajt yikpɨktą̄ąjkɨ, uk ka'anɨm? Ka'anɨmts ja wyɨnaty ttuñ ja ejxpajt.
11 Oojknɨm ja Abraham ojts yikpɨktą̄ąjkɨ ja ejxpajt ku ja ojts yiktsuky ja ñe'kx, ejxą'ą̄n ja wyą'ąñ jøts ja yiknɨjąwɨ ku Dios ja tø kyupikyɨ yjanchją'wɨngøjxp. Jade'ents ja Abraham ttunjøpɨyɨɨ'ñ, jøts ja nayɨde'en nɨdukɨ'ɨyɨ janchją'wɨngøjxp yikupøktɨ øy ja tmøøt'ą̄ttɨ tkamøøt'ą̄ttɨ ja ejxpajt ñe'kxkøjxp.
12 Janch jade'en ku ja Abraham ɨdø'øn kyudanaabyɨ'ąjtp pøn ja ejxpajt tmøøt'ąjttɨp, kidi ja'agøjxpɨp ja ja'ayɨ ku ja tø yiktu'unxɨdɨ ja ejxpajt. Jade'en'ampy ja tijy jøts ku ja tpa'ejxtɨ, jøts ja nayɨde'en tjagyaptɨ ja janchją'wɨn są̄ ja Abraham, ku ja wyɨnaty ka'anɨm ja ejxpajt yiktu'unxɨ.

Jaa ja Dios y'aduky ja kyajpxy ku ja yikjanchjąwɨ

13 Jade'en ja Dios wyą̄ndą'ąky, jøts ja Abraham møøt nɨdukɨ'ɨyɨ wɨne'enɨn ñajtska'axɨdɨ yikmo'odɨt amuum ja nąąjx kąjp wɨne'en y'ity nąxwiiñ; kaja'agøjxpɨpts ja wą̄ndą'ąky ojts yikpɨktą'ąky jade'en ku ja kutujk ja wyɨnaty ka'pxy tø tpaduñ ja Abraham, pø jade'en'ampyxɨ ja jade'en ku Dios ja tjanchją'wɨ, jøts ja' ja wyɨnaty tø tyagupikyɨ.
14 Jøts ku jeexyɨp ja'ayɨ yikupøktɨ pøn tpadundɨp ja Moisés kyutujk, jøts ja'ayɨ jeexyɨp yikmo'odɨ ja Dios y'øy'ąjtɨn, ka'ats jeexyɨp tyuñ ja janchją'wɨn, jøts nɨ ja Dios jeexyɨp ja wyą̄ndą'ąky nɨti kyawą'ąñ.
15 Pø tɨɨdyumpxɨ ja kutujk; mą̄ts ja kutujk kya'ity, ka'ap jam ti yikmɨdundɨgøy, jabɨ nɨti ana'amɨnxɨ jam.
16 Jade'en'ampyts ɨdø'øn Dios ja twą̄ndąąjky ja'agøjxp ku ja janchją'wɨn ojts t'ixy, jøts ja tmay'ą̄tt nɨdukɨ'ɨyɨ pøn nayɨde'en ja janchją'wɨn tjagyajp są̄ ja Abraham. Kidi ja'ap ja Dios tyamɨwą̄ndąąjkɨ ja y'øy'ąjtɨn pøn tpadundɨp tkabadundɨp ja kutujk, pø ja'axɨ tyamɨwą̄ndąąjkɨ pøn tjanchją'wɨdɨp ja Dios są̄m ja Abraham ttunjøpɨyɨɨ'ñ. Jade'ents ɨdø'øn ja tpąąty, ja' ñamyayɨ tnɨgubąjk'ąjtp ku ja jade'en ojts tjanchją'wɨ ja Dios, jøts ja' adøm ñamyayɨ ndeety'ąjtyɨndɨp
17 jam Dios wyɨngujkp, pø nayɨ Diosxɨ ja yjanchją'wɨyɨɨ'ñ ku wyą'ąñ ja Dios kyajpxy: “Tø me nbɨktą'ąky møjąą'y'ąjtpɨ o mą'et o mągąjp.” Janch møj ja Dios, øy ja tyikjujkpyøkt pøn tø y'oo'knɨ tyɨgøøñɨ, jøts nayɨde'en tnąnky'ijxyɨ o ti pɨktą'ąky midi ka'ejtpnɨm.
18 Øy ka'ap ti jøp'ejxɨn, ka'ap ti wɨnmąą'ñ, ojtsts ja Abraham ja tjanchjąwɨ jøts yjøp'ijxpy ja', xjats ɨdø'øn ja jade'en may jąą'y ñamyayɨ tnɨgubąjk'aty są̄ u'nkteety y'u'nk y'unąjk tnɨdeety'aty, jade'en są̄ dø'øn Dios ja wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨ ku ja wyąą̄ñ: “Janch may ja m'u'nk m'unąjk xpąątt.”
19 Magø'pxy ja Abraham wyɨnaty ja yjumøjt jøts ka'ap ja są̄ tijy, amuum ja t'ajot'aty øy ja ñɨdø'øxy Sara ja møøt tø yjamøjąą'yɨnɨdɨ, ka'ap ja y'u'nk y'unąjk t'ukpątnɨdɨt.
20 Ka'ap ja są̄ tijy, ka'ap ja tka'øyjąwɨyɨ ja Dios wyą̄ndą'ąky, ne'egɨ ja amumjoojt tpɨktą̄ąjky ja yjanchją'wɨn jøts ja tmøjąwɨ tkunuu'kxyjąwɨ ja Dios,

21 jøts ja tu'ugyi tjøp'ijxy jade'en jøts ku Dios tjagyepy møk'ajtin, jøts ja ttu'unt jade'en sa ja wya'añ.
22 Jade'en'ampy ja Dios ja ojts kyupikyi ku y'ijxyi jøts ku myajada'aky ja yjanchja'win.
23 Jøts ku dø'øn Dios ja jade'en tkupijky ja yjanchja'win, kidi ja Abrahamip ja ja'ayi kyupøjkip jøts ja jade'en yikjaadyañ;
24 pø nayide'enxi adøm ja xkupijkyim ku adøm ja Dios Teety njanchja'want. Pø ja'axi tø tyikjujkpyiky jadigojk xemikøjxp ja nwindsøn'ajtim Jesucristo,
25 pøn ojts yikøyaky jøts y'ookt adøm nbøkyøjxp, jøts jade'engøjxp ojts xemikøjxp yjujkpyiky jadigojk jøts adøm nyikupøjkint jam Dios wyingujkp.

5

Øwyimbidsimy ku xkupøjkint ja Dios

1 Kuts ja Dios Teety xkupøjka'an ja njanchja'win, jøts jade'en ja nmiduda'aky'ajtint ja nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp.
2 Ja'agøjxp adøm ja Dios Teety møøt n'ijtyindi ku ja nwindsøn'ajtim njanchja'windi, paty adøm ja xkunuu'kxyindi. Ja' adøm xyik'ejtindip tu'ugyi ja nwinmaa'ñ jøts ja xondaajkin xmø'øyindi, jøp'ijxy nyik'ijtyindi jøts ku ja nbaajta'andit amuum ja y'øy'ajtin.
3 Jøts nayide'en adøm ja ka'ap nwandijyindi ja ayo'on, øy adøm ja ngu'ayo'owa'andi jotkujk; pø nnija'wandipxi adøm ku n'ayo'owan winets ja tuda'aky'ajtin nbaajtindit,
4 jøts ja tuda'aky'ajtin ja' øy xyikwingaxø'jkindip, ja' xukjøp'ijxy'ajtindip midi ja Dios tø xanibiktaajkandi.
5 Jøts ka'ap majtsk'aaw majtskjoojt n'ejtindit, pø tøxi ja Dios amuum xmø'øyim ja y'øy'ajtin ja pya'ayo'owin ku ja tø xuktatøjka'am ja y'Espíritu Santo.
6 Ku adøm wimbeets kugoots nmijajtyim ja nbøky, niti nitso'ok'ajtin kø'øm ngapaajtyim, xjats ja Cristo tø myiñ winet, jøts ja tø tkudani ja ka'øyjaa'y pyøky ku ja tø y'øøky.
7 Ka'ap pøn nugo tnigyu'oogi jadu'uk, ni jade'enbaat øy pøn mabaat yjady-imyja'øyjaa'yi; pø wants winaagin pøn ñay'a'ejxiyit jøts ja tku'oogit.
8 Xjanchojkimpts adøm ja Dios ku adømgøjxp y'øøky ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, øy adøm njapojkpitumbijaa'yandi.
9 Jøts tøts ja Dios xkupijkyim ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pya'ayo'owingøjxp ku ja tø xku'o'jka'andi, jøts ne'egi jinaxy ja nøjkx xuknitso'ok'ajtyindi ja møk ayo'on, jøts ja ka'ap xuku'o'jka'andit ja nbøky, ja'ayi nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp.
10 Njagamiøy'ajtyindip adøm ja Dios, jøts adøm ja jade'en xjaaktuu'mø'øyindi sudso ja jadigojk nmijotjimbejtindit, ja'agøjxp y'ø'jky ja y'U'nk adøm nbojkpikøjxp. Mats ku ja ixyam yjujky'aty xemikøjxp, jøts ku adøm ja tø nmijotjimbijtyindi ja Dios, ¿ti jats adøm ndejint ja winet xka'ukyiknitso'ok'ajtna'ant?
11 Xon'ejtnamdip adøm ixyam ja'agøjxp ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø xukmigu'ukwa'añim jadigojk ja Dios Teety.

Ja Adán jøts ja Cristo

12 Jøts tu'ugyi ja jaa'y pøn pøktyun'okwaan ya naxwiiñ, jøts ja o'jkin tigøø'yin jade'en'ampy ñaxkidaajky, nidukiiyi øy pøn pyaadyi ja'agøjxp ku ni'ijtyi nayide'en tø pyojkpitunidi.
13 Ku ja kutujk wyinaty kya'itynim, jaayim ja pøky wyinatyni ya naxwiiñ; jaa ku ja Dios ka' tpayø'øñim, pø ka'animxi ja kutujk wyinaty te.
14 Ku ja et ja xøøw ñajxy midi tso'ondaajk Adán ñikøjxp jøts yjøpkixy Moisés ñikøjxp, jøts wine'en pøn pyøktyundøø, ja' idø'øn ja o'jkin tigø'øyin mimajadaajkidøø, øy ja tjagajagyapti ja'abi pøky midi ja Adán tyuun ku ja tkamimadøøy ja Dios; sa ja Adán

tyiktso'ondąąjky ja pøky, nayide'ents ja tu'ugyi myenwąmi wyinaty pøn ja øy'ąjtin nitso'ok'ąjtin xukpąąjtmandip, xjats tø myiñ ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo.

15 Windemts ja møøt n'uk'ejxkijpxyin ja Adán tyundigø'øyin møøt ja Dios y'øy'ąjtin midi ja xmø'øyindip. Tu'ugyits ja jąą'y pøn ja pyøky tø xukno'jka'andi nidukï'iyi jøts windigøy n'ejtna'andi; jøts tu'ugyi ja nayide'en ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo pøn ja Dios xuknitso'ok'ąjtindip ja nbøky, jøts ka'ap ja pøn tmi'abąąty, namay adøm nyiktamay'ąjtyindi ja nitso'ok'ąjtin jøts adøm ja xmø'øyindi.

16 Ti'in ja ndami'a'ejxin ja tu'ukpi jąą'y pyøky møøt ja Dios ñitso'ok'ąjtin. Tu'ugyi ja tundigø'øyin ja'ats yikpayø'øpy jøts tø nbøkpyajtkijxyindi; kuts ja Dios xmø'øyindi ja nitso'ok'ąjtin, tyamay'ajtpy ja jąą'y ja ñamyayi jøts ja xkupijkyin, øy wine'en tø njapojkpitu'uñindi.

17 Ku ja tu'ukpi jąą'y tø pyojkpituñ, ja'agøjxpts ja o'jkin myajadą'ąky jøts ja yikudigøy, møjts ja Dios jøts ja ttuñ ja may'ąjtin, jøts ja tyaky ja myøk'ąjtin midi yikjujky'ąjtp xemikøjxp ku tu'ugyi njanchją'want ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo.

18 Jade'en sąm ja Adán pyøkyøjxp ja jąą'y ttukpąątkijxy ja kudigø'øyin, nayide'en ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo y'ødyu'uningøjxp ttukpąąjty nidukï'iyi ja nąxwii'ñit jąą'y ja nitso'ok'ąjtin, jøts ka'ap ja møk tiidyu'unin tpąąttit pøn jaty tjanchją'widip.

19 Tu'ukts ja jąą'y pøn kamadoow, jøts ja'agøjxp ja pøky xają'ątkijxyindi; nayide'ents ja tu'ukmi pøn tukï'iyi tmimadoow ja Dios Teety, jøts ja'agøjxp adøm nyikupijkyindi jam Dios wyingujkp.

20 Jøts ku ja kutujk yikpiktąąjky, ja' ja yiktanibiktąąjkiyii'ñ jøts ja pøky wą'ąts yik'ejxkąpt; jøts ja pøky møjtąk'adøtsp ja', jinaxyts ja Dios y'øy'ąjtin myøk'ąjtin tyikmøji'adi'ich nayide'en.

21 Sąm ja pøky myajadą'ąky ku ja tyiknąxkidą'ąky ja o'jkin tigø'øyin, xjats ja Dios ja y'øy'ąjtin nayide'en tyikmajadą'ąky sudso ja xkupøjkin, jøts ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo køjxp xmø'øyindi ja jujky'ąjtin xemikøjxp.

6

Ka'ap ja pøky myajadą'ąky ku ja Cristo yjujky'ąjtin nmøøt'ąjtyindi

1 ¿Tits njąąktu'unindip? ¿Jąąktyimbyøktyun'adøjtsindip adøm idø'øn ja'agøjxp ku tø nniją'windi jøts ku ja Dios xu'unxim ja may'ąjt ku ja xpojkpimee'kxyindi?

2 ¡Ka'ap jade'en pyąądyi! Pø tøxi adøm nmajtstuujtyindi ja pøktyu'unin; ¿jøts sudso adøm jade'en nbøktyun'adøjtsin?

3 ¿Ti ka'ap xnijąwidi ja nnøbajtin, ti ja tyijpy? Pø ja'agøjxpxi adøm tø nnøbejtyindi jøts nmøøt'ejtindit ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo, jøts yiknijąwit jøts ku adøm ja nbøky ja tø xmi'o'jka'andi.

4 Møøt adøm ja Cristo ñamyayi nnąxøjka'andi jøts ja møøt n'øøky'ijtyindi, jøts ku ja yjujkpyijky xemikøjxp jøts adøm nayide'en nbąjtma'an ja jemchinąą'yin midi ixyam jøts midi xemikøjxp, sąm ja Dios Teety ja tyukmimadąąjkøø ja o'jkin, jøts ja myøk'ąjtin myø'øyi, jøts ja yjujkpyijky xemikøjxp. Nay ja'ats idø'øn yiktump ku ja nøbajtin yikpąąty.

5 Pøni tødamts adøm ja Cristo nmøøt'ø'jkyim nayide'en sąm ja o'jkin ja tø tpąąty, nmøøt'ijtyindipts adøm ja', jøts ku ja yjujkpyiky xemikøjxp jøts nayide'ents adøm ja nmøøtjujkpyøjkma'andi.

6 Nniją'windipts adøm są jaty tø njąą'y'ąjtyindi, jøts ja' ja Cristo myi'o'jk jam kruskøjxp, jøts adøm ja nbøky xniwąąjchim jade'engøjxp ku ja y'ø'jky, jøts ja ka'ap x'ukmimadąąjkna'am, jøts ja ka'ap jade'en n'ukmidu'una'ant są jąą'y ja wyindsøn tmiduñ, jade'en ja pøky ñamyayi yikmiduñ.

7 Pønts tø y'øøky, tøts ja pøky ja ñiwąąjtsniyi.

8 Pøni nmøøt'ijtyindip ja Cristo øy ja møøt nja'ø'jkyim, njøp'ijxy'ąjtyindipts ja' jøts ku ja møøt njujky'ąjtindit xemikøjxp,

9 pø nnɨjạ'wɨndɨpxɨ jøts ku ja Cristo tø yjujkpyiky xemɨkøjxp, nɨjuunɨ kya'uk'oo'knɨt, nɨjuunɨ kya'ukmɨmadạạjknɨyɨt ja o'jkɨn.
10 Tuk'ojkyɨ ja ja'ayɨ ttuku'o'jkɨyɨɨ'ñ amuum ja pøky; jøts ja ɨxyạm xemɨkøjxp yjujky'aty amuum ja Dios Teety tmøøt'ity.
11 Jøts nayɨde'ents meets ɨdø'ønmɨdɨ, øøky tɨgøy ndejɨnt mnabyɨktạ'ạgɨyɨdɨt jøts ja pøky jade'en xkayikmøj'ạttɨt, wijy kejy meets ne'egɨ mnabyɨktạ'ạgɨyɨdɨt ku ja Dios yja' xpaduujnɨdɨt, ja'agøjxp ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo xmøøt'ạttɨ.
12 Paty ka'ap mbạạt'atyɨdɨ jøts nugo xyikmajadạ'ạktɨt ja mbøky ja mga'øwyɨnmạạ'ñ, øy sạ mduktunwạ'ạñɨdɨ pønɨ sạ ja ttsøky.
13 Kidi mnagyøyakyɨdɨ mạ pøky, jøts ja kidi mduktuñɨdɨ ja ka'øy'ajtɨn. Ne'egɨ amuum mnayoxɨdɨt mạ Dios, jøts ja mduktunɨdɨt tum ja øy'ạjtɨn. Ka'ap meets ja pøky xukmɨjujky'ạjtnɨt, jabɨ tøxɨ meets ndejɨnt tø m'ats'øøky, jøts tø mjujkpyøktɨ jadɨgojk, jøts ja jujky'ạjtɨn tø xpạạttɨ midi xemɨkøjxp.
14 Jøts ja pøky ka'ap meets ja m'ukmɨmajadạạjknɨyɨt, pø kidi ja Moisés kyutujkɨpxɨ meets mnɨtanạạjyɨp, ja Diosxɨ meets ja kyunuu'kxɨn mdanɨtanạạjyɨyɨp.

Ja ejxpajt madyạ'ạky ku ja jạạ'y ja wyɨndsøn aguwạnɨ tmɨduñ

15 ¿Sudsots adøm? ¿Jạạktyimbyøktyun'adøjtsɨndɨp adøm ja'agøjxp ku ja Dios xanɨtanạạ'yɨndɨ ja y'øy'ạjtɨn, ku adøm ja kutujk ka'ap xɨɨdyu'uñɨndɨ?
16 Jøts mnɨjạ'wɨdɨpts wạ'ạts ku tu'uk ja wɨndsøn x'ukmɨdundøkɨdɨt, tu'ugyɨts ja xwɨndsøn'ạttɨt jøts ja' kuwạnɨ mmɨmado'odɨp, pø ja'axɨ wyɨnaty mdumbɨ'ạjtɨdɨp. Nayɨde'ents ɨdø'øn tpạạty ndejɨnt ku ja pøky xmɨmado'odɨt, ja' meets ɨdø'øn ndejɨnt wɨndsønbøjknɨp øy ja yjayik'øøky yjatyiktɨgøy, uk nayɨde'ents ku tu'ugyɨ ja Dios xmɨmado'odɨt jøts jade'en xu'undɨt sạ ja ttsøky.
17 Janch møj ja Dios ku ja y'ɨxpøjkɨn xpaduujnɨdɨ midi tø myiktagɨdøkɨdɨ, jøts ja pøktyunk tø xmajtstu'uttɨ midi y'ijty nɨwạ'ạñ myik'ejtnɨyɨdɨp.
18 Tøts ja pøky mnɨwạ'ạchɨdɨ ku ja ka'ap m'uknɨmajadạạjknɨyɨdɨ, jøts tø xpatwạ'jkɨdɨ ja øy'ạjtɨn midi ja Dios yja'ajtpy.
19 Jade'en ndukmadowdɨ sạ ø najtsjạwɨ xmadodø'ødɨt, jøts nayɨde'en xnadyamɨyoxɨdɨt ja Dios. Sạm y'ijty mnagyøyakyɨdɨ amuum jøts xundɨ ja ka'øy'ạjtɨn ja axøøk'ạjtɨn, nayɨde'ents ɨdø'øn amuum ja Dios xnadyamɨyoxɨdɨt, jøts xuujnɨdɨt ja y'øy'ạjtɨn jøts amuum xmøøt'ettɨt ja Dios, tu'ugyɨ xagødøkɨdɨt ja mdsɨnạạ'yɨn.
20 Ku meets ja pøky y'ijty mganɨwạ'ạchɨnɨm, ka' meets y'ijty xuujnɨ ja Dios yja', ja tɨy'ạjtɨn øy'ạjtɨn;
21 jøts ¿ti jade'en tø xpøktɨ? Mdatsø'ødyundɨp ja ɨxyạm jadɨgojk, pø ja'ayɨxɨ ja yajkpy ja o'jkɨn tɨgø'øyɨn.
22 Kuts tø mnɨwạ'ạchɨdɨ ja pøky jøts ja Dios y'øy'ạjtɨn tyɨy'ạjtɨn tø xpadøjkɨyɨdɨ, yø' tɨy myiktu'undɨp, yø' mmo'ojɨdɨp sudso xmøøt'ettɨt sudso xmɨdu'undɨt amuum ja Dios, jøts xpạạttɨt x'ejxtɨt ja jujky'ạjtɨn xemɨkøjxp.
23 Ja o'jkɨn tɨgø'øyɨn, ja' ja pøky ja'ayɨ yajkpy. Kuts ja Dios møøt, ja jujky'ạjtɨn ja Dios xamay'ạjtɨmp midi xemɨkøjxp yikpạtp, ku møøt n'ejtɨn ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo.

7

Amajtsk'ạjtɨngøjxp tu'uk ja ejxpajt madyạ'ạky pyɨdsimy

1 Mee mɨgu'uktøjktɨ, meets mnɨjạ'wɨp sạ ja kutujk wyạ'ạñ, jøts mnɨjạ'wɨp jøts ku ja yạ ja kutujk tmøøt'aty ja møk'ạjtɨn ku jạạ'y jạạgyạ yjujky'ạttɨnɨm.
2 Ku n'ukpɨktạạjkɨnt, ku tu'uk ja tø'øxyøjk y'amajtsk'aty, kutujkøjxpts ja tmøøt'amajtsk'aty ja ñɨyạạ'y pønɨ jạạkjujky'ạjtpnɨm ja'; kuts ja y'øøky ja ñɨyạạ'y jøts ja nayɨde'en ja kutujk ñɨwạ'ạchɨ, ku y'øøky pøn ja y'ity møøt y'amajtsk'aty.

3 Kuts ja tø'øxy jadu'uk yąą'dyøjk t'adsøy jam ja ñɨyąą'y yjajujky'atynɨm, pøkyts ja tyumpy; kuts ja kyu'øøgyɨ, nɨwąąjtsɨp ja kutujk ja', øy ja møøt jadu'uk ja yąą'dyøjk y'amajtskɨt, jøts ka'ap ja pyøkyɨ.

4 Jade'ents mee mɨgu'uktøjk ɨdø'ønmɨdɨ pønɨ nɨwɨne'en ja Cristo mja'atyɨdɨ, myiknɨwą'ąts'ąjtnɨyɨp meets ja Moisés kyutujk, tøxɨ mee ñamyayɨ ku'øøky mdañ ku ja pøky tø wyɨndɨgøy jøts ja wenkpɨ xpadøkɨdɨ. Ja Cristo meets ɨxyąm mja'ąjtnɨyɨdɨp pøn jujkpyøjk xemɨkøjxp, ja'agøjxp ja yjąjty jøts jade'en'ampy nmɨdu'unɨndɨt ja Dios.

5 Ku adøm y'ijty pøky y'agujkp ndsɨnąą'yɨmnɨmdɨ, jøts ja kutujk ja' ja wyą'ąñ jøts ja tyikjɨnaxy adøm ja nga'øwyɨnmąą'ñ, ku ja ngabadu'uñɨndɨ jøts ja nɨti nɨtso'ok'ąjtɨn xkadukjøp'ijxyɨndɨ.

6 Łxyąmts tø xnɨwąąjchɨm ja'abɨ kutujk, tø ja ñamyayɨ ngu'ø'jkyɨm jøts ja tø xuk'ɨxmąjchɨm ja myøk'ąjtɨn; jøts adøm tø n'awą'ątspɨdsø'ømyɨndɨ, tu'ugyɨts nmɨdu'unɨnt ja Dios jøts ja y'Espíritu Santo ja jemy jujky'ąjtɨn xukmɨ'ejtɨnt midi xemɨkøjxp, jøts ka'ap ja'abɨ møjąą'gyutujkɨn x'uk'ana'amnandɨt midi y'ijty nbadu'uñɨndɨp.

Ja pøky midi xmɨ'ejtp

7 ¿Wą'ąnɨm jøts ku ja kutujk pyøkyɨ? ¡Ka'ap! Ku jeexyɨp ja kutujk kya'ity, ka' øts jeexyɨp nnɨjąwɨ ti pøky'ąjtp, ku ja jeexyɨp tkanɨgajpxy kudam ja pyøkyɨ ku ja nmɨgu'uk pyɨktą'ąky njanchpøkwą'ąnxant.

8 Ja'agøjxpts ja pøky tø myøjtøkɨ jøts ja myøj'aty. Pønɨ sąja kutujk yja'ane'emy jade'ents øts ja nnɨjąwɨ midi'ibɨ ka'øy, jøts øts ja jɨnaxy nduñ sąm øts y'ijty nga'adɨ'ɨch ku øts ja kutujk nganɨjąwɨnɨm. Ku ja kutujk kya'ity, ka'ats ø nnɨjąwɨ midi pøky.

9 Tø øts jade'en njaty ku ja kutujk ka' nnɨjąwɨnɨm, tøøp ø njąwɨ n'adɨ'ɨch, ka' njąwɨ ja pøky. Kuts ø tø nnɨjąwɨ sąkutujk y'ane'emy, jøts øts ja nbøky njąwɨ yjąąktyimyajadąk'adɨ'ɨch, jøts øts ja kawɨndem pąądyɨm xuk'ijxy ja øy'ąjtɨn ja kunuu'kxɨn.

10 Wɨmbet øts ja nduñ sąja yja'ane'emy, midi'ibɨk øts ɨdø'øn xukpąątp ja øy'ąjtɨn, tø øts ja ne'egɨ xyikpøkpyety.

11 Ja pøky ne'egɨ nąnkmyøjtøjkɨyɨp pønɨ sąja kutujk y'ane'emy jøts øts ja wɨn'øø'nɨn tø xmø'øy. Nay ja kutujk øts jadɨgojk xanɨkąjpxp ja o'jkɨn tɨgø'øyɨn.

12 Ja kutujk, øy ja', jøts øy wą'ąts yikutuky nayɨde'en, øy'ąjtɨngøjxp tɨy'ąjtɨngøjxp yikutuky.

13 Jøts pønɨ øy tam ja kutujk, ¿sudsots øts ja xpayø'øy, jøts øts ja ñamyayɨ xuk'ejxnɨ ja o'jkɨn tɨgø'øyɨn? Jøts øy ja kutujk, ja pøky øts jade'en xyik'ejtnɨp øøky tɨgøy, ka' ti jøp'ejxɨn, jøts øts ja jade'en xuknɨjąwɨ jøts ku ja' pyøkyɨ; tamɨbøkɨ midi øy, jøts øts ja kutujk jade'en xuknɨjąwɨ jøts ku ja pøky nɨ sudso'ampy kya'øyɨ.

14 Jøts nnɨją'wɨndɨp adøm jøts ku ja kutujk Dios tja'ajɨ. Jøts pojkpɨtumbɨjąą'y'ąjtp øts, jade'en'ampy øts ja pøky xmɨmajadą'ąky.

15 Ka' øts nją'gyukɨ pø ti ø xjąjtp, tum jɨwɨmbejts ø nduñ, kuts ja njatunwą'ąñ midi øy, ja kya'øybɨ øts ne'egɨ xmɨmajadąkp midi njagatunwampy.

16 Kuts øts ja nduñ ja ka'øybɨ midi njagawampy, jade'engøjxp nnɨjąwɨ ku ja kutujk y'øyɨ, ja'abɨ kutujk ka'axɨ tyikutuky jøts ja'abɨ ndu'unɨnt.

17 Kidi øtsɨp ja kø'øm ñamyayɨ jade'en ndyimyjatumpy, ja pøky jade'en adøtsp midi ø nnɨkøjxp'ajtpy.

18 Nnɨją'wɨp øts sąjąą'y'ąjtɨn yikjagyepy, nɨwɨne'en ja ka'øy'ąjtɨn kyayikmøødɨ; njatsøky'ajtpy øts jøts ja øybɨ ndu'unt, nɨ ka'apts øts ja nduñ.

19 Ka' øts ja øybɨ tsujpɨ nduñ midi njatsøjkpy, tum ja ka'øybɨ ø ndun'adɨchpy midi njagatunwampy.

20 Kuts øts ɨdø'øn ja nduñ jade'en midi ø ngatsøjkpy, ka'ap øts ja kø'øm ndsøkyøjxp nduñ, pø ja pøkxyɨ øts ja jade'en xuktump midi ø nnɨkøjxp'ajtpy.

21 Jade'en njaty ngubety, ku øts ja njatunwą'ą̃ñ midi øy midi tsuj jøts tum ja ka'øybɨ ø ndumpy.
22 Wą̃mp øts n'ą̃m njotp jøts ku øts ndsojkɨ ja Dios kyutujk;
23 kuts ø kø'øm nnay'ijxyɨ, jøts ø njąwɨ jøts ku ja jąą̃'y'ąjtɨn ka'ap jade'en ttsøky są̃m ø njawɨnmay, ja pøkyts ɨdø'øn xuktump midi ø nnɨkøjxp'ajtpy, jøts ja' ø xkamajtstutp jøts ja øybɨ ndu'unt.
24-25 Ja Dios øts ndagødøjkɨp ja nwɨnmą̃ą̃'yɨn jøts øts nbaduujnɨt ja kyutujk, jøts øts ja njąą̃'y'ąjtɨn ja' ja y'adsɨnaapy ja pøktyu'unɨn, ja' ja mɨmajadą̃ą̃jkɨp. ¡Ti ø njanch'ayøøy! ¿Pøn øts ja pøky xuknɨtso'ok'ą̃tp midi øts jam nɨkøjxp'ajtpy, midi øts xyik'ookwą̃mp xyiktɨgøøwyą̃mp? Kuuyɨ Dios amuum, nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo køjxp yikpą̃ą̃ty ja nɨtso'ok'ąjtɨn ja'ayɨ. ¡Janch møj ja Dios!

8

Ja jujky'ąjtɨn midi Dios xmøø'yɨmp

1 Pøn tmøøt'ejttɨp ja Jesucristo ka'ap Dios Teety ja mɨbą̃ą̃t tyaguwą̃nɨyɨdɨt jøts ja y'ayo'odɨt, kumɨ ka'ap ja t'ukyikmøj t'ukyikmøjtøjkɨñɨdɨ ja pøky.
2 Ja Espíritu Santo midi tyąjkp ja jujky'ąjtɨn xemɨkøjxp ku nmøøt'ejtɨnt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo, ja' øts ja pøky tø xuknɨwą̃'ą̃ch midi øts øøky tɨgøy tø y'ity xyik'ejtnɨp.
3 Jade'en'ampy ja kutujk y'ijty kyamajadą̃'ą̃ky ku adøm n'ą̃mbojkpɨtu'uñɨm nadsaachpøjkpɨtu'uñɨm. Tøts ja Dios Teety tkexy ja y'U'nk, jøts ja nayɨde'en tnąnky'ijxyɨ są̃m ja jąą̃'yɨn, jøts ja tku'o'jkɨ ja pøky. Xjats ja tø tmɨmajadą̃'ą̃ky jade'en'ampy ja pøky, jøts adøm ja ka'ap x'ukmɨmajadą̃ą̃jkna'am.
4 Ja'agøjxp ja jade'en tø ttuñ jøts adøm ja kyutujk ja wą̃'ąts nbaduujna'am, pø ja'ayɨxɨ adøm ja Espíritu Santo yja' nbawɨnmą̃ąjyam, jøts kidi kø'øm wɨnmą̃ą̃'ñɨp adøm nyikmajadą̃ą̃jkyɨm.
5 Pøn kanɨwą̃ą̃jtsɨpnɨm ja pøky, ja' yjotmay'ąjttɨp są̃ kø'øm wyɨnmaydɨ; pønts tpaduujnɨdɨp ja Espíritu Santo yja', nay Diosts chøky'ąjtɨn ja ja'ayɨ pyaduujnɨdɨp.
6 Jøts ku jade'en njotmay'ąjtɨn są̃ kø'øm nwɨnmą̃ą̃'yɨn, yø yjade'embɨ dø'øn yikwɨndɨgøøpy; kuts njotmay'ąjtɨn ja Dios yja', ja'ats xukpą̃ąjtɨmp ja jujky'ąjtɨn xemɨkøjxp, jøts ja øy'ąjtɨn midi Dios yajkpy.
7 Pøn ja kø'øm wɨnmą̃ą̃'ñ tyiktundɨp są̃ kø'øm wyɨnmaydɨ, ja Dios ja jade'en myɨdsepøjktɨp kumɨ ka'ap Dios kyutujk ja ttsojkɨdɨ, jøts nɨka'ats tjąjtmɨdɨ są̃ tpadu'undɨt.
8 Paty ɨdø'øn pøn ja'ayɨ ttundɨp ja kyø'ømwɨnmą̃ą̃'ñ midi pøkmyøøt, ka'ap Dios ja mɨbą̃ą̃t jade'en twɨndsø'øgɨdɨt.
9 Jøts meets, kumɨ ka'ap meets x'ukyiktunɨ ja mgø'ømwɨnmą̃ą̃'ñ, ja Diosts meets ja y'Espíritu Santo mjagyajpɨp, ja' mee myikjujky'ąjtnɨyɨdɨ, pø ɨxamxɨ ja xnɨkøjxp'ąjtnɨdɨ. Pønts tkayiktuujnɨp ja Espíritu Santo, ka'ap Cristo ja yja'atyɨ nayɨde'en.
10 Pønɨ mmøøt'ejtɨdɨpts meets ja Cristo, øøky wɨndɨgøyts ja pøky ñamyayɨ ñøjkxnɨ møøt ja mnɨne'kxtɨ, jøts ja anmɨją̃'wɨn ne'egɨ yjujky'aty ja'agøjxp ku ja Dios tø mgupikyɨdɨ.
11 Pønɨ mjanchmøøt'ąjtɨdɨpts ja Dios Espíritu Santo, midi ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo ojts jadɨgojk xemɨkøjxp yikjujkpyikyɨ, nay ja Diosts meets ja mnɨne'kx kø'øm yikjujkpyøkɨp, jøts jadɨgojk xemɨkøjxp mjujky'ą̃ttɨt.
12 Jøts xpą̃ą̃t'ąjtɨndɨp adøm, mɨgu'uktøjk, jøts ka'ap njujky'ąjtɨndɨt pøky agujkpy midi ttuktump ja kø'øm wɨnmą̃ą̃'ñ.
13 Pønɨ mdunwą̃ndɨpts jade'en są̃ ja pøktyu'unɨn, øøky mee m'ejtnɨ, kudɨgøy mee m'ejtnɨ; pønɨ m'ajot'ąjttɨpts ja Dios Espíritu Santo jøts ja xukmɨmajadą̃'ą̃kɨ ja mbøky, mjujky'ą̃tpts meets jade'en xemɨkøjxp.
14 Ja' ja Dios Teety y'u'nk'ajtpy pøn ja Espíritu Santo ja tyukpudøjkɨp jøts ja wyɨnmą̃ą̃'ñ ja tyiktøøjɨ tyiktudą̃ą̃jkɨ.

15 Ku myikmo'odɨ ja Espíritu Santo, kidi ja'ajɨp ja myiktanɨmøø'yɨdɨp jøts meets tsø'øgɨ jąwɨ myik'etɨdɨt, pø ja Espíritu Santoxɨ meets ja Dios mmøøjyɨdɨp jøts m'u'nk'ą̈tɨdɨt ja Dios, jøts ja' ɨdø'øn xyikwą'ą̈nɨndɨp ą̈mgujk jotkujk ku adøm ja ndeety'ą̈jtyɨm.
16 Ja'abɨ Espíritu Santo majadą̈kp, jøts adøm ja tu'uk amumjoojt xukjanchją'want jøts ku adøm ja Dios x'u'nk'ą̈jtyɨndɨ.
17 Ja' adøm xja'ą̈jtɨndɨp, paty adøm nayɨde'en ja Dios xmø'øyɨndɨt ja jujky'ą̈jtɨn midi ja tø twą̈ndą̈'ą̈ky, midi ja xmøøpwyą̈'ą̈nɨndɨp. Midi ja Cristo yikmøøpy, nay ja'ats adøm yikmø'øyɨndɨp. Pønɨ ngupøjkyɨndɨp adøm ja ayo'on są̈ ja tø y'ayøy, wɨnets adøm ja nay ja'abɨ øy'ą̈jtɨn xukpą̈ą̈jtɨnt midi ja yikmøøy.
18 Kidi nayɨde'enɨp ja' są̈ adøm ɨxyą̈m ja ayo'on nbą̈ą̈jtyɨndɨ, ka'ap ja jade'en tmɨ'abą̈ą̈ty midi dø'øn Dios kyunuu'kxɨn'ajtpy, midi dø'øn jaanɨm nbą̈ą̈jtɨndɨp n'ejxɨndɨp.
19 Tukɨ'ɨyɨ midi ja Dios tø tyikøjy, yjanchja'awejxnɨp ja nayɨde'en juunɨnɨm yją̈'ą̈tt ja et ja xøøw ku ja Dios tyiknɨgaxø'økt pøn jaty ja y'u'ngɨp, pøn jaty ja yja'ajtpy.
20 Nayɨde'en amuum ja nąxwii'ñɨt tø y'ayo'ombą̈ąty Adán pyøkyøjxp, kidi kyø'ømdsojkɨngøjxpɨp ja nąxwii'ñɨt ja jade'en yjaty, ja Dios ja jade'en tø tyanɨbɨktą̈ą̈gɨyɨ; yikmøøpyts ja jøp'ijxy'ą̈jtɨn jøts ja øy juunɨ ja øy'ą̈jtɨn jadɨgojk tpą̈ą̈tt,
21 jøts ja Dios ja yiktɨgą̈jtsmɨyɨt amuum, nay ja'abɨ øy'ą̈jtɨn tpą̈ą̈tt midi ja jąą'y yikmo'odɨp pøn jaty ja Dios u'nk'ą̈jtɨdɨp, jøts ja ñɨwą'ą̈dsɨt nayɨde'en ku ja tø pyøkpyety, ku ja tø wyɨndɨgøy.
22 Jade'en ɨxyą̈m yjaty ja nąxwii'ñɨt midi ja Dios tø tyik'øyɨ, sąm tu'uk ja tø'øxyøjk y'ą̈mnɨpikyɨ chaachnɨpikyɨ ja y'u'nk ku kye'exy, amuum tmɨgii'pxy tmɨbø'øty.
23 Jøts kidi ja nąxwii'ñɨp jade'en ja'ayɨ tyimyją̈jtp, nayɨde'en adøm nją̈jtma'an ku adøm tø ayo'on nbą̈ą̈jtyɨm, øy adøm ja Dios ja y'Espíritu Santo tø xmø'øyɨm ejxpajt'ą̈jtɨn, ja'agøjxp ku xją̈ą̈ktukpą̈ą̈twą̈'ą̈ñɨmnɨmdɨ midi pą̈ą̈t'ą̈jtɨyɨdɨp pøn jaty ja Dios u'nk'ą̈jtɨdɨp. Njantyimyjøp'ijxy'ą̈jtyɨndɨp adøm, jøts ku øy juunɨ yją̈'ą̈tt ja xøøw ku adøm ja Dios amuum xja'ą̈jtɨndɨt ejxɨm tu'uk ja u'nkteedyɨn, jøts ja xyiktɨgą̈jtsa'ant ja nne'kx.
24 Janchją'wɨngøjxp ja'abɨ nɨtsoojkɨn yikpą̈ąty; kuts ja janchją'wɨn yikmøøt'aty, ja' ɨdø'øn tyijpy ku adøm n'awijxyɨndɨnɨm midi ngapą̈ą̈jtyɨndɨpnɨm. Jaa ku ja jeexyɨp yikmøøt'ą̈jtnɨ, ¿tits ɨdø'øn jąą̈kyik'awexp?
25 Kuts adøm ɨdø'øn jade'en njøp'ijxyɨndɨ midi kayikmøø'yɨndɨpnɨm, yiktudakpy ja tsɨnąą̈'yɨn jøts ja wɨnmą̈ą̈'ñ ja'.
26 Jøts nay ja Dios Espíritu Santo adøm xpudøjkamp mą̈ nayją̈'wɨyam nduu'dujkyɨm, ku nɨti wɨnmą̈ą̈'ñ, nɨti ą̈ąw, nɨti ayuujk ngajagyejpyɨndɨ, jøts ka' ja wɨnmą̈ą̈'ñ nbą̈ą̈jtyɨndɨ sudso nmøøtmadyą̈ą̈jkɨnt ja Diosu'nk. Nay Espíritu Santots kø'øm ja Dios Teety t'amɨdoop ja pudøjkɨn są̈ nduu'bą̈ą̈jtɨnt nduu'ejxɨnt, ja'agøjxp ku tjaty sudso øy ja Dios Teety tmɨnuu'kxą̈'ą̈kt.
27 Jøts wą̈'ą̈ts ja Dios Teety xnɨją̈'wa'am są̈ jaty pønjabøn wyɨnmay, jøts ja ñɨmadøyɨ Espíritu Santo są̈ jaty ja wyą̈'ą̈ñ ku ja xku'amɨdo'owam sąm ja Dios Teety kø'øm ttamɨdsøky pøn jaty ja yja'ajtpy.

Cristo køjxp nmajadą̈ą̈jkyɨndɨ

28 Nnɨją̈'wɨndɨpts ku ndsojkɨndɨt ja Dios, yajkpts ja pudøjkɨn ja' pønɨ mą̈ jaty są̈gasą̈ nją̈jtyɨndɨ, jøts jade'en tyik'øpyɨdsimy pøn jaty ja tø twɨ'ixy, są̈ ja jawyeen tø ttanɨbɨktą̈ą̈gɨ kø'øm.
29 Tø ja Dios Teety twɨ'ixy patkɨ'jyɨ ja yją̈ą̈'y jøts ja tø twɨwich. Tøøyɨp ttanɨbɨktą̈ą̈gɨ jøts yją̈ą̈'y'ą̈ttɨt nayɨde'en są̈ ja Dios U'nk yją̈ą̈'y'aty, pøn tnɨgubą̈jk'ą̈jtp ja jąą'y pøn jaty ja Dios Teety ja'ą̈jtɨdɨp, tum uch tum mɨgu'uk ja tją̈wɨ nɨdukɨ'ɨyɨ.
30 Pøn ja Dios tø ttanɨbɨktą̈ą̈gɨ jade'en patkɨ'jyɨ, jøts ja tø twą̈ą̈dsøy; kuts ja tø ñɨmiñɨyɨ, jøts ja tø tkupiky, wɨnets ja nayɨde'en tø ttamɨnɨ'adsøwɨ ja øy'ą̈jtɨn amuum.
31 ¿Są̈ts adøm ja nwą̈'ą̈nɨn ndejɨnt? Pø amuumxɨ adøm ja Dios møøt n'ijtyɨndɨ, ¿pønts adøm xnɨmyɨmajadą̈ą̈jkɨmp jade'en?

32 Ka'ap ja Dios t'amą'ą̱t'ąjty ja y'U'nk, kyøyą̱jk ja' jøts ja y'ookt adøm nbøkyøjxp; ¿sudso
dø'øn ja ndejɨnt adøm xkamøøgyøjxɨnt tukɨ'ɨyɨ midi myøøt'ajtpy, pønɨ tødam ja kyø'øm
U'nk jawyeen tø xanɨguejxyɨm? ¿Tiku dø'øn ja ndejɨnt tkayą̱kt?
33 Øy pøn tjanɨ'øønɨwyą̱'ą̱ñ ja jąą̱'y pøn ja Dios tø wyɨ'ijxyɨdɨ, pø Diosxɨ ja kø'øm tø
kyupikyɨdɨ,
34 ¿pønts ja mɨbąą̱t nɨdyanɨgutujk'ą̱tɨdɨp jøts ja tpąą̱ttɨt ja ayo'on? Pø ja Cristoxɨ ja tø
kyu'oogɨyɨdɨ, jøts nay ja'ats tø yjujkpyiky xemɨkøjxp, Dios Teetyts ja amuum møøt y'ity,
jøts ja' adøm jam xnɨ'amɨdo'owamp pønɨ są̱ ndyimyjąjtyɨndɨ ndyimgyubejtyɨndɨ.
35 Ku xpa'ayø'øyɨm ja Cristo, ¿pøn adøm ja xnɨdyukmajtstuujtɨmp ja pya'ayo'owɨn?
Nɨpøn adøm ja xkadukmajtstuujtɨnt, wan tjati'ayo'onɨ, øy njajotmay'ø'jkyɨm, øy njayik-
jemdu'uñɨndɨ njayiktedu'uñɨndɨ, wan yuu tja'ity, uk ku wet nąą̱my xka'ejtxɨndɨ, uk ku
tsep, uk o'jkɨn tɨgø'øyɨn yjayikpąą̱ty.
36 Pø yɨde'enxɨ jap nøkyɨjxpy wyą̱'ą̱ñ:
Ejtp øøts ja jąą̱'y xyik'ookwą̱'ą̱ñ ja'agøjxp ku øø nbaduujnɨ ja mja';
jade'en øøts nyiktuñ są̱ jɨyujk są̱ borreek y'ookwą̱'ą̱ñ.
37 Øy adøm jade'en njająjtyɨndɨ, ne'egɨts adøm ja jɨnaxy ndyimyɨmajadąą̱jkyɨndɨ ja'
myøk'ąjtɨngøjxp pøn ja pya'ayo'owɨn tø xmø'øyɨndɨ.
38 Jade'ents ø nwą̱'ą̱ñ jøts ku nɨti nɨpøn xkadukmajtstuujtɨnt mɨbąą̱t ja Dios pya'ayo'owɨn,
nja'ø'jkyɨndɨ njadɨgø'øyɨndɨ, uk njadyimyjajujky'ąjtyɨndɨ. Nɨ ja ą̱nkɨlɨs ja xkadukmajt-
stuujtɨndɨt uk yjayikutujkpɨtøjkɨdɨ, yjadyimyjaja'ajɨdɨ pøn jap tsąjpjøtpy uk yjamąjɨdɨ.
Nɨ ja xøøw nɨ ja jumøjt midi ɨxyą̱m yø'øpy, uk midi memp kɨdą̱kpnɨm, nɨja' adøm ja
xkadukmajtstuujtɨndɨt.
39 Wan ti tkøjxpɨ, uk wan ti tkøjkɨ, wɨne'en Dios tø tyikøjy nɨti kyamayɨ yjade'embɨ jøts
adøm nmajtstuujtɨndɨt ja Dios pya'ayo'owɨn, midi ja tø tyiknɨgaxɨ'ɨky nwɨndsøn'ąjtɨm
Jesucristo køjxp.

9

Dios ja Israelɨt jąą̱'y tø wyɨ'ijxyɨdɨ

1 Tɨy janch ø ngajpxy, pø ja Cristoxɨ øts njanchją̱'wɨp, ka'ap ø ndą̱ąbyą̱ąty; ja Dios øts
y'Espíritu Santo wą̱'ą̱ts xuknɨją̱'wɨp jøts ku øts tɨy'ąjtɨngøjxp ngajpxy.
2 Janch jotmay'oo'kp øts, ndyimchaachkyuwɨnmą̱'ą̱yɨp øts kajaa,
3 jøts wąmp øts, øy meets ayo'on patki'py ndyimgyu'ettɨt jøts ja Cristo ngamøøt'etnɨt
pønɨ tsojkɨp jade'en, nugo ku øts nmɨgu'uktøjk n'ødyuñ jøts xpą̱ąttɨt ja Dios, wɨne'en
ndukojpk'ąjtyɨndɨ.
4 Ja Israelxɨ ja tyeety'ą̱pɨdɨp, jøts ja' Dios tø y'a'ejxɨyɨdɨ jøts yjagyepyɨdɨ. Jøts ojts ja
kø'øm ja Dios kyunuu'kxɨn t'ejxɨyɨdɨ tnɨją̱'wɨyɨdɨ, jøts ja' ja møøjyɨdøø ja tɨy'ąjtɨn sudso
ja jadɨgojk ñɨtanɨyɨdɨt ja Dios. Jøts nay ja' ja ttagødøjkɨyɨdøø ja Moisés kyutujk, jøts ja
wɨndsø'jkɨn midi ja tyu'undɨp jam mą̱ ja chą̱ptøjkɨ. Jøts nay ja' ja Dios ttukmɨdą̱ąjnɨdøø
ja wyą̱ndą̱'ą̱ky jøts ku ja y'ødyunɨdɨt.
5 Tu'ugyɨ ą̱ąts kugoj ja'adɨ pøn jaty israelɨt jąą̱'dyɨ; jøts nay ja' ja tyeety'ą̱pɨdɨp pøn
adøm ndeety'ą̱p'ąjtyɨndɨp, nayɨde'ents ja Cristo, pø adømxɨ ja' ñamyayɨ njąą̱'y, jøts køjy
ja'anɨ ku ja amuum tnɨtanɨt ti jaty ejtp nąxwiiñ, pø Diosxɨ ja', wɨndsø'øgɨ wɨnjąwɨ ja y'ity
xemɨkøjxp. Jade'en ɨdø'øn ja y'ejxɨ.
6-7 Kidits nwą̱'ą̱ñɨm jøts ku ja Dios tkayik'adukñɨm ja wyą̱ndą̱'ą̱ky midi ja møjąą̱'y Israel
yiktanɨwą̱ndą̱ąjkøø wɨne'en y'ą̱p y'ok ja tø ñajtska'axɨdɨ. Ka'ap ja Dios ja'ayɨ tø twɨ'ixy
ja'ayɨ pøn ja Abraham y'ą̱pteety'ąjtɨp; pø yɨde'enxɨ Dios ja wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨ: "Nayɨ mets
mnɨgojpk'ajtpy ja Isaac y'u'nk y'uną̱'jktɨ pønɨ wɨne'en ja ñajtska'axɨdɨ."
8 Jade'ents adøm nnɨją̱'wa'am jøts ku Dios ka'ap t'u'nk'aty pønɨ mą̱ pøn jadu'uk jadu'uk
kyugą̱jpɨ, wan t'israelɨt jąą̱'yɨdɨ wan tka'israelɨt jąą̱'yɨdɨ. Ja' dø'øn Dios y'u'nk'ajtpy pøn
tjøp'ejxtɨp ja wyą̱ndą̱ąjkɨn.

9 Pø yɨde'enxɨ ja Abraham ja Dios ñɨmą̲ą̲jyøø ku ja Dios wyą̲ndą̲ą̲jky: “Tiempɨ køjxp ø
nme'ent, u'nkpą̲ą̲tp yø mnɨdø'øxy Sara.”
10 Jøts kidi ja'ayɨpts nadyu'ugyɨ yiktamɨwą̲ndą̲ą̲jkɨ ku ja y'u'nk ja tpą̲ą̲tt. Jabɨ
nayɨde'enxɨ ja Rebeca ja y'uną̲'jk tpą̲ą̲tmą̲ą̲ pøn ja Isaac tyeety'ą̲jtɨ, adøm ja ndeety'amøj.
11-13 Jøts ka'anɨm ja wyɨnaty yjaja'ą̲tɨnɨm, kidyimkya'axtɨpnɨm ja wyɨnaty, ka'anɨm ja
wyɨnaty yiknɨją̲wɨ są̲ ja y'adø'øtstɨt øy ka'øy, jøts ja Rebeca ja Dios ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ: “Ja
myøjpɨ tmɨdu'ump ja myutskpɨ.” Nayɨde'ents ja møøt tuknąx tijy ku wyą̲'ą̲ñ ja Dios
kyajpxy: “Nwɨnją̲'wɨp øts ja Jacob, jøts Esaú ka'.” Xjats ja Dios jade'en xuknɨją̲'wa'am
jøts ku ja kø'øm twɨ'ixy kyø'ømdsojkɨngøjxp pønɨ pøn ja y'a'ejxɨp. Ka' tmøjpɨktą̲ą̲jkɨyɨ ja
y'ødyu'unɨn kya'ødyu'unɨn.
14 ¿Tits adøm ñɨkyą̲jpxɨmp? ¿Ti ja adøm nwą̲'ą̲nɨnt jøts ku Dios ka' tyɨy'adɨ'ɨch? ¡Pø
ka'axɨ!
15 Pø yɨde'enxɨ ja Moisés yiknɨmą̲ą̲y: “N'ayo'ejxp øts ja' pønɨ pøn ø kø'øm
n'ayo'ejxwampy, pønɨ pøn ø kø'øm nba'ayoowampy.”
16 Jade'en'ampyts ka' chøkyɨ jøts adøm ngø'ømwɨnmą̲ą̲'ñ ndamajadą̲ą̲jkɨnt, pø ja Diosxɨ
kø'øm x'ayo'ejxɨndɨpnɨm.
17 Pø patyxɨ ja Dios kyajpxy wyą̲'ą̲ñ ku Dios tnøjmɨ ja jąą̲'y pøn wɨndsøn'ą̲jtp jam
Egipto: “Ja'agøjxp møj wɨndsøn tø nyikjaty jøts øts ja nmøk'ą̲jtɨn nyikwɨngaxi'iky ku mets
nmɨmajadą̲'ą̲ky, jøts øts nxøøw o mą̲dsoo yiknɨją̲wɨt.”
18 Xjats ɨdø'øn jade'en ja Dios t'ayo'ixy pønɨ pøn ja y'ayo'ejxwampy, jøts ja
twɨnmą̲ą̲'mbyiky pønɨ pøn ja kyayikmadogukɨwyampy.
19 Wɨnets meets ɨdø'øn x'adsojɨmbett: “Pønɨ janch ku yjade'enɨ, ¿tigøjxp Dios tpøky'ixy
ja jąą̲'y? Jøts ¿pønts mɨbą̲ą̲t t'ukwɨndso'op ja Dios?”
20 Jøts jąą̲'yts adøm, jøts ¿ją̲ą̲ktyimbyøn meets ku meets Dios yja' xkagupøjkɨt? ¿Ti ja ja
tu'jts tnɨmaañɨt ja ñɨjąą̲'y pøn ja tø yik'øyɨyɨ: “¿Tiku øts jade'en tø xyik'øyɨ?”
21 Pø ja tu'jtsna'abɨxɨ kø'øm pą̲jtɨp pønɨ są̲ ja kø'øm tyik'øyɨwyą̲'ą̲ñ ja na'aknąą̲jx; øy ja
tyik'øyɨt ja tu'jts tu'uk midi øy midi tsuj jøts ja tu'ugyɨ ttanɨbɨktą̲ą̲gɨ ti ja wyą̲'ą̲nt, uk øyts
ja nay ja'abɨ nąą̲jx tna'at jøts ja tyik'øyɨt jadu'uk ja tu'jts midi øy ti ñɨwyą̲'ą̲nt.
22 Ku ja Dios tmɨdanɨ jøts tmɨdudą̲'ą̲ky'aty ja jąą̲'y pøn ja tø yikjotmą̲'ą̲dyɨ, pøn
tyimyjapą̲ą̲jtnɨyɨdɨp jøts y'ayo'odɨt uk jøts ja tyimgyudɨgø'ødyɨt, ti ja kamą̲ą̲'nɨyɨp, ɨxe ja
ayo'on ja ttuktagɨdą̲'ą̲ky jøts ja myøk'ą̲jtɨn ja jade'en tnąnky'ejxɨt.
23 Ots ja Dios jade'en ttuuñ, ka'ats adøm ja jade'en tø xuu'ñɨm, ja'agøjxp ku adøm ja
xpa'ayø'øyɨndɨ jøts tnąnky'ijxyɨ jade'en mą̲bą̲ą̲t ja tjagyepy ja myøk'ą̲jtɨn, jøts ja t'ayo'ijxy
pøn ja patkɨ'jyɨp tø twɨ'ixy jøts ja ttukpą̲ą̲twą̲'ą̲ñ ja y'øy'ą̲jtɨn.
24 Tø ja Dios kø'øm xwɨ'ijxyɨndɨ, ku ja wɨnąą̲gɨn twɨ'ijxy ja israelɨt jąą̲'y, jøts nayɨde'en
wɨnąą̲gɨn pøn ka'israelɨt jąą̲'dyɨ.
25 Są̲m ja Dios ja kyajpxy ttamɨgaxɨyɨɨ'ñ ja kyugajpxy Oseas, ku ja wyą̲ą̲ñ yide'en:
Pøn øts y'ity ngaja'ajtpy, ja' øts nja'bøkp,
pøn øts y'ity ngatsojktɨp, ja'ats ø ndsoktɨp.
26 Nay jam et ja xemɨjujkpyɨ Dios ja kø'øm yja'bøkɨdɨt mą̲ ja yiknɨmaadyøø: “Meets, ka'
mee nja'aty.”
27 Kuts ja israelɨt jąą̲'dyɨ, pø yɨde'enxɨ ja kugajpxy Isaías wyą̲ą̲ñ: “Øy ja Israel mą̲bą̲ą̲t
ja y'u'nk y'uną̲'jk yjamøjɨdɨ yjamayɨdɨ są̲m nøø'abu' myayɨn, nɨwɨnąą̲gɨnts ja'adɨ pøn
nɨtso'ok'ą̲ttɨp,
28 jabɨ ka'pxy ja Dios ja y'ayuujk tpadu'unt są̲ ja tø wyą̲'ą̲ñ, ku ja tyiknąxkɨdą̲'ą̲kt adsu'jky
ja tɨɨdyu'unɨn yą̲ nąxwiiñ.”
29 Są̲m ja Isaías wyɨnaty jekyɨp tø wyą̲'ą̲ñ:
Ku ja Dios jeexyɨp tø tkayiknɨtso'ok'aty wɨnąą̲gɨn ja ą̲ąts ja kugoj midi yikojpk'ą̲jtp,
tø adøm jeexyɨp jade'en njąjtna'am są̲ Sodomɨt kąjp są̲ Gomorrɨt kąjp ku ja tø
kyudɨgøøgyøjxtɨ.

Sa̱ israeli̱t ja̱a̱'y tka'øyja̱wi̱di̱ ja øgyajpxy ja ømyadya̱'a̱ky

30 ¿Tits adøm ngajpxindip? Yjanchja̱'wingøjxpxi Dios ja tø kyupikyidi pøn ka'israeli̱t ja̱a̱'dyi, ya̱m ja y'ity tkajotmay'a̱tti sa̱ Dios ja kyupøkidi̱t jøts ja ne'egi tø kyupikyidi.
31 Jøts ja israeli̱t ja̱a̱'y, pøn ja kutujk tpadundip jøts ja jeexyip ja' ja Dios tyagupikyidi, ka'ap ja ne'egi yikupøkti ja'agøjxp ku ja kutujk ka'pxy tkabadundi.
32 Ka'ap ja twinmaydi jøts ku Dios ja tyagupøkidi̱t ja janchja̱'win, ja' Dios ja tijy tagupøkidip ti jaty ja tyundip. Ja'ayi ja tyamøjti, ja'agøjxpts winguwopi jøpkuwopi tmija̱tti ku ja nwindsøn'a̱jtim tø myiñ.
33 Jade'en yja̱tti sa̱m yiknigajpxy ma̱ jap nøkyijxpy wya̱'a̱ñ yide'en:

Nyikaxø'økp øts jam Jerusalén tu'uk midi ja ja̱a̱'y nay'adsepi yja̱wip jøts ka'ap ja pøn myayi̱t;
pøni pøn ja tjanchja̱'wip, ka'ap ja windigøy yja̱tt.

10

1 Møk øts, migu'uktøjk, ja tsojkin njagyepy jøts øts ja Dios n'ajot'aty, jøts ø n'amidøy nbøktsøy jøts ja israeli̱t ja̱a̱'y tnitso'ok'a̱tti̱t.
2 Jade'en ø nwa̱'a̱ñ jøts ku ja tjatsojkti ja Dios, jade'en'ampy ku ka'ap tja̱tti.
3 Ka' tnija̱widi sudso Dios tkupiky ja̱a̱'y; kyø'ømgutujk ja' yiktundip, ja' ja tijy tagupøkidip ja Dios, ni tkamøjpiktа̱'a̱kti ja' midi Dios ja tagupøkidip.
4 Pø ja'agøjxpxi ja Moisés kyutujk kya'uktuni, pø ixaanixi ja Cristo jøts tum ja'ats ja Dios kyupijkpy pøn ja tjanchja̱'wip.
5 Jøts ku Dios ja kutujk xagupøjkint, pø yide'enxi ja Moisés ja tja̱a̱y: "Pøni pøn tpadunwa̱mp ja kutujk, ka'pxy tpadu'unt winets yikjujky'a̱tti̱t ma̱ Dios."
6 Jøts ku Dios xkupøjkin janchja̱'wingøjxp, yide'enxi ja wya̱'a̱ñ: "Kidi mwa̱'a̱ndi: ¿Pøndam nøjkxp tsa̱jpjøtpy? —jøts ja Cristo mye'ent—;
7 jøts ni mgawa̱'a̱ndi̱t: ¿Pøn jap nøjkxp ma̱ ja o'jkin?" —jøts yjujkpyøkt ja Cristo xemikøjxp.
8 Pø ka'axi yjade'eni, pø yide'enxi ja wya̱'a̱ñ: "Ka'ap yjagami ja nitso'ok'a̱jtin, ixa ja xmøødidi wingon", ku xjanchja̱widi̱t sa̱ ja øgyajpxy ømyadya̱'a̱ky mduknija̱wiyidi midi øø nga̱jpxwa'kxpy.
9 Ku mwa̱'a̱ndi̱t jøts ku ja Jesús ja' nwindsøn'a̱jtin'a̱jtyindip, jøts xjanchja̱widi̱t amumjoojt jøts ku Dios Teety ja tø yikjujkpyikyi xemikøjxp jadigojk jap oo'kpi y'agujkpy, winets xpa̱a̱ttit ja nitso'ok'a̱jtin.
10 Ja' ja Dios xagupøjkimp ku ja amuum njanchja̱'want, jøts ku n'a̱m njotp pyidsø'ømint ja ayuujk, jøts nwa̱'a̱nint jøts ku ja Jesucristo ja' nwindsøn'a̱jtim'a̱jtyindip, ja' xyiknitso'ok'a̱jtindip.
11 Pø yide'enxi jap nøkyijxpy wya̱'a̱ñ: "Pøni pøn ja tjanchja̱'wip, ka'ap ja windigøy yja̱tt."
12 Tu'ugyi nwindsøn'a̱jtim ja tnitani, wan t'israeli̱tja̱a̱'yidi uk wan ja tka'israeli̱tja̱a̱'yidi; ka'ap ja pøn t'ejxma̱'a̱ty, myøøpy kyejxpy ja kyunuu'kxin pøni pøn ja t'ajot'a̱jtp, may'ampy ja tmø'øy.
13 Jabi yide'enxi wya̱'a̱ñ ja kyajpxy y'ayuujk: "Pøni pøn amumjoojt ja nitso'ok'a̱jtin t'amidoop nwindsøn'a̱jtimgøjxp, ja'ats nitso'ok'a̱tti̱p."
14 Kuts ja pøn tkajanchja̱widinim, ¿sudots ja t'amidojidi̱t ja kyunuu'kxin? ¿Sudso ja tniyjanchja̱widi̱t ku ja jeexyip kyayiktukmadowdinim pøni pøn ja', ku jeexyip kya'ity pøn ja nidyukmadowidip ja øgyajpxy ja ømyadya̱'a̱ky?
15 Pønts tka̱jpxwa̱'kxp ja øgyajpxy ja ømyadya̱'a̱ky, ¿sudso ja jeexyip tnikya̱jpxwa̱'kxti ja øgyajpxy ja ømyadya̱'a̱ky ku Dios ja jeexyip kyakexyidi? Pø patyxi jap nøkyijxpy wya̱'a̱ñ: "¡Ndaxonda̱a̱jkimp ja ja̱a̱'y pøn tka̱jpxwa̱'kxp ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya̱'a̱ky midi xukmado'owimp ja øy'a̱jtin ja tuda̱'a̱ky'a̱jtin!"

16 Ka'apts jąą'y niduki'iyi tmøjpiktą'ąkti ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky. Jade'en ja ttundi są ja kugajpxy Isaías tnigajpxy ku ja wyą'ąñ: “Dios Teety, ¿pøn ja m'øgyajpxy ja m'ømyadyą'ąky yjąwi tø t'ukjanchjąwi?”
17 Winet ja janchją'win yikjagyepy ku ja tø nmadø'øyim jawyeen ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky midi ja Cristo nigąjpxip.
18 Ti kuts ø nyiktø'øt, jøts ø nwą'ąnt: ¿Wan ndejint tø xkamadowdi ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky? ¡Pø tøxi xjamadowdi! Jabi ja'agøjxpxi jap nøkyijxpy yide'en wyą'ąñ:
Tø ja øy mądsoo yikmadowdi pøn ja tø tkąjpxwą'kxti,
tø ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky øy mądsoo yją'ąty yą nąxwiiñ.
19 Uk nwą'ąnts øts inet: ¿Wan Israelit kąjp ndejint ti tkanijąwidi? Jøts tøts ja Moisés ja Dios tyuknigajpxyi ku ja wyą'ąñ:
Mdamii'amą'ąt'ątp meets ja wenk jąą'y ja nitso'ok'ąjtin pøn kanayide'endi są meets,
pøn tkaniją'widip, ja'agøjxp meets ja xamii'ąmbøkt.
20 Jøts ja Isaías ja Dios yjąąktyimyikwą'ąnimyi yide'en:
Pøn øts y'ijty xka'ixaadyip, tøts øts ja ne'egi ixyąm xpąątti;
tø øts ne'egi nnąnky'ijxyi pøn øts y'ijty xkaniją'widip.
21 Jøts ja Isaías ja Dios yjąąkyikwą'ąñi ku ja tnigajpxy ja israelit jąą'y: “Tø øts kawine'en njawąądsøy ja jąą'dyi pøn kawindiy'oo'ktip, pøn niwine'enin kamadoodip.”

11

Ja Israelit jąą'y pøn winąągin tpąttip ja nitso'ok'ąjtin

1 Jøts ø nyiktiidyøki: ¿Tø ja Dios tyimyajtstu'uty ja Israelit kąjp, ka'ap ja t'ukupøjkni? ¡Pø ka'axi! Israelit jąą'yxi øts kø'øm, tu'ugyi ja Abraham yik'ąądsi yikojpki, ja Benjamín ø ndeety'ąpip.
2 Jekyip ja Dios yø tja'biky yø israelit jąą'y; jøts ixyąmbąąt tkamajtstu'uty. ¿Ti ka'ap meets ja Dios kyajpxy y'ayuujk xniją'wiyi, ku yiknimadyą'ąky ja Elías, pøn ja Dios kyugajpxyip, ku ja ojts Dios t'ajot'aty jøts Dios ja ojts ttukmadøy są Israelit jąą'y y'adø'øtsti? Ku ja wyąąñ yide'en:
3 “Dios Teety, tø mgugajpxy yik'oo'kixyidi, tø yikjejtkixy mą jaty myikwindsø'øgi, nadyu'uk øts njąąktañ, jøts xyik'ookwąndip øts nayide'en.”
4 Jøts Dios ja ojts yide'en y'adsøyi: “Tø øts abiky niwixujk mil ja jąą'y nwi'ejxti, pøn tkawinguxanaadyipnim ja awąnąx midi Baal yiktejp.”
5 Nayide'ents idø'øn ixyąm yjąjtkojmi, ja winąągin pøn ja Dios tø wyi'ijxyidi, pøn ja kø'øm tø ttanibiktąągi y'øy'ąjtingøjxp.
6 Ti tundąąjk ja jąą'y øy ti pøn tjatuñ jøts tpąątti ja nitso'ok'ąjtin, pø ja Diosxi tanibiktąąjkip kø'øm jøts ja tyik'awą'ąñ ja myøk'ąjtin y'øy'ąjtin. Ku jeexyip jade'en kø'øm ja' yiktamajadą'ąky, jade'ents ja jeexyip tpąąty jøts ka'ap ja Dios y'øy'ąjtin ti ñiwyą'ąñ.
7 Xjats ja israelit jąą'y jade'en winąągin tkapąątti są y'ity yjawinmaydi, tømts ja tpąątti ja øy'ąjtin pøn ja Dios kø'øm tø wyi'ijxyidi, jøts jaayi jadu'uk wimbeets kugoots tmijątti, ni tkają'gyukiyidi ja Dios yja'.
8 Jøts idø'øn ja jade'en yjaty są jap nøkyijxpy wyą'ąñ: “Dios ja kø'øm tuujnidip jøts ja kyadukjąwiyidi są y'adø'øtsti; ja win'ejxtip jøts ka' t'ejxpąątti, jamadoodip jøts ka' yją'gyukidi jøts jade'en ixyąmbąąt yjątti.”
9 Jøts nayide'en ja David ja Dios yikwą'ąnmiyi:
Wan ja'ayi ttajotkøxti ja xødu'unin ja migą'ąyin mi'uujkin,
jøts nay ja'ayi tyapøkpyattip jadigojk jøts ja yiktagubattit.
10 Wan t'etti wimbeets kugoots jøts kyają'gyukidit,
jøts ja xemikøjxp yiktagubattip.

Są nitso'ok'ąjtin tpąątti pøn ka'israelit jąą'dyi

11 ¿Ku dø'øn ja israelɨt jąą'y jade'en ja Dios tø tyuñɨdɨ, tø ja tyimwyɨndɨgøøgyøxtɨ? ¡Pø ka'axɨ! Øy ɨdø'øn ja tø kyamadowdɨ, tøts ja yjadu'ukpɨ tpąątɨ ja nɨtso'ok'ąjtɨn pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ, jøts ja tpa'ejxtɨt, jøts ja nayɨde'en ja janchją'wɨn tjagyaptɨt są pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ.

12 Ku ja israelɨt jąą'y jawyeen kø'øm tø tkagupøktɨ ja Dios y'øy'ąjtɨn ja'agøjxpts ja tø yikmo'odɨ pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ, jøts ja jade'en'ampy pyąąt'atyɨdɨ ja Dios yja'. Kuts ja israelɨt jąą'y jadɨgojk tmɨjotjɨmbejtkøxtɨt ja Dios, ¿ja ti ka'ats ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja kunuu'kxɨn nayɨde'en jawaanɨ møj tpąąttɨt?

13 Nyiknąxwampy øts nayɨde'en ąąw ayuujk, jøts ø ndukmadoową'ąndɨ meetstɨ pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ. Pø meetsxɨ tø nyiktanɨguexy ku øts ja Dios tø xkexy, jøts xnɨjąwɨdɨt jøts ku øts ja ngąjpxwą'kxɨn ka' ñɨñugojɨ.

14 Kidi wanɨk jade'en wɨnąągɨn ñɨtso'ok'ąttɨ ja nmɨ'israelɨt jąą'dyɨ ku mba'ejxɨdɨt nayɨde'en są mee xpąąty ja nɨtso'ok'ąjtɨn.

15 Jabɨ jade'enxɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y tø tpąątɨ ja nøø' ja tuu' sudso ja Dios myaa'kxujkɨn tpąąjtɨdɨt, ku ja Dios tø t'ats'ejxmą'ąty ja israelɨt jąą'y. ¿Tits ɨdø'øn tyimyikpątp ku ja israelɨt jąą'y ja Dios jadɨgojk t'awɨmbetɨdɨt? Ja nɨtsoojkɨn ɨdø'øn ja jadɨgojk pyątp pøn wɨndɨy'ejtnɨdɨp.

16 Ku ti t'ukja'biky ja Dios, amuumts ja tja'ąjtkixy. Pønɨ myɨ'ijtpy ja ujts'ąąts ja ujtskojpk ja', nayɨde'ents ɨnet ja tmɨ'ett amuum tukɨ'ɨyɨ møøt y'awąj y'axeeñ.

17 Jade'ents ɨdø'øn ngąjpxɨn ja israelɨt jąą'dyɨ są ja kipy awąj midi ja olivo kipy y'awąj'ajtpy, jøts meets jade'en pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ są jadu'uk pa'olivo kipy y'awąj midi ñɨñugo øy mą ujtsjøøjty ejtp. Kuts ja yikajtspøøty midi ja israelɨt jąą'y kipy'ąjttɨp ndejɨnt, jøts meets ja mja' ne'egɨ jam yikøx'øøch mą dø'øn jam ja jadu'ukpɨ awąj tø wyɨnaky. Jøts meets ja jade'en xpąąt'aty ja jujky'ąjtɨn midi xemɨkøjxp, tu'ugyɨ ja m'ąąts mgojpk ñamyayɨ y'ettɨ.

18 Ka'ats mnadyamɨkaxɨdɨt, kidi xuktamøjɨdɨ xuktamutskɨdɨ ja israelɨt jąą'y pøn ñamyayɨ ɨxwejtsɨdɨp ja Dios. Pønɨ m'adø'øtswąndɨp jade'en, jąwɨdɨ jøts ku nayɨ israelɨt jąą'y ñɨkøjxp ɨdø'øn ja nɨtso'ok'ąjtɨn tø mnɨmiñɨdɨ, kidi mgø'ømnɨkøjxpɨptɨ.

19 Mjawą'ąñ meets: “Janch jade'enɨmts, tøts ja yjɨwą'ąktɨ jøts øøts ja ɨxyąm ngu-danaañɨp.”

20 Jade'en'ampyts ja yik'ɨxwetstɨ ku tkajanchjąwɨdɨ ja Dios, jøts meets myikupiky jade'engøjxp ku ja xjanchjąwɨdɨ. Kidits mnamyɨkexyɨdɨ, øyɨm yikxonɨm tudą'ąky mnabyɨktą'ągɨt.

21 Pø m'ejxtɨpxɨ mnɨją'wɨdɨpxɨ ku Dios ja israelɨt jąą'y ja tkadamee'kxy, jøts nayɨde'ents meets ja mgadamaa'kxmɨyɨt ku jade'en m'adø'øtstɨt.

22 Jøts m'ejxtɨp mnɨją'wɨdɨp jøts ku Dios janch øy, jøts tum ja tɨy'ąjtɨn yiktumpy. Møk ja ttɨɨdyuñ pøn ja mɨdundɨgøjyɨp. Mmɨ'øy'ąjtɨpts meets ja', jøts tu'ugyɨ xpayø'øyɨdɨt ja y'øy'ąjtɨn; pønɨ ka'ap jade'en xpadundɨ, nayɨde'ents nøjkx mjątɨ są ja israelɨt jąą'dyɨ.

23 Kuts ja israelɨt jąą'y jadɨgojk tmɨjotjɨmbettɨt ja Dios jøts tjanchjąwɨdɨt amumjoojt, kupøkɨdɨp ja jadɨgojk jøts ja jujky'ąjtɨn myo'ojɨdɨt midi xemɨkøjxp; tyu'ump ja Dios jade'en, ti ja ka'ukmąjyɨp.

24 Są meets ja tø mgupikyɨ, jøts ka'ats meets mja'israelɨtjąą'yɨ, jøts tøts meets ja mmø'øyɨ ja nɨtso'ok'ąjtɨn, ¡ti kuts ja israelɨt jąą'y kyayikupøktɨt, pø ja'axɨ ja y'ity tyimy-japąąt'ąjtɨdɨp!

Ku Israelɨt jąą'y ñɨtso'ok'ąttɨt xemɨkøjxp

25 Meets mɨgu'uktøjktɨ, ndukmadoowąndɨp ɨxyąm jøts xnɨjąwɨdɨt są Dios ja wyɨnmąą'ñ tmøøt'aty, jøts ka' nugo mnay'agąjpxɨdɨt jøts ku meets wijy'ąjtɨn amuum xmøøt'ąjtkixy: tø Israelɨt jąą'y ñamyayɨ y'amutskɨ. Ejtpnɨm ja jade'en kunɨm ja yikupøktɨt namay pøn ka'Israelɨt jąą'dyɨ.

26 Ku nøjkx jade'en tø y'ukjaty, wɨnetnɨmts ja Israelɨt jąą'y nɨ'ijtyɨ ñɨtso'ok'ątt ɨt, pø patyxɨ jap nøkyɨjxpy yɨde'en wyą'ąñ:
Kaxø'økp tu'uk ja Israelɨt jąą'y, ja yiknɨtsokpɨ,
jøts ja' ttuknɨwą'ąts'ątp ja jąą'y ja ka'øybɨ pøn jaty ja Jacob t'ąądsɨdɨp tkojpkɨdɨp.
27 Jøts ngajpxy n'ayuujk øts wyɨnaty jade'en nyik'adujkpy,
ku øts ja nyikpøkwyą'ątstɨt.
28 Pøn israelɨt jąą'dyɨ, pøn tkagupøjktɨp ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky sudso ja nɨtso'ok'ąjtɨn yikpąąty, ejxmą'jtnɨyɨdɨp ja Dios ja ñamyayɨ jøts meets ja mgunuu'kxyɨ; ka'apts ja Dios ja tyimy'ɨxmachɨdɨ, tsojkɨdɨp ja' ja'agøjxp ku ja Dios kø'øm tø twɨ'ixy ja møjąą'dyøjk.
29 Pø ka'axɨ Dios ja jadɨgojk tpiky pønɨ ti ja yajkpy; pønɨ tø ja twɨ'ixy ja jąą'y, ¿sudsots ja nugoyɨ t'ɨxmątst jadɨgojk?
30 Meetsxɨ ja Dios y'ijty mga'ukmɨmadøøpy, kuts ja israelɨt jąą'y ja tø tkamɨmadowdɨ, xjats meets ja Dios tø m'ayo'ijxyɨ.
31 Jøts ja nayɨde'en yjątt ɨ są meets y'ijty xkamɨmadøyɨn ja Dios, ja'agøjxp ja jade'en ttuñ jøts ja jadɨgojk t'ayo'ext nayɨde'en są mee tø myik'ayo'ijxyɨn.
32 Ja Dios jade'en kø'øm tø ttanɨbɨktąągɨ jøts ja nɨduknąx kyayikmɨmado'ot, ja'agøjxp ja jade'en ttuuñ jøts o pøngapøn tuknąx ja ttuk'ext ja pya'ayo'ąjtɨn.
33 ¡Ka'ap jade'en ti tmɨ'abąąty są ja Dios ja øy'ąjtɨn tjagyepy, są ja wijy'ąjtɨn, są ja ją'gyukɨn tmøødɨ! Ka'ap pøn tmɨwɨnmąą'nbyąąty pønɨ są wyɨnmay, pønɨ midi tyunwampy, mą ñøjkxwą'ąñ yją'ątwą'ąñ.
34 "¿Pøn tnɨñɨją'wɨp są ja Dios wyɨnmąą'ñ? ¿Uk pøn ja tyukjatyɨ jøts ja jade'en ttu'unt?
35 ¿Uk pøn ja Dios jawyeen ti tø tmø'øy, jøts ja ja' ttaguyąkɨ midi ja xmø'øyɨmp?"
36 Tum ja Dios amuum tja'ąjtkøjxp jøts ja' tyik'øyɨgyøjxp, jøts ja tyiktunwą'ąñ pønɨ ti jaty ja tø tyik'øyɨ. ¡Kunuu'kxy etpyɨm ja Dios xemɨkøjxp! Jade'en ɨdø'øn y'ejxɨ tyɨyɨ.

12

Midi chøjkpy ja Dios ku ja nnadyagødøjkant

1 Kø'øm mee mɨgu'uktøjk ja Dios amuum mnadyamɨyoxɨt. Øy'ąjtp jøts jade'en xu'undɨt midi ja y'øyją'wɨp kyunuu'kxyją'wɨp, ja' ñamyayɨ mdawɨndsø'øgɨdɨp ja Dios. Ku ja x'ayo'ijxyɨndɨ, jade'en mee nmɨnuu'kxą'ąky jøts jade'en xu'undɨt.
2 Kidi jade'en mdsɨnay'adø'øtstɨ są xuktu'uñɨn ja kø'ømgutujk, ja kø'ømwɨnmąą'ñ. Mɨjotjɨmbettɨ ja Dios jøts ja mwɨnmąą'ñ nayɨde'en tyɨgątstɨt, wɨnets ja jujky'ąjtɨn xpąąttɨt midi amuum myiktɨgątsɨdɨp jøts jade'en xnɨjąwɨdɨt midi ja Dios chøjkpy, ja øybɨ ja tsujpɨ midi ja Dios mda'øyją'wɨyɨdɨp, midi øy wą'ąts pɨdsømp.
3 Yɨde'en øts ja Dios xanɨgutujk'aty y'øy'ąjtɨngøjxp, jøts ja' mee ndukmadøøpy, kidi nugo mnadyamøjpɨktą'ągyɨdɨ pønɨ ti jam jadu'uk jadu'uk yjajtpy. Pønɨ mąbąąt ja Dios kø'øm tø mdukjatyɨdɨ, ja' mją'gyukɨdɨp.
4 Ka' nduknąx'ąjtyɨndɨ, nayɨde'en sąm ja nɨne'kx yikjagyepy may jøøjp yikmøødɨ, jøts ka' tum ja' wyą'ąñ pønɨ ti tu'uk wyą'ąñ,
5 nayɨde'ents adøm ɨdø'ønmɨdɨ, øy adøm mąbąąt njamaya'am, tu'ugyɨts adøm ja Cristo xja'ąjtyɨndɨ, jøts nɨxem nɨyąm nɨ'amukɨ n'ijtyɨndɨ są kø' teky tkamajtstu'uty ja nɨne'kx.
6 Kɨja' ja Dios xyikwɨnmąą'nbyąąjtyɨndɨ pønɨ są ja kø'øm ttamɨdsøky nɨdu'uk jaty. Wants tyiktunkpąąjtyɨndɨ øy yikxon. Pønɨ tø Dios xmø'øyɨm ja wejɨn kajɨn jøts ngąjpxnąjxa'ant ja y'ayuujk midi ja tø xmø'øyɨm, ndu'unɨndɨpts ja jade'en pønɨ mąbąąt ja janchją'wɨn xukjagyejpyɨndɨ;
7 jøts pønɨ tøts ja xmø'øyɨm ja wejɨn kajɨn jøts ja nmɨgu'uk nduujna'ant ja y'øybɨ, mbadu'unɨndɨpts ɨdø'øn ja jade'en. Jøts pønɨ pøn ja Dios tø myø'øyɨ jøts yik'ɨxpøkt, ja'ats ɨdø'øn ja tyu'ump;
8 jøts pønɨ jamts pøn tø yikmø'øy jøts tkąjpxjot'amøjkɨt ja myɨgu'uk, ja'ats ɨdø'øn ja tyu'ump. Pønɨ jamts pøn øy ti tyąjkwą'ąñ, ka'ap kyø'ømwɨnmąą'ñ tyikyø'øty jøts

ja ja' ttaguyąkɨt øy ti. Pønɨ jamts pøn yikmøøpy jøts ja tnøø'mo'ot ttuu'mo'ot ja myɨgu'uk, yikxonɨmts t'ext tudą'ąky'ampy; jøts pønɨ pøn tpudøjkɨdɨp ja ayoobɨ jąą'y pøn ti ka'ejtxɨdɨp, ejtnɨ xonɨ dø'øn tpudøkɨdɨt.

Są pyąąt'atyɨ ttu'undɨt pøn ja Cristo yjanchją'wɨdɨp

9 Nabya'ayowɨdɨ nɨxem nɨyąm. Yikjɨwą'ąktɨ ja ka'øybɨ, jøts tundɨ ja' midi øy midi tsuj, midi ja Dios kyupiky'ajtpy.

10 Yik'awą'ąndɨ ja amɨgu'uk'ąjtɨn jøts nɨxem nɨyąm mnamyayɨdɨt wɨne'en Dios mja'atyɨdɨ, nawyɨndsø'øgɨyɨdɨ nɨxem nɨyąm, kidi pøn xkamøj'ejxtɨ.

11 Jotmay'ąttɨ ja Dios, kidi mnuuxɨdɨ, amumjoojt xmɨdu'undɨt ja Dios.

12 Taxondą'ąktɨ jøts ku ja myikmo'odɨt midi mjøp'ejxtɨp; jøts kidi nugo x'ayojɨdɨ wɨne'en mjemjąttɨ mdejąttɨ, jøts kidi x'ɨxmątstɨ ja Dios'ajot'ąjtɨn nɨjuunɨ.

13 Pønɨ jam ti kya'ijtyxɨdɨ pøn ja Dios yjanchją'wɨdɨp, pudøkɨdɨts; øyɨm yikxon xyikją'ąttɨt xyiktsoondɨt pønɨ pøn mbąąjtɨdɨp m'ejxɨdɨp mjønjotp mdøjkjotp.

14 Pønɨ pøn mga'ødyuujnɨdɨp, tagødøkɨdɨ ja Dios. Jøts amɨdowdɨ wan tyikunuu'kxtɨ jøts kidi meets ja jawyeen xka'ødyijy.

15 Xondą'ąktɨ nayɨde'en pønɨ xondąktɨp ja mmɨgu'uk, tsaachjąwɨdɨts nayɨde'en pønɨ jɨɨdyɨp yąxtɨp.

16 Namyayɨdɨ nɨxem nɨyąm, yikxon mdsøønɨdɨt mdanɨdɨt. Kidi mnamyɨkexyɨdɨ, møøt'ettɨ pøn ayoobɨ jąą'y'ąjttɨp. Kidi mwą'ąndɨ jøts ku meets nadyu'uk tukɨ'ɨyɨ xjaty.

17 Pønɨ tø pøn mga'ødyuñɨdɨ, kidits meets ja nayɨde'en xunwɨmbejtmɨdɨ. Ejtp xu'undɨt ja y'øybɨ øy mądsoo.

18 Yik'amɨjątti mąbąąt mmajadą'ąktɨ, jøts yikxon xmøøtsøønɨdɨt xmøøtanɨdɨt ja mmɨgu'uktøjk, amuum ja tudą'ąky'ąjtɨn xyiktu'undɨt.

19 Kidi mee mɨgu'uk kø'øm xagubety ja mmɨdsep pønɨ są ja mduñɨdɨ, ja Diosxɨ kø'øm yik'ayo'ombąądɨdɨtnɨm; jabɨ yɨde'enxɨ jap nøkyɨjxpy wyą'ąñ: “Øts xpąąt'ąjtp jøts øts ja ndɨɨdyu'undɨt; øts ja ndagubattɨp, nømpxɨ Dios.”

20 Jøts nayɨde'en ja wyą'ąñ, jøts ku tijy x'ødyu'undɨt pøn mmɨjotmą'jtɨdɨp, wan ja tka'uknagyumayɨdɨ.

21 Kidi ja ka'øybɨ mmɨmajadą'ągyɨ, jaa ja xmɨmajadą'ąkt ku tum ja øybɨ xu'unt.

13

1 Mɨmadowdɨ ja wɨndsøndøjk. Pø Diosxɨ kø'øm tø tyikutuky jøts ja kudunktøjk yja'ąttɨt.

2 Pønɨ pønts ja tkamɨmadoowampy, ja' ɨdø'øn ja wyɨnaty kyamɨmadøøpy pøn ja tø tyikutuky jøts ku ja yja'ąttɨt. Pønts jade'en adø'øtswąmp, pøky ja tają'ądɨdɨp jøts ja nøjkx yiktɨɨdyundɨ.

3 Jøts kidi ja'ajɨp ja kudunktøjk ñɨja'ąjttɨp jøts ja t'adsø'øgɨdɨt pøn øyjąą'y'ąjttɨp, pø ja'axɨ ja ñɨja'ąjttɨp jøts ja tɨɨdyu'undɨt pøn tundɨgøødyɨp. Pønɨ ka'ats tsø'øgɨ jąwɨ mnachøkyɨ jøts jade'en xwɨngunøjkxɨt ja kudunktøjk, jąą'y'ąts yikxon jøts ja kudunktøjk nɨti mgadamątsɨt,

4 pø ja'axɨ Dios ja tø tyanɨbɨktąągɨyɨdɨ jøts ja øybɨ xu'unt. Kuts kø'øm mga'øyjąą'y'ątt, pøkyjąwɨts mets ja mbøky; pø kidi nugojɨpxɨ ja kudunktøjk ja møk'ąjtɨn tjagyaptɨ ku ja tyɨɨdyundɨ, pø ja'axɨ Dios ja tø tyanɨbɨktąągɨyɨdɨ ku ja tø tyikutuky, jøts ja ttɨɨdyu'undɨt tɨy'ąjtɨngøjxp pøn tundɨgøødyɨp.

5 Ja'agøjxp pyąąt'atyɨ xmɨmado'odɨt ja kudunktøjk pø mwɨnmaadyɨpxɨ, kidi ja'agøjxpɨp ja nugo xundɨ jøts ja mgatɨɨdyunɨdɨ.

6 Nay ja'axɨ ja Dios tyikutujkp jøts ja kuguju'uyɨn xmo'odɨt ja kudunktøjk; pø nay ja Diosxɨ ja tø tyanɨbɨktąągɨyɨdɨ jøts ja jade'en ja tyajujky'ąjtɨn tpąąttɨt, jøts jade'en mjąąknɨgudunk'ątɨyɨdɨt.

7 Mɨgubajtkøxtɨts pønɨ pøn jaty jam mmɨyoj'ąjttɨp. Pønɨ jam pøn kyayakñɨm kyagubetynɨm, wants ja tyąktɨ; uk jamts pøn ti tkagujuynɨm tkagubetynɨm, wants ja tkugujuy

tkugubety; pønɨ pøn jam ja wɨndsø'jkɨn tyiktɨgøøpy, wan ja wɨndsø'jkɨn tjagyepy; jøts pønɨ pøn jam ja amɨgu'uk'ą̈jtɨn tyiktɨgøøpy, wan t'amɨgu'uk'aty ja myɨgu'uk.

8 Ka' ti pøn xamɨyoj'ą̈ttɨt, ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn ja' ɨdø'øn tɨɨy xem yą̈m mjagyaptɨp; ku jade'en xu'undɨt, ja kutujkts meets ɨdø'øn wyɨnaty jade'en tø xmɨmadøy.

9 Pø nømpxɨ ja Dios y'ana'amɨn: “Kidi mnɨdø'øxy kidi mnɨyą̈ą̈'y mnabyøjkxɨyɨdɨ, kidi myikjąą̈'y'øøky, kidi mmeech, kidi mdą̈ą̈y'aty, kidi xamɨ'amą̈'ą̈t'aty ja mmɨgu'uk pyɨktą̈'ą̈ky”; jøts tukɨ'ɨyɨ ja Dios y'ana'amɨn tu'ugyɨ ja yɨde'en y'ayuujkpɨdsimy: “Mba'ayo'op ja mmɨgu'uk nayɨde'en ejxɨmdam kø'øm mnabya'ayøyɨn.”

10 Pøn ja tsojkɨn, pøn ja pa'ayo'owɨn tjagyajp, ka'ap ja tmɨdundɨgøy ja myɨgu'uk; jade'en'ampy ja Dios tkupik'ą̈tkixy ku ja tsojkɨn nyiktu'unɨnt, jøts jade'en nɨwɨne'en ja kutujk kyayikmɨdundɨgøy.

11 Jøts tø tyimbyą̈ą̈ty ja et ja xøøw, tajotɨgøjyɨdɨ ja Dios yja'. Tyimwyɨngomp ja ayo'on wɨnets xpą̈ą̈ttɨt amuum ja nɨtso'ok'ą̈jtɨn. Nąx'adøtsp ja et ja xøøw, ka'ap y'ity jąą̈kjade'en ku njanchją'wɨy'okwą̈'ą̈ñɨndɨ mɨduk'ojk ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadyą̈'ą̈ky.

12 Ką̈'pxnɨp ja et ja xøøw, tyimdyukmɨbą̈ą̈t'ajtpy ja Dios; wants tmajtstuujtyɨndɨ ja ka'ødyu'unɨn ja pøktyu'unɨn, jøts jøp'ijxy nnąnky'ejtna'andɨt, tum ja øybɨ wą̈'ą̈tspɨ nyiktu'unɨndɨp midi kapøkmyøøt.

13 Wan tudą̈'ą̈ky tjąą̈'y'ą̈jtna'andɨ sąm pyą̈ą̈t'atyɨ pøn tnɨją'wɨdɨp ja Dios. Jøts kidi ja' ndunk'ą̈jtyɨndɨ ja nøø ja mu'uk, uk ja pøjp ja tsą̈'pxp, nmɨgą̈'ą̈yɨn nmɨ'uujkɨn, uk nnamyøøt'ą̈twą̈'ą̈ñɨndɨ øy pøn møøt, uk ja tsep ja' njotmay'ą̈jtyɨmp, uk ndamɨ'amą̈'ą̈t'ą̈jtyɨndɨp ja nmɨgu'uk øy ti.

14 Kidi jade'en m'adø'øtstɨ, tu'ugyɨ nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo xpadu'undɨt są̈ ja yą̈ chɨnąą̈y, jøts kyamøjtøkɨdɨt ja mbøktyu'unɨndɨ.

14

Kidi mmɨgu'uk xpagajpxy

1 Pønɨ jam pøn myajadą̈'ą̈ky kyamajadą̈'ą̈ky yjanchją'wɨngøjxp, kupøktɨts, kidi są̈ xejtɨ, øy ja wyɨnmą̈ą̈'ñ yjaganayɨde'endɨ sąm meets ja mja'ajɨn.

2 Ja may pøn tjøø'kxtɨp øy ñɨtyi, jøts nayɨde'en pøn amą̈ą̈y'ejttɨp, pøn nugo u'nkjɨɨ'kxy tsujxkjɨɨ'kxy ttojkxtɨp, jøts wyą̈'ą̈ndɨ jøts ku ja' chøkyɨ Dios wyɨngujkp.

3 Pønts tjøø'kxp øy ti, ka'ap ja tka'øyjąwɨt pøn amą̈ą̈y pøn wɨ'ijxy øy ti tjøø'kxp; jøts nayɨde'en ja'amɨ, ka'ap ja pyagą̈jpxmɨt, ka'ap ja są̈ ttejmɨt pøn øy ti tjøø'kxp, pø tøxɨ Dios ja kø'øm kyupikyɨyɨ,

4 jøts ja'ats mɨdundɨp. ¿Mjąą̈ktyimbyønts meets ku meets ja xpagą̈jpxt, yą̈mts ja Dios ja tmɨduñ? Wan ja t'øyɨ uk tka'øyɨ, ja wyɨndsønts ja pą̈ą̈jtɨp pønɨ są̈ ja kø'øm tyuñɨ. Jøts yik'øyɨp ja', ¿ti Dios ka'ukmą̈jyɨp ku ja tka'ukyik'øyɨt myøk'ą̈jtɨngøjxp?

5 Jøts jaa jadu'ukmɨdɨ pøn wą̈ndɨp tu'ugɨn ja xøøw yik'amą̈ą̈y'ą̈tt, jøts jadu'uk wyą̈mɨdɨ ku ka' pyą̈ą̈t'atyɨ nɨ midi xøøw kyayik'amą̈ą̈y'ą̈tt, tum jade'en ja xøøw tu'ugyɨ. Kɨja'ats tnɨtanɨdɨt ja wyɨnmą̈ą̈'ñ tigøjxp ku jade'en wyɨnmaydɨ.

6 Pøn t'amą̈ą̈y'ą̈jtp tu'uk ja xøøw, ja Diosts ja tyawɨndsø'jkɨp; jøts pøn tka'amą̈ą̈y'ą̈jtp, nay ja Diosts ja jade'en wyɨndsø'jkɨnmo'op. Jøts pøn tjøø'kxp øy ti, nay ja Diosts ja tyukmøją̈'wɨp tyukunuu'kxyją'wɨp; jøts pøn amą̈ą̈y'ą̈jtmɨdɨp, ka' ti tnɨyjɨɨ'kxy, nay ja Diosts ja tyawɨndsø'jkɨp ku ja jade'en ttuñ, jøts ja ttukmøją̈wɨ ttukunuu'kxyją̈wɨ amuum.

7 Ka'ap pøn nugo ñɨyjujky'aty, ka'ap pøn nugo ñɨy'øøky.

8 Ku njujky'ą̈jtyɨndɨ, Dios xyikjujky'ą̈jtɨndɨp, jøts pønɨ o'jkɨndɨpts, nay ja'ats xkwentɨ'ą̈jtɨndɨp. Jøts jade'en yiknɨją̈wɨ jøts ku ja amuum xja'ą̈jtyɨndɨ øy adøm njajujky'ą̈jtyɨm, uk nja'ø'jkyɨm njadɨgø'øyɨm adøm.

9 Pø ja'agøjxpxɨ ja Cristo yjujkpyɨjky xemɨkøjxp ku ja tmɨmajadą̈ą̈jky ja o'jkɨn, jøts ja tu'ugyɨ ɨxyą̈m tnɨtanaagyixy øy midi'ibɨ.

10 ¿Tigøjxpts ku mee kø'øm ja mmɨgu'uk xabayø'øy sa̱ y'adø'øtstɨ? Jøts nɨ xkatsoktɨ pa̱a̱t
meets ja'. ¿Pønts xijy ta̱'a̱mp, pøn kana̱xp jam Cristo wyɨngujkp? Pø ja'axɨ xabayø'øyɨndɨp
ja nbøky, ja' xɨɨdyu'unɨndɨp.
11 Pø yɨde'enxɨ jap nøkyɨjxpy wya̱'a̱ñ:
Øyɨ ma̱dsoo n'ity, jøts øts nwɨngujky nɨdukɨ'ɨyɨ ja̱a̱'y kuwa̱nɨ ñagyuxendya̱køxɨdɨt.
Jøts wya̱'a̱ndɨt ku øts ja'ayɨ tu'ugyɨ ndios'aty.
12 Jade'ents ɨdø'øn, kɨja' ɨdø'øn ngøya̱jkɨnt jam Dios wyɨngujkp pønɨ sa̱ nɨdu'uk jadu'uk tø
nja̱a̱'y'a̱jtyɨndɨ ya̱ na̱xwiiñ.

Ka'ap ja nmɨgu'uk nyikwɨnmaamya̱'jtɨndɨt

13 Paty ka'ap nnabyaga̱jpxandɨt nɨxem nɨya̱m. Ne'egɨ ja' njotmay'a̱jtɨndɨp sudso ja
nmɨgu'uk ngayikpøkpyajtɨndɨt.
14 Tumwa̱'a̱ts nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús tø ttanɨbɨktɨa̱a̱gɨ, ka' ti nugo kø'øm tyimyikpøkpyety;
kyø'ømwɨnma̱a̱'ñ ja' pøn nømdɨp jøts ku øy ti kya'øyɨ kyawa̱'a̱dsɨ.
15 Jøts ku ja jɨɨ'kxy midi kayik'ødyejp kayikwa̱'a̱tstejp nnadyabaga̱jpxandɨt nugo, ¿ti
pya'ayo'owɨnts jade'en njagyejpyɨndɨp? Paty ka'ap pya̱a̱t'atyɨ jøts ja nyikmøjɨndɨt pønɨ
ti ja nmɨgu'uk yjɨɨ'kxyɨndɨp, jøts jade'en ngaduk'ayoojɨndɨt ja nmɨgu'uk, jøts ka'ap ja
yjanchja̱'wɨn kyudɨgø'øty.
16 Kidi ja' xuñ midi yja̱wɨ ja mdsɨna̱a̱'yɨn ja mjanchja̱'wɨn yiktabaga̱jpxp.
17 Kidi ja kaagyɨp jɨɨ'kxyɨp xagupøjkɨndɨp ja Dios ma̱ ja kyutujk amuum ttanɨtanɨ ja
yja', pø ja øchɨna̱a̱'yɨnxɨ ja chøjkpy ja tuda̱'a̱ky'a̱jtɨn ja xonda̱a̱jkɨn midi ja Espíritu Santo
xmø'øyɨndɨp.
18 Pøn jade'en tmɨdump ja Cristo, ja' Dios chøjkpy jøts øyja̱'wɨyɨp ja ja̱a̱'y ja'.
19 Wants tja̱a̱knɨja̱'wa'andɨ sudso nba̱a̱jtɨndɨt ja tuda̱'a̱ky'a̱jtɨn midi nyiktu'unɨndɨp jøts
ja nnadyabudøjkandɨt nɨxem nɨya̱m, jøts jade'en myøkta̱a̱jkɨndɨt ja njanchja̱'wɨn.
20 Kidi ja ngø'øm ja' adøm nugo nyikmajada̱a̱jkɨndɨp, jøts adøm ja Dios yja'
ngayikmøjtøjka'andɨt. Øy nɨ midi jɨɨ'kxy yjagayikpøkpyety, jade'en ne'egɨ pya̱a̱t'atyɨ jøts
ja' xkajøø'kxtɨt midi ja mmɨgu'uk kya'øyja̱'wɨp jøts ja jade'en xkayikpøkya̱'a̱t.
21 Ne'egɨ øy'a̱tpts ku ja tsu'uch ka' xtsu'utstɨt, uk xka'uuktɨt ja vino, uk xkatu'undɨt o ti,
nugo ku ja mmɨgu'uk xkayikwɨnma̱a̱'nmya̱'a̱ttɨ, nugo ku kyapøkpyattɨ jade'en'ampy jøts
kyatuu'tɨgø'ødyɨt.
22 Dios ja ja'ayɨ mduknɨja̱'wɨp pønɨ sa̱ mets ja mwɨnma̱a̱'ñ xyikyø'øy. ¡Jotkujk ja ja̱a̱'y
pøn kyabadumpy midi ja pyøkyja̱'wɨp!
23 Pønts tjøø'kxp øy ti majtsk a̱a̱w majtsk joojt, kø'ømts ja ña̱nkpyøkpyetyɨ ku ja tjɨɨ'kxy,
kumɨ ka'ap jotkujk tjɨɨ'kxy; jøts ti jaty kayiktump jotkujk'atyɨm, pøky ja'.

15

Ja' mdu'ump midi ja mmɨgu'uk tya'ødyøkɨp

1 Pøn jaty møk tjagyajptɨp ja janchja̱'wɨn, xpa̱a̱t'a̱jtɨndɨp adøm jøts nbudøjka'andɨt pøn
ja yjanchja̱'wɨn tu'ugyɨ tkamøøt'a̱jtɨpnɨm, jøts kidi adømyɨ kø'øm nnabya'ayø'øyɨndɨ.
2 Nɨdu'uk jaty adøm xpa̱a̱t'a̱jtyɨndɨ jøts ja ndabudøjka'am midi ja ødyunɨdɨp jøts ja
yjanchja̱'wɨn myøjta̱'a̱ktɨt.
3 Pø nɨ ja Cristoxɨ ojts kø'øm kyanabya'ayøyɨ, ne'egɨ ja yja̱a̱ktyimyja̱jty jade'en sa̱ jap
nøkyɨjxpy yɨde'en wya̱'a̱ñ: “Tum øts ja tø xaja̱'a̱tkixy sa̱ jaty ti jaty mgayikta'ødyundɨp
mgayikta'øñɨmaadyɨp.”
4 Pø ja'agøjxpxɨ ja Dios ja kyajpxy tna̱nkyja̱jyøø jøts adøm ja nnɨja̱'wa'an ti jaty
ja ñɨgajpxpy ja y'ɨxpøjkɨn, ja'ats adøm ja xmø'øyɨmp ja ka̱jpxjot'amøkɨ jøts tuda̱'a̱ky
ngupøjkɨndɨt o ti ayo'on, jøts tu'ugyɨ ja awejx'a̱jtɨn yikmøøt'a̱tt ku yikpa̱a̱tt ja xemɨkøjxpɨt
jujky'a̱jtɨn.

5 Ja Dios Teetyts adøm xyikmajadąąjkɨmp o ti ayo'on jøts ja xkąjpxjot'amøjka'an. Wants
ja mbudøkɨyɨdɨ jøts mdsøønɨdɨt mdanɨdɨt yikxon nɨxem nɨyąm, sąm nwɨndsøn'ąjtɨm
Jesucristo tnajtstu'unɨ,
6 jøts tu'ugyɨ nɨ'amukɨ xją'byąątkɨt xkąjpxpąątkɨt ja Dios Teety pøn ja nwɨndsøn'ąjtɨm
Jesucristo tyeety'ajtpy.

Ku ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadyą'ąky yikąjpxwa'kxy mą jąą'y kya'israelɨt jąą'yɨdɨ

7 Nagyupøkɨdɨts nɨxem nɨyąm, kidi są mnadyijyɨdɨ mnawyą'ąñɨdɨ, nagyupøkɨdɨ
nayɨde'en sąm adøm nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo tø xkupɨjkyɨndɨ Dios Teety wyɨndsø'jkɨn
wyɨnją'wɨngøjxp.
8 Pø israelɨt jąą'yxɨ ja Cristo ñɨmimpy jøts ja tpudøkɨt, jøts jade'en ja Dios Teety ja
wyąndąąjkɨn tyik'adujkɨt midi ja møjąą'dyøjk wyɨnaty tø yiktamɨwąndą'ągɨdɨ.
9 Jøts nayɨ ñɨmeen ja' pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ, jøts ja tją'byąątkɨt tkąjpxpąątkɨt ja Dios ku
ja pya'ayøyɨdɨ jadɨne'en, pø yɨde'enxɨ jap Salmos nøkyjøtpy wyą'ąñ:
Nją'byąątp mets ngąjpxpąątp mets øy mą nąąjx øy mągąjp, mą jaty ja jąą'y chøønɨ pøn
ka'israelɨt jąą'dyɨ,
jøts n'øø't jøts nxu'uxt mets wɨndsø'jkɨngøjxp.
10 Jøts nayɨde'en wyąmɨ ja Dios kyugajpxy:
Mxondą'ąktɨt tuknąx pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ møøt ja israelɨt jąą'y pøn ja Dios ja'ąjtɨyɨdɨp.
11 Jøts jap abiky mą jap wyąmɨ:
Møją'wɨmyɨdɨ kunuu'kxyją'wɨmyɨdɨ ja Dios nɨ'ijtyɨ pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ,
kąjpxwą'kxɨmyɨdɨ ja myøk'ąjtɨn o mągąjp.
12 Jøts yɨde'en Isaías tyukjadyą'ąnmɨyøø ja Dios:
Ja Isaí ñɨkøjxp pyɨdsø'ømt pøn ñɨwɨndsøn'ąjtmɨp pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ;
ja' ja tu'ugyɨ tyamɨguy'ejxtɨp ja ñɨtso'ok'ąjtɨn.
13 Wan ja Dios mmø'øyɨdɨ ja xondąąjkɨn ja tudą'ąky'ąjtɨn, midi xukjøp'ijxy'ąjtɨndɨp ja
kyunuu'kxɨn ku ja njanchją'wɨnt, jøts jade'en ja ajot'ąjtɨn tu'ugyɨ mdukmɨ'etɨdɨt Espíritu
Santo myøk'ąjtɨngøjxp.
14 Mɨgu'uktøjktɨ, jade'en ø nwą'ąñ jøts ku meets amuum xjagyepy ja nadyamɨyoxɨ'ąjtɨn
jøts ja nɨjąwɨ'ąjtɨn. Wą'ąts ja xnɨjąwɨdɨ, jøts n'a'ejxɨp øts jøts ku xjątɨ jøts nɨxem nɨyąm
mnagyąjpxwejɨdɨt.
15 Ja'agøjxp mee ndanɨjayɨ yą'ąt nøky, jøts ndukją'myatstɨt tu'uk majtsk ja møj
wɨnmąą'ñ midi pąąt'ąjtɨyɨdɨp ja yikxon ją'gyukɨn. Tø øts ja Dios xanɨpiky y'øy'ąjtɨngøjxp
jøts øts jade'en ngąjpxwejt.
16 Ja' øts ndamɨdumpy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo ku øts ngąjpxwą'kxɨ ja y'øgyajpxy
ja y'ømyadyą'ąky mą ja jąą'y kya'israelɨtjąą'yɨdɨ jøts ja tpąątkɨt ja nɨtso'ok'ąjtɨn. Ja'ats øts
ndagødøjkɨp ja Dios, wan ttajotkujk'atyɨdɨ jøts kyupøkɨdɨt ku yikpøkwyą'ądsɨdɨt ja Espíritu
Santo.
17 Ku øts jade'en nmɨduñ ja Dios Teety, xondąkp øts jøts øts ja møk ndukmøją̨wɨ
ndukunuu'kxyją̨wɨ, ku øts njanchją̨wɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.
18 Ka'ap øts ti nugo ñɨkyajpxy midi øts ja Cristo kø'øm xkaduktump xkadukpątp jam
jąą'y agujkp pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ, jøts tmɨmado'odɨt ja Dios. Tø dø'øn jade'en tyimyjaty,
tø dø'øn jade'en tyimyikmadøy są ø nnɨgajpxy,
19 ku tnąnk'ijxyɨ ja myøk'ąjtɨn, tyikaxɨ'ɨky ja ejxą'ąn, tyikaxɨ'ɨky ja mɨlągrɨ'ąjtɨn,
jøts jade'en yik'ixy yiknɨjąwɨ ja Espíritu Santo myøk'ąjtɨn. Jade'ents øts nnɨgąjpxkixy
øy mądsoo ku ø ngąjpxwą'kxɨ ja Cristo y'øgyajpxy y'ømyadyą'ąky midi nɨtso'ok'ąjtɨn
xukpąąjtɨn, nwɨdity ø Jerusalén uk nją'ąty øts jambąąt Ilírico etjotp.
20 Ja' øts ndajotɨgøøpy jøts øts jade'en ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky tø ngąjpxwa'kxy, midi
tnɨgąjpxp ja nɨtso'ok'ąjtɨn, mą nɨwɨndii kyayiknɨmadøynɨm ja Cristo xyøøw, jøts ka'ap
øts nay ja'abɨ kąjp tø n'anøjkxɨ mą jadu'uk ja jąą'y jawyeen tø tyiktso'ondą'ąky ja Cristo
y'ɨxpøjkɨn.

21 Jade'en øts tø nduñ sa̱ ja Dios kyajpxy y'ayuujk wya̱'a̱ñ:
Ja' ja ne'egɨ ejxɨyɨp nɨja̱wɨyɨp pøn ja nɨwɨndii kamadoba̱a̱jtɨpnɨm,
jøts yja̱'gyukɨdɨp ja ne'egɨ pøn ja nɨwɨndii kanɨmadoojɨdɨpnɨm.

Ku ja Pablo ttanɨbɨkta̱a̱gɨ jøts ñøjkxt Roma

22 Ku øts ja nga̱jpxwa̱'kxk ngayiktsojk'aba̱a̱dɨ, ja'agøjxp meets tø nga'ajts'ixy, tø øts kawɨna̱a̱k ojk nja'uknɨwɨnmayɨ jøts ø nnøjkxt ma̱ meets jam.
23 Tøts øts ja ndunk y'aba̱a̱dɨ ya̱m ya̱'a̱t etjotp ma̱ øts ya̱m, jøts jekyɨp øts njanɨwɨnma̱'a̱yɨñɨ jøts mee nnɨnøjkxt.
24 Ya̱mnɨmts øts ɨnet jam n'ukna̱xt ku ø nnøjkxt jam España jøts mee n'uk'ext, jadya'ts øts jam wyɨnaty xpudøkɨdɨ, jøts øts jam nja̱'a̱tt ma øts ɨdø'øn nnøjkxwa̱'a̱ñ.
25 Jerusalén øts ɨxya̱m nnijkxy, pudøjkɨn øts nyiknijkxpy jøts øts ja ngømo'owa̱'a̱ndɨ pøn jaty jam Dios ja'a̱jtɨdɨp, adøm ja nmøøtjanchja̱'wɨbɨdɨ.
26 Ja' tø tyikmuktɨ meeñ pøn tsɨnaadyɨp jam Macedonia jam Acaya, jøts ja ttanɨgaxtɨ ja ayoobɨ ja̱a̱'y pøn tsɨnaadyɨp jam Jerusalén, adøm ja nmɨgu'uktøjktɨ pøn ja Dios ja'a̱jtɨdɨp.
27 Tø twɨnmaydɨ jøts ku jade'en y'øyɨ jøts ja jade'en ttu'undɨt, pø tøxɨ ja israelɨt ja̱a̱'y ja ñamyayɨ y'ayo'ijxyɨdɨ ku ja tyukpa̱a̱t'atyɨdɨ ja Dios; xjats ja nayɨde'en pya̱a̱t'a̱jtmɨyɨdɨ, jøts ja ttabudøkɨdɨt ja israelɨt ja̱a̱'y ti jaty ja iiy yjagyajptɨp.
28 Kuts øts yø n'uktun'aba̱a̱dɨt ku øts ja wyɨnaty tø ndagødøkɨdɨ ja pudøjkɨn, wɨnets ø ndsoont jøts ø nnøjkxt jam España, uk na̱xpts øts jam ma̱ meets jam.
29 Jøts wa̱'a̱ts ø nnɨja̱wɨ jøts ku øts ja Dios amuum ja kyunuu'kxɨn xabudøkɨ, jøts øts ja Cristo nga̱jpxwa̱'kxɨt ja y'øgyajpxy ja y'ømyadya̱'a̱ky ku øts jam nøjkx nja̱'a̱ty.
30 Tundɨts mɨgu'uktøjk ja may'a̱jt nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo køjxp jøts Espíritu Santo pøn xukja̱'wɨmp ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn, jøts meets nayɨde'en mnadyamɨyoxɨdɨt øts ndunkjøøjp, ku meets ja Dios x'amɨdo'ot ja may'a̱jt jøts ø xpudøkɨt.
31 Amɨdowdɨ ja Dios wan øts x'agø'duky x'axa̱jtuky, jøts kidi myajada̱'a̱ktɨ ja ja̱a̱'y pøn tkagupøjktɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm yja' jam Judea, jøts nayɨde'en x'amɨdo'odɨt jøts ejtnɨ xonɨ tkupøktɨt ja pudøjkɨn pøn tsɨnaadyɨp jam Jerusalén, pøn ja Dios ja'a̱jtɨdɨp, midi øts ya̱m ndanɨnøjkxwa̱ndɨp,
32 jøts pønɨ yikjajtpy Dios jøts øts øy jotkujk nja̱'a̱tt ma̱ meets jam, jøts øts jam n'ukpoo'kxt.
33 Diosts mjagyapɨdɨp pøn amuum ja øy'a̱jtɨn xonda̱a̱jkɨn tya̱jkp. Jade'en ɨdø'øn ja yja̱tt.

16

Ku ja Pablo tka̱jpxpøø'kxy ja myɨgu'uk pøn jam Roma

1 Mjaty'ejxtɨp ja Febe, adøm ja nmøøtjanchja̱'wɨbɨ pøn tump jam tsa̱ptøjkjotp jam Cencreat ka̱jpjotp.
2 Kupøktɨ ja' yikxon, tundɨ may'a̱jt Dios køjxpɨt sa̱m pya̱a̱t'atyɨ, pø tu'ugyɨxɨ ja Dios yikjanchja̱wɨ. Pudøkɨdɨts jøts xmo'odɨt ti jaty jam ka'ejtxɨp, tø ja may'ampy xjanch-pudøjkandɨ, øts pa̱a̱t ja kø'øm tø xpudøkɨ.
3 Ka̱jpxpoo'kxtɨ nayɨde'en ja Priscila møøt ja Aquila, pøn tø nmøøtundɨ jøts øøts ja Jesucristo yja' nyikyø'øyɨyɨ.
4 Ja'agøjxptɨ øts ɨxya̱m njujky'aty ku ja kyø'ømjujky'a̱jtɨn ja o'jkɨn jøp'a̱m tpɨkta̱ktøø, nugo ku øts ja'ayɨ jade'en xyiknɨtso'oktɨ; xemɨkøjxp øts ja Dios ja ndamøja̱wɨt, jøts nayɨde'en ja ttamøja̱'wɨmyɨdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ ja nmɨgu'uktøjk, pøn tjanchja̱'wɨdɨp ja Jesús ma̱ ja̱a̱'y kya'israelɨt ja̱a̱'yɨdɨ.
5 Ka̱jpxpoo'kxtɨ nayɨde'en ja mɨgu'uktøjktɨ pøn namyujkɨdɨp jam Priscila jam Aquila tyøjkjotptɨ. Ka̱jpxpoo'kxɨdɨk øts ja nmɨgu'uk Epeneto, pøn mɨdu'uk tjanchja̱'wɨy'okwa̱a̱n ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo jam Acaya etjotp.
6 Ka̱jpxpoo'kxtɨ ja María midi jadɨne'en tmɨdump ja Dios ma̱ meets jam.

7 Kajpxpoo'kxidik øts ja nmigugajp ja Andrónico jøts ja Junias, pøn øts møøt tø nbuxøjktsøønidi; janch'øyjawi ja y'etti sam nayide'en ja Cristo kyudanaabyitøjkti, jøts jawyeen ja ne'egi tjanchja'widi ja Cristo, oojknim øts.

8 Nayi mgajpxpoo'kxtip ja Amplias, pøn øts øy møøt namyayi Cristo køjxp.

9 Jøts nayi kajpxpoo'kxti ja Urbano, pøn øøts ojts nmøøtuñ ku øøts ja nwindsøn'ajtim yja' nduujni, jøts kajpxpoo'kxti nayide'en øts ja nmigu'uk Estaquis,

10 jøts nayide'en ja Apeles pøn kawinaak ojk tø ttamajada'aky ja yjanchja'win Cristo køjxp, øy ja wine'en ja ayo'on yjayiktanipiky. Jøts kajpxpoo'kxti nayide'en ja Aristobulo møøt ja y'u'nk ñidø'øxy.

11 Kajpxpoo'kxidik øts ja nmigugajp pøn txøøw'ajtp Herodión, jøts nayide'en ja Narciso, jøts pøn jaty jam tsinaadyip ja' tyøjkjotp, pøn ja nwindsøn'ajtim tø tjanchjawidi.

12 Jøts nayide'en xkajpxpoo'kxtit ja Trifena møøt ja Trifosa, pøn amuum tmidundip ja nwindsøn'ajtim, jøts nayide'en ja Pérsida, adøm ja nmigu'uk pøn kawine'en kujk tmiduñ ja Dios.

13 Jøts nayide'en xkajpxpoo'kxtit ja Rufo, pøn amumjoojt tjantyimyjanchja'wip ja nwindsøn'ajtim, jøts kajpxpoo'kxidi ja tyaak nayide'en, jade'en øts ja njawi sam øts ngø'ømdaagin.

14 Kajpxpoo'kxti ja Asíncrito, ja Flegonte, ja Hermas, ja Patrobas, ja Hermes, jøts møøt niduki'iyi ja migu'uktøjkti pøn ja Dios yjanchja'widip, pøn jaty ja jam møøtti.

15 Nayi kajpxpoo'kxti ja Filólogo møøt ja Julia, jøts ja Nereo møøt ja myiga'axkiixy, jøts ja Olimpas nayide'en xkajpxpoo'kxtit møøt niduki'iyi pøn jaty ja jam møøt, pøn ja Dios yjanchja'widip.

16 Nadyuknijawiyidi ja kajpxpoo'kxin nixem niyam sa Dios ttsøky. Mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin pøn jaty ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yjanchja'widip øy madsoo.

17 Migu'uktøjkti, mjatyimy'ejxtibim pøn yiktseptøjkidip pøn yiktundigøødyip. Ja tsep ja nugo yiknaxkida'akwandip jøts mee mnawya'kxit, pø ja'axi ja yikma'atwandip midi meets tø myiktukmadøy, pø ka'axi ja yjade'eni midi mee tø xjaty midi mee tø xnijawi, jade'en ne'egi tyimbyaat'atyi ku xpuwa'atstit.

18 Ka' yø'øbi jaa'y tmidundip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, kø'øm yø ñayjotmay'atyidi ti yø ejtxidip ka'ejtxidip, jøts twin'øøndi ja jaa'y pøn tkanija'widipnim, øy ja Dios yja' nadyijyi amyujy tsaachyujy tmigajpxti.

19 Jøts ñija'wip øy pøn sa meets xpaduujni ja Dios yja'; ja'agøjxp mee ndajotkujk'aty. Ja' øts ja'ayi ndsøjkpy jøts xwinmaa'ñ'attit sa xu'undit ja tum ja øybi, jøts kidi ja ne'egi mjaakmayidi ja ka'øybi.

20 Jøts ja Dios pøn ja øy'ajtin xondaajkin amuum tjagyajp, tsojk ja nøjkx ja miku' myøk'ajtin tyikwindigøjyi, jøts ja niti majadaajkin tka'ukpatnit meets mwingujky. Paatti ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ja kyunuu'kxin.

21 Nayi mdanigajxidipts ja Timoteo ja kajpxpoo'kxin pøn øts møøt nduñ, jøts nayide'en Lucio, møøt ja Jasón, møøt ja Sosípater, øts nmigugajp nmigunaajxti.

22 Nayi mgajpxpoo'kxmidip ja Tercio nwindsøn'ajtimgøjxp, pøn øts ya'at nøky nduk-jaapy.

23 Jøts nayide'en mgajpxpøø'kxyidi ja Gayo. Ja' tyøjkjotp øts yam ndsøøni, jøts nay ja' t'anuu'kxyajkp ja tyøjk ma ñamyukyidi pøn jaty ja Dios yjanchja'widip. Jøts nayide'en mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja Cuarto jøts ja Erasto, pøn ja ya'at kajpmeeñ mya-chomujkpy.

24 Mo'ojidip ja nwidsøn'ajtim Jesucristo ja kyunuu'kxin mee niduki'iyi. Jade'ents øts idø'øn ndsøky'aty.

Ku ja Dios y'ukyik'ajot'ajtni

25 Tmøją'wɨndɨts tkunuu'kxyją'wɨndɨts ja Dios, wan mbudøkɨyɨdɨ jøts ja mjanchją'wɨn tu'ugyɨ amumjoojt xyik'ettɨt sąm mduknɨjąwɨyɨdɨ ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky, są ja nɨtso'ok'ąjtɨn yikpąąty midi øts ngąjpxwa'kxpy, ja Jesucristo y'ɨxpøjkɨn. Jøts ja' yø' midi ja Dios jekñɨm tø tnɨgajpxy, midi ja jeky tø xkadukɨnɨją'wa'am jøts ku ja jayɨmnɨ jødsnɨm ja nąxwii'ñɨt cho'ondą'ąky.

26 Łxyąmts ja tø yiknɨjąwɨnɨm ku ja kyajpxy y'ayuujk tø ttukjaadyañ ja kyugajpxtyøjk, są kø'øm tyikutuky ja Dios Teety xemɨkøjxpɨt. Jøts ja tukɨ'ɨyɨ yiktuknɨjąwɨdɨ ja kąjp ja nąąjx jøts tjanchjąwɨdɨt jøts tpaduujnɨdɨt ja yja'.

27 ¡Tu'ugyɨ Dios Teety møj jøts ja' tu'ugyɨ tnɨją'wɨdyaapy, wants xemɨkøjxp ja tkupiky'aty tmadøy'aty adøm ja nwɨndsø'jkɨn ku ja nją'byąąjtɨndɨ ngąjpxpąąjtɨndɨ amuum nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo køjxp! Jade'ents ɨdø'øn ja y'ejxɨ tyɨyɨ.

JA MYŁDU'UKPŁ NØKY MIDI JA PABLO TYANŁGAJX JA CORINTŁ JĄĄ'Y

Ku ja Pablo tnɨjayɨ ja janchją'wɨbɨ jąą'dyɨ pøn jam Corintɨ tsɨnaadyɨp

1 Øts ɨdø'øn Pablo'ą̈jtp. Tø øts ja Dios Teety xamɨdsøky jøts øts tø xwąą̈dsøy jøts øts ja Jesucristo ngudanaabyɨ'ą̈tt. Møøt ja Sóstenes, pøn nayɨde'en tjanchją'wɨp ja Jesucristo,
2 ɨxyąm ø nnɨjayɨ ja Corintɨ jąą'y pøn jaty ja Dios Teety tø tnɨjąwɨdɨ jøts tø tkupøktɨ ja chojkɨn ja pya'ayo'owɨn møøt ja y'ana'amɨn Cristo Jesús køjxp. Pø ja Dios Teetyxɨ meets tø mwɨ'ijxyɨdɨ jøts ja amuum xamɨyoxtɨt ja mdsɨnąą'yɨndɨ møøt nayɨde'en pøn jaty ja tjanchją'wyɨmɨdɨp, pøn jaty tkąjpxpą̈tmɨdɨp ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo, pø tum ja'axɨ amukɨ nwɨndsøn'ą̈jtyɨndɨp nɨxem nɨyąm.
3 Pą̈jtɨdɨ kupøjkɨdɨ ja Dios Teety y'øy'ą̈jtɨn kyunuu'kxɨn møøt nayɨde'en ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo yja'.

Są ja kunuu'kxɨn yikpąąty Cristo køjxp

4 Ejtp øts ja Dios Teety ndamøjąwɨ ndakunuu'kxyjąwɨ ku meets ja kunuu'kx'ą̈jtɨn tø xpąą̈ty Cristo Jesús køjxp.
5 Paty meets ja Dios Teety ja møj øy'ą̈jtɨn janch kajaa tø mmø'øyɨ jøts øy tsuj xjąjtɨdɨ uk xnɨmadyąjkɨdɨ ja y'øy'ą̈jtɨn ja kyunuu'kxɨn ja'agøjxp ku ja Cristo yja' tø xpabøjkɨdɨ.
6 Tø meets ɨdø'øn ja xjanchyikwɨndiy są jaty ja Cristo tø yiknɨmadyą'ą̈ky.
7 Ku meets jade'en mdsøønɨt mmo'ojɨdɨpts ja Dios pønɨ ti dø'øn ja ttamɨdsojkp, ɨxa mee x'awijxy ja xøøw ja jumøjt ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo ñąnky'ejxpąą̈dɨyɨt jadɨgojk.
8 Ja Diosts ja møk'ą̈jtɨn mmo'ojɨdɨp jøts tu'ugyɨ mdsɨnąą'yɨn xyik'ettɨt, jøts wyɨnaty nɨti mgayiktanɨwąnbattɨ ku ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo jyą'ą̈tt.
9 Pyadumpy ja Dios ejtp ja y'ayuujk. Ja'ats tø mwąą̈dsøyɨdɨ jøts ja y'U'nk xmøøtsɨnąąjyɨdɨt, ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo.

Ja' ñɨ'ane'empy jøts tu'ugyɨ chøønɨdɨt

10 Mɨgu'uktøjktɨ, nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo køjxp meets ɨdø'øn n'amɨdøy jøts ka'pxy xu'undɨt jøts tu'ugyɨ mdsɨnąą'yɨn xpɨktą'ą̈ktɨt xyik'ettɨt. Kidi kɨ'abiky mdsøønɨdɨ, tu'ugyɨ wɨnmąą'ñ xmøøt'ą̈ttɨt jøts tu'ugyɨ xmøøt'ą̈ttɨt midi mdajotɨgø'ødyɨp.
11 ¿Ti ø mɨgu'uktøjk ɨdø'øn jade'en xyikwąmp? Ja'agøjxp øts ɨdø'øn jade'en nwą'ą̈ñ kuts ja Cloé myɨgu'uk yø xukmadowdɨ ku meets jam mnamyɨjotmą'ą̈dyɨdɨ.
12 Yɨde'en øts ɨdø'øn tø nyiktukmadøy ku mee tumdɨgach ja m'ayuujk; nømbɨk mum wyą'ą̈ndɨ: “Øts ja Pablo møøt”, jødsɨk ñømɨdɨ: “Øts ja Apolos møøt”; uk nømɨdɨptsɨk: “Øts ja Pedro møøt”; jødsɨk jam ñømɨdɨ: “Øts ja Cristo møøt.”
13 ¿Sudsots ɨdø'øn, uk tø dø'øn ja Cristo may ñawya'kxyɨ? ¿Ti tø meets ja Pablo mgu'oogɨyɨ kruskøjxp? ¿Uk Pablo køjxp meets ɨdø'øn tø mnøbety?
14 Ngajxajkpy øts ja Dios kuts ja'ayɨ tø nyiknøbety ja Crispo jøts ja Gayo, meets ja mjąą'y;
15 jøts jade'en mgawą'ą̈ndɨt ku mee tø mnøbety øts køjxp.
16 Łxa njąąkją'myech jadu'uk jøøn jadu'uk tøjk kuts ja Estéfanas nayɨde'en tø nyiknøbety, jøts jade'eñɨ nɨpønxɨ øts jyąwɨ tø njaga'ukyiknøbajtnɨ.
17 Ja'agøjxp øts ɨdø'øn jade'en tø n'adɨ'ich ku øts ja Cristo tø xkakexy yiknøbatpɨ, ja'axɨ øts ja xanɨguexy jøts øts ja jąą'y ndukmado'ot ja nɨtsoojkɨn ayuujk, ka'ats øts ja janchkająjtnɨ nnɨgajpxy sąm ja ɨxpiky jąą'y myadyą'ą̈ktɨ, jøts ja Cristo ja y'o'jkɨn jam kruskøjxp ejtp yikmøjpɨktą'ą̈kt.

Cristo, Dios Teety myøk'ą̈jtɨn wyijy'ą̈jtɨn ja'

18 Ku yjayiknɨmadyą'ąky ja Cristo y'o'jkɨn jam kruskøjxp, løkɨ o'jkɨn ja jąą'y ja ttejtɨ pøn tø yiktanɨbɨktąągɨdɨ jøts ja øy'ąjtɨn tkapąątttɨt; pønts ja Dios tø tkupøjkɨdɨ ja ñɨtsoojkɨn ja pya'ayo'owɨn ka'ap ja jade'en wyą'ąndɨ, nømp ja wyą'ąndɨ jøts ku Dios myøk'ąjtɨn jade'en tyiknɨgaxɨ'ɨky.
19 Pø yɨde'enxɨ ja nøky wyą'ąñ midi jap jaabyety ejtp:
Ka' øts ja y'ɨxpiky'ąjtɨn ja wijy jąą'y nmøjpɨktąąjkɨt,
jɨts ka'ap ø ngupøjkɨt ja ñɨmado'owɨn ku øts ja nɨmadoobɨ jąą'y xjamɨgąjpxmɨt.
20 ¿Mąts ɨdø'øn ja ɨxpiky jąą'y tyundɨ, jøts ja yik'ɨxpøjkpɨdɨ, jøts ja jąą'y pøn tnɨgąjpxtɨp tnɨmadyą'ąktɨp ti jaty yą tuujnɨp nąxwiiñ? Kawejɨn kakajɨnxɨ ja Dios ja tø tyikwɨmbijty midi yą nąxkɨjxy yiktejp wejɨn kajɨn.
21 Wą'ąts Dios tnɨjąwɨ jøts ku ka'ap pøn myɨ'abąądyɨyɨ ja wyijy'ąjtɨn sąm ja wijy jąą'y yjawɨnmaadya'an pøn tkagupøjktɨp ja'abɨ wɨnmąą'ñ. Ja' ja ne'egɨ tyukpąątp tyuk'ejxp ja nɨtsoojkɨn pøn ja kupøjkxɨyɨp ja kyajpxy ja y'ayuujk tu'ugyɨ amumjoojt, øy ja yjadu'ukpɨ wɨne'en tja'abaxtɨ ja'abɨ kajpxy ja'abɨ madyą'ąky.
22 Tum ja ijxyɨmbɨ ka'ijxyɨmbɨ ja israelɨt jąą'y chojktɨp, jøts ja griegɨt jąą'y t'amɨdomɨdɨ ja wejɨn ja kajɨn;
23 ja Cristots øø nnɨgajpxpy ku ja kruskøjxp tø y'øøky. Nachø'ødyu'unɨ ja israelɨt jąą'y ja ttejtɨ, jøts ja griegɨt jąą'y ñømɨdɨ ku ja kyawej'ąjtɨn kyakaj'ąjtɨn.
24 Ots ja jade'en yjawą'ąndɨ, tøts ja Dios twɨ'ixy ja israelɨt jąą'y jøts ja griegɨt jąą'y pøn ja amuum tyamay'ajtpy ja møk'ąjtɨn ja wijy'ąjtɨn Cristo køjxp.
25 Midi ja jąą'y yjanch'uktejtɨp Dios ja kyawejɨn kyakajɨn, ja' ɨdø'øn ne'egɨ kamaabyɨm pɨdsømp; midits tyejtɨp kajotmøk'ąjtɨn ja'ats kidi mɨbąąt pøn myayɨyɨ, yjąąktyimyjɨnajxpy ja jawaanɨ øy wɨne'en ɨxpikyjąą'y yjanamyukyɨdɨ.
26 Mɨgu'uktøjktɨ, ejxtɨ nɨjąwɨdɨ ku Dios tø mwɨ'ijxyɨdɨ, o meets jam waanɨ pøn janch'ɨxpiktyɨ sąm ɨdø'øn yą nąxwiiñ yiktsøky, jøts nayɨde'en nɨwaanɨ pøn yikmøjpɨktąktɨp, uk jam tigati yikta'ejxkąptɨ yjønjotp tyøjkjotp.
27 Tɨgach ja Dios wyɨnmąą'ñ, tum ja' ja tø twɨ'ixy pøn kajotmøjktɨ jɨts ja tsø'ødyumbɨm jyąttɨt pøn jotmøk nayją'wɨdɨp yą.
28 Ja' ja Dios tø twɨ'ixy pøn yą nąxwiiñ nɨti kayiktamøjpɨktąktɨp jøts jade'en tyikugøxɨt pøn jaty møjpɨktąąjkɨdɨp ja jąą'y yą nąxwiiñ,
29 jøts nɨti nɨpøn kyanadyamɨkaxɨyɨt Dios Teety wyɨngujkp.
30 Ja Dios Teety ɨdø'øn kø'øm tø ja Jesucristo mdukpąądyɨdɨ jøts mukɨ møøt m'ettɨt; jɨts nay ja' tø ttuñ jøts adøm ja Cristo ndawejɨnt ndakajɨnt, jøts nay Cristo køjxpts ja Dios Teety xkupɨjkyɨndɨ jøts ja amumjoojt xukmøøt'ijtyɨndɨ, jøts ja nɨtsoojkɨn xmø'øyɨnt.
31 Jabɨ yɨde'enxɨ ja Dios kyajpxy wyą'ąñ: “Pønɨ pøn nay'agąjpxwąjnɨp wan ja nwɨndsøn'ąjtɨm tnadya'agajpxyɨyɨ.”

2

Ja Cristo kyajpxy y'ayuujk pøn tø y'øøky kruskøjxp

1 Mɨgu'uktøjktɨ, ku mee nnɨnijkxy jøts ja Dios kyajpxy ndukmadoojɨdɨ, ka'ap øts ja'abɨ ayuujk nyiktuuñ midi kanɨmadoonɨ.
2 Tu'ugyɨ øts ojts ja ɨxpøjkɨn nbɨktą'ąky ku øts ja Jesucristo ja'ayɨ nnɨjąwɨ, jøts jade'en øts ja nnɨgajpxy ku ja kruskøjxp tø y'øøky.
3 Janch yik'ayo'owɨm ngaxɨ'ɨky jøts tsø'øgɨ øts yjąwɨ xjanchyik'oo'knɨp ku meets jam nnɨnijkxy;
4 kuts mee tø ndamɨmadyą'ąky jøts tø ndukɨnjąwɨdɨ ja Dios kyajpxy y'ayuujk, ka'ap øts wɨ'ijxpyɨ ayuujk uk kanɨmadoonɨ ayuujk nyiktuñ są ja møj nɨją'wɨbɨdɨ.
5 Ja Dios Espíritu Santo meets ja tø mduknɨmadøyɨdɨ jøts ja Dios tø mbudøkɨyɨdɨ, jøts meets ɨdø'øn xmɨbøkt kidi ja wijy jąą'y y'ayuujkøjxpɨp, pø ja Diosxɨ myøk'ąjtɨngøjxp.

Dios Espíritu Santo køjxp ɨdø'øn ja Dios Teety ña̱nkñɨja̱wɨyɨ

6 Tɨy ɨdø'øn, janch møj nɨja̱'wɨbɨm øø ngajpxy ku øøts ja ja̱a̱'y nmɨgajpxy pøn jaty jawaanɨ tø tnɨja̱'wiñɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm y'ana'amɨn. Kidi meets jade'en xja̱'gyukɨ ku øøts ja ya̱'a̱t kajɨn nyiktuñ sa̱m møj yikutujkpɨ ya̱ na̱xwiiñ ttundɨ, midi tsojk kudɨgøøñɨdɨp. Jabɨ Diosxɨ øøts ɨdø'øn kø'øm jade'en xyika̱jpxp.

7 Ja Dios wyejɨn ja kyajɨn øøts n'ayuujk'ajtpy midi yu'uch yik'ijtpñɨm, jøts ja' øøts ɨdø'øn nnɨgajpxpy ja nɨtsoojkɨn midi xemɨkøjxp ejtp, midi ja Dios yu'uch tø tyik'ity ku wyɨnaty nɨti tkayikøjñɨm.

8 Nɨ tu'ugɨn ja møj yikutujkpɨ yø tø tkanɨmadøy; ka'ap ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo ja jeexyɨp tø tyikruspattɨ kuk ja tja̱'gyukɨdyøø.

9 Jade'ents ɨdø'øn ja tø yja̱ttɨ sa̱ jap nøkyijxpy jaabyetyɨ:

Nɨpønɨm ja tka'ixy, nɨpønɨm ja tkamadøy, jøts nɨpønɨm ja tkawɨnmay
pønɨ ti ja Dios tø ttanɨbɨktɑ̱a̱gɨ
jøts ja tmo'ot pøn jaty ja chøjkpy.

10 Adømts ɨdø'øn ja tø xuknɨja̱'wa'am pønɨ ti dø'øn ja tyijpy ku ja Dios Espíritu Santo tø xuknɨja̱'wa'am, jaa kuxɨ ja tnɨja̱'wɨguixy tukɨ'ɨyɨ, jøts nɨja̱'wɨyɨp ja Dios Teety ja wyɨnma̱a̱'ñ nayɨde'en pønɨ sa̱ jaty ja wyɨnmay.

11 ¿Pøn ɨdø'øn ja t'uknɨja̱'wɨp pønɨ ti jam y'a̱m yjotp tu'uk jadu'uk ja ja̱a̱'y myøøt'ajtpy? Jabɨ wyɨnma̱a̱'ñxɨ ja kø'øm ejxɨyɨp midi ja ñɨkøjxp'ajtpy. Ja Dios Espíritu Santo nayɨde'en nadyu'uk tnɨja̱'wɨmyɨp pønɨ ti jaty ja Dios Teety wyɨnma̱a̱'ñ'ajtpy.

12 Kidi ja na̱xwii'ñɨt wɨnma̱a̱'yɨnts adøm tø nyikmø'øyɨm pø ja Diosxɨ adøm ja y'Espíritu Santo tø nyikmø'øyɨm jøts ja xukja̱'gyuka'am ja Dios myøjmay'a̱jtɨn ja Dios myøjkunuu'kxɨn.

13 Ja Dios Espíritu Santots øø tø xukyikyujy pønɨ ti jaty øø nnɨmadyajkpy, ka'ap øøts ja ngø'øm ɨxpiky'a̱jtɨn nyiktuñ, paty øøts ja Dios tyɨy'a̱jtɨn ndukmadøy ja ja̱a̱'y pøn ja'abɨ ayuujk ja'abɨ wɨnma̱a̱'ñ tnɨmadoojɨp.

14 Pønɨ pøn ja Dios tyɨy'a̱jtɨn tkanɨmadoojɨp, ka'ap ja tkupøktɨ pønɨ ti ja Dios Espíritu Santo yjanɨgajpxpy, nugo ja tijy kawej'a̱jtɨn. Ka'ap tnɨmadøy, kumɨ ka'ap ja tnɨja̱wɨ sudso ja tja̱'gyukɨt, ja' kuxɨ ja Dios y'Espíritu Santo tkamøøt'a̱jtɨdɨ.

15 Pønts ja Dios Espíritu Santo myøøt'ajtpy øy ja tigati tja̱'gyukɨt jøts nɨpøn ja sa̱ kyanø'ømxɨt.

16 Pø nømpxɨ ja kajpxy jap nøkyijxpy: “¿Pøn ɨdø'øn tø t'uknɨmadøy ja Dios wyɨnma̱a̱'ñ? Nɨpøn kyamayɨ jøts ja Dios tka̱jpxwejt.” Øy ja yjade'en'aty, ja Cristo adøm ja wyɨnma̱a̱'ñ nmøøt'a̱jtyɨmp.

3

Tu'ugyɨ øøts ja ndunk ku øøts ja Dios nmɨduñ

1 Kuts mee mɨgu'uk ja Cristo y'ayuujk tø ndukmadowdɨ, ka' meets jade'en nmɨgajpxy sa̱m ɨdɨ'ɨn yikmɨga̱jpxtɨ pøn ja Dios Espíritu Santo yja' tø ñadyamɨyoxkøjxnɨyɨdɨ, jade'en mee tø nmɨgajpxy sa̱m ja ja̱a̱'y pøn tkajanchja̱'wɨdɨpnɨm, jøts sa̱m yiktukmadowdɨ ja mutsk una̱'jk, ja Cristo yja'.

2 Tum ja' mee tø ndukyikyujy midi ja̱jtnɨ, jade'en mee tø nduñ sa̱mɨ maxu'nk ja'ayɨ tsejtsk nøø yikmø'øy jøts ka'ap kaaky tojkx; ja'agøjxp ku mee mgamayɨnɨm midi tsep sa̱m ja maxu'nk tkagupøktɨ ja tø'øts kaaky ja tø'øts jɨɨ'kxy; nayɨde'ents meets ɨxya̱m ook tɨgøy m'ity, ka'anɨm mee mmayɨ ja tseppɨ,

3 ja'agøjxp ku nayɨde'en x'ejxtɨnɨm sa̱m ja ja̱a̱'y pøn ja Dios y'ayuujk tkanɨja̱'wɨdɨpnɨm, ku mee mnadyamɨ'ekyɨ tigati; ku mnamyɨjotma̱'a̱dyɨdɨ jøts mga'uknamyɨga̱jpxwa̱'a̱nɨyɨdɨ jøts nayɨde'en mga'uknawyɨn'ejxwa̱'a̱nɨyɨdɨ, nayɨde'en mee xunɨ sa̱mɨ nugo ja̱a̱'y pøn ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo tkanɨja̱'wɨdɨpnɨm.

4 Pø kuxɨ mee mnimy: “Øtsɨ Pablo møøt”, jøts jadu'uk ñømɨ: “Øtsɨ Apolos møøt”,
nayɨde'en mee m'adɨ'ɨch sa̱m ɨdø'øn ja ja̱a̱'y pøn nɨ tu'uk ja Dios kyajpxy tkanɨja̱'wɨp.
5 ¿Tyimbyøn ja Pablo? jɨts ¿Tyimbyøn ja Apolos? Pø ja Diosxɨ øøts ja'ayɨ xumbɨ'a̱jtp, nay
ja'ats øø tø xyiktunkpa̱a̱ty jøts meets yja' ja tø xmɨbøjkɨ. Ja ndunk øø tø nduñ midi øøts ja
Dios tø xaguwa̱nɨ.
6 Jade'en ja tpa̱a̱ty, øts ɨdø'øn ndejɨnt tø nni'ipy ja tømt, jøts ja Apolos ja tø tnøguway jøts
tø t'ejx'ity. Jøts ja Dios, ja'ayɨts tø tyikmuxy tø tyikyøñ ja tømt.
7 Ja Dios ɨdø'øn tu'ugyɨ møj, jøts ja' ɨdø'øn tukɨ'ɨyɨ tungøjxp, pø ja'axɨ ja tømt tø tyiktsø'øky
jøts nɨti ja'adɨ pøn ja tø tjani'ipy uk pøn ja tø tjanøguway.
8 Nɨpønts kyamøjɨ kyamutskɨ øy ja tø yjani'ipy uk øyts ja tø yjanøway, pø ja Diosxɨ kø'øm
ttanɨpa̱tp ja mɨjuu'ñ pønɨ sa̱ ja tyunk ja ya̱ tyikyø'øy na̱xwiiñ.
9 Tum tumbɨ ja̱a̱'y øøts ɨdø'øn namajtsk. Ja Dios øøts ɨdø'øn xumbɨ'a̱jtp, jøts meets ɨdø'øn
mga̱m'a̱jtp midi ja Dios yja'ajtpy.
Uk nayɨde'ents n'ukpɨkta̱a̱jkɨnt, meets ɨdø'øn mdøjk'a̱jtp midi ja Dios kyøjpy.
10 Øts ɨdø'øn ja Dios tø xpɨkta̱'a̱ky pojtspɨ ana'ambɨ, jøts øts ɨdø'øn ja tøjk tø
nbots'okwa̱'a̱ñ, jøts ja wenkpɨ pojtspɨ tja̱a̱kyikyø'øy ja tunk. Tum a'ejxɨts ja tsøky sa̱
pønjabøn pyøch.
11 Nɨpønxɨ kyapa̱a̱t'atyɨyɨ jøts ja pøch ja abiky tyiktso'onda̱'a̱kt, pø tøxɨ ja tu'ugyɨ tyañ
midi ja Jesucristo pyøchkojpk'ajtpy.
12 Kuts ja tøjk jya̱a̱kjayikpøch, ots ja oorɨ yja̱a̱kpat, uk ja pla̱tɨts, uk tum tsuj tsa̱a̱, uk øyts
nayɨde'en ja pu'uy, uk ja mɨɨyts, uk øyts ja wa̱xkipy,
13 ku wyɨnaty ja tɨɨdyu'unɨn tya̱a̱ty jamnɨmts ñɨgaxø'økt pønɨ sa̱ pøngapøn tø tyuñ; pø
tum jøønxɨ jam wyɨnaty tump, ja'ats tyiknɨgaxø'økp pønɨ ti ja tøjk tø yiktakøjy.
14 Pønɨ pøn wyɨnaty tø tyiktuñ midi ja jøøn kamayɨp, yikmo'opts ja' myɨjuu'ñ;
15 kuts ja wyɨnaty tyøy, wɨndɨgø'øpyts ja tukɨ'ɨyɨ midi ja wyɨnaty tø tjapøch øy wyɨnaty
awɨsa̱ yjanch'awa̱'a̱tspɨdsimy pøn ɨdø'øn jade'en tø pyøch.
16 ¿Ka' mee xnɨja̱wɨ ku meets ja Dios Teety mdsa̱ptøjk'atyɨdɨ jøts ku ja Dios Espíritu Santo
jam chøønɨ?
17 Pønɨ pønts tjejtɨp ja Dios ja chaptøjk, yikudɨgøyɨp ja Dios ja', ja'agøjxp ku kyunuu'kxyɨ
Dios chaptøjk, meets ja Dios mdsa̱ptøjk'a̱jttɨp.
18 Kidi kø'øm mnadyuñɨdɨ. Pønɨ jam tu'ugɨn ɨxpiky ja̱a̱'y ñayja̱wɨyɨ, wan nayɨde'en
nabyɨkta̱'a̱gɨyɨ ejxɨm ja ja̱a̱'y midi nɨti tkaja̱jtp, jøts jade'en tpa̱a̱tt ja wejɨn ja kajɨn midi
kana̱xp.
19 Pø janch jawaanɨ kajaaxɨ ja Dios wyejɨn jøts nɨka' jade'en ja ja̱a̱'y y'ɨxpiky'a̱jtɨn.
Yɨde'enxɨ ja Dios kyajpxy wya̱'a̱ñ: “Ja kyø'øm ɨxpiky'a̱jtɨn ja ja̱a̱'y tabakjo'opɨdɨp ja Dios,
jøts ja kø'øm tyuktagɨda̱wɨyɨdɨt.”
20 Nayɨde'ents wya̱mɨ: “Ñɨja̱'wɨp ja Dios ja' ku nɨma̱ kyatuñ ja ɨxpiky ja̱a̱'y wyɨnma̱a̱'ñ.”
21 Paty meets mganadya'aga̱jpxɨyɨdɨt nɨpøn; pø meetsxɨ mja'ajtpy jøts øy xyik-
tunkpa̱a̱ttɨt tukɨ'ɨyɨ:
22 ɨxa Pablo, Apolos, Pedro, et na̱xwii'ñɨt, jujky'a̱jtɨn, o'jkɨn, ɨxya̱m'a̱jtɨn, jøts midi
memp midi ja̱'tp;
23 ja Cristots mee mja'a̱jtɨdɨp, jøts ja Dios Teety ja Cristo tja'a̱tmɨ.

4

Ja nwɨndsøn'ajtɨm kyudanaabyɨ tyunkjøøjp

1 Paty meets jade'en xja̱'gyukɨt jøts ku øøts ja'ayɨ ja Cristo nbudøkɨ, ja'ats øø
ndunk'ajtpy jøts øø nnɨga̱jpxt ja Dios y'ayu'uch wɨnma̱a̱'ñ.
2 Pønɨ pøn ti tø yiktaguwa̱nɨ, yiknɨgaxø'økp ɨdø'øn ja' ku ja tpadu'unt.

3 Ka' øts ja nmøjpɨktą'ąky pønɨ są meets xnɨgajxpy xnɨmadyą'ąky, uk pønɨ sąts øts ja xejtɨ xwą'ąndɨ pøn jaty yą nąxwiiñ ja jąą'y tɨɨdyundɨp. Nɨ øts pąąt nganadyunk'atyɨ kø'øm pønɨ są ø njąą'y'aty.
4 Nɨtits nganadyapøkyjąwɨyɨ, nnɨją'wɨp øts wą'ąts ku øts ka' axøøk njąą'y'aty, ka'ats ja njøp'ejxɨn ku øts ja nbøky kya'ity, ja nwɨndsøn'ąjtɨmts ø kø'øm xɨɨdyu'ump.
5 Paty kidi x'øyjąwɨdɨ xka'øyjąwɨdɨ ɨxyąm tigati; awejxtɨnɨm wan ja nwɨndsøn'ąjtɨm tyiknɨgaxø'kixy pønɨ ti jaty kayik'ejxpątp, jøts nay ja Dios tyiknɨgaxø'økp pønɨ są t'ixy tu'uk tu'uk ja anmɨją'wɨn, jats ja Dios ja t'øyjąwɨt uk tka'øyjąwɨt.
6 Mɨgu'uktøjktɨ, meets m'øy'ąjtɨngøjxp øts jade'en nwą'ąñ jøts xnɨ'ejxu'uttɨt ja Apolos uk xnɨ'ejxu'uttɨt øts. Paty øts ɨdø'øn jade'en nwą'ąñ jøts nayɨde'en mjąą'y'ąttɨt sąm øøts. Ka' nugo xu'undɨt agubajkpy yąm ja Dios kyajpxy jade'en kyawą'ąñ jøts kidi nugo pøn xnadyamɨkexyɨdɨ uk xmɨ'ąmbøjkmɨdɨ pøn.
7 ¿Uk jaa dø'øn tu'uk jąą'y pøn jawaanɨ myikwejɨdɨp? ¿Ti kø'øm tø xpąątti midi ja Dios tø mga'ukmø'øyɨdɨ? Pønɨ tum ja Diosts tø mmø'øyɨ, jadits ku mnadyamɨkexyɨ pønɨ ti jaty mmøøt'ajtpy, jade'enxɨ me mwąnɨ ku mets ja kø'øm tø xpąąty pønɨ ti jam mmøøt'ajtpy.
8 Kumeeñ jąą'yɨn meets yjąwɨ mnayjąwɨyɨ pøn nɨti tka'ukta'ayoonɨdɨp. Wɨndsønɨn yjąwɨ mnayjąwɨyɨdɨ, jøts øø xka'ukją'myatsnɨ. ¡Ogɨdø'øn tyimyjanch mjanchwɨndsøn'ąttɨ jeexyɨp, jøts øø nayɨde'en ja ngutujk xmo'ot!
9 Jade'enxɨ øts yjąwɨ nją'gyukɨ, pø tø øøts ɨdø'øn ja Dios tyimy'ɨxoojk xyiktañ; jøts øøts ɨdø'øn yjąwɨ tø nyiktanɨbɨktąągɨ jøts øø n'ookt; jøts øøts jade'en ja tsąjp ja nąąjx x'ext xjąwɨt, nayɨde'en ja Dios y'ąnkɨlɨs møøt ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
10 Mąąp mo'tp øø nyiktijy ku øøts ja Cristo yja' nbaduujnɨ yąm mee mnadyijyɨyɨ møj nɨją'wɨbɨ pøn tnɨmadoogøjxɨdɨp ja Cristo yja'. Ka'ap øø njotmøjkɨ yąm meets yikxon myikwɨndsø'øgɨ.
11 Ɨxyąmbąąt øøts yuu ndanɨ'ixy møøt tøødsɨ, jøts ka'ap øøts nwet nnąąmy te; øy øøts jąą'y sągasą xuñ, ka'ap øøts ndøjk te mą øø nboo'kxt,
12 jøts nmɨjotkijxpy øøts ndunk nbøjk. Xjamɨgąjpxɨgøøpy øøts jąą'y, ja øy tsuj ayuujk øøts ja nda'adsojɨmbijtpy. Ngupijkpy øøts pønɨ xpawojp øøts jaą'y.
13 Xjanchjabagąjpxp øøts jąą'y, tudą'ąkts øøts ja n'ane'emy. Pɨstą'ągɨn øø nyiktuñ uk jade'ents øø nyikjąwɨ ejxɨm jąą'dyɨ'iñ jąą'dyą'ąch.
14 Ka' mee nnɨjayɨ jøts xatsø'ødyu'undɨt ku jade'en mdsøønɨdɨ, n'ana'amwampy meets ɨdø'øn ja'agøjxp ku mee n'u'nk n'uną'jkɨn njąwɨ pøn ø ndsojktɨp.
15 O meets jeexyɨp xjamøøt'aty namay ja yik'ɨxpøjkpɨ, ka' meets jadɨne'en ñamayɨ mdeety jabɨ øtsyɨxɨ meets ja'ayɨ tu'umpchɨ xeety'ątp ja'agøjxp ku ja Cristo ñɨtsoojkɨn tø ndukmadowdɨ jøts ja janchją'wɨn tø xpąątti.
16 Ɨxyąmts mee n'amɨdøy jøts ø xpa'ejxtɨt.
17 Paty meets ɨxyąm ndanɨguexy ja Timoteo pøn ø n'u'nkją'wɨp nwɨndsøn'ąjtɨmgøjxp, jøts pøn ø nayɨde'en xkamajtstutp. Yø' mdukją'myatsɨdɨp sudso ø ndsøønɨ kuts ja Cristo nmɨbøjkɨ ja yja' są o mągamą ndukyikyujtɨ pøn jaty ja Cristo tjanchją'wɨdɨp.
18 Jam meets ja mmɨgu'uk pøn janchnamyɨkajxnɨyɨdɨp, nømp ja wyą'ąndɨ kuk mee nga'ats'ext ja'agøjxp ku øts ja' ndsø'øgɨdɨ.
19 Pønɨ yikutujkpyts ja Dios, nnɨnøjkxtɨpts pojɨn. Jamnɨmts ø n'uk'ext pønɨ janchtundɨp ɨdø'øn pøn namyɨkajxɨdɨp uk nugo dø'øn kyąjpxtɨ.
20 Ka'axɨ dø'øn nugo nmadyąjkɨnt ku ja Dios yja' nbaduujñɨndɨ, pø jatyɨxɨ dø'øn ja yikpadungojt.
21 ¿Sudsots uk mdsojktɨp jøts øts awą'ąn nnøjkxt jøts n'atskastigɨmo'odɨt, uk ja yujy'ąjtɨn jøts ja tsojkɨn ø nmɨnøjkxp ku wyɨnaty n'ats'ejxtɨ?

5

Ja' yiknɨgąjpxp ku ja kya'øyɨ ku pøngapøn ñamyøøt'atyɨdɨ nugo

1 Jade'en ja kajpxy yø'øy, jamik ja mmigu'uk tu'uk ja kyudąąk tmøøt'aty. Janch møj ka'øy jąą'y'ąjtin idø'øn jade'embi tsinąą'yin, ni jambąąt yø kyayikupiky mą ja jąą'y ja Dios tkanijąwidi.
2 ¿Jøts niti meets idø'øn xkidyimbyøkyjąwi ku ja mmigu'uk jade'en y'adi'ich? ¡Meetspik idø'øn jeexyip mjotmay'oo'ktøjkip ku mmigu'uk jade'en y'adi'ich! Øn yąą'dyøjk idø'øn jade'en tø y'adi'ich ka'ap ja y'ukpąąt'ąjtniyi jøts ja jam xmøøtsøønidit, pawøpy ja pyąąt'atyi.
3 O meets idø'øn njagamøøtsøøni jamts øts ja nwinmąą'ñ nyik'ity; tøts ja ndiidyuni winmąą'ñjotp øn jade'en tø y'adi'ich ejximdam øts jam jeexyip ndyimchøøni.
4 Namyukidi nwindsøn'ąjtimgøjxp, jam ø wyinaty ja nwinmąą'ñ meets møøt, jøts ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo myøk'ąjtin mbudøkiyidit.
5 Jøts xyikjiwą'ąktit ja jąą'y, wan yą ja miku' yik'ayo'ombąądyiyi kunim ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo wyinaty myiñ tiidyumbi, janimts ja nøjkx yiknitso'ok'ąjtxiyi ja y'anmiją'win.
6 Paty kidi mnadyamikexyidi pøni ti jaty jam mdundip. ¿Ja ka' mee xnijąwi ku ja ka'ødyumbi ja yja' nugo tyikmiweni?
7 Paty kidi xmaa'kxti ja ka'ødyumbi midi tø wyindigøøñi, midi jam nugo myikmą'jtidip. Jøts øy wą'ąts m'ettit. Pø tøxi kø'øm ja Cristo xku'o'ka'am kruskøjxp, jøts ja tø wyindsø'jkin'aty adømgøjxp Dios Teety wyingujkp.
8 Ja tiy'ąjtin ja øy'ąjtin adøm idø'øn ja Dios ndawindsø'jkiy'ejtimp, jøts ka'ap nijuuni nyikmøj'ąjtint ja y'axøøkpi midi ja anmiją'win nugu tyikwindigøøpy.
9 Nnimąąy meets ku ja nøky ojts tu'uk ndanigaxti, jøts xkamøøtsøønidit øn jaty ja y'axøøkpi yigaappi pyawinmaadyip jøts tum ja' tyunk'ąjttip.
10 Ka'ap meets idø'øn ja yide'en xją'gyukit jøts ku meets abiky mdyimñabyiktąąjkmiyidit, jøts ja ka'øy jąą'y, jøts ja meengyąx jąą'y, jøts ja maa'tspi jąą'y, uk jøts ja tsąmaxąn windsø'jkip jąą'y xkadyimy'ukwin'ejxnidit; jabi kuwąñimxi ja yą x'ejxtit ja'abi jąą'y o mądsoo.
11 Yide'en øts idø'øn ja ndijy jøts ku meets mganamyukit møøt ja' øn nañikąjpxiyip Cristo padumbi, yąm ja kya'øyjąą'yi, uk myeengyąxi, uk tsąmaxąn windsø'jkibi, uk yja'aji øn tuki'iyi tkąjpxyø'øgyojp, uk øn ja nøø ja mu'uk ttunk'ąjtp, uk myeech. Ja jade'embi jąą'dyi ni xkamøøtka'aty meets idø'øn ja'.
12-13 Ka'ap ø xpąąt'aty jøts ø ndiidyu'unt ja wenk jąą'y midi abiktyi, ja Dios ja pąąt'ąjtiyip. Meetsts idø'øn mbąąt'ąjtidip jøts xiidyu'undit ja mmigu'uk. Paty xyikjiwą'ąktit ja pøktyumbi midi jam møøt tsinaadyip.

6

Ku ja kajanchją'wibi juez ja janchją'wibi jąą'y tmi'øøndi

1 Ku meets mmigu'uk xni'øøniwyą'ąñ, ¿tigøjxp meets idø'øn ja xaninijkxy ja juez øn tkajanchją'wip ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo, jøts nika' ja xaninøjkxti øn ja janchją'win nayide'en tmøøt'ąjttip?
2 ¿Uk ka' meets idø'øn xnijąwi ku ja' ttiidyu'undit ja nąxwii'ñit jąą'y øn ja Dios yja' tpaduujnidip? Øni meetsts mdiidyumpy wyinaty ja nąxwii'ñit jąą'y, ¿ka'ats meets idø'øn xjaty sudso xu'undit jøts xiidyu'undit øni ti jam tuujnip jąjtip?
3 ¿Ka' xnijąwidi ku ja ąnkilis pąąt ndiidyu'unindit? ¡Øni jade'ents ja wyinaty, niją'wa'ampts adøm idø'øn sudso yą ndiidyu'unindit nąxwiiñ!
4 ¿Sudso dø'øn ja xaninøjkxti ja wenk jąą'y øni ti dø'øn yą nąxwiiñ mdsep'ąjttip m'ayo'on'ąjttip? Ja' meets ja mdaninijkxpy øn kajanchją'widip.
5 Yą'ątpi dø'øn ti mjanchtatsø'ødyu'undip. ¿Ni tu'ugin meets ja jam xkamøøt'aty øn tjąjtp ja tiidyu'unin?

6 ¿Tsaach'øy ɨdø'øn ja' jøts namajtsk ja janchją̲'wɨbɨ ñañɨ'øønɨyɨdɨ mą̲ ja jąą̲'y jam kyajanchjąwɨdɨ?
7 Tsø'ødyumbɨmxɨ mee mjagaxø'knɨ ku meets jam tukjanchją̲'wɨbɨ jąą̲'y mnamyɨdsep'atyɨdɨ. Ku ne'egɨ amøñɨ xkamɨdanɨdɨ pønɨ są̲ myiktundɨ. Nɨsą̲ ne'egɨ mgawą̲'ą̲ndɨt øy mjayikwɨmaa'tstɨ.
8 Janch tum wɨmbet'ampy mee ne'egɨ xuñ, øy meets ja mgø'øm mmɨgu'uk są̲ xuñ midi jagati pøky, uk wɨme'chpts meets ja' ne'egɨ.
9-10 ¿Uk ka' ɨdø'øn xnɨjąwɨdɨ ku ja Dios ja kyutujk wyɨnaty tkadanɨtanɨ pøn jaty ja tɨy'ą̲jtɨn tkatundɨp? Nay'ejx'etɨdɨ, ejxɨm myikwɨn'øøndɨ, ka'axɨ wyɨnaty ja Dios ttanɨtanɨ ja kyutujk pøn jaty namyøøt'ą̲jtɨdɨp øy ja jyaga'amajtskɨdɨnɨm, nɨ ja' pøn jaty ja maxą̲ndsą̲ą̲ wɨndsø'jkɨdɨp, nɨ ja' pøn jaty ja wenk tø'øxyøjk uk wenk yąą̲'dyøjk tmøøt'ą̲jttɨp, nɨ ja yąą̲'dyøjktɨ pøn ja myɨyąą̲'dyøjk tmøøt'ą̲jttɨp, nɨ ja' pøn jaty maa'tstɨp, nɨ ja meengyą̲xtɨ, nɨ ja' pøn tukɨ'ɨyɨ tjanchkąjpxyø'øgyøxtɨp jatyɨ, uk pøn jaty ja wɨn'øø'nk ttunk'ą̲jttɨp.
11 Jam mee muumą̲ pøn jade'en y'ijty tsɨnaadyɨp; ka'ats ja ɨxyą̲m jade'en y'uktsɨnaañɨdɨ pø tøxɨ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesucristo køjxp pyøkwyą̲tsnɨdɨ, jøts ja Dios Teety tø yiktagɨdøkɨdɨ, jøts y'Espíritu Santo køjxp ja tø xkupɨjkyɨndɨ.

Sudso ja nne'kx ndawɨndsø'jka'ant ja Dios

12 Jade'en ja ayuujk yø'øy ku o tigati nduu'nɨnt, nɨpøn ja xkadabayø'øyɨnt. Øy ɨdø'øn ja jade'en yjawą̲'ą̲ñ ka'ats tukɨ'ɨyɨ y'ødyuñ pønɨ ti yiktump; jabɨ ka'axɨ pyą̲ą̲t'atyɨyɨ jøts ja tu'ugyɨ nugo ndyimyikmajadą̲ą̲jkɨn.
13 Janch ɨdø'øn ku ja kaaky ja tojkx yą̲ tø yikpɨktą̲'ą̲ky jøts ja maatsjotp ñøjkxt, ka'ats ja ne'kx ja' wyą̲'ą̲ñ jøts ja nugo yiktapøktyu'unt są̲m ja wɨnąą̲gɨn ja'ayɨ ttunk'ą̲ttɨ. Kudɨgøøpy y'ity ja kaaky ja tojkx jøts ja maats nayɨde'en, ne'egɨ tą̲mpts xemɨkøjxp ku adøm nne'kx ja Dios Teety ndawɨnją̲'wa'ant ndawɨndsø'jka'ant jøts ja nayɨde'en amuum xmøøt'ejtɨnt.
14 Nayɨ myøk'ą̲jtɨn ja yik'awą̲'ą̲mp jøts ja xyikjujkpyøjkɨn jadɨgojk są̲m ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesucristo ja ojts tyikjujkpyiky.
15 ¿Ka' mee xnɨjąwɨ ku meets yø mne'kx Cristo tne'kx'aty nayɨde'en? ¿Øy ɨdø'øn jøts ja Cristo ñe'kx nnɨxą̲jɨyɨt jøts øts ja nmo'ot ja ka'ødyø'øxyøjk midi ttunk'ą̲jttɨp ja yąą̲'dyøjk? ¡Nɨmą̲ yø jade'en kyatɨy!
16 ¿Uk ka'anɨm ɨdø'øn xnɨjąwɨdɨ ku ja ka'ødyø'øxyøjk yikmøøt'aty jøts tu'ugyɨ ja ne'kx namyayɨ wyɨmbejtnɨ? Pø nømpxɨ ja nøky wyą̲'ą̲ñ: "Tu'ugyɨ ja nøjkx wyɨmbettɨ."
17 Kuts tu'uk ja jąą̲'y ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesucristo tmɨnamyayɨ, tu'ugyɨts ja nayɨde'en wyɨmbejtnɨdɨ.
18 Paty kidi nugo mnamyøøt'atyɨdɨ, wɨngaktu'uttɨ yø'øbɨ pøky. Øy ɨdø'øn pøky yjajɨ, yiktump øy midi'ibɨ jadu'uk pøky, ka'ats ja jade'en tyimbyą̲ąty są̲m ja jade'embɨ pøky, pø ja kø'øm ne'kxɨ pøktyumbajt tyimwyą̲mp kø'ømts ñamyayɨ ja namyɨdundɨgøyɨ.
19 ¿Ka' xnɨjąwɨdɨ ku meets ja Dios Espíritu Santo mdsą̲ptøjk'atyɨdɨ? ¿Øts ku ja Dios Espíritu Santo jam chøønɨ mne'kxkøjxp? Pø nɨ yø mne'kxɨ mee xkaja'aty,
20 pø janch tsowɨxɨ ja Dios tø mjuyɨdɨ ku ja y'u'nk tø xku'ayo'ombą̲ąjta'am. Paty meets ɨdø'øn ja Dios ja mne'kx jøts ja m'anmɨją̲'wɨn amuum xawɨndsø'øgɨt, jabɨ tum Diosxɨ yø' yja'.

7

Sudso ja amajtsk jąą̲'y'ą̲jtɨn ñą̲xt

1 Ɨxyą̲m øts ja nøky n'adsojɨmbijty midi mee tø xanɨguexy. Ja øy ja' ku jąą̲'y kya'amajtskɨdɨt;
2 jade'ents ne'egɨ pyą̲ą̲t'atyɨ jøts ja yąą̲'dyøjk kɨja' tmøøt'ą̲ttɨt ja ñɨdø'øxy, jøts ja tø'øxyøjk kɨja' nayɨde'en tmøøt'ą̲ttɨt ja ñɨyąą̲'y, ja'agøjxp ku ja pyøkyɨ ku jąą̲'y nugo ñamyøøt'atyɨdɨ.

3 Myimado'op idø'øn ja yąą'dyøjk ja ñidø'øxy nayide'en sąm ja tø'øxyøjk tmimadoomit ja ñiyąą'y, jøts jade'en nixem niyąm ñadyajotkujk'ątiyidit.
4 Ka'ap ja tø'øxyøjk nadyu'uk tja'aty ja ñe'kx, ja ñiyąą'y ja pąąt'ąjtiyip; jøts nayide'enmi ja yąą'dyøjk, ka'ap ja nadyu'uk tja'aty ja ñe'kx, ja ñidø'øxy ja pąąt'ąjtmiyip.
5 Nagyupøkidip idø'øn ja namajtsk jøts ñamyøøt'ątidit; pøni tyundipts ja kajpxy jøts ñay'amąąy'ątidit ku ja Dios wyinaty t'ajot'ątwą'ąndi, ots ja jade'en ttu'undit. Kuts ja jotmay tyikugøxidit, nayide'ents ja chinąą'yin tyikyø'øgyojmidit, ja' ka'uk'øyni ku kya'uknagyupøjkniyidi jøts ja miku' winøø'mbi tyuktunidit ja pøky abiky.
6 Ka' mee ndaguwąni jøts mga'amajtskidit, amajtski meets pøni jade'en xtsojkti.
7 Jade'en ø njatsøjky jøts mee mga'amajtskit sąm øts; ka'ats adøm ja Dios ja winmąą'ñ jøts ja kunuu'kxin tum jade'en tø xmø'øyim, tigach ja tø tyikwa'kxy.
8 Pøn jaty ka'amajtskidipnim, uk pøn tø kyu'o'kiñidi, ja' øts idø'øn n'ana'amdip ku yjąwi yja'øyi jøts kya'amajtskidit sąm øts.
9 Pøni ka'ats tmimajadą'ąkti jade'embi tsinąą'yin, wan ne'egi t'amajtskidi pø ka'axi y'uk'øyiñi ku ja wyinaty o pøngapøn t'ukmøøt'ąjtni.
10 Pøn jaty amajtsk jąą'y, ja'ats ø n'ana'amdip jøts ja tø'øxyøjk nijuuni xøøw tkamajtstu'utt ja ñiyąą'y. Kidi øtsip idø'øn jade'en wąmp, ja nwindsøn'ąjtim idø'øn jade'en kø'øm ana'amp.
11 Pøni myajtstutpyts ja tø'øxyøjk ja ñiyąą'y, ka'ap ja y'amajtskit, uk myøøtnagyąjpxipts ja ñiyąą'y jøts jadigojk y'amatskjąą'y'ąttit. Nayide'ents idø'øn ja yąą'dyøjk pyąąt'atyiyi ttu'unt.
12 Yide'ents ø nwąmi, øy ja nwindsøn'ąjtim jade'en yjagawą'ąñ, pøni pøn yąą'dyøjk tø tmøøt'amatski tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja janchją'win tkamøøt'ąjtp yąm ja yąą'y ne'egi ja janchją'win tmøøt'aty, pøni tøts ja kajpxy ja ttundi jøts ja y'amajtsk'ettit, ka'ats ja yąą'dyøjk ja tmajtstu'utt.
13 Pøni jamts ja tø'øxyøjk tniyąą'y'aty tu'uk ja yąą'dyøjk pøn ja janchją'win tkamøøt'ąjtp yąm ja tø'øxy ne'egi ja janchją'win tmøøt'aty, pøni tøts ja kajpxy ja ttundi jøts ja y'amajtsk'ettit, ka'ats ja tø'øxyøjk ja tmajtstu'utt.
14 Pø tøxi ja yąą'dyøjk kunuu'kxy tyañ øy ja janchją'win ja tjagamøøt'aty ku ja tø tpiky tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja janchją'win tmøøt'ąjtp. Jøts nayide'en kunuu'kxy tø tyañ ja tø'øxyøjk øy ja janchją'win ja tjagamøøt'aty, ku ja tø tpiky tu'uk ja yąą'dyøjk pøn ja janchją'win tmøøt'ąjtp. Ku ja kyajade'enit, tum kajanchją'wip u'nkts meets ja m'u'nk m'una'jk wyimbidsømni; ka'ats, pø tøxi Dios ja y'øyjąą'y'ijxyidi Jesucristo køjxp.
15 Pøni y'amidøøpyts nidu'ugin ja yąą'dyøjk uk ja tø'øxyøjk pøn dø'øn ja janchją'win tkamøøt'ąjttip jøts ñawyą'kxidit, wants tnawya'kxyidi. Niti ayuujkts tka'ukmidąnidit ja yąą'dyøjk uk ja tø'øxyøjk pøn dø'øn ja Dios tjanchją'widip, pø ja'axi ja Dios xamidsojkimp jøts ka' ja tsep uk ja ayo'on nmidsinąą'yindit.
16 ¿Ja ti me tø'øxyøjk mdaniją'wip pøni myiknitso'okp mets ja mniyąą'y ku ja janchją'win ja tkamøøt'aty? uk ¿ti me yąą'dyøjk mdaniją'wip pøni myiknitso'okp mets ja mnidø'øxy ku ja janchją'win ja tkamøøt'aty?
17 Ots jyasą'ji, tum jade'en idø'øn ndsinąą'yint są ja nwindsøn'ąjtim ttsøky, jøts pøni są adøm ja jujky'ąjtin ja tø xmø'øyim nay jade'en sąm wyinaty njujky'ąjtyim ku ja Dios ojts xwąądsø'øyindi. Jade'en øts idø'øn n'ane'empy mą jaty ja janchją'wibitøjkti.
18 Pøni wyąądsøøpy ja Dios ja jąą'y pøn ja ejxpajt ñe'kxkijxpy myøøt'ąjttip sąm ja israelit kostumbri, ka'ap ja ttatsø'ødyu'unt, wan ja jade'en ttañ; pøni wyąądsøøpyts pøn ja ejxpajt ñe'kxkijxpy tkamøøt'ąjtp, ka'ap ja kuwąnikøjxp yikpiktąąjkit ja ejxpajt ñe'kxkijxpy.
19 Wan ja tmøøt'aty uk tkamøøt'aty ja ejxpajt jap ñe'kxkijxpy nugo ku ja Dios ja tpaduujni ja kyutujk.
20 Jade'en idø'øn jąą'y tyą'ąnt sąm ja y'ijty t'ixy ku ja Dios y'ejxkąjpiyi.

21 Pønɨ nugots øy pøn wɨndsøn mdyimyiktuñɨyɨ sa̱m ja̱a̱'y jɨyujk tsaka̱a̱ tjagyepy wɨnet ku ja Dios ojts mwa̱a̱dsøyɨ, ka'ats mets ja xkumayja̱wɨt ku wɨne'enɨn xpa̱a̱tt ja awa̱'a̱ts'a̱jtɨn. Jatyɨts ɨdø'øn ja xkupøkt, ka'ap ja jeky xpawɨnma'aty.
22 Pøn ɨdø'øn wyɨnaty juy ja ja̱a̱'y yik'ejttɨp ku ja yiktamɨdsøky jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm ja tjanchja̱wɨt, ja nwɨndsøn'a̱jtɨmts ja ɨxya̱m myɨdunɨp kø'ømdsøky, ka' juy, jøts ja ja̱a̱'y pøn jaty jade'en tkayikna̱jxtɨp nayɨde'en ja ɨxya̱m ja nwɨndsøn'a̱jtɨm kø'ømdsøky tmɨdunɨdɨ, ja Cristo ja' tyumbɨdɨ.
23 Janch tsowɨ meets ja Dios Teety ja y'U'nk mdagujuyɨ, paty kidi nugo mnay'ɨxmachɨdɨ jøts ja ka'øchɨna̱a̱'yɨn xpadøjkɨñɨdɨt.
24 Jade'ents mɨgu'uktøjktɨ, jøts jade'eña'am xyikyø'ødyɨt ja mjujky'a̱jtɨn sa̱m ja Dios tø mba̱a̱dyɨdɨ ku tø mwa̱a̱dsøyɨdɨ.
25 Tits ø nda'ana'amdɨp pøn ka'amajtsk ja̱a̱'dyɨ, ka' ja nwɨndsøn'a̱jtɨm ja sa̱ tnɨgajpxy; øts ɨdø'øn ɨxya̱m nga̱jpxna̱xwampy tu'uk ja nwɨnma̱a̱'ñ sudso dø'øn yja̱wɨ tyuu'ba̱a̱tt tyuu'wetst ja tsɨna̱a̱'yɨn.
26 Jade'en ø njawa̱'a̱ñ jøts ja ya̱a̱'dyøjk jadi'iñɨ tya̱'a̱nt ja'agøjxp ku ɨxya̱m ja tsɨna̱a̱'yɨn janch tsep janch aduky.
27 Pønɨ m'amajtskja̱a̱'yɨts, kidits x'ɨxa̱'a̱y sudso ja mnɨdø'øxy møøt mnamyajtstu'udɨt; pønɨ ka'ats m'amajtskja̱a̱'yɨ, kidits ja amajtsk'a̱jtɨn xpawɨnmay.
28 Pønɨ m'amajtskɨpts ka' me mbøktyuñ; pønɨ amajtskɨpts tu'uk kiixe' ka'ats ja nayɨde'en pyøktyumɨ. Pønɨ amajtskɨdɨp tsep ja chɨna̱a̱'yɨn ja tpa̱a̱ttɨt; ja'ats øts ɨdø'øn njatsøjkpy ku øts ɨdø'øn jade'en njawa̱'a̱ñ, jøts ja ayo'on xkapa̱a̱ttɨt.
29 Meets mɨgu'uktøjktɨ, ja'agøjxp øts ɨdø'øn jade'en nwa̱'a̱ñ ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm wyɨngonɨ. Paty ɨxya̱m mdsɨnaañɨdɨt yɨde'en: Pøn jaty ja ñɨdø'øxy jam, ja Dios ɨdø'øn ja yja' ja ne'egɨ tyajotmay'o'jkɨp jøts ja yjujky'a̱jtɨn tyikna̱xt ejxɨmdam ja jeexyɨp nadyu'uk'aty.
30 Pønts ya̱xtɨp jɨɨdyɨp, jade'en ja chøønɨdɨt sa̱m ja' pøn kaya̱xtɨp kajɨɨdyɨp; pøn jotkujk'a̱jttɨp xonda̱ktɨp, jade'en ja chøønɨdɨt sa̱m ja' pøn kajotkujk'a̱jttɨp kaxonda̱ktɨp; pønts juudyɨp ka̱jpxtɨp, jade'en ja yjuy kyajpxy ja tja̱wɨdɨt ejxɨmdam ja jeexyɨp tkamøøt'a̱ttɨ.
31 Pøn jaty ttaxondɨp yø na̱xwii'ñɨt tsɨna̱a̱'yɨn, jade'en ja ñayja̱wɨyɨdɨt sa̱m ja' pøn jaty ja tkadaxondɨp; jabɨ kugøxɨ jøp'a̱mxɨ yø na̱xwii'ñɨt tsɨna̱a̱'yɨn y'ity.
32 Ja' meets ɨdø'øn njadamɨdsøjkpy jøts ka' øy ti nugo xtyimdyajotɨgø'ødyɨt ya̱ na̱xwiiñ. Ku dø'øn ja ya̱a̱'dyøjk kya'amajtskja̱a̱'yɨ, ja nwɨndsøn'a̱jtɨm ja ja'ayɨ pyawɨnmaapy sudso ja tyikjotkujk'a̱tt;
33 kuts ja y'amajtskja̱a̱'yɨ, ja'ats ja pyawɨnmaapy sudso ja yjujky'a̱jtɨn tpa̱a̱tt jøts ja ñɨdø'øxy tyikjotkujk'a̱tt.
34 Tɨgach ja tø'øxyøjk tsɨna̱a̱'yɨn tyiknaxy midi ka'amajtsk jøts nayɨde'en ja' midi amajtsk. Midi ka' y'amajtskɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm yja' ja tyajotɨgøøjyɨp jøts ja amuum ttamɨyøxy ja ñe'kx møøt y'anmɨja̱'wɨn; pønts jam ja ñɨya̱a̱'y, ja' myɨjotigøøpy jøts sudso ja ñɨya̱a̱'y tyikjotkujk'a̱tt.
35 Ka'ap øts ya̱'a̱t nnɨgajpxy jøts mee nɨti xkadyimy'uktunk'a̱tnɨt, paty øts ɨdø'øn yø nnɨgajpxy jøts yikxon mdsøønɨdɨt sa̱m ɨdø'øn yjapa̱a̱t'atyɨyɨ jøts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm yja' xmɨjotɨgø'ødyɨt.
36 Pønɨ jamts ja u'nkteety pøn t'øyja̱'wɨp jøts ku yja̱wɨ y'øyɨ jøts ja ñøøx ne'egɨ y'amajtskɨt ja'agøjxp ku ja yja̱wɨ ja yjumøjt ña̱xnɨ jøts ja wyɨnma̱a̱'ñ tyɨga̱tsnɨ, wants jade'en ttuñ pønɨ øy tja̱wɨ, pø ka'axɨ ja pyøkyɨ.
37 Pønɨ jamts jadu'uk ja u'nkteety pøn ɨdø'øn yikxon tpawɨnmaapy øy tsuj jøts ja ñøøx ne'egɨ kya'amajtskɨt, øyts ɨdø'øn ja y'adɨ'ɨch jade'en.
38 Paty ɨdø'øn jade'en pøn ja ñøøx tyik'amajtskɨp, øy adøtsp ɨdø'øn ja wyɨnaty; pønts ja ñøøx tkayik'amajtskɨp, ja̱a̱ktyimwyɨndøøpts ɨdø'øn ja wyɨnaty jawaanɨ ku ja jade'en wyɨnmay.

39 Kutujkøjxp ja tø'øxyøjk tmøøtsøønɨ ja ñɨyąą'y pønɨ jujky'ąjtp ja'; pønɨ o'kp kudɨgøøpyts ja', øyts ja pøn tmøøt'amatskɨñɨt, nugo ku nayɨde'en ja yąą'dyøjk ja janchją'wɨn tmøøt'aty.
40 Ne'egɨ jotkujk ja chøønɨt pønɨ ka' y'uk'amajtskɨñɨ. Jade'en øts ɨdø'øn ja ngø'ømgąjpxwejɨn nyaky, jøts nmøøt'ajtpy øts ɨdø'øn ndijy ja Dios Espíritu Santo.

8

Sudso ttu'undɨt ku ja wɨndsø'jk'ɨɨ'ñ yiktanɨwą'ądɨt midi yiktawɨndsø'jkɨp ja maxąndsąą uk øy ti jadu'uk awąnąx

1 Łxyąmts ø nnɨgąjpxwą'ąñ sudso xu'undɨt ja kaaky tojkx midi tø yiktawɨndsø'øgɨ ja maxąndsąą. Wą'ąts ja njanɨją'wa'andɨ są ja ndu'unɨndɨt; ja'ayɨ ja nugo nnadyamɨguejxyɨndɨ ku adøm møj nɨją'wɨbɨm, ka'ap ja nmøjpɨktąąjkyɨn ku ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn tyikmøjɨ tyikmayɨ ja wɨnmąą'ñ.
2 Pønɨ jam ja jąą'y pøn nadya'agąjpxɨp ku ja ti yiin wan tnɨjąwɨ ja'agøjxp ja jade'en wyą'ąñ ku ja kyawijyɨ kyakejyɨ.
3 Jabɨ y'ejxkajpyts ja Dios ja' pøn ja tsojkɨp.
4 Sudsots ɨdø'øn xu'undɨt, ¿mga'adyɨp mjøø'kxtɨp ɨdø'øn ja' midi ja maxąndsąą tø yiktawɨndsø'øgɨ? Nnɨją'wa'amp ndøm ku ja maxąndsąą kyaDiosɨ, pø tu'ugyɨxɨ ja Dios.
5 Jaa dø'øn ja jąą'y pøn wąndɨp ku dios ja janch namaydɨ yą nąxwiiñ jøts jam tsąjpjotp, ja'agøjxp ɨdø'øn may ja dios ja jąą'y twɨndsø'øgɨdɨ ku jade'en tją'gyukɨdɨ,
6 tu'ugyɨts adøm ja nDios, ja Dios Teety. Ja Dios Teety ɨdø'øn tukɨ'ɨyɨ tø tyik'øyɨ, jøts ja' adøm ɨdø'øn nnɨjujky'ąjtyɨndɨp jøts ja ndamɨyojxɨn ja ndsɨnąą'yɨn. Jats tu'ugyɨ nayɨde'en ja wɨndsøn, ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo, ja'agøjxp ɨdø'øn tukɨ'ɨyɨ tø y'øyɨ, jøts ja'agøjxp adøm ɨdø'øn nayɨde'en tø xyikøjyɨm ja Dios.
7 Jats may ja janchją'wɨbɨ jąą'y pøn tkają'gyukɨdɨp ja yjade'embɨ tsɨnąą'yɨn. Pøn jaty y'ijty ttawɨndsø'jkɨdɨp ja kyaaky ja tyojkx ja maxąndsąą ku ja ɨxyąm ja'abɨ tkaydɨ ttojkxtɨ jade'eñɨm ja wyɨnmaydɨ ku ja nay ja'abɨ dios yja' jadɨgojk ttawɨndsø'øgɨdɨ; kuts ja tpawɨnmaadyøkɨdɨ jøts ja tpøkyjąwɨdɨ ja'agøjxp ku ja tkają'gyukɨdɨnɨm.
8 Kidi ja' adøm ɨnet jawaanɨ øy nwɨbejtɨnt pønɨ kąą'yɨmp jøø'kxɨmp, nayɨ ka'ats adøm ɨnet jawaanɨ ka'øy nwɨbejtɨnt pønɨ ka' adøm ngąą'yɨm.
9 A'ejxɨts mee m'adø'øtst, o meets ja xka'aty xojkxt jøts ka'ap ja mmɨgu'uk ja xukpøkyjąwɨdɨt, pønɨ pyøkyjąwɨdɨpnɨm ja tukɨ'ɨyɨ ja'agøjxp ku ja yjanchją'wɨn ja ka' yikxon tyuu'døkɨdɨnɨm.
10 Ku n'ukpɨktąąjkɨnt, yąm mets ja mjanchją'wɨn tø myøjɨ myayɨ jøts m'a'ejxnąxɨt tu'uk ja mmɨgu'uk pøn okwą'ąñ ja yjanchją'wɨn tyiktso'ondąkpnɨm, ku mets jam mdsøønɨ agujk jotkujk jøts xjɨɨ'kxy ja kaaky ja tojkx midi tø yiktawɨndsø'øgɨ ja maxąndsąą uk øy ti jadu'uk awąnąx, ¿ka'ats ɨdø'øn ndejɨn mbaduu'mɨyɨt nayɨde'en ja mmɨgu'uk pøn m'a'ejxnąxɨyɨp?
11 Jøts jade'en xyiktuu'tɨgø'øty ja mmɨgu'uk ja'agøjxp ku kyatɨynɨm kyaduda'ąkñɨm ja yjanchją'wɨn, yąm ja Cristo ja tø yjagu'oogɨyɨ.
12 Jade'ents ɨdø'øn, ku ja pøky jade'en xu'undɨt jøts ja mmɨgu'uk yjanchją'wɨn xyik'amutskɨyɨdɨt, ja Cristo meets ɨdø'øn kø'øm jade'en mmɨdundɨgøøpy.
13 Pønɨ ndukpąąjtyɨmpts tam adøm jade'en ja nmɨgu'uk ja tyuu'tɨgøø'yɨn ku yikjɨɨ'kxy ja maxąn wyɨndsø'jk'ɨɨ'ñ, pąąt'ąjtɨyɨpts ne'egɨ jøts ja ka'ap jade'en n'uktu'una'ant jøts ja nmɨgu'uk jade'en ja pøky ngadanɨ'ejxa'ant.

9

Ti dø'øn pąąt'ąjtɨyɨp ja nwɨndsøn'ąjtɨm kyudanaabyɨ

1 Tø øts ɨdø'øn ja Dios xaguwąnɨ jøts øts ja ngudanɨt jøts ja kyajpxy y'ayuujk ja nnɨgąjpxɨyɨt, nɨpøn jąą'yts ø xkapąąt'aty jøts øts ja ndukmado'ot pønɨ ti jaty ø ndumpy;

pø tøxɨ øts ja nwɨndsøn'ą̲tɨm Jesucristo n'ixy, meetsts ɨdø'øn ndunkjøøjp'ajtpy ku øts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm tyunk nbadøjkɨyɨ.

2 Jaa abiky ja jąą̲'y pøn ø xka'ejxkąptɨp jøts ku øts ja Dios xkudanaabyɨ'aty; meetspɨts mbąą̲t'ą̲jttɨp jøts øts jade'en x'ejxkąptɨt, pø øtsxɨ meets ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm tø ndukmɨbiky, kuts meets jade'en tø ndukmadøy ja janchją̲'wɨn jade'ents ɨdø'øn wyɨngaxɨ'ɨky jøts ku øts ja Dios njanchkudanɨ.

3 Yɨde'en øts ɨdø'øn n'adsøy pøn jaty ø xpagą̲jpxtɨp:

4 Xpąą̲t'ą̲jtp ø nyikmo'ot ja kaaky ja uujkɨn,

5 jøts xpąą̲t'ą̲jtp ø nayɨde'en jøts ja nnɨdø'øxy midi tjanchją̲'wɨp ja Dios nbawąą̲mɨt sąm ja jadu'ukpɨ kudanaabyɨtøjk ttundɨ, møøt ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm y'ą̲jch y'uch jøts nayɨde'en sąm kø'øm ttuñ ja Pedro.

6 ¿Ja ti øts yø møøt ja Bernabé xpąą̲t'aty jøts øøts ja ngaaky ndojkx nnɨdu'unt?

7 ¿Mą̲ dø'øn ja soldą̲dɨ kø'øm y'uknay'ijxyɨyɨ? ¿Mą̲ dø'øn ja jąą̲'y tka'ukjɨɨ'kxy pønɨ ti tø tni'ipy jøts pønɨ ti tø tyikpɨdɨ'ɨky? ¿Pøn ɨdø'øn nugo ukuborreegɨ'ą̲jtp jøts nɨti kyagɨdą̲'ą̲nxɨyɨ?

8 Kidits mwɨnmaydɨ ku øts jade'en kø'øm n'awijy, nayɨde'enxɨ ja Moisés kyutujk wyą̲'ą̲ñ.

9 Pø yɨde'enxɨ jap jaabyety y'ity nøky kyutujkijxpy: “Kidi ja mdsakąą̲ ajeñ xyik'oktɨ ku ja xyiktunwą̲'ą̲ndɨt.” Kidi ja'agøjxp ja Dios jade'en wyąą̲ñ ku ja tsakąą̲ ja ja'ayɨ tjotmay'aty,

10 pø adømgøjxpxɨ dø'øn ja ejxpajtɨn ja jade'en tpɨktą̲'ą̲ky. Paty ja kutujk jade'en yikjąą̲y ku adøm ja y'øy'ą̲jtɨn ja pya'ayo'owɨn ja xuktanɨtsoojkɨm; pø nayɨde'enxɨ ja jɨɨ'kxy ja pyąą̲t'atyɨyɨ pøn yuup tump sąm ja' pøn yikpɨdɨ'jkpy ja pɨktą̲'ą̲ky.

11 Tøts øøts ja Dios kyajpxy y'ayuujk namyayɨ nni'ipy mą̲ meets jam, ¿ka'ats ɨdø'øn y'øyɨ jøts mee n'amɨdo'ot ja pudøjkɨn? ¿Ti øø ndajujky'ą̲tp yą̲?

12 Pønɨ m'amɨdoojɨp mee tigati ja wenk jąą̲'y jøts meets ja xmø'øy, jawaanɨ kajats øø xpąą̲t'aty.

Øyts øøts ja jade'en xjapąą̲t'aty, ka'ats øøts ja nbayø'øy kuwą̲nɨ; nmɨdanaapy øøts ja' pønɨ ti øøts xją̲jtp pønɨ ti øøts xka'ejtxɨp jøts øøts jade'en ngayiktuu'duky ja Cristo y'ɨxpøjkɨn ja Cristo y'ana'amɨn.

13 Mnɨją̲'wɨp meets ku ja jąą̲'y pøn tsą̲ptøjkjotp ttundɨp, tum ja' ja tyajujky'ą̲jttɨp pønɨ ti jam tøjkɨp. Pøn ja altą̲jr jam t'ejx'ejttɨp mą̲ ja jɨyujk jam y'øøky midi wɨndsø'jkɨn'ą̲jtp, ja'abɨ tsu'uchts ja yikmøødyɨp.

14 Nayɨde'en ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesucristo tø yjanimy jøts ja tyunk ja ttajujky'ą̲ttɨt pøn ja nɨtsoojkɨn ayuujk tnɨgą̲jpxtɨp.

15 Nɨjuunɨ ja'abɨ wɨnmąą̲'ñ nugo ngadamajadą̲'ą̲ky, nɨ ja'agøjxp mee nganɨjayɨ jøts mee xmo'ot o tigati. ¡Wan øts jade'en ne'egɨ t'øøky, pø ndajotkujk'ajtpyxɨ øts ku øts jade'en ndsøønɨ!

16 Kuts ɨdø'øn ja Dios y'øy'ayuujk y'øwyɨnmąą̲'ñ njanɨgajpxy, ka'ats øts ja nnadyamøjpɨktą̲'ą̲gyɨyɨ, pø kø'ømxɨ øts ja tø ngupiky ku øts ja tø nyiktaguwą̲nɨ. ¡N'ayøøy øts ku øts nganɨgą̲jpxt!

17 Pønɨ kø'øm tsojkɨngøjxpts øts nduñ, n'awijxpyts øts ja n'øy'ą̲jtɨn. Ka'ap øts jade'en ja ndunk, jabɨ kø'ømxɨ ja Dios xwɨ'ixy ku øts ja øybɨ tunkjøøjp xmø'øy jøts jatyɨ ngupøjkøjy.

18 Ja' øts ɨdø'øn ndajotkujk'ajtpy ku øts ja nɨtsoojkɨn ayuujk nnɨgajpxy jøts ø nɨti mɨjuu'ñ nga'amɨdøy, øy ja jade'en xjapąą̲t'aty jøts øts ja' ndajujky'ą̲tt.

19 Ots ø nɨpøn njagamɨduñ, tøts ø kø'øm nadyamɨdsøkyɨ jøts mee nmɨdu'unt, jøts ja Cristo jade'en ndukpąą̲ttɨt.

20 Kuts ja israelɨt jąą̲'y nmøøtsøønɨdɨ nayɨde'ents ø ndsøønɨ sąm ja chøønɨdɨ jøts øts ja Cristo jade'en ndukpąą̲ttɨt; ja Moisésxɨ øts ɨdø'øn ja kyutujk n'atskupøjkɨp øy øts ja'abɨ kutujk xjagapąą̲t'aty.

21 Kuts øts abiky nnøjkxmi ma ja Moisés kyutujk tkayiktuujnidi, nayide'ents ø ndsøøni sam ja chøønidi, øy øts idø'øn ja Dios kyutujk ja'ayi nyikmøjtøjkiyi, pø ja Cristoxi øts ja y'ana'amin nbaduujnip.
22 Kuts ø nmøøtsinaamyidi pøn ja yjanchja'win tyiktuu'døjkyidipnim, ka'ap øts ja nugo nyik'amutskidi, ni ja namyikaxi'ajtin ngayiktuñ, nayide'en ø tø nnabyiktja'agyi sam ja'adi jøts øts ja jade'en nyikjotkujk'atti. Tøts idø'øn tu'uk tu'uk njа'gyuki pøni sa ja chøønidi, jøts øts ja jade'en ndukpaattit ja Cristo.
23 Ja'agøjxp øts jade'en nduñ ku øts ja nitsoojkin ayuujk nnigajpxwa'añ, jøts ø wyinaty nayide'en nbaaty ja kunuu'kxin ja øy'ajtin møøt ja'adi pøn jaty tjanchja'widip ya'atpi ayuujk.
24 Mnija'wip meets ku jaa'y pyujtkejpxti, namay ja yjaputti tu'ugyits ja pujtkejpxpi myajada'aky jøts ja tpiky ja ñibuty. Paty idø'øn nayide'en mbuttit jøts ja øy'ajtin xpaattit.
25 Pøn jaty tuki'iyi t'a'ejxigyøjxp ku kyuyatwa'añ jøts kyuyajta'aky yikxon, ka'ats ja sa yjaty ku tyimgyuyajtni. Ja'agøjxpts ja jade'en kyuyata'akti jøts ja tpøktit ñiguyaty midi idø'øn ja kuyajtpi pyøjktip ku ja myajada'akti, jøts ka'ap ja xemikøjxp y'ity; ja xemikøjxp piktа'aky adøm ya naxwiiñ nbatnajxyim midi wyinaty yikmøø'yimp xemikøjxp.
26 Nnija'wip øts wa'ats midi'ampy ø nnijkxpy ka' øts nugo nbuty wimbeets kugoots; nbaatp øts idø'øn ja' midi ø nbaatwampy, ka' øts nugo n'adi'ich. Ka' øts jade'en nugo ngojxwidity jøts øts nika' ti ndukpety.
27 Jawyeen øts yikxon nnay'a'ejxiyi jøts øts nne'kx ndukmibiky pøni sa øts idø'øn ja ndsøky pøni ti øts idø'øn ndunwampy, jøts øts kidi nøjkx jawyeen tsø'ødyumbim njaty Dios wyingujkp yam øts ja jaa'y tø ndukmadowdi sudso'ampy ja nitsoojkin ja pa'ayo'owin ja tpaattit, jaa ku øts ne'egi nga'ukpøjknit ja niduñ.

10

Ja' yikni'ana'amp jøts ja maxandsaa uk øy ti jadu'uk awanax kyayikdiosjawit

1 Mnijawidip migu'uktøjk idø'øn ku ja møjaa'dyøjk niduki'iyi ja Dios ja yoots tyaduu'wajidøø, jøts nayide'en niduki'iyi ja Dios øy tyuktanajxidøø ja Tsajpts Mejy.
2 Jade'en idø'øn ja ndejint niduki'iyi tpattøø ja nøbajtin jøts ja tmøøt'etti Moisés.
3 Niduki'iyits nayide'en tjøø'kxtøø ja tsajpjotpit jii'kxy,
4 jøts nayide'en niduki'iyi t'uktøø ja tsajpjotpit nøø. Pø ja'abi nøøjxi ja y'uktip midi jam mu'tp tsagøjxp midi payø'øyidip. Ja Cristots idø'øn ja myøk'ajtin ñanky'ejxip jam tsagøjxp.
5 Namayts ja'adi pøn ja Dios Teety tkamimadoodøø jøts ja jamyi abak etjotp y'oo'knidøø.
6 Ejxpajtin adøm idø'øn ya xmø'øyindip paty idø'øn ja jade'en yjatti jøts adøm ja ka'øybi tsinaa'yin ngatsojkint sam ja ttundi.
7 Paty kidi meets ja maxandsaa xwindsø'jkyinidi sam ja ttundøø niwinaagin, jøts sam idø'øn ja yiknigajpxy nøkyjøtpy: "Winets ja jaa'y kaabyi ukpi y'ixakti jøts twinxødundi ja maxandsaa."
8 Ka'ap adøm idø'øn xem yam nugo nnamyøøt'ajta'ant kija' uk tu'ugyi ja amajtsk jaa'y tyik'ettit ja ñiyaa'y uk ja ñidø'øxy, sam ja jaa'y tkamøjpiktaktøø winaagin ja y'amajtsk'ajtindi, jøts ja'ayi tukxøøwyi tku'oo'kyidi ja pyøky ni'ee'pxigøøk mil.
9 Ka' mibaat ja Dios tyuda'aky'ajtin ndana'ejxin uk nugo nwinmaa'ñ'ejxwa'anin sam ja jaa'y winaagin y'adøtstøø midi ja tsaa'ñ ojts yikxon chu'tstigøyidi.
10 Jøts nisa xkatejtit ja Dios pøni sa ja mduñidi. Ka'ap jade'en m'adø'øtstit sam winaagin y'adøtstøø ku ja tka'ødyejti ja Dios, ja' midi ojts tyagida'agyidi ja ayo'on ku Dios ja tyumbi tkejxy midi ja o'jkin ojts tyukpaadyidi.
11 Adømgøjxp idø'øn jade'en ja møjaa'dyøjk yjajttøø kyubattøø, jøts nay adømgøjxp ojts jaabyety jade'en tyañ jøts yø n'ejxpajt'ajtint jøts jade'en ngadsinaa'yint sam ja chinaadyøø ixa ja nwindsøn'ajtim Jesucristo wyingoni ja tyiidyu'unin xøøw.

12 Pøn jaty yjąwɨ nɨsą kajątt ɨp, pøn dø'øn yjąwɨ øy tsɨnaadyɨp, wants ja tnay'ejx'ityɨdɨ jøts ja kyawɨnmąą'nmyą'ątt ɨt.
13 Nay ja ayo'on midi ɨxyąm mdanąjxtɨp ku yik'ejxmątstɨ ja mjanchją'wɨndɨ pønɨ mjanchpadundɨp ɨdø'øn uk ka'; nayja'abɨ ayo'on ɨdø'øn øy pøn tø tpąąty tø t'ixy. Øyts meets ja Dios x'ajot'ątt jøts ja m'agø'dukɨdɨt m'axąjtukɨdɨt jøts nɨyjøjxk xanąxtɨt ja ayo'on midi kamɨdanaañɨ. Kuts wyɨnaty ja ayo'on tyimyjawanɨ møk mbąądyɨdɨ, ja Diosts mmo'ojɨdɨp ja wyɨnmąą'ñ sudso ja xmɨmadą'ąktɨt.
14 Paty mɨgu'uktøjk ɨdø'øn ja maxąndsąą uk jadu'uk øy ti awąnąx xka'ukwɨndsø'jkɨñɨdɨt, ɨxmątstɨ yø yjade'embɨ tsɨnąą'yɨndɨ.
15 Wą'ątsxɨ xnɨmadowdɨ są mee nnøjmɨ wijy kejy ti są m'ejxɨdɨ. Kø'ømts yikxon x'ukpayø'ødyɨt pønɨ janch kidi yjade'enɨ są ø nwą'ąñ.
16 Ku adøm ja tsąpnøø kunuu'kxy n'uujkyɨndɨ ja Dios adøm ɨdø'øn jade'en nwɨndsø'øjka'am, ja Cristo dø'øn ja ñɨ'jpy namyayɨ n'uujkyɨndɨp; kuts adøm ja tsąpkaaky nyikwa'kxyɨndɨ ja Cristots adøm ja ñe'kx namyayɨ njɨɨ'kxyɨndɨp midi ja y'øy'ąjtɨn xukpąąjtɨmp ku ja ojts xku'o'jka'am jam kruskøjxp.
17 Øy adøm njanamaya'am tu'ugyɨts adøm ja tsąpkaaky ndamujkyɨndɨ, patyts adøm jade'en amuum tu'ugyɨ n'ijtyɨndɨ Dios wyɨngujkp pøn jaty tjanchją'wɨdɨp ja Cristo.
18 Ejxtɨts ja Israelɨt kąjp mą ja jąą'y tkaydɨ tjøø'kxtɨ ja wɨndsø'jk'ɨɨ'ñ; ja'ats ɨdø'øn ja ñamyayɨ tu'ugyɨ yik'ejtɨdɨp, tu'ugyɨ ja tumjade'en wyɨnmaydɨ nɨxem nɨyąm.
19 Ka'ap øts ɨdø'øn nnimy ku ja maxąndsąą uk jadu'uk øy ti awąnąx yjujkyɨdɨ, jøts ka'ap ø nnømɨ ku ja tsu'uch jawaanɨ øy midi ja yiktawɨndsø'jkɨdɨp.
20 Yɨde'enxɨ øts ɨdø'øn ja njatijy, pøn jaty ja Dios tkanɨją'wɨdɨp jøts ja wɨndsø'jkɨn ja tpɨktą'ąktɨ tsąmaxąn uk øy ti jadu'uk awąnąx wyɨndum y'agø'øm, ja mɨku' dø'øn ja wyɨndsø'jkɨdɨp jøts ka'ap ja Dios; ja'ats meets ɨdø'øn ngadamɨdsøjkpy jøts ja mɨku' yja' xkupøjkɨdɨt.
21 Ka'ap ja mbąąt'atyɨdɨ jøts mee majtsk jøøjp mdsøønɨt yąm meets ja nwɨndsøn'ąjtɨm ñɨ'jpy xja'uujkɨyɨ, jøts nayɨde'en x'uujkmɨyɨdɨ ja mɨku' ñøø; yąmts meets ja nwɨndsøn'ąjtɨm ñe'kx xjøø'kxɨyɨ jøts ja mɨku' yjɨɨ'kxy xjøø'kxmɨyɨdɨ.
22 ¿Ja ti adøm tø ndøjkɨñam? ¿Nugo taguyąjtpɨ jøts jade'en ja nwɨndsøn'ąjtɨm nugo nyik'ąmbøjkɨnt? ¿Ja tyimyąbąąt adøm nmøj'ąjtɨn jøts adøm ja ne'egɨ nyik'amutska'ant?

Ka'ap ja ngø'øm ja' n'ɨxą'ąyɨnt, ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn ne'egɨ ndamɨyojxɨn ja nmɨgu'uk

23 Janch ja jade'en ɨdø'øn sąm ja ayuujk wyą'ąñ ku o tigati nduu'nɨnt, nɨpøn ja xkadabayø'øyɨnt; øy dø'øn ja jade'en yjawą'ąñ, ka'ats tukɨ'ɨyɨ y'ødyuñ pønɨ ti yiktump; jabɨ ka'axɨ ja Dios yjanchją'wɨn jade'en tukɨ'ɨyɨ xatøjka'ant.
24 Ja nmɨgu'uk adøm ɨdø'øn ja y'øy'ąjtɨn n'ɨxąąjya'amp jøts ka'ap ja ngø'øm ja' nugo ndunk'ąjtɨnt ja'ayɨ.
25 O mee tigati xjøø'kxt pønɨ ti jaty mjuudyɨp mąąyjotp, ka' xyiknɨdøwɨdɨt mą ja tyiktsoondɨ, ku nugo mnadyagumayɨdɨt;
26 jabɨ nwɨndsøn'ąjtɨmxɨ ñąxwii'ñɨt yø' jøts tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti jaty yą ejtp nąxkɨjxy.
27 Pønɨ mwąąjɨdɨpts ja jąą'y kaabyɨ pøn ja janchją'wɨn tkamøøt'ąjtp, kupøktɨ panøjkxtɨ jøts kaydɨ jøø'kxtɨ pønɨ ti myikmøødyɨp jøts ka'ap ja xyiktø'ødɨt pønɨ ti pønɨ pøn yiktawɨndsø'øgɨ, jøts nɨti xkagumayjąwɨdɨt.
28 Kuts jam tu'ugɨn ja jąą'y jotmøñ wyą'ąnt ku ja'abɨ tsu'uch ja maxąndsąą tø yiktawɨndsø'øgɨ, ka'ats meets ja xjøø'kxt, jøts ja mmɨgu'uk xkanąnkñagyumayɨyɨdɨt ku ja nugo ñabyøkyjąwɨyɨdɨt ja'agøjxp ku ja janchją'wɨn ja okwą'ąñ tyiktøwdɨnɨm tyiktudą'ąktɨnɨm.
29 Ja mmɨgu'uk øts ɨdø'øn ja wyɨnmąą'ñ nnɨgąjpxɨp, ka' mets mja'.
Jamts pøngapøn tyiktø'ødɨt jøts wyą'ąndɨt: "¿Sudsots ja wenk jąą'y nyikmøjtøjkɨyɨt ne'egɨ ja wyɨnmąą'ñ jøts øts nja' nɨka'?

30 Jabɨ n'ajot'ajtpyxɨ øts ja Dios ku ngay njɨɨ'kxy, ¿tits øts ɨdø'øn xabagą̲jpxtɨp kuts ja'abɨ kaaky ngupøkt?"
31 Ots ja yjade'enɨ, pønɨ mgaadyɨp m'uktɨp uk pønɨ ti jatyts mdundɨp, tum ja Dios køjxp ja xu'undɨt jøts ja jade'en xyikmøjtøkɨdɨt.
32 Kidi mee xuñ midi ja mmɨgu'uk tyadɨgø'ødyɨp: nɨ ja israelɨt jąą̲'y jade'en xkatu'undɨt, nɨ ja' pøn ka'israelɨt jąą̲'y'ą̲jttɨp, nɨ ja' pøn ja Dios Teety tø myø'øyɨdɨ ja janchją̲'wɨn jøts ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm tmɨbøjktɨt.
33 Kuts øts, ja' ø n'ɨxaapy sudso øts ja nmɨgu'uk nyikjotkujk'ą̲tt; ka' øts ngø'øm øy'ą̲jtɨn n'ɨxą̲'ą̲y, jøts øts nmɨgu'uk yikxon chøønɨdɨt jøts wyɨnaty ja nɨtsoojkɨn yikmo'odɨ.

11

1 Tundɨ nayɨde'en pønɨ są̲ ø nnajtstunɨ, pø nay ja Cristoxɨ ø nnɨ'ejxuujtɨp ja chɨnąą̲'yɨn.

Są̲ yjąą̲'y'ą̲ttɨt ja tø'øxyøjk mą̲ ñamyukyɨdɨ ja janchją̲'wɨbɨdɨ

2 Mɨgu'uktøjktɨ njanchtakajxakpy meets ku ø xją̲'myatstɨ, jøts ku nayɨde'en xpadundɨ ti jaty tø ndukmadowdɨ.
3 Ja'ats ndsøjkpy jøts xją̲'gyukɨdɨt ku tu'uk tu'uk ja yąą̲'dyøjk ja Cristo ñɨgubą̲jk'atyɨ, jøts ku ja yąą̲'dyøjk ja ñɨdø'øxy tnɨgubą̲jk'ą̲jtmɨ jade'en są̲m ja Dios Teety tnɨgubą̲jk'aty ja Cristo.
4 Pønɨ ka' ja yąą̲'dyøjk ñagyujujptu'udyɨ ku Dios t'ajot'aty uk kuts ja Dios yja' tjanɨgą̲jpxɨ, kyamøjpɨktakpy ɨdø'øn ja Cristo ja' pøn nɨgubą̲jk'ą̲jtɨyɨp.
5 Pønɨ ka'ats ja tø'øxyøjk ñagyujuuxyɨ ku ja Dios t'ajot'ą̲jtpɨ tyøkɨ, uk kuts ja Dios yja' tjanɨgą̲jpxɨ, kyamøjpɨktakpyts ɨdø'øn ja ñɨyąą̲'y ja', nayɨde'enxɨ ja tpą̲tnɨ kidi ja jeexyɨp tø ñagyukaa'ptu'udyɨ.
6 Pønɨ ka'ap ja tø'øxyøjk ñagyujuuxyɨ, wants ne'egɨ tnagyuka'aptutkixyɨ. Pønɨ ty-atsø'ødyumpts jade'en ja kyubą̲jk keepy, wants ne'egɨ tpɨktą̲'ą̲ky ja kyujuux.
7 Nagyujujptu'udɨp ɨdø'øn ja yąą̲'dyøjk pø ja Diosxɨ ja myøj'ą̲jtɨn ja chuj'ą̲jtɨn ja yiknɨgaxø'jkɨp ku ja nayɨde'en tø yik'ø'yɨyɨ są̲m ja Dios t'ixy. Jøts ja tø'øxyøjk ja ñɨyąą̲'y myøk'ą̲jtɨn ja yiknɨgaxø'jkɨdɨp.
8 Kuxɨ ja Dios tyik'øyɨyɨɨ'ñ pø ja yąą̲'dyøjkxɨ ñɨkøjxp ja Dios tju'jty ja tø'øxyøjk.
9 Yąą̲'dyøjkøjxpxɨ ja tø'øxyøjk y'øyɨyɨɨ'ñ, jøts ka' tø'øxyøjkøjxp ja yąą̲'dyøjk y'øyɨyɨɨ'ñ.
10 Patyts ɨdø'øn ja tø'øxyøjk ñagyujuuxɨt jøts ja jade'en tyiknɨgaxø'økt ku ja yąą̲'dyøjk ja y'ane'emyɨ, jøts ja Dios y'ą̲nkɨlɨs nayɨde'en yjotkujk'ą̲ttɨt.
11 Nnɨją̲'wa'ampts adøm, ku ja janchją̲'wɨn nmøøt'ą̲jtyɨndɨ, ku ja yąą̲'dyøjk jøts ja tø'øxyøjk kuwą̲nɨ tu'ugyɨ y'ettɨ.
12 Janch tɨyxɨ dø'øn ja' ku dø'øn ja tø'øxyøjk y'øyɨyɨɨ'ñ, ja yąą̲'dyøjkts ja Dios yiktuun, nayɨde'en yjanchɨ ku tø'øxyøjk ñɨkøjxp kye'exy yąą̲'dyøjk yą̲ nąxwiiñ; ja Diosts jade'en wą̲mp.
13 Kø'øm mee x'uknɨgą̲jpxt pønɨ øyɨde'en ku ja tø'øxyøjk ja Dios t'ajot'ą̲tt kuwą̲'ą̲ts, jabɨ ka'axɨ ja y'øyɨ.
14 Tsø'ødyumbɨm ja yąą̲'dyøjk pyɨdsimy ku ja wyąą̲y ja tyikyon'anaxy, ka'ap adøm jade'en ngostumbrɨ yø'øyɨndɨ.
15 Yiktakajxą̲kpts ja tø'øxyøjk ku ja wyąą̲y ja yøñ, pø tøxɨ ja yiktanɨbɨktąą̲gɨ jøts ja wyąą̲y ja kyubą̲jk ttanɨpett.
16 Pønɨ pønts tkają̲'gyukɨwyą̲mp są̲ øts ɨdø'øn tø njawą̲'ą̲ñ, ñɨjąwɨp ɨdø'øn ja' ku øøts ka'ap ja wenkpɨ wɨnmąą̲'ñ nyiktuñ jøts nɨ ja' jade'en kyawɨnmaamyɨdɨ pøn jaty ja Dios tø wyąą̲mukyɨdɨ wyejtsmukyɨdɨ øy mą̲dsoo, ja'agøjxp ku ja tø tjanchjąwɨdɨ ja Dios.

Ku kya'ukyikmøjpɨktą̲knɨ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm kyąą̲jyɨk y'uujkɨk midi ja ñajtstu'unɨp ku ja y'a'ux'ą̲jty

17 Ku meets yą̄m nnɨjayɨ kidi ngajxą̄'ą̄kwampyɨp meets, ku yjąwɨ mjanamyukyɨdɨ nɨwɨne'en ja mga'øpyɨdsø'ømxɨyɨdɨ jøts nɨ mga'ødyuñɨdɨ ja yjąwɨ.
18 Jade'en øts ja jąą'y xumdamɨmadyą̄'ą̄ktɨ kuk mee mjanamyukyɨ mnawyą̄'kxɨbɨk meets jam jøts mganamyee'kxyɨdɨ; nmɨbijkpy øts ɨdø'øn, pø jade'en ɨdø'øn jam yjanchjaty.
19 Kuwą̄nɨdsɨk ɨdø'øn mnawyą̄'kxɨdɨt jøts ɨdø'øn ñɨgaxø'øktɨt pøn ɨdø'øn Cristo yja' yjanchpaduujnɨdɨp, jøts pøn ɨdø'øn nugo nadyejɨdɨp jøts ku Cristo ja tpadundɨ.
20 Kuts meets ɨdø'øn jade'en mganamyee'kxyɨ, nɨka'ats meets ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo y'a'ux x'ukją̄'gyukɨnɨyɨ, nɨ xkanɨjąwɨdɨ pønɨ sudso yiktuñ.
21 Anąxukpɨmxɨ meets jam kø'øm a'ux xnɨnijkxy ku ja ką̄'ą̄yɨn tpąąty, jamts muum kyaku'uxyɨdɨ jøts muum nugo tyimy'ukmuktɨgøøñɨdɨ.
22 ¿Ti ka' meets mdøjk te mą̄ mga'adyɨt? Mgamøj'ejxtɨpxɨ dø'øn ja janchją̄'wɨp jąą'dyɨ ku jade'en m'adø'østɨ, jøts namyɨkaxɨ mwɨnbɨdsømdɨ ku ja mmɨgu'uk pøn ayoodɨp jam xwɨngayɨdɨ, jøts ja nugo xuk'ayoojɨdɨ. ¿Są̄ts meets ɨdø'øn nnøjmɨt? ¿Ndsaachkajxą̄'ą̄kp meets ɨdø'øn ku jade'en m'adø'øtstɨ? ¡Nɨjuunɨ xøøw meets yą̄'ą̄tpɨ ngadakajxą̄'ą̄kt!

Ku ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm yjąąk'uk'a'ux'ąjtnɨ møøt ja pyabøjkpɨtøjk

23 Pø ja nwɨndsøn'ą̄jtɨmxɨ ø kø'øm tø xmø'øy midi mee tø ndukyikyujy. Ku dø'øn ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús wyɨnaty yikøyą̄kwą̄nɨ ux, nay ja'abɨ uxts ɨdø'øn ja tnɨxąjɨyɨɨ'ñ tu'uk ja tsą̄pkaaky,
24 kuts ja Dios Teety t'ajot'ą̄jty jøts tkajxą̄jky, wɨnets ja t'adujkpą̄jky ja tsą̄pkaaky jøts wyąąñ yɨde'en: "Kaydɨ, øts ɨdø'øn yą̄'ą̄t nne'kx midi meets mnɨtsoojkɨngøjxp ɨnet yikøyą̄kp. Mdu'undɨp ɨdø'øn yą̄'ą̄t jade'en jøts øts xją̄'myajtspajt'ą̄ttɨt."
25 Kuts ɨdø'øn ja wyɨnaty tø y'a'ux'ą̄ttɨ ɨxjats ja uujk'ɨɨ'ñ tu'uk tnɨxąjɨyɨɨ'ñ jøts yɨde'en wyąąñ: "Yą̄'ą̄t tsą̄pnøø'uujkɨn ɨdø'øn ɨxyą̄m tą̄mp ejxpajt ku ja Dios Teety ja wyą̄ndą̄'ą̄ky tyik'aduky są̄m ja ttamɨ'awą̄'ą̄nɨyɨɨ'ñ ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja nɨtso'ok'ą̄jtɨn. Ɨxyą̄mts ɨdø'øn ja cho'ondą̄'ą̄ky ku øts nnɨ'jpy ɨnet wyɨdsu'unt wyɨdąxt. Kuts yą̄'ą̄t tsą̄pnøø'uujkɨn xumɨtu'undɨt, øts nją̄'myajtsɨngøjxp yø x'adunɨdɨt."
26 Jade'ents mɨgu'uktøjk ɨdø'øn, ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm mee mją̄'myejchp ku meets ja tø mgu'oogɨyɨ ku jade'en ja tsą̄pkaaky xka'adyɨt midi namyayɨ ñe'kx'ajtpy, jøts ku ja tsą̄pnøø jade'en x'ukunąxɨt midi ja namyayɨ ñɨ'jpy'ajtpy kunɨm ja mye'ent jadɨgojk.

Sudso ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm kyą̄ąjyɨk y'uujkɨk yikupøkt midi ja ñajtstu'unɨp ku ja y'a'ux'ąjty

27 Ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo yjamɨdundɨgøøpy pøn ɨdø'øn yikxon tkajøø'kxp tka'uukp ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm ñe'kx jøts ja ñɨ'jpy.
28 Patyts ɨdø'øn yikxon jawyeen xpawɨnma'adyɨt są̄ ja mdsɨnąą'yɨn xyikyø'ødyɨ, nąmga'anɨm wyɨnąjty xnɨ'ą̄wɨdɨ ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm ñe'kx jøts ja ñɨ'jpy.
29 Ja kyø'øm ayo'onxɨ ja y'ɨxaapy pøn nugo tnɨ'ą̄'wɨp ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm chą̄pnøø'uujkɨn.
30 Ja'agøjxpxɨ dø'øn may ja mmɨgu'uk pą̄'ą̄møøttɨ jøts kajotmøjktɨ, jøts muum tø y'ookɨ.
31 Kuts adøm kø'øm a'ejxɨ ndu'unɨnt, ka'ats ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm jade'en xɨɨdyu'unɨnt.
32 Kuts adøm ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm xɨɨdyu'uñɨm ja'agøjxp ja ttuñ jøts ja xukją̄'gyukant jøts ngamøøtkudɨgø'øyɨndɨt ja pojkpɨtumbɨ jąą'dyɨ midi tkajanchją̄'wɨdɨp ja Dios.
33 Paty mɨgu'uktøjk ɨdø'øn, ku mnamyukɨdɨt jøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm ja chą̄pnøø'uujkɨn x'atsją̄'myatsɨdɨt, nay'awexɨdɨ jøts tu'ugyɨ mdsą̄pnøø'uuktɨt.
34 Pønɨ jam pøn yu'øøky, wan jamyɨ ne'egɨ kyø'øm tøjkjotp t'ukay, jøts ja Dios wyɨnaty kyadukuwanjątɨyɨ ku ja tsą̄pnøø'uujkɨn ja nugo tyikwą̄'ą̄nt nąnktyamu'ugɨ nąnktyaku'uxɨ. Midi'ibɨ jaty myiktøødɨp jaanɨm øts ja wyɨnaty nnɨgajpxy ku mee n'ats'ext.

12

Ja wijy'ąjtɨn midi ja Dios Espíritu Santo yajkpy

1 Migu'uktøjkti, jaa ja ayuujk midi ø ndsøjkpy jøts meets ja xnijąwit ku Dios Espíritu Santo tyaky ja winmąą'ñ ja wijy'ątin jøts ja tmø'øy ja jąą'y kija'.

2 Mniją'wip mee ne'egi wą'ąts ku mee wyinaty xkamibikñim ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo, ja maxąndsąąjimts meets tu'uk tu'uk y'ijty ja'ayi mwindsø'jkidip.

3 Paty meets yąm ndukmadøy jøts xnijąwidit ku pøn wyą'ąnt: "¡Miku' yø Jesús!" kidi ja Diosip y'Espíritu Santo ja wyinaty jade'en yikwąąjniyip. Uk jadu'uk pøn nugo wyąmit: "¡Ja Jesús idø'øn møj windsøn!" tiyts ja wyinaty yjanchwą'ąñ pøni Dios y'Espíritu Santo ja wyinaty jade'en yikwąąjniyip pøni ka'ats myigąjpxigøøpy Dios ja wyinaty.

4 Mayjøøjp idø'øn ja jaa są pøn øy tigati tjaty, jøts kija' ja yikmøøt'aty pøni są pønjabøn ja wijy'ąjtin tø yikmø'øy, tum Espíritu Santo wyingujkpts ja chøøñ.

5 May tunkjøøjp yikmøøt'aty, tu'ugyits ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo yiktamiduñ.

6 Kawinąąk jøøjp ja ødyunk nmøøt'ąjtyindi, tu'ugyits ja Dios ja xmø'øyindi.

7 Ja Dios idø'øn ja ejxpajtin tu'uk tu'uk tmøøpy ja jąą'y, jøts idø'øn ja tyiknigaxø'økt ku ja Dios Espíritu Santo ja tmøøt'aty, jøts ja niduki'iyi yikta'øy'ątt.

8 Dios Espíritu Santo køjxp idø'øn ja Dios Teety ja jąą'y tmø'øy ja wyijy'ąjtin jøts ja tiy kyąjpxwejtit, jøts nayide'en ja jąą'y tmøømyi ja ixpiky'ąjtin jøts ja øy yik'ixpøjktit.

9 Jamts ja jąą'y pøn ja Dios Espíritu Santo janch møj jøts janch møk ja janchją'win myø'øyidi, jamts pøn yikmøødyip ja øybi møk'ąjtin jøts ja pamąą'y tyiktso'oktit.

10 Jam pøngapøn tmø'øy jøts ijxyimbi ka'ijxyimbi ja ttu'unt, jøts jam pøn myøøpy jøts ja Dios kyajpxy Dios y'ayuujk ja tnigąjpxidit; jamts ja' pøn ja Dios tø tyamidsøjkyidi jøts ja t'ejxkąptit pøn jaty ja ka'øybi winmąą'ñ tyiktundip jøts pøn ja øybi winmąą'ñ tmøøt'ąjttip; jamts nayide'en pøn tø yiktamidsokti jøts kawinąąk ja ayuujk tkąjpxtit midi ja myigu'uk kyakąjpxtip; jamts ja'adi pøn tnimadoodip wą'ąts ja ja'abi ayuujk jøts ja tnigąjpxti ti dø'øn ja tyijpy.

11 Tu'ugyits idø'øn jade'en y'adi'ich ja Dios Espíritu Santo, jøts idø'øn ja tyikwa'kxy ja wijy'ąjtin pøni ti dø'øn ja pønjabøn tyukjątwampy kø'øm ja tø ttanibiktąągi.

Ja nwindsøn'ąjtim tnigubąjk'ąjtp niduki'iyi ja jąą'y pøn tjanchją'widip ja Dios

12 Jade'en idø'øn ja Cristo n'ukpiktąąjkint sąm tu'uk jąą'y ñe'kx midi janch may tanibiktąągi tum tigach; ots idø'øn ja kø' ja teky kija' ja tunk tø yiktanibiktąągi, tu'ugyi ja ñe'kx ja y'ity.

13 Nayide'ents adøm idø'øn øy yjapøni, yja'israelit jąą'yi uk yjaga'israelit jąą'yi, yjagreciit jąą'yi, yjamidumbi jąą'yi uk yjanitøøky jąą'yi, ku adøm idø'øn tø nnøbejtyim tu'ugyi adøm idø'øn ja ne'kx namyayi nyik'øya'am Dios Espíritu Santo køjxp; jøts adøm jade'en ja tu'uk tu'uk tø xatøjka'am.

14 Ka'ap ja ne'kx tukjøøjpyi tmøøt'aty midi jaty ja yiktumpy, pø may jøøjpxi ja tmøøt'aty. Jade'ents ja y'amuum'aty ku ja ka'pxy tmøøt'aty ijxyim ka'ijxyim.

15 Øy yø teky yjawą'ąñ: "Ka'ap ø nduñ nayide'en sąm ja kø' paty ø nipøn xkatunk'ątt", kidi ja'agøjxpts ja kya'ukpąąt'ąjtniyit ja ne'kx.

16 Uk y'ukwąmit inet ja tątsk: "Ka'ap øts ja ween tyunk ndujni paty ø nipøn xkatunk'ątt", nigidi ja'agøjxpipts ja ne'kx ja myajtstuujtniyit.

17 Ku jeexyip tum ween nne'kx'ąjtyim, ¿sudsots jeexyip nmadø'øyim? Uk kuts jeexyip tum tątsk nne'kx'ąjtyim, ¿sudsots jeexyip nxuu'ka'am?

18 Tø dø'øn ja Dios ttanibiktąąjkigyijxy ti jaty jadu'uk jadu'uk ja ne'kx tyu'undip sąm ja kø'øm tø ttsøky.

19 Ku jeexyip tukjøøjpyi y'amuum'aty, ¿mąts jeexyip ja maybi tyøkidi midi tyiką'pxtip tuk'amuum ja ne'kx?

20 Jabi nniją'wimpts adøm ku mayjøøjp chøkyi winets njąą'gyaxø'jkindit, pø tu'ugyixi ja ne'kx.

21 Ka'axɨ dø'øn ja ween tnøjmɨt ja kø': “Ka' me nyiktunwą'ąñ”; nɨ ja kubąjk tkanɨmaamyɨt ja teky: “Ka' me n'ajot'aty.”
22 Jøts midi ɨdø'øn yjąwɨ ka'a'ejxɨn kaxø'kp ja' ɨdø'øn ne'egɨ yikxon yik'ajot'ąjtp, ja ɨdø'øn xyikjujky'ąjtɨndɨp.
23 Jøts midits yjąwɨ kayiktsojkp ja'ats ne'egɨ n'ejx'ijtyɨndɨp jøts ja nnɨxøjxyɨm nnɨpɨjkyɨm; midits adøm nganąnky'ejxwą'ąñɨmp ja'ats adøm janch'amąąy ndø'øñɨm nyu'uchɨmp.
24 Jade'en ɨdø'øn ja Dios tø xanɨbɨktąąjka'am jøts adøm ja ne'egɨ nmɨjotɨgø'øyɨnt midi yik'ejxp ka' tyuñ,
25 jøts kidi kɨ'abikyɨp nugo øy pøn tyuñ øy są, pø nabyudøjkɨyɨdɨpxɨ dø'øn ja'adɨ nɨxem nɨyąm wan ja są t'ijxyɨdɨ, jøts ja amuum tyikjujky'ettɨt tukɨ'ɨyɨ ja ne'kx.
26 Pønɨ tsaachɨp o mągamą tukween ja ne'kx, amuumts ja pøjkpɨ ąmbɨ yikją'wɨgyixy øy mądsoo; kuts øy mądsoo tukween yikxon yik'ejxy'ejtmɨ kunɨm ja yikxon chø'øky, tyimñejkpts nayɨde'en tukɨ'ɨyɨ øy mądsoo ja ne'kx.
27 Meetsts ɨdø'øn ñamyayɨ ja Cristo mne'kx'ąjttɨp jøts jade'en meets ja mbɨktą'ągyɨ sąm ja kø' teky, ween ąąw tyuñ, uk jadu'uk øy ti midi møøt kya'pxy ja ne'kx.
28 Tøts ɨdø'øn ja Dios Teety ttanɨbɨktąągɨ ti tyu'undɨp nɨdu'uk jaty ja jąą'y pøn ja Dios tmɨbøjktɨp: mɨdu'uk, ja nwɨndsøn'ąjtɨm kyudanaabyɨtøjktɨ; mɨmajtsk, pøn tnɨgąjpxɨdɨp ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk; mɨdɨgøøk, pøn yik'ɨxpøjktɨp pøn kąjpxwejtɨp; jøts nayɨde'en pøn ijxyɨmbɨ ka'ijxyɨmbɨ ttundɨp, møøt nayɨde'en pøn ja pamąą'y tyiktsoktɨp tyikmøkpøjktɨp, møøt ja pudøjkɨbɨtøjktɨ, jøts nayɨde'en ja ana'ambɨtøjktɨ, møøt ja'adɨ pøn tkąjpxtɨp ja wenk ąąw ja wenk ayuujk pønɨ są Dios ja kø'øm yikąjpxwą'ąñɨdɨ.
29 ¿Pønts ɨdø'øn janchją'wɨbɨ'ąjttɨp? ¿Nɨdukɨ'ɨyɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm tkudanɨdɨ? ¿Tum ja' tnɨgąjpxɨdɨp ja Dios kyajpxy y'ayuujk? ¿Tum ja' yik'ɨxpøjktɨp? ¿Uk tyumdundɨp ɨdø'øn ja ijxyɨmbɨ ka'ijxyɨmbɨ? Ka' yjade'enɨ.
30 ¿Tyumøøt'ąjttɨp ɨdø'øn ja møk'ąjtɨn jøts ja pamąą'y tyiktso'oktɨt? ¿Uk kyąjpxtɨp ɨdø'øn nɨdukɨ'ɨyi kawɨnąąk ja kanɨmadoonɨ ayuujk? ¿Uk ñɨmadoogøxtɨp ɨdø'øn pønɨ są dø'øn ja wenk ayuujk wyą'ąñ? Pø ka'axɨ.
31 Tajotɨgøyts sudso xpąątttɨt yø'øbɨ øy'ąjtɨn sudso ja Dios mgunuu'kxɨdɨt jøts myikwejɨdɨt myikajɨdɨt. Ɨxyąmts mee ndukɨjąwɨwyą'ąñ ja jawaanɨ øybɨ tuu' są øy tsuj njąą'y'ąjtɨndɨt.

13

Ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn

1 Ku njakąjpxt kawɨnąąk ja wenk ąąw kawɨnąąk ja wenk ayuujk øy yjatsąjpjotpɨt ayuujkɨ uk øyts yjanąxwii'ñɨt ayuujkɨ, pønɨ ka'ats øts ja tsojkɨn pønɨ ka'ats øts ja pa'ayo'owɨn nmøøt'aty, nayɨde'ents ja tpątnɨ sąm tu'uk ja tambur tawą'ąts midi nugo jagojkp, uk sąm ja platiiy midi nugo na'amp.
2 Øy øts jeexyɨp ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk tukɨ'ɨyɨ njanɨgąjpxɨ, uk njanɨją'wɨgyixyts øts tukɨ'ɨyɨ ti jaty memp ti jaty kɨdąkp midi ka' pøn t'ijxñɨm midi ka' pøn tnɨjąwɨnɨm, uk njamøøt'atyts øts tukɨ'ɨyɨ ja ɨxpiky'ąjtɨn ja wijy'ąjtɨn, uk nja'ajot'atyts øts ja Dios kawɨne'en ku øts ja ijxyɨmbɨ ka'ijxyɨmbɨ njatuñ jøts øts ja kojpk ngɨɨdyɨgach, pønɨ ka'ats øts ja tsojkɨn pønɨ ka'ats øts ja pa'ayo'owɨn nmøøt'aty nɨtits øts mɨbąąt ngawą'ąñ, tyimñugo øts iiy.
3 Uk njadagumaagyijxpyts øts ja ayoobɨ jąą'y tukɨ'ɨyɨ ja nbɨktą'ąky, uk njanagyøyakyɨts øts jøts øts ja jąą'y xyiknɨtø'øty Dios køjxp, nɨwɨne'enɨn øts ja ngadamajadą'ąkt, pønɨ ka'ap øts ja tsojkɨn, pønɨ ka'ap øts ja pa'ayo'owɨn nmøøt'aty.
4 Pøn tsojkp pøn pa'ayoop, tudą'ąky ja yjąą'y'aty; jøts øy jąą'y ja', ka'ap myɨgu'uk ja øy ti tamɨ'ekyɨ uk nɨti tkamo'ową'ąñ; jøts ka'ap ja ñamyɨkexyɨ, nɨ kyanadya'agąjpxɨyɨ ja' pønɨ ti ja tyumpy.

5 Ka'ap ja ka'øy'ayuujk ja ka'øwyɨnmąą'ñ uk ja ka'øchɨnąą'yɨn ja ttunk'aty; jøts nɨka' ñadyamɨdsojkijxyɨ tukɨ'ɨyɨ yąm ja myɨgu'uk y'ayøy wyɨnmay; ka'ap ja tukɨ'ɨyɨ tta'ąmbiky jøts nɨka'ap ja ejtp y'ekyɨ.
6 Ja y'øchɨnąą'yɨn ja myɨgu'uk ja tyadaxondakpy, kidi kya'øchɨnąą'yɨn ja ojts ttadaxondą'ąky.
7 Pøn tmɨdanaapy tukɨ'ɨyɨ pønɨ są yiktuñ jøts pønɨ są yiknøjmɨ, jøts jyøp'ijxpy ja' ku kuwąnɨ ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn myøjtøkɨ, jøts ka'ap ja tigati tta'amutskɨ, ejtp ja tyudą'ąky'ąjtɨn ja ttamajadą'ąky.
8 Nɨjuunɨ ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn kyagudɨgøy. Ją'tp ja et ja xøøw ku wyɨnaty ja kajpxy ja ayuujk kya'ukyiknɨgąjpxnɨt midi ja Dios yajkpy, jøts wyɨnaty nayɨde'en kawɨnąąk ja wenk ąąw ja wenk ayuujk kya'ukyikąjpxnɨ, jøts wyɨnaty ja ɨxpiky'ąjtɨn kya'uktunɨ.
9 Ka'ap adøm tukɨ'ɨyɨ ka'pxy nnɨją'wa'am, jøts nɨka' ka'pxy yiknɨgajpxy ja Dios chojkɨn ja Dios pya'ayo'owɨn midi adøm ja xjadukmado'owɨmp.
10 Kudɨgø'øpyts yą'ątpɨ nɨją'wɨn ku wyɨnaty tukɨ'ɨyɨ n'ijxyɨm nnɨją'wa'am pønɨ są dø'øn tyɨyɨ kya'pxyɨ tukɨ'ɨyɨ.
11 Kuts y'ijty nmutsk'aty, mutsku'ngɨn øts y'ijty ngajpxy nmadyą'ąky, mutsku'ngɨn øts y'ijty nwɨnmay, jøts mutsku'ngɨn øts y'ijty nayɨde'en nją'gyukɨ. Kuts ø nyaa'knąą n'ɨxmątskøjxnɨ øts ja mutsk'ąjtɨn.
12 Nayɨde'ents adøm ka' ka'pxy ja Dios yja' nnɨją'wa'am, wɨnjo'xɨmp adøm yjąwɨ ku ja nja'ejxpąątwą'ąñɨm; jaanɨm ɨdø'øn ja wyɨnaty øy wą'ąts n'ijxyɨm. Ka'ap øts ɨxyąm tukɨ'ɨyɨ nnɨjąwɨ, jaanɨm øts ja nøjkx wą'ąts yikxon nnɨjąwɨnɨm tukɨ'ɨyɨ sąm øts ja Dios ɨxyąm wą'ąts x'ixy wą'ąts xnɨjąwa'an.
13 Jade'ents ɨdø'øn ku n'ajot'ąjtɨn ja Dios, ku njøp'ejxɨn ja nɨtso'ok'ąjtɨn, uk ku nmøøt'ąjtɨn ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn, nɨmidi mɨbąąt kyagudɨgøy, ettɨp yø xemɨkøjxp; tɨgąjtstɨpts ɨdø'øn nɨdu'ukjaty, yø tsojkɨn yø pa'ayo'owɨn yø ne'egɨ tyimyjawaanɨ møj, nɨgɨdi yø yjadu'ukpɨ jade'en myajadą'ąktɨ.

14

Ja kawɨnąąk ayuujk kanɨmadoonɨ

1 Kajaats ɨdø'øn xmøøt'ąttɨt ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn, amɨdowdɨ pøktsowdɨ jøts ja Dios myikwejɨdɨt myikajɨdɨt, ja'ats jawaanɨ m'amɨdo'odɨp sudso ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnɨgąjpxɨdɨt.
2 Pø ja Diosxɨ ja ja'ayɨ myɨgajpxpy pøn ja wenk ąąw wenk ayuujk tkąjpxp, ka'axɨ ja myɨgu'uk ja ñɨmadøyɨ. Ja Dios Espíritu Santo ja jayik'awejmɨyɨp, ka'apts ja yiknɨmadøy ti ja kyajpxpy, jøts ti ja jade'en tyijpy.
3 Abikyts ja'amɨdɨ pøn ja Dios kyajpxy pøn ja Dios y'ayuujk tu'ugyɨ tyimdyunk'ąjtmɨyɨdɨp jøts ja ttukmadowdɨ ja jąą'y pøn tpabøjktɨp ja Dios jøts ja yjanchją'wɨn ja myøktą'ąktɨt ku ja yikąjpxjot'amøjkɨdɨ.
4 Nadyu'uk ja yjanchją'wɨn ja tyikmøjɨ tyikaja'ajɨ pøn ja myɨgu'uk kanɨmadoojɨp ku ja tjakajpxy ja wenk ąąw wenk ayuujk; pønts tnɨgąjpxɨdɨp ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk jøts ja ttukmadowdɨ ja jąą'y pøn tpabøjktɨp ja Dios jøts ja jade'en tyikmøjɨyɨdɨ tyikajaajɨyɨdɨ ja yjanchją'wɨndɨ.
5 Njadamɨdsøjkpy meets jøts kawɨnąąk ja wenk ąąw wenk ayuujk xkąjpxtɨt; jawaanɨ kajaats mee ndamɨdsøky jøts ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnɨgąjpxtɨt, ja'axɨ ne'egɨ jawaanɨ møj tump; ja tump jeexyɨp nayɨde'en pønɨ yiknɨmadoop jeexyɨp pønɨ ti dø'øn yikąjpxp yiknɨmadyąkp wenk ąąw wenk ayuujk, jøts ku jeexyɨp yikxon yiknɨgajpxy tu'uk tu'uk ti jade'en tyijpy, wɨnetɨmts ja tɨy myøjɨyɨdɨt mya'ayxɨyɨdɨt ja yjanchją'wɨn pøn jaty tpabøjktɨp ja Dios.
6 Pønɨ n'ats'ijxpy meets jøts meets ja wenk ąąw wenk ayuujk ndamɨgąjpxt, ka' meets ti pudøjkɨn jade'en nmo'ot. Kuts øts ja nnɨgąjpxt midi ja Dios xuknɨją'wa'amp, uk ja' midi

tɨy midi øy, uk ja Dios kyajpxy y'ayuujk mee ndukmadøøpy jøts nda'awą'ą̈ndɨt, ja'ats ɨdø'øn ti mjanchpudøkɨyɨdɨp.

7 Wan ja ejxpajt t'ukpɨktą̈ajkyɨm. M'ijxy'ą̈jttɨpxɨ xuujx są̈m ja kapxyuujx uk ja kow; pønɨ ka'ap nyiksuunɨpą̈ą̈jtyɨm, sudsots jąą'y ja tją'gyukɨt pønɨ ti yikoop, pønɨ ti yikxuxp.
8 Kuts ja jąą'y cheptumɨdɨ ku ja puxuujx wą'ą̈ts kyawɨnąą'ñ, ka'ats ja tsep pøn t'a'ejxɨ.
9 Nayɨde'ents meets ɨdø'øn mjaty; pønɨ ka' meets ja ayuujk xkajpxy midi yiknɨmadoop, ¿sudso dø'øn yiknɨjąwɨt pønɨ ti dø'øn mgą̈jpxtɨp? ¡Ja poj mee nugo mmɨgajpxpy!
10 Janch jaa dø'øn may yą̈ nąxwiiñ ja ayuujk tɨgach, jøts tyumnɨmadoodɨp ja' pøn ja'abɨ ayuujk tkąjpxtɨp.
11 Pønɨ ka'ats ø nnɨmadøy ja jąą'y pøn ja wenk ayuujk tkąjpxp, wenk kugą̈jp jąą'yts øts ja xejt, jøts nayɨde'en øts ja ndejmɨt.
12 Pønɨ mjanchtajotɨgøødyɨp ɨdø'øn jøts ja kunuu'kxwyejɨn jøts ja kunuu'kxkyajɨn xpą̈ą̈ttɨt x'ejxtɨt, ja' dø'øn mmɨjotɨgø'ødyɨp midi mdabudøkɨdɨp ja mmɨgu'uk jøts ja yjanchją'wɨn ja myøjɨdɨt kyajaajɨdɨt.

13 Paty ɨdø'øn ja jąą'y t'amɨdo'ot ja Dios jøts yikwejɨt yikajɨt sudso ttuknɨmado'ot ja jąą'y pønɨ ti dø'øn ja kanɨmadoonɨ ayuujk tyijpy.
14 Kuts ja wenk ayuujk njadakąjpxą̈'ą̈kt, ka'ap øts ja nnɨmadøy pønɨ ti ngajpxpy øy øts ja ngą̈jpxą̈ą̈jkɨn yjatɨyɨ.
15 ¿Tits øts ɨdø'øn njąą̈ktu'ump? Njayiktuñ øts ja wenk ą̈ą̈w ja wenk ayuujk ku ø n'ajot'ą̈tt uk ku øts nwɨn'øø't ja Dios, ja' ja'ayɨ tsojkɨp jøts ku øts nmøøt'ą̈tt ja ją̈'gyukɨn ja madogukɨn.
16 Sudso meets ja mmɨgu'uk mnɨmadowɨyɨt pøn ja wenk ayuujk tkająjttɨp pønɨ wenk ayuujk tam meets ja Dios mda'ajot'ajtpy. Kuts ja ka'ap tnɨmadowdɨ są̈ jaty mee mwą̈'ą̈ñ øy meets ja amukɨ møøt xja'ajot'aty ja Dios, ka'ats ja tją'gyukɨdɨ są̈ meets ja Dios xnøjmɨ.
17 Øy meets ja mdsą̈pkajpxy mą̈bą̈ą̈t yja'øyɨ, kuts ja ka' yiknɨmadøy jade'ents ja tpą̈ą̈ty ku meets ka' ti pudøjkɨn xmø'øy ja mmɨgu'uk pøn tkanɨmadoodɨp ja'abɨ ayuujk, jøts ja jade'eñɨ y'ettɨ, ka'ap ja yjanchją'wɨn myøwenɨdɨ kyajaajɨdɨ.
18 Ngajxajkpy øts ja Dios ku øts ja kawɨnąą̈k xukajpxy ja wenk ą̈ą̈w wenk ayuujk midi mee ka' xkajpxy.
19 Kuts ø ngajpxy jøts ø n'awą'ą̈ñ ja jąą'y pøn jaty Dios tją'myajtstɨp, magoxk ą̈ą̈w øts ja'ayɨ ne'egɨ ngajpxy ja ayuujk midi yiknɨmadoop jøts ka' kawɨnąą̈k mil ja ayuujk midi kyayiknɨmadoop.

20 Mɨgu'uktøjktɨ, ku ja ka'øybɨ ku ja pøky xpą̈ą̈ttɨt, jade'en mnabyɨktą̈'ą̈gɨdɨt kidi mut-skuną̈'jk ti kyamayɨdɨnɨm. Kuts mwɨnma'adyɨt, jade'en mwɨnma'adyɨt są̈m møjąą'dyøjk yikxon wyɨnmaadya'an.
21 Yɨde'en jap wyą̈'ą̈ñ nøky ja kutujk: “Wenk ą̈ą̈w wenk ayuujk øts nyiktunkpą̈ą̈tp ku øts ja nąxwii'ñɨt jąą'y øy mą̈dsoo nmɨgą̈jpxt, uk ndanɨgaxtɨt øts ja' ja wenk jąą'y midi wenk pujx wenk kąjp tso'ondɨp jøts øts ngajpxy jøts øts n'ayuujk ja xyiknąjxɨdɨt, nɨjade'ents øts ja nąxwii'ñɨt jąą'y nøjkx xkamɨbøktɨ, jade'en wyą̈'ą̈ñ ja nwɨndsøn'ąjtɨm.”
22 Ejxpajtxɨ dø'øn jayikmøødyɨp pøn jaty tkamɨbøjktɨp ja Dios ku dø'øn ja wenk ą̈ą̈w wenk ayuujk xkąjpxtɨ jøts ja Dios ja tmɨbøjktɨt, kidi ja'ajɨp ja jade'en kyująjttɨp pøn tø tmɨbøjknɨdɨ ja Dios. Abiky yja' ja'amɨdɨ ku Dios nayɨde'en myø'øyɨdɨ ja ejxpajt ku ja yikxon tyukjatyɨdɨ sudso ja tnɨgą̈jpxɨdɨt ja kyajpxy ja y'ayuujk, kidi ja'ajɨpts ja jade'en tyanɨbɨktą̈ajkɨp pøn tkamɨbøjktɨp ja Dios.
23 Kuts mee nɨdukɨ'ɨyɨ mnamyukɨt jøts mjamadyą̈'ą̈ktɨt jøts tum tɨgach ja m'ą̈ą̈w m'ayuujktɨ, jøts nɨpøn kyanañɨmadowɨdɨt, kuts ja jąą'y pøn ja Dios tkanɨją̈'wɨdɨpnɨm jam tyøkɨdɨt mą̈ mee mnamyukyɨdɨ jøts ja nɨti nayɨde'en tkanɨmadoomɨdɨt, ¿ka' meets ɨdø'øn ja mo'tpɨ jąą'y mdejɨt?

24 Pøni mgubąjtiyipts meets ja jąą'y jøts ja tmadøy ku meets ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnimadyąąjki, pyawinmagyøjxpts ja chinąą'yin ja' jøts pyøky ja tjąwit ku ja tmado'ot jøts kudam ja yikpøky'ixy.
25 Jade'ents ja Dios ja tjanchjąwit jøts ja tyiknigaxø'køxt pøni są jaty ja tø chøøni, jøts ja Dios tmøjpiktą'ąkt kuxani, jøts meets ja mnø'ømxit jøts ku meets ja Dios jam xmøøtsøøni.

Tundi tuki'iyi tsuj, jøts tum tanibiktąągi sąm pyąąt'atyi

26 Yide'en me migu'uktøjk idø'øn yjąwi xuñ ku mnamyukyidi. Jam niwinąągin pøn ttunk'ąjttip ja øøk, jøts niwinąągin y'awą'ąndi, uk ja'ats ja ñigąjpxtip pøni są ja Dios kyajpxy y'ayuujk wyą'ąñ; jamts niwinąągin kya'amaamyidi, wenk ąąw wenk ayuujk ja yiktundip, jamts pøn tkąjpxnąjxtip ja wenk ąąw ja wenk ayuujk. Øy'ąjtp ku jade'en xundi, nugo ku xją'myatsti jøts ku nayide'en ja mjanchją'win xyikmøjidit.
27 Ku ja wenk ąąw wenk ayuujk xkąjpxtit midi kanimadooni, namajtsk nidigøøk ja'ayi mgąjpxtit jøts nidu'ukjaty; jøts kuwąni tu'uk tkąjpxnąxt ja ayuujk.
28 Pøni ka'ats jam pøn, pøn ja ayuujk tkąjpxnąxp, ka'ats ne'egi ja wenk ąąw wenk ayuujk xkąjpxtit, kinadyu'uk ne'egi ja Dios xmøøtmadyą'ąktit.
29 Nayide'ents xu'undit pøni mnigąjpxwąndip ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk, nayide'ents namajtsk nidigøøk ja'ayi mgąjpxkojtit, jøts nayide'en nidu'ukjaty, pønts kakąjpxtip wants ja ja'ayi tpatmadowdi jøts t'ejxti pøni tøøp uk ka' tyiy.
30 Pøni wyinmąą'nmyøøpyts ja Dios tu'uk ja jąą'y midi jam patmadoop, wants ja tkąjpxmi jøts ja y'amo'ont pøn ukąjpxp.
31 Jade'ents mee mgąjpxt niduki'iyi pøni winmąą'nmyøøjyidip ja Dios, jøts jade'en xem yąm mnąnky'ixpøkidit jøts mnagyąjpxjot'amøkiyidit.
32 Tudą'ąky idø'øn, tsuj idø'øn ja kyąjpxtit pøn ja Dios kyajpxy y'ayuujk tnigąjpxidip,
33 jabi ja øy'ąjtinxi ja jotkujk'ąjtinxi ja Dios chøjkpy, ka'ap ja tsep, ka'ap ja nugo o pøngapøn ttatøkit ja madyąąjkin.
Nayide'en meets idø'øn xu'unt sąm niduki'iyi mą jaty ñamyukyidi ja janchją'wibi jąą'dyi midi adøm nmigu'uk'ąjtyindip.
34 Ka'ap idø'øn ja tø'øxyøjk xyikąjpxtit ku mnamyukidit, pø ka'axi jade'en kyutukyi. Mbadu'undip idø'øn ja kuwąni są ja Dios kyutujk wyą'ąñ.
35 Pøni yiktøøwąndip tigati, jam tyøjkjotp tyiktø'ødit ja ñiyąą'y; ka'axi y'øgyaxi'iky ku tø'øxyøjk kyajpxy mą mnamyukyidi ku Dios x'ajot'ątti.
36 Ją'myatsti migu'uktøjk ku meets jawyeen ka' y'ijty xnijąwi ja Dios kyajpxy, jøts ku mee ka' nadyu'ugyi xnijąwi yą'ątpi ayuujk.
37 Pøni jam tu'ugin tjąwi ku tnijąwi sudso ja Dios kyajpxy y'ayuujk tnigąjpxit, uk tø tjąwi ku ja Dios Espíritu Santo tø wyinmąą'nmyø'øyi, pąąt'ąjtip jøts tją'gyukit yą'ątpi ayuujk midi meets ixyąm ndaniguejxpy jøts ku nwindsøn'ąjtim yø tkutujki.
38 Pøni ka'ats ja tkutujkjąwi, ka'ats ja nayide'en ja ejxkąjpin pyąąt'atyi.
39 Jade'en migu'uktøjkti, jotmay'ątti sudso ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnigąjpxidit, jøts kidi xpayø'ødyi pøni kyąjpxtip ja jąą'y ja kanimadooni ayuujk;
40 tum øy tsujts idø'øn ja xu'undit, ka'ap anąxukpim.

15

Ku ja Cristo yjujkpyijky jadigojk

1 Ja' migu'uktøjk ixyąm ndukją'myatswąndip midi tø njanigąjpxmi, ja Dios ñitsoojkin ayuujk. Yą'ąt kajpxy yą'ąt ayuujk meets idø'øn tø xkupiky, jøts nay yø' meets idø'øn ixyąm mdsinąą'yin'ajtpy.
2 Ja'agøjxp meets idø'øn nayide'en ja Dios myiknitsø'øgyidi, pøni mbadundip idø'øn midi tø ndukmadowdi, jøts pøni tu'ugyi dø'øn ja mjanchją'win xyikyø'ødyi.

3 Ja' meets ɨdø'øn tø ndukmadøy midi ø nayɨde'en tø nyiktukmadøy. Tø mee
nda'awa̱'a̱ñ ku adøm ja Cristo tø xku'o'jka'am, ku adøm nbojkpɨtumbɨja̱a̱'y'a̱jtyɨndɨ sa̱m
jap nøkyijxpy yjaabyetyɨ jøts jade'en ja wya̱'a̱ñ;
4 jøts nayɨde'en tø ndukmadowdɨ ku tyikjutøjkɨdɨ, jøts ku ja kyɨmɨdɨgøøk xøøw yju-
jkpyɨjky sa̱m nayɨde'en ja nøky tnɨga̱jpxmɨ;
5 jøts ku ja ojts jadɨgojk ña̱nky'ijxyɨyɨ ya̱m ja tø yja'oo'knɨ jam Pedro wyɨndum, ja' ja
ojts t'ixy jøts jadɨgojkøjmyɨ ma̱ ja kyudanaabyɨtøjk jam wyɨnatyɨ.
6 Jøts nɨmagoxk magø'pxñaxy ojts y'ejxmɨyɨ ja janchja̱'wɨbɨ ja̱a̱'y tuktøñɨ, may nay jaa
yjujky'a̱ttɨnɨm wɨna̱a̱gɨn tø y'ooknɨdɨ.
7 Jøts ojts y'ejxmɨyɨ ja Jacobo midi Santiago yiktejp, jøtsnɨm nɨdukɨ'ɨyɨ ja kyudanaabyɨ
ojts y'ejxkøjxmɨyɨ.
8 Jøtsnɨm ø tyimy'ɨx'oojk nayɨde'en tø n'ejxmɨ, øy øts ɨdø'øn øy tsuj tø njagatso'onda̱'a̱ky
n'uktejɨnt sa̱m ja'adɨ.
9 Ja'agøjxp øts ɨdø'øn øy ngamøjɨ ngakøjxpɨ, pø øtsxɨ dø'øn ñamyayɨ jawaanɨ mutsk
wɨmbɨdsømp, ka'ap øts nayɨde'en sa̱m ja nwɨndsøn'a̱jtɨm kyudanaabyɨdɨ, jøts nɨ xja-
gapa̱a̱t'aty øts jøts ø nwɨndsøn'a̱jtɨm kyudanaabyɨ nyiktejt, jabɨ ka'axɨ øts y'ijty nmaa'kxtɨ
pøn jaty tjanchja̱'wɨdɨp ja nwɨndsøn'a̱jtɨm.
10 Tøts øts ja Dios xjanchmɨ'øy'aty, ja'agøjxpts øts ɨxya̱m jade'en nja̱a̱'y'aty pønɨ sa̱ øts
ja tø xamɨdsøky, tøts ja chojkɨn ja ngupøjkɨ, ka'ap øts ja nugo tø xanaxy. Tø ne'egɨ
jawaanɨ kajaa nduñ sa̱m ja tø tkatundɨ ja nmɨgudanaabyɨtøjktɨ; kidi øtsɨpts kø'øm tø
ndyimyajada̱'a̱ky, ja Dios øts ɨdø'øn ja myøk'a̱jtɨn jade'en tø xuktuñ y'øy'a̱jtɨngøjxp.
11 Ka'ats ja ndunk'a̱jtɨnt pønɨ øts jawaanɨ tø nduñ, uk tøts ja yjadu'ukpɨ nwɨndsøn'a̱jtɨm
kyudanaabyɨ jawaanɨ tyundɨ; nugo ku øøts tum ja' tø nnɨgajpxy ja Dios y'øgyajpxy ja Dios
y'øy'ayuujk midi mee tø xjanchja̱wɨ.

Ku ja oo'kpɨ jadɨgojk yjujkpyøktɨt

12 Pø njanɨgajpxpyts øøts ku ja Cristo tø yjujkpyiky jadɨgojk, ¿sudso dø'øn jam muum
wya̱'a̱ndɨ ku ja oo'kpɨ kyajujkpyiky?
13 Pønɨ ka'ats ja oo'kpɨ jadɨgojk yjujkpyøktɨ, ka'ats ja Cristo nayɨde'en tø yjujkpyiky
jadɨgojk;
14 pønɨ ka'ats ja Cristo jadɨgojk tø yjujkpyiky, ka'ats øøts ja ngajpxy tyuñ midi øø ndijpy
Dios kyajpxy Dios y'ayuujk, jøts nɨ kyatumɨ meets ja mjanchja̱'wɨn midi mjadsɨnaadyɨp.
15 Kuts ɨdø'øn ja wyɨnaty janch jade'en, Dios tyestigɨ ata̱a̱yts øø nwɨmbɨdsømnɨ, pø tøxɨ
øø nnimy ku ja Dios Teety jadɨgojk tyikjujkpyɨjky ja Cristo; pønɨ tɨyts ku ja oo'kpɨ jadɨgojk
kyajujkpyøktɨ, ka'ats ja yjanchɨ ku ja Dios Teety ja Cristo tø jadɨgojk tyikjujkpyiky.
16 Pønɨ ka'ap ja oo'kpɨ jadɨgojk yjujkpyøktɨ, nɨ ja Cristots kø'ømba̱a̱t jadɨgojk tø kyaju-
jkpyiky.
17 Pønɨ ka'ats ja Cristo jadɨgojk tø yjujkpyiky, nɨtits meets ja mjanchja̱'wɨn kyawa̱'a̱ñ;
nayɨ mbøkyjotp m'ayo'onjotp mee mdsøønɨ.
18 Pønɨ jade'ents ja', tøts ɨnet ɨdø'øn tyimy'oo'ktɨ pøn jaty ja Cristo tø tjanchja̱wɨdɨ ku tø
yjujky'a̱ttɨ.
19 Pønɨ ya̱yɨ adøm njøp'ijxy'a̱jtyɨm ja Cristo ñɨtsoojkɨn jøts ja nayɨ ya̱yɨ ndajujky'a̱jtɨnt
na̱xwiiñ, ti adøm n'ayøøy, adøm ne'egɨ yikxon ayo'ijxyɨm ja̱jtɨm, nɨgɨdi pøn jade'en ku
adøm jade'en n'adøjtsɨn.
20 Ka'ats ja yjade'enɨ, tø dø'øn ja Cristo tyimyjanch jadɨgojk yjujkpyiky; ja' ɨdø'øn kø'øm
mɨdu'uk tø ttunjøpɨ, jøts ɨdø'øn wyɨnaty nayɨde'en yjujkpyøktɨ ja abiky oo'kpɨdɨ.
21 Pø tu'ukxɨ ojts ja ja̱a̱'y ja o'jkɨn tyiktso'onda̱'a̱ky ya̱ na̱xwiiñ, nayɨ tu'ukts ja' pøn ojts
tyiktso'onda̱kmɨ jøts ja oo'kpɨ jadɨgojk yjujkpyøkt.
22 Jade'en sa̱m nɨdukɨ'ɨyɨ ja o'jkɨn yikpa̱a̱ty Adán pyøkyøjxp, nayɨde'ents wyɨnaty
nɨdukɨ'ɨyɨ ja jujky'a̱jtɨn xemɨkøjxp yikmo'odɨ pøn ja Cristo tjanchja̱'wɨdɨp.

23 Tanɨbɨktạạgɨts ɨdø'øn ja wyɨnaty ja xemɨkøjxpɨt tsɨnạạ'yɨn nyikmø'øyɨndɨ. Ja Cristo
jawyeen pø ja'axɨ jawyeen tø yjujkpyiky; kuts ja Cristo mye'entnɨm jaanɨmts wyɨnaty
yikmo'odɨ ja tsɨnạạ'yɨn xemɨkøjxp pøn jaty ja tø yjanchjạwɨyɨ.
24 Jats ɨdø'øn wyɨnaty tukɨ'ɨyɨ kyixy, ku ja Cristo wyɨnaty tyikudɨgøøgyixy nɨdukɨ'ɨyɨ
pøn jaty jaa wɨndsøn'ạjttɨp nạxwiiñ, jøts pøn wyɨnaty yikutujktɨp, ana'amdɨp, pøn
tmɨdsep'ạjttɨp ja Dios; jøts ɨdø'øn ja Cristo wyɨnaty ja Dios Teety ttagɨdøjkɨgyɨjxy tukɨ'ɨyɨ
wɨne'enɨn ja tja'aty.
25 Pø jaanɨmts ɨdø'øn ja Cristo wyɨnaty kuwạnɨ yikutuky kunɨm ja myɨdsep
ttekpya'an'ạjtkøxt, ku ja Dios Teety ja jade'en wyɨnaty tø tyamɨdsøkyɨ jøts ja myɨdsep ja
tmɨmajadạ'ạkt,
26 jøts ɨx'oojknɨm ja o'jkɨn ja Cristo t'ukmɨmajadạknɨt ku ja jujkpyøjkɨn tyiknạxkɨdạ'ạkt.
27 Pø tøxɨ ja Dios Teety ttsøky jøts ja Cristo tukɨ'ɨyɨ tyikutukt. Kuts ɨdø'øn ja nøky jade'en
yjawạ'ạñ, ka'ap ɨdø'øn ja Dios Teety tyagɨdạ'ạgɨyɨ jøts ja Cristo ja yikutukɨyɨt, pø ja'axɨ tø
ttsøky jøts ja Cristo tukɨ'ɨyɨ tyikutukt.
28 Kuts ɨdø'øn ja Cristo wyɨnaty tukɨ'ɨyɨ tø tmɨmajadạkixy, wɨnets ja wyɨnaty ja Dios
Teety kyutujk tkupøjktɨ, pø ja kuxɨ ja Dios U'ngɨ. Jøts ɨdø'øn jade'en ja Dios Teety
myøjkutujk o mạdsoo wyɨngaxø'økt pøn ja Dios U'nk tø ttamɨdsøky jøts ja myɨdsep ja
nɨdukɨ'ɨyɨ tmɨmajadạ'ạkt.
29 Jam yjạwɨ pøngapøn ja oo'kpɨ tkunøbattɨ. ¿Tigøjxpts ku jade'en m'adø'øtstɨ? Pø
nømdɨpxɨ ku ja oo'kpɨ kyajujkpyøktɨt jadɨgojk, ¿sudsots ja xkunøbatɨdɨ?
30 ¿Ti øøts jeexyɨp ndamɨdanaapy ja ayo'on ku øøts njemjaty ndejaty, pønɨ ka'adam ja
yjanchɨ ku jadɨgojk njujkpyøjkɨnt?
31 Janch ø mɨgu'uktøjk ɨdø'øn nwạ'ạñ, wɨngon øts ja o'jkɨn jabom jabom n'ixy; ka'ats
øts ja nwandijy, ja'ayɨ øts nugo ndyimdyajotkujk'ajtpy ku meets ja nwɨndsøn'ạjtɨm
Jesucristo tø xjanchjạwɨdɨ.
32 Pønɨ kạjpxwạmp øts, nø'ømp øts ɨnet ku øts ja jạạ'y jawaanɨ xkayikpa'ookti jam Efeso.
Tøts øts ja nmɨmajadạ'ạktɨ, ¿tits øts ɨdø'øn jade'en nbijkpy? Pønɨ janch tɨy ɨdø'øn ku ja
oo'kpɨ jadɨgojk kyajujkpyøktɨ, jade'ents ne'egɨ ndu'unɨndɨt sạm wyạ'ạndɨ: “Wants yikxon
tjạạktyimkyạạ'yɨndɨ tjạạktyimy'uujkyɨndɨ ɨxyạm jabɨ o'jkɨndɨpts jabom.”
33 Nay'ejx'etɨdɨm jøts mgayikwɨn'øøndɨt. Sạm ja kajpxy wyạ'ạñ: “Ja kø'øm ka'ømyɨgu'uk
ɨdø'øn kayu'kxtɨp pøn tyikmạ'ttɨp ja myɨgu'uk chɨnạạ'yɨndɨ.”
34 Yiktso'ondạ'ạktɨ jadɨgojk tɨy tsuj ja mdsɨnạạ'yɨndɨ, kidi pøky x'uktunk'ạjtnɨdɨ,
pø ka'axɨ xumnɨjạwɨdɨ ja Dios. Paty øts yɨde'en nwạ'ạñ jøts xtsø'ødyunjạwɨdɨt ja
mga'øwyɨnmạạ'ñ.

Sạ dø'øn ja oo'kpɨ jadɨgojk yjujkpyøktɨt

35 Jamts ɨnet muum mạ tyiktø'ødɨt: “¿Sudso dø'øn jadɨgojk ja oo'kpɨ yjujkpyøktɨt? ¿Sạ
dø'øn ja ne'kx wyɨnaty t'ixy?”
36 ¡Xøjknạt! ¿Ku me tigati x'ukni'ipy, nay ja tømt ɨdø'øn pɨdsømp ku ja myuxy? Kuwạnɨxɨ
ja kyudɨgøy jøts ja ujts myuxy.
37 Ka'axɨ ja tømt pạjk tyimñayɨde'en t'ixy sạm ja ujts midi muxp, øy yja'ariindømt pạjkɨ,
uk yjamidi tømdɨ.
38 Ja Diosts ttanɨbɨktạạjkɨp jøts ja tømt pạjk myuxt pønɨ sạ ja ttsøky, jøts pønɨ sạ dø'øn
pyạạt'atyɨ ja tømt midi yiknejp.
39 Tumdɨgachxɨ tukɨ'ɨyɨ t'ixy tigati; wenk ja jạạ'y ñe'kx t'ixy jøts wenkts ja jɨyujk ñe'kx
t'ixy, wenk nayɨde'enmɨ midi ja kyạjnk jamdɨ, jøts wenk ja ạjkx ñe'kx.
40 Jats ja ne'kx midi tsạjpjøtpyɨt'ạjttɨp jøts nayjaa ja'amɨdɨ midi nạxwiiñ'ạjtmɨdɨp;
midits ɨdø'øn tsạjpjøtpyɨt'ạjttɨp, wenk ɨdø'øn ja chujɨdɨ, ka'ap ja nayɨde'en kyaxø'øktɨ sạm
ja'adɨ midi yạ tsuj nạxwiiñ'ạjttɨp.
41 Wenk yø xøøw tyɨɨ'kxy, wenkts yø po' chamạmɨ; jøts nayɨ wenk yø mạạdsạ'
tyøø'kxmɨdɨ, jøts tɨgạjtstɨp yø mạạdsạ', wenk yø tyøø'kxtɨ tu'uk tu'uk.

42 Nayɨde'ents ɨdø'øn yjaty ku oo'kpɨ jadɨgojk yjujkpyøktɨ. Putsnɨp ja' midi ñe'kx yiknɨtąjp, jøts midi ñe'kx jadɨgojk jujkpyøkp nɨjuunɨts ɨdø'øn ja kya'uk'oo'knɨt.
43 Ja' yiknɨtąjp midi yiktatsø'ødyump, jøts yjujkpyiky midi janchtaxondą'ąkyɨm xemɨkøjxp. Ja' yiknɨtąjp midi' kamøk, midi kamajadąkp, jøts yjujkpyøkt jadɨgojk midi janch møk møjąąw.
44 Ja ñe'kx yiknɨtąjp midi yikwɨn'ejxp jøts midi yiktomp yikmąjtsp; jøts ja ne'kx yjujkpyøkt jadɨgojk midi kayik'ejxp, kayiktomp, kayikmąjtsp. Pønɨ jats ja ne'kx midi yik'ejxp jøts y'øøky tyɨgøy, nay jats ja ne'kx midi kayik'ejxp midi ka'oo'kp kadɨgøøpy.
45 Jabɨ yɨde'enxɨ ja Dios kyajpxy wyą'ąñ: "Ja'ukyikmøøyxɨ ja mɨjawyeen jąą'y ja jujky'ąjtɨn, pøn ɨdø'øn Adán'ąjt"; ka'ats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo yjade'enɨ sąm ja Adán y'ijty, tyimyikjujky'ąjtpɨ ja ja'ayɨ myiñ.
46 Jawyeents adøm ja ne'kx tø nyikmø'øyɨm midi yą nmøøt'ąjtyɨndɨp nąxwiiñ; jøtsnɨm wyɨnaty ja ne'kx nyikmøø'yɨndɨ sąm ja nwɨndsøn'ąjtɨm ñe'kx t'ijxy ku ja yjujkpyɨjky jadɨgojk.
47 Nąxne'eyxɨ ja Adán ñe'kx'ąjt nąxwii'ñɨt jąą'yɨn; tsąjpjotpts ja myiñ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo ñe'kx paty ja jawaanɨ øy.
48 Tum jade'ents adøm nne'kx yą nąxwiiñ t'ijxyɨm sąm ja jawyeen jąą'y ñe'kx t'ijxy, midits ɨdø'øn wyɨnaty yikmø'øyɨmp jade'ents ja t'ext sąm ja nwɨndsøn'ąjtɨm ñe'kx.
49 Nayɨde'en sąm adøm yą nąxwiiñ tø n'agojnąjxyɨm ja mɨdu'ukpɨ jąą'y, kuts jam tsąjpjotp nayɨde'ents adøm nøjkx nwɨmbijtyɨm sąm ja nwɨndsøn'ąjtɨm t'ixy.
50 Yɨde'en ø mɨgu'uk ɨdø'øn njatijy ku yø ne'kx midi nmøøt'ąjtyɨndɨp midi xixmyøøt midi nɨ'jpmyøøt, kidi yø'øjɨp wyɨnaty twɨnguwą'jkɨp ja Dios mą ja amuum ja kyutujk ttanɨtanɨt ja jąą'y; midi katąą'nɨp, midi oo'kp tɨgøøpy, ka'ap ja pyąąt'atyɨ jøts ja xemɨkøjxpɨt jujky'ąjtɨn yikmo'ot.
51 Ja'ats meets ndukmadoowampy jøts yikxon xnɨjąwɨdɨt midi yu'uch, midi amaa'tsk ejtp, midi ka' pøn nugo ająwɨ tnɨjąwɨ: Ka'ap adøm nɨdukɨ'ɨyɨ ja o'jkɨn nbąąjtɨndɨt; ja'ayɨ ku tyumdɨgątst ja ne'kx ku nøjkx ja nwɨndsøn'ąjtɨm xnɨmi'iñɨm,
52 wɨdsukɨn ɨdø'øn ja tyunɨt, ku ja puxuujx jadɨgojkyɨ yjąąk'ukyikmadoonɨt. Wɨnets ɨdø'øn ja oo'kpɨ yjujkpyøktɨt jadɨgojk møøt ja ñe'kx midi xemɨkøjxp myɨjujky'ąttɨp; pønts wyɨnaty jujky'ąjttɨpnɨm ja'ats ja ñe'kx tɨgątstɨp.
53 Kuwąnɨxɨ dø'øn tyɨgątst yø ne'kx midi adøm yą nąxwiiñ nmøøt'ąjtyɨndɨp, midi amøjɨp, midi køjxp, midi anuu'kxɨp; jøts ja nyikmø'øyɨnt midi xemɨkøjxp etp ja'agøjxp ku ja kyakixy nɨ kya'amøjɨ. Jøts adøm wyɨnaty nmajtstuujtyɨm ja ne'kx midi oo'kp midi tɨgøøpy, jøts ja nyikmø'øyɨnt midi nɨjuunɨ ka'oo'kp midi xemɨkøjxp ejtp.
54 Kuts adøm ɨdø'øn wyɨnaty tø nmajtstuujtyɨm ja ne'kx midi kajajkp, jøts wyɨnaty ja ne'kx tø nyikmø'øña'am midi jajkp, jøts ku dø'øn wyɨnaty ja ne'kx tø nmajtstuujtyɨm midi oo'kp jøts wyɨnaty tø nyikmø'øyɨm midi xemɨkøjxp jujky'ątp, jaanɨmts ɨdø'øn ja Dios kyajpxy tyø'øt midi jap jaabyety nøkyɨjxpy ejtp: "Tø ja o'jkɨn yikmɨmajadą'ąky.
55 O'jkɨn, ¿mą dø'øn ja mdukta'o'jk? ¿Mą dø'øn ja møk'ąjtɨn tø xyikwɨngaxi'iky?"
56 Ja pøky ɨdø'øn ja o'jkɨn xukta'oo'kɨmp, jøts ja møjąą'gyutujk ɨdø'øn ja tyamøj'ajtpy midi ka'uktunɨp.
57 Ndamøją'wampts ja Dios Teety ku ja tø xyikmajadąąjkyɨndɨ nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo pyudøjkɨngøjxp.
58 Jade'ents mɨgu'uktøjk ɨdø'øn, møk jøts tu'ugyɨ ja mwɨnmąą'ñ xjąąkpɨktąkojtɨt jøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm tyunk xjąąkyikyø'øgyojtɨt; pø mnɨją'wɨdɨpxɨ ku ka' nugo wyɨndɨgøydɨ ja mdunk midi ja nwɨndsøn'ąjtɨm mduktuujnɨdɨp.

16

Są ja pudøjkɨn myukt

1 Ku xyikmuktɨt ja pɨktạ'ạky midi mdabudøkɨdɨp ja abiky kugạjp ja mɨgu'uk midi tjanchjạ'wɨdɨp ja Dios, yɨde'en xu'undɨt sạm ø nayɨde'en tø ndukmadowdɨ pøn jaty jam Galacia etjotp namyujkɨdɨp.
2 Kɨja' ɨdø'øn wɨndomingɨ xpukondu'uttɨt ja mɨjuu'ñ pønɨ wɨne'en tø mmajadạ'ạktɨ, jøts ja xpøkjø'øktɨt a'ejxɨ, jøts wyɨnaty abạạdɨ xyik'awejxnɨdɨ ku ø nnøjkxt.
3 Kuts øts jam wyɨnaty nnijkxy wɨnets ø wyɨnaty nguexy ja jạạ'y jam Jerusalén pønɨ pøn mee mwɨ'ijxpy, jøts øts ja nøky ja nmo'odɨt jøts ja møøt tyiknøjkxtɨt ja pudøjkɨn.
4 Pønɨ pạạt'ạjtɨyɨp jøts ø nnøjkxt, øyts øts ja wyɨnaty xmøøtnøjkxtɨ.

Ku Pablo tnɨgajpxy mạ jaty ja wyɨdetwạ'ạñ

5 Kuts jam wyɨnaty nnijkxy mạ meets jam, jawyeen ø nnạxwạ'ạñ jam Macedonia etjotp, jøtsnɨm øts jam Corinto wyɨnaty njạ'ạty.
6 Nɨ kyajaa øts jam yjạwɨ ndạạ'nɨt mạ meets jam, jotmøñ øts jam nyiknaxy ja xuxpyoj jøts mee nayɨde'en wyɨnaty x'atskexy mạ ø wyɨnaty nnijkxy.
7 Ka' meets ɨdø'øn nugo pojɨn n'uknɨnạxwạ'ạñ, nmøøtạạ'nɨwyampy meets ɨdø'øn nɨyjeky pønɨ yikutujkpy ja Dios.
8 Yạm øts Efeso kạjpkøjxp njạạktạạ'nɨwyạ'ạñ kunɨm Espíritu Santo xøøw tpạạtt.
9 Øy øts ɨdø'øn may ja jạạ'y xjamɨ'ekyɨdɨ yạ Efeso kạjpkɨjxy, jats ja jạạ'y nayɨde'en pøn ø xmadowạndɨp jøts øts ja ndukmado'odɨt ndukyikyujtɨt ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo yja'.
10 Pønɨ jạ'tp ja Timoteo jam, m'ejxtɨbɨm jøts jotkujk jam ñayjạwɨyɨt jøts nɨti tkadajot-may'ookt, pø nayɨ nwɨndsøn'ạjtɨmxɨ yja' ja tyunk'ạjtɨp sạm øts.
11 Paty ɨdø'øn ja tum jade'en xkupøktɨt, jøts jade'en xpudøkɨdɨt jøts øts øy tsuj yạm xpạạtt, pø n'awijxpyxɨ øts ja yạm møøt ja myɨgu'uk pøn møøt wyɨdity.
12 Tøts øts Apolos njanchjamɨnuu'kxạ'ạky adøm ja nmɨgu'uk jøts ja jeexyɨp tmøøtnijkxy ja mɨgu'uktɨ pøn jaty meets m'ats'ejxwạjnɨp, ka'ats ja ɨxyạm ɨnet myajadạ'ạkt; jaanɨm ja ñøjkxt ku y'awạtsɨt.

Ku ja Pablo t'ukyạjknɨ ja kạjpxpoo'kxɨn

13 Wijyɨm mnabyɨktạ'ạgɨdɨt jøts ejtp møk ja mjanchjạ'wɨn xyik'ettɨt. Yạạ'dyøjkɨn tukɨ'ɨyɨ xmɨdanɨdɨt jøts jotmøk mnabyɨktạ'ạgɨdɨt.
14 Pønɨ ti jaty mdundɨp, tsojkɨngøjxp pa'ayo'owɨngøjxp ja xu'undɨt.
15 Mnɨjạ'wɨdɨp mɨgu'uktøjk ku dø'øn ja Estéfanas møøt ja myɨgudøjk jawyeen tjanchjạ'wɨdyɨ ja Dios kyajpxy y'ayuujk jam Acaya etjotp. Tøts ja ñadyamɨyøxyɨdɨ jøts ja tpudøkɨdɨt ja jạạ'y pøn ja janchjạ'wɨn tmøøt'ạjttɨp nayɨde'en.
16 Pønɨ jade'ents ja tyundɨ, nayɨde'ents mee mbạạt'atyɨ mdu'unt, jade'ents ø ndsøky jøts meets ja xmɨmado'ot jøts ja nayɨde'en xpudøkɨdɨt, nayɨde'en xu'undɨt ja jạạ'y pøn jaty tundɨp pøn jaty pudøjkɨdɨp.
17 Tøts ɨdø'øn njanchtajotkujk'ạttɨ ja Estéfanas, ja Fortunato jøts ja Acaico ku ja yạ tø y'atsmendɨ jøts ø tø x'atspạạttɨ, ja'ats øts ojts ja pudøjkɨn xmo'odɨ jøts meets jade'en myikudanạạy.
18 Tøts ɨdø'øn ja xjanchyikjot'amøkpøktɨ sạm ja jam nayɨde'en myikjot'amøkpøjkɨdøø. Ngajxạjkɨmp ɨdø'øn ja yjade'embɨ jạạ'dyɨ.
19 Mdanɨgajxɨdɨp ja kạjpxpoo'kxɨn ja janchjạ'wɨbɨ jạạ'dyɨ pøn kugạjp'ạjttɨp Asia etjotp. Mjanchkạjpxpoo'kxɨdɨp ja Aquila jøts ja Priscila, jøts nayɨde'en nɨdukɨ'ɨyɨ ja jạạ'dyɨ midi xumɨnamyujkɨdɨp ja' tyøjkjotptɨ, pøn nayɨde'en tø tjanchjạwɨdɨ ja Dios sạm meets.
20 Nayɨde'ents mgạjpxpøø'kxyɨdɨ pøn jaty yạm tø tjanchjạwɨdɨ ja Dios. Nagyạjpxpoo'kxɨdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ xem yạm sạm ja Dios ttsøky'aty.
21 Pøn ɨdø'øn Pablo'ạjtp, øts ɨdø'øn kø'øm njaapy yạ'ạt nøky jøts ndanɨgaxɨdɨ yạ'ạtpɨ kạjpxpoo'kxɨn.
22 Pønɨ ka' pøn tkupiky jøts tkatsøky ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo, wan wyɨnaty kø'øm ttanɨ'ixy. ¡Wɨngonɨp ja nwɨndsøn'ạjtɨm!

23 Mmoˈojɨdɨp ja nwɨndsønˈa̱jtɨm ja kyunuuˈkxɨn.
24 Meets nɨdukɨˈɨyɨ ndanɨgajxtɨp ja tsojkɨn ja paˈayoˈowɨn Cristo Jesús køjxp. Jadeˈen ɨdøˈøn ja yja̱tt.

JA MYIMAJTSKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA CORINTI JĄĄ'Y

Ku ja Pablo tnijayi ja janchja'wibi pøn jam Corinto

1 Øts idø'øn Pablo'ajtp. Tø øts ja Dios Teety xamidsøky jøts ø ngudanit ja Jesucristo. Jøts nayide'en ja Timoteo midi øts møøt yą'at nøky nją'ay jøts øøts ndanigaxi pøn jaty ja Dios Teety ja'ajtidip jam Corinti, jøts nayide'en pøn jaty jam Acaya etjotp tsinaadyip.
2 Paatti kupøjkti ja Dios Teety jøts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin jøts ja yjotkujk'ajtin.

Są Pablo y'ayo'ombąajty

3 Tkajxajkyindi ja Dios midi tyeety'ajtpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, jabi jade'enxi dø'øn ja tyeety'ajtin tyiknigaxi'iky ku adøm x'ayo'ijxyindi, nijuuni xka'ixmajchindi, ejtp xkajpxjot'amøjkandi Dios'ajtingøjxp.
4 Ja'agøjxp ja Dios xkajpxjot'amøjkandi pøni są jaty nidu'uk nidu'uk n'ayo'ombąajtyindi jøts jade'en nniją'wandit sudso dø'øn ja nmigu'uk nayide'en ngajpxjot'amøjkimyandit sąm ja Dios tø xpudøjkandi.
5 Nayide'en sąm adøm kajaa ngu'ayo'ombąajta'andi ja Cristo yja', kajats ja nayide'en ja jot'amøkpøjkin xmø'øyim.
6 Ixyąmts øøts nyikjemduñ ja'agøjxp ku meets ndukmadøy ja nitsoojkin ayuujk jøts ku meets nayide'en ngajpxjot'amøjkidi. Ku øøts yø'øbi ayo'on ndanaxy, ja Dios øts tø xkajpxjot'amøjki. Nayi meets m'øy'ajtingøjxp øøts idø'øn jade'en tø njaty jøts meets ndukinjawit sąm nayide'en ja Dios mbudøkiyidit ku nay yø'øbi ayo'on wyinaty xpąątti.
7 Njantyimyjøp'ijxy'ajtpy øøts idø'øn jøts meets nayide'en ja Dios myikjotkujk'ątiyidit sąm øøts, øy idø'øn nayide'en mja'ayo'ombąątti.
8 Meets migu'uktøjkti, jade'en øøts ndsøky jøts meets waani x'ext xnijąwit są øøts idø'øn jam ja ayo'on nyiknajxy Asia. Yikxon øøts møk ja ayo'on jam n'ijxy, niti awejxin niti jøp'ejxin øø wyinaty nga'ukmøøt'ajtni, niti majadąajkints øøts, ja o'jkin yjøp'ąm øøts wyinatyni.
9 Jade'ents øøts idø'øn ojts jam nnayjąwiyi sąm ja jąą'dyi pøn ja xyøøw tø yiktanimacho'owiñi jøts ja o'jkin tpąątti. Øyts idø'øn ja ne'egi ku jade'en yjąjty, jabi jaanimxi øts ja Dios idø'øn tuki'iyi nmibøkøjxi jøts ku oo'kpibąąt ja tyikjujkpyiky. Jøts øøts jade'en nją'gyujkiyii'ñ ku adøm niti kø'øm xkamą'ąyim.
10 Ja' øøts idø'øn x'axajtujk x'agø'ødujk jøts øøts jade'en ja o'jkin xkadukpąajty, jøts nayide'en xyiknitso'ok'ejtint ku ja o'jkin wyinaty xmimajadą'ąkwą'ąñim.
11 Nayide'en meets idø'øn ja mdsąpkaaky tyumi ja'agøjxpts adøm idø'øn ni'amuki ngajxajkindit ja Dios jøts øøts ja pudøjkin xmøy'ett.

Tigøjxp idø'øn ja Pablo ojts kyanijkxy Corinto

12 Ja'agøjxp øøts n'ąąw njoojt yjotkujk'aty ku øøts nnijąwi ku øøts o mądsoo øy tsuj tø nyiknaxy ja ndsinąą'yin, niti tąąy. Tu'ugyi øøts ja Dios ja y'øy'ajtin tø xabudøki, ka'ap øøts ja ngø'øm wijy'ajtin tø myajadą'aky. Meets windumxi dø'øn øøts ja ndsinąą'yin øy tø nyiknaxy.
13 Jøts nayide'en ja nøky midi meets tø ndanigaxi, niti tąąy ja tkamøøt'aty, mibøkøxti ja'.
14 N'awijxy'ajtpy øøts ku meets ja njąą'y'ajtin xkupøjkit tuki'iyi sąm ixja waani tø xkupøk'okwą'ąndi, jøts jade'en nnadyajotkujk'ajtandit nixem niyąm ku wyinaty myeni jadigojk ja nwindsøn'ajtim Jesucristo.

15 Ja'ayɨ ndamøj'ajtpy ku meets ɨdø'øn tø xkupøjknɨ, jøts ø nwą'ą̈ñ ku meets majtsk ojk n'ats'ejxwą'ą̈ñ jøts jade'en n'atsyikjotkujk'ą̈ttɨt.
16 Ja'agøjxpts ndanɨbɨktą̈ą̈jkɨyɨɨ'ñ jøts ku øts yą̈ nmiñ Macedonia, myɨjawyeen meets n'uk'ext jøts jadɨgojk ku nwɨmbejtnɨt. Wanɨk meets xpudøkɨt jøts øøts nją̈'tt jam Judea.
17 ¿Ka'ap øts ɨdø'øn ja ndejɨnt yikxon ndyimdyanɨbɨktą̈ą̈jkɨyɨɨ'ñ ku øts øjts jam nga'uknøjkxnɨ? ¿Są̈ tø mwą'ą̈ndɨ, jade'en øts ɨdø'øn xijy są̈m muum ja jąą'y ja yja' nugo tyikmajadą̈'ą̈ky ku ja nugo t'ukupiky jøts ja ka' t'ukpadunɨ?
18 Pø ka'axɨ. Wą̈'ą̈ts ja Dios tnɨjąwɨ ku ka'ap øts jade'en nugo ndąą̈y'aty.
19 Jabɨ ka'axɨ ja Dios U'nk Jesucristo tyąą̈y'aty midi øøts ja yja' ngąjpxwą'kxøø møøt Silvano jøts Timoteo, mą meets jam. Pyadunguijxpy ja y'ayuujk ja',
20 jøts ja' tukɨ'ɨyɨ tmɨdanaagyøjxp pønɨ ti jaty ja Dios Teety ñɨ'adso'owɨp. Ja'agøjxpxɨ ja xyøøw ja yikąjpxpą̈ą̈ty ku adøm Dios Teety nmøją̈'wa'am ngunuu'kxyją̈'wa'am ja myøj'ąjtɨn jøts nwą'ą̈ñɨm janch tɨɨgyajpxy ɨdø'øn yø', nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo køjxp.
21 Nayɨ Dios Teetyxɨ adøm ɨdø'øn xukmøøt'ejtɨndɨp ja Cristo jøts øøts ja tø xjɨbiky jøts øøts ja jade'en ngąjpxwą'kxɨt ja yja'.
22 Tø nayɨde'en ja Espíritu Santo xmø'øyɨm midi ejxpajt'ąjtp ku adøm ja xja'ąjtyɨm, jøts jade'en nnɨją̈'wɨndɨt ku xmøy'ukwą'ą̈ñɨndɨ ja jujky'ąjtɨn midi xemɨkøjxp'etp.
23 Ñɨją̈'wɨdyaapy ja Dios ku meets nga'uknɨnøjkxnɨ jade'engøjxp ku meets ka' nyikjot-may'ooktøkɨwyą'ą̈ñ ku møk nwɨndsø'ødyɨt. Pønɨ ka'ats yjanchjade'enɨ, pø jats øts ɨdø'øn ja Dios kø'øm xɨɨdyu'unt.
24 Ku meets wyɨnaty nnɨnijkxy, ja xondą̈ą̈jkɨn ja øy'ąjtɨn meets ndanɨnøjkxwampy. Ka'ap meets nda'aguwą̈nɨwyą'ą̈ñ ja janchją̈'wɨn pø møkxɨ meets ja xmøøt'ąjtnɨ.

2

1 Jabɨ ja'agøjxpxɨ meets ɨdø'øn tø nga'uknɨnøjkxnɨ ku meets nugo n'atsyikjotmay'ooktøkɨt.
2 Ja ku meets n'atsyikjotmadyøkɨt, ¿pønts øts ɨdø'øn ndajotkujk'ą̈tp? ¿Kidi meedsɨp? Yą̈mts meets wyɨnaty kø'øm tø nyikjotmadyøkɨ.
3 Patyxɨ meets tø nnɨjayɨ jawyeen jøts jam tukɨ'ɨyɨ xyik'øyɨdɨt xyikpą̈ą̈dɨdɨt ku øts jam wyɨnaty nją̈'ąty jøts meets xaxondą̈'ą̈kt. Jabɨ jade'enxɨ nwą'ą̈ñ ku mee mxondą̈kmɨt ku meets x'ext jøts ku øts jotkujk.
4 Ku meets ja'abɨ nøky ndanɨją̈'yɨyɨɨ'ñ, janchjotmay'oo'kp øts wyɨnaty, ja yą̈'ą̈xyɨ ja jɨ'ɨyɨ øts ɨdø'øn wyɨnaty xmɨmajadą̈kp ku meets yjąwɨ ja jąą'y myikwɨnmą̈ą'nmyą̈'ą̈twą̈'ą̈ñɨdɨ jøts ø xkagupøktɨt. Ka' meets nayɨde'en nyikjotmay'ookwą'ą̈ñ, ja'axɨ øts ɨdø'øn nąnky'ejxwąjnɨp mąbą̈ąt meets ɨdø'øn ndsøky nba'ayøy, patyxɨ meets ɨdø'øn ngąjpxwijy.

Jade'en pyą̈ą̈t'atyɨ jøts yikmaa'kxukt pøn tø tyundɨgøy

5 Ja jąą'yu'nk pøn øts ɨdø'øn tø x'ukyikjotmadyøkɨ ka'ap øts ja nadyu'uk tø xyik'ayøy jabɨ nɨxem nɨyą̈mxɨ meets ɨdø'øn ndejɨnt wɨnąą̈gɨn tø mbąą̈jtmɨyɨdɨ nayja'abɨ jotmay. Ka'ap ø nwą'ą̈ñ ku nɨjum.
6 Ka'ap øts ja møk n'ukwɨndsø'øwyą̈nɨ pøn ɨdø'øn tø tyundɨgøy. Jabɨ tøxɨ meets ja nɨjum ne'egɨ kø'øm xkastigɨmøøñɨ.
7 Jade'en ɨdø'øn ne'egɨ pyą̈ą̈t'atyɨ jøts meets ja xmaa'kxujknɨt, kąjpxjot'amøkɨdɨ, ja kuts ja jotmay myɨmajadą̈knɨyɨt jøts jade'en ja chɨnąą̈'yɨn tyikwɨndɨgøøñɨt.
8 Paty meets ɨxyą̈m ja may'ąjt n'amɨdøy jøts jadɨgojk ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn xmo'odɨt.
9 Tø meets yą̈'ą̈tpɨ kajpxy yą̈'ą̈tpɨ ayuujk jawyeen ndanɨjayɨ ja'agøjxp jøts ø n'ext nnɨją̈wɨt pønɨ xjanch'ukpaduujnɨdɨp øts ɨdø'øn ja ngutujk.
10 Paty xnɨją̈wɨdɨt, pønɨ pøn meets mmee'kxpy, nayɨde'ents øts ja maa'kxɨn ja nmøømyɨ. Pønɨ tø øts ɨdø'øn tigati nmee'kxy, ja'agøjxpts øts jade'en tø nduñ ku mee n'ayo'ixy, y'ijxpy ñɨją̈'wɨp ja Cristo.

11 Jøts jade'en o tigati tkadamøj'ą̈tt ja mɨku'wɨndsøn Satanás, jabɨ nnɨją̈'wampxɨ adøm wą̈'ą̈ts ku ja o tigati tamɨbøkɨ tamɨ'ejxɨ.

Ku ja Pablo ttajotmay'øøky ja Tito jam Troas

12 Ku nją̈'jty jam Troas jam ką̈jpjotp, nugo øts ndunk jam tyimy'ity øy mą̈dsoo jøts øts ja Cristo yja' ngą̈jpxwą̈'kxɨt.
13 Yą̈mts øts wyɨnaty tø nja'uktundsoo'mɨ, kumɨ ka'ats øts øy njotkujk'aty ja'agøjxp ku øts ja Tito jam ngapą̈ą̈jty, adøm ja nmɨgu'uk, patyts øts jam øjts ndso'ongojmɨ jøts øts ojts nnøjxnɨ jam Macedonia.

Ku ja Cristo møøt nmajadą̈k'ijtyɨndɨ

14 Nmøją̈'wɨmp ngunuu'kxyją̈'wɨmp ja Dios Teety ku ja ejtp xyikmajadą̈ą̈jkyɨ tu'ugyɨ møøt ja Cristo, jøts ja kyajpxy jøts ja y'ayuujk ja xuką̈jpxwa'kxyɨm øy mą̈gamą̈.
15 Y'øyją̈'wɨp chują̈'wɨp ja Dios Teety pøn ja Cristo møøt y'ity jøts ja yja' tką̈jpxwą̈'kxɨ.
16 Øy ja mą̈gamą̈ ja y'ɨxpøjkɨn wyɨdity jam muum tkamɨbøktɨ, o'jkɨn tɨgø'øyɨn ja yiktatɨɨdyu'undɨp. Jøts muum tjanchjąwɨdɨ, ja'ats ja tyajujky'ą̈ttɨp xemɨkøjxp. ¿Pønts ɨdø'øn yø'øbɨ tunk nugo nɨyjøjxk tyimy'uknɨyją̈jtp?
17 Jabɨ ka'axɨ øøts ja nugo ndameembyiky ku øøts ja Dios kyajpxy ngą̈jpxwą̈'kxɨ są̈m muum y'adø'øtstɨ, uk ka'bą̈ą̈t ka'pxy tnɨgą̈jpxtɨ tum wɨmbet ja tnɨmadyą̈'ą̈ktɨ. Ka'ats øøts jade'en n'adɨ'ɨch, tɨy janch øøts ja nnɨgajxpy pø tøxɨ øøts Dios kø'øm xkexy jøts øøts kyajpxy ja ngą̈jpxwą̈'kxɨt Cristo pyudøjkɨngøjxp øy mą̈dsoo jam Dios wyɨngujkp.

3

Ku ja Dios ja chojkɨn ja pya'ayo'owɨn jadɨgojk tyiktso'ondą̈ajky Jesucristo køjxp

1 ¿Są̈ meets ɨdø'øn yø xją̈'gyukɨ ku øøts jade'en nwą̈'ą̈ñ? ¿Kø'øm øøts ɨdø'øn xijy nnagyajxą̈'ą̈kwą̈'ą̈ñɨ są̈m ja muum mą̈ ttundɨ pøn ja ɨxpøjkɨn wenk tyą̈jktɨp? ¿Ja ejxpajtɨn øts ɨdø'øn kuwą̈nɨ ndyimyøøt'ą̈tp jøts meets yø n'ɨxpøjkɨn xmɨbøkɨt?
2 Ka' yjade'enɨ, jabɨ meetsxɨ myiknɨgaxɨ'kpy pønɨ są̈ øts ɨdø'øn ja ndunkjøøjp y'øyɨ. Jade'en ja ñɨgaxɨ'ɨky ku meets ja Dios yja' tø xmɨbøjkɨ jøts øy ja pøn t'ext tnɨjąwɨt są̈ dø'øn ja mdsɨnąą'yɨn tø tyɨgą̈tstɨ.
3 Kø'ømxɨ ja Cristo jade'en tø mdanɨbɨktą̈ą̈gɨyɨdɨ jøts m'ejxpajt'ą̈ttɨt jøts øts ja ndunk jade'en wyɨngaxɨ'ɨky. Jabɨ Diosxɨ dø'øn kø'øm ja y'Espíritu Santo tø tyaky jøts ja y'ejxpajt'ą̈tt ja'agøjxpts ja' kyakudɨgøy. Jawaanɨ møj ja', midi anmɨją̈'wɨnjotp ja Dios pyɨktakpy jøts ka'ap ne'egɨ ja jawyeembɨ kutujk midi Moisés kyøxją̈ą̈ay tsą̈ą̈gøjxp.
4 Są̈ jaty øø nwą̈'ą̈ñ tɨy yø' janch yø', wą̈'ą̈ts øøts nnɨjąwɨ jøts ku øøts ja Dios Teety pyudøjkɨn amuum xmø'øy Cristo køjxp.
5 Ka'ap øøts kø'øm nnąnkmyajadą̈'ą̈gɨyɨ, ja Dios wyɨngujkpxɨ dø'øn chøøñ ja møk'ą̈jtɨn jøts øøts ja øybɨ ndu'unt.
6 Jaa ku øøts ja jeexyɨp tø xkamø'øy ja møk'ą̈jtɨn sudsots øøts ɨdø'øn jeexyɨp nnɨgajpxy są̈ ja Dios chojkɨn ja pya'ayo'owɨn jadɨgojk tnąnky'ijxyɨ są̈ ja nąxwii'ñɨt jąą'y ñɨtso'ok'ą̈ttɨt. Ka'ap ja tsɨnąą'yɨn yikpą̈ąty ku nbadungøjxɨnt tukɨ'ɨyɨ ja Moisés kyutujk, ja Espíritu Santoxɨ dø'øn tnąnky'ejxɨp ja øgyajpxy ja ømyadyą̈'ą̈ky sudso yikpą̈ąty ja jujky'ą̈jtɨn xemɨkøjxp. Ja o'jkɨn tɨgø'øyɨn pyatpy ja anmɨją̈'wɨn ku ja Moisés kyutujk ngabadungøjxɨnt yą̈m ja Espíritu Santo yja' tyumyikjujky'aty.
7 Jade'en ɨdø'øn ja Moisés kyutujk ja myøj'ą̈jtɨn kyaxɨ'ɨky midi tsą̈ą̈gøjxp yikjąay ku ja aju'uk agujkp yikmøøy, janch tøø'kxp tsamą̈mp ɨdø'øn ja wyeen y'ą̈ąw. Jøts janch wɨn'oo'ktɨp ɨdø'øn ja myɨgugą̈jp israelɨt jąą'y ku ja yjayik'ejxwą̈'ą̈ñ. Waanɨ dø'øn ja y'aju'uk møj y'atskaxɨ'ɨky, pojɨn ja ñą̈xkojmɨ. Są̈ts ɨdø'øn ja janchtyimyøj y'atsmiiñ ja'abɨ kutujk midi anmɨją̈'wɨn ja o'jkɨn tyukupiky'ajtpy.

8 Kuts ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky ka'ap ja tmɨ'abąąty, pø ka'axɨ ja wɨnmąą'ñ myajadą'ąky mąbąąt ja yją'ąty ja myøj'ąjtɨn ja y'øy'ąjtɨn midi ja Espíritu Santo xuk'ejxɨmp xuknɨją'wɨmp.
9 Sąts ɨdø'øn ja kutujk janch møj, yąm ja tjayikudɨgøy ja anmɨją'wɨn, ¡sudsots ɨdø'øn ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadyą'ąky jawaanɨ kyidyimy'ukmøjɨt midi adøm ja xagupøjkɨmp!
10 Jabɨ ka'axɨ ja Moisés kyutujk møøt ñabyąądyɨ ja Dios y'øgyajpxy.
11 Øyɨ dø'øn ja kutujk møj tø yjamiñ ka'ap ja Dios y'øgyajpxy ja twɨnąjxɨ midi ejtp xemɨkøjxp.
12 Ja'agøjxp øøts ja njøp'ijxy'aty, paty øøts agujk jotkujk ja Dios yja' nnɨgąjpxɨyɨ,
13 jøts ka'ap y'ukpąąt'ąjtnɨyɨ jøts øøts ndu'unt nayɨde'en sąm ja Moisés ttuuñ ku ja y'ijty ñawyɨnjuuxyɨyɨ jøts jade'en ja myɨgugąjp tka'ejxtɨt ku ja y'aju'uk tudą'ąky tyɨgøøñɨ.
14 Ja israelɨt jąą'y ka'ap ja tją'gyukɨdɨ tigøjxp ɨdø'øn ja Dios ttanɨbɨktąągɨ ja kutujk midi ja Moisés yikmøøy. Nɨ ixyąmbąąt ja tkają'gyukɨdɨnɨm ku ja Dios ñøky tkąjpxɨdɨ. Jaanɨm ja ją'gyukɨn ja tpąąttɨt ku ja Cristo yja' tkupøjkɨdɨt.
15 Yjąąkjakąjpxɨdɨbɨmts ja Moisés kyutujk ja'adɨ, jade'en ja tjøp'ejxtɨ jøts ja ñɨtso'ok'ąttɨt ku ja tpadungøxtɨt.
16 Kuuyɨdsɨk øy pøngapøn tkupøktɨt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo jatyɨts ja pyøky ja ñɨwą'ądsɨdɨt jøts ja wą'ąts tukɨ'ɨyɨ tją'gyukɨgyøxtɨt.
17 Ja nwɨndsøn'ąjtɨmxɨ tmøøt'ąjtp ja jujky'ąjtɨn jøts ja ją'gyukɨn, pønts ja nwɨndsøn'ąjtɨm tjanchją'wɨdɨp ka'ap ja Moisés kyutujk ja y'ukmɨmajadąkɨnɨyɨdɨt, nɨ kya'ukjujky'ąjtnɨdɨt ja pøky agujkpy.
18 Paty adøm ja ją'gyukɨn nmøøt'ąjtna'andɨ ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm yikmɨbiky. Kuts ja ejtp njotmay'ąjtɨndɨt ja y'øy'ąjtɨn ja myøj'ąjtɨn, nay ja'ats nąnky'ejxamp xjats adøm jade'en njąjtnant sąm ja nwɨndsøn'ąjtɨm. Yjujky'ąjtɨngøjxp ɨdø'øn ja jade'en xpudøjka'am.

4

1 Paty øøts ɨdø'øn nɨjuunɨ ngadawɨndsuuñ ja ndunkjøøjp midi øøts ja Dios y'øy'ąjtɨngøjxp tø xanɨbɨktąągɨ.
2 Jagam jɨxkø'øm øøts ɨdø'øn nbɨktą'ąky midi amaa'tsk midi tsø'ødyuñɨm yiktump. Ka'ap øøts n'ijxy ngøy jøts o pøngapøn nwɨndąąy'ątt. Nɨ ja Dios øøts ja y'ayuujk ngakąjpxmą'jtɨ. Ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ øøts ɨdø'øn ja'ayɨ nnɨgajpxpy, jøts jade'en nɨpøn jąą'y kyawą'ąnt jam Dios wyɨngujkp ku øøts n'ayuujk kyatɨyɨ.
3 Ku jaa wɨnąągɨndɨ pøn tkają'gyukɨdɨp ja nɨtsoojkɨn ayuujk midi øø ngąjpxwa'kxpy, ja kyudɨgø'øyɨn ɨdø'øn ja kø'øm y'ɨxaawyąndɨp.
4 Ku ja wyɨnaty kø'øm tkajanchjąwɨdɨ, ja mɨku'wɨndsønts ɨdø'øn ja tø yikwɨnąjpnɨyɨdɨ pøn ja'ayɨ yą nąxwiiñ ne'egɨ diosją'wɨdɨp, jøts jade'en tkapąąttɨt ja kudøø'kxąągɨ ja kująjtąągɨ midi yajkpy ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky ku ja Cristo y'øy'ąjtɨn myøj'ąjtɨn yiknɨmadyą'ąky. Ja Cristots tnąnky'ejxɨp ja Dios Teety pøn y'agojnąx'ajtpy.
5 Ku øøts ngąjpxwa'kxy ka'ap øøts ngø'øm ja' nnɨgajpxy, ja Jesucristoxɨ øøts ja wyɨndsøn'ąjtɨn ngąjpxwą'kxɨp, jøts øøts jade'en nyikwɨmbejtnɨt ja y'øy'ąjtɨn midi tø tyaky, ku meets nbudøkɨ ja' chojkɨngøjxp.
6 Jabɨ nay ja'abɨ Dios Teetyxɨ dø'øn midi ja jąj ja tøø'kx tyiktso'ondąąjk, nay ja' adøm tø xmø'øyɨndɨ ja kująjtąągɨ ja kudøø'kxąągɨ jøts n'ejxɨndɨt nnɨją'wɨndɨt są dø'øn ja y'øy'ąjtɨn myøjɨ midi ja Jesucristo ñąnky'ejxɨp.

Janchją'wɨngøjxp ja tsɨnąą'yɨn nyiknąjxyɨm

7 Dios wyɨngujkp ja chøøñ ja'abɨ kująj'ąjtɨn kudøø'kx'ąjtɨn midi nɨwɨndem xøøw tkamøøt'ąjtp ja kudɨgø'øyɨn, ja' øøts nmøøt'ajtpy njujky'ąjtɨngøjxp. Ka'ap øøts ngø'øm møk'ąjtɨn nyiktuñ, ja Diosxɨ myøk'ąjtɨn ɨdø'øn jade'en tyiknɨgaxø'jkp.

8 Øy øøts tsep agujkp aki agujkp ja njujky'ąjtin yjanaxy, niwindem xøøw øøts ja nnøø' ja nduu' kya'aduky; øy øø njamay njatąjy sudso øø nyiknąxt, nbatpy øøts ja winmąą'ñ sudso tyuu'bąąt tyuu'wetst.
9 Øy øø njayikjemduñ njayikteduñ, ka'ap øøts ja Dios x'ixmach; øy øøts ja nmidsep xjatekpya'an'ątwą'ąñ, ka'ap øøts ja tu'ugyi xmimajadą'ąky.
10 Winjaa windsojk øøts ja jąą'y ja o'jkin xjadukpąątwą'ąñ sąm ja Jesús yjąjty. Nay ja'ayi øø kø'øm xpudøjkip jøts jade'en tyiknigaxi'iky ku ja yą xemikøjxp yjujky'aty.
11 Pøn jaty øøts møøt nbaduñ ja Jesús yja', nay ja'agøjxp øøts ja o'jkin jabom jabom x'ijxy xkøy, ja'agøjxp øøts ja xka'ixmach jøts jade'en tyiknigaxø'økt ja yjujky'ąjtin øøts nnikøjxp.
12 Øy øøts ja o'jkin xumijapąątwąn'ity xumijamimajadą'ąkwąn'ity, ja xemikøjxpit jujky'ąjtin meets ne'egi mbąąjtip m'ejxip.
13 Njanchją'wip øøts nayide'en ku yide'en wyą'ąñ ja Salmos nøky: “Paty ø nnigajpxy ku njanchjąwi.”
14 Nniją'wip øøts ku ja Dios Teety tyikjujkpyijky ja Jesús, nayide'ents adøm ja møøt xyikjujkpyøjkint, jøts jam nnøjkxint niduki'iyi ja' wyingujkp.
15 Midi øø tø ngu'ayowi ja'agøjxp øøts idø'øn ja ngupiky jøts meets ja øy'ąjtin xpąątt, mayts ja jąą'y Cristo køjxp tpąąttit ja Dios kyunuu'kxin ja Dios y'øy'ąjtin jøts may nayide'en pøn ttukmøjąwidip pøn ttukunuu'kxyjąwidip ja Dios ja'agøjxp ku ja tkajxą'ąkti.
16 Ja'agøjxp øøts idø'øn ngadawindsuuñ. Øy øøts ja nne'kx yjaga'ukmajadąkni, møwenip kajaajip øøts ja njanchją'win jabom jabom.
17 Yø yą'it ayo'on waani yø ñąxkøjy, ka'ap yø jeky tyąą'ni; jøts yø' øy'ąjtin xemikøjxp ne'egi xukpąąjtimp mą ja Dios.
18 Jabi ka'axi yik'ixą'ąy midi yą nąxwiiñ yik'ejxp, ja Dios y'øy'ąjtin ne'egi yik'ixaapy midi kagaxø'kp. Ja piktą'ąky midi kaxø'kp myøøt'ajtpy ja' ja kudigø'øyin. Ja øy'ąjtin midi kayik'ejxp ka'ap ja y'ąąts ja kyojpk ja kyudigøy.

5

1 Nniją'windip adøm ku ja nne'kx kyudigø'øyim midi kajajkp sąm tu'uk ja tøjk kyudigøy nąxwiiñ, jap adøm ja Dios tø xadanibiktąąjkindi tu'uk ja tsinaadyąąjk tsąjpjøtpy. Etp ja xemikøjxp, jabi kidi nąxwii'ñit jąą'yipxi ja tø tyik'øyi.
2 Janch jade'en idø'øn yjaty ku adøm nne'kx ja yjujky'ąjtin tyiknaxy yą, ka'ap adøm n'øyją'wam, winjaa windsojk adøm nnøjkxwą'ąñim mą ja tsinaadyąąjk ja Dios tø xadanibiktąąjka'am,
3 mą adøm n'anmiją'win yiknitanąą'yim.
4 Yø ne'kx midi nmijujky'ąjtyindip yą nąxwiiñ ka'ap yø øy ti xuk'øyją'wam, jøts yiktsojkp ja tsinaadyąąjk midi ja Dios tø xanibiktąąjkindi, yjagayikwą'ąñ ja o'jkin. Yø nąxwii'ñit tsinąą'yin adøm idø'øn njadayiktigątswą'ąñimp ja jemchinąą'yin.
5 Ja Dios idø'øn kø'øm tø xanibiktąąjkindi jøts tø xuktatøjkindi ja Espíritu Santo midi ejxpajt'ąjtp ku adøm ja nyikmø'øyindit midi ja yik'awijxpy.
6 Jade'ents adøm idø'øn ndajotkujky'ąjtint, jøts nniją'windip ku yą yø nne'kx nmijujky'ąjtyindinim ka'ap adøm ja tsinaadyąąjk nbąąjtyindinim. Ka'anim adøm idø'øn ndyimyją'ątyim mą dø'øn ja nwindsøn'ąjtim jam.
7 Janchją'wingøjxp adøm idø'øn nmøøt'ąjtindit ja jøp'ejxin øy ja njaga'ijxyindi.
8 Ka'ap ja o'jkin tigø'øyin ndsø'jkandit. Jotkujk idø'øn adøm njøp'ejxindit ja o'jkin ku wyinaty xpąąt'ąjtyindi jøts nnøjkxindit jap mą ja nwindsøn'ąjtim møøt n'ejtint.
9 Paty adøm idø'øn øy mądsoo nwindsø'jka'ant ja nwindsøn'ąjtim wan ne'kxkøjxp wan anmiją'wingøjxp.
10 Jabi kuwąnixi ja Cristo tyiidyu'unt jøts jade'en nyikmø'øyindit midi xpąąt'ąjtindip nidu'uk nidu'uk pøni są wyinaty ja njujky'ąjtin yą tø nyiknąjxyindi.

Ja kajpxy ja madyą'ąky midi ñɨgajpxpy są jadɨgojk møøt nnamyąjyɨnt ja Dios

11 Ja'agøjxp ku øø nnɨjąwɨ są ja nwɨndsøn'ąjtɨm yikmøjąwɨt yikunuu'kxyjąwɨt y'øy'ąjtɨngøjxp paty øøts ja jąą'y ndukją'gyukɨwyąnguixy ku øøts tɨy janch ja kyajpxy ja y'ayuujk nnɨgąjpxɨyɨ. Ñɨją'wɨp ja Dios są øøts ja njąą'y'aty, njøp'ijxpy øøts jøts meets nayɨde'en xją'gyukɨt.

12 Ka'ap øø kø'øm nnay'agajpxyɨyɨ, ja ją'gyukɨnxɨ meets ɨdø'øn ndukmøøt'ątwampy jøts jotkuk mnayjąwɨyɨdɨt ku meets ngawɨndąąyɨ. Jøts jade'en agujk jotkujk x'adsojɨmbettɨt ja jąą'y pøn y'anmɨją'wɨn yjamøøt'ajtpy.

13 Pønɨ nugo øøts ndyimgyajpxy pønɨ nugo øøts ndyimy'adɨ'ɨch, Dios ja tu'ugyɨ tnɨją'wɨp; pønɨ øyts, pønɨ tɨyts, pønɨ ka'px øø nnɨgajpxy ja yja', meets ja mda'øy'ątp.

14 Ja Cristo chojkɨngøjxp pya'ayo'owɨngøjxp øøts ɨdø'øn ja ndunk ngamajtstu'uty jaa ku øøts ndyimyjanchjąwɨ ku nɨdukɨ'ɨyɨ tø xku'o'jkɨndɨ jøts ka' n'uknɨjujky'ąjtna'ant ja pøky.

15 Paty ja Cristo tø xku'o'jkɨndɨ jøts pøn jujky'ąjttɨp ka'ap ja kø'øm t'ukøjø'ømɨt'ąjtnɨ ja chɨnąą'yɨn, ja Cristo ja ñɨjujky'ąjtnɨdɨp pøn ja ojts kyujujkpyøkɨyɨdɨ jadɨgojk.

16 Paty øøts jade'en nga'uk'abaxnɨ pønɨ są nɨdu'uk nɨdu'uk ja chɨnąą'yɨn tyiknaxy; Cristo pąąt øøts y'ijty n'abexy midi øø nga'øyją'wɨp ja yja', ɨxyąm ka'ap øøts ja'abɨ wɨnmąą'ñ n'ukyiktunɨ.

17 Jade'ents ɨdø'øn, pøn ja Cristo møøt y'ity, jemyjąą'y ja'; ja tɨgøy wɨnmąą'ñ midi y'ijty nmøøt'ąjtyɨndɨp ka'ap ja y'uktunɨ, tum ja yjembyɨ dø'øn tø nbabøjknandɨ.

18 Kyø'ømdunkjøøjp ja Dios Teety jade'en tyumpy Cristo køjxp jøts ja møøt nnamyąjya'ant. Jøts øøts ja ndunk tø xmø'øy ku nɨdukɨ'ɨyɨ ja jąą'y ja Dios møøt ñamyąą'ñɨyɨt.

19 Yɨde'en ɨdø'øn nbɨktąąjkɨnt, ja Cristo køjxp ɨdø'øn ja Dios Teety nɨdukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y møøt ñamyaawyą'ąnɨyɨ. Ka'ap ja pøky tmøjpɨktą'ąky. Jøts øøts xanɨpɨjky yą'ątpɨ øy'ąjtɨn.

20 Paty meets xnɨjąwɨt ku øøts ja Cristo xyikugajpxy'aty, sąm ɨdø'øn ja Dios Teety kø'øm jeexyɨp meets mmɨnuu'kxą'ągyɨyɨ. Paty øøts ɨdø'øn yɨde'en n'ane'emy ku meets ɨdø'øn ja Dios ja mdsojkɨn xmøøgyøxt.

21 Nɨti pøky ɨdø'øn ja Cristo tkamøøt'ąjty xjats ja Dios Teety tyimñayɨde'en ja ttuuñ sąm ja møj pøkyjąą'y yiktuñɨm, jøts nyikupøjkɨndɨt sąm ja Dios Teety ttsøky ku ja Cristo møøt n'ejtɨnt.

6

1 Jade'ents mɨgu'uktøjk ɨdø'øndɨ, nɨdukɨ'ɨyɨ nɨwɨne'en adøm ndunk'ąjtyɨndɨ ja Dios yja', n'amɨdøøpy meets jøts kidi nugo ja Dios y'øy'ąjtɨn xyikwɨndɨgøjyɨdɨ midi ja tø mduk'ijxyɨdɨ midi ja tø mduknɨjąwɨyɨdɨ.

2 Jabɨ jade'enxɨ ja køøm wyą'ąñ ñøkyijxpy:

Ku ja xøøw ja jumøjt tpąąjty nmadoow øts ja mjɨ'ɨyɨn ja myąjxɨn;
jøts ku ja yiknɨtso'ok'ąjtɨn tpąąjty wɨnets me nbudøjkɨyɨɨ'ñ.
Ɨxyąm ɨdø'øn ja mxøøw ja mjumøjt tø yją'tnɨ jøts ja myiknɨtso'ok'ąjtɨn tø tpątnɨ.

3 Øy øøts ɨdø'øn ja ndsɨnąą'yɨn nyiknaxy jøts øøts jade'en ja ndunkjøøjp nɨpøn xkada'abaxt.

4 Jade'enxɨ øøts ɨdø'øn ne'egɨ nyiknɨgaxø'økwą'ąñ ku øøts ja Dios nmɨduñ, tudą'ąky øøts ngupiky'aty tukɨ'ɨyɨ ja ayo'on;

5 tø øø nyiktsumy nyikwøpy; tø øøts ja jąą'y namay xamuky, møk øøts ja ndunk nyiknaxy kunɨm øøts ngø' ndeky kya'ukmajadąknɨ; kawɨnąąk tsuu øøts tø ngamąą'y tø nga'ity, ayuu øøts kawɨnąąk xøøw tø nyiknaxy.

6 Njujky'ąjtɨngøjxp øøts nyiknɨgaxɨ'ɨky ku øøts ja Dios nmɨduñ. Jøts jade'en kyaxɨ'ɨky ku øøts ja Dios y'ɨxpøjkɨn ka'pxy nnɨją'wɨyɨ jøts øøts ndudą'ąkyjąą'y'aty. Tø øøts

n'øyjąą'y'aty jøts tø øøts ja Espíritu Santo yja' nyiknigaxø'kmi jøts nayide'en øøts ja tsojkin ja pa'ayo'owin øy pøngapøn tø nmø'øy.
7 Ja tiy'ąjtin ja janch'ąjtin øøts tø nmøøt'aty, jøts ejtp øøts ja Dios ja myøk'ąjtin xa'agø'duky xa'axąjtuky. Ja ødyu'unin ja tiidyu'unin øøts tø nyiktuñ ku øøts ja Dios yja' tø nyikyø'øyi jøts ku øøts ja y'ayuujk nnitanąą'miyi.
8 Juunjaty øø nyikajxą'ąky jøts nay jaayi øøts nyikpagajpxy. Øy øøts jaayi n'ukyiknimadyą'ąky jøts nay jaayi øøts wenk n'ukyiknimadyąknimi. Ja øøts juunjaty nyiknøjmi ku øøts nugo ndąąyi jøts nay jaayi wyąngojmidi kuk øøts ja y'øybi tyiibyi nnigajpxy.
9 Juunjaty øøts ngayik'ejxkapy jøts nay jaayi øøts nyik'ejxkąpmi; ja øøts ja jąą'y juunjaty ja o'jkin xukpąątwą'ąñ, jajujky'ąjtp øøts idø'øn jade'en. Yikastigimøøpy øøts, ka'ap øø n'øøky.
10 Øy øøts njamay njatąjy, xondąkp øø nnayjąwiyi; ayoobi jąą'y øøts, ja øy'ąjtints øøts nyajkpy; øy øøts niti njagamøødi, jade'en øø nnayjąwiyi ejximdam øøts jeexyip tuki'iyi ndyimyøøt'ąjtkøjxni.
11 Meets migu'uktøjkti, tiy'ąjtingøjxp meets tø ndamigajpxy; tuki'iyi meets ja ndsojkin ja nba'ayo'owin tø ndamay'aty.
12 Øyimik idø'øn wine'enin ngondukt nbøktukt øts ja ndsojkin øts ja nba'ayo'owin. Meets idø'øn jade'en yjąwi ne'egi mdumpy.
13 Sąm ja u'nkteety ja myąjnk tmigajpxy nayide'en meets nmigąjpxwąmi ku ja mdsojkin ku ja mba'ayo'owin niwine'en xka'amą'ą't'ąttit. Tundi nayide'en waani sąm øts tø nnajtstuni.

Adøm nikøjxp ja Dios yjujky'ąjtyim

14 Kidi mjujky'ąjtin xyiknąxti møøt pøn tkajanchją'widip ja Dios, jabi nijuunixi kyanamyayidit ja tiidyu'unin møøt ja tundigø'øyin, sąm ja kudøø'kx'ąjtin møøt ja kugoots'ąjtin.
15 ¿Sudso dø'øn ja Cristo yja' møøt ñamyayidit ja miku' yja'? ¿Uk sudso ja janchją'wibi jąą'y møøt ñamyigu'ukwą'ąniyit pøn midsepwąjniyip?
16 Ka'ap ja yjujky'ąjtin tyiknąxti tu'ugyi ja Dios Teety møøt ja dios midi kø'øm yiktsajtstip. Ka'ap adøm njade'enindi jabi kø'ømxi Dios wyinąąñ yide'en:
Pøni mą ja chøønidi jam øts ja nmøøtjujky'ąttit,
jøts pøni midi ja ñøjkxtip ejtp øts ja njamyøøt'ąttit;
øts ja xdios'ąttip,
jøts øts njąą'y ja'adi.
17 Paty ja yide'en yjąąkwąąñ:
Nąnky'abikyidi,
kidi ja kya'øybi xyiktundi;
jøts jade'en ngupøktit,
18 øts meets xteety'ątp, jøts øts meets n'u'nk'ątp,
jade'en idø'øn wyą'ąñ ja Dios Teety.

7

1 Jade'ents meets migu'uktøjk idø'øn xnijąwidit ku yą'ąt øy'ąjtin ja Dios tø tyiktañ. Ja'agøjxp adøm idø'øn øy tsuj njujky'ąjtint, ka'ap ja nne'kx ka'ap ja n'anmiją'win nyik'ejtint pøky agujkp. Dios chø'jkingøjxp adøm idø'øn ja Dios ndamiyojxint ja njujky'ąjtin.

Są ja Corinti jąą'y tyiktigątsti ja wyinmąą'ñ

2 ¡Ją'gyukidik øts ndsojkin nba'ayo'owin! Jabi ka'axi meets niti windigø'øyin tø xkapąątti øøts køjxp. Nipøn øø ngawindąąy'aty, nipøn øø ngana'ixy.

3 Kidi meets yą'ąt xją'gyukɨ ku meets nugo nbøkñɨpiky, jabɨ jade'enxɨ tø nwą'ąñ jawyeen ku meets ja ndsojkɨn ja nba'ayo'owɨn tø ndamɨyøxy, jade'en ja tpątnɨ møøt mee ñamyayɨ njujky'aty jøts møøt mee ñamyayɨ n'ookt.
4 Njøp'ijxy'ajtpy meets jøts amuum mee ndajotkujk'aty. Øy øøts ɨdø'øn n'ayo'ombąąty janch jotkujk ø nnayjąwɨyɨ.
5 Ja'ayɨp øø nją'jty yą Macedonia, ka'ap øøts ja poo'kxɨn nmøøt'aty, øy øøts mągamą jąą'y xmɨdsepwą'ąñ jøts øøts ja tsø'øgɨ nyikmajadą'ąkwą'ąñ.
6 Yikjotjɨmbijtpy ja Dios ja yjąą'y, tøts øøts ja xyikjotjɨmbity ku ja Tiro tø yją'ąty.
7 Kidi ja'ayɨp øø nugo ndyimdyajotkujk'ajtpy ku ja yąm tø yją'ąty, jabɨ ja'axɨ øø nayɨde'en ndajotkujk'ajtpy ku meets ja nekɨm mnɨmadyą'ąkyɨyɨ mjantyaxondąjkɨp meets ja'. Jade'en øøts ja xamɨmadyą'ąky ku meets xjapąątwą'ąñ xja'ejxwą'ąñ jøts nayɨde'en tnɨgąjpxmɨ ku meets xajotmay'øøky. Jotkujk øts ɨdø'øn nnayjąwɨyɨ ku meets xją'myech.
8 Øy ja nøky tø mja'atsyikjotmaadyøkɨyɨdɨ midi meets øjts ndanɨguexy, ka' øts ja ɨxyąm są n'ukją'wiñɨ. Njanch'ayojɨyɨi'ñɨmts øts ɨdø'øn ja jawyeen, ku øts n'ijxy ku øts nnɨjąwɨ ku meets ja nøky yikxon ja jotmay tø mduktatøkɨyɨdɨ tøts ɨdø'øn ja jade'en y'ukjąjtkøjy są n'ukją̨tka'am.
9 Jotkujk øts ɨxyąm nnayjąwɨyɨ jøts kidi ja'ajɨp øts ndajotkujk'ajtpy ku meets ja jotmay møk'ampy tø m'atspąądyɨyɨ, jabɨ ja'axɨ ø ndajotkujk'ajtpy ku meets ja mdsɨnąą'yɨn tø xyiktɨgach są̨m ɨdø'øn pyąą̨t'atyɨ. Tøxɨ dø'øn xmɨdanɨdɨ ja jotmay'øøgyɨ są ja Dios ttsøky są Dios tkupiky. Jøts ku øøts ja nøky jade'en tø nguexy kidi ka'øy adøtspɨp øøts, kidi ayo'onɨp meets ja mdukpąątwąjnɨyɨp.
10 Ja ayo'on midi tudą'ąky yikupøjkp są̨m ja Dios ttsøky'aty, yiktɨgachp ja tsɨnąą'yɨn ja' jøts jade'en yikpąąty ja yiknɨtso'ok'ąjtɨn. Pøn tkajanchją'wɨdɨp ja Dios wenk ja tjąwɨdɨ ja ayo'on jøts ja y'anmɨją'wɨn tyikudɨgøydɨ.
11 Øy meets ja ngajpxy tø m'atsyikjotmaadyøkɨyɨdɨ, tudą'ąky meets ja tø xkupiky są̨m ja Dios ttsøky'aty. ¡Ejxtɨts ɨnet ku ja mdsɨnąą'yɨn ne'egɨ tø tyɨgątstɨ! Tø meets ja ngajpxy ne'egɨ myikwɨnmąą'mbyąądyɨyɨ jøts jatyɨ tø xnɨgąjpxtɨ ti dø'øn tø xundɨ; tø m'atsyikjotmą'ądyɨdɨ, tøts nayɨde'en xtsaachjąwɨdɨ. Wɨnets meets jatyɨ xjady-imyɨgąjpxwą'ąñ jøts nayɨde'en xɨɨdyunwąmɨdɨ pønɨ pøn ɨdø'øn tø mmɨdundɨgøyɨdɨ. Ja' meets ɨdø'øn myiknɨgaxi'kpy ku meets tø mgatundɨgøy.
12 Ja'agøjxp meets jade'en tø nnɨjayɨ ku meets ejtp nją'myech jøts kidi ja'agøjxpɨp øts ja nøky tø nguexy ku øts ja'ayɨ ngąjpxwejwą'ąñ pøn tø tyundɨgøy uk pøn tø yikmɨdundɨgøy. Pø ja'agøjxpxɨ mee nnɨjayɨ jøts ja Dios xuknɨjąwɨdɨt mąbąąt ja mba'ayo'owɨn myajadą'ąktɨ ku øø xpa'ayøy.
13 Paty øøts jotkujk nnayjąwɨyɨ.

Jawaanɨ jotkujk øø nnayją'wɨyɨ ku ja Tito yą tø yją'ąty jøts ku meets ja tø xpudøkɨ jøts ja jotkujk tyiknąxt.
14 Ka'ap ø nugo tø nwɨndąąyɨ ja Tito ku meets øy tø mjąą'y'aty są̨mdam øts ja jawyeen ndamɨmadyąąjky. Ka'ap øts ja n'ayuujk nugo tø xyiktsø'ødyuñ, tɨy ja tø pyɨdsimy.
15 Jabɨ mdsojkɨpxɨ meets ja ne'egɨ ɨxyąm jawaanɨ møj ku meets ja tukɨ'ɨyɨ tø xpadun-guixy pønɨ ti jam mda'ana'amɨyɨdɨp, jøts ku meets ja øy tudą'ąky tø xwɨndsø'øgɨ.
16 Ka' xnɨjąwɨdɨ mąbąąt øts nxondąąjkɨn yją'ąty ku mee nnɨjąwɨ ku adøm øy tsuj nnayją'gyukɨyɨndɨ.

8

Ku ja Pablo pudøjkɨn t'amɨdøy jøts yiktabudøkɨdɨt ja ayoobɨ jąą'dyɨ

1 Łxyąm meets mɨgu'uktøjk ndukɨnɨjąwɨwyą'ąndɨ mąbąąt ɨdø'øn ja Dios y'øy'ąjtɨn tø pyudøkɨyɨdɨ ja Macedoniɨt janchją'wɨbɨdɨ.

2 Øy ja sa̱gasa̱ tjamøja̱tti øyi myeeñ øyi pyiktа̱'a̱ky yjaga'etti may, jotkujk ja tø tya̱kojti ja pudøjkin jade'en sa̱mdam ja møj kumeeñ ja̱a̱'dyi.
3 Tø ndyimy'ixy tø ndyimñijа̱wi ma̱ba̱a̱t idø'øn tø tya̱kti ja pudøjkin øy ja niti yjaga'ukta̱a̱'nxinıyidi.
4 Møk øøts ja tø x'amidøy, tyimdyanuu'kxa̱ktip idø'øn jøts pyudøjkin ja yikupøktit midi yiktabudøkiwya̱ndip ja ja̱a̱'y midi nayide'en tjanchja̱'widip ja Dios.
5 Jinaxy idø'øn ja ne'egi tø ttundi ya̱m øts ja jade'en ngajøp'ijxy'aty, jabi jawyeenxi ja Dios ñadyamiyojxiyidi jøtsnim øøts ja xpaduñ sa̱mdam idø'øn ja Dios ttanibiktа̱a̱gi.
6 Ja'agøjxp øøts idø'øn ja Tito ndaguwa̱ni jøts pudøjkin ja jam tja̱a̱kyikmukojt midi mee kø'øm mdsojkingøjxp mya̱kwampy midi ja jam tø t'ukyikmuktsøøñ.
7 Agajpxy mee mbidsimy øy yjadyimysudso'ambyi: møk meets ja ajot'a̱jtin xmøødi møøt ja winma̱a̱'ñ sudso yikxon xya̱ktit ja Dios y'ixpøjkin, jøts mwijy meets, wa̱'a̱ts xja̱tti wa̱'a̱ts xnija̱widi, jøts møk mee xtsøky møk mee xpa'ayøy niwine'en øø nya̱m'aty. Patyxi øø nwa̱'a̱ñ ku meets agajpxy mbidsømit nayide'en ku ja pudøjkin xya̱ktit.
8 Ka' meets ya̱'a̱t ndyimdyaguwa̱ni, ja' øøts idø'øn na̱nky'ejxwa̱jnip sa̱ dø'øn ja Macedoniit ja̱a̱'y ja chojkindi pya'ayo'owindi jøts yiknija̱wit nayide'en jøts ku meets ja mdsojkin ja mba'ayo'owin tyiyi yjanchi.
9 Mnija̱'widipxi jøts ku ja nwindsøn'a̱jtim Jesucristo ja y'øy'a̱jtin jadine'en tyikma-jada̱'a̱ky, jøts møk ja tsojkin møk ja pa'ayo'owin tmøøt'aty ku ja mguwanja̱tiyidi ja'agøjxp ku ja mdsøkyidi mba'ayøyidi, jabi jotkujkxi ja y'ijty tyiknaxy møøt ja Dios Teety. Adømgøjxp ña̱nky'ayodøjkiyi jøts ja øy'a̱jtin jade'en nba̱a̱jtint Cristo køjxp.
10 Meets m'øy'a̱jtingøjxp øts idø'øn yide'en nwa̱'a̱ñ ku meets junkti'jyip ja pudøjkin xyikmuk'okwa̱'a̱ñ janch pe'tpy janch yiijy.
11 Nayide'ents idø'øn ixya̱m xu'undit sa̱m tø xyiktso'onda̱'a̱kti. Tuki'iyi ja m'a̱a̱w ja mjoojt xpiktа̱'a̱ktit kunim ja xyik'aba̱a̱didit, pøni ma̱ba̱a̱t nidu'uk nidu'uk myajada̱'a̱kti.
12 Jabi ka'axi ja Dios tuki'iyi t'amidooguixy, ja'axi ja y'ijxpy ma̱ba̱a̱t idø'øn nidu'uk nidu'uk chojkingøjxp tyaky.
13 Ka'ap jade'en xja̱'gyukidit ku meets ja mmigu'uk nduku'ayowidyøkiwya̱'a̱ndi;
14 jabi nixem niya̱mxi dø'øn tukna̱x nmøøt'a̱jtindit ja piktа̱'a̱ky. Ixam meets xmøøt'aty midi yø ka'ejtxidip, ja̱'a̱tp ja xøøw ja jumøjt jøts ku meets yø wyinaty mga'ejtximiyidi winets yø mmø'ømyiyidit. Jøts jade'en ñi'awich'a̱tt,
15 sa̱m ja Dios kyajpxy wya̱'a̱ñ: "Pøn tyumøøt'a̱jtkijxpy ka'ap ja tø wyinda̱'a̱nxiyi; jøts pønts waani tmøøt'a̱jtp, tuki'iyi ja tø ttapa̱tkixy."

Tito jøts ja myigu'uktøjkti

16 Ja' øts Dios ndamøja̱'wip ku meets ja Tito nayide'en mba'ayøyi sa̱m øts.
17 Tø ja tjanch'øyja̱wi ku meets ja ndanigaxwa̱'a̱ñ, tøyim ja jeexyip ttuñ kø'ømdsojkingøjxp jabi mjanch'ejxwa̱jnipxi meets ja'.
18 Ixya̱mts ja Tito møøt nguexy tu'uk adøm nmigu'ukti midi øy yiknimadya̱kp ma̱ jaty ja janchja̱'wibi ja̱a̱'y ña̱myukyidi, jade'en ja yiknija̱wi ku ja øy tiy tnigajpxy ja nitsoojkin ayuujk pøni ma̱ jaty ja tø wyidity.
19 Kø'ømyi ja Macedoniit ja̱a̱'y tø twi'ejxti jøts øøts yø møøt ndu'unt jøts øøts yø møøt nja̱a̱kyikmukojt ja pudøjkin. Ja'agøjxp øøts yø'øbi tunk nduñ jøts ja nwindsøn'a̱jtim jade'en yiktawindsø'øgit jøts jade'en meets xyiknigaxø'økt ja mdsojkin ja mba'ayo'owin.
20 Ja nabyaga̱jpxi dø'øn kayiktsojkp ku øøts ya̱'a̱t pudøjkin nyikmuky.
21 Paty øøts niti ta̱a̱y ngayiktuñ øy øøts yø nmina̱xt Dios wyingujkp jøts ja̱a̱'y wyindump.
22 Nayide'en øøts ixya̱m ndamigaxi jadu'uk adøm nmigu'uk midi ja Dios yja' øy tsuj pyaduujnip jøts ku meets ja nayide'en mdajotkujk'a̱jtmiyi.

23 Ku pøn jam tyiknidøøwit ti dø'øn ja Tito tyumpy, jade'en x'adsojimbettit jøts ku øts yø nmigu'ugi, øts nmøøtumbi yø', øøts idø'øn ndumpy ja pudøjkin pøni pøn tsojkp ja Dios. Jøts pøni yiknidøø'jimyidip ti yø tyundip yø jadu'ukpi migu'ukti, jade'en x'adsojimbettit ku janchją'wibitøjk yø tø kyexyidi jøts ku ja Cristo yø jade'en twindsø'øgidi.
24 Paty ø nwą'ąñ ku jam mbąądiyidit yikxon xuk'ejxtit xuknijąwidit są meets ja tsojkin są meets ja pa'ayo'owin xmøøt'aty jøts ñigaxø'økt jade'en jadits meets ndajotkujk'aty.

9

Ku ja Pablo tnigajpxy sudso ja pudøjkin yjąąkmukt

1 Ka' pyąąt'atyiyi ku meets yą'ątpi winmąą'ñ jeexyip ndanijayi,
2 jabi nniją'wiñipxi øts ku meets ja pudøjkin jatyi xyąkøjy. Jotkujk øts idø'øn ja Macedonit jąą'y nnimay'etti ku meets junkti'jyip ja pudøjkin xyąkwąni jøts jade'en namay ttunwąmidi są me tø xunjøpi.
3 Ja'agøjxp øts yą'ąt migu'uktøjk ngaxti jøts mdukją'myatsidit ku ja pudøjkin xyik'awejxtit. Jøts øts jade'en ja n'ayuujk tyø'øt sąm øts yø tø ndamimadyą'ąkti jawyeen.
4 Ja kuts jotmøñ ja Macedonit jąą'y nmøøtnøjkxt jøts ja jam m'atspąądidit yąm meets jam wyinaty niti xka'awixy. Tsø'ødyuñimts ja tyą'ąnt ku wyinaty jade'en yjaty yąm meets øy tø n'uknimadyą'ąky. ¿Jaa kidi meets ja tsø'ødyu'unin jawaani møj mbąądiyit?
5 Yide'ents øts yjąwi ne'egi ndanibiktąągi jawyeen yą'ąt jąą'y m'ats'ejxidit jøts jade'en mjąąkpudøjkigyojiyidit jøts kyą'pxt ja pudøjkin midi meets tø xni'adsowi. Jøts jade'en wyinaty jam mgø'ømdsojkin xyiknigaxø'økti jøts ka' mwą'ąndit ku øøts nugo ndyimya-jadą'ąky.
6 Ejtp yą'ąt xją'myats'ettit: Pøn waani nepp, nayi waani ja tpiky ja pyiktą'ąky; jøts pøn may nepp, nayi may ja pyiktą'ąky ja wyimbijty.
7 Kø'ømdsøky'ampy idø'øn ja pudøjkin xyąktit. Kidi adsep'ąmip ja xu'undit jabi tsojkipxi Dios ja' pøn xondąąjkingøjxp tyąjkp ja pyudøjkin.
8 Mąąjyip ja Dios jøts tkaxt køx kidą'ąk ja kunuu'kxin jøts jade'en xmøøt'ąt'ettit pøni ti tsojkip, jøts nayide'en ja mmigu'uk xjąąktanipąąttit tuki'iyi ja pudøjkin.
9 Pø yide'enxi ja Dios kyajpxy wyą'ąñ:

Pøn ttabająą'ñąxp ja ayo'on,
pyudøjkip ja ayoobi jąą'y ja', jøts ja y'øyjąą'y'ąjtk niwindem ja kyagugøxi.
10 Abąądi ja Dios tyaky ja jujky'ąjtin jøts adøm jade'en tuki'iyi nmøøt'ąjtkøjxint jøts ja nmigu'uk nayide'en ja pudøjkin ndanipąąjtint.
11 Jøts meets nayide'en køx kidą'ąk xmøøt'ąttit ja øy'ąjtin jøts øy pøngapøn xmo'odit. Ja pudøjkin midi meets xanigaxip, ja Dios ja tyamøjąwidip tyagunuu'kxjąwidip ku ja wyinaty yiktanipąątti.
12 Kidi ja'ayip adøm ja nugo ndabudøkiwyą'ąñindip midi ja ka'ejtxidip, jabi ja'axi nayide'en yiktump jøts ja Dios ja tkajxąk'ettit.
13 Ja'agøjxp ja Dios ja ttamøjąwidit ku meets tiy ka'pxy xmimadowdi ja Cristo y'øgyajpxy y'ømyadyą'ąky sąm nayide'en ttamøjąwidit ttagunuu'kxjąwidit pøn jaty wyinaty pąąjtmiyidip ja pudøjkin.
14 Jøts meets ja nay jaayi mgugąjpxąjkmiyidit jabi tøxi meets ja Dios ja myøj'øy'ąjtin wyinaty xyiknigaxø'økti.
15 ¡Janch møj ja Dios ku ja møj kunuu'kxin tø xmø'øyim! ¡Ka'ap ąąw ayuujk yikpąąty sudso ja nnimadyąjkin!

10

Są ja Pablo yikutuky ku ja nwindsøn'ąjtim tkudani

1 Tyimgyø'øm øts ɨdø'øn nnuu'kxa̱'a̱ky nayɨde'en sa̱m ja Cristo jeexyɨp kø'øm ttuñ. Jade'en ja kajpxy yø'øy kuk meets nnɨjayɨ, tyimy'a̱p meets ja nøky ndanɨgaxɨ, jøts ka'ap øts nayɨde'en nja̱a̱'y'aty ku øts ja ja̱a̱'y møøt nnabya̱a̱dyɨ, ja tsø'øgɨk øts nyikmajadakpy.

2 Paty nwa̱'a̱ñ, ku mee wyɨnaty n'ats'ixy jøts ø xkayik'a̱mbøktɨt ku øts ja jamyɨ n'uknɨbɨdø'knɨt pøn ja y'a̱a̱w ttaka̱jpxtɨp ku øts ngø'ømwɨnma̱a̱'ñ nyiktuñ sa̱m øy pøn ja̱a̱'yɨn. Ka'ap ø pøn ndsø'øgɨ pønɨ jade'en ja ttsoktɨ.

3 Janch tɨy ɨdø'øn ku øts nbojkpɨtumbɨja̱a̱'yɨ, ka'apts øts mɨba̱a̱t ja pøky x'ana'amt. Ja Diosxɨ øts ja yja' xuu'møy'ejtp.

4 Ja nmøk'a̱jtɨn øøts, ka'ap ja pøky agujkpy pyɨdsimy, Dios wyɨngujkp ja chøøñ midi tyikudɨgøøpy pøn ja Jesucristo møøt kyanamyayɨ.

5 Jade'ents ɨdø'øn, nyikudɨgøøpy øøts ja katɨɨbyɨ kajpxy midi nugo na̱nkmyøjtøjkɨyɨp ku ja Dios ja yja' tkana̱nky'ejxwa̱jnɨyɨ. Jawyeen øøts ja Cristo ndukɨnɨja̱wɨ sa̱ pønjabøn wyɨnmay jøts ja tu'ugyɨ ja yja' tpaduujnɨdɨt pønɨ yikutujkpy ja jade'en.

6 Ndɨɨdyu'ump øøts pøn ka'pxy tkabadu'undɨp ya̱'a̱tpɨ ana'amɨn ku meets wyɨnaty tø xpadunguixy jawyeen.

7 Ku mee x'ijxy ku ndsø'øgɨ ka' xnɨja̱wɨdɨ sa̱m ndyimyja̱a̱'y'aty. Pønjabøn wya̱'a̱ndɨ ku ja Cristo yja'atyɨdɨ, nayɨde'en ɨdø'øn tnɨja̱wɨdɨt ku øøts ja Cristo xja'a̱jtmɨ.

8 Wan meets jam wɨna̱a̱gɨn mwa̱'a̱ñ ku øts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm kyutujk nugo ndyimdya-majada̱'a̱ky, nɨti ngapøkyja̱wɨ jabɨ kø'ømxɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm tya̱jky ja kyutujk jøts meets jade'en ja mjanchja̱'wɨn myøjɨt, jøts ka'ap meets ja mgudɨgø'øyɨn n'ɨxa̱jyɨ jade'engøjxp.

9 Kidi xja̱'gyukɨdɨ ku meets yø nøky nugo nda'adsø'øgɨwya̱'a̱ñ.

10 Jade'en ja kajpxy yø'øy ku tyimy'a̱p ja n'ayuujk nguexy jøts ja jaayɨ kø'øm nga'uknɨtanaañɨ, ka'abɨk øts øy tsuj ja madya̱jkɨn nmøødɨ.

11 Pøn ɨdø'øn yɨde'en ja ayuujk tyikyø'øpy nayɨde'en ɨdø'øn ja tnɨja̱wɨdɨt ku øøts nayɨde'en ndyimyja̱a̱'y'a̱tt meets wɨndump sa̱m øøts n'ayuujk nguexy jagam.

12 Ka'ap øø nnay'a'ejxɨyɨ jøts øø kø'øm nnay'aga̱jpxɨyɨt sa̱m jam muum wɨna̱a̱gɨn ttundɨ. Ja kaja̱'gyukɨn ja yikmajada̱jktɨp ku ja nɨxem nɨya̱m kø'øm yjanch'uknay'agajpxyɨdɨ.

13 Nɨjuunɨ øøts ja kutujk ngayiktuñ midi øø ngamøøt'ajtpy. Ja Dios øøts ɨdø'øn xuknɨja̱'wɨp ma̱ba̱a̱t ɨdø'øn ja tunkjøøjp yja̱'a̱ty, jøts nay ja' øøts tø xuu'mø'øy kø'øm ku meets jam tø n'atsnɨja̱'a̱ty Corinto.

14 Ku øø nwa̱'a̱ñ ku øøts ja kutujk nmøøt'aty jøts meets n'ana'amt, ka'ap øøts ngø'øm ja' nyiktuñ, pø jade'en ja jeexyɨp yjaty kuk øøts jam jawyeen jeexyɨp tø nga'ats'øch. Jabɨ meetsxɨ jawyeen ndanɨja̱'jt ja øgyajxpxy ja ømyadya̱'a̱ky sa̱ ja Cristo y'øy'a̱jtɨn xukpa̱a̱jtɨnt.

15 Ka'ap øø ndsøky jøts øøts nugo nnadya'aga̱jpxɨt ja wenk ja̱a̱'y tyunk ja ka̱jpxwejɨn midi tø myikmo'odɨ. N'awixy'ajtpy øøts ku meets ja mjanchja̱'wɨn wɨnjaa wɨndsojk myøjɨt myayɨt ma̱ba̱a̱t ɨdø'øn pya̱a̱t'atyɨ jøts ma̱ba̱a̱t øøts nayɨde'en nmajada̱'a̱ky ku øøts jam ndu'unt ma̱ meets jam.

16 Xjats øøts jade'en nga̱jpxwa̱'kxt ja nɨtsoojkɨn ayuujk abiky'et abikya̱jp meets mjɨxkø'øm, jøts nɨjuunɨ øøts nganadya'aga̱jpxɨt ja wenk ja̱a̱'y y'ɨxpøjkɨn.

17 Pønɨ jaa pøn ña̱y'aga̱jpxwa̱'a̱ñɨ kø'øm, ka'ap jade'en pya̱a̱t'atyɨyɨ, ja Dios ɨdø'øn ja y'øy'a̱jtɨn ja ne'egɨ ja'ayɨ y'aga̱jpxɨp.

18 Ka'ap y'øbyɨdsimy ja ja̱a̱'y pøn kø'øm nay'aga̱jpxɨyɨp, ja'ats ne'egɨ øbyɨdsømp pøn ja nwɨndsøn'a̱jtɨm t'øyja̱'wɨp jøts ja t'agajpxy.

11

Pablo jøts pøn ñadyijyɨ nañɨka̱jpxɨdɨp Jesús kyudanaabyɨ

1 Meets mɨgu'uktøjktɨ, wan meets mwa̱'a̱nt ku nugo mo'tpɨn nmadya̱'a̱ky, ja̱'gyukɨ meets waanɨ wan øts ngajpxy t'ukyiknaxy midi n'a̱m njotp nmøøt'ajtpy.

2 Øy mee n'amą'ą̈t'aty ja Dios øts ɨdø'øn jade'en kø'øm xyik'adøtsp; jabɨ tøxɨ ja Cristo yja' tu'ugyɨ ndukpabøjkɨdɨ jøts ku meets ja ndawɨnguwą̈wɨwyą'ą̈ñ. Wą'ą̈ts meets jam nyiknøjkxwą'ą̈ñ, są̈m pøn ja pøky tkidyimy'ijxy'ą̈jtɨpnɨm.
3 Jade'en są̈m ja Eva ja tsąą'ñ wyɨndą̈ąyɨyøø, wan meets yjąwɨ nayɨde'en myikwɨndą̈ąy'ą̈twą'ą̈ñ jøts mwɨnmąą'ñ tyɨgą̈tstɨt jøts jade'en mga'uknadyamɨyojxnɨyɨdɨt ja Cristo.
4 Jam pøn ja Cristo y'ɨxpøjkɨn wenk tnɨgą̈jpxɨp, ka'ap nayɨde'en są̈m øøts nnɨgajpxy; jøts meets ja Espíritu Santo yja' nayɨde'en wenk xnɨją'wɨyɨ, tɨgach meets ja yiknɨtsokpɨ ayuujk xnɨją̈wɨdɨ, ka'ap nayɨde'en są̈m øø nnɨgajpxy.
5 Pøn jade'en myikwɨnmą̈ą'nmyą'jtɨdɨp ka'ap øts ja mą̈bą̈ąt xyik'amutskɨdɨ øy ja nugo ñadyijyɨ yjanañɨkajpxyɨdɨ ja Jesús myøjkudanaabyɨ.
6 Øy øts n'ą̈ąw n'ayuujk øy tsuj ngamøøt'aty, ka'ap øts nwɨnmą̈ą'ñ ñayɨde'enɨ. Tø øøts yø nyiknɨgaxø'knɨ ku meets o tigati tø ndabudøkɨ.
7 ¿Tø øts ɨdø'øn ndundɨgøy ndejɨnt ku meets jadi'iñɨ tø ndukmadøy ja nɨtsoojkɨn ayuujk ku nɨ tu'uk centą̈bɨ tø nganɨbiky, jøts øts jade'en ayo'ijxyɨm njaty nugo ku mee xpiky ja øy'ą̈jtɨn?
8 Wenkpɨ janchją'wɨbɨtøjk øts ja myeeñ tø ngupøjkɨdɨ ku meets janch ndukɨnjąwɨwyą'ą̈ñ ja øy'ą̈jtɨn.
9 Jøts ku øts jam n'uknąjxy mą̈ meets jam, ka'ap øts jam ojts pøn nyik'ayøy pønɨ ti jaty ø xka'ejtxɨp; jabɨ ja nmɨgu'ukxɨ øts ojts xujnɨdɨ ja may'ą̈jt pøn tso'ondɨp jam Macedonia. Jade'ents mee ka' nyikjotkixy, jøts ka'ayɨm meets nugo nyikjotkøxwą'ą̈ñ, jade'eñɨm ø nyiknąxt sąyɨm ø nyiknaxy.
10 Nayɨde'en są̈m øts ja Cristo tyɨy'ą̈jtɨn njanchją'wɨyɨ nayɨde'en ø njąwɨ ku meets nnøjmɨ, ku jam Acayɨ y'etjotp nɨ tu'uk ja jąą'y jam, pøn ø xuk'ɨxmą̈tsp ja'abɨ xondą̈ąjkɨn ku øts Dios yja' nnɨgą̈jpxɨyɨ.
11 ¿Jadits øts n'ayuujk jade'en nyikwą'ą̈ñ? ¿Ja'agøjxp ɨdø'øn ndejɨnt ku meets nga'uktsojknɨ? Wą'ą̈ts ja Dios tnɨjąwɨ mą̈bą̈ąt øts ndsojkɨn yją'ą̈ty meets køjxp.
12 Jade'eñɨm øts yø ndunk nyikyø'øy'ett jøts ja kyamøj'ą̈ttɨt pøn ñadyijyɨ nañɨkąjpxɨdɨp ku ja nayɨde'en tyumɨdɨ są̈m øøts.
13 Yø'øbɨ jąą'dyɨ nugo yø tyą̈ąy'ą̈ttɨ ku ja Cristo tkudanɨdɨ.
14 Ka'ap yø kumą̈ąp nją'wa'ant, jabɨ kø'ømbą̈ątxɨ ja mɨku'wɨndsøn Satanás ñą̈nky'ijxyɨyɨ ejxɨmdam ja Dios y'ą̈nkɨlɨs kunuu'kxy.
15 Paty nayɨde'en yø tyumbɨ ñą̈nky'ejxmɨyɨ sąmdam ja øybɨ tumbɨ jąą'y. Ja chɨnąą'yɨn ja yiktatɨɨdyu'undɨp jade'en sąm ja pyą̈ąt'atyɨdɨ.

Są ja Pablo y'ayo'ombą̈ąty ku ja Jesús tkudanɨ

16 Ɨxyą̈m mee nnɨmaagyojmɨ jøts kidi nugo mwɨnmaydɨ jøts ku nmø'øty. Pønɨ jade'ents xją'gyukɨdɨ, wants øts jade'en tmadyą'ą̈ky jøts øts nadyijyɨ namyɨkajxɨbɨm nnayjąwɨyɨt.
17 Kidi mee mwą'ą̈ñ ku øts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm jade'en xyikmadyą'ą̈ky, jabɨ nugo mo'tpɨxɨ øts ɨdø'øn, ku njanch'uknay'agajpxɨyɨ.
18 Jaaxɨ jąą'y pøn nadyamɨkajxɨdɨp ja ñą̈xwii'ñɨt tsɨnąą'yɨn, wants ø nayɨde'en nduk-namyɨkajxmɨyɨ.
19 Jabɨ møj ją'gyukɨpxɨ meets mjąą'y'aty, patyts meets są̈ xkatijy pøn mo'tpa'an madyą̈kp.
20 Ja' mee ne'egɨ m'øyją'wɨp pøn jɨyujkɨn myiktuujnɨdɨp, pøn mwɨndą̈ąy'ą̈jtɨdɨp, pøn mnɨjuu'ynɨyɨdɨp, pøn mdekpya'an'ą̈jtɨdɨp. Mgupiky'ą̈jttɨp ja' øy są̈gasą̈ myiktunɨdɨt.
21 ¡Øy øts ɨxyą̈m nnabyøkyjąwɨyɨ ku øts jade'en tø ngająą'y'aty kudam meets yø' ne'egɨ jade'en x'øyjąwɨ!

Pønɨ jaa pøn ą̈p tyimñayjąwɨyɨ, xmaapy øts ja', øy øts nayɨde'en njąą'y'ą̈tt.

22 ¿Ja hebreo ayuujk nadya'agąjpxɨdɨp? Nnɨją'wɨp øts ja nayɨde'en. ¿Israelɨt jąą'y ja'adɨ? Nayɨde'en øts. ¿Y'ąpteety'amøj'ąjttɨp ja Abraham ja'? Nayɨde'en øts ja n'ąpteety'amøj'ąjtmɨ.
23 ¿Jade'en ja wyą'ąndɨ ku Cristo tmɨdundɨ? Jawaanɨ øy øts ja ne'egɨ nmɨduñ, øy øts jade'en ja tsojkɨn njagamøøt'aty jøts ø nnay'agąjpxɨt kø'øm. Jawaanɨ møk øts ndunk ne'egɨ tø nyiknɨgaxɨ'ɨky yąm yja' ja ka' ne'egɨ ñɨgaxø'øktɨ. Tø øts ngu'ayo'ombąądɨ ja ndunkjøøjp, ne'egɨ ka'ap ja'adɨ. Ne'egɨ jawaanɨ may ojk øts ɨdø'øn ja tø nyiktagudsumɨ, jøts kawɨnąąk ojk øts ja o'jkɨn tø n'ixy jaayɨ wɨngon xwɨndanɨ.
24 Magoxk ojk øts ja ayo'on tø ngupiky midi øts nmɨgugąjp israelɨt jąą'y tø xmø'øy sąm ja kyutujk wyą'ąndɨ ku ee'pxmąjk taxujk ojk nyikwøpy.
25 Tɨgøøk ojk ø tø nyikipwyøpy, jøts tu'uk ojk tø nyiktsąągą'ąch. Tɨgøøk ojk øts ja nbąrkɨ tø myejy'okɨdą'ąky. Tu'uk ja xøøw tu'uk ja koots nyiknąjxy jam mejkyujk'ąm, ja kipy pyɨdąsɨ, ja puu' pyɨdąsɨ øts iiy xjąąkyiknøøwɨnganamp.
26 Jagambąąt øts kawɨnąąk ojk tø nwɨdity jøts jam muum ja møj nøgom xyikjø'øtwą'ąñ, jøts ja jąą'y muum xwɨmaatswąmɨ. Ngø'øm mɨgugąjp pąąt øts xnɨ'adanɨ xuu'adanɨ sąm nayɨde'en y'adøtsmɨdɨ ja wenkąjp jąą'dyɨ. Nbatpy ø nayɨde'en ja ayo'on møj kąjpjotp sąmdam abąk etjotp uk jam mejyjotp. Nayɨde'en øts ja xka'ødyumɨdɨ pøn ñadyijyɨ Jesucristo janchją'wɨbɨdɨ nañɨkąjpxɨdɨp.
27 Tø nduñ mąbąąt øts ja ngø' ja ndeky myajadą'ąky, øy øts ayo'on ja xadukpąąty; kawɨnąąk ojk ø ngamąą'y nga'ity; ayuu adøøtsɨ tø nyiknaxy kawɨnąąk ojk; tø ndanaxy ja tep ja xux, nɨ ja nwet nɨ ja nnąąmy tka'ukpątnɨ.
28 Øy øts ɨdø'øn jade'en yą'ątpɨ ayo'on njapąąty uk midi jatyts njayiknaxpy, møjɨp mayɨp øts ja njotmay ku øts ja njotmay'ątɨ jabom jabom pøn jaty tjanchją'wɨdɨp ja nwɨndsøn'ąjtɨm.
29 Pønɨ jaa pøn ja yjanchją'wɨn kamøj, janch pamąą'yɨn ø nnayjąwɨyɨ. Pønɨ jaa pøn wenkpɨ wɨnmąą'ñ tpanøjkxnɨdɨp, møk øts ja n'ayoojɨ, møk øts ja ngudsø'ødyunɨ jøts øts ja nugo njantya'ąmbiky.
30 Pønɨ janchpąąt'ąjtɨpts ɨdø'øn ja nay'agąjpxɨ ja ngamøk'ąjtɨnts ø ne'egɨ nadya'agąjpxɨp.
31 Ja Dios Teety midi ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo tyeety'ajtpy midi pąąt'ąjtɨyɨp xemɨkøjxp yikmøjąwɨt yikunuu'kxyjąwɨt, wą'ąts ja tnɨjąwɨ ku øts ejtp ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ nnɨgajpxy.
32 Jøts ku øts nnąjxy jam Damasco kąjpjotp, jam dø'øn tu'uk ja wɨndsøn midi tmɨdump ja yjadu'ukpɨ møj wɨndsøn Aretas, ja Damaskɨt wɨndsønts ɨdø'øn ojts t'ane'emy ja tyumbɨtøjk jøts ja tyimyik'adujkøxtɨt ja tuu' mą jaty ja kąjp yiknɨdøkɨ jøts øts ja xmątstɨt jøts ø ndyimyiktsu'umt.
33 Ti mąts ja Dios xuk'ɨxmąjtsɨnt, jabɨ jamxɨ nguejky, mą ja møj pøch jam, midi ja kąjp nawɨdejtɨp. Øts nmɨgu'uk xkatstɨɨdyøø mutsk ventąnɨ agø'øm kachjøtpy. Jade'en øts ɨdø'øn ja xkapøktøø.

12

Są ja nwɨndsøn'ajtɨm tnąnky'ijxyɨyɨ ja yja' Pablo kyumąą'yjøtpy

1 Nnɨją'wɨp øts ku nɨwɨne'en kyajamɨ ku nnay'agąjpxa'ant kø'øm. Meets ukją'gyukɨ, kuwąnɨ øts ɨdø'øn nnɨgąjpxt sudso nwɨndsøn'ąjtɨm ja yja' tø tnąnky'ijxyɨyɨ ku ø kø'øm nnay'ijxyɨyɨ kumąą'yjøtpy.
2-3 Ndyimy'ijxy'ajtpy tam øts tu'uk ja jąą'y midi tjanchją'wɨp ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo midik myakmąjkts jumøjtɨp ojts yikwąąnijkxy jap tsąjpjøtpy. Pø sudso ɨdø'øn ja yikwąąnijkxy, pø møøt ñe'kx uk nugo y'anmɨją'wɨnts ɨdø'øn ja nøjkxp Dios tu'ugyɨ tyimy'uknɨją'wɨp. Ja'ayɨ ø nnɨją'wɨp

4 ku ojts yikwa̱a̱nijkxy jap tsa̱jpjøtpy ma̱ ojts tmadøy ja kajpxy ja madya̱'a̱ky midi ka' pøn nugo ñiyiktukmadøy.
5 Ti kanadyamiguexyim idø'øn ja yja̱wi ku øts jade'en sa̱m ja ja̱a̱'y, ka'ats øts nnamyikexyiyi pø wanimts øts ja ngamøk'a̱jtin nnadyamikexyiyi.
6 Øyimts øts kø'øm njanchjanañiga̱jpxwa̱'a̱ñiyi, pø ka'axi ja ñugo kajpxyi, pø tiy'a̱jtinxi øts wyinaty nnigajpxpy; ka'ats øts jade'en nduñ jøts kidi pøn nugo wyinmay jøts ku øts ngamaabyi jøts ku øts ka' njade'eni sa̱m pøn ya̱mts øts idø'øn ja jade'en ngatuñ sa̱m ja wyinmaydi.
7 Kawinmaañixi dø'øn ja chuji midi øts ja nwindsøn'a̱jtim xuk'ejx ngumaa̱'yjøtpy; jøts øts ja nganadyamikaxiyit, winets nja̱'wigyejky adsu'jky nikøjxp yja̱jkejky sa̱mdam ja kujp xkuu'mint. Ja miku'windsøn Satanás ja tyunkjøøjp jade'en ña̱nky'ejxip.
8 Tigøøk ojk øts ja nwindsøn'a̱jtim ojts njanch'amidøy jøts tyikna̱xt ja ja̱jin ja tøø'yin;
9 jøts øts ja nwindsøn'a̱jtim yide'en ja'ayi x'adsøy: "Ja ndsojkin ja nba'ayo'owin mets ja'ayi mbudøkiyip; jabi jade'enxi øts nmøk'a̱jtin ne'egi ñigaxi'iky ku nbudøki pøn ja kyø'øm møk'a̱jtin ka'ejtxip." Jade'en ja wya̱'a̱ñ. Patyxi øts ja ngamøk'a̱jtin ndajotkujk'aty, jøts jade'en ja Cristo yja' kyaxø'økt.
10 N'øyja̱'wip øts ja kamajada̱jkin, n'øyja̱'wip øts ku nyikjemnøjmi nyiktenøjmi uk ku tigati xka'ejtxi, uk ku øts Cristo køjxp nyikmi'a̱mbiky ngu'ayo'omba̱a̱di. Ku nnayja̱wiyi nmøk'a̱jtin kya'ity jats idø'øn nwindsøn'a̱jtim ja myøk'a̱jtin tyik'awa̱'a̱ñ jøts øts ja xuk'ajot'aty.

Ku ja Pablo tpamay tpadajy ja Corintiit janchja̱'wibidi

11 Janch mo'tpin ø tø nmadya̱'a̱ky ku kø'øm tø nnay'agajpxyiyi, kø'øm meets tø xyikjaty jabi meetsxik idø'øn jeexyip øy tø xnimadya̱'a̱ky jøts øts jade'en jeexyip kø'øm tø nganay'agajpxyiyi. ¿Tyimya̱ba̱a̱t ja ndejint yja̱'a̱tti ja wyejin ja kyajin pøn ñadyijyi myøjkudanaabyi'ajtpy ja nwindsøn'a̱jtim? Øy øts idø'øn ma̱ba̱a̱t nguidyimyjaty ka'ap øts ja mibaa̱t xwina̱xtit.
12 Ku øts ja ndunk tø nyikyø'øy ma̱ meets jam ejtp øts nna̱nky'ijxyiyi ku øts idø'øn ndyimgyudanaabyi'aty ja nwindsøn'a̱jtim. Ejxpajtingøjxp mila̱grikøjxp øts idø'øn ja n'ødyunk tø x'ejxidi tø xnija̱'wiyidi.
13 Pøni mwa̱ndipts ku meets ka' tukna̱x myik'ødyuñ sa̱ øts ja jadu'ukpi n'ødyundi ma̱ jaty ø nwidity ma̱ jaty ø nba̱a̱tti n'ejxti ja jadu'ukpi janchja̱'wibidi, janch idø'øn mwa̱'a̱ndi. Xmøøyimdsik meets jam ja kaaky ja ma̱a̱da̱a̱jk kuk øts jam n'ats'øjch. ¡Maa'kxti, kidi xka'øyja̱widi ku øts yide'en nwa̱'a̱ñ!
14 Łxya̱m nnay'a'ejxiyi nnay'aba̱a̱diyi ja' ku meets myidigøøk ojk n'ats'ejxwa̱'a̱ñ. Ka'ap meets jam nugo n'atsyik'adujktiwya̱'a̱ñ. Jabi ka'axi meets ja mbiktа̱'a̱ky n'ixa̱a̱jyi, meetsxi dø'øn ja m'øy'a̱jtin ja'ayi n'ixa̱a̱jyip. Yiknija̱'wipxi ku ja u'nkteety t'ixa̱'a̱di ja meeñ ja jinga̱a̱p midi ja y'u'nk ñidsina'adyip jøts ka'ap ja y'u'nk ne'egi ja tyeety ja yjujky'a̱jtin tjotmay'a̱ttit.
15 Xonda̱a̱jkin ø nba̱a̱tp ku mee ndamiyoxkøxt ja n'a̱a̱w ja njoojt mjanchja̱'wingøjxp; øy meets yja̱wi xjagatsøky sa̱mdam meets ndsøky.
16 Øy winaa̱gin tjaja̱'gyukidi ku meets jam nugo ngayik'adujkti, jade'en ja wya̱'a̱ndi ku mee nugo tø nwin'iiñ.
17 ¿Tø meets ndejint ndawinda̱a̱y'aty ja nmigu'uk pøn jaty meets jam tø ndaniguexy?
18 Kø'øm øts ja Tito n'ane'emy jøts m'ats'ejxidit jøts øts ndamigajxiyii'ñ jadu'uk adøm nmigu'uk. ¿Tits, mwinda̱a̱y'a̱jtidi ja Tito? ¿Ti ka' x'ejxti ku øøts tu'ugyi nwinma̱a̱'ñ nyikyø'øy jøts tum jade'en øøts n'øyja̱a̱'y'aty?
19 Wan meets jade'en mwinmay ku øø nugo nnagyubøkiyi. Ka'ap yjade'eni. Wa̱'a̱ts ja Dios tnija̱wi ku øøts Cristo køjxp ja ndunk tø nyikyø'øy, jøts meets jade'en ja mjanchja̱'win myøjit.

20 Ku øts jam wyinaty n'ats'øch jade'en ø njøpjąwi ku meets yjąwi øy ngapąątt sąmdam øts ja ndsojkin njadyimyjamøøt'aty. Jøts mee nayide'en xka'øyją'wyimit ja njąą'y'ąjtin sąmdam meets xjadyimyjatsøky'aty, ku meets xka'øyjąwit ja kąjpxwejin midi wyinaty nyajkpy. Jabi jade'enxi nnajtsjąwi ku meets wyinaty mga'uknamyąą'niyidi nixem niyąm, jøts xyikmøjtøjkiñidi ja windii'ñ'ąjtk, ja aki, ja tami'amą'ąt'ąjtk, ja nabyagąjpxi, sąm nayide'en ja namyikajxan jøts nixem niyąm mga'uknamyimado'oniyidi.

21 Wan øts ja Dios yjąwi nmidsø'ødyu'unt ku meets jade'en mjąą'y'ąjtni. Wan meets ngujiyit nguyąąxit ku meets wyinaty ne'egi tø xpadøjkiñi ja mga'øchinąą'yin midi ixyąmbąąt mgamajtstu'utwąndip. Tum ja axøø'kpi tum ja yigaappi m'ąmp mjotp mmimajadąjkidip.

13

Xjats ja nøky y'abąądi jøts ja kąjpxwejin ja kąjpxpoo'kxin y'ukyikyąjkni

1 Ixyąm mee myidigøøk ojk n'ats'ejxwą'ąñ, jøts ku øts ja tundigø'øyin jam nyiktiidyøkit pøni pøn jam nugo tyimdyunk'ąjtnidip ja pøktyunk, tsokip ja a'ejxnąjxpi namajtsk uk nidigøøk pøn ja wą'ąts tnimadyąkøxtip są y'ejxi tyiyi.

2 Ku myimajtsk ojk n'ats'øjch n'ana'amdi øts ja' pøn jam yjąwi wyinaty pøky agujkpy tyimchinaañidip. Xyąmts nwą'ąñ ku nnøjkxt jadigojk ku nayide'en nbątkojmidit nay ja' pøn ø tø n'ana'amdi, niwine'en øts ja ayo'ejxin ngamøøt'ątt. Pøni jamidits pøn ja chinąą'yin tyik'ejtnidip pøky agujkpy nayide'en ja pyąąt'atyidi jøts tiidyu'unin tyagidą'ągidit.

3 Jade'ents meets idø'øn xajotkujk'ątt ku øts ja Cristo xyikmadyą'ąky jøts meets jade'en mgawą'ąnt ku ja' kyajotmøjki; jabi ñąnky'ejxipts ja myøk'ąjtin mą meets jam.

4 Ja kyamøk'ąjtin kyu'o'jki kruskøjxp, xemikøjxpts ixyąm yjujky'aty Dios Teety myøk'ąjtingøjxp. Nayide'en adøm idø'øn ja kajotmøk'ąjtin njagyejpyim sąm ja yjąjty. Ku ja xemikøjxp nmøøtjujky'ąjtint ja nwindsøn'ąjtim jade'ents ja Dios Teety tyaky ja møk'ąjtin midi meets ndabudøjkip.

5 Yikxon meets kø'øm nabyawinmayi, ¿mjanchpadundip idø'øn ja mjanchją'windi? ¿Ja ka' xją'myatsti ku ja Cristo xmøøt'ątti? Uk nugo meets idø'øn mnañikajpxyiyi Cristo janchją'wibi.

6 Jade'ents øø nwą'ąñ jøts meets xnijąwit ku mee ka' nugo nwindąąyi ku øøts ja Cristo yja' nbaduujni.

7 N'amidøøpy øøts ja Dios jøts meets øy mjąą'y'ątt. Kidi ja'agøjxpip jøts øøts jade'en ja n'ana'amin myøjtøkit. Ja m'øy'ąjtinxi øøts ja'ayi n'ixaapy. Padun meets ja', øy øøts agajpxy njagabidsimy.

8 Ka'ap øøts ja møk'ąjtin nmøøt'aty jøts øøts nwindsøn'ąjtim ja tyiy'ąjtin ngąjpxwe'jtit, ja' øøts ndunkjøøjp'ajtpy jøts ja yiknigąjpxt tiy ka'pxy.

9 Ndaxondą'ąkp øøts ku meets ja møk'ąjtin xmøøt'ątt øy øts ja ngutujk njagayiktuñ. Ejtp øøts ja Dios n'amidoo'ett jøts meets ja mjanchją'win jøts meets ja mjujky'ąjtin yikxon y'øyit yikxon tyudą'ąkt.

10 Nąmga'anim ø ndsøøñ ku meets yą'ąt nøky ndanigaxi jøts ku meets wyinaty n'ats'ixy ka'ap xjąwidit møk ja tiidyu'unin midi ø tø xaguwąni ja nwindsøn'ąjtim. Ja'agøjxp øts ja kutujk tø xmø'øy jøts meets ja mjanchją'win myøjit jøts kidi ja'agøjxpip øts ja nmøødi jøts meets ja kudigø'øyin xpąątti.

11 Meets migu'uktøjkti, øy meets. Yikxon meets ndamidsøky xyiknąxtit ja mdsinąą'yin, ixą'ądi ja øy'ąjtin ja tudą'ąky'ąjtin, nąnkyjotkujk'ątidi nixem niyąm, yikxon mnamyigu'ukwą'ąnidit yikxon mnamyayidit, jøts jotkujk x'ejxtit. Winets meets ja Dios xemikøjxp mmøøt'etidit midi tyąjkp ja jotkujk'ąjtin midi tyąjkp ja tsojkin ja pa'ayo'owin.

12 Nagyąjpxpoo'kxidi nixem niyąm sądam ja Dios ttsøk'aty.

13 Nɨdukɨ'ɨyɨ ja janchja̱'wɨbɨdɨ midi øøts ɨxya̱m møøt, nayɨde'en ja tkaxmɨdɨ ja kya̱jpxpoo'kxɨn.
14 Pa̱a̱ttɨ kupøktɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo kyunuu'kxɨn, nayɨde'en ja Dios Teety chojkɨn ja pya'ayo'owɨn jøts nayɨde'en ja Espíritu Santo nɨma̱ mgamajtstu'udɨdɨt. Tɨɨgyajpxy ɨdø'øn, jade'en ɨdø'øn yja̱tt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANHGAJX JA GALACIHT JĄĄ'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn tjanchją'widip ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo yja' jam Galacia

1 Øts idø'øn Pablo'ąjtp, nwindsøn'ąjtim ngudanaapy, nipøn jąą'y ø tø xkakexy, ja Jesucristoxi ø kø'øm tø xpiktą'ąky møøt ja Dios Teety pøn ja nwindsøn'ąjtim kø'øm tø yikjujkpyikyiyi jap oo'kpi y'agujkpy.

2 Ixyąmts øts møøt niduki'iyi ja nmigu'uk janchją'wibitøjkti, meets ndanijayi yą'ąt nøky mą jaty xpadumidi ja nwindsøn'ąjtim yja' jam Galacia etjotp.

3 Pąąt meets ja øy'ąjtin ja kunuu'kxin midi ja Dios Teety yajkpy møøt ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo,

4 pøn nagyiyąjkiyøø jøts adøm nbøky ja xku'o'jkandi jøts kidi ja axøøkpi tsinąą'yin mibąąt xmimadąąjkyindi midi yikpątp yą nąxwiiñ, tøxi ja Dios Teety jade'en kø'øm ttanibiktąągi.

5 ¡Tu'ugyi ja Dios myøj'ąjtin ndamiguy'ejxint xemikøjxp! Jade'ents idø'øn ja yjątt.

Ka'ap ja jadu'uk abiky midi tnigąjpxp ja yiknitsoojkin

6 Tyimñigyumąąp ø nnayjąwiyi ku meets pojin xmajtstutkojmi ja Dios, pøn meets kø'øm tø mwąąmiñidi tø mwąądsøyidi ku ja Cristo xpa'ayonąjxyindi, jøts meets ja janchpi nitsoojkin xijy xpabiky, ja wenkpidam ja'.

7 Ka'ap idø'øn ja wenkpi nitsoojkin yą jadu'uk y'ity. Yide'en idø'øn yjaty, jaa dø'øn jąą'y pøn meets nugo mjanchjąą'midip, ja Cristoxi dø'øn ja ñitsoojkin yjayiktigątswąndip.

8 Tøxi meets tu'ugyi ndukmadøy ja janchją'win, kuts wyinaty pøn nidu'ugin tyiktigątswą'ąñ midi øøts jawyeen tø n'ukningajpxy, møkts idø'øn ja Dios tya'ąmbøkit, jøts møj ayo'on tyukpąądit wan tjapøni ku ttu'undit jade'en, o njadyimyja'øtsi uk yjady-imdioskugajpxy'ąjtpi, ku wyinaty ja wenkpi janchją'win tpiktą'ąkwąmidi sąm muum ixyąm yjąwi ttunwą'ąndi.

9 Ixyąm meets ndukją'myatskojmidi: Pøni jaa pøn ja wenkpi ixpøjkin mdawindąąyiwyąjnidip, pąąt'ąjtiyip ja' ñigidą'ągiyit ja Dios myøj'ayo'on.

10 Ti øts idø'øn jade'en xijy xyikwąmp ku øts idø'øn jade'en nwą'ąñ. ¿Ja' øts idø'øn xijy ndsøjkpy jøts øts ja jąą'y kuwąni xtyimgyupøkt jøts øts ja kuwąni xtyimdyakajxą'ąktit uk kuwąni øy nayide'en xtyimgyupøkt ja Dios? Pø ka'axi, ku øts ja jeexyip ja'ayi nugo nda'ødyøki yą nąxwii'ñit jąą'y wyingujky, ka'ats øts ja Cristo jeexyip x'uktumbi'ąjtni pø ja'axi ø tu'ugyi tø nnadyamiyøxyiyi.

Sudso ja Pablo tyøjkiyii'ñ kudanaabyi jøts ja tkudanit ja nwindsøn'ąjtim

11 Nijąwi meets yą'ąt, migu'uktøjkti, ku yø nitso'ok'ąjtin midi ø nnigajpxy, ka'ap jąą'y yø twinmąą'ñi.

12 Kø'øm øts idø'øn ja Jesucristo yø tø xuknijąwi. Kidi mee mwą'ąñ ku øts yø øy pøngapøn jąą'y tø xuk'ixpiky.

13 Tø meets idø'øn ja kajpxy ja madyą'ąky xnijąwidi są øts y'ijty njąą'y'aty ku øts ja chinąą'yin nbaduujnidi ja israelitøjkti. Mniją'wip meetsmi są øts idø'øn y'ijty awą'ąn'ampy njemduñ ndeduñ pøn ja Dios tjanchją'widip jøts ø nyikudigøøwyą'ąndi.

14 Øts idø'øn y'ijty ja israelit jąą'y chinąą'yin jawaani ka'pxy nbadumpy nika'ap øts ja nmiyaaktøjk ni tu'uk pøn jade'en kyamajadą'ąky sąm øts. Jabi ja'ats øts idø'øn y'ijty n'ąmip njootpip ja møjąą'dyøjk chinąą'yin.

15 Tigąjts øts ndsinąą'yin. Ka'anim øts wyinaty yą nąxwiiñ ngaxi'iky ku øts ja Dios wyinąjty tø xwi'ejxni xwigoni, pya'ayo'owingøjxp øts idø'øn tø xwąądsøy. Ku ja xøøw ja jumøjt tpąąjty sąm ttanibiktąąjkiyii'ñ,

16 xjats øts ɨdø'øn xuk'ijxy xuknɨjąwɨyɨɨ'ñ ja y'U'nk, jøts ngąjpxyø'øyɨt ja nɨtsoojkɨn madyą'ąky mą pøn kya'israelɨtjąą'yɨdɨ, pøn tkanɨją'wɨdɨpnɨm ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo. Kuts ɨdø'øn yą'ąt jade'en yjąjty, nɨpøn øts ɨdø'øn nga'ats'ixy nga'ats'amɨdøy,
17 nɨ nganijkxy øts jam Jerusalén mą jam pøn ja kudanąą'yɨn jawyeen tpadøjkɨdyøø. Tɨy øts ɨdø'øn ne'egɨ ndyimñøjkxkøjy jam Arabia etjotp, jamts ø nwɨmbijty jøts ø nją'jty jam Damasco.
18 Kyɨdɨgøøk jumøjtnɨm ø nnijkxy jam Jerusalén; wɨnets øts ja Pedro ojts nmɨnabyąądyɨyɨ jade'en'ampyts øts ja n'ijxy'aty, makmojkx xøøw øts ja jam nmøøtsɨnąąy.
19 Nɨ tu'uk øts ja nga'ejxtøø jadu'ukpɨ kudanaabyɨdɨ, ja Jacobo øts ja'ayɨ nbąąjt, ja nwɨndsøn'ąjtɨm y'uch myɨgu'uk.
20 Y'ijxpy ñɨją'wɨp ja Dios ku yą'ąt tyɨyɨ yjanchɨ midi meets ndanɨją'ąyɨp. Ka'ap ø nugo ndąąbyąąty.
21 Kuts ɨdø'øm jade'en y'uknąjxy, jamts ø ndsøø'ñ jøts ø nnijkxy jam Siria etjotp jøts jam Cilicia nayɨde'en.
22 Ka'ap øts y'ijty x'ijxyɨdɨ adøm nmɨgu'uktøjktɨ midi tjanchją'wɨmyɨdɨp ja Cristo jam Judeɨt etjotp.
23 Ja'ayɨ dø'øn ja y'ijty tmadowdɨ ja kajpxy, ku ñømɨdɨ: “Ja' pøn y'ijty tkamaa'kxp ja janchją'wɨbɨtøjktɨ ja Cristo yjąą'y, ja' ɨxyąm kø'øm tnɨgąjpxnɨp øy tsuj ja Dios kyajpxy ja Dios myadyą'ąky yąm ja y'ijty t'ukyikudɨgøøwyą'ąñ.”
24 Tyamɨgunuu'kxyją'wɨdɨp ɨdø'øn ja Dios ja' ku øts ja ndsɨnąą'yɨn tø nyiktɨgach.

2

Ku ja Jesús kyudanaabyɨ tkupøktɨ ja Pablo jøts ja nayɨde'en tyu'unt

1 Kyɨmakmąjkts jumøjt øts jadɨgojk nnijkxy jam Jerusalén møøt ja Bernabé, jøts ø nayɨde'en nbawąąy ja Tito.
2 Paty øts jam nnijkxy ku øts ja Dios xuk'ijxy jøts øts jam nnøjkxy. Jøts øts jam møøt amaa'tsk ngajpxy nmadyą'ąky pøn ɨdø'øn jam tnɨgubąjk'ąjttɨp ja kudanaabyɨtøjktɨ Jerusalén. Jøts nduk'ejxtøø ndukɨją'wɨdyøø są øts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm y'ɨxpøjkɨn nnąnky'ijxyɨ pøn tkanɨją'wɨdɨp pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ. Njøpją'wɨp øts ja' ku øts ja jotmøñ xkagupøktɨt paty øts ja jade'en nnɨgajpxy jøts øts ja ndunk nugo kyanąxt midi øts jam wyɨnaty ndumpy.
3 Xpudøjkɨdɨts øts ja'. Nɨti nɨsą ja Tito kyayiktuuñ, ka'ap ja ejxpajt ñe'kxkøjxp yikpɨktąąjky sąm ja israelɨt jąą'y ttsøønɨdɨ.
4 Ka'ap øts yą'ąt jeexyɨp ngąjpxpąąty są ja Tito yjąjty kuk ɨdø'øn kyanøjkxtɨ ja ejxpɨ ja kowbɨ jøts tmadyą'ąkwɨdettɨt mąbąąt adøm ɨdø'øn nga'ukpadu'unɨndɨ ja møjąą'byɨ kutujk midi ja Jesucristo tø xuknɨwąąjchɨm ku møøt n'ijtyɨm. Ja' ɨdø'øn ja chojktɨp jøts adøm nbaduujna'andɨt ja myająą'byɨ kyutujk sąm ja israelɨt jąą'dyɨ.
5 Nɨjuunɨ øøts ja ngayikmøjtøkɨ jøts ka' meets xwɨnma'aty ku ja'ayɨ ejxpajtɨngøjxp yikpiky ja yiknɨtsoojkɨn. Jaa ku øø ndsøky jøts meets tɨy xmøøt'ąjt'ettɨtnɨm ja wɨnmąą'ñ są ja yiknɨtsoojkɨn nbąąjtyɨm.
6 Nɨti nɨsą øts ja xkanɨmaadyɨ pøn jam tnɨgubąjk'ąjttɨp ja kudanaabyɨtøjktɨ pønɨ są øts ndunkjøøjp nyikyø'øy; øy ja yjamøjwɨndsønɨdɨ tuknąx øts ja møøt nnayją'wɨyɨdɨ, jabɨ tum jade'enxɨ adømdɨ Dios wyɨngujkp.
7 Ka'ap øts ja wenk ana'amɨn ja x'ukmøøñɨdɨ, jabɨ yją'gyukɨdɨxɨ ja' ku øts ja Dios kø'øm tø xanɨpiky jøts øts ja nɨtsoojkɨn ayuujk ngąjpxyø'øty mą pøn kya'israelɨtjąą'yɨdɨ, sąm ja Pedro yiktanɨpøjkmɨ nayɨde'en jøts nay ja'abɨ ayuujk tkąjpxyø'øty jam israelɨt jąą'yjotp.
8 Nayɨde'en øts ja Dios myøk'ąjtɨn kudanaabyɨ tø xpɨktąjkmɨ jøts øts ngąjpxwą'kxɨt ja y'ayuujk pøn ka'israelɨt jąą'dyɨ sąm ja Pedro tø yikpɨktąjkmɨ kudanaabyɨ jam israelɨt jąą'yjotp.

9 Patyxɨ dø'øn ja Jacobo, ja Pedro jøts ja Juan pøn tnɨgubą̄jk'ą̄jttɨp ja kudanaabyɨtøjktɨ tją̄'gyukɨdɨ ku øts ja Dios tø xmø'øy ja øy'ą̄jtɨn jøts ja yja' tną̄nky'ejxɨt. Ojts øøts n'ukyikøpą̄tnɨ møøt ja Bernabé, jade'en'ampy ja jade'en ttundɨ jøts ku øøts ja xmɨgu'ukwą̄'ą̄ñ jøts ku ja t'øyją̄wɨdɨ jøts øøts ndunk øy nyiknąxt jam ka'israelɨt jąą̄'yjotp, yą̄m ja nayɨde'en ja tyunk tyikyø'ømyɨdɨ jam israelɨt jąą̄'yjotp.

10 Ja'ayɨ øøts ɨdø'øn x'amɨdowdɨ ku øøts nxɨmɨją̄'myajts'ett ja israelɨt ayoobɨtøjktɨ. Ya'ą̄ts øts ɨdø'øn ne'egɨ nbadun'ijtpy, ka'ap øts yø'øbɨ wɨnmąą̄'ñ n'ɨxmach.

Ku ja Pablo twɨndsø'øy ja Pedro jam Antioquía

11 Ku øts jam møøt nnabyąą̄jtɨ ja Pedro jam Antioquíɨt kąjpjotp, jam øts ojts ndawɨndsø'øy midi jam wyɨnaty tyumpy, ku ja ka'ap y'øgyaxɨ'ɨky.

12 Ku ja møøt øy tyimy'ukaagyøjy pøn ka'israelɨt jąą̄'y jøts ja jaayɨ tmajtstutkojmɨ, ja'ayɨ ku wɨnąą̄gɨn ja israelɨtøjk yją̄'ą̄ttɨ pøn wyɨnaty tø tkexy ja ja'abɨ jąą̄'y midi tpadundɨpnɨm ja møjąą̄'byɨ kutujk ja møjąą̄'byɨ tsɨnąą̄'yɨn są̄m ja y'ijty nayɨde'en tpadumɨ.

13 Nayɨde'en ttumɨdɨ są̄m ja Pedro pøn jaty jam wyɨnaty ka'israelɨt jąą̄'dyɨ, nayɨde'en ɨdø'øn ja Bernabé pą̄ą̄t ttumɨ.

14 Kuts øts ɨdø'øn ja n'ijxy jade'en ku tkabadundɨ są̄m ja øgyajpxy ømyadyą̄'ą̄ky ttanɨbɨktąą̄gɨ, yɨde'en øts ɨdø'øn ja Pedro nnɨmąą̄y jøts nɨdukɨ'ɨyɨ tmadoomɨdøø ja janchją̄'wɨbɨtøjktɨ: "¿Tigøjxp mets yą̄'ą̄t jąą̄'y xukpadunwą̄'ą̄ñ ja israelɨt jąą̄'y chɨnąą̄'yɨn? Pø tøts mets ja kø'øm x'ɨxmą̄tsnɨ jekyɨp o mets jam mjadyimyjagugą̄jpɨ."

Janchją̄'wɨngøjxp ñɨtso'oktɨ ja israelɨt jąą̄'y są̄m o pøn jąą̄'dyɨ

15 Israelɨt jąą̄'y adømdɨ ja' ku jade'en tø ngue'exyɨndɨ, ka'ap adøm ja pøky nayɨde'en ndyimyikmajadą̄ą̄jkyɨndɨ są̄m ja' pøn ka'israelɨt jąą̄'dyɨ.

16 Tøts nnɨją̄'wɨndɨ ku ka'ap adøm ja Dios xkupøjkɨndɨt ja' wyɨngujkp ku ja'ayɨ nbadu'undɨt ja Moisés kyutujk. Ja Jesucristoxɨ dø'øn ja yja' njanchją̄'wɨmp patyxɨ dø'øn adøm ja Dios Teety tø xkupɨjkyɨndɨ, kidi ja'agøjxp ku ja Moisés kyutujk nbaduujñɨndɨ. Jabɨ nɨpønxɨ kyayikupøkt Dios wyɨngujkp ku ja Moisés kyutujk ja'ayɨ tpaduujnɨt.

17 Ku dø'øn ja Dios tø x'ukupɨjkyɨndɨ Cristo køjxp, jøts adøm ja Moisés kyutujk tø n'awɨmbejtɨgyojmandɨ, ¿ja Cristo adøm ɨdø'øn kø'øm xyiktuu'tɨgøø'yɨmp? ¡Ka' yjade'enɨ!

18 Ku øts ndungojmɨt midi tø n'uk'ɨxmach, ngø'ømbøky øts ja'.

19 Ka'ap øts ja Moisés kyutujk n'ukyiktunɨ ja'agøjxp ku øts ja Dios y'øy'ą̄jtɨn jade'en'ampy ngapą̄ą̄ty; tø nją̄'gyukɨ jøts ku ja Dios yja' yikpą̄ą̄ty ku njanchją̄'want ja Cristo.

20 Ka'ap øts nugo n'uktsɨnaañɨ, tø øts ja Cristo xku'oogɨ kruskøjxp; ja' øts ɨdø'øn ndu'ump midi ja Cristo y'øyją̄'wɨp jaa ku øts ja chɨnąą̄'yɨn ndajujky'ą̄jtɨ. Janchją̄'wɨngøjxp øts yą̄'ą̄t jujky'ą̄jtɨn nyiknaxy yą̄ nąxwiiñ ku ja Dios U'nk tø xjanchøky xjanchpa'ayøy jøts nayɨde'en tø xku'oogɨ.

21 Ka'ap øts ja Cristo y'o'jkɨn nugo nyiknąxwą̄'ą̄ñ; kuts Dios ja jeexyɨp xagupɨjkyɨndɨ ku ja Moisés kyutujk nbadu'unɨnt, nɨti jeexyɨp kyawą̄'ą̄ñ ja Cristo y'o'jkɨn, ka'ap ja jeexyɨp mą̄ tyuñ.

3

Midi nyikmajadą̄ajkɨmp: ja Moisés kyutujk uk ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm yjanchją̄'wɨn

1 ¡Meets gálatas jąą̄'dyɨ! ¿Tiku tø mwɨnmąą̄'nmyą̄'ą̄ttɨ? ¿Jadits ku xka'ukpadunɨdɨ ja y'øybɨ ja tyɨɨbyɨ, pøn tø myikwɨnmąą̄'ndyɨgøyɨdɨ? Jabɨ tøxɨ meets ka'pxy ndukmadooguixy jøts tø xją̄'gyukɨdɨ ku ja Jesucristo tø xku'o'jkɨndɨ kruskøjxp.

2 Uk'adsojɨmbettɨ meets ɨdø'øn yą̄'ą̄t: ¿Sudso'ampy meets ɨdø'øn ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo tø mmø'øyɨdɨ, ku ja Moisés kyutujk xpaduujnɨdɨ, uk ku ja tø xmɨbøjktɨ ja yiknɨtsokpɨ ayuujk midi øøts tø nnɨgajpxy?

3 ¿Tiku xkajạ'gyukɨdɨ? ¿Sạ tø mwạ'ạndɨ, jade'en ɨdø'øn xijy jawaanɨ mjanchjạ'wɨn myøjɨdɨt ku xpadunwạ'ạndɨ ja Moisés kyutujk?
4 ¿Ti nugo meets jadi'iñɨ xyiknạxwạ'ạñ ja m'ayo'ondɨ ku myikjemdundɨ myiktedundɨ ku ja mjanchjạ'wɨn x'ukyiktso'ondạjktøø? ¡Ka'ap jade'en pyạạt'atyɨ, myiktunkpatpy meets ja ndijy ku kawɨne'en tø m'ayowdɨ!
5 Kuts ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo tø mmø'øyɨdɨ jøts ja x'ejxɨyɨdɨ ja myøk'ạjtɨn ku ja tnạnky'ijxyɨyɨ ja ijxyɨmbɨ ka'ijxyɨmbɨ, ¿tigøjxpts ja jade'en ttuñ? ¿Ja'agøjxp ja ttuñ ku meets ja Moisés kyutujk xujnɨ? Pø ka'axɨ, pø ja'agøjxpxɨ ja ttuñ ku tø xjanchjạwɨdɨ sạ øøts tø nnɨgajpxy.
6 Ejxpajtɨngøjxp ɨdø'øn ja n'ạpteety'amøj Abraham ku ja tjanchjạ'wɨyɨɨ'ñ ja Dios, ja'ayɨts Dios ja tagupøjkɨyøø. Ka'ap ja ja'agøjxp yikupɨjky pønɨ ti ødyunk ja tyuun.
7 Paty meets ɨdø'øn xjạ'gyukɨdɨt jøts ku ja Abraham ñamyayɨ ja' t'ạpø t'okɨ pøn ja janchjạ'wɨn nayɨd'en tmøøt'ạjttɨp sạm ja ojts tmɨbiky ja Dios.
8 Wɨndi'ixyɨp ɨdø'øn ja Dios ttukmadownɨ ja Abraham sạ yikjaadyạạñ jap nøkyijxpy jøts ku yɨde'en wyạạñ: "Tukɨ'ɨyɨ ja nạạjx ja kạjp ja kunuu'kxy'ạjtɨn tpạạttɨt ku øts xjanchjạwɨdɨt sạ mets tø xunjøpɨ." Paty ja Dios jade'en wyạ'ạñ ku ja janchjạ'wɨngøjxp tkupøkt pøn ka'israelɨt jạạ'dyɨ.
9 Jade'ents ɨdø'øn pøn ja Cristo tjanchjạ'wɨdɨp, nayɨde'en ja kunuu'kxɨn ja tpạạttɨ sạm ja Abraham ja kunuu'kxɨn yikmøøy ku ja Dios ja tjanchjạ'wɨyɨɨ'ñ.
10 Pøn tyimyjabadunwạndɨp ja Moisés kyutujk jøts ja jade'en ñɨtso'oktɨt, tø Dios ja ttanɨbɨktạạjkɨñɨ jøts ja yik'ayo'onmo'odɨt. Jabɨ yɨde'enxɨ dø'øn ja Dios kyutujk wyạ'ạñ jap nøkyjøtpy: "Pønɨ pøn tukɨ'ɨyɨ tkabadungøjxp yạ'ạt kutujk midi yạp tø yikjaadyañ, pạạjtɨdɨp ja møj ayo'on ja' midi øts tø ndanɨbɨktạạgɨ."
11 Jạ'gyukɨts ɨdø'øn tyañ ku ja Dios ka'ap tkupiky pøn wyɨnaty ja'ayɨ tø tpaduñ ja Moisés kyutujk, jabɨ yɨde'enxɨ ja Dios ñøky wyạ'ạñ: "Pønts ja Dios wyɨnaty kyupijkpy janchjạ'wɨngøjxp, jujky'ạjttɨpts ja' xemɨkøjxp."
12 Ka'ap ja Moisés kyutujk yiknɨtsø'øky janchjạ'wɨngøjxp, yɨde'enxɨ ja wyạ'ạñ: "Pønɨ pøn tukɨ'ɨyɨ tpadungøjxp yạ'ạt kutujk, ja'ayɨ nɨtso'ok'ạjtp."
13 Tøts ja Cristo xuknɨwạjchɨm ja ayo'on sạm ja Moisés kyutujk ttanɨbɨktạạgɨ pøn ka'pxy tkabadundɨp. Yɨde'en'ampy tsoo ku ja Cristo møj pøktyumbɨ yiktijy jøts jade'en kø'ømdsøky tpatwạ'jkɨyɨɨ'ñ ja møj ayo'on midi adøm xjapạạt'ạjtɨndɨp, jabɨ yɨde'enxɨ ja Dios ñøky wyạ'ạñ: "Pøn jam yikudɨɨpy kipkyøjxp, møj pøktyumbɨ ja'."
14 Paty ɨdø'øn ja Jesucristo y'ø'jky kruskøjxp jøts ja kunuu'kxɨn tpạạttɨt pøn ka'israelɨt jạạ'dyɨ nayɨde'en sạm ja Abraham ja Dios ojts ñɨɨ'mxyɨyɨ; jøts jade'en adøm nɨduknạx nbạạjtɨndɨt janchjạ'wɨngøjxp ja Espíritu Santo midi ja Dios Teety tø tnɨ'adsowɨ.

Ka'ap ja Moisés kyutujk tyik'amutskɨ ja may'ạjtɨn midi ja Dios ñɨ'adso'owɨ

15 Meets mɨgu'uktøjk, ku dø'øn n'ukpɨktạạjkɨnt ku tigati n'ukạjpx'ø'yɨnt n'ukạjpxpạạjtɨnt, kuts ja yikjaadyañ, kuwạnɨ dø'øn ja yikpadu'unt, sạ tø wyɨnguk ka'ap ja pøn tyiktɨgạtst.
16 Kuts ja Dios Teety ja may'ạjtɨn tmøøwyạ'ạñ ja Abraham, nayɨde'en ja tmøøwyạmɨ jadu'uk ja jạạ'y midi ja y'ạpɨp y'okɨp pønɨ wɨne'en ja tø ñajtska'axyɨnɨ. Sạm ja Dios ñøky wyạ'ạñ: "Tu'ukpɨ jạạ'y ja', ka'ap ja ñamayɨdɨ." Ja'ats ɨdø'øn Cristo'ạjtp.
17 Yɨde'en øts ɨdø'øn ja jạ'gyukɨn nyạkwạ'ạñ: Ja may'ạjtɨn midi ja Dios ja Abraham ojts tyamɨ'awạnɨyɨ, ka'ap ja mɨbạạt nɨwɨne'enɨn tyiktɨgạjch ja Moisés kyutujk midi meen ɨx'oojk maktạxk magø'pxy ja ee'pxmạjk jumøjtnɨm.
18 Kuts ja Dios ja myay'ạjtɨn jeexyɨp kuwạnɨ xukpadunwạ'ạñɨn ja Moisés kyutujk, ¿ti may'ạjtɨn ɨdø'øn ja jade'en? Yɨde'en'ampyts ɨdø'øn ja y'øyɨ ku ja Dios ja jadi'iñɨ ttamay'ạtwạ'ạñ ja Abraham.
19 ¿Tigøjxpts ɨdø'øn ja Moisés kyutujk nyikmø'øyɨm? Paty ɨdø'øn ja ɨx'oojknɨm yikpɨktạạjky tø wyɨnaty tnɨ'adso'owiñɨ ja may'ạjt jøts ja jạạ'y nɨdukɨ'ɨyɨ tnɨjạwɨdɨt

midi ɨdø'øn pøky'ą̈jtp. Jaayɨ tyuñ kunɨm yją̈'ą̈ty ja Abraham y'ą̈pu'nk pøn nayɨde'en ja may'ą̈jtɨn yiktamɨ'awą̈'ą̈nɨyɨɨ'ñ. Ku ja Dios ja kyutujk tyą̈jky, ja ą̈nkɨlɨstøjk ja tyamɨgaxɨyɨɨ'ñ jøts ja Moisés ja ttagɨdøkɨdɨt, jøts ja ttuk'ext ttuknɨjąwɨt ja jąą̈'y.

20 Ku ja Dios ja may'ą̈jtɨn tmøøwyą̈'ą̈ñ ja Abraham, ka'ap ja ą̈nkɨlɨstøjk nɨ ja kugajpxtyøjk ja tkayiktuñ, kø'ømyɨ ja nadyu'ugyɨ ttamɨ'awą̈'ą̈nɨyɨɨ'ñ.

Tigøjxp ja Moisés kyutujk yikpɨktą̈ajky

21 ¿Są̈ts ɨdø'øn yą̈'ą̈t nją̈'gyukant? ¿Ka'ap ɨdø'øn ja Moisés kyutujk møøt ñamyayɨ ja Dios myay'ą̈jtɨn? Ka'ap ɨdø'øn yjade'enɨ, jaa ku ja Dios ja kutujk jeexyɨp tø tyaky nɨtsoojkɨn møøt, ja'ayɨts ja jąą̈'y jeexyɨp yiktagupøjktɨp, ja'ayɨ jeexyɨp yikpadump pønɨ są̈ ja tyikutuky.

22 Jabɨ jade'enxɨ ja Dios ñøky wyą̈'ą̈ñ ku adøm nɨjum pøkñɨwą̈'ą̈ñ n'ejtnandɨ. Kuts ja Jesucristo njanchją̈'wɨnt, jade'en ɨdø'øn ja'ayɨ ja nɨtso'ok'ą̈jtɨn nbą̈ą̈jtɨnt midi ja Dios tø tnɨ'adsowɨ.

23 Tum ja Moisés adøm ja kyutujk wyɨnaty tø xnɨwą̈'ą̈nandɨ ku kyamiñɨm ja Cristo, pø ka'anɨmxɨ ja Dios Teety wyɨnaty xukją̈'gyukam ja Cristo yjanchją̈'wɨn.

24 Ja'abɨ kutujk adøm y'ijty xuu'wą̈'ą̈nɨndɨp xuu'wejtsnɨndɨp kunɨm ja Cristo myiiñ, kuts ja njanchją̈'wa'ant jade'ents ja Dios Teety xkupøjkɨndɨt.

25 Kuts ja Cristo myiiñ, ka'ap adøm ja kutujk x'uk'ana'amnɨndɨ.

26 Jabɨ ɨxyą̈mxɨ adøm ja Dios x'u'nk'ą̈jtnɨndɨ ku ja Jesucristo njanchją̈'wɨndɨ.

27 Ku Cristo køjxp nnøbejtyɨndɨ nayɨde'en adøm ja ndsɨnąą̈'yɨn nyiknąjxyɨndɨ są̈m ja tø tjøptunɨ.

28 Ka'ap y'ukpąą̈t'ą̈jtnɨyɨ adøm nnayjɨwejtsandɨt nnayjɨgajxandɨt o pøn y'israelɨtjąą̈'yɨdɨ kya'israelɨtjąą̈'yɨdɨ, tumbɨdɨ yikmɨdumbɨdɨ, są̈m ja tø'øxyøjkmɨdɨ yąą̈'dyøjkmɨdɨ; tu'ukpɨ jąą̈'y adømnɨdɨ ku ja Jesucristo nmøøt'ą̈jtnandɨ.

29 Kuts adøm ja jade'en nmøøt'ą̈jtnant, xjats ɨdø'øn tyimbyąą̈t'atyɨyɨ ndeety'ą̈p'ą̈jtnant ja Abraham jøts xpąą̈t'ą̈jtɨndɨp adøm ja Dios myay'ą̈jtɨn midi ja ñɨ'adso'wɨyɨɨ'ñ.

4

1 Ukją̈'gyukɨ meets yą̈'ą̈t: Ku tu'uk ja u'nkteety y'øøky jøts ttanɨpąą̈ty tukɨ'ɨyɨ ja pyɨktą̈'ą̈ky ja myutsku'nk, kuts ja tyimy'ukmutskɨnɨm ka'anɨm ja pyąą̈t'atyɨ tpøkt ja mąą̈y øy ja tukɨ'ɨyɨ tjaja'ą̈jtkixy.

2 Jabɨ kuwą̈nɨxɨ dø'øn tjamɨmado'ot ja y'ejx'etpɨdɨ kunɨm ja yjumøjt tpąą̈tt jøts t'axąjɨt ja tyeety ja myąą̈y.

3 Nayɨde'en adøm ɨdø'øn y'ijty njąjtyɨndɨ ku ja Cristo kyamiñɨm. Tum ja møjąą̈'ychɨnąą̈'yɨn y'ijty nyikmajadąą̈jkyɨndɨp øy ja nɨtso'ok'ą̈jtɨn tjagamøødɨ.

4 Kuts ja xøøw ja jumøjt yją̈'jty, kyajx ja Dios Teety ja y'U'nk tø'øxyøjk ñɨkøjxp jøts jade'en kye'jxy israelɨt jąą̈'yɨn, pyadungøjx nayɨde'en tukɨ'ɨyɨ ja'abɨ jąą̈'dyɨ ja chɨnąą̈'yɨn møøt ja kyutujk.

5 Paty ja jade'en myiiñ jøts ja wą̈'ą̈ts'ą̈jtɨn xmø'øyɨndɨt pøn y'ijty tpadundɨp ja Moisés kyutujk, jøts jade'en Dios Teety x'u'nk'ą̈jtɨndɨt.

6 Yɨde'en ɨdø'øn ja tnąnky'ijxyɨ ku adøm ja x'u'nk'ą̈jtna'am ku ja tkexy ja Espíritu Santo adøm n'anmɨją̈'wɨngøjxp; jøts møk ja wɨnmąą̈'ñ nmøøt'ą̈jtɨndɨt ku janch ja Dios Teety ndeety'ą̈jtyɨndɨ.

7 Ja Dios Teety adøm ɨdø'øn xtyimy'u'nk'ą̈jtɨndɨp, ka'ap adøm nugo mɨdumbɨdɨ. Paty adøm ɨdø'øn xtyimbyąą̈t'ą̈jtyɨndɨ ja mąą̈y midi ja Dios Teety tø tnɨ'adsowɨ, jøts midi ja Cristo xmø'øyɨndɨp.

Ku ja Pablo tpamay tpadąjy ja janchją̈'wɨbɨtøjktɨ

8 Ka'ap meets y'ijtyɨp ja Dios Teety x'ijxyɨ, tum ja awą̈nąx agojnąx meets y'ijty wɨndsø'jkɨdɨp wɨnją̈'wɨdɨp, midi ka'ap ja Dios'ą̈jtɨn tmøøt'ą̈ttɨ.

9 Tø meets ja Dios Teety xpạtnɨ, uk yɨde'en'ampyts ɨdø'øn ne'egɨ ngạjpxɨnt, tø meets ɨdø'øn ja Dios Teety mbạạjtnɨyɨ, ¿sudso meets ɨdø'øn xkupøjkojmɨ ja wenk tsɨnạạ'yɨn midi nɨti møk'ạjtɨn nɨti nɨtsoojkɨn kyayajkpy, nayɨde'en sạm ja mgø'øm ja'adɨ midi tø xuk'ɨxmạtstɨ?

10 Jøts ɨxyạm xjanch'ukjøp'ejxtɨ ku ja Dios m'øyjạwɨyɨdɨt ku x'amạạy'ạttɨnɨm ja xøøw ja po', ja xøøw ja jumøjt.

11 A'øy'ampy øts yjạwɨ njøptsø'øgɨ ku øts ndunkjøøjp meets køjxp tø wyɨndɨgøy.

12 Mɨgu'uktøjktɨ, tun ja may'ạjt jøts xu'undɨt sạm øts ɨdø'øn tø njøptunɨ ku øts ja israelɨt jạạ'y chɨnạạ'yɨn tø n'ɨxmạjtsnɨ. Kupøjkɨk øts n'ayuujk, ka'axɨ meets nɨjuunɨ xmɨdsepwạ'ạñ.

13 Øy meets xkupɨjky mɨjawyeen ku øts ja yiknɨtsokpɨ madyạ'ạky nnɨgajpxy øy øts wyɨnaty njabamạ'ạyø.

14 Wan øts nbạ'ạm meets mja'axɨɨgyɨdɨ, ka'ap meets xpawøjpy. Jade'en meets ne'egɨ xkupɨjky sạm tu'uk ja Dios y'ạnkɨlɨs tnajtskaxɨ, uk sạm ja Cristo yjạwɨ kø'øm tyimyjạ'ạty mạ meets jam.

15 ¿Tiku mga'ukjotkujk'ạjtnɨdɨ? Tyimyøj meets ja mba'ayo'owɨn xnạnky'ejxøø ku nbamạạ'ychɨnạạy. Patyts ø nwạ'ạñ, wanɨk meets yjạwɨ mgø'ømween xtyimyju'jty jødsɨk øts ja xamay'ạjttøø, jøts øts jade'en ndso'okt.

16 ¿Xmɨdsepwạndɨp meets ɨxyạm ku øts ja'ayɨ tø nnɨgajpxy ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ?

17 Ja wɨnạạgɨn ja israelɨt jạạ'y pøn tạạgyøjxp yik'ɨxpøjktɨp. Ja'ayɨ dø'øn ja yjanch'awejxtɨp jøts meets ja xmɨbøkt jøts x'ɨxmạtstɨt ja m'øwyɨnmạạ'ñ midi meets tø ndukmadøy, jøts jade'en ja abiktyuu' xpadøjkɨñɨdɨt.

18 Ka'ap ja sạ y'ejxɨ ku meets ja møøt mnamyayɨyɨdɨt, ja'ayɨ dø'øn tsojkɨp jøts yikxon ja y'øwyɨnmạạ'ñ y'øy'ɨxpøjkɨn tnɨgạjpxtɨt, ejtp jade'en ttu'undɨt, ka'ap ja'ayɨ nugu ku meets jam møøt.

19 Meets u'nk meets unạ'jk, møk meets jadɨgojk xjanchyikmay xjanchyiktạjy. Jaayɨm øts yø jade'en njạwɨt kunɨm ka'pxy ja Cristo xpadungøxtɨt sạmdam ja ttsøky'aty.

20 ¡Ok meets jam møøt jeexyɨp ɨxyạm, jøts øts øy tsuj ne'egɨ ndukmado'ot yạ'ạt wɨnmạạ'ñ; jabɨ ka'axɨ øts ja ayuujk n'ukpạtnɨ pø sudso meets njanchñɨjayɨt!

Ja Agar jøts ja Sara ñɨkøjxp ja ejxpajtɨn yikạjpxpɨdsimy

21 Meetstɨ, pøn ja Moisés kyutujk tpadunwạjnɨdɨp, nɨgạjpx meets sạ dø'øn wyạ'ạñ ja'abɨ kutujk.

22 Pø nømpxɨ ja wyạ'ạñ ku ja Abraham namajtsk ja y'u'nk tpạạjty: tu'uk ja tumbɨ tyik'u'nkpạạjty midi nɨtøøky'ejtnɨp, jøts jadu'uk ja kyø'øm nɨdø'øxy yja'.

23 Ku ja nɨtøøky tø'øxy y'u'nkpạạjty nayɨde'eñɨm ja tpạạjty sạm o pøn tø'øxyøjk, jøts ku ja ñɨdø'øxy ja y'u'nk tpạạjty kidi nugojɨp ja jade'en yjaty pø ja Diosxɨ y'ayuujk jade'en kạ'pxp sạm ja wyɨnạjty tø tnɨ'adsowɨ ku ja tø'øxy y'u'nkpạạtt møjạạ'gyɨjxñɨm.

24 Ejxpajtɨn øts ɨdø'øn yạ'ạt nbɨktạ'ạky. Ja namajtskpɨ tø'øxy wa' ɨdø'øn ja kyudanaadyɨp majtskpiky ja pudøjkɨn sạ ja Dios tø ttanɨbɨktạạgɨ. Mɨdukpiky, ja Agar ɨdø'øn jade'en sạ ja Moisés kyutujk, ja' midi yikmøøy jam Sinaí kojpkøjxp. Pøn yạ'ạtpɨ kutujk ja'ayɨ tpadundɨp ka'ap ja ñɨtso'oktɨt.

25 Kyudanaapy ja Agar nayɨde'en ja Jerusalén kạjp midi ɨxyạm ñạjx'ạjttɨp ja israelɨt jạạ'dyɨ mạ dø'øn wyạ'ạndɨ ku ja nɨtso'ok'ạjtɨn yikpạạty ku nbadu'unɨn ka'pxy ja Moisés kyutujk. Pøn jade'en tpadundɨp jade'en ñamyayɨ pyɨdsimy sạm ja tø'øxy midi nɨtøøky'ejtnɨdɨp. Yikmajadạktɨp ɨdø'øn ja' ja'abɨ kutujk.

26 Mạ ja tsạjpjotpɨt Jerusalén jam ka'ap ja Moisés kyutujk jam tyuñ, jamts adøm ɨdø'øn xpạạt'ạjtyɨndɨ.

27 Jabɨ ja'axɨ dø'øn ja Dios kyajpxy tyijpy ku yɨde'en jap nøkyɨjxpy wyạ'ạñ:

Mets tø'øxyøjk nøy,
mbạạt'ạjtɨyɨp mxondạ'ạkt ja'agøjxp ku xpạạtwạ'ạñ ja m'u'nk.

Jotkujk mnayjąwɨyɨt o mets nɨjuunɨ xjagapąąty xjaga'ijxñɨm m'u'nk.
Øy ja mnɨyąą'y tø waanɨ mja'atsmajtstu'udyɨ, wɨmbetp ja jadɨgojk jøts ja m'u'nk may xpąątt,
yąm ja jadu'ukpɨ tø'øxyøjk nɨka'ap jade'endɨ.
28 Mɨgu'uktøjktɨ, nɨ'adsowɨgøjxp adøm ja Dios x'u'nk'ąjtyɨndɨ nayɨde'en sąm ja Dios ja Isaac tnɨ'adso'wɨyɨɨ'ñ midi ja Sara y'u'nk'ajtpy.
29 Jade'en sąm Ismael, ja nɨtøøky tø'øxy y'u'nk, tmɨdsepwąn'ijty ja Isaac, midi ja Sara myąjnk'ajtpy, nayɨde'eñɨm ɨxyąm ku adøm xmɨdsep'ątwąn'ijtyɨndɨ ja jąą'y pøn ja Dios yja' tkajanchją'wɨdɨp, yąm adøm ja Espíritu Santo ja myøk'ąjtɨn xyikjujky'ąjtyɨm.
30 Yɨde'en ɨdø'øn ja Dios ñøky wyą'ąñ: "Jɨgax ja nɨtøøky tø'øxy møøt ja y'u'nk, jabɨ ka'axɨ pyąąt'atyɨ nay ja'abɨ mąąy midi ja Sara myąjnk pąąt'ąjtɨyɨp."
31 Jade'ents mɨgu'uktøjk ɨdø'øndɨ, ka'ap adøm ɨdø'øn ñamyayɨ x'u'nk'ąjtyɨndɨ ja nɨtøøky tø'øxy, ja Abraham ɨdø'øn ndejɨnt ja ñɨdø'øxy ndąąk'ąjtyɨndɨp, ja'agøjxp ku ja Dios tu'ugyɨ yikjanchjąwɨ.

5

Mɨmøk'ątɨ pøn mnɨtso'ok'ąjtɨn mduk'ɨxmątswąjnɨyɨdɨp

1 Tø adøm ja Cristo xukmajtstuujtyɨndɨ ja Moisés kyutujk, ka'ap adøm ja xukja'ąjtnandɨ. Ejx'ettɨts ja nɨtsoojkɨn midi ja Cristo tø xamɨdsøjkyɨn.
2 Madowdɨ yikxon. Pønɨ mdamøk'ątwąndɨp ja m'ejxpajt midi ne'kxkøjxp, ja Cristo meets ɨdø'øn ja ñɨtso'ok'ąjtɨn mgayikmøjtøjkɨyɨdɨp.
3 Ɨxyąm meets ndukją'myech jadɨgojk ku ja'abɨ jąą'y pøn ja ejxpajt tkupøjkp ñe'kxkøjxp, kuwąnɨ dø'øn ja Moisés kyutujk tyimbyadungøjxɨt. Kuts jade'en tkatu'unt, ja kudɨgø'øyɨn ɨdø'øn ja pyąątp.
4 Jam meets wɨnąągɨn wɨnmay ku ja Dios ja xagupøjkɨnt ku yikpadu'unt ja Moisés kyutujk, ja Cristo meets ɨdø'øn ñamyayɨ abiky mbɨktąknɨp jøts ja Dios Teety chojkɨn ja pya'ayo'owɨn x'ɨxmąjtsɨdɨ.
5 Jabɨ adømxɨ nmøøt'ąjtyɨndɨp ja jøp'ejxɨn ku ja Dios Teety xkupøjkɨndɨt jade'engøjxp ku ja Espíritu Santo xpudøjkɨndɨt jøts ku njanchją'wɨndɨt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.
6 Kuts ja nwɨndsøn'ąjtɨm tu'ugyɨ nmøøt'ejtɨndɨt, wan ja ejxpajt tyikmøøt'aty tkayik-møøt'aty ne'kxkøjxp, nɨti ja kya'ukwąnɨt. Kuxɨ ja Cristo njanchją'want ja'axɨ tump, jøts ja'agøjxpxɨ adøm nmɨgu'uk tum ja øybɨ ndamɨdsøjkyɨm.
7 Øy meets tø m'uktso'ondą'ąky jawyeen. ¿Pønts ɨdø'øn tø myikwɨnmąą'nmyą'ądyɨdɨ ku xka'ukpadunɨdɨ ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ midi ja Cristo yja'ajtpy?
8 Jabɨ ka'axɨ ja Dios Teety jade'en mduñɨdɨ midi tø mmø'øyɨdɨ ja nɨtso'ok'ąjtɨn Cristo køjxp.
9 Pø yiknɨją'wɨpxɨ ku tu'ukpɨ jąą'y ne'egɨ namay tyikwɨnmąą'ndyɨgøy ja myɨgu'uk.
10 Dios køjxp øts ja jøp'ejxɨn nmøøt'aty ku meets jadɨgojk x'awɨmbettɨt midi jawyeen tø nduk'ɨxpøktɨ; pøn meets ɨdø'øn myikwɨnmąą'ndyɨgøøwyąjnɨdɨp, ja' ɨdø'øn ne'egɨ møk ayo'onbąątp øyɨ yjadyimyjapønɨ.
11 Kuts meets jeexyɨp ndaguwąnɨ ku ja ejxpajt ne'kxkøjxp ja'ayɨ tu'ugyɨ tyuñ ka'ap øts ja israelɨt jąą'y jeexyɨp xmɨdsepwą'ąndɨ xmɨ'ekyɨdɨ. Nɨti nɨsą jeexyɨp kyawą'ąndɨ ku øts ja jeexyɨp n'agąjpxmukixy ku ja Cristo tø xku'o'jkandɨ kruskøjxp, jøts ku nayɨde'en tyumɨdɨ ja israelɨt jąą'y y'ɨxpøjkɨndɨ. Tu'ugyɨ øts ja'ayɨ nnɨgajpxy ja Cristo yja'.
12 Pønts meets yą'ąt tsɨnąą'yɨn kuwąnɨ mdukupøkwąjnɨdɨp, pąąt'ąjtɨyɨp jøts ja ne'egɨ kø'øm ñąnkyudɨgø'øyɨñɨdɨt.
13 Mɨgu'uktøjktɨ, tø Dios mwɨ'ijxyɨyɨdɨ jøts ka' kuwąnɨ x'ukpadunɨdɨt ja Moisés kyutujk jøts jade'en ja awą'ąts'ąjtɨn xpąąttɨt. Ka'ap yø'øbɨ awą'ąts'ąjtɨn xyikwą'ąndɨt ku adøm o tigati ndyimdyu'unandɨt; ja' ne'egɨ xyikwą'ąndɨt jøts nɨxem nɨyąm mnachokɨyɨdɨt sąm nayɨde'en mnabyudøkɨyɨdɨt.

14 Ku yą'ątpɨ tu'uk kutujk nbadu'unɨnt, tukɨ'ɨyɨ dø'øn ja ndejɨnt ja Dios kyutujk yik-
padunguixy, midi yɨde'en wąmp: “Tsok ja mmɨgu'uk sąmdam meets kø'øm mnachøkyɨ.”
15 Kuts meets mnachepwą'ąñɨdɨ mnachep'ijxyɨdɨ, ¡nay'ejx'etɨdɨm, kidi meets kø'øm
mnąnkwyɨnmąą'ndyɨgøyɨdɨ jøts mjanchją'wɨn jade'en xkayikwɨndɨgø'ødyɨt!

Ja ka'ødyu'unɨn midi yą nąxwiiñ yiktanąxp jøts ja øchɨnąą'yɨn midi ja Espíritu Santo yajkpy

16 Yą'ąt meets ɨdø'øn ndukmadøøpy: jøts ja mdsɨnąą'yɨn xyiknąxtɨt sąm ja Espíritu
Santo mdamɨdsøkyɨdɨ, jøts jade'en ka' xyikmøj'ąttɨt ja ka'øybɨ midi yą'ɨt tsɨnąą'yɨn
y'amɨdøøpy.
17 Yą'ątpɨ ka'øybɨ midi ngø'ømdsojkɨngøjxp nbadunwą'ąñɨndɨp, ka'ap ja Espíritu Santo
møøt ñamyayɨyɨ. Tum majadą'ąkwąndɨp ja' jøts ka' xuktunwą'ąñɨm pønɨ midi adøm
kø'øm njatsøky'ąjtyɨmp.
18 Pønɨ janch ja Espíritu Santo meets mduu'møøjyɨdɨp, ka'ap meets ja Moisés kyutujk
m'ukpąąt'ąjtnɨyɨdɨ.
19 Nɨgaxɨ'ɨky ja chɨnąą'yɨn ja'adɨ pøn ja ka'ødyu'unɨn pyadundɨp midi ja ne'kx ja kojpk
y'amɨdøøpy. Yą'ątpɨ pøky y'agujkpy yɨde'en ja yjujky'ąjtɨn tyiknąxtɨ: øy ja pøn yąą'dyøjk
tø'øxyøjk møøt ñamyøøt'atyɨdɨ wan tja'amajtskɨdɨ tka'amajtskɨdɨ, tum ja axøø'kpɨ yi-
gaappɨ y'ąmɨdɨp yjotpɨdɨp,
20 ja awąnąx ja agojnąx wyɨndsø'jkɨdɨp wyɨnją'wɨdɨp, ja mɨku' tyunk ja kyamɨmąądɨp
kyamɨ'ejttɨp. O pøngapøn myɨ'ekyɨdɨ, ja'ayɨ tyajotkujk'ąjttɨp ku ja myɨgu'uk tyikjø'ødɨ
tyikyą'ąxtɨ, øy ja myɨgu'uk ttamɨ'ekyɨdɨ ja ñɨdsɨnąą'yɨn. Øy ja tigati ttatsep'ɨxą'ądɨ, kyø'øm
jotkujk'ąjtɨn ja ja'ayɨ y'ɨxaadyɨp, ja'ayɨ ja chøky'ąjttɨp jøts ja wenk wɨnmąą'yɨngyøjxp
abiky ñabyɨktą'ągɨyɨdɨt.
21 Tyamɨ'amą'ąt'ąjttɨp o tigati ja myɨgu'uk, yikjąą'y'oo'k yikjąą'gyudɨgøøky
tyunk'ąjttɨp, ja amu'uky'ąjtɨn kawɨndiy'ąjtɨn yikmajadąktɨp. Tum yø'øbɨ axøø'kpɨjøtpy
yigaappɨjøtpy ɨdø'øn ja chɨnąą'yɨn tyiknąxtɨ. Ɨxyąm meets ndukją'myech jadɨgojk, pønɨ
pøn yą'ątpɨ tsɨnąą'yɨn ne'egɨ tpadump nɨwɨndem xøøw ja tkapąąttɨt ja Dios kyutujk mą
ja yjąą'y ttanɨtanɨt.
22 Ku ja Espíritu Santo ndsɨnąą'yɨn xuu'mø'øyɨnt, wɨnets ɨdø'øn wyɨngaxɨ'ɨky ja
tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn nɨxem nɨyąm, ndaxondąąjkɨndɨp ja Dios, jøts ja øy'ąjtɨn
nmøøt'ąjtɨnt, nją'gyujkandɨt ndudą'ąky'ąjtɨnt, n'amɨgu'ukjąą'y'ąjtɨnt, n'øyjąą'y'ąjtɨndɨt,
jøts ja wɨndąąy'ąjtk ngayiktu'unɨndɨt,
23 nmɨyujy'ąjtɨndɨp ja nmɨgu'uktøjkɨtɨ jøts ka'ap ja ngø'øm ja' nyikmajadąąjkɨndɨt. Nɨmą
nɨwɨndem, nɨti kutujk adøm xkadatɨɨdyu'unɨnt yø'øbɨ øyjąą'y'ąjtk.
24 Pøn ja Cristo ja'ąjtɨyɨdɨp, tø dø'øn ja ñamyayɨ tkrustsumgøjxnɨdɨ tukɨ'ɨyɨ ja
ka'øyjąą'y'ąjtɨn midi yikmøøt'ąjtp.
25 Pø tødam adøm ja Espíritu Santo ja jemchɨnąą'yɨn xjanchmø'øyɨdɨ, ¿tits ku adøm
ɨdø'øn ja ngamɨbøjkɨndɨt pønɨ mą ja xuu'wąą'wą'ąñɨndɨ?
26 Ka'ap adøm ɨdø'øn nɨti nnadyamɨkajxɨnt, nɨti nganadyamɨ'ajkɨyɨndɨt. Jagam jɨxkø'øm
n'ɨxwejtsɨnt ja tamɨ'amą'ąt'ąjtk.

6

Nɨxem nɨyąm nabyudøkɨyɨdɨ

1 Meets mɨgu'uktøjkɨtɨ, pøn ja Espíritu Santo yja' tmøøt'ąjtkøxɨyɨdɨp, ku xnɨjąwɨdɨt ku
nɨdu'uk ja mmɨgu'uk ja pøky tø myɨmajadą'ągyɨyɨ, pa'ayo'owɨngøjxp meets ɨdø'øn ja
xpudøkɨdɨt jatyɨ, jøts jade'en t'awɨmbetɨdɨt ja øybɨ tsɨnąą'yɨn jadɨgojk. Mdabająą'ñąxtɨp
ku meets nayɨde'en jotmøñ wyɨnaty ja pøky mmɨmajadąknɨyɨdɨ.
2 Nabyudøkɨyɨdɨ nɨxem nɨyąm jøts nɨ'amukɨ jade'en xmɨmajadą'ąktɨt ja ka'øybɨ, jabɨ
jade'enxɨ dø'øn wyɨnaty xpadundɨ sąm ja Cristo ja kyutujk tnɨgajpxy.

3 Pønɨ jaaxɨ pøn jɑ̱ɑ̱'y midi tyimñamyøjɑ̱'wɨyɨp, nugo ja kø'øm ñawyɨndɑ̱ɑ̱y'atyɨ.
4 Nɨdu'uk nɨdu'uk adøm ɨdø'øn kø'øm nnɨjɑ̱'wandɨt ku ja ndsɨnɑ̱ɑ̱'yɨn nyiknɑ̱jxyɨndɨ øy; kuts øy ñayjɑ̱wɨyɨt kø'øm ɨdø'øn ja chɨnɑ̱ɑ̱'yɨn ja ñadya'ajɑ̱wɨyɨt, ka'ap ja myɨgu'uk yja' ttatøjkɨyɨt.
5 Kɨja' adøm ɨdø'øn ndsɨnɑ̱ɑ̱'yɨn ngɑ̱jpx nɨwɑ̱ɑ̱jtsɨn Dios wyɨngujkp.
6 Tabudøkɨdɨ ja mbɨktɑ̱'ɑ̱ky pøn ja øgyajpxy ømyadyɑ̱'ɑ̱ky ñɑ̱nky'ejxɨyɨp.
7 Kidi kø'øm mnawyɨndɑ̱ɑ̱y'atyɨdɨ, jabɨ ka'axɨ ja Dios jadi'iñɨ yiktañ pøn ja nugo taguyɑ̱twɑ̱jnɨp. Ku tigati n'ukneejpɨnt, nay ja'ayɨ dø'øn n'ejxmukojmamp nbøkmukojmamp ku ja xøøw ja jumøjt wyɨnaty tpɑ̱tnɨ.
8 Nayɨde'ents ɨdø'øn ja tsɨnɑ̱ɑ̱'yɨn: ku pøngapøn ja'abɨ tsɨnɑ̱ɑ̱'yɨn nugo tpaduñ midi ja ñe'kx ja kyojpk ja'ayɨ y'amɨdøøpy, ja o'jkɨn tɨgø'øyɨn ɨdø'øn ja wyɨnaty pyøkmujknɨp kyonmujknɨp ku ja tɨɨdyu'unɨn mye'ent kyɨdɑ̱'ɑ̱kt. Pønts jade'en tpadump sɑ̱m ja Espíritu Santo ñadyamɨdsøkyɨyɨ, nay ja'ayɨ dø'øn kø'øm mo'ojɨyɨdɨp ja jujky'ɑ̱jtɨn xemɨkøjxp.
9 Ka'ap adøm ɨdø'øn ja xwɨndsejpɨndɨt ku ja øybɨ tsɨnɑ̱ɑ̱'yɨn nnɑ̱nky'ejxɨndɨt, ku jade'en ndu'unɨndɨt xjats ɨdø'øn nyikmø'øyɨndɨt ja kawɨnmaabyɨ kunuu'kxɨn.
10 Paty meets ɨdø'øn xun'ett, jøts pøngapøn xpudøkɨdɨt wɨnjaa wɨndsojk pønɨ juunɨ pyɑ̱ɑ̱t'atyɨ. Ja'abɨ jɑ̱ɑ̱'y ɨdø'øn ne'egɨ mguidyimyjɑ̱'dyɨgø'ødyɨp midi adøm nmɨgu'uk'ɑ̱jtyɨndɨp tu'ukpɨ janchjɑ̱'wɨngøjxp.

Ku ja Pablo kyajpx'abɑ̱jtɨñɨ xjats y'ukɑ̱jpxwejnɨ y'ukɑ̱jpxpoo'kxnɨ

11 Kø'øm meets ɨxyɑ̱m yikxon ndyimñɨjayɨ sɑ̱m ɨdø'øn pyɑ̱ɑ̱t'atyɨ jøts yikxon xjɑ̱'gyukɨdɨt. Ejxtɨ mɑ̱bɑ̱ɑ̱t øts yø njɑ̱'ɑ̱y myøjɨ.
12 Yø'øbɨ jɑ̱ɑ̱'y pøn meets mdaguwɑ̱'ɑ̱nɨyɨdɨp ja ejxpajtɨn ne'kxkøjxp, ja'agøjxp ja ttundɨ jøts ja øy yik'ejxtɨt yiknɨmadyɑ̱'ɑ̱ktɨt jøts ka'ap jade'en pøn chep'ejxɨyɨdɨt chepjɑ̱wɨyɨdɨt ku jeexyɨp ja Cristo yja' ja'ayɨ tnɑ̱nky'ɨxpøjkɨyɨdɨ ku tø xku'o'jkandɨ kruskøjxp.
13 Øy ja ejxpajtɨn ne'kxkøjxp tjamøødɨdɨ, ka'ats ɨdø'øn ka'pxy kø'øm tpadundɨ midi ja Moisés kyutujk ñɨgajpxpy. Kuwɑ̱nɨ meets ja mdukupøkwɑ̱'ɑ̱ñɨyɨ ja ejxpajtɨn ne'kxkøjxp, jøts ja jade'en ja'ayɨ ñadya'agɑ̱jpxɨyɨdɨt ñadya'øyjɑ̱wɨyɨdɨt ku meets ja yja' tø xpadøjkɨnɨyɨdɨ.
14 Jøts øts ka'ap ø nɨti nnadyamɨkexyɨyɨ, ja'ayɨ øts tu'ugyɨ nmøk'ɑ̱jtɨn'ajtpy ku ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm Jesucristo tø xku'oogɨ kruskøjxp. Paty øts ja yigaappɨ nɑ̱xwii'ñɨt tsɨnɑ̱ɑ̱'yɨn nga'ukmøkpɨktɑ̱knɨ, nɨka'ap øts ja nayɨde'en xukmɨmajadɑ̱knɨ.
15 Jaa kuxɨ adøm ja Cristo Jesús møøt nnamyɑ̱ɑ̱jyɨndɨ, nɨti kyawɑ̱'ɑ̱ñ pønɨ jam ja nmøøt'ɑ̱jtyɨndɨ ngamøøt'ɑ̱jtyɨndɨ ja ejxpajtɨn ne'kxkøjxp; ja' ɨdø'øn ne'egɨ tump pønɨ tø ja axøøkpɨ n'ɨxmɑ̱jchɨndɨ jøts ja ndsɨnɑ̱ɑ̱'yɨn tø nyiktɨgɑ̱jchɨndɨ.
16 Wan ja tpɑ̱ɑ̱ttɨ tkupøktɨ ja øy'ɑ̱jtɨn kunuu'kx'ɑ̱jtɨn pøn yɑ̱'ɑ̱t wɨnmɑ̱ɑ̱'ñ tpadundɨp, jøts møøt ja israelɨt jɑ̱ɑ̱'dyɨ pøn ɨdø'øn ja Dios tyimyja'ɑ̱jtɨyɨdɨp.
17 Ɨxyɑ̱m ø nnɨgajpxy jøts ka'ap øts pøn xyiktuu'dukt ku nnɨgɑ̱jpxt ja Cristo y'ɨxpøjkɨn; jabɨ yɑ̱mxɨ øts nmøøt'aty ja ejxpajt ku tø nyikwøpy nyiktsiiky ku øts ja Cristo ngudanɨ.
18 Meets mɨgu'uktøjktɨ, jade'en ø nwɑ̱'ɑ̱ñ jøts xpɑ̱ɑ̱ttɨt xemɨkøjxp ja Dios kyunuu'kxɨn. Tɨɨgyajpxy ɨdø'øn, jade'en ɨdø'øn ja yjɑ̱tt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA EFESIIT JĄĄ'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn tjanchją'widip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja' jam Efeso

1 Øts Pablo'ąjtpi, Dios ø kø'øm chojkingøjxp tø xpiktą'ąky Jesucristo kyudanaabyi jøts ø jade'en xyikugajpxy'aty. Yą'ąt nøky ja' øts yø ndaniją'ąyidip ja Efesiit jąą'y pøn jaty ja Dios yja'ajtpy jøts tjanchjąwidi nayide'en ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo.

2 Pąąt meets ja kunuu'kxin ja øy'ąjtin midi ja Dios Teety møøt ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo yajkpy.

Ja møj øy'ąjtin midi nbąąjtimp ku Cristo nmøøt'ejtin

3 Ngajxąjkindip ja Dios midi tyeety'ajtpy ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo, jabi tøts ja kunuu'kxin xmø'øyim ku ja Cristo nmøøt'ijtyim. Ja' y'øy'ąjtin tø xanigajxa'andi mą ja chøøni.

4 Nąmga'anim nąxwii'ñit cho'ondą'ąky jøts ja Dios Teety kø'øm xwi'ijxyindi xwigø'øñindi Cristo køjxp ku ja xku'ayo'ombąąjta'andi, jøts jade'en adøm wą'ąts nwingunøjkxa'ant ja' wyingujkp niti pøky niti kadyeey.

5 Windi'ixyip idø'øn kø'øm ja Dios Teety ttanibiktąąjkiñi jøts ja x'u'nkupøjkint Jesucristo køjxp.

6 Paty ejtp ngajxąjkindit ja Dios są tø tnąnky'ijxyi ja myøj kunuu'kxin, ku ja y'U'nk tø tnajtskaxi midi kawinmaañi chøjkpy.

7 Ku xtsojknąjxyim adøm ja Dios, paty adøm tø xyiknitsøøjkyim ku ja y'U'nk Jesús wyidsuuñ wyidąjxy, jøts y'o'jkingøjxp xpojkpimee'kxyim.

8 Kajaa Dios tø tnąnky'ijxyi ja chojkin ku tø xmø'øyim ja wejin ja ją'gyukin,

9 jøts jade'en tø tnąnky'ijxyi ja yu'uchwinmąą'ñ midi adøm ja kø'øm tø xanibiktąąjkim są dø'øn ja ttunwą'ąñ.

10 Jątp idø'øn jade'en są dø'øn ja wyinmąą'ñ tø ttanibiktąągi, kuts ja xøøw kuts ja jumøjt tpąątt, winets ja Dios Teety tukiiyi ttagidøjkigyøxt ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo ti jaty ejtp øy mądsoo, yjanąxwiiñi uk yjatsąjpjøtpyi, jøts ja amuum kø'øm tnigubąjk'ątt.

11 Kuts adøm idø'øn ja Cristo nmøøt'ąjtyim, windi'ixyip adøm ja xwi'ejxna'andi xwigo'onandi ja Dios Teety jøts jade'en xmø'øyindit midi xamidsojkimp. Tukiiyi dø'øn ja ttuñ są ja chojkin tø ttanibiktąągi.

12 Tø dø'øn ja ttuñ jade'en jøts øøts idø'øn ja Dios ndakajxą'ąkt ja y'øy'ąjtin ja myøj'ąjtin, jabi øøtsts idø'øn jawyeen tø njanchjąwi ja Cristo.

13 Meets nayide'en, ku xmadowdi ja Dios tyiy'ąjtin midi tnigąjpxp ja yiknitsoojkin, jøts ku xjanchją'widøø ja Cristo, jade'en idø'øn ja Dios Teety mdamiguy'ejxidøø ja y'Espíritu Santo, jøts ja myiktamii'ejxkąpidit jøts ku meets ja Dios mja'atyidi. Jade'ents idø'øn ja y'ayuujk tyikniwąąjch są ja jawyeen tø tnigajpxy.

14 Nay ja Espíritu Santo midi meets m'ejxpajtin'ajtpy, ja' myikta'ejxkąptip ku ja Dios ja myąąy tyikwą'kxt. Jade'en ja Dios ttu'unt ku wyinaty tø tyiknitsoojkøjxni midi tø tniwąnguixy. Jade'ents ja Dios yikwindsø'øgit yikwinjąwit myøj'ąjtingøjxp y'øy'ąjtingøjxp.

Ku ja Pablo t'amidøøy tpøktsøøy ja Dios jøts ja wejin ja ją'gyukin yikmo'odit pøn ja Dios tpadundip

15 Tø nnijąwi ku meets møk ja nwindsøn'ąjtim Jesús x'ajot'aty, ku mee nayide'en øy tsuj ja tsojkin xmø'øy pøn jaty ja Dios ja'ąjtiyidip.

16 Ejtp øts ja Dios ndamøjąwi ndagunuu'kxyjąwi ku ja mgunuu'kxyidi, ka' mee nją'dyigøy, ejtp meets nnii'amidowi nnibøktsowi ku ø ndsąpkajpxy.

17 N'amɨdøøpy øts ja kunuu'kxy Dios Teety midi tyeety'ajtpy ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo jøts ja mmo'ojɨyɨdɨt ja wejɨn ja kajɨn midi yikxon mdukją̄'gyukɨyɨdɨp są̄ ja y'ejxɨ tyɨyɨ.
18 N'amɨdøøpy øts nayɨde'en ja Dios jøts mgująjɨyɨdɨt mgudøø'kxɨyɨdɨt, jøts jade'en xnɨjąwɨdɨt ti dø'øn m'awejxtɨp midi tø myiktanɨwą̄ą̄dsowɨdɨ, ku janch kawɨnmaañɨ ja mą̄ą̄y midi ja Dios tyagumaawyampy pøn ja yja'ajtpy,
19 jøts nayɨde'en ø n'amɨdøy ja Dios jøts xnɨjąwɨdɨt ku nɨti kya'adanɨyɨ kya'adsø'øgɨyɨ ku kawɨnmaañɨ ja Dios myøk'ą̄jtɨn midi adøm ja xabudøjka'amp ku adøm ja njanchją'wa'andɨt,
20 nay ja'abɨ møk'ą̄jtɨn ɨdø'øn midi ñą̄nky'ejxɨ ku Cristo jap oo'kpɨ agujkpy wyɨmbijty jujky jadɨgojk, jøts ku ja nayɨde'en chą̄jpajtnąą̄ jøts ja Dios Teety y'agą̄'ngyøjø'øm ja kutujktą̄ą̄jk myøøjyɨ.
21 Jawanɨ møj ɨdø'øn ja Cristo yikpɨktą̄ą̄jky, nɨpøn wɨndsøn nɨpøn yikutujkpɨ tkamɨ'aguijpxy'aty yą̄ nąxwiiñ jøts tsą̄jpjotp, ɨxyą̄m jøts xemɨkøjxp nɨpøn ja tkamɨbą̄ą̄t'ą̄tt.
22 Tukɨ'ɨyɨ dø'øn midi ja Dios tø tyikøjy, ja Cristo dø'øn tnɨtanaagyøjxp, ja' ɨdø'øn tnɨgubąjk'ą̄jtp nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty ja Dios tjanchją'wɨdɨp.
23 Jade'en są̄ tu'uk ja jąą̄'y ñɨne'kx kyaka'pxyɨ pønɨ ka'ap ja kyubąjk ja te, nayɨde'en ɨdø'øn ja janchją'wɨbɨtøjk ndejɨnt kyaka'pxyɨdɨ pønɨ ka'ap ja Cristo ja ñɨgubąjk'atyɨdɨ, jøts ja ka'ap ja myøk'ą̄jtɨn myø'øyɨdɨ pø ja'axɨ tukɨ'ɨyɨ tyik'ejtp tyiknąjxp ja nąąjx ja tsą̄jp.

2

Tø ja Dios xyiknɨtsøøjkyɨm chojkɨngøjxp

1 Tø meets m'anmɨją̄'wɨn y'ats'ookt ku mdsøønɨdɨ pøky'agujkpy, jøts tø yjujkpyøjktɨ ja m'anmɨją̄'wɨn jadɨgojk Cristo køjxp.
2 Ku meets y'ijty xpadundɨ ja ka'øwyɨnmą̄ą̄'ñ midi tpadundɨp pøn ja Dios tka'ijxyɨdɨp, ku ja mɨku'wɨndsøn yja' xpabøjkɨdɨ midi tkajxp ja tyumbɨtøjk jøts ja t'atskąjpxjot'amøjkɨdɨt pøn ja Dios tkabadundɨp.
3 Nayɨde'en øø tø njąą̄'y'aty są̄mdam meets. Tum ja' øøts y'ijty ndumpy ja axøøk ja kya'øybɨ midi ja ne'kx y'amɨdøøpy, jøts tum ja' midi yigaap pɨdsømp wɨnmą̄ą̄'ñjøtpy. Paty øøts ɨdø'øn xjapą̄ą̄t'aty jøts øøts ja møj ayo'on nyikmo'ot nayɨde'en są̄m o pøn pojkpɨtumbɨ.
4 Janch møj ja Dios pya'ayo'owɨn
5 ku tø tyikjujkpyiky adøm ja n'anmɨją̄'wɨn Cristo køjxp, øy adøm ja axøøkpɨ ja yigaappɨ tø yjayik'o'jknɨyɨ ja n'anmɨją̄'wɨn. Jade'ents ɨdø'øn nɨdukɨ'ɨyɨ adøm tø nnɨtsoojknandɨ ku ja Dios y'øy'ą̄jtɨn myøjɨ.
6 Ku ja Dios tø tyikjujkpyiky ja Jesucristo, nayɨde'en adøm ɨdø'øn ja ñamyayɨ møøt njujkpyɨjkyɨm. Nayɨde'en ɨdø'øn ja tpą̄ą̄ty ndejɨnt ku ja tsą̄jpjøtpy pyatøjkɨñɨ møøt adøm ja nnijkxyɨm jøts ja jap møøt n'ejtɨnt.
7 Paty yø Dios Teety jade'en ttuuñ jøts t'ejxtɨt tnɨjąwɨdɨt pønɨ ti pønɨ pøn wyɨnaty memp kɨdą̄kp, jøts jade'en tnąnky'ejxɨt mąbą̄ąt ja chojkɨn mąbą̄ąt ja y'øy'ą̄jtɨn tø xmø'øyɨm Cristo køjxp.
8 Jabɨ ja Dios chojkɨngøjxpxɨ meets tø mnɨtsø'øky ku xyiktundɨ ja mjanchją'wɨn. Ka' meets kø'øm xmøøt'aty ja ñą̄nkñɨtso'ok'ą̄jtɨ, ja Dios ja tyą̄jkp.
9 Ka'ap ja n'øchɨnąą̄'yɨn xyiknɨtso'ok'ą̄jtɨnt midi adøm kø'øm njatu'uñɨndɨp, paty ja nganadyamɨkajxandɨt.
10 Tø ja Dios Teety xanɨbɨktą̄ą̄jkɨm Jesucristo køjxp jøts ja øchɨnąą̄'yɨn ndu'unɨnt sąyɨm ja wyɨnmą̄ą̄'ñ ja tmøøt'aty.

Ja øy'ą̄jtɨn midi ja Dios Teety tø xmø'øyɨm Cristo køjxp

11 Ja̱'myatsti sa̱ meets y'ijty mja̱tti mgubatti ku meets ja israeli̱t ja̱a̱'y xkamigu'uk'a̱ttini̱m, kø'ømyixi ja y'ijty ña̱dyamøja̱wiyidi ja Dios y'ejxpajti̱n midi pyiktа̱kti̱p ñe'kxkøjxp. Paty meets wenk myikni̱madya̱'a̱ky wenk myikni̱wi̱nmayi ja'agøjxp ku xkamøøt'a̱tti ja'abi ejxpajti̱n.

12 Agootstujpy aduktyujpy meets ojts mdsøøni̱, ni̱ xkani̱ja̱wi̱di pøni pøn pøni ti ja tø tni̱miñ midi tyejti̱p Cristo. Aduky meets ja mduu', tsi'kxy meets ja mduu' ma̱ y'ukyikni̱ja̱wi̱t ja øgyajpxy ja ømyadya̱'a̱ky pøni sa̱dam ja Dios t'ødyunwa̱'a̱ñ ja na̱xwii'ñi̱t ja̱a̱'y. Ja Israeli̱t ja̱a̱'y ja ja'ayi y'ijty tmøøt'a̱jtti̱p, ka'ap y'ijty tu'ugyi ja Dios Teety x'ajot'a̱tti, ni̱ti awejxi̱n ni̱ti jøp'ejxi̱n xkajagyapti ya̱ na̱xwiiñ.

13 Ixya̱mts meets ja Jesucristo mja'a̱jti̱ni̱yi̱di y'o'jki̱ngøjxp, o meets jagam ji̱xkø'øm ja mdsi̱na̱a̱'yi̱n tø xyiknaxy.

14 Tøts adøm ja xmø'øyi̱m ja øy'a̱jti̱n ja jotkujk'a̱jti̱n. Jabi ja'ats i̱dø'øn tø t'awa̱a̱muky t'agonmuky ja israeli̱t ja̱a̱'dyi møøt pøn ka'israeli̱t ja̱a̱'dyi. Jade'en ja tsep tø tyikudi̱gøy.

15-16 Kuts ja y'o'jky jam kruskøjxp, jade'ents i̱dø'øn tyikudi̱gøjyi ja Moisés kyutujk midi kuwa̱ni̱ yikpadump y'ijty, midi tyamøk'a̱jtti̱p ja israeli̱t ja̱a̱'yi̱yi. Jøts jade'en ja jadu'uk tsi̱na̱a̱'yi̱n tyiktso'onda̱a̱jky, jøts jade'en tyiknamyujki ja israeli̱t ja̱a̱'y møøt pøn ka'israeli̱tja̱a̱'y'a̱jtti̱p. Tu'ugyi̱ts jade'en yja̱a̱'y'a̱tti̱t jotkujk Cristo køjxp jøts jade'en ja Dios Teety tkami̱dsep'a̱tti̱t.

17 Jade'en'ampy ja Cristo myiiñ jøts ja øgyajpxy ømyadya̱'a̱ky tni̱gajpxy sa̱ dø'øn ja øy'a̱jti̱n nba̱a̱jti̱nt midi meets y'ijty mgani̱ja̱'wi̱pni̱m, jøts midi øøts tø ngaja̱'gyuki, øy øøts ja tø nja'ixy, øy øøts ja tø njamøøt'aty.

18 Jabi Cristi̱ts adøm xuu'mø'øyi̱ndi̱p sudso ja Dios Teety nba̱a̱jti̱ndi̱t ni̱'amuki wan t'israeli̱tja̱a̱'yi̱di wan tka'israeli̱tja̱a̱'yi̱di, jøts tu'ugyi adøm i̱dø'øn ja Espíritu Santo myøk'a̱jti̱n nyiktu'uñi̱mp.

19 Mi̱guga̱jp ja̱'wini̱yi̱di̱p meets i̱xya̱m ni̱duki'i̱yi ja Dios janchja̱'wi̱bi̱di, ka'ap ukjade'eni̱ sa̱m y'ijty. Ja Dios meets i̱dø'øn mja'a̱jtni̱yi̱di̱p møøt ja'adi pøn jaty ja y'u'nkja̱'wi̱p.

20 Jade'en i̱dø'øn tpa̱a̱ty ja Dios kya̱jp sa̱m tu'uk ja møj tøjk midi møj tsa̱a̱ tø yiktapojtsøøñ; jøts jade'en ja Cristo sa̱m ja møj tsa̱a̱ midi yiktapojtso'omp, jøts ja kyudanaabyi̱tøjk møøt ja kyu'a̱a̱w jade'endi sa̱m ja mutsk tsa̱a̱ una̱'jki̱ndi.

21 Adøm i̱dø'øn tsa̱ptøjk'a̱jti̱ndi̱p ndeji̱nt pøn tjanchja̱'wi̱di̱p ja Dios. Kuts ja ja̱a̱'y pøn tka'ijxyi̱di̱p ja Dios jøts ja tjanchja̱'wiñi̱di, jade'ents adøm ja ndsa̱ptøjk myøjandi midi ndeji̱nt tø yikpojtsøøñ Cristo køjxp.

22 Nayi̱de'en meets i̱dø'øn ja Dios mja'a̱jtmi̱yi̱di jøts tø mduktatøjkmi̱yi̱di ja y'Espíritu Santo.

3

Ku ja Pablo tni̱gugajpxy'aty ja øgyajpxy ja øy'ayuujk jøts ttukmadøy pøn ka'israeli̱t ja̱a̱'dyi

1 Ixya̱m ø puxøjkjøtpy ndsøøni̱ ja'agøjxp ku meets tø ndukmadøy ja Jesucristo ja yja' ku meets nayi̱de'en mba̱a̱t'atyi xpa̱a̱tt ja' y'øy'a̱jti̱n.

2 Pø mni̱ja̱'wi̱ñi̱p meets ku øts ja Dios y'øy'a̱jti̱ngøjxp tø xpi̱kta̱'a̱ky jøts øts ja yja' nni̱ga̱jpxi̱t jøts meets ja øchi̱na̱a̱'yi̱n xyikna̱jxni̱t.

3 Sa̱m meets jap nøkyjøtpy jawyeen tø nduk'ixy tø ndukni̱ja̱wi ku øts ja Dios tø xukmadøy ja yu'uch wi̱nma̱a̱'ñ, ku meets nayi̱de'en xpa̱a̱tt ja' y'øy'a̱jti̱n sa̱m israeli̱t ja̱a̱'y ja tø tpa̱a̱tti.

4 Ku ja nøky xka̱jpxti̱t, jap meets i̱dø'øn x'ext xni̱ja̱wi̱t ku øts ja Dios yu'uch wi̱nma̱a̱'ñ nni̱ja̱'wi̱yi midi ja Cristo yja' tni̱ga̱jpxi̱p.

5 Ni̱juuni ja'abi wi̱nma̱a̱'ñ tø yikni̱ga̱jpxy tø yikni̱ja̱wi, i̱xya̱mni̱m i̱dø'øn ja Dios jade'en tø ttuk'ixy ja kyudanaabyi̱tøjkti ja kyuga̱jpxtyøjkti ku ja Espíritu Santo tø y'aga̱jpxi̱ni̱yi̱di. Ja'abi ja̱a̱'y ja'adi, pøn ja Dios tø ña̱dyami̱yojxni̱yi̱di.

6 Ya'at ɨdø'øn yu'uch wyɨnmaa'ñ'ajtp midi ja Dios myøøt'ajtpy: ku dø'øn jade'en
tjanchjawɨdɨt ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xyiknɨtso'ok'ajtɨndɨp, wɨnets jade'en
nɨ'amukɨ tpaattɨt ja Dios myaay ja israelɨt jaa'dyɨ sam nayɨde'en pøn ka'israelɨt jaa'dyɨ.
Jøts jade'en ñamyayɨdɨt jøts tpøktɨt ja' midi Dios tø tnɨ'adsowɨ Jesucristo køjxp.
7 Ka'ap øts xjapaat'aty ku øts ja øy'ajtɨn tø nyikmø'øy jøts øts ja øgyajpxy ja ømyadya'aky
tu'ugyɨ ndu'unt, jabɨ jade'ents ɨdø'øn ja Dios ja myøk'ajtɨn tø xamɨdsøky.
8 Meets nɨdukɨ'ɨyɨ pøn ja Dios ja'ajtɨdɨp, øts ɨdø'øn nayja'wɨyɨp tyimyutsk, jøts øts
jade'en ja Dios tø xanɨpiky jøts ndukmado'odɨt pøn ka'israelɨt jaa'dyɨ sa ja myøjɨ ja Cristo
y'øy'ajtɨn.
9 Tø øts ja Dios jade'en xanɨpiky jøts øts ja naxwii'ñɨt jaa'y nduk'ext ndukɨnjawɨt
sa dø'øn ja yu'uch wɨnmaa'ñ wɨndi'ixyɨp tø ttanɨbɨktaajkɨñɨ, jaayɨp ku ja naxwii'ñɨt
tyiktso'ondaajky.
10 Paty ɨdø'øn ja jade'en yjajty, jøts ja yiktuk'ext yiktuknɨjawɨdɨt ja ankɨlɨstøjktɨ
jøts nayɨde'en pøn jaty møj'ajttɨp jap tsajpjøtpy mabaat ɨdø'øn ja Dios ñɨjawɨ'ajtɨn
yja'aty. Jade'en ja tnanky'ijxyɨ ku ja tpøkmuky tkonmuky ja øybɨ ka'øybɨ jaa'y, tu'ugyɨ
tnankñamyukyɨ janchja'wɨngøjxp.
11 Jade'en ja tø ttuñ sa ja wɨndi'ixyɨp tø ttanɨbɨktaajkɨñɨ ku ja nwɨndsøn'ajtɨm Jesucristo
jade'en ja chɨnaa'yɨn tnanky'ijxyɨ tnankñɨjawɨyɨ.
12 Ku adøm ja nwɨndsøn'ajtɨm Jesucristo njanchja'wɨm, agujk jotkujk adøm
nwɨngunøjkxɨñant ja Dios Teety, nɨti tsø'øgɨ nɨti jøpjawɨ ja', ja'ayɨ nmøk'ajtɨm ja
njanchja'wɨn.
13 Paty meets nnøjmɨ jøts ka'ap mjotmay'ooktɨt ku øts yap puxøjkjøtpy n'ayøy meets
køjxp. Jotkujk meets ɨdø'øn ne'egɨ mnayjawɨyɨdɨt, jabɨ jade'ents ɨdø'øn ja Dios yja'
yikmɨjaty.

Ja Cristo chojkɨn

14 Ku nja'myatskixy midi ja Dios tø ttuñ, jats øts jade'en ja Dios Teety y'øy'ajtɨn
ngunuu'kxyja'wɨyɨ pøn tyeety'ajtpy ja nwɨndsøn'ajtɨm Jesucristo,
15 jøts pøn tyajkp ja wyɨnmaa'ñ ja yjujky'ajtɨn jap tsajpjøtpy sam naxwiiñ.
16 N'amɨdøøpy øts ja Dios Teety ja myøk'ajtɨn midi myøøt'ajtpy kawɨnmaañɨ jøts
ttamɨgaxɨt ja Espíritu Santo, jøts jade'en myikjotmøk'atɨyɨdɨt.
17 N'amɨdøøpy øts jøts jam m'anmɨja'wɨngøjxp y'ettɨt xemɨkøjxp ja Cristo jade'en ku
janchja'wɨn xmøøt'attɨ, jøts jade'en ja tsojkɨn møk xmøøt'attɨt midi ja Dios mdamɨyoxtɨp,
18 jøts jade'en xja'gyukɨdɨt møøt pøn tpabøjktɨp ja nwɨndsøn'ajtɨm Jesucristo mabaat
ɨdø'øn myøjɨ ja chojkɨn midi kawɨnmaañɨ.
19 Nɨ'amɨdo'ojɨp meets jɨts x'ejxtɨt xnɨjawɨdɨt ja'abɨ tsojkɨn jøts jade'en tukɨ'ɨyɨ
mdatøjkɨgyøjxɨyɨdɨt ja Dios, øy ja ka' tyimyiknɨjawɨgyixy mabaat ɨdø'øn ja myøjɨ.
20 Ɨxyamts ɨdø'øn pyaat'atyɨ jøts adøm ja Dios ndagunuu'kxyja'wa'ant ndamøja'wa'ant
ja'agøjxp ku møj ja myøk'ajtɨn midi tø xjamø'øyɨm. Ka'ap adøm ja nwɨnmaa'ñ mya-
jadaajkyɨm, nɨ ka'baat ja yikja'gyukɨ mabaat ɨdø'øn ja myøk'ajtɨn myajada'aky midi adøm
xyiktu'unɨmp.
21 ¡Wan twɨndsø'jka'andɨ twɨnja'wa'andɨ ja Dios Teety xemɨkøjxp nɨ'amukɨ pøn jaty ja
janchja'wɨyɨp Cristo køjxp! Jade'en ɨdø'øn ja yjatt.

4

Tu'ugyɨ adøm nnayja'wɨyɨndɨ Espíritu Santo køjxp

1 Ja nwɨndsøn'ajtɨmgøjxp øts tø nyiktsumy, paty meets n'amɨdøy nbøktsøy jøts øy yikxon
mjaa'y'attɨt sam ɨdø'øn pyaat'atyɨ ttu'undɨt pøn ja Dios tø wyɨ'ijxyɨdɨ wyɨgøñɨdɨ, ma meets
ɨdø'øn nayɨde'en tø myikpɨktakmɨdɨ.

2 Tudą'ąky'ątti, møøt'ątti ja maa'kxujkin; nachokidi nixem niyąm, kidi xa'ąmbøkti ku ti ku są mjątti.
3 Tu'ugyi m'ettit, ja Espíritu Santo mbudøkiyidip jøts jade'en xemikøjxp y'ett ja jotkujk'ąjtin.
4 Tu'ukpi jąą'y adøm pøn tpadundip ja Dios, tu'ugyi ja Espíritu Santo jøts tu'ugyi nayide'en ja awejxin nmøøt'ąjtyim midi ja Dios tø tni'adsowi.
5 Tu'ugyi adøm ja nwindsøn'ąjtim, jøts tu'ugyi ja njanchją'win, jøts ja nnøbajtin,
6 tu'uk ja Dios midi tnideety'ąjtp niduki'iyi tuknąx. Ja' tnigubąjk'ąjtp niduki'iyi, adømgøjxp ja tnąnky'ijxyi midi ja tyunwampy, jøts møøt ja y'ity pøn jaty ja yja'ajtpy.
7 Kija' adøm idø'øn tø nyiktanibiktąąjkindi ja ndunkjøøjp, są̈m ja Cristo kø'øm tta'ejxi, jade'en ja tø tyaky.
8 Paty ja Dios jade'en ja kyajpxy wyąąñ ku ja nwindsøn'ąjtim wyimbijty jadigojk tsąjpjøtpy ku tyik'awą'ątspidsømgijxy pøn ja miku' wyinąjty tø myimajadąąjkniyidi jøts tmo'ot ja myøk'ąjtin ja nąxwii'ñit jąą'y.
9 ¿Tits idø'øn jade'en tyijpy ku dø'øn ñiimy ku wyimbijty jadigojk jap tsąjpjøtpy? Ja' idø'øn ku yą myiiñ nąxwiiñ jøts jade'en ja amutsk'ąjtin tpąąjty.
10 Nay ja' idø'øn patøjkiñi tsąjpjøtpy midi yą atsmeen nąxwiiñ, jøts jade'en yikpiktąąjkni møjwindsøn jøts o mą jade'en tyiknigaxø'økt ja myøk'ąjtin.
11 Jøts jade'en nidu'uk nidu'uk tmøøy kija' ja jąą'y tyunkjøøjp, jam pøn kudanaabyitøjkti, jam pøn kugajpxtyøjkmidi, pøn ja øgyajpxy ømyadyą'ąky tyikyø'ømyidip tyiknąxmidip, jøts jam pøn kąjpxwejmidip yik'ixpøjkmidip.
12 Jade'en ja yjąą'y ja ojts tuu'mø'øy sudso ja tyunkjøøjp ja tpadu'undit, jøts jade'en myiwenit ja yjanchją'win pøn jaty Cristo yja'ajtpy,
13 jøts kunim adøm ja yikxon ni'amuki ni'agą'pxi nniją'wa'andit ja Dios U'nk janchją'wingøjxp. Winetnimts ja nwinmąą'ñ myøktąąjkindit jøtsnim idø'øn iiy nayide'en ndu'unint są̈m ja Cristo.
14 Ka'ap adøm ja mutsk winmąą'ñ n'ukmøøt'ąjtna'ant są̈m o pøn tigati tpadungøjy ja'ayi ku tsuj tmadøy, øy ja yjanchi kyajanchi myøjpiktakpy ja'.
15 Ku adøm idø'øn ja Cristo n'aduunąxkøjxint, jaanimts idø'øn nmøøt'ąjtint ja tsojkin jøts jade'en nduk'ejxna'ant ndukniją'wa'ant ja nmigu'uk ja tiy'ąjtin, jabi Cristits adøm xnigubąjtimp.
16 Ku ja tnigubąjk'aty, są dø'øn øy ñijkxy ñaxy. Pøni sąts adøm nidu'uk nidu'uk tø nyikmø'øyim ja ndunkjøøjp, jade'en adøm ja xpudøjka'amp jøts øy møk y'ettit ja yjanchją'win, jøts myøjidit myayidit ja wyinmąą'ndyi, tyatøjkiniyidit ja tsojkin.

Ja jemchinąą'yin midi ja Cristo tø xmø'øyim

17 Yą'ąts øts idø'øn nnigajpxpy nwindsøn'ąjtimgøjxp: jøts ka'ap jade'en m'uktsinaañidit są̈m ja chøønidi pøn tka'ejx'ąjttip ja Dios, midi tmøjpiktąąjktip ja katumbi winmąą'ñ,
18 jøts agootstujpy abe'etstujpy ja yją'gyuki tmøøt'ątti. Ka'ap ja tmøøt'ątti ja jujky'ąjtin midi ja Dios yajkpy, ku ja kø'øm ka' ttsokti ku ja kø'øm ka' tnijąwiwyą'ąndi.
19 Tø ja chø'ødyu'un'ąjtin ja tyiktigøøñidi jøts jam tø ñagyiyąjkniyidi mą jam ja y'axøøkpi yigaappi yiktuñ.
20 Ka' meets jade'en ja Cristo yja' tø mduk'ijxyiyidi tø mdukniją̈wiyidi,
21 pøni tødam meets idø'øn ja xjanchpatmadoji ja yja' ku dø'øn ja jade'en ka' wyą'ąñ, ku dø'øn tø myiktukmadowdi ja tyiy'ąjtin.
22 Majtstutnidi tuki'iyi pøni są̈ y'ijty ja mdsinąą'yin xyiknąxti, ku xpadundi ja y'øybi kya'øybi midi pidsømp winmąą'ñjøtpy, midi mnadyawindąąy'ąjtidip kø'øm.
23 Myikjemyiñidip meets idø'øn ja m'ąą̈w ja mjoojt są̈m ja mwinmąą'yindi nayide'en,

24 jøts jade'en xpøjknidit ja jemchinąą'yin sąm ja Dios kø'øm tø mdamidsøkyidi. Jade'ents ja øchinąą'yin ñigaxi'iky ku øy ku tsuj ja mdsinąą'yin xyiknąxtit, niti pøky niti kadyeey.
25 Paty meets ka' m'uktąay'ąjtnit; ku mmigu'uk xmigąjpxt tiy janch idø'øn ja møøt mmadyą'ąkt, jabi tu'ugyits adøm idø'øn ja janchją'win nbaduu'ñim.
26 Pøni m'ąmbøjktip, kidi mnąnkpyøkpyetyidi; ka'ap ja m'aki xyiktą'ąnidit.
27 Kidi ja miku' xyikmøj'ątti.
28 Pøn y'ijty maa'tsp, wan ja tmajtstutni jøts ne'egi tyundøjkiñit, jøts jade'en ja ødyunk ttu'unt jøts jade'en tpudøkit pøn ayoop.
29 Ka'ap axøøkpi kajpxy axøøkpi madyą'ąky xyiktu'undit, ja øybi madyą'ąky ne'egi xyiktu'undit jøts jade'en ja mmigu'uk xmo'odit ja tigąjtsin jøts ja kunuu'kxy'ąjtin.
30 Kidi meets xyikjotmay'øøky ja Dios ja y'Espíritu Santo, ja'ats meets idø'øn m'ejxpajtin'ajtpy jøts jade'en ja Dios m'ejxkąpidit ku meets ja mja'atyi, ixyąm sąm wyinaty ku mmøøgyøjxniyidit tuki'iyi ja nitso'ok'ąjtin.
31 Majtstutnidi tuki'iyi ja m'aki, kidi mjotmą'ątti, ja pøjpi tsą'pxpi madyą'ąky jagam ja yiktąnidi sąm tuki'iyi ja' midi ka'øy nayide'en.
32 Yikxon meets idø'øn ne'egi m'øy'ątt, mnabya'ayowidip meets, jøts nayide'en mnamyaa'kxukiyidit jade'en sąm meets ja Dios Teety tø mmee'kxyiyidi Cristo køjxp.

5

Są dø'øn ja chinąą'yin ja tyiknąxtit pøn ja Dios u'nk'ąjtiyidip

1 Kawinmaañi meets idø'øn ja Dios Teety mdsøkyidi paty meets idø'øn ja xpadu'unt sąm ja mutsk unąjk tpadundi ja tyeety.
2 Nąnky'ejxidi ja mdsojkin nayide'en sąm ja Cristo xtsøjkyindi jøts ku ja xku'ayo'owim adøm nbøkyøjxp. Jade'ents ja Dios t'øyją'wiyii'ñ kø'øm ku ja jade'en ttuuñ.
3 Ixmątskøjxti tuki'iyi ja kya'øybi. Kidi ø pøngapøn møøt mnamyøøt'atyidi, kidi xniwąngøjxwą'ąndi tuki'iyi ja jujky'ąjtin midi yą nąxwiiñ nąjxp, jabi ja Diosxi meets ja'ayi mja'ąjtniyidip.
4 Kidi ja axøøkpi ja yiktsø'ødyumbi madyą'ąky xmøøt'ątti, jabi ka'axi jade'embi pyąąt'atyiyi. Ja Dios meets idø'øn ne'egi ja y'øy'ąjtin mnimadyąjkidip.
5 Tøts meets xnijąwi ku o pøn yąą'dyøjk o pøn tø'øxyøjk ñamyøøt'ąjtkøjyidi, ok pønts ja axøøkpi yigaappi tyumpy, ok pønts ne'egi ttsojkp midi ja nąxwii'ñit yajkpy, ka'apts ja mibąąt pyąąt'atyi tpąątt ja Dios kyutujk mą ja Cristo ttanitanit ja yjąą'y. Jabi wenkpi diosxi dø'øn ndejint y'ajot'ąjtnip pøn ja nąxwii'ñit øy'ąjtin ttajotmay'oo'kp.
6 Kidi xyikmajadą'ąkti ja win'øø'mbidi pøn wąndip ku yø'øbi winmąą'ñ y'øyi jøts xpadu'undit, pø møkts ja Dios ja tyikastigipąątt pøn ja kabaduujnip.
7 Ixmątskøjxti tuki'iyi yø'øbi jąą'y.
8-9 Jabi jąj agujkpyts meets mdsinaañi kuts ja nwindsøn'ąjtim møøt m'etti. Ka'ap jade'en ja mdsinąą'yin x'ukyiknąxnidi sąm y'ijtyin. Ku ja nwindsøn'ąjtim jade'en ja kuno'jkin xmø'øyim, jade'ents idø'øn nnąnky'ejxint nnąnkñiją'wa'ant ja øybi tsinąą'yin, sąm idø'øn ndejint ja øy'ąjtin ja tiy'ąjtin jøts midi pąąt'ąjtip ndu'unim. Yikyø'ødyi dø'øn jade'en ja mdunk.
10 Tun meets ja may'ąjt jøts x'ejxtit xnijąwidit midi'ibi dø'øn ja Dios chøjkpy.
11 Kidi xundi ja' midi katump, ja' yø ttundip pøn agootstujpy tsinaadyip; ne'egi pudøki meets idø'øn ja' jøts xukpąąttit ja kuxiijndyą'ąky'ąjtin.
12 Janch tsø'ødyu'unin idø'øn ja ñaxy ku adøm nnimadyąjkindit są dø'øn ja chinąą'yin amaa'tsk tyiknąxti.
13 Øy idø'øn ja nayide'en tpąąty ku adøm ndukją'gyukandit mąbąąt idø'øn ja chinąą'yin ja kya'øyidi, wan wyinaty jade'en ja Dios o pøn tpabøjkni.
14 Paty idø'øn ja wijkyajpxy wyą'ąñ:

Wejnɨdɨ kajnɨdɨ meets;
kidi agootstujpy abe'etstujpy m'uktsɨnaañɨdɨ,
ja Cristɨts ja kuno'jkɨn kudøø'kxɨn tyą̄kp.
15 Patyts meets ɨdø'øn øy x'ejxtɨt są̄ dø'øn ja mdsɨnąą̄'yɨn xyiknąxtɨt. Kidi jade'en
mdsøønɨdɨ sąm pøn kube'ets kumon, wijy kejy xyiknąxtɨt.
16 Wijy kejy mnabyɨktą̄'ą̄gɨyɨdɨt jøts tum ja øybɨ ttundɨ, jabɨ ja ka'øybɨxɨ yjąwɨ ɨxyąm
nąnkmyøjtøkɨwyąjnɨyɨp.
17 Kidi mgawɨnmąą̄'mbyąą̄ttɨ, ɨxą̄'ą̄dɨ nɨjąwɨdɨ pønɨ ti dø'øn ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm tø
mdamɨdsøkyɨdɨ.
18 Kidi mnadyamɨyøxyɨdɨ ja nøø ja pą̄'ą̄k ja amu'ukyjąą̄'y'ą̄jtɨn midi ja wɨndɨgø'øyɨn
tyą̄jkp, yikmøj'ą̄ttɨ yikmajadą̄'ą̄ktɨ, nadyamɨyojxɨdɨ ne'egɨ ja Espíritu Santo.
19 Ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm ɨdø'øn ne'egɨ mnɨmadyą̄'ą̄ktɨp, ku ja Salmos xkąjpxtɨt jøts ja y'øøjɨk
xawɨn'ø'ødɨt. Tu'ugyɨ ja m'ąąw ja mjoojt xpɨktą̄'ą̄ktɨt.
20 Nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo køjxp xamøją̄'wɨkyunąxtɨt ja Dios Teety ku ja kunuu'kxɨn
tyaky køx kɨdą̄'ą̄k.

Są̄ dø'øn chøønɨdɨt ja teety ja tą̄ą̄k ja u'nk ja uną̄'jk pøn ja Cristo tpadundɨp

21 Jade'ents ja Dios xawɨndsø'øgɨdɨt ku nɨxem nɨyąm mnagyupøkɨdɨt.
22 Ja tø'øxyøjktɨ pøn amajtsktɨ ja ñɨyąą̄'y pyadu'undɨp, nayɨde'en ɨdø'øn sąm ja
nwɨndsøn'ą̄jtɨm tpadu'undɨt.
23 Ja yąą̄'dyøjk tnɨgubą̄jk'ą̄jtp ja ñɨdø'øxy, nayɨde'en sąm ja Cristo tnɨgubą̄jk'aty ja
yjąą̄'y, pøn nayɨde'en yiknɨtsøjkpy.
24 Jade'en sąm ja Cristo kyupiky'atyɨyɨ ja yjąą̄'y, nayɨde'ents ɨdø'øn ja amajtsk
tø'øxyøjktɨ ja ñɨyąą̄'y tkupiky'ą̄jtmɨdɨt tukɨ'ɨyɨ.
25 Ja amajtsk yąą̄'dyøjktɨ, choktɨp ja ñɨdø'øxy ja nayɨde'en sąm ja Cristo tø ttsøky ja
yjąą̄'y ku ttamɨyøxy ja yjujky'ą̄jtɨn.
26 Paty ja jade'en ttuuñ jøts tjɨbɨjky tjɨgøøñ ja yjąą̄'y nɨti pøky nɨti kadyeey, tyikwą̄tsnɨ
jade'en nøbajtɨngøjxp ku ja øgyajpxy ømyadyą̄'ą̄ky yikpaduñ yikjanchjąwɨ,
27 jøts jade'en møøt y'ett jøts jade'en tnąnky'ejxɨt tsuj wą̄'ą̄ts, nɨ tu'uk kya'øybɨ
tyikwɨngaxø'økt.
28 Jade'ents ɨdø'øn ja yąą̄'dyøjk ttsoktɨt ja ñɨdø'øxy sąm t'ejx'ettɨ ja kyø'ømne'kx ja
kyø'ømgojkp. Pøn ɨdø'øn ja ñɨdø'øxy ttsojkp kø'øm ɨdø'øn ja ñadyamɨdsøkyɨ.
29 Pø ka'axɨ pøn ja ñe'kx tmɨdsep'aty, y'ejx'ijtpy ja' jøts yjujky'ett chuxk'ett; ty-
imñayɨde'en ɨdø'øn ja Cristo ttunmɨ møøt ja yjąą̄'y,
30 jabɨ ñe'kx'ajtpyxɨ dø'øn ja ndejɨnt ja yjąą̄'y mą̄ adøm nayɨde'en tø nyikpɨktąą̄jkyɨndɨ
mą̄ dø'øn ndejɨnt adøm nbą̄jk'ą̄jtyɨndɨ nxixy'ą̄jtyɨndɨ.
31 Sąm jap nøkyijxpy wyą̄'ą̄ñ: “Myajtstu'utp ja yąą̄'dyøjk ja tyeety ja tyąą̄k jøts jade'en
ja ñɨdø'øxy møøt y'ett ejxɨmdam tu'ukpɨ jąą̄'y.”
32 Nnɨją̄'wɨp øts ku yą̄'ą̄tpɨ madyą̄'ą̄ky janchtyimchep, ja' ɨdø'øn yø wyą̄'ą̄ñ jøts
yikją̄'gyukɨt waanɨ są̄ dø'øn adøm ja Cristo møøt tu'ugyɨ njąą̄'y'ą̄jtyɨm.
33 Nayɨde'ents ɨdø'øn tnɨgą̄jpxmɨ ku nɨdu'uk nɨdu'uk ja yąą̄'dyøjk ttsoktɨt ja ñɨdø'øxy
sąm kø'øm ñabya'ayøyɨdɨ, jøts nayɨde'en ja tø'øxyøjk tkajpxkyupøktɨt ja ñɨyąą̄'y.

6

1 U'nk uną̄'jktɨ, ja' meets ɨdø'øn mdunkjøøjp'ajtpy ku ja mdeety xpadu'undɨt. Jade'en
xyiknɨgaxø'øktɨt ku meets ja Dios xjanchjąwɨ, jade'en ɨdø'øn pyąą̄t'atyɨ.
2 Ja myɨdu'ukpɨ ka'amą̄'ą̄yɨn midi myøøt'ajtpy ja awejxɨn, yą̄'ą̄t ɨdø'øn ja': “Wɨndsø'øgɨ
ja mdeety jøts ja mdą̄ą̄k,
3 jøts jade'en øy jotkujk xyiknąxt jøts yo'ont ja mdsɨnąą̄'yɨn yą̄ nąxwiiñ.”

4 Meets u'nkteetyɨ, kidi o tigati m'u'nk xa'ojtɨ, ots ja jade'en mmɨdsepwą'ą̱nɨdɨt jøts ka'ap m'ukyikajpxkyupøjknɨdɨt. Ją'gyukɨ køjxp meets ɨdø'øn ja ne'egɨ møøt mgą̱jpxt mmadyą'ą̱kt jøts jade'en xuk'ejxtɨt xuknɨjąwɨdɨt ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm ja tyɨy'ą̱jtɨn.

5 Tumbɨtøjktɨ, mɨmadowdɨ ja mwɨndsøndɨ yą̱ nąxwiiñ. Wɨndsø'øgɨdɨ, padundɨ tukɨ'ɨyɨ midi ñɨ'ane'empy są̱m ɨdø'øn pyą̱ą̱t'atyɨ nmɨdu'unɨnt ja Cristo.

6 Tungøjxtɨ ejtp midi y'ane'empy, ka'ap jaayɨ yɨjy mnabyɨktą'ą̱gɨdɨt ku ja m'ijxyɨdɨ jøts jade'en ñadyijyɨ myikajxą'ą̱ktɨt. Jade'ents ɨdø'øn ne'egɨ xu'undɨt są̱m ndejɨnt ja Cristo yikmɨduñ, jøts tukɨ'ɨyɨ ja m'ą̱ąw ja mjoojt xpɨktą'ą̱ktɨt, jøts jade'en ja Dios yja' xpaduujnɨdɨt midi kø'øm tø ttanɨbɨktą̱ą̱gɨ.

7 Kidi mdunk xuñ a'aka jot'aka, ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm ɨdø'øn ne'egɨ mdawɨndsø'øgɨp jøts ka' x'ɨxą'ą̱t ja jąą'y kyajxą̱jkɨn.

8 Pø tøts xnɨjąwɨdɨ ku adøm nɨdu'uk nɨdu'uk xkumą̱ą'yɨn ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm pønɨ są̱ adøm yą̱ øy tø ndu'uñɨm, wan pøn awą'ą̱tstum ka'awą'ą̱tstum tø tyiknaxy.

9 Meets yiktumbɨtøjktɨ, yikxon meets ja mdumbɨ ana'am, kidi xwɨnwoptɨ xjøjwoptɨ. Ją'myats meets ku meets ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm nayɨde'en xmɨdunmɨ midi tsą̱jpjøtpy tsɨnaapy, jøts ka'ap ja' twɨ'ixy twɨgøñ, tuknąx adømdɨ ja' wyɨngujkp, wan tumbɨ tkatumbɨ.

Ja nɨgubojkɨn midi myøøt'ą̱jttɨp pøn ja Cristo tjanchją'wɨdɨp

10 Ɨxyą̱m mɨgu'uktøjktɨ, yikmøkɨdɨ ja møk'ą̱jtɨn midi tø mdatøkɨyɨdɨ ku ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm xmøøt'ą̱ttɨ.

11 A'ejxɨdɨ abą̱ą̱dɨdɨ ja mnɨgubojkɨn midi ja Dios yajkpy, jøts jade'en møk xwɨndanɨdɨt ja mɨku' jøts ka' xyikmajadą'ą̱ktɨt ja tyą̱ą̱y'ą̱jtɨn.

12 Ka'axɨ adøm nmøøtseptuñɨm ja jąą'y, ja'ats adøm møøt ja tsep nyiknąjxyɨm pøn kayik'ejxp kayiktomp, midi yiktseptump, ku ja tnɨgubą̱jk'aty tukɨ'ɨyɨ ja kya'øybɨ yą̱ nąxwiiñ pøn ja Dios yja' tkatsojkɨp.

13 Paty meets x'ejxmukt xkonmukt tukɨ'ɨyɨ ja nɨgubojkɨn midi ja Dios yajkpy, jøts jade'en xmɨmajadą'ą̱ktɨt wyɨnaty ku ja mɨku' ja kya'øy'ą̱jtɨn møk tyikmiñ. Kuts ja jade'en xu'undɨt, møk mdą'ą̱ndɨt.

14 Møk mnabyɨktą'ą̱gɨdɨt, ja' møk'ą̱ttɨ ja tɨy'ą̱jtɨn nayɨde'en ndejɨnt są̱m ku nnachujma'ant, møk ndu'unɨnt. Ja øchɨnąą'yɨn ja tɨichɨnąą'yɨn midi mee mdumpy, ja' mnadyagubokɨyɨdɨp są̱m ja tseptumbɨ yiknɨtsø'øgyɨ ja pujx midi kyachwiiñ.

15 Nay'a'ejxɨyɨdɨ nay'abą̱ą̱dɨyɨdɨ jøts xką̱jpxyø'ødyɨt ja øgyajxpy ja ømyadyą'ą̱ky midi ja øy'ą̱jtɨn yajkpy, tyimñayɨde'en ndejɨnt xu'undɨt są̱m ja soldą̱dɨ ja kyø'øk ttawą'ą̱gɨ jøts jade'en t'a'ejxɨ ja tsep.

16 Yø janchją'wɨnts ɨdø'øn ne'egɨ mmøøt'ą̱ttɨp jøts ka' są̱ mją̱ttɨt o ti o są̱ mjatuñɨdɨ ja mɨku'. Jade'en ɨø'øn ndejɨnt mnɨgubokɨyɨdɨt są̱m tu'uk ja møj pujx tkayiknaxy ja tsujxjøøjp ja tsujxpą̱ą' ku ja soldą̱dɨ ja pujx ñadyagubøkyɨ.

17 Janchją̱wɨdɨ ja yiknɨtso'ok'ą̱jtɨn jøts jade'en ja m'anmɨją'wɨn nɨti nɨsą̱ kyają̱ttɨt, jade'en n'ukpɨktą̱ą̱jkɨnt są̱m tu'uk ja soldą̱dɨ pyujxkujup y'adanɨyɨ. Tamøk'ą̱ttɨ ja øgyajpxy ja ømyadyą'ą̱ky midi ja Espíritu Santo mmøøjyɨdɨp jøts jade'en xnɨguboktɨt ja tɨy'ą̱jtɨn ja øy'ą̱jtɨn są̱m ndejɨnt ja soldą̱dɨ ja y'espą̱dɨ ja chɨnąą'yɨn yiknɨtsø'øgyɨ.

18 Dios'ajot'ą̱jtɨngøjxp meets yą'ą̱t xungøxt, jøts ja Dios x'amɨdo'odɨt xpøktso'odɨt tum ja y'øybɨ midi ja Espíritu Santo kyupijkpy. Ku yą'ą̱t xu'undɨt jøp'ejxtɨ jøpją̱wɨdɨ, kidi meets jatyɨ xaka'akwą'ą̱ñ, nɨ'amɨdowɨdɨ nɨbøktsowɨdɨ pøn jaty ja Dios yja'ajtpy.

19 Nɨ'amɨdo'owɨdɨk øts nɨbøktso'owɨdɨk øts nayɨde'en jøts ja Dios xmo'ot ja wɨnmą̱ą'ñ jøts øts agujk jotkujk nnɨgą̱jpxt ja ñɨtso'ok'ą̱jtɨn midi y'ijty ja Dios kyanąnky'ejxɨpnɨm.

20 Tø øts ja Dios xnajtskaxɨ kugajpxy'ą̱jtpɨ, ja'agøjxp ø tø nyiktsumy. Amɨdowdɨ ja Dios jøts øts tukɨ'ɨyɨ nyiktungøxt ja møk'ą̱jtɨn są̱ dø'øn pyą̱ą̱t'atyɨ ku øts yø'øbɨ wɨnmą̱ą'ñ nnąnky'ejxɨyɨt nnąnkñɨjąwɨyɨt.

Ja kajpxpoo'kxɨn midi tyagugøjxɨñɨp

21 Yø Tíquico, yø' ɨdø'øn mdukɨja̱'wɨgyøxɨyɨdɨp pønɨ ti pønɨ sa̱ øts ɨdø'øn ya̱m nduñ. Adøm nmɨgu'uk yø' pøn øts ya̱m møk ja pudøjkɨn xmøøpy jøts jade'en ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo yja' nyikmøjɨt nyikaja'ɨt.
22 Paty meets ndanɨgaxɨ, jøts mdukmadowɨyɨdɨt sa̱ øøts ɨdø'øn ya̱m jøts øøts jade'en xajotkujk'a̱tt.
23 Pa̱a̱t meets mɨgu'uktøjktɨ ja tuda̱'a̱ky'a̱jtɨn, ja tsojkɨn møøt ja janchja̱'wɨn midi ja Dios Teety ñajtskajxɨp ñajts'ejxɨp møøt ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo.
24 Jøts Dios Teety ja kunuu'kxɨdɨp pøn ja chojkɨn tø ttamɨyoxtɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo xemɨkøjxp. Tɨɨgyajpxy ɨdø'øn, jade'en ɨdø'øn yja̱tt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANƗGAJX JA FILIPENSƗT JĄĄ'Y

Ku ja Pablo jap puxøjkjøtpy tnɨjayɨ pøn tjanchją'wɨdɨp ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo yja' jam Filipos kajpxkøjxp

1 Pablo jøts ja Timoteo, øøts nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo nwɨndsøn'ajtpy. Ɨxyą̈mts meets ja nøky tu'uk ndanɨjayɨ nɨwɨne'en ja Dios Teety mja'atyɨdɨ jam Filipos kąjpjotp, møøt ja wɨndsøndøjktɨ jøts ja møjąą'dyøjktɨ, nɨdukɨ'ɨyɨ wɨne'en møøt m'ettɨ ja Jesucristo.

2 Pąą̈ttɨ kupøktɨ ja Dios Teety jøts ja nwɨndøn'ą̈jtɨm Jesucristo kyunuu'kxɨn jøts ja yjotkujk'ą̈jtɨn.

Ku ja Pablo tnɨ'amɨdowɨ tnɨbøktsowɨ ja janchją'wɨbɨtøjktɨ

3 Ejtp øts ja Dios Teety ndukmøjąwɨ øy mee wɨnąą̈k ojk nją'myech.

4 Ku øts Dios n'ajot'aty amumjoojt øts ja Dios n'amɨdøy nbøktsøy jøts ja mbudøkɨyɨdɨt;

5 pø tu'ugyɨxɨ adøm ja wɨnmąą'ñ ɨxyą̈mbą̈ąt nyikyø'øyɨndɨ midi ja Dios yja'ajɨp, nayɨde'en są̈ ja xpadøjkyɨ'okwą̈ndøø.

6 Øts wą̈mp jøts ku ja Dios Teety tyikmɨwenɨ tyikaja'ɨ y'adø'øtst ja myøk'ą̈jtɨn midi ja tø mdukpadso'ondą̈'ą̈gyɨdɨ, kunɨm mye'ent jadɨgojk ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo.

7 Øwyɨnmaapy øts ɨdø'øn ja'agøjxp ku njanchoktɨ jøts ku nay ja Dios kyunuu'kxɨn x'adsɨnąą̈jyɨdɨ. Nɨtanɨbyɨm øts ja yja' jøts wą̈'ą̈mbyɨm øts jøts ku ja tyɨyɨ yjanchɨ, øy øts ja tø njadyimyjagupuxøjktøkɨ uk øy øts wyɨnaty ja kudunktøjk ja wɨndsøndøjk njadyimy-jawɨnguwą̈'ą̈gɨdɨ.

8 Pø Diosxɨ tnɨją̈'wɨp wɨne'en mee njanchøky nayɨde'en są̈ nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús xtsøjkyɨm.

9 Jade'en øts ɨdø'øn n'amɨdøy nbøktsøy ja Dios jøts ku øy tsuj mnamyayɨdɨt ku ja tyɨɨbyɨ xwɨnma'adyɨt, jøts ku ja ją̈'gyukɨn xjagyą̈ptɨt øy juunɨ.

10 Ku jade'en xnɨjąwɨdɨt jøts xpadu'undɨt midi øy midi tsuj, jade'ents xjagyaptɨt m'anmɨją̈'wɨn øy wą̈'ą̈ts jøts nɨti pøky mgapąą̈dɨyɨdɨt ku mye'ent ja Cristo.

11 Øy wą̈'ą̈ts wyɨmbɨdsø'ømdɨt ja mdunk midi ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm mdamɨdundɨp, jøts ja yjade'embɨ ɨdø'øn ja Dios wyɨndsø'jkɨnją̈'wɨp ja yjade'embɨ ɨdø'øn ja myøją̈'wɨp.

Ja Cristo øts xjagyajp amuum jøts ja' øts amuum xyikjujky'ą̈jtp øy yjuunɨ'ą̈tt

12 Mɨgu'uktøjk, nɨmadowdɨ meets, øy øts ɨdø'øn yjąwɨ njemjaty ndejaty, ne'egɨ nabyudøkɨ ja yjąwɨ tø t'ukpą̈tnɨ, jɨnaxy ø ne'egɨ ngą̈jpxwą̈'kxɨ ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk.

13 Tyumnɨją̈'wɨdɨp ja tøjk'adɨnaabyɨ ja'adɨ, jøts nayɨde'en øy pøn, ku øts ja' nyiktagud-sumɨ ku øts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm yja' nyikø'øyɨ.

14 Jøts ku jade'en tø t'ejxtɨ tnɨjąwɨdɨ adøm ja nmɨgu'uk pøn yą̈'ą̈jttɨp jøts ku øts yąjp tsumy n'ity, ne'egɨ jɨnaxy ja tø yjotmøktą̈'ą̈ktɨ jøts ja jade'en tkąjpxwą̈'kxɨdɨ ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk.

15 Jats yą̈ pøn øy'ą̈jtɨn tsuj'ą̈jtɨngøjxp tkąjpxwą̈'kxtɨp ja Cristo yja', jats nayɨde'en pøn wɨnąą̈gɨn nugo tsepkøjxp ta'ajkɨngøjxp ttundɨp,

16 jøts ja kyø'øm ja' tyikmøjtøkɨdɨ, jøts ja ja'ayɨ nugo xjąąktsepnɨpøkwą̈'ą̈ndɨ ku øts yąp puxøjkjøtpy;

17 pønts ttundɨp y'øwyɨnmąą̈'ngyøjxp, ja'agøjxp ja jade'en ttundɨ ku øts ja xpa'ayowdɨ, pø ñɨją̈'wɨdɨpxɨ jøts ku ø nyą̈m'aty, ku øts møk ja Dios yja' nyikyø'øyɨ.

18 Jøts ¿tiku øts nugo ndyimya'aty ndyimdyą̈jt? Wan pøn tyikyø'øy y'øwyɨnmąą̈'ngyøjxp uk kya'øwyɨnmąą̈'ngyøjxp, pø nugo tum ja Cristo yja' tkąjpxwą̈'jkxɨdɨ; yø' ø nda-jotkujk'ajtpy.

Jøts jąąktyimxyondą'ąkp øts yikxon,
19 pø nnɨją'wɨpxɨ øts ku øts yą'ąt ayo'on tukɨ'ɨyɨ nmɨmadąkøxt, ja'agøjxp ku meets ja Dios
x'ajot'aty jøts meets xnɨ'amɨdowɨ xnɨbøktsowɨ jøts ku øts nayɨde'en xpudøkɨ ja Espíritu
Santo.
20 Ja'ats ø njøp'ijxpy jøts øts ja ka' ndatsø'ødyu'unt, tu'uk amumjoojt øts ja ngąjpxɨt
ja yja'. Ɨxyąm ɨdø'øn pyąąt'atyɨ yjąąktyimñɨgaxø'økt yikxon ja Cristo myøk'ąjtɨn midi ø
nyiktumpy, njajujky'aty øts uk nja'øøky njadɨgøy øts, ka' øts ja nwandijy.
21 Pø ja Cristoxɨ øts amuum xjagyajp, ja'ats ø nmøk'ajtpy. Nja'øøky øts, jɨnaxy øts ja øy
xwɨmbɨdsø'ømxɨt.
22 Pønɨ jąąkjujky'ąjtpts øts yą, nay'øy'ąjtpts ja nayɨde'en, jøts øts ja Dios yja'
njąąkyikyø'øyɨt, jade'ents ø ka'ap nnɨjąwɨ pø midi'ibɨ.
23 Tum jade'en tum øy, midi'ibɨ øts ngupøkp ngagupøkp: ne'egɨ jadyimyja'ats'ookwąmp
øts, jøts øts ja Cristo xemɨkøjxp nmøøt'ejtnɨt, ne'egɨ jadyimyja'øy'ąjtp ja jade'en;
24 jadu'ukts ja wɨnmąą'nmyɨ, ne'egɨ jɨnaxy yjąwɨ chøkyɨ jøts meets ka'ap jade'eñɨ
nmajtstu'utt, jąąkjujky'ąjtp øts.
25 Patyts ø nwą'ąñ jøts ku mee njąąkmøøtja'ąjt jøts njąąkpudøkɨdɨt jøts xajotkujk'ąttɨt
ku tu'ugyɨ janchją'wɨngøjxp xyikmɨwenɨdɨt xyikajajɨdɨt ja Dios yja'.
26 Jade'ents meets njąąkmɨnabyąądɨt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo kyunuu'kxɨngøjxp
amuum.
27 Yø' mjadyimy'ejxtɨp yø mdsɨnąą'yɨn, jade'en xu'undɨt są ja nwɨndsøn'ąjtɨm yja'
wyą'ąñ. Øy meets jam nja'ats'ixy kø'øm, uk øy øts jadyimyjamą jagam, ja' ø ndsøjkpy jøts
øts ejtp nnɨjąwɨt jøts ku meets nɨ'amukɨ mnabyudøkɨyɨdɨ, tu'ugyɨ ja mwɨnmąą'ñ xyik'ettɨ,
xem yąm nɨ'ijtyɨ xnɨwɨnmayɨdɨ janchją'wɨngøjxp są y'øyɨt są tyudą'ąkt ja Dios y'øyajpxy ja
y'øy'ayuujk.
28 Nɨ xkatsø'øgɨdɨt pøn ja mdamɨdsep'ąjtɨdɨp. Wą'ąts yiknɨjąwɨdɨ jøts ku ja wɨndɨgøy
yjąttɨt; jøts meets, ja nɨtso'ok'ąjtɨn mee mbąątp midi ja Dios yajkpy.
29 N'øyją'wɨndɨp ku nwɨndsøn'ąjtɨm njanchją'wɨndɨ, jøts nayɨde'en ku
ngu'ayo'ombąąjtɨndɨ.
30 Nay ja' ayo'on mbąąttɨp midi ø tø nbąąty. Tu'ugyɨ yø tum jade'en n'adsɨnąą'yɨndɨ jøts
mnɨją'wɨdɨpts są øts ɨxyąm n'ayo'ombąt'adɨ'ɨch.

2

Ku Cristo yik'ayowɨm yjaty jøts ku tyik'awą'ąñ ja myøk'ąjtɨn sąm ka'ap pøn

1 Jøts pønɨ myikjotmøktąąjkɨdɨp ja Cristo, pønɨ mdajotkujk'ąjtɨdɨp ja y'ayo'ejxɨn, pønɨ
jap ja Espíritu Santo xmøødɨyɨdɨ, pønɨ mnɨją'wɨdɨp są ja chojkɨn są ja pya'ayo'owɨn,
2 yikxondąktɨk øts ku yikxon mdsøønɨdɨ mdanɨdɨ, tu'ugyɨ tum jade'en mnamyayɨdɨ
nɨ'amukɨ jøts tu'ugyɨ mwɨnmaydɨ.
3 Kidi ti xundɨ mgø'ømwɨnmąą'ngyøjxp uk xyiktundɨ ja namyɨkaxɨ; yø' øy, ku tudą'ąky
jøts møj'ejxtɨ ja mmɨgu'uk.
4 Kidi ja ngø'ømja'ajɨp nugo ndyimyikmøjtøjka'am, pø ja'axɨ tsojkɨp sudso ja nmɨgu'uk
nbudøjka'am.
5 Yikyø'ødyɨ ja wɨnmąą'ñ nayɨde'en są ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.
6 Øy ja wyɨnaty amuum ja Dios'ąjtɨn tjajagyepy, ka'ap ja wyą'ąñ jøts ja kuwąnɨ
tyimñayɨde'en tmɨ'abąąty ja Dios Teety.
7 Ojts ja kø'øm tjɨbiky midi ja wyɨnaty amuum yja'ajtpy jøts ja jade'en ñabyɨktą'ągyɨ są
øy pøn tumbɨ ku ja yą ñąxwiiñ'ąjty.
8 Jøts ku ja jade'en jąą'yɨn myiiñ, ojts ja tkupiky'aty ku ja yjemjaty tyejaty. Ejtp øy
tpaduñ jabąąt ku ja y'ø'jky, øy tsaach'ijxyɨm ja o'jkɨn yjayikmøøy jam kruskøjxp.
9 Ja'agøjxp ja Dios Teety ja ojts myøjąwɨyɨ jøts ja yikmøjtøjkɨyøø, ka'ap pøn myɨ'abąądyɨ
øy yjapønɨ,

10 ku pøn myadobą̲ą̲dit ja nwindsøn'ą̲jtim øy mą̲dsoo, nagyuxendyą̲køxidip ja ni'ijtyi,
11 jøts ja niduki'iyi t'ejxką̲ptit jøts ja wyą̲'ą̲ndit jøts ku ja' wyindsøni ja Jesucristo, tum
Dios y'øy'ą̲jtingøjxp.

Są̲m ja jąj są̲m ja tøø'kxpi jade'en ja jąą̲'dyi pøn ja Dios ja'ą̲jtidip

12 Migu'uktøjkti, nayide'en ndsøky jinaxy ximado'odit øy øts yą̲m jagam, są̲m ø
ximadowdi ejtp ku meets jam y'ijty møøt ndsøøni. Windsø'øgi ja Dios, tudą̲'ą̲ky
mnabyiktą̲'ą̲gidit, jotmay'ą̲tti sudso ja nitsoojkin xpą̲ą̲ttit.
13 Ku ja tsojkin xjagyapti jøts mdunwą̲'ą̲ndi, ja Dios jade'en myikwinmą̲ą̲jyidip, jøts
nay ja' mbudøkiyidip ku ja xundi jade'en są̲ ja Dios mdamidsøkyidi øy tsuj.
14 Ejtni xoni tuki'iyi xu'undit, kidi amikajpxy xpøkti,
15 jøts ka'ap pøn mbøky'ejxidit, ja' myik'awą̲'ą̲ndip jøts ku Dios m'u'nk'atyidi, øy wą̲'ą̲ts
mją̲ą̲'y'ą̲ttit mą̲ ja ka'øy jąą̲'dyi mą̲ ja kawindiy jąą̲'dyi. Jade'en meets jam mgaxø'økt są̲m
ja xøøw tkująjy tkudii'kxy mą̲ koots,
16 jade'en'ampy ku ja Dios ja kyajpxy ja y'ayuujk xyikyø'øyidit. Jøts ku ja Cristo
mye'ent jadigojk, møk mee ndaxondą̲'ą̲kt ku ø nnijąwit ku ø ka' nugo tø ñiyikyø'øyi ja
Dios yja', ka' ø nugo ja ndunk ñiwindigøy.
17 Øy øts yø pøn xjaduku'oogi, ja' ñamyayi ką̲'pxp ja windsø'jkin midi ja Dios y'ity
mmøødyip ku ja xjanchjąwidi. Xondąkp øts jade'en, niduki'iyi nxondą̲ą̲jkindit.
18 Jotkujk'ą̲t mee nayide'en, ja'agøjxp ku øts nayide'en njotkujk'aty.

Yikajxtip ja Timoteo møøt ja Epafrodito

19 Pøni wą̲mp ja nwindsøn'ą̲jtim Jesús, ngaxp øts tsojk ja Timoteo jøts ja m'ats'ejxidit
jøts ø njotkujk'ą̲tt ku ja tmime'ent ja kajpxy ja ayuujk są̲ meets jam.
20 Pø ka'axi jadu'uk pøn nayide'en wyinmay są̲m ø nwinmayin, są̲m mee njotmay'atyin
jøts ja øy'ą̲jtin xpą̲ą̲ttit;
21 tum kø'øm winmą̲ą̲'ñxi pøngapøn yiktundip jøts ka'ap ja nwindsøn'ą̲jtim Jesucristo
yja' t'uktunk'ąjtniyidi.
22 Tøts xnijąwidi są̲ Timoteo øy tyuñ, są̲ øts ja møøt ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk
ngą̲jpxwą̲'kxiyi, jade'en øts ja xpudøki są̲m ja jąą̲'y ja y'u'nk pyudøkiyi.
23 Jade'ents ø nwinmay pøni są̲ øts yø nja' y'ukwin'øyi ngaxpts øts ja' jøts m'ats'ejxidit;
24 n'ajot'ajtpy øts Dios jøts meets kø'øm tsojk n'ats'ext.
25 Pą̲ą̲t'ą̲jtipts yjąwi nayide'en ndanigaxit ja Epafrodito, ja nmigu'uk, pøn øts amuum
møøt nduñ, pøn meets ojts xaniguexy jøts øts ja xpudøkit ku ti jaty y'ity kya'ity.
26 Mjanch'ejxwą̲jnidip ja' niwine'en mjam'ą̲tti, jøts mjanchjotmay'atyidi ja'agøjxp ku
tø xnijąwidi jøts ku y'ity pyikyiyi.
27 Tøts ja yjanch'atspikyiyi, jawaani ja tø kya'øøky; tøts ja Dios y'ayo'ijxyi jøts øøts ja tø
xpudøki jøts ø nayide'en kyajinąxt ja njotmay, ti øts yą̲m ndaxømpy.
28 Ja'agøjxp meets ja ndyimdyanigaxwą̲'ą̲ñ jøts xaxondą̲'ą̲ktit ku jadigojk xpą̲ą̲ttit
x'ejxtit jøts øts jade'en ka' nugo ndyimyjotmay'ookt.
29 Taxondą̲'ą̲kti ku ja jam yją̲'ą̲tt. Jade'en pyą̲ą̲t'atyi tu'ugyi ja Dios xjagyejpxindi pøn
jaty nayide'en tpadundip są̲m ja Epafrodito, minamyayidi yikxon;
30 jawaani tø kya'øøky ku tmiduñ ja Cristo. Tø tmiwanjaty yik'ayowim ku øts ja
pudøjkin xmø'øy, jøts meets ja ñamyayi mgudaniyi øy mee mgayą̲'aty.

3

Ja tsinąą̲'yin midi tiy janch

1 Migu'uktøjk, tajotkujk'ą̲jtidi ja Dios kyunuu'kxin. Ka' øts n'adsepjąwi øy øts yą̲m
jadigojk nją̲'ą̲t nay yø', tø ø nnijąwi jøts ku meets yø xyiktu'unt.

2 Øyim mnay'ejx'etidit, jam ja jąą'y pøn ja wenk winmąą'ñ tyikyø'ødyip, pøn ttundip ja ka'øybi, ja' pøn tta'ødyøkiwyąndip ja Dios ku ja ttsuki ñe'kx jøts ja ejxpajt jade'en ñabyiktąąjkxiyidi.
3 Jade'en ne'egi tpąąty, adøm idø'øn nmøøt'ąjtyindip ja ejxpajt ja'agøjxp ku adøm ja yja' tu'ugyi nyikmøjtøjka'andi, jøts ku ja Cristo Jesús ndaxondąąjkyindi, jøts ka'ap nmi'agijxyindi nmijotkijxyindi ja'ayi midi kaxø'kp iiy ja'ayi nikijxy.
4 Wą'ąmbimts øts inet jøts ku ja nayide'en y'øyi ku jade'en ja nachuki ñaxy kostumbri køjxp. Jawaani ka'pxy øts ja ne'egi ndyimñijąwi ja'abi tsinąą'yin;
5 ku ngue'jxy kyiduktujk xøøw øts ojts ja ejxpajt nyiktu'unxi, israelit jąą'yxi øts; ja Benjamín øts ndeety'amøjip, jøts hebreit etjotp ø ngue'exy, jøts nay jam øts ndeety ndąąk choondi. Fariseotøjk øts y'ijty møøt nnamyayi, nay ja Moisés øts y'ijty nbaduujnip ja kyutujk;
6 møk øts ja nnitani, jantyimdyøøp øts ja njąwi, jøts øts ja jąą'y nbawidetti ndagumątsiwyą'ąndi pøn jaty ja Cristo tjanchją'widip. Ka' øts y'ijty pøn ja kutujk xawindsø'øy są ja tyikutuky, nadyijyi tnigajpxy midi'ibi øy midi'ibi tøøp.
7 Midi'its øts y'ijty jade'en nmøją'wip, jade'en øts yø ixyąm nją'wiñi jøts ku ka' mą tyuñ, ja'agøjxp ku øts ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo tø nniją'wiyi ja pya'ayo'owin.
8 Jøts pøni ti øts ja njąąk'øyją'wip, tum kudigøøpy øts njąwi, mą t'ukmi'abąąt ku ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo nniją'want. Ja'agøjxp øts tuki'iyi tø n'ixmąjtskixy, ąąyin pistą'ągin ja tuki'iyi ñøjkxkøjxni, ja'ayi øts tu'ugyi njøp'ijxpy ja Cristo
9 jøts øts ja møøt n'ett, kaja'agøjxpip ku øts ja kutujk ka'pxy nbaduñ, jade'en'ampy ku øts ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo tyiy'ąjtin njanchją'wiyi jøts øts ja Dios Teety jade'en tø xkupiky. Ja'ats ja Dios kyupijkpy pøn ja janchją'wiyip.
10 Ja' ø ndsøjkpy jøts øts yikxon ndyimñijąwit są ja nwindsøn'ąjtim tyiy'ąjtin jøts øts ja myøk'ąjtin ja xmo'ot midi ja yjagyejpy ku ja ojts tmimajadą'ąky ja o'jkin ku yjujkpyijky xemikøjxp, nja'ayøy ø nayide'en, uk njadyimyja'øøky ø nayide'en są ja y'ø'jky,
11 jøts øts jade'en njøp'ext ja jujkpyøjkin nayide'en sąm ja yjujkpyijky.

Ja' njotmay'ąjtimp sudso nbąąjtint ja øy'ąjtin

12 Ka' nwą'ąñ jøts ku øts jade'en tuki'iyi ngøjø'ømit'ąjtni, uk ka' nwą'ąñ jøts ku øts tyimwyą'ątsni tyimy'øyni; tu'ugyits øts ja nbanøjkx'adi'ich, jøts njøp'ijxpy øts ja nbąątt midi øts ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo tø xaniwąądsowi patki'jyi.
13 Ka' øts migu'uk nwą'ąñ, jøts ku øts ja jade'en tø ndyimbyątkixy tuki'iyi; nją'dyigøøgyijxpy øts ixyąm są jaty ø tø njaty ngubety ti jaty tø tyuñi, ja' ø ndumpy jøts øts ja njotmay'aty midi mempnim kidąkpnim,
14 jøts nją'jtint mą pyąąt'atyi mą yjøpkixy jøts ja Dios ja y'øy'ąjtin xukpąąjtint jap tsąjpjøtpy midi ja xaniwąądsoo'wa'amp, jøts adøm ja nyikmø'øyint ja'agøjxp ku ja Cristo møøt n'ijtyindi.
15 Wine'en ja Dios møk njanchją'wa'andi, pąąt'ąjtip jøts jade'en tu'ugyi nwinmąą'yindit. Pøni sąts pøn wyinmay, jam pøn ja wenk winmąą'ñ tpąąty, nay ja Diosts ja tuknijąwiyip midi tøøp.
16 Tu'ugyits yø winmąą'ñ nbøjkindit, jøts yø' idø'øn nyiktu'unindip amuum sąm adøm yø tø nniją'wa'ant.
17 Pa'ejxtik øts, migu'uktøjk, jøts ejxti nayide'en pøn nay yø'øbi tyiktundip midi mee tø nda'ane'emy.
18 Jaa may pøn ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo yja' tkamøjąwidip jøts ja wyinmąą'ñ ja' yiktundip jøts jade'en chøønidi. Tø meets yø kawinąąk ojk ndukmadøy, ixyąts øts jadigojk yik'ayowim nnigąjpxkojmi.
19 Ka'ap ja wyindø'ødit, windigøy ja nøjkx yjątti. Ja kyø'ømwinmąą'ñ są kø'øm ttsokti, ja' yikmøjtøjkidip, ja' ñamyayi dios'ąjttip. Ne'egi jinaxy ja ñadyamikexyidi midi'ibik idø'øn ja yjąwi tyatsø'ødyu'undip, ja' nugo yjotmay'ąjttip są jaty ti jaty yą nąxwiiñ.

20 Ja' adøm amuum xkøjø'ømit'ajtindip jap tsajpjøtpy, jøts ja' adøm njøp'ijxyindip jøts
ku ja jap choont ja nwindsøn'ajtim Jesucristo pøn ja pøky ttuknitso'ok'ajtp.
21 Ja' adøm xyikwimbejtindip xyiktigajtsindip jøts nayide'en njajtint sam ja kø'øm
amuum ja kunuu'kxy'ajtin tmøødi, jøts nay ja myøk'ajtin ja jade'en yik'awampy ku
jade'en xu'unin, pø ja'axi tuki'iyi tnitanaagyøjxp øy ti.

4

Xondakunaxti ku Dios xjagyejpyindi

1 Njantyimyja'ats'ejxwandip mee migu'uktøjk, mee ndajotkujk'ajtpy, meets jam Dios
wyingujkp ndamajada'akp, jøts tu'ugyi jaaktyimy'ajot'attii ja Dios.
2 Ngajpxñigajxidip øts ja Evodia jøts ja Síntique jøts ø møk nnøjmi, wan tnayja'gyukiyidi
tkajpx'øyidi ti ka'ø'xyidip jøts tu'ugyi ja Dios yja' tyikyø'øyidit, pø tum ja'axi
køjø'ømit'ajtidip.
3 Mets migu'uk, pudøki yø Evodia møøt ja Síntique, ja' øts ojts ngajpxwa'kxi ja Dios
kyajpxy ja y'ayuujk møøt ja Clemente jøts møøt jadu'ukti pøn jaty øts ojts xmøøtundi.
Wa'ats ja Dios ja ñijawiyidi pøn jaty ti jaty ja xyøøwdi.
4 Ejtp ja Dios yja' xaxondaajkidit. ¡Njaaktyimñigajpxpy øts yikxon jøts mxonda'aktit!
5 Wan øy pøn mnijawiyidi jøts ku mee tuda'aky mjaa'y'aty. Ja'myats'etti ku tsojk ja
nwindsøn'ajtim myenit.
6 Kidi ti x'ayo'onjawidi, tukmadowdi ne'egi ja Dios ku ja x'ajot'attit; ja' m'amido'odip
mbøktso'odip ti mga'ejtxidip, jøts tukmøjawidi tukunuu'kxyjawidi ku wyinaty
myikmo'odi midi m'amidoodip.
7 Jøts ja mmo'ojidit ja y'øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin midi ka'ap ti tmi'abaaty sa adøm
njaniwinmaaa'yam; ja'ats tyikjotkujk'atp ja mwinmaaa'ndyi jøts ja m'anmija'windi jøts ku
ja nwindsøn'ajtim Jesucristo møøt m'etti.

Ja' mwinma'adyip midi øy

8 Yø', migu'uktøjk, mjotmay'attip midi tiy midi janch, midi xpaat'ajtindip, midi øy
pidsømp, midi wa'ats, midi tsøkyim, midi øy agajpxy pidsømp o madsoo. Tum ja y'øybi
mwinma'adyip midi øñigajpxni øñimadyakni.
9 Yiktundi midi tø nduk'ixpøkti, sa jaty tø n'ana'amdi, jade'en xu'undit sa øts ojts
nwa'añ jøts sa øts ojts kø'øm x'ejxti ku øts ja ojts nduñ: tundits jade'en, winets ja Dios
nijuuni mga'ixmatsidit, ejtp ja yjotkujk'ajtin ja mmøøgyunaxiyidit.

Ku ja filipensit jaa'y tmay'attii ja Pablo

10 Xyikxondakp øts ja Dios jøts ku meets jadigojk xja'myech. Kidi jade'enip ø ndijy jøts
ku meets tø xtyimyja'dyigøøñi, ja ku ka' ñibidsømi juuni mee xpudøkit.
11 Ni ka'ap ø nwa'añ jøts ku øts yam sa ndyimyjaty. Tø øts yø n'ejxandigøøñi. Yø'øyi ø
ndajotkujk'ajtpy midi nmøøt'ajtpy.
12 Wa'ats ø nnijawi sa yik'ayowim nyiknajxint, jøts nayide'en sa ngumeeñ'ajtint. Tø øts
yø nyikyujy jøts øts øy midi ngawingudsø'øgit, øy ø ngay øy ø ngakay, uk øy ti y'ity kya'ity.
13 Øy ø midi nwinguwa'agi, ja nwindsøn'ajtim Jesucristo nmøk'ajtpy, ja' ø xkuwamp.
14 Øy'ajtpts ku meets ja n'ayo'on nayide'en mnadyapaadyidi jøts øts jade'en xpudøkidi.
15 Mnayinija'widipts wine'en jam Filipo kajpxkøjx mgugajp'atti, ku øts ja Dios kyajpxy
ja y'ayuujk ojts ngajpxwa'kx'okwajni, ku øts ojts nnijkxy jam Macedonia kajpkøjxp, pø
meechixi ojts xaniguexy ja pudøjkin midi ja Dios mdamiyojxtip ja'agøjxp ku ja wyinaty
ja myøk'ajtin tø xpaajtiyidi.
16 Jøts ku øts jam wyinaty Tesalónica kajpkøjxp, nayi meetsxi ojts xaniguexy ja meeñ
majtsk ojk, jøts øts ja nyiktu'unt ti jaty ø ka'ejtxip.
17 Kayø'øjip ø nugo njotmay'ajtpy jøts øts ja nugo n'axajit øy ti; ja' ø ndsøjkpy jøts meets
yjaaknipatt ja mja' jam Dios wyingujkp.

18 Tits ø kayikmøøpy, ne'egɨ o ti tø nyikmø'øy. Tyimchaachjam yø kajaa midi
yø Epafrodito tø xamɨgaxɨdɨ. Jøts jade'en ja Dios yø tja̱wɨ kunuu'kxy, sa̱ ja poom
pya̱'a̱kxuuky, ja wɨndsø'jkɨn yø ñamyayɨ yikmøøpy.
19 Ja Dios pøn xjagyajpɨndɨp, ja' mmo'ojɨdɨp, ja' tyikwɨmbetp tyiktɨga̱tsp pønɨ ti
mga'ejtxɨdɨp. Ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo møøt ja Dios Teety, ja' tjagyajptɨp ja
kunuu'kxɨn ja jotkujk'a̱jtɨn midi nɨjuunɨ nɨwɨndem kagudɨgøøpy.
20 ¡Xemɨkøjx Dios Teety møj janch ja kunuu'kxɨn tjagyepy! Jade'en ɨdø'øn ja yja̱tt.

Ku kya̱jpx'aba̱a̱dɨwya̱'a̱ñ jøts ja ka̱jpxpoo'kxɨn t'ukya̱jknɨ

21 Nguejxpy øts ja ka̱jpxpoo'kxɨn nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo køjxp jøts xukmado'odɨt
nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty ja Dios jagyajpɨdɨp. Ñayɨ kyajxmɨdɨp ja ka̱jpxpoo'kxɨn ja'adɨ pøn jaty
øts ya̱m nmøøttɨ.
22 Nɨdukɨ'ɨyɨ pøn ja Dios ja'a̱jtɨdɨp ya̱, jøts ja'adɨ pøn namya̱jyɨdɨp ma̱ ja romanɨt wɨndsøn
ja tyøjk, nayɨ mdanɨgajxɨdɨp ja ka̱jpxpoo'kxɨn ja'adɨ.
23 Ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo mgunuu'kxɨdɨp nɨdukɨ'ɨyɨ. Tɨɨgyajpxy ɨdø'øn, jade'en
ɨdø'øn ja yja̱tt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANƗGAJX JA COLOSƗT JĄĄ'Y

Ku ja Pablo tnɨjayɨ pøn tjanchją'wɨdɨp ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo yja' jam Colosas kajpkøjxp

1 Pablo øts, øts ja Dios tø xamɨdsøky jøts øts ja tø xpɨktą'ąky nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo kyudanaabyɨ. Jade'en'ampyts øts møøt ja Timoteo
2 yą'ąt nøky nją'ąy jøts øø ndanɨjayɨ pøn jam Colosas kąjpjotp ja'ąjtɨdɨp ja Dios, pøn jaty jam tjanchją'wɨdɨp ja Cristo, ja yiknɨtsokpɨ. Wants ja Dios Teety ttuñ ja may'ąjt jøts ja myo'ojɨdɨt ja kunuu'kxɨn jøts ja myo'ojɨdɨt ja tudą'ąky'ąjtɨn.

Są ja Pablo tnɨ'amɨdowɨ tnɨbøktsowɨ pøn jaty ja Dios tjanchją'wɨdɨp jøts ja ttukmadøy ja Dios

3 Ejtp øøts ja Dios ndukmøjąwɨ ndukunuu'kxyjąwɨ midi nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo tyeedyɨp ku øøts ja' n'ajot'aty meets køjxp.
4 Tøts øø nnɨmadøy jøts ku meets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús møk xjanchjąwɨ pøn yiktejp Cristo, jøts ku nayɨde'en xtsoktɨ xpa'ayowdɨ ja mmɨgu'uk pøn jaty ja Dios ja'ąjtɨdɨp,
5 ja'agøjxp ku tu'ugyɨ xjøp'ejxtɨ midi myikmo'owąndɨp midi jap pøkjɨ'ɨky ejtp jap tsąjpjøtpy. Tøts xnɨjąwɨdɨ tigøjxp xjagyaptɨ ja jøp'ejxɨn, ja'agøjxp ku tø xmadowdɨ ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk, ja Dios tyɨy'ąjtɨn midi yiknɨtsokp.
6 Nay yø'øbɨ kajpxy nay yø'øbɨ madyą'ąky midi ojts myiktukmadowdɨ, janch møjtąk'adøtsp yø ɨxyąm, jøts tum øy wyɨmbɨdsimy øy mądsoo wɨne'en ja nąxwii'ñɨt, nayɨde'en yjaty sąm tø mjątti kuyɨp xmadoo'okwąndøø ja Dios chojkɨn ja pya'ayo'owɨn, jøts tø xnɨjąwɨdɨ jøts ku yø tyɨyɨ jøts ku yø yjanchɨ.
7 Yø'øxɨ øøts ja nmɨgu'uk Epafras ojts mduk'ɨxpikyɨdɨ pøn øøts amuum nmøøtumpy jøts yjanchpaduujnɨp ja nwɨndsøn'ąjtɨm yja' ja', jøts ja' meets ɨdø'øn jam tø mbudøkɨyɨ.
8 Nay ja' øø tø xukmadøy są meets ja tsojkɨn xjagyepy midi ja Espíritu Santo mmøøjyɨdɨp.
9 Patyts ku øøts ja jade'en ja'ayɨ nnɨmadøøy, wɨnetyɨpts øøts ja Dios nɨjuunɨ ngamɨmøñ meets køjxp, ejtp øøts ja n'amɨdøy jøts ja Dios yikxon mdukɨnjąwɨyɨdɨt ja wɨnmąą'ñ są ja ttsøky, jøts ja mmo'ojɨdɨt wɨne'en ja wijy'ąjtɨn kejy'ąjtɨn, jøts nayɨde'en są xnɨmadojɨdɨt ja Dios yja'.
10 Jade'ents øøts ja n'amɨdøy nbøktsøy jøts yikxon mjąą'y'ąttɨt sąm ɨdø'øn pyąąt'atyɨ ttu'undɨt pøn ja Dios ja'ąjtɨdɨp, jøts tum ja' mdu'undɨp midi ja Dios tyajotkujk'ajtpy, midi øy midi tsuj wɨmbɨdsømp m'ødyu'unɨngøjxptɨ, jøts yikxon xnɨjąwɨdɨt ja Dios.
11 N'amɨdøøpy øøts ja' jøts ja mmo'ojɨdɨt ja kyunuu'kxɨn ja myøk'ąjtɨn, jøts xmɨdanɨdɨt øy midi ayo'on, jøts xyiktudą'ąktɨt ja mwɨnmąą'ndyɨ midi ne'egɨ mdajotkukɨdɨp,
12 jøts ja Dios Teety xukmøjąwɨdɨt xukunuu'kxyjąwɨdɨt jøts ku ja tø xanɨbɨktąąjka'am ku adøm xpąąt'ąjtyɨm jøts adøm ja xmø'øyɨm mą ja kyunuu'kxɨn, midi ja yikmøødyɨp pøn jaty ja Dios ja'ąjtɨdɨp.
13 Pø ja'axɨ tø xuknɨwąąjchɨm mą amuum myajadą'ąky ja wɨmbeets'ąjtɨn ja ku-goots'ąjtɨn yja', jøts ja tø xyiktøjka'am mą ja Dios U'nk ja kutujk ttanɨtanɨ ja yjąą'y,
14 pøn ojts tyaky ja nɨtso'ok'ąjtɨn jade'en'ampy ku tø xku'o'jkandɨ jøts adøm ja xpo-jkpɨmee'kxyɨndɨ.

Ku ja Cristo ojts xku'o'jkandɨ adøm nbøky, jade'en'ampyts ja Dios Teety jadɨgojk xmɨjotjɨmbijtyɨndɨ

15 Ka'ap ja Dios Teety yik'ixy yiknɨjąwɨ, jade'en'ampyts ojts ñąnky'ijxyɨ ku ja y'U'nk tyikmiñ, pøn tu'uk møj, ka' pøn jade'en.

16 Ja' Dios Teety tyukyik'øyɨyɨɨ'ñ tukɨ'ɨyɨ ti jaty ejtp tsa̱jpjøtpy, ti jaty ejtp na̱xwiiñ, midi
kaxø'jkp midi kagaxø'jkp. Jøts ja tyik'øyɨ sa̱ ja a̱nkɨlɨstøjk ñagyutujkmø'øyɨdɨ, ja'ats ja
tyik'øyɨyɨɨ'ñ jøts ja' ja tja'a̱jtp.
17 Jaayɨm ja yiknɨtsokpɨ wyɨnatynɨ, ja Cristo, jøtsnɨm øy ti kyaxɨ'ɨkñɨm, jøts ja' tukɨ'ɨyɨ
tkøjø'ømɨt'a̱jtp ti jaty ja'a̱jtp.
18 Ja' tnɨguba̱jk'a̱jtp ja ja̱a̱'y pøn ja Dios yja'ajtpy, jøts ja' tjagyajp amuum yø'øbɨ ja̱a̱'dyɨ.
Ja' tyikjujky'a̱jtp jøts ja' mɨdu'uk tmɨmajada̱a̱jk ja o'jkɨn ku ja yjujkpyɨjky, jødsyɨm ja
jøp'a̱m ejtp tyimy'ity.
19 Ja Dios Teetyts ja kø'øm tyikja̱jt jøts ja tyikdiosja̱jty ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo
amuum,
20 jøts nay ja' nayɨde'en tyikja̱jt nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo køjxp jøts ñamyɨ'øy'a̱tɨdɨt
tukɨ'ɨyɨ midi ejtp tuktsa̱jp'agɨda̱'a̱ky, jøts yjotkujk'a̱ttɨt wan tjapønɨdɨ midi ja'a̱jttɨp
na̱xwiiñ, jøts midi jap nayɨde'en tsa̱jpjøtptyɨ. Jade'en'ampyts ja yjotkujk'a̱jtɨn ja ñamyayɨ
tpa̱a̱ttɨ ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo y'ø'jky kruskøjxp.
21 Ja mga'øwyɨnma̱a̱'ñ ja mga'ødyunk ja' meets y'ijty myik'ejtɨdɨp jagam ɨxkø'øm, jøts
m'a̱m mjotp xmɨjotma̱'a̱ttɨ ja Dios; ja Diosts tø myikjotkukɨyɨdɨ jøts ja tø xmɨjotjɨmbettɨ,
22 ja'agøjxp ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm y'ø'jky jøts ja wemp ijxy tyimy'ats'ayo'omba̱a̱jty
ñɨkøjxp kyuba̱jkp. Jade'en'ampyts ja jade'en ttuuñ jøts meets ja Dios Teety xwɨngunøjkxɨt
ku tø mbøkwya̱tsnɨdɨ, nɨwɨne'en mga'ukyikpøky'ejxnɨdɨt.
23 Jade'engøjxpts chøkyɨ jøts tu'ugyɨ amumjoojt xyikyø'ødyɨt ja mjanchja̱'wɨn
tɨy'a̱jtɨngøjxp. Kidi meets ja xkajøp'ejxnɨ sa̱ tø xnɨja̱wɨdɨ midi yiknɨtsokp. Yø'øbɨ kajpxy
yø'øbɨ ayuujk yika̱jpxwa̱'kxp øy sudso ya̱ na̱xwiiñ. Pablo øts jøts øts ya̱m tø nyiktanɨpiky
jøts øts ja jade'en nga̱jpxwa̱'kxɨ ja yja'.

Ku ja Pablo yiktanɨpiky jøts tpudøkɨt pøn jaty ja Dios tjanchja̱'wɨdɨp

24 Jotkujk øts nnayja̱wɨyɨ øy mee njagu'ayowɨ. Nay jade'en ø ñamyayɨ ja ayo'on nba̱a̱ty
sa̱ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo ku ja tku'ayo'owɨyɨɨ'ñ pøn jaty ja janchja̱'wɨyɨp.
25 Øts tø xaja̱'a̱ty jøts øts ja nbudøkɨdɨt pøn ja Dios tjanchja̱'wɨdɨp. Ja' øts ja Dios tø
xanɨpiky jøts meets nmo'ot ka'pxy ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk,
26 jøts mee ndukmado'ot midi pøn tkanɨja̱'wɨpnɨm midi y'ity yu'uch'ejtp, ma̱
wɨndi'ixyɨp ja jade'en pøn tkanɨja̱wɨ. Ɨxya̱mts ja Dios ttuknɨja̱wɨwya̱'a̱ñ ja ja̱a̱'y pøn jaty
ja paduujnɨyɨp ja yja'.
27 Ja'ats ja Dios ja tuknɨja̱wɨwya̱jnɨdɨp ti øy'a̱jtɨn ɨdø'øn ja yjade'embɨ yjagyepy jøts ja
yikmo'odɨt pøn ka'israelɨt ja̱a̱'dyɨ. Jøts ja' ɨdø'øn y'ity kayiknɨja̱'wɨp jøts ku ja Cristo ja'
mee mjagyajpɨp, jøts ja' tya̱jkp ja jøp'ijxy'a̱jtɨn jøts ku nøjkx xpa̱a̱jtɨdɨ ja Dios y'øy'a̱jtɨn ja
Dios chuj'a̱jtɨn.
28 Ja Cristo øøts ja yja' nnɨga̱jpxɨp, jøts øøts nɨdukɨ'ɨyɨ øy pøn nga̱jpxwijy jøts øø
nyik'ɨxpiky øy pøn, jøts yikxon tnɨmado'odɨt, jøts jade'en nɨdu'uk nɨdu'uk tnɨja̱wɨdɨt
yikxon ku tmøøt'ettɨ ja Cristo.
29 Yø'øts ø nduñ'ajtpy jøts øts jade'en amumjoojt nnadyamɨyøxyɨ, øy ø nwanjaty, ja'ats
nyiktumpy ja Cristo myøk'a̱jtɨn midi øts ja xmøøpy.

2

1 Ja' ø ndsøjkpy jøts meets xnɨja̱wɨt sa̱ mee ngamɨjotkukɨ ku øts ja Dios n'amɨdøy ja
pudøjkɨn meets køjxp jøts nayɨde'en pøn jaty tsɨnaadyɨp jam Laodicea, nmɨjotɨgøøpy øts
nayɨde'en ja nmɨgu'uk pøn ø xka'ijxy'a̱jttɨpnɨm.
2 Ja'ats ø ndsøjkpy jøts xjagyaptɨt ja tsojkɨn amumjoojt nɨxem nɨya̱m midi ja Dios
yja'ajɨp midi øy midi tsuj pɨdsømp, ku ja awejx'a̱jtɨn xjagyaptɨt jøts xja̱'gyukɨdɨt sa̱
xnɨja̱wɨdɨt ja Cristo pøn ja Dios nugo aja̱wɨ ka' pøn ttuknɨja̱wɨ;
3 ja'ats ɨdø'øn tmøøt'a̱jtp ja øy'a̱jtɨn ja tsuj'a̱jtɨn, ja wejɨn ja kajɨn.

4 Jade'engøjxp meets yą'ąt ndukmadøy jøts kidi pøn mwindąąy'atyidi pøn tum jaayi tkąjpxtip.
5 Øy ø kø'øm nguidyimyjam'aty, jamts øts ja nwinmąą'ñ nyik'ity, jøts ndaxondakpy øts ku ø nnijąwi ku øy yikxon xundi jøts nayide'en ku tu'ugyi xjanchjąwidi ja Cristo.
6 Paty ja'ayi xu'undit midi tsojkip, są myiktanii'ejxidi myiktaguwąnidi ku xjanchją'wiy'okwąndøø ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo, ja'ats idø'øn tu'ugyi mdu'undip jøts ja jade'en møøt m'ettit.
7 Ja' amuum mnadyagidøkiyidip jøts ja' idø'øn mmøk'ąjtin'ąttip. Ja'axi mjanchjąwidip są ojts myiktanii'ejxidi myiktaguwąnidi jøts jade'en ejtp ja Dios xukmøjąwidit xukunuu'kxyjąwidit sąm ja tø xnijąwidit ku ja ixpøjkin myikmøødyi.

Ja øchinąą'yin midi yikpątp Cristo køjxp

8 Øyim mnay'ejx'etidit; kidim ja xmibøkti ja jąą'y pøn mdawin'øønwąjnidip ja ixpøjkin, midi wenk winmąą'ñ tyikyø'ødyip uk midi tyiktundip ja tum ja tąąy; ja' ja yiktundip są ja jąą'y chinąą'yindi są jąą'y wyinmąą'ndyi, ka'axi ja tyikmøjtøjkiyidi ja Cristo yja'.
9 Pø ja Cristoxi kø'øm amuum tmøøt'ąjtkøjxp ja Dios'ąjtin,
10 jøts kumi mmøøt'ijtpy meets ja', tits mee mjąąka'ejtxip. Ja' tuki'iyi tjagyajp jøts ka'ap ja pøn myi'abąądyiyi, wan ja mą tyimyjatsoondi, wan tjamiku'ku'pyi uk wan tjanayjapi tsąjpjøtpy.
11 Ku meets ja jade'en xmøøt'ity ja Cristo, tø meets ja ñamyayi mbiktąąjkxiyi ja ejxą'ąnin kyunuu'kxingøjxp, ka'apts ja nayide'en tø mbiktąąjkxiyidi sąm ja israelit jąą'y ñadyuñidi. Ja' mee m'ejxą'ąnin'ajtpy ku xpąątti ja nitso'ok'ąjtin jøts ja mbøky mniwą'ąchidi midi yiktump ku yą nąxwiiñ njąą'y'ąjtyindi.
12 Ku ja nøbajtin xpąątti, jade'en meets idø'øn ñamyayi ja Cristo møøt m'ø'jky, jøts nayide'en ñamyayi mjujkpyøjkti, ja'agøjxp ku tø xjanchjąwidi ja Dios, pø ja'axi ja myøk'ąjtin majadąąjk ku ja Cristo yjujkpyijky.
13 Jade'en ja ngąjpxin, øøky meets y'ijty myik'ejtniyidi ja mbøky ku ka'anim ja ejxą'ąn xpąątti, midi yikpątp nwindsøn'ąjtim Jesucristo køjxp; xjats ixyąm ja Dios tø mmø'øyidi ja jujky'ąjtin jøts mee ñamyayi møøt mjujky'aty ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo, ja' mee mmaa'kxip tuki'iyi ja mbøky.
14 Tøts ja Dios tjibiky ja kutujk jøts ka' y'uktunit midi y'ijty myiktanigutujk'ąjtip, midi y'ijty xjanch'adsejpindip jøts ja xuktają'jtyindi ja nbøky jøts adøm ja yiktagubejtyindi. Jade'en'ampy ja Dios ja tyikudigøøy ku ja nwindsøn'ąjtim kyiruspejty.
15 Ja'ats ja tyamimajadąąjk ja miku' jøts ja tø tyik'amutskiyi ja myøk'ąjtin jøts ja jade'en ttuk'ixy ttuknijąwi ja nąxwii'ñit jąą'y.

Jotmay'ątti ja Dios yja'

16 Jade'en'ampyts ka' pøn xmøjpiktą'ąktit ku pøn mdabayø'øwyą'ąndit ja mgąąjyik ja m'uujkikti, uk ku ja xøøw xkabadundi midi winsamąąn jøts midi wimbo' yiktump.
17 Ja' yø y'ity wyą'ąñ jøts yø tnigajpxy midi menwąmp, yą'ąt tsinąą'yin y'ijty tunkpątp ku ja Cristo kyamiñim ku ja jąą'y ja tjøp'ejxti. Kuts ja tø myiñ, ja' idø'øn tu'ugyi yikjanchją'wiñip.
18 Kidits ja jąą'y mdukmajtstu'udyidi ja nwindsøn'ąjtim pøn ñadyijyi janch tudą'ąky nabyiktąąjkidip, jøts wyą'ąndi ku ja ąnkilis ne'egi yikwindsø'øgit. Ja' ñigąjpxtip ñimadyąktip midi nijuuni kya'ejxtipnim kyamadoodipnim, jøts jade'en øy ñadyamøjpiktą'ągyidi ja kyø'ømwinmąą'ñ.
19 Ka'ap ja tmøøt'etti ja Cristo, pøn møj pøn jøp'ąm, pøn yikmøją'wip, jøts pøn amuum yikjanchją'wip ku ja yja' ja yiknijąwi jøts jade'en tyika'pxy'ity ja jąą'y pøn nayide'en myøøpy ja møk'ąjtin, sąm ja Dios kø'øm tø ttanibiktąągi.

20 Pønɨ janch ɨdø'øn ku ja Cristo namyayɨ møøt tø mjantyimy'ookti, ¿tigøjxpts ku jade'en
mdsɨnay'adø'øtstɨ sa̱m ja'ajɨndɨ, pøn ja Dios yja' tkabaduujnɨdɨp? Ja' yikmajada̱ktɨp jøts
ña dyanɨgutujk'atyɨdɨ ja kyø'øm'ana'amɨn,
21 ku yɨde'en ña y'ane'emyɨdɨ: “Kidi yø' xjɨɨ'kxy, uk kidi yø yjade'embɨ xjɨɨ'kxy, kidi yø
xøñ.”
22 Yø yjade'embɨ ana'amɨn, tum ja' yø ñɨ'ane'empy midi waanɨ ejtp jøts ja ña̱jxnɨ jade'en
sa̱m o ti pɨkta̱'a̱ky midi tø tyuñ jøts ja ka' ti y'ukwa̱nɨ, jade'ents ja ja̱a̱'y ja kyutujk jade'en
ja y'ɨxpøjkɨn.
23 Øy ɨdø'øn ja yja̱wɨ njantyɨyja̱'wa'ant, jabɨ øyxɨ ja yik'ayowɨm yikpadu'unt tsø'øgɨ
køjxp. Nɨtits ja kyawa̱'a̱ñ, kaja'ajɨpxɨ xpudøjka'am jøts nbøky xnɨwa̱a̱jtsɨnt.

3

1 Jøts kumɨ tø mee ñamyayɨ mjujkpyiky nayɨde'en ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo
yjujkpyɨjky, ja'agøjxp xjotmay'a̱jtɨdɨt ja nwɨndsøn'a̱jtɨm yja', pø ja'axɨ ja Dios Teety
amuum tø myø'øyɨ ja møk'a̱jtɨn.
2 Ja' ejtp mwɨnma̱a̱'ñ'a̱ttɨp midi ja Dios yja'ajɨp jøts ka'ap ja xyikmøjtøkɨdɨt midi ya̱
na̱xwiiñ.
3 Jade'ents nga̱jpxɨn ku ja Cristo y'ø'jky jøts mee ñamyayɨ nayɨde'en tø m'øøky, ka'
x'uktatøjkɨñɨdɨt ja ka'øybɨ midi ya̱ na̱xwiiñ. Ja nwɨndsøn'a̱jtɨm mee mgøjø'ømɨt'a̱jtnɨyɨdɨp
jøts mee mjujky'aty xemɨkøjxp ma̱ ja Dios,
4 jøts ku ja Cristo kyaxø'økt nayɨde'ents meets ja wyɨnaty møøt mgaxɨ'ɨky jøts meets
nayɨde'en ja y'øy'a̱jtɨn ja xyonda̱a̱jkɨn xpa̱a̱jtɨyɨdɨt.

Ja øchɨna̱a̱'yɨn jøts ja ka'øchɨna̱a̱'yɨn

5 Paty x'ɨxma̱tstɨt tukɨ'ɨyɨ ja ka'øybɨ: ka' pøn amajtskja̱a̱'y tmøøt'a̱tt ja wenk ya̱a̱'dyøjk
uk ja wenk tø'øxyøjk, ka'ap ja axøøk wɨnma̱a̱'ñ xyiktu'undɨt, jøts nayɨde'en ka' ti
x'ama̱'a̱t'a̱ttɨt. Jade'en yø tukɨ'ɨyɨ tpa̱a̱ty ku yø xu'undɨt ejxɨmdam jeexyɨp xwɨndsø'øgɨdɨ
ja awa̱na̱x ja agojna̱x.
6 Yø'øgøjxp ja Dios tkexy ja ayo'on jøts ja ttuktagɨda̱'a̱ky ja yjade'embɨ ja̱a̱'y pøn ja
kamɨmadojɨyɨp;
7 jøts ku y'ity ka'anɨm xjanchja̱'wɨyɨdɨ ja Dios yja', tukɨ'ɨyɨ meets yø y'ity nayɨde'en xuñ.
8 Łxya̱mts, ɨxma̱jtskøjxnɨdɨ yø ka'øybɨ, yø a̱mbøjkɨn, yø axøøk wɨnma̱a̱'ñ, yø ka'ødyu'unɨn,
yø nawyɨnga̱jpxna̱xɨ jøts yø ka'øy'ayuujk.
9 Kidi mnawyɨnda̱a̱y'atyɨdɨ, pø tøxɨ x'ɨxma̱tstɨ sa̱ y'ijty mja̱a̱'y'a̱ttɨ, ti jaty y'ijty mdundɨp.
10 Tøts ja Dios myiktɨgachɨdɨ jøts ja yjembyɨ tø xpadøkɨdɨ, pønɨ sa̱ meets ja yja'
xjanchja̱'wɨyɨ, nayɨde'ents meets ja myiktɨgachɨ kunɨm yikxon xtyimñɨja̱wɨdɨt sa̱ ja Dios.
11 Jøts ka' chøkyɨ wan pøn tgriegɨtja̱a̱'yɨ uk t'israelɨtja̱a̱'yɨ, wan ja t'ejxa̱'a̱nɨnmøødɨdɨ
uk tka'ejxa̱'a̱nmøødɨdɨ, wan ja abiky ma̱ ttsoondɨ uk wan ja tja'ajɨdɨ pøn ja Dios
tkanɨja̱'wɨdɨpnɨm. Yjaja'ajɨdɨ ja' pøn tmɨdundɨp ja wɨndsøn, uk pøn najtspøkɨ ejttɨp, tum
ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo ja' yja', jøts myøøt'ijtpy ja øy pøn.
12 Mdsojkɨp meets ja Dios, ja'agøjxp meets ja tø mwɨ'ijxyɨ jøts ja tø mja'bikyɨdɨ.
Tsøønɨdɨts yikxon. Yiktundɨ ja øy'a̱jtɨn amuum, ja ayo'ejxɨn, ja jotwa̱'a̱ñ'a̱jtɨn, ja
wɨndsø'jkɨn, ja wijy'a̱jtɨn jøts ja tuda̱'a̱ky'a̱jtɨn.
13 Namyɨduda̱'a̱ky'a̱tɨdɨ xem ya̱m jøts namyaa'kxukɨdɨ ku pøn ti ttuñ jøts ja myɨgu'uk
tpøky'ixy. Nayɨde'en xu'undɨt sa̱m ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo mbojkpɨmee'kxyɨdɨ.
14 Ka'apts ti jade'en sa̱m ja tsojkɨn sa̱m ja pa'ayo'owɨn, ja'ats ɨdø'øn myiktu'undɨp, pø
ja'axɨ amuum tsojkɨp, ja'axɨ øy ti tyik'øgyaxø'kp jøts nɨti jadu'uk jade'en abiky kyatsøkyɨ.
15 Ja Diosts ja yjotkujk'a̱jtɨn, ja Diosts ja xyonda̱a̱jkɨn mwɨnma̱a̱'nmyo'ojɨdɨp, pø
ja'agøjxpxɨ ja Dios tø mdukpabikyɨdɨ ja yja' jøts ja'abɨ jotkujk'a̱jtɨn xyiktu'undɨt nɨ'amukɨ
nɨwɨne'en ja Dios xja'a̱jtyɨndɨ. Tukmøja̱wɨdɨts tukunuu'kxyja̱wɨdɨts ja Dios.

16 Jøts jạ'gyukɨyɨdɨ yikxon ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo kyajpxy ja y'ayuujk jøts ja xwɨnmạạ'ñ'ạttɨt. Nadyuk'ɨxpøkɨdɨ jøts nagyạjpxjot'amøjkɨyɨdɨ nɨxem nɨyạm, ja wejɨn ja kajɨn myiktu'undɨp. Øøjɨdɨ ja Salmos, jøts øøjɨdɨ ja kunuu'kxkyajpxy jøts jade'en xukmøjạwɨdɨt xukunuu'kxyjạwɨdɨt ja Dios.
17 Ku ti xunwạ'ạndɨ uk xkạjpxwạ'ạndɨ, ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesús myøk'ạjtɨn myik'awạjnɨdɨp, jøts jade'en'ampy ja xukmøjạwɨdɨt xukunuu'kxyjạwɨdɨt ja Dios Teety, ja' myøk'ạjtɨngøjxp.

Sạ yjạạ'y'ạttɨt pøn tjanchjạ'wɨdɨp ja Cristo o mạdsoo

18 Jøts ja tø'øxyøjk pøn amajtsktɨ, mɨmadowdɨ ja mnɨyạạ'y, jade'en pyạạt'atyɨdɨ pøn tjanchjạ'wɨdɨp ja nwɨndsøn'ạjtɨm.
19 Jøts nayɨde'en ja yạạ'dyøjkmɨdɨ pøn amajtsktɨ, yikxon xjagyaptɨt ja mnɨdø'øxy. Kidi møøt atsep a'akɨ mdsøønɨdɨ.
20 Jøts u'nk unạ'jkmɨdɨ, mɨmadowdɨ ejtp ja mdeety ja mdạạk, jade'en ja Dios ttsøky.
21 Jøts u'nkteety u'nktạạk nayɨde'enmɨdɨ, ka' nugo xyik'ạmbøktɨt ja m'unạ'jk jøts kidi t'ayojɨdɨ.
22 Jøts pøn mɨdundɨp, mɨmadowdɨ ja jạạ'y pøn mwɨndsøn'ạjtɨp, jøts kidi jaayɨ nugo nadyijyɨ myujy'ạttɨ ku ja m'ijxyɨdɨ jøts ja jade'en nugo m'øyjạwɨyɨdɨt. Mdu'undɨpxɨ dø'øn sạm pyạạt'atyɨ Dios wyɨndsø'jkɨngøjxp.
23 Yikxon xu'undɨt ku ti xunwạ'ạndɨ, ja Dios meets ja mdamɨdumpy jøts kidi ja jạạ'yɨp øy ja' mjayiktuñɨdɨ.
24 Tøts xnɨjạwɨdɨ jøts ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm mmo'ojɨdɨt ja øy'ạjtɨn jøts meets ja mdukpạạdɨt ja kyunuu'kxɨn. Kumɨ Cristo meets ja yja' mdu'unxɨp, nay ja' meets ja kø'øm mmo'ojɨp.
25 Pønts ja kya'øybɨ ttump, nayɨde'ents ja ka'øy'ạjtɨn ja tikmo'odɨt. Ka'ap ja Dios ja t'ixy wan ja tjapønɨdɨ, tuknạx ja tum jade'en ttu'unt pønɨ sạ tø yjạạ'y'ạttɨ.

4

1 Jøts meets wɨndsøn pøn ja tunk tmøøt'ạjttɨp, øy yikxon mjạạ'y'ạttɨt jøts jade'en xyiktu'undɨt ja mdumbɨ sạm pyạạt'atyɨ. Jạ'myatstɨ jøts ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm jap tsạjpjøtpy midi mee mwɨndsøn'ạjtmɨp.
2 Kidi mjotmondɨ, ejtp ja Dios x'ajot'ạttɨt, ejtp ja øy ti xukmøjạwɨdɨt xukunuu'kxyjạwɨdɨt.
3 Amɨdowdɨ pøktsowdɨ jøts øøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm ja nnøø' ja nduu' xyik'awạjtsɨt, jøts øøts ja ngạjpxwạ'kxɨt ja y'øgyajpxy ja y'ømyadyạ'ạky, jøts nayɨde'en yiknɨgạjpxt wạ'ạts ja Dios Teety wyɨnmạạ'ñ, sudso ja nɨtso'ok'ạjtɨn yikpạạty Jesucristo køjxp, ja'axɨ øts yạm mgudsumchɨnạạ'yɨp, pø ja'axɨ ngạjpxwa'kxpy.
4 Ajot'ạttɨts Dios jøts øts ja kyajpxy ja y'ayuujk øy pøn ndukɨnɨjạ'wɨyɨt sạm ɨdø'øn pyạạt'atyɨ ndu'unt.
5 Øy yikxon mjạạ'y'ạttɨt, mɨgu'ukwạ'ạndɨ pøn ja Dios yja' tkanɨjạ'wɨp jøts ttukmadowdɨ, kidi ja xøøw ja jumøjt nugo xyikwɨndɨgøydɨ.
6 Øy tsuj ja mmadyạ'ạky xyikpɨdsø'ømdɨt, jøts mjạttɨp nayɨde'en ja adsojɨmbejtk sạ nɨdu'uk nɨdu'uk øy pøn x'adso'odɨt.

Ku kyajpx'abạạdɨwyạ'ạñ jøts ja kạjpxpoo'kxɨn t'ukyạjknɨ

7 Ja nmɨgu'uk Tíquico meets jam mdukmadowɨp sạ øts yạm. Janch øy yø pyudøkɨ, janch tsuj tmɨduñ ja Dios. Tø øts yø nmøøtwɨdity.
8 Paty meets ja yạm ndanɨguexy jøts ja mgạjpxjot'amøjkɨyɨdɨt, jøts ja nayɨde'en mdukmadowɨdɨt sạ øøts yạm.
9 Ja Onésimo ja jam møøt ñijkxy, adøm ja nmɨgu'uk pøn amumjoojt tpaduujnɨp ja Dios yja'. Meets yø' mjạạ'y. Yø'øts meets ja mdamɨmadyạ'ạgɨp ti yạm tuujnɨp jạjtɨp.

10 Jøts øts ja nmɨgu'uk Aristarco pøn øts yą̲m nmøøtsumchɨnaapy, ja' yą̲m nayɨde'en mdanɨgajxɨdɨp ja ką̲jpxpoo'kxɨn, jøts ja Marcos nayɨde'en ja yja' tkajxmɨ, ja Bernabé ja myɨgu'uk. Tøts ja myiktukmadowdɨ ja Marcos; pønɨ mbą̲ą̲jtɨdɨp jam, øy yikxon xkupøktɨt.
11 Nayɨ mgą̲jpxpoo'kxɨdɨp ja Jesús pøn nayɨde'en yiktejp Justo. Yø'øyɨ dø'øn israelɨt jąą̲'y'ą̲jttɨp pøn tmɨdundɨp ja Dios, pøn ø tø nmøøtundɨ, jøts yø' øts yą̲m njanchta-jotkujk'ą̲jttɨp.
12 Nayɨ mdanɨgajxɨdɨp ja ką̲jpxpoo'kxɨn ja Epafras pøn ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm tmɨdump, nay meets ja mjąą̲'y. Ejtp ja mnɨ'amɨdowɨyɨdɨ mnɨbøktsowɨyɨdɨ ku Dios ja t'ajot'aty jøts tu'ugyɨ øy yikxon xpanøjkxtɨt ja Dios, uk amuum mnadyamɨyoxɨdɨt jøts ja xu'undɨt są̲ ja ttsøky.
13 Kumɨ wą̲'ą̲ts ø n'ixy nnɨjąwɨ są̲ ja Epafras mdajotɨgøyɨdɨ, jøts nayɨ tyajotɨgøøpy ja nayɨde'en pøn tsɨnaadyɨp jam Laodicea ką̲jpkøjxp jøts jam Hierápolis ką̲jpkøjxp.
14 Nayɨ mgą̲jpxpoo'kxɨdɨp ja Lucas, pøn tsøyɨp jøts nayɨde'en ja Demas.
15 Ką̲jpxpoo'kxtɨts adøm ja nmɨgu'uktøjktɨ pøn ja Dios ja'ą̲jtɨdɨp midi tsɨnaadyɨp jam Laodicea, jøts nayɨde'en xką̲jpxpoo'kxtɨt ja Ninfas møøt ja'adɨ pøn ja Dios tjanchją̲'wɨdɨp, pøn jam namyujkɨdɨp ja' tyøjkjotp.
16 Ku yø nøky x'uk'ejxkøxtɨt wɨnets ja xanɨgaxtɨt jøts wan t'ejxtɨ pøn ja Dios tjanchją̲'wɨdɨp jam Laodicea, jøts meets ja nøky nayɨde'en x'ejxmɨt midi jam tso'omɨp.
17 Jøts nøjmɨdɨ ja Arquipo jøts ku ka'pxy tpadu'unt są̲ ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm tø tyunkmø'øyɨ.
18 Øts njaapy yą̲'ą̲t ką̲jpxpoo'kxɨn jøts meets ja ndanɨguexy. Jøts xją̲'myatstɨbɨm øts ku Dios x'ajot'ą̲ttɨt jøts ku øts yą̲m ndsumy'ity. Dios mgunuu'kxɨdɨp. Jade'en ɨdø'øn ja yjątt.

JA MYŁDU'UKPŁ NØKY MIDI JA PABLO TYANŁGAJX JA TESALÓNIKŁT JĄĄ'Y

Ku ja Pablo tnɨjayɨ pøn ja nwɨndsøn'ąjtɨm tjanchją'wɨdɨp

1 Pablo ø nxøøw, jøts øø yąm nguejxpy ja nøky møøt ja Silvano jøts møøt ja Timoteo, jøts øøts ja ndanɨguexy pøn jaty tjanchją'wɨdɨp ja Jesucristo yja' jam Tesalónica kąjpkøjxp, pøn møøt amumjoojt t'ettɨ ja Dios Teety jøts møøt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo. Nay ja'ats amuum mgunuu'kxɨdɨp jøts ja jotkujk'ąjtɨn mmo'ojɨdɨt møøt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.

Ku ja Tesalónikɨt jąą'y tyiktąąñ ja ejxpajt są ja Dios yikjanchjąwɨ

2 Ejtp øøts ja Dios ndukmøjąwɨ ndukunuu'kxyjąwɨ ku meets ja xjanchjąwɨ, jøts ku øøts ja Dios n'ajot'aty ejtp mee nją'myech.

3 Ku mee ngąjpxpąąty ku øøts ja Dios n'ajot'aty ka'ap øøts ja nją'dyɨgøy ja m'øy'ąjtɨndɨ, są ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn xmøøt'ąttɨ, jøts są ja ajot'ąjtɨn møk'ampy xjagyaptɨ jøts xjøp'ejxtɨ ku mye'ent jadɨgojk ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.

4 Meets mɨgu'uktøjktɨ, pøn jaty ja Dios janchją'wɨdɨp, Dios mee mdsojkɨp jøts nay ja' tø mwɨ'ijxyɨdɨ jøts mee mnɨtso'ok'ątt.

5 Jade'en'ampy øøts nnɨjąwɨ ku øøts jam ojts ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadyą'ąky ngąjpxwą'kxɨyɨ mą meets jam, kidi øødsɨp ja ojts jade'en nugo ngajpxy, pø jamxɨ ja Espíritu Santo ja myøk'ąjtɨn ja tmøødɨyɨ jøts ja jade'en wą'ąts yiknɨjąwɨt jøts ku ja'abɨ kajpxy jøts ku ja'abɨ ayuujk tyɨyɨ yjanchɨ. Wą'ątsxɨ xnɨjąwɨdɨ jøts ku øøts ja nduuñ, kidi øødsɨp ja kø'øm nadyamɨduujnɨp pø ja'agøjxpxɨ øøts ja nduñ jøts meets ja xyiktu'unt.

6 Ja Espíritu Santots mee mmøøjyɨp ja xyondąąjkɨn jøts meets ejtnɨ xonɨ xkupøktɨ ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadyą'ąky øy meets ja kawɨne'en tø xkuwąnjątɨ. Xjats meets nayɨde'en xuñ są tø xpa'ejxtɨ ku øøts ja ayo'on nmɨdanɨ midi ja nwɨndsøn'ąjtɨm tø ttunjøpɨ.

7 Xjats jade'en tø mbɨdsømdɨ jøts ejxpajt mwą'ąndɨ jøts ja mnɨ'ejxu'udyɨdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty ja Dios tjanchją'wɨdɨp, pøn jam tsɨnaadyɨp Macedoniɨt jøts jam Acayɨt etjotp.

8 Jade'ents ɨdø'øn ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadyą'ąky tø xyikwą'kxɨyɨdɨ, jøts kidi jamyɨp meets ja jade'en nugo tø xuñ Macedonia uk jam Acaya, yiknɨją'wɨp yø o mądsoo jøts ku meets ja Dios amuum xjanchjąwɨ. Ti są øø njąąkwą'ąnt, ti øø njąąknɨkyąjpxp.

9 Ja'axɨ ja kø'øm tmadyąktɨp jøts ku øøts jam ojts n'øch mą meets jam jøts y'øyją'wɨdɨp ja' są meets jam ojts xkupiky, jøts øy ja yikxon tnɨmadyą'ąktɨ są mee xmajtstuujty ja'abɨ wɨnmąą'ñ midi ja Dios kyaja'ajɨp, jøts ku ja Dios tu'ugyɨ tø xpabøjkpɨnąxwą'ąktɨ pøn xemɨkøjxp ejtp, pøn tu'ugyɨ Dios'ąjtp.

10 Jøts ñayɨñɨmadyąktɨp ja nayɨde'en są meets nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús xjøp'ixy jøts ku ja jadɨgojk wyɨmbett jap tsąjpjøtpy ja Dios U'nk, pøn ja Dios Teety tyiknɨwąąjts ja o'jkɨn jøts ja tyikjujkpyɨjky. Ja'ats adøm ɨdø'øn xuknɨtso'ok'ąjtɨndɨp ja' ayo'on midi memp midi wɨngomp.

2

Są ja Pablo kyąjpxwa'kxy jam Tesalónica

1 Mnɨją'wɨdɨpts mɨgu'uk ja'adɨ, jøts ku øøts jam n'ats'øjch mą meets jam, ka'ap øøts ja nxøøw nugo wyɨndɨgøøy.

2 Øy øøts jam wyɨnaty Filipɨt kąjpkøjxp tø nyikjemduñ, mnɨją'wɨdɨpts ja wą'ąts jøts ku øøts ja Dios tø xjanchpudøkɨ jøts øøts ja kyajpxy jøts øøts ja y'ayuujk ja tø nyiknąjxɨyɨ

amumjoojt midi xyiknɨtso'ok'ą̲jtɨndɨp, jøts meets ja tø myiktukmadøy yą̲m ɨdø'øn ja tsep yjanchjatuñɨ.
3 Jøts ka'ap øøts ngą̲jpxɨgøy ti jaty øøts ojts ngą̲jpxwa'kxy, jøts kidi wenk wɨnmą̲ą̲'ñɨp øø njagyejpy ku øøts jam jade'en ojts ngajpxy jøts nɨka' myikwɨn'øøndɨ.
4 Pø tɨy'ą̲jtɨnxɨ yø', tøxɨ ja Dios kø'øm tyikutuky jøts øøts ja tø xanɨpiky ja kyajpxy ja y'ayuujk midi yiknɨtsokp, jøts jade'ents øøts ja tø ngą̲jpxnaxy. Jøts nɨ ka'ap øøts ja n'ɨxą̲'ą̲y jøts øøts ja kuwą̲nɨ ndyimyikta'øy'ext uk ndyimyiktakajxą̲'ą̲kt, pø ja Diosxɨ yikmɨdump jøts ja'ats tu'uk tu'uk t'ejxp są̲ jaty pøngapøn yjąą̲'y'aty.
5 Jøts mnɨją̲'wɨdɨpts ku øø ka' nugo ngajpxy są̲ jaty ojts myiknøjmɨdɨ jøts nɨgɨdi tą̲ą̲yɨp øø n'ɨxaapy sudso øøts ja meeñ nbøkt. Ja Dios yø tnɨją̲'wɨp jøts ja' yø t'ejxp.
6 Nɨwɨndii øø ngawą̲'ą̲ñ jøts øøts ja jąą̲'y xwɨndsø'øgɨt, wan meedsɨ uk øy tyimy-japønɨ. Xpą̲ą̲t'ą̲jtpɨmts øøts, øy øøts ja jeexyɨp jade'en tø nduñ jøts meets jeexyɨp ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús kyutujk møk'ampy tø ndanɨpiky, pø ja'axɨ øø nbadumpy.
7 Ka'ap øøts jade'en tø n'adɨ'ɨch; øy yikxon mee tø nmɨyujy'aty są̲m ja u'nktą̲ą̲k tyikyeeky tyiktsø'øky uk t'ejx'ity ja y'u'nk ja y'uną̲'jk.
8 Njanchøjkpy meets mjanchpa'ayøøpy meets, jade'en pyą̲ą̲t'atyɨ jøts øøts jeexyɨp ka'ap ja Dios kyajpxy ja'ayɨ nugo tø nyą̲jkɨyɨ, ngu'o'jkɨpą̲ą̲t meets jeexyɨp ja'agøjxp ku ndsoktɨ ja'agøjxp ku nba'ayowdɨ.
9 Mee mɨgu'uktøjk, wą̲'ą̲ts ɨnet xją̲'myatstɨ są̲ øøts y'ijty nduñ nbiky, są̲ øøts nnamyɨwɨnmą̲ą̲'mbyą̲ą̲dyɨ jøts øø nbą̲ą̲ty ja nɨdsɨnąą̲jyɨk. Ku øø nduñ xɨnaxy tsunaxy, ngamą̲ą̲'y nga'ity øøts, jøts jade'en ka'ap myik'adseptɨ ku myikmo'odɨ jade'en ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'øy'ayuujk.
10 Mee nagyø'øm mnɨją̲'wɨp jøts møøt ja Dios, jøts ku ka' ti tundɨgø'øyɨn myiktu'unxɨdɨ. Yikxon øø njąą̲'y'aty jøts øøts jade'en ka' ti pøky xają̲'ą̲ty øy øø pøn xjapøky'ejxwą̲'ą̲ñ.
11 Jøts mnayɨ mnɨją̲'wɨdɨp nayɨde'en są̲ nɨdu'uk jaty tø myik'ayo'ejxtɨ ku myikąjpxjot'amøjkɨdɨ, jade'en sąm ja jąą̲'y ja tyeety yjagyepyɨyɨ.
12 Tøxɨ myiktukmadowdɨ jøts ku øy yikxon mjąą̲'y'ą̲ttɨt sąm pyą̲ą̲t'atyɨ pøn ja Dios ja'ą̲jtɨdɨp, pø ja'axɨ kø'øm wą̲mp jøts meets ja mdanɨwą̲ą̲dsowɨyɨ ja kyutujktą̲ą̲jk mą̲ ja amuum xyiktuujnɨdɨt ja myøk'ą̲jtɨn, ja y'øy'ą̲jtɨn jøts ja xyondą̲ą̲jkɨn.
13 Ja'agøjxpts øøts ɨdø'øn ja Dios ja ndukmøjąwɨ ndukunuu'kxyjąwɨ ku meets ja kyajpxy ku meets ja y'ayuuujk ja ojts xmadojɨyɨ midi mee ndukmadoow. Ojts ja xjanchkupøktɨ jade'en jøts ku ja Dios ja tja'ajɨ, kidi nugo jąą̲'yɨpxɨ ja' yja'. Jøts janch tɨy janchts ɨdø'øn ja', jøts ku ja Dios ja tkajpxyɨ jøts ku ja Dios ja t'ayuujkɨ, jøts ja mbudøkɨyɨdɨ pøn jaty ja tjanchją̲'wɨdɨp.
14 Mee mɨgu'uktɨ, ku tø xku'ayo'ombą̲ą̲dɨdɨ ja Dios, kawɨne'en ja mmɨgugą̲jp tø mdagubetyɨdɨ, nayɨde'en tø mjątti sąm ja jąą̲'dyɨ pøn ja Dios tjanchją̲'wɨdɨp pøn ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesucristo tjanchją̲'wɨdɨp pøn tsɨnaadyɨp jam Judea, pø nayɨde'enxɨ ja tø yjątti, nayɨde'en ja myɨ'israelɨt jąą̲'y ja kyamee'kxyɨdɨ.
15 Yø'øbɨ israelɨt jąą̲'yts ɨdø'øn tyik'oo'ktøø ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesús. Nayɨde'en ttun-gojmɨdɨ sąm ja tø tyik'ookti ja kyø'øm mɨgu'uk pøn jaty ja Dios kyugą̲jpx'ajtpy, jøts øøts ja tø xpawøpy. Nɨwɨne'en ja Dios ja tkayikjotkujk'ą̲ttɨ jade'en, jøts yjanchtumwenk'ejxtɨp ja jąą̲'y øy pøn,
16 jøts ku øøts ja Dios yja' njadukmadoową̲'ą̲nmɨyɨ pøn ka'israelɨt jąą̲'dyɨ jøts ja ñɨtso'oktɨt, ka'ats øøts ja jade'en xuktunwą̲mɨ. Xjats jade'en ja pyøky nugo tyikmɨweni'adø'øtstɨ. Ɨxyą̲mnɨmts ɨnet ja Dios ja møk ayo'on tø tyuktagɨdą̲'ą̲gɨdɨ.

Ku ja Pablo øy tjapą̲ą̲twą̲'ą̲ñ jadɨgojk ja Tesalónikɨt jąą̲'y

17 Mee mɨgu'uktøjk, ku ojts nnawya'kxyɨndɨ jøts waanɨ ñą̲jxy ja et ja xøøw, nją̲'myajts'ijtpyɨm meets øy mee njaga'ijxy jøts øøts njanchja'atsnøjkxwą̲'ą̲ñ kawɨnąą̲k ojk jøts mee n'ats'ext.

18 Ojts øøts njadyimyja'uktsøøñ; øts meets jam kø'øm kawɨnąąk ojk tø njadyimy'ats'ejxwą'ąñ, jatyɨ jatyɨts øøts ja mɨku' xyiktuu'duky jøts øøts jam nganijkxy.
19 Jøts tigøjxp øø nxondą'ąky, ti øøts ɨdø'øn ndaxondakpy, ti øøts ɨdø'øn njøp'ijxpy, ti øøts ɨdø'øn ndajotkujk'ajtpy, pø meetsxɨ dø'øn ndajotkujk'ajtpy ku mye'ent ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.
20 Meetsxɨ dø'øn ndajotkujk'ajtpy ku øø nxondą'ąky.

3

1 Jade'en'ampy øø tø nwɨnmay jøts øø ndą'ąnt yąm Atenas kąjpkøjxp ku øø ka' n'ukmajadąknɨ, kumɨ ka' øø n'ukmɨdanaañɨ jadɨne'en ja jotmay,
2 paty øø tø nguexy tu'uk ja nmɨgu'uk pøn jam tø m'ats'ijxyɨdɨ. Timoteo øøts nguexy, ja'axɨ ja Dios tmɨdump jøts ejtp øøts ja tø nmøøtuñ ku øøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk tø ngąjpxwą'kxɨyɨ midi ja nɨtso'ok'ąjtɨn tyąjkp, ja'ats mdukmadowɨdɨp jøts ja mgąjpxjot'amøjkɨyɨdɨt jøts ja m'ajot'ąjtɨn tu'ugyɨ xyik'ettɨt,
3 jøts jade'en ka' pøn t'ɨxmątst øy ɨdø'øn ja tsep jade'en y'ity. Wą'ątsxɨ kø'øm xnɨjąwɨdɨ jøts ku jade'en ja ayo'on nbąąjtɨndɨt.
4 Jøts ku øø nay jam wyɨnaty møøt meets, ojtsxɨ øø nnɨgajpxy jøts mee ndukmadøy jøts ku n'ąmjąjtɨndɨt ndsaachjąjtɨndɨt; tøts xnɨjąwɨdɨ jøts ku jade'en tø yjanchjaty.
5 Paty øts, kumɨ ka' øts jadɨne'en n'ukjotkujk'ąjtnɨ, ja'agøjxp mee tø ndanɨguexy ja jąą'y jøts ja tyiktø'øt są ja mjanchją'wɨn xyik'ettɨ, ja'ats ø ndsø'jkɨp uk wan meets ja mɨku' tø mduktuñɨdɨ ja yja' jøts jeexyɨp ja Dios kyajpxy jade'en nugo ñɨwyɨndɨgøy są meets ja ojts njadukmadøy.
6 Tøts ja Timoteo wyɨmbity jam Tesalónica jøts ja yąm tø tmɨją'ąty ja kajpxy ja ayuujk midi yikjotkujk'atyɨm jøts ku meets ja janchją'wɨn møj xjagyepy jøts xyiktuujnɨdɨ xem yąm ja Dios chojkɨn. Yɨde'ents ja yąm wyą'ąñ jøts ku meets ejtp xją'myech, jøts ku nayɨde'en ja tsojkɨn xjagyajptɨ jøts øø xjapąątwą'ąñ nayɨde'en sąm mee nja'ejxwąmɨ.
7 Ñɨyjot'amøkpøjkp øø mɨgu'uk yjąwɨ, ku øø nnɨmadøy jøts ku tu'ugyɨ ja Dios xjanchjąwɨdɨ, yąm øøts ɨdø'øn yjąwɨ yɨde'en tsep'agujkpy njaty.
8 Ku øøts jade'en nnɨmadøy jøts ku ja Dios tu'ugyɨ amumjoojt møøt m'ettɨ, jade'en øø nnayjąwɨyɨ tyimxyajɨmbejtp øøts yjąwɨ.
9 Ku meets jade'en xuñ, øy øøts ja Dios møj njanchtamøjąwɨ ku meets jade'en xpadundɨ ku jade'en xwɨndsø'øgɨdɨ ja Dios.
10 Xjats øøts yɨde'en xɨnaxy tsunaxy ja Dios n'amɨdøy jøts mee ndyimy'ats'ext, kø'øm ndyimy'atspąąttɨt, jøts ka'pxy myiktukmado'odɨt ti jaty mjąąka'ejtxɨdɨp jøts ja mjanchją'wɨn tu'ugyɨ t'ettɨt.
11 Ja' øø ndsøjkpy jøts øøts ja Dios Teety, jøts øøts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo xpudøkɨt jøts øøts jam nnøjkxt jøts jam m'atsyik'ejxtɨt.
12 Nay ja Diosts myikmøjtą'ągɨyɨdɨp ja mwɨnmąą'ñ jøts ja tsojkɨn møj xjagyaptɨt nɨxem nɨyąm, jøts xmɨnamyayɨdɨt øy pøn møøt nayɨde'en sąm mee myiktsoktɨn sąm meets ja tsojkɨn ndamɨjagyapɨ.
13 Nay ja Dios Teety mmo'ojɨdɨp ja myøk'ąjtɨn jøts xmɨdanɨdɨt ku są mjąttɨt, jade'ents ja mja'bikyɨdɨ jøts mgapøky'ijxyɨdɨ ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús jadɨgojk mye'ent møøt nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty ja Dios ja'ąjtɨdɨp.

4

Są ja Dios xajotkujk'ąjtɨnt

1 Łxyąmts øø mɨgu'uk nnɨgajpxy jøts mee myiktukmadowdɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús y'ana'amɨngøjxp: jøts ku jade'en xun'ettɨt są øøts ojts nyik'ɨxpiky jøts ku mdsøønɨdɨt mdanɨdɨt jade'en są ja Dios ttajotkujk'aty. Tun'ettɨts meets ja jade'en.

2 Mnɨjɑ̱'wɨdɨpxɨ ja ana'amɨn midi myikmøødyɨ, midi øø tø nnɨgajxpy ku jade'en
tyikutuky ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm Jesús.
3 Ja' Dios chøjkpy jøts ja tu'ugyɨ xnadyamɨyoxɨdɨt; jøts kidi nugo mnamyøøt'atyɨdɨ pønɨ
ka'adam ja xnɨyɑ̱ɑ̱'yɨdɨ pønɨ ka'adam ja xnɨdø'øxyɨdɨ,
4 ku pøn y'amajtskɨwyɑ̱'ɑ̱ñ, ka'ap ja patkɨ'ɨyɨ nɨpøn tø'øxyøjk tkamøøt'ɑ̱tt. Ja' øy wɑ̱'ɑ̱ts
pɨdsømp jøts ja jade'en kø'øm ñawyɨndsø'øgɨyɨ.
5 Jøts kidi nugo mbøktɨ ku mnachuj'ijxyɨdɨ ja'ayɨ sɑ̱m ja jɑ̱ɑ̱'y y'adɨ'ɨchɨn pøn ja Dios
tkanɨjɑ̱'wɨp.
6 Kidi pøn ja myɨgu'uk ñɨdø'øxy twɨn'øø'nɨdɨ, møk nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm mdagubatɨdɨt, pø tøxɨ
øø nnɨgajpxy.
7 Ja'ats adøm ja Dios tø xanɨbɨktɑ̱ɑ̱jka'am jøts adøm øy tsuj njɑ̱ɑ̱'y'ɑ̱jtɨndɨt. Ka'ap ja
jade'en wyɑ̱'ɑ̱ñ ja Dios jøts ja kya'øybɨ ndu'unɨnt.
8 Jade'ents ɨdø'øn, pønɨ pøn yø'øbɨ ɨxpøjkɨn tkamøjpɨktɑ̱kp kidi myɨgu'ugɨp ja jade'en
wyɨnaty tyumpy, ja Dios ɨdø'øn ja wyɨnaty jade'en kyamɨmadøøpy, pøn adøm ja y'Espíritu
Santo tø xmø'øyɨm.
9 Wɨne'en ja tsojkɨn wɨne'en ja namyɑ̱'ɑ̱yɨn xem yɑ̱m, ka' øts ja ngɑ̱jpxwɑ̱'ɑ̱ñ. Ti ja øts
ja nugo njaañɨt, pø tøxɨ Dios kø'øm mdukjatyɨdɨ jøts xem yɑ̱m mnamyayɨdɨt mnachokɨdɨt.
10 Ejtp meets ja mmɨgu'uk jade'en xmɨnamyayɨ pøn ja Dios tjanchjɑ̱'wɨdɨp jam Mace-
donia. Ja'ayɨ ø nugo nnɨgajpxy jøts ja n'øyjɑ̱ɑ̱'y'ɑ̱jtɨn møk xjɑ̱ɑ̱kyik'awɑ̱'ɑ̱ndɨt, jøts myøjɨt
ja m'amɨgu'uk'ɑ̱jtɨndɨ.
11 Øy jotkujk ɨdø'øn mdsøønɨdɨt mdanɨdɨt, ja mdunk ja mbøjk ja' ɨdø'øn mjotmay'ɑ̱ttɨp
pø jade'enxɨ øø nxumɨwɑ̱'ɑ̱ñ,
12 jøts ja abikpyɨ jɑ̱ɑ̱'y mwɨndsø'øgɨyɨdɨt jøts kidi ti mga'ijtxyɨdɨ.

Sɑ̱ ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm jadɨgøjk mye'ent

13 Mee mɨgu'utøjk, ka'ap øø ndsøky jøts jadi'iñɨ mdɑ̱'ɑ̱ndɨt, nɨ xkanɨjɑ̱wɨdɨnɨm sɑ̱ yjɑ̱tt
ɑ̱ñmɨ'oo'kpɨ, jøts kidi jade'en mjotmay'ooktɨ sɑ̱m jadu'uk yjotmay'ooktɨn pøn ka' ti
awejx'ɑ̱jtɨn tjagyaptɨ, pøn tkanɨjɑ̱'wɨdɨp ja Dios.
14 Pønɨ nmɨbɨjkyɨmts adøm ja Jesús ku ja tø y'øøky jøts ku ja tø yjujkpyiky jadɨgojk,
sudsots adøm ja ngamɨbøjkɨm jøts ku ja Jesús jadɨgojk wyɨmbett ku ja Dios Teety ja møøt
tyikjujkpyøkt ja ɑ̱ñmɨ'oo'kpɨ pøn jaty ja wyɨnaty tø y'atsjanchjɑ̱wɨyɨdɨ.
15 Paty ɨdø'øn myiktukmadowdɨ nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm y'ɨxpøjkɨngøjxp, jøts ku adøm,
pøn jaty wyɨnaty jujky'ɑ̱jtɨpnɨm ku ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm mye'ent, kidi adømɨp tyimy-
jawyenɨgyojɨndɨp jøts nɨka'anɨm ja' pøn tø y'ookti.
16 Pø kø'ømnɨmxɨ ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm kyɨdɑ̱'ɑ̱kt jam tsɑ̱jpjotp jøts ja kyɑ̱jpxt kyu-
tujkɨngøjxp, jøts ja kyɑ̱jpxt sɑ̱m ja møj ɑ̱nkɨlɨs, jøts ja pujxuujx ja tyiktu'unt midi ja Dios
yja'ajtpy. Wɨnetnɨmts ja yjujkpyøktɨt jawyeen pøn tø t'atsjanchjɑ̱wɨdɨ ja Cristo, pøn tø
y'ookti tyɨgøydɨ;
17 jøtsnɨm adøm pøn jujky tɑ̱ndɨpnɨm jaanɨmts adøm ja møøt nnøjxɨndɨt yootsjøtpy
mɑ̱ ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm nmɨnabyɑ̱ɑ̱jtɨndɨt jam tsɑ̱jpwemp. Jøts ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm jade'en
xemɨkøjxp nmøøtjujky'ɑ̱jtɨndɨt.
18 Paty mjadyimñagyɑ̱jpxjot'amøjkɨyɨdɨt xem yɑ̱m, yø'øbɨ kajpxy yø'øbɨ ayuujk
myiktu'undɨp.

5

1 Mɨgu'uktøjk, ka' chøkyɨ jøts ø njɑ̱'ɑ̱t ti xøøw ti jumøjt mye'ent ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm.
2 Wɑ̱'ɑ̱tsxɨ meets ja xnɨjɑ̱wɨ jøts ku ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm yjɑ̱'ɑ̱tt jotmøñ tu'ukpɨ xøøw, yɑ̱m
ja wyɨnaty ka'ap pøn tjøp'ixy. Jotmøñ ja mye'ent sɑ̱m ja maa'tspɨ koots y'atsmiñ.
3 Ku jɑ̱ɑ̱'y wyɑ̱'ɑ̱ndɨt: “Jotkujk ɨxyɑ̱m, ka' ti tyuñɨ, ka' ti kumay”, wɨnets ja jot-
møñ tyajɑ̱'ɑ̱tpatɨdɨ jøts ja ayo'on myo'ojɨdɨt møk, jade'en tyajɑ̱'ɑ̱dɨdɨt sɑ̱m ja tø'øxyøjk
y'u'nkpikyɨn pøn ja y'u'nk tnɨkøjxp'ɑ̱jtp jøts nɨwɨne'en ja chookɨn ja tkapɑ̱ɑ̱ttɨt.

4 Jøts meets mɨgu'uktøjk, ka' meets mwɨmbeedsɨ mgugoodsɨ. Me'emp ja juunɨ xøøw ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm jøts ka' nugo jotkumonɨ mbą̈ą̈dɨyɨdɨt ejxɨm ja jąą'y adsu'jky yikwɨmeech.
5 Pø Diosxɨ mjagyą̈jpɨdɨp jøts adøm wɨmbeets kugoots nga'ijtyɨndɨ.
6 Paty ka'ap jade'en nugo njotmo'onɨndɨt są̈m jadu'ukpɨ y'adø'øtsta'an, njøp'ejxɨndɨp ɨdø'øn ja' wijy kejy.
7 Pøn nugo najtspøkɨ ejtp, ja wɨmbeets'ą̈jtɨn ja kugoots'ą̈jtɨn ja yikmajadakpy; jøts pøn mujkɨp kujxɨp, nay ja' ja yikmajadakpy.
8 Jøts kująjɨ kudøø'kxɨ adøm, patyts adøm ejtp wijy kejy n'ejtɨndɨt. Kuwą̈nɨ njanchją̈'wɨndɨt amumjoojt ja Dios yja' jøts nnachojka'andɨt nnamyą̈jya'andɨt. Jade'en ɨdø'øn nnadyagubojka'andɨt ja Dios yja' ejxɨm ja soldą̈dɨ ñadyagubøkya'an ja pyujx jøts ja nɨsą̈ kyajaty. Jøts njøp'ejxɨndɨp adøm ja nɨtso'ok'ą̈jtɨn, jade'en ɨdø'øn ja ñamyayɨ tpą̈ą̈ty są̈m ja soldą̈dɨ pyujxkujup midi ja kyubąjk ja adanąą̈jyɨyɨp.
9 Pø kidi ja'ajɨpxɨ adøm ja Dios tø xanɨbɨktą̈ą̈jka'am jøts adøm n'ayo'ombą̈ą̈jtɨndɨt, pø ja'axɨ ja chøjkpy jøts adøm ja øy'ą̈jtɨn nɨtso'ok'ą̈jtɨn nbą̈ą̈jtɨndɨt nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo køjxp.
10 Adømxɨ ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo tø xku'o'jkɨndɨ jøts adøm ja møøt njujky'ą̈jtɨndɨt. Nbą̈ą̈jtɨmpxɨ ja' xemɨkøjxp øy njadyimyjajujky'ą̈jtyɨndɨnɨm uk øy wyɨnaty tø njady-imyja'o'jknandɨ.
11 Paty jotmøk mnabyɨktą̈'ą̈gɨdɨt jøts xem yą̈m mnabyudøkɨyɨdɨt są̈m ɨxa mmendɨ mbattɨ.

Ku ja Pablo ja jąą'y tkąjpxwijy pøn tø tjanchją̈wɨdɨ ja Dios

12 Mɨgu'uktøjktɨ, ndukmadoodɨp ɨxyą̈m jøts waanɨ xwɨndsø'øgɨdɨt pøn ttundɨp mą̈ meets jam, pøn jam nduu'møøjyɨdɨp, pøn jam mda'ana'amɨdɨp ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm yja'.
13 Øy tsuj xaxondą̈'ą̈ktɨt ku jade'en tyundɨ, yiktundɨ ja tudą̈'ą̈ky'ą̈jtɨn, yikxon namyɨyujy'ą̈tɨdɨ nɨxem nɨyą̈m.
14 Jøts nayɨde'en mɨgu'uktøjk ndanɨ'ana'amdɨ, jøts xukją̈'gyukɨdɨt pøn katunwą̈ndɨp, kąjpxjot'amøjkɨdɨ pøn yø'øbɨ tkadajotkukɨdɨ ku ja yikjemdundɨ yiktedundɨ, pudøkɨdɨ pøn waanɨ jot'amutsk'ąjtpnɨm jøts tudą̈'ą̈ky mją̈ą̈'y'ą̈ttɨt øy pøn møøt.
15 Øyɨm mnay'ejxɨdɨt jøts kidi pøn nayɨde'en ttuñ ja myɨgu'uk są̈m ja tø kyayik'ødyuñɨn. Tum ja y'øybɨ ne'egɨ ejtp mdu'undɨp. Øy xwɨndsø'øgɨdɨt ja mmɨgu'uk nɨxem nɨyą̈m jøts nayɨde'en øy pøn møøt.
16 Øy jotkujk m'ettɨt.
17 Ajot'ą̈t'ettɨ ja Dios Teety.
18 Pønɨ ti jaty tuujnɨp, tukmøją̈wɨdɨ tukunuu'kxyją̈wɨdɨ ja Dios, yø' ja Dios chøjkpy jøts meets jade'en xu'unt pøn jaty tjanchją̈'wɨdɨp ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo.
19 Kidi ja Espíritu Santo xyiktuu'dujkɨdɨ ja myøk'ą̈jtɨn midi meets ja mdunwą̈'ą̈nxɨyɨp mjujky'ą̈jtɨngøjxp.
20 Jøts kidi xkagupøktɨ ja mmɨgu'uk pøn amuum kunuu'kxɨp ja Dios jøts ja tkąjpxɨ ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadyą̈'ą̈ky.
21 Yikxon tukɨ'ɨyɨ x'uk'ejxtɨt, jøts midi øy, ja'ats mbą̈ą̈jtɨdɨp.
22 Ɨxmą̈jtskøxtɨ ja kya'øybɨ.
23 Jøts nay ja Dios, pøn ja jotkujk'ą̈jtɨn tyą̈jkp, nay ja' wą̈'ą̈ts myik'ejtxɨyɨdɨp ja mją̈ą̈'y'ą̈jtɨndɨ kunɨm ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo wyɨnaty myiñ.
24 Pø tøxɨ ja Dios mwɨ'ijxyɨdɨ, jøts tɨy janch ja wyą̈'ą̈ñ jøts tukɨ'ɨyɨ ja jade'en ttungøxt są̈ ja tø wyą̈'ą̈ñ.

Ku ja Pablo t'ukąjpxpoo'kxnɨ ja myɨgu'uk

25 Mɨgu'uktøjktɨ, nɨ'amɨdo'owɨk øøts, nɨbøktso'owɨk øøts.
26 Yiknąjxɨdɨk øøts ngą̈jpxpoo'kxɨn jøts ja mmɨgu'uktøjk xką̈jpxpoo'kxtɨt są̈m ja Dios tsøkyɨn.

27 Jøts nayɨde'en ndanɨpøktɨ Dios y'ana'amɨngøjxp, jøts yą'ą̱t nøky xukmado'odɨt nɨdukɨ'ɨyɨ ja mmɨgu'uk pøn ja Dios tjanchją̱'wɨdɨp.
28 Mgunuu'kxɨdɨp ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesucristo. Jade'en ɨdø'øn ja yją̱tt.

JA MYIŁMAJTSKPIŁ NØKY MIDI JA PABLO TYANIŁGAJX JA TESALÓNIKIŁT JĄĄ'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn ja nwindsøn'ąjtim tjanchją'widip

1 Pablo ø nxøøw, jadu'uk txøøw'aty Silvano jøts jadu'uk Timoteo. Ja' øts yą'ąt nøky ndaniją'ąyidip pøn jaty ja Jesucristo tjanchją'widip jam Tesalónica kąjpkøjxp, pøn ja Dios Teety møøt y'etti jøts møøt ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo.

2 Pąątti kupøkti ja Dios Teety y'øy'ąjtin ja Dios Teety kyunuu'kxin midi ja yajkpy møøt ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo.

Tyiidyu'ump ja Dios Teety pøn tø kya'øyjąą'y'aty ku ja nwindsøn'ąjtim mye'ent

3 Migu'uktøjkti, pøn jaty ja Dios tjanchją'widip, ejtp øøts ja Dios ndukmøjąwi ndukunuu'kxyjąwi meets køjxp sąm idø'øn pyąąt'atyi jøts øøts jade'en ndu'unt. Møjyi y'adøjtsidipxi ja mjanchją'windi jøts nayide'en ja tsojkin midi ja Dios mmøøjyidip jøts ja mmigu'uk xtsoktit xpa'ayo'odit.

4 Xondąkp øøts, xjats øøts jade'en nnimadyą'ąky mą jaty ja Dios tjagyepy ja yjąą'y, jøts meets jade'en myiknimadyą'ąkti ku tudą'ąky mjąą'y'ątti jøts ku ja mjanchją'win xyikmajadą'ąkti øy m'ąmjątti mdsaachjątti uk ja ayo'on xpąątti.

5 Jade'ents yø yikją'gyuki jøts ku ja Dios ka' nugo tya'oo'kpety ku tyiidyuñ, m'ejxip meets ja' jøts ku mee mbąąt'atyi jøts meets ja myiktøkiyidit mą ja kyutujk ja ttanitani ja yjąą'y, pø ja'axi dø'øn ixja mgu'ayo'owidip.

6 Pąąt'ąjtidipts ja' ku ja Dios yik'ayøyidi pøn mga'ødyuujnidip,

7 jøts ja myikpoo'kxidit tuknąx møøt øøts, ja'abi xøøw ku ja nwindsøn'ąjtim Jesús wyinaty myiñ, ku tsąjpjøtpy tmigidą'ąkt ja myøk'ąjtin møøt y'ąnkilistøjk.

8 Ja' ja ñime'emp jøts ja ttiidyu'unt pøn ja Dios tkamøją'widip ni tkabaduujnidi ja y'øgyajpxy ja y'ømyadyą'ąky.

9 Xemikøjxp ja nøjkx tyimgyudigøydi, jade'en ja yiktiidyu'undit jøts ja jagam yikpiktą'ąktit mą nwindsøn'ąjtim ja kya'ejxidit, mą ja tkapąąjtidit ja y'øy'ąjtin ja myøk'ąjtin ku ja mye'ent.

10 Ku dø'øn ja nwindsøn'ąjtim mye'ent ja'abi xøøw jøts ja wyindsø'øgiyit pøn jaty ja yja'ajtpy jøts ja kyajxą'ągiyit niduki'iyi pøn jaty ja janchją'wiyip, tøts meets ja xjanchjąwi midi øø tø nnigajpxy ku ja tø myiktukmadowdi.

11 Ja'agøjxpts meets idø'øn ejtp nni'amidowi nnibøktsowi, jøts øø n'amidøy jøts øø nbøktsøy ja Dios jøts ja m'øy'ejxidit, pø tøxi ja kø'øm m'a'ejxiyidi; jøts nayi n'amidøøpy øøts jøts nayi nbøktsøøpy øøts jøts ja Dios ja myøk'ąjtin tyiktu'unt jøts ja jade'en tyik'amøjątt są meets ja tsojkin xjagyepy ku xunwą'ąndi midi tum øy jøts midi ja Dios mdamidundip.

12 Ku jade'en xyiknąxti ku jade'en mjujky'ątti, jade'en idø'øn ñamyayi ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo xwindsø'øgidi, amuumts ja Dios Teety, amuumts ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo ja y'øy'ąjtin mdakajxą'ągidit.

2

Ja' pøn møj pøktyump

1 Mee migu'uktøjk, ku dø'øn ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo myenwą'ąnt ku ja nminabyąąjta'andit, ja'ats øts yąm nnigąjpxwampy,

2 jøts kidi nugo mwinmaamyą'ątti, ni xkatsø'øgidit pąąt ja' ku ja wenk kajpxy wenk ayuujk myiktukmadowdi jøts ku ja Dios ja tyaky, uk xmadowdi ja ka'amą'ąyin, uk

myiktanɨgaxtɨ ja nøky, ñadyijyɨ jade'en tpɨktą'ąktɨ jøts ku øøts ja nguexy, ñadyijyɨ wyą'ąndɨ jøts ku tø yją'ąty ja et ja xøøw ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm myiñ.

3 Nɨwɨne'ents ja yjade'embɨ tąąy xkamɨbøktɨt. Kuts ɨdø'øn ja et ja xøøw wyɨnaty kyą'pxwąnɨ, jawyeen ja yɨde'en yjątt, tum mɨdsep ja Dios yik'ejxnɨt, ka'ap ja y'ukyiktsojknɨt. Ja dø'øn kyaxø'økt ja yikpøktyumbɨ pøn ja xemɨkøxpɨt kudɨgø'øyɨn tø yiktanɨbɨktąąjkɨñɨ.

4 Ja' ɨdø'øn ja Dios tmɨdsep'ąjtp, ja' ja tka'øyją'wɨp tukɨ'ɨyɨ midi jaty ja Dios yja'ajtpy, uk midi jaty pąąt'ąjtɨp jøts ja yikwɨndsø'øgɨt. Ją'ątp pąąt ja jap tsąptøjkjøtpy midi ja Dios yja'ajɨp jøts ja jap y'ɨxą'ąkt sąmɨ Diosɨn. Ja' kø'øm nadyejɨp jøts ku ja Diosɨ.

5 Ku njam'ąjty mą meets jam, ¿kidi ja xją'myatstɨ ku øts yø ojts nnɨgajpxy?

6 Jøts wą'ąts meets ja xnɨjąwɨ tigøjxp ja yjąąktą'ąnɨ, jøts ja ka' tsojk kyaxɨ'ɨky ku ja et ja xøøw ka'anɨm tpąąt'aty.

7 Jaanɨts ja' midi ja ka'ødyumbɨ yja'ajtpy kuuyɨ ja ja'ayɨ yjɨwą'ąkt midi ja tyik'amøjkɨp.

8 Jøts ja jatyɨ kyaxø'økt, ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús ja tyik'ookp, ja'ayɨ ja tpɨxujt. Jøts ku ja mye'ent amuum kudøø'kx møøt, ja'ayɨts ja tyuktagudɨgø'øpy.

9 Ja' midi ɨdø'øn ją'ątp, ja mɨku' ja' yja' jøts ja' tmɨją'ątp ja møk'ąjtɨn, jøts ja yikxon tmɨją'ątt ja tąąy jøts ja nadyijyɨ tnąnkyja'ejxɨt ja y'ijxyɨmbɨ kya'ijxyɨmbɨ.

10 Jøts ja tum ja ka'øybɨ ja tyiktu'unt jøts ja jade'en twɨndąąy'ątt pøn nøjkx wɨndɨgøødyɨp, tøxɨ tkawą'ąndɨ ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ midi yiknɨtsokp.

11 Xjats ja Dios ja nayɨde'en tyikjaty, wan jade'en tyikwɨndąąy'ąttɨ ja'agøjxp ku tø tyundɨgøydɨ jøts ja tjanchjąwɨdɨ jade'en ku yikwɨndąąyɨdɨ,

12 jøts jade'en nɨdukɨ'ɨyɨ yiktabayø'ødyɨt ja pyøky, tøxɨ tkatɨyjąwɨdɨ tkajanchjąwɨdɨ midi tɨy midi janch. Ja' ne'egɨ chojktɨp tyumjaka'øybɨ.

Tø ja Dios ttanɨbɨktąągɨ jøts ñɨtso'ok'ąttɨt ja Tesalónikɨt jąą'y

13 Meets køjxp øøts ja Dios ejtp ndukmøjąwɨ ndukunuu'kxyjąwɨ, mee mɨgu'uktøjktɨ wɨne'en ja nwɨndsøn'ąjtɨm mdsøky'atyɨdɨ. Patkɨ'ɨyɨpxɨ ja Dios tø mdanɨbɨktąągɨyɨdɨ jøts mnɨtso'ok'ąttɨt, ja'agøjxp ja Espíritu Santo wą'ąts myik'ijtyɨdɨ jøts ku nayɨde'en tø xjanchjąwɨdɨ ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ.

14 Jade'en'ampy ja Dios tø mjotøkɨyɨdɨ ku øø tø nnɨgajpxy ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky midi yiknɨtsokp, jøts jade'en xpąątt ja kunuu'kxɨn midi yja'ajtpy ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.

15 Jade'ents mɨgu'uktøjk ɨdø'øn, ndukmadowdɨ jøts tu'ugyɨ xyik'ettɨt ja mjanchją'wɨn, jøts kidi xją'dyɨgøydɨ ja ana'amɨn midi øø tø nyaky ku øøts jam kø'øm n'ats'øjch, jøts nayɨde'en midi nøkyøjxp tø myiktanɨgaxtɨ.

16 Ja nwɨndsøn'ąjtɨm møøt ja Dios Teety, ja' y'øy'ąjtɨngøjxp tø xtsøjkyɨndɨ. Tø ja nayɨde'en xmø'øyɨndɨ ja kąjpxjot'amøkɨ midi xemɨkøjxp, jøts ja yikxon njøp'ejxɨn.

17 Wants ja nayɨde'en tyikmøjkɨ ja m'ąąw ja mjoojttɨ jøts tu'ugyɨ xwɨndanɨdɨt jøts jade'en xnɨgąjpxtɨt uk xu'undɨt tum ja y'øybɨ.

3

Amɨdowdɨ pøktsowdɨ ja Dios jøts øøts ja kyajpxy nyikyø'øyɨyɨt

1 Mɨgu'uktøjktɨ, ja' øts yąm njąąknɨgąjpxwampy jøts øø xnɨ'amɨdowɨt xnɨbøktsowɨt wan ja jąą'y tsojk tnɨmadowdɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm y'øgyajpxy ja y'ømyadyą'ąky pøn jaty tsɨnaadyɨp øy mądsoo, jøts tsojkɨngøjxp tkupøktɨt nayɨde'en sąm meets ja tø xkupøktɨ.

2 Jøts nayɨde'en x'amɨdo'odɨt ku Dios x'ajot'ąttɨt jøts øø x'ɨxmątst ja ka'øyjąą'dyɨ ja kawɨndɨy'ąjtpɨdɨ, jabɨ ka'axɨ nɨdukɨ'ɨyɨ ja jąą'y ja janchją'wɨn tmøødɨdɨ sąm adøm.

3 Øyts ja nwɨndsøn'ąjtɨm, ja' mee tu'ugyɨ mdukmɨ'ettɨp ja wɨnmąą'ñ jøts ja m'ejx'etɨdɨt jøts ja mɨku' mgamɨmajadą'ągɨdɨt.

4 N'ajot'ajtpy øøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm jøts ku xundɨ jade'en jøts xun'adø'øtstɨt są̄ jaty mee n'ane'emy.
5 Wan ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm nagyø'øm mbudøkɨyɨdɨ jøts xjąą̄knɨjąwɨdɨt są̄ ja Dios xtsøjkyɨndɨ jøts nayɨde'en xjagyaptɨt ja jotmøk'ą̄jtɨn ja tudą̄'ą̄ky'ą̄jtɨn sąm ja Cristo.

Pą̄ąt'ą̄jtɨyɨp tu'ugyɨ nnadyamɨyojxa'ant ja ndunkjøøjp

6 Mee mɨgu'uktøjktɨ, ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo køjxp øøts yąm n'ane'emy jøts xmajtstu'uttɨt ja mmɨgu'uk pøn katunwą̄ndɨp uk pøn tkabadunwą̄ndɨp chɨnąą̄'yɨngøjxp ja ɨxpøjkɨn midi tø myiktukmadowdɨ, midi øø tø nnɨgajpxy.
7 Mnɨją̄'wɨdɨpxɨ są̄ mjujky'ą̄ttɨt są̄ mdsøønɨdɨt mdanɨdɨt jøts xpadu'undɨt nayɨde'en są̄ øø nduñ; ka'axɨ øø juunɨ ngatuñ ku øøts jam ndsøønɨ mą̄ meets jam.
8 Uk ngagujuy øøts ja ndsą̄pkaaky, jadi'iñɨ øøts ja nugo ngay, ka'ats yjade'enɨ, tump øøts, jotɨgøøpy øøts xɨnaxy tsunaxy jøts jade'en nɨdu'ugɨn mgayik'adseptɨ.
9 Øy øøts ɨdø'øn ja xpą̄ą̄t'aty jøts meets xyą̄kt ja pudøjkɨn, jøts øøts ja n'amɨdo'ot, ka'apts øøts jade'en nduñ, tump øøts, pøjkp øøts, jøts jade'en myiktuk'ejxtɨ są̄ xu'undɨt.
10 Ku øøts jam ndsɨnąą̄y ku myikmøøtsɨnaadyɨ, yɨde'enxɨ øø nyą̄jky ja tɨy'ą̄jtɨn: Pønɨ pøn katunwą̄mp ka'ats kya'aty.
11 Jade'en øø tø nyiktamɨmadyą̄'ą̄ky jøts ku meets jam wɨnąą̄gɨn pøn jadi'iñɨ nugo tyiknąjxtɨp, nɨti tkatundɨ. Ja'ayɨ tyuñ'ą̄jttɨp sudso nɨti tkatu'undɨt, ne'egɨ ja myɨgu'uk tyikwɨnmaamyą̄'ą̄ttɨ.
12 Yø'øbɨ jąą̄'yts øøts ɨdø'øn nnɨ'ane'empy ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo kyutujkøjxpɨt jøts wan ttajotkujk'ą̄ttɨ ja tyunk jøts jade'en tpą̄ą̄ttɨt midi tyajujky'ą̄ttɨp.
13 Mɨgu'uktɨ, kidi juunɨ x'ɨxmą̄tstɨ ja ødyu'unɨn.
14 Ku jam pøn tkamøjpɨktą̄'ą̄kwą̄'ą̄nt midi øø nnɨgajpxy yą̄'ą̄t nøkyjøtpy, øyɨm x'ejxtɨt pøn jade'en adøtsp jøts kidi xunk'ą̄ttɨ, wan iiy wɨne'enɨn tsø'ødyunjąwɨdɨ.
15 Kidi xmɨdsepøktɨ, jade'en x'ana'amdɨt sąm pyą̄ą̄t'atyɨ jąą̄'y ja myɨgu'uk t'ane'emy.

Ku ja Pablo y'ukąjpxpoo'kxnɨ

16 Jøts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm tyą̄kp ja øy'ą̄jtɨn, ja' ejtp mgunuu'kxɨdɨp øy mą̄dsoo, øy tigati yjatuñɨ, ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm nɨ'ijtyɨ mjagyapɨdɨp.
17 Øts ngøjø'øm meets yą̄'ą̄t kąjpxpoo'kxɨn ɨxyą̄m ndanɨjayɨ. Jøts øts nxøøw nayɨde'en nbɨktą̄'ąky są̄ øts ejtp nduñ ku øts ja nøky nguexy. Pablo.
18 Ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo nɨdukɨ'ɨyɨ mmo'ojɨdɨp ja kunuu'kxɨn. Jade'en ɨdø'øn ja yjątt.

JA MYŁDU'UKPŁ NØKY MIDI JA PABLO TYANŁGAJX JA TIMOTEO

Ku ja Pablo ojts tnɨjayɨ ja Timoteo

1 Øts ɨdø'øn Pablo'ą̈jtp. Øts ja Jesucristo ngudanaapy są̈m øts tø xpɨktą̈'ą̈ky ja Dios Teety midi xyiknɨtsoojkɨmp jøts nayɨde'en ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo pøn njøp'ijxyɨndɨp jøts ja nɨtso'ok'ą̈jtɨn xmø'øyɨndɨt.

2 Mets Timoteo yą̈'ą̈t nøky ndanɨją̈'ą̈yɨp. Mjagyajpnɨpxɨ mets ja janchją̈'wɨn, jade'en'ampyts myik'u'nktijy myik'u'nkjąwɨ. Ja Dios Teety mgunuu'kxɨp møøt ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo. Ja' mmo'ojɨp ja pya'ayo'owɨn, ja' mmo'ojɨp ja yjotkujk'ą̈jtɨn.

Ku yiknɨ'ane'emy jøts kyayikupøkt ja ka'øy'ɨxpøjkɨn midi ka' tyɨyɨ yjanchɨ

3 Tą̈n meets jam Efeso kąjpjotp są̈m tø nda'ane'emy ku øts jam wyɨnaty nnøjkxwą̈'ą̈ñ jam Macedonia. Ana'am ja jąą'y midi jam wɨnąągɨndɨ jøts kidi ja tnąnky'ɨxpikyɨdɨ ja wɨnmąą'ñ midi ka' tyɨyɨ yjanchɨ

4 jøts nayɨde'en kidi nugo tyikmøjtøkɨdɨ ja kwentɨ ja madyą̈'ą̈ky midi nɨsudso'ampy katɨɨdyøjkɨp. Nugo ą̈myøñ tsaachyøñ tnɨmadyą̈'ą̈ky ja ą̈ptøjktɨ. Nugo adøm njaka-jpxy'ą̈jtyɨndɨ sudso tpąąty, nɨsudso'ampyts kyatɨɨdyøkɨ. Nɨwɨne'en adøm ja xk-abudøjka'andɨ jøts adøm nbaduujnɨn ja Dios yja' midi adøm ja tø xanɨpɨjkyɨm midi tø nyikmø'øyɨndɨ janchją̈'wɨngøjxp.

5 Jøts ja'agøjxp yą̈'ą̈t myikta'ane'emy jøts nɨxem nɨyą̈m ja tsojkɨn xjagyaptɨt midi ja Dios yja'ajɨp, midi yiktump øy'ą̈jtɨngøjxp øwyɨnmąą'ngyøjxp ku ja nadyamɨyoxɨ ñaxy amuum janchją̈'wɨngøjxp.

6 Tøts yø wɨnąągɨn tmajtstutnɨdɨ jøts nugo ñą̈nktyuu'tɨgøyɨdɨ ku tpabøktɨ ja wɨnmąą'ñ midi nɨsudso katɨɨdyøjkɨp, nugo nadøkɨ tnɨkyajpxy'ą̈ttɨ.

7 Ja' chojktɨp jøts kyą̈jpxwejpɨ'ą̈ttɨt są̈ ja Moisés kyutujk wyą̈'ą̈ñ, nɨ tkają̈'gyukɨdɨts ja wyɨnmąą'ñ kø'øm są̈ jaty wyą̈'ą̈ndɨ, nɨ ja y'ɨxpøjkɨnbąąt tkanɨjąwɨdɨ midi nadyijyɨ ñɨgą̈jpxtɨp amɨmøjnɨją̈'wɨbɨm tɨy janch.

8 Nnɨją̈'wɨndɨp adøm jøts ku ja'abɨ kutujk y'øyɨ ku jade'en tyunkpąąty są̈m tø yik-tanɨbɨktą̈ągɨ.

9 Jøts yiknɨjąwɨt nayɨde'en jøts ku nɨmą̈ ja kutujk kyayiktanɨbɨktą̈ągɨ ja øyjąą'y midi katundɨgøødyɨp; pø ja'axɨ ja kutujk wyą̈'ą̈ñ ku ja tø kyøjy jøts ja tyu'unt mą̈ ja jąą'y pøn tum nay'adsep tją̈'wɨdɨp, pøn kamadoodɨp. Jaa ja tyuñ mą̈ ja ka'øyjąą'dyɨ, mą̈ ja møjpøkyjąą'dyɨ; pøn tkawɨndsø'jkɨdɨp ja Dios, pøn tkawɨndsø'jkɨdɨp ja tsɨnąą'yɨn; pøn ja yikjąą'y'oo'k tyunk'ajtpy, øy ja tyeety ja tyą̈ąk ja tyik'ooktɨt tyiktɨgø'ødyɨt. Jats ɨdø'øn ja kutujk tyunkpąąty jøts ja tpayø'øy

10 pøn namyøøt'ą̈jtɨdɨp nugo, yą̈m ja ka'ap y'amajtsk'ą̈ttɨ; uk tmøøt'ą̈ttɨ myɨyąą'dyøjk myɨdø'øxyøjk; pøn jąą'myaa'tstɨp, pøn myɨgu'uk twɨn'øøndɨp, pøn ja Dios nugo tnɨwą̈mbajttɨp jøts ja myɨgu'uk twɨn'øøndɨ. Nayɨde'ents ja kutujk tpayø'øy pøn ja øy'ɨxpøjkɨn tkatsojkp,

11 ja øy'ɨxpøjkɨn midi tnɨgąjpxp ja øgyajpxy ja ømyadyą̈'ą̈ky, ja Dios yja' midi yiknɨtsokp, midi øts yą̈m tø nyiktanɨpiky.

Tyamøją̈'wɨp ja Pablo ja Dios ku ja pya'ayoyɨyɨ

12 Ndukmøją̈'wɨpts ndukunuu'kxyją̈'wɨpts øts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo pøn ø tø xyikjotmøktą̈'ą̈ky jøts øts yą̈'ą̈t ndunkjøøjp ndu'unt. Tøxɨ øts ja x'ixy jøts ku øts ja nmɨ'øy'aty, xjats øts ja tø xpɨktą̈'ą̈ky jøts øts ja jade'en nmɨdu'unt.

13 Ja' øts ɨdø'øn jade'en kø'øm xump, øy øts ɨdø'øn ja y'ijty nja'axøøkmɨgajpxy, øy øts ɨdø'øn ja y'ijty njabawɨdity jøts øts ja nmą̈tswą̈'ą̈ñ ngawɨndɨy'ą̈jtɨngøjxp jøts øts ja y'ijty

nyik'ą̱mjaty nyiktsaachjaty. Møj ja Dios ku øts ja xpa'ayøøy, ka'ap øts ja wyiną̱jty njanchją̱winim, ni nganijąwi øts pøni ti øts jade'en ndumpy.
14 Paty øts ja nwindsøn'ą̱jtim møj ndukmøją̱wi ku øts ja xukjanchją̱'wiyi ja yja', jøts jade'en ja nmigu'uk ndsojkindit nminamya̱jyindit ku møøt n'ejtindit ja Cristo Jesús.
15 Tiy'ą̱jtin yø' jøts niduki'iyi njanchją̱'wa'ant: ku ja nwindsøn'ą̱jtim myiiñ ya̱ na̱xwiiñ jøts ja tyiknitso'ok'ą̱jty ja pøjkpitumbi ją̱ą'y. Møj tundigøøbyi øts y'ijty, nika' pøn jade'en.
16 Jade'engøjxp øts ja Dios xpa'ayøøy jøts yik'ext yiknija̱wit sa̱ ja Jesús møj ja tyuda̱'ą̱ky'ą̱jtin tjagyepy ku øts ja xpojkpimee'kxy. Jade'en ø ndunjøpi sudso yikpą̱ą̱tt ja jujky'ą̱jtin midi xemikøjxp ku ja yikpabiky yikjanchją̱wi.
17 Paty nayide'en nwindsø'jka'ant, nmøją̱'wa'ant n'øyją̱'wa'ant ja Dios Teety midi nwindsøn'ą̱jtyindip xemikøjxp, ni kya'øøky ni kyadigøy ja', ka'ap ja yik'ixy. Ja'ayi dø'øn tu'ugyi ejtp, pøn tnija̱'widyaapy. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.
18 Mets u'nk Timoteo, mets ya̱'a̱t ndanipijkpy jøts yikxon xpadu'undit ja Dios yja' są̱mdam mmimadyą̱jkidi ja Dios kyugajpxtyi. Mjanchją̱wip ja nwindsøn'ą̱jtim amumjoojt jøts øy ja mwinma̱ą̱'ñ xyik'ett.
19 Jaa wina̱ą̱gin jade'en yją̱jttøø ku ka' tmøjpiktą̱ktøø są̱m tjanija̱widi, jade'ents ja yjanchją̱'win tø tyuu'tigøydi
20 są̱m yją̱jttøø ja Himeneo jøts ja Alejandro. Tøxi øts ja kutujk nmø'øy ja Satanás jøts o sa̱gasa̱ ja y'ayo'on ja tpa̱ą̱jtidit jøts jade'en tja̱'gyukidit jøts ku ja Dios kyayikwindsøy.

2

Ku Pablo ttukmadøøy ja Timoteo sudso tkugajpxą̱'ą̱kt o pøngapøn ją̱ą̱'y

1 Ixya̱ meets jawyeen ndukmadøy jøts ndanipøkti jøts møk xukunuu'kxyja̱widit ja Dios jøts x'amido'odit xpøktso'odit jøts tpudøkit ja na̱xwii'ñit ją̱ą̱'y.
2 Kuwą̱ndą̱ą̱gidi ja windsøndøjk ja kudunktøjk jøts øy tsuj nyikna̱xindit agujk jotkujk, jøts ja Dios jade'en ni'amuki xkunuu'kxindit ku amumjoojt nwindsø'jka'ant nwinją̱'wa'ant.
3 Ku jade'en nbadu'unint jade'ents t'øyja̱wi ttsuja̱wi ja Dios midi xyiknitso'ok'ą̱jtimp,
4 Jabi jade'enxi ja ttsøky jøts niduki'iyi nnitso'ok'ą̱jtindit jøts nnija̱'wa'andit ja tyiiby ja yjanchpi.
5 Tu'ugyi jaa ja Dios Teety, jøts nayi tu'ugyi ja' midi xyiknitso'ok'ą̱jtim jam Dios wyindum: ja nwindsøn'ą̱jtim Jesucristo, ja' pøn ją̱ą̱'y'ą̱jtin nayide'en myøøt'ajtpy.
6 Ojts ja nwindsøn'ą̱jtim Jesucristo ñagyøyakyi jøts ja ojts xku'oo'ka'am adøm nbøkyøjxp jøts adøm nitso'ok'ą̱jtin jade'en nba̱ą̱jtyindi, xjats ja jade'en enkyi tø yiknija̱winim ku ja xøøw ja jumøjt tø tpa̱ą̱tynim sa̱ ja yją̱jty kyubejty.
7 Ja'agøjxp øts tø nyikpiktą̱'ą̱ky kugajpxy'ą̱jtpi ku'ą̱ą̱w'ą̱jtpi jøts øts ja janchją̱'win jøts øts ja tiy'ą̱jtin nduk'ixpøktit pøn ka'israelit ją̱ą̱'dyi. Tiy janch øts idø'øn nwa̱'ą̱ñ, ka' nugo nda̱bya̱ą̱ty, pø ja Cristoxi øts amuum njanchją̱'wip.
8 Paty ø nwa̱'ą̱ñ, jøts o ma̱ pøn tja̱'myatstit ja Dios, ka'ap ja tsep, ka'ap ja aka y'øyi. Tu'ugyi amuum nbiktą̱ą̱jkin ja njanchją̱'win.
9 Jøts ja tø'øxyøjk, tuda̱'ą̱ky'ą̱jtin øyja̱ą̱'y'ą̱jtin yiktundip. Ka'ap ja ja'abi wet tpiktą̱'ą̱ktit midi namyikaxi kaxø'kp midi ja myigu'uk nugo tyukta'amutskidip. Kidi namyikajxingøjxp ja wya̱ą̱y tyik'øyidi tyikpą̱ą̱didi.
10 Jade'en ne'egi tpudøkidit ja myigu'uktøjk ku ja øy'ą̱jtin tyiktu'undit są̱m ja'adi pøn ja Dios tø ñadyamiyøxyidi.
11 Ku ja Dios yja' yika̱jpxwa'kxy, amøñi ja tø'øxyøjk tpatmado'odit, tuki'iyi ja yujy'ą̱jtin tpiktą̱'ą̱ktit.
12 Ka'ap mibą̱ą̱t ja tø'øxyøjk tka̱jpxwa̱'kxit ja Dios yja'. Ka'ap ja ya̱ą̱'dyøjk tyik'amutskit, ja' tsojkip jøts amøñi y'ettit.
13 Jabi jawyeenxi ja Dios tyikaxi'jky ja Adán jøtsnim ja Eva.

14 Jøts ja Adán ka'ap ja yikwɨn'ɨɨ'ñ. Ja tø'øxyøjk ja' ne'egɨ yikwɨn'øø'n, jøts ku yikwɨn'ɨɨ'ñ jade'ents ja pøky tpa̱a̱jty.
15 Jade'en'ampy ja tø'øxyøjk ja nɨtso'ok'a̱jtɨn tpa̱a̱ttɨ ku ja u'nkta̱a̱k'a̱jtɨn tyik'awa̱'a̱ndɨ, ku ja janchja̱'wɨn tpadu'undɨt, ku tjagyaptɨt ja tsojkɨn jøts ja wa̱'a̱ts'a̱jtɨn, jøts møøt ñadyabudøkɨyɨdɨt ja ja̱'gyukɨn.

3

Sa̱ yja̱a̱'y'a̱ttɨt pøn ana'amp tsa̱ptøjkjotp

1 Janch tɨy'a̱jtɨn yø': janch øy yø'øbɨ tunk pøn tnɨwɨndsøn'a̱jtwa̱mp ja Dios yja'.
2 Paty nayɨde'en øy tsuj yja̱a̱'y'a̱ttɨt jøts ka' nugo o sa̱ yiknøjmɨdɨt. Pønɨ jam ñɨdø'øxy, tu'ugyɨ ja tmøøt'a̱tt, ka'ap ja kawɨna̱a̱k. Tuda̱'a̱ky yja̱a̱'y'a̱tt, sa̱m ja tyunk tmøøt'aty ja'ats pyadu'ump. Jøts twɨndsø'øgɨt twɨnjawɨt pøn nɨmejnɨp nɨja̱'jtɨp jam tyøjkjotp; jøts øy tsuj nayɨde'en yik'ɨxpøkt;
3 ka'ap y'øyɨ jøts y'amu'u'kyja̱a̱'y'a̱tt jøts ka'ap tsep t'ɨxa̱'a̱t. Ka'ap ja myɨgu'uk nugo twɨn'øønt jøts ja meeñ jade'en tpa̱a̱tt. Ja' tsojkɨp jøts ja pa'ayo'owɨn ttu'unt jøts ka'ap ja meeñ nugo pøkpa̱a̱t tja̱wɨt.
4 Øy tsuj y'u'nkteety'a̱tt sa̱m pya̱a̱t'atyɨ jøts tukɨ'ɨyɨ t'ext yjønjotp, jøts ja y'u'nk øy tsuj wyɨndsø'øgɨyɨt;
5 ku jade'en pøn tkatu'unt yjønjotp tyøjkjotp sa̱m u'nkteety'a̱jtɨn, ¿sudsots ja t'ana'amt pøn ja Dios tjanchja̱'wɨdɨp?
6 Ka' pya̱a̱t'atyɨ ana'ambɨ tyøkɨt pøn tjembyabøjkɨp ja Dios yja', ku ja nugo ñamyøjpɨkta̱'a̱gɨt, jøts ku nayɨde'en yja̱tt sa̱m ja mɨku' tø tyaja̱'a̱dyɨ ja ayo'on.
7 Nayɨde'en chøkyɨ jøts ttunjøpɨt ja øy'a̱jtɨn ja tuda̱'a̱ky'a̱jtɨn jøts jade'en wyɨndsø'øgɨyɨt pøn ja Dios yja' tkabaduujnɨpnɨm, jøts ka'ap ja jade'en pøky tyaja̱'a̱dɨyɨt jøts nayɨde'en ka'ap ja mɨku' nugo wyɨn'øønɨyɨt.

Sa̱ yja̱a̱'y'a̱ttɨt ja møja̱a̱'dyøjk pøn tundɨp tsa̱ptøjkjotp pøn tpudøjkɨp ja ayoobɨ ja̱a̱'y

8 Nayɨde'en ja møja̱a̱'dyøjk pøn tkumaadyɨp ja ayoobɨ ja̱a̱'y jøts tyuda̱'a̱ky'a̱tt y'øyja̱a̱'y'a̱tt jøts kø'øm ñawyɨndsø'øgɨyɨt. Ka' ti ttu'undɨt, ka' ti tka̱jpxtɨt. Ka' myuktɨgø'ødyɨt jawyeen ja'adɨ, jøts ka'ap ja meeñ nugo pøkpa̱a̱t tja̱wɨdɨt.
9 Øy tsøky wa̱'a̱ts tnɨja̱wɨdɨt sa̱ ja Dios yikjanchja̱wɨ midi y'ijty kayiknɨja̱'wɨp, jøts ja wyɨnma̱a̱'ñ øy tsuj wa̱'a̱ts tmøøt'a̱ttɨt.
10 Ja' tsojkɨp jøts yik'ext yiknɨja̱wɨt pønɨ ka' ti tundɨgø'øyɨn tmøøt'a̱ttɨ, møja̱a̱'y'a̱ttɨpts ja' jøts tkuma'adyɨt ja ayoobɨtøjk.
11 Nayɨde'en ja ñɨdø'øxy tyuda̱'a̱ky'a̱jtmɨdɨt y'øyja̱a̱'y'a̱jtmɨdɨt. Ka' nugo yjemga̱jpxtɨt pyaga̱jpxtɨt. Ja' tyu'undɨp midi tɨy'a̱jtɨn.
12 Ja møja̱a̱'dyøjk tu'ugyɨ ja ñɨdø'øxy ja tmøøt'a̱tt, jøts øy t'ext ja y'u'nk y'una̱'jk jam yjønjotp tyøjkjotp.
13 Ja møja̱a̱'dyøjk pøn øy tsuj tundɨp sa̱ ja tø yiktanɨpøktɨ, jɨnaxy ja myøjtøkɨdɨ jɨnaxy ja yikwɨndsø'øgɨdɨ jøts ja nayɨde'en ka' tsep t'ukja̱'wɨñɨdɨ tnɨga̱jpxtɨt sudso yikjanchja̱wɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo.

Sa̱ Dios ja wyɨnma̱a̱'ñ tna̱nky'ijxyɨyɨ midi y'ijty kayiknɨja̱'wɨpnɨm

14 Tsojk ø nnøjkxt jøts me n'ats'ext; ɨxya̱mts mets ya̱'a̱t nøky ndanɨjayɨ.
15 Ku øts jotmøñ nda̱'a̱nɨgyojt, jøts xnɨja̱wɨt sa̱ nja̱a̱'y'a̱jtɨndɨt møøt ja nmɨgu'uk pøn tø tjanchja̱'wɨñɨdɨ ja Dios, pøn amuum ja'a̱jtnɨyɨdɨp ja Dios, ja yikjujky'a̱jtpɨ, pøn tnɨgubojktɨp ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ.
16 Janch tɨy'a̱jtɨn yø', ku janch møj ja Dios wyɨnma̱a̱'ñ midi y'ijty kayiknɨja̱'wɨp. Ɨxya̱mts yik'ixy yiknɨja̱wɨ jabɨ jade'enxɨ jap jaabyety y'ity ku:
Ja̱a̱'yɨn ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús ña̱nky'ejxɨyɨ ya̱ na̱xwiiñ;
jøts ja Espíritu Santo tnɨgajpxy ku ja' tɨy'a̱jtɨn tmøøt'aty

jøts nayɨde'en ja a̱nkɨlɨstøjk y'ejxøø ñɨja̱'wɨyøø.
Tø yika̱jpxwa'kxy ja Jesús y'ɨxpøjkɨn o ma̱ga̱jp,
jøts jade'en tpadundɨ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y
jøts ja cha̱jpajtna̱a̱ ma̱ ja Dios Teety jap.
Jade'en ja nøky wya̱'a̱ñ.

4

Sa̱ wɨna̱a̱gɨn tmajtstu'uttɨt ja Dios'ajot'a̱jtk

1 Tɨy'a̱jtɨn ja Espíritu Santo wya̱'a̱ñ ku wɨna̱a̱gɨn tmajtstu'uttɨt ja Dios'ajot'a̱jtk ku wyɨnaty wyɨngøñ jøts kyøxt ja na̱xwii'ñɨt. Jøts ja tpadu'undɨt ja ɨxpøjkɨn midi ka' tyɨyɨ yjanchɨ, midi ja mɨku' yja'ajtpy.
2 Ja'abɨ ja̱a̱'y ja tmado'odɨp pøn ta̱ay'a̱jttɨp pøn ja pyøky tkaja̱'wɨdɨp øy ja tjanɨja̱wɨdɨ ku møj tø tyundɨgøydɨ.
3 Jade'en wya̱'a̱ndɨt jøts ku ka' n'amajtska'ant jøts ka'ap o ti njøø'kxɨnt øy ja Dios ja kø'øm tø tjabɨkta̱'a̱ky; pø tøxɨ ja Dios ja ttanɨbɨkta̱a̱gɨ jøts ja nyiktunkpa̱a̱jtɨndɨt tukɨ'ɨyɨ ja pɨkta̱'a̱ky, pøn jaty ja Dios tjanchja̱'wɨdɨp pøn jaty tnɨja̱'wɨdɨp ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ yjøø'kxtɨpts ja', wan Dios ja ttamøja̱wɨdɨ ttagunuu'kxyja̱wɨdɨ.
4 Midi ja Dios tø tyik'øyɨ, tum øy ja', ka'ap adøm ja ngagupøjkɨnt. Ndamøja̱'wɨmp ja Dios ja' ku nyiktunkpa̱a̱jtɨnt,
5 ku ja jade'en ndu'unɨnt kunuu'kxyts ja wyɨmbejtnɨ ja pɨkta̱'a̱ky sa̱m ja kyajpxy wya̱'a̱ñ.

Sa̱ ja Jesucristo øy tsuj yikmɨduñ

6 Ku ya̱'a̱t øy xuk'ɨxpøkt ja mɨgu'uktøjk, øy ɨdø'øn ja Jesucristo wyɨnaty xmɨduñ, jøts m'ajot'a̱tp ja', myiktunkpa̱a̱tp ja' ja ɨxpøjkɨn sudso n'ajot'a̱jtɨm ja Dios midi ɨxya̱mba̱a̱t mgamajtstutpy.
7 Ka' xmøjpɨkta̱'a̱kt ja kajpxy ja ayuujk midi ka' tyuñ. Amumjoojt ja Dios yja' xpaduujnɨt;
8 øy nugo njanay'ejx'ejtɨnt jøts møk møja̱a̱w nyikna̱jxɨnt, ja Dios yja' ne'egɨ møj ku nbaduujna'ant. Ja'ats xpudøjka'amp jøts øy tsuj ndsɨna̱a̱'yɨnt jøts nayɨde'en ja øy'a̱jtɨn xukpa̱a̱jtɨnt xemɨkøjxp.
9 Janch yø' tɨy yø', pa̱a̱t'a̱jtɨp jøts yø nɨdukɨ'ɨyɨ nbadu'unɨnt.
10 Ja'agøjxp møk ndu'unɨnt øy njagu'ayo'omba̱a̱jtɨndɨ øy njayikjemdu'uñɨndɨ nyikt-edu'uñɨndɨ. Ka' ti nguma̱a̱'yɨndɨt, jabɨ tøxɨ ja Dios xmø'øyɨndɨ ja jøp'ejxɨn jøts nɨdukɨ'ɨyɨ tyiknɨtso'okt pøn jaty pabøjkɨyɨp.
11 Yø'øbɨ wɨnma̱a̱'ñ ɨdø'øn mnɨ'ana'amp jøts nayɨde'en xna̱nky'ɨxpøkɨt.
12 Øy tsuj jawyeen xunjøpɨt sa̱m pya̱a̱t'atyɨn tpadu'undɨt pøn ja Dios tjanchja̱'wɨdɨp jøts jade'en myikupøkt øy mja'una̱'jkɨnɨm; jøts ja m'ayuujk øy tsuj xyikpɨdsø'ømt møøt ja m'øyja̱a̱'y'a̱jtɨn, møøt ja mba'ayo'owɨn, møøt ja mjanchja̱'wɨn.
13 Ku øts jam udya'agyɨ nja̱'a̱tt, ka̱jpx ja nøky jam ma̱ mnamyukyɨdɨ sa̱ ja Dios kyajpxy wya̱'a̱ñ. Yikxon xukwɨnja̱wɨt ja mɨgu'uktøjk jøts ja yjotmøkta̱'a̱ktɨt, yikxon waanɨ xyik'ɨxpøkt.
14 Yiktuñ ja møk'a̱jtɨn ja wijy'a̱jtɨn midi ja Dios tø mmø'øyɨ, Dios wa̱a̱n ku ja møja̱a̱'dyøjk ojts mgønɨxa̱jyɨ.
15 Tu'ugyɨ xu'unt yø'øbɨ wɨnma̱a̱'ñ jøts jade'en t'ejxtɨt tnɨja̱wɨdɨt sa̱ tø xyikmɨwenɨ xyikaja'ajɨ ja mja̱'gyukɨn jøts ja mjanchja̱'wɨn.
16 Øyɨm mnay'ejx'ettɨt kø'øm midi mwɨnma̱a̱'ñ'ajtpy, midi mduk'ɨxpijkpy, midi mduknɨja̱'wɨp ja mɨgu'uktøjk, tu'ugyɨ xyik'ett midi mdumpy. Ku jade'en xu'unt mba̱a̱tpts ja øy'a̱jtɨn jade'en, nayɨde'en ja'adɨ pøn tmadoodɨp ja ɨxpøjkɨn.

5

Sa ja Timoteo møøt y'ett pøn ja Dios tjanchja'widip

1 Ka' xwindso'ot, ka'ap o sa xnøjmit ja møjaa'dyøjk; ne'egi tuda'aky xkajpxwejt sam ja mdeedyin; nayide'en ja una'jktøjk øy tsuj xjawit sam ja mgø'ømigu'ugin.
2 Nayide'en ja møjaa'dyø'øxy xwinjawit xwindsø'øgit sam ja mdaagin, jøts nayide'en ja kiixyuna'jkti sam ja mgø'øm'uchin, jade'en ja mduda'aky'ajtin xyiktu'unt.
3 Pudøki ja ku'øktyø'øxy pøn ti kadyimy'ejtxip.
4 Pøni jamts ja ku'øktyø'øxy møøt y'u'nk y'una'jk møøt y'ap y'ok, jade'en ja una'jk pyaat'atyidi jøts ja tpudøkidit ja tyeety tyaak jøts ja tyikwimbejtniyidit ku ja tø y'ijxyidi, yø' Dios y'øyja'wip, jade'en Dios ttsøky.
5 Ja ku'øktyø'øxy pøn nadyu'uk tø tyañ, pøn nipøn ka'ejtp, ejtpts ja Dios ja t'ajot'aty jøts ja pyudøkiyit, ka'ap ja Dios ja tja'dyigøy jøpy ux.
6 Jamts nayide'en ja ku'øktyø'øxy pøn ja Dios tka'ajot'ajtp. Tyumpy ja' pøni ti ja tyunwampy, øøky ja ñabyiktaajkniyi.
7 Tukmadow yikxon, wan tnijawi jøts ka' pøn øy sa ñøø'mxiyit.
8 Jamts winaagin tkajotmay'aty ja myigu'uktøjk, abiky tpikta'aky ja yjøøn ja tyøjk jøts ja t'ixmajtsni ja Dios'ajot'ajtk. Tyimwyenkts ja ne'egi pyidsimy, ka'ap jade'en pøn ja janchja'win tkajagyajptinim.
9 Yø ku'øktyø'øxy yiklisti'atp midi tugi'pxy jumøjt pøni tøts ja tu'ugyi ñiyaa'y tø t'atsmøøt'aty, paat'ajtiyip ja mibaat yikpudøkit.
10 Mibaat ja yikpudøkit ja'agøjxp ku tø y'øyjaa'y'aty, pøni tø y'u'nk y'una'jk yikxon tyikyeeky tyiktsø'øky, pøni tø øy tsuj t'adsøy ja jaa'y pøn tøjk'ayø'ødyip, pøni tø yikxon twinjawi twindsø'øgi ja myigu'uk pøn tø tkupøjknidi ja Dios, pøni tø tpudøki pøn amjajtip tsaachjajtip, uk pøni tø ttuñ jadu'uk øy ti may'ajt øy ti pudøjkin.
11 Ka' mibaat yikjaabyatt ja ku'øktyø'øxy pøn una'jknim; ja'agøjxp ku jotmøñ y'amajtskit, jade'en'ampyts ja Cristo yja' ka'pxy tka'ukpadu'uniyit,
12 jøts yikpøky'ixy ku tø tmajtstutni ja' midi tø t'ukpadøki.
13 Jats ja' pøn nugo ttunk'ajtp ja tøk'ayø'øky, ja nuux'ajtin ja pagajpxk nugo jade'en myiwidijtpy, jøts nugo ttatøki midi jagapaat'ajtiyip.
14 Paty y'øyi jøts y'amajtskit pøn ku'øktyø'øxy una'jknim, jøts ja y'u'nk t'ext tjagyapt sam pyaat'atyi jønjøtpy tøjkjøtpy n'ejxint njagyajpint, jøts ka' nugo ja jaa'y pyagajpxiyit.
15 Jamts winaagin pøn ja Dios yja' tø tmajtstuujti, ja miku' yja' tø tpanøjkxiyi.
16 Pøni pøn ja Dios yja' tø tkupøjkidi jøts pøni jam ja myigu'uk ku'øktyø'øxy, mibaat ja kø'øm tpudøkidit pøni ti ja ka'ejtxip, jøts ja ka' pyudøkiyidit ja møjaa'dyøjk midi tundip jap tsaptøjkjøtpy. Jade'en'ampyts nayide'en yikpudøkit ja ku'øktyø'øxy pøn ja myigu'uktøjk kadyimy'ejttip.
17 Ja møjaa'dyøjk midi tnigutujk'ajttip ja janchja'wibidi jøts nwindsø'jka'ant nwinja'wa'ant. Jamts ja' midi xuk'ejximp xuk'ixpøjkimp ja Dios kyajpxy, ne'egits ja møj nwindsø'jka'ant jøts ja nbudøjka'ant.
18 Jabi jade'enxi jap jaabyety y'ity: "Kidi ja mdsakaa ajeñ xyik'okti ku ja xyik-tunwa'andit." Jøts nayide'en: "Ku jaa'y nyiktu'unint kuwani myijuu'ñ ja ttsøky." Jade'en ja nøky wya'añ midi ixa tø xnijawidi.
19 Ka' xmøjpikta'akt ku yikni'øønit ja møjaa'dyøjk pøni ka'ap ja a'ejxnaxpi te majtskin uk tigøøgin.
20 Pøni tundigøy'adøtstip ja møjaa'dyøjk, mibaats ja jam yiktamigajpxt ma ñamyukyidi ja janchja'wibidi jøts jade'en tjøptsø'øgidit tjøpjawidit ku tyundigøydi.
21 Ku ya'at jade'en ndanipiky wa'ats Dios Teety tmadøy, wa'ats ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tmadøy møøt ja ankilistøjkti, jøts øy yikxon idø'øn xpadu'unt yø ana'amin, ka' pøn nugo xukta'oo'kpatt. Pøni pøn tundigøødyip tuknax ja xpayø'øty.

22 Ka' nugo ajạwɨ xpɨktạ'ạktɨt ja møjạạ'dyøjk midi tnɨgutujk'ạtp ja janchjạ'wɨbɨdɨ, jawyeen yik'ext yiknɨjạwɨt pønɨ sạ yjạạ'y'aty, kuts kya'øyjạạ'y'aty jøts ja pyøky ttapạạtt ja janchjạ'wɨbɨdɨ, øyɨm mnay'ejx'etɨt jøts ja pøky mgapạạdɨt.

23 Kidi nugo tsuxknøø xumɨ'uuky, pø pøjk'ejtpxɨ xijy mjoojt, vino m'uukp waanɨ.

24 Pøn tundɨgøødyɨp midi yiknɨjạ'wɨp wạ'ạts, ja'ats yikpayø'øpy, midi'its kayiknɨjạ'wɨp jaanɨmts ja yiknɨjạwɨt ku ja payø'øyɨn xøøw y'ett.

25 Nayɨde'en ku ja øybɨ ndu'unɨnt; øy ja jatyɨ yjagayiknɨjạwɨ, kuwạnɨ yiknɨjạwɨ udya'agyɨ. Ka'ap ja jadi'iñɨ tyañ.

6

1 Yø tumbɨtøjk øy tudạ'ạky yjạạ'y'ạttɨt jøts twɨndsø'øgɨdɨt yikxon ja wyɨndsøndɨ, jøts ka' nugo ja Dios yikpagạjpxt, jøts nayɨde'en ka' nugo nyiktabagạjpxɨnt ja n'ɨxpøjkɨn.

2 Nayɨde'ents ja tumbɨtøjk pønɨ jam ja wyɨndsøn midi nayɨde'en tpadump ja Dios yja', ne'egɨ møjts ja twɨndsø'øgɨdɨt, pø pyadumpxɨ nayɨde'en. Jade'ents ja ne'egɨ tpudøkɨdɨt sạm ja tsojkɨn tjagyaptɨ. Me Timoteo, tukmadow kạjpxwạ'kx yø'øbɨ ana'amɨn midi nnɨgajpxpy.

Sạ ja Dios yja' nbaduujna'ant jøts agujk jotkujk n'ejtɨnt

3 Pønɨ jam pøn tkạjpxwa'kxy ja wenk ɨxpøjkɨn midi ka' tmɨnabyạạdyɨ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo yja', midi tkawɨndsø'jkɨp ja Dios,

4 nugo ja ñamyɨkexyɨ, ka'ap ja tnɨjạwɨ pønɨ ti kyajpxpy. Nugo tyikjø'øpy ja wɨnmạạ'ñ ja ɨxpøjkɨn; jøts jade'en nugo ja tsep tyiknạxkɨdạ'ạky ku nɨxem nɨyạm ja ñạnky'amutskɨwyạ'ạñɨdɨ.

5 Nugo ja y'awạ'ạn'ạjtk tyiktunɨdɨ ku tka'uknɨjạ'wɨñɨdɨ ja tyɨɨbyɨ. Nugo wɨn'øø'nɨngøjxp nadyijyɨ ja Dios yja' ttuujnɨdɨ. Jade'en ja wyɨnmaydɨ jøts jade'en tijy ja kumeeñ'ạjtɨn yikpạạtt. Mets Timoteo, majtstu'ut yø' pønɨ pøn jade'en jạạ'y'ạjttɨp, kidi xmɨnamyayɨ.

6 Jade'en'ampy adøm ja jotkujk'ạjtɨn nmøøt'ạjtyɨm ku ja Dios yja' nbaduujña'am øy meeñ o ti ngamøøt'ạjtyɨm.

7 Ka' ti pøn tmɨmiñ ku ngaxɨ'jkyɨmp yạ nạxwiiñ, nayɨde'ents ku nwɨndɨgøø'ña'ant, ka'ats ti n'uk'ejxna'ant;

8 pønɨ nbạạjtyɨmp ja ngạạjyɨk ja n'uujkɨk jøts ja nwet ja nnạạmy, ndajotkujk'ạjtɨmpts ɨdø'øn ja'.

9 Jamts pøn ja kumeeñ'ạjtɨn ttsojkp. Tyumpy, o ti ttu'unt, jøts ja jade'en o sạ nugo tpạạtt ja meeñ, kø'ømts ja jade'en ñạnktyuu'tɨgøyɨdɨ, ka' tjạ'gyukɨdɨ pønɨ ti tyundɨp. Kø'øm ayo'on ja jade'en ñạnktyukpạạdyɨdɨ, jade'ents ja nugo ñạnkwyɨndɨgøyɨdɨ.

10 Ne'egɨ nugo xyiktundɨgøø'yɨnt xyikạjpxɨgøø'yɨnt ku ja kumeeñ'ạjtɨn ndsojkɨnt; jamts pøn wɨnạạgɨn nugo tsojk'anaxy jøts ja pabøjkɨn ja janchjạ'wɨn tka'ukpadunɨ, jøts ja jade'en ja ayo'on ñadyukpạạdɨyɨt.

Sạ ja Timoteo yikxon tnɨgubạjk'ạtt ja janchjạ'wɨn

11 Mets Timoteo, kidi me nayɨde'en m'adøtsmɨ, pø Diosxɨ mets ja yja' mbaduujnɨp. Yikyø'øy mets ja mdsɨnạạ'yɨn øy tsuj, ja m'ajot'ạjtɨn jøts ja mjanchjạ'wɨn. Jøts xmɨnamyayɨt øy pøn ja mmɨgu'uktøjk, jøts ja tudạ'ạky'ạjtɨn yujy'ạjtɨn xyiktu'unt.

12 Nɨtanɨ møk yø janchjạ'wɨn; kidi xmajtstu'uty midi ja Dios tø mdamɨdsøkyɨyɨ midi xemɨkøjxp ejtp, jabɨ øy tsujxɨ tø xukmadøy ja mayjạạ'y sạ ja janchjạ'wɨn xjagyepy.

13 Ja Dios Teety midi xyikjujky'ạjtɨndɨp, ñɨjạ'wɨpts ja', sạm ɨxyạm n'ane'emy, nayɨde'ents ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo ttukmadøøy ja tɨy'ạjtɨn ja Poncio Pilato.

14 Paty yikxon xpadu'unt jade'en, midi tø myiktanɨpiky, ka' xyiktɨgạtst, jøts ka' pøn mbøky'ejxɨyɨt. Jade'en xu'unt kunɨm ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo mye'ent.

15 Ku tpa̱a̱tt ja xøøw ja jumøjt, jøts ja Dios Teety ja tkaxt ja nwɨndsøn'a̱jtɨm ya̱ na̱xwiiñ. Tu'ugyɨ Dios Teety myøjɨ midi ja øy'a̱jtɨn ja xonda̱a̱jkɨn tmøøt'a̱jtp. Møk ja kutujk tjagyepy, ka' pøn wɨndsøndøjk jade'en.
16 Yø' tu'uk møj, ka' y'øøky, xemɨkøjxp ja y'ity. Ja̱j agujkpy chøønɨ ma̱ ka' pøn mɨba̱a̱t pya̱a̱dyɨ y'ijxyɨ. ¡Yikwɨndsø'jkɨp yikwɨnja̱'wɨp ku ja myøk'a̱jtɨn tmøøt'aty xemɨkøjxp! Jade'en ɨdø'øn ja y'ejxɨ.
17 Ana'am pøn kumeeñ'a̱jtp ya̱ na̱xwiiñ jøts ka'ap nugo ñadyamɨkaxɨyɨt. Ka'ap yø kumeeñ'a̱jtɨn nugo ñadya'aga̱jpxɨyɨt, ka'ap yø y'ity. Ne'egɨ øy ku Dios t'ajot'a̱ttɨt amumjoojt, pø ja'axɨ ejtp xemɨkøjxp jøts tukɨ'ɨyɨ xmø'øyɨm ja øy'a̱jtɨn ja jotkujk'a̱jtɨn.
18 Nøjmɨ ja kumeeñ ja̱a̱'y jøts yikxon yja̱a̱'y'a̱ttɨt, jøts tpa'ayo'odɨt ja myɨgu'uktøjk pøn ti ka'ejtxɨp.
19 Ku jade'en tpadu'undɨt jøts ja øy'a̱jtɨn jade'en tpa̱a̱ttɨt, jøts tmøøt'ettɨt ja Dios xemɨkøjxp.

Midi ja Timoteo ja̱a̱kyiktanɨpøjkp

20 Mets Timoteo, møjpɨkta̱'a̱k midi tø myiktanɨpiky. Kidi xmøjpɨkta̱'a̱ky ja ka'øy ayuujk midi ja Dios yja' tkamɨnabya̱a̱jtɨp, midi ñadyijyɨ yiktejp ku ja tyɨy'a̱jtɨn.
21 Tø wɨna̱a̱gɨn tyuu'tɨgøydɨ pøn yø jade'embɨ wɨnma̱a̱'ñ tpadump. Jade'en ja yjanchja̱'wɨn tka'ukpadunɨdɨ.
Dios mgunuu'kxɨp, mets Timoteo. Ja̱tp ɨdø'øn jade'en.

JA MYŁMAJTSKPŁ NØKY MIDI JA PABLO TYANŁGAJX JA TIMOTEO

Ku ja Pablo ojts tnɨjayɨ ja Timoteo

1 Pablo øts, jøts øts ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo ngudanaapy, øts xkajxp ja Dios Teety są̄m øts ja tø xamɨdsøky jøts øts ja yja' ndukmado'ot ja nąxwii'ñɨt jąą̄'y są̄ nbąą̄jtɨnt ja øy'ą̄jtɨn xemɨkøjxp ku ja Jesucristo møøt n'ejtɨnt.

2 Mets Timoteo yą̄'ą̄t nøky ndanɨją̄'ą̄yɨp. Mjagyajpnɨpxɨ mets ja janchją̄'wɨn, jade'en'ampyts myik'u'nktijy myik'u'nkjąwɨ. Ja Dios Teety mgunuu'kxɨp møøt ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo. Ja' mmo'ojɨp ja pya'ayo'owɨn, ja' mmo'ojɨp ja yjotkujk'ą̄jtɨn.

Są̄ ja Timoteo tyiknɨgaxø'økt ja Cristo ja yja'

3 Ndamøją̄'wɨp øts ja Dios ku me nnɨ'amɨdoo'wɨ y'ity jøpy ux. Ja' øts ɨdø'øn ja yja' nbadumpy są̄mdam ja t'øyjąwɨ są̄m nayɨde'en ja møjąą̄'dyøjk y'ijty ttundɨ.

4 Nją̄'myejchp øts są̄ myąą̄jxy ku nnawya'kxyɨm. Wą̄mp øts o me mą̄ njanch'ejxpąą̄tt jøts njotkujk'ą̄tt.

5 Nją̄'myejchp øts nayɨde'en są̄m ja Dios Teety xjanchjąwɨ. Jabɨ jawyeenxɨ ja mdɨgamøj jøts ja mdąą̄k nayɨde'en tyiktundøø ja yjanchją̄'wɨn.

6 Paty mets ɨxyą̄m ndukją̄'myech jøts øy tsuj xyikmɨwenɨt ja mdunkjøøjp midi ja Dios tø mdanɨpikyɨ ku mets ojts ngønɨxąjy.

7 Ka'ap ja Dios Espíritu Santo tø tpɨktą̄'ą̄ky jøts øy ti ngudsø'jka'ant. Nayɨ Espíritu Santo ja myøk'ą̄jtɨn xmø'øyɨmp jøts amumjoojt ndu'unɨnt jøts ja tsojkɨn jøts ja øyją̄'gyukɨn nmøøt'ą̄jtɨnt.

8 Ka' ti xtsø'ødyunjąwɨt są̄m ja Dios yja' xkąjpxwą̄'kxɨ, jøts nɨ øts xkatsø'ødyunjąwɨt ku øts nay ja' nyiktagudsumɨ. Kupøk o myikjemduñ myikteduñ myikjemnøjmɨ myiktenøjmɨ ku tka'øyjąwɨdɨ ja Dios kyajpxy midi xyiknɨtso'ok'ą̄jtɨmp. Jade'en xmɨdanɨt są̄m ja Dios ja myøk'ą̄jtɨn tyaky.

9 Jade'en ja Dios ttsøky jøts ja xyiknɨtso'ok'ą̄jtɨnt jøts nayɨde'en amumjoojt nnadyamɨyojxɨnt. Kidi ja'agøjxpɨp adøm ja xtsøjkyɨm ku adøm n'øyjąą̄'y'ą̄jtyɨm nga'øyjąą̄'y'ą̄jtyɨm. Mą̄ wɨndiixyɨp adøm ja Dios jade'en xamɨdsøjkyɨm, ka'anɨm wyɨnaty ja nąxwii'ñɨt cho'ondą̄'ą̄ky. Ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesús køjxp adøm ja nɨtso'ok'ą̄jtɨn nbąą̄jtɨnt ku møøt n'ejtɨnt.

10 Tø ja Dios Teety tnąnkyja'ijxyɨ są̄ ja pa'ayo'owɨn tjagyepy adømgøjxp ku ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo xanɨguejxyɨm. Są̄ ja y'ø'jky jøts yjujkpyɨjky, nayɨde'ents adøm nbąą̄jtɨnt są̄m ja tø tnajtstunɨ. Jade'ents Cristo køjxp ja o'jkɨn xka'ukmɨmajadąą̄jkna'ant jøts xemɨkøjxp ja jujky'ą̄jtɨn nbąą̄jtɨnt ku ja y'ayuujk tnɨtanąą̄y są̄m ja wyɨnaty tø ttanɨbɨktąą̄gɨ.

11 Dios ø tø xpɨktą̄'ą̄ky jøts øts yą̄'ą̄t ja kyajpxy ja y'ayuujk ngąjpxwą̄'kxɨt jøts øts yø ngudanɨt, jøts ø nduk'ɨxpøkt pøn ka'israelɨt jąą̄'dyɨ.

12 Paty øts ɨxyą̄m øy ti ngu'ayo'ombąą̄dɨ. Ka'ap ø ti ndsø'ødyunjąwɨ, pø Diosxɨ øts ja yja' nbaduujnɨp. Wą̄mpts øts jøts øts ja Dios xpøkjø'knɨt kunɨm ja tɨɨdyu'unɨn xøøw mye'ent.

13 Mets Timoteo, są̄m ø tø nnajtstunɨ, tu'ugyɨ ja øy ɨxpøjkɨn jade'en xyikyø'øty, ja Dios yja'. Jade'ents ja Dios xjanchjąwɨt jøts ja mmɨgu'uktøjk xpa'ayo'ot xmɨnamyayɨt nayɨde'en są̄m ja nwɨndsøn'ą̄jtɨm Jesucristo xamɨdsøjkyɨm ku møøt n'ijtyɨm.

14 Ja Espíritu Santo midi adøm nmøøt'ą̄jtyɨndɨp, ja' pyudøjkɨngøjxp xpadun'ett ja Dios yja' midi tø mdanɨpikyɨyɨ.

15 Tøxɨ me xnɨjąwɨ są̄m øts ja Asiɨt jąą̄'y xmajtstuttøø, ja Figelo møøt ja Hermógenes pą̄ą̄t.

16 Diosts ja kunuu'kxɨyɨp ja Onesíforo møøt ja myɨgu'uktøjktɨ ku øts ja kawɨnąąk ojk
xnɨmiñ jøts ø xpudøkɨ. Ka'ap ja tsø'ødyu'unɨn tjagyepy øy ø njatsumy'ity.
17 Ne'egɨ øts ja x'ɨxąąy yą Roma ku øts ja mą xka'ijxy kunɨm øts ja xpąąjty.
18 Wan ja Dios ja pya'ayo'ąjtɨn tmø'øy ku ja tɨɨdyu'unɨn xøøw tpąątt. Wą'ątsxɨ me
xnɨjąwɨ są ojts xpudøjka'am jam Efeso kąjpjotp.

2

Są Timoteo møk tmɨdanɨt ja ayo'on Jesucristo køjxp

1 Mets u'nk Timoteo, jotmøkpøk, yiktun ja møk'ąjtɨn midi ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús
yajkpy.
2 Ja ɨxpøjkɨn midi m'ijxpy midi mnɨją'wɨp sąm øts ja mayjąą'y nyik'ɨxpiky, ja'ats
nayɨde'en mdanɨpøkp pøn øy tsuj jąą'y'ąjtp, midi øy tsuj yik'ɨxpøjkp nayɨde'en.
3 Møk xmɨdanɨt ja ayo'on midi mbatpy ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo yja' xpaduujnɨ.
Møk nabyɨktą'ągɨ jade'en sąm pøn yikexy tseptumbɨ.
4 Ka'axɨ mɨbąąt ja tseptumbɨ pyąąt'atyɨ jøts nugo ająwɨ o ti ttatøkɨt. Tu'ugyɨ ja yja'
tyikyø'ødyɨt są ja wyɨndsøn ja y'ane'emyɨdɨ.
5 Nayɨde'en ja kuyąjtpɨ, tu'ugyɨ ja yja' ja ttu'undɨt są ja tø yik'ana'amdɨ, wɨnets ja tpøktɨt
ja ñɨguyaty.
6 Nayɨde'ents ja kąmdumbɨ nayja' pąąt'ąjtɨyɨp kø'øm tpøkjø'økt ja pyɨktą'ąky.
7 Pawɨnmąąjyɨk øts yø n'ayuujk, nayɨ nwɨndsøn'ąjtɨmts mbudøkɨyɨp jøts xją'gyukɨt.
8 Ją'myats ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo są ojts yjujkpyiky jap oo'kpɨ jutjøtpy midi ja rey
David y'ąp'ajtpy. Yø' øts ja yja' ngąjpxwą'kxɨyɨp są ja øy'ąjtɨn xukpąąjtɨnt.
9 Yø' kąjpxwą'kxɨngøjxp øts øy nyikmɨ'ekyɨ, møkts øts yø nwɨndanɨ, jade'ents ø nyik'ixy
ejxɨm tu'uk ja møj tundɨgøøbya'an; øy øts njayiktsumy ka'ap ja Dios kyajpxy jaayɨ tyañ.
10 Ja'agøjxp øts yø ayo'on møk nwɨndanɨ jøts ñɨtso'ok'ąttɨt pøn ja Dios tø wyɨ'ijxyɨ jøts
tpąąttɨt ja øy'ąjtɨn midi xemɨkøjxp xmø'øyɨmp ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús.
11 Janch tɨy'ąjtɨn yø':
Ku ja Cristo møøt nayɨde'en n'ø'jkyɨm, nayɨde'ents ja møøt njujky'ąjtɨnt;
12 pønɨ ngu'ayo'ombąąjta'am ja yja', xmø'øyɨmpts ja' ja y'øy'ąjtɨn mą ttanɨtanɨ ja yjąą'y.
Pønɨ ka' ja ngupɨjkyɨm, nayɨde'ents ja xkagupøjkɨnt.
13 Pønɨ ngamøk'ąjtɨngøjxp adøm ja njanchją'wɨn kyamajadąąjkyɨm, jade'eñɨm ja Dios
tyikyø'øy ja yujy'ąjtɨn jøts ja pudøjkɨn ja xmø'øyɨm,
ka'ap ja Dios mɨbąąt ñay'ɨxmąjtsɨyɨt kø'øm, paty ja xkają'dyɨgø'øyɨm.

Yikyø'øpy jade'en ja Timoteo są tø yiktanɨpiky

14 Mets Timoteo, tukją'myats pøn jaty ja Dios yja' tjanchją'wɨdɨp jøts kidi nugo
kyąjpxjɨmbettɨ kyąjpx'adøjtɨ, kidi nugo tkąjpxyøndɨ midi ka' tyuñ; ñąnktyuu'tɨgøjyɨdɨp yø
jade'en.
15 Amumjoojt nabyɨktą'ągɨ są ja Dios yja' xpaduujnɨt jøts øy tsuj yø mdunk pyɨdsø'ømt
Dios wyɨngujkp. Ka' ti nugo xtsø'ødyunjąwɨt ku ja tɨy janch xkąjpxwą'kxɨ ja Dios tyɨy'ąjtɨn.
16 Kidi xpabiky yø'øbɨ ayuujk pøn jam nugo o są kąjpxtɨp. Pøn jade'en ttundɨp, ja
kya'øyjąą'y'ąjtɨn ɨdø'øn ja yikmɨwenɨdɨp.
17 Pøn jade'en nugo kąjpxtɨp, jade'ents ja kya'øy'ɨxpøjkɨn ja myøjɨdɨ myayɨdɨ jøts ja
wɨndɨgø'øyɨn nugo tyiknąxkɨdą'ąktɨ. Jade'en y'adø'øtstɨ ja Himeneo jøts ja Fileto,
18 ku kø'øm tø ñąnktyuu'tɨgøyɨdɨ jøts ja wyą'ąndɨ ku ka' y'uk'ejtnɨt ja jujkpyøjkɨn ku
ja o'jkɨn nbąąjtɨnt yą nąxwiiñ. Jade'ents ja myɨgu'uk wɨnąągɨn tø ttukmajtstu'uttɨ ja
yjanchją'wɨn.
19 Ka'ap mɨbąąt pøn tyiktɨgątst ja Dios wyɨnmąą'ñ, jabɨ yɨde'enxɨ jaabyety y'ity: “Wą'ąts
ja Dios Teety ja t'ixy tnɨjąwɨ pøn padu'unxɨp ja yja'”; jøts nayɨde'en wyą'ąñ: “Wan
tmajtstutnɨdɨ ja ka'øybɨ, pøn ja Cristo yja'ajtpy.”

20 Jade'en n'ukpɨktạạjkɨnt ku jạạ'y xnɨme'enɨnt xnɨjạ'jtɨnt njønjotp ndøjkjotp, jøts nduk-
tajøø'kxa'ant ja' midi øy midi tsuj midi tsobạtp; jøts ja' midi ka' chobạạty, ja'ats o pøn
tyiktu'ump.
21 Nayɨde'ents ɨdø'øn adømdɨ, ku øy tsuj nnay'ejx'ejtɨndɨt jøts nja' nayɨde'en chobạajtɨnt
Dios wyɨngujkp; jade'en'ampyts ɨdø'øn ja xyiktu'unɨnt jøts nmɨgu'uktøjk nbudøjka'ant.
22 Majtstu'ut yø unạ'jk wɨnmạạ'ñ midi ka' tyuñ. Tu'ugyɨ xyikyø'øty ja tɨy'ạjtɨn jøts ja
mjanchjạ'wɨn, jøts xmɨnamyayɨt ja mmɨgu'uktøjk øy tsuj pøn tu'ugyɨ t'ajot'ạjtp ja Dios.
23 Nnɨmaapyts mets jøts ka' xpadøkɨt yø'øbɨ ayuujk midi katump. Mnɨjạ'wɨp ku jade'en
ja tsep nugo yikpạạty.
24 Pøn tpaduujnɨp ja Dios yja' ka'ap ja nugo ajạwɨ o ti ttatøkɨt mạ ja tsep, mạ jạạ'y o
ti ttundɨ. Ja' ja tyu'ump øy'ạjtɨn tudạ'ạky'ạjtɨn øy pøn møøt. Ja y'ɨxpøjkɨn ja tyuk'exp
tyuknɨjạwɨp sạm ja tudạ'ạky'ạjtɨn nayɨde'en tmøøt'ạtt.
25 Jade'ents ja øy tsuj tkạjpxudạ'ạkt pøn ja wenk wɨnmạạ'ñ tmøøt'ạjttɨp midi ka' tyɨyɨ,
wan ja Dios pyudøkɨyɨ jøts tyɨgạtstɨt ja wyɨnmạạ'ñ jøts tpadu'undɨt ja tyɨɨbyɨ yjanchpɨ.
26 Wan tmajtstu'uttɨ ja mɨku' yja' ku ja nugo tø wyɨn'ɨiñɨdɨ jøts ja nugo tø tyuktuñɨ pønɨ
sạ ja ttsøky.

3

Sạ jạạ'y wyɨnatyɨ ku ja tɨɨdyu'unɨn xøøw tpạạtwạnɨ

1 Me Timoteo, nayɨde'en xnɨjạwɨt ku wyɨngonɨ ja xøøw ja jumøjt jøts nwɨndsøn'ạjtɨm
mye'ent, janch tsep ja xøøw ja jumøjt ñạxt.
2 Øy sạ pøn y'adø'øtstɨt. Kyø'øm wɨnmạạ'ñ ja nugo yikmøjtøkɨwyạ'ạndɨp, meeñ ja nugo
may choktɨp, namyɨkaxɨ wɨnmạạ'ñ ja nugo yiktu'undɨp. Tpattɨt tnạxtɨt ja Dios, ka'ap ja
tyeety ja tyạạk twɨndsø'øgɨdɨt, nɨti ja tkamøj'ejxtɨt tkamøjạwɨdɨt jøts nɨ tkawɨndsø'øgɨdɨt
ja Dios yja'.
3 Ka'ap ja ti tsojkɨn, ka'ap ja ti øy'ạjtɨn tmøøt'ạttɨt. Pagạjpxk ja' yø tyunk'ạttɨp, ka'ap
ja maa'kxujkɨn tjagyaptɨt, tyunwạndɨp o ti ttunwạ'ạndɨt, nugo øy pøn tmɨdsep'ạtwạ'ạndɨ
øy wyɨnaty pøn tudạ'ạkyjạạ'y'aty.
4 Kyøyạkp ja kyø'øm mɨgu'uk, adø'øtsp o sạ y'adø'øtst. Kyø'øm ja' y'ɨxạ'ạp, ka'ap ja Dios
yja' ne'egɨ t'ɨxạạjyɨt.
5 Ejxɨngøjxp nadyijyɨ ja Dios yja' tpaduujnɨdɨt pø sạ ja y'ạm yjotp, ka'ap ja tmøjpɨktạạjkɨt
ja ñɨtso'ok'ạjtɨn.

Me Timoteo, ka'ap yø jade'embɨ jạạ'y xunk'ạtt.
6 Adøtstɨp o sạ y'adø'øtstɨ, tøjk tøjkɨdɨp jøts ja tø'øxyøjk twɨn'øøndɨt pøn ñadyu'uk'ejxtɨp
pøn y'amutsk'ejxtɨp. Nayɨde'ents ja tø'øxyøjk, jạạ'y'ạjtp ja' o sạ yjạạ'y'aty. Kyupijkpy ja
nugo,
7 ɨxpøjkɨn ja jade'en tijy yikmøøpy, nɨsudso'ampyts ja jade'en tkajạ'gyukɨ ja Dios
tyɨy'ạjtɨn.
8 Nayɨde'en sạm ja Moisés y'ijty kyayikpaduñ ja yja' sạ ja yjawạ'ạñ ku ja kyamɨbøjkøø
ja xɨmaabyɨ Janes møøt ja Jambres, nayɨde'ents yø jade'embɨ jạạ'y tkamɨbøjkmɨdɨ ja Dios
yja'. Tum wenk ja wyɨnmạạ'ñ yikyø'ødyɨ, ka'ap ja Dios jade'en kyupikyɨdɨ.
9 Ka' nugo ajạwɨ myajadạ'ạktɨt ja yja', kuwạnɨ yiknɨjạwɨ ku ja myo'tpɨ wɨnmạạ'ñ nugo
tyikmøjtøkɨwyạ'ạndɨ. Nayɨde'ents yjạjtmɨdøø ja namajtskpɨ midi twɨndsoow ja møjạạ'y
Moisés.

Midi ja Pablo yjạạk'uktanɨpøknɨp ja Timoteo

10 Mets Timoteo, øy tsuj mets ja n'ɨxpøjkɨn xyikyø'øyɨ. Nayɨde'en mjạạ'y'aty
sạm ø njạạ'y'atyɨn, tu'ugyɨ ja mwɨnmạạ'ñ xyikyø'øy, ja øy'ạjtɨn tudạ'ạky'ạjtɨn jøts ja
janchjạ'wɨn. Nayɨde'en mjaty

11 sạm njạjty sạm ngubejtyɨn. Mnɨjạ'wɨp pønɨ sạ njạjty jam kạjpjotp midi yiktejp Antioquía jøts nayɨde'en jam Iconio møøt ja Listra ku øts ja Dios yja' ngạjpxwạ'kxɨ. Jamts øts ja jạạ'y xjemduñ xeduñ, jøts øts nwɨndsøn'ạjtɨm njạ'myejch xjats ø møj xpudøjkɨyɨɨ'ñ.
12 Janch tɨy'ạjtɨn yø', yikjemdu'undɨp yiktedu'undɨp pøn ja Cristo yja' nadyamɨyoxwạjnɨyɨp;
13 jøts ja' pøn ja myɨgu'uk nugo twɨn'øø'ndɨp kø'øm ja ñạnktyuu'tɨgøyɨdɨ, nɨsudso'ampy ja kya'øyɨdɨ ja yja'adɨ ku nugo jade'en ñawyɨn'ɨɨñɨdɨ ja xem ja yạm.
14 Mets Timoteo, tu'ugyɨ mets yø mja' jade'en xyikyø'øty sạm tø x'ɨxpiky sạ tø xnɨjạwɨ. Mnɨjạ'wɨpxɨ pøn mduk'ejxɨ pøn mduk'ɨxpøjkɨ,
15 ku yø mutskyɨ xnɨjạ'wɨyɨɨ'ñ yø Dios kyajpxy, midi xyikujạjtạạjkɨmp, midi xyiknɨtso'ok'ạjtɨmp ku njanchjạ'wa'ant ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo.
16 Tu'ugyɨ ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk jade'en y'ity, sạ ja tø yikwɨnmạạ'nmyø'øy pøn tø tjaadyañ. Nay yø' xuknɨjạ'wamp ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ. Ku ndundɨgø'øyɨnt ngạjpxɨgø'øyɨnt nay yø'øts xuknɨjạ'wɨmp ku yø pyøkyɨ. Xmø'øyɨmpts yø' ja ɨxpøjkɨn sạ ja øy'ạjtɨn ja tudạ'ạky'ạjtɨn njagyajpɨnt,
17 jade'en'ampyts ja Dios yja' ka'pxy nnɨjạ'wa'ant jøts jade'en ndu'unɨnt tum ja øybɨ tum ja tsujpɨ.

4

1 Mets ɨxyạm ndanɨpijkpy Dios Teety wyɨngujkp jøts nayɨde'en nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo wyɨngujkp midi nạnky'ejxɨyɨp ja møj wɨndsøn'ạjtɨn pøn tɨɨdyu'ump ja jujkpyɨ jøts ja øøkpyɨ,
2 jøts xkạjpxwạ'kxɨyɨt ja yja'; tu'ugyɨ jade'en pojyɨ'ɨky xpadu'unt wan pøn mgupikyɨ mgagupikyɨ. Ana'am pøn tundɨgøøpy pøn kạjpxɨgøøpy jøts xukjạ'gyukɨt. Jade'ents tudạ'ạky xuk'ext xuknɨjạwɨt ja ɨxpøjkɨn.
3 Pyạạtp ja xøøw ja jumøjt ku ja jạạ'y tkawạ'ạndɨt yø'øbɨ ɨxpøjkɨn; pyɨktạ'ạktɨp ja' kyø'øm yik'ɨxpøjkpɨdɨ pønɨ sạ ja ttsoktɨt pønɨ sạ ja tmadowạ'ạndɨt.
4 Yø tyɨɨbyɨ yjanchpɨ ka'ap yø ttsoktɨt, ja' yø ne'egɨ choktɨp ja kwentɨ ja madyạ'ạky midi kayikjạ'gyukɨp.
5 Me Timoteo, tu'ugyɨ møk xyik'ett yø mwɨnmạạ'ñ, møk nabyɨktạ'ạgɨ øy ja ayo'on yja'ity, nadyamɨyoxɨ amumjoojt ja kạjpxwạ'kxɨn sạ ja nɨtso'ok'ạjtɨn nbạạjtɨnt, tu'ugyɨ jade'en xyikyø'øty yø mdunk.
6 Jøts øts, tøts øts jade'en nadyamɨyøxyɨ ja Dios yja', jøts øts yjạwɨ tsojk ja o'jkɨn nbạạtt.
7 Møk ø tø nwɨndanɨ ja Dios yja' jøts øts jade'en nyikjøpkøjxnɨ ja ndunk ja nwɨnmạạ'ñ. Tø øts ja njanchjạ'wɨn jade'en nmɨ'ity.
8 Ja øy'ạjtɨn øts xjøp'ejxp jøts øts ja nbạạtt, ja'agøjxp ku øts ja Dios tø xkupiky. Jaanɨmts øts ja nyikmo'ot ku ja tɨɨdyu'unɨn ka'pxy xukpạạjtɨnt. Nɨ kidi øtsɨp ja nadyu'uk yikmo'op, nɨdukɨ'ɨyɨ ja tpạạttɨt pøn tjøp'ejx'ạjttɨp jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm mye'ent.

Ku ja Pablo ttukmadøy ja Timoteo sạ tyu'unt

9 Tun wan ja may'ạjt jøts tsojk mme'ent jøts ø x'ext;
10 pø tøxɨ øts ja Demas xmajtstu'uty, kyø'øm wɨnmạạ'ñ ja yiktunwampy, jøts tø ñijkxy jam Tesalónikɨt kạjpjotp. Jam øts ja Cresente tø nguexy Galacɨt y'etjotp, jøts ja Tito tø ñijkxy jam Dalmacia y'etjotp.
11 Ja Lucas øts ɨxyạm møøt njạạk'ity. Ɨxạ' jam ja Marcos jøts møøt mme'ent, jøts øts ja xpudøkɨt.
12 Nayɨde'ents ja Tíquico tø nguexy jam Efeso kạjpjotp.
13 Ku mme'ent, xyikmejnɨp øts ja nnɨxox midi jam nyiktạạn Carpo tyøjkjotp jam Troas; xjạ'myajtsɨp øts ja nlibrɨ jøts øts ja nnøky xjadyimyikmejnɨt midi nyiktumpy.
14 Tø øts xmɨdundɨgøy møj ja Alejandro midi kạ'tsp; Dios wyɨngujkpts ja tkubatt pønɨ ti tø ttuñ.

15 Øyɨm mnay'ejx'etɨt møøt ja', jot'a̱mbøjkp ja' ku ja Dios ja yja' yika̱jpxwa̱'kxɨ.
16 Ku øts myɨjawyeen nwɨnguwa̱'jkɨyɨɨ'ñ ja wɨndsøndøjk ja kudunktøjk, nɨpøn ø xkabudøjkɨyɨɨ'ñ; xmajtstutkøjxnɨdɨ øts ja' nɨdukɨ'ɨyɨ. Øts wa̱mp jøts ja Dios ja kyadabayø'øyɨdɨt.
17 Ja nwɨndsøn'a̱jtɨm øts xpudøjkɨyɨɨ'ñ jøts øts ja møk'a̱jtɨn xmøøy, jøts øts nyikyø'øy ja ka̱jpxwa̱'kxɨn sa̱ ja nɨtso'ok'a̱jtɨn nba̱a̱jtɨnt, jøts øts ndukmadøøy nɨdukɨ'ɨyɨ pøn ka'israelɨt ja̱a̱'dyɨ. Jade'ents øts ojts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm xuu'mø'øy ma̱ jaty øts n'ayo'omba̱a̱ty.
18 Xyiknɨtso'ok'a̱jtɨp øts ja nayɨde'en ja n'anmɨja̱'wɨn jøts øts ngapa̱a̱tt ja ka'øybɨ jøts ø xpøkjø'økt jap tsa̱jpjøtpy ma̱ ja y'ity. ¡Kunuu'kxy'ejtpɨm ja Dios xemɨkøjxp! Jade'en ɨdø'øn ja y'ejxɨ tyɨyɨ.

Ku ja Pablo kyajpxpøø'kxy jøts ja kunuu'kxɨn t'ukya̱jknɨ

19 Ka̱jpxpoo'kx jam ja Prisca møøt ja Aquila, jøts nayɨde'en ja Onesíforo ja myɨgu'uktøjk.
20 Tø øts ja Erasto nyiktañ jam Corinto, tø ja Trófimo pya̱'a̱mbety jam Mileto ka̱jpjotp, paty øts jam tø nyiktañ.
21 Tsojk mme'ent ka'anɨm ja xuxpyoj tpa̱a̱ty. Møj ja ka̱jpxpoo'kxɨn mdanɨguexyɨ ja Eubulo møøt ja Pudente. Nayɨde'ents ja ka̱jpxpoo'kxɨn mdanɨguexyɨ ja Lino, jøts ja Claudia, møøt nɨdukɨ'ɨyɨ adøm nmɨgu'uk janchja̱'wɨbɨdɨ.
22 Møøt ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo m'ett, jøts nɨdukɨ'ɨyɨ ja Dios mgunuu'kxɨdɨt. Jade'en ɨdø'øn ja yja̱tt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANƗGAJX JA TITO

Yɨde'en yiknɨjayɨ ja Tito

1 Pablo'ą̈jtp øts, Dios Teety ø nmɨdumpy, jøts øts nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo ngudanaapy, ku øts ja xamɨgaxɨ jøts øts ja yja' ja ndukjanchją̈'wɨyɨt pøn ja Dios Teety tø twɨ'ixy, jøts nayɨde'en tnɨjąwɨdɨt ja tyɨy'ą̈jtɨn są̈ ja Dios øy tsuj yikpaduñ,

2 jøts jade'en t'awejxtɨt ja jujky'ą̈jtɨn midi xemɨkøjxp etp. Yą̈'ą̈tpɨ tsɨnąą̈'yɨn ja Dios kø'øm tø tnɨ'adsowɨ nąmga'anɨm wyɨnaty ja nąxwii'ñɨt cho'ondą̈'ą̈ky. Nɨwɨndem xøøw ja Dios Teety kyawɨndąą̈y'aty, midi tø ttanɨbɨktąą̈gɨ, pyadumpy ja'.

3 Ku ja xøøw ja jumøjt tø tpą̈tnɨ sąm ja kø'øm tø ttanɨbɨktąą̈gɨ xjats ja kyajpxy tnąnky'ejxɨt jøts øts ɨdø'øn ngą̈jpxwą̈'kxt midi øts ja Dios Teety yiknɨtsokpɨ tø xanɨpiky.

4 Ɨxyą̈mts me Tito nnɨjayɨ. Ndyimy'u'nkją̈'wɨp mets, ja'agøjxp ku tu'ugyɨ janchją̈'wɨn ndamujkyɨm, jade'en øts ja tsojkɨn nmøøt'aty jøts xpąą̈tt ja kunuu'kxy'ą̈jtɨn ja pudøjkɨn jøts ja øy'ą̈jtɨn midi ja Dios Teety yajkpy møøt ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo pøn adøm nyiknɨtsokpɨ'ą̈jtyɨndɨp.

Ja tunkjøøjp midi ja Tito pyatwą̈'jkɨyɨɨ'ñ jam Creta

5 Ku mets jam nyiktąą̈ñ Creta, ja'agøjxp øts ja jade'en nduuñ jøts mets xyiką̈'pxt xyik'abąą̈dɨt ja tunkjøøjp midi øts jam wyɨnaty tø nyiktso'ondą̈'ą̈ky. Jade'en ø nwą̈'ą̈ñ ku mets tu'uk tu'uk xpɨktą̈'ą̈kt pøn tnɨmøjąą̈'y'ą̈tp mą̈ jaty ñamyukyɨdɨ kąjp kąjp ja jąą̈'y pøn ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm tjanchją̈'wɨdɨp.

6 Ja'abɨ møjąą̈'y'ą̈jtpɨ mbɨktą̈'ą̈kp pøn øy tsuj tsɨnaapy, pøn nɨti wɨndsø'yɨn, pøn tu'ugyɨ tmøøt'ą̈jtp ja ñɨdø'øxy, jøts ja y'uną̈'jk nay ja'abɨ janchją̈'wɨn pyadundɨp, jøts øy tsuj ja chɨnąą̈'yɨn tyiknąxmɨdɨ. Myɨmadoodɨp ja tyeety, nɨti wɨndsø'øyɨn ja jade'en tkapąą̈ttɨt.

7 Pøn ɨdø'øn jade'en tnɨgubąjk'ą̈jttɨp, pø ja Diosxɨ yja' ja y'ejx'ejtɨdɨp, paty ɨdø'øn pyąą̈t'atyɨ kuwą̈nɨ øy ja chɨnąą̈'yɨn tyiknąxtɨt. Ka'ap ɨdø'øn ja kyujuun'ą̈jtɨn ja tyikmajadą̈'ą̈ktɨt. Ka'ap wɨnjaa wɨndsojk y'akɨdɨt; nɨ ja amu'uky'ą̈jtɨn nɨ ja tsep'ɨxaaky ja tkatunk'ą̈ttɨt, jøts ka'ap ja meeñ nugo tjąą̈'xmukwą̈'ą̈ndɨt.

8 Jabɨ yɨde'enxɨ dø'øn ne'egɨ ja chɨnąą̈'yɨn tyiknąxtɨt, yikją̈'ą̈dą̈'ą̈ktɨp o pøn jąą̈'y jam tyøjkjotp øy tsuj, tum ja øy'ą̈jtɨn ja myɨgu'uk ja tyamɨdsoktɨp, ją̈'gyukɨn ɨdø'øn ja myøøt'ą̈ttɨp jøts tum ja' tyu'undɨp midi øy pąą̈t'ą̈jtɨyɨp. Pyadungøxtɨp ɨdø'øn ja', midi ja Dios y'øyją̈'wɨp jøts ka'ap ja kyø'øm ja' tyikmajadą̈'ą̈ktɨt.

9 Ja'ayɨ dø'øn ja tu'ugyɨ tyimyjanchjąwɨdɨp ja tɨy'ą̈jtɨn midi tø nduk'ɨxpøktɨ, jøts jade'en ja myɨgu'uk ttakąjpxjot'amøkɨdɨt ja'abɨ tɨɨbyɨ ɨxpøjkɨn, nayɨde'en ttukją̈'gyukɨdɨt pøn wyɨnaty t'agąjpxukp ja'abɨ ɨxpøjkɨn.

10 Jabɨ mayxɨ ja jąą̈'y jaadɨ pøn tkamɨmadoodɨp ja Dios yja', sąm wɨnąą̈gɨn ja israelɨt jąą̈'dyɨ pøn nugo jemgąjpxtɨp tegąjpxtɨp jøts ja myɨgu'uk twɨn'øøndɨ.

11 Ja'abɨ jąą̈'dyɨ, amøñɨ pyąą̈t'atyɨ nyiktą̈'ą̈nɨnt, jøts ka'ap ja ka'øybɨ ɨxpøjkɨn ttuktawɨnmąą̈'ndyɨgø'ødyɨt tu'ukpɨ jøøn tu'ukpɨ tøjk, ja meeñts ja nugo y'ɨxaadyɨp ku ja y'ɨxpøjkɨn tyą̈ktɨ.

12 Nay yø kø'øm yɨde'en ojts ja myɨgugąjp ñɨmadyą̈'ą̈gyɨdɨ pøn wą̈'ą̈ts najtsją̈'wɨgyøjxp ti jaty tunɨp jątɨp, ja' yɨde'en wąą̈n: “Yɨde'en ja Creta jąą̈'y yjujky'ą̈ttɨ: o tyimdyąą̈yɨdɨ, janch awą̈'ą̈ndɨ, nuux'ą̈jtɨn ja yikmajadą̈'ą̈ktɨp jøts ja yjɨɨ'kxy nugo ja tta'ą̈ą̈wɨwyą̈'ą̈ndɨ.”

13 Janch ɨdø'øn ja wyąą̈ñ; paty meets ɨdø'øn møk xamɨgąjpxtɨt ja chɨnąą̈'yɨn jøts jade'en tyikmøkɨdɨt ja yjanchją̈'wɨn pøn ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm yja' tø tpadøjkɨñɨdɨ.

14 Jøts ka'ap jade'en nugo tmɨbøktɨt ja madyą̈'ą̈ky midi yik'ø'yɨdɨp yikpąą̈jtɨdɨp ja israelɨt jąą̈'dyɨ, nɨ tkamøjpɨktąą̈jkɨdɨt ja y'ana'amɨndɨ pøn jagam jɨxkø'øm tyiktą̈ndɨp ja Dios tyɨy'ą̈jtɨn.

15 Pønts ja Dios yja' ja'ayɨ tpaduujnɨp, tyum'øy'ejxtɨp ja' midi ja Dios kø'øm tø tyik'øyɨ, jamts ja'amɨdɨ pøn wą̄mɨdɨp ku ja yikpøkpyety; paty ja jade'en ttejtɨ ku ja pøky ja ja'ayɨ twɨnmą̄ą̄'ñ'ą̄ttɨ jøts tum yikpøkpyajtpɨ t'ejxtɨ; jabɨ agootstujpxyɨ ja wyɨnmą̄ą̄'ñ ja y'ettɨ jøts jade'en tka'ejxką̄ptɨ midi øy uk midi'its ka'øy.

16 Jade'en ɨdø'øn ja chaachwą̄'ą̄ndɨ kuk ɨdø'øn ja Dios ja t'ijxyɨdɨ, pø sudso dø'øn ja Dios ja t'ijxyɨdɨ; jabɨ wenkts ja chɨnąą̄'yɨn ja tyiknąxtɨ, ja kyawɨndɨy'ą̄jtɨn ja yikmajadą̄ktɨp, ka'ap ja madoogukɨn ja wɨne'enɨn tmøødɨdɨ, nɨsudso'ampy ja ødyu'unɨn ja tkayikwɨngaxø'øktɨ.

2

Ja tɨɨbyɨ ɨxpøjkɨn

1 Pønɨ midi mets Tito mnɨgajpxpy, ja tɨɨbyɨ ɨxpøjkɨn ɨdø'øn ja møøt ñabyą̄ą̄dɨt.

2 Tuknɨjąwɨ ja møjąą̄'dyøjktɨ jøts ejxkujk yjąą̄'y'ą̄ttɨt, tudą̄'ą̄ky yikxon ñabyɨktą̄'ągɨdɨt, jøts ją̄'gyukɨdɨp ɨdø'øn yiktu'undɨp ɨdø'øn ja wyijy'ą̄jtɨn; møk tyik'ettɨt ja Dios'ajot'ą̄jtɨn møøt ja tsojkɨn, møøt ja pa'ayo'owɨn jøts møøt ja tudą̄'ą̄ky'ą̄jtɨn.

3 Jøts ja møjąą̄'dyø'øxy nayɨde'enɨ yjąą̄'y'ą̄jtmɨdɨt są̄m pyą̄ą̄t'atyɨ pøn ja Dios tpadundɨp. Ka'ap ja jɨgą̄jpxk pagą̄jpxk ja ttunk'ą̄ttɨt, nɨ ja mu'ugyɨ ja ku'uxyɨ tkayikmajadą̄'ą̄ktɨt. Øybɨ tsɨnąą̄'yɨn ɨdø'øn ja ne'egɨ ñą̄nky'ejxɨdɨp,

4 jøts jade'en ttuk'ejxtɨt ttuknɨjąwɨdɨt ja tø'øxyøjk pøn nąm amajtskɨdɨpnɨm są̄ ja ñɨyą̄ą̄'y są̄ ja y'u'nk y'uną̄'jk ja møøt øy yikxon chøønɨdɨt tyanɨdɨt.

5 Myøøt'ą̄ttɨp ɨdø'øn ja ją̄'gyukɨn ja'adɨ. Tum ja wą̄'ą̄tspɨ tum ja øybɨ tsɨnąą̄'yɨn ɨdø'øn ja pyadu'undɨp. Ja yjøøn ja tyøjk ɨdø'øn ja' kyamɨjotkukɨdɨp, pøn jam tso'ondɨp ją̄'ttɨp myɨdudą̄'ą̄ky'ą̄ttɨp ɨdø'øn ja'. Pønɨ ti y'ane'empy ja ñɨyą̄ą̄'dyɨ, pyadu'undɨp ɨdø'øn ja'. Jade'en ɨdø'øn yą̄'ą̄t tpadungøxtɨt jøts ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadyą̄'ą̄ky kyayikjɨgą̄jpxt kyayikpagą̄jpxt.

6 Taguwą̄nɨ mets Tito ku ja wą̄jtyøjktɨ ja ją̄'gyukɨn tmøøt'ą̄ttɨt,

7 jøts ɨdø'øn ja kø'øm jawyeen mjøptunɨp pønɨ są̄ dø'øn ja øchɨnąą̄'yɨn tpadu'undɨt. Ku dø'øn ja wyɨnaty xką̄jpxwejwą̄'ą̄ñ, yikxon ɨdø'øn ja xnɨgą̄jpxt, nɨti nɨxɨ'ɨky nɨti taxɨ'ɨky xkająwɨt.

8 Tɨy ka'pxy ɨdø'øn ja ɨxpøjkɨn xnąnky'ejxɨt jøts ka' nɨpøn jade'en m'agą̄jpxukɨyɨt. Jøts kø'øm ttatsø'ødyu'unt ja jąą̄'y pøn wyɨnaty nugo mjɨgą̄jpxɨyɨp mbagą̄jpxɨyɨp jabɨ ją̄'gyukɨdɨpxɨ ja kø'øm ku meets ja tɨy'ą̄jtɨn xnɨgajpxy.

9 Ką̄jpxwej ja tumbɨtøjktɨ jøts tpadungøxtɨt ja wyɨndsøndɨ; yikxon ɨdø'øn ja yjąą̄'y'ą̄ttɨt jøts ka' twɨndso'odɨt ja wyɨndsøn.

10 Ka'ap ɨdø'øn ja tma'jtsɨt ja pyɨktą̄'ą̄ky pøn ja yiktuujnɨp. Yiknɨgaxø'økp ɨdø'øn ja y'øyjąą̄'y'ą̄jtɨn jøts o pøn jąą̄'y jade'en ttsująwɨt ja tsɨnąą̄'yɨn midi ja Dios yiknɨtsokpɨ yajkpy.

11 Jabɨ tøxɨ ja Dios ja øy'ą̄jtɨn tnąnky'ijxyɨ midi tyiknɨtso'okwą̄mp tukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą̄'y;

12 ja'agøjxpts ja Dios ja y'øy'ą̄jtɨn tnąnky'ijxyɨ jøts xuknɨją̄'wɨnt jøts n'ɨxmą̄jtsɨnt midi ja Dios tkamɨnamyą̄ą̄jyɨp są̄m nayɨde'en midi n'ą̄m njotp xmɨmajadą̄'ą̄kwą̄'ą̄ndɨp, jøts ja tsɨnąą̄'yɨn yą̄ nyiknąjxɨnt ją̄'gyukɨ køjxp, są̄mdam nayɨde'en øy tɨy ja Dios ttsøky'aty jøts ja tu'ugyɨ nwɨndsø'jkant nwɨnją̄'want.

13 Nayɨde'en ɨdø'øn ja xuknɨją̄'wɨm są̄ dø'øn n'awejxɨnt jotkujk ja øy'ą̄jtɨn, midi ja Dios kø'øm tø tnɨ'adsowɨ, ku ja mye'ent kyɨdą̄'ą̄kt aju'ukjotp, ja Jesucristo yiknɨtsokpɨ pøn ndios'ą̄jtyɨndɨp.

14 Nagyøyąjkɨyɨ ja', jøts adømgøjxp ja xku'o'jkɨndɨ jøts jade'en axøø'kpɨ yigaappɨ agujkpy nga'ejtɨndɨt, jøts jade'en nbą̄ą̄jtɨnt tu'ugyɨ ja wą̄'ą̄ts'ą̄jtɨn jøts ja'ayɨ nnadyamɨyojxandɨt, jøts tum ja øybɨ n'ą̄mɨndɨp njotpɨndɨp.

15 Yą'ąt mets Tito ɨdø'øn mnąnky'ɨxpøkɨyɨp, mgąjpxjot'amøkɨp ɨdø'øn, jøts nayɨde'en møk ja mgutujk xamɨgąjpxt pøn tkamɨmadowąndɨp ja'abɨ ɨxpøjkɨn. Kidi mets ja jąą'y kø'øm myik'amutskɨnɨyɨ.

3

Są dø'øn ja chɨnąą'yɨn tyiknąxtɨt pøn ja nwɨndsøn'ąjtɨm tjanchją'wɨdɨp

1 Tukją'myatstɨ ku tkajpxkyupøktɨt ja wɨndsøndøjktɨ sąmdam nayɨde'en ja kudunktøjk tmɨmado'odɨt, jøts tpadu'undɨt tukɨ'ɨyɨ ja ødyunk midi wyɨnaty tø yiktaguwąnɨdɨ.

2 Nɨpøn ɨdø'øn ja wenk tkanɨmadyą'ąktɨt, nɨka' ɨdø'øn ja tsep ja t'ɨxą'ądɨt. Ja øy'ąjtɨn ɨdø'øn ja ja'ayɨ yikmajadą'ąktɨp, ja tudą'ąky'ąjtɨn ɨdø'øn nɨxem nɨyąm ja myɨgu'uk tyamay'ąttɨp.

3 Jabɨ nayɨde'enxɨ adøm y'ijty ngakajpxkyupɨjkyɨm jøts ja Dios yja' ngamɨmadooja'am jøts jade'en nwɨdijtyɨm kube'ets kugoots. Tum ja axøø'kpɨ yigaappɨ y'ijty nyikma-jadąąjkyɨndɨp midi n'ąmɨndɨp njotpa'andɨp; jap adøm y'ijty ja nxøøw ja njumøjt nyiknąjxyɨndɨ mą wyɨndsøn'aty ja ka'øy'ąjtk møøt ja wɨndi'iñ'ąjtk, øy y'ijty pøngapøn møøt ndyimñamyɨ'ąmbɨjkyɨndɨ, sąm adøm ɨdø'øn kø'øm y'ijty ndyimyjotkɨdąąjkyɨm.

4 Kuts adøm ja Dios ja yiknɨtsokpɨ tnąnky'ejxøø ja y'øy'ąjtɨn, są ttsøky'aty ja nąxwii'ñɨt jąą'y,

5 jade'en adøm ɨdø'øn ja xyiknɨtsøjkyɨm, kaja'agøjxpɨp ja ttuuñ ku adøm ja øchɨnąą'yɨn wyɨnaty tø nmøøt'ąjtyɨm, jabɨ pa'ayo'onɨngøjxpxɨ dø'øn ja ojts xyiknɨtsøøjkyɨm, xukyiknɨwąąjchɨm ja nbøky jade'en jøts ja jemchɨnąą'yɨn ja Espíritu Santo xukpąąjtyɨm.

6 Ja yiknɨtsokpɨ køjxp ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo køjxp ja Dios Teety tø xmø'øyɨm kawɨne'en ja Espíritu Santo jøts ja xpudøjka'am,

7 jøts ja Dios Teety y'øy'ąjtɨngøjxp xkupøjkɨndɨt jøts nyikmø'øyɨndɨt ja jujky'ąjtɨn midi xemɨkøjxp etp midi adøm n'awejx'ąjtyɨndɨp.

8 Tyimdyɨy ɨdø'øn yą'ąt, paty øts ɨdø'øn ndsøk'aty jøts mets wɨnjaa wɨndsojk xkąjpxt yą'ątpɨ ɨxpøjkɨn jøts jade'en pøn ja Dios tjanchją'wɨdɨp tunkjøøjp'ąttɨt tum ja y'øybɨ tyɨɨbyɨ. Tyum'ødyunguixpy yą'ątpɨ ɨxpøjkɨn, øy yø pøngapøn t'ødyuñ.

9 Kidi xyikmøjtøkɨ nugo ja kugoots madyą'ąky midi nɨti kyawą'ąñ, jøts ka'ap ja ąpmadyą'ąky ja møjąą'y ayuujk nugo xunk'ątt, nɨ xkadatøkɨt pøn ja Moisés kyutujk nugo ttamadyą'ąkpyąttɨp. Nɨmą ja tɨy'ąjtɨn ja' tkamøøt'ątti.

10 Pønɨ jam pøn tnąnkñawyą'kxwą'ąñɨdɨ ja Jesucristo yjanchją'wɨbɨtøjktɨ, tawɨndsø'øy tuk'ojkɨn uk majtsk'ojkɨn, kuts wyɨnaty mgamɨmadøyɨ, jagam ja x'ɨxwejtsnɨt;

11 jabɨ jade'enxɨ mets xnɨjąwɨt ku ja'abɨ jąą'y tø ja chɨnąą'yɨn ja ka'øybɨ myɨmajadąjknɨyɨ jøts kø'øm ja pyøky ja ñɨ'øønɨyɨ.

Ku ja Pablo ttanɨpiky ja kyø'øm jotmay ja Tito

12 Ku me wyɨnaty ndanɨgaxɨ ja Artemas uk ja Tíquico, tun ja may'ąjtɨn jøts øts waanɨ wyɨnaty x'ats'ixy jam Nicópolis, jabɨ jamxɨ øts tø ndanɨbɨktąągɨ nyiknąxwą'ąñ ja et ja xøøw kunɨm ja møk xux ñąxt.

13 Tabudøkɨ øy tigati ja nɨtanaabyɨ midi yiktejp Zenas jøts nayɨde'en ja Apolos, mo' ja pudøjkɨn jøts yjąąkwɨdettɨt kunɨm ja tyunk tyik'abąądɨdɨt nugo ku ti kya'ijtxyɨdɨ.

14 Nøjmɨ ja nmɨgu'uktøjktɨ pøn jamdɨ mets møøt jøts mbudøkɨyɨdɨt, jøts jade'en tnɨjąwɨdɨt są ja øchɨnąą'yɨn wyɨngaxø'økt ku tpudøkɨdɨt ja myɨgu'uk pøn ti ka'ejtxɨp.

Ku ja Pablo kyąjpxpøø'kxy jøts ja kunuu'kxɨn t'ukyąjknɨ

15 Pøn jaty øts ɨxyąm møøt, mdanɨgajxɨdɨp ja kąjpxpoo'kxɨn ja'. Tukją'myats nɨdukɨ'ɨyɨ ja nmɨgu'uktøjktɨ pøn jaty tu'ugyɨ ja janchją'wɨn tmøøt'ąjtmɨdɨp ku øøts ɨxyąm ja kąjpxpoo'kxɨn nguexy. Pąąt meets ja Dios kyunuu'kxɨn nɨdukɨ'ɨyɨ. Jade'en ɨdø'øn ja yjątt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA FILEMÓN

Yide'en ja Pablo tnijayi ja Filemón

1-2 Øts idø'øn Pablo'ajtp. Øts yam tsumy ku nwindsøn'ajtim yja' nbaduujni. Ixyam mee nnijayi møøt yø Timoteo pøn jaty namyukidip jam mdøjkjotp, jøts nayide'en øø njа'myech ja ndsø' Apia jøts Arquipo midi nayide'en tump sam øts nduñ.
3 Paattі meets nidukі'iyi ja Dios Teety jøts ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin møøt ja y'øy'ajtin.

Sa ja Filemón tjagyepy ja tsojkin ja pa'ayo'owin møøt ja Dios'ajot'ajtin

4 Ku øts ja Dios n'ajot'aty nxumikajxajkpy øts ja Dios ku me njа'myech,
5 ja'agøjxp ku tø nnijawi ku mets nayide'en xtsojki ja nwindsøn'ajtim Jesús yja', jøts pøn jaty ja janchja'wiyip.
6 N'amidøøpy øts ja Dios jøts tja'gyukiyidit yikxon ja y'øy'ajtin midi nbaajtyindip ku njanchja'wa'andi ja nwindsøn'ajtim. Wa'nts tum jade'en ttundi, pøni sa tø xukmadøy pøn jaty tø tpabøkti.
7 Janch jotkujk øts ixyam ku nmadøy ku xpa'ayøy ja mmigu'uk jøts xkajpxjot'amøki, jøts jade'en xyikjotkujk'aty.

Ku Pablo t'amidøy ja may'ajtin jøts yikupøkt jadigojk ja Onésimo

8 Øy øts ja Cristo kyutujk nayide'en njamøøt'aty jøts me n'ana'amt pøni ti jaty mdu'ump, ka'ats mets ixyam n'ana'amwa'añ
9 ja'agøjxp øts ixyam migu'uk'ajtingøjxp tu'uk ja may'ajt n'amidoowa'añ. Møjaa'ñip øts ixyam jøts tsumyim n'ity nwindsøn'ajtimgøjxp,
10 paty mets n'amidøy ja may'ajtin jøts xkupøkt jadigojk ja Onésimo midi øts yam tø ndukja'gyuki ja Dios yja'.
11 Ku ojts jawyeen nmøøtsinaay yø Onésimo, ka'ap øy y'ijty ti t'ødyuñ. N'ajot'ajtna'amp ixyam
12 paty ndaniguexy jadigojk jøts xkupøkt, ¿kidits øts jeexyip xkupiky?
13 Jade'en ø njatsøky'aty jøts ja yam jeexyip tyañ, jøts øts ja jeexyip xpudøki sam mets jeexyip kø'øm xpudøki.
14 Ixyamts mets ja ndaniguexy ja'agøjxp ku ka'ap mibaat ja mgutujk njinajxit, jabi yide'enxi njawa'añ pøni xunwajnip meets ja may'ajtin, ka'ap ja xu'unt ana'amingøjxp, mgø'ømdsojkingøjxp idø'øn ja xu'unt.
15 Pø ja'agøjxp idø'øn ja ojts chøøñ jøts ja mniwimbetiyit jadigojk xemikøjxp,
16 jits ka'ap jade'en x'ukyiktunit ejxim jiyujkin, jade'en xjawit ejxim n'uchin ejxim nmigu'ukin. Njanchpa'ayøøpy øts yø', jawaani møk mets yø xpa'ayo'ot, ka' nugo jaa'y x'ext, jade'en x'ext sam adømin, tøxi tpabiky ja nwindsøn'ajtim yja'.
17 Paty ø nwa'añ, pøni xmigu'ukja'wip øts, kupøk ejxim øts jeexyip xkupiky.
18 Pøni tø mmidundigøyi, uk japts mmiyojiyi, øts ja ngubajtkøjxp.
19 Kø'øm øts ixyam nwa'añ jøts ngubajtkøxt ja yoj, paty ø kø'øm ndyimyja'ay; ka' yjawi njadukja'myajtswa'añ ku me tø mnañito'jkniyi. Kidim xjanchja'wiñi, taxi'iky yø'.
20 Sam ø nwa'añ, tun waani ja may'ajt jøts ø xyikjotkujk'att ja'agøjxp ku tu'ugyi njanchja'windi ja nwindsøn'ajtim.
21 Nnajtsja'wip øts ku xpadungøxt sa jaty øts ixyam nwa'añ.
22 Jøts nayide'en x'awejxtip øts; jotmøñ mee nninijkxy sa jam ja Dios x'amidowdi.

Ku ja Pablo t'ukyajkni ja kajpxpoo'kxin jøts ja kunuu'kxin

23 Nayɨde'en mdanɨguexyɨdɨ ja kạ̄jpxpoo'kxɨn ja Epafras, pøn øts ɨxyạ̄m møøt ndsumchøønɨ nwɨndsøn'ạ̄jtɨmgøjxp.
24 Nayɨ kyajxtɨp ja kạ̄jpxpoo'kxɨn ja Marcos, møøt ja Aristarco, møøt ja Demas jøts ja Lucas, midi øts xpudøjkɨdɨp.
25 Mbạ̄ạ̄jtɨdɨp ja nwɨndsøn'ạ̄jtɨm Jesucristo kyunuu'kxɨn ja y'øy'ạ̄jtɨn. Jade'en ɨdø'øn ja yjạ̄tt.

JA NØKY MIDI YIKTANƗJA̱'A̱YƗDØØ JA HEBREOS JA̱A̱'DYƗ

Dios U'nk køjxp adøm ja Dios Teety xmɨgajpxyɨm

1 Janch tɨgach ɨdø'øn ja Dios Teety y'ijty ña̱nky'ijxyɨyɨ, ku dø'øn ja kyugajpxy ttuknɨja̱wɨwya̱'a̱ñ pønɨ ti jaty ɨdø'øn ja tyukmadowampy ja møja̱a̱'dyøjktɨ.
2 Ƚxya̱mnɨm ɨdø'øn ja kyø'øm U'nk kugajpxy tø tkexy. Y'U'nk køjxp ɨdø'øn ja Dios Teety ojts tukɨ'ɨyɨ tyik'øyɨ ja na̱a̱jx jøts ja tsa̱jp, jøts nay ja y'U'nk tø ttagɨdøjkɨguixy køx kɨda̱'a̱k midi ja wyɨnaty tø tyik'øyɨ.
3 Ja Dios U'nk ɨdø'øn tna̱nky'ejxɨp ja Dios Teety ja myøj'a̱jtɨn, jøts nayɨ ja' ja tna̱nky'ejxɨp sa̱ dø'øn ja Dios Teety t'ixy; nay ja'ats ja myøkwɨnma̱a̱'ñ ja myøk'ayuujk tpatanaagyøjxp tuktsa̱jp'agɨda̱'a̱ky ja pɨkta̱'a̱ky midi ja Dios Teety tø tyikøjy. Ja Dios Teety ja møøt yikutuky y'aga̱'ngyøjø'øm jam tsa̱jpjotp, ku adøm ja ya̱ jawyeen tø x'ukyikpojkpɨwa̱a̱jchɨm.

Jawaanɨ møj ja Dios U'nk, ka'ap ja a̱nkɨlɨs jade'endɨ

4 Tø ja Dios U'nk jawaanɨ møj wyɨmbɨdsimy jøts ja Dios Teety y'a̱nkɨlɨs ne'egɨ ka', ja'agøjxp ku ja Dios U'nk tø tmɨdañ jawaanɨ møj ja kutujk.
5 Jabɨ nɨjuunɨxɨ ja Dios Teety tkanɨma̱a̱y tu'uk ja y'a̱nkɨlɨs yɨde'en:
Mets ɨdø'øn n'U'nk'ajtpy;
øts mets ja jujky'a̱jtɨn tɨ nmø'øy,
nɨ ja Dios Teety tkanɨmaamyɨ tu'uk ja y'a̱nkɨlɨs:
Øts me n'u'nk'a̱tp,
jøts øts me xeety'a̱tp.
6 Yɨde'ents tø wya̱mɨ ku ja myøjtu'umts U'nk tø xanɨguejxyɨm ya̱ na̱xwiiñ:
Wan nɨdukɨ'ɨyɨ øts ja n'a̱nkɨlɨs mwɨndsø'øgɨyɨ.
7 Ku ja y'a̱nkɨlɨs tnɨmadya̱jkmɨ, yɨde'en ja Dios Teety wya̱'a̱ñ:
Øy øts ja n'a̱nkɨlɨs o sa̱ nna̱nky'ejxɨyɨt,
nayɨde'en sa̱m ja pojɨn, uk sa̱m ja jøøn yowɨn.
8 Kuts ja y'U'nk tnɨmadya̱'a̱ky yɨde'ents ja tnɨmaamyɨ:
Xemɨkøjxp me Dios U'nk mgutujk y'ity;
tɨy mets mgutujk ja mdɨɨdyu'unɨn y'ity.
9 Mdsøky'ajtpy mets ja tyɨɨbyɨ jøts ka' x'ejxwa̱'a̱ñ ja ka'øybɨ;
paty ja mDios Teety jawaanɨ øy ja jotkujk'a̱jtɨn tø mmø'øyɨ,
jøts nɨ ka'ap jade'en o pøn tø yiktuñ.
10 jøts nayɨde'en wya̱mɨ:
Mets Dios U'nk, tø xanɨbɨkta̱a̱jkɨguixy tukɨ'ɨyɨ ku yø na̱xwii'ñɨt tø xyikøjy,
jøts mgø'jotp ja tsa̱jp tø pyɨdsimy.
11 Køxtɨp na̱xtɨp yø', jøts mets xemɨkøjxp me mdañ.
Nayɨde'en yø yja̱ttɨt sa̱m wet pyachɨ;
12 jøts mets ja xpøkjø'økt ane'eky ade'kxy, jøts jadɨgojk xyikjemyɨt xyik'øyɨt.
Mets ɨdø'øn xemɨkøjxp jade'eñɨm m'ejtp, nɨjuunɨ xøøw mets mdsɨna̱a̱'yɨn kyakixy.
13 Jøts nɨjuunɨ ja Dios Teety tu'uk ja y'a̱nkɨlɨs tkanɨma̱a̱y:
Ya̱ yikutuk n'aga̱'ngyøjɨ'jy,
kunɨmts mets mmɨdsep nduktekpya'an'a̱tt.
14 Dios Teety ɨdø'øn myɨdundɨp nɨdukɨ'ɨyɨ ja a̱nkɨlɨs, nayɨ Dios Teetyts kajxɨdɨp jøts tpudøkɨdɨt pøn jaty ja nɨtso'ok'a̱jtɨn tkupøkwa̱ndɨp.

2

Ka'ap ja nɨtso'ok'ąjtɨn ngamøjpɨktąąjkɨn

1 Ja'agøjxp ɨdø'øn nyikmøja'am nyikøjxpa'am pønɨ są tø nmadø'øyɨm jøts kidi ja
nwɨnmąą'ñ nyiktɨgąjchɨm, tu'ugyɨ ja nyikyø'øyɨm.
2 Tø dø'øn ja ayuujk yjanchwɨndɨy midi ja ąnkɨlɨs ja israelɨt jąą'y tyukmadowdɨ, pøn
jatyts ja tkabadundøø, yiktɨɨdyundɨ ja', jøts ja ayo'on yikmøødyøø sąm ɨdø'øn pyąąt'atyɨyɨ.
3 Pønɨ jade'endam ja yjąjttøø, ¿sudsots adøm ɨdø'øn ndejɨnt nga'ayo'ombąąjtɨndɨt pønɨ
ka'ap adøm ja møj nɨtso'ok'ąjtɨn nmøjpɨktąąjkyɨm? Jabɨ jawyeenxɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm
kø'øm tø tnɨgajpxy, pønts ja tpatmadoojɨdøø, tøts ja ayuujk ja jawyeen tɨɨbyøktɨ jøts ja tø
ttsøønɨdɨ, jɨtsnɨm øøts ja tø xukmadøy.
4 Tøts ja Dios Teety nayɨde'en kø'øm tyaky ja ejxpajt ku dø'øn ja y'ayuujk ja wyɨndɨy,
ku ijxyɨmbɨ ka'ijxyɨmbɨ tyiknąxkɨdą'ąky, nayɨde'en ja Dios Espíritu Santo tø xmø'øyɨm ja
møk'ąjtɨn sąm ja kɨja' tø xamɨdsøjkyɨm.

Nayɨde'en ja Jesucristo yjąą'yjąjty sąm ja myɨgu'uk nąxwii'ñɨt jąą'y

5 Ja tsɨnąą'yɨn ja jujky'ąjtɨn midi memp ją'tp Cristo køjxp, midi øts ɨxyąm nnɨgajpxpy,
ka'ap ja ąnkɨlɨstøjk ja mɨbąąt tnɨwɨndsøn'ąttɨt.
6 Jabɨ yɨde'enxɨ ja David ja Dios Teety t'ajot'aty jøts ja tø tjaadyañ:
¿Tyimbyøn ɨdø'øn yø jąą'y'ąjtp ku yø nɨwɨne'en xkają'dyɨgøy?
¿Ti tyimbyøn ɨdø'øn yø nąxwii'ñɨt jąą'y midi oo'kp tɨgøøpy ku yø xmɨjotɨgøy?
7 Tø yø waanɨ x'atsyik'amutskɨ jøts tø x'atsmøjpɨktą'ąky ja m'ąnkɨlɨs,
ɨxyąmts ne'egɨ jawaanɨ møj tø xmø'øy ja møj'ąjtɨn jøts ja øy'ąjtɨn,
8 jøts tuktsąjp'agɨdą'ąky tyikutujkøxt.
Ku dø'øn ja Dios tukɨ'ɨyɨ tø ttagɨdøjkɨguixy ja jąą'y, nɨti dø'øn ja tø tkayiktañ midi ja jąą'y
kya'ana'amp. Ots ja yjade'enɨ, ka'anɨmts adøm n'ijxyɨm ku tukɨ'ɨyɨ myɨmadooguixyɨ.
9 N'ijxyɨndɨpts adøm ja Jesús pøn ja Dios Teety waanɨ tø t'atsyik'amutskɨ, nɨ ja ąnkɨlɨs tø
tka'atsmɨbąąt'aty. Tøts ɨxyąm tmøøgyojmɨ ja møj'ąjtɨn jøts ja wɨndsø'jkɨn jawaanɨ møj,
ja'agøjxp ku ja o'jkɨn ja tø tkupiky, ku ja Dios Teety ja jade'en tø tyamɨdsøkyɨyɨ jøts adøm
ja xku'o'jka'ant.
10 Dios Teety køjxp tukɨ'ɨyɨ y'ijty, jøts tum ja' ɨdø'øn pąąt'ąjtɨyɨp; ja'ats ja Dios Teety
chøjkpy jøts nayɨde'en ja y'u'nk ja myąąy tpąąttɨt ja øy'ąjtɨn. Paty ɨdø'øn ja Dios Teety
tø ttamɨdsøky ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo jøts ja y'ayo'owɨn jøts ja y'o'jkɨn jade'en
ttuktabają'ñaxy, są dø'øn ja nąxwii'ñɨt jąą'y y'ejxɨdɨ tyɨyɨdɨ, jɨts jade'en jawaanɨ øy
xukją'gyukant sudso ja nɨtsoojkɨn nbąąjtɨnt.
11 Jabɨ nay ja'axɨ ja tyeety'ąjttɨp pøn jaty tø pyojkpɨwą'ątstɨ, jøts nay ja'ats ja
tyeety'ąjtmɨp pøn yikpojkpɨwątsp. Paty ja Dios U'nk tkadatsø'ødyuñ ku adøm ja
xmɨga'axa'am,
12 sąm jap wyą'ąñ nøkyjøtpy:
Mets Dios Teety ɨdø'øn nnɨmadyą'ąkp ku øts ja nmɨga'ax nmɨgąjpxt,
jøts tu'ugyɨ øø wyɨnaty n'ɨy mets køjxp.
13 Jøts nayɨde'en jap jaabyety wyąmɨ:
N'awejx'etp øts ja Dios Teety.
Jøts abiky ñømgojmɨ:
Ɨxyąm ø møøt n'u'nk n'unąjk, midi øts ja Dios Teety tø xmø'øy.
14 Jade'en sąm ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja jujky'ąjtɨn tmøøt'ąjttøø, ja'agøjxp ɨdø'øn
ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo yjąą'yjąjty jøts jade'en ja o'jkɨn tkupøkt, jøts jade'en
tmɨmajadą'ąky ja mɨku' midi ja o'jkɨn tnɨwɨndsøn'ąjtp.
15 Jade'en ja nɨtso'ok'ąjtɨn xuktajotkujk'ąjtɨnt jøts jade'eñɨ dø'øn ja o'jkɨn
nga'uktsø'jkɨñant.

16 Wa̱'a̱ts yikja̱'gyuki ku ja nwindsøn'a̱jtim ja' tkanimiñ jøts ja a̱nkilis tpudøkit, jabi tum na̱xwii'ñit ja̱a̱'yxi ja ja'ayi ñimimpy, pøn teety'amøjkojpk'a̱jttip ja Abraham.
17 Ja'agøjxpts ja nayide'en yja̱a̱'yja̱jty sa̱m ja myigu'uk na̱xwii'ñit ja̱a̱'y, jøts jade'en t'ayo'ext sa̱m nayide'en ja Dios Teety tpadun'ett, ku ja kyø'øm o'jkin ja ttayikpo-jkpiwa̱'a̱ch ja na̱xwii'ñit ja̱a̱'y. Ja'agøjxp idø'øn ja amuum ndeety'a̱jtyindi.
18 Tø dø'øn ja jawyeen ttanaxy ja ayo'on, ja winma̱a̱'ñ, jøts nayide'en yikxon tø yikwinma̱a̱'ñ'ixy, paty idø'øn myayi ja pudøjkin pøn jaty nayide'en ya̱ ja̱jtip kubajtip.

3

Jawaani møj ja Jesús, ka'ap ja Moisés

1 Kunuu'kxy mee migu'uktøjkti, meetspi dø'øn mba̱a̱t'a̱jtiyip jøts yikxon x'ejxtit ja Cristo Jesús, pøn tø nyiktaniguexyindi jøts pøn ndeety'a̱jtyindip, ja'agøjxp ku meets idø'øn ja Dios Teety tø mwi'ijxyidi jøts ja mja'a̱tiyidit.
2 Ejtp ja Jesús tiy ja Dios Teety tmimadøy pøni ti ja tø tyaguwa̱niyi, sa̱m ja Moisés nayide'en tu'ugyi tmiduuñ ja Dios Teety ma̱ ja janchja̱'wibi jamdi.
3 Jawaani møjts ja Jesús ja wyindsø'jkin pya̱a̱dyi jøts nika' jade'en ja Moisés, nayide'en idø'øn ja tpa̱a̱ty, sa̱ jawaani møj yikwindsø'øgi ja tøjkojpi jøts nika'ap ja tøjk jade'en.
4 Ots idø'øn ja ja̱a̱'y may yjadøjkojti, tum ja Dios Teety tuki'iyi tø ttanibiktaa̱gi wine'en ijty tuktsa̱jp'agidа̱'a̱ky.
5 Janch øy idø'øn ja Moisés yjatuuñ, ku ja janchja̱'wibitøjk ttukmadøøy ja Dios kyajpxy y'ayuujk, pøni ti dø'øn ja wyinaty tyunwampy ja Dios.
6 Tu'ugyits aditm ja Cristo xpawinma̱a̱'yim wine'en adøm njanchja̱'wa'am, ja'agøjxp ku ja tkøjø'ømit'a̱jtkixy, pø Diosxi ja' ja y'u'nk. Ja' tsojkip jøts møk ja winma̱a̱'ñ nbiktaa̱jkint, jits jotkujk n'awejxint ja øy'a̱jtin midi memp midi ja̱'tp.

Ja janchja̱'wibi pyoo'kxinxøøwdi Dios wyingujkp

7 Paty yide'en ja Dios Espíritu Santo wya̱'a̱ñ, sa̱m jap jaabyety y'ity nøkyijxpy:
Pøni mmadøøpy meets ja Dios Teety kyajpxy ixya̱m,
8 kidi jade'en mgujuun'a̱tti sa̱m ja ja̱a̱'y ttundi jam aba̱k etjotp, ku tkagupøjkti ja Dios,
jøts ja yujy'a̱jtin nugo ttaguya̱jtidi.
9 Jam øts idø'øn ja m'a̱pteety m'a̱pta̱a̱k xwinma̱a̱'nmyøk'ejxti,
øyi ja tja'ejxti tjanija̱'widi ja ijxyimbi ka'ijxyimbi wixijkxy jumøjt midi jaty øts jam njatungunajxpy.
10 Paty øts idø'øn n'atsmi'a̱mbøjkti,
winets ø nwa̱a̱ñ: “Ejtp mee mjadigøy m'anmija̱'wingøjxp,
jøts ka' xtsojkti jøts øts ja nduu' xpaduujnidit.”
11 Ja' øts idø'øn ja ndami'a̱mbøjkti, jøts ø nwa̱nda̱a̱jky ku kyatøkidit ma̱ øts ja n'uktamidsojkti.
12 Migu'uktøjkti, nay'ejx'etidim tu'uk jadu'uk, jøts xkamajtstu'uttit ja Dios ja yikju-jky'a̱jtpi, jøts ja' ejtp xjanchja̱widit.
13 Nay ja̱a̱kjamnim ja xøøw ja jumøjt, nagya̱jpxjot'amøjkiyidi xem ya̱m jabom jabom, jøts ja pøky mgawin'øønidit, jøts ja Dios ejtp xmimado'odit.
14 Pøni tu'ugyi nyikyø'øyim ja janchja̱'win pøni sa̱ ja tø nyiktso'onda̱a̱jkyim, kuwa̱ni ja Cristo møøt nba̱a̱jtin ja øy'a̱jtin.
15 Paty xja̱'myatstit ku ja ayuujk wya̱'a̱ñ:
Pøni mmadøøpy meets ja Dios Teety kyajpxy ixya̱m,
ka'ap nayide'en mgujuun'a̱ttit sa̱m ja
ttundøø pøn ja Dios Teety tkamimadoodøø.
16 ¿Pønts idø'øn ja Dios kyajpxy tjamadoodøø jøts ja tka'ukpadunidøø? Ja' dø'øn jade'en adøtsti pøn ja Moisés yik'awa̱'a̱tspidsøøm jam Egipto etjotp.

17 ¿Pønts ɨdø'øn ja Dios myɨjotmą'jt wɨxijkxy jumøjt? Ja'ats ɨdø'øn jade'en jąjttøø pøn jaty
pøktyundɨ, jøts ja jamyɨ abąk etjotp y'oo'ktøø.
18 ¿Pønts ɨdø'øn ja Dios tyamɨwąndąąjkɨ ku ja kyatøkɨdɨt mą dø'øn ja Dios wyɨnaty tø
y'uktamɨdsøkyɨdɨ? Ja' dø'øn ja'adɨ pøn tkamɨmadowdɨ ja Dios.
19 Łxyąts adøm n'ijxyɨm, ja'agøjxp ja øy'ąjtɨn ja tkapąąttøø ku ja Dios ja tkamɨbøjktøø.

4

1 Ka'anɨm ja tpąąty jøts adøm ja Dios Teety nmøøtnøjkxna'ant poo'kxpɨ, paty ɨdø'øn
tsø'øgɨ jąwi ndsɨnąą'yɨndɨtnɨm ja ku wyɨnaty pøn nɨdu'ugɨn kyanaxy.
2 Nayɨde'en adøm tø nyiktukmadø'øyɨm ja nɨtsoojkɨn ayuujk, sąm ja møjąą'dyøjk
yjayiktukmadowdɨ; ka'apts ja ti øy'ąjtɨn tpąąttɨ ja kuxɨ ja tkamɨbøjktøø øy ja tjamadoo-
døø.
3 Adømts ɨdø'øn ja Dios Teety møøt nbąąjtɨnt ja poo'kxɨn ku adøm ja tø nmɨbɨjkyɨm, jabɨ
yɨde'enxɨ ja Dios kø'øm tø wyą'ąñ:
Ja'agøjxp øts ɨdø'øn ja nmɨ'ąmbøjktɨ ku øts ja xkamɨbøjktøø,
jøts øts ndyimñɨmy ku nɨjuunɨ xøøw xkamøøtpoo'kxtɨt.
Jade'en ɨdø'øn ja Dios wyą'ąñ, øy ja wyɨnaty ja tyunk tø tjayik'abąjtyɨnɨ ku ja wyɨnaty
tukɨ'ɨyɨ tø tyikojkixy, jøts t'agąjpxujky jøts ja tpąąttɨt ja poo'kxɨn pøn mɨmadoojɨp;
4 pø japxɨ nayɨde'en jaabyety y'ity ti dø'øn ja Dios Teety tyuun kyɨwɨxujk xøøw:
Poo'kx ja Dios kyɨwɨxujk xøøw ku ja tyunk tyik'abąjtɨyɨɨ'ñ.
5 Jøts nayɨde'en jap jaabyetymɨ:
Ka'ap øts ja xmøøtpoo'kxtɨt pøn xkamɨbøjktɨp.
6 Ka'anɨm ja jąą'y ñɨgą'pxɨdɨ jøts tpąąttɨt ja poo'kxąąjk, øy ja tø tjamadowdɨ ja nɨtsoojkɨn
ayuujk, ka'ap ja poo'kxąąjk ja tø tpąąttɨ ku ja tø kyamadowdɨ;
7 paty ja Dios Teety jadu'uk ja xøøw ja et tø tnɨgajpxy midi adøm ɨxyąm n'ijxyɨndɨp
ndsɨnąą'yɨndɨp, jabɨ Davidxɨ dø'øn ja Dios kyajpxy yiktumpy ku ja wyą'ąñ są jap jaabyety
y'ity nøkyijxpy:
Pønɨ mmadøøpy meets ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk,
kidi xkamɨbøktɨ.
8 Ku ja Josué jeexyɨp ja israelɨt jąą'y ja poo'kxɨn tɨ tmøøñɨ, ka'ap ja Dios Teety jeexyɨp
jadu'uk ja xøøw ja et tnɨgajpxy mą ja poo'kxɨn yikyąkt.
9 Patyts ɨdø'øn y'awejx'ityɨyɨ ja kunuu'kxy poo'kxɨn, nɨdukɨ'ɨyɨ pøn ja Dios tjanchją'wɨdɨp.
10 Pøn ja Dios Teety møøt pyøø'kxy, nayɨ tø ja wyɨnaty yą nąxwiiñ tyikixy ja y'ødyu'unɨn.
Jotkujk ɨdø'øn ja pyoo'kxnɨt sąm ja Dios pyøø'kxy ku tyik'abąjtɨyɨɨ'ñ ja tyunk tuk-
tsąjp'agɨdą'ąky.
11 Kuwąnɨts nmɨjotɨgø'øyɨndɨt jøts ja'abɨ poo'kxɨn nɨjum nbąąjtɨndɨt, jøts nɨpøn tk-
abadu'unt ja jąą'y pøn tkamɨbøjktɨ ja Dios.
12 Jabɨ xemɨkøjxpxɨ ja Dios Teety y'ayuujk y'ity, jøts jawaanɨ wenk yiktsaachɨ
myøk'ąjtɨngøjxp, nɨti tsujx adsow jøpɨ jade'en kyayiktsaachɨ, ja kuxɨ tyimyją'ąty
anmɨją'wɨnjotp jøts jade'en tnąnky'ijxyɨyɨ pønɨ ti yiktunwąmp uk yikwɨnmąą'ñ'ąjtp.
13 Nɨti dø'øn ja Dios tkayu'uchjąwɨ, tyumnɨją'wɨgyijxpy ja' tukɨ'ɨyɨ jøts ja' ɨdø'øn wyɨnaty
nwɨnguwą'jka'amp jøts ndsɨnąą'yɨn ndagɨdøjkant.

Ja Jesucristo ɨdø'øn tu'uk møjteetywɨndsøn

14 Ja Jesús midi dø'øn Dios U'nk'ąjtɨp, ja' adøm ɨdø'øn njawanɨmøjteety'ąjtyɨndɨp,
ja'ats ɨdø'øn ja Dios Teety tø twɨnguwą'ągɨ, paty adøm ɨdø'øn ja nDiosją'myajtsɨn møk
nyik'ejtɨnt.
15 Xją'gyuka'amp adøm ja Jesús midi dø'øn møjteety'ąjtp, ja'agøjxp ku ja tnɨjąwɨ są adøm
ndsɨnąą'yɨm yą. Pø tøxɨ ja nayɨde'en ja ka'øwyɨnmąą'ñ yjayikmø'øy jøts ja tø tkagupiky,
jøts jade'en ja pøky tø tkatuñ.

16 Tją'myejchɨmts ja Dios, jøts wan tnɨnijkxyɨm jotkujk jøts n'amɨdo'owɨnt pya'ayo'owɨngøjxp ja pudøjkɨn mą ngamajadąąjkyɨm.

5

1 Wɨ'ijxy ɨdø'øn jam israel kąjpkøjxp, tu'uk jadu'uk ja teety, jøts tø yikpɨktą'ąky jąą'gyudanaabyɨ, jøts ja jɨyujk'øøky ja Dios ttawɨndsø'øgɨdɨt ttawɨnjąwɨdɨt jøts ɨdø'øn ja jąą'y pyøky ñɨwą'ądsɨyɨt jøts ja Dios tmaa'kxt.
2 Kumɨ nayɨde'en yø teetytɨ pyojkpɨtumbɨjąą'yɨdɨ, paty yø tją'gyukɨdɨ pøn jaty tsuj kadsɨnaadyɨp jøts pøn jaty tundɨgøødyɨp;
3 ja'agøjxpts ɨdø'øn ja wyɨndsø'jkɨn tpɨktą'ąktɨ ku ja nayɨde'en pyojkpɨtumbɨjąą'y'ąjttɨ, jøts ku ja jąą'y tkudanɨdɨ.
4 Nɨpøn ja kø'øm kyanąnktyeetypɨdsimyɨ; ja Dios Teety ɨdø'øn ja møøjyɨp, jøts nay ja' ɨdø'øn tkunuu'kxp tkuwąmp sąm yiktuñ ja Aarón pøn myɨdu'ukpɨ møjteety'ąjtɨ ja israelɨt jąą'y.
5 Nayɨde'en yjąjty ja Cristo; ka'ap ja kø'øm ñąnkmyøjteetypɨdsøjmɨ, ja Dios Teety ja møøjyɨ ku dø'øn ja ñɨmąąjyɨ:
Mets ɨdø'øn n'U'nk'ajtpy;
øts mets ja jujky'ąjtɨn yą tø nmø'øy.
6 Jøts ku nayɨde'en ja Dios Teety wyąąmąą:
Mets ɨdø'øn xemɨkøjxp møjteety'ątp,
jøts jade'en mdu'unt sąm ja Melquisedec ttuñ.
7 Møk ja Cristo ja Dios Teety twɨngąjpxąjky tmɨnuu'kxąjky ku yą chɨnąąy nąxwiiñ, jøts twɨnjɨɨy twɨnyąąjxy ja Dios Teety, midi tmøøt'ąjtp ja kutujk jøts ja o'jkɨn tkapąątt tka'ext, jøts ja Dios Teety myadoojɨ ku ja tu'ugyɨ yikxon t'ajot'aty.
8 Kuwąnɨ dø'øn ja Cristo ja ayo'on tkupøjkɨ sąm adøm, øy ja yjaDios U'ngɨ, kuwąnɨ ja tø tnąnky'ijxyɨ ja mado'owɨn;
9 kuts ja jade'en tją'gyukɨyɨɨ'ñ ja nąxwii'ñɨt ayo'on, jade'ents tmɨbąąt'ąjty sudso ja yiknɨtsoojkɨn ka'pxy tmo'ot pøn jaty ja mɨmadojɨyɨp,
10 ja'agøjxp ku møjteetywɨndsøn ja Dios Teety wyɨnaty tø pyɨktąąjknɨyɨ sąm ja Melquisedec y'ijty tyeety'aty.

Yik'ejxtɨp ja janchją'wɨn ku ja jotmøñ yikmajtstutnɨt

11 Kajaanɨm ja kyayiknɨgajpxy yą'ątpɨ ayuujk ja'agøjxp ku meets yjąwɨ xkają'gyukɨwyą'ąñ, jade'en'ampyts ɨnet ɨdø'øn ja yjąwɨ ngajątt sudso ndukmado'odɨt.
12 Meetspɨk ɨdø'øn jeexyɨp mdukyikyuujnɨdɨp ja mmɨgu'uktøjktɨ, kawɨnąąk xøøw ja m'ɨxpøjkɨn xjayikyø'øñɨdɨ jøts nɨ jade'enbąąt xkają'gyukɨdɨnɨm ja ɨxpøjkɨn midi ka' mąbąąt chepɨ. Ne'egɨ jade'en meets yjąwɨ mwɨmbejtnɨ sąm ja mutsku'nk ja'ayɨ ja che'tsknøø tkupiky, jøts ka'ap ja kaaky ja tojkx ja ttsøky.
13 Maxu'ngɨn ɨdø'øn ndejɨnt wyɨnmay pøn tkają'gyukɨpnɨm sudso n'øchɨnąą'yɨnt, kuts ja nduk'ɨxpøkwą'ąnɨn midi nɨwyaanɨ tsep ka'ap ja tkupiky, nayɨde'en ɨdø'øn ja' sąm ja maxu'nk ja'ayɨ tkupiky ja che'tsknøø jøts ka'ap ja wenkpɨ jɨɨ'kxy.
14 Pønts tjąjtnɨp t'ɨxą'ąt ja øybɨ uk ja kya'øybɨ, ja'ats ja Dios y'ɨxpøjkɨn tnɨjąwɨwyąngøjxp øy ja wɨne'en yjatsepɨ jøts yikją'gyukɨt.

6

1 Jade'en nyiktąą'nɨnt pønɨ ti jaty jawyeen tø nyiktukmadø'øyɨm, ku ja Cristo tø njanchją'wa'am, jøts ja Dios yja' njąąknɨją'wɨgyojɨnt jøts ja ją'gyukɨn nmøøt'ąjtɨnt. Ka'ap ja nugo ngąjpxjɨmbejtɨnt ngąjpx'adøjɨnt sudso nmajtstuujtɨnt ja ka'øy chɨnąą'yɨn, midi ja o'jkɨn tukpątp, jøts sudso ja Dios njanchją'wɨndɨt,
2 jøts pønɨ ti dø'øn nøbajtɨn'ąjtp, pønɨ sudso jąą'y tkunuu'kxy ja myɨgu'uk, jøts sudso ja jąą'y yjujkpyøktɨt jadɨgojk, jøts sudso ja tɨɨdyu'unɨn y'ett.

3 Paty adøm nja'uknɨjąwɨgyojɨnt pønɨ ti jaty yiktukmado'owɨmp, pønɨ jade'en ja Dios xamɨdsøjkyɨm.
4 Ku pøn jąą'y tuk'ojkyɨ tø ttajotkujktøkɨ ja Dios y'ɨxpøjkɨn, ku ja Espíritu Santo tø yikwijyɨdɨ yikejyɨdɨ
5 jøts ja Dios kyajpxy nekɨm tø t'ukupøktɨ, jøts nayɨde'en tø tyatøkɨyɨdɨ ja Dios chojkɨn ja myøk'ąjtɨn midi ɨxyąm jøts midi xemɨkøjxp ejtp.
6 Pønɨ tø ja tją'dyɨgøydɨ ja Dios jøts ja kyø'øm ka'øchɨnąą'yɨn ja tø t'awɨmbetɨdɨ jadɨgojk, nɨsudso ja kya'ukjotɨmbejtnɨdɨt ku ja Dios U'nk ja kyɨruspajtɨn jade'en nugo ttaguyąjtɨdɨ, jɨts ja nugo o mągamą ttaxe'ektɨ.
7 Jade'ents ja yjątti sąm ja nąąjx ku tyu'uy, y'uktɨchp nøø, kuts ja pɨktą'ąky jam yikxon y'ity jøts ja tyikjotkujk'aty pøn jaty tø ñe'eptɨ. Dios ɨdø'øn ja kunuu'kxɨp ja nąąjx.
8 Kuts ja pɨktą'ąky ja tkayik'ity, ku nugo ujts jøts kujp tyik'ity, tits ja wyą'ąnt, ka'ap ja y'øyɨ. Mɨ'ąmbøjkɨpts ja Dios ja' jøtsnɨm ja yiknɨtsą'ątt.
Jade'en ɨdø'øn ndejɨnt ja nąxwii'ñɨt jąą'dyɨ.

Ja awejx'ąjtɨn midi jotkujk xyik'ejtɨmp

9 Ots ø mɨgu'uktøjk jade'en njakajpxy, njanchją'wɨpts øts, ku meets ja Dios tø mgunuu'kxyɨyɨ, ku tø myikmo'odɨ ja nɨtso'ok'ąjtɨn.
10 Pø janch tɨyxɨ ja Dios jɨts ka'ap ja mdająą'dyɨgøyɨdɨt pønɨ ti jaty meets ja tø xuujnɨ, jøts ku ja tø xuk'ejxtɨ wɨne'enɨn ja xtsojktɨ, ku ja mmɨgu'uk midi nayɨde'en tjanchją'wɨdɨp ja Jesús tø xpudøkɨdɨ, midi meets ɨxyąm mjąąktun'adichpñɨm.
11 Ja'ats øø ndsøjkpy, jøts meets jade'en mdsɨnąą'yɨn xyikyø'ødyɨt jotkujk jøts tsuj, kunɨm ja øy'ąjtɨn xpąątti midi m'awejxtɨp.
12 Ka'ap øø ndsøky jøts mee mnuux'ookt, ja' øø ndsøjkpy jøts ja jąą'y xpa'ejxtɨt pøn jaty ja øy'ąjtɨn tpąątti p y'awejx'ąjtɨngøjxp ku ja Dios tjanchjąwɨdɨ.
13 Jade'en ja møjąą'y Abraham yjąjty ku ja Dios tyamɨnɨ'adso'owɨyɨ ja øy'ąjtɨn. Kyø'øm jujky'ąjtɨn ja Dios tyakąjpx, ja'agøjxp ku wyɨnaty nɨpøn jawaanɨ møj kya'ity;
14 xjats yɨde'en ja Abraham yiknɨmąąy: “Ngunuu'kxp mets, jøts ja m'u'nk m'ąp nyiknamayɨt.”
15 Tudą'ąky ja Abraham ja t'awejx'ijty midi ɨdø'øn ja Dios ñɨgąjpx, jøts ja Dios ja myøøjyɨ midi wyɨnaty tø tyamɨdsøkyɨ.
16 Ku jąą'y tigati ttamøjtøkɨwyą'ąndɨ ttajanchtøkɨwyą'ąndɨ, ja' ja y'agąjpxtɨp pøn jawaanɨ møj, jøts ja nɨsą kya'ukyiknɨmaañɨdɨt.
17 Paty ɨdø'øn ja Dios ojts ja kyajpxy tyimyiktañ, jøts ja yikjanchjąwɨt ja y'ayuujk, jøts ku ja tukɨ'ɨyɨ tpadu'unt pønɨ ti jaty ja wyɨnaty tø ttamɨdsoky ja jąą'y.
18 Majtsk ɨdø'øn ja wɨnmąą'ñ midi ja Dios myøøt'ajtpy jøts ka'ap ja tąąy'ąjtɨngøjxp ttuñ; tu'uk ja wyąndąąjkɨn midi adøm ɨdø'øn xamɨdsojkɨmp, jøts tu'uk ja kyajpxy y'ayuujk midi ja awejx'ąjtɨn xmø'øyɨmp ku ja wyąndąąjkɨn ja tpadu'unt. Jade'ents adøm ja Dios xyikjotkujk'ąjtyɨm, jøts n'awijxyɨmpts adøm pønɨ ti dø'øn xmø'øyɨmp.
19 Yą'ąt awejxɨn adøm ɨdø'øn ja n'amɨją'wɨn tu'ugyɨ xyik'ejtɨndɨp, sąm ja kudɨɨbyajt tu'ugyɨ tyik'ity ja pɨktą'ąky, midi'its adøm ɨdø'øn nadyagumąjtsa'amp jøts adøm ja Dios nbąąjtɨnt.
20 Jam ɨdø'øn ja møk y'ity tsąjpjotp mą ja Cristo jawyeen tø tyøkɨ jøts ja tuu' tyik'awą'ątst, jøts ɨdø'øn ja jade'en xemɨkøjxp tø tyañ møjteetywɨndsøn sąm ja Melquisedec.

7

Nayɨde'en ja Jesús tyeety'aty sąm ja Melquisedec

1 Salemɨt wɨndsøn ɨdø'øn y'ijty ja Melquisedec jøts ja tsa̱jpjotp Dios tnɨdeety'a̱jtmɨ. Kuts
ɨdø'øn ja Abraham wyɨnaty ja myɨdsep tø tmɨmajada̱'a̱ky ɨxats ɨdø'øn ja Melquisedec ojts
y'atspa̱a̱tsøyɨ jøts kyunuu'kxɨ.
2 Jøts ja Abraham tmøøy tukpiky ja ma̱jkpikpyɨ pɨkta̱'a̱ky pønɨ ti jaty ɨdø'øn ja wyɨnaty
tø t'atspiky. "Ka'pxy tɨɨdyumbɨ wɨndsøn" ɨdø'øn ja Melquisedec y'ayuujkpɨdsimy;
kuts ja tnɨwɨndsøn'aty ja Salem ka̱jp midi tyijpy "jotkujk'a̱jtɨn", ɨxya̱ts ja Melquisedec
wyɨmbɨdsømnɨ "ja wɨndsøn pøn kya̱jp ttamɨdsojkp ja øy'a̱jtɨn jøts ja jotkujk'a̱jtɨn."
3 Ka'ats ɨdø'øn ja tyeety tya̱a̱k ja pøn, nɨ myɨgu'uk; ku dø'øn ja ña̱nky'ejxpa̱a̱jtɨ, nɨ
kyayiknɨga̱jpxmɨ ja kya'axɨn jøts ja y'o'jkɨn; paty ɨdø'øn ja Dios U'ngɨn t'ixy, ja teety midi
xemɨkøjxp teety'a̱jtp.
4 Janch møjts ɨdø'øn ja Melquisedec wyɨmbɨdsimy, ku dø'øn ja Abraham, midi adøm
ndeety'amøjkojpk'a̱jtyɨndɨp, ja tmøøy tukpiky ja mya̱jkpikpyɨ pɨkta̱'a̱ky midi ja wyɨnaty
tø t'atspøjkxɨ ja myɨdsep.
5 Jade'en ja Moisés kyutujk yjawa̱'a̱ñ jøts ja teety pøn yiktso'onda̱a̱jkɨdɨ ja Leví jøts
t'amɨdo'odɨt ja ja̱a̱'y tukpiky ja mya̱jkpikpyɨ pɨkta̱'a̱ky, øy ja tjamɨgu'ugɨdɨ, uk tu'ugyɨ
tjakojpk'a̱ttɨ ja Abraham.
6 Øts ja Melquisedec jade'en yjagateety'aty sa̱m ja'adɨ pøn yiktso'onda̱a̱jkɨdɨ ja Leví,
y'amɨdoow ja nayɨde'en tukpiky ja mya̱jkpikpyɨ pɨkta̱'a̱ky ja Abraham pøn wyɨnaty ja
Dios tø tyamɨwa̱nda̱'a̱gɨyɨ ja øy'a̱jtɨn. Jøts ja Melquisedec tkunuu'kxy ja Abraham;
7 nɨpønts sa̱ kyawa̱'a̱ñ, ku ja yjawanɨmøjɨ pøn kunuu'kxp, jøts ka'ap ja' pøn
yikunuu'kxp.
8 Tum oo'ktɨpts ja ja̱a̱'y pøn ya̱ na̱xwiiñ tukpiky ja mya̱jkpikpyɨ pɨkta̱'a̱ky yikmøødyɨp,
ka'apts ja Dios kyajpxy jade'en tnɨgajpxy ku ja Melquisedec tø y'oo'knɨ, nømp ja wya̱'a̱ñ
ku ja yjujky'atynɨm.
9 Nayɨde'en ɨdø'øn n'ukwa̱'a̱nɨnt, øy ɨdø'øn ja teetytøjk pøn ja Leví ñɨguba̱jk'ajtpy ɨxya̱m
tjayikmuktɨ tukpiky ja mya̱jkpikpyɨ pɨkta̱'a̱ky, kuwa̱nɨ dø'øn ndejɨnt kø'øm tjagubajtmɨdɨ
ja yjade'embɨ nay wɨnet ku ja Abraham tmøøy ja yja' ja Melquisedec.
10 Ja'agøjxp ɨdø'øn ja ndejɨnt ja ttuuñ ku ja tmøjnɨgojpk'aty ja Leví pøn wyɨnaty
kaka'xpnɨm na̱xwiiñ, ku ja Abraham ja Melquisedec pya̱a̱tsojɨ.
11 Ja Levíɨt teety ɨdø'øn midi ja Aarón yiktso'onda̱a̱jkɨdɨ, ja' ɨdø'øn tmøødyɨ ja kutujk ja
Israel ka̱jp. Kudsɨk ɨdø'øn jeexyɨp ya̱'a̱tpɨ teety ttukpa̱a̱ttøø ja Dios pøn jaty ja kyutujk
paduujnɨdɨp, ka'ats jeexyɨp chøjkyɨ jøts ja teety jadu'uk kyaxø'økt midi tkawɨndsøn'a̱jttɨp
ja Aarón, jøts nayɨde'en tyeety'a̱ttɨt sa̱m ja Melquisedec.
12 Kuwa̱nɨ dø'øn tyɨgach ja kutujk ku ja teety tyɨga̱tstɨ;
13 nɨ tu'uknɨmts ja teety kyabɨdsimy abikya̱jpkøjxp, sa̱mɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo
midi dø'øn jade'en yiknɨga̱jpxp jap nøkyijxpy.
14 Yiknɨja̱'wɨpxɨ ja' ku ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo ta̱tskojpk'aty ja Judá, jøts ka'ap ja
Moisés tyikutujky ku teety jam Judá etjotp pyɨdsø'ømdɨt.
15 Jawaanɨ øyts ja ne'egɨ wyɨngaxɨ'ɨky, ku yiknɨja̱wɨ jøts ku ja Jesús ja jemdyeety'a̱jtɨn
ña̱nky'ejxɨyɨ, nayɨde'en sa̱m ja Melquisedec.
16 Kyø'øm møk'a̱jtɨngøjxp ja Jesucristo tpa̱a̱jty ja teety'a̱jtɨn, ja ku tmøøt'aty ja ju-
jky'a̱jtɨn xemɨkøjxp; jøts ka'ap ja pyɨdsɨɨmy jam ja̱a̱'y agujkp, pøn jaty ɨdø'øn pa̱a̱t'a̱jtɨyɨp
ja teety'a̱jtɨn, sa̱m ja kutujk ja'ayɨ ttanɨbɨkta̱a̱gɨ.
17 Pø yɨde'enxɨ ja Dios Teety ja ñɨgajpxyɨ:
Mets ɨdø'øn xemɨkøjxp mdeety'a̱tp,
jøts jade'en mdu'unt sa̱m ja Melquisedec ttuñ.
18 Paty ja Moisés yjawyeen'ana'amɨn tø kyudɨgøy, ku ja møk'a̱jtɨn tkayaky sudso yik-
padu'unt;
19 jøts nɨwɨne'enɨn ja ka'øchɨna̱a̱'yɨn tø tyiktɨgach. Ɨxya̱mts nmøøt'a̱jtyɨndɨ tu'uk ja
jøp'ijxy'a̱jtɨn midi øy midi møj jøts midi ja Dios xukpa̱a̱jtɨmp.

20 Diosts ɨdø'øn kø'øm ja y'a̱a̱w y'ayuujk tø tyaky jøts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo xemɨkøjxp tyeety'a̱tt.
21 Ja abikpyɨ teety, ka'ap ja jade'en tø yiktamɨdsoktɨ sa̱m ɨdø'øn ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo tø yiktamɨdsøky, sa̱m jap jaabyety nøkyijxpy wya̱'a̱ñ:
Pønɨ tø ja Dios wya̱'a̱ñ ka'ap ja y'a̱a̱w y'ayuujk
ja tyiktɨga̱tst, ku ñɨɨmy:
"Mets ɨdø'øn xemɨkøjxp mdeety'a̱jtp,
jøts jade'en mdu'unt sa̱m ja Melquisedec ttuñ."
22 Paty ɨdø'øn ja Jesús jawaanɨ tø myøjtøkɨ, ku ja jawaanɨ øy ja tyeety'a̱jtɨn midi tya̱jkp ja nɨtsoojkɨn.
23 Ya̱m janch namay ja jadu'ukpɨ teety, jøts tum jøpwetstɨ y'ettɨ ku y'ookti, wenkpɨts ja tyunk tmɨdandɨp;
24 ka'ats ja Jesús jade'en, nɨjuunɨ xøøw ja kya'øøky, paty ja tyeety'a̱jtɨn ja nɨpøn tkadukmɨdañ.
25 Ja'agøjxpts ɨdø'øn ja jade'en xemɨkøjxp tyik'awa̱'a̱tspɨdsimy pøn jaty ja Dios t'ɨxaadyɨp, ku ja xemɨkøjxp yjujky'aty jøts ku adøm ejtp xnɨ'amɨdo'owa'am.
26 Ya̱'a̱tpɨ teety'a̱jtpɨ adøm ɨdø'øn jeky tø n'awijxyɨm; ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo ja' ɨdø'øn øyja̱a̱'y pøn tkamøøt'a̱jtp ja ka'øwyɨnmá̱a̱'ñ, nɨ ja pøky, pøn ja pojkpɨtumbɨ ja̱a̱'y tø kyadapa̱a̱dyɨ ja ka'øchɨna̱a̱'yɨn øy ja tø tjamøøtsøønɨ, jøts pøn ja Dios Teety møøt yikutuky.
27 Tø dø'øn ja tu'ugyɨ ja Dios wyɨndsø'øk'a̱jtɨn tyika̱'pxɨ, ku ja ayo'on kø'øm tø tkupiky. Ka'ap ja jade'en tø ttuñ sa̱m ja jadu'ukpɨ teetytɨ, pøn jabom ja Dios twɨndsø'jkɨdɨp jøts ja kyø'ømbøky yikmaa'kxtɨt, jøtsnɨm ɨx'oojk ja ja̱a̱'y nayɨde'en tkuga̱jpxtɨ jøts ja pyøky ja wya̱'a̱tstɨt.
28 Tum na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y ja Moisés y'ana'amɨn yikteety'ajtpy, pøn nayɨde'en ja pøky øy myɨmajada̱'a̱gɨyɨdɨt; tøts yø'øbɨ ana'amɨn kyugøxɨ jøts ja Dios Teety ja y'a̱a̱w y'ayuujk tø tyaky jøts ja y'U'nk, ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo, tø tpɨkta̱'a̱ky øy tyeety'a̱jtpɨ pøn xemɨkøjxp ja wya̱'a̱ts'a̱jtɨn møøt y'ity.

8

Ja Jesús xkugajpxɨndɨp Dios Teety wyɨngujkp

1 ¿Midi'ibɨts ɨdø'øn tsojkɨp yikxon ja̱'gyukɨ? Ja' ɨdø'øn ku adøm ja møjteetywɨndsøn nmøøt'a̱jtyɨm jøts ja jam tø y'ɨxa̱'a̱ky Dios Teety y'aga̱'ngyøjø'øm yikutujkpɨ,
2 jøts ja jam tyeety'aty tsa̱ptøjkjotp midi ja Dios Teety kø'øm tø tkøjy, ka'ap ja ja̱a̱'y ja tø ttukyikøjy.
3 Wɨndsø'øk'a̱jtɨn, tamay'a̱jtɨn, ja' ɨdø'øn ja teety tyundɨp, paty ɨdø'øn nayɨde'en ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo kuwa̱nɨ pya̱a̱t'atyɨ jøts ja wɨndsø'øk'a̱jtɨn tmo'ot ja Dios Teety.
4 Ku ja nay ya̱ jeexyɨp chøønɨ na̱xwiiñ, ka'ap ja yjeexyɨp tyeety'aty, pø jaaxɨ teety ya̱ pøn jade'en ttundɨp sa̱mɨ ja Moisés wya̱'a̱ñ.
5 Nugo agojna̱xts ja abikpyɨ teetytɨ myɨdundɨp, tum ja' y'agojna̱x midi jam tsa̱jpjotp. Ja'agøjxp ja jade'en yiknɨja̱wɨ ku Moisés ja Dios ñɨma̱a̱jyɨ, ku dø'øn ja wyɨnaty tu'uk ja tsa̱ptøjk tyik'øyɨwya̱'a̱ñ, ku yɨde'en yiknɨma̱a̱y: "Yikxonɨm x'ext, jøts nayɨde'en pyɨdsø'ømt sa̱m tø nduk'ixy kojpkøjxp."
6 Ja øy'a̱jtɨn, ja tɨy'a̱jtɨnts adøm ja nmøjteetywɨndsøn myɨdumpy, ja'agøjxp ku ja tkugajpxy tkudanɨ ja øy'a̱jtɨn, midi adøm ja Dios Teety kø'øm tø xamɨdsøjkyɨm.
7 Kuk ɨdø'øn jeexyɨp nɨsa̱ kya'ejxɨ ja jawyeen kutujk midi ja Moisés ja Dios tuka̱jpxna̱jxøø, ka'ats jeexyɨp jadu'uk chøkyɨ sa̱m ja Cristo yja' tø tna̱nky'ijxyɨ.
8 Ja kuxɨ ja Dios tkaka'pxyja̱wɨ ja jawyeen kutujk sa̱m ja kø'øm wya̱'a̱ñ jap nøkyijxpy:
Yɨde'en ja Dios Teety wya̱'a̱ñ: Me'emp ja xøøw ja jumøjt
ku øts ja Israelɨt ja̱a̱'y jøts ja Judajɨt ja̱a̱'y nmo'odɨt jadu'uk ja kutujk pønɨ kyupøjktɨp.
9 Ka'ap ja jade'en t'ext sa̱m ja' midi tø njatumɨ møøt ja myɨguga̱jp, midi jekyɨp tsɨnaadyøø,

ku øts ja nwąąpɨdsømdɨ Egipto y'etjotp;
kumɨ ka'ap ja tpadundɨ, paty øts ja nmajtstuttøø.
10 Yɨde'en yjąąkwą'ąñ ja Dios Teety, yɨde'ents ɨdø'øn ja y'ett, midi øts ɨdø'øn ndunwąjnɨp
ja Israelɨt kąjp:
Ndukją'gyukɨp øts ja øgyutujk ja'adɨ,
jøts øts ja y'anmɨją'wɨngøjxp nbɨktąąjkɨdɨt.
Ja'ats øts ɨdø'øn nɨDios'ąttɨp,
jøts øts ja ngąjp'ąttɨt.
11 Ka' dø'øn pøn wyɨnaty ja myɨgu'uk nɨti tkadukyikyujtɨ pønɨ ti dø'øn ja tyu'ump;
ja'agøjxp ku øts ja wyɨnaty ja møj ja mutsk tø ndukɨnɨjąwɨdɨ jøts øts ja nɨdukɨ'ɨyɨ x'ejxkąptɨt.
12 Nmaa'kxɨdɨp øts ja' ja kya'øchɨnąą'yɨn, jøts nɨjuunɨ øts ja pyøky ja
nga'ukją'myajtsnɨyɨdɨt.
13 Ku dø'øn ja Dios Teety ja jemy ayuujk ja jemy wɨnmąą'ñ tnɨgajpxy, mɨjąą'yɨnɨp ɨdø'øn
ja myɨjawyeembɨ kutujk; kuts ja tø myɨjąą'yɨnɨ, pojɨn ja kyudɨgøøñɨt.

9

Ja nąxwii'ñɨt tsąptøjk jøts ja tsąjpjotpɨt tsąptøjk

1 Jamts ɨdø'øn y'ijty tmøøt'aty ja jawyeen kutujk sudso yikwɨndsø'øgɨt ja Dios jam
tsąptøjkjotp midi yą nąxwiiñ.
2 Yɨde'en ɨdø'øn y'øyɨyɨɨ'ñ ja tsąptøjk yą nąxwiiñ, midi dø'øn jawyeen yikpątp ku
ndøjka'ant, ja' ɨdø'øn xyøøw'ajtpy Kunuu'kxy Et, japts ɨdø'øn y'ettɨ ja serɨ adøø'yɨn, jøts
ja pøjkpajt mą ja kunuu'kxy chąpkaaky y'ettɨ.
3 Japts myɨmajtsk adiidyuky jɨxki'py tyañ, ja amąągyunuu'kxy et;
4 mą jap tu'uk ja altąjr midi tum amuum oorɨ mą kyøxøøy ja poom, jøts tu'uk ja
mutskąąxɨ midi oorɨ nɨmøch mą ja kutujk jap y'ity. Japts mutskąąxɨjøtpy tu'uk ja
tu'jtsu'nk midi tmøøt'ąjtp ja maná midi dø'øn yjøø'kxtøø ja israelɨt jąą'y jam abąk etjotp.
Nayɨ jap ɨdø'øn kąąxɨjøtpy y'ijty ja Aarón ja tyąjk midi ojts jadɨgojk xyɨmumy, jøts ja tsąą
mą jap kyøxją'ąyø ja kutujk ja ñɨ'ayuujk.
5 Jamts kąąxɨ ñɨkøjxp y'ettɨ ja ąnkɨlɨstøjk ja y'agojnąx, midi tyiknɨgaxø'ktɨp jøts ku ja
Dios jam, jøts ja kyąjnk ja ttanɨmu'uxtɨ mą ja pøky y'ijty yikmee'kxy. Wants yą'ąt ja'ayɨ
t'uknɨją'wam.
6 Kuts ɨdø'øn ja jade'en tø ttanɨbɨktąągɨdɨ, wɨnets ɨdø'øn y'ijty ja teety tyøkɨdɨ jap
mɨjawyeen tøjkjøtpy midi Kunuu'kxy Et yiktejp, jøts ɨdø'øn ja wɨndsø'jkɨn ja yikjujky'ąjtpɨ
t'atsmo'odɨ pønɨ juunɨ ja kø'øm tsojkɨn'ąjttøø.
7 Jøts ɨdø'øn jap myɨmajtsk tøjkjøtpy midi yiktejp Amąągyunuu'kxy Et, tuk'ojkyɨts
ja wɨnjumøjt ja møjteetywɨndsøn jap tyøkɨ; ja jɨyujk nɨ'jpy ɨdø'øn ja myɨdøjkɨp midi
y'atswa'xpy mą ja pyøky jawyeen yikmaa'kxt jøtsnɨm ja jąą'y yja' nayɨde'en.
8 Yɨde'ents ɨdø'øn ja Dios Espíritu Santo xukją'gyukam ku dø'øn jap nɨpøn nugo kyatøkɨ
myɨmajtsk tøjkjøtpy mą txøøw'aty Amąągyunuu'kxy Et. Japyɨ ja mɨdu'uk tøjkjøtpy ja'ayɨ
xyumɨtøkɨdɨ.
9 Yø' adøm ɨdø'øn n'ejxpajtɨn'ąjtɨmp wɨne'enɨn nąxwii'ñɨt jąą'y'ąjtyɨndɨ, jøts
nnɨją'wa'ant ku ja wɨnmąą'ñ kyawą'ąch øy ja wɨne'en ja wyɨndsø'jkɨn tjayiką'pxtøø.
10 Ja' ɨdø'øn ja wyɨndsø'jkɨn'ąjttɨp sudso kya'adyɨt sudso y'uuktɨt, jøts sudso
ñąnky'øyɨyɨdɨt ñąnkchujɨyɨdɨt, sąm ja møjąą'y chɨnąą'yɨn tyikutuky. Nɨwɨne'enɨn ja
anmɨją'wɨn ja tkayikwą'ąts'aty. Ja'ats ja jade'en tyungunąjxtɨp kunɨm ja Dios kø'øm tø
tyiktɨgach.
11 Tøts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo myiñ, ja'ats ɨdø'øn ɨxyąm
tnɨmøjteetywɨndsøn'ąjtp ja jemchɨnąą'yɨn midi yą tø tyañ. Jawaanɨ øy ɨdø'øn jøts jawaanɨ
tsuj ɨdø'øn ja tsąptøjk mą dø'øn ja tyuñ, ka'ap ja jąą'y ja tkøjy, paty ɨdø'øn ja kyanąxwii'ñɨt
tsąptøjkɨ.

12 Tø dø'øn ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesucristo ñaxy jap myɨmajtsk tøjkjøtpy midi xyøøw
Amą̲ą̲gyunuu'kxy Et, ka'ats ja t'ukmɨdøjkɨñɨ ja mutsk chiibɨ nɨ'jpy jøts ja løjch ñɨ'jpy;
kyø'øm nɨ'jpy ja myɨdøjkɨp tuk'ojkøjxp ja'ayɨ, midi adøm ɨdø'øn xemɨkøjxp tø xuk-
tanɨtsøøjkyɨm.
13 Yikwachptsɨk ɨdø'øn y'ijty ja pøky ja tsɨgɨduurɨ nɨ'jpy, jøts ja tsapą̲xuną̲'jk nɨ'jpy,
jøts nayɨde'en ja tsɨgɨvą̲kɨ jąą̲m midi yiknɨtøødyɨp jam altą̲jrkøjxp, ku dø'øn ja y'ijty
ñadyanɨnuugyɨdɨ nɨkɨjxy jøts ja pøky jade'en tyikwą̲'ą̲tswą̲'ą̲ndɨ xjats ja kunuu'kxɨn ja
jade'en tpą̲ttøø.
14 Pønɨ jade'ents ja', jawaanɨ kajaats ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesucristo ja ñɨ'jpy
yikpøkwyą̲'ą̲ch jøts kyunuu'kxy, pø patyxɨ ja Dios Espíritu Santo køjxp ñagyøyą̲jkɨyɨ
pą̲kwyą̲'ą̲ch, midi ja Dios Teety kyupijkpy, jøts ɨdø'øn ja ñɨ'jpy ja tyikwą̲'ą̲tst ja
ka'øchɨnąą̲'yɨn midi ja kudɨgø'øyɨn xukpą̲ą̲jtɨmp, jøts ja Dios jøts ja yikjujky'ą̲jtpɨ jade'en
nmɨmado'owɨn.
15 Paty ɨdø'øn ja Jesucristo møj yik'ajot'aty ku yjemgyutujk tø tyiktso'ondą̲'ą̲ky, pø
ja'axɨ ja kyu'o'jkɨp jøts yikpøkmyaa'kxtɨt pøn jaty tø pyøktyundɨ ku ja møją̲ą̲'gyutujk y'ijty
tyuñɨm, jøts ja jąą̲'y tpą̲ą̲ttɨt ja xemɨkøjxpɨt øy'ą̲jtɨn, midi ja Dios Teety ttamɨdsøjkɨyɨdɨp
wɨndi'ixɨp.
16 Jabɨ jade'enxɨ yiktuñ ku ja mą̲ą̲y wya'kxy, jaanɨm ja wya'kxy ku ja jąą̲'y y'øøkñɨm.
17 Jøts ka'ap ja ayuujk mɨbą̲ą̲t nugo myøjtøkɨt pønɨ nay jujky'ą̲jtpnɨm ja kumą̲ą̲y.
18 Kuwą̲nɨxɨ ja nɨ'jpy ojts chuñ xye'kxy ku ja møją̲ą̲'gyutujk cho'ondą̲ą̲jky.
19 Ku dø'øn ja Moisés wyɨnaty ja ką̲jp tø ttukmadøy ja Dios kyutujk y'ana'amɨn, wɨnets
tnɨxą̲jɨyɨɨ'ñ tukmutsk øøxy ja ujts ą̲ą̲y møøt ja tsą̲jpts wet, jøts ttuktaxø'øky ja tsɨgɨnɨ'jpy
ja chiibɨ nɨ'jpy, midi nøø wyɨnaty møøt tø yik'adaamuky, xjats ttanɨxejtwɨdity ja kutujk
nøky jøts nɨdukɨ'ɨyɨ ja jąą̲'y nayɨde'en.
20 Wɨnets wyą̲ą̲ñ: “Ya̲'ą̲t nɨ'jpy ɨdø'øn tyikmøjtøjkɨp ja Dios kyutujk midi mee tø
myiktamɨdsøky.”
21 Tyanɨwą̲'jx ɨdø'øn ja Moisés ja nɨ'jpy nayɨde'en ja tsą̲ptøjk, jøts tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti jaty
yiktundɨp, ku dø'øn ja Dios ja t'atswɨndsø'øgɨdɨ.
22 Jade'en ɨdø'øn kyutukyɨ jøts ku ja nɨ'jpy tukɨ'ɨyɨ tyikwą̲'ą̲tst, kuts ja nɨ'jpy kya'ett
ka'ats ja pøky yikmee'kxy.

Cristo y'ayo'ongøjxp ja pøky wyą̲'ą̲ch

23 Paty ɨdø'øn chojkɨ ja nɨ'jpy jøts wyą̲'ą̲tstɨt ja pɨktą̲'ą̲ky jap tsą̲ptøjkjøtpy, midi
y'agojnąx'ą̲jttɨp ja tsą̲jpjøtpyɨt tsɨnąą̲'yɨn. Jawaanɨ øy pyą̲ą̲t'atyɨyɨ ja tsą̲jpjotpɨt'ą̲jtɨn ja
wɨndsø'øgɨ, midi ja Cristo kø'øm tø ttuñ.
24 Jøts ka'ap ja Cristo jam tyeety'ą̲jty tsą̲ptøjkjotp midi yą̲ nąxwiiñ ja jąą̲'y tø tkojtɨ, jøts
tsą̲jpjotpɨt tsą̲ptøjk ja' nugo y'awą̲nąx. Jamxɨ dø'øn ja tyimchą̲jpjotp tø tyøkɨ, mą̲ adøm ja
ɨxyą̲m x'agø'dujkyɨm x'axą̲jtujkyɨm Dios Teety wyɨngujkp.
25 Tuk'ojkyɨ dø'øn ja Jesucristo ja o'jkɨn tø tkupiky, ka'ap ja jade'en tø ttuñ są̲m
ja jadu'ukpɨ teetywɨndsøndɨ midi dø'øn y'ijty wɨnjumøjt ja'ayɨ tmɨdøjkɨp ja nɨ'jpy jam
tsą̲ptøjkjotp jøts nɨ tkakø'ømnɨ'jpyɨ ja'adɨ.
26 Ka'ats ɨdø'øn ja Jesucristo jeexyɨp nayɨde'en ttumɨ, tøts idø'øn ja jeexyɨp may'ojk
y'oo'knɨ kuyɨp cho'ondą̲ą̲jky ja nąxwii'ñɨt, ka'ats ja jade'en tø ttuñ. Ɨxja tø kya'pxy, ɨxja tø
tyɨy ja et ja nąxwii'ñɨt, tuk'ojk ja o'jkɨn ja ja'ayɨ tø tkupiky jøts ja pøky tukɨ'ɨyɨ xemɨkøjxp
tyikwą̲'ą̲tst.
27 Nayɨde'en są̲mɨ jąą̲'y nɨdukɨ'ɨyɨ tuk'ojk y'oo'ktɨ, jøts yiktɨɨdyu'undɨtnɨm,
28 nayɨde'ents ja Cristo tuk'ojkyɨ tø y'øøky, jøts may ja jąą̲'y tyikwą̲ą̲jtsɨt ja pyøky. Kuts
ɨdø'øn wyɨnaty jadɨgojk ñą̲nky'ejxpą̲ą̲dyɨyɨ, ka'ap ja yikpøkwyą̲tspɨ wyɨnaty y'ukmenɨ, ja'
ja wyɨnaty ñɨmimpy pøn jaty ja awejx'ą̲jtɨyɨp.

10

1 Ja jemgyutujk ɨdø'øn ja' y'aga'ax ja nugo kutujk midi ja Moisés yiktaa̱n, paty ɨdø'øn
ja kyamajada̱'a̱ky nɨjuunɨ. Øy ja jɨyujk ja namay tjayik'ookti wɨnjumøjt, ka'ats ja pøky ja
tyikwa̱'a̱ch.
2 Ku dø'øn ja jeexyɨp ja pøky tyikwa̱'a̱ch, jøts ja øchɨna̱a̱'yɨn jeexyɨp tyaky, tuk'ojkyɨts
ɨdø'øn ja jeexyɨp jade'en yjaty. Ka'axɨ ja jeexyɨp y'uknabyøkyja̱'wɨnɨyɨdɨ.
3 Kumɨ ka'ats ja yjade'enɨ pø xɨmɨja̱'myatstɨpxɨ ja pyøky ja'adɨ ku ja wɨnjumøjt tjatundɨ
ja wɨndsø'jkɨn,
4 ja'agøjxpts ja jade'en yja̱ttɨ ku ja pøky nɨ ja tsɨgɨnɨ'jpy nɨ ja chiibɨ nɨ'jpy tkayikwa̱'a̱ch
nɨjuunɨ.
5 Paty ɨdø'øn ja Jesucristo ja Dios Teety tnɨma̱a̱y ku ya̱ myiiñ na̱xwiiñ:
Ka'ats xtsøky'aty jøts myiktawɨndsø'øgɨt ja jɨyujk,
patyxɨ øts tø xyikja̱a̱'yjaty jøt øts ja ne'kx jøts øts ja nɨ'jpy tø xmø'øy.
6 Ka' myikjotkujk'atyɨ ku ja jɨyujk yjanɨtøøy, nɨ ja wɨndsø'jkɨn midi jayiktump jøts ja pøky
xmaa'kxt.
7 Wɨnets ø nwa̱a̱ñ: "Ɨxya̱m ø Dios Teety, jøts ø nbadu'unt pønɨ ti me nmɨ'ana'amwampy
sa̱ jap jaabyety nøkyijxpy y'ity."
8 Ku dø'øn ja jawyeen tø tnɨgajpxy ku ja Dios Teety tkadajotkujk'aty ja wɨndsø'jkɨn ku
dø'øn ja ja̱a̱'y ja jɨyujk tjayik'ookti, jøts ku tigati tjayiktøømyɨdɨ jøts ja pyøky wya̱'a̱tstɨt
sa̱m ɨdø'øn ja yjagutujkyɨ.
9 Wɨnets ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo wya̱a̱ñ: "Ɨxya̱m ø Dios Teety, jøts ø nbadu'unt pønɨ
ti mdsøjkpy." Yikudɨgøøpyts ɨdø'øn ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo ja jawyeengutujk jøts ka
kyø'øm wɨndsø'jkɨn ttawɨnguwijch.
10 Tøts adøm ɨdø'øn ja Dios xkunuu'kxyɨm, pø tøxɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo xemɨkøjxp
tuk'ojkyɨ ja ñɨne'kx tkøyaky midi ɨdø'øn ja Dios Teety tø tmø'øy adømgøjxp.
11 Tum jade'ents ja israelɨt teety tundɨnɨm, nay ja jɨyujk ja tyawɨndsø'jkɨdɨp ja Dios, øy
ja pøky ja nɨjuunɨ tjagayikwa̱'a̱ch.
12 Tuk'ojkyɨts ja Jesucristo ja'ayɨ tø y'øøky jøts adøm ja nbøkwya̱a̱jtsɨndɨt, jøts ja jam tø
y'ɨxa̱'a̱ky yikutujkpɨ, Dios Teety y'aga̱'ngyøjø'øm.
13 Jamts ja y'awixy kunɨm ja myɨdsep yikpɨkta̱'a̱kt tyekyji'py jøts ja ttekpya'an'a̱tt,
14 pø tøxɨ ja tu'ugyɨ ja wyɨndsø'øk'a̱jtɨn ttamajada̱'a̱ky ku ja kø'øm tø ñadyagɨdøkɨyɨ
ja Dios Teety, jøts jade'en xemɨkøjxp tø tyik'awa̱'a̱tspɨdsimy pøn jaty ja kunuu'kxɨn tø
tmø'øy.
15 Jøts ja Dios Espíritu Santots ja kajpxy nayɨde'en tyiktuu'yø'øpy tyiktuu'wejtsp ku
wya̱'a̱ñ yɨde'en:
16 Midi øts ɨdø'øn yø ja̱a̱'y ndamɨdsojkɨp, ku dø'øn ja xøøw ja jumøjt tpa̱a̱tt, yɨde'en øts
ɨdø'øn ja wyɨnaty nduñ.
Ndukja̱'gyukɨp øts ja ngutujk jøts øts ja nbɨkta̱a̱jkɨt y'anmɨja̱'wɨngøjxp.
17 Jøts yja̱a̱kwa̱'a̱ñ:
Ka'ap øts ja pyøky ja wyɨnaty n'ukja̱'myajtsnɨyɨ, nɨ ja kya'øy'a̱jtɨn.
18 Paty ɨdø'øn nja̱'gyuka'ant yikxon pønɨ tø ja pøky xemɨkøjxp yikmee'kxy, ka'ats
y'uktsojknɨyɨ jøts ja Dios Teety nja̱a̱ktawɨndsø'jka'ant o ti jøts ja xpojkpɨmaa'kxɨnt.

Møk ja Dios janchja̱'wɨn nbɨkta̱a̱jkɨnt

19 Paty mɨgu'uktøjk ɨdø'øn ka' tsø'øgɨja̱wɨ nwɨngunøjkxɨndɨt ja Dios Teety jap tsa̱jpjøtpy,
pø tøxɨ ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo xkudsu'una'am xkuda̱jxa'am.
20 Ja'ayɨ tsojkɨp jøts adøm ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo ja yjemdyuu' nguyø'øyɨnt midi
ttukpa̱tp ja xemɨkøjxpɨt jujky'a̱jtɨn, jøts midi ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo tø awa̱'a̱ts
tyiktañ kyø'øm y'o'jkɨngøjxp.
21 Ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristots adøm ɨdø'øn nmøjteetywɨndsøn'a̱jtyɨmp jam tsa̱jpjotp;

22 paty ɨdø'øn tu'ugyɨ ja n'anmɨją'wɨn nbɨktąąjkɨnt ku ja Dios Teety n'ajot'ąjtɨnt, jøts
tu'ugyɨ dø'øn ja janchją'wɨn amumjoojt nmøøt'ąjtɨnt; pø tøxɨ ja xyikpøkwyąąjchɨm jøts
adøm nga'uknabyøkyją'wñą'ant, tøts nayɨde'en ja nøbajtɨn nøø xyikwąąjchɨndɨ.
23 Yikxonɨmts ɨdø'øn ja n'awejxɨnt midi ja Dios tø t'agąjpxuky ku adøm ja kyutujk ja tø
ngupɨjkyɨm. Pyadu'ump ja' ja y'ayuujk.
24 Ja' adøm ɨdø'øn n'ɨxą'ąyɨmp sudso xem yąm nnabyudøjka'ant jøts nnachojka'ant.
25 Ka'ap adøm ja jąą'y chɨnąą'yɨn nyikmøjtøjka'ant pøn jaty kamendɨp ku nnamyu-
jkyandɨ Dios ajot'ąjtpɨ, nagyąjpxjot'amøjkamp adøm ɨdø'øn ne'egɨ, ɨxa ja nwɨndsøn'ąjtɨm
Jesucristo wyɨngonɨ.
26 Ku adøm kø'ømdsojkɨngøjxp ja Dios yja' n'ɨxmąjtsɨnt, ka'ats ja maa'kxujkɨn yikpąątt,
jabɨ ka'axɨ ja abiky yiknɨtsokpɨ y'ukmenɨt.
27 Ja'ayɨts adøm njøp'ejxɨndɨp pønɨ jade'en adøm ndsɨnąą'yɨn, jøts ja Dios Teety ja
myøktɨɨdyu'unɨn nbąąjtɨnt, jøts xemɨkøjxp ja tø'øyɨn xmø'øyɨndɨt midi dø'øn pyąąttɨp pøn
ja Dios tmɨdsep'ąjttɨp.
28 Pø nayɨde'enxɨ y'ijty yiktundɨ pøn tkamɨmadoodɨp ja Moisés y'ana'amɨn, ku na-
majtsk uk nɨdɨgøøk ja a'ejxnąxpɨ kyąjpxtɨ, kuwąnɨts ja y'ijty y'øøky, nɨwɨne'en ja
kyayik'ayo'ejxtɨ.
29 Jawaanɨ kajaats ja pyąąt'atyɨdɨ ja ayo'on pøn jaty ja Dios U'nk nugo
t'uktaa'nwɨdejtnɨdɨp, jøts ja y'o'jkɨn tka'ukmøjpɨktąąjknɨyɨdɨ midi tø yikpojkpɨwą'ąchɨdɨ,
jøts nayɨde'en ja Dios Espíritu Santo tø t'ukmɨgąjpxɨgøøñɨdɨ yąm ja yjaba'ayøyɨdɨ. Pø ja
y'o'jkɨnxɨ ja Cristo y'ejxą'ąnɨn'ajtpy ku dø'øn ja Dios Teety chojkɨn tø tnɨgajpxy, midi tø
yjayikpøkwyą'ąchɨdɨ pøn ja ka'ukmøjpɨktąąjknɨyɨdɨp.
30 Pø nnɨją'wampxɨ ku ja Dios Teety tø wyą'ąñ: “Øts xpąąt'ąjtp jøts øts ndagubattɨt ja
pyøky; øts yø nmo'odɨp kɨja' ja y'ayo'on pønɨ wɨne'en yø pyąąt'atyɨdɨ.” Jøts nayɨde'en
wyąmɨ: “Ndɨɨdyu'ump øts ja ngąjp.”
31 ¡Janch kawɨnmaañɨ dø'øn ja y'ayo'on'ixy pøn ja Dios, pøn ja yikjujky'ąjtpɨ tyukpatpy
myøk'ąjtɨngøjxp ja y'akɨ!
32 Kidi mee xją'dyɨgøy ku ja nwɨndsøn'ąjtɨm yja' x'ejxɨdɨ jøts ja chɨnąą'yɨn xpadøjkɨdyøø,
wɨnets o sągasą xkująjtɨdøø ja mjanchją'wɨn.
33 Jam mee nɨwɨnąągɨn pøn ja mayjąą'y m'ejxɨdɨ ku myikta'ojtɨ jøts myiktatsee'ktɨ ja
mdsɨnąą'yɨn, jøts nayɨde'en xajotmay'ooktɨ ja mmɨgu'uktɨ pøn o sągasą yiktundɨp.
34 M'ayo'ejx meets ja tsumyjąą'y, jøts mɨmadąąjk meets ja jotkujk ku ja mbɨktą'ąky
tukɨ'ɨyɨ myikpøjkɨgyøxtøø, pø mnɨją'wɨpxɨ meets ku jam tsąjpjotp jawaanɨ y'øybɨ xpąąttɨt
midi xemɨkøjxp etp.
35 Wan ttuñɨ pønɨ ti tuujnɨp, awejx'et meets ja ejtp pønɨ ti ja nwɨndsøn'ąjtɨm tø
t'agąjpxuky, myikmo'op meets ja kajaa.
36 Tudą'ąky ja Dios Teety y'ana'amɨn paduñ ttsøky, jøts ja tyąkt pønɨ ti ja tø t'agąjpxuky.
37 Pø yɨde'enxɨ ja nøky wyą'ąñ:
Jawaanɨ jąąk'awejx'ettɨ,
tsojk ja mye'ent ja nwɨndsøn'ąjtɨm pøn ja øy'ąjtɨn xmø'øyɨmp.
38 Midi'its øts ɨdø'øn ngupijkpy, janchją'wɨngøjxp ɨdø'øn t'awixy'aty ja øy'ąjtɨn,
pøni wɨndsɨ'jkyts ja', ka'ats øts ja ndajotkujk'ątt.
39 Ka'ats adøm nwɨndsɨ'jkyjąą'yandɨ midi pojɨn yikmɨmajadąktɨp, tum ja'abɨxɨ adøm pøn
ja janchją'wɨn ttajujky'ąjttɨp, jøts jade'en ja n'anmɨją'wɨn xemɨkøjxp nyiknɨtsoojkɨndɨt.

11

Ti dø'øn janchją'wɨn'ąjtp

1 Ja' dø'øn janchją'wɨn'ąjtp ku amumjoojt tu'ugyɨ n'awejxɨnt pønɨ ti dø'øn yikmø'øyɨmp
jøts ku amumjoojt nmɨbøjkɨnt midi nga'ijxyɨndɨp.
2 Ja yjanchją'wɨn ɨdø'øn ja ndeety'amøjtøjk yiktakajxąjktɨ.

3 Ja janchjạ'wɨn adøm xukmɨbøjkɨmp ku ja Dios ja tsạjp ja nạạjx jøts tukɨ'ɨyɨ tø tyik'øyɨ y'ayuujkøjxp ja'ayɨ, jøts ja' midi ɨxyạm n'ijxyɨndɨp ka'ap ja y'ity te.

4 Janchjạ'wɨngøjxp ja Abel øy ja Dios twɨndsø'jkøø, yạm ja Caín kajade'en, paty ja Dios ja Abel tkupɨjky jøts ja'agøjxp ja wyɨndsø'jkɨn tkupøjkɨ. Ots ja Abel tø yja'oo'knɨ, tø ja ejxpajtɨn ja xemɨkøjxp tyiktañ ku ja janchjạ'wɨn ja tmøøt'ạjty.

5 Janchjạ'wɨngøjxp ja Enoc yiktanɨwạwɨ ja xemɨkøjxpɨt tsɨnạạ'yɨn øy ja o'jkɨn ja tja-gapạạjty, jøts ja tka'ukpạtnɨdɨ ku tja'ɨxaadyøø pø tøxɨ ja Dios ja wyɨnaty pyawạ'ạnɨyɨ. Yɨde'ents jap nøkyijxpy wyạ'ạñ ku ja Dios yạ nạxwiiñ tyikjotkujk'ạjty.

6 Janch tsepts jøts ja Dios nyikjotkujk'ạjtɨnt, pønɨ ka'ap ja janchjạ'wɨn yikmøøt'aty, ja kuxɨ ja Dios yikpạạtwạ'ạñ, jawyeen ɨdø'øn ja njanchjạ'want ku dø'øn ja jaa, jøts ku ja nayɨde'en tkunuu'kxy pøn jaty ja ɨxạạjyɨyɨp.

7 Janchjạ'wɨngøjxp ɨdø'øn ja Noé ja Dios tmɨbɨjky, jøts tmɨmadøøy ku ja tyukmadoojɨ pønɨ ti jaty ɨdø'øn tunwạjnɨp wyɨnaty, o dø'øn nɨti kyagaxɨ'ɨkñɨm, jøts ja bạrkɨ tyik'ø'yɨyɨɨ'ñ midi yiknɨtso'ogɨp wɨne'enɨn jam tyøjkjotp yjạạ'y'ạttɨ. Ja yjanchjạ'wɨn ja tyamøj'ạjt jøts ja ttuk'ijxy pøn jaty ja pøky ttunk'ạjttɨp, jøts nay ja'agøjxp ja Dios tyaxondạ'ạgyɨ.

8 Yjanchjạ'wɨn ja Abraham yikmadoojɨ, ku ja Dios ojts myɨgajpxyɨ jøts ja kyạjp tmajtstuujty, jøts tnɨdsø'øñ ja nạạjx ja et midi ja Dios ttamɨdsojkɨ, øy ja tjaganɨjạwɨ pønɨ mạ dø'øn ñijkxy.

9 Ja'agøjxp ɨdø'øn ja Abraham chɨnạạy jam etjotp midi dø'øn ja Dios ttanɨwạạdsojɨyɨ ku janchjạ'wɨn ja tmøøt'aty, jøts jabyøø'kxyɨn ja jam chɨnạạy. O mạgamạ ja tyøjk tkojwɨdettøø sạm ja tuu'yø'øbyɨdɨ. Jøts nayɨde'en ja y'u'nk Isaac møøt ja Jacob ttundøø, jabɨ nayɨde'enxɨ ja Dios ja tyamɨguy'ejxɨdøø ja nạạjx ja et.

10 Ja'agøjxp ja jade'en ttuuñ ja Abraham, ku tjøp'ijxy'aty ku tyukpạạttɨt ja kạjp midi ja Dios kø'øm yik'øyɨp yikpạạdɨp, ja tsạjpjotpɨt kạjp midi tu'ugyɨ etp.

11 Nay ja janchjạ'wɨn ojts ja Sara tyukmɨbikyɨ ku ja tu'uk ja y'u'nk tpạạtt øy ja wyɨnaty tø yja'amøjɨ kyɨdạknɨ. Pyạạjt ɨdø'øn ja y'u'nk ja ja'agøjxp ku tjanchjạạ'wɨyɨɨ'ñ jade'en sạ ja Dios ñɨmạạjyøø.

12 Ots ɨdø'øn ja ñɨyạạ'y Abraham yjadyimyøjạạ'yɨnɨ, ojts ɨdø'øn tnɨgojpkteety'aty janch namay ja nạxwii'ñɨt jạạ'y, ejxɨm mạạdsạ', uk ejxɨm pu' mejy'agø'øm kyamachoonɨ.

13 Tum oo'køjxtɨts yø jạạ'y, ɨxạ jade'en tø yikjạ'myatstɨ, jøts nɨka' ja yạ nạxwiiñ yikmøøgyijxy pønɨ ti jaty ja Dios wyɨnaty tø tnɨ'adsowɨ; ttuk'ejxɨdɨts ja jagamyɨ ja yjanchjạ'wɨn midi ja Dios yạkwạnguijxpy jøts jade'en ttaxondạktøø, jøts ja jade'en tnạnkñɨjạ'wɨdøø ku ja yạ nạxwiiñ nugo ñạxtɨ.

14 Pønts jade'en ttundɨp, y'ɨxaadyɨpnɨm ɨdø'øn ja' tu'uk ja kạjp mạ tu'ugyɨ chɨnaañɨdɨt.

15 Kuk ja ttajotmay'oo'knɨdɨ ja kyạjp midi yiktạndɨ, wɨmbejtɨtsɨk ja jadɨgojk nay jam.

16 Kumɨ øgyạjpts ja jawaanɨ ja chojktɨp midi dø'øn jam tsạjpjotp, paty ja Dios jam a'ejxɨ abạạdɨ tyik'ity tu'uk ja kạjp jøts ka'ap ja tyatsø'ødyuñɨdɨ, kạjpjạ'wɨyɨdɨp ja'.

17 Nay ja janchjạ'wɨn ja Abraham ja Dios ttukmɨmadoojɨ ku myøkwɨnmạạ'ñ'ejxɨyɨ jøts ja tyu'umts mạjnk y'amɨdoojɨyɨ jøts ja Dios ja ttuktawɨn'oogɨt. Tø ja Abraham wyɨnaty tkupiky jøts ja tyu'umts mạjnk twɨndsø'jkɨn'ạtt, o dø'øn ja Dios kø'øm wyɨnaty tø ñɨɨ'mxyɨ:

18 “Yø Isaac mets ɨdø'øn myikmayɨyɨp.”

19 Ja'agøjxp ɨdø'øn ja Abraham jade'en ttuuñ ku ja twɨnmay ku ja Dios myøk'ạjtɨn myøjɨ jøts tyikjujkpyøkt ja oo'kpɨ jạạ'y. Oo'kpɨ agujkpy ɨdø'øn ja Abraham ndejɨnt ja y'u'nk wyɨmbijty jadɨgojk øy ɨdø'øn ja yjaga'øøky.

20 Janchjạ'wɨngøjxp ja Isaac t'agạjpxuujky ja kunuu'kxɨn midi ja y'u'nk Jacob jøts ja Esaú pạạdɨdɨp.

21 Jøts ku ja Jacob wyɨnaty y'ookwạnɨ, janchjạ'wɨngøjxp ɨdø'øn ja ttamɨ'awạ'ạnɨyɨɨ'ñ jøts ja José y'u'nk y'unạ'jk tpạạttɨt ja kunuu'kxɨn. Xjats ojts wɨndạ'ạky t'ajot'aty ja Dios jøts ja tyạjk ojts ñadyagudijyɨyɨ.

22 Janchjạ'wɨn ja José yikwạjnɨ, kuk ja israelɨt jạạ'y pyɨdsø'ømdɨt Egipto y'etjotp, jøts tnɨ'ana'amɨ sudso ja pyạjk yiktu'unt.
23 Janchjạ'wɨngøjxpts ja Moisés ja tyeety tyạạk yu'uch yik'ejttøø tɨgøøk po'; ja'agøjxp ku t'ejxtɨ ku ja janch tsuj jøts ka'ap tsø'jkɨdyøø ja wɨndsøn kyutujk pøn wyɨnaty tø ñimy jøts ku tukɨ'ɨyɨ ja mutskunạ'jk y'ooktɨt.
24 Jøts nay ja janchjạ'wɨn ja Moisés kaduktsojkɨ jøts ja Egipto wɨndsøn ñøøx ja tạạk tejt ku wyɨnaty tø yạạ'dyøjkjạtnɨ.
25 Nugo ku ja nayɨde'en tkupɨjky pønɨ sạ jaty ja myɨgu'uk israelɨt jạạ'y yiktundɨ, jøts ka'ap ne'egɨ nugo ttaxøøñ ja nạxwiiñ'ạjtɨn midi nạxp midi tɨgøøpy.
26 Jade'en ja wyɨnmạạy ku ne'egɨ jawaanɨ øy jøts ja Cristo o sạgasạ tmɨjạtt, midi dø'øn yiknɨgạjpx me'emp, ka'ap ja tmøjpɨktạạjky pønɨ wɨne'enɨn jam ja meeñ jøts ja pɨktạ'ạky Egipto; ja' y'awijxpy midi ja Dios mo'ojɨp.
27 Ja janchjạ'wɨn ja Moisés yiktsoo'nøø jam Egipto etjotp, ka'ap ttsø'jkɨyɨɨ'ñ ja wɨndsøn y'akɨ, nugo ku ja tpadunguixy ja y'øwyɨnmạạ'ñ ejxɨmdam ja Dios ja jeexyɨp tyimy'ixy.
28 Janchjạ'wɨngøjxp ja Moisés tyiktso'ondạ'ạky ja pạskɨ xøøw ku tyikutujky jøts ja israelɨt jạạ'y ja nɨ'jpy ttawɨnjạ'ạdɨt ja tyøjk'agạj, jøts ja yjagyoobɨ mạjnk ka'ap ja Dios Teety y'ạnkɨlɨs yik'oogɨdɨt sạm ja Egipto jạạ'y yjạjttøø.
29 Janchjạ'wɨngøjxpts ja israelɨt jạạ'y ttanạxtɨ ja Tsạjpts Mejy ejxɨm jạạ'y yø'øy tø'øts nạxkøjxp; kuts ja egiptɨt jạạ'y nayɨde'en tjatunwạndøø wɨnets ja ñøjøø'kxtɨ nɨdukɨ'ɨyɨ.
30 Janchjạ'wɨngøjxpts ojts ja Jericó kạjp ja ñawạạp kyɨdạạgɨjxy, ku ja israelɨt jạạ'y wɨxujk xøøw ja kạjp tnɨ'awɨdejttøø.
31 Jøts nayɨ janchjạ'wɨngøjxp ja Rahab, ja ka'ødyø'øxyøjk, ojts møøt kya'øøky pøn tkamɨmadoodɨp ja myɨgugạjp, ku ja wyɨnaty øy tsuj tø twɨndsø'øgɨ ja israelɨt jạạ'y pøn kạjptøjkɨdɨ ejxpɨ koobɨ.
32 ¿Ti jaty ø njạạkmadyạ'ạkp? Ka'ap ja et ja xøøw ñɨbạạdɨ ku ø nnɨmadyạktøkɨt ja Gedeón, ja Barac, ja Sansón, ja Jefté, ja David, ja Samuel jøts ja jạạ'dyɨ midi y'ijty ja Dios y'ạạw y'ayuujk'ajtpy ku ti tnɨgạjpxwạ'ạñ.
33 Janchjạ'wɨngøjxp ɨdø'øn yø tø tmɨmajadạ'ạktɨ ja wenk kạjp, jøts tɨy øy tø kyudunk'ạttɨ jøts ja Dios ja pyudøjkɨn tø tpạạttɨ sạ ja wyɨnaty tø tnɨ'adsowɨ. Ja møj kạạ jadi'iñɨ tø t'apanmujkɨdɨ ja y'apạjk,
34 jøts ja møj jøøn nayɨde'en tø tmɨmajadạ'ạktɨ, jøts tsujx kumy tø kya'ooktɨ. Jøts tø yjotmøkpøktɨ pøn kajotmøktɨ, jøts ja y'awạ'ạmbɨ mɨdsep tø tmɨmajadạ'ạktɨ.
35 Jam ɨdø'øn ja tø'øxyøjk pøn janchjạ'wɨngøjxp ja ñɨyạạ'y tø t'ejxpạạttɨ jadɨgojk jujky.
Mayts y'oo'kmɨdɨ ayo'on agujkp, jade'en ɨdø'øn ja ne'egɨ ttsoktøø jøts ka'ap ja Dios yja' t'ɨxmạjtsɨdøø ja'agøjxp ku ja t'awejx'ạttɨ ja jujky'ạjtɨn xemɨkøjxp.
36 Jøts may nayɨde'en yikxon tø yiktaxe'ektɨ jøts tø yikwoptɨ, jøts ja pujxkuwøøñ tø yikpɨtạạjkɨdɨ jøts tø yiktsumdɨ.
37 Jøts nayɨde'en tø tsạạga'ach y'oo'kmɨdɨ, uk tapoodɨts, jøts tø yikmøjwɨnmạạ'ñ'ejxtɨ, jøts tsujxkøjxp tø y'oo'kmɨdɨ; jøts ja borreegɨ'ạk jøts ja chiibɨ'ạk yik'ayowɨm tmɨwɨdejttøø, o sạgasạ ja ayo'on tpạạttøø.
38 Ja'abɨ jạạ'y ɨdø'øn tø wyɨdettɨ abạk etjotp, kojpkøjxp, jøts tsạạ ạnkjøtpy, tsạạ jutjøtpy. Nɨwɨne'en ja nạxwii'ñɨt jạạ'y ja'abɨ jạạ'y kyapạạt'atyɨyɨ.
39 Ots ɨdø'øn yø øy tsuj tø yik'ejxtɨ yikpạạttɨ ku janch møj ja yjanchjạ'wɨn, ka'ap yø ti tø yikmo'odɨ pønɨ ti dø'øn ja Dios tø t'uknɨgajpxy;
40 pø tøxɨ ja ttanɨbɨktạạgɨ kø'øm jawaanɨ øy jøts ja y'øbyɨdsø'ømdɨt adøm møøt.

12

Ja Jesús adøm n'ejxpajt'ạjtɨmp

1 Janch mayts adøm ja jạạ'y nnɨjạ'wa'andɨ pøn jaty ja janchjạ'wɨn tø tmøøt'ạttɨ jøts ja tø tnạnkñɨgaxi'igyɨdɨ. Wants adøm tmajtstuujtna'am tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti jaty xyikjotkøjxɨmp,

jøts ja pøky nayide'en nmajtstuujtint midi yjąwi xyikpak'amujkna'amp, jøts yikxon njąąkpadungojindit tudą'ąky ja øchinąą'yin.
2 Ja Jesús adøm n'ejxpajt'ąjtimp pøn ja janchją'win tyąjkp jøts pøn nayide'en tjąąkyik'øyip jøts tjąąkyiktsujip. Tø ja Jesús jam kruskøjxp y'øøky, ots ja yjatsø'ødyuñ, ja'abi o'jkin ka'ap ja tø tmøjpiktą'ąky, pø ñija'wipxi ja' ku ja ayo'on ja ttanąxt jøts ja tpąątt ja jotkujk'ąjtin ja xondąąjkin; jøts ja tø y'ixą'ąky yikutujkpi møøt ja Dios Teety jam y'agą'ngyøjø'øm.
3 Paty mee kidi mjotkixy ni mga'amutskidit, ja Jesús meets ją'myats jøts ja xni'ejxu'uttit ku pojkpitumbi kyøjø'øm kawinø'øn tø y'ayo'ombąąty.
4 Ka'anim meets ja pøky xmøøtseptuñ jøts xkudąxit.
5 ¿Uk tø meets idø'øn ja xją'dyigøøñi są adøm Dios Teety y'u'ngin xja'ane'emyindi? Pø yide'enxi jap jaabyety nøkyijxpy:
U'nk, kupøk ja ayo'on midi ndaniguejxpy jøts mdsinąą'yin xyiktigątst,
jøts kidi x'ayooji ku me n'ojt.
6 Pø tum ja'axi øts ja chinąą'yin tigach ndamidsøjkpy pøn jaty ø ndsøjkpy,
jøts ja ayo'on nmø'øy pøn jaty n'u'nk'ajtpy.
7 Midani meets idø'øn ja ayo'on, pø ja'agøjxpxi meets ja Dios ja mmø'øyi ku y'u'nk y'unąjkin mdsøkyidi. ¿Uk jaa dø'øn ja jąą'y pøn nijuuni ja tyeety tø kyakąjpxwijyi?
8 Pøni ka'ats meets ja Dios mgąjpxwijyi sąmi dø'øn ja y'unk y'unąjk ja ttamidsøjky, mga'u'nktejipts meets idø'øn ja', wenk u'nk meets ja mdijyiyi.
9 Nayide'enxi mutskyi ja ndeety ndąąk tø xkąjpxwijyindi, jøts adøm ja y'ijty øy tsuj nmigajpxyindi, yąyits ja y'ana'amin ja yjatundi nąxwiiñ. ¿Sudsots adøm idø'øn ja Dios Teety midi jam tsąjpjotp ngagupøjkint ja kyąjpxwejin? Pø ja jujky'ąjtinxi adøm ja xukpąątwą'ąnimp.
10 Ja'ayi adøm ja ndeety ndąąk xakąjpxwejindip pøni sudso dø'øn ja tją'gyukidi ku ja tsinąą'yin tyiyi yą nąxwiiñ; kuts ja Dios x'ane'emyindi, tiyts ja y'ane'emy, jøts ja' ja xani'ana'amindip sudso ja wą'ąts'ąjtin nbąąjtint nayide'en sąm ja'.
11 Nipøn ja ayo'on tjanchjagatsøky ku ja yikpąąty, janch møk ja yikjąwi; pønts ja ayo'on pønts ja kastigi tpąttip, ku wyejti kyajti, ja'ats idø'øn ja chinąą'yin tiy tsuj tyikyø'ødyip, ka' ti, ka' są, ka'ap ja tsep.

Ja ayo'on ku ja Dios kyajpxy kyayikmimadøy

12 Yikmøkpøkti mgø' mdeky pøni tø ja y'anuu'kxyinidi.
13 Ixą'ądi ja tiy'ąjtindi jøts ja mmigu'uk pøn ja yjanchją'win kamøktinim mba'ejxiyidit jøts ja kyatuu'tigø'ødyit, jøts ja jade'en ne'egi yjotmøkpøktit.
14 Øy tsujim ja mdsinąą'yin xyikyø'ødyit, tudą'ąky ja jąą'y nidukii'iyi møøt mdsøønidit; ku wyinaty jade'en mgająą'y'ątti sudsots ja Dios x'ejxtit, pø ka'axi jadi'iñi nugo ñiyik'ixy ñiyikpąąty.
15 Yikxonim wanidi, ejxim xka'ukpątnidi ja kyunuu'kxin midi ja Dios pya'ayo'ąjtingøjxp mmo'owąjnidip, øy ja jade'en tø yja'ukwą'ąñ ku ja mbudøkiyidit; kidim tą'ąm ujtsin mnabyiktą'ągyidi midi pą'ąmdump jøts ni xkayiktsokmi ja mmigu'uk.
16 Kidi nugo mnamyøøt'atyidi pøni ka'adam ja xniyąą'yidi xnidø'øxyidi, tum ja Dios yja' ne'egi mjotmay'ąttip; kidi Esaújin xundi pøn nugo y'u'nk ttaguyąjt ja yjagyoobi, tuktexy ja tokx ja'ayi ttagugøøy.
17 Mnijąwidipxi ja nayide'en ku ja Esaú ja tyeety kya'ukmøø'ñiyi ja kunuu'kxin ku ja tja'uk'amidoonąą; øy ja wyinmąą'ñ ja tja'uktayąąxnąą ni sudso ja kya'ukyikmøøñąą ja kunuu'kxin.
18 Ka'anim meets idø'øn ja Dios myøk'ąjtin nayide'en xpąąjti sąm adøm ndeety'amøj t'ejxti ku ja kojpk Sinaí ñitøøwyidity. Ni ja xaachkoots meets xka'ijxñim mą ja anaaw ja widsuk adsø'jkibim wyidity,

19 jøts nayide'en ka' xmadowdinim ja pujxujx midi yjąwi xyiknąjtimp ku
ja nmado'owint, jøts nika' ja ayuujk tø xmadowdinim janch møk midi dø'øn
kyamidanaadyi ja jąą'y jøts yjanuu'kxąknidi, jøts jade'en jya'ukyikmigąjpxnidit.
20 Ja'agøjxp idø'øn ja jade'en ku ja adsø'jkibim ja kutujk yikmøødyi midi wąmp: “Pøni
pøn yø kojpk tyømpy pyatpy yiką'tspa'ookp inet ja', uk yikumba'ookp øyi yjajiyujki.”
21 Janch adsø'jkibim idø'øn ja t'ejxti tuki'iyi, ja są Moisés pąąt kø'øm wyąąñ:
“Xjanchyikmibejpnip øts yą'ąt et.”
22 Ka'ats meets, ja Dios kyunuu'kxy'et jade'en tø xpąątti, jabi jotkujkxi meets ja Dios ja
yikjujky'ąjtpi y'øy'ąjtin tø x'ejxi møøt ja y'ąnkilis kamachooni
23 pøn ja Dios twin'øøgunąjxtip. Tøts nayide'en xpąątti pøn ja Cristo tø tjanchją'wimyidi
pøn ja ñitso'ok'ąjtin abąądi awejxnidip. Ja Dios meets idø'øn tø xwingunøjkxidi midi
dø'øn niduki'iyi ttiidyungøxp, jøts ja øyjąą'y'oo'kpi y'anmiją'win midi ja Dios jam møøt
chinaañidi, nayide'en meets ja møøt ja winmąą'ñ xyikyø'øñidi.
24 Jøts ja Jesús tø xpątmidi pøn jam Dios Teety wyingujkp xkugąjpxindip pøn ja ñi'jpy
xnitanąą'yindip. Ka' xukpøky'ąjtyim ja y'o'jkin, ja maa'kxujkin ja ne'egi yajkpy jøts ka'ap
ja Abel y'o'jkin jade'en.
25 Paty idø'øn yikxon x'ejxtit jøts ja kyajpxy y'ayuujk xku'oojkidit, pø kuwąnixi ja
y'ayo'ombąątti pøn jaty ja Dios kyugajpxy tkamimadoodøø. Jawaani kajaats adøm
xpąąt'ąjtint ja ayo'on, pøni ka'ap adøm ja Dios kyajpxy nmadooja'am ku adøm ja
tsąjpjotp kø'øm xjamigajpxyim.
26 Ojts idø'øn ja møk ujx ñąjxy ku ja Dios kyąjpxy jam Sinaí kojpkøjxp. Yide'en ixyąm ja
y'ayuujk wyą'ąñ jadigojk: “Ku øts wyinaty jadigojk ja ujx nyikmiñ ka'ap ja nąąjx ja'ayi
y'adø'øtst, nayide'enxi ja tsąjp y'adøtsmit.”
27 Ku dø'øn ja Dios wyą'ąñ ku tyik'adø'øtst ja'ayi jadigojk tuki'iyi, ja' idø'øn ja tyijpy ku
ja tuki'iyi tyikudigø'øty midi jaty jawyeen tø tyik'øyi. Ka'ats ja są yjątttit midi xemikøjxp
ja chinąą'yin tø yiktanibiktąągi.
28 Ja'abi øy'ąjtints adøm idø'øn ja Dios tø xamidsøjkyim, ka'ats idø'øn ja nijuuni są yjątt,
xemikøjxp idø'øn ja y'ett. Paty adøm ja Dios ngajxąjkint, jøts øy tsuj nwindsø'jka'ant pøni
są dø'øn ja pyąąt'atyi jøts pøni są dø'øn ja ttsøky;
29 pø ja' kuxi adøm ja nDios jade'en yikwindigøy sąmi jøøn.

13

Sudso tsinąą'yingøjxp ja Dios nwindsø'jka'ant

1 Kidim xją'dyigøydi, ejtpim mnachokidit xem yąm Cristo køjxp.
2 Kidim xją'dyigøydi, jøts ejtp xtøjkmo'odit pøn jaty mdøjkjotp ją'ttip, pø mayxi jade'en
tø yjątti ku ja jabyøø'kxy ja tyikpoo'kxti, ja Diostam idø'øn ja y'ąnkilis ja yikpoo'kxtip øy
ja tjaganijąwidi.
3 Nayide'en ja tsumyjąą'y xją'myatstit ejximdam meets jeexyip mdsumyi. Ją'myatsti
pøn jaty ja chinąą'yin tø tkuwąnjątidi jabi mniją'widipxi pøni są dø'øn ja'abi ayo'on.
4 Yikxonim x'ejx'ettit m'amajstk'ąjtin jøts øy tsuj mnamyøøt'ątidit, tyiidyumpy ja Dios
ja wyinaty pøn jaty namyøøt'ątidip jadi'iñi yąm ja tkaniyąą'yi uk tkanidø'øxyi.
5 Kidi ja meeñ ni ja piktą'ąky nugo mganadyapikmyo'ojidit; tajotkujk'ątti pøni ti jam
mmøøt'ąjttip pø tøxi ja Dios wyą'ąñ: “Nijuuni me ngają'dyigø'øty, ni nga'ixmątst.”
6 Paty adøm nwą'ąnint jotkujk:
“Ja ndeety'ąjtim øts idø'øn xpudøjkip,
ka'ap øts ja ndsø'øgit pøni są xunwą'ąñ tu'uk ja jąą'y.”
7 Kidi xją'dyigøydi pøn jaty tø mgąjpxwijyidi jøts ja Dios y'ayuujk tø mdukmadøyidi;
pawinmaydi są ja chinąą'yin tø tyikøxti tyikubatti, jøts tundi jade'en są ja yjanchją'win
ja'adi.

8 Tu'ugyɨ dø'øn ja Jesucristo y'ity, nay ja' jekyɨp, nay ja'ats ɨxyą̲m, nay ja'ats wyɨnaty
xemɨkøjxp ejtp.
9 Paty ɨdø'øn xkamɨbøktɨt pønɨ ti jaty abiky jøts tɨgach mjayiktukmadoodɨp. Dios
y'øy'ą̲jtɨngøjxpxɨ ja anmɨją̲'wɨn y'øy'aty jøts ka'ap ja ja'agøjxp ku yikpaduñ sudso kya'pxy
ja ką̲'ą̲yɨn ja uujkɨn, jabɨ nɨjuunɨxɨ yą̲'ą̲tpɨ tsɨnąą̲'yɨn ja øy'ą̲jtɨn tø tyukpąą̲dyɨdɨ pøn jaty
ja øy tjanchjabadundɨp.
10 Jawaanɨ øy adøm nwɨndsø'jkɨn jøts ka' mɨbą̲ą̲t twɨndsø'jkɨn'ą̲ttɨt ja møjteetywɨndsøndɨ
pøn ja møją̲ą̲'gyutujk tyiktundɨpnɨm.
11 Ku ja møjteetywɨndsøn tyoxtɨ ja jɨyujk nɨ'jpy Amą̲ą̲gyunuu'kxy Tøjkjotp jøts ja pøky
wyą̲'ą̲tst, kąjp pa'ą̲m ja jɨyujk nɨne'kx ja tyiknøjkxtɨ jøts ja jam tyiknɨtøødyɨ.
12 Nayɨde'ents ɨdø'øn ja Cristo kø'øm y'ø'jky kąjp pa'ą̲m jøts ja nąxwii'ñɨt jąą̲'y tta-
gunuu'kxy ja kyø'øm nɨ'jpy.
13 Wants t'ɨxmą̲jtsnandɨ ja møją̲ą̲'gyutujk jøts ja Cristo n'anøjkxandɨt, øy ja są̲
njaguwą̲nją̲jtandɨ są̲m ja yją̲jty.
14 Pø ka'axɨ adøm yą̲ nąxwiiñ ja tsɨnąą̲'yɨn xemɨkøjxp nmøøt'ą̲jtyɨndɨ,
n'ɨxą̲'ą̲yɨndɨpnɨmxɨ adøm ja' midi dø'øn me'empnɨm ją̲'ą̲tpnɨm.
15 Ja Jesucristo adøm ja y'o'jkɨn xpudøjka'amp jøts ja Dios Teety ejtp nyikjotkujk'ą̲jtɨnt
ku ja kyø'øm U'nk ja ndawɨndsø'jka'ant; jøts nayɨde'en ja Dios ja n'ą̲ą̲w ja n'ayuujk
ndadaxondą̲ą̲jkɨnt.
16 Jøts kidi xją̲'dyɨgøydɨ ku ja Dios nayɨde'en twɨndsø'jkɨnją̲wɨ ku ja mbɨktą̲'ą̲ky xem
yą̲m mnadyabudøkɨyɨdɨ.
17 Mɨmadowdɨ pøn jaty mgą̲jpxwejɨdɨp; pø ja'axɨ dø'øn m'anmɨją̲'wɨn t'ejx'ejttɨp jøts
ñɨją̲'wɨdɨp ja' ku ja Dios ja wyɨnaty nay ja' tyamachɨdɨ. Pudøkɨdɨ jøts jotkujk mmøøtunɨdɨt,
kidi ayowɨm xundɨ, pø nɨ meetsxɨ wyɨnaty jotkujk mgatsøønɨ.
18 Nɨ'amɨdo'ojɨk øøts, nɨbøktso'owɨk øøts, nɨtiixɨ ngapøkyją̲wɨ jøts jade'en øøts ja nd-
sojkɨn wyą̲'ą̲ñ ku ja n'anmɨją̲'wɨn wą̲'ą̲ts jade'eñɨm y'ett.
19 Tundɨ may'ą̲jt jøts øts jawaanɨ møk xnɨ'amɨdoowɨdɨt jøts wyɨnaty
nnabyą̲ą̲tkojma'andɨ tsojk.

Yikyą̲jkp ja kunuu'kxɨn jøts ja kąjpxpoo'kxɨn

20-21 Ja Dios Teety, pøn ja øy'ą̲jtɨn tyą̲jkp, ja' mgunuu'kxɨdɨp mguwą̲'ą̲nɨdɨp, jøts
nwɨndsøn'ą̲jtɨm ja y'o'jkɨn mdabudøkɨyɨdɨt jøts øy tsuj mdsøønɨdɨt mdanɨdɨt jøts
ndungøjxɨndɨt pønɨ ti tø xamɨdsøjkyɨm. Mutsk borreegɨ u'ngɨn adøm ɨdø'øn ja
nwɨndsøn'ą̲jtɨm Jesucristo x'ejx'ijtyɨndɨ pøn ja ñɨ'jpy tø tyaky jøts ja Dios Teety kyajpxy
tø tyik'adujkɨ, pøn adøm ɨdø'øn xkøjø'ømɨt'ą̲jtɨmp, øy ja ti xmø'øyɨnt pønɨ ti jaty ja
xamɨdsojkɨmp. Øy'ą̲jtɨn agujkp ja Cristo xemɨkøjxp y'ett. Jade'en ɨdø'øn ja y'ejxɨ.
22 Mɨgu'uktøjktɨ, tudą̲'ą̲ky waanɨ yą̲'ą̲t nøky xpa'ejxtɨt jøts xją̲'gyukɨdɨt ti dø'øn
nda'ana'amdɨp. Wɨnmadowdɨ waanɨ yą̲'ą̲t ayuujk, øy ɨdø'øn yø wɨne'en kyɨdyimgyajaajɨ.
23 Nɨją̲wɨdɨ ku adøm nmɨgu'uk Timoteo tø pyuxøjktøjkpɨdsimy; pønɨ nabyą̲ą̲jtɨp øø
pojɨn, nmøøtnøjkxp øts ja wyɨnaty.
24 Kąjpxpoo'kxtɨ pøn jaty m'ana'amɨdɨp jøts nɨdukɨ'ɨyɨ ja janchją̲'wɨbɨtøjktɨ. Nayɨde'en
mguejxyɨdɨ ja kąjpxpoo'kxɨn ja Italiɨt ją̲ą̲'y.
25 Mbą̲ą̲ttɨp ja Dios kyunuu'kxɨn nɨwɨne'enɨn jam mdsøønɨdɨ. Jade'en ɨdø'øn ja yją̲tt.

JA NØKY MIDI JA SANTIAGO YJĄĄY

Ku ja Santiago tnɨjayɨ ja israelɨt jąą'y pøn tø ñawyą'kxnɨyɨdɨ

1 Santiago'ą̈jtp øts. Øts ja Dios Teety, øts ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo nmɨdumpy. Łxyą̈m
mee nnɨjayɨ jøts øts ngą̈jpxpøø'kxy nɨdukɨ'ɨyɨ ja israelɨt jąą'y pøn jaty tø choondɨ yą̈ jøts tø
ñøjkxtɨ tsɨnaabyɨ abiky tsoo.

Ja wijy'ajtɨn ja nɨją'wɨn midi ja Dios yajkpy

2 Meets mɨgu'uktøjk, mbąą̈t'ą̈jtɨp meets ka' ti xkumayjąwɨdɨt øy yjadyimyiñ o midi
ayo'on.
3 Nnɨją̈'wɨndɨpts ku ja ayo'on ja myiñ, jade'ents ja Dios x'ejxɨnt xnɨją̈'wɨnt ku tu'ugyɨ
ja nwɨnmąą̈'ñ nyik'ijtyɨndɨ, kuts ja Dios amumjoojt njanchją̈'wɨndɨt jøts jade'en'ampy ja
øy'ą̈jtɨn ja tudą̈'ą̈ky'ą̈jtɨn njagyajpɨndɨt.
4 Øy ka'pxy yikxon mwɨnma'adyɨt, wɨnets nayɨde'en yikxon mwɨmbɨdsø'ømxɨyɨdɨt ja
m'øwyɨnmąą̈'ñ jøts xjagyaptɨt ja ją̈'gyukɨn, kidi mwą̈'ą̈ndɨ jøts ku ti mga'ijtxyɨdɨ.
5 Jøts pønɨ jats meets wɨnąą̈gɨn pøn ka'ejtxɨdɨp ja wijy'ą̈jtɨn, ja ją̈'gyukɨn, amɨdowdɨts ja
Dios jøts ja mmo'ojɨdɨt, pø ja'axɨ tukɨ'ɨyɨ tyą̈jkøjxp, ka'ap ja ti t'amą̈'ą̈t'aty jøts ka'ap ja ti
tyamɨgajpxy.
6 Ja'ats ɨdø'øn tsojkɨp jøts tu'uk amumjoojt n'amɨdo'owɨnt, ka' nwɨnmąą̈'yɨnt majtsk
ąąw majtsk joojt.
7 Pønɨ pøn jade'en wɨnmaapy, ka'ap ja Dios ja ti y'ukmø'øñɨyɨt,
8 ja'agøjxp ku ɨxyą̈m ti t'uktsøky jøts jabom ja wyɨnmąą̈'ñ tyiktɨgą̈tskojmɨ, ka' tu'ugyɨ ja
wyɨnmąą̈'ñ tyik'ity.
9 Jøts pønɨ pønts ayoop wɨnmaapy, pøn tpaduujnɨdɨp ja Dios yja', jotkujk ɨdø'øn
t'ejxnɨdɨt, tyaxondą̈'ą̈ktɨp ɨdø'øn ku Dios nøjkx wyąą̈dso'onɨyɨdɨ jøts ja yiknɨtso'ok'ą̈tɨdɨt.
10 Jøts nayɨde'en pønɨ jam pøn kumeeñ'ą̈jtp jøts pønɨ pyaduujnɨdɨp ja Dios yja', jotkujk
ɨdø'øn ja ñayjąwɨyɨdɨt øy myeeñ ja yjagayiktamøj'ejxtɨ. Jabɨ yiknɨtso'ogɨdɨpts ja Dios ja' ku
wyɨnaty twɨngunøjkxɨñɨdɨ.
11 Tɨgøøpy ja kumeeñ jąą'y ja myeeñ ku ayo'on myiñ. Nayɨde'en ñamyayɨ yjaty sąm ja
ujts pɨjy u'ngɨn yjaty ku ja xøøw chą̈'ą̈yɨyɨ jøts ja tyøtskøjxnɨ ja pyɨjy.

Ku ja ka'øybɨ x'amutsk'ejxwą'ą̈ñɨndɨ

12 Janch jotkujk meets ku tudą̈'ą̈ky mjąą̈'y'ą̈ttɨ øy ja ayo'on xjapąą̈ttɨ; ku jade'en
mmajadą̈'ą̈ktɨ, wɨnets ja mmø'øyɨdɨ ja Dios ja jujky'ą̈jtɨn midi xemɨkøjxp, midi ja Dios
mdamɨdsojkɨyɨdɨp, jade'en'ampy ku ja Dios xtsojktɨ.
13 Ku pøn ñayjąwɨyɨ ka'øybɨ ttunwą̈'ą̈ñ, kyø'øm wɨnmąą̈'ñ ja yiktump, ka'ap ja Dios
yø'øbɨ wɨnmąą̈'ñ tyaky; ka'axɨ ja Dios twɨnmąą̈'ñ'aty jøts ja axøøkpɨ yiktu'unt, jøts nɨpøn
ja jade'en tkawɨnmąą̈'nmyø'øy jøts ja jade'en ttu'unt.
14 Ku pøn jade'en ttunwą̈'ą̈ñ ja ka'øybɨ, kyø'øm wɨnmąą̈'ñ, kyø'øm tsojkɨn ja jade'en
pyadundɨp.
15 Yø'øbɨ ka'øwyɨnmąą̈'ñ, pøky yø'; jøts ku ja pøky yikmøøt'aty, ja o'jkɨn tɨgø'øyɨn ja
yajkpy.
16 Mɨgu'uktøjk, kidi mnawyɨn'ɨɨñɨdɨ;
17 tukɨ'ɨyɨ ja øybɨ tsujpɨ midi nmøøt'ą̈jtyɨndɨp, Dios yø tyą̈jkp, tøxɨ ja tpɨktą̈'ą̈ky ja jąj ja
tøø'kx jam tsąjpwemp. Tu'ugyɨ ja', ka'ap ja tyɨgach.
18 Tø ja Dios xmø'øyɨm ja øy'ą̈jtɨn midi xemɨkøjxp ku njanchją̈'wa'am ja kyajpxy ja
y'ayuujk, ja tɨɨbyɨ ja janchpɨ, ja'agøjxp ja jade'en ttuñ jøts adøm nyiktso'ondą̈k'okwą̈'ą̈nɨnt
pøn ja pyabøjkpɨ'ą̈jttɨp, sąm ja ttamɨdsøkyɨn.

Sa̱ yikpaduñ ja Dios yjanchja̱'wɨn

19 Paty, mɨgu'uktøjk, nja̱a̱knɨgajpxy jøts tuda̱'a̱ky mja̱a̱'y'a̱ttɨt. Yikxon xmadow'ettɨt ja
mmɨgu'uk sa̱ wya̱'a̱ñ, kidi mnay'øøjyɨdɨ, jøts kidi mmɨgu'uk xmɨ'a̱mbøktɨ.
20 Nɨsudso'ampy ɨdø'øn ja Dios xkadajotkujk'a̱jtyɨndɨ ku ja nmɨgu'uk
nmɨjot'a̱mbɨjkyɨndɨ.
21 Paty mastu'uttɨ tukɨ'ɨyɨ midi ka'øy, ja ka'øwyɨnma̱a̱'ñ jøts ja ka'ødyunk. Møj
pɨkta̱'a̱ktɨ yikxon ja Dios kyajpxy midi tø myiktukmadøwdɨ; pø yø'øxɨ tyanɨtso'ok'a̱ttɨp
ja n'anmɨja̱'wɨndɨ.
22 Padundɨ dø'øn pønɨ sa̱ jaty ja Dios kyajpxy wya̱'a̱ñ, kidi ja'ayɨ nugo xmadøwdɨ.
Nawyɨn'øø'nɨndɨp nugo ku ka' nbadu'unɨnt.
23 Pønɨ pøn jade'en adøtsp, jade'en ja ñamyayɨ n'ukpɨkta̱a̱jkɨnt ejxɨm ja ja̱a̱'y pøn
tku'ejxɨp ja wyeen ja y'a̱a̱w jap ejxjøtpy
24 jøts ku ka' wya̱'a̱dsɨ. Ku ñijkxy, ka' tja̱'myech jøts wyɨmbujt.
25 Jotkujk ɨdø'øn ja ñayja̱wɨyɨdɨt pøn ja Dios kyutujk tpaduujnɨdɨp midi
xyik'awa̱'a̱tspɨdsø'ømɨmp, ka'ap ja ja'ayɨ nugo tpatmadøy.
26 Pønɨ mwa̱ndɨp jøts ja Dios yja' xpaduujnɨdɨt, jøts nay jatyɨ ja mdoojts nugo
xyik'awɨdettɨ ya̱m nadyijyɨ ja Dios yja' xpaduujnɨdɨ, jade'ents nugo mnawyɨn'ɨɨñɨdɨ jøts
ka' x'ukpadunɨdɨ jade'en.
27 Ja' ja Dios Teety kyupijkpy ku nbudøjka'ant ja ku'øky'u'nk jøts ja ku'øktyø'øxy pøn
ayoodɨp, jøts nayɨde'en ka' nugo nbøktyu'unɨnt ya̱ na̱xwiiñ.

2

Ka'ap pøn ña̱y'øy'ejxɨdɨt kyanay'øy'ejxɨdɨt wan tjapønɨ

1 Meets mɨgu'uktøjktɨ, pøn jaty tjanchja̱'wɨdɨp ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesucristo ku ja
wa̱'a̱dsɨ ku ja myøjɨ, kidi meets pøn x'øy'ejxtɨ xka'øy'ejxtɨ wan tjapønɨ.
2 N'ukpɨkta̱a̱jkɨmp tu'uk ja madya̱'a̱ky, pønɨ tøjkɨdɨp ja ja̱a̱'y jap ma̱ meets
mnamyukyɨdɨ, tu'uk kumeeñ ja̱a̱'y janch xyøxy janch wyetɨ janch ña̱a̱myɨ, jøts jadu'uk
ayoobɨ ja̱a̱'y nɨpach ɨxpach,
3 jøts ku ja'ayɨ øy tsuj xka̱jpxpoo'kxtɨ, ja' pøn janch kumeeñ pøn janch xyøxy, jøts ja øybɨ
tsɨnaabyajt xmo'odɨ, jøts ja ayoobɨ xkamøjpɨkta̱'a̱ktɨ jade'en xnøjmɨdɨ jøts wan ttanɨ uk
na̱jxkɨjxy chøønɨt,
4 pø yɨde'en'ampxyɨ yik'ixy yiknɨja̱wɨ ku tu'uk x'øyja̱wɨ jøts jadu'uk xka'øyja̱wɨ. Ka'ap
jade'en y'øyɨ, mbøktyundɨp jade'en.
5 Ukmadøwdɨ, mɨgu'uktøjk, jøts ja̱'gyukɨdɨ ya̱'a̱t: Ja ayoobɨ ja̱a̱'y pøn ejttɨp ya̱ na̱xwiiñ,
ja' ɨdø'øn ja Dios Teety tø wyɨ'ijxyɨdɨ jøts ja tjanchja̱wɨdɨt ja Dios yja' jøts yikmo'odɨt ja
y'øy'a̱jtɨn midi ja Dios ja yja̱a̱'y tyanɨtanaapy, pø tøxɨ ja ttamɨdsøky jøts ja tmo'ot pøn
tsojkɨyɨp.
6 Jøts meets, jade'en meets ja ayoobɨ ja̱a̱'y nugo xtsø'ødyundɨ ku xkamøj'ejxtɨ. Nayɨde'en
meets ja kumeeñ ja̱a̱'y mjatu'umɨyɨdɨ ku myiknɨ'øø'nɨdɨ jam kudunk wyɨndump.
7 Yø' nayɨde'en tka'ødyejtɨp tka'øñɨmadya̱ktɨp ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesus pøn adøm
xyiknɨtso'ok'a̱jtɨndɨp.
8 M'øy'adøtsp meets wyɨnaty pønɨ mbadundɨp ja Dios Teety y'ana'amɨn midi yɨde'en
wa̱mp: “Tsok ja mmɨgu'uktøjk, wɨndsø'øgɨ ja mmɨgu'uktøjk, jade'en xtsokt jøts jade'en
xwɨndsø'øgɨt sa̱ kø'øm mnachøkyɨ jøts sa̱ kø'øm mnawyɨndsø'øgɨyɨ.”
9 Pønɨ jamts meets ja mmɨgu'uktøjk x'øy'ejxtɨ xka'øy'ejxtɨ wan tjapønɨ, mbøktyundɨpts
ɨdø'øn jade'en, ka'ap ja Dios y'ana'amɨn jade'en xpaduujnɨdɨ.
10 Øy ja Dios kyutujk ka'pxy njabadunwa̱'a̱ñɨndɨ jøts jam tu'uk y'ana'amɨn kyayik-
paduñ, pøktyu'unɨndɨpts adøm ɨdø'øn ku ka' ka'pxy yikpaduñ.
11 Nay ja' midi tyikutujk, jøts yɨde'en ñɨɨmy: “Kidi mmɨgu'uk ñɨya̱a̱'y ñɨdø'øxy xpøjkxɨ”,
nay ya̱'a̱t tyikutujkma̱a̱ jøts: “Kidi myikja̱a̱'y'øøky.” Øy pøn ja myɨgu'uk ñɨdø'øxy ja

tjagapøjkxɨ jøts ja ne'egɨ yikjaa'y'øøky, pøktyumpts ja jade'en ku ja Dios yja' ka'pxy tø tkabaduujnɨ.
12 Øy yikxon ngajpxɨnt ndu'unɨnt sam ja Dios ttsøky, jabɨ nay ja'abɨ kutujkxɨ xɨɨdyu'unɨmp midi ja nɨtso'ok'ajtɨn nayɨde'en tyajkp.
13 Pønɨ pønts ja myɨgu'uk tø tka'ayo'ixy, nayɨde'ents ja Dios ja nøjkx ka'ayo'ijxyɨm tyɨɨdyuñɨyɨ; pønts ja myɨgu'uk t'ayo'ejxp, pyaatpts ja' ja øy'ajtɨn ku ja tɨɨdyu'unɨn ñaxt.

Ja janchja'wɨn jøts ja ødyu'unɨn

14 Mɨgu'uktøjktɨ, ¿ti ja ñɨwya'ant ku ja'ayɨ nwa'añɨm ku ja Dios njanchja'wa'am jøts nɨka'ap ja øybɨ n'ukpadu'una'am? Ka'ap jade'en ja nɨtso'ok'ajtɨn nbaajtɨnt.
15 Ku n'ukpɨktaajkɨnt ku tu'uk nmɨgu'uk ti kya'ijtxyɨ ejxɨm ja kyaaky ja wyet,
16 jøts nnɨmaa'yɨnt: “Mbaatp ja mwet ja mnaamy ja mjɨɨ'kxy”, jøts ka' ti nmø'øyɨnt pøni ti yjatsøjkpy. ¿Ti ja ñɨwya'ant jade'en?
17 Ku ja Dios njanchja'wa'am jøts nɨka'ap ja nmɨgu'uk n'ukpudøjkɨña'am, ka'ap ja janchja'wɨn jade'en tyuñ.
18 Jamts pøn jawamp: “Mets ja Dios mjanchja'wɨp, jøts ka'ap ja mmɨgu'uk xpudøkɨ; jøts øts, øy øts ja Dios ngajanchjawɨ, nbudøjkɨp øts ja nmɨgu'uk.” Jade'en'ampyts ɨdø'øn ja janchja'wɨn yik'ixy yiknɨjawɨ ku nbudøjka'am ja nmɨgu'uk, kuts ja nmɨgu'uk ngabudøjka'ant nɨsudso'ampyts ja Dios jade'en ngajanchja'wa'andɨ.
19 Mjanchja'wɨdɨp meets ku jaa tu'uk ja Dios, øyɨ jade'en; nayɨde'enxɨ ja mɨku' tjanchjawɨ ku jaa ja Dios, kyudsø'jkɨpts ja'.
20 Kidi nugo mgujuun'aty, ¿ka' xnɨjawɨ ku ja njanchja'wɨn jade'en wyɨngaxɨ'ɨky ku ja nmɨgu'uk nbudøjka'ant?
21 Jade'en'ampy ja n'apteety'amøj Abraham ja Dios kyupøjkɨ ku ja tpaduuñ sam ja Dios ttsøkyɨn jøts ja y'u'nk Isaac ttamɨyoxt.
22 Ja'gyukɨdɨ meets jade'en jøts ku ja Abraham jade'en tnanky'ijxyɨ ja yjanchja'wɨn ku jade'en tpaduuñ, jøts jade'en ttuk'abaaty ka'pxy ja yjanchja'wɨn.
23 Y'abaajt ɨdø'øn jade'en ja Dios kyajpxy ku wya'añ: “Ojts ja Abraham tjanchjawɨ ja Dios, ja'ats ja Dios y'øyja'wɨyɨɨ'ñ jøts ja ojts tkupiky.” Paty ja Dios myɨgu'ukjawɨyɨ ja Abraham.
24 M'ejxtɨp mnɨja'wɨdɨp ɨxja sa ja Dios tkupiky ja jaa'y ku ja tpaduñ, jøts nɨ kidi ja'ayɨp tu'ugyɨ sam ja yjanchjawɨ.
25 Nayɨde'en ja ka'ødyø'øxy Rahab ja Dios kyupøjkøø jade'engøjxp ku ja t'ødyuuñ ja Dios kyugajpxy; ku tjønmøøy ttøjkmøøy jøts abiky tyuu' ttajøpkajxɨyɨɨ'ñ ku ja myɨdsep wyɨnaty pyayø'øyɨ.
26 Ka'ap jade'en tyuñ ku ja Dios njanchja'wɨnt ku ngabadu'unɨnt sam ja ttsøkyɨn. Jade'en ja tpaaty sam ja jaa'y'øøgyɨn, ka'ap ja ñɨne'kx tyuñ ku y'anmɨja'wɨn kya'uk'ejtnɨ.

3

Sam nugo yø toojts yiktakajpxy

1 Meets mɨgu'uktøjk, ka' pyaat'atyɨ jøts mee nɨdukɨ'ɨyɨ myik'ɨxpøkt. Pøn t'ejxtɨp pøn tnɨja'wɨdɨp, ja' ka'pxy tpadundɨp. Nay jade'ents ja møk yiktabayø'ødyɨt ku ja ka'pxy tkabadu'undɨt.
2 Tum jade'en ja tundɨgø'øyɨn yikjagyepy; wɨnaagɨn ja' pøn katundɨgøødyɨp kakajpxɨgøødyɨp, ja' ɨdø'øn janch'øy jaa'y ku ja tpaduñ ku ja ñay'ejx'ityɨyɨ.
3 Jade'en'ampyts ja kawaay kyajpxy kyupiky ku ja axots tmøøt'aty y'aawjøtpy midi yikwa'k'øyɨp, øy midi'ampy nduknøjkxɨnt.
4 Ku n'ukwɨnma'ayɨnt nayɨde'en sam tu'uk ja barkɨ yø'øy; øy janch jamøj ja' jøts ja poj ja wyetsmiñɨ wyetsxøpyɨ, mutskts ja pujxu'nk midi ja jaa'y yikyø'øpy, jøts ja tyikyø'øy pønɨ ma ja ttsøky.

5 Nayɨde'en yø toojts; wɨn'ii'nxyɨp ja' midi xyikạjpxɨgø'øyɨmp. Jade'en yø' kidim ja jøøn
tyøøbyikyɨn jøts ja tyøømyøjɨ, jøts ja et tyøøyɨ.
6 Jade'en yø toojts ejxɨm ja jøøn tyøøyɨn. Yø' amuum xyikmạ'jtɨmp ku xyikạjpxɨgø'øyɨnt
xyiktundɨgø'øyɨnt. Mɨku' yø jade'en xuktu'unɨmp.
7 Yikyujpy ja jạạ'y o midi jɨyujk, wan tjoonɨ wan tsạạ'ñɨ jøts ja' midi tsɨnaadyɨp
mejyjotp.
8 Ka' pøn mɨbạạt jade'en ja toojts tmɨmadạ'ạky, tundɨgøøpy yø nugo.
9 Nayɨ toojts xyikạjpxɨmp ku ja Dios njạ'myejchɨm n'ajot'ạjtyɨm, nayø'øts ja
nmɨgu'uktøjk xukmɨgạjpxɨgø'øyɨmp, Diosts jade'en ñamyayɨ nmɨgạjpxɨgø'øyɨmp ja
y'agojnạjxy midi kø'øm tø tpɨktạ'ạky.
10 Nayɨ ạạwjøtpy pyɨdsimy ja øgyajpxy tsujkajpxy, jøts nay jaayɨ pyɨdsimy ja axøøkajpxy.
Mɨgu'uktøjk, ka'ats ɨdø'øn jade'en yjapạạt'atyɨ.
11 Ku n'uk'ejxɨnt mạ ja wạ'ạts nøø pyɨdsimy, tu'ugyɨxɨ ja wyạ'ạtsnøø'aty, ka'ap jam ja
tyạ'mtspɨ, ka'ap jam ja pyạ'ạkpɨ.
12 Mɨgu'uktøjk, ¿m'uk'a'ejxɨp meets tyøømɨt jam iigɨ kipkyøjxp ja wenk tsạ'ạm? Ka'axɨ
mɨbạạt nayɨde'en ja nøø pyɨdsimy jam nøømu'utjotp ja tyạ'mtspɨ ja pyạ'ạkpɨ.

Ja jạ'gyukɨn midi ja Dios yajkpy

13 Pønɨ jap pøn tnɨmadøy tnɨjạwɨ, wan tnạnky'ijxyɨ sạ ja y'øy'ạjtɨn ja y'øyjạạ'y'ạjtɨn, wan
jade'en ja jạ'gyukɨn tyiktuñ jøts ka' ñamyɨkaxɨt.
14 Pønɨ ja meets ti mnadyamɨ'amạ'ạt'atyɨdɨ ku nugo kø'øm jade'en xwɨnmạạ'ñ'ạttɨ, ka'
ja jạ'gyukɨn jade'en xnạnky'ijxyɨdɨ, tạạy yø jade'en pyɨdsimy.
15 Ka'ap ja Dios jade'en xuknɨjạ'wɨm jøts jade'en n'adøøjtsɨnt, ja' jade'en adøøtstɨp pøn
ka'øyjạạ'dyɨ ku ja mɨku' jade'en tyuktuñɨdɨ.
16 Mạ y'ity ja wɨndi'iñ'ạjtɨn jøts ja nadyamɨ'amạ'ạt'ạtɨ, nay jam y'ity ja tsep jøts o ti
axøøk'ạjtɨn.
17 Pøn ja jạ'gyukɨn ja Dios møøjyɨp, ja'ats øyjạạ'y'ạjttɨp, wạ'ạts chɨnạạ'yɨn ja
tyiknạxtɨ; ka'ap cheptundɨ chepkạjpxtɨ, myøøt'ạjttɨp ja tudạ'ạky'ạjtɨn jøts ja jạ'gyukɨn.
Tsaach'ejxtɨp jøts ja øy'ạjtɨn ttundɨ; ja myøkwɨnmạạ'ñ pyadundɨp, ka' twɨndạạy'ạttɨ ja
wyɨnmạạ'ñ.
18 Pøn tjạ'gyukɨp tkạjpxkukɨp, ja'ats ja øy'ạjtɨn ttukpạtp ja myɨgu'uk.

4

Ka' nmɨnamyạạ'yɨnt ja ka'øy'ạjtɨn midi yạ nạxwiiñ

1 ¿Mạ chøøñ ja tsep ja aka midi mdundɨp? Kø'ømyɨ xyiktso'ondạ'ạktɨ ku ti
mnadyamɨ'amạ'ạt'atyɨdɨ.
2 M'animpy m'adsøjkpy pønɨ ti mmɨgu'uk myøøt'ajtpy, kuts ja xkapạạttɨ wɨnets ja tsep
xyiktøkɨdɨ, jøts jade'ents ja mmɨgu'uk xyik'ookt ɨ. Ka'ap agujk jotkujk m'ettɨ ja'agøjxp ku
ja Dios xka'amɨdowdɨ xkabøktsowdɨ midi mdsojktɨp.
3 Pønɨ m'amɨdoodɨp mbøktsoodɨp jøts ka' myikmo'odɨ, jade'engøjxp ku øy ka'øy
x'amɨdøwdɨ jøts xyiktunwạ'ạndɨ nugo mạ ka' pyạạt'atyɨ.
4 ¡Meets mga'øwyɨnmaadyɨp! ¿Ti kidi meets xnɨjạwɨ ku øy møøt nnayjạ'wɨn ja'
midi ja Dios kyatsøjkpy, jade'en'ampyts ɨdø'øn adøm ja Dios nmɨdsepøjkna'am jøts
nga'ukjạ'myajtsna'am?
5 Yɨde'en jap nøkyɨjxpy wyạ'ạñ: “Øy xtsojk'anạjxyɨm ja Espíritu Santo midi ja Dios
xukmɨ'ejtɨmp jøts ka' t'øyjạwɨ ku wenkpɨ nbadu'unɨnt.”
6 Dios ne'egɨ xmay'ạjtɨmp xpudøjkɨmp sạm ja kyajpxy ja y'ayuujk yɨde'en wyạ'ạn:
“Myɨ'ạmbijkpy ja Dios pøn namyøjpɨktạạjkɨyɨp; pønts tudạ'ạky'ạjtp øy'ạjtp, pudøjkɨyɨpts
ja Dios ja'.”
7 Amumjoojt mnadyamɨyoxɨdɨt ja Dios. Møk wɨndanɨdɨ ja mɨku' jøts mnɨwạ'ạdsɨyɨdɨt.

8 Wɨngunøjkxɨdɨ ja Dios jøts ja ne'egɨ mnɨmenɨyɨdɨt. Yikwą'ątstɨ ja mbøky, meets, ku
nugo ja Dios majtsk'ąąw majtskjoojt xtsoktɨ, ku xpadundɨ nayɨde'en ja ka'øybɨ.
9 Jotmay'ooktɨ, tayą'ąxtɨ ja mbøky. Kidi jotkujk mnayjąwɨyɨdɨ ku tø mbøktyundɨ.
Yikmendɨ ja mwɨnmąą'ñ jøts xjagyaptɨt ja jotmay.
10 Nabyɨktą'ągɨdɨ yik'ayowɨm nwɨndsøn'ąjtɨm wyɨngujkp, jade'ents ja ñɨtso'ok'ąjtɨn ja
møj mmo'ojɨdɨt.

Ka' nugo nbayø'øyɨnt ja nmøøtjanchją'wɨbɨ

11 Meets mɨgu'uktøjk, kidim mnabyagajpxyɨdɨ nɨdu'uk ja nɨdu'uk. Pønts jade'en
pagąjpxp, pønts ja myɨgu'uk jade'en tpøky'ejxp, ja Dios ja kyutujk ja jade'en wyɨndsojɨp
mą wyą'ąñ jøts ku ja nmɨgu'uk ndsojkɨnt, tɨɨdyumbɨts ja ne'egɨ nugo ñabyɨktą'ągyɨ jøts nɨ
tkabaduñ kø'øm ja kutujk.
12 Tu'ugyɨ ja' pøn ja kutujk tmøøt'ąjtp, nay ja'ats xpayø'øyɨmp, ja'ats nayɨde'en
xyiknɨtso'ok'ąjtɨmp, nay ja' xyikwɨndɨgø'øyɨmp. ¿Mbøn mets ku xpøkpyayø'øwyą'ąñ ja
mmɨgu'uk?

Ka' yiknɨjąwɨ pønɨ ti memp jabom wɨxøjkp

13 Ukmadowdɨ meets są x'ukwɨnmaydɨ: “Jabom wɨxøjkp njąą'mɨnt abikyąjp jøts jam
tukjumøjt n'ejtɨnt. Nąjxɨnt ndøjka'ant, jamts ja meeñ jade'en nbąąjtɨnt”,
14 nɨpøn tkanɨjąwɨ pønɨ ti memp kɨdąkp jabom wɨxøjkp. Jade'en adøm n'ijtyɨndɨ ejxɨm
ja yoots n'ejxɨnt, jøts nay jaayɨ n'ejxɨnt, tø tyɨgøøgyojmɨ.
15 Yɨde'en ne'egɨ mwą'ąndɨt: “Pønɨ xpudøjkɨmp ja Dios, wɨnets jade'en ndu'unɨnt pønɨ
ti jaty ndunwą'ąñɨmp.”
16 Meets ja mgø'øm wɨnmąą'ñ mee myiktunwampy jøts ja namyɨkaxɨ; ka'øyts ɨdø'øn yø
jade'en pyɨdsimy.
17 Pøn wą'ąts tjanɨją'wɨp jøts ja ka'pxy tkabaduñ, pøktyundɨpts ja jade'en ne'egɨ.

5

Są ja kumeeñ jąą'y yikąjpxwejtɨ

1 ¡Madowdɨ meets kumeeñ jąą'y! Mdayą'ąxtɨp ja mwɨnmąą'ñ ku ja ayo'on xpąąttɨt
x'ejxtɨt.
2 Tukɨ'ɨyɨ ja mjujky'ąjtɨn jadi'iñɨ pyutskøjxnɨt jøts ja m'øybɨ wet ja m'øybɨ nąąmy ja
kipkyaa'tspɨ jadi'iñɨ tyikwɨndɨgø'øty.
3 Towɨgyøjxp ja oorɨ ja plątɨ midi mmøøt'ąjttɨp, jade'ents ɨdø'øn m'ukyik'ejxtɨt
m'ukyiknɨjąwɨdɨt ku møøt mwɨndɨgø'ødyɨt ja mbɨktą'ąky. Tøxɨ ja mgumeeñ'ąjtɨn øy
xpąątti, wɨngompxɨ ku ja tɨɨdyu'unɨn mye'ent.
4 Ja kąmdumbɨ pøn tø xkamɨjuudyɨ, ja' myiktabayø'ødyɨp. Wą'ąts ja nwɨndsøn'ąjtɨm ja
t'ixy tnɨjąwɨ ku ja mdumbɨ jade'en xkamɨjuudyɨ.
5 O meets yą nąxwiiñ jotkujk xyiknąxtɨ, o ti kø'øm tø mnadyamay'atyɨdɨ, wɨngompts ja
xøøw ku ja tɨɨdyu'unɨn mye'ent.
6 Tø ja xmɨdundɨgøydɨ pøn ti tkatump pøn ti tkanɨją'wɨp, jade'en ɨdø'øn ku nugo tø
xpayø'ødyɨ jøts xyik'ooktɨ ku ka'ap ja møk'ąjtɨn tjagyaptɨ.

Ja tudą'ąky'ąjtɨn jøts ja dios'ajot'ąjtɨn

7 Meets mɨgu'uktøjk awejxtɨ tudą'ąky, kunɨm ø nwɨndsøn'ąjtɨm mye'ent, nayɨde'en sąm
ja kąmdumbɨ tudą'ąky t'awixy ja tuu jøts ja pyɨktą'ąky tpøkmukt.
8 Nayɨde'ents meets x'awejxtɨ tudą'ąky, kidi nugo mjotɨgøydɨ, wɨngomp jøts mye'ent ja
nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.
9 Meets mɨgu'uktøjktɨ, kidi nugo mnagyajpxyɨdɨ mnay'øjyɨdɨ jøts ka' myikpayø'ødyɨt;
wɨngompxɨ ja Dios pøn ja nąxwii'ñɨt jąą'y tɨɨdyunɨdɨp.

10 Migu'uktøjkti, windanidi ja m'ayo'on nayide'en sam ja Dios Teety kyugajpxy twindanaay ja yja'.
11 Jotkujk ja'adi pøn tø tyiknaxti amumjoojt ja y'ayo'on. Pø tøxi xnijawidi sam ja Dios kyugajpxy Job ja ayo'on t'ijxy, jade'ents ja øy'ajtin ja Dios myøøjyi; x'ayo'ejximpts xpudøjkimpts ja Dios jade'en.
12 Meets migu'uktøjk, yø' mdu'undip ku ti xkajpxtit ku ti xu'undit, tiy'ajtin mgajpxtip. Kidi nugo xuk'ejxti ja Dios ku nwa'anint "Tiy ja'", tiy'ajtints ja'; kuts nwa'anint "Ka'ap ja tyiy'ajtin", tyimwya'animpts jade'en ku ka'ap tyiy'ajtin, ka'ats ja Dios jade'en xpayø'øyint.
13 Pøni jam pøn y'ayøy wyinmay, wan ja Dios t'ajot'aty. Pøni pønts agujk jotkujk tyiknajxp, wants ja t'øwdi ja kunuu'kxy ayuujk.
14 Pøni pøn pøjkip, wants ja twaadsøy ja møjaa'dyøjk pøn tundip tsaptøjkjotp, jøts ja kyugajpxidit jøts aceite tpiktaa'aktit nwindsøn'ajtim køjxp.
15 Ku amumdu'uk t'ajot'attit ja nwindsøn'ajtim, tso'okpts ja pamaa'y. Pøni tø tyundigøy, yikpojkpimaa'kxpts ja'.
16 Paty nayide'en mnadyamimayatsidit ja mbojkpi nidu'uk ja nidu'uk, jøts ajot'atti ja Dios pøni pøn pøjkip jøts cho'okt. Pøn øyjaa'y'ajtp jøts amumjoojt ja Dios t'amido'ot tpøktso'ot, jade'ents ja Dios myøk'ajtin myajada'akt.
17 Ja Dios kyugajpxy pøn txøøw'ajt Elias nayide'en ja y'ijty sam adømin; ku ja Dios ja t'amidøøy jøts kyatu'ut, winets ja tuu kya'ukmenaa tigøøk jumøjt jagujkp.
18 Jøts ku jadigojk t'ajot'ajty ja Dios jøts tyu'ut, xjats myiiñ ja tuu jadigojk xjats ja pikta'aky y'øyiyii'ñ.
19 Migu'uktøjkti, pøni jaa pøn tka'ukpaduni sam jawyeen tø t'ukpaduñ, jats ja' pøn ja nayide'en tukpaduniyip,
20 mnijawidipts nayide'en ku tø tyiknitso'ok'aty ja mmigu'uk y'anmija'win jøts yikmaa'kxtit ja pyøky.

JA MYŁDU'UKPŁ NØKY MIDI JA PEDRO YJĄĄY

Ku ja Pedro tnɨjayɨ ja janchją'wɨbɨtøjk pøn tø ñawyą'kxnɨyɨdɨ

1 Øts ɨdø'øn Pedro nxøøw'ajtpy, øts ja Jesucristo ngudanaapy. Ja' ø tø xkexy xjats øts yą'ąt nøky yąm nją'ąy, jøts meets ndanɨjayɨ wɨne'enɨn jam muum abikyąjpkøjxp mdsɨnaañɨdɨ, ku jam tø mgakwą'kxnɨdɨ mgąjpkøjxp jøts jam tø mnøjkxtɨ jam Ponto, jam Galacia, jam Capadocia, jam Asia jøts Bitinia.

2 Tøyɨp meets ja Dios Teety mwɨ'ejxnɨyɨ jøts ku meets ja m'u'nk'ątɨyɨt sąyɨm ja tnɨwɨnmą'ąyɨyɨɨ'ñ. Yø Espíritu Santo meets ja mdabudøjkɨyɨp, jade'en'ampyts meets ja Jesucristo yja' xpaduujnɨyɨ ja'agøjxp ku ja tø myikwąąjtsɨyɨdɨ ja mbøky, pø adømxɨ nbøky ja xkubajta'am ku ja chuuñ tyąjxy. Dios mjanchkunuu'kxɨdɨp jøts øy tsuj xyiknąxtɨt.

Ja tsɨnąą'yɨn midi awejxɨngøjxp nyiknąjxyɨmp

3 Tkajxąjkyɨm ja Dios Teety pøn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo tyeety'ajtpy, ku ja xjanchpa'ayø'øyɨndɨ jøts ja jadɨgojk xukpąąjtyɨn ja jujky'ąjtɨn xemɨkøjxp. Xjats ja jade'en tø xja'bɨjkyɨndɨ jøts ja xukjøp'ijxyɨndɨ amumjoojt ja'abɨ jujky'ąjtɨn, kumɨ tø ja Jesucristo ttunjøpɨ ku ja y'ø'jky ku ja jadɨgojk pyɨdsimy jujky'ąjtpɨ xemɨkøjxp.

4 Paty tu'ugyɨ njøp'ejxɨn jøts ku ja Dios ja myąąy xmø'øyɨm, pø tøxɨ ja t'a'ejxɨ jap tsąjpjøtpy pønɨ ti ja xmøøwyą'ąnɨmp midi tum øy, midi nɨsą kająjtp.

5 Jøts kumɨ m'ajot'ajtpy meets Dios amumjoojt, jade'ents meets ja myøk'ąjtɨn ja mdabudøkɨyɨ kunɨm meets ja jujky'ąjtɨn xtyimbyąątt midi xemɨkøjxp, jøts jaanɨm ja tnąnky'ejxɨt wiingyubety ti jaty ja jap tø t'a'ejxɨ.

6 Paty meets ɨdø'øn ejtnɨ xonɨ m'ett øy ɨdø'øn ɨxyąm xjanchjagu'ayo'ombąądɨdɨ yø'øbɨ wɨnmąą'ñ.

7 Nayɨde'enxɨ dø'øn ndamɨją'gyukɨn ja m'ajot'ąjtɨndɨ sąm ja oorɨ: kuwąnɨmxɨ net ja jawyeen y'atswɨdø'øty wɨnets ja yik'ijxñɨm pønɨ janchtyimy'øbyujx ɨdø'øn ja'. Nayɨde'ents ku ja janchją'wɨn møk nmøøt'ąjtɨn ku ja tmɨmajadąkixy ja ayo'on pønɨ są ndy-imyjagująjta'am ja øwyɨnmąą'ñ, ja'ats ɨdø'øn jawaanɨ tyimy'øy pø ka'axɨ ja jade'en wyɨndɨgøøy sąm oorɨ. Jade'en meets ja mjanchją'wɨn yikmøk'ixy ku xmɨdanaagyøxtɨt ja ayo'on, ja'ats mee myiktagupøkp, nay ja'ats mee myiktawɨndsø'øgɨp myiktamøją'wɨp jam nwɨndsøn'ąjtɨm wyɨngujkp ku ja jadɨgojk ñąnkñɨgaxø'øgɨyɨt.

8 Mwampy mdsøjkpy meets ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo, m'ajot'ąjtpxɨ meets ja' øy meets ja xjaga'ijxñɨm, patyts meets xmøøt'aty ja kunuu'kxɨn,

9 jøts ku xnɨjąwɨdɨ ku ñɨtso'ok'ątɨ ja m'anmɨją'wɨndɨ xemɨkøjxp; jats ɨdø'øn m'ajot'ąjtɨn tyundɨ, jade'en ɨdø'øn ja wyɨngaxɨ'ɨky.

10 Tøyɨp Dios Teety kyugajpxy tpamaydɨ tpadąjtɨ yø'øbɨ nɨtsoojkɨn ayuujk, jøts tnɨgąjpxtɨ jøts ku meets Dios y'øy'ąjtɨngøjxp mmo'ową'ąñɨyɨm yø yjade'embɨ.

11 Ja Espíritu Santo midi ja Cristo tkajxp, ja' ja kugajpxy ttukmadoojɨdøø są jaty ja Cristo yiknɨtsokpɨ wyɨnaty yjątwą'ąñ ku ja y'ayo'ombąątt, jøts są nayɨde'en yikwɨndsø'øgɨt yikwɨnjąwɨt. Ja'ats ja nugo pyamaadyɨp pyadąjtɨp ja tyimy'ukpøn ɨdø'øn ja' jøts juunɨm ɨdø'øn ja yjatyimy'ukme'ent ku ja Espíritu Santo ja jade'en tyukmadøyɨdɨ.

12 Ku ja Espíritu Santo ja jade'en tyukmadøyɨdɨ jøts ku ja ka' tpąąttɨt t'ejxtɨt midi wyɨnaty ttunwąjnɨp, adømnɨmts ɨnet ja ɨxyąm nbąąjtyɨm n'ijxyɨm jøts ja myiktukmad-owdɨ ja nɨtsoojkɨn ayuujk nayɨde'en są jaty ja Espíritu Santo ja tø tyuknɨjąwɨyɨdɨ pøn jaty kąjpxwą'kxtɨp jøts ku dø'øn ja jade'en tø yjaty. Ąnkɨlɨs pąąt ja tjantyimy'ejxwą'ąndɨ tjantyimñɨjąwɨwyą'ąndɨ sudso'ampy adøm nnɨtso'ok'ąjtyɨndɨ.

Xwąądso'ojɨmp ja Dios jøts ja ndsɨnąą'yɨn wą'ąts tsuj nyiknąjxɨnt

13 Paty øy jawyeen xwɨnmaˈadyɨt ku ti xunwą̄ˈą̄ndɨt, kidi møj kamøj o ti xją̄wɨdɨ, jadeˈents mdsɨnąą̄ˈyɨn øy xyikyøˈødyɨt. Amumjoojt meets ja Dios yˈøyˈą̄jtɨn ja kyunuuˈkxɨn xjøpˈejxɨdɨt midi ja yą̄kwampy ku nwɨndsønˈą̄jtɨm Jesucristo myeˈent jadɨgojk.
14 Madowdɨ, jadeˈen mmadoˈodɨt są̄m jąą̄ˈy yˈuˈnk myɨmadøyɨn. Kidi jadeˈen mˈuktsɨnaañɨdɨ są̄ yˈijty mgaˈøchøønɨdɨ ku Dios wyɨnaty kaˈanɨm xpabøjkɨdɨ ja yjaˈ.
15 Øy tsuj mjąą̄ˈyˈą̄ttɨt jøts jadeˈen xˈaduunąxtɨt ja Dios Teety wyą̄ˈą̄tsˈą̄jtɨn yˈøyˈą̄jtɨn, pøn ɨdøˈøn tø mwɨˈijxyɨdɨ;
16 pø yɨdeˈenxɨ jap nøkyijxpy wyą̄ˈą̄ñ: “Øy tsuj mjąą̄ˈyˈą̄ttɨt są̄m øtsɨn, kumɨ kaˈ ø nbøkmyøødɨ.”
17 Pønɨ mdeetyją̄ˈwɨp meets ja Dios Teety, wɨndsøˈøgɨp meets ɨdøˈøn ja ejtp, pø jaˈaxɨ kaˈpxy tɨɨdyuˈump są̄ pønjabøn ja chɨnąą̄ˈyɨn tyikyøˈøy, kaˈ pøn ja tɨɨdyuˈunɨn tkapąą̄tt.
18 Jabɨ ja Dios Teetxyɨ meets tø mduknɨtsoˈokˈatyɨdɨ ja kaˈøchɨnąą̄ˈyɨn midi adøm ja nˈą̄pteetyˈamøj tø tpamendɨ tpabattɨ; mnɨją̄ˈwɨdɨpts wą̄ˈą̄ts jøts kidi oorɨp plą̄tɨp ja yiktaguyą̄jkɨp, wɨndɨgøyˈejtpxɨ yøˈ.
19 Jaˈ ja yiktaguyą̄kɨyɨɨˈñ ku ja nwɨndsønˈą̄jtɨm jadeˈen wyɨdsuuñ wyɨdą̄jxy, øy ja nɨti pøky tjagamøødɨ są̄m ja borreegˈuˈnk yˈijty yiktamɨyøxy ja Dios Teety.
20 Wɨndiˈixyɨp ja tanɨbɨktą̄ągɨ yˈejtnɨ, nąmgaˈanɨm ja nąxwiiˈñɨt choˈondą̄ˈą̄ky, xjats ja yąmnɨm tø myiñ ku kyøjxwą̄ˈą̄ñ ja nąxwiiˈñɨt jøts ja xaˈødyøkɨdɨt mą̄ ja Dios Teety.
21 Ja nwɨndsønˈą̄jtɨmgøjxp meets ja Dios Teety xpabiky midi tø tyikjujkpyiky jadɨgojk xemɨkøjxp; jadeˈenˈampy ja tø tmøˈøy ja myøkˈą̄jtɨn, ja kyutujk, jøts ja njanchją̄ˈwɨn amumjoojt, jøts tuˈugyɨ njøpˈejxˈejtɨn ja Dios.
22 Jadeˈents ja mˈanmɨją̄ˈwɨn wą̄ˈą̄ts yˈettɨ ku ja Dios tyɨyˈą̄jtɨn xmɨmadojɨdɨ midi ja Espíritu Santo xuknɨją̄ˈwɨndɨp. Jadeˈenˈampyts mnabyaˈayowɨdɨt, tsoktɨ, wą̄ˈą̄ndɨ ja mmɨguˈuk są̄ Dios ttsøkyɨn.
23 Jadeˈen ɨdøˈøn tpąą̄ty, tø meets jadɨgojk mgaˈaxɨgach, kaˈ meets ja ñamyayɨ xˈukteetyˈą̄jtnɨ ja jąą̄ˈy midi ooˈktɨp tɨgøødyɨp, ja Dios meets ja kyajpxy tø myikju-jkyˈą̄tɨgachɨdɨ midi nɨjuunɨ są̄ kają̄jtp.
24 Kumɨ nømp jaˈ:
Jadeˈen ɨdøˈøn nąxwiiˈñɨt jąą̄ˈdyɨ są̄m o ti ujtsɨn,
jøts ja tyunk jadeˈen są̄m ujtspɨjy midi ja tyiknɨgaxøˈkp.
Paty tukɨˈɨyɨ wyɨndɨgøy, ti ti uktą̄mp ku ujts tyɨˈɨch, pø nayɨdeˈenxɨ ja pyɨjy wyɨndɨgøy;
25 jøts kuts ja Dios ja kyajpxy, ejtp ja xemɨkøjxp, kaˈap ja kyudɨgøy.
Yø øgyajpxy yø ømyadyą̄ˈą̄ky mee myiktukmadoop.

2

1 Paty xˈɨxmą̄tstɨt tukɨˈɨyɨ ja mgaˈødyuˈunɨndɨ, ja mgaˈøwyɨnmą̄ˈą̄ndyɨ, wɨneˈen mwɨnˈøøˈndɨ, wɨneˈen o ti mnadyawɨndąąyˈatyɨdɨ, wɨneˈen xˈamą̄ˈą̄tˈą̄ttɨ, xkaˈødyejtɨ, xkaˈøbyɨktą̄ˈą̄ktɨ pøngapøn.
2 Nayɨdeˈen są̄m tuˈuk ja mą̄xuˈnk ñą̄mgaxɨˈɨky jøts ja chetsk tsojk mą̄bą̄ą̄dyɨm tpą̄ą̄twą̄ˈą̄ñ, jadeˈents meets ɨdøˈøn xtsoktɨt ja Dios kyajpxy yˈayuujk, midi øy midi wą̄ˈą̄ts, jøts jadeˈen ja mjanchją̄ˈwɨn myɨwenɨˈadøˈøtstɨt, jøts ja nɨtsoˈokˈą̄jtɨn xpą̄ą̄ttɨt,
3 pønɨ tødam ɨdøˈøn xjanchnɨją̄wɨdɨ ku ja nwɨndsønˈą̄jtɨm yjaˈ yˈøyɨ.

Ja Cristo dø'øn ja xemɨkøjxpɨt jujkyˈą̄jtɨn tyą̄jkp

4 Mbą̄ą̄ttɨp mˈejxtɨp ja nwɨndsønˈą̄jtɨm Jesús, yøˈ xyikjujkyˈą̄jtɨmp xemɨkøjxp, jadeˈen ja myøkˈą̄jtɨn tjagyepy ejxɨm tuˈuk ja jønts tsą̄ąjɨn. Jats may pøn tkatsojkɨp pøn tkająˈgyukɨp, tøts ja Dios Teety yø twɨˈixy jadeˈen ejxɨm ja pojtspɨ ja øybɨ tsą̄ą̄ twɨˈixy midi yiktunwampy.
5 Nayɨdeˈen meets są̄m ja pojtspɨ ja øybɨ tsą̄ą̄ twɨˈixy midi yiktumpy ku tsą̄ptøjk tyikˈøyɨ. Jadeˈents meets ja Dios Teety myiktunwą̄ˈą̄ñɨyɨ jøts xpaduujnɨdɨt ja yjaˈ ku ja amuum mnadyamɨyoxɨdɨt jøts ku nayɨdeˈen ja mbɨktą̄ˈą̄ky xamɨyoxtɨt, jaˈ ɨdøˈøn ja jadeˈen

mdawɨndsø'øgɨdɨp, jøts ja Dios Teety xkupøjkɨndɨt ku jade'en ndu'unɨndɨt Jesucristo køjxp.
6 Paty ja Dios kyajpxy wyą'ąñ:
Nbɨktakpy øts jam Sion jade'en tu'uk ja ejxpajt ejxɨm ja tsąą mą pøch cho'ondą'ąky,
tu'ugyɨts ja yikpa'ext jade'en;
pøn ja tpadump jade'en, ka'ap ja wyɨnguwopɨ yjøpkuwopɨ, pyąątp ja øy'ąjtɨn ja'.
7 Pøn yø tmøją'wɨp tjanchją'wɨp, møj yø', yø' xyiknɨtso'ok'ąjtɨmp; pønts tkamøjpɨktąkp,
pøn tkajanchją'wɨp jatyɨ, jątpts ɨdø'øn ja yɨde'en sąm ja Dios kyajpxy wyą'ąñ:
Ja tsąą midi ja pojtspɨ kya'a'ejxɨp tyiktunwą'ąñ,
ja'ats ne'egɨ ja Dios tø t'a'ejxɨ jøts ja ne'egɨ yikxon tyiktuñ.
8 Xjats nayɨde'en ja Dios kyajpxy wyą'ąñ:
Jade'en yø', ejxɨm tu'uk ja tsąą midi ja jąą'y tyagɨdąąpy.
Jade'en yø yjątti wyɨnguwopɨdɨ yjøpkuwopɨdɨ ku tkabadundɨ ja øy ayuujk midi ñɨgajpxpy
ja nwɨndsøn'ąjtɨm yja'; jade'en ja Dios tø ttanɨbɨktąągɨ jøts jade'en yjąttɨt.

Pøn ja Dios ja'ąjtɨyɨdɨp

9 Tum ja' meets pøn ja Dios tø wyɨ'ijxyɨdɨ, meets mmɨdumpy ja nwɨndsøn'ąjtɨm
Jesucristo yja', jade'ents meets wą'ąts mjąą'y'ątti jøts tu'ugyɨ ja Dios mja'atyɨdɨ pøn
ñɨwɨndsøn'ajtpy ja tsąjpjotpɨt jøts nąxwii'ñɨt, ja'agøjxp jade'en tø myikwɨ'ejxtɨ jøts
xkąjpxwą'kxtɨt xkąjpxyø'ødyɨt są ja Dios janch øy janch møj. Nay ja'ats ojts øy tsuj
myikująjtąąjkɨdɨ myikudø'kxąąjkɨdɨ ku y'ijty m'ettɨ agootstujpy.
10 Ka'ap meets ja Dios y'ijty m'u'nk'atyɨdɨ, ɨxyąmts meets ja mja'ąjtnɨyɨdɨ. Ka'ap y'ijty
pøn mba'ayøyɨdɨ, mba'ayojɨdɨpts ja Dios ɨxyąm.

Yikxon xpadu'undɨt ja Dios

11 Meets mɨgu'uktøjk, tøg'ayø'øbyɨ adøm n'ijtyɨndɨ yą, tsąjpjøtpy adøm ngugąjp'ąjtyɨndɨ
xemɨkøjxp paty mee møk nmɨnuu'kxą'ąky, kidi xyikmajadą'ąktɨ ja ka'øyjąą'y'ąjtɨn midi
tmɨmadą'ąkwąmp wɨnjaa wɨndsojk ja anmɨją'wɨn.
12 Jagyaptɨ ja tudą'ąky'ąjtɨn ja øyjąą'y'ąjtɨn mą pøn ja Dios tkanɨjąwɨnɨm. O meets ja
wɨne'en mjabagajpxyɨdɨ jøts mee myiktijy ka'øyjąą'dyɨ, kuts t'ejxtɨ ku tnɨjąwɨdɨ ku tsuj
mjąą'y'ątti wɨnets ja Dios ja twɨndsø'øgɨdɨ twɨnjąwɨdɨ jøts jade'en ja nɨtso'ok'ąjtɨn tpąątti
ku wyɨnaty ja tɨɨdyu'unɨn xøøw yją'ąty.
13 Ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesús køjxp xkupøktɨt xmɨmado'odɨt ja kudunktøjk jøts ja møj
wɨndsøn,
14 jøts ja tyumbɨ nayɨde'en midi tpayø'øpy ja tundɨgøøbyɨdɨ ja kąjpxɨgøøbyɨdɨ, midi'its
øyjąą'y'ąjttɨp tudą'ąkyjąą'y'ąjttɨp, ja'ats y'øyją'wɨp.
15 Jade'ents ttsøky ja Dios jøts øy tsuj mjąą'y'ąttɨt jøts jade'en xyik'amo'ondɨt pøn nugo
agubojɨdɨp, pøn tkanɨją'wɨdɨp.
16 Tø meets ja øy'ąjtɨn myikmøøñɨdɨ, jøts ka' ti nugo ająwɨ mmɨmajadą'ągɨdɨt. Ka'
mwą'ąndɨt jøts øy sągasą m'adøøtsnɨdɨt ku ja øy'ąjtɨn tø xpąątti. Ja' tu'ugyɨ mbadu'undɨp
midi ja Dios ñɨ'ane'empy.
17 Wɨndsø'øgɨdɨ wɨnjąwɨdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ sąm pyąąt'atyɨn. Tsoktɨ ja mmɨgu'uktøjktɨ pøn nay
ja'abɨ janchją'wɨn pyadundɨp midi meets, wɨndsø'øgɨdɨ wɨnjąwɨdɨ ja Dios, jøts nayɨde'en
ja wɨndsøndøjk kudunktøjk.

Ja ejxpajt midi ja Cristo tø xmø'øyɨm ku y'ayo'ombąąty

18 Tumbɨtøjktɨ, kajpxkyupøjkkøjxtɨ nɨti jot'aka ja mwɨndsøndɨ, wan tja'awą'ąnɨdɨ
tka'awą'ąnɨdɨ, wan ja tją'gyukɨdɨ tkają'gyukɨdɨ.
19 Jabɨ øyxɨ ja' ku ja Dios tukɨ'ɨyɨ xamɨjąwɨdɨt ja m'ayo'on ku myikjemdundɨ myikte-
dundɨ nɨti pøkyøjxp, paty ja ąmgujk jotkujk xmɨdanɨdɨt.

20 Ku meets xku'ayo'ombąątti o ti o mą øy tsuj tø xkayik'øyidi, ¿ti øy'ąjtin meets idø'øn mdsaachpąątp? Kuts meets øy tø mjatuñ jøts kuwąñim myik'ayo'ombąądyidi pøn m'ana'amidip, yą'ąt idø'øn ja Dios y'øyją'wip ku meets tudą'ągyi xkupiky'aty ja ayo'on.
21 Paty meets ja Dios tø mwąądsøyidi, jabi tøxi Cristo y'ejxpajt tyiktañ ku y'ayo'ombąąty niti akikøjxp jøts meets ja xpadu'undit jade'en.
22 Niti pøky ja tkatuñ, niwindem xøøw ja jąą'y ja tkawindąąy'ąjty;
23 ku ja y'ijty yikmi'akikajpxy, ka'ap ja nayide'en y'adsøy; ku ja y'ijty tyik'ayo'ombąątti, ka'ap ja tmidsepiky pøn jade'en tuujnidip. Dios Teety ja ne'egi tyanipijkpy ja ka'pxy tiidyunk.
24 Kø'øm idø'øn ja Cristo adøm ja nbøky tuki'iyi tku'o'jkigyijxy jam kruskøjxp, jøts ka'ap adøm nyikmøj'ąjtint ja nbøky jøts jade'en øy tiy ja ndsinąą'yin nyiknąjxint. Pyąąjt ja tsaachi'ąjtin ja', jøts adøm jade'en nnitsoojkindit.
25 Jabi jade'enxi y'ijty sąm ja borreegi tyigøyin, tøts meets jadigojk xniwimbity ja nwindsøn'ąjtim Jesucristo pøn m'ejx'ejtidip jøts pøn ttunk'ąjtp ja m'anmija'windi.

3

Są dø'øn pyąąt'atyi chøønidit ja amajtsk jąą'y

1-2 Jade'en meets tø'øxyøjkti, kajpxkyupøkti ja mgø'ømniyąą'dyi jøts xuk'ejxtit xuknijąwidit ja tiy'ąjtin ku meets ja mjąą'y'ąjtin tudą'ąky xyiknaxy. Jats idø'øn winąągin ja yąą'dyøjkti pøn tkagupøjktipnim ja øgyajpxy ja ømyadyą'ąky, ja'ayi meets ja jade'en xukupøktit mjąą'y'ąjtingøjxp, niti kajpxy niti madyą'ąky.
3 Jøts ka'ap meets ja mdsuj'ąjtin xmijątt xmi'ookt midi ja'ayi nikijxy kaxø'kp ku tum ja oori, tum ja wimbatjąąxy wimbatwøøky, jøts tum ja tsowibi wet xjotmay'ąttit.
4 Jabi wa' tsuj'ąjtinxi meets idø'øn ne'egi myiktu'ump midi m'ąm mjoojtp yik'øyjąą'y'ąjtp, ja'abi midi kawindigøøpy. Janch øy ñaxy idø'øn ja jam Dios wyingujkp.
5 Jade'ents idø'øn y'ijtyip ñąjxmi ja tø'øxyøjkti pøn ja Dios yja' tpadundip ku ja nayide'en tmøøt'ąjtti ja tudą'ąky chinąą'yin. Yjanchją'widip idø'øn ja Dios ja y'ijty jøts ja ñiyąą'y tuki'iyi tkajpxkyupøjkidi nayide'en.
6 Jade'ents idø'øn ja Sara yjąą'y'ąjty, tuki'iyi tkajpxkyupøjkijxy ja ñiyąą'y Abraham, jade'en ja tpiktą'ąky sąm tu'uk møj øy windsøn. Pøni øy meets mjąą'y'aty, nayide'ents meets idø'øn xu'unt sąm ja Sara tø tjøptuni jøts jade'en ja mniyąą'y xkatsø'øgidit.
7 Nayide'en meets yąą'dyøjkmi, ją'gyukidi ja mnidø'øxtyi, windsø'øgidi sąm ja pyąąt'atyidi. Kidi meets ja xamøj'aty ku ja nayide'en kyamøkidi są meets, jabi nay ja'abi øchinąą'yinxi dø'øn ja Dios tø myø'øyidi midi meets tø xpąąty y'øy'ąjtingøjxp. Tundi jade'en, jøts ka'ap ja Dios mgamo'ojidit midi jaty m'amidoodip mbøktsoodip.

Ku ja øy'ąjtin yiku'ayo'ombąądi

8 Jade'ents idø'øn xyiknąxtit ja mdsinąą'yin: øy tsuj mnachokidit sąm tu'uk jąą'yin, nabya'ayowidi nixem niyąm jøts xyiknigaxø'øktit jade'en ja mduda'ąky'ąjtin.
9 Kidi meets ja kya'øybi nayide'en xyikwimbity jøts ja mmigu'uk xuk'ayojiwyą'ąndi ja ka'øgyajpxy ja ka'øy'ayuujk. Ni'amidowip meets idø'øn ja ne'egi ja kyunuu'kxin, pø ja'axi adøm tø nyiktaniwąądsøø'yim jøts ja Dios kyunuu'kxin nbąąjtindit.
10 Jabi yide'enxi dø'øn ja Salmos wya'ąñ:
Pøni pøn idø'øn øy tsuj ja xøøw ja tsinąą'yin yiknąxwampy,
y'ejx'etp idø'øn ja tyoojts ja', jøts ja yigaappi y'axøøkpi ja tkakąjpxt
jøts ja y'ąąw tkadatąąy'ątt.
11 Pąąt'ąjtp idø'øn ja t'ixmątst ja yigaappi jøts ja y'øybi chujpi tpadu'unt ne'egi,
y'ixą'ąp idø'øn ja øy'ąjtin jøts tuki'iyi tpanøjkxt.
12 Jabi Dios Teetxyi idø'øn t'ejx'ejtp pøn øy jąą'y'ąjttip
jøts nay ja' tmado'op ja tsąpkajpxy,

ka'ats ɨdø'øn ja møøt ñamyayɨ pøn ja y'axøøkpɨ yigaappɨ yikmajadạktɨp.
13 ¿Pønts meets ɨdø'øn ndejɨnt mdamɨdsepwạ'ạnɨyɨdɨp ku ja y'øybɨ chujpɨ xunwạn'ettɨt?
14 Pønɨ jats pøn wyɨnaty mjanchtuku'ayo'ombạạdɨyɨdɨ ku ja y'øybɨ xjatu'undɨt, øyjạwɨdɨ kunuu'kxyjạwɨdɨ meets ɨdø'øn ja ne'egɨ, jabɨ møjxɨ ja Dios y'øy'ạjtɨn tyikwɨmbejtnɨt. Patxyɨ meets ɨdø'øn nɨti nɨpøn xkatsø'øgɨdɨt,
15 nadyamɨyoxɨyɨdɨ ja Cristo pøn adøm nwɨndsøn'ạjtyɨmp. Awejx'et meets ɨdø'øn ja', ku pøn tyiknɨdøøwɨt tiku xpaduñ ja mjanchjạ'wɨn jade'en, ku x'adsojɨmbettɨt, tsuj tudạ'ạky meets ɨdø'øn ja xu'unt.
16 Yikxon meets ɨdø'øn m'øy'ạtt jøts xmøøt'ạttɨt jade'en ja m'ạạw ja mjoojt jotkujk, jøts ku wyɨnaty pøn mdamɨgajpxyɨdɨ ja Cristo yjanchjạ'wɨn, kø'øm ja kyajpxy ja myadyạ'ạky ja ttatsø'ødyu'undɨt ku meets ja jade'en nugo mnɨtạạyɨbyetyɨyɨdɨ.
17 Øyts ja ne'egɨ ku ja øy'ạjtɨn ngu'ayo'ombạạjta'ant pønɨ jade'endam ja Dios kø'øm ttsøky jøts ɨdø'øn jade'en ne'egɨ ngatu'unɨnt ja axøøkpɨ ja yigaappɨ.
18 Jabɨ nayɨde'enxɨ Cristo kø'øm tø y'ayo'ombạạtmɨ adøm nbøkyøjxp, tuk'ojkyɨ ja tø ttanaxy ja ayo'on. Øy ja y'ijty yja'øyjạạ'yɨ, ayo'ombạạjt ja' adømgøjxp wɨne'en nga'øyjạạ'y'ạjtyɨndɨ, jøts jade'en ja Dios Teety xukwɨngunøjkxa'andɨ. O dø'øn ja ñɨne'kx wyɨndɨgøøy, jujky'ạjtpts ja ɨxyạm jadɨgojk.
19 Ja Espíritu Santo myøk'ạjtɨn ja yiknøjkxøø mạ dø'øn jap namay anmɨjạ'wɨn t'awejxtɨ ja y'ayo'ondɨ, jøts ttukmadøøy ja nɨtso'ok'ạjtɨn.
20 Yạ'ạtpɨ jạạ'dyɨ ku yjujky'ạjttøø ka' ɨdø'øn ja tmøjpɨktạjktøø ja Dios sạ ja Noé tjanɨgajpxy yạm ja Dios ja yjanchja'awijxyɨdɨ. Ɨxyạm ɨdø'øn wyɨnaty ja Noé tyik'øyɨ tyik'abạạdɨ ja møj bạrkɨ mạ dø'øn nɨwaanɨ ñɨtsoktɨ, nɨduktujk ɨdø'øn ja'adɨ ka'pxy pøn jap bạrkɨjøtptyɨ yikanaanwɨdejtɨdɨ ja møj nøø, jøts jade'en sạ kyajạjttøø.
21 Yø'øbɨ nøøjts ndamɨguy'ejxa'amp ja nøø midi tump ku nnøbajtɨnt midi tø xukpạạjtyɨm ja nɨtso'ok'ạjtɨn. Ka'ap ja nøbajtɨn ja' wyạ'ạñ jøts ja ne'kx ja'ayɨ wyạ'ạts'ejtɨndɨt. Ku dø'øn nnøbajtɨnt, ja Dios ɨdø'øn n'amɨdo'owɨmp jøts ja nbøky xyikwạạjtsa'ant. Jade'en'ampyts ɨdø'øn ja nøbajtɨn tyuñ jøts ja nwɨndsøn'ạjtɨm xuknɨwạạjtsɨm ja ka'øybɨ pø ja'axɨ ja kyujujkpyøjkɨyɨɨ'ñ jadɨgojk xemɨkøjxp.
22 Jøts ja ojts chạjpety, ojts tpu'ɨxạạgɨ ja Dios Teety y'agạ'ngyøjø'øm, ja' tnɨwɨndsøn'ạjtp ja ạnkɨlɨstøjk jøts wɨne'en y'ettɨ nɨdukɨ'ɨyɨ ja yikutujkpɨtøjktɨ, tum ja' amuum pạạjtɨp.

4

Jade'en nbadu'undɨt sạm ja Dios ja ndunkjøøjp tø xmø'øyɨndɨ

1 Tøxɨ ja Cristo y'ayøy, nayɨde'en meets ɨdø'øn xkupiky'ạtt ja ayo'on. Ku jade'en xu'undɨt tø wyɨnaty ja pøky xkayikmøj'ạttɨ,
2 jøts jade'en mjạạktsøønɨdɨt yạ nạxwiiñ sạm ja Dios kø'øm ttsøky'aty, jøts ka'ap ja mgø'øm ja' xu'undɨt, ja kya'øybɨ.
3 Tø meets xyikjotkɨdạkøjy jekyɨp ku xpadundɨ y'ijtyɨp pøn ja Dios tka'ejxɨdɨp. Ja' y'agujkpy meets y'ijty mdsøønɨ mạ ja axøøkpɨ yigaappɨ, mạ ja awạnạx agojnạx nayɨde'en xwɨndsø'øgɨdɨ xwɨnjạwɨdɨ, midi ɨdø'øn kapạạt'ạjtɨyɨp nbadu'unɨnt.
4 Ja'abɨ jạạ'dyɨ, kumạạp ja tjạwɨdɨ ku meets ja xka'ukpadu'unxɨnɨyɨdɨ ja y'axøøkpɨ yigaappɨ tsɨnạạ'yɨn, paty meets myikjɨgajpxy myikpagajpxy.
5 Ka'ap meets ja xmøjpɨktạ'ạkt, kyøyạktɨp ja kø'øm ja tɨy'ạjtɨn jøts ja yiktɨɨdyu'undɨt, ja' ja nøjkx tɨɨdyuujnɨdɨp pøn ttɨɨdyump ja oo'kpɨ jøts ja jujkpyɨ.
6 Ja' pøn tø y'oo'knɨ, tø yiktuk'ixy yiktuknɨjạwɨ sudso dø'øn ja y'anmɨjạ'wɨn xemɨkøjxp ndejɨnt y'uktsøønɨt møøt ja Dios. Jaayɨp ɨdø'øn ja ñamyayɨ tpadso'ondạknɨ ja xemɨkøjxpɨt jujky'ạjtɨn ku ja Dios yja' tkupøjkɨyɨdɨ, øy ja kawɨne'en yjayiktɨɨdyundɨ yạ nạxwiiñ, tjapạạttɨ tja'ejxtɨ ja kajkɨn ja o'jkɨn ja'adɨ.
7 Wɨngonɨpxɨ jɨts kyudɨgøøgyøjxɨnt tukɨ'ɨyɨ ja pɨktạ'ạky, paty meets ja y'øybɨ wɨnmạạ'ñ xyiktu'undɨt jøts xamɨjạ'myatsɨdɨt ja Dios.

8 Ja tsojkɨn meets ɨdø'øn ne'egɨ mmøøt'ą̈jtp, jabɨ yajkpxyɨ ja maa'kxujkɨn ja', jøts ka'ap ja tsep nɨ ja akɨ ja tkayikmajadą̈'ą̈ky.
9 Nagyupøkɨdɨ mjønjotp mdøjkjotp, pønɨ pøn jam memp ją̈'tp, kidi ti x'amą̈'ą̈t'ą̈ttɨ.
10 Kɨja' meets ɨdø'øn xu'unt ja mdunkjøøjp są̈m ja Dios tø mmø'øyɨdɨ jøts jade'en mnadyabudøkɨyɨdɨt nɨxem nɨyą̈m pønɨ są̈ Dios ja kunuu'kxɨn køx kɨdą̈'ą̈k tø mmø'øyɨdɨ.
11 Pønɨ jaa pøn tnɨgą̈jpxwą̈'ą̈ñ ja Dios yja', ja Dios ɨdø'øn ja y'ayuujk ja wyɨnmą̈ą̈'ñ ja yiktuujnɨp. Pønɨ jaa pøn myɨgu'uk tpudøkɨwyą̈'ą̈ñ tukɨ'ɨyɨ dø'øn ja tyiktungøxt ja møk'ą̈jtɨn midi ja Dios yajkpy. Jøts jade'en ja Dios Teety ndamøją̈'wa'ant ndagunuu'kxyją̈'wa'ant ja ndunkjøøjp nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesucristo køjxp, pøn tu'ugyɨ ja øy'ą̈jtɨn ja møk'ą̈jtɨn tmøøt'ą̈jtp xemɨkøjxp. Jade'en ɨdø'øn yją̈tt.

Ku ja Cristo nbadu'unɨnt, ayo'ombą̈ą̈jtɨmp

12 Meets mɨgu'uktøjk, kidi kumą̈'ą̈yɨn xjąwɨdɨ ku møk m'ayo'ombą̈ą̈ttɨ, kidi mnømdɨ ku jade'en kyapą̈ą̈t'atyɨ.
13 M'øyjąwɨp meets ɨdø'øn ne'egɨ ku meets ɨdø'øn Cristo møøt m'ayo'ombą̈ą̈ty, jøts nayɨde'en wyɨnaty xaxondą̈knɨdɨt ku tnąnky'ejxɨt ja myøj'ą̈jtɨn ja y'øy'ą̈jtɨn ku wyɨnaty myenɨ jadɨgojk.
14 Jotkujk meets ɨdø'øn mnayjąwɨyɨdɨt ku myikwɨngą̈jpxtɨt myikpagą̈jpxtɨt Cristo køjxp; jabɨ ja Diosxɨ meets ja y'Espíritu Santo mmøøt'ą̈jtɨp. Axøøk yigaap ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm ja tnɨmadyą̈'ą̈ktɨ, ka'ap meets nayɨde'en, ja'axɨ meets mwɨndsø'jkɨp mwɨnją̈'wɨp.
15 Møk tsø'ødyu'unɨn møk payø'øyɨn ne'egɨ ñaxy ku nyikjąą̈'y'o'jkɨnt ku nma'jtsɨnt, ku tigati ndatøjka'ant ndakąjpxa'ant midi'ibɨ adøm xkapą̈ą̈t'ą̈jtɨmp.
16 Ka'ats ja ne'egɨ chø'ødyu'unɨ ku ja Cristo yja' ngu'ayo'ombą̈ą̈jta'ant. Ndamøją̈'wa'amp ndagunuu'kxyją̈'wa'amp adøm ɨdø'øn Dios ja ne'egɨ.
17 Ɨxyą̈m adøm ɨdø'øn ndɨɨdyunk tyuu'na'amp pøn jaty ja Dios ja'ą̈jtɨdɨp. Møkts adøm ja ndɨɨdyunk ñą̈jxɨndɨt, ¿są̈ts ɨdø'øn ja yja' mye'endɨt kyɨdą̈'ąktɨt pøn ja Dios tkabadundɨp?
18 Jabɨ ja øyjąą̈'yts ja ñɨtsoojkɨn ñɨyjøjxk tkapą̈ttɨp, ¿są̈ts ɨdø'øn ndejɨnt tyimyjąttɨt pøn ja Dios tkamɨmadoodɨp, pøn ja chɨnąą̈'yɨn tyiknąjxtɨp pøky'agujkpy?
19 Patyts pøn ja Dios yja' tmɨ'ayo'ombą̈ą̈jtɨdɨp są̈m ja kø'øm tø tyamɨdsøkyɨdɨ, ka'ap ja mɨbą̈ą̈t t'ɨxmą̈tstɨt ja y'øybɨ, tyun'etɨbyɨm ja'adɨ, amuum ja y'anmɨją̈'wɨn ttamɨyoxtɨt ja Dios pøn yikojɨdɨp yiktsoojkɨdɨp, nɨjuunɨ ja kyamajtstu'udyɨdɨ.

5

Ku ja Cristo yjanchją̈'wɨbɨ yikąjpxwejtɨ

1 Ɨxyą̈m ngą̈jpxwejwą̈'ą̈ñ pøn jam mnɨgubą̈jk'ą̈jtɨyɨdɨp, ja møjąą̈'dyøjktɨ, jabɨ nayja'abɨ tunkxɨ nmøøt'ajtpy, ja ku øts ɨdø'øn kø'ømyɨ ndyimy'ijxy są̈ dø'øn ja Cristo y'ayo'ombą̈ą̈jty. Nbą̈ą̈tp øts nayɨde'en ja øy'ą̈jtɨn są̈m nayɨde'en ja møjąą̈'dyøjktɨ, ku wyɨnaty ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm tø ttukmɨbą̈ą̈t'aty.
2 Paty øts ɨxyą̈m mee møjąą̈'dyøjk nnøjmɨdɨ jøts yikxon x'ejx'ettɨt pøn ja Dios yja' tpaduujnɨdɨp midi meets tø myiktagɨdøkɨ; kø'ømdsøky ɨdø'øn meets ja xu'unt są̈m ɨdø'øn ja Dios kø'øm ttsøky'aty, ka'ap akɨkøjxp jøts nɨ meengyøjxp ja xkatu'undɨt.
3 Kidi meets ja mgutujk nugo xamajadą̈'ą̈ky, tudą̈'ą̈ky ɨdø'øn ja xuu'mo'odɨt jøts ja m'øchɨnąą̈'yɨn xuk'ejxpajtɨn'ą̈ttɨt.
4 Kuts jade'en wyɨnaty myenɨ ja møj ejx'etpɨ jøts meets xpøkt ja møj øy'ą̈jtɨn midi nɨwɨndem xøøw ja kyudɨgø'øyɨn kają̈'tp.
5 Ɨxyą̈m meets uną̈'jktøjktɨ ngą̈jpxwejwą̈mɨdɨ, mɨmadoow meets ɨdø'øn tukɨ'ɨyɨ ja kyutujk ja møjąą̈'dyøjktɨ, są̈m meets nɨduknąx nɨxem nɨyą̈m mnagyupøkɨdɨt. Jabɨ jade'ents ja wijkyajpxy wyą̈'ą̈ñ ku ja Dios ka' ttsøky pøn kø'øm namyøjpɨktą̈jkɨdɨp, jøts ja' tpudøkɨ y'øy'ą̈jtɨngøjxp pøn tmøøt'ą̈jtp ja tudą̈'ą̈ky'ą̈jtɨn.

6 Ku xmɨdudą'ąky'ąttɨt ja Dios myøk'ąjtɨn, nay ja'ayɨ dø'øn kø'øm mgunuu'kxɨyɨdɨp ku
ja xøøw jumøjt wyɨnaty tpąąty.
7 Tagɨdøkɨdɨ ja Dios tukɨ'ɨyɨ midi mbamaadyɨp mbadąjtɨp jabɨ ja'axɨ ja tyunk'ajtpy jøts
adøm ja xtsojkɨnt.
8 Nay'ejx'etɨdɨm, wijy kejy nabyɨktą'ągɨdɨ; jabɨ oxɨ mą y'ixy kyøy ja mɨku', ja mmɨdsep
pøn mduk'ɨxmątswąjnɨyɨdɨp ja mjanchją'wɨn.
9 Mɨmøk'ąttɨ, tamøk'ąttɨ ja mjanchją'wɨn, ją'myatstɨ ku nayɨde'en ja mmɨgu'uktøjk
y'ayo'ombątmɨdɨ o mądsoo sąm meets.
10 Ku adøm wyɨnaty tø n'uk'ayo'ombąąjtyɨndɨ waanɨ, xjats adøm ɨdø'øn ja Dios
xyik'øø'yandɨt jøts xmøøgyøjxɨndɨt ja møk'ąjtɨn jøts jade'en nɨsą nga'ukjąjtnɨndɨt.
Xpa'ayo'ondɨp ɨdø'øn ja Dios ku kawɨnmaañɨ xkunuu'kxɨndɨ, jøts ku kø'øm tø
xwąądsøø'yɨm jøts adøm n'ejxɨndɨt nbąąjtɨndɨt ja y'øy'ąjtɨn ja myøj'ąjtɨn xemɨkøjxp
møøt ja Jesucristo.
11 Tu'ugyɨ dø'øn ja Dios Teety myøk'ąjtɨn møj midi nɨwɨndem xøøw ja kyugøjx'ąjtɨn
kamemp. Jade'ents ɨdø'øn ja yjątt.

Ja kąjpxpoo'kxɨn midi tyagugøjxɨñɨp

12 Yjanchpadumpy tudą'ąky'ampy ja janchją'wɨn yø Silvano adøm nmɨgu'uk. Łxyąmts
øts ja ndamɨgaxɨ tu'uk ja nøky midi tø nją'ąy jøts meets ngąjpxwejwą'ąñ jøts ku Dios
kyunuu'kxɨn tø mmø'øyɨdɨ jøts jade'en'ampy tnąnky'ijxyɨ pønɨ ti jaty tø xpąąttɨ x'ejxtɨ.
Mdsojkɨdɨp meets ja Dios jøts kidi mɨbąąt x'ɨxmątstɨ, tu'ugyɨ yikxon xpanøjkxtɨt.
13 Mdanɨgajxɨdɨp øts ja kąjpxpoo'kxɨn ja Babilonia janchją'wɨbɨdɨ pøn ja Dios tø
t'awąąwmujkmɨ nayɨde'en sąm meets. Nayɨde'en ja mgąjpxpoo'kxmɨyɨdɨ ja mixy Mar-
cos midi n'u'nkją'wɨp pøn øts xpudøjkɨp.
14 Nagyąjpxpoo'kxɨdɨ nɨxem nɨyąm sąm tu'ugyɨ ja jąą'y ñamyayɨdɨ Cristo chojkɨngøjxp.
Jade'en ø nwą'ąñ jøts ja øy'ąjtɨn xmøøt'ąttɨt pøn ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo yja'ajtpy.
Jade'ents ɨdø'øn yjątt.

JA MYŁMAJTSKPŁ NØKY MIDI JA PEDRO YJĄĄY

Ku ja Pedro tnijayi pøn tjanchjąˈwidip ja nwindsønˈąjtim Jesucristo

1 Øts idøˈøn Simón Pedro nxøøwˈajtpy. Øts ja nwindsønˈąjtim Jesucristo nmidump jøts øts ja nayideˈen ngudanaapy. Łxyąm meets ja nøky ndanigaxi pøn nayideˈen tø xpąątti ja janchjąˈwin sąm øøts ja njaˈ, jaˈagøjxp ku ja nwindsønˈąjtim Jesucristo tyiyi kyaˈpxyi.
2 Jadeˈen sąm xˈejxtit xnijąwidit ja Dios Teety jøts ja nwindsønˈąjtim Jesús, nayideˈen idøˈøn mdająˈądiyidit ja yˈøyˈąjtin kyunuuˈkxˈąjtin.

Jaˈ midi yiknigajxøˈøgiyip pøn tjanchjąˈwidip ja Cristo

3 Myøkˈąjtingøjxp adøm ja Dios Teety xmøˈøyim køx kidąˈąk midi xkaˈejtxaˈamp jøts jadeˈen øy tsuj ja ndsinąąˈyin nyiknąjxint, sąm ja ajotˈąjtin nayideˈen yikmoˈot, jabi tøxi Cristo xukˈijxyim pøn tø xwiˈijxyim xwigøˈøñim yˈøyˈąjtingøjxp myøkˈąjtingøjxp.
4 Nay yøˈøbi køjxp adøm nayideˈen tø xmøˈøyim ja yˈøybi, ja awejxˈąjtin sąm idøˈøn ku tijy xyiknitsoˈokwąˈąñim yą nąxwiiñ, mą ja tigøˈøyin kadyeˈeyin yˈity, jøts jadeˈen ja kyunuuˈkxy yˈøyˈąjtin xukpąąjtint.
5 Pøni nbąątwąˈąñimp idøˈøn yąˈąt, ja janchjąˈwin idøˈøn nmøøtˈąjtimp; ku ja wyinaty nmøøtˈąjtyimp, winets ja tiichinąąˈyin ja øchinąąˈyin nˈixąˈąyint; ku ja wyinaty tø nbąąjtyim xjats idøˈøn nbadøjkaˈant sudso ja Dios yjaˈ nnijąˈwaˈant midi tø ttanibiktąągi;
6 kuts ja wyinaty nmøøtˈąjtnaˈam, jøts ja yjaˈ jadeˈen nbaduujnaˈant jøts adøm ja ngøˈøm jaˈ nˈixwejtsint; kuts ja wyinaty jadeˈen tø nduˈuñim xjats idøˈøn ja maaˈkxujkin nbadøjkaˈant jøts nyiktuˈunint nixem niyąm, jøts ja Dios yjaˈ køx kidąˈąk jadeˈen nnadyamiyojxaˈant;
7 kuts idøˈøn nmøøtˈąjtnaˈant xjats idøˈøn ja nmiguˈuk adøm nixem niyąm møøt nnamyąąjyaˈant; jøts jadeˈen ja tsojkin nmøøtˈąjtint midi kamastuˈudyim yikjąˈwip.
8 Kuts yąˈąt xyikmøjidit xyikyajkidit midi mmøøtˈąjttip, ¿ja ti nugo meets ndejint tø xˈejxni xnijąˈwiñi ja nwindsønˈąjtim Jesucristo? Jabi kaˈaxi ja mdsinąąˈyin nugo xyiknąxtit yą.
9 Pønts yąˈątpi winmąąˈñ tkabaˈayoodip, jadeˈen idøˈøn tyimyjaty sąm tuˈuk ja jąąˈy kubeˈets kugoots yˈetwąˈąñ køˈømdsojkingøjxp; kaˈap ja tˈukjąˈmyajtsni ku ja nwindsønˈąjtim Jesucristo ja pyojkpi tø tkuˈoogi jøts ku yąm yjapąątˈąjtniyi jøts ja chinąąˈyin tyiktigąjtsnit.
10 Jadeˈents mee miguˈuktøjkti, nąnkyˈejxidi døˈøn ku meets ja Dios tø mwiˈijxyidi tø mwigøñidi, jøts jadeˈen niti nimą ja mjanchjąˈwin kyawinguwopidit.
11 Jøts jadeˈen wyinaty agujk jotkujk mdøjkiñidi mą ja nwindsønˈąjtim Jesucristo ja kyutujk ja yjąąˈy ttanitani, mą ja yiknitsokpi xemikøjxp xyikˈejtint.
12 Paty meets yąˈąt ejtp ndukjąˈmyatsˈett, øy yø xanijąˈwiñidi øy yø xjadamøkˈąjtnidi Dios tyiyˈąjtin midi mmøøtˈąjttip.
13 Øy øts idøˈøn ja njąwi ku meets njąąkąjpxwejt, ku njąąkjujkyˈątt,
14 jabi tøxi øts ja nwindsønˈąjtim Jesucristo xuknijąwi ku øts tsojk yąˈąt nąxwiiˈñit nmajtstutnit.
15 Tukiˈiyi øts yø nˈąąw njoojt nbiktąˈąkt, jøts xjąˈdyąngøxtit yøˈ kąjpxwejin, jøts jadeˈen ku wyinaty tø njaˈooˈkni njadigøøñi, ejtp yø xjąˈmyatsˈettit.

Pøn tˈejxtøø wyemp yˈąmp są Cristo tnąnkyˈejxøø ja myøjˈąjtin

16 Øy meets mwąˈąnt ku myikwindąąyˈątti ku meets tø ndukmadøy ja ixpøjkin midi ñigajpxpy ja nwindsønˈąjtim Jesucristo myøkˈąjtin jøts ku ja myeˈent jadigojk. Kaˈap øøts yø køˈøm tø nyikˈøyi yøˈ madyąˈąky, jabi tøxi øøts idøˈøn køˈøm ndyimyˈixy ja nwindsønˈąjtim yˈøyˈąjtin ja myøjˈąjtin.

17 N'ejx øøts ku ja Dios Teety tyikjąjty jøts ja Cristo ja wɨndsø'jkɨn wɨnją'wɨn tpąątt, ku ja
ñɨne'kx tyɨgąjch jøts ku amuum chamąąmbɨjky aju'uk agujkp. Nmadoow øøts nayɨde'en
ja Dios Teety y'ąąw y'ayuujk ku yɨde'en wyąąñ: “Øts yą'ąt n'U'nk midi kawɨnmaañɨ
ndsojknajxpy, midi øts ɨxyąm øy yikxon ndajotkujk'ajtpy.”
18 Kø'ømxɨ øøts ɨdø'øn ndyimyadøøy ja Dios Teety y'ayuujk midi tsąjpjøtpy kɨdąąjk, jabɨ
jamxɨ øøts wyɨnaty kojpkøjxp midi kunuu'kxy, møøt øøts ja nwɨndsøn'ajtɨm jam wyɨnaty.
19 Kidi yø'øyɨpxɨ dø'øn ja'ayɨ nugo ejxpajt'ąjtp, pø tøxɨ ja Dios Teety ja kyajpxy tpaduñ
midi ja kyugajpxy wɨndi'ixyɨp yjaadyąndøø. Øy'ąjtp ɨdø'øn jade'en ku jade'en xu'unt
ku xunk'ąttɨt yø'øbɨ kajpxy, yø'øbɨ ayuujk, midi ja wejɨn ja kajɨn xmø'øyɨmp jøts ja
kugoots'ąjtɨn jade'en xmajtstuujtɨnt. Jade'ents Cristo ja yja' xagująjamp xagudøø'kxamp
kunɨm ja mye'ent jadɨgojk jøts kø'øm ñąnky'ejxɨyɨtnɨm.
20 Ja ku dø'øn jawyeen kuwąnɨ xnɨjąwɨdɨt jøts ku ja Dios kyajpxy ka' nugo øy pøngapøn
nugo ająwɨ tją'gyukɨ,
21 jabɨ ka'axɨ ja Dios kyugajpxy kyø'øm wɨnmąą'ñ ttakąjpxtøø. Dios Teety mɨyøxy ja'adɨ,
jøts tnɨgąjpxɨdɨ ja yja' są jaty ja Espíritu Santo wyɨnmąą'nmyøøjyɨdøø.

2

Pøn ñąnky'ɨxpøjkɨdɨp ja tąąy'ąjtɨn

1 Nayɨde'en ɨdø'øn Israelɨt jąą'y y'ejtmɨdɨ pøn ñadyijyɨ nañɨkąjpxɨdɨp ja Dios kyugajpxy;
nayɨde'en meets ɨdø'øn wɨnąągɨn xnɨtąąyɨbyajtmɨdɨt ja Dios yja', pøn ɨdø'øn kø'øm
t'ejxmą'tnɨdɨp ja nwɨndsøn'ąjtɨm midi tø yiknɨtsø'øgyɨdɨ; kø'øm ɨdø'øn ja myøj'ayo'on
wyɨnaty tsojk t'ɨxą'ądɨ.
2 Namay ɨdø'øn jąą'y ja tpabøktɨt ja y'axøøkpɨ tsɨnąą'yɨn, jøts ja'agøjxptɨ wenk
yiknɨmadyą'ąkt ja Dios kyajpxy midi yiknɨtsoojkp.
3 Kuts ja meeñ ja t'ąmɨdɨt tjotpɨdɨt, jade'en meets ɨdø'øn mwɨgaadsɨdɨt mwɨbøkɨdɨt, ku
o tigati kajpxy mdawɨndąąy'ątɨdɨt meengyøjxp; jąą'ątp ɨdø'øn ja myøj'ayo'on ja'adɨ, nɨti
nɨtsoojkɨn, jabɨ jekyɨpxɨ dø'øn tø yiktanɨbɨktąjkɨñɨdɨ ku jade'en yjąttɨt.
4 Ka'ap ja Dios tmaa'kxuujky ja y'ąnkɨlɨstøjktɨ pøn kamɨmadoojɨyɨdɨ, jagam ɨdø'øn ja
tnajtswojpɨyɨɨ'ñ mą ayodąąjk jap, jøts jap kube'ets kugoots tsumy t'awejxtɨ ja tɨɨdyu'unɨn.
5 Nɨka'ap nayɨde'en ja Dios tmaakxuujkmɨ ja jąą'y pøn jekyɨp tsɨnaamyɨdøø ku ja Noé
yjujky'ąjty. Ja kom tuujxɨ dø'øn tyanɨgajx, jøts jade'en tukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt ñɨjaa'xnɨ
ñɨgomnɨ, jøts jade'en y'o'jkøjxtøø ja ka'øyjąą'dyɨ. Ja'ayɨ tyiknɨtsøøjky ja nɨwɨxujkpɨ jąą'y
jøts ja Noé pøn ja tɨɨchɨnąą'yɨn tnɨgąjpx.
6 Nayɨde'en tyikutujkmąą jøts kyudɨgø'ødyɨt ja kąjp midi txøøw'ąjtøø Sodoma jøts
Gomorra, jade'en tyikudɨgøøy, nugo jąąm tyiktąąñ, jøts jade'en t'ejxpajt'ąttɨt ja ka'øy
jąą'y pøn wyɨnaty ja chɨnąą'yɨn tyiknąxwąndɨpnɨm.
7 Yiknɨtsoojk ne'egɨ ja Lot, pøn y'ijty øyjąą'y'ąjtp jøts pøn nayɨde'en
tjanchø'ødyunją'wɨdɨp ja y'axøøk tsɨnąą'yɨndɨ.
8 Jabom jabom ɨdø'øn ja y'ijty yjotmay'øøky ku t'ixy tnɨjąwɨ są ja'abɨ jąą'y
yjanch'adø'øtstøø.
9 Jade'ents ɨdø'øn, mąąjyɨp ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ąjtɨm jøts ja xpudøjka'ant mą ja
yigaappɨ y'axøøkpɨ xmɨmajadą'ąkwą'ąñɨm wɨne'en adøm tø nadyamɨyojxna'andɨ ja
nwɨndsøn'ąjtɨm yja', jøts nayɨde'en myąą'mɨyɨ tyik'ayo'ombąątt øy pøn tundɨgøøbyɨdɨ ku
wyɨnaty ja tɨɨdyu'unɨn myiñ kyɨdą'ąky.
10 Yik'ayo'ombąątp ja Dios ja'adɨ dø'øn pøn kø'øm ja y'axøøk tsojkɨn tpadundɨp jøts pøn
ttekpya'an'ąjttɨp ja nwɨndsøn'ąjtɨm kyutujk. Namyɨkajxɨdɨp ja', ąp tyimñayjąwɨyɨdɨ; ka'
ñadyijyɨ tyimchø'øgɨdɨ jøts tka'ømyɨgąjpxtɨ tka'ødyejtɨ ja kutujk'ąjtɨn midi jap tsąjpjøtpy,
11 yąm ja ąnkɨlɨstøjktɨ nɨti nɨsą kyawą'ąndɨ jam nwɨndsøn'ąjtɨm wyɨngujkp, jawaanɨ
møkts ja ne'egɨdɨ ja kyutujk.

12 Nayide'en idø'øn ja'adi sam ja jiyujkindi, niti ja'gyukin tkamøøt'attii, nugo ja yjujky'ajtin yikjujky'atyidi, ja'ayi t'awejx'atti sa ja myigu'uk tmatstit uk yikmatstit kø'øm, sa ja o'jkin tigø'øyin tpaattit. Tum wimbet ja tmadoojidi ja Dios yja'. Ka'ap ja tjagyapi ja madoogukin; tyimñayide'en idø'øn ja y'ooktit sam ja jiyujkti nugo ñaxti,
13 kyu'ayo'ombaadidip sam ja myigu'uk tø tyik'ayo'ombaattii. Jotkujk idø'øn ja tjanch'ukjawidi ja y'øybi yjøjkchpi midi pojin najxp; nugo dø'øn ja chø'ødyundi ku meets ja mxøduñ møøt, jøts ñadyijyi yjanch'uknankyjotkujk'atyidi jøts meets ja jade'en xpabøkt.
14 Ka' idø'øn ja tø'øxyøjk ja nugo t'ejxtit, ja' idø'øn ja wyinmaa'ñ'attip jøts tmøøt'attit; ka' idø'øn ja pøktyu'unin yjotnaxyidi. Ja win'øø'nik ja'ayi tyunk'ajttip jam ma pøn ja yjanchja'win kyamøjkidinim; tuki'iyi tniwa'anwa'angøjxti ti jaty ja myigu'uk yja'ajttip; ja dø'øn møk ayo'on ja Dios ttukpaadidip.
15 Abiktyuu' idø'øn tø tpabøknidi ku ja tiidyuu' tø t'ixmatsti. Wa' idø'øn ja y'ejxpajtin pyaduujnidip ja Beor myajnk midi Balaam xyøøw, pøn ñadyijyi kyajpxnajx ja Dios yja'. Ya'at jaa'y, o dø'øn ja tigati ttunwaañ, jøts jade'en ja meeñjingaap taagyøjxp tpaaty,
16 kunim idø'øn ja Dios tu'uk ja jachu' tyikajpxt jøts ja pyøky yiktawindsø'øty jøts jade'en ja kyujuun'ajtin tka'ukyikmajadaknit.
17 Jade'en idø'øn ya'at jaa'dyi sam tu'uk ja tø'øts nøømu'ut ni tukxa'kx ja ñøø. Nayide'en ja'adi, sam ja poop yoots midi katuup, nugo pyojwidity; jap idø'øn ja kyastigi agootstujpy tø yiktanibiktaajkiñidi.
18 Jabi tum wenkxi ja myadya'aky ja'adi, tum ja katumbi kyajpxy'ajttip, jøts ja jaa'y twindaay'atti ku ja y'axøøk winmaa'ñ ttukpadundi yam ja wyinaty namnim tø tja'uk'ixmajtsmidi ja'abi tsinaa'yin.
19 Ja tsinaa'yin ja tyaguwa'anidip ma øy sa y'adøtsnidit. Tø ja kø'øm tnimyiwanjajtnidi jiyujkin ja axøøkpi tsinaa'yin. Ku pøn nugo tyimyikmajada'aky yø yjade'embi, janch amøñi dø'øn ja tpaduñ øy yjawi sa tmijajtni.
20 Jawaani møk idø'øn ja ayo'on tpaattit pøn ja nitso'ok'ajtin tø t'ukpaaty nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp, jøts jadigojk ja kya'øy'ajtin tpadundøjkigyojmidi.
21 Ne'egi øy jeexyip tpaaty ku jeexyip tkanijawidi ja tiichinaa'yin, jøts jade'en jeexyip tka'uk'ixwejtsni ja Dios kyutujk midi øy midi wa'ats, midi wyinaty tø y'ukyikmo'odi.
22 Jabi tøxi dø'øn ja' ayuujk tyiy ku jaa'y y'ukwa'añ ku ja uk ja y'iich jadigojk tniwimbity, jøts ku ja kuch midi namdseepnim jits ja jadigojk nay jaayi ja mo'onts tseemujkojmi. Jade'en idø'øn yø ndejint yø'øbi jaa'dyi.

3

Ku ja nwindsøn'ajtim mye'ent jadigojk

1 Meets migu'uktøjkti, ya'at idø'øn myimajtsk nøky midi mee ndanijaa'ayip. Nayide'ents meets ixyam ndanijayi sam jawyeen, jøts ku meets x'ejxkapt ja tiiwyinmaa'ñ midi ngajpxpatpy.
2 Jade'en ø nwa'añ ku meets xja'myatst ja Dios kyugajpxy sa ja y'ayuujk tyikwaañ pøn ja Dios tø ñadyamiyøxyidi, jøts nayide'en xja'myajtsmidit ja nwindsøn'ajtim kyutujk pøn yiknitsoojkp, sam øøts tø nnigajpxy pøn ja kyudanaabyi'ajttip.
3 Jawyeen idø'øn tyimbyaat'atyi meets xnijawit ya'at: ku wyinaty myeni kyidakni ja tiidyu'unin, winets idø'øn ja jaa'y kyaxø'øktit midi tyaxe'ektip tuki'iyi ja Dios yja', jøts nugo tnidsøønidit midi axøøk wyinmaa'njyøtpy myøøt'ajttip,
4 jøts yide'en wya'andit: "¿Samts idø'øn ja Cristo y'ayuujk tø yjajtni kuts idø'øn ja tijy wyimbett jadigojk? ¿Windemnimts idø'øn ja yjatt? Jabi nitits kyamiñ kyaja'aty, jade'eñim y'ity sayim ja n'apteety tyiknaxtøø."
5 Kyaja'myajtstip idø'øn yø' ku naxwii'ñit kawinaak ojk tø yjadigach, jabi windi'ixyipxi ja tsajp ejtni jøts ja naajx pyidsiimñim nøøjøtpy, Dios Teety y'ana'amingøjxp.

6 Kyajạ'myajtstɨp ɨdø'øn nayɨde'en ku ja Dios kawɨnạạk xøøw anaduu' tkejxy, jøts ja nạxwii'ñɨt jạạ'y jade'en kyudɨgøøgyøxtøø.
7 Y'awixy'ạjttɨp ɨdø'øn yø', jawaanɨ møj ja ayo'on midi wyɨnaty memp sạm ja kø'øm tø ttanɨbɨktạjkɨñɨ ku tnajtskaxɨt ja jønyow. Ja'abɨ jøøn ɨdø'øn yiktøøyɨdɨp ja ka'øyjạạ'dyɨ ku wyɨnaty ja tɨɨdyu'unɨn ñạxy.
8 Mnɨjạ'wɨp meets nayɨde'en ku ka'ap ja nwɨndsøn'ạjtɨm ja xøøw ja jumøjt tmøjpɨktạ'ạky, jade'en ja t'ixy ja tu'ukpɨ xøøw sạm ja tukmilbɨ jumøjt.
9 Kidi meets mwɨnmay sạm wɨnạạgɨn wyạ'ạndɨ ku ja nugo tyạạ'nɨ ku kyamiñ jadɨgojk sạm ja kyajpxy tø tpɨktạ'ạky, møk ɨdø'øn tyudạ'ạky'ạjtɨn ja tyikmajadạ'ạky jøts ja jadɨne'en xmaa'kxujkyɨm. Ja' chøjkpy jøts ka'ap pøn nugo wyɨndɨgø'øty jøts ja ndsɨnạạ'yɨn nyiktɨgạjtsɨnt.
10 Jade'en ɨdø'øn ja nwɨndsøn'ạjtɨm jotkumonɨ ja tyɨɨdyu'unɨn tmøøtjạ'ạtt, jade'en sạm maa'tspa'an adsu'jkyɨ koots myiñ yạm nɨti kyayikjøp'ixy. Kuts ja nwɨndsøn'ạjtɨm yjạ'ạtt jade'en, wɨnets ɨdø'øn tsạjp pyømemga'akt ku ja kyudɨgø'øyɨn tø myenɨ. Wɨnets tyøøbyøjkøxnɨdɨt tuk'ojkyɨ ja tøø'kxpɨ tsamạmbɨ midi jam tsạjpwemp, jøts yø nạxwii'ñɨt tukɨ'ɨyɨ tyɨgøøñɨt jønyow agujkpy.
11 Jabɨ jade'enxɨ dø'øn ja ayo'on ñạxkɨdạ'ạkt yạ nạxwiiñ, ¡jadits adøm ɨdø'øn nganadyamɨyojxa'ant ja Dios!
12 Yikyɨɨjyɨdɨ ja mxøøw ja mjumøjt jøts ja yja' xyikmayɨdɨt, jøts jade'en chojkɨt ja xøøw ja jumøjt ku wyɨnaty kyudɨgøøgyixy jønyow agujkp tukɨ'ɨyɨ midi jam tsạjpwemp jøts yạ nạxwiiñ;
13 ja'ats ɨdø'øn adøm n'awejxɨndɨp ja jembyɨ tsạjp ja jembyɨ nạạjx midi ja Dios tø tnɨ'adsowɨ kø'øm, mạ dø'øn nidukɨ'ɨyɨ ja jạạ'y ja y'øybɨ ja tyɨɨbyɨ ttu'undɨt.
14 Paty meets mɨgu'uktøjktɨ, ku yạ'ạt xjøp'ijxy'ạttɨt, tum ja' meets mdu'ump midi ja Dios chøjkpy, tsoktɨ ja tudạ'ạky'ạjtɨn, nɨxem nɨyạm mnamyayɨdɨ jøts jade'en ja Dios mbạạdɨyɨdɨt nɨti pøky nɨti kadyeey.
15 Jạ'gyukɨdɨ ku ja nwɨndsøn'ạjtɨm tsojk kyamiñ, paty ɨdø'øn ja ttuñ jøts nyikmøja'ant nyikmaya'ant ja nɨtso'ok'ạjtɨn, ja tyudạ'ạky'ạjtɨn ɨdø'øn ja jade'en yiknɨgaxɨ'kpy. Nayɨde'en meets ɨdø'øn tø mdanɨjạ'ạyɨmɨdɨ yø'øbɨ wɨnmạạ'yɨn ja Pablo, adøm nmɨgu'uk, ku tyiktuñ ja jạ'gyukɨn midi ja Dios tø myø'øyɨ.
16 Tum yạ'ạtpɨ ɨxpøjkɨn ɨdø'øn kyạjpx'ijtpy mạ ja nøky ja jạạ'y ttanɨjayɨ, øy ɨdø'øn ja muum tsep ku njạ'gyukɨwyạ'ạnɨnt, jaa dø'øn ja kajạ'gyukɨbɨdɨ, jøts pøn ja yjanchjạ'wɨn kamøktạktɨpnɨm tum wenk ɨdø'øn ja ɨxpøjkɨn ja tjuutti, ka'ap jade'en ja Pablo yjawạ'ạñ ñøkyjøtpy. Nayɨde'en ɨdø'øn ja ttumɨdɨ tukɨ'ɨyɨ ja Dios kyajpxy kyø'ømgudɨgø'øyɨngøjxptɨ.
17 Paty mee mɨgu'uktøjktɨ, jabɨ mnɨjạ'wiñɨdɨpxɨ meets yạ'ạt tukɨ'ɨyɨ. Nay'ejx'etɨdɨ jøts ka' xpabøktɨt sạ yø' jạạ'y wyạ'ạndɨ, ku tạạgyøjxp myikpøjkɨwyạ'ạndɨ ja mjanchjạ'wɨn.
18 Ne'egɨ ja' pawɨnmaydɨ sạ ja nwɨndsøn'ạjtɨm Jesucristo ja tyɨy'ạjtɨn xnɨjạ'wɨyɨdɨ. Yikmøjɨdɨ ja tsojkɨn ja pa'ayo'owɨn midi ja yiknɨtsokpɨ tø xmø'øyɨm, pøn ja y'øy'ạjtɨn myøj'ạjtɨn xemɨkøjxp ejtp. Jade'ents ɨdø'øn yjạtt.

JA MYŁDU'UKPŁ NØKY MIDI JA JUAN YJĄĄY

Ja' midi xyikjujky'ąjtındıp

1 Yą'ątpı nøky øø nguejxpy, jøts mee ndukmadøy ja Jesucristo, ku ja jaayım wyınaty
ku cho'ondąkijxy tuktsąjp'agıdą'ąky. Nay ja' øø tø n'ixy tø nmadøy jøts nayıde'en øø tø
ndukpąąty ja ngø' ndeky; yø' y'ayuujk yø' wyınmąą'yın adøm ndajujky'ąjtyındıp.
2 Tø ja ñąnkñıgaxı'ıgıyı, øøts tø n'ixy øøts tø nnıjąwı, paty mee ndukmadøy ıxyąm ku ja
ejtp møøt chøønı ja Dios Teety, tøts ıdø'øn ıxyąm xnımi'iñındı.
3 Tyııbyı øøts ndyimñıgajpxy midi øøts ıdø'øn tø ndyimy'ixy ndyimyadøy; paty mee
ndukmadøy jøts meets m'ett amukı møøt øøts, kumı tyimdyıy tyimyjanch ku øø møøt
n'ity ja Dios Teety jøts nayıde'en møøt ja y'U'nk Jesucristo.
4 Yø'øbı ayuujk yø'øbı wınmąą'yın meets ıxyąm ndanıją'ąyıp jøts yikxon ejtnı xonı
mwınmąą'ñ y'ettıt.

Janch wą'ąts ja Dios ejxım ja jąjın

5 Yø' øøts nnıgąjpxwampy yø øy'ayuujk yø ømyadyą'ąky midi øøts ja tø xukmadøy:
jøts ku ja Dios Teety janch øy janch wą'ąts ejxım ja jąjın, jøts nıwıne'enın ja ka'øy'ąjtın
tkamøødı.
6 Kuts nwąą'ñındı ku ja Dios Teety nmøøt n'ijtyındı jøts nıka' n'ukpaduu'na'andı ja
n'ayuujk, nugo adøm ja nmıdundıgøy adıijchındı. Yø' ıdø'øn møj tąąy ku jade'en nugo
nwąą'ñındı.
7 Kuts ndsınąą'yındıt øy wą'ąts ejxım ja Dios Teety chøønı, wınets nıxem nıyąm tu'ugyı
ja wınmąą'ñ nmøøt'ąjtındıt, jade'en ıdø'øn ja y'U'nk Jesús xyikpøkwyąąjchındı midi jaty
ndu'uñındıp ku ja wyıdsuuñ wyıdąjxy.
8 Xjats ku nugo nıchøky nwąą'ñındı jøts ku ka' ndundıgøø'yındı, nugo kø'øm
nnawyındąąy'ąjtya'andı jøts tıy ngakajpxyındı.
9 Kuts ndamımadyąkøxındıt ja Dios Teety nbøky, njøp'ejxındıp ja' ku ja ttu'unt midi
pąąt'ąjtıp, jøts nay ja xpojkpımaa'kxındıp jøts nay ja' jatyı xyikwąąjtsındıp midi jaty
adøm ndundıgøø'yın'ąjtyındıp.
10 Kuts nugo nwąą'nınt ku ka'ap nbøky nmøøt'ąjtyındı, jade'en ıdø'øn ja nbıktąąjkyındı
jøts ku ja tyąąyı ja Dios Teety, nıwıne'enınts jade'en ngamımadoo'ja'ant ja kyajpxy ja
y'ayuujk.

2

Jesucristo amuum xnıkajpxuujtımp

1 Meets u'nktı unąą'jktı, yą'ąt meets ndukmadøøpy tukı'ıyı ku ka'ap mbøktyu'undıt, jøts
pønı pøn wyınaty są tyimyjąjtp paty xnıjąwıdıt ku jaa nmøøt'ąjtyındı tu'uk ja nıkąjpxutpı
jam Dios Teety wyıngujkp, ja Jesucristo dø'øn ja' pøn janch, pøn tıy.
2 Tø ja Jesucristo tku'ayo'ombąądı adøm ja nbøky, jøts nıgıdi adømyıpti, nıdukı'ıyı dø'øn
nayıde'en ja nąxwii'ñıt jąą'y.
3 Pønı nbadu'uñındıp ja Dios ja kyutujk są ja tø xuk'ijxyındı xuknıją'wa'andı,
jade'en'ampts adøm ja x'u'nkją'wa'ant.
4 Jøts pønı pøn wąmp ku ja y'u'nk'atyıyı ja Dios jøts nıka'ap ja tpaduujnıyı ja kyutujk,
ja' nugo kąjpxıgøøpy, nugo ja tyąąyı.
5 Jøts pønı pøn amumjoojt nadyamıdsøky'ąjtıp ja Dios, ja'ats tpaduujnıp ja Dios
kyutujk; jade'ents ja yiknıjąwı ku nwındsøn'ąjtım ja møøt y'ity.
6 Pønı pøn tyimwyąmp ku møøt tyimy'ity ja Dios, wants nayıde'en tyiknaxy sąmı Jesús
tyiknąjxy.

Nbadu'unɨmp yą'ąt jembyɨ ana'amɨn

7 Mɨgu'uktɨ, ka'ap meets ja jemgyutujk ɨxyąm ndanɨjayɨ; nay ja' yø' midi mee tø xmadowdɨ xnɨjąwɨdɨ ku ja mdsɨnąą'yɨn xyiktso'ondąktøø jadɨgojk.

8 Yø' meets ɨxyąm njąąktukmadøøpy, yø kutujk, midi janch øy janch tump, øgyajemgyutujk, ja ku ja xem ja yąm nnachojkɨndɨt jade'en są ja Cristo ttuuñ, jøts mbąąt'ąjtɨyɨp meets nayɨde'en xu'unt. Yø'øbɨ wɨnmąą'ñ tyikudɨgøøpy ja ka'ødyunk, jade'ents ja tsɨnąą'yɨn y'øyɨ pyąądɨ.

9 Jøts pønɨ pøn nugo wąmp ku ja tpaduñ ja jemchɨnąą'yɨn, yąm ja myɨgu'uk ja tmɨ'ąmbikñɨm tmɨjotmą'ątynɨm, ja ka'ødyunk ja wyɨnaty pyadun'adichpnɨm.

10 Pønɨ pøn twąmp ttsojkp ja myɨgu'uktøjktɨ øpyønɨ, ja' ɨdø'øn tpadump ja øchɨnąą'yɨn jøts nɨwɨne'enɨn ja pyøky kyanadyukpąądyɨ jade'en.

11 Jøts pønɨ pøn ja myɨgu'uktøjk tmɨ'ajkɨdɨp, ja' nugo tsɨnaapy ka'ødyunk agujkpy, ka' tnɨjąwɨ pønɨ ti tyumpy kyajpxpy, jade'en ja wyɨmbejtnɨ ejxɨm ja kugoots jąą'y.

12 Meets u'nktɨ meets uną'jktɨ, ɨxyąm mee nnɨjayɨ jøts ndukmadowdɨ ja'agøjxp ku ja Dios Teety tø mbojkpɨmee'kxyɨdɨ Jesucristo køjxp.

13 Teetyɨ tąąktɨ, nayɨde'en meets ɨxyąm ndukmadøy yą'ąt ayuujk kumɨ tø mee xpabiky ja Jesús yja' midi jaayɨm wyɨnaty ku cho'ondąkijxy tuktsąjp'agɨdą'ąky. Meets wąjtyøjktɨ meets kiixye'edɨ, ɨxyąm mee ndukmadøy yą'ąt ayuujk kumɨ tø xmɨmajadą'ąktɨ ja mɨku' yja'.

Nayɨde'en meets u'nktɨ meets uną'jktɨ ndanɨjayɨ yą'ąt ayuujk, kumɨ tø m'u'nk'atyɨdɨ ja Dios Teety.

14 Meets teetyɨ tąąktɨ, jade'en meets ɨxyąm ndanɨjayɨ yą'ąt ayuujk kumɨ tø xjanchjpabøjktɨ ja Jesús yja' midi jaayɨm wyɨnaty ku cho'ondąkijxy tuktsąjp'agɨdą'ąky. Nayɨde'en meets wąjtyøjktɨ kiixye'edɨ ɨxyąm ndanɨjayɨ yą'ąt ayuujk ku ejtp mjanchmøkwɨnmaydɨ jøts ku ja Dios Teety kyajpxy y'ayuujk tø xpabøjkɨdɨ amumjoojt, jøts nayɨde'en ku tø xmɨmajadą'ąktɨ ja mɨku' yja'.

15 Kidi nugo xtsojktɨ ja pøktyunk nɨ ja pɨktą'ąky midi yą ejtp nąxwiiñ. Jøts pønɨ pøn t'anømp t'adsojkp ja pøktyunk jøts nɨka' ja Dios Teety ne'egɨ ttsøky'aty jade'en.

16 Yɨde'en ɨdø'øn ja nąxwii'ñɨt jąą'y tjanchojktɨ ja pøktyunk midi wɨnmąą'ñjøtpy mee'nxɨdɨp, jøts midi tyimchuj'ejxtɨp tyimchują'wɨdɨp. Ja'ats nugo ja pɨktą'ąky nadyamøją'wɨyɨdɨp, ja' ja nugo pyawɨnmay'ejttɨp midi jaty jaa kayik'ødyump yą nąxwiiñ, yąmts ja Dios Teety ja jade'en tø tkadanɨbɨktąągɨ.

17 Wɨndɨgøøpy y'ity midi yikpøktyump yą nąxwiiñ, midi nugo yiktsojk anąxp; jøts pønɨ pøn tpadump są jaty ja Dios ttsøky, ja'ats y'anmɨją'wɨn xemɨkøjxp jujky'ątp.

Pøn mɨbøjkɨp ja Cristo, jøts pøn ja kamɨbøjkɨp

18 Meets u'nktɨ uną'jktɨ, tø jabąąt tpąąty ja et ja xøøw ku myenwą'ąñ tu'uk ja jąą'y pøn ja Cristo møk myɨdsep'ątwampy, pøn meets nayɨde'en tø xnɨjąwɨ xnɨmadøy; ɨxyąmts nayɨde'en tø kyaxø'knɨdɨ namay pøn tmɨdsep'ąjttɨp ja Cristo, paty jade'en yiknɨjąwɨ ku tø jabąąt ja et ja xøøw tpąąty.

19 Nay adøm nmɨgu'uk jade'en wɨnąągɨn adøtstɨp pøn adøm tø xmajtstuujtyɨndɨ paty ja tmɨdsep'ątwą'ąndɨ ja Cristo; nɨgɨdits ja' pøn adøm nwɨnmąą'ñ møøt tuknąxtɨ, ku jeexyɨp ja'adɨ, tø ja jeexyɨp møøt ndąą'ñɨndɨ. Jade'en ɨdø'øn yjaty ku wɨnąągɨn xpuwąąjchɨndɨ, paty wą'ąts yiknɨjąwɨ ku ka' yikxon tmøøt'ątti ja wɨnmąą'ñ są adøm nja'.

20 Adømts ja Cristo tø xuktatøjka'andɨ ja Espíritu Santo, ja'agøjxp ɨxyąm nnɨją'wa'andɨ ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ.

21 Paty meets ɨxyąm nnɨjayɨ ku xnɨjąwɨdɨ midi tɨy midi janch, ka'ap ø nwą'ąñ ku ka' xnɨjąwɨdɨ; wą'ąts mee xnɨjąwɨ ku ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ ka' nayɨde'en są ja tąąy.

22 ¿Pønts ɨdø'øn tąąy'ąjtp? Ja'ats ɨdø'øn pøn wąmp ku ja Jesús ka' yiknɨtso'ok'aty. Pø ja'axɨ tkawąmp tkatsojkp ja Dios Teety møøt ja y'U'nk Jesús.

23 Pønɨ pøn tkawą̄ndɨp tkatsoktɨp ja Dios Teety y'U'nk, ja Dios Teety ɨdø'øn wyɨnaty jade'en kayiktsojkp; jøts pønɨ pøn twą̄ndɨp ttsoktɨp ja y'U'nk Jesús, ja Dios Teety ɨdø'øn wyɨnaty jade'en yiktsojkp.
24 Paty øøts ɨdø'øn nnɨgajpxy jøts xwɨnmą̄ą̄'ñ'ą̄ttɨt ja øgyajxpy ja øy'ayuujk midi tø xpabøktɨ jøts midi yajkpy ja øchɨnąą̄'yɨn; pønɨ mwɨnmą̄ą̄'ñ'ą̄jttɨp yø', jade'en ja Dios Teety jøts ja y'u'nk Jesús møøt n'ijtyɨndɨ.
25 Kumɨ Jesús kø'øm ñɨ'adso'owɨ ku ja xmø'øyɨnt ja øchɨnąą̄'yɨn midi xemɨkøjxp yikmøøt'ą̄tp.
26 Ja'agøjxp mee nnɨjayɨ ku nugo myikwɨndą̄ą̄yɨdɨt.
27 Pø tøxɨ ja Jesucristo mmø'øyɨndɨ ja Espíritu Santo, paty ka' pyą̄ą̄t'atyɨ jøts pøn jadu'uk mgą̄jpxwejɨyɨdɨt, pø ja Espíritu Santoxɨ mee kø'øm myikwejɨyɨp myikajɨyɨp midi tɨy midi janch jøts ka' tyą̄ą̄yɨ. Meets mɨgu'uktøjktɨ, jade'en ɨdø'øn y'ejxɨ tyɨyɨ jøts yikxon mdsøønɨdɨt mdanɨdɨt amukɨ møøt ja Cristo, jade'en są̄ kø'øm mdukjatyɨdɨ ja Espíritu Santo.
28 Jøts jade'en wɨngujk jotkujk njøp'ejx'ejtɨndɨt ku ja mye'ent ja Jesús, jøts jade'en ka' nmɨtsø'ødyu'unɨndɨt.
29 Pø tøxɨ meets xnɨją̄wɨ ku ja Jesucristo y'øyɨ tyɨyɨ, jøts kuwanɨ xnɨją̄wɨdɨt nayɨde'en jøts ku pøn øy tɨy yjąą̄'y'aty, ja'ats ja Dios u'nk'ą̄jtɨyɨp.

3

Są̄ ja Dios x'u'nk'ą̄jtyɨndɨ

1 Ejx ja Dios Teety xjanchøjkyɨndɨ, jøts ja wyą̄'ą̄ñ ku ja x'u'nk'ą̄jtyɨndɨ x'uną̄'jk'ą̄jtyɨndɨ, pø janch jade'enxɨ adømdɨ. Pø patyɨmxɨ adøm ja ka'ødyumbɨ xka'ejxką̄jpyɨndɨ xkanɨją̄'wɨndɨ kumɨ ka'ap ja t'ejxtɨ tnɨjąwɨdɨ pønɨ pøn ja Dios Teety.
2 Mɨgu'uktøjktɨ, tø dø'øn ja Dios x'u'nkpijkyɨndɨ xmą̄ąbyijkyɨndɨ; ka'anɨmts xuknɨją̄'wa'andɨ pønɨ sudso njąą̄'y'ą̄jtɨndɨt wiingyubety. Ja'ayɨ nugo nnɨją̄'wa'andɨ jøts ku ja Jesús ñą̄nkñɨgaxøøkwą̄'ą̄nɨyɨ jadɨgojk, jøts jade'en njąą̄'y'ą̄jtɨndɨt njujky'ą̄jtɨndɨt nayɨde'en są̄m ja', pø yik'ejxpxɨ ja' są̄m ɨdø'øn ja chøønɨ tyanɨ.
3 Pønɨ pøn tjøp'ejxp jade'en, ja'ats nay'ejx'ejtɨp jøts ja pøky kyapą̄ą̄dɨt, jøts ja jade'en chøønɨt sąmɨ Jesús wyą̄'ą̄ts'atyɨn.
4 Jøts pønɨ pøn tundɨgøy'ejtp, ja' Dios kyutujk kyamøjpɨktą̄ą̄jkɨdɨp, pø yø'øxɨ tundɨgø'øyɨn'ą̄jtp ku ja Dios kyutujk kyayikmɨmadøy.
5 Pø tøxɨ mee xnɨją̄wɨ ku ja Jesucristo yą̄ tø myiñ nąxwiiñ jøts adøm xyikpøkwyą̄ą̄jtsɨndɨt, jøts nayɨde'en xnɨją̄wɨdɨ ku ja janch wą̄'ą̄ts, nɨ tu'uk ja pøky tkamøødɨ.
6 Jade'en ɨdø'øn, pønɨ pøn møøt y'ity ja Jesús, ka'ap ja jade'en y'ukpøktyun'adøtsnɨdɨ są̄m ja jąą̄'y pøn tkidyimñɨją̄'wɨdɨp ja Jesús.
7 Meets u'nktɨ uną̄'jktɨ, kidi nugo myikwɨndą̄ą̄yɨdɨ; pøn y'øybɨ tyɨɨbyɨ tpadump, yø' ɨdø'øn øy jąą̄'y'ą̄jttɨp nayɨde'en są̄m ja Cristo y'øy'ą̄jtɨn wyą̄'ą̄ts'atyɨn.
8 Pønts ejtp tyimdyundɨgøøpy, ja mɨku' yja' pyaduujnɨdɨp, pø ja'axɨ jade'en tyiktso'ondą̄ą̄jk ja pøktyu'unɨn ja wɨn'øø'nɨn. Paty ɨdø'øn ja Jesús ojts myiñ jøts ja tyikudɨgø'øty ja mɨku' pyøktyu'unɨn, ja wyɨn'øø'nɨn, są̄ jaty ja y'adɨ'ɨch.
9 Ka'ap y'ukpøktyunɨdɨ pøn ja Dios u'nk'ą̄jtnɨyɨdɨp, pø ja'axɨ kø'øm møøjyɨdɨp ja myøk'ą̄jtɨn; paty ka' nugo y'ukpøktyun'adøtsnɨdɨ, pø Diosxɨ u'nk'ą̄jtnɨyɨdɨp.
10 Yɨde'en'ampy ɨdø'øn yiknɨją̄wɨ pøn ja Dios u'nk'ą̄jtɨdɨp jøts pøn ja mɨku' u'nk'ą̄jtɨdɨp, kumɨ ka'ap ja Dios ja tja'ajɨ pøn ja myɨgu'uk tkatsojktɨp, jøts pøn tundɨgøy'ejttɨp.

Nachojkɨndɨp ja xem ja yą̄m

11 Yø'øbɨ kajpxy yø'øbɨ ayuujk midi mee tø xnɨją̄wɨ ku ja m'øchɨnąą̄'yɨn xyiktso'ondą̄ktøø, yø' ɨdø'øn tyijpy ku nnachojka'andɨt nɨxem nɨyą̄m.
12 Jøts ku ka'ap jade'en njąą̄'y'ą̄jtɨndɨt są̄m ja Cain ku ja y'uch ja tyik'øøjky, ja' pyadumpy ja mɨku' yja'. ¿Ti ja tyuku'o'jkøø? Ja'agøjxp ku ja tkabaduñ ja mɨku'.

13 Meets mɨgu'uktøjktɨ, kidi sa̱ xja̱wɨdɨ ku mmɨ'a̱mbøjkɨdɨt yø ka'ødyumbɨdɨ.
14 Tø adøm nmajtstuujtyɨndɨ yø ka'ødyunk jøts ja øchɨna̱a̱'yɨn tø nbabijkyɨndɨ, jade'en ɨdø'øn yiknɨja̱wɨ ku nɨxem nɨya̱m nnachøjkya'andɨ. Pønɨ pøn tkawa̱mp tkatsojkp ja myɨgu'uk, ja' pyadun'adichp ja ka'ødyunk.
15 Jøts nayɨde'en pøn tmɨ'a̱mbøjkp tmɨjotma̱tp ja myɨgu'uk jade'en ja pyɨdsømnɨ sa̱ yikja̱a̱'y'ookpɨ, pø mnɨja̱'wɨpxɨ meets ku ka'ap ja yikja̱a̱'y'ookpɨ y'anmɨja̱'wɨn y'ity xemɨkøjxp, wɨndɨgøøpy ja'.
16 Nnɨja̱'wɨndɨp sa̱ Jesucristo xtsøjkyɨndɨ amumjoojt, paty adøm ja xku'o'jkandɨ; jøts nayɨde'en adøm ja xpa̱a̱t'a̱jtyɨndɨ ndsojkɨndɨt ja nmɨgu'uktøjktɨ sa̱m adøm tø nyiktsøjkyɨndɨ sa̱m adøm tø nyiku'o'jkandɨ.
17 Pønɨ pønts jotkujk tyikna̱xp, yja'ijxpy ku ja myɨgu'uk y'ayøywɨnmay, nɨwɨne'enɨn tkidyimdya'ayo'ixy ja pyɨkta̱'a̱ky midi ja myøøt, ¿sudsots ja nugo wya̱'a̱ñ jøts ku Dios ja twa̱'a̱ñ ttsøky?
18 Meets u'nktɨ una̱'jktɨ, ka'ap y'øyɨ ku nugo nwa̱'a̱nɨndɨt jøts ku nmɨgu'uktøjk ndsøjkyɨndɨ; yø' ne'egɨ øy ku ndyimbyadu'unɨndɨt tɨy janch. Yø'øts jade'en wɨngaxø'kp ku ja nachokɨ amumjoojt yikmøøt'aty.

Sudso jotkujk nnaja̱'wa'ant Dios wyɨngujkp

19 Jade'en ɨdø'øn yiknɨja̱wɨ jøts ku nbadu'uñɨndɨ ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ, jøts jade'en ɨdø'øn nɨti ngaguma̱a̱'yɨndɨt Dios wyɨngujkp;
20 kuts kø'øm nnañɨ'øø'na'andɨt, ku nma̱a̱'yɨndɨt nda̱jɨndɨt ku ja Dios tø x'u'nkpijkyɨndɨ, pø kø'ømxɨ ja jade'en tø xtsøjkyɨndɨ jøts møj ja', ja' tukɨ'ɨyɨ tnɨja̱'wɨp sa̱ adøm njawɨnma̱a̱'yɨndɨ.
21 Jøts ku ngama̱a̱'yɨndɨt ngata̱jɨndɨt wɨnets ngatsø'jka'andɨt jam Dios wyɨngujkp.
22 Ja' adøm tukɨ'ɨyɨ xmø'øyɨndɨp ti jaty adøm n'amɨdowa̱'a̱ñɨndɨp nbøktsowa̱'a̱ñɨndɨp ja'agøjxp ku nbadu'uñɨndɨ sa̱ ja x'ane'emyɨndɨ pønɨ sa̱ ja ttsøky.
23 Yɨde'en ɨdø'øn ja y'ana'amɨn ku njanchja̱'wɨndɨ ja y'U'nk Jesucristo, jøts nayɨde'en nachojkɨ'ɨndɨt nɨxem nɨya̱m sa̱m ja Jesús kø'øm xa'ane'emyɨndɨ.
24 Pønts jade'en tjanchpadundɨp ja y'ana'amɨn, ja'ats ja Dios tmøøt'ejttɨp jøts ja nayɨde'en myøøt'ityɨdɨ. Jade'en'ampy nnɨja̱'wɨndɨ kudam ja tø xuktatøjka'andɨ ja y'Espíritu Santo jøts ja jade'en kø'øm xmøøt'ijtyɨndɨ.

4

Ja Espíritu Santo jøts ja' midi tkamɨnamya̱a̱jyɨp ja Cristo

1 Mee mɨgu'uktøjktɨ, kidi nugo xmɨbøjktɨ ja ja̱a̱'y pøn wa̱ndɨp jøts ku ja tnɨga̱jpxɨdɨ ja Dios y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk, ejxtɨ yikxon pønɨ janchpɨ tyɨɨbyɨ dø'øn ja kya̱jpxtɨp, pø may adøtstɨpxɨ ja ja̱a̱'y ya̱ na̱xwiiñ pøn wɨnda̱a̱y'a̱jttɨp.
2 Yɨde'ents meets ja xnɨja̱wɨdɨt: ja' ɨdø'øn ja wyɨnatyɨ pøn tjanchja̱'wɨdɨp jøts ku Jesucristo ya̱ y'atsna̱nky'ejxøø tyimyja̱a̱'yɨn, ja'ats ɨdø'øn ja Dios Teety møøt y'ity.
3 Pønts jade'en tkamɨbøjkp ja Jesús, ja'ats ɨdø'øn ja Dios Teety kamøøt'ejtɨyɨp; ja ka'øwyɨnma̱a̱'ñ ja ne'egɨ yiktumpy midi tkamɨnamya̱a̱jyɨp ja Cristo. Tøxɨ xnɨmadowdɨ jøts ku ja mye'ent ja ka'ødyumbɨ øy juunɨ; tøts ɨdø'øn ja yjanchmiñ, pø jaanɨxɨ ja wyɨnma̱a̱'ñ ja ya̱ na̱xwiiñ.
4 U'nktɨ una̱'jktɨ, Dios mee mja'a̱jttɨp, tøxɨ xmɨmajada̱'a̱ktɨ pøn mwɨnda̱a̱y'a̱twa̱jnɨdɨp; pø tyimyøkxɨ ja' pøn mee mmøøt'ejtyɨyɨp jøts nɨka'ap ja jade'en myøkɨ ja ka'ødyumbɨ yja'.
5 Ja' ja nugo tyunk'a̱jttɨp ja ka'ødyunk ja ka'øwyɨnma̱a̱'ñ paty ja tum jap ttuk'ɨxpøktɨ ja ja̱a̱'y jøts ja jade'en yikmøja̱wɨdɨt.
6 Diosts adøm xja'a̱jtɨndɨp jøts ja xmɨbɨjkyɨndɨ pøn jaty ja Dios møøt'ejtɨdɨp. Ja'ats xkamɨbøjkɨndɨp pøn kamøøt'ejtɨdɨp ja Dios; jade'en'ampyts nnɨja̱'wa'an pøn tpadundɨp ja y'øybɨ ja tyɨɨbyɨ jøts pøn tpadundɨp ja ta̱a̱y'a̱jtɨn.

Dios amuum ja tsojkˈajtɨn myøøtˈajtpy

7 Mee mɨguˈuktɨ, xpa̱a̱tˈa̱jtɨndɨp ejtp nɨxem nɨya̱m nnachojkandɨt, jabɨ Dios wyɨngujkpxɨ chøøñ ja øchojkɨn. Pøn ja myɨguˈuk ttsojkp, pøn ja myɨguˈuk tpaˈayoop, jaˈats ɨdøˈøn ja Dios tjanchja̱ˈwɨp jøts ja jadeˈen yˈuˈnkˈatyɨyɨ.

8 Pøn tkatsojkp tkabaˈayoop ja myɨguˈuk, jaˈats tkidyimyjanchja̱ˈwɨp ja Dios, kumɨ ejtp ja Dios ttsøky ja ja̱a̱ˈy, ejtp ja tpaˈayøy.

9 Jøts adøm ja ojts xanɨˈejxaˈandɨ sa̱ ja xjanchøjkyɨndɨ xpaˈayøˈøyɨndɨ ku ja tyuˈumptspɨ Uˈnk ja ojts xanɨguejxyɨndɨ, jøts ja øchɨna̱a̱ˈyɨn xmøˈøyɨndɨ yˈooˈkɨngøjxp.

10 Yɨdeˈenˈampy ɨdøˈøn ja Dios chojkɨn ja pyaˈayoˈowɨn yˈejxɨ tyɨyɨ: pø nɨgɨdi adømxɨ ja tø ndsøjkyɨndɨ nbaˈayøˈøyɨndɨ jawyeen, pø jaˈaxɨ adøm køˈøm tø xtyimchøjkyɨndɨ jøts ja yˈUˈnk ja xanɨguejxyɨndɨ jøts ja xkuˈayoˈowandɨt ja nbøky.

11 Mɨguˈuktøjktɨ, pønɨ tødam ja Dios xtsøjkyɨndɨ, ti kuts adøm nganachøjkyɨndɨ nayɨdeˈen ja xem ja ya̱m.

12 Pøn ja Dios tø tˈukˈixy, nɨpøn ja tkaˈixy; pønɨ nachojkaˈandɨpts nabyaˈayoˈowaˈandɨpts nɨxem nɨya̱m jadeˈen ja xmøøtˈijtyɨndɨ jøts ja jadeˈen nja̱a̱ktyimchojkɨnt.

13 Nnɨja̱ˈwɨndɨp ku ja Dios møøt nˈijtyɨndɨ jøts xnamyøøtˈejtɨndɨp ja nayɨdeˈen, jaˈagøjxp ku ja tø xuktatøjkaˈandɨ ja yˈEspíritu Santo.

14 Tø øøts nˈixy, tø øøts nnɨja̱wɨ wempˈa̱m, paty øø nwa̱ˈa̱ñ jøts ku ja Dios Teety tø tjanchkexy ja yˈUˈnk yiknɨtsokpɨ ya̱ na̱xwiiñ.

15 Pønts tjanchja̱ˈwɨp jøts wya̱ˈa̱ñ ku ja Jesús Dios Uˈngɨ, jaˈats ja Dios tmøøtˈejtp jøts nayɨ møøtˈejtɨp ja nayɨdeˈen.

16 Jadeˈenˈampy adøm ja tø nnɨja̱ˈwaˈandɨ jøts ku xjanchøjkyɨndɨ xpaˈayøˈøyɨndɨ ja Dios. Pø jaˈaxɨ ejtp tsojkp, pø jaˈaxɨ ejtp paˈayoop; pønts ja tsojkɨn yikwɨngaxɨˈkpy, jaˈ ja Dios møøtˈejtɨp.

17 Ku jadeˈen nbaduˈunɨnt, jadeˈen ja nyikmøjta̱a̱jkɨnt ja øwyɨnma̱a̱ˈñ, jøts ja jadeˈen ngawɨngudsøˈjkant ku ja myeˈent tɨɨdyumbɨ; jaˈagøjxp ku ja nayɨdeˈen xukwɨnma̱a̱ˈyɨmp ja tsojkɨn ja paˈayoˈowɨn sa̱m ja xtsøjkyɨndɨ sa̱m ja xpaˈayøˈøyɨndɨ.

18 Nɨwɨneˈenɨn ja Dios chojkɨn ja Dios pyaˈayoˈowɨn xkayiktsøˈjkandɨt. Yja̱a̱ktyimyiktɨgøøgyɨjxpy ja tsøˈøgɨ ja neˈegɨ, jøts pø yikuˈayoˈowɨpxɨ ja tsøˈøgɨ ku pøn chøˈøgɨ, jaˈats ɨdøˈøn tkayikmøjtøjkɨpnɨm ja Dios chojkɨn ja Dios pyaˈayoˈowɨn.

19 Jaˈagøjxp adøm ja Dios ndsøjkyɨndɨ kumɨ jawyeen ja jadeˈen tø xtsøjkyɨndɨ.

20 Pøn nugo wa̱mp: “Ndsøjkpy øts ja Dios”, jøts nɨ kaˈanɨmdɨmts ja myɨguˈuk ja twa̱ˈa̱ñ ttsøky, jaˈats ɨdøˈøn ta̱a̱yɨp. Sudsoˈampyts ja Dios tja̱a̱ktyimchokt, pø kaˈaxɨ ja kyaxɨˈɨky, ti jaˈ net ja yja̱a̱ktsokp pø ja myɨguˈukxɨ ja kyatsøjkpy pøn yjaˈijxpy wiiñˈa̱jy.

21 Jøts ja Dios yɨdeˈen xmøˈøyɨndɨ ja yˈanaˈamɨn: pønɨ pøn ja Dios ttsojkp, nayɨdeˈen ja myɨguˈuk ja twa̱ˈa̱nt ttsokt.

5

Sudsoˈampy ja kaˈødyumbɨ yjaˈ xkamɨmajada̱a̱jkɨnt

1 Pøn jaty tjanchja̱ˈwɨdɨp ku ja Jesús yikejxy ya̱ na̱xwiiñ yiknɨtsokpɨ, jaˈats ja Dios Teety uˈnkˈa̱jtɨyɨdɨp; pønɨ chojktɨp tam ja Dios Teety jadeˈen, nayɨdeˈents ɨdøˈøn ja ttsojktɨt tpaˈayoˈodɨt pøn jaty ja Dios Teety yˈuˈnkˈajtpy.

2 Kuts ja Dios ndsojkɨndɨt jøts ja jadeˈen ndyimbyaduˈunɨndɨt sa̱ ja yˈanaˈamɨn ja wya̱ˈa̱ñ, jadeˈents ja nnɨja̱ˈwaˈant ku ja nayɨdeˈen ndyimchøjkyɨndɨ pøn ja yjaˈajtpy.

3 Kuts jadeˈen ndsojkɨndɨt ja Dios, jaˈ ɨdøˈøn ja tyijpy ku døˈøn ja yˈanaˈamɨn nbaduˈuñɨndɨ, jøts kaˈap ja ma̱ba̱a̱t chepɨ.

4 Jøts pøn jaty ja Dios møøt yˈity, kaˈats ja tmɨbøjkɨdɨ ja kaˈødyumbɨ yjaˈ. Pø paty ja Dios janchja̱ˈwɨn xuktamajada̱a̱jkyɨndɨ jøts ja xkadukmɨbɨjkyɨndɨ ja kaˈødyumbɨ yjaˈ.

5 Pønts tkamɨbøjktɨ ja ka'ødyumbɨ yja', ja'ats ɨdø'øn tjanchjạ'wɨdɨp ja Jesús jøts ku ja Dios U'ngɨ.

Ku ja Jesús yiknɨgajpxy ku ja Dios U'ngɨ

6-7 Nnɨjạ'wɨndɨp adøm ku ja Jesús Dios U'ngɨ, jabɨ kø'ømxɨ ja Dios Teety ja tyimñɨgajpxpy ku ja Jesús ñøbejty jøts ku nayɨde'en wyɨnaty y'ookwạạnɨmɨ; jøts ja Espíritu Santo ejtp nayɨde'en tnɨgạjpxmɨ, jabɨ myøøt'ajtpy ja tɨy'ạjtɨn ja'.

8 Tɨgøøkts adøm ɨdø'øn ja ejxpajtɨn nmøøt'ạjtyɨndɨ midi tnɨgạjpxtɨp ku ja Jesús Dios'u'nk'aty. Ja myɨdu'ukpɨ, ja Espíritu Santo kyajpxy y'ayuujk ja' midi xuknɨjạ'wandɨp ja tyɨɨbyɨ ja yjanchpɨ. Ja myɨmajtskpɨ, ja Dios Teety y'ayuujk ja' midi yikmadoow ku ja Jesús ñøbejty; jøts ja myɨdɨgøøkpɨ, nay ja Dios Teety y'ayuujk ja' midi yikmadoow tsạjpjøtpy kyɨdạ'ạky ku ja Jesús wyɨnaty y'ookwạnɨ.

9 Sạ ja jạạ'y tyɨy'ạjtɨn ngupɨjkyɨndɨ, ¿tɨ Dios ɨdø'øn ja tyɨy'ạjtɨn njạạkidyimgyupøjkɨn? Pø ja'axɨ jawaanɨ tyimdyɨy tyimyjanch ku ja tnɨgajpxy sạ ja y'U'nk ja yjạjty kyubejty.

10 Pøn tjanchjạ'wɨp ja Dios U'nk, kø'ømts ja tjạ'gyukɨ ja tɨy'ạjtɨn; jøts pøn tkajanchjạ'wɨp ja Dios ku ja tnɨgajpxy sạ y'U'nk yjạjty kyubejty, ja'ats tạạdyejp ja Dios.

11 Yạ'ạt tɨy'ạjtɨn xuknɨjạ'wɨndɨp jøts ku Dios tø xmø'øyɨndɨ sạ n'anmɨjạ'wɨn xemɨkøjxp yjujky'ạjtɨndɨt, ja y'U'nkts ja'abɨ jujky'ạjtɨn tmøøt'ạjtp.

12 Pønts møøt y'ity ja Dios U'nk, yikmøøpyts ja'abɨ jujky'ạjtɨn ja'; jøts pønɨ ka'ap jade'en yikmøøt'ity, nɨwɨndem jade'en ngapạạjtɨndɨt ja'abɨ jujky'ạjtɨn.

Ku ja kạjpxwejɨn jøts ja kạjpxpoo'kxɨn y'ukyikyạjknɨ

13 Yạ'ạt mee ndanɨjạ'ạyɨp wɨne'enɨn jam xjanchjạwɨdɨ ja Dios U'nk, jøts xnɨjạwɨdɨt ku ja jam xmøøt'ạjtnɨdɨ ja jujky'ạjtɨn midi xemɨkøjxp.

14 Jade'ents ngawɨngudsø'jkɨndɨ ja Dios ku n'amɨdo'owɨn nbøktso'owɨn pønɨ ti ja kø'øm xamɨdsojkɨndɨp, ja' ja myadøøpy.

15 Tøts ɨnet nnɨjạ'wɨndɨ ja Dios kudam ja tmadøy ja amɨdo'owɨn ja pøktso'owɨn, jøts nay jatyɨ x'adsowɨmbijtyɨndɨ pønɨ ti dø'øn tø n'amɨdø'øyɨndɨ.

16 Pønɨ n'ijxyɨndɨp nnɨjạ'wɨndɨp ja nmɨgu'uk ku ja ttundɨ ja pøky midi ttukjạ'dyɨgøøpy ja Dios, jatyɨts ngu'amɨdoo'wandɨt jøts ja Dios ja myaa'kxukɨyɨt. Jabɨ jaaxɨ ja kajabøky midi ja anmɨjạ'wɨn tyikwɨndɨgøøpy jøts ja Dios tyukjạ'dyɨgøy, kidi ja'apts ndijpy.

17 Tumbøky yø tundɨgø'øyɨn kạjpxɨgø'øyɨn; jamts ja wɨnạạgɨn midi tkayikwɨndɨgøøpy anmɨjạ'wɨn.

18 Nnɨjạ'wɨndɨpts ja' pøn ja Dios Teety møøt y'ity, ka'apts ja pøky'agujkpy chøønɨ; pø Dios U'nkxɨ axạjtujkɨyɨp jøts ja mɨku' ja sạ kyatunɨyɨt.

19 Pø nnɨjạ'wɨndɨpxɨ adøm ja' ku adøm ja Dios xja'ạjtyɨndɨ, jøts may ja'amɨdɨ pøn ja mɨku' tø ñɨwạngøjxnɨyɨdɨ.

20 Jøts nay yiknɨjạ'wɨp ja' ku ja Dios U'nk tø xnɨmii'ñɨndɨ, jøts ja tø xuknɨjạ'wandɨ midi tu'ugyɨ ndios'ạjtyɨndɨp. Ja' tu'ugyɨ møøt n'ijtyɨndɨ ja y'U'nk Jesucristo. Ja'ats ɨdø'øn tu'ugyɨ ndios'ạjtyɨndɨp, ja'ats tyạjkp jøts ja n'anmɨjạ'wɨn xemɨkøjxp yjujky'ạjtɨndɨt.

21 U'nk unạ'jktɨ, nay'ejx'etɨyɨdɨ yikxon, kidi nugo o ti xdiospɨktạ'ạktɨ, kidi jade'en o ti xwɨndsø'øgɨdɨ. Jade'en ɨdø'øn ja yjạtt.

JA MYŁMAJTSKPŁ NØKY MIDI JA JUAN YJĄĄY

Ja tɨy'ąjtɨn, ja tsojkɨn jøts ja pa'ayo'owɨn

1 Mets u'nk Ciria, møjąą'y'ąjtp øts, ɨxyąmts meets yą'ąt nøky ndanɨjayɨ møøt m'u'nk m'uną'jktɨ wɨne'enɨn ja Dios tø m'a'ejxɨyɨdɨ jøts ja jade'en mja'atyɨdɨ. Jade'ents mee ndsøky, jade'ents mee nba'ayøy, jøts kidi øtsɨp tu'ugyɨ, pø nayɨde'enxɨ meets ja mdsøkyɨdɨ mba'ayøyɨdɨ pøn jaty ja y'øybɨ tyɨɨbyɨ tpadundɨp.

2 Ja' øts jade'en xyik'adøtsp ja ku nmøøt'ąjtyɨndɨ ja y'øybɨ tyɨɨbyɨ jøts nɨjuunɨ adøm ja xkamajtstuujtyɨndɨ.

3 Dios Teety jøts ja Dios U'nk, ja'ats mee mgunuu'kxɨdɨp mba'ayoojɨdɨp jøts mmø'øyɨdɨ ja øy'ąjtɨn ja jotkujk'ąjtɨn tɨy janch są ja ttsøjkyɨn.

4 Jade'en øts ja m'u'nk ja m'uną'jk wɨnąągɨn njanchtaxondą'ąky ku øts ja nbąąty ku øts ja n'ixy tpadundɨ ja y'øybɨ tyɨɨbyɨ jade'en sąm ja Dios Teety ja tø xa'ane'emyɨndɨ.

5 Mee mɨgu'uktøjktɨ, mdyimdyu'undɨp ja may'ąjt jøts ja xem ja yąm nmɨgu'uk nd-sojkɨndɨt nba'ayo'owɨndɨt. Kidi ɨxyąmnɨm yø jade'en yikmadøy, jaayɨp yø yikmadoo-dso'ondąknɨ ku ja ndsɨnąą'yɨn nyiktɨgąjchɨndɨ.

6 Yø' ɨdø'øn tsojkɨn'ąjtp, yø' ɨdø'øn pa'ayo'owɨn'ąjtp ku ja Dios kyutujk nbadu'unɨn; jøts yø' ɨdø'øn kyutujkɨn'ajtpy midi tø xmadowdɨ ku mdsɨnąą'yɨn tø xyiktɨgątstɨ, jøts xem yąm mnachokɨdɨt mnabya'ayowɨdɨt.

Pømbɨ wɨn'øø'ndɨp

7 Jats may ɨxyąm ja wɨn'øø'mbɨdɨ pøn tkajanchjąwɨdɨp ja Jesucristo ku ja y'atsnąnky'ejxøø jąą'yɨn. Pønts jade'en wɨn'øø'mp, ja'ats ɨdø'øn tkawąmp tkatsojkp ja Cristo.

8 Øyɨm mnay'ejx'etɨdɨt, kidi xkamøjpɨktą'ąktɨ ja ɨxpøjkɨn midi mee tø nduk'ɨxpiky. Jade'en Dios øy ti mmo'ojɨdɨt pønɨ ti ja mdamɨdsojkɨdɨp.

9 Pønts nugo tyimwyɨnmay'anąjxp nɨka'ap ja t'uktajotkujk'ąjtnɨyɨ ja Cristo y'ɨxpøjkɨn, ja'ats kamøøt'ejtɨp ja Dios; pønts jade'en tjantyimbyadump są ja y'ɨxpøjkɨn wyą'ąñ, ja'ats ɨdø'øn møøt'ejtɨyɨp ja Dios Teety jøts ja Dios U'nk.

10 Kuts pøn mnɨnøjkxɨdɨt mjønjotp mdøjkjotp, yąmts meets ja xanɨjąwɨ jøts ku wenk ɨxpøjkɨn ja tmøødɨ, kidi meets ja xyiktøkɨ jam mdøjkjotp, jøts kidi meets ja xmo'odɨ ja kąjpxpoo'kxɨn;

11 pønts ja tkąjpxpoo'kxp, ja'ats ɨdø'øn tpadump ja ka'øy ɨxpøjkɨn.

Są yą'ąt ayuujk yjøpkixy

12 Maynɨm øts ja wɨnmąą'ñ nmøødɨ midi mee ndukmadoowampy, jøts ka' meets ja nugo ndanɨjayɨwyą'ąñ; ndyimñɨnøjkxwampy mee kø'øm jøts ixy wɨndanɨ ndukmado'odɨt, jøts jade'en ndyimdyajotkujk'ąjtɨndɨt.

13 Ja m'uch pøn ja Dios tø y'a'ejxɨyɨ, ja'ats ja y'u'nk ja y'uną'jk yąm mdanɨgajxɨyɨp ja kąjpxpoo'kxɨn. Jade'eñɨ øts ja ayuujk nguexy, jade'en ɨdø'øn yjątt.

JA MYŁDŁGØØKPŁ NØKY MIDI JA JUAN YJĄĄY

Øy tsuj ja Gayo yiknigajpxy

1 Møjąą'y'ąjtp øts, ixyąmts øts yą'ąt nøky ndanijayi mets migu'uk Gayo, ja'agøjxp ku nijuuni ngają'dyigøy.
2 Migu'uk, wąmp øts jøts øy yikxon xyiknąxt møk møjąąw, nayide'en sąm ja Dios øy tsuj myik'ityi.
3 Njanch'øyją'wipts øts, njanchują'wipts øts, jøts ku øts ja jąą'y winąągin xnimendøø pøn nmigu'uk'ąjtyindip, jøts øts ja xamimadyą'ąkti jøts ku mets øy tsuj mjąą'y'aty sąm ja Dios kyajpxy wyą'ąñin.
4 Midi'ibi øts idø'øn njąąktyimy'øyją'wip njąąktyimchują'wip pø nmadøøpxyi øts jøts ku øts nmigu'uk ja møj ja mutsk tpaduujnidi ja Dios kyajpxy.
5 Migu'uk, øy'ąjtp ku øy tsuj mjąą'y'aty ku jade'en nmigu'uk xpudøki pøn jaty tminąxtip timidøkidip ja Dios kyajpxy øy ja xjaga'ijxy'aty.
6 Tøts øøts ja winąągin xukmadowdi są mets ja xtsøky są mets ja xpa'ayøy. Jąąktyimdyun ja may'ąjt jøts ja xjąąkpudøkit sąm ja Dios tkupikyin, ku ja jam jade'en yją'ąttit choondit.
7 Pø ja'axi ja tø tnidsoondi jøts ja jade'en tmiwidejtidit ja Dios kyajpxy, jade'ents ja ka'ap tkupøkti ja pudøjkin midi ja jąą'y ja møøjyidip pøn jaty tkaniją'widipnim ja Dios.
8 Patyts adøm xpąąt'ąjtyindi jøts ja ndyimbyudøjkandit ku ja jade'en tmiyø'ødyi tminąxti ja y'øybi ja tyiibyi.

Ka'ap y'øyjąą'y'aty ja mixy Diótrefes

9 Tø meets ja nøky ndanijayi jøts mee ndukmadøy yø'øbi winmąą'ñ, ja' ku ja mixy Diótrefes tkamøjpiktą'ąky ja n'ayuujk ja n'ana'amin, ja'ats ne'egi kø'øm nabyiktąąjkip windsøn jøts niwine'enin øts ja xkamimadøy.
10 Paty ku øts wyinaty nnijkxy, møk øts ja ndawingugąjpxit ku adøm ja xwingajpxyindi xpagajpxyindi ku ja xnidąąy'ąjtyindi. Nayide'ents ja tkadajotkujk'aty, yjąąktyimy'ane'empy ja myigu'uk ja', jøts ja ka'ap tkupøktit pøn jaty tmiją'ttip timidso'ondip ja Dios kyajpxy, pønts ja jade'en tjagabadunwąmp, jatyits ja tpawøpy jøts ja ka' t'uktuktatøjkiñi mą ja Dios kyajpxy yikpatmadøy.
11 Migu'uk Gayo, nijuuni jade'en xkatu'unt sąm ja ka'ødyumbi ttuñ, tum ja øybi mdu'ump. Pøn jade'en øy jąą'y'ąjtp, ja'ats ja Dios ja'ąjtiyip, pønts ka'øy'ąjtp, ja'ats idø'øn tka'ejxp tkaniją'wip ja Dios.

Janch øyjąą'y'ąjtp ja Demetrio

12 Øy tsuj yiknimadyą'ąky ja Demetrio. Ñąnky'ejxip ku ja tpaduñ ja y'øybi ja tyiibyi. Nayide'ents øø nwąąmi, nyiktiidyøjkip øøts ja nayide'en, pø mniją'widipxi ku øø ka' ndąąyi.

Ja kąjpxpoo'kxin midi yą'ąt nøky tyagugøjxip

13 Maynim øts ja winmąą'ñ nmøødi midi me ndukmadoowampy, jøts ka' mets ja nugo ndanijayiwyą'ąñ;
14 ndyimñinøjkxwampy me kø'øm jøts ixy windani nnagyąjpxindit.
15 Øy yikxon xyiknąxt. Łxyąm mmigu'uk mdaniguexyiyi ja kąjpxpoo'kxin pøn jaty yąm tsinaadyip. Tunts ja may'ąjt jøts nayide'en xkąjpxpoo'kxt pøn jaty jam nmigu'uk'ąjtyindip.

JA NØKY MIDI JA JUDAS YJĄĄY

Ku ja Judas tnɨjayɨ pøn jaty ja Dios tø twɨ'ixy

1 Judas'ąjtp øts. Øts ja Jacob nmɨga'ax'ajtpy. Nmɨdumpy øts ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo jøts meets yą'ąt nøky ndanɨjayɨ pøn jaty ja Dios tø tyamɨdsøkyɨyɨ jøts ja yja'ątɨyɨt, ku ja tø y'agø'dukɨyɨ y'axąjtukɨyɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo, ku ja møøt y'ettɨ.
2 Mbąątɨp yikxon ja Dios kyunuu'kxɨn jøts øy tsuj mba'ayowɨyɨdɨt jøts ja øy'ąjtɨn myikmo'odɨt.

Pøn nugo jawɨndąąy'ątwąmp

3 Meets mɨgu'uktøjk, o meets ja nøky kawɨnąąk ojk tø njadanɨjayɨwyą'ąñ są dø'øn y'ejxɨ tyɨyɨ ja nɨtso'ok'ąjtɨn midi njagyejpyɨndɨp, ɨxyąmts mee nnɨjayɨ jøts tu'ugyɨ xyik'ettɨt ja mjanchją'wɨn midi ja Dios tu'ugyɨ tø xmø'øyɨm, ku ja xja'ąjtyɨndɨ.
4 Jabɨ tøxɨ ja jąą'y jam tmɨdøkɨ ja wɨn'øø'nɨn jøts meets ja mdukpadunwą'ąñɨdɨ midi ja tɨy'ąjtɨn kyamøøt. Pø wąmpxɨ ja Dios kyajpxy jøts ja tyik'ayo'ombąątt sąm pyąąt'atyɨyɨ ku ja kya'øyjąą'y'ątɨ, wąndɨpts ja' øy ja ti ttu'undɨt maa'kxukɨdɨp ja Dios ja'. Ka'ap ja Dios Teety yja' ttsojkɨdɨ pøn xja'ąjtɨndɨp møøt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo.
5 O meets ja xjanɨjąwɨ, ndukɨnɨjąwɨwyampy meets ja jadɨgojk jøts ku ja Dios Teety ojts tyik'awą'ątspɨdsimy ja Israelɨt jąą'y jam Egipto, xjats tyikwɨndɨgøy ja' pøn ja kamɨbøjkɨyɨ kabaduujnɨyɨ.
6 Jøts nayɨde'en ja ąnkɨlɨstøjk wɨnąągɨn ja yja' ka' t'ukpadunɨdɨ sąm pyąąt'atyɨ, Diosts ja tø myachɨ jøts ja tø pyɨktą'ągyɨ agootstujpy, jam ja y'awejxtɨ ku ja tɨɨdyu'unɨn mye'ent.
7 Nayɨde'ents ja yjąjtmɨdɨ ja Sodoma kąjp jøts Gomorra kąjp, jøts midi jaty jam kąjp wɨngon ejttøø. Øy są y'adøtstøø, yąą'dyøjk namyøøt'ąjtɨdɨp tukyąą'dyøjk, tø'øxyøjk namyøøt'ąjtɨdɨp tuktø'øxyøjk. Jade'ents ja ka'øybɨ ttundøø. Jøts ja Dios xemɨkøjxp tø yik'ayo'ombąądyɨdɨ mą xemɨkøjxp tyøy. Jade'ents yø xuk'ijxyɨmp xuknɨją'wɨmp jøts ka'ap jade'en n'adøøjtsɨnt.
8 Øyɨ tjanɨjąwɨdɨ pøn meets ɨxyąm nugo mwɨn'øø'nɨp, kyø'øm wɨnmąą'ñjøtpy ja jade'en ttundɨ ku ja kya'øyjąą'y'ątɨ jøts ka' tmøjpɨktą'ąktɨ ja Dios kyutujk. Nugo twɨndsøy ja ąnkɨlɨstøjk midi ja Dios myøøtsɨnaapy.
9 Janch wenk ɨdø'øn ja Dios yø'øbɨ jąą'y twɨndsowdɨ, nɨka'ap ja møj ąnkɨlɨs Miguel twɨndsøøy ja mɨku' jade'en ne'egɨ, ku ja Moises ñɨne'kx tyiktsepjąjtɨdɨ sudso dø'øn ja yiktu'unt. Ne'egɨ yɨde'eñɨ ja'ayɨ tnɨmąąy, "Dios pąąt'ąjtɨyɨp pønɨ są ja mdunwą'ąñɨ."
10 Yø jąą'y midi mwɨn'øø'nɨdɨp ku yø ti kø'øm tkają'gyukɨdɨ, ja'ats yø kyąjpxtɨp ka'øy; ja'ayɨ nugo ñɨją'wɨdɨp jøts yø jade'en y'adø'øtstɨt ejxɨm jɨyujkɨn, kø'ømts yø nugo jade'en ñąnkwyɨndɨgøyɨdɨ.
11 Ayo'ombąąttɨp ja'adɨ ku nay ja' tpadundɨ sąm ja Cain yjąą'y'ąjty ku ja myɨgu'uk ja tyik'ø'jky. Tundɨp nayɨde'en sąm ja Balaam jøts ja meeñ pątp tjąwɨdɨ. Jade'en nøjkx wyɨndɨgøydɨ sąm ja Coré ku y'ookøxtɨ ku ja Dios tmɨdsepøjktøø.
12 Nugo mdsø'ødyuñɨdɨ meets mą mee mgaadyɨ m'uuktɨ tukpabøjkpɨtøjk, ku meets yø ka'ap mnɨmiñɨdɨ amumjoojt, jøts ku yø nugo ku'uxyɨ kyaydɨ y'uuktɨ jøts yø jade'en nugo mdaxi'ikyɨdɨ, nɨti wɨndsø'jkɨn tkabɨktą'ąktɨ, kø'øm ja ne'egɨ ñay'ejx'ityɨdɨ, ka'ap ja t'ixy pønɨ ti ja tø yiktaguwąnɨdɨ. Jade'en ja'adɨ ejxɨm ja yoots n'ejxɨnt midi ka' tyu'uy, jøts nayɨde'en ejxɨm tu'uk ja tsą'ąmguipy midi katøømɨp, øy ja tyøøm'ąjtɨn ja tjapąąty, wɨndɨgøy y'ejtnɨdɨpts ja jadi'iñɨ.
13 Tum ja ka'øybɨ tyundɨp jøts ne'egɨ o są tyimy'adø'øtswą'ąndɨ tsø'ødyumbɨm. Jade'ents tø tyuu'tɨgøødyɨ jøts xemɨkøjxp jap y'ettɨt agootstujpy.

14 Ja møjaa'y Enoc pøn myiwixujk najtskaxi, ku ja Adan jawyeen, ja' ja Dios kyuga-
jpxy'ajt jøts yide'en tnigajpxy ja ka'øy jaa'y, jøts wyaañ: "Jøts ø n'ijxy ja nwindsøn'ajtim
ku ja mil'ampy tmøøtmiñ ja pyabøjkpitøjk,
15 jøts pøky pyayø'øwya'añ pøn ka'øyjaa'y'ajttip, pøn tø tyundigøydi kyajpxigøydi jøts ku
tø twindsowdi ja nwindsøn'ajtim."
16 Yø'øbi jaa'y nugo ña'amdi nugo pyagajpxti, ja y'øy'ajtin yø nugo yjayiktunwandip
jøts ja jaa'y øy tsuj nadyijyi tmigajpxti ja'agøjxp ku nugo tkajpxwyetswa'andi.

Ku ja pabøjkpitøjk yiktukmadøy sa yjaa'y'attit

17 Meets migu'uktøjk, ja'myatsti sa ja nwindsøn'ajtim Jesucristo kyudanaabyi mduk-
madoojidøø
18 ku wyandøø yide'en: "Ku wyingøñ jøts ja nwindsøn'ajtim mye'ent jats kyaxø'øktit ja
jaa'y pøn tka'ødyejtip tka'øgyajpxtip ja Dios yja'. Ka'øyjaa'y'ajttip ja' jade'en sa ja kø'øm
ñadyamidsøkyidi."
19 Yø' nugo tyikwinmaa'nmya'atwamp ja jaa'y; ja'ayi chojktip ja kya'øybi jøts ka'ap
Espíritu Santo ja tmøøt'attii.
20 Meets migu'uktøjkti, tu'ugyi mnabyikta'agidit jøts tu'ugyi xyik'ettit ja mjanchja'win
midi ja Dios yajkpy. Ku ja Dios x'ajot'attit, ja Espíritu Santo mbudøkiyidip.
21 Xtsojkindip ja Dios, xpa'ayo'owindip ja Dios, paty øyim mnay'ejx'etidit sam ja
ttsøkyin. Njøp'ejx'ejtindip ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xmø'øyint ja øy'ajtin midi
xemikøjxp.
22 Yikjotkujk'attii ja' pøn pyamaapy pyadajpy pøni midi'ibi pyabøkp.
23 Tuu'mo'odi kajpxwejti ku tyundigøydi jøts ka'ap ja ayo'on tpaattit; jøts xpa'ayo'ot
nayide'en pøn ka'øyjaa'dyi, øyim mnay'ejx'etidit kø'øm, jøts ka'ap jade'en xu'undit sam
ja'adi.

Ku ja Judas tkajxa'aky ja Dios jøts tyikjøpkijxy ja ñøky

24-25 Tu'uk ja Dios møj, pøn tnijaa'wip, pøn xyiknitso'ok'ajtimp, ja'ats ja myøk'ajtin
xa'ejx'ejtimp jøts ka' ndundigø'øyint, jade'en'ampyts agujk jotkujk xukwinguwa'jka'ant
ja' wyindump, ku niti pøky ngamøøt'ajtint. Ja'ats tmøøt'ajtp ja øy'ajtin ja møk'ajtin
nwindøn'ajtim Jesucristo køjxp, jaayip ku ja tyiktso'ondakijxy tukii'iyi, jøts kunim ja
nayide'en tyikjøpkøxt. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

YĄ'ĄT AYUUJK JA JESUCRISTO TYUKNɨJĄ'WɨKUMĄĄ'YJØTPY JA JUAN

Ku ja Jesucristo ttuk'ijxy ja Juan są ja nąxwii'ñɨt yjątt

1 Yą'ąt ɨdø'øn tɨy'ąjtɨn midi ja Dios Teety tyukmadoow ja Jesucristo, jøts ja pyadumbɨ pyabøjkpɨ ttuk'ext ttuknɨjąwɨt są nøjkx yjątt kyubatt tsojk yą nąxwiiñ. Nay øts ja tɨy'ąjtɨn tukɨ'ɨyɨ tø xuk'ixy tø xuknɨjąwɨ są tu'uk y'ąnkɨlɨs tø xukmɨgajpxy.

2 Xjats øts njaadyąngɨjxy tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti jaty ja Dios Teety møøt ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo tø xuk'ixy xukmadøy.

3 Tya'øy'ąjtɨdɨp ja Dios kyunuu'kxɨn pøn yą'ąt nøky t'ejxp jøts tpadu'unt, nayɨde'ents ja' pøn tmadoop, pø wɨngompxɨ dø'øn jøts jade'en yjątt sąm yø nøky wyą'ąñ.

Ku ja Juan tnɨją'ąyɨyɨɨ'ñ pøn jaty ja Dios tjanchją'wɨdɨp ja nɨwɨxujkpɨ kąjp

4 Øts Juan, øts meets yą'ąt nøky ndanɨją'ąyɨp pøn ja Dios tjanchją'wɨdɨp, ja nɨwɨxujkpɨ kąjp midi jam Asia y'etjotp. Pąąt meets ja kunuu'kxɨn øy'ąjtɨn midi ja Dios yajkpy, ja' midi xemɨkøjxp jujky'ąjtp, nayɨde'ents mgunuu'kxɨdɨt ja nɨwɨxujkpɨ ją'wɨn midi møøt y'ity ja Dios Teety.

5 Wan mgunuu'kxyɨdɨ nayɨde'en ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo pøn tnąnky'ejxɨp ja tɨy'ąjtɨn, jøts pøn myɨjawyeen tø yjujkpyøjkojmɨ jap oo'kpɨ jutjøtpy. Ja'ats nayɨde'en tnɨgutujk'ąjtp nɨdukɨ'ɨyɨ ja møj wɨndsøndøjktɨ yą nąxwiiñ. Nayɨde'en ja Cristo xpa'ayø'øyɨmp są tø xyikpøkwyąąjchɨm ku tø wyɨdsuñ wyɨdaxy adøm nbøkyøjxp.

6 Tøts ja xpɨktąąjkyɨm jade'en øyjąą'y møjąą'y, jøts nbadu'unɨndɨt ja Dios Teety yja' midi tyeety'ąjt nwɨndsøn'ąjtɨm. ¡Wan tją'myejchɨm xemɨkøjxp ja Dios y'øy'ąjtɨn myøk'ąjtɨn! Jade'en ɨdø'øn ja yjątt.

7 ¡Meets, uk'ejxtɨ ukmadowdɨ, jade'en ɨdø'øn ja Cristo mye'ent yootsjøtpy! Jøts nɨdukɨ'ɨyɨ n'ejxɨnt, nayɨde'en ja'adɨ pøn ja nwɨndsøn'ąjtɨm yik'ayo'ombąąjtɨ kruskøjxp; janch yą'ąxtɨp janch jɨ'ɨdyɨp ja nąxwii'ñɨt jąą'y ku jade'en t'ejxtɨt. Jade'en ɨdø'øn ja yjątt.

8 Yɨde'en ja Dios Teety wyą'ąñ pøn ja myøk'ąjtɨn møj, jøts pøn xemɨkøjxp jujky'ąjtp: “Øts ɨdø'øn ja tso'ondąąjkɨn jøts øts nayɨde'en ja jøpkøjxɨn'ąjtɨn nyajkpy.”

Ku ja Juan t'ijxy ja Cristo

9 Øts Juan, meets nmɨgu'uk'ąjtpy ku ɨxyąm nayɨde'en ngu'ayo'ombąąjtɨndɨ ja nwɨndsøn'ąjtɨmgøjxpɨt, paty adøm xmø'øyɨm ja øy'ąjtɨn ja tudą'ąky'ąjtɨn jøts ja xyik'ejtɨnt mą ja kyutujk xanatanąą'yɨmp. Jam øts wyɨnaty ndsumchøønɨ mą txøøw'aty Patmos jam mejy kyujk'ąm, ja'agøjxp ku øts ja Dios kyajpxy ngąjpxwą'kxɨ jøts ja Jesucristo yja' nnɨgąjpxɨ.

10 Domingɨ xøøw wyɨnaty ku øts ja Espíritu Santo adsu'jky xatøkɨ, jøts kumąą'yjøtpy møk øts xjɨguyąąxɨ ejxɨm tu'uk ja puxujx,

11 yɨde'en ja wyą'ąñ:

—Øts ɨdø'øn nyiktso'ondąąjk tukɨ'ɨyɨ jøts nay øts nyikjøpkøxp. Midi jaty m'ejxp mnɨjąwɨp, tanɨjayɨ pøn ja Dios ja'ąjtɨp mą nɨwɨxujkpɨ kąjp jam Asia y'etjotp. Ja' xyøøw ja kąjp: Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia jøts Laodicea.

12 Xjats n'ejxjɨmbijty pøn øts xmɨgąjpxp, jøts n'ejxpąąty wɨxujk ja kandeleerɨ midi tum oorɨ.

13 Jam wɨxujkpɨ kandeleerɨ kujk'ąm n'ijxy tu'uk ja jąą'y jade'en sąm adømɨn, jade'en ja wyet tyek'ok'ąm pąąt kyɨdą'ąky. Tum oorɨ ja chum kyaxɨ'ɨky midi ją'tp kyachwiiñ.

14 Ja kyubąjk, janch amuum poop ja wyąąy kyaxɨ'ɨky ejxɨm ja poop pixyɨn, ejxɨm tsąp'øøpkyɨn, jøts ja wyeen jade'en kyaxɨ'ɨky ejxɨm jønyowɨn.

15 Ja tyeky, jade'en kyaxɨ'ɨky janch amuum tsamą̄mp ejxɨm ja pujx n'uk'ejxɨnt midi janch tøø'kxp, midi øyɨp ornɨjøtpy; ku ja kyajpxy, møk ɨdø'øn nmadoo'wɨnt, jade'en ejxɨm ja møj nøø y'ɨɨchɨn.
16 Jam y'agą̄'ngyøjø'øm tmach'ity wɨxujk ja mą̄ądsą̄', jøts y'ą̄ą̄wjøtpy pyɨdsimy tu'uk ja yøñchujx midi janch jøpxuu'ñ jøts adsow jøøjp. Jade'en kyaxɨ'ɨky ja wyeen ja y'ą̄ą̄w ejxɨm ja xøøw møk y'añɨn.
17 Ku øts n'ijxy jade'en, wɨnets øts ojts øøky nayją̄wɨyɨ nną̄xkɨdą̄'ą̄ky ja' tyekyjø'øm, jøts øts ojts y'agą̄'ngyø' xanɨxą̄jy jøts ø xnɨmą̄ą̄y:
—Kidi mdsø'øgɨ; øts ɨdø'øn, tø nyiktso'ondą̄'ą̄ky tukɨ'ɨyɨ nayɨde'en są̄ nyikjøpkøxt.
18 Jujky'ą̄jtp øts ɨdø'øn øy tø nja'øøky, xemɨkøjxp njujky'aty jøts øts ja møk'ą̄jtɨn njagyejpy, jøts øts nyikjujkpyøkt pønɨ pøn tø y'ookti tyɨgøydɨ.
19 Jaadyą̄ngøx tukɨ'ɨyɨ midi ɨxyą̄m m'ijxpy, midi ɨxyą̄m mnɨją̄'wɨp, jøts midi jątwą̄mp.
20 Jade'en ɨdø'øn ja twandijy midi tø x'ixy, ja wɨxujkpɨ mą̄ądsą̄' n'agą̄'ngyøjø'øm jøts ja wɨxujkpɨ kandeleerɨ nayɨde'en: ja wɨxujkpɨ mą̄ądsą̄', yø' twandejp pøn ø nugajpxy'ajtpy mą̄ øts ja njanchją̄'wɨbɨtøjk jamdɨ mą̄ wɨxujkpɨ ką̄jp jam, jøts ja kandeleerɨ ja janchją̄'wɨbɨtøjk ja'adɨ, pøn jam'ą̄jttɨp.

2

Yą̄'ą̄t ayuujk ja nwɨndsøn'ajtɨm tyanɨguejxpy ja yjąą'y mą̄ ja wɨxujkpɨ kajp: Yɨde'en jawyeen yiktanɨją̄'ayɨyɨɨ'ñ ja Efesɨt jąą'y

1 'Nɨjayɨ øts ngugajpxy midi jam Efeso są̄ øts ɨxyą̄m nnɨgajpxy: "Yɨde'en ja wyą̄'ą̄ñ pøn jam y'agą̄'ngyøjø'øm tmach'ejtp ja wɨxujkpɨ mą̄ądsą̄' jøts pøn jam tanaapy wɨxujkpɨ kandeleerɨ kujk'ą̄m:
2 Wą̄'ą̄ts ø nnɨją̄wɨ tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti mdumpy; nnɨją̄'wɨp ø tukɨ'ɨyɨ są̄ møk mduñ øts køjxp, jøts są̄ mdudą̄'ą̄ky'aty, nayɨde'en ø nnɨją̄wɨ ku xkagupiky pøn ka'øyjąą'y'ą̄jttɨp. Tøxɨ x'ixy tu'uk jaty pøn nugo nadyejɨdɨp øts ngudanaabyɨtøjktɨ, ka'ap ja tyɨy'ą̄jtɨn wyɨngaxɨ'ɨky, nugo ja wyɨndą̄ąyɨdɨ.
3 Øy møk ja maa'kxujkɨn tø xjagyepy ku tø xpaduujnɨ øts nja', jøts ku tø xku'ayo'ombą̄ądɨ øts køjxp, jøts ka'ap ja jotkøjxɨn tø xmøøt'aty.
4 Tu'uk øts nga'øyjąwɨ mets ja mjąą'y'ą̄jtɨn: ku mets ka' nayɨde'en x'uktsojknɨ sąm xyiktso'ondą̄ąjky.
5 Paty ø nwą̄'ą̄ñ, ją'myats pønɨ mą̄ tø mduu'dɨgøy, jøts xyiktɨgą̄tst ja mwɨnmąą'ñ, jøts nayɨde'en xu'unt sąm jawyeen tø xuñɨn. Pønɨ ka' xuñ jade'en, nbøjknɨp øts yø kandeleerɨ midi mmøøt'ajtpy.
6 Ots ɨdø'øn yjade'enɨ, mjagyejpy nayɨde'en ja øy'ą̄jtɨn ku nayɨde'en xkatsøky ja nicolaítas y'ɨxpøjkɨn sąm ø ngatsøkyɨn.
7 Madowdɨ yikxon są̄m ja Espíritu Santo tmɨgajpxy pøn ja Dios ja'ą̄jtɨp, yɨde'en ja wyą̄'ą̄ñ: Pønɨ pøn tmɨmajadą̄kp ja mɨku' yja', ja'ats nmo'op ja øy'ą̄jtɨn xemɨkøjxp mą̄ Dios y'ity."

Yɨde'en ja Esmirnɨt jąą'y yiktanɨją̄'ayɨyɨɨ'ñ ja ayuujk

8 'Nɨjayɨ nayɨde'en øts ngugajpxy pøn jam ejtp mą̄ øts njanchją̄'wɨbɨtøjk jam Esmirna ką̄jpjotp: "Yɨde'en ja wyą̄'ą̄ñ pøn tukɨ'ɨyɨ tø tyiktso'ondą̄'ą̄ky jøts pøn nayɨde'en tyikøxp, ja' pøn o'jk jøts yjujkpyøjkojmɨ oo'kpɨ y'agujkpy:
9 Nnɨją̄'wɨp ø tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti mdumpy; pønɨ są̄ m'ayøy mwɨnmay, øy yø meeñ kyɨdyimy'ity, tø ja Dios mdsuj'ijxyɨ mdsująwɨyɨ ja' wyɨngujkp. Nnɨją̄'wɨp øts ku mjemɨgajpxyɨ mdemɨgajpxyɨ wɨnąą̄gɨn pøn nugo nadyejɨp israelɨt jąą'y, yø' yɨde'en nugo tjayikmajadą̄'ą̄kwą̄jnɨdɨp ja mɨku' yja', pø ka'axɨ Dios ja tja'ajɨ.
10 Kidi mdsø'øgɨdɨ pønɨ są̄ mjątɨt mgubattɨt; yø mɨku' mnąnkchumwą̄jnɨyɨdɨp jøts nɨdu'uk nɨdu'uk myikjot'ejxtɨt, jøts xmajtstu'uttɨt ja Dios yja'; øy yø mjayik'etɨdɨt mą̄jk

xøøw puxøjkjøtpy, tu'ugyɨ ja mwɨnmąą'ñ xyik'ettɨt o mjadyimy'ooktɨ, øts mee nmo'op ja jujky'ąjtɨn midi xemɨkøjxp.
11 Madowdɨ yikxon są yø Espíritu Santo tnɨgajpxy pøn ja Dios ja'ąjtɨp, yɨde'en ja wyą'ąñ: Pønɨ pøn tmɨmajadąkp ja mɨku' yja', ka'ap ja tpąątt t'ext ja ayodąąjk. Ka'ap ja y'anmɨją'wɨn są yjątt."

Yɨde'en ja Pérgamɨt jąą'y yiktanɨją'ąyɨyɨɨ'ñ ja ayuujk

12 'Nɨjayɨ nayɨde'en øts ngugajxpy pøn jam ejtp mą øts njanchją'wɨbɨtøjk jam Pérgamo kąjpjotp: "Yɨde'en ja wyą'ąñ pøn tmøøt'ąjtp ja yøñchujx yjøpxuu'ñ adsow jøøjp:
13 Nnɨją'wɨp ø tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti mdumpy jøts ku jam ja mɨku' møk y'ane'emy mą mdsøønɨ, ka' xją'dyɨgøy ja mjanchją'wɨn øy øts njanchją'wɨbɨtøjk yjadyimy'ø'jky pøn txøøw'ąjt Antipas, pøn øy tsuj xpaduujnɨ øts n'ayuujk.
14 Yą'ąt øts n'øy'ijxpy nga'øy'ijxpy pønɨ ti mdumpy: jam meets wɨnąągɨn jam Pérgamo, pøn tkamajtstu'utwąmp sąm ja Balaam ja y'ɨxpøjkɨn jekyɨp tyik'ity, ja'ats ojts t'agąjpxɨ ja Balac jøts ttukmado'ot ja israelɨt jąą'y są tyundɨgø'ødyɨt. Ojts ttukmadøy jøts tjøø'kxtɨt midi tø wyɨnaty yiktamɨyøxy ja mąxąndsąą, jøts nayɨde'en o są pøn ñamyøøt'ątɨyɨdɨt.
15 Nayɨde'en meets jam wɨnąągɨn pøn tkamajtstu'utwąmp ja nicolaítas y'ɨxpøjkɨn midi øts ngatsøjkpy.
16 Paty ø nwą'ąñ, jøts tyiktɨgątstɨt ja wyɨnmąą'ñ; pønɨ ka'ats, tsojkts ø nnøjkxt jøts ndatseptu'unt ja nyøñchujx midi pɨdsømp n'ąąwjøtpy.
17 Madowdɨ yikxon są yø Espíritu Santo tnɨgajpxy pøn ja Dios ja'ąjtɨp: Pønɨ pøn tmɨmajadąkp ja mɨku' yja', ja'ats nmo'op ja jɨɨ'kxy midi yiktejp maná midi yu'uch ejtp; nayɨde'ents ø nmo'ot ja mutsk tsąą'u'nk midi poop, japts tu'uk ja xøøw kyøxją'ąyɨ midi jemy jøts midi ka' yik'ixy yiknɨjąwɨ, ja'ayɨ tu'uk tnɨją'wɨp pøn ja yikmøøpy."

Yɨde'en ja Tiatirɨt jąą'y yiktanɨją'ąyɨyɨɨ'ñ ja ayuujk

18 'Nɨjayɨ nayɨde'en øts ngugajpxy midi jam ejtp mą øts njanchją'wɨbɨtøjk jam Tiatira kąjpjotp: "Yɨde'en ja Dios U'nk wyą'ąñ pøn ja wyeen jade'en kaxø'kp ejxɨm ja jøn'ayowɨn, jøts ja tyeky ejxɨm tu'uk ja pujx midi janch tøø'kxp tsamąmp:
19 Nnɨją'wɨp øts tukɨ'ɨyɨ pønɨ ti mdumpy, są mmɨgu'uk xpa'ayøy, są ja Dios kyajpxy xpaduujnɨ, są xpudøkɨ pøn ti ka'ejttɨp jade'en są mdudą'ąkyjąą'y'aty. Tø øts nja' xyikmɨwenɨ xyikaja'ajɨ jawaanɨ øy yąm, ka'ap jade'en sąm jawyeen tø xyiktso'ondą'ąky.
20 Yą'ąt ø n'ijxpy nga'øyją'wɨp mets køjxp: ku xkupiky ja ka'ødyø'øxy Jezabel, pøn ñadyijyɨ ja Dios kyajpxy tkąjpxɨp, nugots ja y'ɨxpøjkɨn ja ttawɨn'ɨɨñ øts ja njanchją'wɨbɨtøjk kuk ɨdø'øn øy o są pøn ñamyøøt'ątɨyɨt jøts ku tjøø'kxtɨt midi tø yiktamɨyøxy ja mąxąndsąą.
21 Tøts øts nayɨde'en njanøjmɨ jøts tyiktɨgątst ja wyɨnmąą'ñ sąm pyąąt'atyɨ, ka'ats ja tpadunwą'ąñ: ka' tmajtstu'utwą'ąñ ja kya'øy'ąjtɨn.
22 Øts ja nwandu'ump są ja yuu ja pą'ąm pyąądɨyɨt, nayɨde'en nɨdukɨ'ɨyɨ pyąątkøxɨyɨt ja ayo'on pøn jaty møøt tø tyundɨgøy.
23 Nwandu'umpts øts nayɨde'en ja y'u'nk ja y'unąjk pøn ka'ødyø'øxy'ąjttɨp. Jade'en ɨdø'øn t'ejxtɨt tnɨjąwɨdɨt nɨdukɨ'ɨyɨ øts njanchją'wɨbɨtøjk sąm øts wą'ąts n'ejxkapy sąm pøn tu'uk jadu'uk wyɨnmąą'ñ tjagyejpy y'ąm yjotp. Nɨdu'uk nɨdu'uk meets ndɨɨdyu'undɨt pønɨ są jaty pøn tø y'adø'øtstɨ.
24 Ka'ap øts są nwą'ąndijy ku ja ka'ødyø'øxy yja' tø xkabaduujnɨ ku ja mɨku' kyootswɨnmąą'ñ tø xkayikmajadąąjkɨdɨ.
25 Padun'ettɨ xemɨkøjxp ja wɨnmąą'ñ midi myiktundɨp kunɨm ø nme'ent.
26 Pønɨ pøn tmɨmajadąkp ja mɨku' yja' jøts nayɨde'en ttu'unt sąm ø ndsøkyɨn, ja'ats nmo'op ja møk'ąjtɨn jøts tnɨwɨndsøn'ątt nɨdukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
27 Yø'øbɨ møk'ąjtɨn midi øts ja Dios Teety tø xmø'øy, nay yø'øts mdaba'ejxtɨp mdabayø'ødyɨp ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
28 Nayɨde'ents meets nmo'ot ja øy'ąjtɨn jøts meets møøt n'ett xemɨkøjxp.

29 Madowdɨ yikxon pønɨ są jaty ja Espíritu Santo tnøjmɨ ja janchjąˈwɨbɨtøjk pøn ejtɨp jam mą nɨwɨxujkpɨ kąjp.”

3

Yɨdeˈen ja Sardisɨt jąąˈy yiktanɨjąˈąyɨyɨɨˈñ ja ayuujk

1 ’Nɨjayɨ nayɨdeˈen øts ngugajpxy pøn jam ejtp mą øts njanchjąˈwɨbɨtøjk jam Sardis kąjpjotp: “Yɨdeˈen ja wyąˈąñ jaˈ pøn tkajxp ja nɨwɨxujkpɨ kugajpxy jøts midi tpøkjøˈkp ja wɨxujkpɨ mąądsąˈ: Wąˈąts ø nnɨjąwɨ pønɨ ti mdumpy. Ots myiktijy myikwąˈąñ ku øy tsuj mduñ, nnɨjąˈwɨp øts ku kaˈ mduñ.

2 Jąwɨdɨ, nayˈejxˈetɨdɨ, jøts kaˈ jadiˈiñɨ mwɨndɨgøˈødyɨt; nˈijxpy nnɨjąˈwɨp øts midi mdumpy ku kaˈap tyɨyˈaty Dios wyɨndump.

3 Jąˈmyatstɨ ja øyˈayuujk ja øgyajpxy midi tø xmadowdɨ tø xukpøktɨ; nay yøˈ mbaduˈundɨp jøts ja mwɨnmąąˈñ xyiktɨgątstɨt. Ku xkatuˈunt sąm nwąˈąñ, wɨnets ø nmeˈent adsuˈjky sąm ja maaˈtspɨ myiñ, nɨkaˈap ja xnɨjąwɨt pønɨ juunɨ nmeˈent ejxpɨ payøˈøbyɨ.

4 O meets yøˈøbɨ wɨnmąąˈñ tø xjababiky, jamts wɨnąągɨn pøn øy wąˈąts jąąˈyˈąjttɨp, jaˈats ø møøt nˈity xemɨkøjxp sąm pyąątˈatyɨ.

5 Pønɨ pøn tmɨmajadąkp ja mɨkuˈ yjaˈ, jaˈats ja wąˈątsˈąjtɨn tsujˈąjtɨn tpąątp, kaˈats øts ja xyøøw nyiktɨgøjyɨ midi tø yikjąˈąy jap nøkyjøtpy mą jap yˈity ja jąąˈy xyøøw pøn jujkyˈąjttɨp xemɨkøjxp. Ngąjpxkaxøˈjkijxpy øts ja jam Dios Teety wyɨndump jøts jam yˈąnkɨlɨs wyɨndump.

6 Madowdɨ yikxon pønɨ są jaty ja Espíritu Santo tnøjmɨ ja janchjąˈwɨbɨtøjk pøn ejtɨp jam mą nɨwɨxujkpɨ kąjp.”

Yɨdeˈen ja Filadelfiɨt jąąˈy yiktanɨjąˈąyɨyɨɨˈñ ja ayuujk

7 ’Nɨjayɨ nayɨdeˈen øts ngugajpxy pøn ejtp jam mą øts njanchjąˈwɨbɨtøjk jam Filadelfia kąjpjotp: “Yɨdeˈen ja wyąˈąñ jaˈ pøn øyˈąjtp waˈątsˈąjtp, ja janchpɨ ja tɨɨbyɨ, nayɨdeˈen ja møkˈąjtɨn tjagyepy jadeˈen ejxɨm ja rey David yˈijty yikutuky: Ku ja tuuˈ nyikˈawąˈąch kaˈ pøn mɨbąąt tyikˈawąˈątst.

8 Nnɨjąˈwɨp øts tukɨˈɨyɨ pønɨ ti mdumpy. Tøts ja mduuˈ nyikˈawąˈąch midi kaˈ mɨbąąt pøn tyikˈadukt; øy ja møkˈąjtɨn waanɨ tø xjagyepy tøts ja nˈayuujk xmøjpɨktąąjkɨ, kaˈap ø tø xkagupiky.

9 Jamts wɨnąągɨn pøn nugo nadyejɨp israelɨt jąąˈy jøts øts njaˈ ñadyijyɨ xyiktuujnɨ. Kaˈ tyɨyˈąjtɨn, tąąy ja pyɨktakpy ku ja mɨkuˈ yjaˈ tyiktuujnɨ, nay øts ndukupøkp jøts mwɨndsøˈøgɨyɨt, mˈejxkąpɨyɨt ku mee ndsøky.

10 Tø øts nˈayuujk xpaduujnɨ ku øy tudąˈąky mjąąˈyˈątɨ są døˈøn ndaˈaneˈemy, nayɨdeˈents nbøkjɨˈkpy nˈejxjɨˈkpyts meets mˈøyˈąjtɨn. Jats yikˈext ku ja møk ayoˈon ku ja tɨɨdyuˈunɨn ñąxkɨdąˈąkt jøts ja payøˈøyɨn tyunɨt pøn jaty tø yˈøyˈąttɨ yą nąxwiiñ.

11 Meˈemp øts tsojk. Yikˈetɨm yø mwɨnmąąˈñ jadeˈen są tø xpaduñ, kaˈ pøn mɨbąąt ja Dios yjaˈ mbøjkxɨyɨt.

12 Pønɨ pøn tmɨmajadąkp ja mɨkuˈ yjaˈ, jaˈats møjtøkɨp mą ja Dios, nɨjuunɨ ja tkamajtstuˈuttɨt; nayɨdeˈents meets ja Dios xyøøw ndawɨnjąˈątt jøts ja kyąjp midi yiktejp jemy Jerusalen, yøˈ tsoomp jam Dios wyɨngukp; ndawɨnjąˈąpts meets njemxyøøw nayɨdeˈen.

13 Madowdɨ yikxon są yø Espíritu Santo tnøjmɨ pøn ja Dios jaˈąjtɨp mą nɨwɨxujkpɨ kąjp.”

Yɨdeˈen ja Laodiceɨt jąąˈy yiktanɨjąˈąyɨyɨɨˈñ ja ayuujk

14 ’Nɨjayɨ nayɨdeˈen øts ngugajpxy pøn ejtp jam mą øts njanchjąˈwɨbɨtøjk jam Laodicea kąjpjotp; “Yɨdeˈen ja wyąˈąñ jaˈ pøn tyąkp ja tɨyˈąjtɨn, pøn tyiktsoˈondąkøjx tukɨˈɨyɨ:

15 Nnɨjąˈwɨp øts tukɨˈɨyɨ pønɨ ti mdumpy, ku nugo ejxɨngøjxp øts njaˈ xpaduujnɨ, kaˈap amumjoojt. ¡Øyˈąjtp ku tuˈugyɨ xpaduˈundɨt, pønɨ kaˈats, majtstuˈutkts øts!

16 Kumɨ ka' xnɨjąwɨdɨ pønɨ midi ndunwąndɨp, nugo mee møk xyikjotkixy, ndyimyajt-
stu'utwampy mee ne'egɨ.
17 Nømp mee mwą'ąñ jøts ku meets jotkujk xyiknaxy, ku nɨti mgadɨgø'øxyɨ; ka'ats
mnayjąwɨyɨ ku nɨti mga'ijtxyɨ, ku nugo wɨmbeets kugoots xyiknaxy.
18 Yɨde'ents ɨdø'øn ja kąjpxwejɨn nmøø'y, jøts ø x'amɨdo'ot xpøktso'ot midi øts
nmøøt'ajtpy, jade'ents xpąątt ja øy'ąjtɨn, ja wą'ąts'ąjtɨn jøts ja ją'gyujkɨn.
19 Jade'engøjxp meets ɨxyąm møk n'ane'emy ku mee nba'ayøy. Møk xwɨndanɨdɨt
jade'en sąm øts xmɨjotɨmbettɨt.
20 Ejx ku meets yą ngugąjpxɨ y'ity yą mdøk'agɨ'y; pønɨ pøn øts n'ayuujk xmadojɨp jøts
øts nja' xkupøjkɨt, ejtpts øts ja møøt n'ett.
21 Pønɨ pøn tmɨmajadąkp ja mɨku' yja', møøts øts ja n'ett, jøts øts ja kutujk nmo'ot
nayɨde'en sąm øts ja Dios Teety tø xmø'øy ku øts ja mɨku' yja' nmɨmajadąąjkɨ, møøts øts
ja Dios Teety n'ity.
22 Madowdɨ yikxon są ja Espíritu Santo tnøjmɨ ja janchją'wɨbɨtøjk mą jam ja nɨwɨxujkpɨ
kąjp."

4

Są ja Dios Teety yikajxą'ąky jap tsajpjøtpy

1 Ku tø jade'en y'ukjaty jøts n'ejxpąąty ja tsąjp y'awą'ądsɨ ejxɨm ja tøjk'ąąwɨn; jøts ja
ayuujk nmadøøy møk sąm ja trompeta'an midi øts jawyeen xmɨgąjpx, jøts øts xnɨmąąy:
—Pat yąm, jøts nnąnky'ejxɨt tukɨ'ɨyɨ są yjątwą'ąñ kyubatwą'ąñ.
2 Tø øts wyɨnaty ja Espíritu Santo xatøkɨ, kumąą'yjøtpy n'ixy jade'en tu'uk ja tsɨnaabyajt
jap tsąjpjøtpy ejxɨm ja møj wɨndsøn yja'ajɨn, jamts chøønɨ tu'uk ja jąą'y
3 midi jade'en kaxø'kp ejxɨm ja tsąą midi janch tøø'kxp tsamąmp, są ja jaspe tsąą, uk
ja cornalina tsąą; jamts i'jch tø ñawyɨdityɨ, jade'en tyɨ'kxy sąm ja esmeralda tsąą.
4 Mą ja møj tsɨnaabyajt jam, jamts ø n'ixy ee'pxmaktąxk ja tsɨnaabyajt nawɨdity, jamts
ja møjąą'dyøjk nɨ'ee'pxmaktąxk chøønɨdɨ, amuum poop ja wyettɨ jøts tkujup'ąttɨ ja koronɨ
janch amuum oorɨ.
5 Møk ja anaaw ja wɨdsujk pyɨdɨ'ɨky mą møj tsɨnaabyajt jam; nay jam wyɨngujkp wɨxujk
ja jøøn tyøøbyiky, ja nɨwɨxujkpɨ ją'wɨn ɨdø'øn ja' midi ja Dios Teety møøt y'ity.
6 Nay jam møj tsɨnaabyajt wyɨndump kyaxɨ'ɨky tu'uk ja mejy, janch wą'ąts janch
tøø'kxp ejxɨm keega'an.
Jøts jam nayɨde'en ja møj tsɨnaabyajt ñawɨdityɨ namaktąxk ja jɨyujk midi may ja wyeen
tmøøt'ąjttɨp, kaxø'kp yjøxki'py kaxø'kp wyɨndujy.
7 Ja myɨdu'ukpɨ jɨyujk, jade'en ja kyaxɨ'ɨky ejxɨm tu'uk ja kąąjɨn: ja myɨmajtskpɨ
jɨyujk, jade'en ja kyaxɨ'ɨky ejxɨm ja tsakąąjɨn; ja myɨdɨgøøkpɨ jɨyujk, jade'en ja wyeen ja
y'ąąw kyaxɨ'ɨky ejxɨm ja jąą'yɨn; jøts ja myɨmaktąxkpɨ jɨyujk kyaxɨ'ɨky ejxɨm ja weejts
kyakwɨdityɨn.
8 Tu'uk jaty ja jɨyujk tudujk ja kyąnk tmøøt'aty, may ja wyeen nayɨde'en kyaxɨ'ɨky
yjøxki'py jøts wyɨndujy; xɨnaxy tsunaxy ja Dios tją'myatstɨ jøts ñøm'ettɨ:
Janch øy janch wą'ąts me Dios Teety,
Mets tu'ugyɨ ja møk'ąjtɨn mjagyejpy,
jøts xemɨkøjxp mjujky'aty.
9 Xjats ku ja jade'en ja nɨmaktąxkpɨ jɨyujk ttundɨ, ku ja jade'en tją'myatstɨ ja' midi
xemɨkøjxp ejtp, midi tsɨnaapy møj tsɨnaabyajt køjxp,
10 xjats ja ñɨ'ee'pxmaktąxkpɨ møjąą'dyøjk jatyɨ ñagyuxendyą'ągyɨdɨ, jøts ja kyoronɨ
tkɨɨdyąktɨ jam møj tsɨnaabyajt wyɨngujkp jøts wyą'ąndɨ:
11 Mets Dios Teety, mets amuum møj sąm pyąąt'atyɨ myikwɨndsø'øgɨt myikwɨnjąwɨt.
Pø tøxɨ xyiktso'ondąkɨjxy tukɨ'ɨyɨ mdsojkɨngøjxp jøts jade'en y'ett.

5

Ja nøky jøts ja Borreek U'nk

1 Xjats n'ijxy ja' pøn jam tsɨnaapy møj tsɨnaadyą̄jkøjxp ku jam tmach'ity
y'agą̄'ngyøjø'øm tu'uk ja nøky abɨdity midi ją̄'ą̄y jøtpy jøts ñɨkøjxp, wɨxujk weents ja
chą̄'ą̄yɨ, jøts ja jade'en y'adukyɨ.
2 Wɨnets ø n'ijxy tu'uk ja møj ą̄nkɨlɨs jøts ja møk t'amɨdøy:
—¿Pøn pą̄ą̄t'ą̄jtɨp tyik'awą̄'ą̄tst yø nøky, jøts t'agø'øtstu'utt yø seeyɨ?
3 Nɨpøn ja tkanadyaja'ejxɨyɨ tyik'awą̄'ą̄tst, nɨ tsą̄jpjøtpy nɨ nąxwiiñ nɨ nąxpatkipy, nɨpøn
ja tkawɨn'ejxwą̄'ą̄ñ.
4 Xjats øts nyą̄ąxnɨ njɨɨñɨ, nɨpøn kyayikpą̄ąty pøn tyik'awą̄'ą̄tsp ja nøky jøts yik'ext
yiknɨją̄wɨt, nɨpøn ja tka'ukwɨn'ejxwą̄nɨ.
5 Xjats øts xnɨmą̄ąy ja møją̄ą̄'y tu'uk:
—Kidi mjanchyą̄'ą̄xy, jaa tu'uk pøn tnɨgubą̄jk'ą̄jtp ja Judą̄jɨt ją̄ą̄'y, jøts pøn ja rey David
y'ą̄pɨp, yø'øts tø myajadą̄'ą̄ky jøts t'agø'øtstu'utt ja wɨxujkpɨ seeyɨ jøts tyik'awą̄'ą̄tst ja nøky.
6 Xjats ø n'ijxy tu'uk ja Borreek U'nk tyanɨ mą̄ møj tsɨnaabyajt jam, ja' kyujk'ą̄m mą̄ ja
møją̄ą̄'dyøjktɨ, jøts mą̄ ja nɨmaktą̄xkpɨ jɨyujk jam. Jamts ja yik'ijxy kyaxɨ'ɨky są̄m ti yjaty
kyubety y'ayo'ombą̄ąty. Wɨxujk ja wyą̄j tmøøt'aty jøts wɨxujk ja wyeen; jade'en yø tijy
yø wɨxujkpɨ ween są̄m ja nɨwɨxujkpɨ ją̄'wɨn midi ja Dios tø tkexy yą̄ nąxwiiñ.
7 Xjats ja Borreek U'nk tnɨnijkxy pøn wyɨnaty tsɨnaapy møj tsɨnaabyajtkøjxp jøts tpøjkɨ
ja nøky midi wyɨnaty myøøt'ajtpy y'agą̄'ngyøjø'øm.
8 Ku ja tpɨjky ja nøky, wɨnets ja nɨmaktą̄xkpɨ jɨyujk jøts ja nɨ'ee'pxmaktą̄xkpɨ
møją̄ą̄'dyøjk ñagyuxendyą̄jkɨdɨ jam Borreek U'nk wyɨngujkp. Nɨdu'uk nɨdu'uk ja
møją̄ą̄'dyøjk tmøøt'ą̄ttɨ ja kow midi yiktejp arpɨ, jøts nayɨde'en tkondɨ ja poom tøøy'ɨɨ'ñ,
tum oorɨ ja', jade'en yø poom tijy są̄m ja Dios'ajot'ą̄jtɨn midi kyą̄jpxtɨp pøn jaty ja Dios
Teety ja'ą̄jtɨp.
9 Jamts yɨde'en ja jemy ɨɨy tyikwą̄ndøø:
Mets ɨdø'øn mbą̄ą̄t'ą̄jtɨp yø nøky jøts yø seeyɨ xkøøtst;
ja pø tøts xnɨwą̄nguixy nɨdukɨ'ɨyɨ ja ją̄ą̄'y, o midi ką̄jp o midi ayuujk,
jade'engøjxp ku tø m'ayo'ombą̄ąty mą̄ tø mdsuñ tø mdaxy.
10 Tø øøts xyikmøjtøkɨ jøts øø nbadu'unt są̄m ja Dios tsøkyɨn, jøts øø nwɨndsøn'ą̄tt ja
nąxwii'ñɨt.
11 Wɨnets ø n'ixy ja ą̄nkɨlɨs namay tnɨ'awɨdettɨ mą̄ ja møj tsɨnaadyą̄ąjk jam, nay jamts
wyɨnaty ja nɨmaktą̄xkpɨ jɨyujk jøts ja møją̄ą̄'dyøjktɨ,
12 møk y'øøwdɨ tum jade'en jøts wyą̄'ą̄ndɨ:
Janch øy ja Borreek U'nk midi tø y'ayo'ombą̄ąty,
pą̄ą̄t'ą̄jtɨp jøts tpą̄ątt ja møk'ą̄jtɨn ja øy'ą̄jtɨn, ja wejɨn ja kajɨn.
Pą̄ą̄t'ą̄jtɨp yikwɨnją̄wɨt yikwɨndsø'øgɨt.
13 Xjats nmadøy nayɨde'en ku y'øøwdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt ją̄ą̄'y jade'en tsą̄jpjøtpy
nąxkɨjxy, jøts jade'en øy ja mą̄ jøts wyą̄'ą̄ndɨ:
Janch øy janch møj ja Borreek U'nk,
pą̄ą̄t'ą̄jtɨp yikwɨnją̄wɨt yikwɨndsø'øgɨt xemɨkøjxp.
14 Xjats nayɨde'en ja nɨmaktą̄xkpɨ jɨyujk wyą̄ndøø:
—¡Ots jade'en!
Xjats ja ñɨ'ee'pxmaktą̄xkpɨ møją̄ą̄'dyøjk nɨdukɨ'ɨyɨ ñagyuxendyą̄jkøxɨdɨ jøts twɨndsø'øgɨdɨ
ja Dios.

6

Ja wɨxujkpɨ seeyɨ

1 Jøts ø n'ijxy ja Borreek U'nk ku ja myɨdu'ukpɨ seeyɨ t'ago'otstu'uty ja wɨxujkpɨ seeyɨ, jøts nmadøøy tu'uk ja ñɨmaktą̲xkpɨ jɨyujk ku møk yjanchwɨną̲'ą̲ñ jade'en są̲m ja anaawɨn, jøts yɨde'en wyą̲'ą̲ñ:

—¡Men x'uk'ixy!

2 Jøts ø n'ijxy tu'uk ja poop kawą̲ą̲y, pønts ja tyatsɨnąą̲jyɨp, arkɨ ja tu'uk pyagajpy. Tu'uk ja koronɨ yikmøøy ku tø myajadą̲'ą̲ky mą̲ tsep, tyun'adø'øtswampy jøts cho'ongojmɨ.

3 Xjats ja Borreek U'nk ja myɨmajtskpɨ seeyɨ t'agø'øtstu'uty, jøts ja myɨmajtskpɨ jɨyujk wyą̲ą̲ñ:

—¡Men x'uk'ixy!

4 Jøts jadu'uk ja kawą̲ą̲y kyaxɨ'ɨky, tsą̲jpts ja' ñɨne'kx. Pøn ja ttatsɨnaapy ja'ats yikmøøy tu'uk ja amøjtsujxyøñ jøts yiktanɨpɨjky jøts ja cheptu'unt, jøts nɨdukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą̲'y ñañɨbɨdøkøxɨyɨt, xem ja yą̲m ñą̲nky'oogɨyɨdɨt, ka'ap ja jotkujk'ą̲jtɨn mą̲.

5 Xjats ja Borreek U'nk ja myɨdɨgøøkpɨ seeyɨ t'agø'øtstu'uty, jøts ja myɨdɨgøøkpɨ jɨyujk wyą̲'ą̲ñ:

—¡Men x'uk'ixy!

Wɨnets ø n'ixy tu'uk ja yøk kawą̲ą̲y, pøn ja ttatsɨnaapy, tatɨɨ'yɨn ja wyejts'ijtpy kyøjø'øm.

6 Jats ja ayuujk nmadøøy jam ñɨmaktą̲xkpɨ jɨyujk kyujk'ą̲m, ku wyą̲'ą̲ñ yɨde'en:

—Wɨmbatp nøjkx ja trigo jøts nayɨde'en ja cebada midi amuum tump; aceite jøts ja vino ka' wyɨmbatt.

7 Xjats ja Borreek U'nk ja myɨmaktą̲xkpɨ seeyɨ t'agø'øtstu'uty, jøts ja myɨmaktą̲xkpɨ jɨyujk wyą̲'ą̲ñ:

—¡Men x'uk'ixy!

8 Wɨnets ø n'ixy tu'uk ja pu'ts kawą̲ą̲y, pøn ja ttatsɨnaapy ja'ats yiktanɨpøjk jøts ja yikjąą̲'y'ookt. Ɨx'oojk ja pyamiñɨ pøn tkudanaapy ja ayodą̲ą̲jk. Xjats ja yiktaguwą̲'ą̲nøø jøts tyik'ayo'ombą̲ą̲tt jawaanɨ kagujkwa'kxy ja nąxwii'ñɨt jąą̲'y, jade'en'ampyts ja tyik'ookt ku tkaxt ja tsep, ja yuu, ja pą̲'ą̲m jøts ja awą̲'ą̲n jɨyujk.

9 Jats ja Borreek U'nk ja myɨmagoxkpɨ seeyɨ t'agø'øtstuujty, jøts n'ijxy altąjr patki'py may ja anmɨją̲'wɨndɨ pøn tø tku'oogɨdɨ ja Dios yja'.

10 Ja'ats kąjpxtɨp møk, jøts ja Dios yiknɨmąą̲y:

—Janch øy janch wą̲'ą̲ts me Dios Teety, jøts xuñ ja tɨy'ą̲jtɨn. Juunɨnɨm xpayø'øty xɨɨdyu'unt ja jąą̲'y pøn øøts tø xyik'øøky yą̲ nąxwiiñ.

11 Jøts yikmøøy ja poop wet jøts yiknɨmaadyɨ jøts pyoo'kxtɨt y'awejxtɨtnɨm øy wɨnø'ønɨn. Wan t'uknamyukyɨdɨ ja mɨgu'uktøjk pøn tku'ookwąjnɨpnɨm ja Cristo yja'.

12 Xjats ku ja Borreek U'nk t'agø'øtstuujty ja myɨdudujkpɨ seeyɨ, xjats ja tsaachmøk ujx ñąjxy. Jøts ja xøøw amuum yøk yjąjty ejxɨm tu'uk ja yøk wetɨn, jøts ja po' tsąjpts kyaxɨ'jky ejxɨm ja wą̲'ą̲ts tsąjpts nɨ'jpyɨn,

13 jøts ja mą̲ą̲dsą̲' kyą̲'y nąxkɨjxy, jade'en ejxɨm ja tsaachmøk poj tyikajtskø'øy ja ujts tøøm.

14 Jøts ja tsąjp jadi'iñɨ ñawyą̲'kxkøjxnɨyɨ, jade'en ja yjąjtnɨ ejxɨm ja nøky jadi'iñɨ y'abɨdejtmuky, jøts ja kojpk jøts ja nąą̲jx midi mejy kyujk'ą̲m tukɨ'ɨyɨ tyɨgą̲tskøjxnɨ mą̲ ja y'uk'ijty.

15 Xjats ja jąą̲'y kyakwɨdejtnɨdɨ, t'ɨxaabyɨ nąxwą̲'knɨdɨ ja nayu'utstą̲ą̲jk, tyøjkɨñøø tsą̲ą̲ jutjøtpy tsą̲ą̲ ą̲nkjøtpy øy mą̲. Jąjttɨp ja wɨndsøndøjk ja kumeendyøjk, ja møj ja mutsk. Jąjttɨp ja soldą̲dɨ wyɨndsøndøjktɨ, nayɨde'ents ja jąą̲'y pøn mɨjuy kamɨjuy tundɨp.

16 Jøts wyą̲nɨdɨ ku ayo'on jade'en t'ejxtɨ:

—¡Wan ja kojpk wan ja tsą̲ą̲ ne'egɨ xyik'o'jknɨndɨ jøts jade'en xka'ukwɨn'ejxna'ant ja' pøn jam tsɨnaapy møj tsɨnaabyajt køjxp, jøts nayɨde'en ja Borreek U'nk ka' x'ukmøø'ña'ant ja møj ayo'on!

17 Tøxɨ ja xøøw jade'en kya'pxy ku ja møj ayo'on jade'en yik'ijxy, nɨpøn ja jade'en tkamɨmajadą̲'ą̲ky.

7

Ku ja Israelɨt jąąʼy yikmøʼøy ja ejxąʼąn pøn jaty ja Dios tyamɨʼejxɨp tyamɨdsojkɨp

1 Ku ja jadeʼen yjąjty jøts ø nʼijxy nɨmaktąxk ja ąnkɨlɨs ku ja wyɨnaty tyanɨ nąxwiiʼñɨt eskiinɨ køjxp, jamts ja poj ja tʼaxąjtuky jøts ja møk poj nɨwɨneʼen kyanąxkɨdąʼąkt nąxwiingyɨjxy mejkyɨjxy, jøts ja ąąy jøts ja kipy kyapojwɨdett.

2 Jamts ø nʼijxy jaduʼuk ja ąnkɨlɨs xøbɨdsimbyɨ myiñ, jap ja Dios syeeyɨ tmøøtʼąjttɨ pøn xemɨkøjxp jujkyʼąjtp. Nay jaʼats møk tnɨmąąy ja nɨmaktąxkpɨ ąnkɨlɨs midi wyɨnaty tø yiktanɨpiky jøts tukɨʼɨyɨ tyikwɨndɨgøøgyøxt tuktsąjpʼagɨdąʼąky, jøts wyąʼąñ:

3 —Ukʼawejxtɨ. Kidi xkaxtɨ ja ayoʼon kunɨm øøts ja ejxąʼąn nbɨktąʼąkt jąąʼy wyɨmbojkøjxp nɨduʼuk nɨduʼuk, pøn jaty ja Dios yjaʼ tpaduujnɨdɨp. Jaanɨmts xyikwɨndɨgøʼøty ja nąąjx, ja mejy jøts ja ąąy ja kipy.

4 Jadeʼen ø nnɨmadøy ku tukmagøʼpxy ja wɨxijkxy myaktąxk mil tø yikʼejxąndɨ ja israelɨt jąąʼy pøn ja ñɨmakmajtskpɨ yʼąpteetyʼąjttøø.

5 Nɨmakmajtsk mil ɨdøʼøn yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Judá. Nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Rubén jøts nɨmakmajtsk mil nayɨdeʼen pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Gad,

6 nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Aser, nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Neftalí, nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Manasés,

7 nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Simeón, nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Leví, nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Isacar,

8 nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Zabulón, nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy José, jøts nɨmakmajtsk mil yikʼejxąndɨ nayɨdeʼen pøn tyątskʼąpɨp ja møjąąʼy Benjamín.

Ja mayjąąʼy pøn ja poop wet wyetʼąjttɨp

9 Ku jadeʼen nnɨmadøøy jøts ø nʼijxy janch may jąąʼy nɨkyamachoonɨ. Choondɨ o mągąjp, o ti ayuujk tkąjpxtɨ pønɨ są jaduʼuk ja nɨduʼuk ja kąjp ja yʼayuujk tjagyepy; jam twɨndanɨdɨ mą møj tsɨnaabyajt jøts nay jam mą Borreek Uʼnk, poop wet wyetʼąjttɨp jøts tɨɨxyʼąąy tkøñɨdɨ.

10 Nɨdukɨʼɨyɨ døʼøn tjąʼmyatstɨ ja Dios jøts møk wyąʼąndɨ:

Yø Dios Teety xyiknɨtsoʼokʼąjtɨm,
pøn jam tsɨnaapy møj tsɨnaabyajtkøjxp,
nayɨdeʼents ja Borreek Uʼnk.

11 Jamts ja ąnkɨlɨstøjk nawɨdity tnadanɨdɨ mą møj tsɨnaabyajt jam, mą ja møjąąʼdyøjk jøts mą ja nɨmaktąxkpɨ jɨyujk, jøts ñagyuxendyąąjkɨdɨ jaʼ wyɨngujkp mą ja møj tsɨnaabyajt jam; møj tjanchjąʼmyajtstɨ ja Dios,

12 jøts wyąndøø:

Nmøjąʼwɨp øøts, njanchjąʼwɨp øøts Dios Teety.
Mets ja møkʼąjtɨn, ja jąʼgyukɨn jøts ja øyʼąjtɨn mmøøtʼajtpy xemɨkøjxp. Jadeʼen ɨdøʼøn xemɨkøjxp yʼejxɨ.

13 Jøts nɨduʼuk ja møjąąʼdyøjk wyąąñ jøts xʼamɨdøøy:

—¿Pøn ɨdøʼøn yø'ødɨ ɨxja poop wetxøødɨ, mą døʼøn yø choondɨ?

14 Jøts ø nnɨmąąy:

—Mets møjąąʼy, mnɨjąʼwɨp mets yøʼ.

Jøts ø xnɨmąąy:

—Yøʼ døʼøn jap tø ñąxtɨ mą ja møj ayoʼon jam, ja Borreek Uʼnk ñɨʼjpy tø yikpøkwyąʼąchɨdɨ.

15 Paty ɨdø'øn jam y'ettɨ møj tsɨnaabyajt wyɨngujkp mą̲ ja Dios chøønɨ, jamts ja tpaduujnɨdɨ ja Dios yja' xɨnaxy tsunaxy; jøts ja pyøkjø'øgɨdɨt xemɨkøjxp ja' wyɨngujkp.
16 Ka'ap ja ayo'on t'uk'ejxnɨdɨt, kya'ukyu'ooknɨdɨt kya'uktøøjtsɨñɨdɨt, nɨ ą̲n nɨti kya'ukpą̲ą̲jtnɨyɨdɨt,
17 jade'engøjxp ku ja Borreek U'nk t'ejx'ity jøts ttukpą̲ą̲twą̲'ą̲ñ ttuk'ejxwą̲'ą̲ñ ja wą̲'ą̲ts nøø midi xyikjujky'ą̲jtɨm xemɨkøjxp; nayɨde'ents ja Dios tyiktɨgø'øty ja yjotmay'o'jkɨndɨ.

8

Ja myɨwɨxujkpɨ seeyɨ jøts ja poomdø'øy'ɨɨ'ñ midi tum oorɨ

1 Ku ja Borreek U'nk ja myɨwɨxujkpɨ seeyɨ t'agø'øtstuujty, jøts kujkp hora'an y'amongøjxtɨ nɨdukɨ'ɨyɨ jam tsą̲jpjotp.
2 Nay jatyɨ n'ijxy ja nɨwɨxujkpɨ ą̲nkɨlɨs midi jam tanaadyɨp Dios wyɨngujkp ku ja yikmøødyɨ nɨdu'uk nɨdu'uk ja puxujx.
3 Jøts jadu'ukpɨ ą̲nkɨlɨs myiiñ jøts jam tyanaay'øyɨyɨɨ'ñ altą̲jr wyɨngujkp midi tum oorɨ, poomdø'øy'ɨɨ'ñ ja myɨmeen, jamts yikmøøy altą̲jr wyɨngujkp may ja poom, jade'ents ja altą̲jrkøjxp ttawɨnjøjky; jøts jamts ja nayɨde'en y'ity y'amɨdo'owɨn pyøktso'owɨn ja'adɨ pøn jaty ja Dios ja'ą̲jtɨp.
4 Jøts ja poom jok jam yją̲'ą̲ty Dios wyɨndump møøt ja y'amɨdo'owɨndɨ ja pyøktso'owɨndɨ pøn ja Dios tmøją̲'wɨdɨp tjanchją̲'wɨdɨp.
5 Xjats ja ą̲nkɨlɨs tnɨxą̲jɨyɨɨ'ñ ja poomdø'øy'ɨɨ'ñ jøts tpɨktą̲ą̲jky ujts ja jøndsą̲bą̲jk midi wyɨnaty altą̲jrkøjxp, jøts tko'wɨdijty jam ną̲xkøjxp; wɨnets ja møk anaaw jøts ja wɨdsuk y'adɨ'ɨch, jøts ja tsaachmøk ujx.

Ja ñɨwɨxujkpɨ puxujx

6 Xjats ja nɨwɨxujkpɨ ą̲nkɨlɨstøjk tjøp'ejxtɨ ttaxu'uxwą̲'ą̲ndɨ ja puxujx.
7 Ku ja myɨdu'ukpɨ ą̲nkɨlɨs xyuujxy, jøts ja møk tuu myiiñ jøts ja tøtst jøts ja jøøn møøt ja nɨ'jpy ñą̲xkɨdą̲ą̲jky. Jade'en tyøøy ja ną̲xwii'ñɨt jawaanɨ kyagujkwa'kxy, møøt ja kipy møøt ja ujts kyudɨgøøy.
8 Ku ja myɨmajtskpɨ ą̲nkɨlɨs xyuujxy, wɨnets yjąwɨ tigati ñą̲xkɨdą̲ą̲jky jam mejyjotp ejxɨm ja møj kojpkɨn, ja'ats jam tøøbyøjk; jøts ja mejy wyɨmbijty jawaanɨ kagujkwa'kxy wą̲'ą̲ts nɨ'jpyɨn.
9 Jawaanɨ kagujkwa'kxy ja jɨyujk kya'ookøxtɨ midi jam wyɨnaty tsɨnaadyɨp, jøts ja bą̲rkɨ nayɨde'en wyɨndɨgøøy.
10 Ku myɨdɨgøøkpɨ ą̲nkɨlɨs xyuujxy, wɨnets tu'uk ja mą̲ą̲dsą̲' tsą̲jpwemp kyatską̲'ą̲y, tyøøy jade'en ejxɨm ja møj jøønɨn. Ną̲xkɨdą̲ą̲jky mą̲ may ja møj nøø yø'ødyɨ jøts mą̲ ja kom nøø pyɨdsimy.
11 Ja'abɨ mą̲ą̲dsą̲' txøøw'ą̲jtp Ajenjo, jøts ja nøø ja tyikmą̲'tnąą̲. May ja y'ooktøø pøn jaty ja t'uktøø, janch tą̲'ą̲m ja wyɨmbejtnąą̲ ja nøø.
12 Ku ja myɨmaktą̲xkpɨ ą̲nkɨlɨs xyuujxy, xjats ojts waanɨ wyɨndɨgøy ja xøøw, ja po' jøts ja mą̲ą̲dsą̲'. Nayɨde'en ojts xyaachkugoodsɨgyɨjxy są̲m yø xøøw yø po' wyɨndɨgøyɨn.
13 Wɨnets n'ejxpą̲ą̲ty tu'uk ja ą̲nkɨlɨs ñaxy tsą̲jp kujk'ą̲m, jøts ja møk wyą̲'ą̲ñ:
—¡Meets ną̲xwii'ñɨt jąą̲'y, mjanch'ayo'odɨp meets ku xmado'odɨt ja puxujx ku ttaxu'uxtɨt ja nɨdɨgøøkpɨ ą̲nkɨlɨs!

9

1 Ku ja myɨmagoxkpɨ ą̲nkɨlɨs xyuujxy, jøts n'ijxy tu'uk ja mą̲ą̲dsą̲', tø wyɨnaty ñą̲xkɨdą̲'ą̲ky ną̲xwɨngɨjxy. Xjats yikmøøy ja ñɨ'awą̲ą̲jts mą̲ ja møj jut jam midi nøjkxp ayodą̲ą̲jk.
2 Xjats ja møj jut tyik'awą̲ą̲jch xjats ja jok yikxon jap pyɨdsimy są̲m møj ornɨ jøtpyɨn; jøts ja xøøw tyikwɨngoodsɨñą̲ą̲, nɨ poj nɨti tka'ukyikyø'øñɨ.

3 Japts jokjøtpy may pyidsømdi ja møj mu' jøts tukiꞌiyi ja naxwiiꞌñit twinguyøꞌøyigyøjxnaa; jadeꞌen ja yikejxy sam ja kajpyin jøts ja naxwiiꞌñit jaaꞌy tyikꞌayoꞌombaatt.
4 Kaꞌap ja jadeꞌen tø yikexy jøts ja aay ja ujts ja tyikwindigøꞌøty ya naxwiiñ. Jaꞌ ja pyayøꞌøpy pøn jaty ja Dios yꞌejxaꞌanin tø kyabiktaꞌagyi midi yikpiktaktip wyimbojkwemp.
5 Kaꞌap ja jaaꞌy tjadyimyikꞌøøky, ayoꞌon ja myøøpy jøts ja jajyi ja tøøyi tukmibaꞌam tsøøni magoxk poꞌjin; jadeꞌen ja pyaꞌam ja tjawidi ejxim ja kajpy xøjpint.
6 Møk ja tjawidi, jadyimwyandip jaꞌ jøts tyimyꞌooktit; o køꞌøm ñankyꞌoogidit, kaꞌanimts ja yꞌoꞌjkin kyaꞌpxti.
7 Jadeꞌen ja møj muꞌ kyaxøꞌøkti ejxim ja møj kawaayin midi nayꞌaꞌejxiyip tseptumbi nøjkxtip; tum jadeꞌen ja kyubajk kyaxøꞌøkti koroni kujupy midi amuum oori, jøts ja wyeen ja yꞌaaw jadeꞌen kyaxiꞌiky ejxim ja jaaꞌyin.
8 Jadeꞌen ja wyaay tmøøtꞌatti ejxim ja tøꞌøxyøjkin, jøts ja tyøøjts jadeꞌen tꞌixy ejxim ja kaajin.
9 Tum pujx ja amuum yꞌakꞌajttip, jøts ku kyajkwidetti jadeꞌen møk yikmadøy ejxim ja maakyareti midi kawaay myinøjkxtip tseptumbi.
10 Jadeꞌen ja tyuꞌtst tmøøttꞌatti ejxim ja kajpyin. Jaꞌats ja tyuktaꞌayoꞌombatpy ja jaaꞌy jøts tukmibaꞌam tsøøni magoxk poꞌ.
11 Jamts tuꞌuk ja ankilis midi tsoꞌomp jap ayodaajkjøtpy, jaꞌats tniwindsønꞌajtp ja møj muꞌ; jaꞌats txøøwꞌajtp Abadón ja hebreit ayuujk, jøts ja griegit ayuujk Apolión midi tyijpy pøn yikwindigøøpy.
12 Jadeꞌen idøꞌøn ja myidu'ukpi ayoꞌon ñajxy; naxkidaꞌakpts ja mimajtskpi ayoꞌon.
13 Xjats ja myidudujkpi ankilis ttaxuujxy ja puxujx, winets pyidsiimy ja ayuujk jam nimaktaxkpi tsakaa waj agujkp jam altajrkøjxp jam Dios wyingujkp.
14 Xjats ja myidudujkpi ankilis yiknimaay midi ja puxujx tmøøtꞌajtp:
—Migaji ja ñimaktaxkpi ankilis midi jamdi ma ja møj nøø midi yiktejp Eufrates.
15 Xjats ja jadeꞌen yikmigajidøø jøts tyikꞌooktiꞌjawaaniꞌkagujkwaꞌkxy ja naxwiiꞌñit jaaꞌy. Jabi aꞌejxixi yꞌejtni jøts ja jadeꞌen yjattit jaꞌabi xøøw jaꞌabi jumøjt.
16 Namajtsk magøꞌpxy millones idøꞌøn ja ankilis cheptumbi midi idøꞌøn jadeꞌen yikjaaꞌyꞌooktip, midi kawaagyøjxpti.
17 Yideꞌen ø nꞌijxy kumaaꞌyjøtpy ja kawaay, jøts jaꞌ pøn ttatsinaadyip, pujx ja myøøtꞌajttip kyachwiiñ, tsajpts, tsujxk jøts puꞌts jadeꞌen ja kyaxiꞌiky. Ja kawaay kyubajk jadeꞌen ja kyaxøꞌøkti ejxim ja kaajin jøts ja yꞌaawjøtpy pyidsimy ja møj jønyow møøt ja jok jøts jøky.
18 Jøts jadeꞌenꞌampyts ja mayjaaꞌy yꞌookøxti, jawaani kagujkwaꞌkxy idøꞌøn kyawindigøøgyøxtøø.
19 Jaꞌats idøꞌøn ja kawaay tyaꞌawaꞌanꞌajtpy ja yꞌaaw jøts ja tyuꞌtst; jadeꞌen ja tyuꞌtst ja tꞌixy tsaaꞌngyubajkin, jadeꞌents ja jaaꞌy ja tyikꞌayoꞌombaaty.
20 Pønts jaaktandi kaꞌabyim ja tmajtstuꞌutti ja kaꞌødyunk ja kaꞌøwyinmaaꞌñ. Wyindsøꞌjkiyꞌejttip ja mikuꞌtøjkti jøts øy ti awanax agojnax. Nayideꞌen twindsøꞌøgidi ja nugo dios agojnax midi oori øyip, midi plati øyip, midi bronce øyip jøts nayideꞌen midi kipy øyip, kaꞌap ja yꞌixy, kaꞌap ja yøꞌøy, jøts kaꞌap ja myadøy.
21 Ni jadeꞌen ja tkamøjpiktaajky ku ayoꞌon tø yjinaxy, yikꞌookꞌadichpim ja myiguꞌuk jaꞌ, jøts ja mikuꞌ tunk ttunꞌadøꞌøtsti, ñamyøøtꞌatyidi øy pøn møøt myiguꞌuktøjkti, jøts myaatsꞌadøꞌøtsti.

10

Ja ankilis midi tkonꞌejtp tuꞌuk ja mutsk libriꞌuꞌnk

1 Kuts jade'en yja̱jty jøts ø n'ejxpa̱a̱ty tu'uk ja møj a̱nkɨlɨs. Yoots'agujkp kyɨda̱'a̱ky jam
tsa̱jpwemp jøts ja i'jch jam kyaxɨ'ɨky y'agubajkp. Jade'en ja wyeen ja y'a̱a̱w t'ixy ejxɨm
ja xøøw y'añɨn, jøts ja tyeky jade'en ejxɨm ja jønyowɨn.
2 Jam tu'uk ja librɨ'u'nk tmøøt'aty jøts ja t'agɨɨbya̱jky kyøjø'øm, jøts ja y'aga̱'ndyeky
ttawɨnwa̱'a̱ky ja mejy jøts ja y'ana̱jtyeky na̱xwɨngɨjxy.
3 Jøts ja chap'aay møk ejxɨm ja møj ka̱a̱ myu'uyɨn jøts nay jatyɨ wɨxujk ojk ja anaaw
pyɨjy.
4 Ɨxya̱m øts wyɨnaty njaadya̱nwa̱'a̱ñ sa̱ ja anaaw wya̱'a̱ñ jøts ø nmadøøy ja ayuujk midi
kɨda̱kp tsa̱jpwemp jøts ø xnɨma̱a̱y:
—Amaa'tsk'a̱t yø' sa̱m tø wya̱'a̱ñ yø anaaw, kidi xjaadyañ.
5 Jøts ja a̱nkɨlɨs midi tuktama̱jndyeky tawa̱'kpajt ja mejy jøts jaduktama̱jndyeky ja
na̱xwii'ñɨt, ja'ats y'aga̱'ngyø jam tkonjø'jk,
6 jøts ja tka̱jpxwa'kxy ja Dios tyɨy'a̱jtɨn pøn tø tyiktso'onda̱kɨjxy tukɨ'ɨyɨ tuk-
tsa̱jp'agɨda̱'a̱ky, jøts yɨde'en wya̱'a̱ñ:
—Ka' y'ukyø'øñɨt ja xøøw ja jumøjt;
7 kuts xyu'uxt ja myɨwɨxujkpɨ a̱nkɨlɨs, tø wyɨnaty kya'pxy ja Dios wyɨnma̱a̱'ñ midi ja'ayɨ
tyuknɨja̱'wɨyɨɨ'ñ ja kyugajpxtyøjktɨ. Ka'ap ja o pøn nugo aja̱wɨ ttuknɨja̱wɨ.
8 Xjats ja ayuujk nayɨde'en nmadoogojmɨ midi tsa̱jpjøtpy tsoo'mp, jøts ja jadɨgojk
xmɨga̱jpxkojmɨ jøts wya̱'a̱ñ:
—Nøjkx atspøjkɨt ja librɨ'u'nk midi jam agɨɨbyaky kyɨɨy'ijtpy ja a̱nkɨlɨs, ja' midi tanaapy
mejkyøjxp jøts na̱xkɨjxy.
9 Jøts ja a̱nkɨlɨs nnɨnijkxy xjats ja librɨ'u'nk n'amɨdøøy jøts ø xmo'ot, jøts ø xnɨma̱a̱y:
—Ɨxya̱ ja librɨ, ma̱ts jøts x'ɨxpøkt. Øy tsuj mnayja̱wɨyɨt ku x'ɨxpøjk'okwa̱'a̱nt, ku
x'ɨxpøjkøxnɨt jøts ja jotmay'øøgyɨ xpa̱tnɨt.
10 Xjats ja librɨ n'axa̱jɨyɨɨ'ñ jøts ja n'ɨxpɨjky, janch øy janch tsuj øts nja̱'wɨyɨɨ'ñ, kuts ja
nyikøjxna̱a̱ ja librɨ, jøts ja jotmay'øøgyɨ xpa̱tna̱a̱.
11 Jøts ø xnɨmaagyojmɨ:
—Kuwa̱nɨ jadɨgojk xka̱jpxwa̱'kxt ja Dios yja' sa̱ chøønɨdɨt sa̱ tyanɨdɨt nɨdukɨ'ɨyɨ ja
na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y, wan tmøjɨ wan tmutskɨ.

11

Namajtsk ja ja̱a̱'y pøn testigɨ'a̱jttɨp

1 Jøts tu'uk ja kapy nyikmøøy midi yiktakejpxp, jøts ø xnɨma̱a̱y:
—Tanɨ jøts xkejpxɨt ja Dios cha̱ptøjk møøt ja alta̱jr, jøts nayɨde'en xmacho'ot pøn jaty
jap twɨndsø'jkɨp ja Dios.
2 Ka'ap yø xkepxt yø tsa̱ptøjk a̱a̱w, tsa̱ptøjk øjx jøts ja tsa̱ptøjk pa̱a̱' ja'agøjxp ku wenk
ja̱a̱'y myenwa̱'a̱ndɨ jøts jap wyɨdettɨt, jade'ents ja tyikma̱'a̱ttɨt ma̱ jaty ja wyɨdettɨt jap Dios
kya̱jpjøtpy, wɨxijkxy myajtsk po' y'ettɨt jade'en.
3 Ngaxp øts namajtsk ja ngugajpxy midi tum yøk wet twet'a̱jttɨp, ja'ats xka̱jpxɨp ja nja'
tɨgøøk jumøjt jagujkp.
4 Ja namajtskpɨ kugajpxy, jade'eñɨ n'ukpɨkta̱a̱jkɨn ejxɨm ja olivɨ kipyɨn, jøts nayɨde'en
ejxɨm ja majtskpɨ kandeleerɨ midi jam ejtp nwɨndsøn'a̱jtɨm wyɨngujkp.
5 Pønɨ pøn mɨdundɨgøøwya̱jnɨp, yikpɨdsømdɨp ja jøøn ja y'a̱a̱wjøtpy, jade'eñɨts ja
myɨdseptøjk tyik'ookøxtɨt tyikwɨndɨgøøgyøxtɨt.
6 Yø namajtskpɨ kugajpxy yjagyajptɨ ja møk'a̱jtɨn jøts ka'ukyiktunɨt wɨnø'ønɨn ja Dios
yja' tka̱jpxwa̱'kxɨdɨt. Nayɨde'en ja nøø tyikja̱jtnɨdɨt wa̱'a̱ts nɨ'jpyɨn, jøts tkaxtɨt kawɨna̱a̱k
jøøjp ja pa̱'a̱m sa̱ ja kø'øm t'a'ejxɨdɨt.
7 Kuts ja jade'en tka̱jpxwa̱'kxkøxtɨt ja Dios yja', wɨnets tu'uk ja møk awa̱'a̱n jɨyujk
pyɨdsø'ømt jam ayoda̱a̱jkjotp jøts ja namajtskpɨ kugajpxy yik'oogɨyɨt.

8 Jamts ja oo'kpɨ jadi'iñɨ tyą'ą̈nt, jam ja wyɨbejpnɨt jam tuu' kujk'ą̈m, nay ja kąjp mą ja
nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo kyɨruspejty. Nugo dø'øn jade'en yø kąjp yiktijy Sodoma jøts
Egipto.
9 Tɨgøøk xøøw jagujkp yik'ejxtɨt yiknɨjąwɨdɨt ja oo'kpɨ. Øy pøn jąą'y o mągąjp mye'endɨt
jøts ka' tnąnkyikpɨdɨ'ɨgyɨ ja oo'kpɨ.
10 Xjats ja nąxwii'ñɨt jąą'y jade'en agujk jotkujk ñayjąwɨyɨdɨ, janch nɨxem nɨyąm o ti
ñadyamay'atyɨdɨ ja'agøjxp ku tø y'ookti ja'adɨ pøn møk tø yik'ayo'ombą̈ą̈dyɨdɨ pøn ja Dios
yja' tkąjpxwą'kxɨdɨp.
11 Xjats ku myɨdɨgøøk xøøw jagujkp'ąjty, wɨnets ja Dios tyikjujkpyiky jadɨgojk ja oo'kpɨ.
Janch tsø'jkɨdøø ja'adɨ pøn jaty jam wyɨnatyɨ.
12 Wɨnets ja namajtskpɨ kugajpxy møk yikmɨgąjpxtɨ, tsąjpjøtpy ja kyajpxy, jøts
yiknɨmaydɨ:
—Pat yąm.
Jøts chapajtnɨdɨ tsąjpjøtpy yoots'agujkpy jøts ja myɨdseptøjk y'ejxɨdøø ñɨją'wɨyɨdøø.
13 Jøts nay jatyɨ ja møk ujx ñąjxy, jøts wɨxujk mil ja jąą'y y'ookti ku ja kąjp kyują'wɨyɨɨ'ñ
kyujejtɨyɨɨ'ñ. Janch tsø'jkɨdɨp ja' pøn jaty jąą̈ktą̈ndøø, jøts ja Dios ja tjanchją'myajtstɨ midi
jap tsąjpjøtpy.
14 Jade'en ja myɨmajtskpɨ ayo'on ñąjxy; tsojkts mye'ent ja myɨdɨgøøkpɨ.

Ja myɨwɨxujkpɨ puxujx

15 Xjats ku ja myɨwɨxujkpɨ ą̈nkɨlɨs ttaxuujxy ja pyuxujx, jøts møk yikmadøy may ja
ayuujk jap tsąjpjøtpy jøts wyą'ą̈ñ:
Łxyą̈m ja kutujk ñą̈xkɨdą'ą̈ky midi ja Dios Teety jøts nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo yja'ąjttɨp;
jøts xemɨkøjxp ja tyiktu'undɨt mą y'ijty ja nąxwii'ñɨt jąą'y yja' tyiktundɨ.
16 Xjats kyuxanɨdɨ jøts ñą̈xkowdɨ ja nɨ'ee'pxmaktą̈xkpɨ møjąą'dyøjk pøn jam tsɨnaadyɨp
Dios wyɨngujkp, jøts ja Dios tmøjąwɨdɨ twɨndsø'øgɨdɨ,
17 jøts yɨde'en wyą'ą̈ndɨ:
Janch møj me Dios Teety,
tu'ugyɨ me m'ity xemɨkøjxp.
Møj øøts nmøjąwɨ ngunuu'kxyjąwɨ ku tø xyikmajadą'ą̈ky ja mmøk'ąjtɨn
jøts ja mgutujk mą ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
18 Jøts ja nąxwii'ñɨt jąą'y mmɨjot'ą̈mbikyɨyɨ,
tø kya'pxy jøts ja ayo'on xmo'ot jøts nayɨde'en xɨɨdyu'unt ja oo'kpɨtøjk.
Jøts xmo'ot ja øy'ąjtɨn pøn jaty ja mja' tø mbadu'unxɨyɨ pøn jaty tø tkąjpxwa'kxy wan
tmøjɨ wan tmutskɨ.
Tø kya'pxy jøts nayɨde'en xyikwɨndɨgø'øty pøn jaty tø tmɨdundɨgøy ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
19 Xjats ja Dios chąptøjk y'awąą̈jch jap tsąjpjøtpy jøts yik'ixy ja kąą̈xɨ mą jap y'ity ja Dios
kyutujk. Xjats ja møk ujx ñąjxy jøts ja anaaw, jøts ja wɨdsuk jøts ja møk tøtst ñą̈xkɨdąą̈jky.

12

Ja tø'øxyøjk jøts ja awą'ą̈ndsąą'ñ

1 Xjats wɨnet kyaxɨ'ɨky tu'uk ja møj ejxpajt jam tsąjpwemp: jamts tu'uk ja tø'øxyøjk
tyanɨ po' kyubąjkp. Jade'en yø møk chamamy sąm ja xøøwɨn, jøts tkujup'aty tu'uk ja
koronɨ midi makmajtsk mąą̈dsą' tjagyajp.
2 Jøtpyts ja tø'øxyøjk wyɨnaty, ka'axwą̈mpts jøts møk ja y'u'nk ja yik'ayøyɨ jøts kyaxø'økt.
3 Wɨnets jam tsąjpwemp n'ijxy jadu'uk ja ejxpajt: jamts tu'uk ja awą'ą̈ndsąą'ñ, amuum
tsąjpts ja ñɨne'kx jøts wɨxujk ja kyubąjk, mąjk jaty ja wyąj nɨdu'uk nɨdu'uk ja kyubąjk
tmøøt'aty, jøts ja koronɨ nayɨde'en tu'uk jaty tkujup'aty.

4 Jøts ja tyu'tst ttabająą'xkɨjxy may ja mąądsą' jam tsąjpwemp, jøts nąxkɨjxy ja tnajtswøjɨyɨɨ'ñ. Jam tyanaay'øyɨyɨɨ'ñ mą ja tø'øxyøjk jam kya'axwą'ąñ jøts ja y'u'nk jatyɨ tsu'jtsɨt ku ja kya'axt.
5 Ka'ax ja', mixyu'nk ja', ja'ats nøjkx nɨwɨndsøn'aty møk'ampy ja nąxwii'ñɨt jąą'y. Xjats ja y'u'nk ja Dios tpøjknąą jøts ja tyiknijkxy mą ja møj tsɨnaabyajt jam;
6 jøts ja tø'øxyøjk kyeejky, jøts jam ja ñøjkxnɨ mą abąk et, mą ja Dios jam wyɨnaty ja y'et tø t'a'ejxɨ, jamts ja kya'aty agujk jotkujk, jade'ents jam chøønɨt tɨgøøk jumøjt jagujkp.
7 Xjats ku jade'en yjąjty wɨnets ja tsep tyuujnɨ jap tsąjpjøtpy. Ja møj ąnkɨlɨs Miguel møøt ja y'ąnkɨlɨstøjk mɨnamyąjtsɨ ja awą'ąndsąą'ñ møøt ja y'ąnkɨlɨstøjk ja' møøtmɨ.
8 Ka'ap ja myajadąktøø ja awą'ąndsąą'ñ; ka'ap ja mą y'uk'etnɨbąjtnɨyɨ tsąjpjøtpy.
9 Jøts ja jade'en yikpawojpnąą, yikaxnɨ nąxwɨngɨjxy. Yø' dø'øn ja møj mɨku' wɨndsøn midi yiktejp Satanás midi twɨn'øø'n ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
10 Wɨnets nmadøøy møk ja kajpxy jap tsąjpjøtpy midi yɨde'en wąmp:
—Tø ja Dios ja nąxwii'ñɨt jąą'y tyiknɨtso'ok'aty. Tøts ja myøk'ąjtɨn tnąnky'ijxyɨyɨ jøts ja kutujk tmø'øy ja Cristo są ttanɨtanɨt ja yjąą'y; tøts ja nayɨde'en tpawøpy ja' midi xɨnaxy tsunaxy tnɨ'øø'nɨp jam Dios wyɨndump ja' midi tø y'ookt Dios køjxp.
11 Tø tmɨmajadą'ąktɨ ja mɨku' yja', ja'agøjxp ku ja Borreek U'nk tø tkudsunɨ tkudąxɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y, jøts ku tø tnɨgąjpxkøxtɨ są tjanchjąwɨdɨ ja Dios yja', wan tjaty pønɨ są yjaty.
12 Ejtnɨ xonɨ meets pøn jap tsąjpjøtpy, jøts janch yik'ayow meets pøn yą nąxwiiñ tyiknąjxtɨp. Tø meets ja mɨku' mnɨmee'nɨyɨdɨ jøts awą'ąn'ampy mga'ødyunɨdɨt, ñɨją'wɨpxɨ ja' ku tsojk kyą'pxt.
13 Xjats ku ja awą'ąndsąą'ñ tją'wɨyɨɨ'ñ ku ja yą nąxwiiñ tø yikajxnɨ, xjats ja tø'øxyøjk ja tpayø'øy pøn ja y'u'nk wyɨnaty tø tyikaxɨ'ɨky.
14 Wɨnets ja tø'øxyøjk yikmøøy majtsk ja weejts myøjkajnk, jøts ja kyajknijkxy mą ja y'et ja jam abąk etjotp. Jade'en ja tnɨkejky ja awą'ąndsąą'ñ. Jamts ja kya'aty yjøø'kxt ąmgujk jotkujk tɨgøøk jumøjt jagujkp.
15 Jøts ja awą'ąndsąą'ñ ja møj kom nøø tyikpɨdsɨɨmy y'ąąwjøtpy, jade'ents ja tø'øxyøjk ja tyikjø'øtwą'ąñ;
16 jøts ja tø'øxyøjk ja nąxwii'ñɨt pyudøjkɨyɨ. Møj et ąąw awąąjts, japts ja nøø jadi'iñɨ tyøtskøjxnąą.
17 Jade'ents ja awą'ąndsąą'ñ møk tmɨ'ąmbɨjky ja tø'øxyøjk, jøts ja tmɨdsepɨjky ja y'ąp ja y'ok. Jade'en ɨdø'øn ja'adɨ pøn ja Dios yja' tpaduujnɨdɨp sąm ja nwɨndsøn'ąjtɨm Jesucristo tnɨgajpxy.

13

Namajtsk ja møj ka'øy jɨyujk

1 Jam ø mejy'agø'øm nwą'k'øyɨyɨɨ'ñ jøts ø n'ijxy jam pyɨdsimy tu'uk møj ka'øy jɨyujk. Wɨxujk ja kyubąjk tmøøt'aty jøts mąjk ja wyąj. Tu'uk tu'uk ja wyąj tmøøt'aty ja koronɨ, jøts jam kyubąjkøjxp yikją'ąy ja letrɨ midi ja Dios kya'øyją'wɨp.
2 Jade'en ja kyaxɨ'ɨky ejxɨm ja møj kuxɨbyɨjyɨn, jøts ja tyeky kyaxɨ'ɨky ejxɨm ja osa'an, jøts ja y'ąąw ejxɨm ja kąąjɨn. Ja'ats ja awą'ąndsąą'ñ møøjyɨ tukɨ'ɨyɨ ja myøk'ąjtɨn ja kyutujk midi ja wyɨnaty myøøt'ajtpy.
3 Jade'en ja kyubąjk tu'uk kyaxɨ'ɨky ku janch møj tø chaachɨ, tyimyik'ookwąjnɨp. Ka'ats ja yik'o'jkɨ, tsoojk ja'. Kuts ja t'ejxtɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y, ñɨgyumąąp ja tją'wɨdyøø xjats ja tpadundɨ ja yja'.
4 Nayɨde'ents ja tmøjąwɨdɨ twɨndsø'øgɨdɨ ja awą'ąndsąą'ñ, ja'agøjxp ku wyɨnaty tø tmø'øy ja myøk'ąjtɨn ja kyutujk ja møj ka'øy jɨyujk, jøts ja nayɨde'en yikwɨndsø'øgɨ. Yɨde'en ja wyą'ąndɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y:
—¡Pøn jade'en t'uktu'ump sąm yø møj ka'øy jɨyujk, pønts jade'en ukmajadą'ąkp!

5 Xjats ja møj ka'øy jɨyujk yikmøøy ja tuu' jøts ja møk'ą̈jtɨn jøts tjemnøjmɨt ttenøjmɨt ja Dios yja', wɨxijkxy myajtsk po' y'ett.
6 Jade'en ɨdø'øn ja ttuuñ; tukɨ'ɨyɨ tmɨgą̈jpxɨgøøy midi ja Dios yja'ajtpy jøts ja xyøøw jøts ja chɨnaadyą̈ą̈jk, jøts midi ejtp tsą̈jpjøtpy, tukɨ'ɨyɨ ja yikmɨgą̈jpxɨgøøgyɨjxy.
7 Nayɨde'en yikmøøy ja tuu' jøts tmøøtseptu'unt pøn jaty ja Dios yja' tpaduujnɨp kunɨm ja tmɨmajadą̈'ą̈kt; jade'en ja kyutujk yikmøøy jøts tnɨwɨndsøn'ą̈tt nɨdukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
8 Jøts ja nąxwii'ñɨt jąą'y jade'en twɨndsø'øgɨ ja møj ka'øy jɨyujk, ja' tpadundɨp jade'en pøn jaty kajaabyety jap nøkyjøtpy kuuyɨp ja nąxwii'ñɨt cho'ondą̈ą̈jky. Yø' nøky ja Borreek U'nk myøøt'ajtpy midi tø y'øøky adømgøjxp.
9 Øy yikxon madowdɨ.
10 Pønɨ pøn ja myɨgu'uk tsump, nayɨde'ents ja yiktsu'umt; jøts pønɨ pøn ja myɨgu'uk tyik'ookp, nayɨde'ents ja yjątt. Paty chøkyɨ mdudą̈'ą̈kyjąą'y'ą̈ttɨt jøts x'ajot'ą̈ttɨt ja Dios sąm pyą̈ą̈t'atyɨ pøn ja Dios yja' tpaduujnɨp.
11 Jøts jadu'uk ø n'ijxy møj ka'øy jɨyujk pyɨdsimy nąxjøtpy. Majtsk ja wyąj tmøøt'aty jade'en sąm ja borreegɨ wąjɨn, jøts jade'en kyajpxy sąm ja møj awą'ą̈ndsą̈ą'ñ.
12 Nayɨde'en ja kyutujk tjagyepy sąm ja myɨga'øy jɨyujk midi ja kyubą̈jk tsaachɨyɨɨ'ñ, jøts yø tnøjmɨt ja nąxwii'ñɨt jąą'y jøts yikwɨnjąwɨt yikwɨndsø'øgɨt.
13 Nayɨde'ents ja myɨlą̈grɨ'ą̈jtɨn tnąnky'ijxyɨ, møj jøøn tyiktsøøñ tsą̈jpwemp jøts nąxkɨjxy tyiknąxkɨdą̈'ą̈ky, jøts ja jąą'y ttuk'ixy wyemp ąmp.
14 Jade'en'ampy ja jąą'y twɨn'ɨɨñ ku myɨlą̈grɨ'ą̈jtɨn tnąnky'ijxyɨ, xjats ja nąxwii'ñɨt jąą'y tnɨmą̈ąy jøts tyik'øyɨt ja tsą̈maxą̈n ja awą̈nąx midi t'ejxp jade'en sąm ja møj ka'øy jɨyujk midi tsaachɨyɨɨ'ñ.
15 Xjats ja yikmøøy ja møk'ą̈jtɨn jøts tyikjujkpyøkt tyikąjpxt ja tsą̈maxą̈n, pønts ja kawɨndsø'jkɨyɨp, yik'ookp ja'.
16 Xjats nayɨde'en ja møj ka'øy jɨyujk ja y'ejxą̈'ą̈nɨn tpɨktą̈ąjky kyøjø'øm uk wyɨmbojkwemp tukɨ'ɨyɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y, wan tmøjɨ wan tmutskɨ, wan tkumeeñ jąą'yɨ, wan t'ayoobɨ jąą'yɨ, øy ja yjawɨndsøndøjkɨdɨ, øy ja yjatumbɨtøjkɨdɨ.
17 Ka'ap pøn mɨbą̈ąt ti tjuy, ti tkajpxy, ti ttøøky, ku ja y'ejxą̈'ą̈nɨn tkamøøt'ą̈ttɨ midi ja møj ka'øy jɨyujk tø tpɨktą̈'ą̈ky. Ja' y'ejxą̈'ą̈nɨn'ajtpy ja xyøøw jøts ja ñumerɨ.
18 Yø'øbɨ numerɨ ka'ap yø o pøn tnɨjąwɨ; ja' yø tnɨją̈'wɨp pøn yikxon t'a'ejxɨp. Yø jade'embɨ numerɨ, jade'en yø kyajpxy ejxɨm ja jąą'yxøøwɨn, tudujk magø'pxy ja tugi'pxyudujk jade'en ja'.

14

Ku ja tukmagø'pxy wɨxijkxy myaktą̈xk milbɨ jąą'y y'øøwdɨ

1 Kuts jade'en yjąjty jøts ø n'ejxpą̈ąty ja Borreek U'nk jam tyanɨ kojpkøjxp mą̈ yiktijy Sión. Tukmagø'pxy ja wɨxijkxy myaktą̈xk mil ja jąą'y tmøødɨ pøn wyɨnaty wyɨmbojkwemp tø yikpɨktą̈'ą̈ky ja Dios Teety xyøøw jøts ja Borreek U'nk yja'amɨ. Ja'ats ɨdø'øn ja y'ejxą̈'ą̈nɨn'ą̈jttɨp.
2 Jøts nmadøøy møk wyɨną̈'ą̈ñ tsą̈jpjøtpy ejxɨm ja møj nøø y'ɨɨchɨn jøts ja møk anaawɨn; jade'en yikmadøy wyɨnąą'ñ ejxɨm ja maagyow midi yiktejp arpɨ.
3 Jamts ja jemy'ɨɨy t'øøwdɨ mą̈ ja møj tsɨnaabyajt jam, mą̈ ja nɨmaktą̈xkpɨ jɨyujk jam jøts ja møjąą'dyøjktɨ. Nɨpøn ja'abɨ ɨɨy tkajaty, ja'ayɨ tjąjttɨp pøn nɨtso'ok'ą̈jttɨ yą̈ nąxwiiñ, tukmagø'pxy ja wɨxijkxy myaktą̈xk mil jade'en ja'adɨ.
4 Wą̈'ą̈ts øy tsuj yjąą'y'ą̈ttɨ jøts ka'ap ja o pøn tø'øxyøjk tmøøt'ą̈ttɨ, tu'ugyɨ tpadundɨ ja Borreek U'nk pønɨ mą̈ ja ñijkxy. Yø' dø'øn ojts jawyeen ñadyamɨyøxyɨdɨ mą̈ ja Dios Teety jøts ja Borreek U'nk, jade'en yø ttanɨtso'ok'ą̈ttɨ.
5 Ka'ap ja wɨn'øø'nɨn, ka'ap ja tą̈ąy'ą̈jtɨn tjagyą̈ptɨ, øy tsuj wą̈'ą̈ts yjąą'y'ą̈ttɨ Dios wyɨngujkp.

Kyugajpxy'ą̈tti ja nidigøøkpi ą̈nkilis

6 Winets ø n'ejxpą̈ąty jadu'uk ja ą̈nkilis midi kajkwidejtp jam tsą̈jp kujk'ą̈m. Ayuujk myimimpy jøts tką̈jpxwą̈'kxwą̈'ą̈ñ są̈ ttanitso'ok'ą̈ttit ja nąxwii'ñit jąą̈'y o mągą̈jp o mą̈'ayuujk.

7 Jøts møk kyajpxy yide'en:

—Windsø'øgidi winjąwidi ja Dios, tø kyą̈'pxni jøts ja tiidyu'unin ñą̈xkidą̈knit. Jade'ents xwindsø'øgidit ja Dios pøn ja tsą̈jp ja nąą̈jx tyik'øyiyii'ñ tukii'iyi.

8 Xjats jadu'uk ja ą̈nkilis pyamiñi midi wąą̈n:

—Tø ja møj kąjp Babilonia wyindigøy, ja'agøjxp ku tukii'iyi ja nąxwii'ñit twin'iiñ jøts ttuktuñ sąm ja kya'øyjąą̈'y'ą̈tti.

9 Xjats ja ą̈nkilis jadu'uk pyamengojmiyi, jøts ja møk nayide'en wyą̈'ą̈ñ:

—Pøni pøn ja twindsø'jkip ja ka'øy jiyujk jøts ja y'awą̈nąx, jøts jade'en yik'ejxą̈'ą̈ndit wyimbojkwemp uk kyøjø'øm,

10 yø'øts ja ayo'on yikmo'odip ja'agøjxp ku ja Dios tø tyikjotmą̈'ą̈tti; jade'ents ja jøøn jøts ja jøky tyukpą̈ądidit tyuk'ejxidit Dios y'ą̈nkilis wyindump jøts mą̈ ja Borreek U'nk jam.

11 Xemikøjxp ja ayo'on jap t'ejxtit, nijuuni ja poj xyuxy'ąjtin tkapą̈ąjtidit. Xinaxy tsunaxy ja y'etti pøn tø twindsø'øgidi ja ka'øy jiyujk jøts ja y'awą̈nąx, są̈m ja tø yik'ejxą̈ndi nidu'uk ja nidu'uk.

12 Jade'ents yø chøkyi jøts møk y'ettit tyudą̈'ą̈ky'ą̈ttit pøn ja Dios ja'ą̈jtidip jøts ja y'ana'amin tpaduujnidi, jøts pøn ja Jesús møøt tu'ugyi ettip.

13 Winets nmadøøy møk kyajpxy tsą̈jpjøtpy jøts ø xnøjmi:

—Ją̈' yą̈'ą̈t: "Pyąą̈ttipts ja øy'ą̈jtin xondąą̈jkin ku y'ooktit tyigø'ødyit pøn ja nwindsøn'ą̈jtim Jesucristo tjanchją̈'widip." Nayide'en ja Espíritu Santo wyą̈'ą̈ñ jøts y'ejtnit ejtni xoni jøts ja y'øy'ą̈jtin pyudøkiyit nayide'en.

Są̈ ja Dios ttiidyunwą̈'ą̈ñ ja nąxwii'ñit jąą̈'y

14 Xjats ø n'ejxpą̈tkojmi, jam ø n'ixy tu'uk ja jąą̈'y chøøni poop yootskøjxp, koroni kyujup'ajtpy midi tum amuum oori, jøts ja møj tsujx tkąp'ity.

15 Jøts jadu'uk ja ą̈nkilis pyidsimy mą̈ ja Dios chinaadyąą̈jk jøts møk tmigajpxy midi jam yootskøjxp tsinaapy:

—Kąjpjø'øk yø tsujx jøts xyikpidø'økt yø piktą̈'ąky; tiempi yø' jøts pyidø'knit, tø yø myijąą̈ni yø piktą̈'ąky midi nąxwii'ñit'ąjtp.

16 Xjats ja' midi tsinaapy yootskøjxp, nay jatyits ja møj tsujx ttapo'otmujky ja piktą̈'ąky.

17 Xjats jadu'uk nayide'en ja ą̈nkilis pyidsiimy mą̈ ja Dios chinaadyąą̈jk jap tsą̈jpjøtpy, jam tu'uk ja møj tsujx janch jøøjp nayide'en tkąpi.

18 Altąjr wyingujkp jadu'uk ja ą̈nkilis chøøñ midi t'ejx'ejtp ja jøøn jam altąjrkøjxp. Ja'ats møk tyąjxiyii'ñ midi ja tsujx tmøøt'ąjtp, jøts tnimąą̈y:

—Kąjpjø'øk yø møj tsujx jøts xyikpidø'økt yø uvi tsą̈'ą̈m kumi tø yø myijąą̈ni.

19 Jøts ja ą̈nkilis ja tsujx tyiktuuñ nąxkijxy, jade'ents ja uvi tsą̈'ą̈m tyikpidi'jky, japts ja t'abøjkiyii'ñ y'abøjk'ii'ñjøtpy mą̈ yikmøø'kxt, jade'en idø'øn yø tijy ku ja Dios møk ja ayo'on tyiknąxkidą̈'ą̈kt.

20 Jam kąjp wingon ja uvi tsą̈'ą̈m yikmii'kxy, jøts ja ni'jpy kom'ampy pyidsiimy. Kawąą̈y y'ąą̈wgijxy ja yją̈'ąty jadine'en ja kyøjki, jøts yø'øy tigøøk magø'pxy kilometri.

15

Ja wixujk ayo'on midi ja ą̈nkilistøjk yikme'endip

1 Kuts jade'en yjąjty jøts n'ixy tsą̈jpwemp jadu'uk ja ejxpajt, janch adsø'jkibim: jade'ents ja niwixujkpi ą̈nkilis tmimiñ ja wixujkpi ayo'on midi tø yiktanipiky, kuts ja ayo'on ñą̈xt jade'ents ja Dios y'ą̈mbøjkin yjøpkøxt.

2 Jøts ø n'ejxpa̱a̱ty tu'uk ja mejy janch wa̱'a̱ts, janch tøø'kxp, jønyowɨn kyaxɨ'ɨky. Jamts
mejy'agø'øm tyanɨdɨ nɨdukɨ'ɨyɨ pøn tø tkabadundɨ ja ka'øy jɨyujk yja' jøts ja y'awa̱na̱x, sa̱m
nayɨde'en ja ñumerɨ tø tkagupøjkɨdɨ. Jamts ja kow ja tmøøt'a̱ttɨ midi ja Dios tø myø'øyɨdɨ.
3 Jøts ja t'øwdɨ ja møja̱a̱'y Moises y'ɨɨy pøn ja Dios kyugajpxy'a̱jt, jøts ja t'øømɨdɨ ja
Borreek U'nk yja', midi nømp:
Tu'ugyɨ me Dios Teety ja møk'a̱jtɨn xjagyepy.
Jøts midi tø xyik'øyɨ, janch øy janch tsuj jøts kamɨda̱a̱byaa̱adyɨm;
janch tɨy'a̱jtɨn ja' midi mdumpy midi mbɨktakpy, jøts xnɨdeety'aty xnɨmøja̱a̱'y'aty ja
na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y.
4 ¿Pøn Dios Teety mga'uktsø'øgɨyɨp, jøts pønts mga'ukwɨndsø'øgɨyɨp?
Pø tu'ugyɨxɨ mets mwa̱'a̱dsɨ.
Mwɨnja̱wɨyɨp mjanchja̱wɨyɨpts nɨdukɨ'ɨyɨ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y,
ja'agøjxp ku mdɨy'a̱jtɨn xna̱nky'ijxyɨ sa̱ mduñ sa̱ mbiky.
5 Nay wɨnets ø n'ejxpa̱a̱jty ku ja Dios chɨnaadya̱a̱jk y'awa̱jch jap tsa̱jpjøtpy ma̱
yikpøkjɨ'ɨky ja Dios kyutujk.
6 Nay japts pyɨdsømdɨ ja nɨwɨxujkpɨ a̱nkɨlɨs midi myɨmendɨp ja wɨxujkpɨ ayo'on. Ja'
wyet'a̱jttɨp ja øybɨ wet midi janch tøø'kxp janch tsama̱mp. Midi chum'ajtpy, amuum oorɨ
ja', kyachwiiñ ja chum yja'a̱ty.
7 Nay wɨnets ja ñamakta̱xkpɨ jɨyujk nɨdu'uk ja nɨwɨxujkpɨ a̱nkɨlɨs tmøøy kɨtu'uk ja kopɨ
midi amuum oorɨ. Ujts ja ayo'on ja tmøøt'aty midi ja Dios yajkpy, midi xemɨkøjxp
jujky'a̱jtp.
8 Jøts nayɨde'en ma̱ ja Dios chɨnaadya̱a̱jk tø ja jok kawɨnø'øn jap tø tya̱'tspøjknɨ. Ja Dios
myøk'a̱jtɨn jade'en adøtsp jøts nɨpøn jap mɨba̱a̱t kya'uktøjkɨñɨ kunɨm yjøpkøxt ja wɨxujkpɨ
ayo'on midi ja ñɨwɨxujkpɨ a̱nkɨlɨs yiktamɨgajxɨdɨp.

16

1 Kuts jade'en yja̱jty xjats nmadøøy møk kyajpxy jap ma̱ ja Dios chɨnaadya̱a̱jk, xjats ja
ñɨwɨxujkpɨ a̱nkɨlɨs tnɨma̱a̱y:
—Nøjkx atsyiktawa̱a̱tstɨt yø wɨxujkpɨ kopɨ jam na̱xwɨngøjxp, ja ayo'on yø myøøt'ajtpy
midi ja Dios yajkpy.
2 Wɨnets ja myɨdu'ukpɨ a̱nkɨlɨs tyiktawa̱a̱jch ja kyopɨ jam na̱xwɨngøjxp, jøts ja ja̱a̱'y
pya̱tkøjxnɨyɨ ja tsama̱a̱x jøts ja ka'øbyu'uts. Ja' ja̱jttɨp nɨdukɨ'ɨyɨ pøn ja ka'øy jɨyujk ja
y'ejxa̱'a̱nɨn tmøøt'a̱jttɨp jøts pøn twɨndsø'jkɨdɨp ja y'awa̱na̱x.
3 Xjats ja myɨmajtskpɨ a̱nkɨlɨs mejyjotp ja kyopɨ tyiktawa̱a̱jch, jøts ja yja̱jtna̱a̱ wa̱'a̱ts
nɨ'jpy ejxɨm ja ja̱a̱'y ñɨ'jpyɨn ku pøn chaachɨ, jøts ja y'oo'køjxnɨ nɨdukɨ'ɨyɨ midi jaty jam
tsɨnaapy mejyjotp.
4 Jøts ja myɨdɨgøøkpɨ a̱nkɨlɨs ja kyopɨ tyiktawa̱a̱jch møj nøøjotp jøts ma̱ jaty ja nøømu'ut.
Nayɨde'ents ja wyɨmbejtnɨma̱a̱ wa̱'a̱ts nɨ'jpy.
5 Wɨnets nmadøøy ja a̱nkɨlɨs midi tnɨwɨndsøn'a̱jtp ja nøø ku wya̱'a̱ñ:
—Me Dios Teety, tɨy'a̱jtɨn ku jade'en xuñ. Janch øy janch wa̱'a̱ts mets, jøts xemɨkøjxp
me m'ity,
6 ja'agøjxp jade'en yja̱ttɨ ku mets ja mjanchja̱'wɨbɨtøjk yikjemdundɨ yiktedundɨ, tø
tyik'ookɨ, kawɨnø'øn tø tyiktsuñ tyiktaxy. Paty mets ja nøø xyikwɨmbejtnɨ wa̱'a̱ts nɨ'jpy
jøts yø t'uukɨ; jade'ents yø pya̱a̱t'atyɨdɨ.
7 Nmadøøy nayɨde'en ku jap alta̱jrwimpy kyajpxy yɨde'en:
—Mets Dios Teety, tu'ugyɨ mets ja møk'a̱jtɨn xjagyepy, ku na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y jade'en tø
xpayø'øy, tɨy'a̱jtɨngøjxp ɨdø'øn ja tø xuñ.
8 Jøts ja myɨmaktа̱xkpɨ a̱nkɨlɨs tyiktawa̱a̱jch ja kyopɨ jam xøøw wyɨngøjxp, jøts ja xøøw
ja myøk'a̱jtɨn tpɨjky, jøts ja ja̱a̱'y chaaba'oo'knɨyɨ ja xøø'a̱n.

9 Øy ja kawɨnø'øn ja xøø'ą̈n yjatsą̈'yɨdɨ nɨ jade'embą̈ą̈ts ja wyɨnmą̈ą̈'ñ ja tkayiktɨgą̈tstɨ. Nɨ jade'embą̈ą̈t ja Dios tkają̈'myatstɨ ku ayo'on tja'ejxtɨ, ne'egɨ ja Dios tmɨgą̈jpxɨgøy'adø'øtstɨ.

10 Jøts ja myɨmagoxkpɨ ą̈nkɨlɨs tyiktawą̈ą̈jch ja kyopɨ mą̈ ja møj ka'øy jɨyujk ja myøjtsɨnaabyajt jam, jøts tukɨ'ɨyɨ kyoodsɨgyɨjxy wɨnø'ømbą̈ą̈t t'ane'emy ja yją̈ą̈'y. Øy ja ayo'on ja møk tja'ejxtɨ, jadi'iñɨts ja tjantyimyɨmajadą̈'ą̈ktɨ. Nugo ja tyoojts ja tjanch'atsu'utsmuktɨ;

11 nɨ jade'embą̈ą̈ts ja tkamajtstu'uty ja kya'øy'ą̈jtɨn midi ja tyundɨp, ne'egɨ ja tmɨgą̈jpxɨgøy'adø'øtstɨ ja Dios pøn jap tsą̈jpjøtpy, ja'agøjxp ku ayo'on ja jade'en ttuk'ijxy.

12 Xjats ja myɨdudujkpɨ ą̈nkɨlɨs tyiktawą̈ą̈jch ja kyopɨ møj nøøjotp midi yiktejp Eufrates. Ku jade'en ttuuñ jøts ja tyɨjch, jøts ja tuu' jam y'awą̈ą̈jch, jøts ja møj wɨndsøndøjk jam ñą̈jxtɨ midi tsoo'ndɨp xøøbɨdsimdso'ampy.

13 Wɨnets ø n'ijxy ku ja mɨku' pyɨdsimy jap awą̈'ą̈ndsą̈ą̈'ñ y'ą̈ą̈wjøtpy. Nayɨde'en pyɨdsømɨ jap møj ka'øy jɨyujk y'ą̈ą̈wjøtpy, jøts nayɨde'enmɨ jap kugajpxtyøjk y'ą̈ą̈wjøtpy midi nadyejɨdɨp ku ja Dios tkugajpxy'ą̈ttɨ jøts twɨndą̈ay'ą̈ttɨ nugo ja ją̈ą̈'y. Nɨdɨgøøk ja mɨku' jade'en pyɨdsømdɨ ejxɨm ja pokleenɨn.

14 Yø'øbɨ mɨku' jade'en ja møj ejxpajt ñą̈nky'ejxɨp jøts nɨdukɨ'ɨyɨ ja møj wɨndsøndøjk tyiknamyukøxwą̈'ą̈ñɨ pøn yą̈ nąxwiiñ. Jade'ents ja tsep t'a'ejxɨdɨt ku ja xøøw tpą̈ą̈tt jøts ja Dios tmɨme'ent ja myøk'ą̈jtɨn midi ka' pøn tmɨ'abą̈ą̈ty.

15 Yɨde'en ja Dios wyą̈'ą̈ñ: “Ukmadowdɨnɨm, adsu'uky ø nme'ent ejxɨm ja maa'tspa'an, nɨpøn tkanɨjąwɨ. Tya'øy'ą̈jttɨp ja Dios kyunuu'kxɨn pøn nay'ejx'ejtɨdɨp nabyøkjø'kɨdɨp. Ka'ap øts xmɨdsø'ødyu'unt ku nme'ent.”

16 Jøts ja møj wɨndsøndøjk ñamyukøjxɨdøø mą̈ jam hebreo ayuujk tejtɨ Armagedón.

17 Xjats ja myɨwɨxujkpɨ ą̈nkɨlɨs tyiktawą̈ą̈jch ja kyopɨ pojotp jøts yikmadøøy møk kyajpxy midi tsoo'mp jap tsą̈jpjøtpy mą̈ ja Dios chɨnaadyą̈ą̈jk, jøts wyą̈'ą̈ñ:

—Tø y'øyɨgyixy jøts tyunɨt jøts yjątɨt.

18 Jøts møk ñą̈xkɨdą̈ą̈jky ja wɨdsuk, jøts wyɨnąnguejky ja anaaw, jøts ja tsaachmøk ujx myiiñ midi ka'anɨm wɨndii yik'ijxy yiknɨjąwɨ yą̈ nąxwiiñ.

19 Xjats ja møj kąjp Babilonia y'ają̈ą̈bajky tɨgøøk ween. Jade'en'ampy jade'en ja Dios tyuñɨdɨ ku ja kya'øyją̈ą̈'y'ą̈ttɨ jøts jade'en ą̈mbøjkɨn'ampy tyukjɨɨ'kxyɨdɨ ja ayo'on. Tukɨ'ɨyɨ ja kąjp wyɨndɨgøøgyɨjxy jøts yją̈ą̈jø'kɨjxy yą̈ nąxwiiñ.

20 Wyɨndɨgøøgyɨjxy ja nąą̈jx midi jam mejkyujk'ą̈m jøts ja kojpk nayɨde'en yjąjty.

21 Nayɨde'en ja jąą̈'y pyajtɨgøøjyøø ja tøtst midi je'mch'ą̈jtp wɨxijkxy kilɨ tu'uk tu'uk. Nɨ jade'en ja jąą̈'y tkają̈'myatstɨ ja Dios øy yø są̈ wyą̈n'adø'øtstɨ, øy ja ayo'on møk tø yjayikmo'odɨ.

17

Ku ja ka'ødyø'øxy tø pyajtnɨyɨ ja myɨwɨn'øø'mbɨ

1 Kuts jade'en yjąjty, jøts myiiñ nɨdu'uk ja ñɨwɨxujkpɨ ą̈nkɨlɨs midi tmøøt'ą̈jttɨp ja wɨxujkpɨ kopɨ, jøts ø xnɨmą̈ąy:

—Men, jøts ø n'uktuk'ext są̈ y'ayo'ombą̈ą̈tt ja ka'ødyø'øxy pøn jam tsɨnaapy mejwyɨngøjxp.

2 Yø møj wɨndsøndøjktɨ pøn yą̈ nąxwiiñ, tø yø tmøøtpøktyundɨ yø ka'ødyø'øxy. Jade'ents ja nąxwii'ñɨt jąą̈'dyɨ tø ttuktuñ ttuknɨjąwɨ ja kya'øyją̈ą̈'y'ą̈jtɨn, jøts jade'en tu'ugyɨ tø yikwɨn'øø'nɨdɨ.

3 Nayɨ kumą̈ą̈'yjøtpy ja Espíritu Santo xuk'ijxy ku øts ja ą̈nkɨlɨs xyiknijkxy jam møj abą̈k etjotp, jamts ø n'ijxy tu'uk ja tø'øxyøjk ttatsøønɨ tu'uk ja møj ka'øy jɨyujk, tsą̈jpts ja' jøts wɨxujk ja kyubą̈jk, mą̈jk ja wyą̈j tmøøt'aty, amuum nɨją̈'ąy ja y'ą̈k midi kya'ødyamɨgajpxy ja Dios.

4 Jøts ja tø'øxyøjk ja wyet twet'aty tsuu'nk jøts tsa̱jpts, amuum oori xyox'ajtpy, jam n'ijxyimbi nga'ijxyimbi. Jamts ja kopi tu'uk tmach'ity midi amuum oori, ujts ja kopi nayide'en tmøøt'aty midi kyada'øyja̱a̱'y'ajtpy;
5 jøts wyimbojkwemp ja letri tmøøt'aty midi ka' nugo aja̱wi yiknija̱wi. Yide'en ja tijy: "Ja møj Babilonia midi tnigubajk'a̱jtp ja ka'ødyø'øxyøjkti, ja ka'ødyunk jøts ja ka'øwyinma̱a̱'ñ."
6 Jøts nay jatyi n'ijxy ku ja ka'ødyø'øxy myu'ugyi, ja ni'jpy tam ja muujkip pøn ja Dios ja'a̱jtip ku ja Jesús yja' tø tku'oogidi. Nigyuma̱a̱p nja̱wi ku jade'en n'ijxy.
7 Xjats ja a̱nkilis xnima̱a̱y:
—¿Tiku nigyuma̱a̱p xja̱wi? Łxya̱m n'uktuknija̱wit sudso'ampy idø'øn yø jade'en tijy yø tø'øxyøjk jøts yø ka'øy jiyujk midi ja tø'øxyøjk tyatsinaapy, midi wixujk ja kyuba̱jk jøts ma̱jk ja wya̱j.
8 Yø ka'øy jiyujk midi ixya̱m m'ijxpy, jekyip yø jaayi y'ijty. Ka'ap yø ixya̱m ma̱ y'ukyik'ejxni; øy jade'en tø yjaty, pidsømgojmip jap ayoda̱a̱jkjøtpy jøts ñøjkxt ma̱ wyindigø'øty xemikøjxp. Jøts ja ja̱a̱'y pøn ja xyøøw kayikja̱'a̱y jap nøkyjøtpy ma̱ jap y'ity ja ja̱a̱'xyøøw midi jujky'a̱jttip xemikøjxp, yø'øts nigyuma̱a̱p tja̱widip ku ja t'ejxkojmidit ja ka'øy jiyujk ku ja nay jaa yjujky'aty.
9 'Ukmadow yikxon midi ndukmadowampy: Yide'en yø wixujkpi kuba̱jk twandijy yø wixujkpi kojpk ma̱ yø tø'øxyøjk chøøni.
10 Nayide'en yø wixujkpi kuba̱jk twandijy niwixujk ja windsøndøjkti. Tø wyindigøy nimagoxk, jøts nidu'uk ixya̱m wyindsøn'aty, jøts jadu'uk ka'anim ja myiñ. Kuts ja mye'ent, ka'ap ja jeky y'ett.
11 Jøts ja ka'øy jiyujk midi ya̱ ejt na̱xwiiñ jøts ka' ixya̱m ma̱ y'uk'ejtni, ja' idø'øn etp myiduktujkpi windsøn. Ja' idø'øn ndejint yjapatpy ja ñiwixujkpi windsøn pøn øy sa̱ tø yika̱jpxpa̱a̱ty, jøts jade'eñi ja kyudigø'øyin ña̱xt.
12 'Ja ma̱jkpi wa̱j midi tø x'ixy, ja' wyandijpy nima̱jk ja windsøndi, ka'anim ixya̱m ja kutujk yiktanipøkti; pyøktipts ja kyutujk jøts tu'uk hori ja'ayi møøt wyindsøn'a̱ttit ja ka'øy jiyujk.
13 Tu'ugyi ja wyinma̱a̱'ñ tyik'etti yø nima̱jkpi windsøndi jøts tmo'odit ja myøk'a̱jtin ja ka'øy jiyujk.
14 Xjats møøt cheptu'undit ja Borreek U'nk, mimajada̱'a̱kidipts ja' ja'agøjxp ku møk ja myøk'a̱jtin tjagyepy; nipøn ya̱ na̱xwiiñ kyajade'eni, pøn ja møøtti kø'øm ja Dios Teety ja tø wyi'ijxyidi jøts ja tø ya̱jxiyidi, myiduda̱'a̱ky'a̱jttip ja'.
15 Jøts ja a̱nkilis nayide'en xnima̱a̱y:
—Yø mejy midi tø x'ixy ma̱ yø tø'øxyøjk chøøni, yø' wyandijpy niduki'iyi na̱xwii'ñit ka̱jp.
16 Jøts ja nima̱jkpi windsøndøjkti midi wyandijpy ja ka'øy jiyujk wya̱j, ja'ats kyadami'ejxiwyampy ja ka'ødyø'øxy jøts tyiktuu'duktit; jøts jade'eñi tyikwindigø'ødyit jønjøtpy.
17 Tundi jade'en sa̱m ja Dios kø'øm tø mwinma̱a̱'nmyø'øyidi sa̱m ja kø'øm ttsøky, paty tka̱jpxmuktit ja windsøndøjk jøts ja kyutujk tmo'ot ja ka'øy jiyujk kunim yø ttu'undit jade'en sa̱m ja Dios tø ttanibiktaa̱gi.
18 Yø ka'ødyø'øxy pøn tø x'ixy, jade'en yø' sa̱m yø møj ka̱jp Babilonia midi niduki'iyi ja na̱xwii'ñit ja windsøndøjk y'ane'empy.

18

Ku ja møj ka̱jp Babilonia wyindigøy

1 Xjats ku jade'en yja̱jty winets n'ijxy tu'uk ja a̱nkilis ku ja tsa̱jpjøtpy kyida̱a̱jky, møk ja kyutujk tmimiiñ jøts ja na̱xwii'ñit tyikja̱jta̱a̱jky ku ja møk tyii'kxy chamamy.
2 Xjats ja a̱nkilis møk kyajpxy jøts wya̱'a̱ñ:

—Tø ja møj kąjp Babilonia wyindigøy. Miku' tsinaadyąąjk tø wyimbejtni jøts tum ja ka'øy jiyujk jam tsinaadyip.
3 Ja'agøjxp jade'en yjąjty ku ja nąxwii'ñit jąą'y tø ttukpaduñ ja kya'øy'ąjtin. Tø ja windsøndøjk møøt y'øyjąą'y'aty kya'øyjąą'y'aty. Pønts atstooktip atsyąktip tø ja ttamøktøjkiñidi ku ja ttookti midi yiktundip ja pøktyumbi.
4 Xjats ø nmadøøy jadu'uk ja ayuujk midi tso'omp tsąjpjøtpy, xjats wyą'ąñ:
—Pidsømdi meets jam kąjpjotp pøn jaty ø nja'ajtpy. Kidi nugo ja pøky xpąątti jøts kidi nayide'en ja ayo'on nugo xpąątti.
5 Tø yø jade'embi kąjp ja pyøky ñipajtni, xjats ja Dios ka' tją'dyigøy ku jade'en kya'øyjąą'y'ątti.
6 Wan yø tjaty nayide'en sąm yø tø tka'ødyuñ ja nąxwii'ñit jąą'y. Wan jawaani møj tkubety ja kya'øy'ąjtin.
7 Pø øyxi ñamyikejxyi, møj ñayjąwiyi, wants t'ixy tnijąwi nayide'en ja ayo'on. Wąmpts ja' y'ąm yjotp: "Windsøn'ąjtpyim øts ixyąm; ka'ap ø nmay ndąjy sąm ja ku'øktyø'øxyin, ka'ap ø są njątt."
8 Ja'agøjxp tuktøñi nøjkx ñąxkidą'ąky mayjøøjp ja ayo'on: ja o'jkin, ja yuu, ja pą'ąm, jøts nayide'en nøjkx tuki'iyi tyøøyjø'køxti; ja Dios janch møj ku ja ayo'on jade'en myo'ojidit.
9 Jøts ja nąxwii'ñit windsøndøjkti tpayą'ąxtit tpajø'ødit ja kąjp mą ja tø pyøktyundi, ku t'ejxtit ku ja tø yjønmąjtsniyi, jøts ja jok nugo pyidø'kni.
10 Jagam ja tsø'øgi y'a'ejxuktit, ja ku ja nayide'en yjąttit, jøts yide'en wyą'ąndit:
—¡Mjanch'ayøøy meets Babilonia! Janch møk ja møk'ąjtin y'ity xmøøt'ątti. Pø tøxi tuktøñi mwindigøy.
11 Nayide'en ja too'kpi ajuubyitøjk, pyayą'ąxtip ja', ja'agøjxp ku ka' pøn jade'en y'ukjuuñit sąm y'ijtyin, ja tyøøky myimaadyip myidąjtip ti jaty ja myøøt'ąjttip:
12 jap oori, jap pląti, jap n'ijxyim nga'ijxyim, jap ja øybi wet, tsuu'nk jøts tsąjpts; jap nayide'en mayjøøjp ja kipy midi pą'ąkxukp, jap tsąądsech tsąągueegidi, jap bronce jøts ja nugo pujx,
13 japts nayide'en ja kanela, to'kx tsøøy, poom, mirra, jøts ja pą'ąkxukpi, jap ja vino, aceite, y'øybi ariin way jøts ja ariinbąjk; jap nayide'en ja jiyujk midi tsimchømp, jap ja borreegi, jap ja kawąąy jøts ja karreti. Nay jap ja tumbi jąą'y tyøøgyi pøn tundip sąm ja jiyujkin.
14 Xjats ja too'kpitøjk wyą'ąndit:
—Tø wyindigøøgyixy tuki'iyi midi y'ijty mdsojktip; tø tyigøøgyixy ja mgumeeñ'ąjtin ja mjujky'ąjtin, nijuuni jadigojk kya'ukyikpątnit.
15 Jøts ja too'kpitøjk, tsø'jkidip ja', jøts jagam y'a'ejxuktit ku nayide'en y'ayo'ombąąttit, pyayą'ąxtip pyajø'ødip ja',
16 jøts wyą'ąndit:
—¡Mjanch ayøøy meets Babilonia kąjp! Janch tsuj meets mgąjp y'ijty sąm tu'uk ja tø'øxyøjk tsuj ñaxyøxyin, ku øybi wet tpiktą'ąky wan tsuu'ngi wan tsąjptsi, kuts o midi'ibi xox tpiktą'ąky wan ja oori jøts ja tsąądø'kxpi.
17 ¡Pø tøxi tuktøñi kyugøxi ja mgumeeñ'ąjtin ja mjujky'ąjtin!
Jøts nayide'en pøn jaty jam tundip bąrki jotp, jagamyi ja tyąndøø.
18 Jøts t'ejxpąąttøø ja jok ku tø tyøøbyøjkni ja kąjp, jøts møk wyąndøø:
—¡Nimą jade'en ja kąjp ejxim yą'ąt tø y'ityin!
19 O są yja'adø'tsnidi o są ñadyu'uniyidi, ja' møk yją'widip ku ja kąjp jade'en yjaty, chąp'ąąwdi, jøts wyą'ąndi:
—¡Mjanch'ayøøy mee Babilonia kąjp! ¡Ja mgumeeñ'ąjtin ja mjujky'ąjtin øø tø ndama-jadą'ąky pøn jaty ja bąrki tmøøt'ąjttip yąm mejyjøøjty, jøts jotmøñ tø mdyimgyudigøødyi!
20 Taxondą'ąkti meets pøn jap tsąjpjøtpy, meets kugajpxtyøjk, meets janchją'wibitøjk, pø tøxi ja wyindigøy ja ka'øgyąjp jøts jade'en ja Dios tø tpayø'øy ku tø myika'ødyundi.

21 Xjats tu'uk ja møj a̱nkɨlɨs tkɨyjɨ'ɨky tu'uk ja amuum møj pa̱a̱ndsa̱a̱ jøts ja mejyjotp tkuwɨbejpɨyɨɨ'ñ, jøts ja wya̱'a̱ñ:

—Jade'en yø Babilonia ka̱jp wyɨndɨgøy ejxɨm yø tsa̱a̱ yikuwɨbejpɨ mejyjotp, jøts nɨjuunɨ xøøw kya'ukyik'ejxnɨt.

22 Nɨma̱ jadɨgojk ti kya'ukyikmadoonɨ ka̱jpjøøjty ja xuxpɨ ja kowbɨ; nɨma̱ pøn ti tka'uktunɨdɨ, nɨma̱ pøn kya'ukjøjtsnɨdɨ.

23 Nɨti ja̱j nɨti tøø'kx kya'ukaxø'knɨ jøts nɨti jade'en kya'ukyikmadoonɨ sa̱m ti y'ityɨn xyødundɨ. Tø yø ka̱jp wyɨndɨgøy, øy ja too'kpɨ ya̱jkpɨdɨ tø tjamøøt'a̱ttɨ møj, øy tukɨ'ɨyɨ ja na̱xwii'ñɨt ka̱jp tø tjawɨn'øø'nguixy møøtpɨ ja kya'øy'a̱jtɨn.

24 Ja'agøjxp yø ka̱jp jade'en tø yjaty ku jam tø tyik'ookti ja Dios kyugajpxy jøts ja Dios yjanchja̱'wɨbɨtøjk. May ja ja̱a̱'y tø tyik'ookti o ma̱ga̱jp.

19

1 Kuts jade'en yja̱jty jøts nmadøøy ku mayja̱a̱'y kya̱jpxtɨ jap tsa̱jpjøtpy jøts møk wya̱'a̱ndɨ:

¡Tu'ugyɨ adøm nDios Teety janch møj janch øy! Ja'ats tu'ugyɨ xyiknɨtso'ok'a̱jtɨndɨp.

2 Tɨy'a̱jtɨngøjxp ja Dios ttɨɨdyuñ; t'ayo'onmø'øy ja ka'ødyø'øxy, ja'agøjxp
ku ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y tø tyikma̱'a̱ty ja' kya'øy'a̱jtɨngøjxp;
paty ja Dios ja tpayø'øy ku jade'en tø tyik'ooktɨ ja yjanchja̱'wɨbɨtøjk.

3 Xjats jadɨgojk wya̱ngojmɨdɨ:

—¡Janch møj ja Dios! Nɨjuunɨ yø ka̱jp kyatøøy'amø'øty, jok'ejtp yø'.

4 Xjats ja ñɨ'ee'pxmakta̱xkpɨ møja̱a̱'dyøjk jøts ja nɨmakta̱xkpɨ jɨyujk ñagyuxendya̱a̱jkɨdɨ jam Dios myøjtsɨnaadya̱a̱jk wɨngujkp, Dios tja̱'myatstɨ jøts wya̱'a̱ndɨ:

—¡Jade'en, ku Dios janch møj!

5 Jøts yikmadøøy ja kajpxy ja ayuujk ma̱ ja møj tsɨnaabyajt jam, midi wa̱mp yɨde'en:
Wɨnja̱wɨdɨ kunuu'kxyja̱wɨdɨ meets ja Dios,
pøn tpadundɨp pøn twɨndsø'jkɨdɨp
wan tmøjɨdɨ wan tmutskɨdɨ.

Ku ja Borreek U'nk yikxødu'unt

6 Xjats nmadøøy nayɨde'en ejxɨm ja mayja̱a̱'y kyajpxyɨn, sa̱m ja møj nøø øø'tspɨn wyɨna̱'a̱ñ jøts ja tsaach møk anaaw, jøts wya̱'a̱ñ yɨde'en:

¡Janch møj ja Dios! Tø ña̱xkɨda̱'a̱ky ja kyutujk jøts jade'en xnɨwɨndsøn'a̱jtɨndɨt.

7-8 Wan t'øy'a̱jtyɨm wan txonda̱a̱jkyɨm, wan twɨnja̱'wa'am wan twɨndsø'jka'am.
Tøxɨ tpa̱a̱ty ja yja' midi yiktejp Borreek U'nk jøts tmøøtsɨnaawya̱'a̱ñ tmøøt'etwa̱'a̱ñ ja yjanchja̱'wɨbɨtøjk pøn øy'a̱jttɨp wa̱'a̱ts ja̱a̱'y'a̱jttɨp.
Jade'en ɨdø'øn yø tijy sa̱m ja ja̱a̱'y ja xøøw ttundɨ ku y'amajtskɨdɨ.

9 Xjats ja a̱nkɨlɨs xnɨma̱a̱y:

—Ja̱' jade'en: “Tya'øy'a̱jttɨp pøn tø yikway ma̱ ja Borreek U'nk xyøduñ.”

Jøts ja yja̱a̱kwa̱'a̱ñ:

—Yø' ayuujk midi tø xjaadyañ, tɨy janch yø', Dios tyɨy'a̱jtɨn yø'.

10 Xjats ø nagyuxendya̱a̱jkɨ a̱nkɨlɨs wyɨngukp jøts nwɨndsø'øgɨwya̱'a̱ñ, jøts ø xnɨma̱a̱y:

—Ka'ap jade'en m'adø'øtst; pø tu'ugyɨxɨ ja Dios Teety yikwɨndsø'øgɨ. Nayɨde'enxɨ øts ja nwɨndsøn'a̱jtɨm Jesús yja' nbaduujnɨ sa̱m metsɨn, sa̱ts ja mmɨjanchja̱'wɨbɨtøjkɨndɨ. Ja Jesús kyajpxy y'ayuujk nbaga̱jpxa'amp pøn jaty ja Dios ja'a̱jtɨyɨp.

Ja ja̱a̱'y pøn ttatsɨnaapy ja poop kawa̱a̱y

11 Xjats ø n'ejxpa̱a̱ty ja tsa̱jp y'awa̱a̱jch; jamts kyaxɨ'jky tu'uk ja poop kawa̱a̱y, ja'ats ja ttatsɨnaapy pøn øy pøn tɨy'a̱jtɨn møøt, jøts tpayø'øwya̱'a̱ñ ttɨɨdyunwa̱'a̱ñ ja na̱xwii'ñɨt ja̱a̱'y.

12 Janch tøø'kxp ja wyeen ejxɨm ja jønyowɨn, jøts kyubą̈jkøjxp may ja koronɨ tmøøt'aty. Jamts ja xyøøw yją̈'ą̈yɨ wyɨmbojkwemp, øy ja pøn tja'ijxy ka'ap ja pøn t'ejxkapy, ja' kø'øm tnɨją̈'wɨp.
13 Amuum nɨ'jpy ja wyet midi wyet'ajtpy, jøts ja xyøøw, Dios kyajpxy ja' Dios y'ayuujk ja'.
14 May ja myøøtseptumbɨ pyayø'øyɨ pøn tso'ondɨp jap tsą̈jpjøtpy. Amuum poop, øybɨ wet, wą̈'ą̈ts wet wyet'ą̈jttɨp jøts tum poop kawą̈ą̈gyøxptɨ.
15 Japts y'ą̈ą̈wjøtpy pyɨdsimy tu'uk yøñchujx, janch jøøjp ja', ja'ats tyayiktsaachɨp ja nąxwii'ñɨt jąą̈'y ku ja møk tnɨwɨndsøn'ą̈twą̈'ą̈ñ ja nąą̈jx ja kąjp; møk ja ayo'on ja payø'øyɨn tyiknąxwą̈'ą̈ñ ku ja Dios Teety tø yjanchjot'ą̈mbiky.
16 Yjɨxki'py ja xyøøw yją̈'ą̈yɨ jøts pyuugyixy. Jade'en ja twandijy ku møk ja kutujk tmøøt'aty, nɨpøn yą̈ nąxwiiñ kyajade'enɨ.
17 Wɨnets ø n'ijxy tu'uk ja ą̈nkɨlɨs jam xøøw wyɨndump, jøts tmɨgajpxy ja jɨyujk midi kajkwɨdejttɨp tsą̈jpwemp, jøts wyą̈'ą̈ñ yɨde'en:
—Mendɨ namyukɨdɨ jøts xka'adyɨt x'a'uxɨdɨt ja Dios yja',
18 jøts xtsu'utstɨt xjøø'kxtɨt ja wɨndsøndøjk ja soldą̈dɨtøjk. Nayɨde'en xtsu'utstɨt ja kawą̈ą̈y jøts pøn ja tatsɨnąą̈jyɨp. Nɨdukɨ'ɨyɨ xjøø'kxtɨt pøn ja jąą̈'y yiktuujnɨp jøts pøn mɨdundɨp, wan tmøjɨ wan tmutskɨ.
19 Xjats ø n'ijxy ja møj ka'øy jɨyujk jøts ja wɨndsøndøjk pøn yą̈ nąxwiiñ møøt ja syoldą̈dɨtøjk, ja'agøjxp tø ñamyukyɨdɨ ku cheptunwą̈'ą̈ndɨ møøt ja' pøn ttatsɨnaapy ja poop kawą̈ą̈y.
20 Jøts ja ka'øy jɨyujk yiktsuumy møøt ja' pøn nugo wɨn'øø'ndɨp ñadyijyɨ ku Dios ja tkąjpxnąxpɨ'aty. Jade'en ñadyijyɨ tnąnky'ejxɨ ja myɨlą̈grɨ'ą̈jtɨn jøts jade'en ja jąą̈'y twɨn'ɨɨ'ñ jøts yikmo'odɨt ja møj ka'øy jɨyujk y'ejxą̈'ą̈nɨn jøts jade'en twɨndsø'øgɨdɨt ja y'awą̈nąx. Xjats ja møj ka'øy jɨyujk møøt ja' midi nugo wɨn'øø'mp yikuwɨbejpɨdyɨ mejyjotp, mą̈ yjanchtøøy yjanchą̈'ą̈y ja nøø.
21 Ja'ats ja tya'ookøxtɨ ja myɨgu'uk midi ja yøñchujx tmøøt'ą̈jtp y'ą̈ą̈wjøtpy, jøts ja jɨyujk ja yjø'kxkøxɨyɨdɨ midi kajkwɨdejttɨp.

20

Są̈ ja kutujk midi tukmil jumøjt etp

1 Xjats ø n'ijxy tu'uk ja ą̈nkɨlɨs midi tso'omp tsą̈jpjøtpy, jøts ja tkøñ'ity ja ñɨ'awą̈ą̈jts ja ayodą̈ą̈jk jøts nayɨde'en tu'uk ja møj pujxkadeen.
2 Myą̈jts ja ą̈nkɨlɨs ja møj ka'øchą̈ą̈'ñ midi yiktejp møj mɨku' ja Satanás, jøts yikøxøjch, yikpakxøjch jøts tukmil jumøjt y'ett
3 y'ayo'ot mą̈ yikuwɨbejpɨyɨɨ'ñ ayodą̈ą̈jkjøtpy. Jap ñɨ'adujkpejty jøts ja seeyɨ yikpɨktą̈ą̈jky ja agą̈j, jade'engøjxp jøts ka'ap ja nąxwii'ñɨt jąą̈'y nugo ająwɨ t'ukwɨn'øø'nɨt. Tukmil jumøjt y'ayo'ot, wɨnets yikmajtstu'utt øy wɨnø'ønɨn.
4 Wɨnets ø n'ijxy ja møj wɨndsøndøjk chøønɨdɨ jam møj tsɨnaabyajtkøjxp. Tø yikmo'odɨ ja kutujk ja møk'ą̈jtɨn jøts tɨɨdyu'unɨn ttu'undɨt. Nayɨde'en ja yik'ijxy ja anmɨją̈'wɨndɨ pøn ja kyubą̈jk tø wyɨnąktɨ, ku ja tkąjpxwą̈'kxtɨ ja nwɨndsøn'ą̈jtɨm Jesús yja'. Jade'ents ja Dios yja' tø tpaduujnɨdɨ. Ka'ap ja twɨndsø'øgɨdɨ twɨnjąwɨdɨ ja møj ka'øy jɨyujk jøts nɨka'ap ja y'ejxą̈'ą̈nɨn yikpɨktą̈'ą̈ktɨ wyɨmbojkøjxp jøts kyøjø'øm. Yik'ijxy ku ja yjujkpyøkøxtɨ jøts tukmil jumøjt møøt wyɨndsøn'ą̈ttɨt ja Cristo.
5 Yø'øts jawyeen jujkpyøktøø, pønts jąą̈ktą̈ndøø jaanɨmts ja yjujkpyøktɨt kunɨm ja tukmil jumøjt ñą̈xt.
6 Tya'øy'ą̈jtɨp tyaxondą̈ą̈jkɨp ja Dios yja' pøn jawyeen jade'en jujkpyøktøø. Ja'ats ja Dios ja'ą̈jtɨdɨp jøts ka'ap ja y'ayo'odɨt ku ja myɨmajtskpɨ o'jkɨn ñą̈xt. Pyadundɨp ja Dios yja' jøts møøt wyɨndsøn'ą̈ttɨt ja Cristo tukmil jumøjt.
7 Ku wyɨnaty tø kya'pxy tukmil jumøjt wɨnets yikmajtstu'utt ja Satanás.

8 Ku pyɨdsø'ømt, wyɨn'øø'mp ja' ja naxwii'ñɨt jaa'y. Nøjkx twɨn'ɨiñ nayɨde'en ja kajp ma yiktijy Gog jøts Magog, jøts ñamyukɨdɨt ja tseptumbɨ nɨdukɨ'ɨyɨ ja syoldadɨ. Janch namay ja'adɨ, ka'ap ja myachoonɨ.

9 Namyujkɨdøø jam møj jøgyøjxp jøts tnawɨdejtkøxtɨ ma jam y'ettɨ pøn jaty ja Dios ja'ajtɨdɨp, pøn ja chøjkpy. Xjats ja Dios ja jøøn tnajtskajxɨyɨɨ'ñ jap tsajpjøtpy jøts nɨdukɨ'ɨyɨ tyøøgyɨjxy.

10 Xjats ja mɨku' nayɨde'en yikmaajch ja'agøjxp ku ja jaa'y nugo twɨn'ɨiñ. Nay jam yikpɨktaajky mejyjotp ma yjanchtøøy yjanchaay ja nøø. Møøt ja' ja møj ka'øy jɨyujk, jøts ja' midi nadyejɨp kugajpxy pøn nugo twɨn'øø'mp ja naxwii'ñɨt jaa'y. Jamts y'ayo'odɨt xemɨkøjxp xɨnaxy tsunaxy.

Ku ja Dios ttɨɨdyu'unt ja jaa'y ma ja pyoop tsɨnaabyajt jam

11 Jøts ø n'ijxy tu'uk ja møj tsɨnaabyajt, poop ja', jam ja Dios chøønɨ. Xjats ja tsajp, xjats ja naajx tukɨ'ɨyɨ wyɨndɨgøøgyɨjxy Dios wyɨngujkp, nɨma nɨti kya'uk'ejtnɨ.

12 Jøts ø n'ijxy ja jaa'y, Dios wyɨngujkp tyanɨdɨ pøn tø y'ooktɨ, ja møj ja mutsk ja'adɨ. Jamts ja nøky yik'ijxy sa tø yjaa'y'attɨ nɨdu'uk nɨdu'uk. Nayɨde'ents ja nøky jam yik'ejxmɨ ma ja xyøøw jap yjaabyetyɨdɨ pøn jaty ja Dios yja' tø tpaduujnɨ, xjats jade'en nɨdukɨ'ɨyɨ yikpayø'ødyɨ.

13 Jam ja'adɨ pøn tø y'ooktɨ mejyjøtpy jøts nayɨde'en pøn tø y'ooktɨ naxkɨjxy. Jamts ja yikpayø'ødyɨ tu'uk tu'uk pønɨ sa tø yjaa'y'attɨ.

14 Wɨnets ja Dios tyikjøpkixy ja o'jkɨn tɨgø'øyɨn jøts ka' pøn y'uk'ooknɨt jadɨgojk. Ja' tøødyɨp pøn tø tyundɨgøydɨ jap mejyjøtpy ma yjanchtøøy yjanchaay ja nøø.

15 Ja' jade'en yikpɨktaktɨp jam, pøn ja xyøøw jap ka'ejttɨp nøkyjøtpy, pøn tkabadundɨp ja Dios yja'.

21

Ku ja tsajp ja naajx jadɨgojk y'øyɨyɨɨ'ñ jemy

1 Nay wɨnets ø n'ijxy ja jemchajp ja jemñaajx jadɨgojk; pø tøxɨ ja tsajp ja naajx wyɨndɨgøy midi jawyeen ejt. Nayɨde'ents ja mejy kya'uk'ejtnaa.

2 Xjats ø n'ijxy tu'uk ja jemgyajp kyɨdaaky tsajpjøtpy, kunuu'kxy Jerusalén xyøøw'ajtpy, Dios wyɨngujkp ja chøøñ. Janch tsuj janch xøxy ja kajp, jade'en ja kyaxɨ'ɨky ejxɨm ja jaa'y pyøkwaañɨn.

3 Wɨnets nmadøøy møk kyajpxy jap tsajpjøtpy, xjats wyaañ:

—Ejx sa ja Dios tmøøtsɨnaawyaañ ja naxwii'ñɨt jaa'y. Ja' amuum ja'ajtɨdɨp jøts ja ja' xemɨkøjxp tmøøt'ett.

4 Yiktɨgø'øpy ja yjotmaydɨ ja yjotmay'o'jkɨndɨ. Ka'ap ja o'jkɨn y'uk'ejtnɨt y'ukpaajtnɨyɨt, ka'ap ja jajyɨ tøøyɨ t'uk'ejxnɨt; sam tø y'uk'ityɨn, tø ja ñaxy.

5 Xjats ja wyaañ pøn jam tsɨnaapy møj tsɨnaabyajtkøjxp:

—Uk'ejxɨm sa øts tukɨ'ɨyɨ jemy nyik'øyɨgyøxt.

Xjats jade'en wyangojmɨ:

—Jaabyat yaat ayuujk ja'agøjxp ku tyɨyɨ yjanchɨ, ka' ma ndagudsø'jka'ant.

6 Wɨnets øts xnɨmaagyojmɨ jøts yɨde'en wyaañ:

—Tø y'øyɨgyixy. Øts ɨdø'øn nyiktso'ondaajk tukɨ'ɨyɨ jøts nayɨde'en nyikjøpkøxt. Pønɨ pøn tøøjtsɨp, øts ja nøø ja nmo'op midi yikjujky'ajtp xemɨkøjxp, jøts may'ajt ja'.

7 Pønɨ pøn tmɨmajadaajkɨp ja mɨku' yja', ja'ats nmo'op ja øy'ajtɨn; jade'ents øts ja n'u'nk'att jøts nmøøt'ett xemɨkøjxp.

8 Pøn tkawamp øts nja', pøn tkamɨbøjkp, pøn xkatsojkɨp øts nja', pøn yikjaa'y'o'kp, pøn ka'øyjaa'y'ajtp, pøn ja mɨku' yja' tyiktuujnɨp, pøn twɨndsø'jkɨp ja maxandsaa, pøn taay'ajttɨp, ja' nøjkxkøxtɨp xemɨkøjxp jam mejyjotp ma yjanchtøøy yjanchaay ja nøø.

Tsuj kyaxɨ'ɨky ja jemgyajp Jerusalén

9 Wɨnets tu'uk myiiñ ja ñɨwɨxujkpɨ ąnkɨlɨs midi ojts tyikmiñ ja wɨxujkpɨ ayo'on yą naxwiiñ, jøts ø xnɨmąąy:

—Men, jøts ø nduk'ext ja janchją'wɨbɨtøjk pøn møøt y'ettɨt ja Borreek U'nk.

10 Nayɨ kumąą'yjøtpy ja Espíritu Santo xuk'ijxy, ku øts ja ąnkɨlɨs jam møj kojpkøjxp xyiknijkxy, jøts ø xuk'ijxy ja kunuu'kxy jemgyąjp, ja Jerusalén midi kɨdąkp tsąjpjøtpy jam Dios wyɨngujkp.

11 Janch tsuj janch tøø'kxp ja kąjp sąm ja Dios chɨnaadyąąjkɨn, jade'en chamamy ejxɨm ja wą'ąts tsąądøø'kxpa'an, tająjnąxp jade'en sąm ja wą'ąts keega'an.

12 Køjxp nabojts'awɨdity ja kąjp jøts makmajtsk ja agąj tjagyepy, jamts ja ąnkɨlɨs tyanɨdɨ mą jaty ja agąj. Jam agąjkøjxp kyøxją'ąyɨdɨ ja xyøøw pøn ja Israelɨt jąą'y y'ąądsɨp kyugojɨp, namakmajtsk ɨdø'øn ja'adɨ jøts tu'uk tu'uk ja agąj ja xyøøw tmøøt'ąjttɨ.

13 Tɨgøøk ja agąj tyañ agą'ñ tso'ampy, jøts ja jadɨgøøkpɨ agąj tyañ anąjy tso'ampy. Xjats ja jadɨgøøk agąj tyąnmɨ wɨndujy tso'ampy, nayɨde'en jadɨgøøk agąj tyañ jɨxkø'øm tso'ampy.

14 Makmajtsk ja tsąą yiktapojtsøø'ñ ja pøch, jøts tu'uk jaty ja tmøøt'aty ja xyøøw pøn jaty ja Jesús kyudanaabyɨ'ajtpy.

15 Ja ąnkɨlɨs midi ø xmɨmadyąkp jam ja takejpx ja tmøødɨ, tum oorɨ, xjats ttakijpxy wɨnø'ønɨn ñabojts'awɨdityɨ ja kąjp, jøts nayɨde'en wɨnø'ønɨn myøjɨ ja agąj.

16 Kwadrądɨ ja kąjp, nɨ sudso'ampy kyayøñɨ kyakonɨ. Majtsk mil ja majtsk magø'pxy kilometrɨ tuktamąjñ jaty, jøts nayɨde'en kyøxpɨ.

17 Wɨnets nayɨde'en tkijpxy ja pøch, tugui'pxy myaktąxk metrɨ ja myajpx'ąjtɨn tjagyepy. Jade'en ja ąnkɨlɨs tkijpxy sąm adøm nguijpxyɨn.

18 Amuum jaspe tsąą tø ttapøch, jøts ja kąjp amuum oorɨ ja', jøts wą'ąts keegɨ kyaxɨ'ɨky.

19 Mą ja makmajtskpɨ tsąą tø yiktapojtsøøñ, mayjøøjp ja øybɨ tsąą'u'nk tø yiktaxøxy. Ja myɨdu'ukpɨ tsąą tmøøt'aty ja jaspe, jøts ja myɨmajtskpɨ tsąą tmøøt'aty ja zafiro. Ja myɨdɨgøøkpɨ tmøøt'aty ja ágata, jøts ja myɨmaktąxkpɨ tmøøt'aty ja esmeralda.

20 Ja myɨmagoxkpɨ tsąą txox'aty ja ónice, jøts ja myɨdudujkpɨ tsąą txox'aty ja cornalina. Ja myɨwɨxujkpɨ tsąą txox'aty ja crisólito jøts ja myɨduktujkpɨ txox'aty ja berilo. Ja myɨdaxujkpɨ tsąą txox'aty ja topacio jøts ja myɨmąjkpɨ tsąą txox'aty ja crisoprasa. Ja myɨmaktu'ukpɨ tsąą txox'aty ja jacinto jøts ja myɨmakmajtskpɨ txox'aty ja amatista.

21 Tum perla ja makmajtskpɨ agąj, jøts amuum oorɨ ja møj tuu' midi nąjxp kąjpjotp, jąjp tsamąmp ja'.

22 Ka'ap ja tsąptøjk jam yik'ijxy jemgyąjpjotp. Ka'ap ja chøkyɨ, kumɨ amuum ja Dios ja tkąjp'aty møøt ja Borreek U'nk.

23 Ka'ap ja chøkyɨ jøts ja xøøw ja po' jam y'ą'nt kąjpjotp. Kø'øm ja Dios Teety jøts ja Borreek U'nk ja y'aju'uk ja y'ająj tyikjąjt tyiktøø'kxt.

24 Nay ja' tkudøø'kxɨdɨp tkująjɨdɨp ja nąxwii'ñɨt jąą'y pøn tø ñɨtso'ok'ąttɨ, jøts nayɨde'en ja wɨndsøndøjktɨ pøn ja y'øy'ąjtɨn jam tø tmɨnøjkxtɨ.

25 Awą'ąts jam y'ity mą ja pøch agąj jam. Nɨjuunɨ jam kyakoodsɨ, xɨɨjñ jam y'ity.

26 Xjats jam tmɨnøjkxtɨ ja nąxwii'ñɨt jąą'y ja y'øy'ąjtɨn ja wyą'ąts'ąjtɨn;

27 ka'ap jam tyøkɨt pøn ka'øy'ąjtɨp, pøn ja myɨgu'uk nugo twɨn'øø'mp twɨndąąy'ąjtp jøts o ti tkadamɨ'ejxɨwyą'ąñ. Ja'ayɨ jam tøjkɨdɨp pøn ja xyøøw jap jaabyety jap nøkyjøtpy, mą jap y'ity ja jąą'y ja xyøøw pøn jujky'ąjttɨp xemɨkøjxp. Ja'abɨ nøky tmøøt'ąjtp ja Borreek U'nk.

22

1 Xjats ø xuk'ijxy ja ąnkɨlɨs tu'uk ja møj nøø. Midi yik'ukp janch wą'ąts ja', ja'ats xyikjujky'ąjtɨm xemɨkøjxp. Janch tɨ'kxy ja', jøts ja jam pyɨdsimy mą ja Dios Teety chøønɨ møøt ja Borreek U'nk.

2 Jamts ja møj tuu' kujk'ą̱m yø'øy ja nøø. Adsow aduuk ja kipy jam yøñ nøøba'ą̱m. Ja' tyøøm yiktajujky'ą̱jtp xemɨkøjxp. Wɨmbo' wɨmbo' ja tyøøm'aty jøts ja y'ą̱ą̱y tsøøy'aty ja nąxwii'ñɨt jąą'y.
3 Pøn jap tsɨnaadyɨp ka' pøn y'ukjemñɨmąą'ynɨyɨ y'uktenɨmąą'ynɨyɨ. Ja Dios Teety jam tu'ugyɨ ejtp møøt ja Borreek U'nk, ja'ats wɨndsø'jkɨyɨdɨp ja yjanchją̱'wɨbɨtøjk.
4 Ejxɨyɨdɨp nɨjąwɨyɨdɨp wemp'ą̱m ja Dios Teety, jøts nay ja xyøøw myøøt'ą̱jtɨdɨp wyɨmbojkwemp.
5 Ka'ap ja koots'ą̱jtɨn jam y'uk'ejtnɨt; ka'ap ja jąj ka'ap ja xøøw t'ukyiktunɨt; Dios Teety tkująjɨp tkudøø'kxɨp, ja'ats jam wɨndsøn'ą̱ttɨp xemɨkøjxp.

Wɨngomp ja' ku ja Jesucristo mye'ent

6 Wɨnets ja ą̱nkɨlɨs xnɨmąą̱y yɨde'en:
—Tɨy janch yą̱'ą̱t ayuujk midi ɨxyą̱m tø xjaadyañ, ka' nugo xkudsø'øgɨt. Nay ja Dios Teety pøn y'ijty tyukąjpxwa'kxpy ja kyugajpxy, tøts ja nayɨde'en tkejxy ja y'ą̱nkɨlɨs jøts ttukmado'ot ja pyadumbɨ pyabøjkpɨ są̱ tsojk yjątwą̱'ą̱ñ kyubatwą̱'ą̱ñ.
7 Nøøm ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm:
—¡Me'emp øts tsojk! ¡Tya'øy'ą̱jttɨp tyajotkujk'ą̱jttɨp pøn ja Dios kyajpxy tmøjpɨktą̱ąjkɨp są̱ yąp nøkyjøtpy yjaabyetyɨ!
8 Xjats øts nmadøøy n'ijxy kø'øm są̱ øts yą̱'ą̱t nøkyjøtpy tø njaadyañ. Wɨnets øts ja ą̱nkɨlɨs wyɨngujky nagyuxendyą̱ąjkɨ sąm øts ja xuk'ijxy jøts øts ja nwɨndsø'øgɨt.
9 Jøts øts ja xnɨmąą̱y:
—Ka'ap jade'en m'adø'øtst; pø tu'ugyɨxɨ ja Dios Teety yikwɨndsø'øgɨ. Nayɨde'enxɨ øts ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm Jesús yja' nbaduujnɨ sąm metsɨn, sąts ja mɨjanchją̱'wɨbɨtøjkɨndɨ, jøts nɨdukɨ'ɨyɨ pøn jaty tmøjpɨktąkp midi yąp nøkyjøtpy jaadyañ.
10 Jøts nayɨde'en ja ą̱nkɨlɨs xnɨmąą̱y:
—Ka' nugo x'amaatsk'ą̱tt ja Dios kyajpxy midi yąp nøkyjøtpy jaadyañ. Wɨngompxɨ jøts yjątt kyubatt jade'en.
11 Wan jade'en tjąą̱'y'ą̱ttɨ pøn ka'øy'ą̱jttɨp, jøts pøn ja Dios yja' tpaduujnɨp, wañɨm ja tyikyø'ødyɨ jade'en ja yjąą̱'y'ą̱jtɨn.
12 Yɨde'ents ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm wyą̱'ą̱ñ:
—Tsojk ø nme'ent jøts ø nmɨme'ent ja øy'ą̱jtɨn. Ja'ats ndamay'ą̱tp nɨdu'uk nɨdu'uk są̱ tø yjąą̱'y'ą̱ttɨ.
13 Øts ɨdø'øn nyiktso'ondą̱ąjk tukɨ'ɨyɨ jøts nayɨde'en nyikjøpkøxt.
14 Tya'øy'ą̱jttɨp tyajotkujk'ą̱jttɨp pøn tø ñɨtso'ok'aty. Awą̱'ą̱ts ja tyuu'dɨ jøts ja tyøkɨdɨt jam kunuu'kxy kąjpjotp. Jamts tpą̱ąttɨt ja kipy midi jam yiktajujky'ą̱jtp xemɨkøjxp.
15 Ka'ap jam tyøkɨdɨt pøn ka'øyjąą̱'y'ą̱jttɨp pøn ja mɨku' yja' tpaduujnɨdɨp, pøn maa'tstɨp, yikjąą̱'y'oo'ktɨp, jøts pøn ja myɨgu'uk nugo twɨn'øø'mp.
16 —Tø øts ja n'ą̱nkɨlɨs nguexy jøts tukɨ'ɨyɨ yiknɨgą̱jpxkøxt yą̱'ą̱t Dios kyajpxy, jøts jade'en yiknɨjąwɨt pøn jaty ja Dios ja'ą̱jtɨdɨp jam nɨwɨxujkpɨ kąjp. Øts ndeety'ą̱p'ajtpy ja møj wɨndsøn David. Jade'en øts ja nąxwii'ñɨt jąą'y nyikująjtą̱ągɨ sąm ja møj jaxyøøw midi jøpyɨdsømp.
17 Xjats ja Espíritu Santo jøts ja nwɨndsøn'ą̱jtɨm yjanchją̱'wɨbɨtøjk wyą̱'ą̱ndɨ jøts ø nwɨndsøn'ą̱jtɨm yiknøjmɨ:
—¡Men!
Pøn jaty tmadoop yø'øbɨ ayuujk wan nayɨde'en twą̱'ą̱ndɨ:
—¡Men!
Jøts pøn ttsojkp ja øy'ą̱jtɨn ja xondą̱ąjkɨn wan tmiñ jøts tpą̱ątt ja may'ą̱jt.
18 Ɨxyą̱m ø nnɨgajpxy pøn jaty yą̱m tmadoop ja Dios kyajpxy sąm yąp nøkyjøtpy yjaabyetyɨ: Pønɨ pøn nugo tyiktɨgą̱jtsp yą̱'ą̱t ayuujk jøts ne'egɨ tɨy tijy midi ka' tyɨy'ą̱jtɨn, Diosts ja ayo'on mo'ojɨp sąm yąp nøkyjøtpy yją̱'ą̱yɨ.

19 Pønɨ pøn yø Dios y'ayuujk tyiktɨgɑ̱jtsɨp jøts ka'pxy tka'ukɑ̱jpxnɨdɨ sɑ̱m yɑ̱p nøkyjøtpy yjɑ̱'ɑ̱yɨ, Diosts ja pøjkɨñɨp ja y'øy'ɑ̱jtɨn jøts ka' tyøkɨdɨt mɑ̱ ja kunuu'kxkyɑ̱jp jam midi yø nøky ñɨgajpxpy.
20 Xjats ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm wyɑ̱'ɑ̱ñ pøn yɑ̱'ɑ̱t tnɨgɑ̱jpxp:
—Tsojk nme'ent.
Jøts ø n'adsojɨmbijty:
—Øy jade'en. ¡Men, nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm Jesús!
21 Ja nwɨndsøn'ɑ̱jtɨm Jesucristo mgunuu'kxɨdɨp meets nɨdukɨ'ɨyɨ. Jade'en ɨdø'øn ja y'ejxɨ tyɨyɨ.